

ལཱཤམ་ལའི་གྲུ་ཡུལ་ཀླུ་འཛིན་ལའི་ཉེ་ཤེས་མའི་ཉི་ཤུ་ཡུལ་ལ།

၂၀၁၆ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့

མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་།

ལ་མཁའ་འཕྲུལ་དཔལ་འཕྲུལ་གྱི་བཟང་ལཱིན་ལས་མཆོག

དཀར་ཆག

- གྲིག་པ་པོའི་ཁྱེད་གཞི། (1)
 ཚུལ་པ་པོའི་མེ་ཁྱེད་ཀྱི་ཆུས་དང་། (1)
 དེ་བཞེད་དམར་པོ། (1)
 དང་པོ། རྒྱལ་པོ་མང་པོས་བཀྱར་བའི་གདུང་རབས། (1)
 གཉིས་པ། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་མེ་ཁྱེད་དང་། བཀའ་བསྟུ་གསུམ།
 བཟན་པའི་གཏད་རབས་དང་གནས་ཆད། (5)
 གསུམ་པ། རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་རབས་མདོར་བསྟུས་དང་།
 འདས་པའི་མེ་ཁྱེད། (9)
 བཞི་པ། རྒྱ་ནག་གི་འོད་རྒྱལ་རབས་ནས་ཐང་རྒྱལ་རབས་
 བར་གྱི་མེ་ཁྱེད་མདོར་བསྟུས། (11)
 རྩ་པ། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མེ་ཁྱེད་ནས་འབྲུང་བའི་ཐང་བོད་རྒྱལ་རབས་
 གནད་བསྟུས་རྒྱ་ཡིག་ནས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྟུར་བ། (16)
 རྩལ་པ། རྒྱ་ནག་གི་ཁྱེད་རྒྱལ་རབས་ནས་སྤང་མའི་རྒྱལ་རབས་
 བར་གྱི་མེ་ཁྱེད་མདོར་བསྟུས། (23)
 བདུན་པ། མི་ཉག་རྒྱལ་རབས་(མིས་ཞ) མདོར་བསྟུས། (25)
 བརྒྱད་པ། རྟོར་གྱི་རྒྱལ་རབས་(ཡོན་རྒྱལ་རབས) མདོར་
 བསྟུས། (27)
 དགུ་པ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་མདོར་བསྟུས། (31)
 བརྩ་པ། བཟན་པ་མཆི་དར་གྱི་བྱུང་ཆུལ། (38)

- བརྒྱ་གཅིག་པ། མངའ་རིས་སྤྱུ་རྒྱལ་རྒྱུད་དང་།
 ཆོས་ལུགས་དར་ཚུལ། (40)
- བརྒྱ་གཉིས་པ། ས་སྐྱ་བའི་གདུང་རབས་མདོར་བསྟུས། (43)
- བརྒྱ་གསུམ་པ། ས་སྐྱ་བའི་དཔོན་རབས་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུས། ... (50)
- བརྒྱ་བཞི་པ། བསྟན་པའི་གདུང་རབས་དང་མཁན་བརྒྱུད།
 འདུལ་བའི་བཤད་བརྒྱུད་བྱང་ཚུལ། (52)
- བཙུ་ལྔ་པ། པཎ་ཆེན་ཆོས་བརྒྱུད་བྱང་ཚུལ། (56)
- བརྒྱ་དྲུག་པ། བཀའ་གདམས་པའི་བརྒྱུད་པ་བྱང་ཚུལ། (57)
- བརྒྱ་བདུན་པ། བཀའ་གདམས་གཞུང་པའི་བརྒྱུད་པ་
 བྱང་ཚུལ། (58)
- བཙུ་བརྒྱད་པ། བཀའ་གདམས་མན་རག་པའི་བརྒྱུད་པ་
 བྱང་ཚུལ། (60)
- བརྒྱ་དགུ་པ། བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་པའི་བརྒྱུད་པ་
 བྱང་ཚུལ། (62)
- ཉེ་འདྲ་པ། གསར་སྤྱད་ཞོན་པའི་གདོན་རབས། (62)
- ཉེར་གཅིག་པ། བཀའ་བརྒྱུད་པ་སྒྱིའི་བྱང་ཚུལ། (69)
- ཉེར་གཉིས་པ། རྣམས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་བྱང་ཚུལ། (77)
- ཉེར་གསུམ་པ། ཀམ་བཀའ་བརྒྱུད་བྱང་ཚུལ། (80)
- ཉེར་བཞི་པ། བཀའ་བྱང་འཁྱི་ལྷང་བཀའ་བརྒྱུད་བྱང་ཚུལ། ... (116)
- ཉེར་ལྔ་པ། ཆོས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་བྱང་ཚུལ། (121)
- ཉེར་དྲུག་པ། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཁོང་མ་ཆོས་རྩ་བུའི་དུས་བོད་ཀྱི་ལྷ་
 པ་རྣམས་ལ་སྤྱད་པའི་བརྟེ་ཤེད་སྤྱི་འཇའ་ས་བཅས།
 རོན་ཆོན་ཆེ་བ་ཉེ་འདྲ་དྲུག་ཡོད། (143)
- གལ་ཆེའི་ཆོག་འབྲེལ་གནད་བསྟུས། (146)
- ལྷན་བཞུགས་དཀར་ཆག (445)

དེབ་ཐེར་དམར་པོ།

ལྷོ། རག་གི་དབང་ཕྱག་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ། མཁས་པའི་མདུན་སར་
མཁས་པའི་གཏམ་གྱིས་དགའ་བ་བསྟེན། ། ཆེན་པོའི་སློ་ཡིས་ཆེན་པོའི་ག་
འཕང་ཐོབ་བུའི་ཕྱིར། ། ལོ་རྒྱུས་ལྷ་ཆོགས་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚང་ཕྱེབས་པ་འདི། །
ཀུན་དགའི་སྦྲང་དུ་ཀུན་དགའི་མིང་ཅན་དེ་ཡིས་བྱས། ། སྤྱོད་རབས་དང་ད་
ལྟར་བྱང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལྷ་ཆོགས་ཀྱི་ཡིག་ཚང་ཁ་དོག་ལྷ་ཆོགས་པ་ལས། དེབ་
གཉེར་དམར་པོ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་འདི་བྱི་བར་བུའོ། །

དང་པོ། རྒྱལ་པོ་མང་པོས་བཀྲར་བའི་གདུང་རབས།

དེ་ལ་དང་པོར། རྒྱལ་པོ་(༡)མང་པོས་བཀྲར་བའི་གདུང་རབས་(༩)
འདི་འཆད་པར་རིགས་ཏེ། ཐོག་མར་བྱང་བ་དང་མཆོག་ཏུ་བྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། ། དང་པོར་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་རིམ་གྱི་ཆེན་པོ་ཁམས་(༩)འདི་ཆགས་པ་ན།
འཛམ་གླིང་གི་ཆུའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདིའི་ཕྱོད་དུ་རྒྱུང་གི་སྤྱིས་མ་མར་གསར་ལྟ་
བྱས་ཆེན་པོ་འདི་ཆགས་ཤིང་། འོད་གསལ་གྱི་ལྷ་ལས་འགའ་ཞིག་ཤི་འཕྲས་
ནས་དེར་མི་རུ་སྤྱིས་ཏེ། རང་འོད་གསལ་ཞིང་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ། དགའ་
བདེའི་ཐུས་ཀྱིས་འཆོ་ཞིང་། ཆོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་བ་བྱུང་རོ། ། དེའི་ཆོ་
གཟུང་སྐར། ཏུས་ཆོགས། སོ་མོའི་དབྱེ་བ་ཡང་མེད་དོ། ། དེར་མི་གཅིག་
[གིས་]སའི་བཅུད་དྲི་བཟང་པོ་དེ་ལྟར་ས་པས། རིམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཁ་ཟས་

ཟེའིང་། ལུས་ལྷིང་ལ། རོད་ཀྱང་ལུབ། གཟའ་སྐར། ཏུས་ཆོགས། ཉིན་
 མཆོན་ལ་སོགས་བྱུང་ངོ་། །སའི་བཅུད་ལུབ་པ་དང་། སིམ་གྱིས་དམན་ཏེ།
 བཅུད་ཅི་སའི་ཞག ལྷ་ཀྱའི་ཆོལ། མ་རྩོམ་པའི་ལོ་རྟོག་རྣམས་སིམ་པར་བྱུང་།
 དེ་རྩོམ་པས་མོ་མའི་དབང་པོ་དོད་དེ་འབྲིག་པ་སྦྱོད་པ་བྱུང་། དེའི་ཆོར་ཆ་སྦྱོབ་
 པ་ལ་ཁང་པ་བྱུང་ངོ་། །ལོ་རྟོག་དེ་ལ་སོག་འཛོག་དང་དབང་སིས་མེད་ཅིང་།
 བཅད་དགོས་ཏུས་སྤྲེལ་ན། བཟའ་མ་ཐག་སྦྱེ་བ་ལ། མི་གཅིག་གིས་དུན་ནས་
 ཀྱན་གྱིས་གསོག་འཛོག་བྱས་པས། འབྲུ་དེ་རན་ཞིང་སྤྲེལ་སོག་ཅན་ཏུ་བྱུར།
 གཅིག་གིས་མ་བྱིན་པར་གྲུངས་པས་དེ་ལ་ཆད་པ་བཅད་པའི་སྦྱོད་ཏུ་ཀྱན་བཅོས་
 ཏེ། གཟུགས་དང་སྦྱོད་པ་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པའི་མི་གཅིག་རྒྱལ་པོར་བསྐོས་ནས་
 ཆར་བཅད་ཆེས་གཟུང་གི་ལས་ལྷེད་ཏུ་བཅུག་པས། དེ་ལ་མང་པོས་བཀྱར་བ་
 ཞེས་བྱ་ལྟེ། མང་པོས་བཀྱར་བ་ལ་ཞིང་པ་ཀྱན་གྱི་སྟོན་སོག་གི་དུག་ཆ་(༡) དེ་
 བརྟུངས་སོ། །མའི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཐུ་བའི་ནོ། །དེའི་ཆོ་མི་རྣམས་ཀྱི་མང་སེམས་
 ཅན་ཞེས་བྱ། དེའི་བྱེད་པ་མཛོམས། མི་ལ་རྩུར་ཤོག དེའི་བྱ་དག་བ། མི་ལ་སྦྱེ་
 པ་ཅན། དེའི་བྱ་དག་མཆོག་ མི་ལ་སྦྱིན་འདྲན་(མགྱིན་) དེའི་བྱ་གསེ་སྦྱང་
 འཕགས། མི་ལ་ཏ་ལའི་རྒྱང་། དེ་རྣམས་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟེ་ལྟོ། །གསེ་སྦྱང་
 འཕགས་ཀྱི་སྦྱི་འོ་ལྷ་བ་བརྟོལ་བ་ལས། རྒྱལ་པོ་ར་ལ་རྩ་བྱུང་། སྦྱང་བཞི་
 (༥) དང་། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་(༤) དང་། སུམ་ཙུ་ཅ་གསུམ་པ་
 (༢) ལ་དབང་བྱས་ཏེ། གསེར་གྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའོ། །དེའི་བརྟུ་
 གཡས་པ་ལས་སྦྱེས་པ་མཛོམས་པ། སྦྱང་བཞི་ལ་དབང་། གསེར་གྱིའོ། །དེའི་
 བརྟུ་ལས་སྦྱེས་པ་ལྟེ་ཉེར་མཛོམས། སྦྱང་གསུམ་ལ་དབང་། དུལ་གྱིའོ། །དེའི་
 བརྟུ་ལས་སྦྱེས་པ་མཛོམས་ཅན། སྦྱང་གཉིས་ལ་དབང་། །ཟངས་གྱིའོ། །དེའི་
 བརྟུ་ལས་སྦྱེས་པ་ལྟེ་མཛོམས་ལྟན། སྦྱང་གཅིག་ལ་དབང་། ལྷགས་གྱིའོ། །
 འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྟེ་ལྟོ། །དེའི་ཏུས་སྤྲེལ་པ་(༢) རྩོགས་
 ལྟན་(༡)། ཆོ་ལོ་བཞི་བྱི་པ་ལྟེ། སངས་རྒྱས་འཁོར་བ་འཛིག་འཛིག་ཉེན་ཏུ་

ལྟར་རྒྱུ། །མཛེས་ལྡན་གྱི་ཁྱུ་འབྱེད་པོ་ནས་ཁྱུ་བརྒྱད་རིམ་པར་རྒྱལ་རབས་སྟུམ་
 ཅུའི་མཐར་ཀྱན་ནས་འོད་ཟེར་ཞེས་པའི་བརྒྱད། རྒྱལ་པོ་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཡུལ་གྱི་
 འཛིན་ཏུ་ལྟར། དེ་ནས་རིམ་པས་བརྒྱད་དེ་ཡུལ་དཔག་གིས་མི་ཚུགས་པར་
 རྒྱལ་རབས་ལྡེ་བྱི་བཞི་སྟེང་། བར་ན་མེར་རྒྱག་བྱི་སྟུམ་སྟེང་། ཀིམ་པ་ལར་
 བརྒྱད་བྱི་བཞི་སྟེང་། སྒང་པོའི་རྒྱང་ཏུ་སྟུམ་བྱི་བཞི་སྟེང་། རྩོ་མཆོག་ཏུ་ལྡེ་
 སྟེང་། རྒྱང་གི་བདལ་ཏུ་སྟུམ་བྱི་ཉིས་སྟེང་། (དེའི་ཁྱུ་བརྒྱད་རྒྱལ་པོ་མ་) རྒྱལ་པ་
 ལས་རྒྱལ་བར་སྟུམ་བྱི་ཉིས་སྟེང་། ཀ་རུ་ཀྱལ་ཆར་བྱི་ཉིས་སྟེང་། ཅམ་པར་བྱི་
 བརྒྱད་སྟེང་། ཏ་ལའི་ལྷང་ཏུ་ཉི་བྱི་ལྡེ་སྟེང་། ཏ་མ་ཡིར་བྱི་ཉིས་སྟེང་། བ་པའི་
 རྒྱང་ཏུ་བྱི་བརྒྱད་སྟེང་། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་ཉི་བྱི་ལྡེ་སྟེང་། བར་ན་མེར་བརྒྱ་
 ཐམ་པ། ལྷ་ཅན་ཏུ་བརྒྱད་བྱི་བཞི་སྟེང་། བར་ན་མེར་འབྲུམ་ཕྱག་གཅིག་ལྟར་
 རྒྱུ། །དེའི་ཆེ་སྐལ་པ་གསུམ་ལྡན་(༡༠)། ཆེ་ལོ་སྟུམ་བྱི་པ། སངས་རྒྱས་
 ཀམེར་ཁྱུ་བུ་ཕྱོད་ནོ། །དེ་ནས་ཡང་དཔག་གིས་མི་ཚུགས་པར་འབྲུམ་ཕྱག་
 ཀམེག་མི་ཐེ་ལར་བརྒྱད་བྱི་བཞི་སྟེང་དང་ལྡེ་བཅུ། ཀྱན་ཏུ་རྣང་བར་བདུན་
 བྱི་བདུན་སྟེང་། བར་ན་མེར་བརྒྱ་ཐམ་པའི་ཐ་མ་རྒྱལ་པོ་གྱི་གྱི་ཡིན་ཏེ། སྐལ་
 པ་གཉིས་ལྡན་(༡༡)། ཆེ་ལོ་ཉི་བྱི། སངས་རྒྱས་འོད་བསྟན་པ་ཕྱོད་ནོ། །དེ་
 ནས་ཡུལ་གྱི་འཛིན་ཏུ་རྒྱལ་པོ་བརྒྱ་ཐམ་པའི་ཐ་མ་ན་བ་ཅན། དེ་ལ་ཁྱུ་གཉིས་
 ཡོད་པའི་ཆོད་ཏེ་ཏ་མ་རབ་ཏུ་ལྟར། ལྷ་ར་རྣ་ཆོས་རྒྱལ་པོ་ལུས། དེའི་དུས་སུ་
 རྒྱུས་ཀྱི་གཤོན་ཅན་པ་རྣའི་རྩ་ལག་གིས་མིག་མེར་གྱི་ཆེད་ཏུ། སྒྲོད་འཛོར་མ་
 འཛོ་བ་བཟང་མོ་བསད་དེ། རལ་གྱི་ཆོད་ཏེ་མའི་སྤྱིལ་པོར་དོར་བས་ཆོད་ཏེ་ཏ་མ་
 བཟུང་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་གཏད། རྒྱལ་པོས་དེ་མོའི་ཡིན་པ་དང་ཉེས་མེད་ཏུ་མ་
 བེས་ནས་ཆོད་ཏེ་ཏ་མ་བསད་དོ། །དེ་འཆི་ཁར་མ་ཁན་པོ་དྲུག་སྟེང་མཛོག་ནག་
 དང་ལྷད་ནས་དྲིས་པ་ལ། རང་མ་ཉེས་པའི་བདེན་པ་བརྗོད་པས། བཀའ་པོ་
 ཀམེར་མཛོག་ཏུ་གྱུར། དེའི་ཆོག་བཞིན་ཆགས་པ་ཡིད་ལ་དུན་པར་བྱས་པས།
 ས་ཁོན་ཁྱག་དང་མཉམ་ཏུ་ཐགས་པ་རྣོ་བ་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་རྣོ་ལ་བས་ཁྱེད་

གཉིས་བྱུང་ཞི། དུ་རམ་མིང་གི་ཚལ་ན་ཡོད་པ་ལ། མཁན་པོ་གསེར་མདོག་གིས་གཅིག་གི་མིང་ཉི་མའི་རིགས། གཅིག་དུ་རམ་མིང་པར་བཏགས་ཏེ་བསྐྱུར་སྟེ། ཟུང་རྩ་རྩ་རྩ་རྩ་བུ་མེད་པར། གོའུ་ཏ་མ་བཅའ་བ་དང་། དེ་ཐར་ཉེས་མེད་དུ་བསད་པ་དང་། ཁྱེད་གཉིས་ཡོད་པའི་གཏམ། མཁན་པོ་གསེར་མདོག་གིས་སྒྲུབ་པ་དང་བམས་ཅད་མུ་རན་དུ་བྱུར་རྟོ། ། ཁྱེད་གཉིས་བྱུང་ས་ནས་སུ་འོ་དེ་རྒྱལ་པོར་བསྐྱོས་པས་བྱུ་མེད་པར་གྱི། ལུ་རྒྱལ་པོར་བསྐྱོས་ཏེ། འདི་ལ་དུ་རམ་མིང་པའི་ཕྱངས་ཟེར་རོ། ། དེའི་བརྒྱད་པ་བརྒྱ་ཐམ་པ་ལྟ་འདྲིན་དུ་བྱུང་རོ། ། དེ་རྩམས་ཀྱི་ཐ་མ་འཕགས་སྟེས་པོ་ལ་དུ་བཞེ་ཡོད་པ་ལ། བཅུ་མོ་མི་ནས། ལུ་རིགས་དབང་ཆེ་བ་གཞན་ཞིག་གིས་དུ་མོ་བྱུང་ས་པ། དེ་ལ་དུ་བྱུང་ན་རྒྱལ་སར་བསྐྱོའི་མིས་གསུང་བྱིན་ཞིང་། དེ་ལ་དུ་རྒྱལ་མིན་དག་འཁྱེས་བྱུང་བ་རྒྱལ་སར་བསྐྱོས་ནས། ལུ་རྒྱལ་པོར་པར་རང་གི་མིང་མོ་དང་བཅས་པ་སྒྲུགས་ཏེ། ལུ་རྩ་རྩ་རྩ་རྩ་མིང་རྩའི་(༡༩) འགམ། དྲང་སྟོང་མེར་སྐྱའི་གནས་(༡༩) དང་ཉེ་བར་ཨ་མའི་སྒྱལ་པོ་བྱས། རི་དྲགས་གསོད་ཅིང་འདུག་པ་ལས། ལང་ཚོ་རྒྱས་པ་མ་བཟོད་ནས་དྲང་སྟོང་གི་(གིས) གནང་བ་བྱིན་ཏེ། མས་དཔོན་གྱི་མིང་མོ་(༡༠) དང་འཕྲིགས་པས་རྒྱད་མང་དུ་འཕེལ་ཏེ། མེར་སྐྱེད་དང་ལྷས་བཞུན་དུ་སྟོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་བྱུང་རོ། ། ཟུང་ཡབ་ཀྱིས་དུ་རྩམས་དྲིས་པ་ན། རི་ལྷར་བྱུར་པ་ཚོས་པས། དེ་ལྷར་མིང་མིང་འཕྲིགས་མོད་པ་བྱས་པས་བྱུ་བྱུ་ཞེས་གསུགས་སོ། ། འདི་ལ་བྱུ་འདི་རིགས་ཀྱི་ཡ་མཚན་ཞེས་ཟེར་རོ། ། ཟུང་ཡབ་ཕྱོང་ས། ལུ་མིན་དག་འཕྲང་བཟང་དུ་བསྐྱོས་པའང་བྱུ་མེད་པར་གྱི་ནས། ཐར་གྱི་དུ་བཞེ་པོ་རྒྱལ་པོར་རིམ་པས་བསྐྱོས་ཏེ། ལུ་རྩ་རྩ་རྩ་རྩ་མེད་རོ། ། ལུ་རྩ་རྩ་རྩ་རྩ་མེད་ཀྱི་དུ་བརྒྱད་ལྟ་ཞི་ལྟ་སྟོང་མེར་སྐྱེད་བྱུང་རོ། ། དེ་རྩམས་ཀྱི་ཐ་མ་མིང་རྩ་བཅུ་པའོ། ། དེ་རྩམས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་བཅུ་གཅིག་གིས་ཐ་མ་གཞུ་བཅན་ལ་དུ་གཉིས་ཏེ། མཚེ་འགམ་དང་། མཚེ་ལྟོ། ། ལུ་རྩ་ལ་བཞེ་ཞི། ལུ་པོ་ཟས་གཅང་། ཟས་དགར་ལྟོ་ཟས།

བདུད་ཅི་བས། ཚད་མེད་བས་སོ། ། བས་གཙང་ལ་སྐས་གཉིས་ཏེ། བཙམ་
ལྷན་འདས་དང་། གཙང་དགའོ། ། བས་དཀར་ལ་རྒྱལ་བ་དང་། བཟང་ལྷན་
ཐེའོ་བས་ལ་མིང་ཆེན་དང་། མ་འགགས་པ། ཚད་མེད་བས་ལ་ཀྱན་དགའ་པོ་
དང་། ལྷས་སྒྱུན། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐས་འཕགས་པ་སྐྱ་གཙན་བེན་ཏེ།
འདི་ཡན་ཆེད་ཏུ་རྒྱལ་པོ་དགུ་འབྱུང་ཉི་ཤི་ཆེག་སྤྱང་ལྷ་བརྒྱ་དང་གཅིག་ཉི།
བཙམ་ལྷན་འདས་དང་སྐས་སྐྱ་གཙན་བེན་གྱིས་གསུམ་སོ། ། དེས་[དེ་ནས་]
ཤུ་ཆེན་པོའི་བརྒྱད་ཆད་དོ། །

གཉིས་པ། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་།

བཀའ་བརྒྱ་གསུམ། བལྷན་པའི་གཏད་

རབས་དང་གནས་ཆད།

བཙམ་ལྷན་འདས་ནི། དང་པོར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་མཆོག་ཏུ་བྱགས་བཞུད་
(༢༥) ། སྐལ་པ་གངས་མེད་པ་ (༢༦) ཏུ་མར་སྒྲིབ་གཉིས་ (༢༧) སྐྱུངས་
ཤིང་། ཆོགས་གཉིས་ (༢༨) ཆོགས་ནས་དགའ་ལྷན་ལྷའི་གནས་ (༢༩) སུ་
དམ་པ་ཉིག་དཀར་པོར་རྒྱར་ཏེ་བཞུགས་པ་ལ། གཏུལ་བྱ་ཏུས་ལ་བབ་པར་
མཁྱེན་ཏེ་པར་ཕྱིན་ (༣༠) དང་མདོ་ལྷེ་རྒྱན་གྱི་ཁི་ཀར་ (༣༡) དགའ་ལྷན་ཏུ་
བཞུགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པར་བཤད། གཞན་ནས་དགའ་ལྷན་ནས་
འཕོ་བ་ནས་མཛད་པར་བཤད་དོ། ། ཚེད་ལྷན་གྱི་ཏུས་ (༣༢) སུ་འཛམ་བུའི་
སྤྱིང་གི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་བྱུང་པའི་ཆོ། འཕགས་པ་བྱམས་པ་དགའ་
ལྷན་ཏུ་རྒྱལ་ཆབ་དམ་པར་བསྐོས་ཏེ། སྤྱིང་འདིར་རྒྱལ་པོ་བས་གཙང་མ་དང་།
རྒྱལ་པོ་ལེགས་པར་རབ་བསལ་དུ་གྱིས་མོ་རྒྱ་འབྱུང་ཆེན་མོའི་སྐས་སུ་སྐྱ་བལྷན་
ཏེ། དཔྱིད་ཟླ་བ་རྒྱུད་ (༣༣) ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད། སྐར་མ་རྒྱལ་གྱི་ཏུས་སུ་སྐྱ་

བལྟམས། དེ་ཡང་རྩ་བ་ཆེན་པོ་ལྟགས་(༡༩) ཀྱིས། མིང་ཕོ་བྱི་བ་ལོ་ལ་ལྟམས་
 ལྟལས། མིང་ཕོ་སྤང་ལ་བལྟམས། ས་ཕོ་ཕག་ལ་སངས་ཀྱས། མིང་ཕོ་
 རྩུའི་ལོ་ལ་ལྟལ་ལས་འདས་པར་བཞེད། ཆོས་རྒྱལ་སྐྱུ་བ་(༡༥)། མེ་ཕོ་
 ཡོས་ལ་ལྟམས་ལྟལས། ས་ཕོ་འབྲུག་ལ་བལྟམས། ལྷ་ཕོ་རྟག་ལ་སངས་ཀྱས།
 མེ་ཕོ་ཕག་ལ་འདས་པར་བཞེད་དོ། ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་དུས་མཉམ་པར་
 ཡུལ་དབུས་སྐྱུ་ལུ་ཕོ་བཞི་ལ་བྱ་བཅས་ཏེ། གཉན་ཡོད་(༡༦) དུ་རྩིབས་ཀྱི་
 འཕྲུར་ཆངས་སྐྱིན་གྱི་བྱ་གསལ་ཀྱལ། ཀྱལ་པོའི་ཁབ་(༡༧) དུ་ཀྱལ་པོ་བརྩ་
 ཆེན་པོའི་བྱ་གཞུགས་ཅན་སྟེང་པོ། ཀླུ་མི་ཕྱི་ནའི་(༡༨) ཀྱལ་པོ་དམག་བརྩ་
 པའི་བྱ་ནི་ཤར་པའོ། ། འཕགས་ཀྱལ་(༡༩) དུ་ཀྱལ་པོ་རྩིབས་ཀྱི་ལྷ་རྒྱུད་
 མཐའ་ཡས་ཀྱི་བྱ་ནི་གཞུམ་པོར་བརྩེད་དོ། ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བལྟམས་
 བས་ཞག་བདུན་ན་ལྷུ་ལ་འདས་ཏེ། ལུམ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་དུ་སྐྱེས་སོ། ། གྲགས་
 འཛིན་མ་དང་། ས་མཆོ་མ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ན་ཕོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟེང་བཞེས་ཏེ།
 དགྲའ་ལོ་ནི་ཕུ་ཙུ་དགྲའ་ཁབ་དུ་བཞུགས་(༢༠) བས། ལུམ་ཅུ་པ་ལ་མངོན་པར་
 བྱང་(༢༡) རྟེ། དཀར་བ་ལོ་དུག་སྐྱུད་(༢༢) བས་བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་སྟེང་པོར་
 གཤེགས་(༢༣) ཏེ། ས་གས་ཉ་བའི་(༢༤) བཅོ་ལྷ་(དེ་མེད་འོད་ལས་ས་གས་ཉ་
 བའི་ཐོ་རེངས་)ལ་སྟོད་ལ་བདུད་བརྒྱལ་(༢༥)། བས་བྱང་ལ་མཉམ་པར་
 བཞག་(༢༦)། ཐོ་རེངས་མངོན་པར་ཆོགས་པར་སངས་ཀྱས་ཏེ། མི་མཛོད་
 ཀྱི་བདག་པོ་(༢༧) ཆངས་པས་གསོལ་བ་བཅུ་བ་ནས། བ་ར་ན་སེར་(༢༨)
 དྲང་སྟང་རྩུང་བ་རི་དུགས་ཀྱི་གནས་(༢༩) ལ་སོགས་པར་ལོ་དུག་གམ།
 བདུན་དུ། ཐོག་མར་འཁོར་ལྷ་རྟེ་(༣༠) བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་དམན་པའི་
 གདུལ་བྱ་(༣༡) ཤས་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 (༣༢) དང་པོ་བསྟོར་ཏེ། དེ་ནས་བྱ་མོད་སྤང་པོ་(༣༣) ལ་སོགས་པར་ལོ་
 བཅུ་གཉིས་སམ། ཉི་ཕུ་ཙུ་བདུན་ནས། ལུམ་ཅུར་འཁོར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྩ་སྟེང་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་སྟོང་ལྷ་བཅུ་འམ། ལྷ་

སྒྲིང་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་ཐོག་པ་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པ་(༡༩) མཚན་ཉིད་མེད་པའི་
 ཚོས་བྱི་འཁོར་ལོ་(༢༠) གཉིས་པ་བསྐྱར། དེ་ནས་རི་མ་ལ་ཡ་(༢༡) ཏང་།
 ཡངས་པ་ཅན་(༢༢) ལ་སྐྱེས་པར་ལོ་དགུ་འཕ། བཅུ་གཉིས་སམ། ཉི་ཤུ་ཙུ་
 བཅུད་བྱི་བར་ལ་འཁོར་ནམ་བཞི་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་གྱིས་མི་
 ཐུབ་པ་ལ། ཚོས་ཐོག་པ་བྱུང་མོང་དང་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པ་དོན་དམ་ནམ་པར་
 དེས་པ་(༢༣) གསུམ་པ་བསྐྱར་རྟོ། ། དེ་ནས་མཛད་པ་མཐའ་དག་རྣམས་
 (༢༤) ཉི། ས་ལའི་ཆལ་(༢༥) ཏུ་དགུང་ལོ་བཅུད་ཅུ་ལ། སྒྲིན་ལྷ་བ་ཆུང་
 (༢༦) ཡར་ངོའི་ཆོས་བཅུད་ལ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཆུལ་བཞུག། དེའི་ཐུ་
 ལོ། བཀའ་བསྟུ་བ་དང་པོ་(༢༧) མཛད། ཀུན་དགའ་པོ་(༢༨) དག་
 བཅོམ་པར་གྱུར་པས་མདོ་ཤེའི་ཤེ་སྟོད་(༢༩) བཞུས། འཕགས་པ་ཉི་བ་
 འཁོར་བྱིས་(༣༠) འདུལ་བ་(༣༡) བཞུས། འཕགས་པ་འོད་བསྟངས་ཆེན་
 པོས་(༣༢) མཛད་པ་(༣༣) བཞུས། སྒྲིན་པ་འདས་ནས་ལོ་བཅུ་དང་བཅུ་
 བ་ཡུལ་པ་ཅན་ཏུ་ཆོས་ཀྱལ་ཐུང་ན་མེད་(༣༤) བྱིས་ཡོན་བདག་བྱས་ཤིང་།
 དག་བཅོམ་པ་བདུན་བཅུས་བཀའ་བསྟུ་བ་གཉིས་པ་(༣༥) བྱས་སོ། ། སྒྲིན་
 པ་འདས་ནས་ལོ་སུམ་བཅུ་ན་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་(༣༦) ཏུ་ཀ་ནི་ཀ་(༣༧) ཀུལ་པོས་
 ཐུན་བདག་བྱས་ཉི། དག་བཅོམ་པ་ལྷ་བཅུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷ་བཅུ།
 ས་སྐྱེ་པའི་པརྟེན་ཏུ་གསྒྲིང་འདུས་ནས་བཀའ་བསྟུ་བ་གསུམ་པ་(༣༨) བྱས་
 སོ། ། དེ་ནས་ཐོག་པ་ཆུང་བའི་བཞུ་བའོ། ། ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་བཞུ་བ་ནི།
 ཀུལ་པོའི་ཁབ་བྱི་རྩོ་རྩོགས་པའི་མ་ལ་སྟ་བ་ཞེས་པའི་རི་ལ་ཀུལ་སྟས་འདུམ་ཕྱག་
 བཅུ་འདུས་ཉི། འཇམ་དཔལ་བྱིས་མཛད་པ། བུམས་པས་འདུལ་བ། ཐུག་ན་
 རྟོ་རྟེན་མདོ་ཤེ་བཞུས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། རྟོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱིས་ལྷང་
 རིམ་པར་བཞུན་ཉི། འོད་བསྟངས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུན་པ་གཏད་(༣༩) ། དེས་
 ཀུན་དགའ་པོ་ལ། དེས་ཤ་ནའི་ཤོས་ཅན་ལ། དེས་ཉིར་ཐུས་ལ། (ལང་ཀར་
 གཤེགས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཆོག་བཞིན་གྱིས་སོ།) དེས་ཉིར་ཉི་ཀ་ལ།

[illegible]

གསུམ་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་རབས་མདོར་ བསྟུན་དང་། འདས་མེ་ཆི་རྒྱལ།

སངས་རྒྱལ་མུ་རན་ལས་འདས་ནས་པོ་བརྒྱ་ན། རྒྱལ་པོ་མུ་རན་མེད་
(ཐིན་ཆེན་པོ་ལས། རྒྱུད་ཀྱིས་འཁོར་ལོར་བརྒྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱུད་ཆེ་ཆེན་
པོ་པད་དཀར་དུ། འདིས་ཐིན་ཞག་གཅིག་ལ་མཆོད་ནི་ནི་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟེང་གི་ཅེས་
ལུང་བཞུགས་) ཀྱིས་འཛམ་གྱི་ཁྱིའ་མཐའ་དག་གི་རྒྱལ་པོ་བྱས། དེ་ནས་རིམ་
གྱིས་ཅན་ཏེ་བདུན་(༡༧) ཀྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་བཟུང་། ཏ་ཏི་ཅན་ཏ།
ཏི་ཅན་ཏ། ཡ་ཏི་ཅན་ཏ། རྩ་ཅན་ཏ། ཀ་ཅན་ཏ། རྩི་མ་ཅན་ཏ། རྩི་
མི་ཅན་ཏ། དེ་རྩི་ལན་རྩ་ར་པའི་སྒྲོབ་མ་ཡིན། རྒྱལ་པོ་དེའི་ཕྱག་རྒྱ་མོ་ལྷ་མོ་
གཅིག་གིས་ལུབ་རེ་བཞིན་རྒྱལ་པོ་རེ་རེ་ཆོས། ལྷ་མོ་དེ་རྒྱལ་པོ་གློ་པ་ལས་
(༡༩) བདུལ། དེ་ནས་སྤུ་ལ་བདུན་བྱུང་། གློ་སྤུ་ལ། རྩ་སྤུ་ལ། རྩི་སྤུ་
ལ། ཏ་མ་སྤུ་ལ། (འདི་དེ་དུས་སྤུ་མདོ་དུན་པ་ཞེས་གཞག་པ་ཆབ་རྒྱལ་ཁྱིམ་སྤུ་མཆོན་
གྱིས་བརྒྱར་ཁོད་པོ་) ཏི་མ་སྤུ་ལ། མོ་སྤུ་ལ། བེ་སྤུ་ལ། བེ་སྤུ་ལའི་རྩེས་ལ་ལྷོན་
པོས་རོ་ལོག་བྱས་ནས་སྤུ་ལ་བདུན་(༢༣) [བརྒྱད་པ་] ལུབ། དེ་ནས་མེན་
བཞི་(༢༤) བྱུང་། ལུལ་མེན། ཀེ་པ་མེན། མི་ནི་ཀ་མེན། མ་ཏེན་མེན།
(རྒྱ་བའི་རྒྱུད་པོར་ཀྱི་ཐིན་རྒྱལ་པོ་མ་ཏེན་མེན་ཏེ་བྱ་རྒྱལ་པོ་དུ་མ་ས་ར་ཞེས་པ་རྒྱལ་
དཔུང་དམར་ཅན་དུ་གསལ་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་གཅིག་གམ་བཞག་གོ་)
གཅིག་གིས་ལག་ན་ཏུ་ཏི་བཟུང་། ཏི་ཏ་མ་ལིག་དུ་བྱས། མ་ཏི་མ་ལིག་ བེ་
ར་ཆེ། གློ་མེར་ཁ་རྩམས་སོ། ཅན་ཏེ་བདུན་དང་། སྤུ་ལ་བདུན། ལྷ་མོ་ལྷོན་
ཏས་ཀྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བྱུང་ཁོད་ཡིན། སྤུ་ལ་བདུན་པོའི་རིང་ལ་མཁས་པ་
ཐམས་ཅད་ལོན། རྩ་སྤུ་ལ་(༢༥) རྒྱ་གར་ན་བཞུགས་པའི་རིང་ལ། ཁོད་ན་
རྒྱལ་པོ་སངས་ལེགས་འཛིན་ཡོན་ཡོད་པར་ཡར་ལུངས་བར་མོའི་རྩི་རིང་མ་གྱི་ཡི་

གེ་(༥༤)ལ་ཡོད་ཅེས། གྲུབ་ཆེན་ལུ་ཀུན་པས་(༥༦)ཟེས་འདུག རྩིས་སྤྱི་
 པ་རྩེ་ཏེས་(༥༧)རྩེ་བཅུན་པའི་ནམ་ཐང་མཛད་པ་ལས། སྤྱིར་རྒྱ་གར་གྱི་
 ལུགས་ལ་གྱི་བ་ལོ་ལ་སྐགས་པའི་མིང་གི་བཏགས་པའི་བཅུ་གཉིས་སྟོར་དུ་ཆི་བ་
 བྱི་མེད། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་(༥༨)ལ་སྐགས་པ་ནས་རབ་དུ་སྤྱི་བ་ལ་
 སྐགས་པ་དུག་ཅུ་ཙུ་བཞེར་ཆི་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་ལ་བུན་མོང་དུ་མ་
 གྲགས་པས། སལ་ཆེ་བ་ལ་གྲགས་པ་བྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ལོ་བཅས་པའི་ལོ་
 ཆེགས་ཆེ་ཞི། དེའང་འདི་ལྟས་བཅོད་ནམས་ཅན་དུ་གྲགས་པ་དང་། བཅོད་
 ནམས་འདོད་པ་གང་དག་གིས་མངའ་རིས་སུ་གཏོགས་སོ་ཅོག་གི་བྱ་ལོན་རྒྱལ་
 པོས་སྦྱངས་ནས། སྟར་ཐོང་དུ་སྦྱོད་པ་(༥༩)ནམས་པོར་ཏེ། ཐོང་གསར་པ་
 (༦༠)ལ་རང་གིས་མིང་དུ་བཏགས་ནས་སྦྱོད་པ་ལོ། །དེ་ནས་བརྒྱུད་ཏེ་རིམ་
 གྱིས་ཆི་བ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་གཏམ་ནི་ལུགས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་འབྱུང་ཞི།
 གཡལ་བཟུན་ལོག་དུ་ཉིས་སྟོང་ལོན། དགའ་ཕྱིད་ལོག་དུ་བཅུད་བཅུ་ཞི།
 བཟུངས་བསྐྱང་ཉིས་བཅུ་སྟུང་ཅུ་སོ་གཅིག་ བརྩེས་མ་པ་བདུན་བཅུ་ཉི་ཤུ་བཞི།
 བལ་གནས་བཅུད་བཅུ་བཅུ་ཙུ་ཙུ་བཞི། གོ་ཆ་ཉིས་བཅུ་བཞི་བཅུ་གཉིས། ཞེས་
 འབྱུང་གསུངས་སོ། །རྒྱ་ནག་པོའི་ཡིག་ཆང་ལས། ཅིའུ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་རབས་
 (༦༡)བཞི་པ་ཅིའུ་དབང་ཞེས་པ་རྒྱལ་སར་སྟོན་ནས། ལོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གངས་ལོན་
 པའི་དུས་སུ། སིང་ལོ་སྟག་གི་ལོ་ལྷ་བ་བཞི་པའི་ཆོས་བཅུད་ལ་རྒྱ་གར་དུ་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་སྤྱི་འབྱུངས། དེའི་འོད་དང་ཆོ་འཕུལ་ནམས་རྒྱའི་ཡུལ་དུ་འང་
 མཛོང་བས། ཆིས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཆིས་བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཕྱོད་པར་སེས།
 རྒྱལ་བྱ་དོན་གྲུབ་ལོ་ཙུ་དགའ་ལོན་ནས་མདོན་པར་བྱུང་། དགྲའ་ལོ་སྟུང་ཅུ་ལ་
 སངས་རྒྱུས། དེ་ནས་ལོ་བཅུད་ཡུམ་ལ་ཆོས་འཆད་པའི་དོན་དུ་ལྷའི་ཡུལ་དུ་
 ཕྱོད། དེའི་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་པོ་ལུ་ལུ་(༦༢)ནས་མོའུ་འགལ་གྱི་བྱ་(༦༣)ལ་
 བསྐྱལ་ཏེ། དེས་ལྷའི་ཡུལ་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྤྱི་ཅན་ནས་ལས་བཞེངས་ནས་
 མིའི་ཡུལ་དུ་གདན་དྲངས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལྷ་ལས་བབས་པའི་ཆོ་ཅན་གྱི་

ཕྱི་(ཁྱ་ནག་འབྱར་གྱི་མདོ་ཕྱི་དྲིན་ལན་གསལ་བ་ལས། སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཞག་དགུ་བཅུར་
 རྩེ་ཡུལ་དུ་ཡུམ་ལ་ཆོས་གསུངས། དེའི་བར་དུ་རྒྱལ་པོ་ཕྱ་ཏ་ཡ་ན་ཡིད་སྤྱོད་བར་རྒྱར་ནས་
 བླང་མགོའི་ཅན་ན་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་མུ་བཞེངས། ཞེས་བཤད་རྟོ་) དེ་བཞེངས་ནས།
 བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་དབུ་བཅུད་དེ་སྤྱི་ཐོར་ཚུག་བཞག་ནས། ལྷ་རན་ལས་
 འདས་ནས་ལོ་རྒྱུད་ལོན་པའི་ཆོ། སྤྱི་འདི་ཁྱ་ནག་གི་ཡུལ་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 རྒྱུད་པར་འབྱར་ཞེས་ཡུང་བཞུན། དེ་ནས་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཉིས་ཏེ། དགུང་
 ལོ་བཅུད་ཅུ་ལ་ལྷ་རན་ལས་འདས། རྒྱལ་བ་འདས་ནས་རྒྱ་མོ་སག་ སེ་ཆེན་
 (༡༥) རྒྱལ་སར་བཞུགས་ནས་ལོ་རྩེད་དང་གསུམ་འགྲོ་བ་དེ་ལ་རྩིས་པས།
 དེ་ཡན་ཆོད་ལ་ལོ་ཉིས་རྒྱུད་དང་བཅུ་གསུམ་སོང་། ཅན་གྱི་རྩོ་ཐོ་(༡༦)
 བཞེངས་ནས་ལོ་ཉིས་རྒྱུད་ལྷ་བཅུང་ལྷ་འགྲོ་བེར་བ། རྒྱུ་ཅན་རྩོ་ཐོའི་ལོ་
 རྒྱལ་ན་ཡོད་པར་སྤང་། འདི་ལ་ལོ་རྒྱལ་ལོགས་ན་ཡོད་པས་འདིར་ལོ་ཅན་དུ་
 གྱིས་པ་ཡིན། རྒྱ་མོ་སག་ཐུན་ཆད། ད་ལྟ་མེ་པོ་གྱི་ཡན་ཆོད་ལ་(ལྷང་རི་ལུང་
 བཞུན་ལས། སངས་རྒྱལ་འདས་ནས་ལོ་བཅུ་སོང་བ་ན་རྒྱུ་པོ་ཅེའུ་རྒྱ་ལས་ལོ་ཡུལ་
 འཛིན་པར་བཤད་རྟོ་) ལོ་བཅུད་ཅུ་གུ་བཞི་འགྲོ་བར་འདུག ལོ་རྒྱལ་འདི་ཐོད་
 ཡིག་ཏུ་རྒྱར་མཁན་ཆོས་རྩེ་པའི་སྤོ་མ་བྱང་རོས་གྱི་མཁན་པོ་ཤེར་ཤེས་(༡༧)
 ཡིན་ཟེར་བར་འདུག

བཞི་པ། ཁྱ་ནག་གི་ཀྲོའུ་རྒྱལ་རབས་ནས་བང་ རྒྱལ་རབས་བར་གྱི་ལོ་རྒྱལ་མདོར་བསྟུས།

ཅེའུ་ལ་རྒྱལ་པོ་ལུ་ཅུ་སོ་དུག་(༡༨) ལུང་། ལོ་བཅུར་སྤྱིད་བཟུང་།
 དེ་ནས་ཆོན་ཕྱི་ཏང་(༡༩) གི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ལུང་། དེ་ནས་ཏན་ཀའ་རྩང་
 (༢༠༠) ཞེས་པ་ནས་བཟུང་ཉི། མི་རབས་བཅུ་གཉིས་གྱི་བར་དུ་རྒྱལ་པོ་ལུང་།

བཅུ་གཉིས་པའི་དུས་དེར། ཡང་མང་ཞེས་པ་རྫོན་པོ་གཅིག་གིས་ར་ལོག་བྱས་
 (༡༠༧)ནས་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་བཟུང་། ཟུས་ཉན་གྱི་བརྒྱད་པ་སྤྱི་ལོ་གིས་ཀྱི་
 (༡༠༩)ཟེར་བ་བྱུང་། ཡང་མང་བསད་ནས་ཉན་གྱིས་རྒྱལ་མིན་བཟུང་།
 སྤྱི་ལོ་གིས་ཀྱི་ལུ་ལྷ་རྒྱུས། ལུ་ལྷ་པ་ཉན་མིན་ནི་(༡༠༩)རྒྱལ་པོ་ཟེར་བའི་
 རྒྱལ་པོ་བྱུང་། དེའི་དུས་སུ་པ་རྒྱེ་ཏ་རྒྱ་ཏ་ལམ་ཟེར་བ་བདེན་པ་མཛོང་བ་
 (༡༠༩)གཉིས་ཀྱིས་རྟ་དཀར་པོ་གཅིག་ལ་ཐེག་པ་རྒྱུད་དེ་ཆོས་སྐལ་
 (བཀལ)ནས་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་དུ་འོང་། རྟ་ནི་རྒྱུར། པའི་མའི་སའི་ལྷ་ཁང་
 (༡༠༥)བཞེངས། ཆོས་བརྒྱུད། དེ་ནས་བཙུངས་ནི་དེང་སང་གི་བར་དུ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་དར་བ་ཡིན། པ་རྒྱེ་ཏ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དགུ་བཅོམ་པ་
 (༡༠༤)ཐོབ་པ། གཅིག་པའི་མའི་སའི་ལྷ་ཁང་གི་འོག་དུ་འཁོག་པ་ལ་སྒྲུབས་
 པར་ཞུགས་(༡༠༥)ནས། བུམས་པ་ཁྱོན་པའི་དུས་(༡༠༥)ལྷ་ནིང་དེ་
 འཛོན་ལས་ལངས་ནས་ཐུང་ན་ལས་འདས། གཅིག་རྒྱ་འབྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་
 ལ་འབྲུར་ནས་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་ཀའུ་ལི་དཀར་པོ་(༡༠༥)ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་
 ཁམས་སུ་སོང་ནས་ཐུང་ན་ལས་འདས། དེ་ནས་ཉན་གྱི་རྒྱལ་རབས་ནི་ལུ་ཆ་
 བཞེས་ཉན་ཉིན་ནི་རྒྱལ་པོ་(༡༡༠)ཞེས་པའི་དུས་སུ། ཁོང་གི་རྫོན་པོ་ཆོད་
 ཆོད་(༡༡༡)ཟེར་བ་གཅིག་གིས་རྒྱལ་ས་ཕྱགས་ནས། དེའི་བརྒྱད་པ་མི་ལྷས་
 རྒྱལ་ས་བྱས། དེའི་རྫོན་པོ་འཕམས་(༡༡༩)ཞེས་པས་ཡང་རྒྱལ་ས་ཕྱགས།
 དེའི་རྒྱལ་སུ་ཉིད་ཅིང་གི་བརྒྱད་པ་ལ་དུང་ཅིང་། གའི་ཅིང་ཆོག་པ་གཉིས་སུ་
 བྱུང་(༡༡༩)པའི། གའི་ཅིང་རྒྱལ་པོའི་དུས་སུ། རྒྱ་གར་གྱི་པ་རྒྱེ་ཏ་གད་པོ་
 གཅིག་གིས། རྒྱལ་པོ་ལ། རྒྱ་གར་དང་ལྷང་ཡུལ་གྱི་བར་རྒྱལ་ཁམས་རྒྱུད་དུ་
 གཅིག་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱག་བྱ་བྱུང་བ་པ་སུམ་ཅུ་ཆ་གསུམ་དུ་ཁྱོན་པའི་དུས་སུ་
 བཞེངས་པའི་ལྷ་སངས་རྒྱས་དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པའི་སྤྱི་ཆད། རྩ་པོ་ལྷུ་
 དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིང་སྤེལ། ཀུམ་ར་ཤེ་ཞེས་པའི་པ་རྒྱེ་ཏ་མཁས་པ་གཅིག་
 ཡོད་པ་ལ། དེར་རྒྱལ་ཁམས་རྒྱུད་ས་པས་འཕྱོད་ན་མི་འཕེལ་བར་འདུག བྱིད་

གྱིས་དམག་བཏར་ནས་ཐུངས་པར་སོང་ན་སེམས་ཅན་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་
 སོ་འབྱུང་བེད་བས། རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་རྒྱོན་པོ་ཞིང་གི་ཆིངས་སང་གཅིག་དང་། རྒྱ་
 མི་དཔེན་གྱི་དཔོན་གཅིག་ཡོད་པར་འདུག་པའི། དམག་དཔོན་དེ་དམག་ཁྲི་ཆོ་
 བཞི་བཅུ་ཐམ་པ་བསྐྱར་ནས་ས་ཆ་དེར་བཏར་། ས་ཆ་དེར་སླེབ་པའི་དུས་སྟེ།
 དེའི་རྒྱལ་པོའི་ཆོག་ལ། རྒྱུད་དང་དེད་ཁོན་ནི་མེད། དམག་འདི་ཅམ་འོང་པ་
 ཅི་ཡིན་ཟེར་བ་ལ། རྩ་པོ་ལྟུང་དང་། སངས་རྒྱས་འཇམ་དཔལ་། པརྟེན་གསུམ་
 འདྲིང་། མི་སྐྱར་ན་དམག་རྟེན་པ་ཡིན་བྱས་པས། རྩ་པོ་ལྟུང་དང་འཇམ་དཔལ་
 དཔོན་སྟེ་ཡོད་པས་བསྐྱར་། པརྟེན་དེ་ན་ནིང་འདས། དེའི་བྱ་ལོ་བཙོ་བརྒྱད་
 འགྲོ་བ་ཀྱང་མ་ར་རྒྱུང་བ་ཟེར་བ་གཅིག་བསྐྱར་བ་ཡིན་ཟེར་ནས་བསྐྱར་། དེ་
 རྒྱམས་ཁྱེར་ནས་དམག་དཔོན་དེ་ཕྱིར་ལོག་ སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཇམ་དཔལ་ཡང་ཡོ་
 ཡིན་མི་ཤེས། གྱིས་པ་འདི་ལ་འང་ཅི་ཡང་མི་ཉན་བསམས་ནས་བཀྱར་སྟེ་ཆེན་
 སོ་མ་བྱས་པ་ལ་ཉིན་གཅིག་ཁོང་པ་རྒྱམས་རྟ་ཞོན་ནས་ཡོང་གིན་ཡོད་པའི་ལམ་
 ཏུ། རྟ་ཞོན་མ་གཅིག་བྱུང་བའི་སྐད་གཅིག་རྟོན་པ་དང་། དམག་དཔོན་གྱིས་
 ཞོན་པའི་རྟ་དེས་ཀྱང་སྐད་གཅིག་རྟོན། དེ་ལ་པརྟེན་གད་མོ་མོར་བས།
 དམག་དཔོན་གྱི་ཅི་ཡིན་དྲིས་པས། རྟ་ཞོན་མ་འདིའི་རྟེད་གཅིག་རྟ་ཟ་བ་དང་རྒྱ་
 འབྱུང་པ་ལ་འགོར་ནས་ལུས་ཡོད། དམག་མང་པོ་ནང་དུ་ལམ་ནོར་རྟགས་ཡོད།
 ང་འདི་ལ་སོང་བས་ལམ་མ་ནོར་བར་སྟེ་ཐིན་པར་ཤོག་ཟེར་གྱི་འདུག་བྱས། དེ་
 ལ་འང་དམག་དཔོན་དེ་ཡིད་མ་ཆེས་པར་ཡོད་པ་ལ། ཡུད་ཅམ་ཞིག་ན། ལམ་
 གྱི་ལོགས་ན་རྟེད་གཅིག་རྟ་ཟ་ཡིན་འདུག། དམག་དཔོན་གྱི་རྟ་དེས་སྐད་གཅིག་
 རྟོན་པ་དང་། སྟེ་ཏུས་(༡༡༩)ཀྱང་སྐད་ཅིག་རྟོན་ནས་དེ་མ་ཐག་བར་བཏར་
 སོང་། དེ་ལ་དམག་དཔོན་གྱིས་དམག་རྒྱམས་ལམ་འབྱེད་དུ་བརྟུག་ མའི་
 མདུན་དུ་སླེབ་པས། དམག་དཔོན་དེར་ཡིད་ཆེས། དེ་ནས་ཉིན་གཅིག་རི་
 མཐོན་པོ་གཅིག་གི་མགུལ་དུ་ཞག་ས་བྱས་པ་ལ། པརྟེན་འཇམ་དཔལ་གྱིས། རང་དེ་
 འདིར་ཞག་དུ་རྩྭ་མི་ཉན། རོ་རྒྱབ་ནམ་ཁྱེད་པ་ལ་རྒྱ་ཐོག་(ལོག)བྱུང་ནས་

དམག་རྣམས་ཚུས་ཁྱིམ་ཉེན་ཡོད་ཟེར་བས། དམག་ཐམས་ཅད་བཞུགས་ས་
 ལེ་བར་བཅུ་ཙམ་གྱི་རྩེར་བབས་པ་ལ། དོན་བརྒྱ་ཚོགས་(མོག)ལྟར་ནས་དེ་དེ་
 ཉེ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཚུས་ཅོན། ཐམས་ཅད་མཆོར་ལྟར། དེ་ནས་དམག་
 དཔོན་དེ། རྩ་མོ་ལྟ། པརྟེ་ཏ་སངས་ཚུས་ཀྱི་རིང་ཁྲེལ་གསུམ་ལ་ཡོད་ཆེས་
 བྱེད་དང་པ་ཚོབ། དེ་ནས་དམག་དཔོན་ཚུལ་པོ་དེའི་དུང་དུ་འགྲོ་བར་ཆས་པ་ན།
 གའི་ཅིན་ཚུལ་པོ་ལྷ་གསེགས། བརྒྱད་ཆད་ནས། སྐར་གྱི་ཞིང་གི་ཆེང་སང་
 དེས་ཚུལ་པོ་བྱས་འདུག་ཟེར་བ་ཚོས་ནས། དམག་དཔོན་གྱིས་རང་གི་དམག་གི་
 ཆོ་བཞི་བཅུ་པོ་བཟུས་ནས་སི་ཆོན་(༡༡༥)དང་། ཅེའུ་མཁར་ཉི་ཤུ་ཙམ་བཞི་
 ཚུལ་པོ་བྱས། དུས་མཁུས་དམག་དཔོན་ཚུལ་པོ་དེའི་བརྒྱད་པའི་ལག་ནས། ཆེང་
 སང་ཚུལ་པོ་དེའི་བརྒྱད་པས་རྩ་མོ་ལྟ་དང་རིང་ཁྲེལ། པརྟེ་ཏ་རྣམས་གིང་
 ཅང་དུར་(༡༡༦)གདན་དྲངས། བཀྲུ་རྟེ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་བྱས།
 པརྟེ་ཏ་དེ་ལ་བཅུན་མོ་བཅུ་ཡོད་པས་དགེ་འདུན་རྣམས་མ་མོས་པ་ལ། ཉིན་
 གཅིག་ལྷན་རྟེ་(༡༡༧)བརྒྱངས་ནས། དགེ་འདུན་རྣམས་ཆོས་རྩོད་ལ་ཆོགས་
 (༡༡༨)པའི་དུས་སྟེ། པརྟེ་ཏ་དེས། དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་རྩོམ་དྲངས་པར།
 ཁབ་ཐེར་མ་རེ་བྱེ། དེ་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ཟ་བར་མ་རུས་པར་ལས་པ་
 དང་། པརྟེ་ཏ་ན་རེ། ཁྱེད་དགེ་འདུན་གཙང་མ་(༡༡༩)རྣམས་ཀྱིས་ཁབ་ཟ་
 བར་མི་རུས་ན། ང་བསྐྱབ་པ་མི་གཙང་བས་(༡༢༠)བཟའ་བར་བྱ་ཟེར་ནས།
 ཁབ་ཐམས་ཅད་ཐོས་ནས་འཇུ་བས། དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་མ་དད་པ་
 བརྒྱགས། མུས་པརྟེ་ཏ་དེའི་རྩོད་མ་ཅེའུ་ཏ་ཤར་ཞེས་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་གཅིག་
 ལྟར་བ་ལ། ཚུལ་པོ་ཏ་ཅང་དད་ཆེས་ནས། བཅུན་མོའི་འཁོར་ལས་གཡོལ་
 བར་(༡༢༡)ལྟར་པས། བཅུན་མོ་ཆེ་བཞིས་ཏེ། མོ་རང་གི་ལྷ་མ་ལ་གཅིག་
 ཅེའུ་ཏ་ཤར་གི་གདན་གྱི་འོག་དུ་བཅུག་ནས། ཚུལ་པོའི་དུང་དུ་དུ་ཞིང་ལྷན་ཏེ།
 པརྟེ་ཏ་འདི་བདག་ལ་རྩོད་དུ་བྱུང་བ་ལ་བདག་གིས་མ་ཉན་པས། བདག་གི་
 ལྷ་མ་ཐོགས་ཏེ་བྱིར་བྱས་པས། ཚུལ་པོ་དེ་ལ་ཡོད་ཆེས་མ་རྟེས་ཀྱང་། རྩོད་པོ་

བས་བཤགས་པ་གྱིས་ཟེར། ད་རྒྱུ་མ་ར་མི་དེ་གང་ཟག་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནིས་
 དཔལ། དེ་ནི་མཚོང་ལམ་ཚོང་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན། ད་ལྟ་དགའ་
 ལྡན་དུ་བསྐྱེད་མྱོང་པོ་ལ་རྗེས་ཏེ་སྤྱི་ནས་བུམ་པ་ལ་ཚོས་ཉན་གྱིན་ཡོད་ཟེར།
 བང་རེམ་ཚང་རིའདྲུ་ཡིན་ནིས་པལ། དེ་ནི་སྤྱིར་ལམ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ད་
 ལྟ་དགའ་ལྡན་གྱི་ར་བའི་ཕྱི་རོལ་ན་བུམ་པའི་གསུང་ཚོས་ཤིང་། སྤྱི་མེ་མཚོང་
 བར་ཡོད་ཟེར། བང་བའི་རྒྱུང་གི་སྤྱི་མོ་སྤྱི་མེན་གོང་རྩོ་(༡༩༤)། རོད་
 རྒྱུད་དུ། མཚོའི་ནང་གི་བསྐྱོ་ཞེས་པ་དེ་ཡོད་དུ་ཡོང་བའི་དུས་སུ། རྩོ་ཚོ་སྤྱི་
 ཡོད་དུ་ཕྱོན། དུས་དེ་ནས་ད་ལྟའི་བར་ལ་ཨ་བདུན་བརྒྱ་འཕྲོ་ཞེས་པ། རྒྱུ་
 དེ་བཀྱེད་ཏེ་རྒྱུང་པ་ལས་རྩོ་ལ་རྩོ་ཤི་མཚོན་གྱིས་མཚོང་བ་ལྟ་སའི་གཙུག་ལག་
 ཁང་དུ་ཡིག་རྒྱུ་ཡིས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐུ་བ། བང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཚོ་རྒྱས་ནས་འབྱུང་ བའི་བང་ཡོད་རྒྱལ་རབས་གནད་བཟུས་རྒྱ་ ཡིག་ནས་ཡོད་ཡིག་དུ་བསྒྱུར་བ།

བང་ཕྱུ་བྱ་ཉན་(༡༩༢) ཞེས་པ་རྒྱུ་དེ་བ་ཐེར་ལས་བང་ཀའུ་རྒྱུ་
 པོས་ས་མོ་རྟག་མོ་ལ་རྒྱལ་ས་བཟུང་། མོ་དགུར་སྲིད་བཟུངས། བདུན་ཅུ་ལ་
 འདས། དེའི་བྱ་བང་བའི་རྒྱུང་གིས། ས་ཡོད་དུས་ཅིང་དབང་གི་ལས་ཀ་བྱས་
 (༡༩༠) རྩོར་བཅོམ་ནས། ཤིང་མོ་རྩེ་མོ་ལ་ཡོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་སྤྱི་སྤྱི་བཟུར་
 རེས་བུས་ནས་ཤོགས་པོ་བྱས། བང་གི་སྲིང་མོ་སྤྱིར་བ་ལ། རྩོར་(༡༩༡)
 དང་། བྱུ་ལྷ་རྩུན་(༡༩༣)ཀྱི་མི་བྱུར་བ་ལ། རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་པུ་མོ་རེ་བྱིན་ནས་
 མོག་ ཡོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་འདོད་དུ་བྱུར་བ་ལ་མ་བྱིན་པས་ཁོས་ནས། ཡོད་
 ཀྱི་རྒྱལ་པོས་དམག་འབུམ་སྤག་གཞིས་སྲིད་ནས་བྱུ་ལྷ་རྩུན་བཅོམ་ནས་བྱུར་

ཅེའུར་(༡༩༩) སྤེལ། གསེར་གྱི་ཁྲབ་བསྐྱར་ནས་བྱ་ཕོ་ཁྲབ་མི་རྩེར་ན་དམག་
བྱེད་མེད་བའལ། རྒྱས་མ་བྱིན་པར་གསར་དམག་བྱས་པས། བོད་དམག་སྤྱོད་
ཅམ་བསད། དེ་ནས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་བོད་དམག་སྤྱོད་ལོག་སྟེ། ཁྲོན་པོ་སྤྱོད་
བཅན་(༡༩༩) ལ་གསེར་སྤྱོད་ཆོ་ལྷ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་རིགས་མང་པོ་
བསྐྱར་ནས་བཏང་བའལ། ཐའི་རྒྱུད་གི་སྤྱས་མོ་ལྷན་ཤིང་ཀོང་རྩོ་(༡༩༤)
ལྷགས་མོ་སྤྱོད་གི་ལོ་ལ་བྱིན། དེ་སྤྱི་ལ་བའ་རྒྱལ་བརྒྱད་ཀྱི་བྱ་དབང་(༡༩༤)
ཞེས་པ་དམག་དང་བཅས་པ་བཏང་། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དམག་དང་བཅས་པས་
པའི་ཏ་(༡༩༥) ནས་བསྟ། རྒྱ་རྒྱལ་ཆས་བཟང་ཞིང་བོད་རྒྱལ་རན་པས་
ཅུང་ཟད་སྤྱོད་ས་པར་ལྷུར། ཀོང་རྩོས་རྒྱལ་པོ་ལ་ལྷས་ནས་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་
ཡིག་ཚང་རྒྱལ་པོ་བཅས། རྒྱུ་རྒྱལ་པོས་ཀའུ་ཉི་རི་རྒྱལ་ཁམས་(༡༩༤) ཁྲུང་ས་
ནས་ལོག་པའི་དུས། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་གསེར་གྱི་བྱ་ཆགས་ཤིང་བདུན་པ་གཅིག་
ཆང་གིས་བཀའ་ནས་ཁྲོན་པོ་མགར་སྤྱོད་བཅན་ཡུལ་བཟུང་ས་ལ་བསྐྱར་བཏང་།
ཁྲོན་པོ་མགར་ལ་ཐའི་རྒྱུད་རྒྱལ་པོ་མཉེས་ནས་ཁོང་རང་གི་ཆོ་མོ་ཀོང་རྩོ་གཅིག་
བྱིན། ཡང་གཡིའུ་གཡུ་ཐའི་རྩོད་ཀྱིན་(右卫大将军) ཞེས་བྱ་བའི་མིང་
བྱིན། ཐའི་རྒྱུད་གིས་རྒྱ་གར་དུ་གསེར་ཡིག་པ་(༡༩༧) བཏང་བའ་མ་ག་རྒྱར་
(༡༩༠) བཅོམ་པས། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཐོས་ནས་དམག་བཏང་སྟེ་མ་ག་རྒྱ་
བཅོམ། ཐང་ཐའི་རྒྱུད་མེ་པོ་ཁྱི་ནས་བཟུང་སྟེ། སེ་ཉི་ཤུ་ཙུ་མ་རྒྱལ་པོ་བྱས་
ནས་དགུང་ལོ་ལྷ་བཅུང་གཉིས་པ་ས་མོ་བྱའི་ལོ་རྒྱ་བ་བཞི་པ་ལ་འདས། ཐའི་
རྒྱུད་གི་བྱ་དབང་པོ་ཆེ་ཀའོ་རྒྱུད་ཞེས་པ་རྒྱལ་སར་བསྐྱོས། ཆེ་ཀའོ་རྒྱུད་རྒྱལ་སར་
བཏོན་ནས་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་བཅན་སྐམ་པོ་(༡༩༡) ལ་ལས་ཀའི་མིང་ཐེངས་
གཉིས་བསྐྱར་བའི་དང་པོ། ཏུ་མ་དུ་མི་(驸马都尉) དང་མིའི་ཏའི་ཁྱན་
དབང་(西海郡王) (༡༩༩) ཞེས་པ་དང་། རྩིང་མ་ལ་ཚུང་དབང་(王) (༡༩༩) ཞེས་པ་བྱིན་པའི་སྐབས་སུ། རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་བཅན་འདས་ཞེས་
འདུག། བོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་དར་གྱི་འབྲུ་དང་། འབྲས་ཆང་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་

བཟོ་བཤམས་པའི་རིག་པ་མང་པོ་བཟང་། ལྷགས་སྤྱི་ལོ་ལ་ཤོད་ཀྱི་རྒྱལ་
 པོ་སྤྱོད་བཅན་སྐམ་པོ་འདས། སྤུས་ལྷན་སྤྱོད་སྤྱོད་ནས་འདས་ཤིང་མང་སྤྱོད་
 མང་བཅན་བཅུ་གསུམ་ལོན་པ་རྒྱལ་སར་ཕྱོད། སྤོན་པོ་མགར་གྱིས་སྤོགས་བྱས་
 བྱས་རྒྱལ་སྤྱོད་ལོ་བཅོ་སྤྱོད་བསྐྱེད་སྤྱོད། དེ་ནས་སྤོན་པོ་མགར་འདས། རྒྱ་དང་
 ཤོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་རེས་འགའ་མཐུན་ཞིང་། རེས་དཔག་དང་ས་ཆའི་ཆོད་
 པ་རྒྱལ་པམ་དུ་མ་བྱས། རྒྱ་དང་པར་དུ་ལྷགས་སྤྱོད་ལོ་ལ་ཤོད་ཀྱི་དཔག་མིས་
 ཐང་གི་རྒྱལ་ཁམས་ལ་རྒྱལ། ལྷ་ལྷན་གྱི་ལྷལ་(༡༩༩) ཐམས་ཅད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 རྒྱལ་པོས་སྤོན་པོ་པེ་བཞིན་ཁྲ་(༡༩༥) དཔག་ཁྲི་ཆོ་བཅུ་དང་བཅས་པ་
 བཟང་ནས། ལྷ་སའི་བར་དུ་སྤྱོད་སྤྱོད། སྤོན་པོ་མགར་གྱི་བྱ་ཆེ་བས་(༡༩༦)
 དཔག་དཔོན་བྱས་ནས། རྒྱལ་དཔག་ཐམས་ཅད་པམ་པར་བྱས། ས་མོ་ཡོས་ལ་
 མང་སྤྱོད་འདས། དེའི་སྤུས་འདུས་སྤྱོད་མང་པོ་རྒྱལ་སར་ཕྱོད། མགར་གྱི་
 བྱ་ཆེ་བས་སྤོན་པོ་བྱས། དེའི་དུས་ལྷ་ཤོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ས་མཐའ་བཞི་ནི་ཤར་
 ཟུང་ཅུ། ལྷ་ཅུ། ལྷ་ཅུ་དང་གསུམ་ཡིན། ལྷ་སྤོགས་བམ་ཐའི་ལྷལ་
 (༡༩༧) ལ་སྤྱོད། ལྷ་སྤོགས་ལྷ་ཐེན་(༡༩༨) ལ་སྤྱོད། ལྷ་སྤོགས་ནོར་
 ལ་སྤྱོད། དེ་ནས་པའོ་རྒྱུ་བཟོ་བཤམས་པའི་དཔག་ཆད་མང་པོ་ཤོད་ལ། ཤོད་ལྷ་ལྷ་དཔའ་
 བཟང་རྒྱལ་ཤོད་པ། རྒྱལ་པོ་ཤོད་དང་། གཡུ་དང་། ཅུ་(༡༩༩) ལ་
 སྤོགས་པའི་དུས་ལྷ་ཤོད་ལྷ་དང་བཟོ་བཤམས་པའི་ལྷ་ལ་ཤོད། ཆོ་ཤོད་རྒྱལ་པོས་
 ས་མོ་བྱ་ནས་ལོ་སྤུས་ལྷ་པེ་ཞིང་བསྐྱེད་སྤྱོད། དཔག་ལོ་སྤུས་ལྷ་པེ་ལྷ་
 མོ་ལྷ་ལ་ཤོད། ཐམས་ཅད་རྒྱལ་གྱི་བཅུན་མོའི་འཁོར་ན་ཤོད་པ་གཅིག ཐའི་
 རྒྱལ་འདས་ནས་བཟོ་མོར་ཤོད་པ་བཟས་ནས། ཆོ་ཤོད་རྒྱལ་གྱི་བཅུན་མོ་བྱས།
 མོ་ལ་བྱ་རྒྱལ་དང་། མི་རྒྱལ་། ལྷ་མོ་ཐའི་པེ་ཤོད་དང་གསུམ་ཤོད་ཅིང་།
 རྒྱལ་པོས་བྱ་ཆེ་བཤམས་པའོ་སྤྱོད་ཐའི་ཁ་ཆེ་མས་ཤོད་ཀྱང་མ་ཉན་པར་མོ་
 བར་གིས་རྒྱལ་མོ་བྱས་ཏེ། དུས་ལྷ་ཡིན་པས། ལྷ་ཆོ་ཐེན་(༡༩༠) ཞེས་བྱས།

། ལྷལ་མོ་དེས་དམག་བྱས་ནས་ཐོད་ལ་སྐགས་པ་ལྷལ་ཁམས་མང་པོ་སྐྱགས།
 ཐོད་ཀྱི་ལྷལ་པོ་འདུས་སྤང་མང་པོ་རྗེ་གཞོན་དུས་སྟེ། རང་གི་བྱ་བ་ཆེ་བ་ཐམས་
 ཅད་མགར་གྱི་བྱ་ཆེ་བས་བྱེད། ཟུང་ཁྱི་(བྱ་བ་)ནམས་བྱ་རྒྱུད་བ་དང་ཆ་ཐོས་
 བྱེད་པས། ཁོང་ལ་ཀུན་སྐྱེས་ལྷལ་པོ་དབང་རྒྱུད་བ་ལ། ཟུང་ལྷལ་པོ་ནར་
 མངས་དུས་མགར་གྱི་བྱ་ནམས་དམག་ཐོག་དུ་ཡོད་པ་ལ་ལྷལ་པོས་དམག་ཁྲིད་
 ཟུན་པས། ལུ་ཐོ་ལི་ཁྱིམ་ལྷེ་བས་ཉེ་ཤི། ལུ་ཐོ་བཅན་པོས་ཁོང་རང་གི་ཆ་ཐོ་མང་
 པོ་རྗེ་དམག་དང་བཅས་པ་རྒྱུད་ལྷལ་པོ་ལ་རྩུར་(༡༥༡) ཟུན། ལྷལ་མོས་
 བཅན་པོ་ལ། ལུ་ཁྱི་དེ་ལྷུན་(ཀུན་)དབང་(归德郡王)ཞེས་པའི་མིང་བྱིན་
 རན་སྟོན་པར་བསྐྱོས། མང་པོ་རྗེ་ལ་གཡོན་ཚུགས་གྱི་དཔལ་པོ། རུ་ལུ་ལི་མ་
 ཉའི་ཅང་ལུན་རན་ལུ་ལུང་(左羽林大将军安国公)ཞེས་པའི་མིང་
 བྱིན། ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་ཟུང་ལྷུས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོན་མེད་པའི་རྟགས་ལ་ལྷུགས་གྱི་
 བྱང་བྱའི་ཡི་ལྟེ་བྱིན་ནོ། །དེ་ནས་འདུས་སྤང་མང་པོ་རྗེ་འདས། ཁྱི་རྗེ་གཙུག་
 བཅན་ལྷལ་སར་བསྐྱོས། ལྷལ་མོ་ལུ་རྩེ་ཐོན་ཤིང་ས་རྒྱུ་ལུ་ལི་མ་ནས་མོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་
 གཅིག་ལྷལ་ས་བྱས། དཔུང་མོ་བརྒྱད་ཙུ་ཤིང་སོ་འབྲུག་ལ་འདས་སོ། །གནམ་
 རྒྱུད་གཞན་ལས་ལྷལ་མོ་འདི་ལ་བྱ་ཐོང་ན་ཅན་གཅིག་ཟུང་པས་རྩེ་ཆ་ནས་བྱ་
 རྒྱུད་གི་དུས་སྟེ་གསོད་པ་ལ་བཏང་བ། ཐོད་ཀྱི་སྟོན་པོ་ཆེ་བ་གཅིག་ཡོད་པས།
 མ་བསད་པར་པག་དུ་ཉ་ར་བྱས་(༡༥༢)། ཟུང་མོ་ཀས་དུས་ཐང་གི་བརྒྱུད་
 མེད་པས། མའི་མིང་པོ་ལྷ་སན་ཞེས་པ་བསྐྱོ་བར་བྱས་མི་མང་པོ་ཚོགས་པ་ལ།
 ལྷ་སན་བསྐྱོ་བ་ལེ་འཐད་སྐད་རིངས་གཏོང་བས། གང་མི་འཐད་ཟེར་བ་དེ་
 གསོད་པའི་ལྷལ་མོའི་འཐད་ས་བྱས་པ་ལ། ཐོད་ཀྱི་སྟོན་པོ་དེས་ལྷ་སན་ལ་སྐད་
 རིངས་བྱང་དུས་ར་བསྐྱོ་བ་མི་འཐད་གྱིས་ཅིག་བྱས། སྐད་བྱང་དུས་ཁོས་དེ་
 སྐད་བྱས་པ་དང་། ཐོད་ཀྱི་སྟོན་པོ་དེས་རལ་གྱི་རྒྱུ་ནས་བསད། དེ་ཅི་ཡིན་
 བྱས་པས། ལྷལ་མོ་རང་གི་ལུང་ཡིན་བྱས་པས་ཐབས་མ་རྟོན། དེ་ནས་ལྷ་རན་
 དུ་ལུར་པ་ལ། སྟོན་པོ་དེས་བྱ་ཐོང་ན་ཅན་དེ་ཁྲིར་ཡོང་ནས་ལྷལ་པོར་བསྐྱོས་

དཔལ་ལྷན་པོ་ཤར་ན་ཅན་དུ་གྲགས་པ་དེ་ཡིན། མ་ཀྱང་གཉིས་ཀྱི་དུར་ད་ལྟ་ཞོན་
 རེའུ་འི་བྱང་ཚུགས་ན་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ཟེས། རྒྱལ་མོ་འདི་ལ་ཤོད་ནམས་རྒྱའི་ལ་
 རི་ཆན་མོ་ཟེས་པ་འདུག གཏམ་རྒྱུད་འདིའི་ལུགས་ལ་དེ་ནམས་མི་འདུག་ཏེ།
 མིང་མོ་རྒྱལ་ལ་རྒྱལ་མོ་རང་གི་བྱ་རྒྱུ་རྒྱུད་རྒྱལ་སར་ཏོན། ཤོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་བྱ་མོ་
 རྒྱུད་དུ་བྱུང་བ་ལ། རྒྱལ་པོའི་བྱ་པོ་མི་དབང་གི་བྱ་མོ་གིམ་མིང་ཞོང་ཆོ་
 (༡༥༩) བྱིན། རྒྱུད་སལ་མོས་དར་ཁྱིའོ་མང་ཤོད་དང་། བཟོ་རིགས་ལྷ་ཆོགས་
 པ་དང་། རྩལ་མོ་བ་མང་ཤོ་བྱིན། ར་གཡུ་ཐའི་གཡང་ལྷན་(左卫大将军)
 དམག་དང་བཅས་པ་རྒྱལ་དུ་བཏང་། ཟླ་མི་ཉག་གི་ཡུལ་ཁམས་(༡༦༠)
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞོང་ཆོ་ལ་བྱིན། རྒྱུ་རྒྱུད་རྒྱལ་པོས་ལོ་དུག་རྒྱལ་ས་བྱས།
 དཀྱང་ལོ་ལྷ་བཅུ་ཆ་ལྷ་པ་ལྷགས་པོ་བྱི་ལ་འདས། ལྷགས་མོ་པག་ལ་ཞོང་ཆོའི་པ་
 མི་རྒྱུད་རྒྱལ་སར་བསྐྱོས། དེས་ལོ་གཉིས་མིན་བསྐྱུངས། ལོ་ལྷ་བཅུ་ཆ་ལྷ་པ་རྒྱ་
 བྱི་བ་ལ་འདས། རྒྱལ་མོ་ལ་མི་རྒྱུད་གི་བྱ་གསུམ་པ་ཉེན་རྒྱུད་ལོ་ཉི་བྱ་ཆ་
 དཀྱང་པ་གཅིག་བསྐྱོས། གིམ་མིང་ཞོང་ཆོས་ཤོད་དུ་ལོ་ལྷམ་ཅུ་ཆ་གཅིག་བཞུགས།
 ལྷགས་མོ་རྒྱལ་ལ་འདས་སོ། ། དེ་ཡན་ཆད་ཐང་གི་རྒྱལ་ཁམས་འཇགས་ནས་ལོ་
 བརྒྱ་དང་བཅུ་དྲུག་མོང་། མིང་མོ་ལུག་ལ་ཤོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདས་ནས། སྤས་ཁྱི་
 རྒྱུད་ལྷེ་བཅན་རྒྱལ་སར་བཏོན། ཉེན་རྒྱུད་རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་སར་ལོ་བཞི་བཅུ་ཆ་
 གསུམ་ལྟོད། དཀྱང་ལོ་བདུན་ཅུ་ཆ་གསུམ་པ་ལྷགས་མོ་བྱ་ལ་འདས། མེ་མོ་
 རྒྱུ་ལ། ཉེན་རྒྱུད་གི་བྱ་གསུམ་པ་རྒྱུ་རྒྱུད་རྒྱལ་སར་བཏོན། དེའི་ལོ་ཤོད་ཀྱི་
 དམག་ཡོངས་ནས་ལྷན་ཆེའི་མི་བྱེད་(༡༦༤) ལ་མོགས་མང་དུ་བྱངས་ནས་
 བཟུང་། ཟླ་མེའུ་མཁར་ཉི་ཤུ་ཆ་བཞི་ཐམས་ཅད་ཤོད་ལ་ཤོར། རྒྱུ་རྒྱུད་རྒྱལ་
 པོས་མིན་ལོ་བདུན་བསྐྱུངས་ནས་དཀྱང་ལོ་ལྷ་བཅུ་ད་གཉིས་པ་རྒྱ་མོ་རྒྱག་ལ་
 འདས་སོ། ། ལོ་དེ་ལ་རྒྱུ་རྒྱུད་གི་བྱ་ཆེ་བ་ཐའི་རྒྱུད་(༡༦༥) རྒྱལ་སར་བཏོན།
 རྒྱལ་པོས་ལོ་ཤོད་དམག་བྱུང་(༡༦༦) བས་ཐའི་རྒྱུད་རྒྱལ་པོ་མེན་བཅུར་ཤོས་
 (༡༦༧) པའི་བྱལ་དུ། རྒྱའི་ལྷོན་པོ་ཀའུ་ཉི་ཤོད་ལ་རོ་རྒྱས། ཤོད་དམག་ལྷན་

བྱང་རྩུང་ཡོངས། ཐང་གི་རྒྱལ་པོ་གཏུ་དབང་ཞེས་པ་རྒྱལ་པོར་བསྐྱོས། རྩུང་
ལོ་མིང་སྐོས་(༡༥༧)། འཇའ་ས་(༡༤༠)འབྲེམས་སུ་བརྟུག་ རྩེས་རྒྱལ་
གཏུ་ཉི་བསད། བོད་དམག་བཏོན་ནས། ཐང་རྩུང་གིས་རྒྱལ་ས་བཟུང་།
དེས་རྒྱལ་ས་ལོ་བརྟུ་བདུན་བྱས། དགུང་ལོ་ལྔ་བརྟུ་པ་ས་མོ་ལྷག་ལ་འདས།
ལྷག་ས་པོ་སྤྱུའི་ལོ་ལ་ཐང་རྩུང་གི་བྱ་ཆེ་བ་དེར་རྩུང་(༡༤༡)བསྐྱོས། དེར་
རྩུང་བསམ་པ་ཆེ་བས་ལོ་མང་པོར་བོད་དང་འབྲུག་པ་མ་བྱུང་། ལོ་དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་
ཁྱི་སྤྱང་ལྷེ་བཙན་འདས། སྐས་ཆེ་བ་ལྷ་ནེ་བཙན་པོ་བསྐྱོས། དེའི་དུས་སུ་རྒྱ་
བོད་ཀྱི་ས་ཆོག་ས་མི་ཉག་གི་རྩ་ལ་ཤན་(༡༤༢)དུ་བྱས་ཤིང་། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་
ཁམས་ཀྱི་ས་ཆོག་ས་ནི། ལུ་བ་དུ་ལན་ཁུ་(兰州) ལི་ཇི་ལུ་(渭州) ལེན་ཇི་ལུ་
(原州) རྟོ་ཇི་ཇི་ལུ་(会州) ཤར་དུ་ཤིང་ཀུན་(临洮) ལྷོ་རུ་ཤིང་ཇི་ལུ་(成
州)དང་། བྱང་ནམ་(剑南)ཀྱི་བར། བྱང་གི་མན་(蜜)ཀྱི་ས་ཆ་ནས།
ཉའི་དུ་ཉའི་(大渡水)ལྷོ་རུ་བྱི་བར་དང་། མའ་རྒྱའི་བྱང་ཚྭ་གས་པན་ཆད་
བོད་ཀྱི་ས་ཆར་བྱས། རྩུང་ས་མཐའ་ནི། ཀི་ཇི་ལུ་འི་(泾州)ཚྭ་གས་ཐན་ཇིང་
ར། (弹箏峡) ལུ་ཁུ་ལ་ཤིང་རུ། (陇州至清水) རྩུང་ཅའི་ཐང་ཀྱ།
(风州的同谷) སི་ཆོན་ལ་ཐང་རུ་རྩ་(剑南唐户峡)ཆོན་ཆད་ཐང་གི་
ས་ཆར་བྱས། ས་མཆོམས་ཀྱི་བར་སུག་ཁུ་(悉州)དང་། ཇི་ལུ་(大磧)དང་
རྩ་ལ་ཤན།(贺兰山) ཐ་ཐ་ལིང་(它岭)ནམས་སྤྱོད་པར་བཞག་ནས་
གཉིས་ཀས་མི་འཛིན་པར་བྱས། རྩེས་ཡང་འབྲུག་པ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་མེ་མོ་
ལྱང་ལ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདས། རྩ་ཙེ་བཙན་པོ་རྒྱལ་སར་བསྐྱོས། ཤིང་པོ་
སྤྱུའི་ལོ་ལ་འདས། དེའི་ལོ་ལ་ཁྱི་སྤྱང་བཙན་བསྐྱོས། དེར་རྩུང་རྒྱལ་པོས་
རྒྱལ་ས་ལོ་ནི་ཤུ་རྩ་ལྔ་བཟུང་། དགུང་ལོ་དུག་རྩ་རྩ་བཞི་ཤིང་མོ་བྱ་ལ་འདས།
ལོ་དེ་ལ་དེར་རྩུང་གི་བྱ་ཆེ་བ་ཤུན་རྩུང་(༡༤༣)བསྐྱོས། དེས་རྒྱལ་ས་ལོ་
གཅིག་བྱས། དགུང་ལོ་ནི་ཤུ་རྩ་དྲུག་གམ་བཞི་བརྟུ་རྩ་དུག་ལ་འདས། མེ་པོ་ཁྱི་
ལ་ཤུན་རྩུང་གི་བྱ་ཆེ་བ་ཤུན་རྩུང་(༡༤༤)བསྐྱོས། དེ་བྱི་བའི་ལོ་ལ་འདས།

སྐར་ལ་ཉེན་རྒྱུ་གི་ཕྱ་ལྷ་རྒྱུ་(༡༤༥) བསྟེན། སྐབས་དེ་ཤིང་དུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་
 སྤུངས་ལ། ཁ་ལེ་ཁ་རྒྱུ་(༡༤༦) བསྟེན། ལྷ་སའི་ཐང་དུ་བོད་ཀྱི་སྡེ་པ་
 ཚོགས་ལ། བན་ཆེན་པོས་མནའ་ཚོགས་བཏོན་(༡༤༧)། བདེན་པ་བཟུང་
 (༡༤༨) ཉེ། ཐམས་ཅད་བཅོགས་(གཅོགས) དང་མནའ་ཆད་ལྱས་
 (༡༤༩) སོ། །ལྷ་རྒྱུ་མེ་མོ་རྩ་ལ་སྡེ་པ་སྟོངས་(བཟོངས)། མེ་མོ་ལྷག་
 ལ་ལྷ་རྒྱུ་གི་ཕྱ་གཉིས་པ་ལྷ་རྒྱུ་(༡༥༠) བསྟེན། མེ་མོ་འབྲུག་ལ་བོད་ཀྱི་
 རྒྱལ་སྤུངས་ལ། སྤེ་ཉིད་ལ་གཙུང་པོ་བཟུང་(༡༥༡) ཞེས་བརྒྱལ་སར་བསྟེན།
 དེ་ཆང་ལ་དགའ་ཞིང་སྟོད་པ་རན་པས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་འབྲུགས་།
 སི་ཏ་ཅེའུ་ལ་བོད་དབང་བའི་རྩེ་བཅོགས་ཡོད་པ་འབྲེལ། ལྷ་རྒྱུ་(༡༥༢) ཞག་
 གསུམ་ཁྱེན་ལ་ལོག ལྷ་ས་རན་འབྲུང་ཞིང་རྒྱལ་ཁམས་ཞིག་པ་ཡིན་ནོ། །ས་མོ་
 ལྷག་ལོ་ཡན་ཆོད་ལ། སྤེ་ཉིས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་སོང་། དུན་རྒྱུང་རྒྱལ་པོས་མོ་
 བཅུ་གཉིས་མིན་བཟུང་ནས། དཔུང་མོ་ལྷམ་རྩ་པ་ཤིང་མོ་འབྲུག་ལ་འདས།
 སྤེ་དེ་ལ་ལྷ་རྒྱུ་གི་ཕྱ་ལྷ་པ་ལྷ་རྒྱུ་བསྟེན། སྤེ་དཔུག་མིན་བཟུངས། དཔུང་མོ་
 ལྷམ་རྩ་མོ་བཞི་པ་ཤིང་མོ་སྐར་ལ་འདས། མེ་མོ་ལྷག་ལ་རྟོན་རྒྱུ་(༡༥༣) གི་
 ཕྱ་གསུམ་པ། རྟོན་རྒྱུ་(༡༥༤) བསྟེན། དེ་ནས་བོད་ཀྱི་ས་ཆ་ཐམས་ཅད་
 སལ་ཆེར་རྒྱས་སྐྱངས། དང་པོ་ཐང་གི་རྒྱལ་ཁམས་གིན་ཐང་ཏུ་ནས་བོད་ཀྱི་
 བར་ལ་སལ་དཔར་སྟོང་ཆོད་ལྷ་དང་དལྷ་བརྒྱལ་ད། ལྷ་ས་རྒྱུང་རྒྱུང་(༡༥༥)
 ནས་བཟུང་ལྷེ་བོད་ལ་མཁར་དམིགས་གསུམ་བརྒྱ་ཤོར། ལྷ་ས་ཐང་གི་ཐམས་
 ཅད་ཐོབ། རྟོན་རྒྱུ་མོ་བཅུ་བཞི་མིན་བཟུང་། སྤེ་ལྷ་བརྒྱུ་པ་ས་མོ་ཡོས་ལ་
 འདས། ལྷགས་མོ་འབྲུག་ལ་དེའི་ཕྱ་ཆེ་བ་ལྷ་རྒྱུ་(༡༥༦) བསྟེན། དེ་ལྷན་
 ཆད་བོད་དང་འབྲེལ་ཆད། དེ་ལྷར་ཐང་གི་རྒྱལ་པོ་ཀའུ་རྒྱུང་ནས་འདི་ཡན་
 ཆད་ལ་སྤེ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷམ་རྩ་མོ་དཔུ་སོང་། ལྷ་རྒྱུ་གིས་རྒྱལ་མིན་མོ་བཅུ་བཞི་
 ལྱས། ལྷ་མོ་ལྷམ་ལ་འདས། ཤིང་མོ་རྩ་ལ་ལྷ་རྒྱུ་གི་ཕྱ་ལྷ་པ་ལྷ་རྒྱུ་བསྟེན།
 སྤེ་བཅུ་ལྷར་མིན་བཟུང་། ས་མོ་ལྷེའུ་ལ་འདས། དེའི་ཕྱ་བརྒྱན་པ་ཅེའུ་རྒྱུང་

བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟར་བཞི་བཟུང་། རྒྱ་མོ་མག་ལ་འདས་ཀྱི་ཤིང་མོ་བྱི་བ་དེའི་སྤྱི་
 དགུ་པ་བའི་དིང་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟར་བཞི་བཟུང་། མེ་མོ་ཡོས་ལ་འདས་ཀྱི་དེ་ནས་
 རྒྱལ་རབས་ཆད་དེ། སྤྱིར་བར་རྒྱལ་པོ་ཉི་ཤུ་ཟུང་(༡༧༧) རྒྱ་ལ་ཁམས་
 མོ་ཉིས་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་བརྒྱད་བདག་བྱས་ཀྱི་དེའི་རྒྱལ་ལྟར་(ལེའང་)ཞེས་
 པ་ལ་རྒྱལ་ས་འཛམ་(༡༧༤) པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་བོད་ཀྱི་མོ་རྒྱལ་འདི་ཐའི་རྒྱུད་གི་
 རྒྱལ་ཀྱི་ཡིག་ཆར་པ་བ་སྤྱི་(宋祁)ཞེས་པས་བཙམས་ཀྱི་ཕྱིས་ཉན་གསུང་
 ཆས་(范祖禹)(༡༧༩) བསྐྱེད་ཀྱི་ཐེ་ཐེས་ཀྱི་མོ་རྒྱལ་ལྟར་རྒྱལ་(胡
 将祖)ཤིང་མོ་བྱི་མོ་ལ་ཤིང་ཀྱན་(༡༨༠) རྒྱ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐེ་ཐེ་ཆེན་གསུང་
 ཀྱི་ཕྱིས་(༡༨༡)ཤིང་མོ་སྤང་ལ་བོད་ཡིག་རྒྱ་སྤྱིར་བཟུང་བ་ལོ། །འདིའི་མོ་
 དབང་ཐང་ནོར་བ་འགའ་ཤེས་ཀྱི་(༡༨༢)། རྒྱ་ལྟར་ཉན་མེར་ཡིན། རྒྱ་
 ཐེ་ཐེ་ཐེ་ཐེ་ཡིན། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་དང་པལ་ཆེར་མཐུན་པ་(༡༨༣) ལ་
 འདི་ཞིབ་པར་སྤང་བ་ཆེ་མོང་ཞིག་འདིར་བྱིས་ཀྱི་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཡང་ཡང་
 འབྲུགས་པ་དང་། དེས་འགའ་མཐུན་ཞིང་སྤྱིར་དང་རྒྱལ་ཀྱི་མཆོད་པ་བསྐྱེད་
 དེས་བྱས་པ་ལ་མགས་ཞིབ་པར་བར་ལྟ་སྤྱི་ལྟར་(༡༨༤) ཉིད་རྒྱ་
 ལྟོ། །

ॐ नमः शिवाय ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
 ॐ नमः शिवाय ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
 ॐ नमः शिवाय ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

ཐང་གི་ཀླུ་པོའི་དུས་སྟེ། ལྷ་མོ་(༡༥) ཟེར་བ་གསུམ་ཆོག་སྟེ།
 གཅིག་གིས་རོལ་ག་བྱས་ནས་ཀླུ་པོ་བྱས། རྩུན་(༡༤) ཟེར་བས་སློན་པོ་
 བྱས། རྒྱུ་ལ་རྩུན་གྱིས་ཐང་ལ་རོལ་སྟེ། རྩུན་དཔེ་གྱི་དཔེ་ག་དཔོན་

བྱས། རྟེན་ལ་ངོ་མོག་ཏེ་ཀྱལ་ས་སྟོགས་ནས་ཕྱེད་ཀྱལ་པོ་ཞེས་པའི་བརྒྱད་ཕྱུང་།
 དེ་ལ་སྟོགས་ཏུས་མི་གཅིག་པའི་ཀྱལ་རབས་ཚན་པ་ལྔ་(༡༥༧) ལ་ཀྱལ་པོ་བཙོ་
 ལུ་ཕྱུང་ནས་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཀྱལ་ས་བྱས། དེའི་རྗེས་སུ་ཅུའུ་ཐའི་རྩ་
 (༡༥༨) ཞེས་པའི་ཀྱལ་པོ་ལ། སྟོན་ལང་གི་ས་ཆར་ཀྱལ་རབས་བརྒྱད་ཕྱུང་།
 ཀྱལ་རབས་བརྒྱད་པ་ཤང་ཏན་པ་བྱ་གཉིས་(༡༥༩) གྱི་ལག་ནས། ཆི་ཏན་
 ཏའི་སྤུ་(༡༦༠) ཞེས་པས་སྟོན་ལང་ལ་སྟོགས་ཀྱལ་ཁམས་ཕྱེད་སྟོགས།
 ཀྱལ་ཁམས་དེ་ལ་ཏའི་སྤུ་ཟེར། ཤང་ཏན་གྱི་ལྷ་གོན་མའི་བྱ། ཁང་དབང་
 (༡༦༡) ཞེས་པ་སྟོན་ཅའི་ཡུལ་དུ་འོངས་ནས། པའི་ཡུལ་གྱི་ཀྱལ་ཁམས་ཕྱེད་
 པོ་བཟུང་ནས་རྟོར་གྱིས་ནམ་ཐའི་ཟེར། གྱེན་ཁང་(༡༦༢) ཏུང་རེའུར་
 (༡༦༣) ཟུང། ཀྱལ་ཁམས་དེ་ལ་སྤུང་ཟེར་(༡༦༤) ། དེ་ནས་ཀྱལ་པོ་སྟོན་
 ཅེ་ལྷ་བརྒྱན་(༡༦༥) གྱི་བར་དུ་ཀྱལ་རབས་བརྒྱད་སྟོན་ཅེར་ཕྱུང་། ཆི་ཏན་
 ཏའི་སྤུ་ཡི་ཀྱལ་རབས་བརྒྱན་བརྒྱད་གྱི་རྗེས་སུ། སྟོན་པོ་ཆེ་བ་ལུང་རི་ཞེས་
 པས་ཀྱལ་ས་སྤངས། དེའི་ཀྱལ་རབས་ལ་ཡལ་པ་ཏན་ཁན་(༡༦༦) ཟེར།
 ཀྱལ་རབས་ལ་ཏའི་གིམ་(༡༦༧) ཟེར། བརྒྱད་པ་དགུ་ཕྱུང་། ཀྱལ་པོ་དགུ་པ་
 ཏུང་དབང་(༡༦༨) གི་དུས་སུ། རིང་གིར་ཀྱལ་པོ་(༡༦༩) དང་། ཡོ་གོ་
 ཏའི་ཀྱལ་པོ་(༡༧༠) ཕྱུང་ནས། རིང་གིར་གྱིས་ཀྱལ་ཁམས་སྤངས་སོ། ། སེ་
 ཆེན་ཀྱལ་པོ་(༡༧༡) ཀྱལ་སར་བཞུགས་ནས་ཅི་དབེན་ལོ་བརྒྱ་གསུམ་པའི་
 (༡༧༢) དུས་སུ་སྟོན་ཅའི་ཀྱལ་པོ་གཡུ་རྩ་(༡༧༣) ཀྱལ་སར་ཟུང་ནས་ལོ་
 གསུམ་སོང་བ་ལ། བ་ཡན་ཆིང་སང་གིས་སྤང་གི་ཀྱལ་ཁམས་སྤངས་ཏེ། ། ཀྱལ་
 པོས་སྤྱར་བཏང་། ལྷ་བརྒྱན་བྱས། རྟེན་ལ་གེ་གན་ཀྱལ་པོའི་དུས་སུ་བསད་
 པས་ཁྲག་འོ་མར་ཕྱུང་ངོ་། ། རྟོར་གྱི་ཀྱལ་ཁམས་ལ་ཏའི་དབེན་(༡༧༤) ཟེར།
 ཞེས་པ་རྩ་རྒྱལ་ཏེ་ཕྱི་མགོན་གྱིས་སྟོན་པ་བྱས་པའོ། །

བདུན་པ། མི་ཉག་རྒྱལ་རབས་(གི་ཤུ་) མདོར་བསྟུན།

ཕྱིན་མི་ཉག་གི་ཡུལ་(༡༠༥) ཐམས་ཅད་རྒྱུ་རྒྱལ་པོའི་མངའ་འོག་ན་
ཡོད་པ་ལ། བྱང་པོས་(༡༠༦) དང་འགའི་(༡༠༧) བར་ན། ཕྱིན་མི་ཞེས་
པའི་རིའི་གཞི་བདག་གའི་རྩ་ཞེས་པ་ཡོད་པ། ཉེན་གཅིག་གི་ཆེ་བྱང་པོས་ཀྱི་
མཁར་ནང་དུ་བྱུང་མེད་གཅིག་གི་སར་རྟ་པ་དཀར་པོ་དཔོན་གཡོག་བདུན་བྱུང་
ནས། དཔོན་དེ་དང་འཁྲོགས་པ་ལས། ཨོ་གཅིག་ནས་བྱ་གཅིག་སྟེ། དེའི་
དུས་སུ་ཕྱིན་མེད་པའི་སྐར་མ་གཅིག་ཤར་བས། རྒྱུ་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་པོས་ཀྱིས་མཁར་
འདིར་རྒྱལ་པོའི་སྤྱི་འཕྲིན་པའི་མི་གཅིག་སྟེ། འདུག་བྱས་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་
ད་དུང་རྒྱལ་པོས་ལ་བྱ་ཆ་དེ་ཆོལ་ཅེས་བསྟོས་པས། རྒྱ་མོ་ས་བྱ་ཆ་དེ་སྐོང་མོ་
གཅིག་བྱ་སྟེ། སྤང་ལེབ་ཀྱིས་ཁ་བཅད། དེའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱ་མོར་པ་གང་བཞག་
པས་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་པོས་ཀྱིས། མཆོ་ཆེན་པོའི་འོག་ན་ཤིང་གི་ས་གཞིའི་འོག་ན་
འདུག་ཐེར་བས། འཆོལ་མ་བྱུང་བར། མཁར་གྱི་ནང་ན་ཨོ་གཅིག་འཁྲོ་བ་
རྒྱུ་གྱི་བྱ་ཆ་ཐམས་ཅད་གསོད་ཅེས་བྱང་བསྟགས་ནས། བྱ་ཆ་བྱུན་བསད་པ་
ལས། རྒྱ་མོ་དེས་བྱ་ཆ་དེ་ཤི་བར་བྱས། རིའི་སྐམ་དུ་བཅུག་ནས་དུ་ཞིང་ཕྱིར་
ཁྱེར། རྒྱུ་རྒྱལ་གྱི་རྩ་ཐུག་པོའི་ནང་དུ་རྒྱུར་བས། ཉེན་རེ་བཞེན་བྱ་ཆོད་
གཅིག་བྱང་ནས་བྱ་རྒྱུང་དེ་མི་འབྲུག་པར་བྱས། རྒྱ་མོ་གཞན་གཅིག་ལ་བ་
གཞོན་མ་གཅིག་ཡོད་པ་ཉེན་རེ་བཞེན་བྱ་རྒྱུང་དེའི་སར་ཕྱིན་གིན་ཨོ་མ་ཕྱིར་བ་
ལས། ཉེན་གཅིག་རྒྱ་མོ་དེས་བའི་རྩེས་ལ་ཕྱར་ཕྱིན་པས། བ་དེས་བྱ་ཆ་དེ་ལ་
ཨོ་མ་དལ་བྱས་ཕྱིར་བ་མཐོང་། བྱ་ཆ་འདི་ཁྱད་པར་ཅན་གཅིག་ཡིན་པར་
འདུག་ཐེར་ནས། རྒྱ་མོ་དེས་བྱངས་ནས་བྱ་དོད་བྱས། དུས་པ་རྩ་རྒྱུ་ཞེས་

པ་ཤོད་སྐད་དུ་བརྒྱུར་ན། བ་ལ་འོ་མ་འབྱུང་བ་ཞེས་ཟེར། ཕྱིས་པ་དེས་ལོ་
 བདུན་ལོན་ནས། ན་མཉམ་གྱི་ཕྱིས་པ་དུག་བཅལ་ནས། བྱང་རོས་ཀྱི་གངས་
 རིའི་གསེབ་དུ་ཤོས་ཏེ་རོ་ལོག་བཅུམས། རི་དེ་ལ་ཤིང་འབྲུ་བའི་སྒྲིམ་པ་ཐམས་
 ཅད་བཟུང་ནས་དམག་མི་བྱས། སྤུ་ཆ་དེས་བྱང་རོས་ཀྱི་མཁར་ནང་དུ་ཤེས་
 རབ་ཅན་གྱི་མི་ལ་རོ་ལོག་ཆོམ་པའི་ཐབས་འདྲི་དུ་ཡོང་བས། རྒྱུ་ཆ་མོ་
 གཅིག་གིས་ཐབས་བཏུན་པ། ཟླ་པ་འདྲིའི་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་ཁྱེད་དམག་ལ་
 མོག་རྟ་ལྷག་མང་པོ་དང་། རྟ་སྤངས་མང་པོ་ཆོལ་ལ་རྒྱ་རྒྱུ་འཛུལ་དུ་སྒྱུར། དེ་
 ནས་རྒྱུ་རྒྱལ་པོའི་དམ་ཁ་ཁྱེད་ཀྱི་ལག་དུ་ཡོང་བའི་ཐབས་ངས་བྱེད་ཟེར།
 ཆོས་བཅོ་བཞི་ཉིན་ཆན་མོ་དེས་ལྷགས་རིའི་སྤོང་དུ་དུ་ཞིང་བྱང་བརྒྱུང་ཞིང་ཁྱེད་
 པ་དང་། རྒྱལ་པོས་དེ་ཅི་ཡིན་འདྲིར་བཏང་བས། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་
 ལྷང་གིས་མི་ཉག་རྒྱལ་པོ་གཅིག་བསྐོས་ཡོད། རང་རེ་རོ་མ་བཟུས་ན་རྒྱུ་མིང་
 ཅམ་ཡང་ལུས་པ་མི་ཡོང་། སང་ཉིན་དམག་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ཡོང་བར་
 ཡོད་ཟེར། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་དྲིས་པ་ལ། ཁྱེད་རྣམས་སང་ལྷ་མོར་རྒྱ་རྒྱལ་
 རྟོས་དང་། རྟ་སྤངས་དང་རྟ་ལྷག་རྒྱུང་པས་རྒྱ་མཐོག་འབྱུར་བ་ཡོང་བུས་པས།
 སང་ལྷ་མོར་བཟུས་དུས་དེ་བཞིན་བྱུང་། ད་ཅི་འབད་དྲིས་པས། ཆན་མོས་རོ་
 བཟུས་ན་འབད་བུས་པས། རྒྱལ་པོ་དཔོན་གཡོག་གསུམ་གྱིས་དམ་ཁ་སྒྲེལ་དུ་
 ཕྱིན་པས། མི་ཉག་རྒྱལ་པོ་རྟ་པ་བདུན་དང་སྤང་ནས་དམ་ཁ་སྤངས། རྒྱལ་པོ་
 བསད། དེ་ནས་རིམས་ཀྱིས་སྒྲོན་པོ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱང་བསད་པས་རྒྱུ་ཡུལ་དུ་
 གྲགས་པ་ལ། ཆན་མོ་གཅིག་གི་ཁ་ཡིས་ཉེས་པ་ཡིས། ཟུར་གསུམ་གྱི་དུག་ཡོད་
 པའི་རྒྱ་མཁར་ཤིག་ཞེས་པ་བྱུང་། མི་ཉག་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་ཕའི་མིང་ནས་གསུམ་ཏེ་
 གའི་རྒྱ་རྒྱལ་པོ་(༡༠༥) ཞེས་པར་བཏགས། དེ་ནས་རྒྱལ་རབས་ཐུག་ན་མི་
 ཉག་རྒྱལ་པོ་ལྟོད་བྱུང་། དེའི་དུས་སྟེ། མི་ནོའི་ལུ་(༡༠༧)། ཤོད་སྐད་དུ་
 བརྒྱུར་ན། སེམས་ནག་པོའི་རི་ཞེས་པ་ལ་སྒྲིམ་པའི་མིས་རྒྱལ་པོའི་སྒྲོན་པོ་བུས་
 ནས་རྒྱལ་པོ་གསོད་པར་འབྱུར་ཞེས་པ་རྒྱལ་པོ་ལྟོད་ཀྱིས་ཆོར་ནས། རི་དེ་ལ་ཡོད་

པའི་མི་ཐམས་ཅད་བསད་ན་ཡི་འབད་ཅེས་བའི་རྒྱལ་ཁྲུལ་པས། བའི་རྒྱ་ཆོས་
ལ་དཀར་བས་མ་ཉན། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་བྱང་རྡོ་སྤྲོད་མ་རྒྱས་པར། འགའ་
རྒྱ་འཕྲོས་ཀྱང་། ཟུམ་རི་དེ་ལ་སྟེམ་པའི་མི་གཅིག་མ་ཆོར་བར་སྟོན་པོ་ཚབ་པས།
དེས་མི་ཉག་རྒྱལ་ཆོད་བསད། དེའི་རྗེས་སྤྱ་བརྒྱད་ཆད། འཇི་ཞེས་པའི་རྒྱལ་
པོ་གཞན་ཞིག་བྱང་བའི་དུས་སྤྱ། རིང་གིར་གྱིས་རྒྱལ་ས་སྟོགས་ཏེ། མི་ཉག་
རྒྱལ་པོའི་སྟོག་མེ་ཡིན། རིང་གིར་གྱི་སྟོག་རྒྱ་ཡིན་པས་དོན་ལ་རི་ཅམ་འབབས་
ཀྱང་མ་བྱུང་བ་ཡིན། མི་ཉག་རྒྱལ་ཆོད་ཀྱི་སྟེ་བ་རྟོར་རྒྱལ་ཁྲུལ་དཀོན་ན་(༡༧༠)
ཡིན། ཁོང་བྱང་རྡོ་སྤྲོད་པ་དང་། རྒྱལ་ཆོད་བསད་པའི་ས་ཆ་དེར་ཕྱོ་
ཁང་བཞེངས། རྒྱལ་ཆོད་གསོད་པའི་མི་ཆོང་དེ་བརྟག་པར་བྱས། གེ་གན་རྒྱལ་
པོ་ལ་རན་ཕྱེད་མི་ཆེ་གིན་མི་ཕྱར་ཡང་སི་ཁོ་འཛུ་རྒྱུ་པ་ཡིན་ཞེས་པ། མི་
ཉག་ཅན་ཅོ་མེས་རབ་ཡེ་མེས་ཀྱིས་སྟུམ་པ་ཡི་གེར་བཞོད་པ་ཡིན། འདི་ལ་རྒྱའི་
རྒྱལ་པོ་ཅེའུ་བའི་རྩོ་སྟུན་གཉིས་ཀྱིས་ལོ་སྟུམ་ཅུ་རྒྱལ་ས་བཟུང་བའི་རྗེས་སྤྱ་སི་རྒྱ་
རྒྱལ་པོ་བྱང་ཞེས་པ་དང་། སི་རྒྱ་རྒྱལ་པོ་ནས་མི་ཉག་གི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་གཉིས་
བྱང་། ལོ་ཉིས་བཅུ་དྲུག་ཅུར་སྟོན་བཟུང་། དེ་ནས་རྒྱལ་ས་རྟོར་ལ་མོར་ཞེས་
པའང་གཏམ་རྒྱུད་འགའ་རེ་ནང་སྟངས་ཀྱི་ལོ། །

བརྒྱད་པ། རྟོར་གྱི་རྒྱལ་རབས་(ཡོན་རྒྱལ་ རབས) མདོར་བཟུས།

རྟོར་གྱི་རྒྱལ་རབས་ལ། དང་པོར་གནམ་གྱི་ཁྲུལ་ཏེ་ཆེ། དེའི་ཁྲུ་སྤྱ་
ཆེ་གན། དེའི་ཁྲུ་ཐམ་ཆག དེའི་ཁྲུ་ཆི་ཐེར་ཁན། དེས་ད་ལྟོང་སྟོན་པའི་
ཁ་གཏོན་ཕྱེད་པར་གྲགས་པ་བརྒྱ་འབྲུང་གནས་ཡིན་ཟེར། དེའི་ཁྲུ་ལ་ལུར་བྱང་
སྟོར་ལོ། དེའི་ཁྲུ་པས་ཀ་ནི་དུན། དེའི་ཁྲུ་མེམས་ཟུའུ་ཟི། དེའི་ཁྲུ་ཁ་རྒྱ།

དེའི་ཕྱོད་ཕྱུག་མེད་ཁན་དེ་འདས་ཏིང་། བྱ་མོ་ཡ་ལན་ཁོ་ལས་ཉི་མ་དང་ཟླ་
 བའི་ཟེར་ལས་སྐྱེས་པ་པོ་དོན་ཆར་ལུང་ཁན། དེའི་ཕྱ་གཤི་ཆི། དེའི་ཕྱ་སྤེ་ཁིར།
 དེའི་ཕྱ་མ་ནན་མོ་དོན། དེའི་ཕྱ་གཤི་ཕྱ་གན། དེའི་ཕྱ་བའི་མེར། དེའི་ཕྱ་
 ཁོར་དོག་མེར། དེའི་ཕྱ་དུམ་པི་ནའི་ཁན། དེའི་ཕྱ་ག་ཕྱ་ལ་ཁན། དེའི་ཕྱ་
 བར་ཐན་བ་དུར། དེའི་ཕྱ་ཡི་ཕྱར་ག་བ་དུར། དེ་དང་བཅུན་མོ་རྟོ་ཕྱུག་གཉིས་
 གྱི་སྲས་ཐའི་རྩ་རིང་གི་རྒྱལ་པོ་རྩ་མོ་རྟག་ལ་འབྱུངས། སྐྱན་ལྷ་ཡོད། རིང་གི་
 རྒྱལ་པོའི་ (པོས) མོ་མོ་བརྒྱད་ཡོན་དུས། རྒྱལ་ཁབས་དབང་དུ་བརྟུན་ནས་
 རྒྱལ་པོ་མོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་མཛད། མོ་མོ་རྟག་གི་མོ་འབྱུངས་མོ་རྟར་ན་རྩ་མོ་རྩུ་
 ཡིན་པར་གྱོ། རྟན་ཟླ་དང་པོ་ཆོས་བཅུ་གཉིས་ལ་དགྲ་འཕྱུག་ཅུ་རྩ་གཅིག་ལ་
 མི་ཉག་འགའ་ཏུ་གནས་དུ་གསེགས། དེའི་སྲས་འཛོ་ཆི། ཆ་ག་ཏའི། ཡོ་མོ་
 ཏའི་ (སེ་ཆེན་གྱི་ཡལ་ཡིན) མོ་མོ་རྟོ་ཡོན་ལ་སྐགས་དགྲ་ཡོད། རྒྱལ་པོ་རར་
 བཞུགས་དུས། སྲས་ཆེ་བ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་ས་ལ་མི་རྩོད་པའི་ཡི་གེ་བྱིན་ནས་
 གཡས་ཏུ་གཡོན་ཏུ་ལ་བསྐྱོས། (རིང་གི་རྒྱལ་པོའི་ཕྱ) རྩ་པོ་ཡོ་གྱོ་ཏའི་རྒྱལ་པོས་
 རྒྱལ་ས་མོ་དུག་འཛོ་ཆི་ལ་བྱ་བརྒྱད། ཅ་ག་ཏ་ལ་བྱ་དུ་བ་ལ་སྐགས་དགྲ་ཡོད།
 ཡོ་གྱོ་ཏའི་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཆེ་བ་གྱོ་ཕྱག་རྒྱལ་པོས་ (༡༧༧) རྒྱལ་ས་ཟླ་དུག་མཛད།
 དེའི་རྩ་པོ་གྱོ་དན། མོ་མི། མོ་དན་ལ་སྐགས་བདུན་ཡོད། མོ་དན་ལ་བྱ་གསུམ་
 ཡོད། མོ་མོ་རྟོ་ཡོན་གྱིས་ལྷར་ཡི་གེ་མ་བྱིན་པས་རྒྱལ་ས་ལ་མི་རྩོད་པ་ཡོད་ཅིང་།
 ཟ་ཡིན་ཡི་གེ་རྩ་དག་ཏའི་ (མོ་མོ་རྟོ་ཡོན་ལ་བྱ་བཅུ་གཅིག་གི་ཕྱོད་པོ་མོ་ལ་གན། མོ་
 ཕྱག་རྒྱལ་པོ་དང་ཡལ་སྐྱོན་ཡིན) སྲས་མོར་གྱོ་ལ་གན་ (༡༧༨) གྱིས་རྒྱལ་ས་མོ་དགྲ་
 བཞི་པ་གྱོ་པའི་མི་རྩུ་སེ་ཆེན་གན་མེར་མོ་པག་ལ་འབྱུངས། དུག་པ་ཏུ་ལ་རྩ།
 བདུན་པ་ཡ་རི་རྩོ་ཁ་ལ་སྐགས་ཏུ་བཅུ་གཅིག་ཡོད། སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་དང་། ཆ་
 དའི་སྲས། རྩ་རྩ། རིང་གི་མ། མི་རྩུ་ལ། བ་མོ་གན་དང་བཞི། ལྷ་གོན་མའི་
 དུ་དུག་ཉི་བཅུ་ཡོད། བམ་ཏུ་ལ་བྱ་གཅིག་སྐྱེས་པ་ལྷུང་དུ་མི། སེ་ཆེན་ (མོ་གྱོ་
 གན་གྱི་རྩ་) རྒྱལ་པོས་ལྷགས་པོ་རྩུའི་མོ་ནས། རྩ་བྱང་མོ་ལ། ཅི་དབེན་མོ་

ལྷ་མ་ཐུ་ཉི་ལོ་མོ་ལྷ་ཀྱལ་ས་མཛད། མིང་མོ་ཉི་ལོ་གཤེགས། མོ་དན་གྱི་བུ་ཇི་
 བཀ་མི་ལྷ་རྩུང་(༡༡༩) ལ་མོགས་གསུམ་ཡོད། ལ་མིའི་བུ་ག་དུ། གཞན་བཟང་
 གིས་མི་ལང་། འདི་རྣམས་དཔེ་ཀ་ཐོབ་ཆེན་ནས་གལ་ཆེ་རིགས་བཤུས་པ་ནས།
 མེ་ཆེན་གྱི་སྲས་རྫོ་རྩེ་ལ་སྲས་མེད། ཇིང་གིས་དང་ཡེ་ཀ་ཐུ་གོ་གོ་ཅེན་གྱི་སྲས་
 ཆེ་བ་ཀ་མ་ལ། གཉིས་པ་རྒྱུ་པ་ལ་ལྷགས་པ། གསུམ་པ་ཐེ་ལྷ་རྩུང་ཨོལ་ར་དུ་
 (མེ་ཆེན་ཀྱལ་པོའི་བུའི་བུ) ཀྱལ་པོས་དཔེན་ཅིང་ལོ་གཉིས་(༡༢༠) ཉི་ཉི་ལོ་
 བཅུ་གཅིག་(༡༢༡) ཉི་ལོ་བཅུ་གསུམ་ཀྱལ་ས་མཛད། དེའི་བུ་ཉི་ཤུ་ལྷ་རྩུང་དུ་
 འདས། ཀྱལ་བུ་རྒྱུ་པ་ལ་དང་། ཐུ་ཤོང་ཐའི་རུ་དང་གིའི་སྲས་ཆེ་བ་ཉི་ཤེན་
 ལྷ་ལྷག་(ཨོལ་ར་ལྷ་ཀྱལ་པོའི་ལྷ་པོའི་བུ་ཡིན) ཀྱལ་པོས་(༡༢༢) ཅི་ཉི་ལོ་བཞི་
 (༡༢༣) ཀྱལ་པོས་ལ་ཡུ་པར་པ་ཏ་(མོ་ལྷག་ཀྱལ་པོའི་རུ་མོ་) བུ་ཡིན་དུ་
 (༡༢༤) ཀྱལ་པོས་ཤོང་ཁིང་ལོ་གཉིས་(༡༢༥) མེན་མེདུ་ལོ་བདུན་
 (༡༢༦) ཉི་ལོ་དག། ལྷ་ཡན་དུ་ཀྱལ་པོའི་སྲས་མི་ཉི་ཤེན་པ་ལ་གཡིང་རྩུང་གི་གན་
 ཀྱལ་པོས་(༡༢༧) ཅི་ཅིང་ལོ་གསུམ་(༡༢༨) མཛད། ཀ་མ་ལུའི་སྲས། ཡེ་
 ལྷ་མི་ལྷ་རྩུང་(མེ་གན་ཀྱལ་པོའི་མ་དང་པ་ལྷན་ཡིན་པ་པ་ལྷན་ལ་ལྷ) ཅིང་དབང་
 (༡༢༩) གིས། ཉི་ཉིང་(༡༣༠) ལོ་བཞི། ཅི་ཤོང་ལོ་གཅིག་(༡༣༡) མཛད།
 དེའི་སྲས་ར་ཁྱི་པག་(༡༣༢) གིས་ཀྱལ་ས་ཞག་བཞི་བཅུ་མཛད། མི་
 ལྷ་ལའི་སྲས་ལ་ནན་ཏ། དེའི་བུ་ལྷ་རྩུག་མི་ལྷ་རྩུང་བསད། དེའི་བུ་གཉིས་ཟེར།
 ལྷ་ལྷག་ཀྱལ་པོའི་སྲས་ཆེ་བ་ལྷ་ཤལ་ལྷ་ལྷག་ཀྱལ་པོས་(༡༣༣) (ར་ཁྱི་པག་དང་
 ལ་མེ་ལྷན) ལྷ་བ་གཅིག་ཀྱལ་ས་མཛད། སྲས་གཉིས་པ་ཐོག་མི་ལྷ་རྩུང་(ཀྱལ་པོ་ལྷ་
 ཤལ་ལོ་རུ་མོ་) འཇའ་ལ་དུ་ཀྱལ་པོས་(༡༣༤) ཐོན་ལོ་ལོ་གསུམ་(༡༣༥) ཅི་
 ལྷ་ལོ་རོ་གཉིས་(༡༣༦) མཛད། ལྷ་ཤལ་ལའི་སྲས་རྒྱུང་བ་རིན་ཆེན་དཔལ་
 (༡༣༧) ཅི་ལྷ་ལྷ་བ་གཅིག་མཛད། ལྷ་བ་རྩུག་ཀྱལ་ས་རྫོང་ས། ཀྱལ་
 སྲིད་ཨོལ་མི་ལྷ་རྩུང་ཐ་སྲིད་(༡༣༨) བརྒྱུད་ས། སྲས་ཆེ་བ་ཐོ་ཐོན་མི་ལྷ་རྩུང་
 (༡༣༩) (ཀྱལ་པོ་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱི་ཐ་མོ་) གྱིས་རྒྱ་མོ་བུ་བའི་ལོ་ཀྱལ་སར་

བཅུགས་ནས། ཅི་ཕུན་ལོ་གཅིག་དཔེན་བྱང་ལོ་གཅིག་ཅི་དཔེན་ལོ་དུག་
 ཅི་བྱིང་དང་གསུམ། རྒྱལ་པོ་མོ་ཕོན་མི་ཕྱར་གྱི་རྒྱལ་ས་ལོ་ལྷམ་ཅུ་ལོ་བདུན་
 མཛད། དེ་རྒྱུང་རྒྱུང་ལྟེ་མཁར་(༡༣༤) བཟུང་ནས་རྟོན་ཡུལ་ལ་ལྷེའུ་ལོ་ལྷ་
 བདུག་པ་ལ་ཕྱོན། རྒྱལ་པོ་མོ་ཕོན་མི་ཕྱར་གྱི་རྒྱལ་ས་ལྷུང་དུས་ལྷག་ཆང་པའི་
 བག་གི་ཀྱན་དགའ་རིན་ཆེན་རྒྱུང་རྒྱུང་ལོ་དང་འདྲག་པས་ཁོང་ཟེར་བ་ལ། རོ་
 ལོག་གི་དམག་འོང་བར་འདྲག་ཟེར་ནས་ལྷུང་ཆེན་པོ་བྱང་ནས། ཉལ་ཉལ་ལ་
 ལྷག་ལོ་ལྷ་བ་ལྷ་པའི་ཆོས་བརྒྱ་གཅིག་གི་ཉིན་རྟོན་ཡུལ་ལ་ཕྱོན་པ་ཡིན་ཟེར།
 འདི་བདེན་པེས་པར་འདྲག་ «རོ་པོ་པའི་ཆོས་འབྱུང་» ལས་ཁོང་གི་རྒྱལ་ས་
 རྒྱང་ས་པའི་མཁས་སུ་རྒྱུང་པའི་ཀྱ་ཤའི་ལའི་སྤུས་ཆེ་བ་ཕོ་ཕོན་མི་ཕྱར་བུ་ལོ་
 ལྷ་བདུག་པ་བར་དུ་ཐེན་ནས་དེ་རྒྱུང་རྒྱལ་སར་བཞོན་ནས། མེ་ཆེན་དང་རྒྱལ་
 ས་མཉམ་པ་གཅིག་ཡོང་ཟེར་བ་བྱུང་། དེ་ལ་མི་དཔོན་རྣམས་ན་རེ། དེ་ཅམ་
 རྒྱལ་ས་རྒྱང་པར་འཇོག་པ་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་ཁག་སྤུས་ཐེག་ཟེར་བ་ལ། ཨེ་མ་ཐེ་
 ཕྱར་ན་རེ། བྱིད་ཀྱི་ཁམ་ཐབ་རྣམས་ཀྱི་ཡུང་ལེགས་པར་རྒྱུས། དེ་བདེན་ན་
 ཕོང་མ་སྤྱ་ཆེ་རྒྱུང་པ་ལས་ལྷག་པར་ཐེད། དེ་བར་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་ཁག་རས་
 འཁྱར་ཟེར་ནས་རྒྱལ་ས་རྒྱང་ས། ཁམས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་ཨེ་མ་ཐེ་ཕྱར་གྱིས་བྱས།
 དེ་རྒྱུང་རྒྱ་མོ་བྱའི་ལོ་ལྷ་བདུག་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་ཕོ་ཕྱང་ཆེན་པོར་ཤང་རོར་
 (༡༣༥) རྒྱལ་སར་བཞོན། རྒྱལ་སར་ལོ་བཞི་བཅུགས། རྒྱལ་སར་བཞོན་
 བས་ལོ་ལོ་བརྒྱད་ལོན་ནས་ས་ཕོ་བྱི་ལོ་ལོ་ཀྱི་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་(༡༣༦)
 གཤེགས། སོག་པོའི་མི་དཔོན་རོ་ལོག་ཕོ་ཕྱང་ཆེན་པོ་ཤང་རོ་(༡༣༧) ཐེས་
 བཞེགས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་མ་ཆེ་བ་(༡༣༨) ཆོས་ཕོས་རྒྱང་
 བཞེད་གར་སོང་ཆ་ཐེད། ས་ཕོ་ལྷེའུ་ལོ་ལྷ་བ་བརྒྱད་པའི་ཉེར་དགའི་སྤྱོད་ལ་
 ཕོང་མ་ལ་ལ་སྤུས་ཕོ་ཕྱང་ཆེན་པོ་རྒྱུན་པ་ལོས། རྒྱལ་ས་ཕོར་ནས་རྟོན་ཡུལ་
 ལ་གཤེགས་ཞེས་བྲགས་སོ། །

དགུ་པ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་མདོར་བཅུ་པ།

མེན་གྱི་ཡིག་ཚང་རྣམས་ལ་ལ་བྱུང་བ། བོད་ཀྱི་ཡུལ་འདིར། དང་པོར་མི་
 མེད་དེ། མི་མ་ཡིན་དུ་མས་གང་བར་བྱུར་པ་ལ། མིན་པ་ཆ་མཁན་རྗེས་དབང་
 བྱས་སྟེ། དེ་ན་རིམ་སྒྲིམ་དམུ་རྗེ་བཅན་པོ། བདུན་པོ་མ་ཐང་ཏུ་གྱུ། མིན་
 པོ་ཡུལ་དེ་བ། རྒྱ་རྒྱལ་གང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བྱས། དེ་ནས་ཐུན་རས་
 གཤིགས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་རྗེའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། རྒྱལ་མའི་རྒྱལ་པ་བྲག་
 མིན་མོ་ལས། བོད་ཀྱི་མི་རྣམས་བྱུང་ཉི། མ་སངས་དབུན་(ཐུན)དགུ་རྒྱལ་
 བཅན་ཉི་ལྔ་ཚ་ལ། རྒྱལ་ཤན་བཅུ་གཉིས། རྒྱལ་ཤན་སིལ་མ་བཞི་བཅུ་ས་རིམས་
 ཀྱིས་དབང་བྱས་སྟེ། དེ་ནས་མི་རྗེ་ལྷ་མཚན། ལྷ་ལས་ལུལ་དུ་བྱུང་
 བའི་བཙུན་པའི་འབྲེལ་པ་སྟོབ་དཔོན་གེས་རབ་ཤོ་ཆས་མཚན་པ་དང་། ལྷ་
 སའི་ཀ་ཆོགས་ཀ་ཆོལ་མ་ལས་བྱུང་བ། རྒྱུ་འི་རིགས་ལས་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དང་།
 རྒྱུ་འི་མི་མི། རྒྱུ་འི་བྲགས་པ་གཞུམ་ལས། ཐ་མ་ལ་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་པ་མེད་ཞེས་
 པའི་འཁྱུང་བ་གཅིག་དཔྱད་གི་ཆོགས་དང་བཅས་པ་བྱད་མེད་ཀྱི་ཆས་སུ་བྱགས་
 བས་ཀྱི་གངས་ཅན་གྱི་ཆོགས་སུ་ཁྲོས་པ་ལས། བོད་ཀྱི་རྗེར་བྱུར་པར་བཤད།
 ཞུལ་པའི་ཆས་འབྱུང་དུ། རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་པད་ས་ལ་འཆར་བྱེད་ཀྱི་འཁྱུ་གཉའ་
 ཁྱི་བཅན་པོར་བཤད། བོན་པོ་རྣམས་རིམ་པ་བཅུ་གཞུམ་པའི་རྟེན་ནས་སྤྱོ་བྲག་
 སྤྱོ་སྤྱོ་ལ་བྱོན་པར་འདོད། ཡར་ཡུང་ལྷ་རི་རོལ་པོའི་ཆེ་ནས་ལྷ་སྤྱོ་ལ་བཅན་
 ཐང་རྗེ་བཞིར་བབས་པ་དང་། གནམ་ནས་འོངས་པའི་བཅན་པོ་གཅིག་འདུག་
 པ། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་རྗེ་བྱུང་མ་ཟེར་ནས། གཉའ་བར་གྱི་ལ་བཞེག་རྟེ་རྒྱལ་
 པོར་བཟུང་བས་རྗེ་གཉའ་ཁྱི་བཅན་པོ་ཞེས་བྲགས་ཏེ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་སྤྱོ་བ་
 ཡིན་ནོ། ། དེས་ལས་ཐབས་སུ་སྤྱོ་མཁར་འུན་ཏུ་བྱ་ཆེན་ཆོགས། འཆོ་མི་བཤེན་

[illegible]

ཉེན་སྒྲུབ་པ་ལ། ཟ་མ་ཉོག་བཞོད་པའི་མདོ། དཔང་སྐྱོང་ཕྱག་རྒྱ་ལ། ཉིང་པོ་
 ཡིག་རྒྱག་པ། ཅ་སྒྲུབ་ཁེའི་སྐྱོང་པོར། ལུ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆམས་བྱོན། ད་ཉེ་
 གཏུང་རབས་ལྷ་ན་འདིའི་དོན་ཤེས་པར་འབྱུང་རྒྱ་ཞེས་སྒྲུབ་གསུམ་པ་ལ། དོན་
 མ་ཤེས་ཀྱང་གཉན་པོ་གསར་བར་བཏགས་ཏེ་མཆོད་པ་བྱས་པས། རྒྱལ་པོའི་
 དགུང་ལོ་བརྒྱ་ཉི་ལྔ་བྱུང། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱ་བ་ཉེས་ཏེ། འཕགས་པ་ཀུན་
 ཏུ་བཟང་པོའི་རྒྱལ་པར་གསུམ་སོ། ། རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཀྱི་གཉན་བཟུང་བཅན།
 དེའི་སྲས་འཁོམ་སྒྲན་ཐེའུ་འཛེ་བྱང་བས་བསོན་ཏུར་ཏུ་བྱུགས། དེའི་སྲས་
 དཔུས་ལོང་གཅིག་ཡོད་པ་མིག་སྒྲེ་བ། རྒྱག་མོའི་རི་ལ་གཉན་འཕྲོ་བ་གཟིགས་
 པས་རྒྱག་རི་གཉན་གཟིགས་སུ་བཏགས། ཡབ་སྲས་འདི་གཉིས་ལ་བར་གྱི་
 ཉེངས་ཟེར། རྒྱལ་པོའི་སྲས་གནམ་རི་སྐྱོང་བཅན། འདིའི་རིང་ལ་རྒྱ་ནག་ནས་
 རྒྱུ་དང་མཉན་བྱུང། རྒྱ་དང་ལྷ་ཁྱ་བཏུལ། རྒྱ་དང་ཡུམ་ཆེ་སྐྱོང་བཅ་འབྲི་མ་
 ཆོད་དཀར་གྱི་སྲས། རྒྱལ་པོ་སྐྱོང་བཅན་ལྷ་མ་པོ་མེ་མོ་སྐྱང་གི་ལོ་ལ་བུམས་པ་མི་
 འབྱུར་ཏུ་རྒྱ་འབྱངས་ནས་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་ཡབ་སྐྱོངས། དེ་ཉིད་ཏུ་མངའ་
 གསོལ། ཆབ་སྲིད་ལོ་རྒྱུག་ཅུ་ཆ་དགུར་བཟུང། མགར་སྐྱོང་བཅན་ཡུལ་
 བཟུངས་ཀྱིས་དེའི་སྐོན་པོ་བྱས་ཏེ། བལ་ཡུལ་ནས་རྒྱལ་པོ་འོད་ཟེར་གྱི་ཆའི་
 སྲས་སོ། ཁོ་གཉེར་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པོ་བལ་མོ་བཅ་ཁྱི་བཅུན་སྐྱངས་པའི་རྒྱངས་ལ།
 སངས་རྒྱས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་པའི་སྐུ་ཆོད། རྒྱ་པོ་མི་བརྒྱུད་རྒྱ་རྒྱེད་དང་། བུམས་
 པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་སོ། སང་ཕྱོག་ཅན་གྱི་སྐོན་མ་སྐྱོན་དྲངས། ལྷ་ས་འབྲུལ་
 རྒྱང་གི་གཅུག་ལག་ཁང་བཞེངས། རྒྱའི་རྒྱལ་པོ་ཐང་ཐའི་རྒྱང་གི་སྲས་མོ་རྒྱན་
 བེར་ཤོང་རྒྱངས་པའི་རྒྱངས་ལ་སངས་རྒྱས་དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པའི་སྐུ་ཆོད་
 རྒྱ་པོ་མི་བརྒྱད་དྲངས་ནས། རྒྱ་ལྷག་ར་མོ་ཆའི་གཅུག་ལག་ཁང་བཞེངས།
 རྒྱགས་རྒྱེ་ཆེན་པོ་སང་ཕྱོག་ལྷ་ལྷན་ལ་མོགས་ཉེན་ཐམས་ཅད་བཞེངས། ལྷ་ས་
 བཞེངས་པའི་སྐོན་ཏུ། ཆོད་གྱི་ས་ཆ་སྤྱིན་མོ་གན་རྒྱལ་ཏུ་སྐྱེལ་བ་འདྲ་བ་གཞོན་
 པའི་ཆོད་ཏུ། གཤོ་ཏུ་བྱ་འབྲུག་ལ་སོགས་པ་མཐའ་འདུལ་དང་ཡང་འདུལ་གྱི་

གཙུག་ལག་ཁང་མང་དུ་བཞེངས། རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱོད་དཔོན་གྱིས་ར་དང་། བུ་མ་
 ཟེ་ཤམ་ཀར་དང་། བལ་པོའི་སྤྱོད་དཔོན་གྱིས་ལ་མཆུ་དང་། ཁ་ཆེའི་སྤྱོད་དཔོན་
 ཏ་ཅུ་ཏ་དང་། ཟུ་ཅུ་ཏ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ལི་བྱིན་དང་། ཏ་ཤང་མ་
 ཏ་དེ་བ་ལྷན་དངས་ནས། ལོ་རྒྱུ་བ་ཆོན་མི་སམ་རྩ་ཏ་དང་། དེའི་མཆན་ལུ་
 རྒྱ་མོ་ཤ་དང་། རྩ་ལུང་རྩ་རྩེ་དཔལ་རྩ་མས་ཀྱིས་ཆོས་ཅི་རིགས་སུ་བཞུར་ཅིང་།
 གཏན་ལ་སལ། ཆོན་མིས་རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེ་ལ་དཔེ་བུས་ནས་ཤོད་ཀྱི་ཡི་གེ་
 བཅམས། ཤོད་འབངས་ལ་དགེ་བ་བཅུའི་ཁྱིམ་ས་བཅས་མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་
 རྒྱག་གི་སྤྱོད་བཅུགས། ཤོད་དུ་བཞེསྤོང་ཤེར་ཤེ། རྩ་ནས་སྤྱོད་དང་མོན། རུབ་
 བས་ཞང་བྱང་། བྱང་ནས་རྩོད། ཤར་རྩ་མི། ཤིང་མི་རྩ་མས་མང་འཕྲོག་དུ་
 བཞུས། ད་ལྟེ་གདུང་རབས་ལྷན་རྒྱལ་པོ་ལྟེ་ཞེས་བུ་བའི་རིང་ལ་དམ་པའི་ཆོས་
 དང་རབ་དུ་བྱུང་བ་འབྱུང་བས། དབུའི་མཆོད་གནས་ཀྱིས་ཤིག་ཅེས་པར་ལྷང་
 བཞུན། དེ་ལྟར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་གཏོད་ཅིང་། དབུ་ལ་ཨ་མི་དུ་བའི་ཞལ་
 དངོས་སུ་བཞུགས། འཕགས་པ་ལྷན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། དགུང་
 ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་གཞིས་པ། ས་མོ་བྱི་བ་ལོ་ལ་ཡབ་ལྷན་གསུམ་རང་ཕྱོན་ལྷགས་རྩེ་
 ཆེན་པོའི་ལྷགས་ཀར་(ལྷགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་ལྷགས་ཀར་)ཟིམ་མོ། ། *དེ་ནས་
 མོང་བཟའ་བྱི་བཅུན་གྱི་སྤྱོད་ལྷང་སྤོང་གྱང་བཅན་ཆབ་སྤྱོད་ལོ་ལྷ་བཟུང་།
 དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལ་ཡབ་ཀྱི་ཤོང་དུ་འདས། *དེའི་སྤྱོད་མང་སྤོང་མང་
 བཅན་མེ་པོ་བྱི་ལ་འཁྲུངས། ལོ་བཅོ་ལྔ་རྩེད་བཟུང་། ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་པ་ལ་
 འདས། *དེའི་སྤྱོད་འདུས་སྤོང་མང་པོ་རྩེ་རྒྱང་ནས་འཕྱལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྩེ་བུ་
 ལ་བཞུམས། ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུར་སྤྱོད་བཟུང་ནས་འདས། རྒྱལ་པོ་འདིའི་རིང་
 ལ་ཤོད་དུ་ཐ་དང་། རོལ་མོ་བའི་རྩ་མ་གྲངས་མང་པོ་དང་། རྩ་ལོ་ཆེའི་མི་
 བདུན་བྱང་། *དེའི་སྤྱོད་བྱི་ལྟེ་གཙུག་བཅན་མེས་ཨག་ཆོམས་ཏེ། ལྷགས་སོ་
 འབྲུག་ལ་འཁྲུངས། མེས་སྤོང་བཅན་གྱི་ལྷང་བཞུན་དེ་ཤོང་ཡིན་སྟེ་མ་ནས་ལྟ་
 ཁང་ལྷ་བཞེངས། ཆོས་འགའ་དང་ལྷན་སྤྱད་བཞུར། དགུང་ལོ་རྒྱག་ཅུ་རྩ་

[illegible]

གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས། མེ་མོ་ཡོས་ཀྱི་ལ་ཐང་གཉིད། ས་མོ་ཡོས་མོ་བཅུ་
 གསུམ་པ་ལ་ཆར་རོ། ། བཅུན་མོ་ཆེ་སྤྱང་བཅུ་རྟོག་སྤྱོན་གྱིས་ཁམས་གསུམ་
 ཟངས་ཁང་གིང། སོ་ཡོང་བཅུ་ལ་མོ་བཅུན་གྱིས་ཀྱི་ཆལ་གསེར་ཁང་གིང།
 འཕྲོ་བུ་བཅུ་གྱིས་དགེ་རྒྱལ་བྱེ་མ་གྱིང་བཞེངས། བོད་འབངས་བདེ་ལ་
 བཞོད། བོན་བཅུ་བས། དམ་པའི་ཆོས་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད། རྒྱག་ལ་
 རྟུན་པ་ལའི་རི་མོ་ཡོང་ཅིང་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔྱང་མོ་ལྷ་
 བཅུ་ཆ་རྒྱག་ཤིང་མོ་སྤྱང་གི་ལོ་ལ་འདས། * དེ་དང་ཆེ་སྤྱང་བཅུ་རྟོག་སྤྱོན་གྱི་
 སུམ་ཆེ་བ་ལུ་མེ་བཅུན་པོ་རྒྱ་པོ་རྒྱག་ལ་འབྱུངས། སོ་གཅིག་ཟླ་དཔྱ་མིང་བཟུང་།
 བསམ་ཡས་སུ་དུས་མཆོད་བཞི་བཅུགས། བོད་ཀྱི་རྒྱགས་རྒྱག་ལན་བཞི་སྟོམས།
 དཔྱང་མོ་ཉི་ཤུ་ཆ་བཞི་ (ལ་ལ་དགུ་) ལ་ལུམ་གྱིས་བཞོངས་ཏེ་ཡབ་བཞུགས་དུས་
 སུ་འདས་སོ། ། གཉིས་པ་ལུ་མི་བཅུན་པོ་སྤྱོད་པོ་ལ་འདས། གསུམ་པ་ལུ་
 ཉིག་བཅུན་པོས་ཁང་རྒྱལ་ཆེ་ལྟ་སྤྱང་གི་ཀྱང་བསད་པས་རྒྱུགས། ཉིང་ལ་སྤྱན་
 དངས་ནས་རྒྱལ་ས་བསྐོ་བ་བྱས་པ། སྤྱན་ཆོང་གིས་མ་བཟོད་པར་བཞོངས།
 * བཞི་པ་མི་ལྷེ་སྤྱང་བཅུན། (མི་ལྷེ་སྤྱང་བཅུན་དང་མདན་ལེགས་འཛིང་ཡོན་གཉིས་
 བོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་) ཤིང་པོ་འབྲུག་ལ་འབྱུངས། དཔྱང་མོ་ཉི་ཤུ་ཆ་
 གསུམ་ནས་རྒྱལ་མིང་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་བཟུང་། པ་རྟེ་ཉ་པི་མ་ལ་མི་བྱ། ཀ་
 མ་ལ་ཤི་ལ། རྩ་ན་མེ་ན་ (མེ་མེས་ལྷེ)། བལ་པོ་རྩི་ཀ་ར། (འབྱུང་གནས་) ལོ་ལྷ་པ་
 འཁོན་སྤྱི་དབང་པོ། ལ་རིན་ཆེན་མཆོག་ལ་སོགས་གྱིས་ཆོས་མང་པོ་བསྐྱར།
 སྐར་ཆུང་རྩི་རྩི་དབྱིངས་ལྟ་ཁང་ལ་སོགས་བཞེངས། བོད་འབངས་བདེ་ལ་
 བཞོད། དཔྱང་མོ་ལྷ་བཅུ་ཆ་བཞི་མེ་མོ་བྱ་ལ་འདས། སད་ན་ལེགས་འཛིང་
 ཡོན་ཡང་ཟེར་རོ། ། * དེ་ལ་སུས་ལྷ། གཙང་མ། དར་མ། རལ་པ་ཅན། ལྟ་
 རྩི། ལྟན་གྱུ་པ་པོ། ། གཙང་མ་ཆོས་ལ་དགའ་ཆེས། དར་མ་རྟིག་ལ་དགའ་
 ཆེས་པས་རྒྱལ་སར་མ་བསྐོས་པར། བན་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་སྟོན་པོ་རྣམས་གྱིས་
 རལ་པ་ཅན་བསྐོས། * མི་གཙུག་ལྷེ་བཅུན་རལ་པ་ཅན་མེ་མོ་མི་ལ་འབྱུངས།

ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་སྤྲོད་བཟུང་། མཁན་པོ་ལ་ཕྱུ་རྩེ་ན་མི་ཏུ་(རྒྱལ་བའི་བཤེས་གཞིན་)དང་། ལུ་རེན་ཏུ་པོ་ཉི་དང་། ད་ན་མི་ལ་དང་། ལྷ་ཉི་མི་ཏུ། བོད་ཀྱི་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཉ་དང་། ལྷ་མ་ཉ་མི་ལ་དང་། ལོ་ལྷ་བ་མཁས་པར་ཆུད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉ་དང་། ར་ཡ་(རྒྱལ་བའི་བཟུང་བ་)རྣམས་ཀྱི་ཉ་དང་། མཆོ་ཤི་མཆོ་དང་། རད་ཅོན་ཏུ་མི་ན་ལ་སོགས་པས་ཆོས་རྣམས་ལ་ཁྱེད་གདག་པ་ལྟར་བྱས། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རེ་རེ་ལ་འབངས་མི་[ཁྱིམ་]བདུན་བདུན་ལུ། ལུ་ཤར་ཉོ་དཔལ་དཔེ་མེད་བཟ་མིས་དགེ་འཕེལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་བཞེངས། འདི་ཡན་ཆད་ཏུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁོན་རྣམས་ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་སྤོང་ཆ་བརྒྱད་བཞེང་འདོད་དོ། །བོད་འབངས་རྣམས་ནི་བདེ་ཁིང་སྤྱིད། ལུ་ཡབ་མེས་ཀྱི་རིང་ལ་མ་འདུས་པའི་ཤར་ལྷོགས་རྒྱ་ནག་པོའི་འདུ་ས་སོ་མཆོམས། སོ་སོ་ན་ཤན་གྱི་རི་བརྒྱད་དར་དགར་གྱི་ལོ་ལ་བ་འདྲ་བ་ལ་གཏུགས། ལུ་བ་རྣམས་གཟིག་གི་སོ་མཆོམས། ལུ་ག་ཤ་དུང་གི་སྤོང་མོ་ཅན་ལ་བཏུགས། ལུ་བ་ལྷོགས་ཉོར་གྱི་སོ་མཆོམས་ཀྱི་མ་སྤང་རི་ཉ་སྤང་མའི་རྒྱབ་འདྲ་བ་ལ་གཏུགས། འཛམ་བྱ་སྤྱིང་གསུམ་གཉིས་དབང་ཏུ་བཟུངས། ལུ་ག་ན་རྩོམ་ཆེའི་རྒྱལ་པར་གྲགས་ཏེ། དེའི་དུས་ལུ་ཉ་ཅང་ཆོས་ལ་དད་ཆེས་པས་སྤྲོས་ན་ཅན་ལ་སོགས་སྤྲིག་པ་ལ་དགའ་བའི་སྤོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བན་ཆེན་པོ་བཟུངས། ལྷ་སྤྲོས་གཙང་མ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྤོང་རྒྱགས། རྒྱལ་པོ་དགའ་ལོ་སོ་དུག་ལྷོགས་མོ་བྱ་ལ་བཤོངས། འདི་ཡན་ཆད་ལ་སྤྱིད་པའི་གདུང་རབས་སྤྱིད་དང་བཅུ་གསུམ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྱིད་པའི་གདུང་རབས་སྤྱིད་དང་སྤེལ་རོ། །རྒྱལ་པོ་འདི་ལ་སྤྲོས་མེད་པས་གཅེན་པོ་སྤང་དར་མ་རྒྱལ་སར་བསྐོས་ཏེ། རེ་ཤིག་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་བཞིན་ཏུ་བྱས་ཀྱང་སྤོན་པོ་སྤྲིག་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱར་བ་དང་། ལུ་ལུ་ལོ་རྒྱལ་སྤྱིད་བསྐོས་པའི་སྤྱིང་ནད་ལ། བོད་ཏུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བརྟན་པ་བརྟུབས་སོ། །དེའི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་འདྲ་ལྷ་ལྷང་དཔལ་གྱི་རྩོམ་མེད་འབརྒྱབ་ནས་བསད་དེ་མཛད་ཁམས་ལུ་ཤོས། འདི་ལ་སྤྱིད་ཀྱི་སྤྱིང་སྤེལ་རོ། འདི་ཡན་ལ་རྒྱལ་རབས་བཞི་བཅུ་ཆ་གཉིས་བྱུང་།

བརྒྱ་གཅིག་ལ། མངའ་རིས་སྤྱུ་རྒྱལ་བརྒྱད་ དང་། ཆོས་ལུགས་དར་རྒྱལ།

མངའ་བདག་འོད་སྤང་གི་སྤྱུ་རྒྱལ་དཔལ་འཁོར་བཅན་གྱིས་ལྷ་ཁང་
བརྒྱད་བཞེངས། དེའི་ཆེན་མའི་སྤྱུ་རྒྱལ་གྱི་ཁྱེ་ཉི་མ་མགོན་དང་། ཆུན་མའི་
སྤྱུ་རྒྱལ་བཟ་མིས་བཅེགས་པ་དཔལ་ལོ། ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིད་པལ་ཆེར་ལྷམ་བཞུན་
བརྒྱད་ཀྱིས་ཁྱེར་བས་སྤྱུ་རྒྱལ་གཉིས་མངའ་རིས་སྤྱུ་རྒྱལ་ཉེ། ཉི་མ་མགོན་ལ་སྤྱུ་
གསུམ། བཟ་མིས་མགོན། དཔལ་ལྷེ། གཙུག་མགོན་གསུམ་ཟེར། བཟ་མིས་
མགོན་ལ་སྤྱུ་གཉིས། འཁོར་རེ་དང་། སྤྱོད་རེ། འཁོར་རེ་ལ་སྤྱུ་གཉིས།
ན་ག་ར་ཅ། དེ་བ་ར་ཅའོ། ། ཡབ་སྤྱུ་རྒྱལ་འདི་རྣམས་ཀྱིས། མཛོ་ལྷིང་གི་ལྷ་ཁང་
(༡༩༩) བཞེངས། བོད་སྤྱུ་ག་ཉི་ཤུ་ཙུ་བ་ཤུ་གར་དུ་རྒྱུངས། པལ་ཆེར་ཤེ།
ལོ་རྒྱུ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་(༡༩༠) དང་། ལོ་རྒྱུང་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་
(༡༩༡) ཀྱིས་ཆོས་ལོ་བས་ཤིང་མང་དུ་བརྒྱུད། པ་རྟེན་ཏུ་རྒྱ་སྤྱུ་དྲངས། རྒྱལ་
སྤྱིད་གཙུང་ལ་གཏད། ཡབ་སྤྱུ་གཉིས་ཀ་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ། ཡབ་ནི་ལྷ་བླ་མ་ལེ་
ཤེས་འོད་(རྟེན་གྱི་བྱུང་དུ་རབ་དུ་བྱུང་(༡༩༢) སྟེ། (༡༩༣) ཅས་བྱའོ། ཁོང་
རང་ཡང་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་པས། ལམ་དུ་གར་ལོག་གི་དམག་གིས་བཟུང་སྟེ།
བོད་ཀྱི་གསེར་བཟུས་ནས་སྤྱུ་(རྒྱ) བར་བཅམས་པ་ནའང་། སྤྱུ་ལུས་ཅམ་
གཅིག་རྟེན་པ་ལ་དབྱ་ཅམ་གཅིག་མ་རྟེན་པར་བཤོངས། གཙུང་སྤྱོད་རེའི་སྤྱུ་
ལྷ་ཁྱེས། པ་རྟེན་སྤྱི་ནི་(༡༩༤) ལོ་ལོ་གས་སྤྱུ་དྲངས། གཙུག་ལག་ཁང་བཞི་
བཞུགས། དེའི་སྤྱུ་གསུམ། སོ་རང་ནི་བ་འོད། ལྷ་བཙུན་པ་བྱུང་རྒྱལ་འོད་
(༡༩༥) ། འོད་ཁྱེའོ། ། བྱུང་རྒྱལ་འོད་ཀྱིས་ལོ་རྒྱུ་བ་རྒྱ་བཙུན་འབྲུག་མེད་གེ་
དང་། ནག་ཆོ་རྒྱལ་བྱིམས་རྒྱལ་བ་རྒྱུངས་ནས། རོ་པོ་ཨ་ཉི་ཤ་(༡༩༦) རྒྱ་

དྲངས་ནས། དེ་ལ་སྒྲིབ་མ་ཁྱེད་ཀྱི་འཁོམ་གསུམ་(༣༥༢)། འོད་མེས། རྒྱ་
 བ་ཕྱི་རྒྱན་དྲངས། དེའི་སྤྱུང་ཆེ་ལྟེན་རིང་ལ། རྒྱ་སྤྱི་ལྟོན་མེས་རབ་(༣༥༣)
 ལ་སྤྱུང་མ་ལྟོ་བ་དང་། བརྒྱ་ཉ་མང་དུ་བྱོན། དེའི་སྤྱུང་ཆེ་ལ། དེ་ནས་རིམ་
 བཞིན་བཀྲ་མེས་ལྟེ། རྒྱ་ལྟེ། བ་ག་ལྟེ་བ་རྒྱལ་སྤྱི་ལྟོན་ནོ། ། འདི་ལ་མ་ཆད་ལ།
 གྲུ་གཤེ། རྒྱ་རངས། མང་ཡུལ་ལ་སྤྱུང་གི་བཅད་པོ་རྒྱལ་སྤྱི་ལྟོན་པར་འདོད་
 ནོ། ། དཔལ་འཁོར་བཅན་མ་ཆད་འདི་ལ་སྤྱི་ལྟོན་རབས་དང་མི་མཐུན་པ་
 འགའ་རེ་རྒྱང་དོ། ། བ་ག་དེ་བའི་སྤྱུང་། བཅན་རྒྱལ་ལྟེ་ལ་ཅོར་བྱོན། དེའི་
 སྤྱུང་བཀྲ་མེས་ལྟེ། དེའི་སྤྱུང་གྲགས་བཅན་ལྟེ། དེའི་སྤྱུང་གྲགས་པ་ལྟེ་གསེར་
 བེ་བཅུ་བདུན་(བདུན་ཅུ་ཟེར་བའང་འདུག)ལ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྱི་བཞེངས།
 ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་ལ་མཆོད་རྟེན་བཞེངས། དདུལ་དཀར་ལྟེ་བཟུ་ལ་ཕག་མོ་དང་
 རྩན་རྒྱས་བཞེངས། དདུལ་དཀར་སྟོང་སྤྱུང་བཅུ་གཉིས་ལ་བུམས་པ་བཞེངས།
 གསུང་རབ་མང་པོ་བཞེངས། དེའི་སྤྱུང་ལ་སྤྱུང་ལྟེ། རྒྱ་གར་རྩི་རྩི་གདན་
 (༣༥༣) དུ་ཆོས་རྒྱལ་ལྟེ་བཅད་མེད་ཀྱིས་སྤྱུལ་བའི་སྤྱང་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཉིས་སྤྱུང་
 པོ་ལ་ཉོས་ནས། མོ་རེ་བཞིན་དདུལ་དཀར་བཅུ་གཉིས་རེ་སྤྱུང་པོ་ལ་འདབ་
 པར་བུས་ནས་རྩི་རྩི་གདན་ལ་སྤྱུལ། དེའི་སྤྱུང་འཛི་དར་སྤྱུལ་དང་། ལ་ནན་
 སྤྱུལ་གཉིས། སྤྱི་པོས་ཀྱི་རྩི་རྩི་རྩི་རྩི་དུ་དདུལ་ག་ལྟུས་བཞེངས། ལ་ནན་སྤྱུལ་
 ཀྱིས་རྩི་རྩི་གདན་གསོས། གསེར་གྱི་བཀའ་འཕྱར་(༣༥༤) བཞེངས། ལ་ནན་
 ཀྱི་ཕྱ་རེད་སྤྱུལ་གྱིས་རྒྱ་གར་ནས་རྒྱལ་ཁམས་མང་དུ་བྱུངས། དདུལ་དཀར་བཞི་
 བཅུ་ལ་སྤྱི་ལྟོན་མཆོད་བཟུད་བཞེངས། རྩ་སར་གསེར་སྤྱུལ་(༣༥༥)།
 དེའི་དུ་སར་རྩ་སྤྱུལ། འཛི་དར་སྤྱུལ་གྱི་ཕྱ་ལྱིད་སྤྱུལ་གྱིས་གསེར་དཀར་བཅུ་
 གཅིག་ལ་སྤྱི་ལྟོན་མཆོད་བཟུད་བཞེངས། རྒྱལ་ས་མ་ཐོབ་ཐོང་དུ་ས་རྒྱར་རྩ་བཅུན་བུས།
 དེའི་དུ་ལ་ཅོར་བྱེད་པ། ཕྱི་རྩི་སྤྱུལ་དང་། རྩན་པོ་དཔལ་ལྟོན་གྲགས་པས། ས་
 རྒྱུའི་ཆོས་བྱི་དང་། རྩ་སའི་བཅུ་གཅིག་ཞེས་གྱི་ཉིང་དུ་གསེར་སྤྱུང་བུས་སོ། །
 བྱི་བཀྲ་མེས་ཆེ་གསུང་དཔལ་གྱི་སྤྱུང་དཔལ་ལྟེ། འོད་ལྟེ། རྒྱུད་ལྟེ་རྩི་སྤྱུང་གྱི་ལྟེ།

གསུམ་ཟེར། དཔལ་ལྷན་གྱི་བརྒྱུད་སྐྱོན་པོ་འཛིན་པོར་བྱག་པ་ལྟེ། ཁབ་ལྷུང་ཐང་
 པ། ལྷ་ལྷུལ། ལྷི་པ། ལྷ་ཆེ་པ། ལྷུང་ལྷུང་བཅས་སྐོར་ཆམས་ཏེ། ལས་སྣང་
 མན་ཆད་ལ་ཡོད་པ་ཆམས་སོ། །གཅུང་ལྷིང་ལྷེ་འཆད་ཉ་ནག་ཏུ་ཕེབས། ལྷས་
 ཏུག་ལྷུང་། འདི་ཆམས་ཀྱི་བརྒྱུད་ལྷ་ལྷུང་ཏུ་གཤེགས་ཏེ། འཕྱོམ་བཅན་པོ་
 དང་། གཡས་ཏུ། ཏུ་ལགས་ཀྱི་བཅན་པོ་ཆམས་དང་། ལྷས་པ། འཆད།
 ཉང་སྣང་ན་ཡོད་པ་ཆམས་སོ། །གཅིག་གི་བརྒྱུད་བཅན་པོ་ལྷལ་པ་འོད་ཀྱི་
 བརྒྱུད་ལ་བྱག་ལྟེ། གཙང་འཕྱོམ་པ། ལྷ། ཉངས་སྣང་ན་ཡོད་ཏོ། །འཕྱིང་
 པོ་འོད་ལྷེ་ལ་ལྷས་བཞེ་ལྷུང་བཞི། བ་བ་ལྷེ། སིང་བྱི་ལྷེ། བྱི་ཆུང་། ཉག་ལྷེ།
 བ་བ་ལྷེ་མེད་དང་། བྱི་ཆུང་གིས་དྲུས་ཏུ་ཡོངས། དྲུལ་སྐྱོགས་ཤིང་བཅན་པོ་
 དེ་མེས་ཆུང་ནས་གཙང་ཏུ་ཕོག་ལྟེ། དེའི་བརྒྱུད་པ་གཙུག་པ་ཡུལ་རྒྱུ་དང་།
 གཡས་ལྷེ། ཉང་སྣང་ལྷག་ཆལ་ཆམས་ན་ཡོད་ཏོ། །ཉག་ལྷེའི་བརྒྱུད་གཙང་
 གཡས་ཏུ་ན་ཡོད་དེ། ལྷིན་མཁར་བཅད་པོ་ལ་ཏུག་གོ། །བྱི་ལྷེའི་བརྒྱུད་ཤར་
 གཙོང་ཁའི་(༡༥༤) ལྷལ་པོ་ལྷན་ལྷ་རྩོན་ཆེན་ལ་མེགས་པ་མཛད་ལྷུང་ཀྱི་ལྷལ་
 བརྒྱུད་(༡༥༥) ཆམས་ཡིན་ནོ། །མངའ་བདག་བྱི་ཆུང་གིས་ཉིང་ལ་ཡར་ལྷུང་
 ཏུ་ཕོན་ཏེ། དེའི་བརྒྱུད་དྲུས་ཀྱི་བཅན་པོ་འོད་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་ཆམས་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་ལྷས་འོད་ལྷིང་འབར། དེ་ལ་ལྷས་བཏུན་ལ། ཁབ་བྱི་ཆེ། བྱི་ལྷེ་འབར།
 གཙང་པ་ཆེ་ཏུག་ བྱི་ལྷེ་འབར་ལ་ལྷས་ཏུག་ལ། གཡུ་ཕོག་གི་བརྒྱུད། ལྷ་མོ་པ།
 འཕྱིང་དང་། རྩོན་མཁར་པ། ཐང་ཁོར་བ་ཆམས་ཡིན་ནོ། །བྱི་ཆུང་ལྷ་སྣམ་
 གཏུང་ཆད། ལྷུང་ལྷེ་འོད་འབར་མེ་ལྷུང་གཏུང་ཆད། ལྷུང་འོད་ལྷུང་ཉ་ཤགས་
 པ་དང་། ལྷ་སྣ་བ་ཡིན་ནོ། །བྱི་ཕོག་ཐག་མ་ཏུ་པོར་གཏུང་ཆད། ཆུང་བ་
 བཞེངས་ཅན་འབར་ཀྱི་བརྒྱུད་མོན་མཁར་པ། ཁབ་མངའ་པ་ལྷན་བཏུན་ཐང་
 པ་ཆམས་ཡིན་ནོ། །གཙང་པ་ཆེ་ལྷན་ཏུག་ལ། འོད་བཅན། ལྷ་བཅན།
 ལྷུང་བཅན་གསུམ་ཀྱི་བརྒྱུད་ལྷུང་པའི་བཅད་པོ་ཆམས་ཡིན་ནོ། །ལྷན་པོའི་
 བརྒྱུད་ལྷུང་ན་ཡོད། ད་དེའི་བརྒྱུད་ཁ་འབྲུག་པ་དང་། ལྷ་མེག་གིས་པོ་པ་

ནམས་ཡིན་ནོ། ། འོད་བསྐྱེད་སྤྱད་པོ། ། གཉེན་ཁྱིམ་བཅན་པོ་ནས་མོ་མོ་རི་
 རྩལ་བཅན་བར་ལ་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། མོ་མོ་རི་རྩལ་བཅན་ནས། རྩལ་
 བཅན་རྩལ་པོ་འབྱུངས་པ་ཡན་ལ་ལོ་བརྒྱ་དྲུག་ལྷ་བཅུ། དེ་ནས་མེ་མ་གྱི་ལོ་ལ་
 བྱང་རི་རྩལ་པས་(༡༥༤)། རྩལ་རབས་དཔག་བསམ་རྩོན་མེད་(༡༥༧)
 བཅམས་པ་ཡན་ཆད་ལ་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ཉི་ལྔ་ཙམ་གསུམ། དེ་ནས་ལོ་དྲུག་ཅུ་ཙམ་
 གཅིག་མེ་མ་གྱི་ལ་རྩལ་རབས་འདི་ཁྱིམ་པ་ཡར་བཅད། གཉེན་ཁྱིམ་བཅན་པོ་
 མར་བཅད་ལ་ལོ་རྩེད་དང་བདུན་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཙམ་བཞི་མོད་འདུག་གོ། ། འོད་
 བྱི་རྩལ་རབས་འདི་ནི། སལ་ཆེར་བྱང་རི་རྩལ་པ་ཤེས་རབ་འབྲམ་བྱིས་རྩལ་
 རབས་མང་པོ་བསྐྱེད་པ། དཔག་ཐོག་པ་རིན་རྒྱུད་(༡༥༠) ལ་དྲིས་ཏེ་ཁྱིམ་
 ས། །

བརྒྱ་གཉིས་པ། ས་རྒྱ་བའི་གཏུང་རབས་ མདོར་བསྐྱེད་པ།

དཔལ་ལྷན་ས་རྒྱ་བའི་གཏུང་རབས་(༡༥༢) ནི། རྩོན་གྱི་དུས་ལྷ།
 འོད་ལྷལ་དུ་ལྷ་ཁྱིམ་དར་ཆེ་བའི་ཆེན་པོ། ཡར་བྱངས་ཤར་གྱི་གཡའ་ཐང་རྩེས་
 དང་། སེ་མེ་མ་གཉིས་མཇལ་བར་གྱུར། ཁྱིམ་པོ་ཁྲག་མེད་བྱང་དེ་ལ་ཆགས་
 པས་འཁོན་པར་གྱུར་ཅིང་། དེ་གཉིས་འཁོན་པའི་བར་དུ་ལྷ་སྤྱུས་རྩེས་པ་ལ་རྩོ་
 མོ་འཁོན་པར་རྩེས་ཞེས་གྲགས་པ། བསྐྱེད་པས་འཁོན་གྱི་རྒྱུད་རིམ་པར་ཕྱོན་
 ཞིང་། རྩལ་པོ་ཁྱིམ་ཁྱེ་བཅན་གྱི་ནང་རྩོན་དུ་གཏོགས་པ། འཁོན་རྩལ་
 དཔལ་པོ་ཆེད་སྤྱུས་བཞི་ཉེ། ཁྱིམ་ཆེས་ལྷ་ལེགས། ཆེ་ལ་དབང་ཐུག་འཁོན་
 བྱུང་དབང་པོ་བསྐྱེད་བ། ཆེ་འཛིན། གསུམ་པ་དེ་སང་མི་མི་བདུན་གྱི་དྲུག་པ་
 ཡིན། བཞི་པའི་སྤྱུས་རྩོ་རྩོ་རིན་ཆེན་ནས་ལྷ་རྒྱུད་རིམ་པ་བཞིན། ཤེས་རབ་

རོས་ལྷ་མེགས། རྒྱལ་པོས། གོ་ལྷག་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་མར་བརྟན་པའི་མངལ་ཕྱད་
 འཁོར་བ་དང་། ལྷག་མོ་ལ་མངལ། གནམ་མཆོད་པའི་ཀན་མགོ་ཐོབ།
 བརྟན་པ་རྒྱས་པར་མངོད། ལྷ་མ་དེ་དགྲའ་ལོ་བརྟན་ཅུ་བཞིས་པ་ལྷགས་མོ་
 བཀ་ལ་བྱང་རོས་ལྷ་གཤེགས། རྟེན་ཅུང་པོ་ཐངས་ཆ་བཅོད་རྒྱལ་(༡༤༧)།
 ཤིང་མོ་འབྲུག་ལ་འབྲུངས། འདན་གྱི་ལྷགས་རི་བཏབ། ལྷ་བརྟུ་ཙ་རྒྱག་པ་ས་
 མོ་མག་ལ་འདས། དེ་དང་རྩོམ་དགོན་མཆོག་སྦྱིད་ཀྱི་སྤྲུམ། རྟེན་ཅུང་པོ་འཕྲོ་
 མགོན་འཕགས་པ་སྒྲོ་རྒྱས་རྒྱལ་མཆོན་(༡༥༠) ཤིང་མོ་ལྷག་ལ་འབྲུངས།
 དགྲའ་ལོ་བརྟན་པ་ལ་ཁུ་ཐོའི་ལྷགས་ཐུ་ལ་བྱང་རོས་ལྷ་ཕྱོན། ཐུས་རྒྱལ་པོ་རྟོ་པོ་ལ་
 (༡༥༡) ལུ་པའི་ཤན་(六盤山)ན་བཞུགས་དུས་ལ། བྱང་རོས་པའི་རྒྱལ་པོ་
 མོ་ལོ་དུ་(༡༥༢) དང་། ལྷ་མ་པ་ལྷན་དུ་ཕྱོན་པ་མངལ་བས་མཉེས་ནས་རྒྱལ་
 བྱུང་རོས་ས་ལ། རྟོར་གྱི་ན་པ་བརྒྱ་ལྷོད་གཅིག་ཕྱིན་ནས། ས་སྒྲུ་པ་སྤངས།
 དབང་བསྐྱར། དེ་ནས་ཡོན་མཆོད་དུ་སྒྲེལ་ཏེ། མེ་ཆེན་རྒྱལ་མར་ཕྱོན་ཐིན་
 ཆད། ལྷ་མི་(༡༥༣) ཉི་མི་(༡༥༤) རིམ་པར་བསྐྱོས། རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་
 བདག་པོ་མངོད། དགྲའ་ལོ་བཞི་བརྟུ་ཞེ་རྒྱག་པ་ལྷགས་མོ་འབྲུག་གི་སྒྲོ་བ་བརྟ་
 གཅིག་པའི་ཉེར་གཉིས་ལ་ས་སྒྲུར་གཤེགས་སོ། ། རྟེན་ཅུང་པོ་མངའ་བདག་
 ལྷག་ན་རྩོ་རྩོ་(༡༥༥) ས་མོ་མག་ལ་འབྲུངས། དགྲའ་ལོ་ལྷ་པ་ལ་ཁུ་ཐོའི་
 ལྷགས་ཐུར་ཕྱོན། རྒྱལ་བྱ་ལོ་དན་གྱིས་རྟོར་གྱི་ཆས་ལྷ་བརྟག་ དཔོན་མོ་མེ་
 འགའ་འདུན་གནང་། མེ་ཆེན་གྱིས་ཐོད་སྦྱིའི་ཉེར་དུ་བསྐྱོས། དགྲའ་ལོ་ཉི་ལྷ་
 ཙ་དགྲུ་པ་མེ་མོ་ཡོས་ལ་ས་སྒྲུར་གྲོངས། རྟེན་ཅུང་མ་གཅིག་མཁའ་འཕྲོ་
 འབྲུམ་གྱི་སྤྲུམ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་རྒྱུན་(༡༥༦) ས་མོ་འབྲུག་ལ་
 འབྲུངས། ལྷ་མ་འཕགས་པ་གྲོངས་རྒྱུད། དགྲའ་ལོ་བརྟུ་བཞི་པ་ལ་ལོན་དུ་
 ཕྱོན། ཉེན་སྒྲུ་ཐོ་ཡོན་ནའང་ལྷ་མའི་གདན་ས་ལྷ་བྱར་བཞུགས། རྒྱུང་ལ་རྒྱལ་
 བྱུང་འཕྲིག་ཐུར་གྱི་སྤྲུམ་མོ་དཔལ་ལྷན་གནང་། ཐོད་ལ་བསྐྱོས་ནས་ཡར་
 ཕྱོན་པ། དགྲའ་ལོ་ཉི་ལྷ་ཙ་གཅིག་པ་ས་མོ་བྱི་བ་ལ་རྩེ་མཚལ་(༡༥༧) དུ་

ཀྱན་དགའ་ལེགས་པའི་འབྲུང་གནས། ཡེ་ལྷན་ཐིམ་ལྷན་རྒྱལ་པོའི་དུས་སུ། ལྷ་
 རྩེ། ཉི་ཤི་མཛད། གསུམ་པ་སླ་མ་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཆན་(༡༤༡)། ཡེ་
 ལྷན་ཐིམ་ལྷན་རྒྱལ་པོའི་དུས་ཆར་གུའི་གྲང་(༡༤༡) མཛད། རྒྱལ་པོ་འཇའ་
 ཡན་དུ། རིན་ཆེན་དཔལ། ཞོང་མ་མོ་གན་ཐིམ་ལྷན་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་ཉི་ཤི་
 མཛད། རྩེ་གཅིག་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མོའི་སྲས། ནམ་མཁའ་བསེས་གཉིན།
 གཉིས་པ་སླ་མ་ནམ་མཁའ་ལེགས་པ་གྱ་ཤི་དང་བཞི་ཐོག་གི་གདན་ས་མཛད།
 གསུམ་པ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆན་པ་ཞོང་དུ་བྱོན། བཞི་པ་
 གཅིག་ཀྱང་ཆུང་ལ་འདས། རྩེ་གཅིག་གཞོན་ནུ་འབྲམ་གྱི་སྲས། སློབ་དཔོན་
 ཆེན་པོ་ཀྱན་དགའ་ཉི་མ། ཞོང་དུ་ཉའི་དཔེན་གྱ་ཤི་མཛད། སླ་མ་རྩོན་ཡོད་
 རྒྱལ་མཆན་པ་ཉ་དཔེན་གྱ་ཤི་དང་། བཞི་ཐོག་གི་ཆོས་འཆད་མཛད། གསུམ་
 པ་སླ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆན་པ་གྱ་ཤི་དང་། བཞི་ཐོག་གི་གདན་ས་མཛད།
 བཞི་པ་གཅིག་ཆུང་པ་ལ་འདས། རྩེ་གཅིག་ཉི་མ་རིན་ཆེན་གྱི་སྲས་སློབ་
 དཔོན་ཉི་མ་དཔལ། སྲས་མོ་སློབ་དཔོན་མ་བསོད་ནམས་འབྲམ། གཙུང་པོ་
 སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཀྱན་དགའ་ལེགས་པའི་རྒྱལ་མཆན། སྲས་མོ་ལྷན་རྒྱ་གན་
 དང་ཐེབས་ནས་དབང་མཛད། བསོད་ནམས་བཟང་པོ་དབང་དང་སྲས་མོ་
 ལྷན་རྒྱ་གན་གྱི་སྲས་སློབ་དཔོན་རང་ནས་གྱ་ཤི་མཛད། སླ་མ་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་
 མཆན་པ་དང་། རམ་རིངས་སི་རུའི་ཡུམ་གྱི་སྲས་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཆོས་གྱི་
 རྒྱལ་མཆན་པས་ཆར་གུའི་གྲང་མཛད། རྩེ་ཀྱན་སྲངས་པའི་ལུམ་མོའི་སྲས་སློབ་
 དཔོན་ཆེན་པོ་སློབ་པ་རྒྱལ་མཆན་པ་དབང་དང་། ཁང་གསར་དཔོན་མོའི་སྲས་
 མོ་སློབ་དཔོན་བསོད་ནམས་འབྲམ། སྲས་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བསོད་ནམས་སློ་
 གྲས། གཙུང་པོ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་གཤམ་པ་རྒྱལ་མཆན་པ། སླ་མ་ནམ་
 མཁའ་ལེགས་པ། ཁང་གསར་དཔོན་མོའི་སྲས་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཀྱན་དགའ་
 རིན་ཆེན་པོ། ། ཆོས་རྗེ་ཁྱད་པོན་གྱི་སློབ་མ་ཤར་ལུང་གྲང་གསུམ་དུ་གཤམ་
 པ་ལ། ཤར་བའི་གདུང་རབས་ནི། གདུང་རུས་ཞང་ཁྱང་། གཤམ་རྩིང་མ་བ་

རྒྱལ་ཁོས་པའི་སྲས་གསུམ་ལས། གཅེན་པོ་སླ་མ་ཤར་པ་ཤེར་བྱུང་ཆོས་རྗེ་པ་
 ལ་རབ་དྲུ་བྱུང་། དཔོན་ཆེན་སྐུ་བཟང་པོ་ལ་སླ་བར་ཤར་ཤོས་ནས་བཟུང་།
 དཔུང་ལོ་དྲུག་ཚུ་ཙ་བཞི་བྱུང་། གཉིས་པ་སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱེ་རོད་ཟེར་ཤར་ཤི་
 གདན་ས་ལོ་བདུན་མཛད། དཔུང་ལོ་དྲུག་ཚུ་ཙ་གཉིས་བྱུང་། གསུམ་པ་སྒྲོབ་
 དཔོན་རོད་ཟེར་འཕག་རྟེན་དགེ་བཞེན་ཡིན། ཁོང་མཆོད་ཀྱི་ལྷ་མ་མོའི་སྲས།
 སླ་མ་ལོ་ཤེས་ཀྱལ་མཛད། ཆོས་རྗེ་པ་དང་། ཤར་པ་ཤེས་འབྱུང་གི་སྒྲོབ་མ་ཡིན།
 ཞོང་དྲུ་མེ་ཆེན་མི་སྒྲ་ལའི་སླ་མཆོད་བྱས། སླ་མ་རྒྱེ་རོད་ཟེར་གཤེགས་རྟེན་།
 ཤར་ཤི་གདན་ས་ལོ་བཅུ་དགུ་མཛད། དཔུང་ལོ་དྲུག་ཚུ་ཙ་དྲུག་བྱུང་། ཤར་པ་
 ཆེན་པོ་རབ་དྲུ་མ་བྱུང་གོང་གི་སྲས། རྒྱལ་པོ་རྒྱེ་བཅུན་རྒྱུབས་ལ་འབྱུངས་པའི་
 སྲས་གསུམ་ཀ་འགྲོ་མཁོན་འཕགས་པའི་སྒྲོབ་མ་ཡིན། གཅེན་པོ་སླ་མ་དུས་
 འཁོར་བ་(༡༥) ཡོ་ཤེས་རིན་ཆེན། སླ་མ་འཕགས་པ་ཤིང་ཀྱན་ན་བཞུགས་
 པ་གདན་འདྲེན་པ་ལ་ས་སྒྲུ་པ་སྒྱིས་རྒྱུངས། ལྷིས་རྒྱ་ཡལ་དུ་ཚོན། སེ་ཆེན་རྒྱལ་
 པོས་བྱགས་ལ་བཏགས་ནས་རྟི་བྱི་མཛད། དཔུང་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞི་བདུན་ལ་ཆེ་
 རྒྱར་(༡༥) གཤེགས། གཉིས་པ་སླ་མ་ཀྱན་དགའ་མེང་གི། སླ་མའི་གསུང་
 བཞིན་དྲུ་གོང་དུ་ཚོན། ཞོང་མ་དང་། རྒྱལ་བྱ་ཨ་ནན་ཏེ་སླ་མཆོད་མཛད།
 དབུས་གཙང་དུ་ཚོན་ནས་ཤར་ཤི་གདན་ས་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙ་དགུ་མཛད། དཔུང་ལོ་
 དྲུག་ཚུ་ཙ་བཅུད་བྱུང་། གསུམ་པ་འཇམ་དབྱངས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཛད་
 (༡༥) སེ་ཆེན་ཀྱི་ཡུང་གིས། ས་སྒྲུའི་བཞི་ཚོག་གི་སླ་མཆོད་ལོ་བཅུ་དྲུག་
 མཛད། ལྷིས་གོང་དུ། ཡོ་ལ་རྒྱལ་པོས་གདན་དྲངས་ནས་རྟི་བྱི་མཛད།
 དཔུང་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞི་དགུ་ལ་གོང་དུ་འདས། ཡུང་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
 སུན་ཚོགས་མངའ། དཔལ་ས་སྒྲུའི་མངའ་བར་སླ་མ་འདྲི་དུས་ཆེ་བ་ལགས།
 སླ་མ་ཤར་པ་དང་མ་གཅིག་དཔལ་འབུམ་གྱི་སྲས་ཆེ་བ། སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་
 མེང་གི་དཔལ་དཔུང་ལོ་སྲུམ་ཚུ་ལ་རྒྱ་ཡལ་དུ་གཤེགས། སྲས་གཉིས་པ་ཀྱན་
 དགའ་བཤོད་ནམས་རྒྱལ་བ་པས་གདན་ས་མཛད་ནས། མེ་པོ་ཁྱི་ལོ་སྲུམ་ཚུ་མོ་

བཞི། ལོ་རྒྱལ་ཏུ་རེ་གཉིས་པ་ལ་གཤེགས། མ་གཅིག་ན་མ་མཁའ་རྒྱལ་མཆན་
 མའི་ཕྱས་ཆེ་བ་སློབ་དཔོན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆན། ཉ་ལོ། འདིས་ལོ་ལྔ་བཅུ་
 བཞིས། གཉིས་པ་སློབ་དཔོན་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཆན། གསུམ་པ་སློབ་དཔོན་
 ཉི་མ་གཞོན་རྒྱ་ལ་འདས། རྒྱབ་པའི་སྟོག་མ་སློབ་དཔོན་ཁྱུ་ལྷན་པ་བཅོད་
 ན་མས་མེད་གེས་ཆོས་རྩེ་པ་ལ་བྱལ། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ཟངས་ཆས་བཞི་ཚོགས་ག
 དེའི་གཙུང་པོ་གཅིག་གི་ཕྱས་སྒྲུ་མ་ཀྱན་སློབ་ཡང་ཆོས་རྩེ་པ་ལ་བྱལ། དེའི་
 གཙུང་པོ་ཀྱན་དགའ་མཛེས་སྒྲུ་མ་ཆེད་གཉིས། ཟུས་དཔོན་ཆེན་ཀྱན་དགའ་
 བཟང་པོའི་(༡༩༧)ཚུགས་སྤྱ་ཆད་ནས། སྒྲུ་མ་འཕགས་པ་དང་བྱལས་མ་
 མ་བྱུན་པས། སེ་ཆེན་གྱི་ལྷང་གིས་སྒྲུགས་ནས། གཅེན་པོ་སྒྲུ་མ་ཆེའི་ལྷལ་དུ་
 འདས། དེའི་དཔོན་པོ་ཡོན་ཏན་དཔལ། ཟུས་དཔོན་པོ་སངས་རྒྱས་དཔལ་
 ཟེར་བ་གཅིག་གིས་གདན་ས་བྱས། རྒྱུང་པ་ཆོས་རྩེ་པའི་སློབ་མ་སྒྲུ་མ་རྒྱ་
 མེད། དེ་ནས་དཔོན་རྒྱུད་མེད་པར་སློབ་མས་གདན་ས་བཟུང་བ། སྒྲུ་མ་དར་
 ཡེ་ཤེས། རྒྱང་པ་དཔལ་རྒྱལ། རྒྱང་པ་ཤེར་རྒྱལ། རྒྱང་པ་བྲག་ཤིས་བཟང་པོ།
 རྒྱུང་པ་གསར་པའི་རྒྱུད་པ། རྒྱུམ་པ་བྲགས་པ་རྒྱལ་གྱི་ཕྱས། སྒྲུ་མ་བྲགས་པ་
 འོད་ཟེར་(༡༩༨)དང་། སྒྲུ་མ་ཤར་པ་རྩོམ་ཆེའོད་ཟེར་དང་། ཡེ་པའི་བཅུན་
 པ་ཡིན། ཟུས་སྒྲུ་མ་འཕགས་པའི་དཀོན་གཉེར་ཆན་པ་མཛད། སློབ་དཔོན་
 རྒྱལ་པའི་ཕྱགས་ཕྱི་ལ་ཞོང་དུ་ཕྱོན། སྒྲུ་མ་དུས་འཁོར་བའི་རྩེས་ལ། སེ་ཆེན་
 གྱི་དུས་སྤྱི་ཉི་ལྔ་མཛད་ནས། ལོ་ལྔ་བཅུ་ཙ་བརྒྱད་པ་ལ་ཞོང་དུ་འདས། དེའི་
 གཙུང་པོའི་ཕྱས། སྒྲུ་མ་སངས་རྒྱས་དཔལ་(༡༩༩)གྱི་དུས་ན་ཁང་གསར་སྒྲུ་
 བང་བཟུང་། ཞོང་དུ་ཨོལ་ར་དུ་རྒྱལ་པོ་དང་། རྒྱུག་རྒྱལ་པོ་དང་། རྒྱལ་ན་
 དུ་རྒྱལ་པོ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ། ཉི་ལྔ་མཛད་ནས་དགྲའ་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད་པ་
 ལ་ཞོང་དུ་འདས། དེའི་ཕྱས་སྒྲུ་མ་བྲགས་པ་རྒྱལ་མཆན་པ་གྱུ་མཛད། ཀྱན་
 བྲངས་མཛད་པའི་ངང་། དགྲའ་ལོ་ཉི་ལྔ་ཙ་རྒྱལ་པ་ལ་ཞོངས། ཁང་གསར་
 པའི་པ་སྒྲུ་མ་རིང་པོའི་རྒྱུད། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཆན་ཞོང་དུ་གྱུ་མི་

མཛད་ནས་ཁྲིངས། ལྷོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་བདེ་ལེགས་རྒྱལ་མཚན་ནོ། །

བཅུ་གསུམ་པ། ས་སྐྱེ་བའི་དཔོན་རབས་ ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུས།

ས་སྐྱེ་བའི་དཔོན་ཆེན་ལ་ལྷ་བ་ཤུའུ་བཟང་པོ་(༡༧༠)ལ། ལྷ་མ་ཆོས་རྗེ་
བྱང་པོས་ལ་ཁྱོན་དུས། ལྷ་མ་ལུ་ཡུག་པ་དང་། ལྷ་མ་ཤེར་འབྱུང་མ་གཏོགས།
དལེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཐམས་ཅད་ཐུག་འཆལ་དུ་བཅུག་ནས་གདན་ས་ལྷ་བྱུར་
བསྐྱོས། ལྷ་མ་འཕགས་པའི་དུས་སྟེ། སེ་ཆེན་གྱི་ཡུང་གིས། དབྱུས་གཙང་གི་
ཟམ་ལྷ་ཀྱན་མིན་དབང་དུ་འོ་(༡༧༡)དམ་ཁ་ཀྱིན་ནས་དཔོན་ཆེན་ལ་བསྐྱོས།
ཁང་གསར་ཆེན་མོ་བཏབ། ལྷ་ཁང་ཆེན་མོའི་(༡༧༢)ལྷ་གས་རི་ཕྱི་ནང་
བཞུགས། ཤིང་ཆ་དྲངས་ནས་ཐོག་མ་ལྷ་བ་པ་འདས། བང་གཉེར་བྱས་པ་ཀྱན་
དགའ་བཟང་པོས་དཔོན་ཆེན་བྱས་ནས། རིན་ཆེན་ཞང་(༡༧༣)ལྷ་ཁང་ལྷ་
བང་(༡༧༤)བཏབ། ལྷ་ཁང་ལྷ་གས་རི་རྗེ་གས་པར་བྱས། ཀྱན་དགའ་
བཟང་པོས་ལས་ཀ་གཏད་ནས་དཔོན་ཆེན་ཞང་བཅུན། ལྷ་ག་པོ་ཞང་དཀར་བ།
བྱང་རིན་རྒྱལ་སྤྱོད་མའི་ཞལ་ཏས་རིམ་པར་བསྐྱོས། ཀྱན་དགའ་བཟང་པོ་ལ་ལྷ་
མ་མ་མཉེས་ནས། སེ་ཆེན་གྱི་ཡུང་གིས་བསད། བྱང་རིན་གྱི་དུས་ན། སེ་ཆེན་
གྱི་ལྷ་གས་ལ་བཏགས་ནས། སོན་ལྷ་མའི་(༡༧༥)དམ་ཁ་དང་། ཤེལ་གྱི་ས་
དམ་གནང་། དེ་ནས་དཔོན་ཆེན་ཀྱན་གཞོན། དཔོན་ཆེན་གཞོན་དབང་།
དེའི་རིང་ལ། ལྷ་གས་ལ་ཆེན་མོ་(༡༧༦)དང་། དབྱུས་གཙང་གི་བྱིམ་ས་ཀྱི་
ཞིབ་ཆ་(༡༧༧)པལ་ཆེ་བ་བྱས། དེ་ནས་དཔོན་ཆེན་བྱང་རྗེར། དཔོན་ཆེན་
ཡག་ལྷོན། འདིས་ས་སྐྱེ་བའི་ལྷ་གས་རི་ཕྱི་མ་དང་། དཔོན་པོ་རིའི་ལྷ་གས་རི་
ཁང་གསར་གྱིང་བྱས། འདི་གསུམ་གྱི་བར་ལ་འབྲི་ཁྲུང་པ་དང་འཐབས། དེ་

ནས་དཔོན་ཆེན་ལེགས་པ་དཔལ། དཔོན་ཆེན་མེད་གེ་དཔལ། དཔོན་ཆེན་
 འོད་ཟེར་མེད་གེས་མོན་ཅིང་དཔེན་(༩༠༥)ཀྱི་དམ་ཁ་བཟུང་། དཔོན་ཆེན་
 ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན། དཔོན་ཆེན་རྟོན་ཡོད་དཔལ། དཔོན་ཆེན་ཡོན་བཅུན།
 ཡང་དཔོན་ཆེན་འོད་ཟེར་མེད་གེ། དཔོན་ཆེན་རྒྱལ་བ་བཟང་པོ། དཔོན་ཆེན་
 དབང་ཕྱུག་དཔལ། དཔོན་ཆེན་བསོད་ནམས་དཔལ། ཡང་དཔོན་ཆེན་རྒྱལ་
 བ་བཟང་པོ། དཔོན་ཆེན་དབང་བཙོན། དཔོན་ཆེན་ནམ་མཁའ་བརྟན་པ།
 དཔོན་ཆེན་ཐུགས་པ་རྒྱལ་མཆན། དཔོན་ཆེན་དཔལ་འབྱུང་། དཔོན་ཆེན་སྒྲོ་
 ཆེན། དཔོན་ཆེན་ཐུགས་དབང་། ས་སྒྲུའི་ནང་ཆེན་གཉེན་ལ། དཔོན་ཆེན་
 ཀུན་དགའ་བཟང་པོ། དཔོན་གཞོན་བྱ་དཔལ། དཔོན་ཀུན་གཞོན། དཔོན་
 རྟོན་ཐུབ་དཔལ། དཔོན་སྒྲོ་སྒྲིས། ཞ་ལུ་དཔོན་མེས་སྟོན་པ་རིན་ཆེན་དཔལ།
 དཔོན་ཐུབ་བཟང་། ཉེ་གནས་ཆེན་པོ་དཀོན་མཆོག་བཟང་པོ། ཉེ་གནས་
 འཇམ་རྒྱལ། ཡང་སྟོན་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་ལྷུང་གིས་བསྐྱོས། སྟོན་པ་རིང་མ།
 རྩ་བཅུན་ཀུན་མེས། ཉེ་གནས་ཀུན་དགའ་འཕེལ། དཔོན་ཡོན་བཅུན་ཐུགས་
 པ་དར་ལྷུང་གིས་བསྐྱོས། སི་རུའི་དམ་ཁ་བཟུང་། ཡང་གསར་བསྐྱོས་བྱས།
 རིན་བསམ་དུ་དཔེན་ཤ་ལྷུང་གིས་བསྐྱོས། ཉེ་གནས་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆན་
 ལྷུང་གིས་བསྐྱོས། དཔོན་ཀུན་རིན། ཉེ་གནས་འབྱུང་སྒྲུབས། ནམ་མཁའ་
 དཔལ་དུ་དཔེན་ཤ། ཉེ་གནས་བཟང་པོ་དཔལ། དཔོན་པོ་ཆོས་རྒྱལ། དཔོན་
 མེད་གེ་རྒྱལ་མཆན། མེས་རབ་འོད་ཟེར་དུ་དཔེན་ཤ། དེའི་ཕྱལ་དུ་དཔོན་པོ་
 དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན་དང་། ནང་པ་ཀུན་དགའ་འབྱུང་ནམས་སོ། །

བུ་བཞི་པ། བརྟན་པའི་གཏད་རབས་དང་
མཁན་བཞུད། བཤད་ཞུད་ལྟར་ཚུལ།

བཅ་ཆེན་ཐོས་རྒྱུད་ནི། བཟུང་པའི་གཏད་རབས་(༡༧༠)། བཅ་ཆེན་(༣༠༠)། བཤད་རྒྱུད་(༣༠༡)། བོད་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་གྱི་ཁྱེས་ཚུལ་ནི།
 དང་པོ་བཟུང་པ་བྱལ་པ་ཆེན་པོས། འད་རྒྱུད་ལ་གཏད། དེས་ཀྱན་དགའ་པོ།
 དེས་ཤ་ནའི་གོས་ཅན། དེས་ཉེར་སྒྲུབ་ལ། དེས་ནག་པོ་ལ། དེས་རྩིར་རྩི་ཀ་ལ།
 དེས་ལེགས་མཛོད་ལ་གཏད་ཅེས་ལུང་སྟེང་ཆེགས་ལས་གསུངས། ལང་དཀར་
 གཤེགས་པའི་མདྲའི་འགྲེལ་པ་(༣༠༢)ལས། རྒྱལ་པས་འད་རྒྱུད་ས། དེས་
 ཀྱན་དགའོ། དེས་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་ལ། དེས་ལྷ་པ་བྱུ་པ་ཏ་ལ། དེས་རྩིར་རྩི་
 ཀ་ལ། དེས་སི་ཙ་ཀ་ལ། དེས་བྱུ་ཤ་ཤི་ལ། དེས་བྱུ་མ་ཏི་ལ། དེས་སྒྲུབ་མ་
 དགེ་སྦྱང་ཆེད་ས་ལ། དེས་སྒྲུབ་ཤ་ཏི་ལ། དེས་རྩ་སྦྱང་ལ། དེས་ཤལ་ལ།
 དེས་སྒྲུབ་ལ། དེས་སྒྲུབ་དེ་བ་ལ། དེས་རྒྱ་ལ་ལ། དེས་སམ་སྒྲ་ནན་ཏི་ལ།
 དེས་དགེ་སྦྱང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ། དེས་ལ་ག་ཡ་ཤ་ལ། དེས་ཀྱུ་མ་རྒྱ་ལ། དེས་
 ཤ་ཏ་ལ། དེས་རྩ་སྦྱང་ལ། དེས་ཡན་ནན་ཏ་ལ། དེས་ཉིལ་ལིག་ན་ཡ་ཤ་ལ།
 དེས་དགེ་སྦྱང་མེད་གེ་ལ་གཏད་ནས། དེ་མན་ཆད་ལ། བཟུང་པ་གཅིག་གིས་
 གཅིག་ལ་གཏད་པ་མེད་ཞེས་སོ། །

དོན་གཉིས་པ་དོད་ཀྱི་མཁན་བསྟན་ནི། ཡང་དག་པར་རྒྱགས་པའི་
སངས་རྒྱལ། བ་རིའི་བྱ། ལྷ་ཅན་འཛིན། བཅ་ཟེ་ལྷ་ཅན་འཛིན། ལྷ་རྒྱལ།
ལེགས་ལྡན་ཟེད། ཡེ་ཤེས་ལྷོང་པ། ཞི་བ་འཆོ། སད་མི་མི་བདུན་གྱི་ནང་ནས།
སྤ་རུ། ལི་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས། ཀ་དོད་མཆོག་ཤགས། གཡོ་དགེ་འཕྱུང་།
གཙང་རབ་གསལ། དམར་རྒྱུ་ལྷ་ནི་གསལ་མོ། །

འགའ་ཞིག་ཞི་བ་འཛོའི་སྒྲིབ་མ་ཀ་མ་ལ་སྤྱི་ལ། དེས་གཡོར་དགེ་འབྱུང་།
དེས་སྒྲ་ཆེན། དེས་སྒྲ་མེས་ཞེས་བཞེད་པ་གདའ། འགའ་ཞིག་སྒྲ་རྩམས་ལྟ་
ལུང་རབ་འཕྱོར་དབྱངས། དེས་སྒྲ་ཆེན་ཞེས་བཞེད་པ་འདྲ་གདའ། གཡོར་གྱི་
མཁན་བྱ་སྒྲ་ཆེན་པོ། དེས་སྒྲ་གོང་ཡི་ཤེས་གཡུང་བྱུང་། སྤམ་ཨ་ཙ་ར་ཡི་ཤེས་
རྒྱལ་མཚན། དེས་དབྱུས་གཙང་གི་མི་ལྷ་འཕ་བྱག་གསུམ་བཅུར་གྲགས་པ་རྣམས་
རབ་བྱ་བྱུང་། །

འགའ་ཞིག་སྒྲ་ཆེན་གྱི་ཡ་གོང་དང་འོ་ལ་བ་གནས་བརྟན་གྲགས་པ་གཉིས།
དེ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱབས་བྲག་དཔལ་གྱི་དབང་བྱུག་དང་། ཙམ་རྩ་ཤེས་འབྱུང་
གནས་གཉིས། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེར་རྒྱུང་ཤེར་གྲགས་དང་སྤམ་གཉིས་སྤམ་གྱིས་
དབྱུས་གཙང་གི་མི་ལྷ་ར་ཕྱེད་ན་སྒྲ་མེས་ཤེས་རབ་རྒྱལ་བྱིམས། སྤམ་པ་ཡི་ཤེས་
སྒྲ་ཤྲོས། འཕྱིང་ཡི་ཤེས་ཡོན་ཏན། རོ་ཆོང་གཉིས་ལྷར་བཞེད། རྒྱག་བྱ་ཕྱེད་
ན་སྒྲ་རག་ཞོན། བཅུར་ཕྱེད་ན་སྤམ་མེས་ཤེས་རབ་རྒྱལ་བྱིམས། འཕྱིང་ཡི་ཤེས་
ཡོན་ཏན། སྤམ་ཤེས་རབ་འབར། སྤམ་རྒྱལ་བྱིམས་སྤྱིང་པོ། རག་ཤི་རྒྱལ་
བྱིམས་འབྱུང་གནས་ཏེ་དབྱུས་པ་ལ། རོ་ཆོན་རྩ་རྩེ་དབང་བྱུག་ཆོང་ཁི་ཤེས་
རབ་མེད་གོ། ལྷ་པ་དེ་ཀ་ར། རོ་བརྟུང་སྤྱན་གཉིས་ཉི་བཅུར་ཕྱེད།

འགའ་ཞིག་སྤམ་མེས། འཕྱིང་སྒྲ་རག་ རོ་ཆོང་ཉི་བྱག་གིས་སྒྲ་ཆེན་ལ་
སྒྲུངས། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་རྟིང་ལ་སྤམ་ལ་སྒྲུངས་ཞེས་སྤྱིར་བཞེད་པ་གདའ།
སྤམ་པ་ཡི་ཤེས་སྒྲ་ཤྲོས། གར་མི་ཡོན་ཏན་གཡུང་བྱུང་། དམར་ཕུག་བྱུང་རྒྱལ་
ལ་འོགས་པ་རྟིང་སྤམ་གྱི་མཁན་པོ་ཡོན་པར་བཞེད། སྤམ་མེས་ཀྱི་རྟིང་ལ་སྤམ་ལ་
འདུལ་བ་ཉན། གཞན་ཆོས་སྤོན་ལ་བྱོན་པའི་རྩེས་སྒྲོང་ཐང་བྱ་ཕྱིན་ནས་
བརྟོངས་ཡོང་པར་བཞེད་དོ། །སྤམ་མེས་ཀྱི་མཁན་བྱ་ནི། ཞང་ལྷ་ནམ་རྩེ་རྩེ་
དབང་བྱུག་རྩེ་གྱུང་རྒྱལ་འབྱུང་གནས། སྤམ་པ་ཤེས་ཤེས་རབ། སྤམ་མེར་
ཤེས་རབ་གྲགས་ཏེ་བྱ་བཞིར་གྲགས་པ་དང་། གཞུས་ལ་འོགས་དཔག་བྱ་མེད་
ལ། སྤམ་མེས་ཀྱི་མཁན་བྱ། ཡམ་བྱུང་རྒྱལ་བ་འོད། དེས་རྩོ་སོ་ཀློང་། དེས་གྲ་

པ་མངོན་ཤེས། དེས་ལྷུང་རིན་ཆེན་གསལ། དེས་བྱ་འདུལ་དང་། སྒྲིབ་
དཔོན་ཕྱེལ་ལ་སོགས་པ། བྱེད་ཅིས་པ་གཞོན་ཅུ་མང་གི དེས་དཔལ་ལྷན་སྒྲི
དེ་ནས་བརྒྱད་པ་རྣམས་ལགས་སོ། །

ཡང་སྤྱི་མེས། སྤན་ཡེ་ཤེས་ཤེས་རབ། སྤན་ཚུལ་ཁྲིམས་བྱང་། སྤན་
བསྟན་གཞོན། སྤན་འབྱུང་གནས་འབར། སྤྱུ་ཤ་ན། ཡེ་ཤེས་གསལ།
ཁམས་པ་འཁྲོག་ཆེན། སྒྲོ་སྒྲོས་གསལ་པ་ལ་སོགས་པ་ནིལ་པ་དང་། རྒྱ་གསར་
མང་པ་རྗེས་འབྱུང་རྣམས་སོ། ། རེ་སྟོན་གྱི་མཁན་ལྷ། གྱི་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ།
མ་གསལ་བ་ཤེས་རབ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་གཉིས་མོར་གྱུར་པ། སྤལ་ཉི་རྗེ་སྤལ།
སྤལ་ཉི་དཔོན། ཞིག་པོ་ཤེར་མེར་ལ་སོགས་པ་སྒྱུར་མོ་ལྷུང་པ་རྗེས་འབྱུང་དང་
བཅས་པ་ལགས་སོ། །

འདུལ་བ་ཉྟེད་དར་(༣༠༣)ནི། རྒྱ་ན་ཤི་ལ་འཛིན་མི་ཏེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་
མ། བལ་པོའི་པ་རྗེ་ཏེ་སྤྱུ་མེན། དེས་རྒྱ་སྤུ་ལ། དེས་སྤྱི་སྤུ་ལྷུང་ལ་རྒྱ་
བ། དེས་མདའི་རྒྱ་ལ་འདུལ་འཛིན། དེས་ཁང་ལྷུང་འདུལ་བ་འཛིན། དེས་
ཞིང་མོ་ཆེ་བྱང་རྒྱལ་མེད་ལ་སོགས་པ་ལ་སེལ་ཆེར་གྲ་པ་རྗེས་འབྱུང་དང་
བཅས་པ་ཡིན་ཏེ་ལྷུང་ཤས་ལས་མེད་དོ། །

འདུལ་བའི་བཤད་རྒྱུད་(༣༠༤)ནི། སངས་རྒྱལ། ཉེ་བར་འཁོར།
ཀུན་དགའ་པོ། ཤ་ནའི་མོས་ཅན། ཉེར་སྤུལ། རྒྱུ་རྒྱུ་ཀ ཅག་པོ། ལེགས་
མཛོད། སྒྲོ་མི་འཕེབ། ཡོན་ཏན་འོད། སྤྱུ་འོད། ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་
གཉིས། དེ་གཉིས་ཀྱིས། མེད་གཏེ་གདོང་ཅན། དེས་རྒྱ་ན་ཤི་ལ་དང་། འཛི་
ན་མི་ཏེ་གཉིས་ལ། དེས་ཅག་རྒྱུ་རྒྱུ་མཛན། དེས་གཡོ་དགེ་འབྱུང་།
གཙང་རབ་གསལ། དམར་སྤྱུ་སྤྱུ་ནི། དེ་གསུམ་གྱིས་འདུལ་བ་ཁུར་ནས་ཉོར་
ཡུལ་དུ་བྱོན་པས་རྒྱུ་མི་ཅིག་པའི་པན་པ་མ་བྱུང་ནས། མདོ་ཁམས་དན་དིག་
ཤེས་ཀྱི་དཔོན་པར་ཀུན་གཤེན་གསལ་འབར་རབ་དུ་བྱུང་ནི། མིང་དགེ་བ་
གསལ་དུ་བཏགས་ནི་འདུལ་བ་བསྐབས་སོ། ། དེས་བྱུམ་ལ་སོགས་ལ། བྱུམ་ལ་

[illegible]

ཐུས་ཚེ་ལྷན། དག་ཙ་བ་སྟོན་ནས། ལྷ་དགེ་འདུན་དགོངས་པ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་སོ། ། ལྷ་བ་དཀར་ནི་རྒྱ་དྲུང་བ་ཡིན་ལ། བ་མི་གཟུ་ཆེར་བྱང་། ཆ་རྒྱུ་
 པ་ཆ་རྒྱུ་དང་ལྷ་གྱ་དོར་བྱང་སྟེ། ལྷ་གྱ་ལ་སོགས་པ་ཡར་བྱང་གི་འདུལ་བ་
 འཛིན་པ་རྣམས་དང་། ཆིབས་དཀར་བ་བརས་ཆེན་པ། མཆོ་ལྷ་བ་ལ་སོགས་
 པ་རྣམས་ནི་ཆ་རྒྱུ་དང་བ་ནས་བརྒྱད་པའོ། ། ཡང་ཐག་མ་རྒྱུ་གཞིན། ཐག་མ་
 ཀ་བ་ཆེན་པོ་དང་མ་མེད་གཞི་ཡང་སྟོབ་མ་ཡིན་ནོ། །

བཅུ་ལྔ་པ། བཅུ་ཆེན་སྟོན་བརྒྱད་བྱང་ཚུལ།

བཅུ་ཆེན་སྟོན་བརྒྱད་བྱང་ཚུལ་ནི། ལྷ་མ་བཅུ་ཆེན་གྱུ་མྱི་(༣༠༤)པོ་
 དུ་ཕྱོན་པའི་དུས་སུ། རྒྱ་ཡུལ་སྟོན་མ་དགོན་པར་(༣༠༥)མི་བརྒྱ་གཅིག་གིས་
 བསྟེན་རྟེན་གསུམ་པའི་ནང་ནས་མཁན་པོ་རྣམས་དཔལ་དང་། བྱང་རྒྱལ་དཔལ་
 གཉིས་ཀྱིས་ཐུག་ཐྱིལ་འཕྲོ་བར་ཁྱུས་པས། ལྷ་མ་ཕྱེད་པ་བཟའ་འཇམ་གསལ་ལ་
 འདུལ་བ་ཉོན་ལ་ཤོག་གསུངས་ནས། འདུལ་བ་བསྐྱབས་ཕྱོན་པས། བཅུ་ཆེན་
 གྱི་ལྷ་མཆོད་རྩི་བཅུ་གཙང་སྟེ་པའི་ཕྱི་ལ་ལྷ་མཆོད་དུ་བཞག བཅུ་ཆེན་རྒྱ་
 གར་ལ་འཕྱོན་དུས་ཐུགས་ཐྱིལ་འཕྲོ་ཁྱུས་པས། རྒྱ་གར་དུ་ཆད་པ་མི་ཐུབ།
 གཙང་སྟེ་བ་ལ་ཉེན་ལ་འདུལ་བ་ཤོད། དགེ་སྦྱང་བཞི་ཕྱེད་པ་མ་ཐུལ་བ་ཀྱིས་
 གསུང་ནས། གཙང་སྟེ་བ་བཞགས་(གཤེགས)པའི་རྗེས་ལ་མཁན་པོ་རྣམས་
 དཔལ་གྱིས་མཁན་པོ་བྱས། བྱང་རྒྱལ་དཔལ་གྱིས་སྟོན་དཔོན་ཕྱེད་དུས།
 སོགས་སུ་འཇུག་བཞེད་ནས། སོ་སོར་གྱིས་པས་ཆོགས་པ་ཕྱེ་གཉིས་བྱང་།
 རྒྱ་དེ་ཉིད་ལྷ་མ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བསྟེན་རྟེན་གསུམ་གྱི་མཁན་སྟོན་གོང་དུ་གདན་
 འདྲེན་བྱང་བས། མཁན་པོ་གཙང་སྟེ་དབང་ཐུག་གཤགས་གདན་སར་བསྟོན་
 བས་འདམ་དུ་ཕྱོན་པས། ལྷ་མ་ཆེན་པོ་བསྟེན་རྟེན་གསུམ་མཆོད་ཐིག་པ་གསན་ནས་

མོགས་སུ་བཞུགས་པས་ཚོགས་པ་གཉིས་བྱུང་ངོ་། ། དེའི་གདན་ས་མཁན་པོ་
བདེ་བ་དཔལ་གྱིས་མཛད། དེ་རྗེས་མཁན་པོ་བཀའ་བཞི་པ་བྱགས་གཞོན་གྱིས་
མཛད། དེ་རྗེས་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བྱགས། དེ་ནས་མཁན་པོ་བསོད་
ནམས་བཟང་པོ། མཁན་པོ་གཙང་མོའི་རྗེས་སུ་ཁོང་རང་གི་དཔོན་པོ་གཞོན་
བྱུང་པས་མཛད། དེ་རྗེས་ཁོང་གི་དཔོན་པོ་མཁན་པོ་འདུལ་ཚད་པ་བྱུང་བྱུང་
བཟང་པོ། དེ་རྗེས་མཁན་པོ་འདུལ་ཚད་པ་དོན་གྲུབ་དཔལ། ཚོགས་ཆེན་པ་
(༣༠༤)མཁན་པོ་རྗེ་དཔལ་གྱི་རྗེས་སུ། མཁན་པོ་སངས་རྒྱས་དཔལ། དེ་
རྗེས་མཁན་པོ་འོད་ཟེར་དཔལ། དེ་རྗེས་མཁན་པོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན། དེ་
རྗེས་མཁན་པོ་སངས་དེན། དེ་རྗེས་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་དཔལ། དེ་རྗེས་
མཁན་པོ་ཤེས་རབ་མགོན། དེ་རྗེས་མཁན་པོ་མེང་གི་རྒྱལ་མཆོན། མཁན་པོ་
སངས་རྒྱས་དཔལ་གྱི་དུས་སུ། གཞུ་བ་མཁན་པོ་དགོན་མཆོག་བཟང་པོས་
མོགས་སུ་ཐེན་པས། རྩེ་རྫིང་པའི་ཚོགས་པ་(༣༠༧)བྱུང་། དེ་རྗེས་མཁན་པོ་
བྱགས་རྗེ་དཔལ། དེ་རྗེས་མཁན་པོ་ཀུན་དགའ་དཔལ། དེ་རྗེས་མཁན་པོ་ཚུལ་
ཁྲིམས་དཔལ། དེ་རྗེས་མཁན་པོ་སངས་གཞོན། དེ་རྗེས་མཁན་པོ་དར་མ་
བཟང་པོ། དེ་རྗེས་མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་མགོན་པོ་འོ། །

བཙུན་གཤམ། བཀའ་གདམས་པའི་བརྒྱད་པ་བྱུང་ཚུལ།

བཀའ་གདམས་པའི་(༣༡༠)བརྒྱད་པ་ནི། མཁན་པོ་ཞི་བ་འཆོ་རབ་ཏུ་
བཟང་པོ་འཁྲུངས་པའི་གདུང་རྒྱུད། ཤར་ཚུགས་ཟ་རྟོར་རྒྱལ་པོ་(༣༡༡)དཀེ་
བའི་དཔལ་གྱི་སྤྲུལ་གསུམ་གྱི་འཕྲིང་པོ་ཟླ་བའི་ལྷིང་པོ་དགེ་འདུན་པལ་ཆེན་
(༣༡༢)ལྷེ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ། ཐིག་མ་ལའི་གནས་བཅུན། རྩེ་རྫིང་པ་ག་
ར་(༣༡༣) ། དེ་ལ་སྤྱོད་མ་རྒྱ་གར་དང་ཁོད་ཏུ་མང་ཏུ་བྱོན་ཀྱང་། ཁོད་ཏུ་

ལྷན་གྱི་བྱ་བ་ཁྱེད་ཀྱི་འཁྲོམ་གསུམ། དེའི་ནང་ནས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་མེས་པོ་
འཁྲོམ་རྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་(༣༡༩)། རྟོན་ལྷངས་པ་གནམས་ཀྱི་བྱེ་
མ་ལྷང་པ། རྟོན་དགེ་བཞེན་(༣༢༥)ཏེ། ར་རྒྱེད་དགོན་པ་(༣༢༤)བཏབ།
དེའི་ལྷན་མང་དུ་བྱོན་ལྟར། སྤུ་མཆེད་གསུམ་ནི། སྤུ་རྒྱུང་བ་གཞོན་ཅུ་རྒྱལ་
མཚན་(༣༢༢)། པོ་ཏོ་བ་རིན་ཆེན་གསལ་(༣༢༤)། སྤུ་ན་མང་འཁྱུལ་ཁྲིམས་
འབར་(༣༢༩)ཏེ། ཁམ་པ་ལྷང་པ་(༣༣༠)དང་བཞིར་ཤགས། སྤུ་རྒྱུང་
བས་སྒྲིབ་མ་མ་བཞེན་ནོ། །

བརྒྱ་བདུན་པ། བཀའ་གདམས་གཞུང་པའི་

བརྒྱད་པ་ལྷང་རྒྱལ།

པོ་ཏོ་བ་ལ་སྒྲིབ་མ་གཉིས་རྟོན་བརྒྱད་བརྒྱ་ཙམ་འདུས། ར་རྒྱེད་གི་གདན་
སའོ་གསུམ་མང་ད། སྤུགས་ཀྱི་ལྷན་པུ་ཆེན་བརྒྱད་དུ་ཤགས། གཙང་དུ་རམ་
དིང་མ་བ། རྒྱང་གི་རྒྱས་པ་གཉིས། གཉལ་ན་སྤང་གཉོས་གཉིས་སུ་ཤགས་ཏེ།
གཉལ་པ་ཆོས་འབར་དང་། ལུན་པ་ལྟ་རྒྱུ་གཉིས། རོལ་ནས་ལྷེ་མོ་ལྷུ་རྒྱང་བ་
དང་། རོག་དམར་ལྷུང་བ་གཉིས། དཔྱར་རྟོན་ནས་ཞང་ཤར་བ་པོ་ན་ཏན་རྒྱ་
མཚོ། སྤང་རི་ཐང་པ་རྫོ་རྒྱུ་མེད་གཉིས་ལ་ཉི་མུ་རྒྱང་གཅིག་དུ་ཤགས། སྤང་
རི་ཐང་པའི་སྒྲིབ་མ་ཤོ་རྒྱང་པ་ནས། སྤང་ཐང་ཞང་། དགེ་བཤེས་གཉན།
སྒྲིབ་དཔོན་རྟོན་པ། དགེ་བཤེས་མགར། སྒྲིབ་དཔོན་གཙང་པ། དེ་ནས་སྤང་
ཐང་སངས་རྒྱས་དཔོན། རྒྱ་མ་བ་ལ་སྤུལ། སྤང་ཐང་ཞང་གི་སྒྲིབ་མ་ཆོས་རྒྱེ་
ཕག་མོ་བྱ་པ་ཡང་ཡིན། རྒྱུ་ཞང་ཤར་བ་ལ་སྤུལ་སྤུམ་རྟོན་དུག་བརྒྱ་ཁ་ཡར་ཙམ་
ལྷང་པའི་ནང་ནས་བཀའ་བབས་བཞིར་ཤགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་མེས་ཀྱི་བཀའ་
བབས་ཡིན། ཆད་ཁ་བ་ལ་རྣམ་ཐར་གྱི་བཀའ་བབས། ཉི་མལ་འདུལ་འཛིན་

ཁྲིམས། དེས་རྩུར་ཐང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོ་དང་ལྷགས་རི་ཆེན་མོ་
བཞེངས། དེའི་གདན་ས་ཆོས་རྗེ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཆོན། དེས་རྩུལ་ཁྲིམས་སྟག་
བརྒྱད་བརྟོས། ཆོས་ཁྲིམས་(༣༣༠) དག་ཐེར་ཆེར་མཛད། དེའི་རྗེས་སུ་
མཁན་པོ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ལྷགས་པ་བཙོན་འབྲུག་ཟེའུ་བམ་ཆེན་དང་། ཡལ་
ར་དུ་རྒྱལ་པོའི་དུས་སུ་ཤོང་དུ་བཞུགས་ནས་བཞུན་པ་དང་། གདན་ས་ལ་ཕན་
པ་མཛད། དེའི་སློབ་མ་མཁན་ཆེན་ལྷགས་པ་ཤེས་རབ། དེའི་གདན་ས་མཁན་
པོ་འཆིམས་ལྷོ་བཟང་ལྷགས་པ། ཤ་ཁྲིམས་དང་། ཁམས་པ་མི་བཉེན་པའི་
ཁྲིམས་མཛད། དེ་ལ་སྟགས་གཞུང་འཆད་ཉན་གྱིད་པ་རྣམས་པོ་རྟོ་བའི་བརྒྱད་
དེ་བཀའ་གདམས་གཞུང་པར་(༣༣༢) ལྷགས་སོ། །

བཙོ་བརྒྱད་པ། བཀའ་གདམས་མན་རག་པའི་ བརྒྱད་པ་བྱང་རྒྱལ།

སྟན་རྩེ་བ་རྒྱལ་ཁྲིམས་འབར་གྱིས་པོ་དཀོན་པ་བཏབ། དེའི་སློབ་མ་རྟོན་
ལྷངས་པ་རིན་ཆེན་ལྷིང་པོས་བཙན་གྱོད་ཀོན་པ་བཏབ། རྟོན་ལྷངས་པའི་
དཔོན་པོ་སྟན་རྩེ་བའི་གསལ་ར་བ་གཞོན་ལུ་འོད་ཀྱིས་བྱ་ཡུལ་བཏབ་སྟེ། བྱ་
ཡུལ་བ་ཆེན་པོར་ལྷགས། དེའི་སློབ་མ་ཆེན་པོ་བཅུ་བཞིར་ལྷགས་པ། ཁམས་
སྲུང་བ་ཁ་བ་ཆེན་པོ། ངང་ཚང་པ་ཆེན་པོ་གཉིས། དུགས་པོར་ཤར་པ་ཤྱིང་པ་
ཆེན་པོ་དང་། ཐོ་ཐང་པ་ཆེན་པོ། གཡེ་དུ་རི་མེར་བ་ཆེན་པོ། རྒྱ་རི་བ་ཆེན་པོ།
གཙང་དུ་བྲག་དམར་བ་ཆེན་པོ། བྲག་ནག་པ་ཆེན་པོ། དུ་མཐན་པ་ཆེན་པོ།
མལ་ཤོར་ཡུལ་པ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་པོ་སྟེངས་བཏབ། ཁོམས་ཞེར་ཆེན་པོས་
(༣༣༣) གམ་གམ་(༣༣༤) བཏབ། རྟོན་དུམ་ལུ་རི་བ་ཆེན་པོ་བྱང་རྒྱལ་
མེམས་དཔལ་རྟེན་རྒྱལ་གྱིས་དུམ་ལུ་རི་(༣༣༥) བཏབ། རྟོན་རྟོན་པ་ཆེན་པོས་

ཕྱ་མའི་མཆོད་ཁང་ཉིང་མ་དང་། རིན་ཆེན་མང་བཟུང་པོ། ། བྱ་ཡུལ་དུ་
ལྷོ་བས་མཆོད་གནས། གཙང་པ་རྩ་ལྷན་རིན་པོ་ཆེ་ལྷང་ལྷང་པ། མེད་དམི་
བཞེས་གནས་བཟུང་། གཙང་པ་རིན་ཆེན་ལྷང་ལྷང་པ་ནས། བྱ་ཡུལ་དང་
གཉིས་ཀ་བཟུངས། དེས་མེ་ཆལ་འཕྱུར། དེས་སངས་རྒྱུ་སྒྲུབ་པ། དེས་ཐེམ་
ཆེ་ཤིང་མོ་བ། དེས་ཁམས་པ་ལྷང་པ། དེས་སངས་རྒྱུ་གཙང་སྟོན་འཁྱིལ་
པས་བཟོངས། དེའི་རྗེས་སུ་སྟོབ་དཔོན་རྩ་ལྷན་ལྷང་ལྷང་པ། དེས་སངས་
རྒྱུ་སྒྲུབ་པ། དེས་སྟོབ་དཔོན་སྒྲུབ་པ། དེས་སྟོབ་དཔོན་རྩལ་ལྷང་པ།
དེས་སྟོབ་དཔོན་བཅན་ཁོ་བ། ལྷན་མང་འཕྱུར་བྱིས་མ་མོན་པོ། བྱ་ཡུལ་བ་
འདི་གདན་ས་ཆོས་པ་གང་བཟང་དེས་འཛིན་པ་མིན་པ། དཔོན་བརྒྱད་ཀྱིས་
འཛིན་པའི་སྟུང་མེད། ཕྱ་མ་བའི་སྟེར་སྒྲུབ་ཆེན་པོས། ཕྱ་མ་རིན་ཆེན་མང་
དང་། ཕྱ་མའི་མཆོད་ཁང་ཉིང་མ་བཟུང་པའི་རྗེས་སུ་བྱ་ཡུལ་བ་ཆེན་པོའི་སྟེབ་
ཡིན་ཟེར། སངས་རྒྱུ་དཔོན་སྟོན་གྱིས་ཕྱ་མའི་ལྷ་ཁང་གསར་མ་བཟུང་། དེས་
སྟོབ་དཔོན་སངས་ཡོན། དེས་སྟོབ་དཔོན་གཞོན་ཅུ་མེད་གེ། དེས་སྟོབ་དཔོན་
ལྷན་དཔོན་པ་གཞོན་ཅུ་འབུམ། དེས་སྟོབ་དཔོན་འོད་འཕྱུར། དེས་སྟོབ་
དཔོན་གཞོན་ཅུ་འོད། དེས་སྟོབ་དཔོན་བཟ་མེས་རྒྱལ་མཆོན། འདི་སྟེར་གྱི་
གདུང་བརྒྱད་ཀྱིས་འཛིན་པ་སྐྱེས་ཡིན། ཡང་རྩ་པོའི་སྟོབ་མའམ་སྟེ་མཆོད་བཞེ་
ལས། རྣལ་འཕྱུར་པ་ལྷག་བྱི་མཆོག། རྣལ་འཕྱུར་པ་མེས་རབ་རྩོ་རྗེ། རྣལ་
འཕྱུར་པ་འཛིང་དབང་ལྷག་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་སྟོབ་མ་མ་བཟུངས། རྣལ་འཕྱུར་
པ་ཆེན་མོ་ལྷང་ཡ་ཐེས་བྱང་རྒྱལ། དཔལ་ལྷན་དཔོན་པ་བར་ལྷགས་པའི་སྟོབ་
མ། ཁང་ཀ་མ་བ། གཉན་རྩ་མོ་བ། འཁྱིལ་དེ་ལྷང་པ། ཆེ་གོང་རྩེ་བྱར་བ་
བཞེ་ལ། དཔོན་གྱི་བྱ་བཞིར་ལྷགས་པ། ཁ་རག་སྒྲུབ་རྒྱུང་དང་ལྷ་ཉེ། དེ་
ནམས་ས་སོའི་རྒྱད་དང་། ལྷད་པར་རྩེ་བྱར་བའི་རྒྱད། གཙང་ན་ལྷང་པ་ལྷང་
པ་དང་། ལྷ་པོ་རྩེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དཔུས་ན་ཕྱ་མ་རིན་ཆེན་མང་
པའང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སོགས་པ་གདམས་རག་གཙང་སྟོན་པས་བཀའ་

གདམས་གདམས་ངག་པར་གྲགས་སོ། །

བཅུ་དགུ་པ། བཀའ་གདམས་ལྔ་མིམ་པའི་
བཅུ་པ་ལྟར་ཆུ།

[illegible]

ཉི་ཤུ་པ། གསར་ཁྱེད་ཀྱི་པའི་གདན་རབས།

ཕྱི་རྒྱུད་ལྟ་བུ་གནངས་འདས་ནས་མེ་ལྷན་སྤྲོད་ཞེས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ན།
 སྐད་ཀྱི་ཅན་ལྟ་ཆེན་པོ་འཛུགས་མཁོ་དང་ཞེ་བའི་ཚུགས་ལྗང་གསལ་ཆེགས་
 རྩེ་ཀ་མེ་(༣༥༠) དག་འཇུག་སྐུ་ཆེན་པོ་ཞེས་བའི་ཡུས་ལྷའི་ཆེ་

བཞི་ཟེར། གཞན་ཡང་གངས་པ་སེལ། གུང་ཏུ་ར་ཅན། སྒོ་མོ་མེད་ག མེ་
 ཉུང་ཆེར། དམར་གྲས་ལང་། རྟོག་རྒྱུ་ལ་སྐགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་
 མྱིན་པར་མཛད་པའི་རང་ནས་ཞང་ཆེ་སྤྱང་ཆོས་ཀྱི་བྲམ་མས་ནེའུ་ཚོག་གི་གདན་
 ས་ལོ་སྤྲུམ་ཚུ་སྐག་ཉིས་མཛད། དེའི་རྗེས་སྤྲུག་ཉལ་པ་རི་ལྷུས་ལོ་གཉིས། རྣམ་
 པར་བས་ལོ་བརྒྱད་མཛད་དོ། ། * བྲམ་པེ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་མ་ཆ་པ་ཆོས་ཀྱི་
 སེང་གེ་(༣༥༠)། ལྷུང་རིན་ཆེན་གྲགས་ཀྱི་སྤྱོད་མ་རྒྱུད་མར་བ། རྟོག་པ་ཁ་ཆེ་
 ལ་སྐགས་ཉུང་སྤྱད་རྟོག་ཆོལ། མྱིན་གྱི་ལ་སྐགས་སྤྲུག་བཟང་པ་མཛད་པའི་ཏུང་
 ཏུ་ཕྱོན་ཏེ། སྤྱད་ལུང་རྒྱུད་མར་དང་། བྲམ་བྱུང་ཏུ་བཞེན་ཏེ་ལྷུང་རིགས་ཀྱི་སྤྱོ་
 འདྲིགས་བཅད་ནས་སྤེའུ་ཚོག་གི་གདན་ས་ལོ་བཅ་བརྒྱད་ (སྐག་ཉིས་ཟེར་བཟང་
 འབུག)ཀྱི་བར་ཏུ་མཛད། མཐར་ཡང་སྤྱོད་ལུང་པའི་ཏུང་ཏུ་ཕྱོན་ནས་ཀྱང་སྤྱོས་
 པ་བཅད་(༣༥༡)། འཇམ་བུའི་སྤྱིང་བམས་ཅད་སྤྲུག་གྲགས་དང་ཏུ་སྤྱོད་བྱིས་
 བྱལ་པར་མཛད་པ་དེའི་སྤྲུག་གཙུག་ཆེ་སེང་ཆེན་བརྒྱུད་ཏུ་གྲགས་པ། གཙང་
 བྲག་པ་བཙོན་འབྱུངས་སེང་གེ དན་འབག་སྤྱོད་བའི་སེང་གེ འབྱུ་ཞ་བསྟེད་
 བམས་སེང་གེ རྩ་བུ་ཆོད་པའི་སེང་གེ ཆེགས་དབང་སྤྱུག་སེང་གེ ཉུང་བུན་
 ཆོས་ཀྱི་སེང་གེ རྣམ་མ་དགོན་མཆོག་སེང་གེ དཔུལ་པ་ཡོན་ཏན་སེང་གེ་ཉེ།
 སེང་གེ་བརྒྱུད་ཟེར། ཁ་ཅིག་གི་གཙང་པ་འཇམ་སེང་འདྲེན་པའང་འབུག
 འཁོན་རྩལ་ཆེ་མོ། རྟོག་རྩལ་ར་མོ། ལྷུ་རྩལ་ལྷེ་ཆོ། གཉིས་རྩལ་
 དཔལ་ཆེན་བཞི་ལ་རྩལ་བཞི་ཟེར། གཞན་ཡང་བཟང་པ་སྤྲོན་རྒྱལ་ས། རྩ་
 རྩེད་ཟེར་ལ་སྐགས་པ་ཕྱེ་སྤྱད་འཛིན་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་དང་། ཁམ་པ་
 རྩ་རྒྱལ་ལ་སྐགས་པ་བྱལ་ཚོབ་ཏུ་མ། མདོར་ན་མདོ་སྤྱད་སྤྱད། དཔུས་གཙང་།
 རྩ་གཉལ་གྱི་ཆོ་རིགས་བཅུན་ཞིང་སྤྱོད་གསལ་བདེ་པལ་ཏུ་མེད་པ་མྱིན་པར་མཛད་
 དེ་བཞུན་པ་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་མཛད་དོ། ། * དེའི་རྗེས་སྤྲུག་སྤྱུགས་ཀྱི་སྤྱོ་
 ཆེགས་དབང་སྤྱུག་སེང་གེས་ལོ་ལྷུ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་མ་དད་པ་བཟང་པོས་ལོ་
 བདུན། འཇམ་ཅན་ནེས་ལོ་བདུན། བཟང་པ་དར་མ་ལོད། བཟང་པ་དོན་

ཡུལ་གཉིས་ཀྱིས་ལོ་སྟུང་ཅུ་མཛད་དོ། ། ཡང་འབྲེལ་ཤིང་རབ་འབར་གྱིས་ཉང་
 རྟན་སྒྲིགས་གནས་ཉིད་རྩོམས་བཤད་ཅིང་། རྒྱུད་པར་བརྟན་པའི་སྒྲིབ་པོ་མར་
 རྩོན་དོན་རྩལ་གཉེར་བ་ལ། འདུས་པའི་ནང་ནས་ལ་རྟན་དཔོན་མཁར་གྱིས་
 གདན་ས་མཛད་ཅིང་། དེར་སང་གི་བར་དུ་འང་དེའི་མི་རྒྱུད་གྱིས་འཛིན།
 གཙང་པ་འབྲེལ་སྒྲུབ་གྱིས་དགའ་བ་གདོང་དང་བྱ་ལོ་ཆོང་ལ་སྐྱེས་སུ་བཤད་པ་
 མཛད། རྩལ་ཤིང་བཙོན་གྱིས་ཐང་པོ་ཆེར་(༣༥༩) བཤད་ཅིང་ལྷ་པ་ཁྲི་ལྷག་
 ཅུ་མ་འདུས། ཡར་བྱང་རྒྱལ་པོ་ཤིང་(༣༥༩) གྱིས་གནས་ཆེད་ཤེང་(༣༥༩)
 དང་། གཞུ་ཀྱང་དགའ་ར་བ་(༣༥༤) ། གནས་ཤིང་ཁ་ལ་སྐྱེས་སུ་བཤད་
 དོ། ། དཀར་རྒྱུད་རིང་མོ་དང་། རྩའི་སྒྲོབ་མ་ཞང་ཅེ་བས་མོན་འདྲ་དང་། རྩ་
 སྤང་། འོར་རྒྱུ་རེག་ མེ་རེག་ འོན་ལྷང་རྩོལ་སྐྱེས་སུ་མཛད་སྒྲུབ་ཆོ་བཞིའི་ལྷ་
 པ་ལ་ཆོས་གསུངས་ཤིང་། མཁས་པ་བཙོན་རིན་དང་། གཉལ་པ་ཞིག་པ།
 རྩལ་བ་སྐྱོན་ལ་སྐྱེས་དཔལ་རྩལ་པ་ཞིན་པར་མཛད་ཅིང་། ལྷ་པ་རྟན་ཟེ་
 འོག་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྩལ་ཆོས་རེ་ལ་རྩལ་ཆེན་(༣༥༤) ལྷ་བཙུ་རེ་ཅུ་མ་སྐྱེས་
 བ་ལ་སྐྱེས་སུ་མཛད་སྒྲུབ་ཀྱང་དེ་རྩལ་ཆོ་ན་ཆེ་བར་ཤལས། དེའི་རྩལ་སྐྱེས་མཁར་
 པོ་བཙོན་རིན་གྱིས་གདན་ས་བྱས། དེ་ལྷ་པ་ཐོབ་ལ་རྟན་དཔལ་པོའི་སྐྱེས་ཆེ་
 མོས་ཡིན། ལས་ཀྱི་མེ་ལོང་(༣༥༧) ལ་སྐྱེས་སུ་བརྟན་བཙོན་ཀྱང་རྩལ་མཛད།
 ཆོས་རྒྱུ་བཤད་བྱེད་(༣༥༨) པའི་སྐྱེས་བྱུང་། རྩལ་སྐྱེས་འབྲལ་ཤིང་རྩལ་གྱིས་
 གདན་ས་མཛད། རྩལ་ཆོའི་སྐྱེད་ལ་ཤིང་ལྷ་པ་འབྲེལ་དུ་སྐྱེས་པ་བཙོན་པས། དེའི་སྐྱེད་
 མ་ར་ཤལས་ཤིང་ལ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏོ། ། རྩལ་ཞང་ཅེ་པ་དང་། དན་འབག་གི་
 རྩལ་མ་གཉལ་པ་ཞིག་པོས་(༣༥༩) འོན་ལྷང་རྩོལ་སྐྱེས་སུ་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་
 དཔུར་ཤལས་པ་བྱུང་ཞི། བཟད་རིངས། རྩལ་ཐང་དར་དཔོན། གཙང་རྩལ་
 གསུམ་ལ་སྐྱེ་ཆར་གསུམ་ཟེར། རྩལ་པ་བཙོན་ནམས་མེང་གི། རོ་དོང་
 རིན་པོ་ཆེ། རྩལ་དཔོན་རྩོན་མ་གསུམ་ལ་བར་ཆར་གསུམ་ཟེར། རྩལ་འཆིམས་
 རྩལ་ཆོས་རྩལ་གསུམ། རྩལ་ནག་ཤལས་མེང་གསུམ་ལ་སྐྱེ་ཆར་གསུམ་

ཟེར་བར་གྲགས་པ་ལས། དར་དཀོན་གྱིས་ཡར་ལྷུང་དང་། མཚོ་སྒྲོང་ལྷ་ཁང་
 ལ་སོགས་པར་བཤད་དོ། ། གཉན་དར་མ་སེང་གེ་དང་། ར་ལྷུང་དཀར་མོ་ལ་
 སོགས་སྒྲོབ་མ་བྱུང་རོ། ། གཙང་དྲུག་གིས་ཞ་ལྷུང་བཤད་ལྷ་བཅུགས་སོ། །
 འུ་ལྷུག་པ་ས་སྒྱུར་བྱོན། ཞང་མདོ་ཤེ་དཔལ་ལ་སོགས་སྒྲོབ་མ་བྱུང་རོ། ། *
 སོ་རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེས། འག་རམ་གྱི་བཤད་ལྷ་བཅུགས་སོ། ། སྒྲོབ་དཔོན་དར་
 མོ། དབྱ་མ་བ་ཤེར་འབུམ་དང་། དུ་སྒྲོན་གྲགས་སེང་ལ་སོགས་སྒྲོབ་མ་བྱུང་རོ།
 ། གཙང་པ་རྩོན་མ་གྱིས་འབུལ་གྱི་སྒྲོབ་མ་བྱས་ནས། འབུལ་གྱི་གདན་ས་
 མཛད་གྱི་ཡོད་པ་ལ། བེའུ་ཚྭ་ཁྱུ་བཟང་པ་རྩོན་བྱུང་གིས་གདན་ས་གཏད་དེ།
 གཉིས་ཀའི་གདན་ས་མཛད་ནས་ཚས་གཞི་ནམས་དྲིལ་ཏེ་མོ་བཙུ་ལའི་བར་དུ་
 གདན་ས་མཛད་ཅིང་། རྒྱ་དང་འོད་ཟེར་མཚོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོབ་མ་
 བྱུང་། དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་གཉིས་སྒྲོབ་དྲུག་མཛད། དེ་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་འོད་ཟེར་
 མཚོན་པོས་མོ་ལུ་མ་ཅུ་སོ་ལྷ་བྱས་ཤིང་། སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཤག་གཞོན་དང་།
 ཚད་མའི་སྒྲིས་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྩོན་བྱུང་དཔལ། ཁ་རག་པ་བྱུང་གཞོན།
 སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་མོ་རྩ་བ་དང་མ་འོད། ཚལ་པ་ཤག་བཟས་ལ་སོགས་པ་
 དཔག་ཁྱུ་མེད་པ་སྒྲིན་པར་མཛད། སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཤུག་གཞོན་ལྷས། ཚལ་
 ལྷུང་ཁང་(༣༤༠) ཏུ་བཤད་ལྷ་(༣༤༡) བཅུགས་ནས་མོ་དྲུག་སེང་པ་ན།
 བེའུ་ཚྭ་ཁྱུ་སྒྲོན་དངས་ནས་གདན་ས་མོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བུ་ན་(མོ་བཅུ་བུ་ན་ཟེར་
 བའང་འདུག) མཛད་ཅིང་། སྒྲོ་ཁྱིས་མཚུངས་མེད་དང་། སྒྲོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ།
 གཤེ་པ་རྩོར་གཞོན། རྒྱལ་ཤེ་བ་གཞོན་ལྷ་སེང་གི། མཁམ་པའི་སྒྲོ་པོ་དུ་མ་དང་།
 ཚས་རྗེ་ཤར་མ་བ་དང་། རྒྱགས་ལྷན་གྲགས་སེང་ལ་སོགས་མཁམ་བྱུང་དུ་མ་
 སྒྲིན་པར་མཛད་དོ། ། དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་མ་བས་མོ་བཅུད་གདན་ས་བྱས། དེའི་
 རྗེས་སུ་སྒྲོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་མོ་བཅུད། ཡར་འཕྱག་པ་གཞོན་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲོ་
 བ་གཅིག་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་གཞོན་སེང་གིས་མོ་བཅུད། གཙང་དཀར་གྱིས་མོ་
 གསུམ། སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲོ་ཁྱིས་སེང་གི། བེའུ་མོ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་ཤུག་གཞོན་ལྷ་

དང་། སྤྱོད་དཔོན་རྟོན་གྱི་དཔལ་དཔོན་སྤྱོད་ཀྱིས་གྲུང་ཐང་གི་བཤད་ལྷ་
 བཅུག་པ་ནས་ལོ་དྲུག་ན། སྤྱོད་དཔོན་ཤག་གཞོན་ནེ་ཐོག་ཏུ་ཕྱོད་ཞིང་། གྲུང་
 ཐང་ཏུ་སྤྱོད་དཔོན་ཆེན་པོ་རྟོན་གྱི་དཔལ་གྱིས། རྟལ་ལོ་ནས་རྟ་ལོ་འི་བར་ལོ་
 བཞི་བཅུ་ཞེ་གཅིག་གི་བར་ཏུ་ལམས་པའི་བྱ་བ་གསུམ་(༡༦༩)གྱིས་བཤད་ལྷ་
 ལེགས་པར་བསྐྱངས་ཏེ། སྤྱོད་དཔོན་ཆེན་པོ་དགོན་མཆོག་སང་གི་དང་།
 འཛོག་པོ་བ་གཉིས་དང་། གུན་མཆེན་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཆོན་དང་། ལམས་
 བཅུན་སྒྲོ་རྩས་བཟང་པོ་དང་། སྤྱོད་དཔོན་ཤེས་རབ་འཕེལ་དང་། སྤྱོད་པའི་
 རྩས་མཆོག་བསྐྱེད་ནམས་དཔལ་ལོ་སྒྲུག་པ་ཉི་ལྔ་ལྟར་གྲགས་པ་རྩམས་དང་།
 སྤྱོད་དཔོན་བཀའ་བཞི་པ་དང་། སྤྱོད་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ལོ་སྒྲུག་པ་གསུང་
 རབ་ལྟེ་ཕྱོད་ཀྱི་རྟོན་ལོ་སྒྲོ་རྩས་རྩས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་དང་། ལམས་
 བཅུན་རི་ཁོད་པ་ལོ་སྒྲུག་པ་ལམས་གྱི་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་ཕྱིན་ཅིང་ཤིལ་
 བར་མཛད། སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཆོན་རྟ་ལོ་ལ་རྒྱལ་ཆབ་ཏུ་དབང་
 བསྐྱར་ཏེ། ཁོང་གིས་ལོ་བཅུ་བཞི་གདན་ས་མཛད། ཡོས་ལོ་ནས་སྤྱོད་དཔོན་
 རྒྲོ་རྩས་བཟང་པོས་ལོ་བཅུ་གཅིག་གི་བར་ཏུ་གདན་ས་མཛད་ཏེ། སྤྱོད་དཔོན་
 བསྐྱེད་ནམས་དཔལ་བསྐྱོས། ཡལ་འཛམ་ཅི་ཆེན་པོའི་ཏུས་ལྷ་གཙང་པ་
 འཛམ་མེད་གིས་བཤད་པ་མཛད་པས་སྤྱིང་ཕྱོད་པ་གྱིས་ཏེ། དཔོན་པོ་རྩ་བུ་
 ཞེས་པས་བདག་བརྩེན་བྱས་ནས། འཛམ་ཕྱོད། ལྷ་ཕྱོད། རྒྲོ་རྩས་འབར་ཞེས་
 པ་གསུམ་གྱིས་རིམ་པས་བཤད། དེ་དག་གི་རྗེས་སུ། སྤྱོད་དཔོན་གཉལ་ཞིག་
 ཏུ་ཤར་རྩོམ་སྤྱོད་དངས་ཏེ་ལོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ཏུ་བཤད་པ་མཛད། དེ་ནས་རྒྱལ་
 བ་མོ་ཕྱོད་ཀྱིས་བྱས། ཁོང་རྩས་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་མཆིམས་ཏུ་བ་བདེ་བ་ཅན་ནས་
 བོས་ཏེ་གདན་ས་མཛད། དེའི་སྤྱོད་མ་རྩ་མིག་པ་ཤེ་ཤེས་དཔལ་གྱིས་གདན་ས་
 ལོ་བཅུ་བརྒྱད་མཛད་ཅིང་། ལྷ་ལོ་སྒྲུག་པ་གྲགས་རིན། ལས་ཕྱོད་པ་གྲགས་རྒྱལ།
 ལས་ཕྱོད་པ་འབུམ་མཛེས། འཆིམས་ཏུ་བ་སངས་རྒྱལ། ལྷ་གྲགས་པ་རྒྲོ་རྩས་
 རྒྱལ་མཆོན། གཉལ་གས་གྲགས་རྒྱལ། ཡར་ལྷངས་པ་སྤྱོད་རས་གཞིགས་དང་།

བཅན་ཐང་པ་བསོད་ནམས་དབང་ཕྱག་ཞབ་བྱགས་རྩེ་བཙོན་འབྱུང་ལ་
 སྐྱེས་པ་མང་དུ་བྱོན། ལྷན་མ་གྲགས་ཅིན་གྱིས་ལོ་བརྒྱད་མཛད། དེ་ནས་རྩ་
 བླ་པས་རྩ་ཕྱི་དེའི་བས་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཉིས་མཛད་ཅིང་། ཐོག་རྩོན་དང་། ཉང་
 རྩོད་པ་དང་། བཅན་དཔོན་པ་གཞོན་ལྷ་བསམ་གཏན། དཔོན་དགེ་བ་ཞབ་
 བེས་རབ་ལེ་མེས་ལ་སྐྱེས་པ་མཛད། ཉང་རྩོད་པ་ལེ་མེས་མགོན་གྱིས་
 ལོ་བརྒྱན་བླ་ཆོས་མཛད། ཡང་རྩོད་བླ་པ་རང་གིས་བྱས། དེའི་ཤུལ་དུ་བཅན་
 མགོན་པས་ལོ་ཉི་ཤུ་དེ་བར་དུ་གདན་ས་བྱས་ཤིང་། ཆོས་གྲགས་གསར་མ་དང་།
 བླ་བྱ་དཔོན་པོ། ལྷ་ས་བ། རུ་འཆ་མས་པ་ཤེར་རྒྱལ་ལ་སྐྱེས་པ་དེའི་སློབ་མ་
 ཡིན། དེའི་རྩེ་ས་ལྷ། བླ་བྱ་པ། དེ་ནས་ཆོས་གྲགས་གསར་མ། དེ་ནས་ལྷ་ས་
 བ། ཡ་ཙེ་བ། ལྷ་ཡུལ་བ། ཅིན་ཆེན་གྲགས་པ། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། ཡང་རྒྱ་
 འཆིངས་ཀྱི་དུས་ལྷ། བདེ་བ་ཅན་དུ་གཉགས་གྲགས་རྒྱལ་གྱིས་བཤད་ཅིང་།
 ལ་རྩོད་པ་འབུམ་མཛེས་དང་། ལ་རྩོད་པ་གྲགས་རྒྱལ། རྒྱ་རྩོན་བསོད་ཅིན།
 མཛེས་རྟོག་པ་ལ་སྐྱེས་པ་དེའི་སློབ་མ་ཡིན། རྩེ་ས་ལྷ་རྒྱ་རྩོན་བསོད་ཅིན་གྱིས་
 བཤད་པ་བྱས་ཏེ། དགེ་བླ་པ་དང་། དོན་ལྱལ་མེང་གོ། རལ་དགར།
 དཔོན་དམར་བ་ལ་སྐྱེས་པ་དེའི་སློབ་མ་ཡིན། རྩེ་ས་ལྷ་དགེ་བླ་པས་གདན་
 ས་བྱས། དེའི་རྩེ་ས་ལྷ་རྩེ་ཐང་པ་བཟླ་ཤིས་མེང་གོ། རྩེ་ཡང་བཟད་རིངས་ཀྱིས་
 ཁྱོ་ཕུར་(༣༤༣)བཤད་ལྷ་བཅུགས་ཏེ། འགའ་པ་དང་། ལྷག་རྩོན་རྒྱུལ་ལྷ་བ་
 ལ་སྐྱེས་སློབ་མ་མང་པོ་བྱོན། རྩེ་གིས་གདན་ས་བྱས། དེའི་རྩེ་ས་ལྷ་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་སློབ་མ་རྩོད་པ་ལྷ་མེང་གིས་བྱས་ཏེ། རྩེ་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་ཐོགས་
 པ་དང་། གཞོན་མཛེས་དང་། ཞབ་ལམ་དང་། ཉག་གཅིག་ལ་སྐྱེས་སློབ་མ་
 མང་དུ་བྱོན། རིགས་ཐོགས་པའི་སློབ་མ་ཞ་ལུ་བ་དུ་རྩོན་ཁ་ཆེ་(༣༤༤)ཡིན།
 རྩེ་ཡང་ལྷུ་ལ་ནག་གིས་རྩེ་ཐང་པ་དུ་ཆད་མ་བཤད་པ་ལས། རྩོད་ལྷགས་འབུམ་
 དང་། རྒྱ་མིག་པ་མེང་གོ་དཔལ་ལ་སྐྱེས་ལྷ་དང་། རྩོད་ལྷགས་འབུམ་ཀྱི་སློབ་
 མ་བཅོམ་ལྷན་རལ་གྱི། དེའི་སློབ་མ་མཁན་སྐ་མེད་པོན། དུ་ཆད་པ་རིན་

བཟང་། རྒྱ་རྩོན་ཤལ་འབྲུམ། ཤལ་ས་རྒྱལ། ཤ་རིང་ས། ཤ་ཐུང་། ཅེད་
རིང་ས། ཅེད་ཐུང་ལ་སོགས་པ་ཡིན། རྩེས་སྤྱད་ཐོན་རིན་འབྲུང་གིས་བཤད།
དེའི་སྒྲིབ་མ་རྩོད་རྩོན་ཡིན་ནོ། །

ཉེད་གཅིག་པ། བཀའ་བརྒྱད་པ་རྩི་འཁྲུག་རྒྱལ།

ཐུབ་བརྩན་ལ་བརྒྱ་ཐ་མ་ལ་གང་ས་ཅན་གྱི་ཁྲིད་ཏུ་ཐེག་ཆེན་གསང་སྤགས་
ཀྱི་རྒྱལ་པ་འཁོར་རྩྱུང་སྤེལ་བའི་བཀའ་བརྒྱད་ཆེན་མོ་འདི་ལྟ་བུ་ཐུང་རྒྱལ་ནི།
རྒྱལ་བ་རྩོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོས་དངོས་སྤྱད་རྩེས་སྤྱད་གཞུང་ཞིང་། སྒྲིབ་དཔོན་སྤྱ་
རྒྱལ་ཡབ་ཤས། ལ་བ་པ་(༣༤༥)། བཀ་པོ་རྩྱུད་པ་(༣༤༦) ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
མཁའ་འགྲོ་སྤེལ་པ་བཟང་པོ་རྣམས་ལས་བཀའ་བབས་བཞི་(༣༤༧) སྐབ་ཉི།
སྐ་མ་ལ་པ་རྒྱད་(༣༤༨)དང་། ཕྱི་མ་ལ་པ་རྒྱད་(༣༤༩)ཀྱི་འོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་
ཐུབ་སྐོབ་ཆེན་པོ་ཉེ་ལོ་ཤེས་རབ་བཟང་པོའོ་(༣༥༠)། ། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་
དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་དཀའ་བ་བཅུ་གཉིས་(༣༥༡) སྤྱད་ནས་ཏུས་ཐབས་
བརྟེན་པས་མོས་ལྷས་འབའ་ཞིག་གིས་ས་ལམ་བཟོད་དེ། མཆོག་དང་སྤྱན་མོང་
དངོས་ཐུབ་(༣༥༢)བརྟེན་པ་ནི་རྩོ་རྩོ་རྩོ་རྩོ་པ་ཡེ་ཤེས་དངོས་ཐུབ་(༣༥༣)
ཉི། དཔལ་ན་ཡེན་པའི་བྱང་སྤོ་བསྐྱུང་བའི་བརྟེན་ཆེན་པོའོ། ། རྩོ་ཤེས་རྩོན་
ཅིང་ཕོ་ལ་བར་མཛད་པ་སྤྱ་བརྒྱུད་རྒྱལ་པོ་མར་པ་ལོ་རྩོ་ཆོས་ཀྱི་སྤོ་ཕོས་(༣༥༤)
ནི། མར་ཕུལ་གྱི་མར་ཤེ་ཕུགས་སྤྱ་ཆེད་སྤྱས་མར་པ་ཁྱི་འཇམ། རྩོ་སྤྱ་རྒྱས་ཁྱིར་
གྱི་ཐག་ཉེད་ཏུ་ཕྱོན་པའི་སྤྱས་གསུམ་གྱི་འཐིང་པོ་མར་རྩོན་དབང་སྤྱག་འོད་ཟེར་
གྱི་སྤྱས་ལཱི་མཐའ་ལྷག་ཏུ་བྱ་ལོ་ལ་འབྲུང་ས། འགོག་མི་སྤྱུ་ཡེ་ཤེས་(༣༥༥)
དང་། འགོས་ལོ་རྩོ་བ་(༣༥༦)ལ་ལོ་རྩོ་བ་བསྐྱབས། རྒྱ་གར་ཏུ་ལན་གསུམ་
ཕྱོན། རྩོ་འགན་གྱི་རྩོ་མེད་རྣམ་གཉིས་བརྟེན་པ་ནི། གཙོ་པོ་པར་ཆེན་ན་རྩོ་པ།

དེ་ལོག་ཀྱལ་སྐུ་མེ་འི་པ་(༣༧༧)། ཟུང་པར་དུ་བྱུང་ཐོབ་ཞལ་ལྷ་བཞེན་པ་ནི།
 དཔལ་ཞི་བ་བཟང་པོ། རག་གི་དབང་ཕྱག་གཤམ་པ་(༣༧༨)། རི་རི་བ་
 (༣༧༩)། ཀ་མོ་རི་བ་(༣༨༠)། ཨ་བརྟུ་ཏི་པའོ་(༣༨༡)། ཨོས་ཀྱི་འབྲེལ་
 བའི་ལྷ་མ་(༣༨༢)བཅུ་གསུམ་ནི། སམ་ཐིང་གི་བལ་པོ་རྩུ་ཐེར་བ། དེའི་
 གཙུང་པོ་དཔལ་འཇིགས་མེད་གཤམ་པ། ཐེན་ཏ་བ། དཔལ་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོ།
 ཀ་ན་ཀ་ཤེ། མཚུ་མི་རྟོ་ན། པརྟ་རྟེན་ཏ། ཏ་ལྷག་ཏ་རྟེན་ཏ། ཁ་ཆེ་ལ་ཐེན་
 ཀ་ར། རྩ་མོ་ཙུ་བ། སིང་ག་ལྷིང་པ་རོལ་བའི་རྩ་རྟེ། དཔལ་ཀྱུ་ལྷ་ལ། ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འཕྲོ་མ་རྩ་ཤིང་གི་སྟེ་མ་ཅན་ནོ། །དེ་ནམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་
 ཕྱིན་ཀྱིས་བསྐྱབས་ཤིང་བཀའ་བཏན་བཅོས་ལྷང་མན་རག་དུ་མ་ཐོབ། ཡིད་མ་
 ཞལ་གཟིགས་ཤིང་བྱུང་པ་བཞེས། ཏེ་ཨོ་པ་དངོས་སུ་གཟིགས། དེས་ཐོན་མར་
 པ་ལྷང་བཏན། སར་ཏ་ཆེན་པོ་ལ་ནལ་ལམ་དུ་ཆོས་ཐོབ། ཟུང་པར་དུ་འང་ལྷ་
 མ་ན་རོ་པ་ལོ་དུག་རྩུ་བཏན་དུ་བཞེན་ནས། མཐར་ཐོད་དུ་གདུལ་བྱ་ཕྱོད་ཐོན་
 ཡོད་ཅིང་། རིགས་རྒྱུད་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ཡལ་ཁྱང་། ཆོས་བརྒྱུད་རྩུ་རི་
 གཙུང་ལྷར་རིང་། ཨོ་རྩུ་ཞིང་རྩུ་བ་འདིའི་ལོག་རོལ་དུ་མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་
 ཐོབ། ཟུང་ཀྱི་རྒྱུད་པ་བཏན་ཆེན་ཆད་དུ་རར་ལས་ཀྱིས་ཕྱིན་ཀྱིས་རྒྱུ་ཅིང་།
 མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་ཐོབ་ཅེས་ལྷང་བཏན་ཅིང་། རྩལ་ཆབ་དུ་བརྟོས་པ་རྩུ་
 བར། ཐོད་དུ་བྱུང་བརྒྱུད་ཀྱི་བཏན་པ་ནམ་ལངས་པ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྷར་
 མཆོད་ཅིང་། གཉིས་མེད་ནམ་རྩལ་(༣༨༣)ཀྱི་རྒྱུད་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་བཀའ་
 བཏན་བཅོས་མང་དུ་བསྐྱར། རྩུ་བྱུང་དུ་སྐྱེ་མཁའ་དཔུ་ཐོག་(༣༨༤)ཆེགས་
 ནས་འཕྲོ་རྩོད་བསྐྱངས། དཔུང་ཨོ་བརྒྱུད་ཅུ་ཙ་བརྒྱུད་ལ་མཁའ་རྩོད་དུ་
 (༣༨༥)གཤེགས། དེའི་སྐྱེའི་སྐས་བཏན་ཀྱི་ཆེ་ཤོས་དར་མ་མདོ་ཤེ། རྩུ་ཡོན་
 ཏན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་ཁྱང་སྐྱེ་གཞོན་ལྷ་བར་ཆད་ལྷང་ཞེ་གཤེགས། ཕྱག་རོན་
 ཕྱོར་ལ་ཤར་འབྱུག་(༣༨༦)བྱས་ནས་འཕུར་ཏེ། རྩུ་གར་དུ་བལ་ཐེ་གཞོན་
 ལྷའི་རོལ་ཤར་འབྱུག་བྱས་པས་རྩུ་ཏི་ལྷ་བར་ལྷར་པ་ཡིན་ཡང་ཟེར། དེའི་

གཙུག་དར་མ་བསམ་གཏན་ལ་སྐྱེས་ཀྱི་ཕྱུང་། རྒྱལ་ཕྱི་སྐུ་ལ་(༣༤༧)ནི།
ཕྱང་གི་མར་པ་མཐོན་ལེགས་དང་། དཔྱེར་སྤྱི་དཔེ་བཤེས་སྐྱོན་སྐྱོར་སྐུ་ལ་
སྐྱེས་དང་། ཕྱང་པར་དུ་ཀ་ཆེན་བཞི་ཞེས་པ་ཤར་གྱི་ཀ་ཆེན་དེ་ལ་གྱི་འཆུར་
སྟོན་དབང་དེ་(༣༤༨)ལུས་མཐུས་ཕྱུགས་ཟིན། རྟེན་ཀ་ཆེན་གཞུང་གི་རྒྱ་
སྟོན་ཆོས་རྒྱུ་(༣༤༩)ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཕྱུགས་ཟིན། ལུང་གི་ཀ་ཆེན་གཙང་རྒྱུ་
གི་ཐེས་སྟོན་ཆོན་པོས་(༣༥༠)འབས་ཏྱིག་གིས་ཕྱུགས་ཟིན། ཕྱང་གི་ཀ་ཆེན་
ཕྱང་ཐང་གི་མི་ལ་རས་པ་(༣༥༡)མས་ལུས་ཀྱིས་ཕྱུགས་ཟིན་ནོ། ། སྐུ་མ་
གསུམ་ནི་བཤད་རྒྱུ་གཙོ། བྱི་མ་གཅིག་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་(༣༥༢)གཙོ་ཆེན། །
གཞན་ཡང་གཏུལ་གྱི་ཕྱང་པ་སྟོན་དཔལ་རྒྱལ་པས་ཕྱུགས་ཟིན། སྐྱོ་སྟོན་སྐྱོ་
རྒྱལ། བ་རང་སྐྱོ་བ་ཅན། འང་བསྟན་ནམས་འབར། རྒྱལ་མདོ་སྤེལ་སྐྱེས་
ཕྱང་སྐྱོ་མ་དང་མཇལ་ལོ། ། དེ་ལ་གྱི་འཆུར་སྟོན་དབང་དེ་ནི། ། * གཞུང་
གི་རྒྱ་སྟོན་ཆོས་རྒྱུ་ནི་ལུས་ཆེན་གཞི་ལས་སྟོང་གི་སྤེལ་རྒྱུ་རྒྱལ་ རྒྱུ་
པའི་སྟོན་པ་མང་དུ་ཕྱུང་བའི་རྒྱུ་། རྒྱལ་བཙུན་ཆེན་ཞེས་པ་ཕྱུགས་རྟེན་མ་པའི་
དཔེ་བཤེས་ཆེ་བ་གཅིག་གི་སྐུ་ལ་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱུ་འཁྱུང་པ། རྒྱལ་མར་ཡལ་ལ་
རྟེན་མ་བསྐྱབས། དེ་ནས་རྒྱུ་མར་པ་དང་མཇལ་ནི། དབང་བཤད་རྒྱུ་མཇལ་
དག་ཐོབ། འཁྱུལ་མོ་ཆེ་ལན་གསུམ་ལ་སྐྱེས་འབས་ཏྱིག་ལུས། ར་རྒྱུ་རྒྱུ་
གསུམ། བྱི་མ་ལུང་པ་ཆོས་ཀྱི་མེད་ཤིང་། ཁམས་པ་ཤེས་རབ་རྒྱུ་རྒྱུ་མས་ལ་
རང་རང་གིས་བཙུགས་ཆོས་ཐོབ། བཤད་རྒྱུ་མཇལ་ཕྱིན་ནས་སྤེན་ཆེ་ཐོབ་དུ་
བཞུགས་དུས། དཔྱུང་ལོ་ལྷན་ཕྱི་ཆ་བཙུན་ལ་སྐྱེས་མདོ་སྤེན་ལ་ཁམས་སྟོང་དུ་
གཤེགས། དེའི་སྟོན་པ་རམ་ཆ་ཅན། ལ་སྐྱོ་བ་ཅན། ཏྱིག་དང་པ་ཅན། རྒྱ་
ལ་མ་ཅན། ལུས་པ་མེད་ཁ་ཅན། རྟེན་པ་རྒྱུང་མ་ཅན། གཏུལ་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་
མི་ལ་མཐུ་ཆེན་ལ་སྐྱེས་མང་དུ་ཕྱོད། * སྐྱེས་པའི་སྐུ་ལ་རྒྱལ་མདོ་སྤེན་ རྒྱ་
ཆེ་སྐུ་ལ་སྟོན་གྱི་སྐྱུ་གཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ཡིན། དཔྱུང་ལོ་གསུམ་བཞི་ལ་མར་
པ་དང་མཇལ་ནས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་དང་། ར་རྒྱུ་ལ། རྒྱལ་མོ་རྒྱ་བ་

(༣༧༣)། བ་རི་ལོ་རྩ་བ་(༣༧༤)། ཟངས་དཀར་ལོ་རྩ་བ་(༣༧༥)། ཟླ་ལོ་
 རྩ་བ་(༣༧༦)། ལ་སོགས་ལོ་རྩ་བ་བརྒྱད་ཅུ་མ་བཞེན། ཆོས་ཆོས་བསམ་སྒྲུབ་པ་
 མཐར་ཐུན། ཡབ་ཀྱི་གདན་ས་མཛད། བདག་མེད་མ་རྩ་མོ་བཙུ་ལཱི་ཞལ་
 གཟིགས། ཉ་མོ་ཁྱར་(༣༧༧)དུ། ཟླ་མ་མར་པའི་སྤྲུལ་མོ་གཅིག་ལ་གྲལ་
 དཔོན་བྱས་ནས་བརྒྱ་འབུལ་བྱས། འཆིམས་ཆེན་མོ། གཡོར་རྩོན། དཔེ་
 བཤེས་ཆ་པ། བཞེན་བཞེད་ནམས་ཅེ་མོ། ཤར་པ་རྣམ་མེད། ཞང་རིན་པོ་ཆེ་
 སོགས་དབུས་གཙང་གི་དཔེ་བཤེས་གདུགས་སོགས་ལྟ་བུ་བསགས་ནས་ཁྱེ་བ་
 ཟུང་དང་གཉིས་ཆོས་འཁོར་མཛད། སྤྲུལ་མོ་དེས་བཟང་ལན་དུ། མར་པའི་སྤྲུ་
 གདུང་ཕྱལ། ལྷམ་རྒྱུད་བཏབ། གསང་ཕྱ་ཞེས་སོགས་གཞུང་ཉ་མོ་ཁྱར། ཡར་
 ལུངས་བྱས། འཕྲུང་པོ་ཞོ་ར་རྣམས་སྤྱོད་ཆོས་གཞི་མཛད། དཀྱང་ལོ་བདུན་ཅུ་
 རྩ་བདུན་པ་ལ་གཤེགས། དེའི་སྤྱོད་མ་ཅེགས་རྩ་རྩ་ར་ཅ། བཤར་བཟང་གིས་
 རིན་ཆེན། འཆོལ་དར་རེ། མལ་ཡེར་བ་བ། དེ་ལོ་མགོན་པོ། རྩ་རྩུ་
 དགའ་འོད། ཤར་པ་རྣམ་མེད། བཞེན་མེད་ལྷ་ཁྱེ་ལོ་ཤེས། ལྷས་སྤྱུག་མཁར་
 བ། རྩ་ཆ་ཆོས་སྤྱ། དུན་རྩོན་མཐའ་བལ། ལྷོ་ནག་ལ་སོགས་བྱ་ཆེན་མང་དུ་
 ཐོན། ཟླ་མའི་སྤྲུལ་རྩོ་སྤྲུལ་རྩོ་ལས་ཤེས་རབ། ཆོགས་མེད་གཤེགས་པ། རྩ་
 འོད། བཞེད་ནམས་གཤེགས། ལྷོ་རྩ་རྒྱུད་དབང་མོ་ལྷོ་ལོ། ། དེ་ཐམས་ཅད་
 ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་ཡང་སྤྱོད་ཆོས་ལྷུངས་ནས། ཟླ་མ་བཞུགས་རིང་ལ་རྩ་རིམ་གྱིས་
 འདས་སོ། ། ཆོགས་མེད་གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་རྩོ་ཆ་ར་མོ་དང་། རྣམ་མེད་
 གཉིས། ར་མོ་རྩོན་རྒྱུད་དབང་མོའི་སྤྱོད་པ་ཡིན། གདན་ས་མོ་བཙུ་བདུན་
 བརྒྱུདས། མར་པ་ཡབ་སྤྲུལ་ཀྱི་གདུང་ཁང་བཞེད་སྤྲུལ་ཞང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རབ་
 གནས་བྱས། རྣམ་མེད་གིས་གདན་ས་མ་མཛད། གཅིན་རྩོ་ལྷོ་གྱི་སྤྲུལ་ཟླ་མ་
 གྲུན་དགའ་རྩོ་རྩོ། ། དེས་སྤྲུལ་མ་མཛད་ཤི། རྩོ་ཆ་ར་མོ། ལྷོ་ནག་ར་མོའི་
 མཆོལ་དེར། དཔལ་ཆེན་གྱོལ། ། རྩོ་ཐོབ་ཤོལ་པོ་བ། མལ་ནག་མོ་རྣམས་
 བཞེན། ཟུ་ཞིང་གི་གཟིམས་ཁང་རྩོ་མ་བཏབ། གདན་ས་མཛད་ཅིང་། ལོ་

[illegible]

འབྲུངས། མཚན་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཚན། རྗེ་མར་པ་བཞུན་ནས་ཆས་
 མཐའ་དག་ཐོབ། རྩོད་བརྒྱའི་གནས་བཞེངས། དེར་མར་པ་སྦྱོན་བྱངས་ནས་
 ཞབས་ཏྟག་ཆེར་མཛད། གདུང་བརྒྱད་མེད། མར་པ་དང་། མེ་སྟོན་གཞིས་
 ཀའི་སྦྱོབ་མ། ཞང་བསོད་ནམས་མཁར། དེའི་སྤྱི་བདེ་གཤེགས་ཡེ་ཤེས་སྤེང་
 སོ། དེའི་སྤྱི་བདེ་ཞང་སྟོན་ཀྱང་གསལ། དེའི་སྤྱི་བདེ་མ་རིན་ཆེན། དེའི་སྤྱི་བདེ་
 རྒྱུ་ཀྱལ་སོ། དེའི་སྤྱི་བདེ་ཞང་སྟོན་གསལ་འཕྱོར་ཏེ། ཆས་ཀྱི་ལུགས་བརྒྱད་པའོ།
 ། རྒྱུང་བཟང་གི་མི་ལ་རས་པ་ནི། སྟོན་ཁྲ་མ་རྒྱ་རྩོད་པས་མར་པ་ལ་ལྷུང་བརྒྱན་
 ཅིང་། མི་ལའི་བཞེད་པ་མར་པས་བྱས་པས། རྒྱ་རྩོད་པ་དཔྱེས་ཤིང་། རྩོད་
 རྒྱལ་སྤྱུང་བརྒྱུད་སྟོན་མཛད། མར་པའི་བྱ་ཆེན་ཀྱན་གྱི་མཚོགས། །
 འདིའི་རིགས་ནི་ཁྲུང་སོ། ཡབ་མི་ལ་ཤེར་ཀྱལ་གྱི་སྤྱི་བདེ་ལ་སྟོན་ལྷུང་བཟང་སྦྱང་
 གྱི་ཆ་གོ་སྟོན་དུ་འབྲུངས། མཚན་རྗེ་རྗེ་ཀྱལ་མཚན། བ་སྦྱོན་གྱིས་དོད་དུ་མ་
 རྩོད་ནས་དཔྱུས་སྟོན། ཡར་ལྷུངས་སྤྱི་བདེ་གསལ་བྱས་སྟོན་པ་མེར་བ་བྱས།
 རྩོད་དུ་མ་རྗེ་སྦྱོབས་ཀྱང་ལ་མཐུ་བྱས་ནས་དག་ཐམས་ཅད་ཆར་བཅད། རྩོད་
 སྟོན་མྱ་དགའ་ལ་རྗེ་གསལ་ཆེན་(༣༧)བྱས། དེར་རྗེ་བཅུན་མར་པའི་སྟོན་པ་
 གསལ་ནས་སྟོན་གྱི་ཕྱོད། ཁོང་གི་དག་མར་པ་ནག་པོ་མཐུས་བདུལ། མཐུ་
 མེར་མཛད་པའི་སྟོན་སྦྱོངས་རྩོད་དུ། གསལ་མཁར་དཔྱུ་ཐོག་མ་རེས་སྟོར་སོ།
 རེས་བྱུང་གསུམ། རེས་ཆེན་གསུམ། རེས་བྱུ་བཞེད་ཆེན་ཀྱི་བཅུག་ནས་ཕྱིན་ལ་
 ཁད་ཁྲ་མས་སྦྱེལ་གྱིན་ཡང་ཡང་བཞེགས་པས། སྤལ་པ་ལན་དུག་རྩོད་པ་ལ།
 སྤལ་སྟོར་(སྟར)བྱས་ནས་བཞེགས། སྤལ་པ་ཐོག་རེ་ཕྱིན། གདམས་ངག་རེ་
 གནང་། དབང་རེ་བསྐྱར་ནས། ཐོག་ཁྲ་པ་ལ་རྒྱད་གསུང་། དུག་པ་ལ་ཡིད་མ་
 ཞལ་གཞིགས། སྤལས་དེར་རྗེ་གཞི་རྩོད་ཀྱི་སྤྱི་བདེ་སྟོན་ཕྱོད། མི་ལ་སྤལ་དུ་
 སྦྱོབ་པ་མཛད། ཁོང་གི་དག་རྩོད་ལ་ལོ་པ་མེར་བས་བདུལ། མར་པ་ལ་ལྷུང་
 བདག་མེད་མས་བྱ་རྩོད་མཛད་ཅིང་། ཞབས་ཏྟག་དང་མོས་ལུས་ཀྱིས་མཞེས་
 ནས་ཆས་མ་ལུས་པ་གནང་ཞིང་གྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། མར་པ་ཀྱུ་གར་དུ་ཕྱི་རེས་

ཡིད་མ་ཞལ་གཟིགས། དེས་ཐུབ་བཞིས། དེ་ལ་མལ་ཡེར་པ་བ་ལ་སྐྱེས་སྤྱོད་མ་ཡང་མང་ཏུ་བྱུང་རོ། །

ཉིང་ག་ཉིས་པ། དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་བྱུང་ཚུལ།

མཉམ་མེད་དུགས་པོ་ལྟ་རྒྱུ། ཉིང་རེ་འཛིན་ཚུལ་པོ་(༡༡༤)དང་།
 ཉིང་རྩེ་ཆེན་པོ་པད་དཀར་(༡༡༥)ཏུ། བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་བུལ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ (༡༡༦)གྱི་ཚུལ་
 པོ་འཛིན་པར་བསྐྱས་ཤིང་། དགེ་སྤྱོད་འཆོ་བྱེད་ཏུ་བྱུར་ནས། བཏུན་པ་
 འཛིན་པ་ལ་བསྐྱས་ཤིང་། མཐར་ཚུལ་བ་ཀྱི་མ་མེད་པར་འཆར་ཀྱང་བར་ལུང་
 བཏུན་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟུམ་པོ་དག་ཞེན་ཅུར་བྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་
 ལྟན་ཏུ་བཏུན་པ་འཛིན་པར་ཁས་བླངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོང་ལ་
 བརྒྱལ་ང་། འདིའི་འཁོར་དང་རྒྱུད་འཛིན་པ་ནམས་ཡིན་པར་མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་
 ལས་གསལ་བས། རྣམ་ཐར་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་མོད་ཀྱི། གདུལ་བྱའི་ལྷང་ཚུལ་
 ལྟར་ཡང་རྩེ་མི་ལའི་སྤྱགས་སྤྱོད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ། མར་པ་མི་ལ་གཉིས་ཀས་
 ལུང་བཏུན་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲུངས་ལུལ་གཉལ། རིགས་སྟེ་བ། ཡབ་སྟེ་བ་ལྟ་
 རྩེའི་སྤྱས་གསུམ་གྱི་བར་པ་མཆོན་སྟེང་པོ་ཀུན་དགལ། ལྟ་རྒྱུ་མཇུག་ཅིང་དགྲང་
 རོ་སོ་གཉིས་པ། དགེ་བཤེས་ཤིག་གི་མིང་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཆོན་བསྟོད་
 རམས་རིན་ཆེན་ཏུ་བཀྟགས། བཀའ་པོ་ཤིག་དང་། བྱ་འདུལ་བ་ལ་འདུལ་
 རྒྱར་གསན། མར་ལུལ་སྟོ་ལྟན་ལ་གསང་སྤྱགས་གསན། དབྱུ་བྱུ་བྱུ་བྱུ་
 རས་དགེ་བཤེས་གཉུག་རུམ་པ། རྒྱ་ལྟགས་རི་གོང་ཀ་བ་བྱང་ཆུབ་དཔལ།
 དགེ་བཤེས་བྱ་ལུལ་བ་གསུམ་བཞེན་ནས། བཀའ་གདམས་རག་ཞུས། ཞག་
 བཅུ་གསུམ་ཙམ་ཏུ་མི་འཆོར་བའི་གནས་པ་བཟང་པོ་(༡༡༧)བྱུང་ཞིང་།

རྟོག་པ་མགོ་ནོན། ས་བརྩ་ནོན་པའི་ལྷ་ལྷས་(༡༩༠)མདོ་ལས་གསུངས་པ་
 བཞིན་མིས། ཡབ་མེས་ཀྱིས་ཆོག་ས་པའི་མེར་ཁྲ་ལྷ་ཁང་དུ་བཞུགས་ནས། ཉིན་
 གཅིག་སྤང་པོ་གསུམ་ལས་རྗེ་མི་ལའི་སྟན་པ་ཚོས། དེ་མ་ཐག་མོས་པ་སྤྱིས།
 ཕྱིན་ཐུབ་ས་ཞུགས་ནས་ཡིད་འཕྲོགས་ཏེ་ལ་རྟོད་དུ་ཕྱོན། སྤང་པོ་གཅིག་ལ་ལམ་
 ལྷ་བཅོལ་བས་ཆོང་དུས་ནས་འཕྲོགས་མ་ཉན། དུགས་པོ་མ་ཕྱོན་པའི་ཆོང་ནས་
 རྗེ་མི་ལས་ཡང་ཡང་ལྷང་བཞུན། མཇལ་མ་ཐག་མཉེས་ནས་ཕྱེ་ལེན་གྱི་མགུར་
 གསུངས། སྤར་གྱི་རྣམས་ཞུས་པས་བཞད་ནས། བྱེ་མ་ཅིར་བས་མར་ནག་མི་
 ཡོང་། ལྷངས་དཀར་ཅིར་ན་ཡོང་བ་ཡིན། ཐབས་ལམ་(༡༩༡)སྟོན་གསུངས་
 བས། གདམས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་གནང་བ་བསྟོམས་པས་ཞག་བདུན་ནས་
 བཅམས་ཏེ། བདེ་དྲོད་རང་འབར་ལ་སོང་། ཉགས་ལྷང་དང་ཉམས་སྤྱང་
 (༡༩༢)ཁྱད་པར་ཅན་སྤྱིས་ནས་རིང་པོ་མ་ཐོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཡོངས་སྤྱི་
 (༡༩༣)། ལྷུལ་སྤྱི་(༡༩༤)རྣམས་དང་མཇལ། ཆོས་སྤྱི་སྤྱར་དུ་མཐོང་བར་
 ལྷང་བཞུན། ཕྱིན་གྱིས་བསྐབས་ཤིང་རྒྱལ་ཆ་བརྟུ་དབང་བསྐྱར་ནས་དུས་སྤྱི་
 ཕྱོན། རྒྱ་གསལ་རི་ཆོང་ཁར་ཕྱོན། མེ་བ་ལྷང་དུ་བཀའ་གདམས་པའི་གཞེ་བ་
 དུ་བཞུགས་པས། ཐུགས་དམ་ཅུང་ཞིག་འཕྲིམས་ནས་ལ་རྟོད་དུ་ཡོག་ནས། མི་
 ལ་བཞེན་པས་སོར་ཆུད་ཅེས་པའང་འདུག གང་ལྟར་ཡང་འོ་ལ་ཁ་ནས་ལྷང་
 བས། ལྷམ་པོ་བཟངས་ལྷང་དུ་བསྟོམས་པས་སོར་ཆུད། ལྷམ་པོའི་རོ་མཐོང་བའི་
 ལ་ཁར་སྤྱ་མའི་ལྷང་བཞུན་བཞིན། ཆོས་སེམས་ཉིད་བདེན་པ་མངོན་དུ་རྟོགས་
 (༡༩༥)། སྤམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མོས་གུས་སྤྱིས། འོ་དེ་གྲང་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་དུགས་ལྷ་
 ལྷམ་པོས་སྤྱིན་བདག་བྱས་ནས། ལྷམ་པོའི་རི་ཁོད་བཏབ། ཟད་པར་ཐིལ་
 གཞོན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ (༡༩༦)མངོན་དུ་གྱུར། རྩ་འཁྲལ་ལ་སོགས་
 མངོན་ཤེས་ལྷ་ཐོབ། ལྷང་སེམས་འདྲེས་(༡༩༧)ཤིང་དབང་དུ་འདུས།
 ཉམས་རྟོགས་མཐར་སྤྱིན། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་ཆ་བདུན་ལ་མུ་ངན་ལས་འདས།
 སྤམ་དེས་དོན་གཉིས་ཀྱི་གཏེར་ཁ་སྤྱེ་ནས་འགྲོ་དོན་དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་། ལྷ་

བ་ཤི། དགྲའ་ལོ་ལྷ་བཅུ་ཙ་བཞི་ལ། སྒྲའ་ལོ་དབྱུ་གྲུ་ཟླ་བའི་ཉི་ཤུ་ལ་འདས་
ས། ། དེ་ལ་སྒྲོབ་མ་གྲུབ་ཐོབ་དབུ་མ། ཁང་རིན་པོ་ཆེ། མཁན་པོ་ཕྱེ་དཀར་
བ། རྒྱ་བཅུན་རྟོག་པོ། ཁང་སྟོན་ཀ་ལོ་ཀ ཏུང་སྟོན་ལ་སོགས་པ་ཕྱོད་ནོ། །

ཉིད་གསུམ་པ། ཀམ་བཀའ་བརྒྱད་ལྟར་ཆུལ།

མཉམ་མེད་དུགས་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱ་ཆེན་(༡༩4)། རྒྱ་སྤྱུ་གསུམ་
མཆིན་པ་(༡༩༤)ནི། མདོ་ཁམས་ཉེ་ཤོད་གངས་ཀྱི་ར་བར་འབྱུངས། གཏུང་
ཏུས་ལྷ་ཁོང་དཀར་པོ། ཡབ་སྐོམ་པ་རྒྱ་རྒྱ་མཆོན་པོ། ཏུམ་ལྷ་ལྷམ་མིང་འབྲེན་
མ། མཆོན་དགེ་འཕེལ། དགྲའ་ལོ་བཅུ་གཅིག་ལ་ཡབ་ལ་དཔལ་ལྷ་མོ་བྱས་
ནས་བརྒྱབ་པ་འི་ཁལ་མཛོད། ཏུ་ཏུའི་དགྲ་བཅུལ། བཅུ་དྲུག་ལ་སྤྲེལ་གྱི་
མཁན་པོ་མཆོག་སྤྱོད་དཔོན་ཐུག་མེད་གེ་ཡགས་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་མཆོན་
ཆོས་ཀྱི་གསལ་པ་བཏགས། དགེ་བཤེས་གྲ་ར་བ་ཆེན་པོ་ལ་དབང་གདམ་པ་
བྱས། དགྲའ་ལོ་བཅུ་དགྲུ་པ་ལ་དཔུས་གཙང་ཏུ་ཕྱོན། ཉི་ཤུ་པ་ལ་སྟོད་ལྟར་
སྤྱོད་དཔོན་དགེ་བཤེས་རྒྱ་དམར་དང་། ཐུ་པ། སྤྱོད་པོ་ལྷ་པ། ར་ལྷགས་
སྟོན་ཆུལ། སྤྲེལ་བཀའ་དཀར་པོ་བ། གཤེན་པ་རྒྱུ་མེད་རྒྱལ་ས་ཆོས་གསན།
མཁན་པོ་དགེ་བཤེས་པ་ཐུག་པ། སྤྱོད་དཔོན་པོ་ཤེས་སྤྱོད་ཀྱིས། གསར་སྟོན་
གཙུང་པོ་དང་གསུམ་ལ་བསྟེན་རྒྱལ་ས་མཛད། ཉུག་ཏུར་ཏུ་ལོ་ལྷ་བཀའ་
གདམས་མཛད། རྒྱ་ལ་འབྱུང་པ་ཤེས་རབ་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་མཛད། དགེ་བཤེས་གཤེས་
སྤྱོད་པ་འི་སྟོན་སྤྱོད་པོ་ཕྱོན། སྤྲེལ་དུགས་པོ་སྐོམ་ཆུལ་དང་མཛད། ཁོང་གིས་
བྱས་སྤྱོད་མཛད་ནས་དགྲའ་ལོ་ཏུམ་ལྷ་པ་ལ་རྒྱ་སྤྱུ་པོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཛད།
དབང་གདམ་པ་མཛའ་དག་རིམ་པར་བྱས་ནས་རྒྱུ་ཉུགས་ཉུགས་རྟོགས་
(༡༩༥)རིམ་པར་གྱིས། སྤྲེལ་པོར་ལོ་གསུམ་དཀར་ལྟུང་མཛད། ཐུ་པ་བརྒྱད་

རྒྱུ་ལྟར་མཉམ་མཐུན་པའི་ཞལ་སྒྲོལ་སྟོང་པ་ལྟར་སྟོན། བཅའ་མེད་བླུ་མེ་
མེས། རྒྱལ་པ་གར་པ། འཕྲོ་མཐོན་རམ་པ། རྩ་པོ་མེ་སྒྲོལ་ལམ་མ་པ།

འཇམ་ཡིང་སྒྲིབ་གསུམ་པ། ལྷ་མ་བསམ་ཡས་པ། ར་མེ་བསྐྱམ་བཟང་། ལྷ་མ་
 ལྷ། ཟླ་ཉླང་ཁང་སར་བ། ཆམ་ཁུ་ན་རིང་། གཙང་པ་རྒྱལ་སྒྲིང་། གཙང་པ་
 ཉླན་པ། ལྷ་མ་ལྷག་དྲུ་པ། དགེ་བཤེས་དཀོན་ཙག་སེང་གེ་སྐྱམ་པ་རྒྱལ་
 གྲིམས་རྒྱལ་པ། དགེ་བཤེས་ལྷ་རྩེ་གསུམ་པ། དགེ་བཤེས་ལྷ་ཀྱུ། མིང་དགེ་རྩེ་
 གསུམ་སྐུགས་རྣམས་ནི་སྐྱ་སྐྱ་ནས་ལྷ་མ་དེ་ཉིད་ཡིད་མ་ལ་སྐུགས་པར་མཆོང་རྒྱལ་
 རྣམ་ཐར་དྲུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཡིན་ལ་གཞན་ནི་རོ་མཆོར་ཅན་གྱི་བྱ་ཆེན་དཔག་བྱ་
 མཛད་དོ། །

མཚུར་སྤྱི་གདན་ས་ནི། རྒྱལ་བ་གངས་པ། རང་བྱུང་སངས་རྒྱས་ལྷ་མ་
 རྒྱ་མཆོང་བ། གདན་ས་རིན་པོགས་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པར་བརྒྱུད་ས་ཏེ། རྒྱལ་བ་
 གངས་པའི་དཔོན་རྒྱུད་ཡིན།

དེ་ནས་གསུང་བ་སྤྱི་(༡༩༠)ལྟོན་ནོ། །རྩེ་དུས་གསུམ་མཁུན་པ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་ནས་རྒྱ་གར་ཡུལ་དྲུ་ཡུལ་ཐོབ་མི་བྱ་རྩེ་གིའི་(༡༩༡)སྤྱོད་མ་རྣལ་
 འཕྱོར་པ་ཆོས་ཀྱི་དབང་རྒྱུག་ཞེས་པར་འབྱུངས་པར་བཅུན། སྤྱོད་ཡང་དཔལ་
 ལྷན་གསུམ་པ་ཆེན་པོར་སྤྱི་བ་བཞེས་ཏེ། མོན། རྩེ་དུས་གསུམ་མཁུན་པའི་
 ཡུང་བཅུན་ལ། མ་འོངས་པའི་དུས་སྤྱི་ ཐོད་ཡུལ་རྩེ་བྱག་ཡུལ་པའི་གནས་
 བདུན་དྲུ་གདུལ་བྱ་གཅིག་གི་དོན་དྲུ་འབྱུང་། གསུངས་པ་དང་འབྲི་རྒྱུང་རོ་
 མཆོང་ཅིག་ནས། དེད་གྱི་དཀོངས་པ་རྩོགས་པར་བྱེད་གསུང་བ་དང་། ཡོན་
 བདག་དཀོན་པ་བ་ཡང་རྒྱལ་པོ་ཅིག་བྱ་སྤྱི། དེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་ངས་
 བན་ཆོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་མཐུན་པར་འབྲི་སྤྱང་དམ་པ་ཆོས་
 རྒྱུག་ཡུལ་དྲུ་བཅད་པོའི་བྱའི་རིགས་སྤྱི་འབྱུངས། སྤྱི་འདོར་གདོང་གྱི་ལ་བཞེས་
 པར། ཡང་འཚུར་ཆ་རྒྱ་དབང་། ཡུམ་སིང་རེ་བཟ་ལང་སྤྱིད་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཆོས་
 འཛིན་ཞེས་བྱ། དཔྱང་མོ་རྒྱག་ནས་ཡིག་མཁུན། དགྲུ་པ་བཅུ་པ་ནས་གསུང་
 རབ་ཐམས་ཅད་ཆོར་རེ་གཟིགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོགས་མཛད་དྲུ་མཁུན། ཉིང་འེ་
 འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་རང་ཤར་དྲུ་འབྱུངས། དུས་སྤྱི་འཕྱོན་བཞེད་པའི་ལམ་

དེ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོད་པ་ལ་དང་མཇལ་དུས་སུ་རྩོམ་ཆར་གྱི་ལྷན་མང་པོ་བྱུང་། དེ་
 དུས་གསུམ་མཐེན་པས་སྤྱལ་པ་མཐེན་ནས། དབང་གདམ་པ་མཇལ་དག་
 བསྟན། ཕྱི་གྱི་བསྐྱབས། ཉམས་ཚུགས་འབྲུངས། ཆོས་སྤྱོད་གི་ལྷན་ལྷན་
 ཅམ་གྱིས་ཞལ་གཟིགས། དེ་ཕྱིན་ཡི་དམ་ཞལ་གཟིགས་སྤྱལ་སྤྱལ་རྩོམ་ཆར་
 བའི་རྣམ་ཐར་མང་པོ་སྤྲོད་། ཆོས་སྤྱོད་གི་ས་ལ་རི་མ་གྱིས་ནས་སྤྱོད་རིར་དཔོན་
 པ་བཏབ། གསང་བ་ཡི་ཤེས་གྱི་མཁའ་འགྲོ་མའི་མ་ཁིའི་དབྱེད་པ་འདི་གྱིར་
 ལྷགས་སུ་བསྐྱབས། དེ་ནས་དགོ་སྤྱལ་མཛད། མཚན་དར་མ་ལྷ་མ་བཏགས།
 ལྷས་རིན་པོ་ཆེ་ག་ཚུགས་པ་བུམས་པ་འབྲུམ་གྱིས་མཁན་པོ་མཛད། རིན་པོ་ཆེ་
 སྤྲོད་པས་སྤྱོད་དཔོན་མཛད་ནས་བསྐྱེན་པར་རྒྱགས། ལ་རྒྱ་བུས་པ། རྒྱ་
 རིག་པའི་རྒྱས་པས་ཆོས་སྤྱོད་གི་བཀའ་ཆད་པ་བ་ནས་བཏུལ། དེ་ནས་གནས་
 བར་དུ་ཕྱོན་ནས་བཞུགས། ལྷམ་པོ་རྩོ་རྩོ་དཔལ་ཅེགས་བྱུང་ནས། འདིར་
 སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་ཅིག་བཞེངས་དང་། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་འདྲི་བསྐྱབ་
 ཅིང་གནས་བསྐྱབ་། དུ་སྤྱོད་བསྐྱབས་ཐེར་ནས་དེ་བཞིན་དུ་བུས། དེ་ནས་
 གདན་ས་ཀམར་ཕྱོན། འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། ལྷགས་རྩོ་ཆེན་པོ་ཕྱོན་
 བས་འདིར་བུམས་པའི་སྤྱི་ཅིག་བཞེངས་དང་། འཕྱིན་ལས་འབྱུང་གསུང་ནས་
 དེ་ལྟར་བུས། དེར་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་ནགས་མོ་འབྲུམ་ཐེ་དང་བཅས་པ་ཕྱོན་
 བས། དུས་གསུམ་མཐེན་པའི་གདན་ས་འཇིགས་ལ་ཁད། དབྱས་སུ་རྒྱུར་དུ་
 ཕྱོན་ཐེར་བ་ཡང་ཡང་བྱུང་པའི་དབྱས་སུ་ཕྱོན། ད་ཁམས་སུ་མི་ཕྱིན། མང་
 རིས་མན་ཆད་འདུལ་དཔོན་སྤྲུམས་ཅན། ལྷགས་རྩོ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས་གདུལ་
 བའི་ཕྱིན་ཁམས་ན་ཡོད། ད་དུང་ཡོང་ཡང་ཤེས་གསུངས། བྱང་ལམ་ལ་གངས་
 དཀར་ཞོལ་ནས་འགྲིམ་ལ་ཕྱོན། དེར་རྩོ་རྩོ་ལ་འབྱུར་མ་འཁོར་བཅས་གྱི་
 འགྲིམ་ཡིང་ཐམས་ཅད་བྱུང་པར་གར་བྱེད་པ་བྱུང་། ལྷ་སར་རྒྱལ་བ་ལྷུ་
 ལྷུ་བ་པ་ལ་འོད་ཐེར་མང་པོ་ཕྱོན་ནས་ཐམ་པའི་བསྟན་པ་མན་པར་ཤེས།
 གསེར་གསེལ་དུས་སུ། ཉ་མ་ཕྱིན་དབྱ་རྩོད་ལྷག་རྩོད་ཡོད་པ་གཅིག་ལ་སྤྱོད་

དཔོན་པལ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བརྗོད་བ་གཟིགས། ཅ་རིར་མེད་པས་དུས་མ་
 མཁོན་བསུ་བ་ལ་བྱུང་། མཚུར་ཕྱར་མེད་པས་དུས་དུས་གསུམ་མཁུན་པའི་སྐྱུ་
 ནམ་མཁའ་ཁེང་བ་བྱུང་། ལྷ་མ་ཡི་དམ་ཆོས་རྒྱུང་གཟིགས་ཚུལ་ཀྱན་གྱིས་མ་
 ཡང་། གཙང་ཚུགས་སུ་འཕྱོད་ཏེ་ལ་ཕྱོན། འཁོར་དུ་སྐྱེགས་སུ་གཟིགས་སྐྱར་
 དང་ཡུང་བཞུག་མང་དུ་བྱུང་། མདོ་ལ་ཕྱུར་དུ་གསང་གསེའི་ཆོ་འཕྲུལ་བཞུག་
 རྒྱུད་ཡུང་མདར་མཁར་ནག་བྱུང་ནས་དཔུས་གཙང་གི་མི་རྣོད་ཐམས་ཅད་ཁྱེད་
 ལ་འབྲུལ་ཟེར། གཤེར་པོ་བྱང་བར་ལ་ཕྱོན་དུས། བྱ་གྲོང་མ་ཉན་པས་རྒྱང་
 རྣམ་ནས་རྒྱལ་མི་འབྱིང་བར་ཕྱོན། ལར་སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་བར་དུ་བྱུགས་རྗེ་
 ཆེན་པོ་དང་རྩ་མཁོན་གྱི་རྣམ་པ་འཕྱོད་ཏེ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་བྱས། མ་
 མཁོན་གཉིས་སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ལག་གི་བར་གྱི་ཆོས་རྒྱུང་ཡིན་གསུངས། མཚུར་
 ཕྱར་ཏུ་བ་ཅིག་རྒྱལ་ཆེན་རྣམ་སྐུ་འབྲུག་ལ་ཞོན་པ་ཅིག་ཕྱོན། བའི་སྐྱེ་བར་དུ་
 འཕྱོད་ཏེ་སྐུ་མེར་བ་དེ་རྣོད་ཡུལ་དུ་འཕྱོད་ཏེ་སྐུ་པའི་རྩགས་སུ་འདུག རྣམ་མཛོད་
 ཁམས་སུ་བཞུགས་དུས་སུ་རྒྱལ་པོ་ཆོ་པེ་ལ་དམག་ལ་ཕྱོན་པ་དང་། རྩར་པའི་
 ཡུལ་གསེར་རྒྱུད་ཞེས་པར་མཇུག། སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཅུག་(༡༧༩) དེ་དུས་
 ལྷ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་རྣོད་བཟང་དང་ལྷ་རྒྱུབ་སྐྱེགས་མང་དུ་གཟིགས།
 རྒྱལ་པོ་ཆོ་པེ་ལ་དང་། དེ་དུས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དང་། དུས་མཁུན་གྱུབ་སྐབ་ཆེན་
 པའི་གྲུབ་རྩགས་དང་རྣམ་ཐར་རོ་མཚར་ཅན་གསན་ཏེ། གསེར་ཡིག་པ་གདན་
 འདྲིན་བཀྲང་བྱུང་བས། འཕྱོ་མི་འཕྱོ་མེ་ཆོམ་དུ་ཡོད་ཅ་ན། ལྷ་རྒྱལ་དང་
 རྩགས་བདག་གིས་འཕྱོད་ཏེ་ཡོང་པའི་འཕྱོན་མེར་ནས་འཕྱོན་པའི་ཞལ་བཞེས་
 མཛད་ནས་ཕྱོན། རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཁོང་གི་སར་མ་མེད་པས་བར་དུ་ཡང་། རྩ་དཀོན་
 ཆོགས་པ་རྣམས་གསོ་བ་དང་། བཞུག་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 མཛད། ལམ་ན་ཡོད་པའི་སྐྱེ་འཕྱོ་ཐམས་ཅད་རང་དབང་མེད་པར་འདུས་ཤིང་
 འབྲུལ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་། རྒྱལ་པོའི་དུ་རྣོད་མེད་པས་རྣམ་པ་འབངས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀྲར་ཏེ་(ཉི) བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་མཛད། གསང་བའི་

བདག་པོའི་ལྷ་ལྷངས་ཀྱིས་མྱེར་སྐྱོལ་བ་(༡༧༩)ཆར་བཅད། ལུ་ལྷགས་པ་
 བུལ། སྐབས་དེར་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱ་ཡོད་དུས། འཇམ་དཔལ་ཆེན་པོ་ཞལ་བཅུ་
 གཅིག་པ། ལུ་ལྷོང་། ལུ་ལྷོང་ལྷོང་བཟེད་རེ་ན་སངས་རྒྱལ་རེ་བཞུགས་པ།
 འབས་ལྷོང་ཡོད་པ་ཅིག་གཟིགས། ཏུས་མྱིས་རྒྱ་མི་ཉག་ལ་སྐགས་རྒྱ་མཆོལ་
 ལུག་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་འདུལ་བར་འབྱུང་གསུངས་ནས། མྱིས་མི་ཉག་ལུལ་གྱི་རྒྱལ་
 པའི་ལྷ་ཁང་ན་གྱིས་ཡོད་གསུང་པ་མི་ཆོས་རྗེ་མི་གཉིས་ཀྱི་འཕྲོད་ན་གྱི་ལྷས་ལུ་
 ལྷང་། རྒྱལ་བུའི་སར་ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས་ན། ཡོན་མཆོད་མ་འཕྲོད་པར་
 ཡོད་པ་ལ། དེར་བར་ཆད་དང་། ཆགས་སྐར་མང་པོ་འབྱུང་བའི་ལྷས་ལུང་
 ཞིང་། ལུན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་བསྐྱལ་མ་བཏབ། ལུང་རྒྱགས་ཀྱི་སྐྱེ་བུར་དུ་
 འཕྱོད་དགོས་པའི་བྲམ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འཕྲོད་ལུང་བསྐྱན་ཡང་ཡང་ལུང་བའི།
 རྒྱལ་བུའི་ལྷ་བ་ནན་ཅན་ལ་མ་གནད་པར། སྐྱོན་གྱུ་བ་ཐོབ་ཆེན་པོ་ཉིད་མི་ཉག་
 ལུལ་དུ་ལྷ་ལེགས་པར་བཀྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་རྒྱུས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་རྒྱལ་བུ་སྐྱབ་
 རྒྱལ་ས་ད་ལྷ་ལུལ་དེ་ཉིད་དུ་རྒྱུས་ཤིང་འདུལ་བའི་དུས་ལ་བབས་པར་མཆིན་ནས་
 མི་ཉག་འགར་ཁྱོན། གཏུལ་བུ་ཐམས་ཅད་ཆོམ་པར་མཛད། མ་མཁོན་དང་
 རྒྱལ་སྐུས་ཀྱིས་བསྐྱལ་ནས། འཕྱུལ་སྐྱང་རྒྱུལ་པའི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་པའི་ཆོམ་
 ལྷང་ཀྱན་རྒྱ་ཞལ་གཟིགས། ལྷ་ཁང་དང་དགེ་འདུན་གྱི་རྗེ་མང་པོ་བཅུགས།
 ཡིང་འཕྱོད་(༡༨༠)དང་ཀམ་རྒྱ་སྐགས་ལུ་འཕྲོད་ན་མཛད། རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་
 ཤིང་ཅིག་བཅུགས་ནས། མྱིས་འདི་སྐྱོང་པོ་ཆེན་པོ་ལྷར་ཆོང་འདིར་འོང་
 གསུང་། སྐབས་དེར་གཉན་ཆེན་ཐང་ལྷ་(༡༨༡)དང་བསྐྱན་མ་བཅུ་གཉིས་
 ཀྱིས་གདན་དྲུང་སྐུ་གཙང་ཁང་ཡང་ཉུག་ཅིག་ཁྱོན། རྒྱལ་པོ་མོང་གོལ་གན་
 ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱོན་པ་གསན་ནས། གསེར་ཡིག་པ་མང་པོ་རྒྱན་འདྲེན་དུ་
 བཏང་བུང་། ཡེ་ཤེས་པ་དང་། གནམ་ལྷ་དཀར་པོ་ལ་སྐགས་འཇིག་རྟེན་པའི་
 ལྷ་མང་པོའི་རྒྱན་དང་ལྷས་ཆོ་འཕྱུལ་སྐྱོང་ཆོགས་ལུང་ནས་རྟོར་ལུལ་དུ་ཁྱོན།
 གསེར་ཡིག་པ་ཆོས་མཛོད་པར་བྱན་མོང་གིས་གྲུབ་ནགས་(༡༨༢)མང་པོ་

བཏུན། འོང་གི་བྱ་བའི་རྒྱལ་སར་སྐྱེ་བའ་དུས་འདས་མ་འོང་ད་ལྟར་གྱི་འབྲེལ་
 པ་མང་པོ་དཔྱད་ཀྱི། རྩོན་གྱི་སྤྱོད་ཆེད། སྤང་པོ་ཆེའི་གཞུགས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པ་
 མཛད། ལུ་ཉྩེགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་འཁོར་དང་བཅས་པ་དེ་བུལ་བ་དེ་
 ད་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མོང་ཁ་གན་དུ་འདུག། དེའི་བཅུན་མོ་ལས་འཁོར་གཡོག་
 རྣམས་ཀྱང་། དཔོན་མོ་ཡི་ཇིག་མ་དང་། རྒྱལ་ཁྲུ་ཨ་ཁི་པོ་ག་མོགས་དང་།
 སྤོན་པོ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་འདུག་ཅིང་། ད་ལྟ་རྒྱུ་ལ་བསྐྱུར་ན་རྩོན་ལུ་ཉྩེགས་
 ཅན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས། ཡོར་ཀ་འུན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ (༡༡༧) ལ་འབྱུགས་
 བས། རྒྱལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལུ་ཉྩེགས་ཅན་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ལས་འདུག་པས་འདུལ་
 བའི་དུས་ལ་བབས་ཅིང་། དཔལ་དུས་གསུམ་མཁུན་པའི་གདུལ་བྱ་གཅིག་གི་
 རྒྱུ་དུ་འབྱུང་ཞེས་པའང་། རྒྱལ་པོ་འདི་ཡིན་ཀྱི། འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བའ་ལྷན་
 གྱི་སྐྱེ་ཁོ་ཅིག་བུལ་ན་སྐྱེ་འགྲོ་དཔག་དུ་མེད་པ་དུལ་བར་གྱུར་པའི་སྤྱིར་རོ། །
 དུན་རིང་མི་འདུག་ཞེས་པའང་ས་ཚོགས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་བ་ལ་དགོངས་སོ། ། དེ་
 ལྟར་མཁུན་ནས་འདུལ་བའི་རྒྱུ་དུ་ཕྱོན་པའི། འབྲུག་ཁོ་ལ་ཐིར་འུ་རྒྱུར་རྒྱུར་
 རྒྱལ་བརྒྱད་ཐམས་ཅད་འཆོགས་པའི་སར་ཕྱོན། དེར་སྐྱབ་བུད་དང་། ར་རྒྱ་
 ལའི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་བར་ཆད་བྱུང་པའི་སྐོ་བཅུའི་ (༡༡༩) ཉིང་དེ་འཆོན་གྱིས་
 བུལ། ལྷན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ལྷ་ལྟངས་ཀྱི་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། རོ་མཆར་གྱི་ཆོ་
 འཕྲུལ་མཐའ་ཡས་བཏུན་པས། རྒྱལ་པོ་འབངས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་
 རང་དབང་མེད་པར་དད། ལྷ་ཁོ་ལ་པའི་ལྷ་བ་ལས་ལོག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བཏུན་པ་ལ་བཅུད། དགུན་ཉིན་ལས་དུག་ཚུན་ཆད་དུ་ཁ་བ་དང་ལྷགས་པ་
 མེད་པར་བྱས། རྒྱུ་འབངས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རེ་ལ་སོ་ཐར་བཏུན་གནས་དུས་
 གསུམ་དུ་བསྐྱུང་དུ་བཅུག། བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད། དབང་བསྐྱུར་
 (༡༢༠) ལྷ་བཞེའི་རོ་སྤྱོད་ཀྱི་བྱིད་བཅུག། རྒྱལ་པོ་ལ་ཉམས་སྦྱང་བཟང་པོ་
 སྐྱེས། མིང་ཡོངས་སུ་གཤགས་པའི་སྐར་མའི། རྒྱལ་པོ་འཇིག་རྟེན་གསུགས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་
 བཀྲུ། ལྱང་ཅི་འབྱུང་གནད་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ཅན་ལ་རྒྱ་བ་འབྱུང་རོ་ཅོག་གི་

དུས་བཟང་བཞེས་(༡༥༠)སྤྱི་ལོ་འཇམ་མེད་མེ་བྱེད། སྤྱི་མི་གཙོན་ཤེས་ཟེ་
 བའི་ཁྱིམ་པ་ཅས། གནམ་མཆོད་པ་ཀུན་ལ་གནོད་འཆེ་མེད་ཅིང་རང་རང་གི་
 ཆོས་ལུགས་སྤྱོད་ཏེ་བཅུག གཤེར་གྱི་དམ་ཁ་དང་། དབུལ་ཤེ་སྤོང་(༡༥༡)
 གིས་མཚོ་བྱས་ནོར་རྩལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལྟེ་ཞིང་། སྤྱི་མཆོད་ཀུན་ལ་བཞུ།
 བཙོན་ཐམས་ཅད་དོར་སྤྱོད་(༡༥༢)པ་ལན་གསུམ་བྱས། ག་ར་གྱི་རུམ་དུ་
 གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་འཛམ་བྱ་སྤྱིར་ན་འབྲུན་སྤྱི་མེད་པ་བཞེས། མི་ཉག་
 ལུལ་སྤྱི་གས་རྒྱལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷ་ཁང་སྤྱི་མེད་ཅམ་དང་མཆོད་རྟེན་
 ཞིག་པ་ཀུན་གསོར་བཅུག ལྷ་ཁང་དང་གདན་ས་མང་པོ་བཏབ། སྤྱི་མེད་
 ལུལ་ན་ཡོད་དུས་མི་ལམ་དུ་བྱུང་བྱུང་པ་སྤྱི་འདོམ་བཅུ་ཅམ་ཡོད་པ་ཞིག་ཕྱོན་
 བས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཤོད་དུ་སྤྱི་འདོམ་ཞིག་བཞེས་དང་། བར་ཆད་ཞི་ཞིང་
 རྒྱལ་ཁམས་བདེ་བར་འཕྲུར་གསུངས་ནས། གདན་ས་མཆོར་སྤར་གཙུག་ལག་
 ཁང་དང་། ལྷ་ཆེན་པོ་གཙོ་འཁོར་དགུ་(༡༥༣)དང་བཅས་པ་བཞེས་སྤྱི་
 བཏབ། རྒྱལ་པོ་ཅིག་ཕྱི་བདུལ་བའི་ཞོར་མི་སྤྱོད་རིགས་མི་གཅིག་པ་སྤུམ་བརྒྱ་
 དུགཏུ་(༡༥༤)གདུལ་བྱར་ཕྱར་ཅིང་། འཛམ་བྱ་སྤྱིར་ཐམས་ཅད་ཆོས་དང་
 བདེ་བ་ལ་བཞོན་དོ། ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེ་གནམ་དུ་སོང་(༡༥༥)བའི་ཕྱི་ལྟེ་
 རྟེན་སྤྱི་ལྟེ་ཞེས་པས་རྒྱལ་རྒྱུད་སྤྱི་མཆོད་རྩམས་རྒྱལ་ས་ལ་ཚོད་པ་བྱུང་བའི་
 སྤྱི་ལས་སྤྱི་ བར་ཆད་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡང་མི་ཚུགས་པའི་མི་ལྷས་བྱུང་། རྒྱལ་པོ་ཞི་
 པོ་ལ་ཕྱོན་སྤྱོད་འདྲིན་མཁན་ཡིན་ཡང་ཁོང་གི་སར་མ་བཞུགས་པའི་ཐུགས་ཆད་
 དང་། རྒྱལ་བྱ་ཡོང་ཁ་གན་སྤྱི་མཆོད་(༡༥༦)ཀྱི་ཚུགས་སྤྱི་འབུལ་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་
 པ་ལ་མཐོ་འཆམ་རྩ་ཆོགས་སྤྱི་མཆོད། མེར་བསྟེགས་པ་དང་། རྒྱར་བསྐྱར་པ་
 དང་། མཆོར་འདེབས་པ་དང་། དུག་ལྷུད་པ་དང་། མཚོ་ལ་ལྷགས་གཟེར་
 བཏབ། རྒྱུ་ཤོས་གསུམ་རིམ་དུ་བསྐྱར་ནས་ཞག་བདུན་ཟས་མེད་པར་འཛག་པ་
 ལ་སྤྱི་གས་རྟེན་ས་མོ་རྩམ་པ་རྩ་ཆོགས་བྱུང་པ་ལ། རྩ་རྩེ་ལག་མོ་དངོས་སྤྱི་ཕྱོན་།
 ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་རིགས་བཞེས་དུར་ཁྱོད་ཏ་ལ་ཏ་ལ་ནས་ཐམ་ཟེའི་བྱ་ཡོད་རྩ་

འབྲེར་ཕྱོད་ནས་ཚོགས་འཁོར་མཛད། ལྷུང་སྤྱིད་ཐམས་ཅད་(༡༥༦)ལྷ་
 བཞིས་རོ་སྤྱད་དུ་རོ་སྤྱེམས་ཤིང་ཆལ་རྒྱུགས་པས། གང་གིས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་
 གནོད་པ་མ་རྒྱས་ཤིང་། གཡོ་འགལ་མེད་ལ་གནས་ཉེར་བཞིའི་(༡༥༧)མཁའ་
 འགྲོ་དབྱགས་སྤྱར་ཤིང་། བྱང་ཤར་འཚམས་ནས་དཔལ་ལྷ་མོའི་དམག་བཞི་ཁྲི་
 བཞི་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་བྱུང་། རྒྱུང་ཆེན་པོ་དང་ཚོག་སེར་པལ། ཉན་ལམ་
 ལངས། གཤེད་མ་འགའ་རེ་ཤི། རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་རྣམས་ལ་ཆོ་འཕུལ་དང་
 མཛོང་རྒྱང་དཔག་རྩ་མེད་པ་དང་། ཆོས་རྒྱུད་གི་རྒྱལ་འབྱུང་མང་པོ་བྱུང་བས།
 ཉག་བདུན་ན་སྤར་ཡང་རྒྱལ་སྤོན་ཐམས་ཅད་འགྱུར་ཅིང་བཟོད་པ་གསོལ།
 ལྷན་གྱི་སྒྲུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་འོད་ཟེར་སྤྱོས་ནས་ལྷས་རང་དང་ནད་ལམས་ཞི་
 བར་བྱས། རབ་རྩ་དྲད་དེ་ཞབས་སྒྱི་ཤར་སྤངས། བཀུར་བཞི་དང་འབུལ་བ་
 ཆེན་པོ་བྱས། ལྷན་ཅའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་དགོས་གསུངས་པ་ལ། དུས་གསུམ་མཁུན་
 པ་ཡུང་བཞུན་ནས་བོད་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བར་བྱས། རྒྱལ་པོས་ཡུང་བཟང་པོ་བྱིན་
 འོ། ། རྒྱལ་ཁར་(༡༥༨)དང་ཤིན་ཀུན་(༡༥༩)དུ་ཞིབས་དུས་ཅེན་མཁར་
 ཉི་ཤུ་ཙམ་བཞིའི་མི་ཀུན་འདུས་ནས་དགོན་པ་ཚོལ་ཟེར་ནའང་མ་བཟུང་། དེར་
 རྒྱ་ཡུལ་གྱི་ལྷ་འདྲེ་ཀུན་གྱིས་བར་ཆད་བྱས་པ་ལ། རྩ་མཁྱིན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་
 ཟིལ་གྱིས་མནན། ལྷ་འདྲེ་མི་གསུམ་དབང་དུ་འདུས། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བོད་
 དུ་གདན་ཞེབས། མཚུར་སྤར་ཕྱོད་དུས། བཀའ་བརྒྱུད་སླ་མ་ཡི་དམ་ཐམས་
 ཅད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་སྤངས། ད་ཕྱིན་ཆད་གར་ཡང་མ་འགྲོ་ཞིག་གསུངས་ནས།
 དེར་བཞུགས་ཤིང་བུ་སྒྲོ་བ་གདུལ་བྱ་དཔག་རྩ་མེད་པ་འཕེལ། སྐབས་དེར་འགྲོ་
 མགོན་འཕགས་པ་རྒྱལ་པོའི་ཉི་ཤུ་མཛད་གོང་ནས་བོད་དུ་ཕྱོད་པ་དང་། ཡང་
 མཚུར་སྤར་མཛལ་བཞུགས་པ་གདན་མཉམ་པོ་མཛད། ལྷུང་ར་མོང་ཁ་རྒྱལ་
 པོའི་སྤྱི་མཆོད་བྱས་པའི་དུས་སྟེ། རས་བྱིད་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མཛོང་ན་
 དགའ་བར་བཟགས་པ་ཨེ་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་གསུང་སྤྱིང་མཛད། མཚུར་སྤར་
 ལྷ་ཁང་རྟེན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་བྱབ་ནས་རབ་གནས་མཛད་

དུས་མགོན་པོ་འཁོར་བཅས་ཕྱོད་ནས། རྩ་རྩེན་འདི་རྣམས་དང་། ཁྱེད་ཀྱི་བྱ་
 བ་ཐམས་ཅད་རས་བསྐྱུལ་པ་ཡིན། ད་དུང་མ་འོངས་པའི་དུས་སྤྱི་ཡར་ཁྱེད་
 བསམ་བཞིན་དུ་སྒྲིེ་བ་ལེན་ཅིང་ཁམས་གསུམ་ཁྲབ་པར་གདུལ་བྱའི་དོན་ཕྱིད་
 དུས་སྤྱི་ཡར་འདི་དཀྱི་བསྐྱུལ་པ་བསྐྱུར་ཞིང་བྱ་བ་བསྐྱུལ་པ་ཡིན་ལོ་ཟེར། རྩ་ལོ་ལ་
 རྩུལ་བ་རྩུ་མཚོ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་ཕྱིན་ཀྱིས་བསྐྱུལ་པ་ནས་བྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ལྷ་
 ཁང་བཞེངས། མ་ཁིའི་རྒྱན་དགེ་འདུན་དང་། སྤང་པོ་ལ་རྩུལ་བ་ཅུགས་
 (༡༩༡)། རྩ་ལོ་ལ་རྩུ་རྣམ་ལས་འདས་པའི་ལྷས་མཁྱེན་ནས་མི་ལས་གངས་
 རྩུར་མོའི་འགམ་དུ་འཁྲུགས་པའི་ལྷར་བསྐྱུར་བྱུང་རྩུལ་དང་། རྣམ་ཐར་རྩ་
 མཚར་བ་རྣམས་གསུངས། ལྷག་ལོ་རྒྱ་བ་དང་པོ་ནས་ཅུང་ཟད་བསྐྱུར། རྒྱ་བ་
 གསུམ་པ་ནས་ཞག་གི་ཤུ་རྩ་གཅིག་གི་པར་རྒྱན་མ་ཆད་པར་ས་གཡོས་བྱུང་།
 རྩིག་རྩེན་རྣམ་འཁྱོར་རས་བྱུང་དོ་རྗེ་དང་། ཉི་མ་དོ་རུ་བ་ཀས་ཀྱང་སང་འཆར་
 བཞིན་གདུལ་བྱའི་ལྷས་ནས་མཁྱེན་པར་རྩུལ་སྤྱི་ཡར་ཁྱེད་ལ་ཞུས་པ་མིང་།
 ལྷས་དང་ཆོ་འཕྲུལ་རྩ་མཚར་བ་དང་བཅས་ནས། ལྷག་ལོ་རྒྱ་བ་དགུ་པའི་ཡར་
 ཆེས་གསུམ་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་སོ། ། ཆེས་དགུ་ལ་གདུང་རྒྱུར་མིང་སྤྱི་
 འདབ་བྱས། ཉི་མ་ཉིས་འཁྲུར་གྱིས་རིང་བ་དང་། མེ་ཉོག་གི་ཆར་འཇའ་དང་
 འོད་སྟགས་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་མ་ལྟོང་། གདུང་ལ་ལྷ་སྤྱི་ཡར་བསྐྱེལ་སྟགས་རྩེན་
 དཔག་མེད་ཕྱོད། །

རྗེ་ཀམ་པའིའི་ཞལ་སྒྲོལ་པོ། ལྷུ་པ་ཐོབ་ཆེན་པོ་ཨོ་རྒྱལ་པ། ལྷུར་ཐམས་
 རྩུལ་ཡེ། ལྷུ་མ་ཨོ་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེ། ལྷུ་མ་མཉན་རས། རིན་པོ་ཆེ་གནས་ནང་
 པ། ལྷུ་མ་གནས་མཚོ་པ་སྟགས་མང་པོ་ཕྱོད། བསམ་གཏན་རྩེན་པ་བྱུང་རྩུལ་
 རིན་ཆེན་སྤྱི་ཡར་ཁྱེད་ཀྱིས་ཀའིས་ལ་ཆོས་ཐོབ། ལྷུ་པ་ཐོབ་ཆེན་པོ་གཤེགས་དུས་ཨོ་
 རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེ་མཚུར་སྤྱིའི་གདན་སར་བཀོད། དེ་ནས་གཉན་རས་ཀྱིས་ཅུང་
 ཟད་མཛད། དེ་རྣམས་ལྷུ་མ་གནས་ནང་པས་མཛད་དོ། ། གཉན་རས་མ་
 གཏོགས་པ་གཉིས་ཀམ་པའིའི་དཔོན་བརྒྱད་ཡིན།

རྒྱུ་ཡི་ལོ་ཟླ་བ་དང་པོའི་ཆེས་བརྒྱད་ལ་སྐྱེ་འབྱུངས་ཏེ། ཡབ་སྐུ་ལས་འཆང་
 ཆས་དཔལ་ཞེས་པ་སྐུ་ལས་སྤྱིང་མའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ཡིན། འོན་
 །ཀྱང་སྐྱེ་མས་ཆུང་པའི་རྒྱ་བདུགས་(༡༤༩)བྱས་པའི་འཆོ་བ་ལ། སྐུ་ལས་འབྱུངས་
 བས་འོ་མཆར་གྱི་ལྷ་ས་མང་དུ་བྱུང་། ལྷ་དང་བ་མི་ལམ་སྐྱེ་མར་ཤར། སྐྱེ་མེ་བ་
 དན་པའི་གསུང་མང་དུ་བྱུང་། འཕྱི་སྤྱོད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆོང་བ་
 ཅམ་གྱིས་མཁུན་པའི་ཡུལ་སྤྱོད་གསུང་གསུང་ཤིང་དགྲུང་ལོ་གཉིས་གསུམ་ཅ་
 བ་མྱེད་འཁོར་སྐྱི་མཆོད་(༡༤༧)དུ་ཕྱོད་ནས། དམ་པའི་སྐྱེ་(༡༤༨)ལས་
 འོད་བྱུང་ནས་ཐིམ་ཞིང་བྱིན་རྒྱུའས་ཞུགས། དམ་པའི་གདམས་པ་ཐམས་ཅད་
 སྐུ་ལས་སྐྱེ་ཆུད། ཡབ་ལ་གདམས་སྐྱོར་བྱས། མཁན་པོ་གཤེར་ཁང་པས་དྲིས་
 པས་སྐྱེ་ཆོ་སྤྱོད་མ་དང་བར་དོའི་ནམ་བུར་གསུངས། སྤྱིད་ཀྱིང་འཕགས་པའི་
 (༡༤༩)དུང་དུ་བྱུང་ཐེམས་རྒྱུའས་པོ་ཆེ་སྤྱོད། སྐུ་བཅེན་ཀམ་པ་ཆེན་པོའི་མ་
 འོང་པ་མཁུན་ནས། སྐུ་བཅེན་ཨོ་ཁུན་པ་ལ་ལྷ་ནག་གཅིག་དང་སྐྱེ་གསུམ་རོ་
 རྒྱུད་གཅིག་གཏད་ནས་འདི་སྐྱེས་ལེན་པ་ལ་ར་རང་ཡོང་གསུངས་པ་ཡོད་པའི་
 རྟེན་འབྲེལ་གྱིས། སྐུ་བཅེན་ཨོ་ཁུན་པ་དང་མཇམ་བཞེད་ནས། རྒྱུད་ཀྱང་སང་
 འཁྱོད་དགོངས་པའི་དོ་རྒྱུབ་སྐུ་བཅེན་ཨོ་ཁུན་པའི་སྐུ་ལས་དམ་གྱི་ལྷ་དང་བར།
 སྐུ་བཅོ་བཅེན་པོ་ཀམ་པ་ཁྱོད་ནས་གནས་གཤོར་བ་ཡིན་གསུངས་པ་བྱུང་བའི་
 སང་དེ། དེ་རིང་སྐུ་བཅེན་ཀམ་པ་ཆེན་པོ་འཁྱོད་པར་ཡོད། རོལ་མའི་བསྐྱེ་བ་
 གྱིས། སྐྱེ་བྱུང་སྐྱོས་གསུངས། ཉེ་གནས་ཆོས་ལྷས་པས། གཞན་སྐྱེ་ཡང་མི་
 དགལ། རྒྱ་བདུགས་མཁན་པོ། བཟའ་ཆོ་བྱ་རྒྱུད་ཁྱིད་པ་ཅིག་བྱུང་ཟེར་བའི།
 དེ་ཀ་ཡིན་བསུས་ལ་ནང་དུ་པོས་གསུངས། སྐུ་བཅེན་པ་དང་གཡས་གཤོན་དུ་
 བཞུགས་གདན་མཉམ་པོར་གཤེད་སྐུ་སྐུ་བཅེན་པ་ལ་སྐྱེར་ཡང་བསོད་ནམས་
 དང་སྐྱེའི་ཐིམ་དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་། གསང་བའི་བདག་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་
 བཞུགས་ནས་ལྷ་སྐྱེད་སྐྱིས་ཐིམ་གྱིས་མནན་པས་ནོན་པར་ཉལ་བར་ཕྱོད། ས་
 མཆོས་སྐུ་ལ་ཆོས་ཡང་བྱ་རྒྱུད་སྐུ་ལ་མི་འཆོལ། འཛིགས་སྐུ་ལ་མེད་

པར་མཆོད་ཁང་གི་མདུན་ན་སྤེལ་གདང་ཅིག་འདུག་པ་དགོལ། ལྷུབ་ཆེན་
 བཞད་ཅིང་ཕྱུ་རྒྱུད་ཐོ་མ་ཅིག་འདུག ལྷན་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡོང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་
 ཡོང་གསུངས། གདན་ལ་བཞུགས་ནས་ཁྱེད་ལྷུ་ཡིན་གསུངས་པས། ར་མིང་
 ཡོངས་སུ་གཤམ་པ་ཀླ་པ་ཡིན། སེམས་ལ་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཀྱི་ཆལ་རྒྱུགས་ཀྱང་།
 ལུས་འབྱུང་བཞིའི་ཆལ་མ་རྒྱུགས་པའི་དེ་ཡི་བར་དུ་ཁྱེད་ཀྱིས་བསྐྱུངས་པར་བྱ་
 གསུངས། དེ་བཞིན་ཡིན་པར་འདུག་ར་ལ་དག་པའི་རྒྱང་བ་མང་པོ་བྱུང་
 གསུངས་ནས་མོས་ཀྱས་དང་མཉེས་ཆོར་ཆེན་པོས་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་ལྷན་བསྐྱུངས།
 དགེ་བསྟེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ལྷན་འཇུག་གི་ཐུགས་བསྐྱེད་(༡༤༧)གནང་།
 དབང་གདམས་རག་གནང་ནས་བསྐྱེམས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཆོའི་སྡེ་
 གི་རྒྱ་ལྷན་མ་གཤམས་པ་ཤེས་པ་བྱུང་། དེ་ནས་བརྒྱུ་མཉེ་མགུར་མང་པོ་གསུངས།
 དཀྱང་མོ་བདུན་ལ་མཁན་པོ་ཀྱན་རྟེན་ཤེས་རབ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་། མཆོན་ནི་
 རང་བྱུང་དོན་རྟེན་པ་སྤྱོད་ཆེ་སྤེལ་མཉེ་གསང་མཆོན་ཡིན་པ་དེ་ཀ་བཏགས། དེའི་
 སྐབས་སུ། མཆོར་ཕུར་ཁྲ་མ་གཉན་རས་ལ་སྒྲུབ་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཁྱུང་བཞུན་
 བྱུང་ནས། གདན་སར་འཕྱོད་ན་ལ་སྒྲུབ་འདྲན་བཏང་བྱུང་། ལས་སྟོད་ཀྱོད་
 ལྱང་ཕྱོན། ལྷུབ་ཆེན་ཨོ་རྒྱལ་པས་དབང་བསྐྱུར་མཛད་པའི་ཆོ། ཁྲ་མ་བདེ་
 མཆོག་དངོས་སུ་གཟིགས། ལྷན་གཅིག་སྒྲིལ་པའི་ཡེ་ཤེས་(༡༤༨)བརྟན་པར་
 ལྷུང་། ཉམས་རྒྱང་དག་རྒྱང་ལ་ཕྱོད་ཆོང་པ་དང་མཇལ་ནས་སྒྲིལ་སྒྲུར་(༡༤༩)
 གནང་། དེ་ལྷན་དག་རྒྱང་བྱུང་བ་ནམས་ཁྲ་མ་ལ་བྱས་པས། བར་ཆད་འབྱུང་
 བས་གཞན་ལ་མ་སྒྲིག་གསུངས། ལྷན་གྲར་མ་མགོན་ཕྱོད་ནས་མཆོར་ཕུར་ལྷུང་དུ་
 དེངས་གསུངས། དེ་ནས་མཆོར་ཕུར་ཕེབས། མཉན་རས་དང་མཇལ་ཆོ། ས་
 ར་ཏྲ་དང་མཇལ། བར་རྒྱང་བསྐྱུབ་རྒྱ་འཕྲོན། ཤིང་སྐམ་བཅུག་པ་ཡལ་ག་
 རྒྱས། ལྷན་འཕར་འཕྲུང་དུ་སྒྲུབ་ལ་ས་འདེབས་མཁན་གྱིས་མ་དེ་འཕྲོད་དུ་
 བཏང་ནས་མཆོ་མ་ཅིག་གནང་། ཁྱེད་ཀྱིས་ངའི་མིག་ལ་རི་བཅུགས་བྱས་
 གསུངས་པའི་ཁབ་བཅུག་པ་མེད། ས་གཅིག་བཏང་བ་ལགས་ཟེར་སྟེ། ཉ་མོ་ལ་

སགཡས་མང་དུ་བྱུང་བའི་ཆོ་ལུས་ཀྱི་ཆ་བདུན་གྱིས་(༡༢༠)ཞིང་ཡོ་སེས་
 རྒྱལ་མེད་དུ་ཤིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་ཐུགས་སྒྲུབ་ཅིང་། སྤྱི་
 ཆོ་བརྗེས་ཀྱང་བསྐྱེལ་བ་མི་མང་འུ་ ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རང་ཆས་སྤྱི་རྒྱལ་ས་
 ཀྱང་ཐ་མལ་པའི་སྣང་རྒྱལ་དང་བསྐྱེད་ནས་གཞན་ཡང་སྤྱི་མ་ཐམས་སྤྱི་བ་དམ་པ་
 བསྐྱེན་ཏེ། དགྲུང་ཡོ་བཙོ་བརྒྱད། མངལ་དང་ཤོལ་རྒྱ་ཅིས་པའི་ཉི་ཤུ་
 (༡༢༡)ལ་མཁན་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་གཞོན་ནུ་བྱང་རྒྱལ་བ་དང་ལས་ཀྱི་
 རྒྱལ་དཔོན་དག་འདུན་རིན་ཆེན་གྱི་སྤྱན་རླུང་བསྐྱེད་པར་རྒྱལ་ས་ནས་འདུལ་
 བའི་སྐོར་གསན་(༡༢༢)། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཤུག་གཞོན་ནུ་ལ་མཚན་ཉིད་
 (༡༢༣)མཐའ་དག་གསན། སྤེ་མདོ་པ་ཆེན་པོ་ཀྱན་དགའ་དོན་གྲུབ་(༡༢༤)
 ལ། རྗེ་དམ་པ་དང་གྲུབ་ཆེན་ཨོ་རྒྱན་པའི་ཆོས་སྐོར་ཀྱན། སྤྱི་མ་རྒྱལ་ས་ཐུན་
 གན་མཚོ་བལ་དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་སོགས་གདམས་ཁྲིད་དང་། ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་
 ཆོ་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ཐམས་ཅད་གསན་ཞིང་། གཞན་ཡང་གཤེན་རྗེ་རྒྱ་
 རྒྱལ་པ་སེང་གེ་སྤྱ། གསང་བདག་ངོས་ནག་པ། དབུས་ཆོ་བ་ལ་སོགས་དང་
 བཅས་ཏེ། སྤྱི་མ་དེ་ཐམས་ཅད་གང་མང་འབའི་དབང་བྱིན་སྐབས། ཁྲིད་
 གདམས་དག་མདོ་རྒྱུད་བསྐྱེད་བཙོས་ཀྱི་ལུང་དང་བཤད་པ་མཐའ་དག་
 གསན་ནས་སྤྱི་མར་བཀྱར་ཞིང་ཞབས་རྟོག་མཛད་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་
 ཆོས་རྗེ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཞུ་ཞིང་སངས་རྒྱལ་དངོས་སྤྱི་མས་ཀྱས་མཛད་
 པའོ། །དག་པའི་སྣང་བ་ལ། དངོས་དང་མནལ་ལམ་དུ། སངས་རྒྱལ་དང་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ། རྒྱན་གྱི་པར་ཆེན་གྲུབ་ཐོབ་རྒྱལ་ས་དང་མཛལ་ཞིང་
 ཆོས་གསན་དབང་བྱིན་སྐབས་ཉིད་པའང་རྒྱན་པ་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཉི་རྒྱལ་པོ།
 སངས་རྒྱལ་མི་འབྱུག་པ། སངས་རྒྱལ་འོད་དཔག་མེད། སངས་རྒྱལ་སྤོས་ཀྱི་
 སྤང་པོ་སོགས་སངས་རྒྱལ་དུ་མ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ།
 འཇམ་དབྱངས། རྒྱན་རས་གཟིགས། གསང་བའི་བདག་པོ། དཔམས་མགོན།
 སྤོས་ཀྱི་སྤང་པོ་སོགས། གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་ས་ར་ཏ། སྤྱི་སྤྱི་བ། སོགས་མེད་སྤྱི་

མཆེད། ཚེས་ཀྱི་གནས་པ། བསྐྱེད་འབྱུང་གནས། ཉེ་མོ་པ། ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལ།
 བེ་མ་ལ་མེ་ཏུ་སྟགས་དང་། རྟོགས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་པོ་མེ་ལ་རས་པ། མཉམ་མེད་
 དྲགས་པོ་ལྟ་རྒྱུ། རྟོན་ཚང་པ་(༡༧༥)སྟགས་བརྒྱད་པའི་སྒྲུ་མ་རྣམས་དང་
 མཇལ་ཞིང་ཚེས་ཐོབ་རྒྱལ་རྣམས་ཐར་དུ་གསལ་ཞིང་། མི་དམ་གྱི་ལྟ་(༡༧༦)
 བདེ་མཆོག་ཡབ་ཡུམ། དཔྱེས་རྟོག་ཡབ་ཡུམ། གསང་འབྱུང་། གཤེན་རྩེ་
 གཤེད། འབྱུང་པོ་འདུལ་བྱེད། རྩེ་རྩེ་ཕུར་པ། ཀྱུ་རུ་ཀྱུ་ལ། རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཆོ་
 སྟགས་ཡི་དམ་ཚེས་རྒྱུང་དུ་མ་གཟིགས། འཇམ་དབྱངས་ཆེན་པོ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་
 མཆོན་དང་གོང་དུ་འབྱོན་(༡༧༧)དུས་མདོ་ཁམས་སྤུ་མཇལ། ཚེས་གསུང་
 རྒྱུང་མཇལ་པའི་ཆེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དུ་མ་དང་མཇལ་བའི་དག་སྤང་
 བྱུང་། ས་རྒྱུར་ཕྱོད་དུས་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་དབང་མེད་པར་ཚེས་
 དང་ཕྱིན་སྐབས་ལྟས། མདོ་ཁམས་སྤུ་ཕྱོད་ནས་ལྟ་སྤྱོད་དུ་ཐེབས་དུས། བགས་
 ལ་མེ་ཆེན་འབར་བ་ལ་སྤྱོད་རྩེ་ཆེན་པོའི་བདེན་སྟོབས་མཇལ་པས་དུ་བའི་ནང་
 བས་འབྱུག་བྱུང་ཞིང་ཆར་རྒྱན་ཆེན་པོ་བབ་ནས་དེ་མ་ཐག་མེ་ཞི། སྤུ་པོ་
 གནས་ནང་དུ་ཕྱོད་དུས་རྩེ་རྩེ་དཔལ་ཅེགས་འཁོར་བཅས་ཀྱི་བསྟུས། མི་དང་མི་
 མིན་ཀྱན་དབང་དུ་བལྟས་ནས་ཤར་རྟུགས་གོ་ལ་ཉིདེ་འབྱུགས་པ་ཞི་བར་བྱས།
 མདོ་ཁམས་གནས་སྤོ་དང་མཆུར་ཕུ་བྱུང་རྩེ་དུ་བྱུལ་ཆེན་ཨོ་རྒྱལ་པ་དག་སྤང་
 ལ་རིམ་པར་ཕྱོད་ནས་ཐར་གྱི་གདམས་རག་ལྟག་མ་རྣམས་གསུངས་ཤིང་སྟོགས་
 དུས་ཀྱི་འགྲོ་དོན་ལྟར་བལྟན། མདོ་ཁམས་ནས་དབུས་ལ་ཕྱོད་པ་གཉན་ཆེན་
 ཐར་ལྟ་སྟགས་ཐོད་ལུལ་གྱི་གཞི་བདག་ཀྱན་གྱི་བསྟུས། མཆུར་ཕུར་ཆོས་རྒྱུང་
 ལྟམ་དུལ་གྱིས་བསྟུས། ལྟ་སར་རྩེ་པོའི་དབུ་ཐོག་དུ་གསེར་གདུགས་ཕུལ་བའི་ཆོ་
 རྟུགས་བཅུའི་ཞིང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱན་ལ་མཆོད་པའི་སྤང་བ་ཤར། གང་དཀར་
 དུ་བཞུགས་པའི་ཆོ་གོང་པོའི་རྒྱལ་ཁམས་སྤུ་འགྲོ་དོན་འབྱུང་བའི་ལྟས་ཤར་ནས་
 འབྱོན། སྤུ་པོ་ཐངས་ལྟར། ལྟ་རི་གཡུ་མཆོ་སྟགས་ལ་དག་སྤང་དཔག་མེད་
 ཤར་ཞིང་། གོང་པོ་ཐམས་ཅད་ཚེས་དང་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱིས་བདེ་བ་ལ་བཞོད།

མཚུར་ཕྱེད་རྒྱལ་སྐྱེ་རི་ཁྲོད་དུ་ནང་གི་ཙུང་ཐེག་ལེ་(༡༧༤)ཐམས་ཅད་
གཟིགས་པས་ཐུའི་གཟེང་སྐར་དུས་རྒྱུར་(༡༧༩)ཀྱན་མཆོད། ཅིས་ཀྱི་བརྟན་
བཙུག་མཛད་པ་དང་མཚུར་ཕྱེད་རྒྱ་ཐེག་དང་གཞལ་མེད་ཁང་མཛད། ལྷ་
བཞིར་སྟེགས་དུས་སུ་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ལྷས་བྱུང་། བདེ་ཆེན་གྱི་རི་ཁྲོད་
བཏབ། བདེ་ཆེན་དུ་ལྷས་རག་ཡིད་གསུམ་དབྱེར་མེད་དུ་གཟིགས་ནས། ཐུ་
ནང་གཞན་གསུམ་དབྱེར་མེད་བཏོད། རྟེ་མདྲོ་བ་ལ་དབང་བྱས་དུས། ཀོ་འཁོ་
ཅན་གྱི་བར་ཆོད་ཙུམ་གྱི་འདུག་པ། ཆོས་རྗེ་ཉིད་ཆོས་རྒྱུར་ལེར་ནག་ཅན་དུ་
སྐད་ཅིག་གིས་བྱུར་ནས་བདུལ་བའི་རྩ་འཕུལ་རྟོགས་ལྡན་གྲགས་མེད་གིས་མི་
ལམ་བཟུང་ནས་ལྷར་ཐུན་པའི་མཛོང་། དེ་མོགས་བརྟན་ཆོས་མཛད་པ་དང་།
ཉམས་རྟོག་ཁྱེད་ནང་འཁྲུངས་ཚུལ་ངོ་མཆར་གྱི་རྣམ་ཐར་མཐའ་ལས་པན་འབྲིལ་
མེ་ལང་། བདེ་ཆེན་དུ་བཞུགས་དུགས་ཀོང་དུ་འགྲོ་དོན་དུས་ལ་བབས་པའི་
ལྷས་བྱུང་པས་བྱོན། ནག་སུ་རི་ཁྲོད་བཏབ། ལོ་གཅིག་གི་ནང་དུ་གནས་དང་
གཙུག་ལག་ཁང་མང་པོ་ཆར། རྟོག་ཐུང་(༡༤༠)དུ་རྩོ་རྗེ་ཐེག་པ་མཐའ་དག་
གི་དོན་རྟོག་ནས་གསང་སྐྱེས་ནང་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་མཛད། ཤར་བྱོགས་ལས་
ཀྱི་གཤེན་རྗེའི་གནས་(༡༤༡)ཚུལ་རི་རྩ་བར་གཟིགས། ཙུང་ཐེག་ནས་མདར་
ངོ་མཆར་གྱི་ལྷས་མང་པོ་བྱེལ་བསུ་བ་ཀྱན་གྱིས་མཛོང་། ཐུང་དམ་པོ་གཅིག་ལ་
འགྲོ་དགོས་ཡོད་པར། སང་འབྲོན་པའི་དོན་ལྷ་བ་གཙང་པོའི་གཞུང་ལ་བྱེ་མའི་
ལམ་ཅིག་སྟོ་དུར་དུ་ཆགས་ནས། སང་དེ་ལ་དཔོན་སྟོབ་ཀྱན་ཚུན་པས་ཐུང་
དམ་པོར་འབྲོན་མ་དགོས། འདི་འབྲི་གྲུང་སྟོན་པ་ལེ་ཤེས་དཔལ་གྱིས་གྲུང་
མཛོང་འདུག དུགས་ལྷ་སྟོན་པོར་མེ་རྟོག་གི་ཆར་བབས། ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་སྟེགས་
གཡོས་སྟག་ལེ་ལ་དབུས་སུ་བྱོན། ལྷ་སར་ངོ་མཆར་གྱི་ལྷས་དུ་མ་རྒྱང་ཞིང་།
མཆོལ་པ་དང་། ཁམས་པ་དང་འཁྲུགས་པ་འདུལ། དེ་ནས་མདྲོ་ཁམས་སུ་
བྱོན། སྐར་མ་ལྷ་ཁང་གསོས་ཤིང་འགྲོ་དོན་མཛད། ལྷ་ལྷུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་རི་
རྩ་བར་རྟོགས་ནས་ཆོས་དབྱིངས་བརྟན་པའི་རྣམ་བཤད་མཛད།

ལྷལ་ལོ་རྒྱ་བ་དང་པོ་ལ་ཆོས་རྒྱུང་གིས་བསྐྱེད་ནས་སྐྱེ་བའི་ (༡༤༩) ལ་
 ཟམ་པ་མཛད། ལྷན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ནས་ནགས་ལྷུང་དཔེན་པ་ལ་
 བཞུགས་པའི་ཆོ། མར་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་པར་དུ་ལོ་གསུམ་ནས་འཕྱོན་དཀོས་པའི་
 ལྷང་བཟུན་བྱུང་། ལྷལ་ལོའི་དབྱར་ནི་ལོགས་སུ་ལོ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འཕྲོ་ཅིག་
 ཕྱོན་ནས། ལྷང་གི་རྒྱལ་པོ་འབུམ་པའི་གནད་ཟབ་སྐྱོད་བཟུན། མ་རིར་དཔེན་
 པ་བཞེན་ནས་ཉིང་འཛིན་འཕེལ། གཤེད་བར་གྱུར་ནས་འཕྲོ་རྒྱ་རེལ་
 བས། རང་རྟོག་གཞན་རྟོག་ལ་བརྟགས་དབྱུང་གིས་ཟེར་བའི་ལྷང་བཟུན་བྱུང་
 བ་ལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་པ། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པས་ཐུགས་
 བསྐྱེད་པས། ལྷལ་ལོ་དུ་འཕྱོན་དཀོས་པའི་རྟོན་འཕེལ་འགྲིག་ནས་སྐྱོ་ཆོ་མཁར་
 མ་ཕྱིན་པར། འཕྲིན་ལས་ལྷག་མ་ལ་གོང་པོར་རྒྱུ་བ་བཞེས་དཀོས་པར་མཁུན་
 བས། དེའི་བཞུགས་གནས་སུ་ལྷན་གྱུབ་ལྷོང་གི་རི་ཁྲིད་བཏབ་པའི་རྟོན་ནས་
 ཐར་ལ་ལེགས་པར་དབྱུང་ན་གསལ་བར་བཞུགས། ལྷང་བཟུན་བཞེན་མར་
 ལྷལ་པོ་ཐོག་མེ་ལྷུང་ (༡༥༠) ཀྱི་ལྷན་འདྲེན་ལ་མགོན་པོ་ཆལ་ཆིང་འཇའ་ས་
 དང་འབུལ་བ། ཀམ་བཞིའི་གཟེར་གྱི་ཐམ་ཁ་དང་བཅས་པ་བསྐྱར་བཏང་ནས་
 ལྷག་ལོ་རྒྱ་བ་བདུན་པ་ལ་བཏེགས་ནས། དབུས་སུ་ཕྱོན། མ་རི་རྟེན་མར་ལས་
 ཀྱི་མཁའ་འཕྲོའི་རྣམ་འཕྲུལ་དང་ས་གཤོས་ཆེན་པོ་བྱུང་། ལྷ་མར་གྱུང་ཐང་དུ་
 ཉི་ལྷོ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་པས་གཙོ་མཛད་དང་འཛོམ་འདམ་དུ་ཕྱོན་པས།
 ལྷལ་གྱི་རྒྱ་བ་ལ་འབྲུག་གི་སྐྱོ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་། ཉི་མ་གཟམ་བཟུང་ (༡༥༡) །
 ཁ་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་པས། ལྷལ་པོ་ཆེན་པོའི་སྐྱོ་ཆོ་ལ་བར་གཙོད་ཡོང་། རང་རེས་
 དེར་མི་སྒྲིབ་པར་འདུག་གསུངས་ནས་མཆོར་ལྷུང་ལོག་ རྒྱུ་ལོ་རྒྱ་བ་གཉིས་པ་
 ལ་བཏེགས་ནས་ཕྱོན། ལྷུང་གི་ལམ་དུ་འཕྲོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་དོ། ། ལྷལ་
 པོ་གནམ་དུ་གཤེགས་ས་ཀྱིན་ཇང་རྒྱར་མཁུན་ནས་སྒྲིབ་བྱུངས་ཀྱི་ཆོ་ག་
 (༡༥༢) མཛད། ལྷལ་ལྷུང་རྩ་བུས་ (༡༥༣) མ་བའི་རྒྱ་མར་བྱས་ནས་ཀྱིན་
 ཇང་རྒྱར་ལྷོ་བཙུགས། དེ་དུས་འཕྲིན་ལས་བར་ཆད་མེད་ཅིང་འཕེལ་བའི་ལྷས་

གར། ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཆེས་བཙུན་ལ་མོ་ཐུང་དུ་ཕེབས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་རིན་པོ་
 ཆེད་པལ་སྟོན་པོ་དང་བཅས་པའི་བཀུར་ཉི་ཆེན་པོས་མཆོད། དབང་བསྐྱར་
 ཞིང་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་པར་མཛད། རྒྱལ་པོ་དེ་ཡང་སྐྱ་ཆོ་ཐུང་ཞིང་། ལྷ་ས་མཁུན་
 ཞིང་། བྱ་མོ་ཟླ་བ་དང་པོའི་ཉ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཐོག་ན་ཐེ་ཐུར་སྐྱོན་ཚོའི་ཕྱལ་
 བས་ཏའི་རྩར་གདན་ཕེབས་པ་བསྐྱ་བ་ལ་སྐྱེ་འགྲོ་བྱེ་བ་ཕྱག་དུ་མ་ཆོགས་པའི་
 བད་དུ། ཁྱོམ་ལ་སྐུས་ཀྱང་ལམ་མི་ཕྱེད་པ་ལ། ཆོས་རྗེ་ཞུ་ནག་གསོལ་མ་ཆི་པད་
 དབྱངས་མཛད་ཀིན་བྱོན་པའི་ཁྱོམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོ་སྐབས་ཕྱེ། ཟླལ་དཀར་
 ཆེན་པོའི་མདུན་དུ་རྒྱལ་པོ་ཉིད་བྱོན་ནས་བསུ་ཞིང་ཞབས་ལ་བརྟུགས། མོས་
 བྱས་དང་དབུལ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ། མོར་མའི་ཐའི་དུ་རྒྱལ་བ་ཐུན་
 (༡༩༡)། ཡམ་ཐེ་ཐུར་ཐའི་སྤེལ་སོགས་མི་དཔོན་ཀུན་གྱིས་དབང་བྱས། ཉེ་
 གནས་གྲགས་བཙན་ཐའི་ཉི་དཔེན་གྱི་ཆེན་དཔོན་ལ་བསྐྱས། མི་དཔོན་མང་
 པོས་མཐའི་སྤེལ་རན་བཅམས་ནས་འབྲུགས་པ་ཆེན་པོ་ཡང་པར་བྱུང་བ། ཆོས་
 རྗེས་ཞལ་ཉ་བྱོན་ནས་བདེ་འཇམ་ལ་བཞོད། ཆོས་རྗེ་བཞུགས་ཤིང་ལ་རྒྱལ་
 ཁམས་བདེ་བའི་ཁག་འཁུར་མཛད་པས་སོག་དུ་ཕེབས། ཟླ་བ་དྲག་པ་ལ་གང་
 ཏོར་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་སར་བཞུགས་དུས་སྐྱ་ཆོས་སྟུང་ནམས་གྱིས་བར་ཆད་བསྐྱར་
 ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ལྷ་ས་གར། འགྲོ་དོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་མཛད།
 སྐབས་དེར་ཐུན་རས་གཟིགས་གྱིས་ལྱང་བཞུན་ཞིང་རྒྱལ་པོའི་ཆོ་མུ་འདོན་དུ་
 འཁུན་པར་བྱས་ནས། བྱ་མོ་ཟླ་བ་ཟླ་བའི་ཉ་ལ་བཞུགས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རྟེན་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཀམ་པ་ཞེས་པའི་མཆོན་གྱི་འཇའ་ས་ཀྱི་ཉི་དམ་ཁ་ཤེས་
 གྱི་སྤེལ་ཁ། གསེར་ཡིག་སྟོར་མོ་ཕུལ། བོད་རྒྱ་རི་གསར་རྟེན་དུ་གསེར་ཐའི་
 གནང་བྱིན་དང་། ཉིད་གྱི་ཞལ་སྟོབ་མདོ་ཁམས་གྱི་སྤུ་མ་ཉིང་འཛིན་བཟང་པོ་
 དང་། མཆོལ་དགོ་སྟུང་ཆེན་པོ་ལ་སི་རུའི་ཐམ་ཁ་སོགས་སྐྱེས་མའི་གནང་བྱིན་
 ཕུལ། མཆོར་ཐུར་འཇའ་ལ་དུ་རྒྱལ་པོའི་དུས་མཆོད་དང་ཡིན་ཐང་(༡༩༢)
 བཅུགས། མཆོར་ལྱང་པ་དར་གན་དུ་ཕུལ་ཕྱར་ལམ་ཅེ་ལྟ་དང་མི་ཉག་འགར་

ཕྱོད། དེ་ནམས་སྤྱོད་མཆར་གྱི་ལྟ་དང་འགྲོ་དོན་དཔག་ཏུ་མེད། མི་ཉག་
 དུལ་དུ་སྒྲོན་གྱི་ལྟ་ཁང་དང་གདན་ནམས་གསེས། གདན་ས་བསྐྱས། དེ་ནས་
 མི་ཉག་རིང་མོར་ཕྱོད། མི་སྐྱུ་པལ་པ་མི་ཅིག་གིས་གོས་ཀྱི་བྱ་བ་ནས་བཏོན་ནས་
 གསེར་སྒང་ཉིས་བརྒྱ་ཅམ་སྤུལ། ཞབས་ཏྲིག་དང་འགྲོ་དོན་དཔག་ཏུ་མེད།
 འབྲུགས་པ་ཐམས་ཅད་འདུམ། དམར་ཁམས་ནས་སྐར་མ་ལ་ཕྱོན་ཞིང་། ཕག་
 སྤྲོ་བ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་ཉེར་ལྡེ་ལ་འདམ་དུ་ཐེབས། དབུས་གཙང་གི་གཞི་
 བདག་ནམས་ཀྱིས་བསུས། ཆོས་གསུམ་མཆོད་པ་ཅིག་གི་དུས་སྤུ། ད་དྲུང་ཤར་
 རྒྱལ་སྤྱོད་འགྲོ་དོན་ཡོད་པའི་ལྟ་བུར་། རྒྱ་བ་དགུ་པ་ལ་མཆུར་སྤུར་ཐེབས།
 ལྟ་ས་གྲུང་ཐང་བརྒྱད་ནས་ཕྱོད། དེ་དུས་གོང་དུ་མི་དཔོན་ནམས་ལ་བདེ་
 རྒྱལ་སྤུར་བ་མཆོན་གསུང་ཕྱོད། དབུན་བསམ་ཡས་མཆོམས་སྤུར་བཞུགས།
 མཁས་སྤྱོད་དང་གདུལ་བྱ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྗེས་སུ་བཟུང་། ཆལ་པ་ལ་ཆ་རྒྱུན་
 གཏད་ནས་གསེར་གྱི་བཟུན་འཇུར་(༡༥༠) ལུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་བཞེངས། དེ་
 ནམས་རབ་གནས་མཛད་པའི་ཆོས་ངས་རྒྱས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དཔག་ཏུ་
 མེད་པ་དངོས་སུ་ཐེམ་ཞིང་ཆོས་རྒྱ་རྒྱགས་པར་སྤྲང་། ས་རྒྱུགས་འགའ་ཞིག་དུ་
 ཆོ་རྒྱུས་པ་ལ། རྟིགས་དུས་སྤྱི་པའི་ཆགས་སྤྲང་དང་བར་ཆད་བྱུང་རྒྱལ་
 ནས་མ་ཐོན་པའི་རྒྱལ་དུ་མཛད་ཅིང་དོན་ལ་བསམ་ཡས་སུ་ནས་ཐོན་ནས་སྤུས་
 གྲང་མཆོར་བར་བུག་ཏུ་བཟུང་། གོང་ནས་འབུལ་བ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པས་
 གདན་འདྲེན་ཡང་ཡང་རིམ་པར་བྱུང་ནས། བྱི་བ་ལོ་རྒྱ་བ་བརྒྱད་པ་ལ་ཕྱོན་
 ནས་ཆོས་བཅོ་ལྡེ་ལ་འདམ་ནས་ཐེགས། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་བར་དུ་འགྲོ་དོན་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་མཛད། ཡོན་མཆོད་མཛལ། ཉིན་གཅིག་རྒྱལ་སྤོན་གཉིས་དང་ཡོན་
 མཆོད་གསུམ་པོ་ཡོད་སར་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལ་ཆོ་རྒྱ་དྲངས་པས་སྤྱོད་ཆོའི་བར་ཆད་
 ཞི་ཞི། རྒྱུན་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་མ་གཏོགས་ཕྱིས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གང་ཡང་རྒྱལ་སར་ལོ་
 བརྒྱ་གཅིག་ཡན་ཆད་བཞུགས་པ་སྤུལ་མེད་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་རྒྱལ་
 སར་རྒྱ་མོ་བྱ་ལོ་ཕྱོད་ནས་ས་མོ་ཕག་གི་ལོར་རྒྱལ་ས་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ལོན་ཞིང་

ད་དུང་ཡང་སྤྱི་ཚེ་བརྟན་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ཡང་བདེ་བ་ལ་བཞུགས་པ་དེ། ཆོས་རྒྱུ་
 རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་ནོ། ཞོང་དོར་བར་ཆད་ཀྱི་ལྟས་ཆེན་པོ་གཅིག་
 རྒྱུང་བ་སྤྱོད་རས་གཟིགས་ལ་གསོལ་བ་བཏབས་པས། ཞོང་མ་དང་ཆོས་མཛད་
 རྒྱལ་ལ་གནོད་པས་མི་ཚུགས་པའི་ལྟས་རྒྱུང་། རྒྱང་ལོ་རྒྱ་བ་བརྒྱད་པ་ལ་གིམ་
 མི་ཤན་ཞེས་པར་ས་གཡོས་ཆེན་པོ་ཡོང་བར་མཁྱེན་ནས། ཆོས་རྒྱུ་པ་ཁང་པ་
 བས་སྤྱིར་ཁྱོད་ནས་ཐང་ལ་བཞུགས། ས་གཡོས་ནས་སྤོང་རྒྱལ་ཞིག་པས་རྒྱ་
 ཐམས་ཅད་སྤོས་ནས་ཆོས་རྒྱུ་ལ་སྤྱོད་པས་ཁྱུང་འོང་པ་ཆོད་དང་། དཔོན་སྤྱོད་
 རྒྱལ་བཞུགས་སར་གནོད་པ་གང་ཡང་མེད། རྒྱལ་སྤྱོད་རྒྱལ་ལ་དུས་འཁོར་
 དབང་མོ་ཆེ་(༡༧༠) མཛད་པའི་ཆོ། རིགས་ལ་མཁའ་འཁྱིའི་(༡༧༡)
 ཆོགས་དང་བཅས་གར་སྤྱིར་ཞིང་ཁྱིན་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་རྒྱུང་བ་རྒྱུང་། འདི་ཡན་
 ཆོད་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་རྒྱལ་ཐང་རྒྱལ་བསྐྱེད་རྒྱལ་ལས་བརྒྱས།
 འདི་མན་ཆད་ལོ་རྒྱུས་ཐོས་པ་དང་། འདུལ་འཛིན་ལས་དང་དཀོན་མཆོག་
 འབྱུང་གནས་ཀྱིས་བཏབས་ཅིང་བསྟ་ཤིས་འབྱུང་གིས་བྱིས་པ་ལས་བསྐྱེད་
 སྐབས་དེར། རྒྱ་དང་མདོ་སྤྱད་པའི་བརྗེ་རན་པ་འགའི་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
 ཆོས་ལ་མི་དགའ་བའི་མི་དཔོན་རྒྱལ་སྤོས་བྱས་ནས། བོད་མ་གཏོགས་པ་
 རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་བརྗེ་མི་གཅིང་བ་རྒྱལ་མི་སྤྱིར་འཁྱུག་ཅིང་། ཁལ་དམག་འགའ་
 བལྱང་བསྐྱེད་པ་ལ། ཉི་མེ་ལྷ་མི་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁྱུང་པས་མ་གྲུབ་
 པར། སོ་བུང་གི་ཁྱུ་མོན་གདོང་(༡༧༢) དུ་གྱུན་འཆོགས་པའི་སར། ཆོས་རྒྱུ་
 པས་རྟེང་ལ་ཁྱོད་ནས། རྒྱང་རྒྱལ་སྤོས་ཁྱུང་གཞན་ནས་བཞུགས་པའི་བ་
 ཡན་ཐའི་བྱིས་འགོ་བྱས་སྤྱོད་པོ་ཐམས་ཅད། དང་པོ་ཉི་མེ་བཞུགས་སར་ཁ་
 ལྟས་ཡོད་པས། མར་འཁྱུར་ནས་ཆོས་རྒྱུ་ལ་བཞུགས་སར་ཆོགས་པ་ལ། ཁྱེད་
 རྒྱལ་སྤྱོད་རྒྱལ་སྤོས་ཁྱུང་གཅི་མཛད་ཅིང་ཆོས་པ་རྒྱལ་སྤོས་དབང་མེད་དུ་ཐོས་ནས།
 འདིར་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་མི་བསྐྱེད་པར། བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པས་ལྷགས་འདི་འདྲ་
 ཁྱེད་པ་ཅི་ཡིན། རེད་ཆོ་ཆོ་འདི་ཡི་རྩོགས་མ་ཁྱེད་པར་ཁྱེད་ཆོ་ལ་ཁྱུང་ཡོང་སྐུ་

མམ། སྐར་གྱི་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་གོང་མ་ཆོས་བྱ་བ་ནས། ར་ཁྱེད་ཆོས་
 འཆོས་པ་ཡིན་ནམ། རྒྱལ་པོའི་སྤྱོད་དང་རྒྱལ་ཁམས་སྤྱིའི་ཁག་ཁྱེད་སྤོང་པོ་རེ་
 རེ་ཅམ་གྱིས་ཐེག་པ་ཡིན་ན་ཁྱེད། རེད་ཐམས་ཅད་ཐོད་དུ་འཕྱོ་བ་ཡིན་
 གསུངས་པ་ལ་སོགས་བཀའ་སྤྱོད་མང་པོ་ཕྱོད་པས་སྤྲུག་ནས། རེ་མ་ཐག་བརྩེ་
 གཙང་མི་གཙང་ནམས་མཆོད། ཅི་ཅམ་དར་གན་ལ་འདོན་འཇའ་ས་སྤྱོགས་
 ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱགས། རེ་ཞིག་དེ་ལྟར་འཇགས། གན་པས་སྤྱོད་བདག་བྱས་
 བས་ཏེ་ཏུར་ཀར་ལྟེ་(༡༢༩)བཞེངས། དཀྱིལ་ཁང་དུ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཆོའི་ལྟ་
 ཆོགས། གཡས་གཡོན་དུ་བཀའ་བརྒྱུད་སྤྱོད་མའི་སྤྱོད་དང་བདེ་མཆོག་ལྟ་ལྟེའི་སྤྱོད་
 བསྐྱངས་(༡༣༠)ཆོས་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་བཞེངས། མིང་ཀྱན་ཏུའང་ཀར་ལྟེ་
 བཅུགས། འབྲི་ཐག་གི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཤེལ་གྱི་སྤེལ་ཁ། མཆུར་སྐར་གདན་ས་བ་
 ལ་ཀླུ་པ་སྤྱིའི་གསེར་གྱི་ཐམ་ཁ་གནང་། སྐར་ཡང་རྩ་ཆེང་སང་ཟེར་བ་ནག་
 སྤྱོགས་ཀྱི་སྤོང་པོས་དན་བྱས་ནས། གན་མ་མཆོད་པ་ནམས་ལ་གཙོར་བ་བྱུང་
 བའི། ཆོས་རྩེ་པའང་ཅུང་ཟད་བྱགས་ཆད་ནས། སྐར་ཉིད་ཀྱི་གསུང་དང་།
 རྒྱུ་ལྟེ་ཆོས་མཁན་མཁས་པས་ཆོས་ཡིག་ལ་སྤྱོད་རིང་བའི་ལྟས་ཡོད་ཅིང་ཆོ་ལ་
 དབང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པ་ལ་བྱགས་འབྱུང་ལྟེ་དགའ་ལྟན་དུ་གསེགས་པར་
 བཞེད་དོ། ། ལྟག་ལོ་རྒྱ་བ་གསུམ་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ལ། རྒྱལ་སྤོན་ཀྱན་འདོམ་
 སར། རྒྱལ་འབྱུར་ར་ནི་ནམ་མཁའི་སྤོན་དང་འདྲ། གར་འཕྱོ་མི་ཤེས་པས།
 རང་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་དོན་སྦྱབ་པར་འདོད་པ་ནམས་སྐར་དུ་བསྐྱབ་ཤིག་གསུངས་
 ཡང་། སྐར་ཐོད་དུ་འཕྱོད་གསུང་པས་འཕྱོ་མ་གཏོགས། སྤྱོད་འདའ་བའི་གསུང་
 མ་གོ་ ཡོས་ལོ་རྒྱ་བ་ལྟ་པའི་ཆོས་ལྟེའི་ཕོ་རེངས། མན་ལ་མ་སད་པར་འོད་
 གསལ་གྱི་ངང་ལས་དོ་རྩེའི་མགུར་བཞེངས་པ་གསོལ་ར་བ་ཤིག་མེད་སོགས་ཀྱིས་
 ཐོས། རེ་མ་ཐག་དུ་ནམ་མཁའ་ལས་ཆོས་རྩེ་བྱ་རན་ལས་འདས་ཟེར་བའི་སྤྱོད་
 དང་ས་གཡོས་ཆེན་པོ་བྱུང་། ལྟ་པའི་བཅུ་བཞི་ལ་ཏེ་ཏུ་ནས་བཞེགས་ནས།
 རྒྱུ་ཆོན་ཁར་སྤྱོད་སྤྱོད་མཆོད། རྒྱ་བ་ནམས་སྤོང་མ་ཆོས་བཅུང་པའི་ཆོ། སྤོན་

ནག་དང་འོད་དང་འཇའ་ཚོན་ལྷ་ཚོགས་བྱུང་བ་ཅི་ཡིན་ཞུས་པས། དགེ་བའི་
བསེམས་གཉེན་ཅིག་གསེགས་པའི་གདོད་པར་ཡོང་གསུངས། དེ་ཉིན་ནས་ཤར་
དོ་བར་དུ་འཇའ་ཚོན་རྒྱན་མ་ཆད། ཤར་དོར་གོང་མ་ཐའི་དུ་སྒྲོན་པོར་བཅས་
པ་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཀྱིས་ཚིམ་པར་མཛད་ནས་ཚོས་བརྒྱན་ནས་སྤྲུལ་ཐམས་ཟི། ཟླ་
བ་དུག་པའི་བརུའི་ཉི་མ་ལྷེད་ཡོལ་ལ་ནམ་མཁའ་དཔལ་པོ་མཁའ་འགྲོད་པག་དུ་
མེད་པ་ཚོགས་འདུག་པའི་མཚོད་པ་བསོམས་ཞེས་འདུལ་འཛིན་པར་གསུང་
བྱོན། བ་ཡན་ཐའི་ཤིས་དུས་ནས། ཚོས་རྗེ་སྤྲུལ་འདའ་བར་ཁྱ་ཞུས་པས། བ་
ཐོད་དུ་འགྲོ་སྐྱམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྒྱལ་སྒྲོན་ལ་མ་སྤྲུབ་པའི་བཀའ་ལས་ཀྱང་
ཅུང་ཟད་འདས། དེ་ལྷ་པར་སོང་ཟིན། ད་འདི་ཙམ་དུ་སོང་ནས་བཙས་སྤྲུ་
མེད་པས་ཞིང་གཞན་དུ་འགྲོ་རྒྱལ་སྒྲོན་ནམས་བསྐྱན་པ་དང་བྲིམས་ཚོས་
བཞིན་རྒྱོངས་གསུངས། ཉའི་དཔེན་གྱི་ཕྱི་དཀོན་མཚོག་རིན་ཆེན་གྱིས། ཚོས་
རྗེ་གསེགས་ན་བདག་ཅག་ནམས་ཀྱི་བསྐྱན་པ་རི་ལྷར་བརྒྱུད་ཞུས་པས། ལྷག་ལོ་
ཟླ་བ་གསུམ་པ་ལ་སྤྲུལ་པ་བཞིན་མཛད་གསུངས། སྤྲུབ་མ་ཚོས་གསོལ་བ་
བཏབས། ཞལ་ཏེ་ཞུས་བྱས་པས། ཚོས་ལ་བཙོན་པར་གྱིས། མད་ཀྱི་གདུལ་
བྱ་ལྷན་ལའང་ཐུར་པག་ལོ་ནས། ཕྱི་བ་ལོའི་བར་ཁྱ་ཏེ་བྱས་ཆར། དཔོན་སྤྲོ་བ་
རྒྱར་དུ་འཕྱད་པར་བུའོ་གྱིས་གསུང་བ་དེ་དུས་དུང་འཁོར་ཚོས་ཡིགེར་བཏབ་ཏེ།
ཚོས་རྗེ་སྤྲུལ་སྤྲུ་བཞི་པ་(༡༧༥) སྤྲུར་འབྱོན་པའི་ཞལ་བཞེས་སྤྲུ་གྲོམ། ། དེ་
ནས་བདེ་མཚོག་གི་མཚོད་བསྟོད་བྱེད་དུ་བཅུག མ་རྒྱན་གྱི་བསྟེན་བསྐྱབ་
(༡༧༦) ཀྱི་ལུས་གནད་གྱིས་འཕོ་བ་མཛད་ནས་སྤྲུ་རན་ལས་འདས་སོ། །
བཙོ་ལའི་དཀོངས་ཁ་རེས་དཔོན་དུའི་རན་ཅི་སྤྲུར་རེས་མཛལ་བ་ལ་འོང་ནས་སོ་
བང་སྟོ་མདུན་ན་ཡོད་པའི་ཚེ། ཟླ་བ་ཤར་བའི་དུས་ན། ཚོས་རྗེ་སྤྲུ་ཡོངས་སྤྲུ་
རྗེགས་པ་གསེར་གྱི་མཚོད་རྟེན་དང་བཅས་པ་བྱོན་པ། ཁོང་རས་པ་བཙོ་བརྒྱད་
གྱིས་མཚོད་ནས་བྱག་འཚལ། གཉིས་གྱིས་མ་མཐོང་། སྤབས་དེར་རྒྱ་དང་
འཇའ་མོར་ཐུར་ཉིད་གྱིས་སྤྲོག་བསྐྱབས་པའི་སྤག་པོ་དཔོན་གཡོག་གསུམ་གྱིས་

མཐོང་། གར་བཞུད་ལྷས་པས་ཏའི་ཏུ་ནས་པོད་ཏུ་འགྲོ་གསུངས། དཔོན་མོ་
 ལྷ་ཏུ་དཔོན་གཡོག་གིས་ཆོས་རྗེ་ཁྱིལ་བཏེགས་ནས་ཐའི་ཏུ་འི་སར་བཞུད་པ་
 མཐོང་། གཞན་ཡང་བུ་སློབ་དང་མཇལ་བ་ཆོན་པ་འགའ་ལྟར་གནང་། ཉི་ཤུ་
 ལྷ་ལ་ཕུར་ལ་བཀུར་ཏེ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་བྱས། གུ་ཕྱི་ན་མས་དང་ཐའི་ཕྱིས་
 འགོ་བྱས། མི་དཔོན་གུན་གྱིས་ཞབས་ཐང་ཏུ་ཕུར་སློབ་བཏེག་ནས། ཅན་ན་
 དང་ཨ་ཀ་ཏུ་འི་མེས་སྦྱངས། རོ་མཆར་གྱིས་ཆོ་འཕྲུལ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ཐམས་
 ཅད་ཆོས་པར་བྱས་ཤིང་། སྐྱ་གདུང་ལ་བདེ་མཆོག་ལྟན་སྦྱེས་དང་། སྐྱ་ར་ས་
 གཟིགས་དང་། ཆོས་འབྱུང་(༡༧༦) ཡིག་འབྱུར་བཅས་པ་སོགས་རྟེན་དང་
 རིང་སྒེལ་དཔག་མེད་བྱོན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོས་གཙུག་མཛད་གུན་གྱིས་མཆོད་
 ཅིང་། སྐྱ་གདུང་པོད་ལྷལ་ཏུ་སྐྱ་དྲུང་ས་ཏེ་མཆུར་ཕུར་ལྷ་ཁང་བཞེངས།
 གམེར་སྐྱ་དང་སྐྱ་འབྲུ་ཆེན་པོ་བཞེངས་སོ། ། ཆོས་རྗེ་ཉིད་མཆུར་ཕུར་བཞུགས་
 དུས་ཀྱང་ཀམ་པ་ཕྱི་དཔོན་བཟུད་རིམ་པར་བསྐྱོས་ཏེ། སྐྱ་མ་གནས་ནང་པའི་
 རྗེས་སྐྱ་སྐྱ་མ་བཀྲ་ཤིས་འབུམ། སྐྱ་མ་དབང་རིན། ཉེའུ་ཚོག་པའི་ཡོན་ཏན་
 དཔལ། སྐྱ་མ་ནག་པོ་རིན་ཆེན་དཔལ། སྐྱ་མ་ཆོས་དབྱིངས། སྐྱ་མ་ཆོས་རྒྱལ་
 ད་ལྟ་གདན་ས་ཕྱེད་དོ། །

ཞལ་སྒྲོབ་ནི། ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆུར་ཆོས་ལྷས་ནས་གཙུག་གི་
 རོར་བུ་འཛིན་ཅིང་། གཞན་ཡང་། ཉེའུ་ཚོག་གི་རྩྭ་སྦྱང་། བདེ་བ་ཅན་
 དང་ཆོས་འཁོར་གྱིང་(༡༧༥) གི་གདན་ས་བ་སྐྱ་ཕྱི་སོགས་དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་ཨོ་ཆུན་པ་ཆེན་པོའི་སྐུལ་སྐྱ་སྦྱེ་བ་བྱོན་པ་དང་། དམ་
 ཟེ་མཆོན་པོ། ལྷ་པོ་ཚོག་ཕྱོགས་པ་དང་། ཇི་ལ་མ་འོད་གསལ་གྱི་རྩལ་མཉམ་པ་
 རྟོགས་ལྟན་གཤམ་པ་མེད་གོ། རྒྱལ་བ་རི་ཁོད་པ། གུ་སྐྱ་ལུ་འི་བརྒྱལ་ལྷགས་
 (༡༧༧) མཐར་ཕྱིན་ཅིང་རིག་པའི་རྩལ་རྟོགས་རྟོགས་ལྟན་བསམ་གཏན་ལྷས་
 པ་མཐར་ཕྱིན་པ་གསུང་སྟོན་རྟོ་རྟོ་རྟོ་དཔལ་(༥༠༠)། རྒྱག་པོ་ཆེ་བ་ལྷ་རྗེ་རྣམས་
 གཉིས། རྩ་སྐྱལ། ཁོ་ཡོད་གེ་སྒྲོང་སོགས་རྟོགས་ལྟན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དཔག་ཏུ་

མེད་ཅིང་། ལུ་ཐུ་ཀུན་དགའ་ཀུལ་པོ། ཉའི་དཔོན་ལུ་ཐུ་དཀོན་ཅག་རིན་ཆེན་།
 སུ་དཔེ་སྤྱད་ས་ཆེན་པོའི་སྤྲེལ་ཉིང་འཛིན་བཟང་པོ་སྐུ་མ་མཛོད་དཔུས་ཀྱིང་།
 གསུམ་གྱི་གདན་ས་སྤྱང་ས་པའི་སྤྲེལ་ཆུམ་ས་སྐུ་མ་མཛོད་ཀྱིས་མི་ལང་། སྤྲེལ་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་སུས་ཤེས་པར་བྱས། ཆོས་རྒྱལ་སྤྱིའི་དྲུང་དྲུང་དཔེ་སྤྱད་
 དཔེ་བའི་སྤྲེལ་གྱིས་ཞལ་སྤྱོད་པུ་ཆེན་གྱི་དཀར་ཆག་ཁྱུང་བཏང་བའི་གཞན་མི་
 དཀོས་ཁོ་རང་གི་མིང་གིས་གསུངས་ཟེར་། ཡོན་ཏན་གཞན་མ་མཆོས་ཀྱང་།
 སྤྱི་ཆོ་གསུམ་བར་མ་ཆད་པར་སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱིས་བཞེན་པའི་དཔོན་སྤྱོད་
 ཡོན་ནོ། །

ཆོས་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱལ་སྤྱི་བཞི་པ་འབྱོན་པའི་ལྷང་བཟུན་པ་གོང་དུ་སྤྲེལ་
 པ་རྣམས་དང་ཀུན་པའི་རྣམ་ཐང་ལས། ད་ལྟེ་ལོ་བརྒྱ་ཅམ་ན་བུ་ཐེ་ཆེན་པོ་
 ལུགས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་དུས་གསུམ་མཁུན་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་ཅིག་ཕྱོད་ནས། བཟུན་པ་
 སྤྱིང་ཡང་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཆོས་རྒྱལ་རྒྱང་བའི་གནམ་མཐོ་ཆོས་ཆོས་
 བྱིན་ཀྱང་དུ་ལུག་པ་གཅིག་བཅུགས་ནས། འདི་ཆོས་སྤྱི་འདི་དང་མཉམ་དུས་
 རང་རེ་འདིར་འོང་། ཞོ་ཁ་ཐང་དུ་ལྟ་ཁང་གཅིག་ལྟེད་པའི་རབ་གནས་ལ་སོང་
 ཞེས་པ་སྤྲེལ་ལྟ་ལྷང་པ་རིན་ཀུལ་གསུངས་པ་དང་། ལྟེ་པོར་ཕྱོད་དུས་སོམ་ཤིང་
 ཆ་བ་གཅིག་ལ་ཆེ་མོ་གཉིས་པ་གཅིག་ལ་སྤྱི་ཀྱང་གཏད་ནས། ཤིང་ཆེ་འདི་
 གཉིས་མཉམ་པར་སོང་དུས་རང་རེ་འོང་གསུང་པ་སྐུ་མ་མཛོད་དང་མཐུན་པར་སྤྱལ་
 སྤྱི་ཕྱོད་ཚུལ་ནི་ཀུལ་ནས་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སུ་ཕྱོད་ཟླ། སྤྱོད་གསུང་ན་
 ཡོད་པ་ལྟར། ལྟེ་པོར་སྤྱོད་ལེགས་པར་སྤྲེལ་སྤྱོད་པ་ནས་མིང་ལོང་གསུམ་
 ཅམ་བར་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བུམས་པ་ལ་ཆོས་གསན་ཞིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ལས། བུམས་མཐོན་གྱིས། སྤྱོད་དྲུང་འཛམ་བུའི་གྱིང་
 དུ་སྤྱོད་པ་མེད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སོམ་ཞིག་ཅེས་བཀའ་ལྷལ་ཞིང་།
 དཔལ་ཉ་མཐོན་ལ་སྐུ་མ་མཛོད་དཔུས་པོ་མཁའ་འཕྱོད་པས་དབང་བསྐྱར། མངའ་
 གསོལ་ནས། བཀའ་བཞེན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་། འད་ལྟ་ཆོགས་འཕྲུལ་པའི་ཤེས་

གྱུ་ཁང་པ་ལས་ཤེལ་གྱི་ཐེམ་སྒྲུབ་ནས་བབ་ནས། འོག་གཤེར་གྱི་མགའིར་བྱོན་
 པས་རྒྱང་བ་བྱུང་གསུང་བ་རྩུང་ཤོང་པོ་དང་མདོ་ཁམས་ཀྱི་བར། རྒྱུང་ལ་
 རྩུང་གི་བྲག་རར་(༥༠༡) ཤིང་མོ་ན་ལ་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་བཞེས། གཏུང་ཁུས་སྐྱེ་ཙམ་
 ཏུ་འབྱུངས་ཆོ་ཡབ་སངས་རྒྱུས་དཔལ། ཡུམ་དགེ་འདུན་འབུམ། གཙུང་པོ་
 ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། ། ཡབ་ཡུམ་ལ་རོ་མཚར་གྱི་ལྷས་མང་པོ་བྱུང་ཞིང་།
 གསུང་མཆིན་མ་ཐག་ནས་སྒྲོན་གྱི་གནས་རྗེས་ཏུ་དན་པའི་གསུང་དང་། རྒྱལ་
 འཇུར་མང་ཏུ་བྱུང་ཡང་ཡབ་ཡུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུང་གི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཁྲིད་ཅིང་སྒྲིགས་
 རྒྱལས་བསྐྱར་ཏེ། ལན་གཅིག་དྲགས་ལྷ་སྐམ་པའི་མཚན་ཁང་ཏུ་བྱོན་དུས་
 བཀའ་འབྱུང་བླ་མའི་སྐུ་འདུ་རྒྱལས་ལ་དཔའ་རོ་མཁའ་འགྲོ་མང་པོས་སྐྱོར་
 འདུག་པ་གཞིགས་ནས། ཡབ་ལ་གསུང་བ་དང་། ལམ་ཏུ་དག་འཇིགས་ཡོད་
 མེད་མཆིན་བ་དང་། བྲག་གསུམ་མཚོ་རྒྱ་(༥༠༢) དང་། ཁྲུང་ར་སྐགས་ཆོས་
 རྗེ་ཞོར་མའི་ཡོན་བདག་རྒྱལས་རོ་མཆིན། སྐྱ་ཆོ་རྩ་མ་ལ་བྱོན་པའི་ཁང་པ་
 རྒྱལས་ཀྱི་སྐོང་དང་ལམ་སྐགས་མཆིན། སྐས་པོ་རྒྱུད་ཀྱི་ལ་སྐྱ་ཆོ་རྩ་མའི་ལྷ་ནག་
 ཡོད་པ་བླངས་ནས་གསེལ་བ་སྐགས་སྒྲོན་གྱི་རྒྱལ་ཐར་རི་རྩུང་བ་མཛད། བད་
 པ་དང་གདོན་ཆེན་སྐགས་ལ་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས་ཕན། བཅོམ་པར་མཆིན་པའི་
 གསུང་མང་ཏུ་བྱོན། ཆོས་ལྷ་བ་རྒྱལས་ལ་སྐགས་མེད་ཏུ་གསུངས་པས། ཆོས་
 རྗེ་གཟུ་པ་རང་བྱུང་རྒྱ་རྒྱུ་བ་ཡིན་པའི་གྲགས་པ་དྲགས་ཤོང་དང་།
 དཔུས་གཙང་མདོ་ཁམས་ཐམས་ཅད་བྱལ་ནས་ཆོས་རྗེ་ཞོར་མའི་ཏུ་ཆེན་ཐམས་
 ཅད་རིམ་པར་འདུས། གསེལ་རྩ་བ་ཤག་མེར་ཡོད་ནས་ཉེ་གནས་མཛད། ཡོན་
 བདག་གསར་རྟིང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀྲུང་བརྟེ་དང་ཞབས་རྟིག་བྱས། རྟིགས་
 ལྷན་ཡོ་རྒྱལ་དང་རྟིགས་ལྷན་མགོན་རྒྱལ་ལ་སྐྱ་ཆོ་རྩ་རབས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱོར་དང་བ་
 གདམས་པ་མཐའ་དག་བྱས། བླ་མ་རྒྱ་ཤོངས་པ་ལ་མདོ་མང་སྐགས་ཀྱི་དང་རྩ་
 ཆོགས་དང་། སྐབ་དཔོན་སྐྱོ་སྐས་མེར་གེལ་མཚན་ཉིད་སྐྱོར་ཐམས་ཅད་གསལ་
 འདེབས་བྱས། རྟིག་ལྷན་མགོན་རྒྱལ་སྐགས་ཀྱིས་དཔེན་པར་བྱས་པས། སྐྱ་ཆོ་

སྐྱེ་མ་དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཙུང་བཞི་བཞུགས་པར་ཞལ་གྱི་བཞེས་པ་ལ་སྐྱེ་བཅུ་ཙུང་
 རྒྱག་ལས་མ་བཞུགས་པས་རྒྱུ་མཆན་ཞིག་སྟེང་ན་མས་ལ་བྱགས་སྟེ་བས་དགའ་
 རྒྱུ་དུ་ཕྱོག་པ་དང་། གཤེགས་དུས་སྟེའི་བཞོད་པ་བཞུན་ཚུལ་སོགས་དགའ་
 རྒྱུ་ནས་སྒྲར་མི་ཡུལ་ཕྱོན་ཚུལ་རྒྱས་པར་དེ་དུས་གསུངས། གཞན་ཡང་བུ་སྟོབ་
 རྟིང་པ་ན་མས་རིམ་པར་མཇལ་ཆད་མ་ཞུས་པ་ནས་མཁྱེན་པ་དང་། སྟོན་གྱི་
 རབས་གསུངས་པ་དང་། ཡི་དམ་གཟིགས་པ། ཉམས་རྟོག་དང་དེོས་གྲུབ་
 བརྟེས་པ། ཕྱིན་བརྒྱབས་ཀྱིས་ནད་གདོན་ཞི་བ། འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་
 བདུལ་བ། དཔོན་པ་བཏབ་པ། འབྲུག་པ་འདུམ་པ། བཟུར་གསུང་པ།
 ཆོས་བཞུན་པའི་སྟོན་ཚུལ་ལ་བཞོད་ཚུལ་གིར་མ་ལང་སྟེ་ན་མ་ཐར་དང་མཁུར་
 འབུམ་དུ་ལྟ། ས་པོ་ཕྱི་བའི་ལོ་ལ་ཆོས་རྟེན་གྱི་སྟེའི་ན་མ་ཐར་ཆོལ་པས་སོས་ནས་
 ཞུ་ཡིག་ར་འདྲེན་བཞུར། ལྷག་ལོ་ལ་མཆུར་སྟེ་ནད་པའི་གདན་འདྲེན་ཕྱོག་
 དགྲུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་ལ་ཚུ་པོ་འབྲུག་ལོ་ལ་དུས་སྟེ་ཕྱོག་ ཡར་ཡུང་ནས་མཁྱེ་
 སྟོབས་ཀྱི་དབང་སྟུག་གིས་སྟུག་དང་བཟུར་བཞི་ཞབས་རྟོག་དུ་མ་མཛད། དེ་
 ནས་ཆོལ་ཡུང་ཐར་དུ་སྟུག་ཐེབས། དཔོན་སྟོབ་གསར་རྟིང་མཇལ་ནས་སྟུགས་
 འདྲེས་ཤིང་ཆོམ་(༥༠༣)། མཆུར་སྟུར་བདེ་ཆེན་ལ་ཐེབས་དུས་དོ་མཆར་གྱི་
 ལྷས་མང་དུ་རྒྱང་། སྟོན་ཀྱགས་ཀྱི་པོད་ཁམས་བྱུང། ན་མ་མཁའ་དབལ་དཔོན་
 གྱིས་མཇལ་ནས་གརྟོར་དབང་བྱས། བཟུར་བཞི་ཆེན་པོ་བྱས། བདེ་ཆེན་དུ་
 རྟིང་སྟེ་པ་ལ་རལ་སྟངས་མཛད། བཞན་ཆེན་དོན་གྲུབ་དབལ་བ་དང་། སྟོབ་
 དཔོན་རྟོ་བཅུན་པ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་། ལྷ་མ་གཡུང་སྟོན་པ་ལ་ཀྱགས་གསར་རྟིང་
 (༥༠༤)གི་དབང་བསྟེད་རྟོགས། ཡུང་མན་རག་མཐའ་དག་བྱས། སྟུལ་ལོ་
 ལ་སྟུར་མོ་ཡུང་པ་ལ་འཕྲི་ནད་གི་དཔག་བརྟེགས་(༥༠༥)པ་རྟོག་པ་ལ་སྟེང་
 ཤོད་ཀྱི་སྟེ་སྟེ་སྟེས་ཆོས་རྟེན་གྱི་དྲངས་ནས་སྟེ་སྟེ་སྟེར་ཐར་དུ་ཕྱོག་ མི་ཆེན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གྱི་མཐོན། དཔག་ཞི་བར་མཛད། ཆོས་རྟེན་པོ་དཔོན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་སྟེ་པོར་བཟུར། དམ་ཤོད་(༥༠༦)དང་གཙང་སྟུགས་ཀྱི་བྱང་

བརྒྱུའམ་མེ་འགྲོ་དོན་ལ་བྱོན། བྱ་ལོ་ལ་སྒྲུ་མ་འགྲོ་མགོན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་
 མཚན་པ་དང་མཁལ་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་གསུང་སྒྲིང་འཕེལ། བྱག་ཅེ་སྦྱོང་(༥༠༧)
 མཛད། རྟེ་ཐང་བརྒྱ་ཤོང་དུ་དགེ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་སྤྲུལ་མ་ཁྲུ་
 དཔོན་དང་ཆོས་རྩེ་པ་བཞུགས་ཁྲི་གསུམ་བཞེད་པས་ནས་གྲང་ལ་བཞུགས། ཁྲོ་མ་
 ཐམས་ཅད་དང་དད་ཀྱས་ཀྱི་ཉུར། སྒྲུ་མའི་དྲུང་དུ་ཆོས་འཕེལ་གསན། དཔོན་
 ཆེན་རྒྱལ་བ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་འདུས། སྒྲུ་བ་
 དཔོན་ཆེན་པོ་བཞི་ཐོག་པ་དང་རིམ་པར་མཁལ་ནས་བྱག་ཅེ་སྦྱོང་མཛད།
 མཚུར་སྤུར་གཞལ་ཡས་ཁང་གསོས། རྒྱལ་བུ་རྩ་ཕྱིས་ནམ་ཐར་ཐོས་ནས་
 འབུལ་བ་ཆེན་པོ་བྱང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆུལ་སྤོང་ནས་
 གསན་ཡང་ཐེ་ཆོམ་མ་ཆོད་པ་ལས། དེང་རྒྱུང་སྒྲང་རྒྱུང་གོང་དུ་སྒྲེབ་དུས།
 གོང་མས་དྲིས་པའི་སྒྲན་གྲགས་ཆེན་པོ་འདུག ཆལ་པ་སི་དུ་(༥༠༨) ཆོས་རྩེ་
 གོང་མའི་སྒྲོབ་མ་དམ་ཆོག་དང་ཤེས་རབ་ཆེ་བས། ཆོས་རྩེ་གོང་མ་ཡིན་པས་སྤྱོ་
 འདུག་ཟེར། རྟོག་དཔྱད་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གཏམ་གཏན་འདུག་ཞུས་
 པས། གོང་མ་བྱག་ཐལ་མོ་སྤྱར། སྤྱན་ཆབ་བྱོན་ནས། གདན་འདྲེན་གྱི་
 འཇའ་ས་སྒྲན་རག་ཆེན་མོ་བོད་ཡིག་མ། རྟེན་གསེར་གྱི་(༥༠༩) གཅིག་
 དུལ་གྱི་(༥༡༠) གསུམ། གོས་དར་དབྱེ་ཆོན་གསུམ་དང་བཅས་པ་བསྐྱར་
 བས་དཔོན་གྱིས་མི་དཔོན་དིང་རྒྱ་དཔོན་དཔོན་དང་། ཀར་ཕྱེད་ཕྱེད་དཔོན་
 དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཉི་ལྗེད་མི་བསོད་ནམས་ཤེས་རབ་བཏང་བྱང་
 བ་བྱ་ལོ་ལ་ཕེབས། བྱ་ལོའི་སྟོན་ཉེད་སི་དུ་བའི་རྫོང་བ་མཛད། ཆོས་ཞུས། ས་
 ཕོ་ཁྱི་ལོ་སྒྲུབ་དང་པོ་གཉིས་པའི་མཚམས་ལ། ལྷ་ས་གྲང་ཐང་དུ་སྤྱན་དྲངས་
 བས་རྫོང་བ་བྱས། འབྲི་གྲང་སྒྲོམ་པ་ནང་པ་གྲགས་རྒྱལ་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་འཕེལ་
 དང་རྫོང་བ་རིམ་པར་བྱས། ཁྱི་ལོ་སྒྲུབ་ཐེབ་བཏོན་པའི་སྒྲུབ་བཞེད་པའི་ཉི་ཤུ་ལ་
 མཚུར་སྤུར་ནས་སྤྱིད་ལ་བྱག་བཏེག་ནས་བྱང་ལ་རིམ་གྱིས་བྱོན། ཆོས་རྩེ་གོང་
 མའི་ནམ་ཐར་ཐོས་ལྟར་བའི་ཀྱང་ནོན་ཆེ་བའི་བྱགས་ཞིབ། འབུལ་བ་དང་གདུལ་

བྱ་བསམ་གྱིས་མི་བྱ་བ་པ་བྱུང་། ཀྱང་དཔོན་ཏུ་སྒྱུར་དངས། ཆོགས་པ་སྒྱིམ་
 འབྲུལ་བ་ཞབས་ཏྱིག་ཆེན་པོ་བྱས། རྒྱགས་བསྐྱེད་གསུངས། བཀ་མའི་ཆོག་
 གནང་། དེ་ནས་ཐུགས་དཔོན་ཏུ་བཞུགས་ནས་འདམ་པ་ཀུན་གྱིས་འབྲུལ་བ་
 ཆེན་པོ་བྱས། དེ་ནས་གང་སྐུར་(༥༡༡)བཞུགས། ཆོས་བརྒྱ་གཅིག་ལ་སྒྱུ་
 ལྷ་མོ་ཆེར་སྐར་བཏབ་པ། རྒྱང་ན་གནས་པའི་སྒྲོབ་མའི་མི་ལམ་ཏུ་མཐོང་།
 དེར་སོན་ཁྱི་སི་པ་དང་། མཚུར་ཀར་ནང་པས་གཙོ་བོ་སྒྱིམ་གྱིས་མལ་སྒྲོབས་དང་
 སྒྱུ་རིམ་(༥༡༢)སོགས་ཞུ་ཆོགས་བྱས་པའི་མ་ཁྲུས་པ་ནས་མཐུན། སྒྱིམ་མང་
 མི་དཔོན། ར་གར་སང་གི་ཕྱིར་ཤོག་གསུངས། ཆོག་ཙལ་མོང་ཏུ་ཕྱོན་ཏུས་དེ་
 ཞག་ཆར་ཞོད་ཆེན་པོ་འདུག་ནག་ཚུ་ཆེས་པའི་མི་ཐར་ཡིན་ཞུས་པས། ཚུ་ཚུང་
 ཏུ་འགྲོ་གསུངས། དེ་རུབ་ཆར་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་། ཚུ་ཚུང་ཏུ་སང་ནས་སང་
 བདེ་མོར་ཐར་བ་ལ་ལ་མཆོན་ཆེ་ཞུས་པས་དེའི་གཞི་བདག་བྱང་། ཆོས་ཞུས་
 པས་ཡོན་ལ་ཚུ་བསྐུར་བ་ཡིན་གསུངས། ཤ་པོ་ནས་གཞིར་ཡིག་པས་ལུ་ལགས་
 ཆེབས་པ་ཞུས་པས། སེམས་ཅན་ལ་གནོད་འཆེ་མི་བྱེད། ཁྱོད་རང་ཆོང་ལུ་
 ལག་མ་ཞོན་གསུང་ནས། ཁལ་བཞོན་རྣམས་ནང་ནས་བཏང་ནས་བྱིད།
 འཇའ་མོ་བ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་དགལ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་རྒྱ་མཚོ་ལ་གསུམ་དམག་
 འཇམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱེད་བཀྲམ། འབྲུལ་བ་དཔག་མེད་བྱས། སྒྲོན་མོ་
 ཐམས་ཅད་མར་བྱུང་ལ་བྱས་ནས། རོ་སྒོག་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཤ་འགྲིམ་པ་མེད་
 པའི་བཅའ་བ་དམ་པོ་མཛད་པའི་བསྐྱེད་རྣམས་ཆེ་ཞིང་སྒྲོབ་པ་དཔག་ཏུ་མེད།
 བྱང་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་བདག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་དང་རྣལ་འབྱོར་མང་པོ་
 བྱང་། རྒྱ་བ་ལུ་པའི་ཉེར་དགུ་ལ་རྒྱང་རི་ཆོག་ནས་མགུལ་ཏུ་ཕེབས། དེར་སྐྱེ་
 འགྲོ་མང་པོ་ལ་ཆོས་གསུངས་ཏུས་འཇའ་དང་མེ་ཏྱིག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་བྱང་། རྒྱ་
 བ་དུག་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་སོག་ཟམ་སྒྲར་ཕེབས། བཙོ་བརྒྱུད་བར་ཏུ་བཞུགས།
 དེར་ལྷ་ནག་གདོང་གིས་ཐོག་མར་ཆོ་འཕྲུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷད་པ་སྐུར་ཡང་གཏོར་
 མ་ཕྱིན་པས་དམ་ལ་ཐོག་ཤིང་རྒྱ་ཆད། མདོ་དུས་ཐམས་ཅད་འཆོགས་པས་

ཆོས་མང་པོ་གསུངས། འབྲུལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་། མེ་ཉྑལ་གི་ཆར་
 བབས། ཟླ་བ་བརྟན་པའི་ཆོས་བརྟན་ལ་ག་རེར་མེབས་ནས་བརྟུ་བར་བཞུགས།
 ཆོས་བརྟུ་གསུམ་ལ་གསར་མ་སྐར་དུ་མེབས། ཆོས་མེ་རས་ཚང་པའི་སྲ་མ་ཕྱོན་
 ནས་བསྟ། ཆོས་མེ་ར་གདན་དྲངས། ཟླ་བ་བརྟན་པའི་ཆོས་དཔལ་ནས་བཅ་
 བརྟན་བར་སྲ་ཁ་ཏུ་འགོ་དྲོན་མཛད། ཟླ་བ་དཔལ་པའི་ཆོས་བརྟུ་གཉིས་ལ་ཆམ་
 ལ་ཁར་མེབས། བཅ་བརྟན་ལ་ཀམར་མེབས་ཉིན་འཆའ་ཆོན་དང་མེ་ཉྑལ་གི་
 ཆར་བབ། ཉེར་བརྟན་ལ་སྐར་མ་རན་པས་གཙོ་བྱས་ལྷ་པ་དྲུ་སྟོབ་སྟེ་ལ་འབྲུལ་
 བབས། ཟླ་བ་བརྟུ་པའི་ཆོས་གསུམ་ལ་ཀམར་ན་བཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོས་མའི་
 འབྲུལ་བ་རྣམ་བཞག་མཛད། ཐུགས་བསྐྱེད་ཆེན་མོ་གནང་། མདོ་ཁམས་ཀྱི་ཆེ་
 དཔལ་འདུས། ཆོགས་པ་ཁྲི་ཐག་རེ་ཙམ་བྱུང་། ཉིན་གཅིག་ནས་མཁར་ཉི་ཟླའི་
 བར་ན་མེལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་དང་། ཆོས་རྗེའི་སྟེ་བཞུགས་པ་དྲིང་ཏུ་དཔོན་
 དཔོན་གྱིས་མཆོད་། ཟླ་བ་བརྟུ་གཅིག་པའི་ཆོས་དཔལ་ལ་རྩ་རྟེན་(༥༡༩) དུ་
 ཕྱོན། བརྟན་བར་བཞུགས། ཉིན་ཅེ་རེ་ཕྱིན་བསྐྱབས་བཤད་མི་ཟིན་པ་བྱུང་།
 ཆོས་བཅ་ལ་ལ་ཀར་མ་ནས་ཐེགས་བརྟུ་ལ་ཕྱིམ་ཐང་དུ་ས་སྟེ་པའི་ཉེ་གནས་
 དཔལ་ལྷན་བཟང་པོས་འབྲུལ་བབས། ཚུག་གཉིས་བར་དུ་སྐར་ས་རྣམས་ཀྱིས་
 སྟེལ་བྱང་བྱས། བཅ་བརྟན་ལ་ཤ་ཏུ་ལ་ལ་ཕྱོན་ནས་ཟི་དགོན་དུ་ཞག་གཉིས་
 བཞུགས། ཉེར་གཉིས་ལ་ཟི་མདའ་ཏུ་ཨ་ཁོས་འབྲུལ་བ་ཞབས་ཉྑལ་བྱས། ཉེར་
 བརྟན་ལ་ལ་འོར་དུ་མེབས། དེར་དཔོན་ཆེན་གྱིས་གཙོས་བྱས་མི་དཔོན་ལྷན་
 བསྟུ་བ་ལ་བྱུང་། ཟླ་བ་བརྟུ་གཉིས་པའི་ཆོས་གཅིག་ལ་རྩན་སྟོང་ཐང་(༥༢༠)
 དུ་མེབས། འཕྱི་རྒྱ་(༥༢༡) ལ་འཕྱོན་དུས་རོ་མཚར་གྱི་ཉལ་མང་པོ་བྱུང་།
 ཆོས་གསུམ་ལ་དཔོན་ཆེན་པས་ཤྱ་དང་འབྲུལ་བ་བྱས་ཐུགས་བསྐྱེད་ཆེན་མོ་
 གསུངས། ཆོས་བརྟན་བཞུགས། ཀམར་པའི་དགོན་ལག་གཉིས་སྟེ་ཕྱོན། སྟེ་ཆོ་
 ར་མའི་རྣམ་ཐར་མང་པོ་གསུངས། མི་དཔོན་དང་གཤེར་ཡིག་པ་ཆོས་བྱང་ལ་མ་
 ལ་འཕྱོན་པར་ཞུས་པས། ང་འཕྱོད་ཏེན་གང་ཆེ་བྱེད་གསུང་ནས་མ་གནང་བར་

གྲེལ་བྱོན། ཆེས་བཅུ་ལ་རག་ཐག་ཏུ་ཕེབས། དེ་ནས་མདོ་ཁམས་དཔོན་ཆེན་
 གྱུས་ལྷ་ཁང་ཆེན་པོ་བཞེངས་ཡོད་པའི་རབ་གནས་མཛད། ཆེས་བཅུ་བཞི་ལ་ཉི་
 ཐག་རི་བྱར་ཕེབས། མི་ཕྱེ་ལ་གཟུགས་སྤྲུང་ནས་དཔོན་ཆེན་པས་གཙོ་མཛད་མི་
 དཔོན་རྣམས་དེ་ནས་སྤྱི་ག ཆའོ་དའོ་ཞབས་ཉོག་ལ་བཏང་། གྲེ་ཕུར་ཉི་ལྷག་
 ལ་ཕེབས། ལྷ་མ་དཔལ་ལྡན་པའི་གཙོ་མཛད་གྲེ་བོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 ཆེས་བསྟ། འཇའ་འོད་མང་པོ་བྱུང་། ཉེར་བརྒྱད་ལ་དཔལ་ལྡན་པའི་དཔོན་
 ཏུ་གདན་དྲང་འབུལ་བ་བྱས། དེར་དད་ལྡན་རྣམས་ལ་ཆོས་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་བར་
 ལྷང་ལ་བཞུགས་པའི་ལྷང་བ་བྱུང་། ལྷགས་བསྐྱེད་ཆེན་མོ་གསུངས། ཐག་ལོ་
 ཟླ་བ་དང་པོའི་ཆོས་གཅིག་ལ་གྲེ་མན་ཁལ་ཏུ་ཕེབས། ཆེས་གསུམ་ལ་ཕྱི་དཔོན་
 པས་གདན་དྲངས། ཆེས་བཞི་ལ་ཏུ་དཔོན་གས་གདན་དྲངས། ལྷགས་བསྐྱེད་
 ཆེན་མོ་གསུངས། ཆེས་ལ་ཐེགས། དེ་ལྟར་མདོ་ཁམས་སྤང་ལ་གཏུལ་བྱ་དང་
 ལྷ་བསྐྱེད་ཆོས་རྩེ་ཁོང་མ་བས་བྱང་ཆེ་བར་གྲགས་པ་བྱུང་ངོ་། །འདི་ཡན་ཆད་
 བཅས་པའི་གཤེར་ཡིག་པ་ལྷག་ཕྱིར་ཕྱིན་པ་དེས་ཡི་གེར་བཏབ་འདུག ཡོན་
 བཅུན་གྱི་སྐད་བཤད་པ་ལ། ཁྱི་ལོ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཉེར་ལྷ་ལ་མ་ཆུ་མྱིང་
 ལྷགས་སྤེལས་ལ་ཁད་པ་ལ། རང་རེ་རྟ་ཁ་བག་ཙམ་ཐལ་འདུག ལྷ་ཆུགས་
 ཕ་གི་ན་འཁོག་དགར་ཟེ་བ་ཡོད་པར་སྒྲོམ་གིན་བཏུང་ན་ཡོང་བར་འདུག ཉེ་
 ད་ཤིང་ཀྱན་བར་ཏུ་འཕྱོ་བའི་ཐབས་ཐེད་གསུངས། དེ་དང་ངོ་མོག་གིས་ཤིང་
 ངོ་བརྒྱབ་པ་དང་ཏུས་མཚུངས་པར་འདུག ཐག་ལོ་ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ཆོས་རྒྱག་
 ལ་ཆུ་གར་ཕེབས། ལྷལ་བྱ་སངས་ལྷ་ཕྱི་ཅན་ལ་རང་ཏུ་བསྟུ་བ་ལ་བྱུང་། གདན་
 འདྲེན་བྱུང་ནས་བརྒྱད་ལ་ག་རྒྱར་(༥༡༦)བྱོན། རྟ་མ་ཅོང་དབང་གིས་ལུར་
 རྟོ་མ་ཡར་ཞག་གཉིས་བཞུགས། ཅོང་དབང་དཔོན་ཅོག་དཔལ་གྱིས་མགོ་བུས་
 ལྷལ་བརྒྱད་བཅུག ཉིང་དཔོན་གྱི་མི་དཔོན་རྣམས་ལ་དབང་བསྐྱར། སྤང་ཉི་
 དབང་ཁོང་ཆོས་དམའ་ཐབ་འདུག པའི་སྐབས་སྤྲོ་ནང་འབྲིགས་ཀྱི་ཞལ་ཏ་
 མཛད། དབང་བདེ་ཁྲོལ་ལ་བཏང་། དབང་ཏུ་རྣམས་བཙོན་ལས་བཀྲོལ། ག་

རྒྱུ་ལྷག་བརྒྱུད་བཞུགས་ནས་ལ་བར་གྱི་ལྷ་ཁང་དུ་རྒྱལ་བུ་ཆོས་དཔལ་གྱིས་
 མཛད་པར་ཉི་པའི་སྐར་ལ་བཞུགས་གོང་འབྲུག། འཇའ་མོ་(472) ཐམས་
 ཅད་ཆད་པའི་དོན་གྱིས་གོང་དུ་ལམ་ལ་ཐོན་པའམ་ཕྱོན་ན་བར་ཆད་འབྱུང་བར་
 མཐུན་ནས་མ་ཕྱོན་པར་སྐྱེ་བྱུག་གི་བར་དུ་ས་ཆ་དེ་རྣམས་སུ་བཞུགས། སྐྱ་
 འཁོར་ལྷ་བརྒྱ་ཅམ་རེ་བཞུགས་པ་ལ་ཉིང་དཔེན་པའི་རྒྱགས་སྤྱད། རྟོ་མ་ཅིང་
 དབང་དང་། དེ་རྒྱ་མིང་ཆང་མ་འཆམས་པར་དམག་ཚན་ཆེར་བསག་ནས།
 རྒྱ་བ་བཞི་པའི་བཙུ་ལའི་ཉིན་འཐབ་དུས་བཏབ་པ་ལ་ཞལ་ན་བསྐྱར་ནས་
 འབྲུགས་པ་བཅག་རྒྱལ་རྒྱུད་ལྷ་བཙུན་ལ། གོང་མ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དུང་དུ་བྱ་
 ཡིག་བྱུང་འཕགས་བཀུར་ནས་རྒྱ་བ་གསུམ་པའི་ཉིང་གཉིས་ལ་སོང་པའི་རྒྱ་བ་
 བཞི་པའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ལ་སོ་བྱང་དུ་སྟེབ། བཙུ་བརྒྱུད་ལ་མཇལ། ཇའ་འདྲེན་
 གོང་མ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསེར་ཡིག་པ་རེ། གོང་མའི་གསེར་གྱི་གཅིག་དང་།
 དཔུལ་གྱི་གསུམ། གོས་དར་ཆ་དགྲ། ཐའི་ཆོས་དཔུལ་གྱི་གསུམ། གོས་དར་ཆ་
 བདུན། གསོལ་ཆང་། སྐུ་མ་ཆོས་རྒྱལ་བའི་ཆའི་གྱི་ལྷ་བཅུ་དང་བཅས་པ་
 བསྐྱར་ནས། ཆོས་རྗེ་པ་གའོ་འཇའོ་ན་བཞུགས་པར་རྒྱ་བ་དྲུག་པའི་གནམ་གང་
 ལ་སྟེབ་བྱུང་། ལྷ་ལག་ཞོན་པ་བརྒྱུད་ཅུ། བེང་ན་ཉི་ཤུ་ལ་ཞོན། ག་རྒྱ་བེང་
 ཀུན་གྱི་དམག་གིས་ཀིན་ཅང་རྒྱ་བར། རྟོ་དམག་གིས་སོ་བྱང་བར་གདན་
 དྲངས་སོ་གསུངས་པ་ཡོད་ཟེར། འོན་ཀྱང་འཇའ་མོ་མེད་རབ། སྐྱ་གེ་དང་།
 དུས་མ་བདེ་རབས་ལྷ་ཡིན་འདུག་པས། འཇའ་མོ་མེད་ན་རང་རྟ་ནི་མི་ཐོན།
 དམག་ཉུང་དུས་ནི་མི་ཐོན། ཆན་པོ་ཆེ་ཁྱིར་བའི་སེམས་ཅན་མང་པོ་ལ་གནོད་
 པས། འཇའ་མོ་ནམ་རྒྱུགས་དུས་འཕྲོ་གསུངས། རྒྱ་བ་གསུམ་པའི་ཆོས་གསུམ་
 ལ་སའི་ཆར་འབབ་པ་དང་ལྷ་ས་ངན་པ་བྱུང་བས། ཆོས་རྗེ་གསུང་གིས། དུས་
 ངན་པ་ཤར། གཏམ་ངན་ཆེན་པོ་ཅིག་ལྷུར་དུ་ཡོང་བར་འདུག་གསུངས། དེ་
 ཉིན་པར་ཉི་ཤའི་གདུང་ངོ་ལོག་གིས་རྒྱལ་བ་(473) དང་དུས་མཚུངས་པ་
 འདུག་རྒྱ་བ་ལྷ་བའི་བཅུ་གཉིས་ལ་དཔོན་དཔལ་འབུལ་གྱིས་བྱ་བ་བསྐྱར་ནས།

ཉི་ཤེད་ཀྱང་ཆོས་འཁོར་འཕྱོད་ཀྱི་ཡོད་པས། མཛོ་ལྷ་བཅུ་ཉི་འཆི་མེད་ལྷ་
 ཟེར་བ་ལྟར་བའི། མི་ལྟར་བར་བཞད་ནས། མི་རྩལ་མ་འདི་ཆོ་མཆར་གདུང་
 ཆོས་འཁོར་ལྟར་ན་དང་དགའ་ལྷོ་ཡོང་རྒྱ་འདུག་པ་མ་མཐོང་། གདུང་བཙམ་
 པའི་ད་རྒྱག་ཁ་ཅིག་ཞག་ནས་སླེབས་ཡོང་། མི་ལ་མ་བཤད་ཅིག་གསུང་ཅོན་
 ཞག་ལྷན་གདུང་བཙམ་པའི་ལྷག་ནམས་སླེབ་ལྟར། ལྷ་མ་འཇམ་དབྱངས་པ་
 དང་ལྷག་ཉོན་བསོད་ནམས་འདུམ་ལ་སྟགས་ལ་དབང་གདམ་པ་མང་པོ་གནང་།
 ཆར་ལྷ་བ་ནམ་ལྟར་གི་ཆར་བབས། ཤིང་ཀྱན་ཏུ་མ་ཕྱོད་པའི་ལྷ་རྩལ་ལྟར་བཅད་
 བག་ལོ་ལ་ལོ་ཞེས་ལྷ་རྩལ་བཅད་ལོ་ལྟགས་གསེར་ཡིག་པ་སྟོང་རྩམས་ག་
 རྩུ་སོང་བའི་སྐབས་སྟུ། ཆ་གོ་བ་ཤེས་རབ་དཔལ་ཟེར་བ་རྒྱུར་དུག་གི་འགྲོ་
 རོན་རྒྱུང་བའི་བྱ་ལལ་བ་ཆེན་པོ་དེ་རྒྱལ་ལོ་རྩེད་ནས་མཇལ་དུ་བྱུང་། ཆར་དུ་
 ཞག་གསུམ་བཟང་པའི་སྐབས་སྟུ། དེས་ལམ་རྩ་བྱས་ནས། ལྷ་བ་བདུན་པའི་
 བཅུ་གཅིག་ལ་གཏོ་ར་ནས་རྩོུགས་ལ་བྱོན། ཡར་སྤྱིང་ཁྲག་བ་སྤྱང་གཉན་ཆེ་
 རོང་གོང་བཤལ་ནས་ཆོ་འཕྲང་ལ་བྱོན། འཛིམ་ཀར་ལྷགས་མོས་ཞབས་རྟོག་
 ལས། ཞག་བཅུ་གཉིས་བཞུགས། དེ་ནས་གོང་དུ་སྒྲོར་མོ་འདབ་མི་བཅོང་།
 རྒྱལ་ལོ་རྩེད་ལ་བྱོན། དེ་ལྟར་རྩལ་པའི་བཅུ་ཞེ་བདུན་གྱིས་རབ་སྒྲུང་དུ་
 སེབས། མི་ཉག་ས་འདུ་གཉིས། རྩོ་ཤིང་གཉིས་འཕྲགས་ནས་དམག་སྟགས་
 བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་འདུག་པ་ལ་ཞལ་ཏེ་བྱོན། གནང་སྤྱིན་མཛད་ནས་འཕྲག་པ་
 ཆེ་རྒྱང་འདུམ་ནས། ལོ་སྒྲོར་གཉིས་མི་འཕྲག་པའི། ཡིག་འཕྲིན་བརྒྱ་དང་ཉི་
 ལྷ་མ་བདུན་མཛད། འཕྲག་འདུམ་བར་ལ་ལྷ་བ་དགུ་པ་ནས། ལྷ་བ་ལོ་ལྷ་བ་
 གཉིས་པའི་བར་དུ་འགོད། མདོ་ཁམས་ཀྱི་འཕྲག་ཆེན་རྩམས་འདུམ་པའི་
 རྩོགས་སྟུ་ལྷག་རྩུ་སོང་བ་ལ་ཏེ་བདུན་བརྒྱ་ཙམ་གསེར་སྤྱང་ཞེས་རྩོང་ལྷག་པ།
 ར་སྟག་ལྷ་བརྒྱ། དདུལ། ལྷག་གཟིག་ མཛོ་རྩལ་མོས་དར་སྟགས་ཤིན་ཏུ་
 མང་བ་སོང་། དེ་ཆར་ནས་རིན་ཆེན་སྤིང་དུ་གསང་བ་གསུམ་སྟུ་མཆོམས་
 མཛད། ཤིང་པ་བརྒྱད་བརྒྱ་ཙམ་བྱུང་། རབ་སྒྲུང་རྩོད་དུ་སེང་གི་སྒྲུང་ཟེར་བ་

བཏབ། རིན་ཆེན་གྲིང་ནས་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ལ་ཡོན་བཅུན་བཀྲས་རིན་གྱིས་
 མཚུར་སུར་བྱ་འདབ་དང་། ལྷ་ཁང་མཆོད་རྟེན་ཞིག་པ་རྣམས་འཆོས་པའི།
 དུས་གསུམ་མཁུན་པའི་སྐུ་འདྲའི་ཐོག་དུ་རྒྱ་མིག་འགྲེལ་བ་ལ་ཡོང་བ་ཟླ་བ་བཅུ་
 གཅིག་པ་ལ་མཚུར་སུར་སླེབས་པས་སྐད་འདི་རྣམས་བཤད། ཆོས་རྗེ་བ་རིན་
 གྲིང་ནས་མེར་གེ་དཔོན་དུ་རབ་གནས་ལ་བྱོན། དེ་ནས་འཕྱོགས་དཀར་ལ་
 འབྱོན་པ་ཡོད་ཟེར་ཁོང་གིས་ཐོས་འདུག གདན་འདྲེན་གྱི་གསེར་ཡིག་པ་
 རྣམས་ལ། ཁོང་ནས་བཀའ་རྒྱུན་ཡོང་བར་འདུག་པའི་སྐབས་སུ། ཆོར་མ་
 འདབ་མི་སླེབ་ནས། ཁོང་ཆོས་མ་ལན་པས་རྒྱ་མཆོན་ལྷས་པས་ཁོལ། མིང་
 ཀུན་གྱི་མཁར་དཔོན་ལ་སོགས་འགའ་ཞིག་ལ། ཆོས་རྗེའི་ཞབས་ཏྱིག་མ་བྱས་
 འདུག་གསུང་ནས་ཙ་ར་བྱང་འདུག ཁོང་མའི་འཇམ་ས་བྱི་བ་ལོ་དཔྱིད་ཟླ་བ་
 རྒྱུར་ཆེས་བཅུ་བདུན་ལ་གིས་པ། ཆོས་རྗེ་བ་དེད་ལ་བསམ་ནས་བྱོན་ནས་མདོ་
 སྐད་ལ་ཐེབས། མདོ་སྐད་དུ་ཐེབས་འདུག་ནའང་། གསེར་ཡིག་པ་དང་མི་
 དཔོན་རྣམས་གོ་མཆོད་པའི་དོན་གྱིས་ཐོད་ལ་བྱོན་པ་ཡིན་ལས་ཆེ། བྱང་རྒྱལ་
 གྱི་སེམས་གྱིས་སུར་གྱི་སྒོན་ལ་མ་རྒྱལ་པར་བྱས་པ་དང་། དེད་ལ་བསམ་ནས་
 མཁུགས་པོར་བྱོན་བྱས་ནས། གདན་འདྲེན་ལ་ཤེས་རབ་བཏང་བ་ཡིན་ཞེས་
 སོགས་བསྐྱེན་བསྐྱེད་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། གསེར་གྲེ་གཅིག་དཔུལ་གྲེ་གསུམ།
 གོས་མྱི་ནང་། དགུ་ཆོན་གཉིས་དང་བཅས་པ། འཇམ་ས་ཐོད་ཡིག་མ་ན།
 དཔོན་མཆོག་གི་བྱིན་བསྐྱབས་ལ་ལམ་དང་། འཇམ་ཐམས་ཅད་འཇགས་ཡོད་
 པས་སུར་བར་འབྱོན་པར་བྱ་ཟེར་བ་ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཆེས་གཅིག་ལ་གིས་པ་
 བསྐྱར་ནས་ཤེས་རབ་དཔོན་དཔོན་མངགས། སྐབས་དེར། དར་མ་རྒྱལ་
 མཆོན་མིང་ཆང་ལ་འཇུགས་མི་བྱང་ནས་ཉེས་པ་སྐྱགས་ལ་ཁད་པ། ཁོང་ལ་
 དཀར་བའི་མི་དཔོན་རྣམས་གྱིས། ཁོང་ཆོས་རྗེ་བའི་ཡོན་བདག་རྒྱུང་པ་ཡིན་
 ཐོད་གྱིང་སོང་རྣམས་ཁོང་མིན་པས་མི་སྐྱབ་པས། ཁོང་བཏང་ན་གདན་འདྲེན་
 སྐབ་ལྷས་པས། ཁོང་གདན་འདྲེན་གྱི་རྒྱལ་གནོན་ལ་སོགས་ཉིང་དཔོན་དང་

མན་ཆུང་གི་མི་དཔོན་དམག་དང་བཅས་པ་སང་བ་གདན་དྲོངས། ལམ་དུ་
གཤམ་ཕྱེད་མི་བྱུང་ནས་གདན་མ་འདྲོངས། ཁྱེད་རང་ནམས་མ་རྒྱུག་པར་གོང་
དུ་ཁྱེད་པ་ཐོང་གསུང་བ་བྱུང་བ་ལ། མིང་ཀུན་ཏུ་སློ་མ་འཇམ་དབྱངས་པས་
གསེར་ཡིག་པ་དམག་ཐེའི་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་འཚེ་བྱུང་ན་གདན་མི་འདྲོངས།
དེ་ནམས་མེད་ཀྱང་། འཇམ་ས་ཕྱོན་ཞིང་ལམ་བདེ་ན་གདན་འདྲོངས་པའི་ཁག་
དེད་ཀྱིས་འཁྱར་བེར་བ་བྱས་ནས་གདན་འདྲེན་གྱི་འཇམ་ས་དང་ཀར་མ་ལྟ་མིང་
པས་བསྐྱོས་འཇམ་བསྐྱུང་བ་ནམས་ཁོང་གིས་ཁྱེད་ཡོངས་ནས་ཆོས་རྒྱུད་དུང་དུ་
ལུལ་འདུག ཆོས་རྒྱུད་པ་བྱི་བ་ལོ་རྒྱུ་བ་བདུན་པའི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་གོང་དུ་
བཞགས། གདན་འདྲེན་ནམས་ཀྱིས་ཉ་རྒྱལ་རྒྱ་ཁ་ནས་བསྐྱེད་བའི་སྐད་དང་
འཇམ་སའི་རོ་བུས་སྐང་ལོ་རྒྱུ་བ་གསུམ་པ་ལ་མཚུར་སྐྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་
སྐྱེད་གི་དཔོན་ཆེ་བ་གཅིག ཆོས་རྒྱུད་པ་ལོ་རྒྱུ་བ་ནས་བཅུ་དྲུག་པ་བྱས་དེད་རྒྱས་
མཐོ་ཕྱིད་དཔོན་པ་སྐགས་ཀྱིས་གཅན་མ་རང་ནས་བསྐྱེད། མིང་ཀུན་ཏུ་ཞག་
བདུན་བཞུགས། རྒྱ་བ་བཅུ་པའི་བཅུ་བཞི་ལ་བཞིག་ནས་མི་ཉག་འགར་བཞུག
ཞག་གསུམ་བཞུགས། དེར་རྟོང་ཐའི་ཆེའི་ནའི་ར་བྱ་མིང་ཆང་(༥༡༠)གིས་
ན་བཟའ་ཁྱེད་བྱུང་། བ་ཡང་རྒྱར་ཐོ་གོན་དཔོན་ཕྱིའི་ཆེབས་པ་ཁྱེད་ནས་
སྐྱེད་སྐྱེད་བྱུང་། རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་བཅུ་དགུ་ལ་ཉའི་རྒྱར་(大都)ཐེབས།
ཆིང་སང་སྐགས་མི་དཔོན་ཆོས་བསྐྱེད། མཚོད་ཉེན་ཆོན་པོར་བཞུགས་ས་བྱས།
ཉེར་གསུམ་ལ་གོང་མ་ཡབ་སྐུས་དང་མཇམ། ཉེར་དུག་ལ་རྟོང་ཐའི་ཆེའི་སྐུས་
འཁྱུངས། སང་དེ་རྟོང་ཐའི་ཆེ་གདན་དྲངས་ནས་གསེར་བྲེ་གཅིག ལྷག་ཕྱིའི་
དགེ་བཤེས་ཅན་པ་བརྒྱད་ལ་གོས་ལྷག་རེ། ཕྱིའི་མི་མང་ལ་དར་ལྷག་སྐུམ་རུ་
གནང་། མི་བརྒྱ་དང་བདུན་རུ་ལ་རྒྱག་གནང་། གན་ཆེ་བའི་ཤར་ལེན་གསེར་
བྲེ་གཉིས་དེད་ལ་བྲེ་གསུམ། གན་རྒྱུད་བའི་གསེར་བྲེ་གཅིག གོས་ཕྱི་ནང་དགུ་
ཆོན་གཅིག་ལྷལ། གན་རྒྱུད་པའི་མོ་བྱང་དུ་བཞི་བཅུ་ཙ་བཞུགས་ནས། ལྷལ་
བྱ་ཆེན་པོས་བྱམས་ཆོས་(༥༡༠)དང་སྐྱེས་རབས་(༥༡༡)ལྷལ། དེའི་རིང་

ལ་པརྟེ་ཏ་དང་། ལྷ་མ་རྒྱལ་རིན་མོག་གྲུ་ཕྱི་ཀུན་གྱིས་གོང་དུ་བཀྲར་ནས་གནམ་
མཆོད་པ་(༥༩༩) ཀུན་གྱིས་གཙ་བོ་མཛད་དོ། ཆོས་རྗེ་པ་ཉིད་ལ། སྤུ་ལྷ་ཕྱི་
སྐྱའོ་ཏའོ་དཔེན་གྲུ་ཕྱི་(持律兴教大元国师) ཡི་ཤེལ་གྱི་དམ་ཁ་གནད་།
ཉེས་པ་ཅན་གྱི་ཐར་བའི་ཤེལ་འཇའ་ཆེན་པོ་ཞུས་ནས་བོད་དུ་སྒྲིག་པ་ལ་ཕྱི་
དཔོན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཆོན་བཏང་། བཏྲན་པ་ཤིང་བསྐྱེད་པའི་འཇའ་ས་
ཁྱད་པར་དུ་རྒྱལ་བུ་ཆེན་པོའི་ཡིང་རི་ན། བརྟེ་རྣམས་ཀྱིས་གོང་མ་ལ་ཕྱག་
འཆལ་མི་དགོས་པར་བཀྲར་བ་ལ། རྩིས་རྒྱལ་བརྒྱད་མི་དཔོན་སོགས་ལ་ཕྱག་
འཆལ་དགོས་བྱུང་འདུག་པའི་དུས་མ་བདེ་བ་དེས་ལན། ད་རྩིས་དེ་བཞིན་མ་
ཕྱིད་ཟེར་བ་དང་། ཕྱི་རྟུ་ཁང་ཞིག་རྣམས་གན་པའི་ཆོས་ཟེར་བ་ཚུད་པ། ཆོས་
རྗེ་བ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ཤོག་དང་བཅས་པ་སྒྲིགས་པ་ལ་ཉེ་གནས་དཔོན་འགོ་གསུམ་
བཏང་འདུག། མཁན་ཆེན་དོན་གྲུབ་དཔལ་བའི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
དཔལ་ལྷན་ཀྲམ་པ་ལས་ཐོས་ཞེས་པའི་རྟོང་ཐའི་ཆེའི་སྤེལ་ཁ་དང་། ཏ་རྩུང་གི་
ཕ་རྩུབ་སྐྱར་འདུག། སྐང་ལོ་ལྷ་བ་ལྷ་པའི་ཆེས་བདུན་ལ་ཏུ་རྩུར་(晋州) ཕྱོན་
ནས་དབྱར་ས་མཛད། རྟོན་མ་བརྒྱ་ཐམས་པ་དང་། བཞོན་མ་ལྷ་བརྒྱ་
དབྱར་གྱི་དགོས་ཆ་ཅི་ཡིན་བསྐྱར་ནས་ཞབས་ཉིག་མི་དཔོན་གསུམ་བཏང་།
དཔུན་ཏའི་རྩུར་ཕྱོན། གོང་མ་པོ་བྱང་རྒྱལ་མར་བཞུགས་ནས་ཡབ་སྲས་གཉིས་
ཀས་ཁྲིད་གསན། ཡོན་གསེར་བསྐལ་མ་གྲེ་གཉིས། ཡིང་མ་གྲེ་གཉིས་སྤེལ།
སྐབས་དེར་ཆལ་པའི་རྩུ་རྩུའི་ཕྱི་ལ་འོང་། ཏ་རྩུའི་སྐྱོན་ལྷའི་མ་མས་གྱི་དྲར་ས་
ཡིན་ཟེར་ནས་ཁྲིར་བ། ཆོས་རྗེ་བས་གོང་མ་ཡབ་སྲས་ལ་དངོས་སུ་ཕྱོན་པའི་དེ་
མ་ཐག་ལོན། སྐབས་དེར་རྩུང་བྱང་བྱང་མ་འཕྲོད་པ་ལ་བསྐྱད་ནས། བོད་དུ་
འཕྱོན་པའི་ཁྱེ་བ་མཛད་པས། གོང་མ་ཡབ་སྲས་མ་གསན། ཁྱད་པར་དུ་རྟོང་
ཐའི་ཆེས་སྐྱོན་ཆབ་བཞོན་ནས་ཞུས་པས། རྩུ་རྩུ་མ་པ་ལ་ལོ་གསུམ་བྱང་ངོས།
མི་ཉག་འགའ། ཤིང་ཀུན་སོགས་སུ་ཕྱོན། དེ་ནས་ཁྲིར་འཕྱོན་པའི་ཆད་མཛད།
གོང་མ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དབང་ཞུས། ཡོན་དུ་གསེར་གྲེ་གསུམ། གོས་དར་དགྲ་

ཚན་ལུ། ལྷག་ལོ་ཟླ་བ་དང་པོའི་བཅུ་གསུམ་ལ་རྟེན་པའི་ཆོ་སྒྲིལ་གཏུང་ཀར་
 རྟེན་ཕྱོད། བཅུ་བཞི་ལ་བརྟེན་གས། ཆིང་མང་སོགས་གྱིས་ཐུག་སྐྱོ་བར་བསྐྱུལ།
 ཡར་ལམ་ཏུང་ཅིང་ཏུ། ཟླ་ཆེན་བསོད་སྒྲོ་བ་དང་མཇུག། བྱང་རོས་མཚོད་
 རྟེན་བརྒྱ་བཙུར་རྒྱལ་བྱ་རྩ་ཕྱོད་ནས་དབང་བྱས། བྱང་རོས་ལྷར་ཀམ་བཞིས་
 བཏབ་པའི་ག་ར་དགོན་པ་ཞེས་པར་གན་པས་གཟིམ་ཁང་བསྐྱོར་མང་པོ་གསར་
 ཏུ་ལུབ་ནས། ཟླ་བ་བཞི་པ་ལ་དེར་ཕེབས། གསེར་ཟེར་བའི་ས་གཙན་ལ་ཞེན་
 པའི་རོ་ལོག་མང་པོས་ཆོས་རྩེ་བ་ལ་རོ་ལྷས་ནས་དགོས་གྱི་མི་ཕྱེ་བྱས། གོང་ན་
 ཡོད་པའི་རྒྱག་རྣམས་ཡར་འཐེན་ཞིང་། རྒྱུལ་བྱང་ལ་སོ་གོན་དཔེན་གྱི། ན་ག་
 ཏུ། རེམ་བྱང་། རྩུང་དཔོན་གྱི་བསོད་ནམས་འབྱུང་ཐོང་རི་སོགས་ཡོང་།
 རྩུས་དེ་རྣམས་ལོག་ནས་བྱང་རོས་རྒྱལ་པོའི་གོ་ས་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བྱ་ཆེན་པོ་ལ་
 རྫོས་སུ་གཏོགས་པར་བྱས་(433)ནས། རྟེན་རིམ་བྱ་དཔེན་བསྐྱངས་ཡོད་
 པའི་མི་དཔོན་ཆོས་ཞབས་ཏོག་བྱས། ཆོས་ཁྱུ་མི་དཔག་མེད་འདུས་ཤིང་གཏུལ་
 བྱ་ཆེ་ལ་ཐུགས་དམ་འཕེལ། ཆོས་རྩེ་བའི་བཀའ་རྒྱུ་ལ། ཟླ་མ་འཇམ་
 དབྱངས་པ་ལ་སི་ཏུ། དར་རྒྱལ་ལ་རྒྱུར་སི་ཏུ། རྫོམ་རིན་ལ་གྱུར་གྱུང་
 (434)གི་ཐམ་ཁ། མཚུར་ལུར་ནང་པའི་ལ་གྱུར་གྱུང་གི་མིང་དང་འཇའ་ས།
 གསེར་ཐམ་ཤེལ་གྱིས་ཕྱེལ་ཁ་ཀམ་ནང་པ་ལ་ཏུའི་སི་ཏུའི་ཐམ་ཁ། དགོན་པ་
 རྣམས་བསྐྱང་བའི་པོད་ཡིག་གི་འཇའ་ས་ནི་རྩ་རྩ་གཉིས་རྟེན་དཔོན་ལ་ཐམ་ཏུ་
 དཔེན་གྱི་(435)། གསུམ་བཙོན་གྱི་བྱ་ལ་ལྷ་དུ་ལྷ་ག་ཆེ་(436)། ཆལ་
 པའི་གཞོན་ལྷ་འོད་ལ་ཆོད་དེ་(437)བྱང་། ཆལ་པ་ལ་དར་གན་ལོག་སུམ་
 གྱི་འཇའ་ས་བསྐྱབ་ནས་ཐུགས་པ་དབང་རྒྱལ་གྱིས་ཁྱེར་ནས། ཡོས་ལོ་ཟླ་བ་
 གཉིས་པ་ལ་བྱང་རོས་ནས་ཡོང་ནས་ཟླ་བ་གསུམ་པ་ཐེབ་བརྟོན་པའི་བརྒྱད་པ་
 ལ་ཡར་སྐེབས་བྱང་རོ། །

ཉེར་བཞི་པ། ཕག་ཕྱ་དང་འབྲི་ཕྱར་ བཀའ་བརྒྱད་བྱུང་ཚུལ།

བདེ་གཤེགས་(༥༩༤) ཕག་ཕྱ་(༥༩༧) བྱ། གདུང་རུས་མེ་འདྲི་ར་
བའི་ནང་མཚན་ལྟམ། དེའི་ནང་ཚན་དཔེ་ན། ཡབ་དཔེ་ན་ཡ་དར་གྱི་སྲས་ཕྱ་
སྒྱུ་ལོ་ལ་འབྲུང་ས། རྫོང་ཡན་ཐུབ་ཀྱི་བྱ་ཚུལ་གྲིམས་ལ། རྫོང་ཁྱེ་དྲུང་བ་བྱ་
བྱུང་། ཡུ་རིངས་རྒྱལ་འབར་ལ་ཚེས་གསལ། ཉི་ཤུ་ཙ་ལ་ལྷུ་ལ་ཕྱར་བྱ་འདུལ་
བ་(༥༩༥) ལ་བསྟེན་རྫོགས་མཛད། རྫོང་དཔོན་ཆ་པ་ཚེས་ཀྱི་མེང་གེ དགེ་
བཤེས་གཡོར་གཉན། དམར་སྐང་ཕྱ་ཁ་པ། བྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔའ་ཡ་མེང་།
དམ་པ་གཉན་རྒྱུང་པ། བྱར་རྫོམ་ནག་པོ། ལྷ་མ་འཇིམ། འཁོན་ས་སྒྱུ་པ་ཆེན་
པོ། ཉང་རྫོམ་ཀན་པོ། བྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔའ་ལྷ་བ་རྒྱལ་མཚན་(༥༩༦)།
ལྷ་མ་བྲག་དཀར་པོ་བ་ལ་མེགས་ལ་ཐུགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུང་གདམས་པ་ནམས་
ལྱུ་པ། དཔྱང་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཙ་གཉིས་པ་ལ་དགེ་བཤེས་ཞང་སྐུ་ཐོག་པ་
(༥༩༧) དང་འཕྲོགས་ནས་སྐུ་པོར་བྱོན་ཏེ། རྫོང་མཉམ་མེད་དུགས་པོ་ལྟ་རྫོང་
དང་མཇལ། རྫོགས་པ་འབྲུང་ས། ལོང་གསུམ་བསྟེན། ཡར་བྱོན་ནས་ཆ་རྫོང་
བཅད་པོས་ཡོན་བདག་བྱས་ཏེ། ཕག་ཕྱ་ཕྱར་ལྷག་སྒྱུལ་དང་། ཚེས་གྲིམས་
མཛད་ནས་དཔོན་པ་བཟང་པ། དཔྱང་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཙ་ནས་འཕྲོད་ན་བརྒྱུང་ས།
དཔྱང་ལོ་དྲུག་རྒྱ་ཙ་གཉིས་གི་རྫོང་རྫོན་ལྷ་མ་རྒྱུང་(༥༩༨) ལ་ཕྱ་དན་ལས་
འདས། དེའི་བྱགས་ཀྱི་སྲས་བཞི་ནི། བསོད་ནམས་མཐར་ཐྱིན་འབྲི་བྱུང་བ་
(༥༩༩)། མོས་བྱས་མཐར་ཐྱིན་སྒྱུ་ལྱུང་བ་(༦༠༠)། ཤེས་རབ་མཐར་
ཐྱིན་པར་སྐྱབ། རྫོགས་པ་མཐར་ཐྱིན་ལྷ་ཕྱ་བ་(༦༠༡)། ཉི་བའི་སྲས་བཞི་
ནི། སྐལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་མེང་གེ་(༦༠༢)། ལྷན་ལྷན་གཙང་པ་རས་རྒྱུང་པ་

བྱང་ཁིང་། མྱེས་གཙུང་རྒྱ་པོས་བྲུང་པོན་སྒྲིལ་ནས་མཛད། དེ་སྤངས་ནས་
 དེའི་སྒྲིལ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་གཤམ་པ་རྒྱལ་མཆན་(༥༥༩) ས་མོ་བྲི་ལ་གདན་
 སར་བསྐོས། རྟོན་པོན་རབས་ནི། མུན་མའི་དུས་སྤེལ་གྱི་ལྷན་པ་མཁོ་
 རིན་(༥༥༠) བྱིས་མུའི་ཁ་ཏ་ཕེད། མུན་མའི་ཉེ་གནས་མཆོམ་བཅོན་གྱིས་རྒྱང་
 དང་། རྟོན་ལ་རྩ་བུས། རྟོན་ལ་དཔོན་རྩོམ་དཔལ་མདོ་ཁམས་ནས་མི་
 གཞོན་གཅིག་བྱང་། ལྷ་གཟིགས་ཡིན་བྱས་པས་གསོལ་རབ་བཅས། རྟོན་དུ་
 རྒྱལ་དུ་རྒྱངས། བཤག་ཁྲི་བསྐྱར་(༥༥༥) དང་ལྷག་མཁོ་(༥༥༦) བྲངས།
 ཁྲི་དཔོན་(༥༥༧) རྒྱན་རིངས་བྱས། རྩེ་གདོང་(༥༥༨) བསྐྱེགས། དེ་
 འདས་ནས་དེའི་ལུ་པོ་གཞོན་ལུ་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་བྱས། དེ་འདས་རྟོན་ཁོང་གི་
 དཔོན་རྒྱུ་ཡར་འཕྱོག་པ་བྱང་གཞོན་གྱིས་ཁྲི་དཔོན་བྱས། སྐབས་དེར་ས་འབྲི་
 འབྲུགས་པ་ལ། བྱང་གཞོན་གྱིས་ས་རྒྱུ་པ་གང་གཙུང་བྱས། དཔོན་ཆེན་ཨ་
 མེན་གྱིས་བཤག་ཁྲི་བསྐྱེག་པར་བྱང་པ་བྱང་གཞོན་གྱིས་ལྷས་པས་ཆོངས། བྱང་
 གཞོན་མེ་ནས་གཞོན་ལུ་རྒྱལ་མཆན་གྱི་ཆ་པོ་གཞོན་ལུ་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཁྲི་དཔོན་
 བྱས། རྒྱལ་བྱ་མི་ལྷར་སྐོ་ཁ་(༥༥༩) རོད་དུ་བཞུགས་པའི་དམག་གི་ལྷགས་མེ་
 དང་། ཞབས་རྟོག་ཙུང་མ་གྲུབ། མེ་ཁོ་མ་ཆོད་གྱང་། བྱང་དུ་ཁིང་པ་ཡ་
 གསུམ་ལ་སྐགས་ལ་གཟན་པ་བྱས་པས། རིན་པོ་ཆེ་གཙུང་རྒྱ་མ་མཉེས་པར་
 རྒྱལ་བྱ་ཡལ་ཡུམ་ལ་ལྷས་པས་གཞོན་ལུ་ཡོན་ཏན་པལ་ནས་གོང་དུ་བྱ་བ་བཏང་།
 དེ་མ་འཁོར་བར་དུ། རྒྱལ་བྱའི་མ་ཁོ་ཆ། ས་རྒྱུ་པའི་བྲིམས་གཙང་པ་རིན་ཆེན་
 བཤ་མེས། རིན་པོ་ཆེའི་ཉེ་གནས་བཅོམ་འབྲས་དཔལ། གཞོན་ལུ་ཡོན་ཏན་གྱི་
 དཔོན་འོག་མ་གཤམ་པ་འདྲེམ། ལྷར་དུ་ལ་དུས་བསྐོས་པའི་ཡལ་བསྐྱངས་མོ་
 མོ་རྒྱའི་བྱ་རྩོམ་མེད་མེད་མེ རོ་རོ་གཤམ་རིན་ནམས་འཛམ་གྱིན་བྱ་བ་རྒྱབས།
 གོང་དུ་བྲུ་མ་གཤམ་འདྲེམ་པས་(༥༦༠) བདག་མཛད་ནས། རིན་པོ་ཆེ་གཙུང་
 རྒྱལ་ཁྲི་དཔོན་གྱི་འཇའ་ས་གྲུབ་ནས་བྲུང་པོན་སྒྲིལས། གཞོན་ལུ་ཡོན་ཏན་ལ་
 རིན་པོར་འཆོས་མོན་མཁར་བྱིན། གཙུང་རྒྱ་སྤང་རྟོན་། རིན་པོ་ཆེ་གཤམ་པ་

རྒྱལ་མཆན་(༥༤༡) གྱི་གཅེན་པོ་རྒྱལ་མཆན་དཔལ་གྱིས་ཤོང་དུ་ཕྱོན། ལྷ་རྩེ་
 བཀ་མོ་གྲུ་པས་ཁྲུས་ནས། ལུང་གིས་རྒྱལ་མཆན་དཔལ་བསྐྱས། དེའི་ལག་ནས་
 ཁོང་རང་གི་རྩ་བོ་གྲགས་བཟངས་ས་སྐྱུ་པ་ལ་ཁྲུས་ནས་བསྐྱས། དེའི་ལག་ནས་
 གཞོན་རྩ་རྒྱལ་མཆན་གྱི་བྲུ་རྒྱལ་མཆན་སྐྱབས་ཀྱིས་འཇའ་ས་བྲངས། རིན་པོ་ཆེ་
 གྲགས་རྒྱལ་པའི་གཙུང་པོ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཆན་(༥༤༢) ས་སྐྱུར་བྲམ་པ་དག་
 ཉིད་ཆེན་པོའི་བྱང་དུ་ཕྱད། བཅའ་མེད་པ་ལ་སྐྱབ་གཉེར་མཛད། ལྷ་རྩེ་ན་
 ཀྱུན་གྱི་(༥༤༣) པོད་དུ་ཕྱོན་དུས། རྒྱལ་མཆན་སྐྱབས་པའ་ནས་ཁྲི་དཔོན་ལ་
 བསྐྱས། རྒྱེད་ལ་ཅིང་དབང་རྒྱལ་པའི་(༥༤༤) འཇའ་ས་ཐོབ། རྒྱལ་མཆན་
 སྐྱབས་ཀྱི་ཆ་པོ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་ལུང་གིས་བཅད་ཅིང་། ཁྲི་གྱི་
 བསྐྱ་བཞག་དང་། བསོད་ནམས་མང་དུ་བྱུང་ཡང་སྲས་ཀྱང་མ་བྱུང་པར་རྒྱལ་
 ཁམས་དབང་དུ་བསྐྱར་མི་འདི་ཡིན་ནོ། ། རྩ་སྤྱོད་ཐོག་མ་ཁ་རྒྱ་རྒྱ་གཉིས་
 ལོ་ལྷོ་བ་ཡོན་ཏན་གྲགས་པ་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱོན་ནས། སྐྱབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་ལུ་ཏ་
 ཡུ་ཅར་ལ་ཆོས་དོན་དུ་འགྲུལ་བ་ཁ་རྩེ་ཆེ་བ་གཅིག་ལྷ་བྱས་པས། གསང་
 འདུས་ལེ་ཤེས་ལབས་(༥༤༥) གྱི་སྐྱོར་གནང་། ལས་ཁ་ཆར་(༥༤༦) མང་
 པོ་གཅིག་ལྷ་བྱས་པས། གཤེན་རྩེ་དག་ནས་(༥༤༧) གནང་། ལ་ཆུང་གཅིག་
 གི་ཚ་ན་ཡོད་པས་བཀའ་བསྐྱངས་(༥༤༨) གཅིག་ཀྱང་ལྷ་བྱས་པས། འཇིག་
 ཕྱེད་(༥༤༩) ལ་ཉག་ཤད་སྒྲེལ་ནས་གནང་ནས། རྒྱུད་སྐྱོར་གསུམ་དུ་གྲགས་
 ཏེ། དར་ཁིང་རྒྱས་པར་མཛད། ལོ་ལྷོ་བའི་གཙུང་པོ་གཉིས་འབྱུང་གནས་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་(༥༥༠) འབྲི་མཆོའི་མཁན་པོ་ཡང་མཛད་འདུག ལྷ་མ་ལོ་ལྷོ་བའི་
 སྲས་པོ་སྐྱབ་དཔོན་རྟོ་རྩེ་ལྷ་མ། བ་རྒྱུད་སྐྱོར་གསུམ་(༥༥༡) ། བདེ་མཆོག་
 (༥༥༢) སོགས་མཁས་ཤིང་པོད་ཀྱི་ལྷ་རྩེ་བཞེས་གྲགས་པའི་གཅིག་ཡིན་པར་
 ཁོང་གི་སྲས་སྐྱབ་དཔོན་དཔལ་ལེ་དང་། དཔལ་མེད་། དཔལ་མེད་གི་སྲས་
 སྐྱབ་དཔོན་གཉིས་ནས་གྲགས་པ་དཔལ་ཆོས་རྒྱལ་བ་ན་མེད་ཀྱི་སྐྱུ་བྱེ་བ་ཡིན་
 པར་ཁང་རིན་པོ་ཆེས་ལུང་བཞུག། ཁོང་གི་སྲས་འཕྱོ་བའི་མཆོན་པོ་རས་ཆེན་

གཉིས་ཉེ་ནང་པ་ (༥༡༩) ཞེས་བྱ་བ་དེ། རྒྱ་གར་གྱི་ནག་པོ་རྒྱུད་པ་རྒྱུད་པ་
 ཡིན་པར་ཁང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཡུང་བརྟན་འདུག་ཅིང་། ཅ་རིར་ཁྱོད་དུས་
 བཀའ་འཁྱོམས་ཡུང་བརྟན་པར་བཞེད། སངས་རྒྱུ་རས་ཆེན་ (༥༢༠) གྱི་
 ཡལ་གཉིས་ནག་གྲགས་པ་དཔལ་གྱིས་གསོན་གཤིད་ (༥༢༡) བྱས་པའི་གལ་
 དཔོན་ལ་འགྲིམ་ཆས་རྗེ་གདན་དྲངས་པས་མཁུན་པར། ཁོང་གི་ཁལ་ཉས་
 ཁང་རིན་པོ་ཆེ་གདན་དྲངས། ཁོང་གིས་རྒྱུད་རྒྱར་གསུམ་ལ་སྐགས་པ་ཡལ་གྱི་
 ཆས་མ་ཡུས་པ་མཁུན་ཅིང་། ཐག་མ་གཞིག་དང་། ཐག་མ་རྒྱར་གཞིན། ཐལ་
 ཉེ་རྒྱ་སྐགས་ལ་རབ་རྒྱུད་། བརྟན་རྒྱགས་མཛད། འགྲིམ་དུ་ཆོས་རྗེ་
 རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུད་དུ་རྒྱ་རྩ་བའི་གདམས་ངག་ (༥༢༢) རྒྱར་ནམས་གསན་ཅིང་།
 རྒྱུ་བ་པ་ལ་ནན་ཉན་དུ་མཛད། ཅ་རི་དང་། ཉེ་སེལ་ཁྱོད་ནས་གཟིགས་སྤང་
 རྒྱུད་པར་ཅན་རྒྱུད་། ཆོས་རྗེས་ཆོགས་པ་རྒྱུད་ (༥༢༣) བའི་ཁལ་ཉ་མཛད་
 བས་གནས་གང་དགོངས་སུ་ཆོགས་པ་རྒྱུད་པ་ཆོགས་རེ་ (༥༢༤) མཛད།
 མཁུན་གྱིད་པལ་རྒྱ་ཅལ་ཁར་ཆོགས་པ་ཆོགས་རེ་བསྐྱུར་ས། བྱང་དུ་ཉེ་ནང་བཏབ་
 བས། ལྷ་པ་ཞེས་སྤྱང་བརྒྱུད་བརྒྱར་གྲགས་པ་དེ་དུས་རྒྱུད་། དེ་ཞིད་ལ་སྐལ་
 ལྷན་གྱི་སྒྲོ་བ་མ་བཅུ་དུག་དང་། བཀའ་བཟུང་བརྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་རྒྱུད་། ཁོང་
 ཡིད་ཅན་པོ་ལྷ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་པོ་དེ་ཞིད་ལྷ་སྐལ་སྐལ་ཉིག་བཅན་པོའི་སྒྲོ་བ་ཡིན་
 མཛད། དང་པོར་རྒྱུར་མོ་ཡུང་ (༥༢༥) དུ་རབ་རྒྱུད་ནས། ཆོག་མར་འདལ་
 པ་ལ་སྒྲོ་རྒྱུད་མཛད་ཅིང་མཁའ་པར་མཁུན། བརྒྱུད་རྒྱར་གསུམ་ལ་སྐགས་པའི་
 ཆོས་རྒྱར་ཁྲུ་པོ་ལ་གསན་ཅིང་མ་ཡུས་པར་མཁུན། རྒྱལ་ཁ་ས་གཞིས་གྱིས་
 འབྲེལ་བའི་ཆབ་དུ་ཐག་རི་རིན་ཆེན་སྤང་བཞིགས་ཤིང་། ཁྲུ་པོའི་གདན་སར་
 ཉེ་ནང་དུ་བཞུགས་པས་རྒྱལ་བུ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་ (༥༢༦) དཔག་སྤེའི་གནོད་པ་
 རྒྱུད་པས་སྒྱུ་སྤྱང་ (༥༢༧) གྱི་ས་ཆར་ཁྱོད་ནས། རབ་རྒྱུད་བཞིགས། ལྷ་ནང་
 དུ་ཁྲུ་པོའི་སྒྲོ་བ་མ་བྱུབ་ཆོབ་འདམ་སེང་གདན་ས་ལ་རྒྱངས་གདའ། གདམ་པ་
 རི་བས་ཉེ་གནས་མཛད་ནས་གྱི་རེ་དགོན་པ་ (༥༢༨) བཏབ་ཅིང་། གྱི་རེ་ལྷ་

ཁང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས། རེ་འོ་དཔོན་པོ་འོ་བརྒྱད་པ་ནི། ལྷ་མ་དར་
མ་རྒྱལ་པོ་དང་། དེའི་སྐྱབ་མ་དཔོན་པོ་གཟི་བརྟེན་རྒྱལ་པོ། ཚས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་
ནི། རྩ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་པོ་ཁྲ་དཔོན་གཉིས་ལ་མཁས་པ་དག་གྲག་པ་རྒྱལ་ཁྲིམས་
གཞོན་ལྷས་ལྷག དེའི་སྐྱབ་མ་མཁས་པ་བྱང་དར། དེའི་སྐྱབ་མ་འཇམ་
དབྱངས་གཟི་བརྟེན་རྒྱལ་པོ་འོ། །

ཉིར་ལྷ་པ། ཆལ་པ་བཀའ་བརྒྱད་བྱང་རྒྱལ།

ཁང་འཕྲོ་བའི་མཚན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་(༥༤༩)ནི། འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱད་
(༥༤༩)དང་། གཉིས་མེད་ནམ་རྒྱལ། རྩན་ཆེན་མའི་མདོ་(༥༤༥)ལ་
སྐགས་དུ་མ་ནས་བྱང་བཞུག། གདུལ་བུའི་དོན་དུ་སྐྱེ་འབྱུངས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཤོད་
ཆ་བ་ཀྱི་(༥༤༩)། གདུང་ལྷས་རྩ་ནམ་ཁང་། ཡལ་རྩ་རྩ་སེམས་དཔལ་
དབྱང་ཉིར་རྒྱ་མ་ཡས། དང་པོའི་མཚན་དར་མ་གྲགས་དབྱང་ལོ་བརྒྱ་ནས་སམ་
བྱང་ལོ་རྩ་སྐགས་ལ་སྐྱེ་ཆད་སྐགས་མཚན་ཉིད་གསན། རྩད་ལྷང་ཙ་བརྒྱད་ཀྱི་
རྩག་རྩན་སྐགས་ལ་སྐགས་ཀྱི་དབང་དང་ལྷང་གདམས་པ་ཐོབ། རྩ་གཞོན་ལྷ་
ཡིད་མ་གཟིགས། མཐུ་ཆེ་བར་ཡང་གྲགས། དབྱང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་ལ་དག་
བཞེན་མཛད། ཙ་རྩག་ལ་མདོ་ཁམས་སུ་མཁན་པོ་མཁར་འགོ་པ། ཡས་སྐྱབ་
ཡལ་མཁར་བ། གསར་རྩན་གཟུ་རྒྱང་མདོ་པ་སྐགས་ལ་རབ་བྱང་བཞེན་རྩགས་
མཛད། བཙོན་འབྱུས་གྲགས་པར་མཚན་གསལ། རྩར་རྩས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་སྐྱ་
མ་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞི་བཞེན། རྩད་པར་དུ་རྩ་བའི་སྐྱ་མ་(༥༤༧)དུག་ཉི། ཙ་
མི་སངས་རྒྱས་གྲགས་པ་(༥༤༨)དང་། ཡ་རྩ་ཡ་ཀ་རི་ཡི་སྐྱབ་མ་དཔལ་ཆེན་
གཞོས་(༥༤༩)གདམས་པ་བཞུག། རྩར་ཁ་བའི་སྐྱབ་མ་མལ་ཡེར་པ་བས་
(༥༥༠)གཉིས་བསལ་(༥༥༡) པ་རི་ལོ་རྩའི་སྐྱབ་མ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་

[illegible]

གཞིས་ལ་བཞུགས་པའི་བྱ་ཆེན་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་(༤༡༠)། བཅུ་མ་
མེད་ཤུ་ཡེ་མེས་(༤༡༡)། བཅུ་མ་ཆེན་བཟོད་པ། བྱ་ཆེན་བཞི་ལ། ཁ་
རག་གི་ལྷ་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདུལ་བ་འོད་(༤༡༢)། དཔལ་ལྷན་ལྟ་ལྷན་མཁར་
པ་ཉི་ལྔ་འོད་(༤༡༣)། ལྷ་རི་པ་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་འོད་(༤༡༤)། རྩ་
སྐམ་པ་ལོ་སྐམ་ཉི་མ་མེས་རབ་(༤༡༥)། རྩ་གས་ལྷན་བྱ་བཏང་གི་རྒྱལ་འཁྱར་
པ་ལ་རྒྱལ་བ་ལོ་ཞིག་ བར་སྐྱམ། རི་སྐྱམ། རྩ་གས་ལྷན་སྐྱམ། གཙང་སྐྱམ་
སྐྱེ་ལྷན། འཇའ་སྐྱམ་བྱང་རྒྱལ་སྐྱེད་པོ། བྱང་པ་རོལ་པའི་རྩ་རྩེ། བྱང་རྒྱལ་
མེད་གདན་འདྲེན་མི་བྱ་འཛིན།

འཕྱིན་ལས་བྱུང་པའི་བྱ་ཆེན་ནི། ཆོས་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པ་བྱུང་ཐོབ་ཆེན་པོ་
དཔོན་དར་མ་གཞོན་ཅུ་(༤༡༦) བཅུ་མ་པའི་བདག་པོར་བསྐྱས། འཕྱིར་པའི་
ལྷ་བཅུ་ནད་བྱུང་མེད། བསམ་ཡས་ཀྱི་བཙན་པོ་བྲི་ཆེ། བཟང་ཡུལ་གྱི་གནས་
བཟན་དག་མིང་། བྱ་བྱ་སྐྱང་གི་གནས་བཟན་མེད་གི་ཡགས། ཁ་རག་གི་རྒྱལ་
ཆ་རྩོད་དབང་། ལྷ་འདྲའི་གནས་བཟན་བྱུང་ཐོབ། ལྷ་མ་པ་དཀོན་ཚལ་མེད་གི་
མོན་མཆོ་ལྷའི་གནས་བཟན། འབྲུག་མདོ་གནས་བཟན། གནས་བཟན་
མཐོན་པོ། དར་བཅོད། འགར་རྒྱལ་བ་འཕྱུང་གནས། ལྷག་ཁྲི་མཆོག་ ལྷན་
དག་འར་པའི་ནག་མོ་དཔོན་སྐྱེན། གཞུང་གི་དམ་པ་ལྷ་བས་སྐྱེན། ལྷེ་མཁར་
ཀྱི་འདུམ་ཡག་ ལྱང་ཐང་གི་དཀོན་གཉེར་ཁྱིལ་རྒྱང་། ལྷ་བཟོ་དཔོན་མ་རྩོག་
མར་པ་ལྷ་དཀར། མེད་མཁན་པག་ལྷ་བཟོ། ལྷ་ཉི་མ་མེས་རབ། ལྷག་དཔེ་བ་
ན་མོ་རྩེ་བཅུན། དཀོན་གཉེར་ཁྱུལ་མོ། ལྷ་མ་པ་བཟོད་ལྷན། གནས་བཟན་
མཆོག་ལྷ་ལ་སྐགས་སོ། དེ་རྩ་གས་བྱ་ཆེན་གྱི་གཙོ་བོ་སྐྱེས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། བྱ་
སྐྱེད་གཏུལ་བྱ་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་རོ། །

མཅུ་མ་མེད་རིན་པོ་ཆེ་ཤུ་ཡེ་མེས་ནི། འཇམ་དཔལ་ཚ་རྒྱུད་ནས་ལྱང་
བཅུན། ཡུལ་ཡ་འཁྱོག་ལྷག་ལྱང་(༤༡༧) གི་དཀོན་པ་དཀར་པོ། གཏུང་
ཏུས་སྐྱེད། ལྷགས་སྐྱེད་མ་པའི་རྒྱུད། སངས་རྒྱལ་ནམ་མཁའ་ཞེས་པའི་བྱུང་

མཁོན་ཁང་། ལྷ་ཁང་གི་བྱམ་སྒྲིབ། ཐིག་ཁང་། རྒྱ་ཐུབ་གཉེས་འབྲུ་དང་
 བཅས་པ། ལྷགས་རི་ནང་མ་སོགས་བཞེངས། རྒྱ་སོ་བཟུང་བ་དང་། གཙང་
 པ་དྲུང་ཁྲུང་(༤༩༡) པ། གཙང་པ་སྒྲིབ་ན། དགེ་བཤེས་མང་པ་སོགས་ཀྱི་
 ཆེན་མང་སོ་བྱུང་། ཡི་དམ་ལྟམ་གཟིགས་ཤིང་མཆོག་གི་དཔོན་ཀྱུ་བ་བཞེས།
 སྒྲུ་མ་གཤེགས་རྟིང་ཡང་སོ་བཅོ་ལྷ་གདན་ས་བཟུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སོ་བྱུ་ཚུ་
 གཅིག་ཡོས་སོ་བྱུ་ལྷ་བའི་ཆོས་གསུམ་ལ་གཤེགས། མཉམ་མེད་རིན་པོ་ཆེ་འི་
 གཙུང་སོ་སྒྲིབ་དཔོན་ཚུ་ཁྲིམས་འདྲེ་བྱི་སྲས་རིན་པོ་ཆེ་སངས་རྒྱུས་སྟིང་པོ།
 སངས་རྒྱུས་གཞོན་ན། སྒྲིབ་དཔོན་མཁ་རིན། ཀྱུ་བ་ཐོབ་རིན་ཀྱུ་བ། སྒྲིབ་
 དཔོན་བཅོད་ནམས་སྟིང་པོ། སྒྲིབ་དཔོན་ཤུ་འདྲེ་དེ་བྱུ་ག་ག། ། སྒྲིབ་དཔོན་
 མཁ་རིན་བུམས། སྲས་རིན་ཆེན་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་པོ། སྒྲིབ་དཔོན་
 བཅོད་སྟིང་གི་སྲས་སྒྲིབ་དཔོན་ཤིང་བྱུང་ངོ། སྒྲིབ་དཔོན་ཤུ་འདྲེ་བྱི་སྲས་
 རིན་པོ་ཆེ་སངས་རྒྱུས་རིན་ཆེན། སྒྲིབ་དཔོན་ཡོན་རྒྱལ་ལོ། ཡང་གདུང་བཟུང་
 འདི་ཡི་མ་རྒྱུན་ཉེ་མོས་སྒྲིབ་དཔོན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རྩེ་བཀ་ནས་ཡོང་ནས་སྒྲིབ་
 དཔོན་ནམ་མཁའ་ལ་བཞེན་ཏེ་བཞུགས། དེའི་སྲས་སྒྲིབ་དཔོན་བྱང་ཡེས།
 དེའི་སྲས་སྒྲིབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་རྩེ་མཆོད་བཞི། ཡེ་ཤེས་སྲས་རིན་པོ་ཆེ་ཤུ་
 འབུམ། དེའི་གཙུང་དཔོན་ཤེས། རིན་པོ་ཆེ་སངས་རིན་ཀྱི་ལྷམ་མོ་རིན་ཆེན་
 འབུམ་གྱི་སྲས་རིན་པོ་ཆེ་བྱང་རྒྱུ་དཔལ་བཟང་པོས། འབུག་མོ་ལ་སྒྲིབ་དཔོན་
 བྱང་ཡེས་གདན་སར་བསྐོས་ནས་ལོ་རྒྱུམ་གདན་ས་མཆོད་པའི་བསྐབ་པ་མ་
 ཐུབ་(༤༩༥) པར། རྒྱ་སོ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་རྩ་ཐུག་མཁར་པ་ལ་གདན་ས་གཏད།
 ཁོང་གིས་སོ་སྒྲིབ་སྐྱེས་ནས་བྱི་སོ་གདན་སར་སང་འབུམ་(༤༩༦) བསྐོས།
 ཁོང་གི་དུས་སྤྱི་ཡང་དམོན་དར་ཆེན་མོ་བྱུང་ནའང་། རྩ་ཐུག་མཁར་བའི་སོ་
 གསུམ་གྱི་བཀའ་རྒྱ་ཡོད་པ་ལ་སོ་སྒྲིབ་བཞུགས་པའི། ཡོས་སོ་ལ་གདན་ས་
 འབུགས་(༤༩༧) ནས་ཁོང་འབྲེ་སྐབས་དེར་ཏེ་བྱི་རམས་པས་ཀྱུ་བ་དཔོན་མཆོད།
 མོ་དེ་སང་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སངས་རྒྱུས་སྟིང་པོ་(༤༩༨) བསྐོས། གདན་ས་སོ་

བདུན་མཛེད་ནས་གསེགས། ཁྱི་ལོ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སངས་རྒྱལ་གཞོན་ཅུ་བརྟམས།
 སངས་རྒྱལ་རས་པར་གསལ། ཉར་ནོད་ཀྱི་སྒྲུང་ལུང་དཀོན་པ་ (༤༩༢)
 བཏབ། གདན་ས་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙ་གསུམ་མཛེད་ནས་རྒྱུ་ལོ་ལ་གསེགས། རིན་པོ་
 ཆེ་ལྷན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་བརྟམས། རྟ་གདེངས་བཏབ། ཡར་དཀོན་ཀ་དགྲ་
 མའི་ཉེད་དང་། གསེར་ཁང་ཉེད་སྒྲུང་མཛེད་པས་གསེར་ཁང་ཉེད་པར་གསལ།
 གདན་ས་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ་མཛེད། འབྲུག་ལོ་གསེགས། རིན་པོ་ཆེ་སངས་
 རིན་བརྟམས་པར་གསལ། གདན་ས་ལོ་བཅུ་མཛེད། སྒྲུང་ལོ་ལ་འདས། རིན་
 པོ་ཆེ་ལྷན་འབུམ་བརྟམས། རྒྱལ་རྒྱར་གསལ། གདན་ས་ལོ་དགྲ་མཛེད་ནས་ཁྱི་
 ལོ་ལ་གསེགས། དེ་ལོ་ལ་རང་རིན་པོ་ཆེ་བྱང་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོར་གདན་
 སར་མངའ་གསོལ་ལོ། ། སྤྱི་མ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཡི་གདུང་ནི་འབྲེ་ཉེ། འབྲེ་ཆེན་
 པོ་ཤེས་རབ་འབར་(༤༩༠)དང་། གཙང་པ་འབྲེ་རྒྱར་ལ་སོགས་དགེ་བསེས་
 ཆེན་པོ་དུ་མ་བྱུང་བའི་བརྒྱད་དོ། །

ཡབ་སྐོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་ལགས་ཉིད་མ་བ་ཡིན། ཡུམ་ཡར་
 དཀོན་པའི་དཔོན་མོ་རིན་ཆེན་འབུམ་དགྲུང་ཉིད་ས་སོ་ཁྱི་ལོ་ལ། གཞོན་ཅུ་
 མཆོན་ལྷན་མཐའ་ཡས། དགྲུང་ལོ་བཅུ་པ་ལ། བཀའ་པོ་ལྟ་དེ་པོ་ཤེས་རིན་པ་
 དང་། སྐོབ་དཔོན་རྩེར་ཐང་གི་མཁན་པོ་གསལ་གྱི་བ་ལས་དགེ་རྒྱལ་མཛེད།
 མཆོན་བྱང་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོར་གསོལ། བཀའ་པོ་ལ་ལྷགས་བརྟེན་
 (༤༩༡)དང་སྐོབ་སྐྱོང་(༤༩༢)སོགས་ལུང་དུ་མ་ཞུས། རྒྱན་གྱི་སྤྱི་མ་
 ལགས་འཁྱོར་པ་ལ་དབང་དང་མེ་ལྷགས་(༤༩༣)། ཆལ་ལྷགས་(༤༩༤)ཀྱི་
 བཤད་ལྷགས། གདམས་པ་ཐམས་ཅད་ཞུས། དགྲུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ལྷགས་
 སོ་ཁྱི་ལོ་ཆེན་པོ་དགའ་བདེ་ཡབ་ལྷན་(༤༩༥)ཀྱིས་དབུས་ལྷ་གདན་ཏུ་ས་
 བས། སྤྱི་བ་ལྷ་པའི་ཆོས་གསུམ་ལ་འགྲོ་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་གདན་སར་མངའ་
 གསོལ། དེའི་ཕྱི་ལོ་བཟག་གཉིས་གསུང་། དགྲུང་ལོ་ཉི་ཤུ་འཁྲོ་བ་ལ། ཆོགས་
 པོ་ཆེན་པོའི་མཁན་པོ་མེད་པ། ལས་སྐོབ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་དཔལ་བ།

[illegible]

ལྷ་མྱུག་གཏུབ་ནས་བཙོ་བརྒྱད་སོང་བའི་དུས་སྟེ། རྩ་ལོ་ལ་ཡང་དགོན་གྱི་གདན་ས་སྒོ་བ་དངོན་བྱང་ཡེས་གཏད་ནས་ལྷ་མྱུག་དང་སྒྲེལ་བ་ལོ་ལྷ་ཅམ་མཛད། ཁྱིའོ་ལ་ཁོར་བ་གི་ཉེ་གནས་སངས་རྒྱས་འབྲམ་ཡང་དགོན་དུ་བསྐྱོས། བཀ་ལོ་ལ་དཔུང་ལོ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གཅིག་པ་ལ་ལྷ་མྱུག་དུ་གསེགས་སོ། །

ལྷ་མྱུག་མཁར་པ་འི་ཞལ་སྒོ་བ། ཅི་སྒྲུས་ཉན་པ་འི་བསམ་ཏན་ཤེས་རབ་ཡོད་ཅེས་པ་ནི་སྒྲུ་མ་སྒྲུན་སྒྲུ་བ་ཡིན། མཁར་པ་གཞག་གཟུ་སྒོན་ནམ་ཡོད་ཅེས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྒོན་ནམ་སོ། གུན་ཚར་ནལ་འཕྱར་ཡོ་ཤེས་ཡོད་ཅེས་པ་ནི་སྒྲུ་མ་པ་ལམ་པ་ཡིན། མངོན་ཤེས་ཅན་གྱི་ཤེར་བྱང་ཡོད་ཅེས་པ་ནི་རྒྱལ་ས་ལྷན་གྲག་པོ་ཆེ་པ་ལ་ཟེར། རྒྱལ་ས་ལྷན་ཞིག་པོ་སྒོན་བདེ་ཡོད་ཅེས་པ་ནི་རྩ་མོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་སྒྲིང་དུ་རྩ་མོག་བསྐྱར་བ་ནམས་དང་ཟེ་ཡུང་པ་སོགས་དེ་ལས་འཕེལ། རྩ་མ་བ་ལྷན་སྒྲུ་མ་ཞིག་པོ་ནས་སྒྲིང་ཚལ་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སངས་འབྲམ་ཡང་དགོན་གྱི་གདན་ས་མཛད་ཅིང་སྒྲུ་མ་སྒྲེ་བཏབ་པ་སོགས་བྱུང་ཏོ། ལྷ་མྱུག་མཁར་པ་ཞི་བར་གསེགས་ནས། སྒྲུ་མ་སྒྲུན་སྒྲུ་བས་གདན་ས་ལོ་བདུན་མཛད། རིན་པོ་ཆེ་སྒོན་ནམ་གྱིས་ལོ་གསུམ། དེ་ནས་ལོ་སྒྲེལ་དུ་གདན་ས་སྒྲིང་པ་འི་སྐབས་སྟེ། སྒྲུ་མ་བ་ལམ་པ་འི་མི་ཉག་ཡུལ་འཁོར་ནས་གདན་ས་མཛད། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་རྒྱུ་མ་གྱིས་གདན་ས་མཛད། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་སྒོན་པས་གདན་ས་མཛད། དེ་ནས་སྒྲུ་མ་ཟེ་ཡུང་པ་བསོད་ནམས་དབང་མུག་དེ་ནས་ཟེ་ཡུང་པ་སྒྲུ་མ་མཛས་པ་བཟང་པོ། དེ་ནས་རྩ་མོག་པ་བྱུ་རྒྱུ་མ་མཛན། དེ་ནས་སྒྲུ་མ་འཕྱུ་སྒྲུ་བ་ཤེས་རབ་འཕེལ་ཏེ། གདུང་རྒྱུད་མིན་ཏེ་གང་བཟང་གི་རྒྱུད་པ་འོ། །

ལྷ་རི་པ་ཆེན་པོ་འབྱུངས་ཡུལ་གྱི་མཛད། ཡབ་གྲུ་གྲུ་ཅེ་ལ། ཡུམ་ཐང་སྒྲོ་མ། ཞང་རིན་པོ་ཆེས་བཏགས་པ་འི་མཆན་ནམ་མཁའ་འོད། བསྐྱེན་མིང་སངས་རྒྱས་རས་ཆེན་གྱང་ཟེར། དེའི་སྒྲོབ་མ་སངས་རྒྱས་ལྷ་དགེས་གདན་ས་མཛད། དེའི་དངོན་པོ་དངོན་རིན་པོ་ཆེ། དེའི་གདན་སར་སྒྲིང་ཡུང་སྒྲུང་

འདྲེན་པ་མཉམ་འཛིན་བྱས། དེའི་གདན་སར་བྱ་དཀར་མོ་པའི་ཆོས་ཀྱི་མགོན་
པོ། དེ་ལྟ་ཏི་པའི་སྤྱད་ནས་དོལ་ཡལ་མོ་བ་སྒྲ་མ་རྩོ་རྩེ་མགོན་པོ། དེའི་གདན་
སར་སྤྱད་ཡུང་པ་བཅོད་ནས་མཉམ་འཛིན་པའི་སྤྱས། སྒྲ་མ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན་
དེ་ཉི་བཀྲུགས་ཤིང་། སྒྲ་མ་རྩོ་རྩེ་མགོན་ཀྱི་དཔོན་པོས་བྱས་པར་འདུག

རྩ་སྐུ་ཆེན་པོ་ནི་སྤགས་ཀྱི་སྤྱར་ཡུང་ལྷུང་ཁང་ནི་གདུང་དུས་ལོ་མི།
སྤྱག་པོ་བཟ་ཤིས་ཤིང་མེད་པའི་སྤས་གཉིས་ཀྱི་ཆུང་བ། དཔྱར་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་
མཁན་པོ་ལྷགས་སྤྱ་བ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་མཁར་ལ་རབ་དུ་ཆུང་། མཆོན་ལ་ཉི་མ་
ཤིས་རབ་པ། བཞང་རིན་པོ་ཆེའི་ཤུའི་འབྱུང་དུ་དཔག་ལ་ཆུན་པ་དང་རར་
སྤག་དུ་སྤག་ཀྱི་ལ་ཁྱིན། ཆོལ་དུ་མཁན་པོ་གཉི་འདུལ་འཛིན། སྒྲོབ་དཔོན་
ཞང་རིན་པོ་ཆེ། མཁན་པོ་བཟོད་པ་སྤགས་ཀྱི་སྤྱན་རྒྱུར་བཞེན་པར་རྩེགས།
དཔྱར་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་དཔྱ་བར་དུ་ཞང་རིན་པོ་ཆེ་བཞེན། ཡོན་ཏན་ལུམ་པ་
གང་ཆུང་ཐོབ། ཞང་མདའ་ཁར་ལོ་ཆོམ་རང་ས་ཡུལ་དུ་སྐྱམས་གསུངས་པས།
རྩ་སྐུ་དུ་འཇག་སྤྱིལ་མངོད་ནས་ཆོམ། དེ་ནས་འབྱི་ཁྲུང་ཆོས་རྩེ་དང་མངལ།
ཆོས་ཐོབ་ཆོམ་ལྷ་(༤༠༧)གཤེགས། ཆོགས་དྲུང་གཞང་། རྩ་སྐུ་དུ་ཆོགས་
པ་ལྷ་བརྒྱ་འདྲུ་པའི་དཔོན་པོ་ཐོབ་གསུངས། ཡོས་ལོ་ལ་རྩ་སྐུ་བཏབ།
གདན་ས་ཆོལ་ཡུང་ཁང་དུ་ཞབས་ཏིག་ཆེན་པོ་མངོད། ལོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་ཆོགས་པ་
ཆུངས་ནས་དཔྱར་ལོ་བདུན་ཙུ་པ་ས་འབྲུག་ལོ་འདས།

དེའི་གཅེན་པོ་ཡོན་པདག་འདུམ་མོའི་སྤས་རིན་པོ་ཆེ་སར་རྩོར་ནི། ཁུལ་
དང་། འབྱི་ཁྲུང་ཆོས་རྩེ། སྤྱན་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོབ་མ་ཡིན། འབྲུག་ལོ་
ལ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་གྱིས་རྩ་སྐུ་ཀྱི་སྐུ་བཟོས་ནས། ཁྱི་ལོ་བར་ལོ་ཉི་ཤུ་
གདན་ས་བྱས། དཔྱར་ལོ་ལྷ་བཅུ་ཙུ་བརྒྱད་ལ་འདས།

དེའི་ལྷམ་མོ་སྤྱིད་འདུམ་དང་། སྤགས་སྤྱིའི་ཤོ་མི་དཔོས་པ་འདུམ་གཉིས་
ཀྱི་སྤས་སྒྲ་མ་གཞོན་ལུ་རིན་ཆེན་ཆོད་པག་དུ་མེད་པ་གསལ་པ་ཁུལ་དང་། སྤྱན་
རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཆོས་ཐོབ། ཁྱི་ལོ་ལ་དཔོན་རིན་ཆུལ་གྱིས་རྩ་སྐུ་བཟོས། ཅ་

མེད་པར་ལོ་སྐྱུལ་ཅུ་མོ་གསུམ་གདན་ས་མཛད་ནས། འུག་ཅུ་ཙ་བདུན་ལ་
འདས།

དེའི་པ་སྐྱུན་ཀྱལ་ཆ་རིན་པོ་ཆེ་འབུམ་གྱི་བྱ་བདུན་གྱི་ཆེ་བ་རིན་ཆེན་སྒྲ་མ་
འཇམ་དབྱངས་པར་གྲགས། ལོ་ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་ན་ལོ་ལ་དཔོན་དགའ་བདེས་
གདན་སར་བསྐོས། ཟླ་ལོ་ཁྱ་པོའི་རྟེན་གྱི་རབ་གནས་ལ། ཡང་དགོན་ནས་
རིན་པོ་ཆེ་སང་རིན་པ་གདན་དྲངས་ནས་བསྟེན་རྩྭ་གསུམ་ཁྱེད་ལ། ཡོས་ལོའི་བར་དུ་
ལོ་ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་གདན་ས་བྱས་ནས་བཞི་བཅུ་ཞེ་བཞི་ལ་འདས་སོ། །

དེའི་གཙུང་པོ་སྤྲ་ཆོག་སྒྲ་མ་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་བསྟེན་རྩྭ་གསུམ་ཆོག་སྤེལ་
པའི་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་དཔལ་ལ་ཞུས། གཅེན་པོ་དང་། སྒྲ་མ་རྩོག་པ་
རིན་ཆེན་བཟང་པོ། དགའ་ལྷན་སྒྲ་མ་ཀྱན་བསོད། ཡང་དགོན་པ་རིན་པོ་ཆེ་
བྱང་ཆུབ་དཔལ་བཟང་པོ་རྣམས་ལ། འབྲི་རྩོག་ས་ཆལ་གྱི་ཆོས་ཐོབ། ཡོས་
ལོ་ལ་དཔོན་ཆེན་པོ་སྟོན་ལམ་(༤༧)པས་གདན་ས་བསྐོས། ལོ་ལོ་བར་ལོ་
ཉི་ཤུ་ཙ་བརྒྱད་གདན་ས་མཛད་ནས་གཏད། འདི་གཅེན་པོའི་བྱའི་བྱ་རམ་
མཁའ་མེད་གོ་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དགོ་སྦྱང་ཆེན་པོ་པ། སྟོན་པོ་གྲགས་པ་བཤེས་
གཉེན་པ། རྩོམ་གྱི་མཁན་སྟོབ་གཉིས་སོགས་ལ་ཆོས་ཐོབ། ལོ་བཅུ་དྲུ་པ་
ན་ལོ་ལ། དཔོན་ཀྱན་དགའ་རྩི་རྩེའི་བསྐོ་བཞག་མཛད། །

ཁ་རག་པ་ཆེན་པོ་ནི་འབྲུང་ཡུལ་གྱི་ཡི་གྱི་པ་ས། གདུང་རུས་གྱི་ རྒྱགས་
རྟིང་མའི་རྒྱད་རྟིང་མའི་ཆོས་སྐྱར་ཡང་མང་དུ་མཁྱེན་ཞིང་། མཆོད་ལ་གཅིག་
ཡོད་པ་མེས་བསད་པས་སྟོབ་བསྟེན་ནས། ལྷ་ལོ་ལ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་ཞང་རིན་
པོ་ཆེའི་སྐྱུན་སྤར་ཆལ་དགོན་བྱ་མོར་བྱོན། ཆོས་སྐྱར་རྣམས་ཞུས་ཤིང་ཡུང་བྱ་
གད་པར་འདག་ཆར་ལོ་གསུམ་བྱས་(༤༧)། གདམས་རག་རྣམས་རྩོགས་
པར་ཐོབ། རིུ་རྒྱང་གི་ཅེར་སྟོབ་དཔོན་ཞང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། མཁན་པོ་
འབན་ཐང་པ། དད་པའི་དགོ་འདུན་(༤༧) བཅུ་གསུམ་གྱི་སར་རབ་དུ་
བྱང་ནས་མཆོན་དགོ་སྦྱང་དངོས་བྱུང་སྒྲ་མར་བཏགས། ཟླ་ལོ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་

ཉེད་ཀྱིས་འདུལ་བ་ཤོད་དུ་བཀྲལ་ས་ཤིང་། རྟོགས་ཐུན་ཉག་པོ་ཤར་གེ་ཡང་
 རྟལ་ས། ཁོང་གི་གཙུང་པོ་ཤོད་ནམས་ལྷ་མ་དང་། བཟོ་ཐུན་ལྷ་མ་གཉིས་
 རྩིས་ཞབ་གི་དཔེ་གཉིད་དང་། བར་གི་ཉེ་གནས་བྱས། ཁོ་རང་གི་ཉེ་སྤྱི་པོ་
 དུས་ཀྱི་སྐས་སྤྱོད་དཔོན་རྩིས་སྤྱོད་ནས་རྩིས་སྤྱོད་ལྷ་མ་ཉེ་གཙུང་གཙོ་ཆུང་མ་
 བཞེད་ས། སྤྱང་པོ་ལ་ཞབ་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་མ་བཟུན་ཀྱིས་ཁ་རྟལ་གི་རི་དཀྱུན་
 བཀྲལ། ཉིང་ལ་རྩོམ་རིར་རྟོགས་པ་འབྱུང་ནས་ཁོ་རང་གི་དཔོན་པོ་ཤར་གེ་
 བཟོན་འབྱས་ཞབ་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་མ་དུ་རྟལ་བྱ་བྱུང་ཞིང་འདུལ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་
 བའི་དུས་ན་ལྷ་སྤྱོད་སྤྱོད་གསུམ་ཁ་རྟལ་གི་ཉག་པོ་ཤར་གེས་ཁྱེད་ཉེ་གནས་
 དཀར་རྩོད་ལྷ་པོས་ལེར་བའི་བརྟུངས་མཛད། བར་སྐབས་སྤྱི་བྱང་ཁང་གི་སྤྱོ་སྤྱོ་
 དང་། ལྷགས་རི་སྤྱོ་སྤྱོགས་བཀྲང་། སྤྱི་འདུམ་ཆེན་མོ་བར་རིམ་གསུམ་གྱི་ཤིང་
 ཡན་ཆད་ཆར་བར་བཞེད་ས་སྟོགས་མཛད། ཞབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཐའ་བཞི་
 པོ་ལ་དུ་འབྱལ་བ་ཆེན་པོ་བྱས་པའི་དུས་སུ། ཁ་རྟལ་ཉག་པོས་འབྱལ་བ་ལ་ཚུན་
 ཞིང་ལྷ་མའི་སྤྱལ་ས་དཀོང་ས་རྩོགས་པར་བྱས། ཁ་རྟལ་དུ་རི་ཁྲོད་བཀྲལ། བར་
 དུ་བཞིས་ཀྱན་དགའ། ལུ་བྱ་བས་ལ་ཞིང་། རིག་པ། ལྷ་སྤྱོད་པོ་པོ་རི། ལྷ་
 ཁ་ལྷ་དཀྱུན་བཀྲལ། ཁ་རྟལ་ཉག་པོ་དེས་པག་ཤིས་ཀྱན་དགའ་བཞུགས་དུས་
 བའི་མཆོག་དུག་ལུ་ཆ་གཉིས་གཟིགས། ཤིག་པོ་དཀོན་པར་བཞུགས་དུས་
 ཁོང་རང་གི་སྤྱོད་མ་རྣམས་འཁྱོར་པོ་ཤིས་ཀྱིས་སྤྱོན་གསུམ་འདུག་པ་མཛད། པོ་
 པོར་རིར་བཞུགས་དུས་ཐོག་བབ་བྱུང་བ་ཆོས་ཤོས་ཀྱི་མཐུ་བར་བཅུག་ནས་ཡག་
 ཁར་སྤྱར། བྱགས་ལ་མེ་ཆེན་པོ་མཆེད་པ་ཤིག་མཛུབ་མཛད་པས་རང་བཞིན་
 རྩིས་ཞི། ཁ་རྟལ་ལྷ་ཆར་པ་འབེབ་དུས་ཞབ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་བཀྲལ་པས།
 ཞབ་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་དཀོན་ཀ་དགུ་མར་མཛོད་ཁ་ལ་བསྐྱོར་བ་མཛད་ཀིན་ཁ་
 རྟལ་ཉག་པོའི་ཆར་པ་འབེབས་སྟོགས་ལྷེད་དཀོས་གསུངས་པས། ཁ་རྟལ་ལྷ་
 ཆར་ཆེན་པོ་བཀྲལ་གདའ། ཆའོ་ལྷ་དུ་ཞབ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དབང་བྱས་དུས།
 བའི་མཆོག་གི་གཙོ་པོ་ཞབ་རིན་པོ་ཆེས་དཔོན་སྤྱི་གཟིགས་འདུག ཁ་རྟལ་པ་

ॐ ह्रीं क्लीं नमः शिवाय । नमो भगवते वासुदेवाय ।

གཏུང་མངོན། ལྷ་ཆེ་སྒྲིབ་ལ་གཏི་ཤེའུ་གྲང་ཏུ་སྒྲ་རྩ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་མར་གདེལ། ལྷ་ཆེའི་གྲང་ལ་ཕྱ་ཕྱག་པ་བཞེན། ཕྱག་ཕྱ་ཆེན་པོས་སྒོམ་བྲིད་ལྷས། རྟོག་པ་ཁིན་ཏུ་མངོ་སྒྲིབ། མལ་སྒོ་ཏུ་སྒོག་དང་། གྲང་ཏུ་དཔོན་པ་བཏབ། ལྷ་ལྷང་ཡང་ཕྱག་ཏུ་བྱུང་། ཁོང་ལ་སྒྲིབ་མ་རྟོགས་ལྷན་གསུམ། རྟོག་ཆེན་ཏུ་རྟོགས་ལྷན་ཆེལ་པ། ཟ་ལྷང་ཏུ་རྟོགས་ལྷན་མངོས་པ། རྟ་སྒྲ་ཏུ་རྟོགས་ལྷན་དར་བསྟན་རོ། །

རྟོགས་ལྷན་ཆེལ་པ་བ་ལ་མ་རི་བྱིད་བའི་ཕོན་བརྒྱད་ཡིན། ལྷ་ཀྱི་རྟོག་ཅན་དཔོན་པ་བཏབ། ཏུ་སྒོག་པའི་དཔོན་པོ་བསྟན་ནམས་གཞོན་ཏུ། དེ་ལ་དཔོན་པོ་ཕྱ་ཕྱག་པ་དང་། སྒྲིབ་མ་བྱུང་ཐོབ། སྒྲ་མ་མེད་གེ་ལ་སྒོགས་ཏུན།

རྟོགས་ལྷན་མངོས་པའི་འབྲུངས་ལྷལ་མངའ་རིས་མ་པམ་གཡུ་མཆོའི་འགམ་ཟེ་འོག་སྒྲིག་ཡང་ཆུང་ཁ་ཏུར། མལ་དཔོན་པ་མཁོན་གྱི་ཏུ་འབྲིང་པོ་གཡུ་ཏུང་ཕྱིན་བརྒྱབས་ཀྱི་སྒྲས་སུ་འབྲུངས། བྱིར་རས་པའི་སྒྲིབ་ར་གསལ་ཤིང་ལ་རྟོན་རྟ་གྲང་མཁན་པོ་ལྷག་གཅིར་བ་ལ་སྒོགས་ལ་བཞེན་པར་རྟོགས་ནས་མངོས་པ་སྒྲིབ་པོར་བཏགས། དེས་རྟ་སྒྲ་བའི་འབྲལ་བ་སྒྲིབ་བའི་སྒྲ་ལ། སྒོ་འབྲུར་ཤར་གྱི་གཞིར (༤༤) དེ་འབྲུར་ནས་དབྱུས་སུ་ཆོས་འཆོལ་ཏུ་འོང་། མལ་སྒོ་གྲང་ཏུ་དཔོན་གསར་ཏུ་རྟོགས་ལྷན་ཏུ་སྒོག་པ་ལ་ཕྱག་ཏུ་ཆེན་མོ་ལྷས་ནས་བརྒྱབ་པ་པོ་གསུམ་བྱས་པས། ཏུབ་ཅིག་གི་མི་ལམ་ན། ཏུད་མེད་སྒྲ་ར་ལྷ་གི་བཅུག་བྱུང་ནས། ཁང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ། སྒྲིབ་སྒྲུང་སུ་བརྒྱབ་པ་གྱིས་མེར་བ་མིས། སྒོ་འབྲུར་ཏུབ་ཏུ་སྒྲ་འབྲལ་མཆུལ་སུལ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་སྒྲར་གྱི་ཉམས་དེ་ཀུན་ལས་ལྷག་པས་ཉམས་སྒྲིམ། དེ་ནས་བྱང་གི་སྒྲིབ་འཁོར་ཏུ་སྒྲིབ་ཁྲང་ཏུ་རི་མི་འབབས་པར (༤༤) པོ་བཅུ་གསུམ་བྱས། ཤིང་མོ་པག་པོ་ལ་ཟ་ལྷང་བཏབ། སྒྲིབ་མ་རྟོགས་ལྷན་གྲུ་པ་མང་ཏུ་བྱུང་། པོ་སུམ་ཅུར་ཆོགས་པ་བརྒྱངས། བཏུན་ཏུ་རོན་དགུ་འབྲུག་གི་པོ་ལ་གསེགས་སོ། སྒྲིབ་མ་རྟོགས་ལྷན་ནམ་མཁའ་དབང་ལྷག་གིས་གཡུལ་གངས་ར་བཏབ།

རྟོགས་ལྡན་ནམ་མཁའ་མེད་གཞི་ཤིང་སྒྲ་ལྟ་གངས་ར་བཏབ་པས། གངས་ར་
 བ་གསུམ་ཟེར། གཞན་ཡང་རྟོགས་ལྡན་དར་མ་དང་། སངས་རྒྱལ་ལ་སྐུ་སྐྱེས་
 བ་བཅུ་གསུམ་གྱིས་ཞོང་ཤིང་དཀོན་པ་བཅུ་གསུམ་བཏབ། རྟོགས་ལྡན་གེ་འཛོམས་
 བས་སྟོང་ལྷུང་ཞོ་བ་བྲག་བཏབ། ཆོས་ཤོས་ཉི་ཟེར་ལ་བཀལ། རྟོགས་ལྡན་ཅ་
 རི་བས་རྩུན་གྱུབ་སྤངས་བཏབ། རྟོགས་ལྡན་ཉི་ཟེར་ལ་སྐུ་སྐྱེས་པ་ལྟས་གཤོར་
 རྩུགས་སྒྲ་གངས་ཤོད་ལ་སྐུ་སྐྱེས་ནམས་བཏབ་པོ། །

རྟོགས་ལྡན་མཛེས་པའི་རྒྱ་ལོ་གཡུ་བྱང་བྱིན་སྐབ་བཞན་གྱི་བྱ་གཉིས་ལས་
 རྟོད་ནས་རྩུན་བྱངས་པའི་གཅེན་པོ་དེ། རྟོགས་ལྡན་པ་དང་མཁན་པོ་ལྟ་
 བཟས་བ་ལ་རབ་བྱ་བྱུང་། བསྟོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་བྱ་བཏགས། འབྲུག་ལོ་
 ལ་ཟེ་ལྷུང་གི་གདན་སར་ཕྱོན་ཏེ། ཡོ་བཅུ་བཞིར་ཟེ་ལྷུང་གི་གདན་ས་བྱས། དེ་
 བས་ཏེ་རྩུག་གི་གདན་ས་བྱས། དེའི་གཅུང་པོ་མཆོན་གཞོན་རྣམས་ལྟེ་ལོ་
 གདན་སར་ཕྱོན། ཡོ་བཅུ་དགུ་ཆོགས་པ་བསྐྱངས། ཡོས་ལོ་པ་ལྟ་བུ་ར་
 བཞུད། བག་ལོ་ལ་འདས་སོ། །

དེའི་ལྷམ་མོ་སངས་རྒྱལ་སྟོན་གྱི་བྱ་སྟོབ་དཔོན་ནམ་རྒྱལ་མཛེས་གྱིས་ཕག་
 ལོ་ནས་སྤང་ལོའི་བར་གདན་ས་ལོ་བཅོ་ལྔ་བས། ལྟེ་ལོ་པ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བཞི་
 སྤང་ལོ་ལ་འདས། དེའི་གཅུང་པོ་སྟོབ་དཔོན་གཞོན་རྣམས་སྤང་ལོ་ནས་
 གདན་སར་ཕྱོན་ནོ། །

བྱ་ཆོག་པ། རྟོགས་ལྡན་ལོ་སྤང་ལོ་སྤང་ལོ་སྤང་ལོ་སྤང་ལོ་སྤང་ལོ་སྤང་ལོ་སྤང་ལོ་
 ལྟེ་ལོ་པའི་བྱང་བྱ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བཞན་པ་ལ་རབ་བྱ་བྱུང་། མཆོན་ཡང་སངས་
 རྒྱལ་ལོ་ཅེས་བཏགས། བྱིད་བསྐྱབ་རྣམས་གདམས་པ་བཅས་ཅད་ཆར་བར་
 མཛོད་ནས། བྱང་མཁའ་། རྩིལ་སྐྱངས་མཁའ་བྲག་ནམས་སྒྲ་བསྐྱབ་པ་མཁའ་
 ཕྱོན་པ་མཛོད། དཔལ་གདན་ས་པའི་བྱང་བྱ་བྱིད་བསྐྱབ་རྣམས་ལྟེ་ལོ་སྤང་ལོ་སྤང་ལོ་
 བཅད་ནས་གདུལ་བྱའི་འཕེན་པ་ལ་བཞེན་ནས་ཉི་མེད་རྣམས་སྒྲ་ལ་བསྐྱབ་པ་
 ལ་ཕྱོན། བྲག་སྐྱོ་རྣམས་རྣམས་སྒྲ་ལ་སྐྱེས་དམ་གྱི་ཆལ་སྐྱངས། རྟོགས་ལྡན་པ་

[illegible]

བལ་མ་པའི་རྒྱུད་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བརྟན་པ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་། མཆོན་ཡང་ཚུལ་
 བྱིས་སེང་གེ་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས། བྱིད་རྒྱུ་ལ་རྫོང་གདམས་པ་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་རྒྱུད་སྟོན་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་གདན་ས་པའི་རྒྱུད་དུ་ཚུན་
 བས་གཟིམ་གཤམ་མཛད་ཀྱིན་བྱིད་རྒྱུ་ལ་རྫོང་གདམས་པ་ཐམས་ཅད་གནང་
 བས། རྟ་མར་ཚུན་ནས་སངས་རྒྱལ་ཚལ་པ་དང་། མཁན་པོ་རྒྱལ་གཅེར་བ་
 གཞིས་ལས་དགེ་རྒྱུད་མཛད་། རྫོང་རྒྱལ་དང་སྤང་རྒྱལ་གདམས་གྱི་ར་བ་དང་།
 དབང་པོའི་ཐལ་ནམས་སྤྱ་བརྒྱབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད་ཅིང་། རྫོང་རྫོམ་རས་
 བས་གདུང་ཁང་མཛོ་བརྒྱད་མ་ཅིག་ཚོང་འདུས་འགྱུར་མོར་(༤༥༠) བཞེངས།
 རྩ་རྟེན་རྒྱ་འབྲམ་བཞེངས་ནས་ཐུགས་དམ་གྱི་ཚལ་དབེན་གནས་ཐལ་དཀར་ལ་
 རྫོང་གིན་བཞུགས་དུས། ཁལ་སྤང་མི། གཤམ་མཆོན་པ། རྟོན་པ་ལེ་རྒྱུད་།
 ཁོང་ཡོན་བདག་གསུམ་གྱིས་ཚང་འདུར་གྱི་ཡུང་པ་དེ་ཐུལ། དཔོན་པ་བཏབ།
 དཔོན་པའི་མིང་ཡང་རྩ་རྟེན་སྤྱ་བཏགས་ནས། རྒྱན་རས་གཟིགས་དངོས་
 ཡིན་པའི་ཡུང་བརྟན་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོང་རྫོམ་ཞིག་པོ་ཞེས་པར་ཐགས། རྟོ་རྒྱབ་
 ཡུང་གསུམ། རྫོང་རྩ་རྒྱལ་གྱི་ས་ཆ་ཡན་ཆད་གདུལ་བའི་མཐིལ་དུ་བྱུར། འཕྲོ་
 དོན་དང་འཕྲིན་ལས་དབལ་དུ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གྱི་རོང་དུ་རྫོང་ཁོའི་རྒྱང་
 དུ་ཚུན་དུས་བཅུན་པ་ནམས་སྤྱ་འདི་ཡི་འགམ་ལ་སྤོ་འདེབས། བན་ཁོང་སྟོང་
 རྫོང་། ཟར་མེད་གོས་མེད་ནམས་ལ་སྟོང་རྫོང་སྟེས་ནས་རྫོང་པའི་དཔོན་རྒྱུད་ལ།
 བརྫོང་པའི་རྒྱང་འདིར་ཚུག་ན་ཐུག་ཚུལ་ཅིག་འདུགས། བ་རྒྱག་ན་ཕྱེ་ཁལ་
 བཅུ་རྒྱག་ཡོད་པ་འདིས་རྫོང་རྒྱག་ཅིག་གི་ཐུག་པ་(༤༥༡) ཅིག་བཏང་བའི་
 བྱིད་གྱི་ས་ཆ་ཅིག་གཡར་བཏང་བར་ཁྱུ་ཞུས་པས། ཁོང་གི་ཐུག་ཚུལ་གྱི་ས་ཆ་
 རྣམས་སྤལ་ནས། དུས་དེ་ནས་བཟུང་རྫོང་ཁོའི་འཁོར་པ་མ་རྫོང་གི་བར་དུ་ཐུག་
 ཚུལ་(༤༥༢) དང་། བ་ཁིའི་རྒྱན་(༤༥༣)ཚུགས། རྫོང་པའི་དཔོན་གཞིར་
 ལ་བཅུན་པ་རེ་རེ་བཞག དེ་ནས་བུམས་སྟོན་རྒྱུད་གི་ཁ་གཏོན་(༤༥༤) དུ་
 ཚུན་ནས། བུམས་སྟོན་གཞིར་བའི་གཞིས་སྤལ་ནས། བ་ཁིའི་རྒྱན་བཅུགས།

དེ་ནས་ཡང་། སྤང་ཁིང་བཅུ་དཔལ་གྱི་འཕྱོ་བྱས་པའི་སྤང་ཁིང་པ་རྣམས་དང་།
 ཡོན་བདག་ཤར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིག་ཕྱག་གི་དཔོན་ས་གཞིས་ཕུལ་ནས་དཔོན་པ་
 བཏབ། འཇམ་དཔལ་དང་མ་ཁིའི་བྱན་(༤༥༥)བཅུགས། བལ་ཕྱིང་གི་སྤང་
 མ་རྒྱལ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱང་མང་ཏུ་བྱས། ཁོང་རང་གི་རྩོ་སྤུང་གྱིས་ཤར་
 ཏུ་མ་ཁིའི་བྱན་བཅུགས། ལར་ན་ཡོན་བདག་རྒྱལ་པ་ལག་ཕྱུར་རྣམས་ཀྱིས་
 དཔོན་གཞིས། ལྷང་པ་ཙ་ཤིང་རྣམས་ཕུལ། དཔོན་པ་དཔུན་པ། ཡོན་བདག་
 ཅིག་གི་མ་ཁིའི་བྱན་བཅུགས། གསང་མ་ནས་གཞིས་ཕུལ་ནས་དཔོན་པར་མ་
 ཁིའི་བྱན་བཅུགས། སྤགས་ཕྱིང་ནས་ཡོན་བདག་གཅིག་གིས་གཞིས་ཕུལ་ནས་
 མ་ཁིའི་བྱན་བཅུགས། དཔུན་བཞུག་གི་རིང་ལ་སྤྱག་རྩལ་ནར་མར་བཅུགས།
 དཔུན་བཞུག་ཆོན་པའི་རྗེས་ལ་གྲུ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་མཆོད་ཏུ་འདུས་ནས།
 རྒྱལ་འབྲིང་རྣམ་གསུམ་(༤༥༦)། རྒྱབས་འཕྱོ་སེམས་སྤྱེས་(༤༥༧)། ཡི་
 གེ་བརྒྱ་པ་(༤༥༨)། འཇམ་དཔལ། རྣམ་འཛོམས། སྤྱོལ་མ། མ་ཁིའི་བྱན་
 (༤༥༩)ཁ་མང་པོ་བཅུགས་ནས་ཞིག་གི་ཕྱ་ཙམ་རེ་བྱན་མ་ཆེ་ (༤༦༠)
 རྟེན། རྒྱན་མདར་ཀ་ཁིའི་མཆོད་རྟེན་(༤༦༡)ཆེན་པོ་བཞེངས། ལྷང་ཐང་
 ཏུ་ཡོན་བདག་རིན་ཆེན་མཁོན་གྱིས་གདན་དྲངས་ནས། སྤང་ཐང་གི་གཙུག་
 ལག་ཁང་ཕུལ། གཞིས་ཀྱི་མ་ཁིའི་བྱན་བཅུག སྤམས་ཡོན་བདག་བསམ་གྲུབ་
 ཀྱིས་གདན་དྲངས། བྱག་ཕྱག་གསེབ་ཕུལ་ནས་དཔོན་པ་བཏབ། མ་ཁིའི་བྱན་
 བཅུགས། གཙང་ཏུ་ཡོན་བདག་སྤོ་སྤོས་ཀྱིས་གདན་དྲངས་ནས་སྤོ་ཁྲང་གི་
 གཞིས་ཕུལ། མ་ཁིའི་བྱན་བཅུགས། རྩེ་ཡུལ་ཏུ་མང་དཀར་བ་རྣམས་ཀྱིས་
 གདན་དྲངས་ནས་ཡོན་བདག་གིས་མཐེལ་བྱས། རྩེ་རི་དཔོན་པ་བཏབ། མ་
 ཁིའི་མཐུན་བཅུགས། རྩ་ཤར་ཆོས་བཅུ་སྟེ་བྲང་བཅོག་ སངས་རྒྱས་ཆལ་པའི་
 མཆོད་པ་རྩེ་བཞུང་རོ་ཅག་དང་། ཆོས་བཅུ་ནར་མར་བཅུགས། རྩ་ཤར་ཀྱན་
 མཆོད་ཀ་བ་བཞེ་རྩེགས། དཀར་ཕྱིག་(༤༦༢)ལྟེ། རྩ་ཤར་ཕྱིང་ཆོས་ཀྱི་
 བཅོགས། རྩེ་འདྲ་བཞེངས། ཞབས་རྟོག་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱས། རྩུག་ཅེར་ཏུ་

མཁན་པོ་འི་ཕྱི་རྒྱུ་མ་གྲུབ་པར་འདུག་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་གི་འདུམ་པ་བཞེངས་ནས་
 ལུལ། རྩོམ་པའི་ཡོན་པདག་རྣམས་ཀྱིས་གདན་དྲངས་ནས་བྱང་ཆུབ་སྒྲིབ་གི་
 དཀོན་པ་བཟབ། ཆོས་ཁྱི་ཐང་ལ་ཆོས་གསུངས། ཡོན་པདག་རྣམས་ཀྱིས་
 དཀོན་གཞིས་ལུལ་ནས་འཇམ་དཔལ་དང་མ་ཆིའི་རྒྱན་བཅུགས། ཡོན་མཆོད་
 རྣམས་ཀྱི་ཆ་ཆ་(༤༤༩) ཉི་མ་ལཱ་རེ་འདེབས་པའི་དག་སྒྲིལ་བཅུགས། སྤྱ་ཐང་
 ཏུ་ཡོན་པདག་རྒྱལ་གྱིས་གདན་དྲངས་ནས་སྒྲིག་ཏུ་དཀོན་པ་བཟབ། མ་ཆིའི་
 རྒྱན་བཅུགས། ས་ག་ལ་ག་ཆིཆེན་པོ་བཞེངས། སུམ་རྗེ་ཙོམ་སྒྲིབ་ཏུ་བན་ནག་
 གིས་གདན་དྲངས་ནས་དཔག་རྒྱུན་གྱིས་དཀོན་གཞིས་ལུལ། དཀོན་པ་བཟབ།
 མ་ཆིའི་རྒྱན་བཅུགས། དཀོན་པ་དང་བྲག་དཀར་རྩ་སོ་དཔུ་མ་རྒྱུ་ལ། རྒྱན་
 ཁང་། མོ་པོ་ཆ་རྣམས་སུ་བཟུབ་པ་མཛད་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་ཐེམས་དཔའི་རྣམ་
 ཐང་གིས་ཐེམས་ཅན་གྱི་རོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད། དཔྱང་ལོ་བདུན་ཅུའི་
 ཉིང་ཏུ་སྤྱ་གཤེགས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ས་ལྷག་གི་རྒྱུ་ནང་ཏུ་ཉན་སྤྱོད་ཕྱི་ལ་རྒྱན་
 རས་གཤིགས། རྒྱང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སྤྱ་རྒྱན་ཏུ་ལས་བྱུང་པ་མར་སྤྱོད་དང་རོ་
 པག་ཅིག ཅིག་མ་སོར་གཅིག་གི་ཉིང་ན་ཁོང་རང་གི་སྤྱ་འདུ་རྒྱན་ཐིག་ལས་
 བྱུང་བ་དཔུ་སོ་ཅིག་གི་བ་གཅིག་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱན་དང་རྩིང་བསྐྱེད་ཁ་རྩོག་ལྟ་
 ཆོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་དྲུང་གཡས་སུ་འབྱེད་བ་དང་། ཆོས་རྒྱུང་གི་སྤྱ་ལ་
 རོགས་པ་གདུང་རྩིང་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ཕྱི་རྒྱུ་ནང་གི་བྱུགས་ཁར་
 བཞུགས་ནས། གཤེར་སྤྱིའི་དྲུང་ཏུ་མི་མ་ཡིན་གྱིས་མར་མེ་ལུལ་བའི་མར་མེ་
 མཆོད་བྱུང་རྣམས་ཉིན་ཞག་གསུམ་གསུམ་འབར་དེ་ཉི་མེད་བརྒྱད་གསུམ་དང་།
 ཁོང་གཤེགས་ཏུ་ས་ཀྱི་ཆོས་ཉི་ཤུ་བྱུང་རེས་ལ་འབར། ལྷ་མ་དཔོན་གྱི་འདབ་ཕྱི་
 རྒྱུ་དང་ནང་རྒྱུ་པ་ཞེན་བཞེངས་པ་དང་། མཆོད་པ་འཇུགས་པ་ལྷ་པ་ཏུ་སྒྲིབ་
 རྣམས་ཀྱི་རྒྱུང་ཐན་མཛད། དག་ལེགས་རྣམས་མཛད། རྩོགས་ལྷན་གྲག་
 དཀར་བ་རིན་པོ་ལོ་གིས་ཕྱིས་ཅན་གྱི་དཀོན་པ་བཟབ། འགྲོ་མཆོད་ཀྱི་སྤྱ་འདུ་
 བཞེངས་ནས་དེའི་བྱུགས་ཀར་ཡོ་ཤེས་མཆོད་པོའི་སྤྱ་བཞུགས། ལྷ་མ་རིན་པོ་

ཆེད་མཆོད་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་རབ་གནས་ལྷན་ནས་དཔྱོད་པའི་མིང་ཡང་ཐུས་ཅན་
 དུ་བཏགས། དེ་ནས་ཐུགས་དམ་དང་འཕྲོད་པ་བཟུང་མེད་པ་མཛད་ནས་སྐྱེ་
 གཤེགས། ལྷ་སྐྱེ་རིང་བསྐལ་དང་། སྐྱེ་ཆོས་ཀྱི་ཕུར་གཏུམས་པས་མ་ཆོག་པར་
 ཕྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉགས་ལ་མཆོད་ཅན་མང་པོ་ཕྱོད་འདུག ལྷ་པ་ཕྱོད་
 རྣམས་ཀྱི་འདབ་དང་ཕྱི་རྟེན་ནང་རྟེན་བཞེངས། མཆོད་པ་བཅུགས། ལྷ་མ་
 བསོད་ནམས་དང་བར་གདན་དྲངས་ནས། ཁོང་གི་དཔྱོད་པ་དང་ལྷ་པ་ཕྱོད་
 གྱིས་བརྒྱུད་པ་ཐོབ། དཔེ་ལས་ཀྱི་སྒྲིལ་ཐམས་ཅད་མ་ཆག་པར་བརྒྱུད་ཀྱི་
 སྐྱེ་གཤེགས་ཏེ་ཕུར་ཐུངས་ལྷ་པ་ཕྱོད་རྣམས་ཀྱིས་འདབ་དང་ཕྱི་རྟེན་བཞེངས་
 པ་མཆོད་པ་འདུགས་པ་བྱས། དེ་ནས་ལྷ་མ་བསོད་ནམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་གདན་
 ས་བཟུང་ནས་དཔྱོད་པ་དང་ལྷ་པ་ཕྱོད་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིལ་ཐོབ་དཔེ་ལེགས་བྱས།
 ཁོང་སྐྱེ་གཤེགས་ནས་ལྷ་པ་ཕྱོད་རྣམས་ཀྱིས་འདབ་དང་ཕྱི་རྟེན་ནང་རྟེན་
 བཞེངས། མཆོད་པ་བཅུགས། ལྷ་མ་ཐང་ཐང་བཅེགས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ལུང་
 ཐང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། ལྷ་མ་ཕྱི་ན་ཐུག་རྣམས་ལྷ་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེ།
 གསེར་གདུགས། གཞིར། ཕུར་མོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་ཐང་ཐིང་འབྲལ་བ་བསམ་
 བྱིས་མི་བྱུང། མངའ་བདག་པ་རྣམས་ལྷ་མ་རྩོམ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་ཕྱི་
 པ་ཆེན་པོ་ལྷ་ར་བཟང་གི་དཔོན་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱིས་དཔེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 འབས་ཏོག་བརྒྱུད་པ་ཐོབ་དུ་འཕྲོད་པ་མཛད་ནས་ཐུགས་ལ་བཏགས་ (༤༤༩) །
 རིན་པོ་ཆེ་གདན་ས་པའི་སྒྲིལ་མ་རྩོམ་ཐུན་ཐུན་ལ་སྒྲིལ་ལ་ཕྱོད།
 དཔལ་བ་མེ་ཆེད་དཔྱོད་པ་བཏབ། ལྷ་སྐྱེ་གཏུང་ལྷ་མོད་ཀྱི་དཔྱོད་པ་བཏབ་
 རས་དུ་མའི་བཤད་སྐྱེ་བཅུགས། ལྷ་མ་བརྒྱུད་ཀྱིས་རྒྱུད་སྐྱོན་པར་མཛད་ནས་
 བལ་ཡུལ་ (༤༥༠) དུ་ཕྱོད། བལ་པོར་འཕྲོད་པ་ཆེན་པོ་ལྷ་ར་ནས་འཕགས་པ་
 བིང་ལྷན་ (༤༥༡) ཀྱི་སྒྲིག་བིང་འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱེ་པའི་བཅུགས་པའི་སྒྲིག་བིང་
 བརྩེ་བ་ལ་མིང་ག་ནགས་ན་སྒྲིག་བིང་གསུམ་ཡོད་པས་གཅིག་ཐོག་པའི་བིང་ལྷན་
 ཀྱི་སྒྲིག་བིང་བརྩེས། གདུགས་བཀལ། སྐྱེ་དཀར་གསོལ། རྩོད་པའི་བཅུགས།

འཕྲོད་ཅིང་འཕྲིན་ལས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལྷན་འདུག བལ་པོའི་རྒྱལ་པོ་དང་།
 འབའ་རྩ་རྒྱལ་སྤྱི་བཟུང་གིས་སྒྲིམ་པ་ལྟེན་པ་དང་། རས་ལ་སོགས་པའི་འབྲུལ་བ་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱའ་པ་དང་བཅས་པ་ནས་ཡར་ཕྱོད་པས་ར་ག་མ་སེ་ཏུ་སྒྲི་
 ག་མེགས། མཚན་འདུས་པའི་སྒྲིམ་དཔོན་གྱིས་ལུང་སྒྲུངས། ལུང་སྒྲུངས་ས་
 མཚན་རྟེན་བཞེངས། དེ་ཕྱི་མེད་མོ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་གསེར་སྒྲིམ་ལྟེན་པ་
 མེད་པ་གྲིམ་སྒྲིམ་པ་ལྟེན་པ་དང་། བེ་ཅོ་དང་ལྷན་རྟེན་གཉིས་ཀ་ནས་སྒྲིམ་མེད་
 ལྟེན་པ་ན་རིམ་བཞིན་བསྒྲུལ། ཞང་ཉག་འབྲི་ར་བའི་སྒྲིམ་མས་ཞོལ་ལྷག་གི་
 དཔོན་པ་བཏབ། རོར་མ་རྩོད་ལྱང་ཐང་རྒྱལ་པོ་ན་བཏག་ཏུ་ལྷན་ནས་གདུལ་
 བྱེད་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེ་བྱེད་ཞིང་། ལྷིད་རོང་དུ་འཇམ་དཔལ་སྤྱིང་། རིན་
 ཆེན་སྒྲུངས་པ་དང་གཉིས་ཀྱི་དཔོན་པ་བཏབ་ནས་རོར་མའི་ས་འགག་ལ་ཀ་ཁིའི་
 མཚན་རྟེན་བཞེངས། ཚལ་ལྱང་ཐང་། སྒྲིམ་མེ་འབྲི་ར་རྒྱལ་སྤྱི་སྒྲིམ་ན་རིམ་
 གསུམ་ཅམ་དུ་ཐང་ཐིང་གི་འབྲུལ་བ་སྒྲུལ་ནས་ཞབས་ཉག་ཆེར་བུས་གདའ།
 བསམ་གཏན་རྒྱུང་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲིམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་རྒྱུང་གི་དཔོན་པ་དེ་
 བཏབ་ནས་བཤད་ཉན་དང་སྒྲིམ་བསྒྲུབ་ཀྱི་གདུལ་བྱ་བསྒྲུངས། རྒྱ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་མེ་
 གཉིས་སྒྲིམ་འབྲུལ་བ་རིམ་བཞིན་བསྒྲུལ་གདའ། གདན་སའི་ཞེན་པ་མོས་ལྷས་
 ཆེན་པོའི་འཕྲོད་ཅིང་འཕྲིན་ལས་མཚན་འདུག རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲིམ་མ་རྩོག་
 རྩན་གལ་ས་པའི་མི་ལའི་རྒྱུག་དང་ཉི་མེ་ལ་ཕྱོད། མི་ལ་རྩོ་རྩོ་སྒྲིམ་
 བཞུགས་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་སྒྲུངས། འཕྲོད་ཅིང་ལྷིས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
 ལྷན་ནས། ལྷ་རང་རྒྱལ་པོའི་(༤༤༢) ཐད་སྤོར་བཞུགས་ནས། རྒྱལ་པོ་ཡབ་
 ལྷམ་གྱི་ནང་གི་སྒྲིམ་མཚན་(༤༤༤) མཚན། དད་ལྷས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་
 བཞེན་ནས་སྒྲིམ་མེད་ཡང་གསེར་གྱི་འབྲུལ་བ་སྒྲིམ་འདུག རྒྱལ་པོ་ཡབ་ལྷམ་གྱི་
 པ་ལྷ་སྒྲིམ་རྒྱལ་སྤྱི་སྒྲིམ་གྲུ་གཤེགས་རྩིས་འདེབ་དང་། ལྷ་རྟེན་ནང་རྟེན་བཞེངས།
 དེའི་རྩིས་ལ་སྒྲིམ་ཆུལ་དར་བ་ཡར་གདན་བྱངས་ནས་དཔོན་པ་དང་གྲུ་པ་ལྷ་
 སྒྲིམ་གྱི་བསྒྲུངས་བཏན་དང་ཐང་སྤོར་བཞུགས་ནས་རྒྱལ་པོ་ཡོན་མཚན་གྱི་ནང་གི་

ལྷ་མཆོད་མཛད་ཅིང་གཞན་པ་མིས་བྱས་ཀྱི་འཕྲོད་ཀྱི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱབས་
ནས་གསེགས། རྒྱལ་པོ་ཡབ་ཡུམ་དང་བྲ་པ་བྲ་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་རྒྱུ་ནང་
རྒྱུ་བཞེངས། དེ་ནས་ལྷ་མ་མེས་རབ་འཕེལ་བ་ཡར་གདུན་དྲངས། ཁོང་གིས་
དཔོན་པ་དང་བྲ་པ་བྲ་སློབ་ཀྱི་བསྐྱབས་བྱན་མཛད། ཐད་སོར་བཞུགས་ནས་
རྒྱལ་པོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ལྷ་མཆོད་མཛད། རྒྱལ་པོ་ཡོན་མཆོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བརྩམ་ཆེན་
བཟང་པོས་བཞེངས་པའི་གསེར་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ཕྱེད་དང་བཅས་པ་
སུལ། བཞི་ཕྱེད་གཙུག་ལག་ཁང་ཕྱེད་དང་བཅས་པ་སུལ་ནས་འཕྲོད་ཀྱི་འཕྲིན་
ལས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་ནས། ཞི་བར་གསེགས་པས་འདབ་དང་། ལྷ་
ནང་གི་རྒྱུ་རྣམས་རྒྱལ་པོ་ཡབ་ཡུམ་བྲ་པ་བྲ་སློབ་དང་བཅས་པས་མཛད་གདའ།
དེ་ནས་ལྷ་མ་སངས་རྒྱལ་འོད་ཟེར་བཀད་དྲངས་ནས་དཔོན་པ་དང་བྲ་པ་བྲ་
སློབ་ཡོན་བདག་དང་བཅས་པས་བསྐྱབས་བྱན་དང་ཐད་སོར་བཞུགས། རྒྱལ་
པོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ལྷ་མཆོད་མཛད་ནས་ཡབ་ཡུམ་དང་རྗེ་སློན་རྣམས་ལ་དབང་
བསྐྱར། དེ་ནས་གཤིག་རྒྱལ་པོས་(༤༤) གདུན་དྲངས་ནས་གཤིག་རྒྱལ་པོ་ཡབ་
ཡུམ་རྗེ་སློན་རྣམས་ལ་དབང་སྐྱར་མཛད། འབུལ་བ་ཁོངས་སྤྱོད་དཔག་ཏུ་མེད་
པ་བྱུང་ཞིང་། འཕྲོད་ཀྱི་དང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱུང་འདུག དེ་ནས་སྤྱ་
རང་ཐད་སོར་བཞུགས་ནས་མེམས་ཅན་གྱི་རྒྱ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་གིན་
ཡོད་པར་གདའ། ཅ་སྐར་པའི་གད་པ་གསེར་གྱི་བྱ་བྱིབ་དང་། ལྷ་རང་ན་
དཔོན་པ་འགའ་ཡོད་པ་གདའ། མེན་ཁང་གིས་ཡོན་བདག་ཕྱེད་པས་ལྷ་རི་པས་
བཏབ་པའི་དཔོན་པ་མེར་སྤང་། བཅན་པོས་བཏབ་པའི་ཆོས་ལུང་། ལྷ་ན་
ཁོང་། བར་ལུང་རྣམས་ལ་འདབ་བྲ་པ་དང་། དུ་སློབ་ཡོན་བདག་བསམ་གྱིས་མི་
ལུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔོན་པ་དང་རྒྱལ་སྤྱ་མཛད་ཅིང་། ཅ་སྐར་ཡང་གསུང་
རབ་ཀྱི་མགོ་བྱས་ནིར་ཟང་ཟིང་གི་འབུལ་བ་བསྐྱལ། ཆོས་ལུང་དང་མི་ལྷན་གྱི་
ཏུ་འད་གསུང་རབ་དང་། ཅིར་ཟང་ཟིང་གི་འབུལ་བ་ཡང་བསྐྱལ་ནས། རྒྱ་
ཆོས་ཞེས་སྤྱ་གསུམ་ནས་ཞེན་པ་དང་མོས་བྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་ལགས།

རུ་ལ་ན་དེབ་གཉིས་འདི། གཞོན་ལྷ་སྒྲོ་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བལྟས་ན་
གཏམ་རྒྱུད་མང་རུ་སྐྱེས་པས་མཁས་པར་འགྱུར། རྩོན་ཡེལ་ཉི་(尧帝)ཟེར་
བའི་རྒྱལ་པོའི་དུས་སུ། རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་མིང་ཐང་(唐)ཟེར་བར་འདུག ཐང་
ཟེར་བའི་དོན། རྒྱལ་ཁམས་དགའ་བ་དང་བསྐྱེད་པ་ཟེར་བ་ཡིན། དེའི་ཉིང་
གཡུ་དབང་(虞王)རྒྱལ་པོའི་དུས། རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་མིང་ནིའི་(舜)ཟེར།
དེའི་དོན་རྒྱལ་ཁམས་སྐྱོང་རྒྱས་པའི་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་ཟེར་བར་འདུག ཐང་
དབང་(汤王)རྒྱལ་པོའི་དུས། རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་མིང་ཡིན་(殷)ཟེར་བར་
འདུག དེའི་དོན་བྱ་བ་གང་དང་གང་གི་དཀྱིལ་དྲང་པོ་ཟེར། དེའི་ཉིང་རྒྱལ་
རབས་ཁ་ཡར་ཀྱི་མིང་མ་བཏགས། ཇིང་གི་རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་མིང་ཉའི་
དཔེན་(大元)ཟེར་བར་བཏགས། དེའི་དོན་ཅི་ཡིན་ན། ཇི་བྱ་ཡི་(周易)
ཟེར་བའི་ཡི་གེ་ནང་ན་ཡོད་པ། ཁེན་དཔེན་(乾元)ཟེར་བའི་ཡིག་འབྲུག
ཡངས་པ་དང་ཆེན་པོ་རྒྱས་པ་འདི་ཡིན་པར་སོང་ན། བདེན་པ་བཟན་པའི་
གདན་ས་ཡིན་ཟེར་བར་འདུག

ཉིས་དྲུག་པ། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཨོལ་ར་ ཐུའི་དུས་པོ་དཀྱིལ་བ་རྣམས་ལ་སྒྱུད་པའི་ བརྗེ་ཤོད་སྒྱེད་ཀྱི་འཇམ་ས།

ཨོལ་ར་ཐུ་རྒྱལ་པོའི་དུས། “ཆོ་རིངས་གནམ་གྱི་ཤེ་མོང་ལས་བསྐྱེད་
ནམས་ཆེན་པོའི་དཔལ་ལ་བརྗེན་ནས། རྒྱལ་པོ་དེད་ཀྱི་ལྷང་། ལྷང་ལྷ་ཞིང་གི་
མི་དཔོན་(༤༧༠)རྣམས་ལ། རྒྱ་མི་དཔོན་ཀྱི་མི་དཔོན་(༤༧༡)། གཡུ་ཤི་
ཐའི་མི་དཔོན་(༤༧༢)ལ། ཕྱིར་རྒྱ་ཤི་ཞིང་། ཕྱིར་གཡུའི་ཤི་ཐའི་མི་དཔོན་
སྒྲེ་རྩྱུར་སའི་མི་དཔོན་མཁར་དཔོན་དང་ཡུལ་བསྐྱེད་ས་རྣམས་ལ། དམག་

དཔོན། དམག་མི་རྣམས་ལ། ཚན་པ་ཚན་པ་འི་ཚན་པ་རྣམས་ལ། མི་ཕྱེ་མང་
 སོ་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ལུང་། རིང་གིས་རྒྱལ་སོ་དང་། ཡོ་གོ་ཏ་རྒྱལ་སོས།
 སྤྱུ་ལུ་ཞེ་འི་ཆོས་ལུགས་བཞིན་དུ། བརྗེ་(༤༧༩) རི་འདྲ་ཡིན་ཀྱང་། གྲལ་
 དམག་ལས་གསུམ་(༤༧༩) མ་ལེན་དུ་རྒྱག་གནས་མཚན་ཅིང་སྒྲོན་ལམ་
 འདེབས་པའི་དོན་ལ་དེད་གྱིས་བདག་བྱེད་པ་ཡིན་བྱས་འདུག སེ་ཆེན་རྒྱལ་
 སོས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་(༤༧༥) ལ་མོས་གྲས་བྱས་པའི་དོན་ལ། སངས་
 རྒྱལ་སྤྱུ་ལུ་ཞེ་འི་ཆོས་འཛིན་ཉེན་དུ་ཀྱན་གྱི་ཐོག་དུ་འགྲུལ་དུ་བརྒྱག་འདུག་པ་
 བཞིན། དེད་ལ་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པ་དང་ཆོག་བྱེད་དུ་རྒྱག་བཞུས་པ་ཡིན་
 བ་འང་(༤༧༦)། ཟུར་དུ་མཁར་མིག་ལ་བསྐྱོས་པའི་མི་དཔོན་དང་མི་ཕྱེ་
 རྣམས་གྱིས་མ་གོ་བའི་དོན་ལ། ལྷ་ཁང་། དཀོན་ཕྱེ་ལ་ཤེ་མོང་བཙོངས་པ་
 (༤༧༧)དང་། བརྗེ་ལ་ཤེ་མོང་བཙོང་པ་ཡོད་དེ་ཡོང་། ད་ཡིན་ན། མི་ཕྱེ་
 ཤེས་པའི་མི་དཔོན་(༤༧༨)དང་། མི་ཕྱེ་མང་སོས། ད་ཕྱིན་ཆད། སྤྱུ་ལུ་
 ཞེ་འི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལུགས་བཞིན་འགྲུལ་དུ་རྒྱག་བརྗེ་ལ་ཤེ་མོང་མ་བཙོང་དུ་
 རྒྱག་ལྷ་ཁང་དང་དཀོན་ཕྱེ་ལ་ཤེ་མོང་མ་བཙོང་བར་འབས་ཏྱིག་བྱེད་དུ་རྒྱག་
 བོད་གྱི་བརྗེ་རྣམས་ལ་འབས་ཏྱིག་བྱེད་པའི་དོན་ལ། སེ་ཆེན་རྒྱལ་སོའི་དུས་སུ།
 ཉེས་པ་ཕྱོད་པའི་མཁར་ལ་ཡོད་པའི་མ་མིང་ཟེར་བ་གཅིག་གིས་དགེ་སྤྲང་གཅིག་
 གི་ཤོང་ཆ་ནས་བཟུང་བའི་དོན་ལ། མི་དེ་ཉེས་པ་ལས་བརྒྱགས་པ་ཡིན། ད་
 ཕྱིན་ཆད་བོད་གྱི་བརྗེ་རྣམས་ལ་མི་རྒྱས་ལག་གི་སྤེབས་ན་(༤༧༩) ལག་པ་
 གེགས། ཁས་སྤེབས་ན་ཕྱེ་ཐོན། འཇའ་ས་འདི་ལྷར་སྤྲུགས་ཕྱིན་ཆད། བརྗེ་
 ལ་བསྐྱར་ཆ་མི་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་ཁང་དང་དཀོན་པ་ལ་ཤེ་མོང་འཚོང་བའི་མི་དེ་
 རྒྱགས་རྒྱགས་སུ་བསྐྱོས་པའི་མི་དཔོན་(༤༨༠)དང་། བརྗེ་ཚན་པས་
 (༤༨༡)ཟུང་ལ། དེད་ཅན་ཁྱེར་ཤོག་(༤༨༢) རི་ལྷར་བྱེད་དེད་གྱིས་གོ་
 བར་བྱེད་པ་ཡིན། དེད་གྱི་འཇའ་ས་འདི་བྱ་ཡོད་དུས་ལྷ་མ་རྒྱངས་ཀྱི་ཉེར་
 བརྒྱད་ལ་ཤར་ཏྱི་ན་ཡོད་དུས་ཟིས། གྱི་དཔེན་ཨོ་ཉི་ཤུ་ཆ་གསུམ་ལ་

(༤༥༩)། །ཕྱ་གར་ཕྱ་ནག་ཁ་ཆེ་ལ་སོགས་དང་། །བལ་པོ་ད་ལ་སོགས་མང་
 པོ་འི་ཚུགས་ནམས་སུ། །མཁས་བྱ་བ་བླ་མ་ནམས་ཀྱི་ཕྱོན་ཚུལ་དང་། །མི་ཡི་
 དབང་པོ་ཕྱལ་ཁྱོན་ཆེན་པོ་ནམས། །སྤྱི་ཆེ་འི་ཆོད་དང་མཛོད་པ་ནམས་ཐར་
 འདི། །དཀར་ཆག་འདིར་ནི་གསལ་བར་བཟོད་པ་བཞིན། །འཇིག་རྟེན་གྱི་
 བ་འདི་ལ་མ་ཚོར་ས་ཤིང་། །མང་པོ་འི་དབྱུས་སུ་མི་འཇིགས་སྤོབས་པ་ཡིས། །
 སྤྱི་བའི་སྤྱིས་བྱ་ནི་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག། །འདི་ལ་འཁྲལ་དང་ནོངས་པ་འི་
 ཆོགས་མཆིས་ན། །ཤེས་ལུན་སྤྱི་པོ་ནམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མཛོད། །ཆོ་འདི་
 དུན་ཐུང་ཤེས་བྱའི་ནམ་པ་མང་། །ཆོ་ཡི་ཆོད་ཀྱང་རི་ཅམ་མི་ཤེས་པས། །
 རང་པས་མཆོ་ལ་འོ་མ་ལེན་པ་ལྟར། །རང་གི་འདོད་པ་དང་དུ་བླང་བར་
 རིགས། །ཚུགས་དང་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བཀྲ་ཤིས་དང་
 བདེ་ལོགས་ཀྱིས་བྱུང་པར་བྱུང་ཅིག།

དེབ་ཐེར་དམར་པོའི་ནང་གི་གལ་ཆེའི་ ཆིག་འབྲེལ་གནད་བསྟུན།

(༡) རྒྱལ་པོ། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཅད་སྲོལ་ལ། རྩ་བའི་སྐུ་
འཇིག་རྟེན་ཐོག་མི་ཡི་འཕྲོ་བ་ལྷུང་ནས་དུས་ཚོད་རིང་པོ་མ་ཟིན་བར་དུ་མི་
རྒྱལ་ས་དཔོན་དང་འབངས་ཀྱི་བ་སྒྲུབ་མེད་ཅིང་སྐར་ལ་དབང་བའི་དཔལ་
འཕྱོར་མེད་པར་ཆང་མས་བྱུན་མོང་གི་འཆོ་བ་སྦྱུད་ཀྱི་ཡོད། དུས་ཚོད་རིང་པོ་
ཟིན་རྗེས་ཐོན་སྐྱེད་ཉམས་རྒྱུད་དུ་སོང་བའི་རྒྱུ་རྒྱུས་ས་ཆིང་སྐར་བཟུང་བྱེད་
དགོས་པ་ལྷུང་ཞིང་། རྒྱུ་མ་རྒྱ་བ་དང་པན་རྒྱུན་གསོད་རེས་བྱེད་པ་སྟགས་
རང་རྟུགས་ཀྱིས་ལྷུང་ནས་སྦྱོ་ཆོགས་བདེ་འཇགས་མེད་པར་བརྟེན་མི་རྒྱལ་ས་
ཆང་མ་བཟོས་ནས་ཆང་མས་སྒོ་མས་ཡོད་པའི་མི་ཆིག་དཔོན་དུ་བསྐྱས་པ་དེ་ལ་
“ཞིང་དཔོན” ཟེར་བ་དཔོན་ཀྱི་དང་པོ་ཡིན་པ་དང་། ཞིང་དཔོན་དེ་ནི་
དམངས་ཀྱི་ཆབ་བྱེད་མཁན་དང་། དམངས་ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་
པ་ལས། དམིགས་བསལ་ཀྱི་དབང་ཆ་གང་ཡང་མེད། ཞིང་དཔོན་དེ་ལ་སྦྱོ་
པའི་བདེ་འཇགས་དང་ཐོན་རྗེས་བཅོ་འབྲེམས་སྟགས་ལས་ཀ་ཏ་ཅང་མང་བའི་
སྐབས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཞིང་དཔོན་བྱེད་མཁན་ཀྱི་མི་དགོན་པོ་ལྷུང་ནས། ཞིང་
དཔོན་བྱེད་མཁན་དེ་ལ་བྱིམ་ཆང་ཆང་མས་འཆོ་བའི་སྟགས་སྒྲོན་དུ་ཐོན་སྐྱེད་
བྱས་པའི་ཐོན་འབབ་ཀྱི་སྟག་ནས་བཅུ་ཆ་རྟུག་གི་འབབ་སྒྲོན་རྒྱ་བསྟུས་པ་དེ།
རྗེས་སུ་བྲལ་དུ་སྦྱར་བ་དེ་ལ་“རྟུག་ཆའི་བྲལ་” ཟེར་བ་བྲལ་ཀྱི་དང་པོ་ཡིན་ཅིང་།

དེ་ནས་ཁིང་དཔོན་ལ་ཡང་བུ་གཡོག་བྱུང་ནས་དཔོན་དང་གཡོག་གི་བྱུང་པར་
བྱུང་ཐོག་རིམ་བཞིན་འབར་ས་དང་། དམག་དཔུང་། ས་ཆ་བཅས་ཡོད་པའི་
རྒྱལ་པོ་བྱུང་། རྒྱལ་པོའི་དང་པོ་ནི་འཁོར་ལོས་བརྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན། དེ་ལ་
བཅོད་ནམས་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་གསེར་དང་། དངུལ་དང་། ཟུངས་དང་།
ལྷགས་ལས་བྱུང་པའི་འཁོར་ལོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་བཟུང་ནས་འཁོར་ལོ་དེས་གང་དུ་
སློབས་ཆད་ཀྱི་ས་ཆ་ཆང་མ་མང་འཁོར་དུ་བསྟུ་བྱུང་བེད། ཞིབ་ཆ་«མངོན་པ་
མངོད»ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་པར་གཟིགས།

(༡)རྒྱལ་པོ་མང་པོས་བཟུར་བའི་གཏུང་རབས། འདི་མོང་དུ་རྒྱལ་པོ་
ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཐོག་གི་རྒྱལ་པོའི་དང་པོ་མང་པོས་
བཟུར་བའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནས་རྒྱལ་བརྒྱུད་མ་ཆད་པར་སྤྱུའི་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་
(སངས་རྒྱས་སྤྱུ་བྱུང་པའི་ཡབ་)བར་བྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་སྤྱུའི་རྒྱལ་པོའི་
རྒྱལ་བརྒྱུད་རྒྱལ་བུ་གཞིན་ཅུ་དོན་བྱུང་མི་རབ་དུ་བྱུང་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོན་
ལ་སངས་རྒྱས་སྤྱུ་ལུ་ཞེ་འམ་སྤྱུ་བྱུང་པ་ཞེས་བཏགས་ཤིང་དེ་ནས་སྤྱུའི་རྒྱལ་
རྒྱུད་ཆད་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྟོལ་ཡོད།

(༢)སྟོང་གསུམ་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་
གཞུང་«མངོན་པ་མངོད»ནས་བཤད་སྟོལ་ལ་གྲིང་བཞི་གྲིང་པན། ཉེ་ཟླ། ལྷ་
སྐར་བཅས་ཆ་ཡོངས་སུ་ཆང་བའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་སྟོང་པ་ལ་གཅིག་ལ་སྟོང་
དང་པོའི་འཇིག་རྟེན་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། སྟོང་དང་པོ་དེ་འདྲ་བ་སྟོང་པ་ལ་གཅིག་
ལ་སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། སྟོང་གཉིས་པ་དེ་འདྲ་
བ་སྟོང་པ་ལ་གཅིག་ལ་སྟོང་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཞེས་
བཤད་སྟོལ་ཡོད།

(༣)སྟོན་ཐོག་གི་བྱུག་ཆ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་«མངོན་
པ་མངོད»ནས་བཤད་སྟོལ་ལ། བསྐལ་པ་ལ་ཐོག་གི་མཐུག་དུ་སྐར་ལ་དབང་
བའི་དཔལ་འབྱོར་ལམ་ལུགས་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་སྟོན་ཆོགས་བའི་འཇིགས་ཡོང་

ཆེད་དམངས་ཀྱི་རང་མོས་ཐོག་འདེམས་བསྐྱོ་བྱས་པའི་དཔོན་ཞིག་ལྟར་བ་དེ་ལ་
 ཞིང་དཔོན་ཟེར་བ་དང་། ཞིང་པ་དམངས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལ་དབང་བའི་ས་
 ཞིང་ཐོག་ནས་སྟོན་འབབ་ཁལ་རེའི་ཐོག་ནས་ཤེ་གསུམ་དང་སྤལ་གཉིས་(ཁལ་
 རེར་ཁྱེ་ཏུ་ཐམ་པ་དང་ཁྱེ་རེར་སྤལ་རྒྱག་རེ་མེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་) རེ་ཞེ།
 ཁལ་གཅིག་གི་རྒྱག་ཆ་གཅིག་ཟེན་པའི་དུ་ཁལ་རྫོད་པ་དེ་ལ་རྒྱག་ཆའི་ཁལ་
 ཟེར་ཞིང་། དཔོན་པོའི་ལམ་ལུགས་ལྟར་བ་དང་དུ་ཁལ་ལམ་ལུགས་ལྟར་བ་
 རྒྱས་མཉམ་ཟེར། འདི་དེར་སང་གི་མར་ལེ་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དངོས་གཙུག་
 ལྷ་པོའི་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་བཤད་ཚུལ་དང་མི་མཐུན།

(4) སྤྱིང་བཞི། (2) སངས་རྒྱས་ཚས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་«མངོན་པ་
 མངོད་»ནས་བཤད་སྟེལ་ལ། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ལ་མཐའ་དང་ལྷ་མེད་པའི་
 བྱང་ནས་རང་ཅག་འཚོ་གནས་ལྟེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ལ་སྤྱིང་བཞི་
 སྤྱིང་སྤན་བརྒྱད་ཉི་ལྔ་རྒྱ་སྐར་བཅས་ཆ་ཆར་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་གི་སྤྱིང་བཞི་
 བྱི། ཤར་ལུས་འཕགས་པའི་སྤྱིང་། རྩེར་འཛམ་བྱ་སྤྱིང་། ལུབ་ཏུ་བ་ལང་སྤྱིང་
 གྱི་སྤྱིང་། ལུང་དུ་སྤྱེ་མི་སྤན་གྱི་སྤྱིང་བཅས་སྤྱིང་གཙུག་པོ་བཞི་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་
 སྤྱིང་སྤན་ཆུང་བ་གཉིས་གཉིས་བཅས་སྤྱིང་སྤན་བརྒྱད། སྤྱིང་སྤན་དེ་དག་གི་
 བྱང་དུ་ནང་གི་མཆོ་བརྒྱན། ལུང་ཁོར་ལུག་ཏུ་ལུང་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ། རྩེར་གི་
 བམ་མཁའ་ལ་གནམ་གྱི་གོ་ལ་སྤེབ་ཀྱི་བང་རིམ་ལྟར་གནས་པའི་རྩེར་དུ་ཉི་ལྔ་རྒྱ་
 སྐར་གྱི་འཕྲོ་ལམ་དང་། ཉི་མའི་ཁྲིམ་བཅུ་གཉིས་བཅས་ཡོད་ཟེར། ཞིབ་པར་
 «མངོན་པ་མངོད་»ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་བཤད་པའི་ཐད་དུ་
 གཟིགས། (3) སངས་རྒྱས་ཚས་ལུགས་ཀྱི་རྒྱས་འཁོར་ཙ་རྒྱད་དང་། འགྲེལ་
 པ་ནས་བཤད་ཚུལ་གོང་དང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པས། གཟིགས་པར་འདྲོད་ནས་
 ཉིང་བཀའ་བརྒྱད་དགེ་ལུགས་སོགས་ལྟབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་
 པོས་བཙམས་པའི་རྒྱས་འཁོར་གྱི་འགྲེལ་པ་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ནམས་སུ་
 གཟིགས་པར་བྲ།

(༤) རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་དུགས་ཀྱི་ལྷ། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་
 «མངོན་པ་མངོད»ནས་བཤད་སྤྱོད་ལ། གོང་དུ་བཤད་པའི་སྤྱིར་བཞི་པོ་དེའི་
 དབྱས་སུ་རིམ་རྒྱལ་པོ་རྩལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ། རོས་བཞི་དང་བར་རིམ་བཞི་ཡོད་པ།
 བར་རིམ་བཞི་པོ་དེའི་ཤར་ཚུགས་སུ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཡུལ་འཁོར་སྤྱང་། (མངོན་
 དཀར་པོ། བེ་མམ་འཛིན་པ་) རྩེ་ཚུགས་སུ་རྒྱལ་པོ་འཕགས་སྤྱེས་པོ། (མངོན་
 རྩལ་པོ། རལ་གྱི་འཛིན་པ་) རྩལ་ཚུགས་སུ་རྒྱལ་པོ་རྩལ་མི་བཟང་། (མངོན་
 དམར་པོ། རྒྱལ་ཞགས་དང་མཆོད་རྟེན་འཛིན་པ་) བྱང་ཚུགས་སུ་རྒྱལ་པོ་
 རྩལ་ཆོས་སྤྱུལ། (མངོན་མེར་པོ། རྒྱལ་མཆོད་དང་ཞེའུ་ལེ་འཛིན་པ་) བཞི་པོ་དེ་
 དག་རང་རང་གི་འཁོར་མང་པོ་དང་བཅས་པས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིའི་
 ཚུགས་བཞིར་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་སྤྱང་རྒྱུ་ལྟེན་པ་ཡིན་ཟེར་སྤྱོད་དང་།
 ཞིབ་ཆ་«མངོན་པ་མངོད»ཀྱི་མེའུ་གསུམ་པོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བཤད་པའི་
 བཤད་དུ་གཟིགས།

(༥) རྩལ་ཚུ་ཆ་གསུམ། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་«མངོན་པ་
 མངོད»ནས་བཤད་སྤྱོད་ལ། གོང་དུ་བཤད་པའི་རི་རྒྱལ་རྩལ་པོ་དེའི་སྤྱིར་དུ་
 ས་སྤྱིར་དང་འབྲེལ་བའི་འདོད་ཁམས་ཀྱི་རྩེ་གནས་སུ་མ་ཚུ་ཆ་གསུམ་སྟེ། དྲག་
 པོ་བརྩ་གཅིག་ཉི་མ་བརྩ་གཅིག། བ་སྐར་གྱི་བྱ་གཞོན་ལུ་གཅིག་ཉེ། རྩལ་ཚུ་
 ཆ་གསུམ་གནས་པ་ཡིན་པས། ཡོངས་གྲགས་སུ་རྩེ་གནས་སུ་མ་ཚུ་ཆ་གསུམ་ཟེར།
 གོང་གི་དྲག་པོ་བརྩ་གཅིག་དང་ཉི་མ་བརྩ་གཅིག་བ་སྐར་གྱི་བྱ་གཅིག་བཅས་ནི་
 «མངོན་པར་མངོད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྩལ་པོ་»སྟེ། ཡོངས་གྲགས་སུ་
 «མཆོམས་མངོད»ཟེར་བ་དེའི་མེའུ་གསུམ་པོའི་སྐབས་སུ་གསལ།

(༦) བསྐལ་པ། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྤྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་
 ཁམས་ལ་གངས་མེད་པ་དང་མཐའ་མེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་འདི་ཉིད་མ་ཆགས་
 གོང་འཇིག་རྟེན་ལྷ་མ་མེད་པར་རྒྱར་ནས་ལོ་དྲུང་རྒྱར་གྱི་སྐག་མང་པོ་སྤྱོད་པའི་
 བར་རྩྱང་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལྷ་མ་རྩྱངས་པའི་བསྐལ་པ་དང་། དེ་ནས་འཇིག་

ཉེན་གསར་པ་ཆགས་འགོ་བཅུགས་པ་ནས་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་གྱུར་པའི་
བར་ནི་ཆགས་པའི་བསྐལ་པ་ཡིན། དེ་ལ་ཡང་ལོ་གངས་དུང་ཚུར་མང་པོ་ཡོད།
མི་དང་པོ་གྱུར་བ་ནས་འཇིག་རྟེན་མེད་པར་ཆགས་འགོ་མ་བཅུགས་བར་ནི་
གནས་པའི་བསྐལ་པ་ཡིན། དེའི་དུས་ཚོད་ནང་མིའི་ཆོ་ལོ་བྱི་ཡག་ཐུབ་པ་ནས་
ཆོ་ལོ་བཅུ་པ་བར་མར་འབྱེབ་དང་། དེ་ནས་སྐར་ཡང་ཆོ་ལོ་བྱི་ཡག་བར་ཡར་
འཕེལ་གཉེས་རེས་མས་ཕྱེད་པའི་གནས་བསྐལ་ལ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་ཡོད། བར་
བསྐལ་ཉི་ཤུ་རྒྱུགས་རྒྱེས་རང་གྱུར་གྱི་གཞོན་འཆོས་འཇིག་རྟེན་རྟོང་ས་པའི་འགོ་
ཚུགས་ཏེ་མཐར་འཇིག་རྟེན་གཅིག་ཙམ་མེད་དུ་སྔོང་ནས། འཇིག་རྟེན་གསར་པ་
མ་ཆགས་བར་གྱི་དུས་ཡུན་ཉ་ཅང་རིང་བ་དེ་ལ་ཡང་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་ཡོད།
འཇིག་རྟེན་གཅིག་གསར་དུ་ཆགས་པ་དང་། གནས་པ། འཇིག་པ། རྟོང་ས་
པ་བཅས་ཀྱི་བསྐལ་པ་བཞི་བརྒྱམས་པའི་དུས་ཡུན་བར་བསྐལ་བརྒྱད་ཅུ་ཡོད་པ་
ལ་“བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གཅིག”ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

(༡) བསྐལ་པ་རྒྱུགས་ལྡན། སངས་རྒྱུས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་«མངོན་
པ་མངོན་»ནས་བཤད་སྟེ་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་དང་པོར་མིའི་འགྲོ་བ་
ལྱང་ནས་དུས་ཚོད་ཉ་ཅང་རིང་པོའི་ནང་རྒྱ་ཁོར་སྐར་ལ་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་
མེད་པ་མ་ཟད། མི་རྒྱལ་སར་བཞིན་གྱིས་ཀྱན་རྒྱུད་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པས།
གཞན་གྱི་རྒྱ་ཁོར་བརྒྱས་པ་དང་། གཞན་གྱི་སྟོག་གཅོད་པ། ཕན་ཚུན་འཐབ་
ཚོད་ལྱེད་པ། དེའི་ཆེད་དུ་རྒྱུན་ཤིང་པ། བཅོན་དུ་འཆུག་པ་སྟགས་མེད་པས།
མི་རྒྱལ་སར་བཞིན་གྱིས་དགེ་བ་བཅུ་ཆ་ཆང་བར་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་བསྐལ་པ་
རྒྱུགས་ལྡན་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་ཟེར། (འདི་ལ་མི་ལོ་ས་ལ་གཅིག་དང་།
བདུན་འབུམ། ཉིས་བྲི། བརྒྱད་རྟོང་ཡོད་ཟེར།)

(༢) བསྐལ་པ་གསུམ་ལྡན། སངས་རྒྱུས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་
བཤད་སྟེ་ལ། ཁོང་དུ་བཤད་པའི་བསྐལ་པ་རྒྱུགས་ལྡན་གྱི་དུས་དེ་རིམ་གྱིས་
ཉམས་ནས་མི་རྒྱལ་ས་ལ་དགེ་བ་བཅུའི་ནང་ལྷ་གསུམ་ལྡན་ཞིང་། གཞན་དག་

མ་ཆོད་པས་བསྐལ་པ་གསུམ་ལྟར་ཞེས་བཀའ་པ་ཡིན་ཟེར། (འདི་ལ་མི་ལོ་
ས་ལ་གཅིག་དང་། ཉིས་འབུམ། དགུ་ཁྲི། ལྷག་རྩྭ་ཡོད་ཟེར།)

(༡༢)བསྐལ་པ་གཉིས་ལྟར། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྟོན་ལ།
གོང་དུ་བཤད་པའི་བསྐལ་པ་གསུམ་ལྟར་དུས་སྐབས་དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་ཉམས་ཏེ་
དཔེ་བ་བཅུ་དྲུག་ནས་གཉིས་ཅམ་མ་གཏོགས་མ་ལུས་པ་དེར་ཟེར། (འདི་ལ་
མི་ལོ་བརྒྱད་འབུམ། ལྷག་ཁྲི། བཞི་རྩྭ་ཡོད་ཟེར།)

(༡༣)རྒྱ་མོ་སྐལ་ལྟར་གིང་ན། འདི་མཆོད་བརྒྱད་ཀྱི་གཞུང་དུ་རྒྱ་པོ་
གཞུང་འཛིན་ཡིན་པར་བཤད། དེ་ཡང་ལྷ་སྟེགས་པའི་རིག་ཕྱེད་ཀྱི་གནམ་རྒྱུད་དུ།
ལྟོད་བདེ་ལྷག་ཆེན་པོ་ལ་བཅུ་མ་གཉིས་ཡོད་པ་སྟེ། ལྟོ་མོ་ལྷ་མ་དང་གཞུ་
གཉིས་སོ། ། ལྟོ་མོ་གཞུ་རྒྱ་ལྷ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་ལྷ་ལྷལ་ནས་མི་ལུས་དུ་སྟོག་
མར་བཤས་སྐབས་གངས་རི་ཆེན་པོ་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་བཤས་པ་དེ་ཉིད་ཆ་གས་
བདུན་དུ་སྟེར་ནས། རི་ཁ་བ་ཅན་བརྒྱལ་ཏེ། དུགས་དུག་ཆེན་པོའི་སྟེང་དང་
བཅས་ཏེ་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་འབབ་པ་ན། རི་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཁྲོད་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་
སྟོན་བཞེད་དུ་བསྟན་པའི་དྲང་སྟོང་རྩ་ལྷ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྒྱའི་སྟེན་ཉིང་དེ་
འཛིན་སྟོན་པ་ལ་གཞོན་པའི་དབང་གིས་ཁྲོས་ནས། རྒྱ་པོ་གཞུ་དུ་བ་གཅིག་གིས་
འབྲུངས་སོ། ། བུ་མ་ཞིག་རྒྱལ་པོ་དུག་ཅན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དུ་དུག་ཁྲི་མི་ནས་
དཔུལ་བར་སྟེན་པ་ན། དེའི་རྒྱལ་རབས་ལྷ་པ་རྒྱལ་པོ་སྐལ་ལྟར་གིང་ནས་རང་
གི་མེས་པོ་དུག་ཅན་པའི་དུ་རྒྱལ་བར་སྟེན་པ་ལས་ཐར་བའི་ཆེད་དུ་རྒྱ་
པོ་གཞུ་འབབ་པར་འདོད་ནས་དཀའ་ལྷོད་དུག་པོ་སྟེད་དེ་ལྷ་ཆོངས་པ་མཉེས་
པར་བྱས་ཏེ་ཆོངས་པ་ལ་གསོལ་བ་བཀྲའ་པས། ལྷ་ཆོངས་པས་རྒྱ་པོ་གཞུ་ལ་
ཁྲོད་མི་ལུས་དུ་བཤས་པར་གྱིས་མིག་ཅེས་སྟེན་ཡུང་གཞུ་འབབ་དུ་མ་འདོད་པ་
ལ། ལྷ་ཆོངས་པས་ཁྲོད་མས་པོའི་བཀའ་མ་ཉན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན་ཞེས་
སྟེན་ནས་གཞུ་སྟངས་ཏེ་རང་གི་རལ་པའི་ནང་དུ་བཞག་སོ། ། གཞུ་ཕྱིར་འབྲུང་
བར་འདོད་ནས་ལྷ་པོ་མོ་རྩྭ་ལྷག་གི་བར་དུ་འཁོར་ཞིང་བཤས་ཡུང་རལ་པ་

དེའི་མཐའ་མ་རྟེན། སྤར་ཡང་རྒྱལ་པོ་སྐལ་ལྷན་གིང་ནས་ལྷ་ཆེན་པོ་ཚངས་པ་
ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ལྷ་ཆེན་པོས་རང་གི་རལ་པ་བཅོར་བ་དང་། རྒྱ་པོ་
གརྒྱའི་ཐུགས་པ་གཅིག་གངས་ཀྱི་ཉི་མའི་ལྷེད་ཏུ་བབས་པ་ཡུན་ཙམ་ཞིག་ལ་རྒྱ་
མཚོ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་ལྷུང་། དེ་ཡང་རྒྱ་པོ་ཆེན་པོ་བཏུན་ཏུ་ལྷུང་། ཉེ། གངས་ཀྱི་
ཉི་མའི་ཤར་ཚུགས་ཀྱི་ཐག་ཤར་པོ་ཆེའི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་རྒྱ་པོ་གརྒྱ། ལྷ་ཚུགས་ལྷ་
ཐག་ཐ་བུའི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་རྒྱ་པོ་མིན་རྒྱ། རུབ་ཚུགས་ཀྱི་ཐག་ན་མི་ཁ་འདྲ་བ་
ནས་རྒྱ་པོ་པ་ལྷ། ལྷར་ཚུགས་ཀྱི་ཐག་མེད་ཐེའི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་རྒྱ་པོ་མི་རྒྱ་བཅས་
འབབ་ཅིང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་པོ་ཀལ་དང་། ཆིམ་པ་དང་། ལ་མི་རྒྱ་བཅས་རྒྱ་
པོ་ཆེན་པོ་བཏུན་འབབ་པའི་ནང་ནས། རྒྱ་པོ་གརྒྱ་རི་ཁ་བ་ཅན་བརྒྱད་པ་འོག་
ཏུ་སྤོང་། དམུལ་བའི་གནས་སུ་རྒྱལ་པོ་ཏུག་ཅན་པའི་ཏུ་ཏུག་ཁྲིའི་ལས་ཀྱི་
ལྷག་མ་ནམས་བཟུས་གིང་དེ་ནམས་དམུལ་བ་ནས་གི་འཕོས་ཉི་མཚོ་རིས་སུ་སྒྲེམ་
པས་ན། རྒྱ་པོ་གརྒྱའི་མིང་ལ་རྒྱ་པོ་སྐལ་ལྷན་གིང་རྟ་དང་། ཚངས་པའི་རལ་
ཤར་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་ཟེར།

(༢༩) ཏུང་ཁྱོང་མེར་རྒྱའི་གནས། རྒྱ་གར་ཏུང་ཚུགས་སངས་རྒྱལ་ཤུག་
ཐུབ་པའི་འབྲངས་ཡུལ་གྱི་མིང་། དེར་སང་བལ་ཡུལ་དང་ཐག་ཉེ་ས་ཞིག་ཏུ་
དེའི་ཤུལ་ཡོད་འདུག ཐང་སན་རྟ་རྟ་གི་ལམ་ཡིག་འོད་ཡིག་ཏུ་བརྒྱར་བ་ཞིག་གི་
ནང་གསལ་དོན། སྐབས་དེར་ཁྱོང་ཁྱོང་མེར་རྒྱའི་པོ་ཏུང་གི་ཤུལ་ཙམ་ལས་མེད་
པ་དང་། མཐའ་སྐོར་ཏུ་མེད་བར་བཅོ་ལམ་དང་། ཁྱོང་ཆོ་རྟོད་ཐག་བཅུ་
ཙམ། ལྷ་ཁང་གོག་པོ་མང་པོ་ཡོད་པར་བཤད།

(༣༠) མས་དཔེན་གྱི་སྤང་མོ། འདིའི་མས་དཔེན་གྱི་སྤང་མོ་ཞེས་པ་
ཡིག་ནོར་ཡིན་འདྲ་ཞེ། མས་དཔེན་གྱི་སྤང་མོ་ཞེས་མ་མི་གཅིག་པའི་སྤང་མོ་ལ་
གྲ་དགོས།

(༣༡) ཏུང་རྒྱལ་གྱི་མཚོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད། སངས་རྒྱལ་ཚོས་ཐུགས་ཀྱི་
ཐུག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་བཤད་སྤེལ་ལ། རང་ཉིད་གཅིག་ཤུའི་དོན་ཏུ་ཞི་བདེ་

དོན་གཉིས་ཀྱི་བསམ་པ་སྒྲུབ་ནས་ནམ་མཁའ་བྱུང་པའི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཏུ་སངས་རྒྱུས་སྐབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་ཚོགས་མར་སྒྲུས་
པའི་ཞེས་འོ་ཆོག

(༡༤) བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ། མོང་ཏུ་བཤད་པའི་བསྐལ་པ་དེ་འདྲ་
བ་གྲངས་མེད་པའི་བར་ཏུ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། འདིའི་གྲངས་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི་
གྲངས་གཏན་ནས་མེད་པའི་གྲངས་མེད་ལ་གོ་རྒྱུ་མིན་པར། གྲངས་གནས་ལ་
གཅིག་ནས་གྲངས་མེད་པའི་བར་ཏུ་ག་ཅུ་ཐམས་པ་ཡོད་པ། (འདིའི་འབྲེལ་
བཤད་ «མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད» ཀྱི་ཆོག་འབྲེལ་ནང་གསལ་བས་དེར་
གཟིགས་) དེ་འདྲ་བའི་བསྐལ་པ་གཅིག་གི་ཡུན་ཆད་ལ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་
གཅིག་ཟེར།

(༡༥) རྒྱུབ་གཉིས། ཉན་མངས་པའི་རྒྱུབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་རྒྱུབ་པ་
གཉིས་ཏེ། ཉན་མངས་པའི་རྒྱུབ་པ་ནི་རྩ་བའི་ཉན་མངས་རྒྱག་ལྟ་བུ་དང་།
ཤེས་བྱའི་རྒྱུབ་པ་ནི། མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཞི་ལྟ་བུ། ཞིབ་ཆ་«མར་ཕྱིན་»དང་
«དབུ་མའི་གཞུང་»ནམས་སྤྱུགས་ལ་བས་འདིར་མ་གྲིས།

(༡༦) ཆོགས་གཉིས། སངས་རྒྱུས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་རྒྱུའི་བཤད་
སྟེན་ལ། བསྟན་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་ལ་ཟེར་ཞིང་།
བསྟན་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ནི། རྒྱན་པ་བཏང་བ་དང་། རྩལ་ཁྲིམས་སྤྲང་བ་ལྟ་བུ་
དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་ཉིང་འཛིན་སྟོན་པ་དང་། རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་
རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

(༡༧) དགའ་ལྡན་སྒྲིབ་གནས། སངས་རྒྱུས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་
«མངོན་པ་མངོད་»ནས་བཤད་སྟེན་ལ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་འདོད་
ཁམས་ལ་འགྲོ་བ་རིས་རྒྱག་དང་དེའི་ནང་གསེས་ལྟ་ལ་འདོད་ལྟ་རིས་རྒྱག་ཏུ་སྒྲི-
བ་(༡. རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི། ༢. སུམ་རྩ་ཙ་གསུམ། ༣. འཐབ་བུལ། ༤.
དགའ་ལྡན། ༥. འཕྱུལ་དགའ། ༦. གཞན་འཕྱུལ་དབང་བྱེད་བཅས་)ལས།

བཞི་པ་དགའ་ལྷན་ལྟེ་གནས་ནི་ས་བཅའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་རྣམས་བཞུགས་པའི་དག་པའི་ཁིང་ཁམས་ཤིག་ཡིན་པར་བཤད།

(༡༠) སར་ཁྱིན། སྐབས་འདིའི་སར་ཁྱིན་ནི་སར་ཁྱིན་བྱུག་དང་བཅུ་སོགས་ལ་ཤོ་རྒྱ་མེན་པར་སར་ཁྱིན་གྱི་གཞུང་ལ་ཤོ་དགོས། སར་ཁྱིན་གྱི་གཞུང་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པས་མངོན་པའི་«བྱམས་ཆོས་ལྡེ་ལུ» (༡ . «མངོན་རྟོགས་རྒྱན་» ༡ . «མདོ་ལྡེ་རྒྱན་» ༡ . «རྒྱུད་ཁྱེ་མ་» ༩ . «དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་» ༥ . «ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་» བཅས་ཡིན་) བཀའ་འབྱུར་པོད་ [བ] པའི་ནང་ཡོད་ཅིང་། སྐབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་«ས་ལྡེ་ལུ» (༡ . «སའི་དངོས་གཞི་» ༡ . «གཏན་ལ་དབབ་པ་བཟུ་བ་» ༡ . «གཞི་བཟུ་བ་» ༩ . «རྣམ་གྲངས་བཟུ་བ་» ༥ . «རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྐྱ་བཟུ་བ་» བཅས་ཡིན་) བཟུན་འབྱུར་གྱི་པོད་ [ར] [བ] [ཞ] [ཟ] [འ] [ཡ] བར་པོད་བྱུག་ཡོད་ཅིང་། དེ་རྣམས་ལས་མང་ཆེ་བ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྤང་ལྡེ་བཅན་གྱི་བྱས། ཡོ་རྩེ་བ་ཁར་ཡོ་ཤེས་ལྡེས་པོད་སྐད་ཏུ་བརྒྱུར་བ་ཡིན་ལ། འགའ་ཞིག་ཏུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་མཐུག་ཏུ་རྒྱལ་ཡོ་རྩེ་བ་ཁྱི་ལྷན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྒྱུར་བ་ཡིན།

སར་ཁྱིན་གྱི་གཞུང་གི་ནང་དོན་གཙུག་པོ་ནི། «ཡུམ་རྒྱས་འབྱིང་བཟུས་གསུམ་» གྱི་བརྒྱུད་དོན་ཏུ་སྐས་པའི་དཀོངས་པ་རྣམས། དངོས་པོ་བརྒྱད་ (བཞེན་པ་གསུམ། རྒྱུར་བ་བཞི། འབས་བྱ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ) དང་དོན་བཏུན་ཅུ་ (ལྷན་མཆོན་མཆོན་ལྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ། ལམ་ཤེས་མཆོན་ལྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་གཞི་ཤེས་མཆོན་ལྱེད་ཀྱི་ཆོས་དལུ་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱུར་བ་མཆོན་ལྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་ཆེ་མའི་རྒྱུར་བ་མཆོན་ལྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུད། མཐར་ཀྱིས་རྒྱུར་བ་མཆོན་ལྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གསུམ། སྐད་ཅིག་མའི་རྒྱུར་བ་མཆོན་ལྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞི། ཆོས་སྐྱ་མཆོན་ལྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞི་བཅས་) བཅས་སྐྱ་བཟུས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཁིང་ཀོང་ཏུ་བཤད་པའི་སར་ཁྱིན་གྱི་གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དོན་དཔྱེ་རྒྱལ་

དང་། གོ་མིམ་བཤད་ཚུལ་བཅས་རྒྱས་བརྒྱུས་འདྲ་མིན་ལྟ་ཆོགས་ཡོད་ཀྱང་།
ནང་དོན་གཙོ་བོ་ནི་དེ་དག་ཡིན། གཞན་ཡང་དོན་གྱི་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་གྱི་
མཁས་པ་མང་པོས་བརྩམས་པའི་པར་ལྗིན་གྱི་གཞུང་གི་འབྲེལ་པ་ནི་མཐའ་ཡས་
སོ། །

(༡༧) «མདོ་ལྷེ་རྒྱན་གྱི་ཁྱི་ཀ» བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པས་
མཛད་པའི་«མདོ་ལྷེ་རྒྱན་»ལ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་དང་། སྐད་གྱི་མཁས་པ་
མང་པོས་བརྩམས་པའི་འབྲེལ་བཤད་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ནས་སྐད་གྱི་
སྐད་ཏུ་བརྒྱུར་བའི་«མདོ་ལྷེ་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་བཤད་»ལ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་
གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་«མདོ་ལྷེ་རྒྱན་གྱི་བཤད་པ་»(བཟན་འཕྲུར་དོད་[མི]
པའི་ནང་ཡོད) སློབ་དཔོན་བཅུན་པ་རྩ་བོ་ནི་དེ་མེད་པས་མཛད་པའི་«མདོ་ལྷེ་
རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་བཤད་»(བཟན་འཕྲུར་དོད་[ཁི]པའི་ནང་ཡོད) སློབ་དཔོན་
སློ་གོས་བཟན་པས་མཛད་པའི་«མདོ་ལྷེ་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་བཤད་»(བཟན་
འཕྲུར་དོད་[མི][ཅི]གཉིས་ལ་ཡོད) སྐགས་ཁ་ཤས་དང་། དེ་མིན་སྐད་གྱི་
ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་གྱི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བྱང་འབྲེལ་བཤད་མཛད་པ་
ཡོད། གོང་གསལ་རྒྱ་གར་ནས་སྐད་ཏུ་བརྒྱུར་བ་ནམས་ནི་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྐད་ལྷེ་
བཅན་གྱི་ཏུས་ལོ་ལྟ་བུ་སྐད་པའ་བཅེགས་ལ་སྐགས་པས་བརྒྱུར་བ་ཡིན།

(༡༨) ཆོད་ལྷན་གྱི་ཏུས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་
ཚུལ་ལ། གོང་གསལ་གཉིས་ལྷན་གྱི་ཏུས་སྐབས་དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་ཉམས་ནས་མི་
ནམས་མི་དགེ་བ་བཅུ་གཙུག་ཆ་ཆར་བར་བག་མེད་ཏུ་སྒྱུད་པ་དང་། དམག་འབྲུག་
རྒྱན་མི་ཆད་པ་བྱུང་བའི་འགོ་རྒྱགས་པ་ནས་ཆོད་ལྷན་གྱི་ཏུས་ཡིན་ཟེར།
(འདི་ལ་མི་ལོ་བཞི་འབྲུམ། ལྷམ་ཁྲི། ཉིས་སྟོང་ཡོད་ཟེར)

(༡༩) དབྱིད་རྒྱལ་བཟླ་བ། རྒྱ་གར་ལུགས་ཀྱི་ལོ་གཅིག་ལ་ཏུས་ཏུག་དང་།
ཏུས་བཞི་ཆོས་རྒྱལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཏུས་བཞི་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་
ན། ལོ་གཅིག་ལ་དབྱར་དུག་རྩྭ་དབྱིད་བཞི་དང་དེ་བཞི་པོ་པོ་པོ་ལ། ར་བ།

འབྲིང་པོ། བརྒྱུད་གསུམ་རེ་ཅིས་པའི། དབྱིད་ཟླ་བརྒྱུད་ནི། བོད་ལྷགས་ཀྱི་ས་གཞི་བ།

(༡༣) རྩོམ་རྒྱུ་ལྷགས། སངས་རྒྱལ་ཤུག་ལྷ་མོ་རྒྱ་འདས་ནས་དྲུང་ལ་མཆོག་པོ་འདས་མེ་ཚུལ་ལ་ལྷགས་མི་འདྲ་བ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་ (འདི་ནམས་མོ་མའི་འདྲ་བ་མི་འདྲ་བའི་རེའུ་མིག་ལྷན་དུ་བཞོན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་གཟིགས་) ལས། རྩོམ་རྒྱུ་དཔལ་ལྷན་ཡོད་པའི་ལྷགས།

(༡༤) རྩོམ་རྒྱུ་ལྷགས། འདི་ས་རྒྱ་པའ་ཆེན་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཆོག་ལ་ཟེར། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ལོག་གི་མཆན་རྟགས་ཡང་༢༢ པར་གསལ།

(༡༥) གཏུན་ཡོད། (མཉན་ཡོད་) དེ་རྩོན་རྒྱ་གར་ལྷལ་དབུས་ཀྱི་ས་ཆར་ཡོད་པའི་ཤོར་ཁྲེར་ཞིག་གི་མིང་། རྩོམ་རྒྱུ་དང་ཐག་མེ་རིང་བ་ཞིག་དུ་ཡོད་པར་བཤད། རྒྱ་གར་རྒྱུ་དུ་ཀོ་སྤུ་ལ་ཞེས་ཟེར།

(༡༦) རྩོམ་རྒྱུ་ལྷགས། དེ་རྩོན་རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱལ་ཤུག་ལྷ་མོ་རྒྱ་བཞུགས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་ཞིང་པོའི་པོ་ཐང་ཡོད་པའི་ཤོར་ཁྲེར་གྱི་མིང་ཉི། «ཐང་སན་རྩང་གི་ལམ་ཡིག» མདོར་བཅུས་པོར་རྒྱུ་དུ་བཞུར་བ་ལས། རྒྱ་གར་རྩོམ་རྒྱུ་དང་ནས་ཤར་ལོ་དབར་ཉིས་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་ལྷག་ཙམ་ན་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་དེར་ཤོར་ཁྲེར་གྱི་ལྷལ་ཙམ་ལས་མེད་ཅུང་། ལྷགས་རིའི་མཐའ་བསྐྱར་ལ་ལོ་དབར་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུ་ཙམ། བཀའ་ཤོར་ནང་མའི་རྒྱ་ཁྲོན་ལོ་དབར་ལྷལ་ཅུ་ཙམ་ཡོད་པར་བཤད། ས་གནས་དེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཆན། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་ཞིང་པོས་རྒྱལ་པོ་ལྷེད་སྐབས་ཀྱི་བཀའ་ཤོར་རྩོན་མ་དེ་ཤོར་ཁྲེར་ནང་དུ་ཡོད་སྐབས་འབངས་ཀྱི་ཁབ་ཁྲིམ་ནས་མེ་ཤོར་བ་རྒྱལ་པོའི་པོ་ཐང་དུ་མཆོད་པ་ཐངས་ཁ་ཤས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་བས། ལྷས་ཁྲིམ་ནང་མེ་ཤོར་བ་བྱུང་ན་དེའི་ཁབ་ཁྲིམ་ནང་མི་དང་བཅས་པ་དུར་ཁྲོད་ནང་དུ་ཁྲིར་འབུད་ལྷེད་དགོས་རྒྱུའི་ཁྲིམས་བཅས། ལྷན་རིང་མ་སོང་བར་རྒྱལ་པོ་རང་གི་ཁྲིམ་ནས་མེ་ཤོར་བས། རྒྱལ་པོས་རང་གིས་གཏན་འབེབས་བཟོས་པའི་

ཁྱིམ་སྐྱོད་གིས་བཞིག་མི་རྒྱུ་ཐེར་ནས་ཕོ་བྲང་རྒྱུ་ཁྱོད་རྒྱུ་སྒྲིམ་ནས་བཟུང་
 པར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཐེར་བའི་མིང་ཐོགས། དེ་རྒྱལ་པོ་གཞན་དག་གིས་ཤེས་ཏེ་
 གསང་བའི་རྒྱན་དམག་བཏར་བའི་སྒྲིམ་བྱས་པ་རྒྱལ་པོས་གོ་སྒྲིམ་བྱུང་བས།
 རྒྱགས་རི་བསྐྱོངས་ཏེ་ཁང་ཁྱིམ་མང་པོ་བཏབ་ནས་སྤྱང་ཁྱེར་རྒྱུ་བརྒྱུར་བ་ཞིག་
 ཡིན་ཀྱང་མིང་བརྒྱུར་མ་བྱས་པར་སྒྲིམ་མིང་རྟེན་པ་རང་འཇགས་ལུ་འཛོག་པ་
 ཡིན་ཞེས་«འདུལ་བའི་སྤྱང་འབྲུམ་»རྒྱུ་གསལ།

(༣༥) ཀུན་ཤུག་། དེ་སྒྲིམ་སངས་རྒྱས་བླུ་ལུ་ཞེ་སྒྲིམ་བཞུགས་སྐབས་ཀྱི་
 རྒྱ་གར་ལུབ་རྒྱགས་ཀྱི་སྤྱང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་མིང་ཡིན་པར་«འདུལ་བའི་སྤྱང་
 འབྲུམ་»ལས་བཤད།

(༣༦) འཕགས་རྒྱལ། འདི་སྤྱང་སངས་རྒྱས་བླུ་ལུ་ཞེ་སྒྲིམ་བཞུགས་
 སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་གར་ཤར་རྒྱགས་ཀྱི་སྤྱང་ཁྱེར་ཞིག་གི་མིང་ཡིན་པར་«འདུལ་བའི་
 སྤྱང་འབྲུམ་»ལས་བཤད།

(༣༠) ཁབ་རྒྱུ་བཞུགས། རང་གི་ས་མའི་ཁྱིམ་རྒྱུ་འཆོ་བ་སྤྱེལ་བའི་ཞེ་
 སའི་ཆོག

(༣༡) མཛོན་པར་བྱུང་། རང་གི་ས་མའི་ཁྱིམ་སྤངས་ཏེ་རབ་རྒྱུ་བྱུང་བ་
 ཞེ། དེར་སང་ཆོས་སྒྲིམ་སྤྱེལ་ཐེར་བཤད་གོ་དོན་གཅིག

(༣༢) དཀའ་བ་ལོ་རྒྱུག་སྤྱུང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་
 བཤད་ཚུལ་ལ། སངས་རྒྱས་བླུ་ལུ་ཞེ་རང་གི་ཁྱིམ་སྤངས་ནས་རབ་རྒྱུ་བྱུང་
 བའི་རྗེས་སུ་སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་རྒྱུ་དར་ཆེ་བའི་སྤྱེལ་སྤྱེལ་པའི་ཆོས་ལུགས་ལ།
 ཟས་སྤངས་པ་དང་མེ་ལྷ་བཞེན་པ། ཁབ་བཞེགས་མཐོན་པོའི་སྤྱེད་ནས་མཛུང་
 ཆེ་ཡི་སྤྱེད་རྒྱུ་མཛོངས་པ་སོགས་དཀའ་བ་ཏུ་ཅང་མང་པོ་སྤྱུང་ནས་འཁོར་བ་
 ལས་ཐར་བར་ཁབ་ལེན་གྱི་ཡོད་པ་ལྟར། ཁོང་གིས་ཀྱང་ཟས་གཙང་པའི་དཀའ་
 རྒྱུ་ལོ་རྒྱུག་རིང་སྤྱུང་ནས་ལུས་ཀྱི་གཞན་ཟུང་དེ་རུས་གོང་སྐམ་པོ་པགས་
 པས་གཏོགས་པ་ལྟར་སྤྱུང་བྱང་མཐར་རང་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པའི་འབྲས་བྱུག་

ཡང་མ་ཐོབ་པར་བརྟེན། ཟས་ཟ་བ་སྤངས་ནས་དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་ཆོས་དེས་
འཁོར་བ་ལས་ཐར་མི་བྱུང་བའི་དཔེ་མཚན་ཞིག་རྟོན་པ་གནང་བ་ཡིན་ཞེས་
བཤད་སྟེ་ཡོད།

(༣༣) བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཉིང་པོར་གཤེགས། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་
བཤད་སྟེ་ལ་། སངས་རྒྱལ་ཤུལ་ལྷན་ལོ་དྲུག་རིང་དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་རྗེས་
ལྷན་རྒྱུ་གདན་གྱི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་མིང་གི་འག་དྲུ་ཉིང་ཏེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་ཏེ།
བདུད་བཞི་བརྒྱལ་ནས་སངས་རྒྱལ་པའི་མོ་འཕང་བརྟེས་པ་ཡིན་ཟེར། འདི་
རྒྱུ་ཞིབ་ཆ་གིས་བྱང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྤང་གཞིའི་ཤེས་ཡོན་མེད་པའི་མི་རྣམས་
ཀྱིས་གོ་བར་མོན་དཀའ་བར་བསམས་ནས་མ་གྲིས་སོ། །

(༣༤) ས་གས་ཉ་བ། རྒྱུ་རྩེས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་སྟེ་ལ་ལོ་གཅིག་ལ་
ཟླ་བ་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་པ་ཟླ་བ་སྟོ་མོའི་ཆོས་བཅ་ལུང་ཉིན་ཟླ་བ་དང་མཉམ་དུ་
འཁྲུགས་པའི་རྒྱུ་མ་གང་ཞེས་བརྒྱུད་ནས་ཟླ་བ་དེ་ལ་མིང་དེ་ལྟར་
བཏགས་པ་ཡིན་ཅིང་། ཉིང་ཟླ་བཞི་བ་རྟེ་པོར་ལུགས་ཀྱི་ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཆོས་
༡༥ཉིན་ཟླ་བ་དང་མཉམ་དུ་འཁྲུགས་པའི་རྒྱུ་མ་གྱི་སྟེ་གཞི་པས། (འདི་
རྒྱུ་རྩེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་མིང་། ཞིབ་རྩེས་ལ་ཉིན་རྟེ་བྱུང་གིས་བར་བྱད་
ཡོད་) པོར་ཟླ་བཞི་བ་ལ་ས་གས་ཉ་བའི་ཟླ་བ་ཟེར།

(༣༥) བདུད་བརྒྱལ། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་
རྒྱལ་ལ། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མོ་རྟེན་མཐར་ཕྱིན་ནས་སངས་རྒྱལ་པ་ན། བདུད་
བཞི་ལས་རྒྱལ་བའི་མོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་ཉིན་མོངས་པའི་
བདུད་བཅོམ་ནས་དེའི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཙ་བ་ནས་སྤངས་པ། ལྷང་
པོའི་བདུད་བཅོམ་ནས་ལུས་ཤིང་ལ་གདོས་བཅས་ཀྱི་གཞུགས་ལྷང་གནས་
འཁྱུར་ནས་འཆང་ལུས་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྤྱར་འཁྱུར་པ། ལྷའི་ལུང་
བདུད་བཅོམ་ནས་མཉམ་རྗེས་གཅིག་དུ་འདྲེས་པ། འཆི་བདག་གི་བདུད་
བཅོམ་ནས་རྩྭ་འཆི་སྤངས་པའི་རྩྭ་ལྟེ་སྤྱེས་པ་བཅས་ལ་བདུད་བརྒྱལ་བ་

ཟེར། འདི་མདོ་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། གསར་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་
བཤད་ཚུལ་དེ་ལས་གཏིང་ཟབ་ཅིང་གོ་དཀའ་བས་འདིར་མ་སྟོས་སོ། །

(༣༤) མཉམ་པར་བཞག སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ཏེ་
བྱང་བ་དང་ཚོད་པའི་རྒྱ་ནག་ནིས་དང་ཐལ་པའི་རྩོད་ནས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛག་པ།

(༣༥) མི་མཐེད་ཀྱི་བདག་པོ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་
བཤད་ཚུལ་ལ། གོང་དུ་བཤད་པའི་རྩོང་གསུམ་གྱི་རྩོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་ལ་མི་མཐེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཟེར་ཞིང་། དེའི་བདག་པོ་ལྷ་ཆེན་པོ་
ཆངས་པ་གདོང་བཞི་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་སྟེ་ཡོད།

(༣༦) བར་ན་སེ། རྒྱ་གར་གྱི་བྱང་ལྷགས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་པོ་མ་ར་དང་།
རྒྱ་སི་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་དེའི་རྒྱུ་མིང་ལྟེ། བྱེ་པུ་ལའི་རྩོད་ལ་གྱི་
མཆམས་རྒྱ་པོ་གཞུང་འབྲམ་དུ་ཡོད་པའི་རྩོང་ཆེན་གྱི་མིང་ཞིག་ཡིན་པར་«ཐང་
སན་ཇོང་གི་ལམ་ཡིག»ལས་བཤད།

(༣༧) དྲང་རྩོང་རྒྱུང་བ་རྩོད་ལས་ཀྱི་གནས། གོང་དུ་བཤད་པའི་རྒྱ་པོ་
མ་ར་དང་རྒྱ་སི་བཀལ་ནས་བྱང་ཤར་མཆམས་སུ་ལེ་དབར་བཅུས་ཆོད་པའི་ས་
ན་ཡོད་པའི་ནགས་ཆལ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་«ཐང་སན་ཇོང་གི་ལམ་ཡིག»ལས་
སྐབས་དེར་དགོན་པ་ཆེན་པོ་མིན་ཏུ་བརྗོད་ཆགས་པ་ཞིག་གི་ནང་། དགེ་
འདུན་སུམ་རྩོང་ཅམ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནམས་རྩ་བའི་ལྷེ་བཞིའི་ནང་ནས་མང་
པོས་བཀྲར་བའི་ལྷེ་པ་ཡིན་པ། དགོན་པ་དེའི་རྟེན་གྱི་གཙ་པོ་ཐུབ་པ་ཆོས་
འཁོར་མ་ཞིག་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ལྷ་བརྒྱ་བཅས་ཡོད་པར་
བཤད།

(༤༠) འཁོར་ལྷ་ལྷེ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྟེལ་ལ།
སངས་རྒྱས་ཐུག་ཕྱིན་སངས་རྒྱས་ནས་ཞག་བཞི་བཅུ་ཞེད་ལུང་རིང་ཆོས་ཉན་པ་
པོའི་རྩོད་བརྟག་པའི་ཆེད་དུ་ཆོས་མི་གསུང་བར་བཞུགས་པ་དང་། དེ་ནས་ལྷ་
ཆངས་པ་དང་། བརྒྱ་རྒྱུན་གཉིས་ཀྱིས་གསེར་གྱི་འཁོར་སྟེང་དང་། དྲང་དཀར་

པོ་གཡས་སུ་འབྱེད་པ་ལུ་ཉེ་ཆོས་གསུང་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་ཆོས་ཐོག་
མར་གསུངས་ཤིང་། དེ་སྐབས་ཆོས་ཉན་པའི་སྒྲོབ་མའི་དང་པོ་ལྟ་ཡོད་པ་དེ་ལ་
འཁོར་ལྟ་ལྟེ་བེད། ༡. ཀྱན་ཤེས་རྟོ་རྒྱུ། ༢. ཉ་བྱུལ། ༣. མྱེད་སྤུལ། ༤.
མིང་ཆེན། ༥. བཟང་ལྷན་བཅས་ལྟ་པོ་དེ་རྣམས་ཆོས་ཉན་པ་དང་དུས་མཉམ་
དུ་དབྱ་བ་ཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྟེ་ཡོད།

(༡༢) དམན་པའི་གདུལ་བྱ། ཆོས་ལ་དད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ཆོས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སར་སྐྱོན་དུག་སྐྱེས་སྒྲོ་ལ་མ་ཚུད་པའི་མི་
རྣམས།

(༡༣) བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་
གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། སངས་རྒྱས་ལྷན་ལྷན་མེས་དང་པོར་གསུངས་པའི་
ཆོས་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བེད་ཞིང་དེ་ལ་བསྐྱས་པ་གསུམ་དང་རྣམ་
གྲངས་བཅུ་གཉིས་ཡོད། ལྷན་བཟུལ་བདེན་པ། ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ།
འཁོག་པའི་བདེན་པ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཅས་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེར། ར་པོ་
ལ་བསྐྱས་པ་བཞི། བྱ་བ་ལ་བསྐྱས་པ་བཞི། བྱ་བའི་འབྲས་ལ་བསྐྱས་པ་བཞི་
ཟླ། རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཉིས་ཡོད། འདི་རྣམས་སར་སྐྱོན་གྱི་གཞུང་དང་«བྱ་
རྟོན་ཆོས་འབྱུང་»ལས་གསལ། «འདུལ་བ་ལྷུང་ལྟེ་བཞི་»ལང་བདེན་བཞིའི་
ཆོས་འཁོར་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན།

(༡༤) བྱ་རྟོན་ལྷུང་ལོ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྟེལ་ལ།
སངས་རྒྱས་ལྷན་ལྷན་མེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་གསུང་བའི་གནས་རི་ཞིག་གི་མིང་
ཡིན་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འཕེལ་པོ་ཞིག་རང་ལུས་བྱ་རྟོན་དུ་སྦྱུལ་
ནས་ཆོས་ཉན་པའི་གནས་ཡིན་པས་མིང་དེ་ལྟར་ཐོགས་པ་ཡིན་ཟེར། «ཐང་
སན་ཚང་གི་ལམ་ཡིག་»ལས། རི་འདི་ནི་ཁོང་དུ་བཤད་པའི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་
བྱང་ཤར་མཆོམས་སུ་ཡོད་པ་དང་། ས་གནས་གཞན་དག་ལས་མཐོ་ཞིང་།
རྫོང་སྐྱེས་ལམ་ཞིང་ལ་གོ་མ་པ་བཅུ་དང་། མྱིད་ལ་ལེ་དབར་དུག་ཅམ་ཡོད་ཅེས་

བཤད།

(༡༢) ཐེག་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། ཐེག་པ་རྒྱུད་ཏུ་བའི་ཉན་མོས་དང་
རང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་མ་ཤོང་བའི་ཆོས།

(༡༤) མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལོ་ཐོར་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་
དང་རྒྱུན་ལ་བཞེན་ནས་འབྱུང་ཞིང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཐུབ་པར་
སྒྲོན་པའི་ཆོས་«ཡུམ་རྒྱལ་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་»ཉྱ་བྱ་ཉྱ། བཀའ་འབྱུར་གྱི་
ནང་ཡུམ་རྒྱལ་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་བསྒྲམས་པའི་པོད་ནི་ཤུ་ཐམ་པ་ཡོད་དེ།
ཡུམ་རྒྱལ་པ་«ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་པ་»[༡][༢][༣][༤][༥][༦][༧]
[༨][༩][༡༠][༡༡]བར་པོད་བརྒྱ་གཉིས་ལ། བམ་པོ་སྟུམ་བརྒྱ། ལེའུ་དོན་
གཉིས། སྒྲོ་ག་ཆོག་འབུམ་ཡོད། ཡུམ་འབྲིང་པོ་«ཤེར་ཕྱིན་སྒྲོང་ཐག་ནི་ཤུ་ཐུ་
པའམ་»ཡོངས་གྲགས་སུ་«ཉི་ཁྱི་»ཞེས་འཕྱོད་པ་པོད། [༡][༢][༣]བར་
པོད་གསུམ་ལ། བམ་པོ་བརྒྱད་ཅུ། ལེའུ་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས། སྒྲོ་ག་ཉིས་ཁྱི་
ཐུ་སྒྲོང་། འབྲིང་གི་འབྲིང་པོ་«ཁྱི་བརྒྱད་སྒྲོང་པ་»པོད་[༡][༢][༣]བར་
པོད་གསུམ་ལ། བམ་པོ་དུག་ཅུ། ལེའུ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་བཞི། འབྲིང་གི་བསྟུས་པ་
«ཁྱི་བརྒྱད་སྒྲོང་པ་»པོད་གཅིག་ལ། བམ་པོ་སྟུམ་ཅུ་ཙ་བཞི། ལེའུ་སོ་གསུམ།
སྒྲོ་ག་བརྒྱ་པ། ཡུམ་བསྟུས་པ་«བརྒྱད་སྒྲོང་པ་»པོད་གཅིག་ལ་བམ་པོ་ཉེར་
བཞི། ལེའུ་སོ་གཉིས། སྒྲོ་ག་བརྒྱད་སྒྲོང་། ཤེར་ཕྱིན་རྒྱལ་པས་སྒྲོ་ཆོག་ས་
ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པ། ཤེར་ཕྱིན་སྒྲོ་ཆོག་ས་པོད་གཅིག་བཅས། ཤོང་
གསལ་རྣམས་མང་ཆེ་བ་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྒྲོང་ཉེ་བཅའ་བྱི་དུས་ལོ་རྩ་བ་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྒྲེ་
དང་། རྩོ་ན་མི་ལྟ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུར་བ་ཡིན།

(༡༥) རྩོ་མ་ལ་ལ། རྒྱ་གར་སྒྲོ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐའ་སྒྲེར་ཡོད་པའི་རི་ཞིག་གི་
མིང་། «ཐང་མེན་ཐང་གི་ལམ་ཡིག་»ལས། རྒྱ་གར་གྱི་ས་དབྱིབས་ལྷ་གམ་
གཞུགས་སུ་མེད་པའི་ཙེ་མོ་རྩོ་ཤོས་ན་མ་ཏུ་ཁྱ་ཐ་ཉྱ་ཡོངས་གྲགས་སུ་ར་མེ་ཤུ་རི་
ཐེར་བའོ་ས། ཙན་དན་དང་། ག་བྱར་གྱི་རིགས་ཏུ་ཅང་མང་པོ་སྐྱེས་པའི་རི་

ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་མིང་ལ་མ་ལ་ཡ་ཞེས་འཛད་པ་དང་དེའི་ཙེ་མོར་སྒྲུབ་རས་གཟིགས་ཀྱི་ལྟ་ཁང་ལེགས་པོ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེའི་ལེགས་ཤིག་ནས་བརྒྱལ་བའི་ཚུལ་གྱི་དེ་ལ་ལན་ནི་ཤུས་བརྒྱར་ནས་འབབ་པའི་སྟོ་སྒྲུགས་ཀྱི་མཆོ་ཆེན་པོར་ཐུག་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དངོས་སུ་གཟིགས་པར་བཤད།

(༤༡) ཡངས་པ་ཅན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྟོལ་ལ། སངས་རྒྱས་ཤུག་ལྷ་ནེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མང་པོ་གསུངས་པའི་གནས་ཡིན་ཟེར་སྟེ་ལ་དང་«ཐང་སན་ཐང་གི་ལམ་ཡིག་»ལས། ཐོང་གསལ་གྱི་ཚུ་པོ་མ་ར་ཁ་བརྒྱད་ནས་ཤར་སྒྲུགས་སུ་ལེ་དབར་སྟོང་ཐུག་གཅིག་གི་ས་ན་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ཤར་ཁྱེར་ཆགས་པའི་ཤུལ་དང་། དེའི་ཁོར་ལུག་ཏུ་ལེ་དབར་བདུན་ཅུ་ཤོར་ཡོད་པ་ལ། མི་ཤར་ཤིན་ཏུ་ཁྱེར་ཞིང་གནས་ཆགས་མཆོད་ནི་ན་བརྒྱད་ཡོད་པར་བཤད།

(༤༢) རྟོན་དམ་རྣམ་པར་རེས་པ། ལུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱེས་གསུམ་དང་། འདུལ་བ། གསང་སྐགས་ཀྱི་ཙེ་རྒྱུད་རྣམས་སྤྱད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ཐེ་རྒྱུའི་མིང་ལྟེ། བཀའ་འབྱུང་གི་ནང་«མདོ་མང་»པོད་[༧]ནས་[༥]བར་པོད་སུམ་ཅུ་ཅམ་ཡོད།

(༤༣) མཐུད་པ་མཐའ་དག་རྒྱུགས། མི་ཆོ་གཅིག་གི་བྱ་བ་མཐའ་དག་ཟིན་པའི་ཞེས་འཛིན་ཆེག

(༤༤) ལྷ་ལའི་ཆལ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྟོལ་ལ། གནས་འདི་སངས་རྒྱས་ཤུག་ལྷ་ནེ་སྒྲུབ་རན་ལས་འདས་པའི་གནས་ཡིན་པ་དང་། ཤིང་རྣམས་ནི་སྤྲེལ་སྟེ་སྟོས་དཀར་གྱི་ཤིང་དང་། ལུམ་རྒྱུངས་ཡོངས་སུ་རྩ་ཀྱ་ཤས་ཁྱབ་ནས་ཡོད་པས་ན་ས་གནས་འདིའི་ཤར་ཁྱེར་གྱི་མིང་ལ་སྤྲེལ་འཛིན་ཆལ་དང་ཀྱན་ཤིང་ཤར་ཁྱེར་དང་། རྩ་མཆོག་ཤར་ཞེས་ཐོགས་པར་བཤད་ཅིང་། «ཐང་སན་ཐང་གི་ལམ་ཡིག་»ལས། ཐོང་དུ་གསལ་བའི་དྲུང་སྟོང་ལེར་རྒྱུའི་གནས་ནས་ཤར་སྒྲུགས་སུ་ལེ་དབར་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅམ་གྱི་ཆོད་ན།

གྲུ་ཤེའི་ཤོང་ཁྱིའི་ཕྱི་ལྷལ་མཁར་སྤྲོད་ཆོག་པ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་བྱང་མཚམས་ལེ་
 དབར་བཞི་ཆོད་པ་ན། སྤུ་ལའི་ཆལ་ཆེན་པོ་ཁོར་ཡུག་རྒྱུ་ལེ་དབར་སྐྱམ་ཐུ་ཅམ་
 ཡོད་པ་ལ་དེ་སྐྱེས་མཚེ་ཞིང་མཐའ་དམའ་བའི་སྤྲང་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེར་སྤུ་
 བག་ལས་བརྩེགས་པའི་སྤུ་ཁང་ཞིག་གི་ནང་དུ་སངས་རྒྱུ་ཅུ་རན་ལས་འདས་
 པའི་འདྲ་སྤུ་དང་། དེའི་གཞིགས་སྤུ་མཚོད་རྩེན་གཅིག་ཡོད་པ་དེའི་ཀ་བ་ལ་
 བསྐྱོས་པའི་ཡི་གེའི་ཆོག་སངས་རྒྱུ་སྤུ་བ་གཉིས་པའི་ཆོས་བཙུ་ལ་འདྲའ་ཚུ་ལ་
 བརྩན་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཀ་བ་གཞན་ཅིག་གི་རོས་སྤུ་དཔུ་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་
 ཅུ་རན་ལས་འདྲའ་ཚུ་ལ་བརྩན་ཟེར་བ་འཁོད་ཡོད་པ། ཤོང་ཁྱིའི་དེའི་བྱང་
 རྩེགས་རྒྱ་ཤོའི་མར་འགམ་ན་རྒྱ་གདུང་མེ་ལ་བཞུས་པའི་གནས་ཁོར་ཡུག་རྒྱུ་ལེ་
 དབར་གཉིས་ཅམ་ཡོད་པ་དང་ཆོག་མར་སྤེལས་བྱ་ཡིན་པ་ལ་སྐབས་དེར་གཉིང་
 རབ་ཚད་འདོམ་རྒྱག་རྒྱག་ཅམ་ཡོད་པའི་ཤོང་ཆེན་པོར་སོང་བ་ནི་སངས་རྒྱུ་སྤུ་
 རྒྱ་གདུང་མེ་ལ་བཞུས་པའི་གནས་དེའི་ས་རྒྱལ་རྣམས་ནད་རིགས་གང་ལའང་
 བན་བྱས་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ལེན་མཁན་རྒྱུན་མི་ཅད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་
 པར་བཤད།

(42) རྟོན་ལྔ་པ་རྒྱུད། འདི་རྒྱུ་གསུམ་སྟེ་སྟེ་པ་འདི་འཇམ་མཁའ་ལེན་
པལ་གསུམ་པ་འདི་རྟོན་ལྔ་པ་རྒྱུད་ལྟེ། བོད་དཔར་ཉེས་འཇམ་མཁའ་ལེན་པ་པུ་པ་ལོན།

[illegible]

སོས་ལྷོ་ལས་བརྟོན་པ་རྣམས་ཉན་ནས་གཏན་ལ་སབ་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་
 ཐོག་མར་སྐབས་དེར་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིབ་མ་དག་བཅོམ་པ་ཡོད་ཆད་
 བཟུམ་པའི་ཆོགས་ཆེན་འཆོགས་ཐོག་ཉན་སོས་འོད་སྤྲུང་ཆེན་པོ་སོགས་དག་
 བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མིང་བརྟོན་ནས། ཀྱུན་དགའ་ཐོ་མདོ་ཤེའི་ཤེ་ཚྭ་སྤྲུང་པ་
 སོ་དང་། འཕགས་པ་ཉེ་བར་འཁོར་འདུལ་བའི་ཤེ་ཚྭ་བཟུམ་པ་སོ་དང་།
 འོད་སྤྲུང་ཆེན་པོ་མདོ་པའི་ཤེ་ཚྭ་སྤྲུང་པ་སོར་གཅིག་ལྟར་གྱིས་བསྐོ་བཞག་
 མཛད་། དེ་ནས་དག་བཅོམ་པ་ལྟ་བུ་ཐམ་པའི་ཐམ་སྤྲུང་བཅེགས་པའི་གདན་
 ཀྱི་ཤིང་དུ་ཀྱུན་དགའ་ཐོ་བཞག་ནས་དེས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ལ་ཡོད་པའི་མདོ་ཤེ་
 རྣམས་བརྟོན་ནས་མདོ་ཤེའི་ཤེ་ཚྭ་བཟུམ། དེ་རྗེས་འཕགས་པ་ཉེ་བར་འཁོར་
 གྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ལ་ཡོད་པའི་འདུལ་བའི་ཤེ་ཚྭ་རྣམས་བརྟོན་ནས་བཟུམ།
 དེ་རྗེས་ཉན་སོས་འོད་སྤྲུང་ཆེན་པོས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ལ་ཡོད་པའི་མདོ་པའི་ཤེ་
 ཚྭ་རྣམས་བརྟོན་ནས་བཟུམ། དེ་རྣམས་ལ་བཀའ་བཟུང་དང་པོ་ཟེར་སྟེ་ལ་
 ཡོད།

(༥༩) ཀྱུན་དགའ་ཐོ། སངས་རྒྱས་བླ་མ་ལྟ་བུ་ཞིའི་སྤྱུ་ཆེ་གཅིག་ཤིང་གི་ཉེ་
 གནས་དང་། སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་ལས་འདས་རྗེས་ཉན་སོས་འོད་སྤྲུང་ཆེན་པོས་
 ཉེས་སྒྲོན་ཆེན་པོ་བརྒྱད་བཅུངས་ནས་རེ་ཞིག་ཆད་པ་བཅད། ཤིང་སོ་མ་ལོན་
 པར་ཁོང་དག་བཅོམ་པར་ལྟར་ནས་འོད་སྤྲུང་ཆེན་པོ་སོགས་དག་བཅོམ་པ་ལྟ་
 བརྒྱས་མཁྱིན་གཅིག་དུ་མདོ་ཤེའི་ཤེ་ཚྭ་སྤྲུང་པ་སོར་བསྐོས། འོད་སྤྲུང་ཆེན་པོ་
 ལྟ་བུ་ལས་འདས་ཁར་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ལྟར་བཟུན་པའི་བདག་
 སོར་བསྐོས། འདིའི་ལྟ་བུ་ཞིབ་ཅུང་«འདུལ་བ་ལུང་» དུ་གསལ།

(༦༠) མདོ་ཤེའི་ཤེ་ཚྭ། ལྟ་བུ་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསྐྲུབ་པ་བརྗོད་
 བུའི་གཅོད་སོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་ཤེ་ཚྭ། འདི་ལ་བཀའ་འཁྱར་གྱི་ནང་«མདོ་
 མང་» [༡] [༢] བར། སོད་སྤྲུམ་ཅུ་སྟོར། གསང་སྐགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་
 གྲང་ཤེ་ཚྭ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་སྐབས་ལྟ་མདོ་ཤེའི་ཤེ་ཚྭ་ཀྱི་ཁོངས་ལྟ་གཏོགས་

པ་ཡིན།

(༥༥) འབགས་པ་ཉི་བར་འཁོར། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་
སྟེན་ལ། འདི་སངས་རྒྱས་སྤྱུ་ལུ་ནི་དངོས་ཀྱི་སྟོབ་མ། སྤྱི་གཞུང་མ་ཁན་གྱི་
རིགས་ལས་རབ་རྩ་བྱུང་ཞིང་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོབ་པ་དང་། འདྲེལ་
བའི་བསྐབ་བྲིམས་ཀྱི་གནད་དོན་མང་པོར་དོགས་པ་ཡོད་པ་རྒྱལ་སངས་རྒྱས་
རང་ཉིད་ལ་དངོས་སྤྱི་བ་བྱས་ནས་དོགས་པ་གཙོད་པར་མཛད་པས་འདྲེལ་བ་
ལ་མེན་རྩ་མཁས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མུ་རན་ལས་འདཔ་ཆེས་ཉན་སོས་འོད་
ལྱང་ཆེན་པོ་སོགས་སྟོབ་མ་དག་བཅོམ་པ་ལྟ་བུ་རྒྱས་མགྱིན་གཅིག་རྩ་འདྲེལ་བའི་
ཕྱོད་ལྱུང་པ་པོར་བསྐོས་སོག་ རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོབ་པ་ཡོད་པའི་འདྲེལ་བའི་ཕྱོ་
ལྱུང་རྒྱས་པ་ཉོན་ནས་སྟོགས་བཅུས་བྱས། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ། བཀའ་
འཁྱུར་གྱི་«འདྲེལ་བ་ལྷང་» རྩ་གསལ།

(༥༦) འདྲེལ་བ། ལྷག་པ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐབ་པ་ (ཆོས་སྒྲིབ་ལུགས་
པའི་དགེ་བསྟེན་དང་། རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ། དགེ་སྦྱོར་རྒྱས་པ་ཀྱི་བསྐབ་
བྲིམས་) བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་ཕྱོད་ལྱུང་ལ་མེར་ཞིང་། བཀའ་
འཁྱུར་གྱི་ནང་«འདྲེལ་བ་ལྷང་ཕྱེ་བཞི་» ལ་པོད་བརྩ་གསུམ་ཡོད། དེ་ཡང་
«འདྲེལ་བ་ལྷང་གཞི་» པོད [༡] [༢] [༣] [༤] བར་པོད་བཞི་དང་། བམ་པོ་
བརྒྱད་དང་དགུ་ རྟོག་སྟེན་བྲི་ཉིས་སྟོང་བརྒྱན་བརྒྱ། ལྷང་རྒྱས་འབྱེད་ལས།
«དགེ་སྦྱོར་པའི་རྒྱས་འབྱེད་» [༥] [༦] [༧] [༨] བར་པོད་བཞི་དང་། བམ་
པོ་བྱ་གསུམ། རྟོག་ཉིས་བྲི་བཞི་སྟོང་དགུ་བརྒྱ། དགེ་སྦྱོར་པའི་རྒྱས་འབྱེད་པོད་
[༩] པ་པོད་གཅིག་དང་། བམ་པོ་ཉིས་བརྒྱད། རྟོག་བརྒྱད་སྟོང་བཞི་བརྒྱ།
«དགེ་སྦྱོར་པའི་སྐུ་ཐར་གྱི་མདོ་» དང་། «པའི་སྐུ་ཐར་གྱི་མདོ་» སྐུ་ཐར་བམ་
པོ་གཉིས་རེ་བཅས་ཡོད། «ལྷང་ཐུན་ཆོགས་» པོད [༡] [༢] བཅས་པོད་
གཉིས་དང་། བམ་པོ་ལྟ་བུ་ར་དགུ་ རྟོག་ཆོག་བྲི་བརྒྱན་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ།
«གཞུང་དམ་པ་འཕམ་གཞུང་སྟེན་མ་» ལ་པོད [༣] [༤] པོད་གཉིས་བཅས་ཚུན་

བརྒྱ་གསུམ་ཡོད། འདིར་བཞུན་འབྱུང་ཁྲིའམ་སྤྱི་ཡོད་པ་ནམས་བཀའ་བསྟུ་
པའི་ཁྲིའམ་སྤྱི་མ་གཏོགས་པས་ཆིས་མེད།

(༥༧) འཕགས་པ་འོད་གླུངས་ཆེན་པོ། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་
བཤད་སྟོན་ལ། འདི་སངས་རྒྱལ་གྱུ་ལྷ་མོ་དངོས་ཀྱི་སྟོན་པ། དམ་ཟེའི་
རིགས་ལས་རབ་རྒྱ་བྱུང་ཞིང་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྣམས་པ་ཐོབ་པ་དང་། སངས་
རྒྱལ་རང་ཉིད་ལྷ་རྣམས་འདུལ་ཁྲིའམ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ཆ་བརྒྱ་བསྟོས་ཤིང་། ལྷ་
རྣམས་འདས་ཆེས་སྟོན་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྷ་བརྒྱལ་མཁྱིལ་གཅིག་རྒྱ་མཛོན་
པའི་ཕྱེ་ཕྱོད་ལྷ་དཔེར་བསྟོས་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ལ་ཡོད་པའི་མཛོན་པའི་ཕྱེ་
ཕྱོད་ནམས་བཏོན་ནས་ཕྱོགས་བསྟུས་མཛད། མཐར་དེ་ལོ་བྱ་རྒྱུ་ཅན་དུ་
ཕེབས་ནས་འཁོག་པའི་ཉིང་འེ་འཛོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཏེ་སངས་རྒྱལ་
བྱམས་པ་འཛམ་བུའི་སྤྱིར་དུ་མ་ཕྱོན་བར་དུ་སྤྱི་གསོན་པོར་བཞུགས་པ་ཡིན་ཟེར།
འདིའི་ལོ་རྒྱལ་ཞིབ་པ་བཀའ་འབྱུང་གི་«འདུལ་བ་ལུང་»གི་ནང་གསལ།

(༥༨) མཛོན་པ། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྟོན་ལ། ལྷག་པ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟུང་བ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་ཕྱོད་པའི་ཕྱེ་ཕྱོད། དུམ་
རྒྱལ་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ལྟ་བུ།

(༥༩) ཆོས་རྒྱལ་ལྷ་རན་མེད། འདི་རྒྱ་གར་ཡུལ་དུ་བྱས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
སྟོབས་ཆེན་ཞིག་ཟེ། རྒྱ་གར་ཤད་དུ་རྒྱ་མ་རྒྱ་མོ་ག་ཟེར་ཞིང་ཐོད་ཤད་དུ་
བཞུར་ན་ཆོས་རྒྱལ་ལྷ་རན་མེད་ཟེར། ཡུལ་ཅམ་པ་ནར་ཉི་མའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོ་ཞེས་ཉ་ཡི་བྱ་བརྟན་ཡོད་པའི་ནང་གི་རྒྱུང་བ་ཡིན། རྒྱལ་པོ་འདི་དུས་ཆོད་ཇི་
ཅམ་ལ་བྱུང་བ་ཐོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱལ་ཆོར་ཤོད་ལྷངས་འདྲ་མེན་ཡོད་ཀྱང་། ཐོད་ཀྱི་ལོ་
རྒྱལ་མཁས་ཅན་བྱ་ཕྱོན་རིན་ཆེན་བྱ་བ་ཀྱིས། སངས་རྒྱལ་ལྷ་རན་ལས་འདས་
ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་ན་ཆོས་རྒྱལ་ལྷ་རན་མེད་ཀྱིས་སྤྱིན་བདག་བྱས་ནས་བཀའ་
བསྟུ་བ་གཉིས་པ་བྱས་པར་གསུངས་ཤིང་། ཨ་མདོ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་
བཅམས་པའི་«དེབ་ཐེར་དཀར་པོ་»ལས། སི་རྒྱ་ལའི་གནས་བརྟན་མིང་ཆེན་

གྲིས་བཅམས་པའི་«མ་རྩ་བཟུང་»སངས་རྒྱལ་མཆོད་པའི་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་
བརྒྱ་རེ་གཅིག་པར་མཆོད་པའི་མཆོད་པའི་འཁོད་དེ། སྐུ་བཞེ་བཅུ་གཉིད་བཟུངས་
ནས་ཀློང་སྐྱོ་བྱིས་པ་དེ་དང་། འཁོས་ལོ་གཞིན་ཕྱི་དཔལ་གྲིས་བཅམས་པའི་
«དེབ་མེར་སྐྱོ་པོ་»ནང་དུ་བཞུག་པའི་གཏད་རབས་ཤོག་འབྱུར་ཞིག་པོ་ད་
སྐད་དུ་བཟུང་ནས་བྱིས་པ་ལས། བར་སྐབས་དེར་སངས་རྒྱལ་མཆོད་པའི་འདས་
འདས་ལོ་སྐུ་བཞེ་པའི་མཆོད་པའི་འཁོད་དེ་མི་ནས། ཞེས་
འཁོད་པ་གཉིས་ལོ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཆད་ཉམས་མེད་པར་མཐུན་པས་ན་རི་ཅམ་
འབྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་བཅུ་གཉིད་ནང་རྩལ་དུ། སྐུ་བཞེ་
མཆོད་པའི་འབྱུངས་ནས་ཡོད་པའི་པས་སོ། ། ཞེས་བཤད་པ་རྗེས་སུ་དཔྱད་
དགོས། སྐུ་བཞེ་འདི་ཐོག་མར་སྐུ་ཉེག་སྐྱོ་དབང་སྐྱོ་པའི་ལྟ་བུ་བཟུང་ནས་མི་
དང་མེས་ཅན་མང་པོ་དམར་གསོད་བཏང་བའི་དམར་མཆོད་ལུས་མཁན་
ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། རྗེས་སུ་དཔྱད་བཅོམ་པ་གཤམ་པས་ཆོས་བཤད་དེ་སངས་རྒྱལ་
ཆོས་ལུགས་སུ་བཟུང་ནས་ལྟ་ཁང་དཔྱད་པ་མང་པོ་བཞེངས་པ་དང་། འཛམ་
དུ་གླིང་གི་ས་གནས་ཁག་མང་པོར་སངས་རྒྱལ་གྱི་རིང་བསྐུལ་བཞུགས་པའི་
མཆོད་རྟེན་ཕྱི་བ་གཅིག་བཞེངས་པ་སོགས་བཤད་སྟེ་ཡོད། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་
པོ་དཔྱད་ཐོག་འཁོད་པ་ནི། རྩོམ་པ་རྩ་བུ་ཐུག་བཅམས་པའི་«རྒྱ་གར་ཆོས་
འབྱུང་»ཅམ་མ་གཏོགས་གཞན་དག་དཔལ་མ་མཐོང་ལགས།

(༤༠) བཀའ་བཟུང་བ་གཉིས་པ། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྟེ་ལ་
ལ། སངས་རྒྱལ་མཆོད་པའི་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་སྐད་བ་(སྐྱོ་དཔྱད་པོ་
ལེགས་ལྟན་འབྱེད་ཀྱིས་བཅམས་པའི་«རྒྱ་ག་ལོ་འབར་བ་»དང་སྐྱོ་དཔྱད་པོ་
དཔྱིག་བཤེས་ཀྱིས་བཅམས་པའི་«ཕྱི་པ་ཐ་དང་དུ་འབྱེད་པ་»ལས། སངས་
རྒྱལ་མཆོད་པའི་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་དུག་ཕྱིན་ཞེས་བཤད་) ལུས་
ཡངས་པ་ཅན་དུ་གནས་པའི་དགོ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས། སྐུ་ལྷ་ལྷ་ཡི་རྩལ་བ་དང་།
ཡལ་ལ་ཡི་རྩལ་བ་སོགས་རྩལ་བ་བཅུ་བྱས་ན། སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཞེས་པ་ཡོད་

པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉེས་མེད་དུ་འཇུག་ཐུག་ཟེར་ནས་ཀྱང་པ་མ་ཡིན་
པའི་གཞི་བཅུ་ཟེར་བའི་སྐོལ་གསར་དུ་བཏོད། རྒྱ་ནོར་དང་བཟའ་བཀུར་མང་
པོ་གསོག་འཛག་བྱས་ཏེ་ཆོས་སྤྲིམས་བག་ཡངས་ཏུ་རྒྱོད་བཞིན་ཡོད་པ་ལས།
རྒྱལ་པོ་མུ་རན་མེད་ཀྱིས་སྤྱི་དབང་བཟུང་ནས་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལ་སླེབས་པའི་ལོ་
དེར་ཡུལ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་རྒྱལ་པོ་མུ་རན་མེད་ཀྱིས་སྤྱིན་བདག་བྱས་ཏེ་དག་
བཅོམ་པ་གྲགས་པ་སོགས་དག་བཅོམ་པ་བདུན་བརྒྱ་གདན་དྲངས་ནས།
ཡངས་པ་ཅན་པའི་དཔེ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་སྐོལ་བཏོད་པའི་ལམ་ལུགས་གསར་པ་
དེར་རྒྱན་བརྩོད་དང་དགག་པ་མཛད་ཚོག་གསོ་སྤྱོད་གནང་ཞེ་བཞའ་བཙུ་བ་
གཉིས་པ་མཛད། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ། དུ་རྩྭ་རིན་ཆེན་གྱི་བྱིས་མཛད་
པའི་«ཆོས་འཇུག་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛད་»ནང་གསལ།

[illegible]

ཚུགས་ཕྱད་པའི་དབྱུག་དང་ཁྱབ་གཉིས་དབང་བརྒྱུར་མ་བྱས་བར་དུ་སངས་
 རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དང་། སྔོན་དུ་སྐད་ཀྱི་གསལ་ཡོད་པའི་སྔོན་
 རིགས་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་མང་པོ་ཡང་ཁ་ཆེན་ལྷུ་དུ་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་སྤྱོད་
 རྒྱུར་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ལོ་རྒྱུ་བ་སོ་སོའི་ནམས་ཐར་དང་སོ་རྒྱུ་ཆོས་འཁོར་
 ཡོད། གཞན་ཡང་སྔོན་དུ་སྐད་ཀྱི་གསལ་ཡོད་པའི་ཁ་ཆེ་གཤམ་མེར་བའི་མེ་ཉོག་
 ལྷུར་ལྷུ་མྱི་འདབ་ལོ་སྔོན་སྤྲོད་ཚུགས་མེད་དུ་མི་རྒྱུད་བ་དེ་ཡང་ཡུལ་དེ་ནས་ཐོན་
 ཅིང་། སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལྷུ་ལྷུ་ནི་སྤྱོད་བཟུགས་སྐབས་ནས་བཟུང་འཇམ་སྤྱིར་ཐོག་
 སྐད་ཀྱི་གསལ་ཡོད་པའི་ཀ་མི་ཀའི་རས་དང་དུ་ཀྱུ་ལ་མེར་བའི་སྐད་ཀྱི་གསལ་ཚན་དེ་
 ཡང་ཡུལ་དེ་ནས་ཐོན་པར་བཤད།

(༤༩) ཀ་ནི་ཀ འདི་ནི་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལྷུ་ལྷུ་ནི་སྤྱོད་བཟུགས་ལས་འདས་
 བས་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་ཁ་ཤས་འདས་པ་ན་ཁ་ཆེན་ལྷུ་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་
 ཆེན་ཞིག་ཡིན་པར་རྟོག་དང་རྒྱ་རྒྱ་ཐས་བཅམས་པའི་«རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་»
 ལས་བཤད།

(༥༠) བཀའ་བརྒྱ་བ་གསུམ་པ། འདི་ལ་བཤད་སྤྱོད་མི་འབྲུ་བ་རྣམས་
 ཆོགས་ཞིག་ཡོད་པ། «བྱ་རྒྱ་ཆོས་འབྱུང་»ནང་གསལ་ཞིང་། རྟོག་དང་རྒྱ་རྒྱ་
 ཐས་བཅམས་པའི་«རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་»གི་ནང་བཤད་པ་དེ་རང་ཁྱེད་ས་
 བཅན་པར་བསམ་ནས་འདིར་དེ་བཞིན་དུ་འགྲོད་ན། རྒྱ་གར་ཡུལ་དབྱུག་གི་
 རྒྱལ་པོ་རྣམས་མེད་ཀྱི་བྱའི་ཡང་ཆ་(མུ་རན་མེད་ལ་བྱ་བརྒྱ་གཅིག་ཡོད་པའི་
 བར་གི་གཙོ་བོ་ཀྱ་ན་ལ་ཡིན་ཅིང་། དེ་རབ་དུ་མ་བྱུང་གོང་གི་བྱ་རྒྱ་རན་བྱལ་
 དང་དེའི་བྱ་དཔའ་བོའི་ཕྱེ་ཡིན་)རྒྱལ་པོ་དཔའ་བོའི་ཕྱེའི་དུས་སྤྱི། ཡུལ་མ་དུ་
 རའི་ཚུགས་ན། ཆོང་དཔོན་ཞིག་གི་བྱ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མེར་བ། བ་དང་། མ་དང་།
 དཔ་བཅོམ་པ་གསུམ་བསད་སྤྱོད་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་རང་གི་ཕྱི་ལྷོ་ཉེས་ལ་སྤྱོད་
 བས་ཁ་ཆེན་ལྷུ་དུ་ཡོང་ཞི། རང་གི་ཕྱི་ལྷོ་ཉེས་གསང་ནས་དགེ་སྤྱོད་བྱས།
 རིག་པ་མིན་དུ་རྣོ་བས་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་ལ་མཁས་པར་བྱུང་། རང་གི་

རྟེན་ཉིས་སྤྱང་བའི་མིར་དྲུང་ཕོན་པར་བཅད་དེ་ཉིང་རེ་འཛིན་སྒྲིམ་ནས་ཡོད་
 སྐབས་མེས་ལ་བདུད་ཀྱིས་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་
 དང་མི་མཐུན་པའི་ལྟ་བ་མང་པོ་གསར་དུ་སྟེལ་ཞིང་། དེ་གི་བའི་རྗེས་སུ་ཡང་
 དགེ་སྤྱོད་བཟང་པོ་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་པའི་ལྟ་བ་གསར་པ་
 མང་པོ་དར་སྟེལ་བྱས། དེ་དང་དུས་མཚུངས་དགེ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་«སོ་སོ་ཐར་
 པའི་མདོ་»འདོན་སྐབས་ལུལ་སོ་སོའི་སྐད་ཀྱི་ཆོག་ནས་བཏོན་པས་ཆོག་སྒྲིལ་
 ཐུང་མི་འདྲ་བ་དང་རྟོན་ལ་གོ་བ་ལེན་ལུགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཐུང་ནས་ཆོག་སྒྲིལ་
 པ་ལྟ་ཆོག་སྟེ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དཔའ་པོའི་ཕྱི་དྲུང་དཀར་པོ་མོ་ཞེས་
 དཔུང་འོང་གི་དབང་བཟུང་སྐབས། དགེ་སྤྱོད་སྤྱི་ལོ་ཞེ་ཞེས་བྱ་བ་ཐུང་ནས་
 དེས་ཀྱང་ཐར་བ་ཞིན་དགེ་སྤྱོད་བཟང་པོའི་ལྟ་བ་གསར་པ་དེ་དར་སྟེལ་བྱས་པར་
 བཞེན་དགེ་སྤྱོད་རྣམས་ཚོ་ད་པ་ཐུང་ནས་ཕྱི་པ་བཞིར་བྱས། ཕྱི་པ་བཞི་པོ་ཡང་
 བྱང་གསེས་ཀྱིས་ཕྱི་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་བྱས་(འདི་སྐོར་སྤྱོད་དཔོན་དབྱིག་བཞེས་
 ཀྱིས་བཅུ་མས་པའི་«གཞུང་ལུགས་ཀྱི་བྱེ་བྱག་བཞོད་པའི་འཁོར་ལོ་»དང་།
 སྤྱོད་དཔོན་དུལ་བའི་ལྟས་བཅུ་མས་པའི་«ཕྱི་པ་ཐ་དད་པ་བརྟན་པ་བརྟུས་པ་»
 སོད་ཡིག་གི་བརྟན་འཇུར་མདོ་ཚུགས་[ལྷ]པའི་ནང་དང་། སྤྱོད་དཔོན་ལེགས་
 ཐུན་འབྱེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་«དབུ་མ་སྒྱིང་པོའི་རང་འབྲེལ་རྟོག་གི་འབར་བ་»
 སོད་ཡིག་གི་བརྟན་འཇུར་མདོ་ཚུགས་པོད་[ཇ]པའི་ནང་དང་དེ་ལས་གནད་
 བརྟུས་པ། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྤྱུ་ཕྱིང་དང་པོ་དག་དབང་བཙོན་འཇུས་
 ཀྱིས་མཛད་པའི་«ཐུབ་མཁའི་རྣམ་བཤད་ཀྱན་བཟང་ཞིང་གི་ཉི་མ་»བཅས་སུ་
 གསལ་བས་དེར་གཟིགས།) རྒྱལ་པོ་དཔའ་པོའི་ཕྱི་ཆོ་སྤྱད་དང་། རྒྱལ་པོ་
 དཔའ་པོ་དང་པར་ཆེན་པོའི་མི་ཆོ་ཕྱིལ་པོ། རྒྱལ་པོ་ཀུ་ཁྱི་ཀྱའི་ཆོ་སྤྱད་བཅས་
 རྒྱལ་པོ་བཞིའི་རིང་དང་། ལོ་གྲངས་དྲུག་ཅུ་ཆ་གསུམ་ཅུ་ཀྱི་རིང་ལ་ཐན་ཚུན་
 ལྟ་བ་མི་མཐུན་པའི་ཚོད་སྤྱིང་དྲག་པོ་ཐུང་ཞིང་། ཐར་རྗེས་སུ་ཚོད་པ་ཆེ་ཆུང་ལྟ་
 ཆོག་སྤྱང་བ་བརྟོམས་ན་ལོ་བརྒྱ་མ་ཟིན་ཅུ་ཐུང་། དེ་ནས་ཁ་ཆེའི་ལུལ་ཀྱི་

ཕྱི་ལོ་ཀ་ཅི་གྲུ་མི་དྲུག་བཟུང་ནས་ཡུན་རིང་སོང་བའི་དུས་སྔ་ཚེད་པ་དེ་
 དག་ཞི་བར་ཕྱིན་འདོད་ནས་ཇོ་ལ་རྒྱ་རའི་དཀོན་པར། དག་སྤྱོད་དག་བཅུ་པ་
 སོ་བུ་དང་། འབྲས་བུ་སོ་བུ་པ་ཡན་ཆད་བསྐྱེམས་པའི་ལྷ་བརྒྱ་དང་། བྱང་
 རྒྱུ་མེམས་དཔལ་ལྷ་བརྒྱ་དང་། འབྲས་བུ་མ་སོ་བུ་པའི་སོ་སོ་སྤྱི་ཁོའི་ཕྱི་ཚེད་
 འཛིན་པ་ཏུ་ཅང་མང་པོ་དང་བཅས་གཏན་དྲངས་ནས། སངས་རྒྱས་ཆོས་
 ལུགས་ལྟ་བུ་མི་འདྲ་བ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་བྱས་པ་ཆད་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཀོན་པ་པ་
 དང་མཐུན་པ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་གནང་ནས་ཚེད་པ་ཞི་བར་བྱས་ཤིང་། དེ་
 སྔོན་ཡི་གེའི་ཆོག་བཞོད་མ་ཟིན་པའི་འདུལ་བ་དང་། མདོ་ལྷ། མཛེན་པ་
 བཅས་ཡི་གེའི་ཆོག་དུ་ཆོག་མར་བཞོད། སྤར་ཡི་གེར་འཁོད་ཟིན་པ་རྣམས་
 ལའང་བྱས་དག་བྱས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་རྒྱུགས་གཅིག་དུ་བསྐྱེས་པ་དེར།
 རོ་རྒྱས་ཆོག་བཀའ་བསྐྱེད་བསྐྱེལ་པ་ཟེར། འདིར་གནད་བསྐྱེས་ཅམ་གོ་རིམ་
 བསྐྱེགས་ནས་བཞོད་པ་ཡིན་པ་ལས། ཞིབ་པར། ཇོ་ནང་རྒྱ་ར་རྒྱ་བས་
 བཅུ་མས་པའི་«རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་»ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་དང་། བཅུ་གཉིས་པ་
 གཉིས་སྤྱ་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

(༤༩) བརྟན་པ་གཏད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྤྱོད་ལ།
 ཆོས་ལུགས་གང་དང་གང་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་ལུགས་དེ་གསར་གཏོད་ཕྱིན་མཁན་
 གྱིས་རང་ཉིད་འདའ་ཁར་རང་གི་སྤྱོད་མའི་ནང་ནས་ཡོན་ཏན་འཛིན་ཤིང་ཡིད་
 ཆེས་ལྷན་པ་ཞིག་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྷལ་རྒྱུན་འཛིན་མཁན་དུ་བསྐྱོས་པ་དེར་བརྟན་པ་
 གཏད་པ་ཟེར་ཞིང་། སྐབས་འདིར་ནི་སངས་རྒྱས་སྤར་ན་ལས་འདའ་ཁར་ཉན་
 སོས་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་ལ་བརྟན་པ་གཏད། དེས་ཀྱང་དགའ་པོ་ལ་གཏད།
 དེས་ལྷན་པའི་གོས་ཅན་ལ། དེས་ཉེར་སྤྱས་ལ། དེས་རྟིར་རྟི་ཀ་ལ། དེས་ནག་པོ་
 པ་ལ། དེས་ལེགས་མཛོང་ཆེན་པོ་ལ་གཏད་པ་ལ་བརྟན་པའི་གཏད་རབས་
 བདུན་ཟེར།

(༥༠) རྒྱ་རྒྱུབ་(མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱུབ)། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལོ་

རྒྱལ་ཐོག་མཚན་སྟན་ལྷན་གྱི་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་དཔོན། མིང་ཉེ་
 སྒྲིབ་འབྲེད་གཞིས་ཀྱི་ནང་ཚན་ཞིག་སྒྲིབ་དཔོན་འདི་དྲུས་སྐབས་གང་འདྲ་
 ཞིག་ལ་བྱུང་བའི། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་གསུངས་པ་ལྟར་
 བ། སངས་རྒྱལ་མུ་རན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་སོང་བའི་དྲུས་སྐབས་
 བྱུང་བར་བཤད་ཅིང་། རྒྱུ་ནང་རྒྱ་རྒྱ་ཐམས་པུ་ཆུ་མས་པའི་«རྒྱ་གར་ཆོས་
 འབྲུང་»གི་ནང་མགོན་པོ་ལྷན་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐད་དྲུ་བཤད་པར། སྒྲིབ་དཔོན་
 འདིའི་སྒྲིབ་ཆེའི་སྒྲིབ་དྲུ་རྒྱ་གར་སྒྲིབ་ལྷན་ཀྱི་རྒྱུ་དྲུ་ལྷན་ནས་སངས་རྒྱལ་ཆོས་
 ལྷན་དར་སྒྲིབ་མཛད་པའི་དྲུས་སྐབས་སྟ། ཐོག་གི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་ལྷ་མི་ཀ་
 ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་(འདི་བྱུང་ཆོས་དང་ཐག་ཉེ་བའི་བྱུས་མི་ཡ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་
 བ་མ་བཟག་) དྲུ་སོང་ནས་སྒྲིབ་ཆོས་ལྷན་ཐོག་མར་བཅུ་མས་ནས། རེས་སྟ་
 དེའི་སྒྲིབ་མ་ལེ་ཁམས་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཁོ་ལ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱས་རེས་མ་ཁའི་ཡུལ་དྲུ་
 སོང་(འདི་དབྱི་རྒྱ་མའི་རྒྱལ་ས་ལོ་མའི་མིང་ཉིང་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ་) ལས་སྒྲིབ་
 ལྷན་གཞིག་གི་ཆོས་ལྷན་དར་སྒྲིབ་གཏོང་འགོ་རྒྱལ་ཞེས་བཤད་པ་དང་།
 སྒྲིབ་དཔོན་འདི་ཉིད་སྒྲིབ་ཆེའི་སྒྲིབ་དྲུ་རྒྱ་གར་སྒྲིབ་ལྷན་སྒྲིབ་པའི་དྲུས་སྒྲིབ་མའི་
 དྲུས་རབས་དང་པོའི་འགོ་རྒྱལ་ཞེས་པ་ཡིན་ཆོད་འདུག་ལྟར། དེ་ལས་གསལ་བའི་
 ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཆ་དེ་ཕན་ཁོ་ཐོས་མ་མཛོང་། སྒྲིབ་དཔོན་འདི་ཉིད་རྒྱ་གར་སྒྲིབ་
 ལྷན་ལེ་དར་ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་དྲུ་ཐམ་ཟེ་འབྱུར་རྩན་ཞིག་གི་ཁྱིམ་དྲུ་
 འབྲུངས་མིང་། མཚན་མཁན་ལ་བརྟན་པས་ཆེ་རིང་མོས་ལ་ལོ་བདུན་ལས་མི་
 སྐབས་ཟེར་བས། པ་མ་གཞིས་ཀྱིས་བྱ་བའི་རོ་མིག་གིས་མཛོང་མ་བཟོད་པར་
 གཤོག་དང་བཅས་ཡུལ་གཞན་དྲུ་འབྲུམ་དྲུ་བཟང་། རིམ་བྱིས་རྒྱ་གར་ཡུལ་
 དྲུས་ཀྱི་དགོན་པ་ཆེ་མོས་རྒྱ་ལེན་དར་ཐེབས་ཏེ་སྒྲིབ་དཔོན་ཐམ་ཟེ་ས་ར་ཏ་
 དང་མཛལ་ཏེ་ཆོད་བར་བྱས། གཞན་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་གསང་
 ལྷན་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་གསལ། དགོན་པའི་མཁན་པོ་སྟེ་གཅན་འཛིན་བཟང་
 པོའི་དྲུང་དྲུ་དགེ་སྒྲིབ་གི་རྩམ་པ་བྱས་ཏེ། མཚན་དགེ་སྒྲིབ་དཔལ་རྩན་ཞེས་

བཏགས། དགོན་པའི་ཞལ་ཏ་པ་(ལྷ་པ་རྣམས་ཀྱི་འཆོ་བའི་གཞིར་པ་)གནང་
 རིང་ལྷ་གེ་ཆེན་པོ་ལྷུང་སྟེ། སྤྱིང་ཕན་ཞིག་ནས་གསེར་འབྱུར་གྱི་ཆོ་སྤངས་ནས་
 གསེར་བཙོང་པའི་རིན་གྱི་ཚོག་ནས་དགེ་འདུན་ལ་འཆོ་བ་སྤྱུར། དེའི་གནས་
 ཚུལ་དགེ་འདུན་ཆོས་རྒྱུས་པ་ན་ལན་དྲུག་པོར་གསུངས་པས། དགེ་འདུན་ལ་
 གནང་བ་མ་ཁྲུས་པར་ཆོང་བྱས་ནས་འཆོ་བ་སྤྱུར་བ་ཆོས་སྤྲིམས་དང་འགལ་བ་
 ཡིན་ཟེར་ཉི་གནས་ནས་སྤྱང་(སྤྱིགས་བཅུགས་ནས་སྤྱང་པ་)། དེ་ནས་ལུལ་
 གཞན་དུ་ཕྱོན་ནས་ལྷ་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་མང་པོ་བཞེངས་ཤིང་། རྩ་རྩེ་
 གདན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་གི་མཐའ་བསྐྱར་དུ་རྫོང་དྲ་མིག་གི་རྩ་བས་བསྐྱར།
 དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྱངས་(འདི་རྒྱ་གར་གར་རྫོང་ཚུགས་སུ་འབར་མ་དང་ཐག་
 ཉེ་བར་ཡོད་པའི་སྤྱིང་ཕན་སྤྱང་ཁྲིར་གྱི་དཀྱིལ་དུ་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་
 ཞིག)ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་ལྷགས་རིས་བསྐྱར་ཞིང་ལྷགས་རིའི་ནང་དུ་ལྷ་ཁང་བརྒྱ་
 ཙ་བརྒྱད་ཡོད་པ་བཞེངས། ལྷ་ཆོའི་སྤྱང་ལ་རྒྱ་གར་རྫོང་ཚུགས་ཀྱི་ལུལ་མཐའ་ཀྱི་
 རྩ་བ་མེར་བའི་ལུལ་གྱི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱང་དང་ཐག་ཉེ་བའི་དཔལ་གྱི་རིས་གཙོ་
 རོར་རྒྱན་བཅུགས་གནང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དབྱ་མའི་ལྷ་བ་དར་སྟེལ་
 མཛད། སྤྱིང་དཔོན་འདི་དཔྱང་ལོ་བྱག་བརྒྱ་བཅུགས་ཟེར་བ་དང་། ལུལ་བརྒྱ་
 བཅུགས་ཟེར་བའི་བཤད་སྟེལ་གཞིས་ཡོད་ཀྱང་དེ་གཞིས་ཀ་ལོ་མེད་ལ་ལོ་གཅིག་
 ལྷ་བཙུགས་པའི་ལུགས་ཡིན་ཞེས་རྩ་ནང་དུ་རྩ་བ་ཐས་བཙུགས་པའི་«རྒྱ་གར་ཆོས་
 འབྱུང་»ལས་བཤད་པས་གང་ལྟར་སྤྱིང་ཆོ་རིང་པོ་ཞིག་བཅུགས་པ་འདྲ། སྤྱིང་
 དཔོན་འདིས་མཛད་པའི་བཅུན་བཙོངས་ལ་«དབྱ་མ་ཙ་བ་ཤེས་རབ་»
 «རིགས་པ་བྱུག་ཅུ་པ་» «སྤྱང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་» «ཆོད་བསྐྱོག་»
 «ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་» «མདོ་ཀྱན་ལས་བདུས་པ་» «མི་ལམ་ཡིད་བཞིན་
 རོར་བའི་གཏམ་» ཆོས་བྱེད་ཁྱིམ་པ་ལ་གདམ་པ་«བཤེས་སྤྱིངས་» «རྒྱལ་
 པོ་བདེ་སྤྱོད་བཟང་པོ་ལ་གཏམ་དུ་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤང་བ་» ཆོས་བྱེད་རབ་
 ལྷུང་ལ་གདམས་པ་«བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོགས་» གསང་སྤགས་ཀྱི་རྩ་སྤྱོད་མདོར་

བརྟུག་ཏེ་བཤད་པ་«རྒྱད་ཀྱན་ལས་བརྟུག་པ་» དེ་ལུ་མའི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་
 འཁེབས་པ་«བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་» གསང་སྤགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ལྟོན་པ་
 «མདོར་བྱས་» «མདོར་བསྟེན་» «དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་» གསང་སྤགས་ཀྱི་
 རྒྱལ་སྤེལ་རིམ་ལྟོན་པ་«རིམ་པ་ལྟ་པ་» «གསོ་བ་རིག་པའི་བརྟུན་བཅས་སྦྱར་བ་
 བརྒྱ་པ་» རྒྱེ་ཤོ་སྦྱིལ་གདམས་པ་«ལུགས་ཀྱི་བརྟུན་བཅས་སྦྱེ་ཤོ་གསོ་ཐིགས་»
 རྒྱལ་པོའི་སྦྱོར་པོ་ནམས་ལ་གདམས་པ་«ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ་» «སྟོན་སྦྱར་
 ཀྱི་བརྟུན་བཅས་ཐིག་མངས་རིམ་ཀྱི་སྦྱར་བ་» ཚིགས་ཀྱི་བརྟུན་བཅས་«ཆེན་
 ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་གཙུག་ལག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་» བཅས། ཆ་ཆང་བ་
 བོད་སྐད་དུ་འབྱུང་ཞིང་རེ་གཉིས་ཙམ་མ་གཏོགས་མང་ཆེ་བ་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྦྱང་ལྟེ་
 བཅན་གྱི་དུས་བོད་སྐད་དུ་བརྒྱུད་བ། བརྟུན་འབྱུང་གྱི་ནང་དུ་ཡོད། སྦྱོབ་
 དཔོན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བོད་ཡིག་ཐོག་བཞོད་པ་རྒྱས་ཤོས་ནི། རོན་པ་རྩ་ར་
 ལྷ་ཐས་བཅམས་པའི་«བཀའ་བབས་བརྟན་ལྷན་གྱི་བརྒྱུད་པའི་ནམ་ཐར་རིན་
 པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་»ལུ་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

(༤༤) ཡུའ་དེ་བ། (སྦྱོབ་དཔོན་ཡུའ་དེ་བ་ལྟེ་བོད་སྐད་དུ་སྦྱོབ་དཔོན་
 འཕགས་པ་ལྷ་ཟེར་) འདི་སྦྱོབ་དཔོན་ལུ་རྒྱུ་པ་གྱི་སྦྱ་ཆེའི་མཛད་ཀྱི་སྦྱོབ་མ།
 སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པ་ནམས་ཀྱིས་སྦྱོབ་དཔོན་ལུ་རྒྱུ་པ་དངོས་དང་ཁྱད་མེད་
 པའི་བསྐྱེ་བཀྱར་དང་དད་ཀྱས་ལྷ་ལྟུང་དང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཙམ་མ་
 ཟད་ལུ་ཉིགས་པའི་སྦྱོབ་མཐའ་ལ་ཡང་ཏ་ཅང་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན། བོད་ཀྱི་ལོ་
 རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ནང་བཤད་སྟེལ་ལ་སྦྱོབ་དཔོན་འདི་སིག་ལའི་སྦྱང་གི་(དེར་
 སང་གི་ཀྱི་ལྟ་) རྒྱལ་པོའི་སྦྱེད་ཆལ་ནང་གི་མེ་ཉོག་པ་རྒྱའི་ནང་བརྟུག་ཏེ་
 འབྱུངས་ཞེས་གསལ་ཡང་། རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁྲུང་ས་མ་ལུར་ན། སིག་ལ་སྦྱང་
 གི་རྒྱལ་པོ་བཟུ་མི་གསལ་ཞེས་པའི་སྟེས་ཡིན་པར་བཤད་ཡོད་ཆུལ་རྩ་ར་ལྷ་ཐས་
 བཅམས་པའི་«རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་»གི་ནང་གསལ། བཤམ་པོ་ཉེ་མ་དེ་མ་ལས་
 རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་དཔེ་སྦྱོང་གི་སྟེམ་པ་ལྟས། དེ་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་སྐམ་ས་ཆེན་པོའི་

ཆོག་ཡོད་པའི་ལྷ་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་རྣམས་མཇལ་བར་ཐེབས། སྐབས་དེར་
 སློབ་དཔོན་ལྷ་སློབ་ལྷོ་ཚུགས་རྒྱུ་དུ་ཐེབས་པ་དང་སྐབས་ཁོལ་ནས་མཇལ་ནི།
 སློབ་དཔོན་གྱི་དུང་དུ་མདོ་ཐགས་ཀྱི་ཆོས་མཐར་ཐུན་པ་གསལ། སློབ་དཔོན་ལྷ་
 སློབ་ལྷོ་འདས་ཁར་བརྟན་པའི་བདག་པོར་བསྐོས་ནས་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཚུགས་ཀྱི་རྒྱུད་
 ཏུ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་གནང་ཞི། ལྷ་ཁང་དང་གཙུག་ལག་ཁང་ནི་
 རྩ་ཆ་བཞི་བཞེངས། དེ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་གཞི་(ཆོས་ལུགས་སློབ་སྦྱོང་གྱི་དུང་
 པའི་རྟེན་གཞི་)བཙུགས། དམ་ཐེ་བྱུང་དཀའ་ནག་པོ་ཞེས་པ་རྩོད་པ་ལ་འགན་
 ཟུམ་པ་དེ་མཐའ་པར་མཛད་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མར་གྱུར་པའི་མཆན་ལ་
 སློབ་དཔོན་དཔལ་པོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། བ་ལེན་དྲ་དགོན་པར་ཡང་ཡུན་རིང་དུ་
 བཞུགས། ལྷ་ཆེན་སློབ་དུ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཚུགས་ཀྱི་རྒྱུད་རང་དུ་བཞུགས་ནས་དེར་
 ལྷ་འདས།

སློབ་དཔོན་འདིས་བཙམས་པའི་བརྟན་བཙས་ལ། དབུ་མའི་ལྷ་བ་རྒྱས་
 པར་བཤད་པ་«དབུ་མ་བཞི་བརྒྱུད་པ་» དེ་མདོར་བརྟུན་ནས་བཤད་པ་«དབུ་
 མ་ལག་པའི་ཆད་» དེ་ལ་རྩོད་པ་སྦྱོར་བ་«འབྲུལ་པ་བསྐྱོག་པའི་གཏན་ཆོག་ས་
 གྲུབ་པ་» མཆན་ཉིད་དང་ཐགས་ཀྱི་ཐུབ་མཁའི་རྣམ་གཞག་རྟོན་པ་«ཡེ་ཤེས་
 རྟིང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་» གསང་ཐགས་ཀྱི་ལྷ་སྦྱོང་གཏན་ལ་འབེབས་པ་«སྦྱོང་
 པ་བརྟུས་པའི་སྦྱོན་མ་» དེ་རིགས་པས་རྒྱུབ་པ་«སེམས་ཀྱི་ཐྱིབ་སྦྱོང་» རྩན་
 གྱིད་དབང་གི་ཆོ་ག་ལ་«རྩི་རྩི་གདན་བཞིན་དཀྱིལ་ཆོག་ལྷིང་པོ་མདོར་
 བསགས་» བསྐྱེད་རིམ་རྟོན་པ་«རྩི་རྩི་གདན་བཞིན་སྦྱུང་བཟངས་»ལ་སོགས་
 མཛད་པ་རྣམས། ཏུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་པོད་ཀྱི་མོ་ལྷ་པ་པ་ཆབ་ཉི་
 མ་ཐགས་སོགས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་བསྐྱར་བ། བརྟན་འབྱུར་རྣམས་ཐང་དཔར་
 མའི་ཐགས་ཚུགས་པོད་[ཟ]པ་དང་། མདོ་ཚུགས་[ཅ]པའི་ནང་ཡོད། སློབ་
 དཔོན་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ། དུ་རྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་«དུ་རྟོན་ཆོས་
 འབྱུང་»དང་རྩི་ནང་རྒྱ་རྒྱ་ཐུང་ཐུང་«རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་»ལེའུ་བཅུ་བདུན་པར་

གསལ་བས་དེར་གཞིགས།

(༤༧) ཟླ་བ་གྲགས་པ། (སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ) དེ་ལ་མེར་
 འདྲིར་སློབ་དཔོན་འདི་འཛམ་གླིང་རྒྱན་དུག་གི་ཡས་སུ་བཤང་འདུག་ཀྱང་།
 བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོངས་གྲགས་སུ་སློབ་དཔོན་ཨུ་དེ་བ་བཤངས་པ་ལས། སློབ་
 དཔོན་འདི་བཤངས་སློབ་མེད། སློབ་དཔོན་འདི་སློབ་དཔོན་སླུབ་ཀྱི་དཔོན་
 སློབ་ཡིན་མིན་ལ་བཤད་སློབ་མི་འདྲ་བ་རྩ་ཆོག་པ་འདུག་ཀྱང་སློབ་དཔོན་རང་
 ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་«གསང་བ་འདུས་པའི་ཅེ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་རྒྱན་གསལ་»
 ཅན་སློབ་དཔོན་སླུབ་ཀྱི་དཔོན་སློབ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་མ་ཟད་རྩ་ཆོ་རྩ་ཆེ་
 དཔལ་ལྡན་ཨ་ཁྱི་ཤས་མཛད་པའི་«བྱང་རྒྱལ་ལམ་རྒྱན་»ལས་ཀྱང་། སློབ་
 དཔོན་འདི་སློབ་དཔོན་སླུབ་ཀྱི་དཔོན་སློབ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་དེ་ལ་ནོར་
 འབྲུལ་མེད། སླུ་འབྲུངས་པའི་ཡུལ་གྱི་གར་རྩོ་རྩུགས་ས་མཚན་ཡིན་ཅིང་།
 རྒྱ་དུས་ནས་རིག་གནས་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པར་བྱངས། རྩོ་རྩུགས་ཀྱི་རྒྱད་
 དེ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། སློབ་དཔོན་སླུབ་དང་། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་
 བརྒྱུན་དང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་སློབ་མ་མང་པོ་ལས་མཛད་
 རྒྱགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་གསན་ཅིང་། རྣམ་པར་དཔུ་མའི་གཞུང་དང་གསང་
 རྒྱགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་བྱུངས་པ་མཐར་ཐུན་པ་མཛད། རྒྱ་ལེན་དུ་ཡིད་ཀོན་པའི་
 མཁན་པོ་ཡུན་རིང་དུ་མཛད་དེ། རྒྱ་ཆོའི་རྒྱད་དུ་རབ་ཉིད་ཀྱི་འབྲུངས་ཡུལ་རྩོ་
 རྩུགས་ཀྱི་རྒྱད་དུ་ཁོན་ནས་རྩ་ཁང་དང་དཔོན་པ་མང་པོ་བཅུ་བ། དཔུང་ལོ་
 ལུམ་བརྒྱ་ཅམ་བཞུགས་ཟེར་བ་བདེན་མིན་རྩ་ལྟར་ཡང་རྒྱ་ཆོ་རིང་པོ་བཞུགས་
 པར་མཛད་ཏེ་ཁོང་གི་སློབ་མ་རིགས་པའི་ཁྲ་བྱུག་ཆེ་བ་དང་། དེའི་སློབ་མ་
 རིགས་པའི་ཁྲ་བྱུག་རྒྱུ་ལ། (ལྷ་མ་བུམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་) ཡིན་ལ།
 དེའི་སློབ་མ་རྩ་ཆོ་རྩ་ཆེན་པོ་ཨ་ཁྱི་ཤ་ཡིན་ཅིང་། རྩ་ཆོ་རྩ་ཆེན་པོ་ནི་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་
 ཅན་གྱི་རྒྱ་རྒྱ། ལྷི་ལོ་༡༥༩༩ལོར་སླུ་འབྲུངས་པ་དང་། དཔུང་ལོ་དུག་ཅུ་རེ་
 གཅིག་པ་པོ་དཀྱི་རབ་བྱུང་དང་པོའི་རྩུགས་འབྲུག་ལྷི་ལོ་༡༠༤༠ལོའི་ལོ་མཇུག་

ལ་རྒྱ་གར་ནས་པལ་ལྷལ་བརྒྱད་མངའ་རིས་སུ་ཕེབས་པ་ཡིན་པས་མཁོན་པོ་སྤྱི་
 སྤྱི་ལྷོ་ཆེན་ཆེན་དུས་རབས་དང་པོ་འཁོ་ཚུགས་པ་ནས། རྩ་བའི་ཆེན་པོ་
 འབྲུངས་པའི་བར་དུས་རབས་དགུ་ལ་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ཉལ་ཅམ་ཡོད་པ་ཆང་མས་
 བཞེན་གསལ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་གིས་དད་
 མོས་བྱེད་མཁན་ཆོས་དེ་ལ་དོགས་པ་ཙ་བ་ནས་བྱེད་ཀྱི་མེད་ཀྱང་། ལོ་རྒྱུས་
 དངོས་གཙོ་སྤྱི་བའི་ལུགས་ལྟར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བརྒྱན་
 བཙོ་ཡིན་པའི་གཞི་འཛིན་ས་ལྟ་བུར་ལྟར་འདུག་པ་བརྟག་སྟོན་དཔོན་འདིས་
 མཛད་པའི་བརྟན་བཙས་ལ། «དབུ་མ་ཙ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཆོག་
 གསལ» «དབུ་མའི་བརྟན་བཙས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་»དང་«དེའི་
 རང་འབྲེལ» «དབུ་མ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པ་» སྟོན་དཔོན་སྤྱི་སྤྱི་བའི་ས་
 མཛད་པའི་དབུ་མ་«རིགས་པ་རྒྱག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པ་» «བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་ལྷལ་འཁྱར་སྟོན་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པ་» «དབུ་མ་སྤང་པོ་ལྷ་པ་»
 བཙས་འདི་རྣམས་མང་ཆེ་བ་སྤྱི་མའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་། བླ་
 ཆོ་ལོ་རྩ་བ་དང་། པ་ཆ་བ་ལོ་རྩ་བ་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱར་བ་ཡིན། བརྟན་འཇུར་
 ལྟར་ཐང་དཔར་མའི་མདོ་ཚུགས་ཀྱི་པོད་[འ][ཡ]གནིས་སྤྱི་ཡོད། གསང་
 རྟགས་ཀྱི་སྟོན་ལ། «གསང་བ་འདུས་པའི་ཙ་རྒྱད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་རྟོན་གསལ»
 «གསང་བ་འདུས་པའི་སྟོར་བ་ཡན་ལག་རྒྱག་པའི་འབྲེལ་པ་»འདི་གནིས་སྤྱི་
 མའི་དུས་རབས་བཅུ་པའི་མཇུག་ཀྱི་མངའ་རིས་ལོ་རྩ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་
 པོད་སྟོན་དུ་བརྒྱར་བ་བརྟན་འཇུར་ལྟར་ཐང་དཔར་མའི་རྟགས་ཚུགས་ཀྱི་པོད་
 [ཤ]པར་ཡོད། «སྟོར་བ་ཡན་ལག་རྒྱག་པའི་འབྲེལ་པ་»འདི་གནིས་སྤྱི་མའི་
 དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་མོར་མངའ་རིས་ལོ་རྩ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་པོད་
 སྟོན་དུ་བརྒྱར་བ། བརྟན་འཇུར་ལྟར་ཐང་དཔར་མའི་རྟགས་ཚུགས་ཀྱི་པོད་
 [ཤ]པར་ཡོད། སྟོན་དཔོན་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་སྟོན་དུ་རྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་
 པའི་«དུ་རྟོན་ཆོས་འཇུག»དང་རྩོ་ནང་གྲུ་ར་རྒྱ་ཐས་བཙམས་པའི་«རྒྱ་གར་

ཆོས་འབྱུང་»གཉིས་ཕྱགས་ལ།

(༤༥) ཐོགས་མེད། (སྒྲོ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་) སྒྲོ་དཔོན་འདི་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲོ་བ་མཐའ་སྒྲོ་བ་བཞི་འདྲི་ནང་ནས་སེམས་ཅམ་པའི་སྒྲོ་བ་མཐའ་སྒྲོ་བ་གསར་གཏོད་གནང་མཁན་ཡིན་པས་ཤིང་ནི་སྒྲོ་བ་འབྱེད་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་གཅིག་ཏུ་བགྱངས་སྒྲོ་བ་ཡོད། སྒྲོ་དཔོན་འདི་དུས་སྐབས་གང་ཏུ་བྱུང་བ་ཤོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཆོར་གསལ་བ་མ་མཐོང་ཡང་། སྒྲོ་དཔོན་འདི་དང་སྒྲོ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གཉིས་ལྷན་གཅིག་པའི་སྒྲུ་མ་ཆེད་ཡིན་པ་དང་སྒྲོ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་དང་ཤོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་མོ་མོ་མོ་མོ་གཉིས་དུས་མཉམ་པར། རྩ་ནང་རྒྱ་རྒྱ་བས་བརྒྱམས་པའི་«རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་»ནང་གསལ་ཞིང་། སྒྲོ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་སྒྲོ་བ་མ་སྒྲོ་དཔོན་ཚུགས་ཀྱི་སྒྲོ་བ་ཤོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྒྲོ་བ་ཅན་ལྷན་པོ་གཉིས་དུས་མཉམ་པར་མདོ་སྐྱོད་པ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་བརྒྱམས་པའི་«དེ་བ་ཐེར་དཀར་པོར་»བཤད། སྒྲོ་དཔོན་ཚུགས་ཀྱི་སྒྲོ་བ་མ་སྒྲོ་དཔོན་དབང་ཕྱག་ལྷེ་ཡིན་པ་དང་དེའི་སྒྲོ་བ་མ་སྒྲོ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་ཐུགས་པ་ཡིན་པ། སྒྲོ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་ཐུགས་པ་དང་། ཤོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྒྲོ་བ་ཅན་ལྷན་པོ་གཉིས་དུས་མཉམ་པར། རྩ་ནང་རྒྱ་རྒྱ་བས་«རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་»ལས་བཤད་པ་བཅས་གྲང་བཞུགས་ན་སྒྲོ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ནི། བྱེ་མའི་དུས་རབས་བཞི་པ་ནས་ལྷ་པའི་མཁུག་བར་བྱུང་བ་ཡིན་ཆོད་འདུག སྒྲོ་དཔོན་འདིའི་ཡལ་ནི་རྒྱལ་རིགས་དང་། ཡུམ་བུམ་ཤེ་མོ་པ་ཀླ་ས་ཤི་ལ། (རབ་གསལ་རང་རྩལ་མ་ཡིན་) ཆེར་མངས་པའི་དུས་ལྷ་རིག་གནས་ལྷ་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་ཏེ་ཡུམ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་བས་པ་ལྷར་རབ་ཏུ་བྱུང་། བཀའ་སྒྲོ་བ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་གཤག་ལོ་གཅིག་མཛད། དེ་རྗེས་དགེ་སྒྲོ་བ་གི་སྒྲོ་བ་པ་རྒྱལ་ནས་ལྷ་ལྷའི་རིང་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལྷགས་ལ་སྒྲོ་བ་སྒྲོང་དང་། ལོ་རྒྱུས་ལ་བཅད་ཁྱི་བཅུ་ཤིའི་ཆོག་དང་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པ་གནང་། དེ་ནས་ལྷ་མང་པོའི་རིང་གསང་སྐགས་ཀྱི་

ཆོས་ལ་སྒྲིམ་སྒྲུབ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྒྲུབ་གཤེད་གནང་། སྤྱི་ཆེན་
 དཀྱིལ་དུ་རྒྱ་གར་རྒྱལ་པོ་ལྷ་མོ་ཕྱི་ཡུལ་(དེང་སང་གི་ཨ་ཕྱོ་ཏན་) དང་།
 རྒྱ་གར་སྤོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་དང་སྤེལ་དང་། ལྷ་ཁང་
 དང་མཆོད་རྟེན། ཆོས་གཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གསར་དུ་བཅུགས། རང་ཉིད་ལ་
 སྒྲོབ་མ་གྲི་ཤག་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱུད་དུ་མཉམ་དུ་གནས་པའི་འཁོར་དག་
 སྒྲོབ་ཉི་ཤུ་ཙམ་ལས་མེད་པ་ཆང་མ་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གནས་ཆད་
 དེས་ཅན་རེ་ཡོད་པ་གཏུག་ཡིན། སྤྱི་ཆེན་སྤྱད་ཀྱི་མཐར་རྒྱ་གར་ཡུལ་དབྱུག་ཀྱི་
 རྒྱ་ལེན་དུ་དཀོན་པར་མོ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་བཞུགས་ཤིང་། དཔྱད་མོ་བརྒྱ་དང་
 ལྷ་བཅུ་བར་བཞུགས། མཐར་མོང་ཁྱེད་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་སྤྱ་བཙུང་ལས་འདས།
 སྒྲོབ་དཔོན་འདིས་མངད་པའི་བཏུན་བཙོས་ལ། ཡུལ་རྒྱས་འཁྱིད་བརྒྱས་
 གསུམ་དང་མངོན་རྟགས་རྒྱན་གྱི་དོན་སྟོན་པ་«དེ་ཉིད་རྣམ་པེས་» ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་ལྷོ་སྤོང་གསུམ་གྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཏུན་པ་«ས་ལྷོ་ལ། ༡. ས་ཡི་
 དངོས་གཞི། ༢. རྣམ་པར་གཏོན་ལ་དབབ་པ་བཏུ་བ། ༣. གཞི་བཏུ་བ།
 ༤. རྣམ་པར་བཏུ་བ། ༥. རྣམ་པར་བཞུད་པའི་སྒྲིབ་པུ་བ་»བཙས་ཐེག་པ་
 རྒྱན་མོང་གི་དོན་བཏུས་ཉེ་སྟོན་པ་«མངོན་པ་ཀྱན་བཏུས་»འདི་རྣམས་བཏུན་
 འཕྱར་སྤྱར་བར་པར་མའི་མདོ་ཚུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པོད་[ཁྲི][ཁྲི][ཁྲི][ཁྲི][ཁྲི]
 [ཁྲི][ཁྲི]བཙས་སུ་ཡོད། «མདོ་ལྷོ་དཀོངས་པ་པེས་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་པ་»
 བཏུན་འཕྱར་མདོ་ཚུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པོད་[ཁྲི]པར་ཡོད། «ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྤྱ་
 མའི་འབྲེལ་པ་»བཏུན་འཕྱར་མདོ་ཚུགས་སྒྲོམ་པོད་[ཁྲི]པར་ཡོད། དེ་རྣམས་
 གྱི་ནང་ནས་«ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྤྱ་མའི་འབྲེལ་པ་»དེ་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་
 པའི་མགོར་བརྒྱུད་བཙུན་མ་གཏོགས། དེ་བྱིངས་ཆང་མ་དུས་རབས་བརྒྱད་
 པའི་དཀྱིལ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་མོ་ཕྱི་ཡུལ་ལ་མ་ཕྱོ་བཙུན་གྱི་ཤལས། མ་ཕྱོ་བཙུན་ལ་མེས་ལྷོ་ས་
 བརྒྱུད་བཙུན། སྒྲོབ་དཔོན་འདིའི་མ་རྒྱས་རྒྱས་པ་རྣམས་རྒྱ་རྒྱ་ས་རྒྱ་ས་
 བཙུན་པའི་«རྒྱ་གར་ཆོས་འཕྱར་»ལེའུ་ཉི་ཤུ་གཉིས་པར་གསལ།

(༤༧)དབྱིག་གཉེན། (སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་) འདི་སློབ་དཔོན་
 འཕགས་པ་ཚོགས་མེད་དང་ཡུམ་གཅིག་པའི་གཙུང་པོ་ཡིན་ཅིང་ཡབ་ནི་བུམ་
 ཟེའི་རིགས་ཡིན། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཚོགས་མེད་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མྱ་ལ་
 དེར་འབྱུང་སྟེ། ཚུར་དུ་འོ་དུས་ན་ལེན་དུ་དཀོན་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཐེག་པ་
 ཚུར་དུ་འོ་ཕྱི་སྒྲོན་གསུམ་ཆ་ཆར་བར་སློབ་སྦྱོར་གནང་། ད་དུང་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་
 རྩོན་ནས་སློབ་དཔོན་དགེ་འདུན་བཟང་པོའི་དྲུང་དུ་ཐེག་པ་ཚུར་དུ་འོ་བུམ་
 མཐའ་རིགས་མི་འདྲ་བ་བཙོ་བརྒྱད་དང་། ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷ་བ་རིགས་མི་འདྲ་བ་
 དུག་གི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་མཛད་དེ་ཡུལ་
 དབུས་མ་གྲ་རྒྱར་ཕྱོན། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཚོགས་མེད་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་ཆོས་མཐའ་དག་གསན། སྐབས་དེར་མི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱུས་
 ཀྱི་བཀའ་ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་གི་མདོ་ཕྱི་ཀྱན་བསྐྱེམས་པར་མདོ་ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་ལུགས་
 ལ་བཟུང་ནས་ལོ་རྒྱུ་ཐེངས་ཤེས་ཆོག་ནས་ཞལ་འདོན་གནང་། སློབ་དཔོན་
 འདི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ལྷུགས་པའི་ལུགས་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་པ་ཚུར་
 དུ་འོ་མཁས་པ་ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ལྷུགས། རྒྱན་དུ་ས་གནས་
 གཞན་དག་དུ་མ་ཕྱོན་པར་མ་གྲ་རྒྱར་དང་དུ་བལྟགས་ནས་ཆོས་འཆད་ཉན་དང་།
 ལྷ་ཁང་རྒྱུང་པ་རྒྱལ་ས་ཉམས་གསོས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་གཞི་བརྒྱ་དང་
 བརྒྱད་གསར་དུ་བཅུགས། རྒྱ་གར་གར་ཚུགས་ཨོ་ཏི་ཏི་གར་ཐེངས་གཅིག་ཕྱོན་
 བས་ཐུབ་གསུམ་ལྷག་ཙམ་རིང་ཆོས་གསུངས་ཤིང་། ཆོས་གཞི་བརྒྱ་ཙམ་བརྒྱད་
 གསར་དུ་བཅུགས། རྒྱ་གར་སྟོ་ཚུགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་མ་ཐེངས་ཀྱང་བཀའ་བསྐྱོས་ཏེ་
 ཆོས་མང་པོ་བཅུགས་པ་བཅས་བསྐྱེམས་ན་ཆོས་གཞི་དུག་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུ་ཙམ་
 བཞེ་ཚུགས་ཞེས་གསུངས། སློབ་དཔོན་འདི་བལྟགས་པའི་དུས་ལྷ་རྒྱ་གར་གར་སྟོ་
 དབུས་སྟེགས་སུ་ཡོད་པའི་སློབ་མ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་སློང་གཅིག་ལྷ་བསྐྱེམས་
 བ་ཡང་ཁྱི་དུག་ཙམ་དང་། སློབ་དཔོན་ཉིད་དང་མཉམ་དུ་གནས་པའི་དགེ་
 སློང་ཡང་རྒྱུང་ལྷག་ཐེངས་པ་ཡོད། ལྷ་ཆེའི་སྤྱད་དུ་སློབ་མ་མཁས་པ་སྟོང་ལྷག་

ལྷ་ཙམ་མཉམ་དུ་བྲིད་ནས། བལ་པོའི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་ཆོས་གསུངས་པ་དང་།
 ཆོས་གཞི་བཅུགས་པ་སྟགས་མངོད། མཐར་དག་སྤྱོད་ཞིག་གིས་རབ་རྒྱ་བྱུང་
 བའི་ཆོས་གོས་བྱོན་བཞིན་དུ་ཞིང་ཆོ་བ་གཟིགས་པའི་བྱོན་བྱས་ཏེ་བལ་ཡུལ་དུ་
 ལྷ་གཤེགས། དེར་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་རྟེན་ཡང་བཞེངས། དགྲའ་ལོ་
 བརྒྱ་མ་ཟིན་ཙམ་བཞུགས།

སློབ་དཔོན་འདིས་མངོད་པའི་བསྟན་བཅས་ཏེ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་།
 གཤག་ཆེ་ཞིང་ཁོད་སྐད་དུ་བརྒྱུར་བའི་གས་ལ་«འཕགས་པ་སྟོན་ཏུ་ག་པའི་
 གསུངས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་» «ཆོས་བཞི་པའི་མདོའི་རྣམ་པར་བཤད་
 པ་» «ག་ཡ་གོ་འདི་མདོའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་» «ས་བཅུ་པའི་མདོའི་རྣམ་
 པར་བཤད་པ་»འདི་གསུམ་བསྟན་འཕྱར་མདོ་ཚུགས་ཤོད་[ང]པར་ཡོད།
 «སྟོན་མེ་ཟད་པའི་མདོ་རྣམ་པར་བཤད་པ་»བསྟན་འཕྱར་མདོ་ཚུགས་ཤོད་
 [ཅ]པར་ཡོད། «བཟང་སྟོད་སྟོན་ལ་མ་གྱི་མདོའི་འབྲེལ་པ་»བསྟན་འཕྱར་
 མདོ་ཚུགས་ཤོད་[ཉ]པར་ཡོད། «མདོ་ལྷེ་བྱུན་གྱི་འབྲེལ་པ་»བསྟན་འཕྱར་
 མདོ་ཚུགས་ཤོད་[མ]པར་ཡོད། «དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་
 འབྲེལ་པ་»དང་«ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་»འདི་གཉིས་
 བསྟན་འཕྱར་མདོ་ཚུགས་སྟོར་ཤོད་[བ]པར་ཡོད། «སུམ་ཅུ་པའི་ཆོག་ལེའུར་
 བྱས་པ་» «ཉི་ཤུ་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་» «དེའི་རང་འབྲེལ་» «རང་
 བཞིན་གསུམ་འཇམ་པར་བསྟན་པ་» «ཡུང་པོ་ལྷའི་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ་» «རྣམ་
 བཤད་རིགས་པ་» «ལས་ཐུབ་པའི་རབ་བྱེད་» «ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
 བརྒྱ་གསལ་པའི་སྟོད་བསྟན་བཅས་པ་»འདི་རྣམས་བསྟན་འཕྱར་མདོ་ཚུགས་ཤོད་
 [ཏ]པར་ཡོད། «ཆོས་མདོན་པ་མངོད་ཀྱི་ཙ་བ་»དང་«དེའི་རང་འབྲེལ་»
 བསྟན་འཕྱར་མདོ་ཚུགས་ཤོད་[ཉ][ཏ]གཉིས་ལ་ཡོད། འདི་རྣམས་ནས་རེ་
 གཉིས་མ་གཉོགས་མང་ཆེ་བ་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྟོང་ལྷེ་བཙན་གྱི་དུས་ལོ་རྩ་བ་ཞང་ཡེ་
 བེས་ལྷེས་ཤོད་སྐད་དུ་བརྒྱུར་བ་ཡིན། སློབ་དཔོན་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་སྟོར་«བྱ་རྟོན་

ཚཱ་འཇུང་»དང་རྩོམ་ཀྱང་རྒྱ་མམ་བཅུ་མ་པའི་«ལྷ་གར་ཚཱ་འཇུང་»
ལེ་འཁོར་ལྷ་མ་གཉིས་པར་གསལ།

[illegible]

འཁོར་ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད། བསྐྱབས་ཀྱི་མཁུ་པར་དག་པའི་སྒྲིལ་ལུ་དེའི་
 བཀའ་ཆུང་དཔེ་པ་ཞིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་དང་། དཀྱང་ལོ་ཇི་ཙམ་བཞུགས་པ་དེ་མཁུ་
 མཐོང་བའི་ཐོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཆོར་མི་གསལ། སྒྲོབ་དཔོན་འདིས་མཐོང་བའི་
 བཅུན་བཅོས་ལ། ཁ་འཐོར་མིན་ཏུ་མང་ཡང་། ཐོད་ཏུ་བསྐྱར་ཞིང་གཤམ་ཆེ་
 བའི་གསལ། «ཆད་མའི་མདོ་ཀྱན་ལས་བཏུས་པ་»དང་«དེའི་རང་འབྲེལ་»

«དམིགས་པ་བཟྱག་པ་»དང་«དེའི་རང་འབྲེལ་» «དུས་གསུམ་བཟྱག་པ་»

«ཆད་མའི་བཅུན་བཅོས་རིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་» «སྒྲིགས་ཆོས་དབྱེའི་
 འཁོར་ལོ་»འདི་ནམས་བཅུན་འབྱུར་མདོ་སྒྲིགས་སྐར་པོད་[ཅེ]པར་ཡོད།
 «ཆོས་མདོན་པ་མདོན་གྱི་འབྲེལ་པ་གནད་གྱི་སྒྲིལ་མེ་»བཅུན་འབྱུར་མདོ་
 སྒྲིགས་པོད་[དུ][བྱ]གཉིས་ལ་ཡོད། «ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྐྱོད་པའི་
 འབྲེལ་པ་»བཅུན་འབྱུར་མདོ་སྒྲིགས་པོད་[གི]པར་ཡོད། འདི་དག་ལས་དེ་
 གཉིས་མ་གཏོགས་མང་ཆེ་བ་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་དུ་ལོ་རྒྱུ་བ་དག་
 བའི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་སྒྲིགས་ཀྱིས་ཐོད་སྐྱོད་ཏུ་བསྐྱར་བ་ཡིན། སྒྲོབ་དཔོན་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་
 རྒྱུ་ལ། ཏུ་སྒྲིལ་རིན་པོ་ཆེས་མཐོང་བའི་«ཏུ་སྒྲིལ་ཆོས་འབྱུང་»དང་། ཆོ་
 བྱ་རྒྱ་རྒྱ་ཐུགས་མཐོང་བའི་«ཆུ་གར་ཆོས་འབྱུང་»ལེའུ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གསུམ་པར་
 གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

(༡༡) ཆོས་ཀྱུ་གསལ། (སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་ཀྱུ་གསལ་པ་) སྒྲོབ་དཔོན་
 སྒྲིགས་ཀྱི་ཁྱུང་པོའི་སྒྲོབ་མ་སྒྲོབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་ཤེའི་དཔོན་སྒྲོབ་ཡིན། སྒྲོབ་
 དཔོན་འདི་དང་ཐོད་ཀྱི་ཀྱུ་ལ་པོ་སྒྲོབ་བཅོན་སྐམ་པོ་གཉིས་དུས་ཐོག་གཅིག་ཡིན་
 པར་རྒྱུ་རྒྱ་ཐུགས་བཅུ་མས་པའི་«ཆུ་གར་ཆོས་འབྱུང་»ལས་བཤད། ཆུ་
 གར་ཕྱོ་སྒྲིགས་ཀྱི་མ་ལ་ཡ་ཟེར་བའི་ཡུལ་དུ་འབྱུངས། ཡམ་ཐམ་ཟེའི་རིགས་ཀྱི་
 ལུ་ཉེགས་རོ་ཉན་རྒྱ་ཞེས་ཟེར། རྒྱུ་དུས་རིག་གནས་ལྟ་དང་ལུ་ཉེགས་ཀྱི་ཁྱུ་
 མཐའ་ལ་མིན་ཏུ་མཐའས་པར་སྐྱུངས་ནས་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་སོན་ཆེ་ལུ་ཉེགས་ཀྱི་ལྷ་
 བ་ལ་མིན་ཏུ་མཐའས་པར་སྐྱུར། ཆེས་ལུ་སངས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་ཀྱུ་གསལ་ཀྱི་གཞུང་ལ་

གཟིགས་ནས་སྤྱི་ཉེགས་ཀྱི་ཐུབ་མཐའ་དོར་བས། ཕ་མ་ཞང་པོ་དང་བཅས་པས་
 ཁྱིམ་ནས་བསྐྱད། རྒྱ་གར་ཡུལ་དུས་སྤྱི་ན་ནས་དེའི་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་རྒྱུད་གི་
 ཏུང་ཏུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ་
 བཀའ་པར་རྒྱུད་ས། སྟོབ་དཔོན་དབང་ལྷག་ཤིའི་ཏུང་ཏུ་«ཆད་མ་ཀྱན་
 བཏུས་»ཆར་གསུམ་གསན། རྒྱ་ལེན་དར་ཆོད་ཤིང་ཏུ་འོང་པའི་སྤྱི་ཉེགས་པའི་
 བཀའ་པ་ལྷགས་ཅན་མང་པོ་རྩ་རྩེས་སྤྱ་ཕམ་པར་མཛད། རྒྱ་གར་པར་རྩོགས་
 དང་རྩོ་རྩོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཏུ་ཕེབས་ནས་སྤྱི་ཉེགས་པ་མང་པོ་བཏུལ་ཞིང་སངས་རྒྱས་
 ཆོས་ལུགས་དར་བར་མཛད་དེ། ལྷ་ཁང་དང་ཆོས་གཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གསར་ཏུ་
 བཅུགས། སྟོབ་མ་ཁྱི་ལྷག་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་མཉམ་དུ་གནས་པ་ནི་ལྷ་ལས་ལྷག་
 པ་མེད། སྤྱ་ཆེའི་མཐར་རྒྱ་གར་རྩོ་རྩོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཏུ་བཅུགས་ནས། ཡུལ་ཀ་
 ལིང་ཀར་མུ་རན་ལས་འདས། སྟོབ་དཔོན་འདིས་བཅམས་པའི་བརྟན་བཅས་
 མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཡོངས་སྤྱ་ལྷགས་ཤིང་བོད་ཏུ་བརྒྱར་བའི་གས་«ཆད་མ་
 རྣམ་འབྲེལ་» «ཆད་མ་རྣམ་དེས་» «རིགས་པའི་མེགས་པ་»འདི་གསུམ་
 ཏུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་མཐུག་ཏུ་ཆོག་ལོ་ཙྰ་བ་བསྟོ་ལེན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྒྱར་
 ཞིང་། «གཏན་ཆོགས་མེགས་པ་»དང་།«འབྲེལ་པ་བརྟག་པ་» «རྒྱུད་
 གཞན་རྒྱུབ་པ་» «ཆོད་པའི་རིགས་པ་»བཅས། ཏུས་རབས་བརྒྱད་པའི་
 དཀྱིལ་ཏུ་ལོ་ཙྰ་བ་བརྟོ་ནམ་མཁའ་སྤགས་ཀྱིས་བརྒྱར་བ་བརྟན་འབྱུར་མདོ་
 རྩོགས་པོད་[ཅ]པར་ཡོད། སྟོབ་དཔོན་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་ཏུ་སྟོན་རིན་པོ་
 ཆེས་མཛད་པའི་«ཏུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་»དང་ཆོ་ནང་ཏུ་ར་རྒྱ་ཐས་བཅམས་པའི་
 «རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་»གཞིས་སྤྱ་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

(༡༩) ཡོན་ཏན་འོད། (སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་)འདི་སྟོབ་དཔོན་
 དཀྱིག་གཞིན་ཀྱི་སྟོབ་མ། འདུལ་བ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན། ཡུལ་བཅོམ་
 བརྟག་ཏུ་བམ་ཟེའི་རིགས་སྤྱ་འབྱུངས། རྒྱང་ཏུས་སྤྱ་སྤྱི་ཉེགས་ཀྱི་ཐུབ་མཐའ་
 དང་རིག་གནས་ལ་མཁས་པར་རྒྱུད་ས་རྩེས་སྤྱ་ཡུལ་དེར་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དགེ་

སྤྱོད་མཛད། སྤྱོད་དཔོན་དཀྱིག་གཉེན་གྱི་བྱང་དུ་ཐེག་པ་ཆེ་བྱང་གི་ཕྱི་སྤྱོད་
 དང་། ཉན་ཐོས་ཕྱི་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པར་
 ཟུངས། སྤྱོད་མ་དག་སྤྱོད་སྤྱོད་ཕྱག་ལུ་ཅམ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་ཕྱི་སྤྱོད་ལ་
 གཉིས་ལ་མཁས་པ་ལྟ་བུ་ཅམ་ཡོད། དཔྱང་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཅམ་བཞུགས་ཐེར་བ་
 བདེན་མིན་དོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱོད་ཆེ་རིང་པོ་ཞིག་ནི་བཞུགས་པ་ཡིན་ཆོད་འདུག
 མཐར་རང་ཉིད་ཀྱི་འཁྲུངས་ལུ་ལྟ་བུ་རྒྱ་རྒྱ་ལས་འདས། སྤྱོད་དཔོན་འདིས་
 མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཁོད་དུ་བསྐྱར་པའི་ནང་ནས་གཤམ་
 ཆེ་བའི་གས་«བྱང་ལའི་སྤྱོད་པའི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དག་པ་ཡན་གྱི་འབྲེལ་པ»
 «བྱང་ལའི་ཚུལ་བྱིམས་ལེའུའི་འབྲེལ་པ»འདི་གཉིས་ནག་ཆོ་ལོ་རྩ་བ་དང་།
 ཁང་ལོ་ཤེས་ཕྱི་གཉིས་སོ་སོས་བསྐྱར་བ་བསྐྱར་འབྱར་མདོ་སྟོགས་པོད་[ཡི]པར་
 ཡོད། «འདུལ་བ་མདོ་ཙ་བ»དང་«དེའི་རང་འབྲེལ» «འདུལ་བའི་ལག་
 ལེན་ལས་བརྒྱ་ཙ་གཅིག་པ»བཅས་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་མཇུག་དུ་ཚུལ་པོ་ཁྱི་
 སྤྱོད་ཕེ་བཅའ་གྱི་དུས་ཙག་རོ་ལོ་རྩ་བ་དང་། ག་རོང་ཚུལ་བྱིམས་འབྱར་གནས་
 གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱར་བ། བསྐྱར་འབྱར་མདོ་སྟོགས་པོད་[ཟུ][འུ][ཡུ]གསུམ་ལ་
 ཡོད། སྤྱོད་དཔོན་འདི་ཡི་ལོ་རྩུས་དུ་ཉན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་«དུ་ཉན་
 ཆོས་འབྱུང»དང་རྩ་ནང་དུ་རྩ་ཐས་བཙམས་པའི་«རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང»
 ལེའུ་ཉི་ཤུ་ཙ་གསུམ་པར་གསལ།

(༡༩) རྒྱུ་ཁོད། (སྤྱོད་དཔོན་རྒྱུ་ཁོད་) སྤྱོད་དཔོན་འདི་ཡང་
 འདུལ་བ་ལ་ཤིན་དུ་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན། དུས་རབས་གང་དུ་ཟུང་མིན་མི་
 གསལ་ཞིང་། ལོ་རྒྱུས་གསལ་བར་འཁོད་པ་ཞིག་ད་པན་མ་མཛོད། ཁོང་གིས་
 མཛད་པའི་«འདུལ་བ་ཁོད་ལུན»ལས་སྤྱོད་དཔོན་བསོད་ནམས་གཤམ་པ་
 དང་། ཞི་བའི་ཁོད་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་མ་ཡིན་པར་གསུངས། སྤྱོད་དཔོན་འདིས་
 མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ། ཁོད་དུ་བསྐྱར་ཞིང་གཤམ་ཆེ་བ་ནི་«འདུལ་བ་
 ལུམ་བརྒྱ་པ»དང་«དེའི་རང་འབྲེལ་ཁོད་ལུན»གཉིས་དུས་རབས་བརྒྱད་

པའི་མཁུག་ཀྱི་ལ་སོ་ཁྲི་ཤོད་ཀྱི་བཅན་གྱི་དྲུག་ལྟ། སོ་རྩེ་པ་ཅན་ལ་དེ་མཉམ་ར་གྱི་
 ཉལ་སོད་རྒྱུད་དུ་བཟུང་བ། བཟུང་བཟུང་མངོན་ལྟ་ལ་སོད་[དུ]པར་ཤོད།

[illegible]

ལྷག་ཏུ་སྒྲིབས་ནས་བརྟ་སྐབས་ཡུབ་པ་ཐོབ་པར་ཤེས་ནས་ཆོས་ཉན། རང་ཉིད་
 གྱི་རྒྱལ་སྲིད་བྱ་ལ་གཏད་ནས། འཁོའི་དྲུང་དུ་ཆོས་བྱས། འཁོའི་པ་མ་ལ་ཡང་
 དེའི་གནས་རྒྱལ་ཡི་གེ་བཏང་བས། འཁོའི་པ་རྒྱལ་པོ་ཡི་རྒྱ་རྒྱ་ཏི་ཡང་རྒྱལ་སྲིད་
 བྱ་ལ་གཏད་ནས་ཆོས་བྱས་ཏེ་མོ་བཅུ་གཉིས་སོང་བ་ན་ཡུབ་པ་ཐོབ། དེ་ནས་
 རྒྱལ་པོ་རྩེ་ལང་ལྷན་རིང་མ་སོང་བར་ཡུབ་པ་ཐོབ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་མངའ་
 འབངས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷགས་ལ་བརྒྱུར་ནས། རང་ལྷལ་དུ་
 གཙུག་ལག་ཁང་བདུན་བརྒྱ་ཅམ་བཞེངས་ཞེས་བཤད་སྒྲུབ་ཡོད།

རྒྱལ་པོ་འདིས་བཙམས་པའི་བརྟན་བཙས་ཤོད་སྟེ་དྲུབ་རྒྱུར་ཞིང་གཤམ་
 ཆེ་བ་ནི། ཡུབ་པ་ལྷེ་བདུན་གྱི་ནང་ཆོན་«ཡེ་ཤེས་ཡུབ་པ་»དང་«ལྟན་ཅིག་
 རྒྱས་ཡུབ་»གཉིས་ཡིན། དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་འཁོར། མོ་ལྷ་བརྟེན་
 ཆོན་བཟང་པོ་དང་། འཕྲོ་མོ་ལྷ་བ་ཤེས་རབ་གཤམ་གྱིས་ཤོད་སྟེ་དྲུབ་རྒྱུར་བ།
 བརྟན་འཕྱར་སྤྱོད་སྤྱོད་པོ་དང་[མི][ཅི]གཉིས་སུ་ཡོད། འདིའི་མོ་རྒྱས་ཅུང་
 ཟད་ཞིབ་པ། རྒྱ་གར་གྱི་སྒྲོལ་དཔོན་ཨ་རྒྱ་ཀ་ར། ཤོད་སྟེ་དྲུབ་འཇིགས་མེད་
 འབྱུང་གནས་གྱིས་མཛད་པའི་«ཡུབ་ཐོབ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་བཞེའི་རྣམ་ཐར་དང་མོ་
 རྒྱས་»པ་ཆབ་མོ་ལྷ་བ་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་བརྒྱུར་བ་དེའི་ནང་གསལ།
 འདི་ལྷེ་དཔེར་ཤིང་དཔར་ཡོད།

(༧༥)ས་ར་ད། (སྒྲོལ་དཔོན་ས་ར་ད་)སྒྲོལ་དཔོན་གྱི་གཅན་འཇིན་
 ཡང་ཟེར། སྒྲོལ་དཔོན་འདི་སྒྲོལ་དཔོན་ལྷ་རྒྱུབ་ཀྱི་ཙ་བའི་བྲ་མ་ཡིན་པས་དུས་
 རབས་དང་པོའི་ཤར་ཅམ་དུ་ཡུང་བ་ཡིན་འདྲ། སྒྲོལ་དཔོན་འདིའི་འབྱུངས་
 ལྷལ་ནི། མོ་རྒྱས་འགའ་ཞིག་ན། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་པེ་ན་ཆ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་།
 འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤར་ཁྲེར་ར་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཟེར།
 གང་ལྟར་པ་མ་གཉིས་ཀ་བཅས་ཟེའི་ཆོས་ལྷགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། རང་ཉིད་སངས་
 རྒྱས་ཆོས་ལྷགས་ལ་དད་པ་རྒྱུས་ནས་ཞིན་མོ་བཅས་ཟེའི་ཆོས་ལྷགས་དང་།
 མཆོན་མོ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷགས་བྱས། སྐབས་རེར་ཆང་ཡང་འབྱུང་བས་བཅས་

ཐེ་ཅན་མས་ཆོས་ལུགས་དང་འགལ་བར་བཅིས་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་ལྷུས་པས་རྒྱལ་པོས་གནས་ནས་བརྒྱན། དེ་ནས་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་རྒྱ་ལེན་དྲ་དགོན་པར་ཕྱོན། ལྷོ་བ་དཔོན་ལྷ་གཙན་འཛིན་འོད་བྱ་བ་ཤོགས་ལྷོ་བ་དཔོན་མཁས་པ་མང་པོ་བཞེན་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ཆོས་དང་། གཙོ་མོར་གསང་སྤྱུགས་ཀྱི་ཆོས་གསན། དེ་ནས་གསང་སྤྱུགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བཞེན་ནས་རྟོགས་པ་མཛན་པོར་སོང་ཞེ་མདའ་མཁན་གྱི་དྲ་མོ་བྱུག་རྒྱུར་བཞེན་ཏེ་རྒྱུད་པ་ལ་གཤེགས། ལྷོ་ཆེའི་ལྷན་དུ་རྩོམ་ལས་དཔལ་གྱི་རིང་ཕྱོན་ནས། དེར་གསང་སྤྱུགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་གསུངས་ནས་ལྷོ་བ་དཔོན་ལྷ་ལྷོ་བ་ཤོགས་ལྷོ་བ་མ་འགའ་ཞིག་བྱུང་། དཔུང་ལོ་རི་ཅམ་བཞུགས་མིན་ལོ་རྒྱུས་གསལ་བ་ཞིག་ད་པན་མ་མཛོད་ཞིང་། ལྷོ་བ་དཔོན་དེས་མཛོད་པའི་བཞུན་བཅོས་ལ། མདྲ་དུ་འཕྱར་ཞིང་ཤུགས་ཆེ་བ་ནི་«དོ་ཏ་མཛོད» «ལྷའི་མཛོད་འཆི་མེད་རྟོ་རྟེན་ལྷོ» «གསུང་གི་མཛོད་འཆི་མདུང་ས་རྟོ་རྟེན་ལྷོ» «ལྷགས་ཀྱི་མཛོད་ལྷོ་མེད་རྟོ་རྟེན་ལྷོ» «ལྷ་གསུང་ལྷགས་ཡིད་ལ་མི་ལྷན་པའི་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོ» «མན་རག་ཆོགས་ལྷ་བཅད་པ་བཅུ་གཞིས་པ» «རང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་རིམ་པ» བཅས། སྤྱི་བ་ལེ་རྩ་ཅན་དང་། མ་བན་ཆོས་འབར་གྱིས་བརྒྱུར་བ། བཞུན་འཕྱར་སྤྱུགས་ལྷོགས་པོད་[ཅི]པར་ཡོད། ལྷོ་བ་དཔོན་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུས་པ་རྟོ་ནང་ཏུ་ར་རྒྱ་ཐས་བཙམས་པའི་«བཀའ་བབས་བདུན་ལྷན་གྱི་བརྒྱད་པའི་རྒྱུ་ཐར་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས» ལྷ་གསལ།

(༢༤) བུར་མ་པ། (ལྷོ་བ་ཆེན་པོར་མ་པ་) འདི་རྒྱ་གར་དུ་ཤུགས་ཆེ་བའི་ལྷོ་བ་ཐོབ་ཅིག་ཡིན། དུས་སྐབས་གང་དུ་བྱུང་མིན་གསལ་བར་བཤད་པའི་ལོ་རྒྱུས་མ་མཛོད། རིགས་ནི་རྒྱལ་རིགས་ཡིན་ཀྱང་རྒྱལ་ཡིད་སྤངས་ནས་རྒྱ་ལེན་དགོན་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་། བཀའ་པོ་རྒྱ་མ་མི་ཏས་བྱི་རྒྱ་མ་ལུ་ལ་ཞེས་(མདྲ་སྤྱི་དཔལ་ལྷན་ཆོས་རྒྱུད་དུ་ཤུགས་) བཏགས། བཀའ་པོ་དེ་ཉིད་ལྷོ་བ་དཔོན་དུ་བཞེན་ནས་མདོ་སྤྱུགས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་དག་ལ་སྤྱངས་ཏེ་མཁས་པར་

ཐུང་། མཁན་པོ་དེ་སྤྱི་འདས་རྗེས་ནས་ལྷན་དགོན་པའི་མཁན་པོ་མཛད། དེ་
ནས་ལྷན་དེར་མ་སོང་བར་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་རྟགས་ལྷ་ཆོགས་མིས་མཛོང་ནས་
རང་ཉིད་ལ་དམའ་འབེབས་བྱེད་པ་གསན་ཏེ་དགོན་པའི་སྤྱིགས་འཇུགས་ནས་
ཁ་གཏལ་ཏེ་སྤྱོད་པ་ལ་གསེགས། སྤྱི་དཔོན་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་གཞན་དག་སྐོར་
ཡང་སྤྱི་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་ཡོད་པ་ཚོར་མ་གཏོགས་དགོས་པ་མེད་ལྟེན་
འདིར་མ་གྱིས། གཞིགས་པར་འདོད་ན། «ལམ་འབྲས་སྒྲུ་མ་བརྒྱད་པའི་ནམ་
མཚ»པོད་གསུམ་རྩེ་དགེ་དཔར་ཁང་དུ་ཤིང་དཔར་ཡོད་པ་དེར་གསེགས།

(༡༧) གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུ། ཡང་སྤྱི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྟེན་ལ།
གསང་སྤགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་དམ། ལྷ་ཆོ་
དེ་ལ་སངས་རྒྱུས་པའམ། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་གང་དུང་ཐོབ་པ་ལ་གྲུབ་ཐོབ་
དང་གྲུབ་ཆེན་ཟེར། གྲུབ་ཆེན་འདི་ནམས་དུས་སྐབས་གང་དུ་བྱུང་བ་ན། རྩ་
ནང་རྒྱ་རྒྱ་ཐམས་པའི་«རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་»ལས། བྱང་པའི་སྤྱོད་
དཔོན་གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད་ཅུ་ཙུ་བཞིར་གྲགས་པ་མེད་ལྟེན་ཅམ་སྤྱི་དཔོན་ཆོས་
འགས་ཀྱི་དུས་མན་ཆད་ནས་རྒྱལ་པོ་ཙུ་གས་ཀྱི་དབང་བཟུང་བ་ཡན་ཆད་
དུ་ཚུན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་གོ་སྤྱོད་ནས་རྒྱ་པོ་ལའི་བར་སྤྱོད་བརྒྱད་ཀྱི་
དེར་གསང་སྤགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་ཚུན་
ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ན། གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད་ཅུ་ཙུ་བཞིའི་ནང་གི་མང་ཆེ་བ་པོད་ཀྱི་
རབ་བྱུང་གོང་གི་སྤྱུའི་འདས་ལོ་(འདིའི་ནང་གི་སྤྱུའི་འདས་ལོ་ནམས་ཁ་ཆེ་
པ་ཆེན་གྱུ་ ལོ་ལྷགས་ཀྱི་འདས་ལོ་གཞིར་བཟུང་བ་ཡིན་) ༡༡༤༥ལོ་ནས་
པོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་མཇུག་(སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བདུན་པ་ནས་དུས་
རབས་བརྒྱ་གཞིས་པའི་མཇུག་བར་) བར་ཀྱི་ལོ་དུག་བརྒྱ་ཐམ་པའི་དེར་དེར་
བྱུང་བར་མངོན། འདིར་གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད་ཅུ་ཙུ་བཞིའི་མིང་ཅམ་སྤྱོད་ན། ༡.
ལུ་ཨི་པ།..... ༡. རྩ་པོ་ལ།..... ༢. རྩ་པོ་ལ་གཞིགས་བྱེད་པ།
༣. རིམ་གེ་པ།..... ༤. ལུ་ཨི་པ།..... ༥. བེར་མ་པ།..... དཔལ་

ལྟོ་ཆས་སྒྲིང་། ༤. རྟོ་མ་རྟོ་པ་..... ༥. བ་མ་རི་པ་.....རི་དྲགས་རྟོ་
 པ། ༦. ས་ར་ཏ་པ་.....ཐམ་ཟེ་ས་ར་ཏ་པ། ༧. ཀ་ཀ་ལི་པ་.....ཉལ་པ་
 ལ་དགའ་པ། ༨. མི་ན་པ་.....ཉ་པ། ༩. གོ་ར་ཐ་པ་.....རྒྱང་ལག་
 མེད་པ། ༡༠. ཅ་འུར་ཁ་པ་.....བ་ལང་སྒྲིང་། ༡༡. བི་ན་པ་.....རྩ་
 མོ་ལ་ཆགས་པ། ༡༢. ར་ཐུ་ཡ་ཀ་ར་ཤ་རྟོ།རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས་ཞི་བ།
 ༡༣. རྟོ་ག་ཅེ་པ་.....འཛོར་ཐོགས་མཁན། ༡༤. ཏ་རྟོ་པ་.....ཐགས་
 མཁན། ༡༥. ཅ་མ་རི་པ་.....ལྟ་མ་མཁན། ༡༦. ཁ་རྒྱ་པ་.....རལ་གྱི་
 ཅན། ༡༧. ལུ་ལུ་བ།.....སྒྲོབ་དཔོན་ལུ་ལུ་བ། ༡༨. ཀ་རྟོ་པ་.....ནག་པོ་
 སྒྲིང་པ། ༡༩. ཀ་ན་རི་པ་.....སྒྲོབ་དཔོན་ཡུ་དེ་བ། ༢༠. ཐེ་གོ་ན་པ།
བརྟུན་ལ་དགའ་པ། ༢༡. རྟོ་ལོ་པ་.....ཉལ་བརྟུང་མཁན། ༢༢. ལྟ་
 རྟོ་པ་.....བུ་ཆེན་ལྟ་པ། ༢༣. བ་ལི་པ་.....ལུང་གི་པ། ༢༤. ཅ་
 ཏ་པ་.....ཆས་སྒྲིང་མཁན། ༢༥. རྟོ་ཏ་པ་.....༢༦. རྟོ་ཁན་རྟོ་པ་
 ༢༧. ཡ་རྟོ་གི་.....ལེ་ལོ་ཅན། ༢༨. ས་ཀ་ལ་པ་.....སྒྲོན་པ།
 ༢༩. རྟོ་མ་བི་པ་.....ལུས་མཁན། ༣༠. མེ་གོ་པ་.....དུར་ཁྲོད་པ།
 ༣༡. ཀ་མ་རི་པ་.....ཐགས་བ། ༣༢. རྩ་ལན་རྟོ་ར་པ་.....འབར་བ་
 འཛིན། ༣༣. ར་ཏུ་ལ།.....ལུ་གཅན་འཛིན། ༣༤. རྟོ་མ་པ་.....ཆས་སྒྲིང་
 པ། ༣༥. རྟོ་ཀ་རི་པ་.....སྒྲོན་འཁུར་བ། ༣༦. མེ་རྟོ་མི་.....ཞིང་པ།
 ༣༧. ས་རྒྱ་མ་ལ།..... ༣༨. རྩལ་བུ་པ་..... ༣༩. ཡ་ལོ་གི་..... ༤༠. ཅ་
 ལོ་གི་..... ༤༡. ལུ་རྟོ་རི་པ་.....བུ་པ། ༤༢. ལུ་ཅོ་ཀ་.....ཅོག་འདུག་
 རྟོག་ལངས། ༤༣. ཀ་མ་ཀ་ལ།.....གདུ་བུ་པ། ༤༤. ཀ་མ་པ་ལི་.....ལ་མ་
 པ། ༤༥. རྟོ་དེ་པ་..... ༤༦. རྟོ་ན་ཏ་པ་.....ཆོ་ལོ་པ། ༤༧. ལུ་ལུ་རི་པ།
ཁྱི་ལ་དགའ་པ། ༤༨. ལུ་རྟོ་ལི་.....ལྟ་ལྟ་ཅན། ༤༩. རྟོ་མ་པ།
ཐོས་ཤེས་ཅན། ༥༠. མ་རྟོ་ལ།.....ར་ལུ་ལ་ཅན། ༥༡. ཡ་ཅོ་རྟོ།

..... བེང་ཆོང་མཁན། 40. རྩ་ལ་རྟ།..... 44. རྩ་ལི་བ།..... 45མ་
 གྱིས་མ་གྲོས་པའི་བརྒྱ། 46. རྩ་སྟུག་པ།..... 47. བེས་གསུམ་པ། 48. རྩ་
 རྩ་ལོ་རྟ།..... 49. རྩ་ལྟུང་དབང་པོ། 50. རྩ་ལས་ཐོན་པ།..... 51. རྩ་
 མཆེད་(མོ) 52. རྩ་ལོ་རྟ།..... 53. རྩ་ལས་ཐོན་པ།..... 54. རྩ་ལས་ཐོན་པ།
 55. རྩ་ལས་ཐོན་པ།..... 56. རྩ་ལས་ཐོན་པ།..... 57. རྩ་ལས་ཐོན་པ།.....
 58. རྩ་ལས་ཐོན་པ།..... 59. རྩ་ལས་ཐོན་པ།..... 60. རྩ་ལས་ཐོན་པ།.....
 61. རྩ་ལས་ཐོན་པ།..... 62. རྩ་ལས་ཐོན་པ།..... 63. རྩ་ལས་ཐོན་པ།.....
 64. རྩ་ལས་ཐོན་པ།..... 65. རྩ་ལས་ཐོན་པ།..... 66. རྩ་ལས་ཐོན་པ།.....
 67. རྩ་ལས་ཐོན་པ།..... 68. རྩ་ལས་ཐོན་པ།..... 69. རྩ་ལས་ཐོན་པ།.....
 70. རྩ་ལས་ཐོན་པ།..... 71. རྩ་ལས་ཐོན་པ།..... 72. རྩ་ལས་ཐོན་པ།.....
 73. རྩ་ལས་ཐོན་པ།..... 74. རྩ་ལས་ཐོན་པ།..... 75. རྩ་ལས་ཐོན་པ།.....
 76. རྩ་ལས་ཐོན་པ།..... 77. རྩ་ལས་ཐོན་པ།..... 78. རྩ་ལས་ཐོན་པ།.....
 79. རྩ་ལས་ཐོན་པ།..... 80. རྩ་ལས་ཐོན་པ།..... 81. རྩ་ལས་ཐོན་པ།.....
 82. རྩ་ལས་ཐོན་པ།..... 83. རྩ་ལས་ཐོན་པ།..... 84. རྩ་ལས་ཐོན་པ།.....
 85. རྩ་ལས་ཐོན་པ།..... 86. རྩ་ལས་ཐོན་པ།..... 87. རྩ་ལས་ཐོན་པ།.....
 88. རྩ་ལས་ཐོན་པ།..... 89. རྩ་ལས་ཐོན་པ།..... 90. རྩ་ལས་ཐོན་པ།.....
 91. རྩ་ལས་ཐོན་པ།..... 92. རྩ་ལས་ཐོན་པ།..... 93. རྩ་ལས་ཐོན་པ།.....
 94. རྩ་ལས་ཐོན་པ།..... 95. རྩ་ལས་ཐོན་པ།..... 96. རྩ་ལས་ཐོན་པ།.....
 97. རྩ་ལས་ཐོན་པ།..... 98. རྩ་ལས་ཐོན་པ།..... 99. རྩ་ལས་ཐོན་པ།.....
 100. རྩ་ལས་ཐོན་པ།.....

ཁྲིམས་ཀྱི་མཆན་གྱིས་བསྐྱར་བ་ཞིག་ཕྱེད་ལེར་ཤིང་དཔར་ཡོད།

(༡༥) འབྲས་བྱ་དང་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ། འདིའི་འགྲེལ་བཤད་གོང་གི་
མཆན་ཉགས་ཡུལ་དཔར་གསལ།

(༡༦) ལུང་དང་མཛོན་པའི་རྒྱལ། འདིའི་འགྲེལ་བཤད་གོང་གི་མཆན་
ཉགས་ཡང་ཡུལ་དཔར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

(༢༠) ཉགས་ཅམ་འཛིན་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ།
སངས་རྒྱས་ཤུག་ཕུ་མེད་ཆོས་ལུགས་འཇིག་རྟེན་འདིར་གནས་པའི་གནས་ཚད་
ལ་ལོ་ལྟ་སྟངས་ཡོད་པའི་ཐ་མའི་ལོ་ལྟ་བུ་ནི། སབ་ཏུ་བྱུང་བ་ན་མས་སྐྱ་ཤེགས་པ་
དང་། སབ་བྱུང་གི་ཉགས་ཅམ་འཛིན་པ་མ་གཏོགས་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་།
ཆོས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་ལྟ་ཅི། ཐ་ན་སབ་བྱུང་གི་སྐྱམས་ཁྲིམས་ཅམ་ཡང་མེད་པར་
འབྱུང་པའི་རྒྱལ་ཡིན་པས་མིང་དེ་ལྟར་ཐོགས་པ་ཡིན་ཟེར།

(༢༡) ཅན་ཏུ་བརྟན། རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟ། རྒྱ་གར་ཤར་མཉམས་བཅས་
ལྟ་ལ་(དེར་སངས་རྒྱ་སྐད་དུ་མོང་ཅ་ལ་ཟེར་) ཟེར་བར་ཅན་ཏུ་རིགས་ལས་བྱུང་
བའི་རྒྱལ་པོ་ཅན་ཏུ་མིང་ཅན་བཅུ་དགུ་བྱུང་བའི་(༡. ཏུ་རི་ཅན། ༢. ཡ་ཁྱ་
ཅན། ༣. ར་ཡ་ཅན། ༤. རེ་མི་ཅན། ༥. ས་མི་ཅན། ༦. རྩང་ས་ཅན། ༧.
ས་ལ་ཅན། ༨. ཅན་གསུ། ༩. ཤི་ཅན། ༡༠. རྩམ་ཅན། ༡༡. ཀམ་ཅན།
༡༢. ཤི་ཁྱ་ཅན། ༡༣. བི་ག་མ་ཅན། ༡༤. ཀྲ་མ་ཅན། ༡༥. བི་ཆ་ཅན།
༡༦. བུ་ལ་ཅན། ༡༧. བི་མ་ལ་ཅན། ༡༨. གོ་བི་ཅན། ༡༩. ལ་ལི་ཏ་ཅན་
བཅས་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་གི་ནང་ནས་ ༡. ཡ་ཁྱ་ཅན་དང་། ༢. ར་ཡ་ཅན།
༣. རྩམ་ཅན། ༤. ཀམ་ཅན། ༥. བི་ག་མ་ཅན། ༦. ཀྲ་མ་ཅན།
༧. བི་མ་ལ་ཅན་བཅས་བརྟན་པོ་དེ་ན་མས་སྐྱེད་དབང་བཟུང་ཡུན་རིང་ཞིང་
སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་བྱས་དང་བྱས་ཆེས་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་པས་རྒྱ་གར་
གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གོང་གསལ་རྒྱལ་པོ་བརྟན་པོ་དེར་ཅན་བརྟན་ཞེས་ཟེར། རྒྱལ་

པོ་འདི་ནམས་དུས་སྐབས་གང་དུ་བྱུང་བ་དང་སྤྲིན་དབང་བཟུང་བའི་ལོ་གང་ས་
 བཅས་གསལ་བར་བཤད་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། ཅན་འེ་རིགས་ཀྱི་ཀླུ་པོ་དང་པོ་
 ན་རི་ཅན་ནི་སློབ་དཔོན་ལྷ་བྱེད་ཀྱི་སློབ་མ་བཅ་མེ་སྐྱ་གཅན་འཛིན་དང་དུས་
 མཚུངས་པར་«ཀྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་»ལས་བཤད་པས་དེར་གཞིར་བཟུང་ན།
 ལྷ་པོ་མ་ཚུགས་ཤོང་གི་ལོ་བཟུ་ལྷག་ཅམ་གྱི་མེན་དུ་བྱུང་བ་འདྲ་ཞིང་། ཅན་འེ་
 རིགས་ཀྱི་ཀླུ་པོ་ཐ་མ་ལ་ཡི་ན་ཅན་ནི་«ཀྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་»ལས་སློབ་དཔོན་
 ཆོས་ཀྱི་འགས་པའི་རྗེས་ཅམ་དུ་བྱུང་བར་བཤད་པས། ཤོང་གསལ་ཅན་འེ་
 རིགས་ཀྱི་ཀླུ་པོ་བཅུ་དགུ་ནི་ལྷ་པོའི་ཤོང་གི་ལོ་བཟུ་ལྷག་ཅམ་གྱི་མེན་ནས་དུས་
 རབས་བདུན་པའི་དཀྱིལ་ཅམ་བར་བྱུང་བ་ཡིན་ཆོད་ལས་ཞིབ་ཆའི་ལོ་ཀླུ་ས་
 གསལ་བར་འཁོད་པ་ད་མན་མ་མཐོང་། ཤོད་ཡིག་སྐད་འཁོད་པ་ནི་རྩོམ་ནང་གི་
 ར་བྱ་ཐས་བཙམས་པའི་«ཀྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་»ལེད་བཅུ་བཞི་པ་ནས་ལེད་ཉེ་ལྷ་
 ཅ་བདུན་བར་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

(༢༩) ཀླུ་པོ་སྐྱ་ལ། ཀྱ་གར་གྱི་ལོ་ཀླུ་ས་སྐྱ་གསལ་ཆེ་བའི་ཀླུ་པོ་སྐྱ་
 ལ་བདུན་བཅུ་དྲུག་ཅམ་བྱ་བ་བྱུང་བའི་ནང་གི་སྐྱ་མ་ཡིན། ཀྱ་གར་མ་ལྷ་རྒྱའི་
 ཤར་ཚུགས་ལི་ཁར་ཤིང་འཕེལ་གྱི་ནགས་ཆལ་ན་ཀླུ་པོ་རིགས་ཀྱི་ལྷ་མ་ཞིག་ཤིང་།
 གི་ཙྰ་དང་འདུས་པ་ལས་སྤྱེས་པ་ཡིན་ཟེར། ཀླུ་པོ་འདི་དུས་སྐབས་གང་དུ་
 བྱུང་བ་ད་པན་ཁོ་པོས་མཐོང་བའི་ལོ་ཀླུ་ས་ནང་མི་གསལ་ཡང་། ཀླུ་པོ་སྐྱ་ལ་
 བས་ཡམ་སྐྱ་ལའི་བར་ཀླུ་པོ་བཅུ་དགུས་སྤྲིན་དབང་བཟུང་བའི་ལོ་གང་ས་
 བཅས་«ཀྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་»གི་ནང་གསལ་ཞིང་། རྩོམ་རྗེ་ལྷ་ནི་ཤར་དུ་
 འཁོན་སྐབས་ཀླུ་པོ་ནེུ་སྐྱ་ལ་ཀླུ་སྤྲིན་ལ་འཁོད་འཕུལ་ཡིན་པ་རྩོམ་རྗེའི་
 བས་ཐར་ཁྲུངས་བྱུང་ནམས་ལས་བཤད། ཀླུ་པོ་རྒྱམ་སྐྱ་ལ་དང་ཤོད་ཀྱི་ཀླུ་
 པོ་ལྷི་ལྷེ་སྤོང་བཅན་དུས་མཚུངས་པར་ཀླུ་སྤེད་ཀར་རྒྱུང་གི་རྩོམ་པོ་གིས་
 གསལ་བར་འཁོད་ཤོད་པར་བྱུང་བོ་ལོ་ཀླུ་པོ་ལས་བཤད་པ་བཅས་མན་ཚུན་གྱི་
 བཟུར་ནས་ལོ་གང་ས་ཡར་འདེད་ཀྱིས་ཆེས་བྱས་ཆེ། ཀླུ་པོ་སྐྱ་ལ་ནས་ཀླུ་

པོ་ནེ་ཏུ་སྤྲུལ་སྤྲོད་དབང་མ་བཟུང་བར་ལོ་གངས་སུ་མ་བརྒྱུ་ཏུ་གུ་ཚུ་རེ་གཉིས་
ཡོད་པས། རྒྱལ་པོ་ལྷོ་སྤྲུལ་སྤྲོད་དབང་བཟུང་སྐབས་ཐོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདུས་
སྤྲོང་མང་པོ་ཆེ་དང་དུས་མཉམ་པ་ཞེ། རྒྱུ་མོ་འདི་དུས་རབས་བདུན་པའི་ལོ་༤༥
- ༥༩ བར་གྱི་ལོ་ཞེ་ལྷའི་རིང་དེར་ཡིན་པར་རགས་ཅིས་ཀྱི་ཚོད་དཔག་བྱས་
པ་ཡིན། སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་གར་ཚོགས་བཅ་ག་ལར་རྒྱལ་པོ་ལ་ལི་ཏ་ཅ་རྒྱའི་
གདུང་རྒྱུད་ཆད་ནས་རྒྱལ་པོ་ཐེད་པ་དང་སྐབས་ཁེལ་ནས་ལྷོ་སྤྲུལ་རྒྱལ་པོར་
བསྐྱོས། ཆོ་ལྷན་ལ་རྒྱ་གར་ཡུལ་དཔུས་མ་སྒྲ་ཡང་དབང་དུ་བཟུས། ཡུལ་དེ་
གཉིས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་དཔོན་པོ་མང་དུ་བཞེངས། ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་
དུ་ལོ་ཉ་རྒྱ་ཏུ་རི་ཞེས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་སྐད་གསལ་ཅན་དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་
འདིས་བཞེངས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ལ། གཙུག་ལག་ཁང་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཏུ་
གསལ། རྒྱལ་པོ་འདིས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་ལྷའི་རིང་སྤྲོད་དབང་བཟུང་།

(༥༩) སྤྲུལ་བདུན། རྒྱུར་རྒྱ་གར་གར་ཚོགས་བཅ་སྒྲ་ལར་སྤྲུལ་ལའི་
རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྲུལ་སྤྲོད་པའི་བརྒྱ་བཞི་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནམས་ཀྱི་ནང་
ནས། ༡. ལྷོ་སྤྲུལ། ༢. དེ་མ་སྤྲུལ། ༣. རྒྱམ་སྤྲུལ། ༤. མ་ཉི་སྤྲུལ། ༥. མ་
ཏུ་སྤྲུལ། ༦. རེ་ཏུ་སྤྲུལ། ༧. ར་མ་སྤྲུལ་བཅས་བདུན་པོ་དེ་ནི་སྤྲོད་དབང་
བཟུང་ཡུན་རིང་ཞིང་སངས་རྒྱལ་ཚས་ལུགས་ལ་བྱས་ཆེས་ཆེ་བས་སྤྲུལ་བདུན་
ཟེར།

2266

དེའི་རྗེས་ནས་དེའི་ཐོན་པ་ལ་མ་སེ་ནས་མིང་དབང་ཕྱགས་ཏེ་སེ་ནའི་

རིགས་ཀྱི་ཀླུ་པ་བརྒྱད་ནམས་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །

(༢༤) སེན་བཞི། མོང་གསལ་སྤྲེལ་འི་རིགས་ཀྱི་ཀླུ་པ་བརྒྱད་ཐ་མ་ཡམ་
སྤྲེལ་སྲིད་དབང་བཟུང་ནས་ལོ་གཅིག་མ་ཟིན་ཅམ་ལ་དེའི་སྒྲོན་པོ་ལ་སྤྲེལ་
ནས་སྲིད་དབང་སྐྱོགས་ཏེ་སེན་འི་རིགས་ཀྱི་ཀླུ་པ་པོ་བཞི་བྱང་སྟེ། ༡. ལ་སྤྲེལ་
ན། ༢. དེའི་བྱ་གསེན། ༣. དེའི་བྱ་མ་ཁི་ཏ་སེན། ༤. དེའི་བྱ་རྩ་གསེན་
ན་བཅས་ཡིན། ཀླུ་པ་པོ་འདི་དག་གི་རིང་ལ་སྲིད་དབང་བཟུང་བའི་ལོ་གང་ས་
བརྗེས་པའི་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་མ་ཟིན་ཅམ་ལས་མ་སོང་ཞེས་«རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་»
ལས་གསལ། ཀླུ་པ་པོ་འདི་དག་གི་རིང་ལ་རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་མ་གླ་རྩེ་ཡང་
རྟག་གཟིག་གི་ཆོས་ཡུགས་དར་སྟེལ་ཆེ་བྱ་སོང་ནས་ཀླུ་པ་པོ་ལ་སྤྲེལ་ནས་སྲིད་
དབང་བཟུང་།

(༢༥) རྩམ་སྤྲེལ། འདི་སྤྲེལ་འི་རིགས་ཀྱི་ཀླུ་པ་རབས་བཞི་པ་པོ་ད་མཉུན་
དྲུང་པལ་ལྷན་ཆོས་རྒྱུང་ཟེར། རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མཉུན་ཡུགས་ཡོད་པའི་
ཀླུ་པ་པོ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། ཀླུ་པ་པོ་ར་ས་སྤྲེལ་འི་བྱ་ཡིན། ཀླུ་པ་པོ་འདིས་པོད་ཀྱི་
རབ་བྱུང་མོང་གི་ཤུག་འི་འདས་ལོ་༡༩༩༩ ལྷགས་ན་ལོ་ནས་འདས་ལོ་༡༩༧༧ རྒྱ་
བྱ་ལོ་བར་(ལྷུ་ལོ་༧༧༠ - ༩༩༩) ལོ་དྲུག་ཅུ་ཙམ་བཞིའི་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་།
པོད་ཀྱི་ཀླུ་པ་པོ་ཁྱིའོང་ལྷེ་བཅན་དང་དུས་མཚུངས་པར་ཡར་ལུང་བར་སོའི་རྩ་
རིངས་ཀྱི་ཡི་གེའི་ནང་འཁོད་ཡོད་པར་«རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་» ལས་བཤད།
ཀླུ་པ་པོ་འདིས་རྒྱ་གར་མཉུན་ཡུགས་ཀྱི་རྩ་མཆོའི་འགམ་བར་དང་། ལུབ་ཚུགས་
སྤྱི་ལོ་ཚུན་ཆད། བྱང་རོས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་ཚུན་ཆད། རྩམ་ཚུགས་འཕྲིགས་ལྟེན་
ཀྱི་རི་ཚུན་ཆད་ལ་དབང་བཟུང་བས། རྒྱ་གར་མ་གླ་རྩེ་བྱང་རོས་ཚུ་པོ་གཞའི་
འགམ་དུ་རི་དེ་དེ་ཞིག་གི་ཆེར་བྱ་ཁ་ལ་བྱི་ལའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ཤིང་།
དེར་གཙུག་ལག་ཁང་བརྒྱ་ཙམ་བརྒྱད་ཡོད་པར་བཤད། ཀླུ་པ་པོ་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་
ཐོར་བྱ། རྩམ་ལྷ་རྩེ་ལས་བཅམས་པའི་«རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་»ལེ་དུ་སྤུམ་
ཅུ་པར་གསལ།

[illegible]

དག་གསན། དེ་ནས་མང་ཡུལ་རྒྱུན་ཤོར་ལ་ལམ་བུས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་ཕྱོན། དེ་
ནས་ལོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གསང་སྐགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་གསན། དགྲུང་ལོ་མོ་
གཉིས་པ་ལྷགས་བྱ། གླུ་མོ་ ༡༩༤༢ ལོར་སྐར་ཡང་རྒྱ་གར་རྩི་རྒྱུ་གདན་དྲུག་
ནས་མཆོད་ཉེན་ལ་ཞིག་གསོས་གནང་། དགྲུང་ལོ་རྩི་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་
པའི་ཆུ་འབྲུག་ གླུ་མོ་ ༡༩༤༣ ལོར། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་དུ་ཕི་ཕི་ཕི་
ཆེན་ཉན་གྱིས་གདན་དྲངས་ནི་རྒྱལ་པོ་དང་སློན་པོ་འབངས་བཅས་ལ་ཆོས་མང་
པོ་གསུངས། རྒྱུ་མོ་ཀྱི་འབྲུལ་བ་ཆོད་ལས་འདས་པ་བྱུང་ཡང་རྩི་གཅིག་གྲུང་
མ་བཞེས་པར་པོད་དུ་ལྱིར་ལེབས། དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱུ་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་
ས་བྱ། གླུ་མོ་ ༡༩༥༠ ལོར་སྐར་འདས། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཚུངས་ཟད་ཞིབ་པ་འགོས་
ལོ་གཞོན་ལྷ་དཔལ་གྱིས་བཅམས་པའི་«དེ་བཅེར་སློན་པོ་»ལོ་ཆོན་[༩] པའི་
གངས་ ༡༩༤༧ - ༡༩༥༥ ལོར་དང་། དཔལ་པོ་གཙུག་ལག་མེད་བས་
བཅམས་པའི་«ཆོས་འབྲུང་མཁས་པའི་དགའ་སློན་»ཀྱི་ལོ་ཆོན་[༥] པའི་
གངས་ ༡༩༥༩ - ༡༩༦༤ ལོར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

(༤༤) ས་རྒྱ་བརྩི་དྲ། (ས་རྒྱ་བཀ་ཆེན་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་) འདི་
པོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་། མེས་རྒྱལ་ནང་ཁྲལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཆོག་མཆོན་སློན་གསལ་ཆེ་
ཞིང་། པོད་མི་རིགས་ལ་ཉེན་ཀ་ཆེ་པའི་འགག་ཆའི་དུས་སྐབས་སུ་ཡོན་རྒྱལ་
རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སར་ལེབས་ནས་ཉེན་ཀ་ལས་སྐྱལ་བར་མཆོད་པ་པོ་ཡིན།
(པོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཆུ་ལྷག་གླུ་མོ་ ༡༩༥༩ - རབ་བྱུང་བཞི་པའི་
ལྷགས་མག་གླུ་མོ་ ༡༩༥༧ ལོར་) ཡལ་ས་རྒྱའི་རྩི་བཅུན་གསལ་པ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་
གཙུང་པོ་དཔལ་ཆེན་པོ་པོ་ཆེ་དང་། དུམ་མ་གཅིག་གར་སུ་མ་ཉི་ཁྱི་ལུ་
གཉིས་ཀྱི་སྐས་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆེ་བ་ཡིན། དགྲུང་ལོ་རྒྱུང་དུས་ཀྱི་
མཆོན་ལ་དཔལ་ལྷན་པོ་ལྷན་བྱུང་བྱུ་ཞིང་། རྩི་སུ་ཁྲལ་པོ་རྩི་བཅུན་གསལ་པ་རྒྱལ་
མཆོན་གྱི་དྲུང་དུ་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་བཞེས་པའི་མཆོན་ལ་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་
མཆོན་དུ་གསོལ། དགྲུང་ལོ་རྒྱུང་དུས་ནས་བཟུང་། ཆོད་མ་རིག་པ། བཅོ་

རིག་པ། སྐར་ཅིས། སྐར་རིག་པ། གསོ་བ་རིག་པ། སར་ཅིན། དབྱ་མ།
 འདུལ་བ། མཛོད་སྟགས་མཛོད་སྟགས་དང་། གསང་ལྟགས་རྒྱད་ཇེ་བཞི་ལ་
 སྟགས་པ་ཤེས་པའི་རྒྱང་གྲངས་ཅམ་མིན་པར་ལག་ལེན་ཐོག་འབྲེལ་བྱུང་པའི་
 མཁས་པར་བྱུང། དེའི་སྟེན་གྱགས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ཡུལ་ཀུན་ཏུ་བྱུང་བ་ན་རྒྱ་གར་
 རྩ་མེད་ཀྱི་ལྷ་སྟེགས་པའི་མཁས་པ་འཕྲོག་བྱེད་དག་འ་པོ་སྟགས་རྩ་བ་པ་རྩལ་
 བོད་ཏུ་ཡོང་ནས་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་ལ་རྒྱུར་སྟོན་བྱེད་ཏུ་འོང། ཆོས་རྒྱུ་ས་
 རྒྱ་པ་རྒྱེ་ཏེ་ཉིད་ཀྱང་མང་ཡུལ་རྒྱུད་ཀྱི་འཕགས་པ་མ་ཏི་བཟང་པོའི་གཙུག་
 ལག་ཁང་དང་འདབས་འབྲེལ་པའི་རྒྱུ་འདུས་སུ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་
 འབྱོར་བ་ཚོད་མེད་གི་སྟོན་སྐུ་མཐུན་པར་མཛད། དེའི་དཔང་རྟགས་ཁོའི་རལ་པ་
 རྟགས་ནས་བོད་ཏུ་བཞུགས་ཐེབས་པ་ཐུར་ས་རྒྱའི་དབུ་ཅེ་རྟིང་མའི་མགོན་ཁང་
 བར་ཏུ་ཡོད་པར་གྲགས། དཔུང་ལེ་ཉེར་གསུམ་པ། བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་གསུམ་
 པའི་ཤིང་བྱི་༡༩༠༧ལོར། ཁ་ཆེ་པ་ཆེན་ལྷ་ལྷ་ བོད་ཏུ་ཐེབས་པ་དང་མཛལ་
 བས་བཞེན་རྟོགས་ཀྱི་རྩལ་པ་བཞེས། བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་བྱ་རྒྱ་ལོ་
 ༡༧༧༧ལོ་ནས་མོང་ཤོལ་མི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རིང་ལེར་ཉན་གྱིས་མོང་ཤོལ་ཆོ་པ་
 ཁག་གཅིག་རྒྱར་བྱས་པའི་མྱིད་དབང་བཙུགས་ཏེ་དེར་སྟུ་མཐུད་ནས་ལ་མྱིང་
 བར་སྟོགས་དང་། ཨ་མྱིང་ཤར་རྒྱུད་ཆ་ཤས་དང་བྱང་རྒྱུད་ཆ་ཤས་བཅས་ལ་
 དམག་དྲངས་ནས་མང་འཕྲོག་ཏུ་བསྐྱུས་མཐུར། ཡུང་ཤོའི་རྒྱལ་ནང་གི་མན་རྒྱ་
 དང་། རྒྱ་ནག་ ཤེས་ཞབས་དབང་འོག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་གཅིག་རྒྱར་བྱས་རྗེས།
 བྱིས་པ་དང་རབ་བྱུང་གི་དབྱེ་བ་མེད་པར་བམས་ཅད་དམག་ཁལ་དང་ཏུ་ལག་
 གི་ཁལ་རྒྱུབ་ཏུ་བཅུག རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་རྟ་རྒྱ་ལོ་༡༩༣༧ལོར། ཡོན་
 རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐའི་ཅུང་ཨ་ཤ་ཉའི་བྱ་རྒྱུད་བཞོ་དན་གྱིས་མྱིད་དབང་
 བཟུང་རྗེས། འདིའི་ཁྱི་ལོ་རྩལ་པ། རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་ཕག་ རྒྱ་ལོ་
 ༡༩༣༧ལོར་ས་རྒྱ་བ་དང་། སག་ལྷ། འབྲི་ཡུང་། ཆོལ་པ། རྟག་ཡུང་བཅས་
 ཀྱི་ཆོས་ལུགས་མི་རྩ་ཆོས་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱལ་སྐུས་སོ་སོར་མགོ་

བཏགས་ཁྲིམ། (ས་སྐྱ་པ་དང་། ལྷ་མི་གཞུང་པ་གཉིས་ཀྱིས་པོ་མོ་དཔ་རང་ཉིད་
 ལ་མགོ་བཏགས་ཁྲིམ། དེ་བཞིན་དུ། འབྲི་བྱང་པ་དང་གཙང་མགྱུར་མོ་བས་
 ཀྱིས་སྲས་མོང་གོལ་ཏུ་ལ་མགོ་བཏགས་ཁྲིམ། ཚལ་པས་ཀྱིས་སྲས་མེ་ཆེན་ཏུ་
 ལ་མགོ་བཏགས་ཁྲིམ། བག་གྲུ་གཡའ་བཟང་། ཐང་པོ་ཆེ་པ་བཅས་ཀྱིས་རྩ་
 ལའི་རྩ་ལ་མགོ་བཏགས་ཁྲིམ། ལྷག་ལྟར་པས་ཀྱིས་སྲས་ཨ་རི་པོ་ག་ལ་མགོ་
 བཏགས་ཁྲིམ་) ཨ་དའི་ཕྱི་ལོ་ཀྱིས་པོ་མོ་དཔ་གྱིས་ལྷོན་པོ་དོར་ཏེ་ནག་པོས་
 གཙོ་ཚུར་བྱས་པའི་དམག་དབྱར་པོད་དུ་བཏར་ནས། མདོ་སྟོད། མདོ་སྟོང་།
 སོག་རྒྱ་ཁ་རྒྱལ་སྤྱོད་པའི་པོད་མི་མཐོང་ཆད་གསོད་པ་དང་། ཁང་པ་མེར་
 བསྐྱུག་པ། རྒྱ་ལོར་སྟགས་པ་བཅས་བྱེད་བཞིན་དུ་དབྱས་གཙང་དུ་ཡོང་།
 འཕན་པོ་ཀྱིས་ལྷ་ཁང་མེར་བསྐྱུགས་ནས་གྲུ་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཚམ་
 དམར་གསོད་བྱས། ར་སྟོང་དཔོན་པ་ལ་ཡང་གཙོད་འཆོ་ཆེན་པོ་བྱས་པས་
 མཚོན་མགོ་བཏགས་མ་ཁྲིས་པའི་ས་གནས་ཆང་མར་བསྐྱུགས་གསོད་སྟགས་
 གསུམ་གྱི་སྟོན་མིང་མེད་དུ་གཏོང་བ་སོགས་བྱས། དུས་སྐབས་དེར་པོད་ས་
 གནས་སྤྱོད་པའི་ཆབ་སྲིད་སྟོབས་ཀྱི་གས་རྒྱལ་སྟོན་མེད་པའི་ཁ་
 འཁོར་ཡིན་སྟབས་ཆང་མས་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་དུ་མགོ་བཏགས་ཁྲིམ་ཏེ།
 ལྷ་མོ་༥༠༠ལོ་ནས་བཟུང་ལོ་བྱངས་༩༠༩འི་པོད་ས་གནས་སྤྱོད་གཅིག་ལྟར་
 མེད་པའི་གནས་ཀྱིས་མཐུག་སྐྱུལ་ཞིང་། པོད་ས་གནས་དེ་ཡོན་ཀྱིས་རབས་ཀྱི་
 མོང་མའི་མང་འཁོར་ས་སྤྱོད་བསྐྱུས་ཏེ་མིད་འཁོན་དཔོན་རིགས་དང་དམག་ཁུལ་
 བསྐྱུ་བའི་ལམ་ལུགས་བཅུགས། པོད་དུ་ཆོས་ལུགས་ལ་མཁས་པའི་བླ་མ་གང་
 ཡོད་ཞིབ་ཅད་བྱས་ཐོག་སྐབས་དེར་པོད་ས་གནས་སྤྱོད་ཆོས་ལུགས་མང་པོ་ཡོད་
 པའི་ནང་ནས་སྟོབས་ཆེ་ཤོས་ས་སྐྱ་བའི་ཆོས་ལུགས་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་
 ཆོས་ལུགས་ལ་མཁས་ཤིང་པོད་ས་གནས་སྤྱོད་སྟགས་ཆེ་ཤོས་ནི་ས་སྐྱ་པ་རྗེ་ཏ་
 ཡིན་པའི་གནས་ཀྱིས་གོ་བོས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ས་པར་རང་ཉིད་དབྱར་ལོ་རྒྱལ་
 རུ་རེ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་འབྲུག་ ལྷ་མོ་༡༩༠༧ལོར། ཡོན་ཀྱིས་

རབས་ཀྱི་ཀླུ་ལ་པོ་ཤོད་ན་གྱིས། རྩོད་སྤྱི་མཆོན་དང་དཔོན་རྩོད་དང་མ་གཉིས་ཀྱི་
 མདུན། རྩོད་ལུང་འཁྱེད་ལེན་པའི་བླ་མར་ཕེབས་དགོས་པའི་བྱ་ལྷག་(བྱ་ལྷག་
 འདིའི་རོ་བུས་«ས་རྒྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བར་མཛོད»ཀྱི་གྲངས་
 ༤༧༧ - གྲངས་ཤོད་གསལ་གྱི་མཛུགས་བར་ཡོད་) དང་། དེའུ་ལ་ཕྱེ་ཆེན་ལ།
 གོས་ཆེན་གྱི་ཆོས་གོས་ལུ་ཉིག་གི་ཆོས་ཀྱི་ཅན་ལུ་ཉིག་རྒྱ་པོ་ལུ་ག་རྩོད་ཉིས་བརྒྱ་
 ཡོད་པ་གཅིག་གོས་ལེ་རྩོད་མཛོད་གི་རིང་འགག་རྩོམ་འཕྲོ་བ་བཅས། གོས་
 ཆེན་ཁ་ཐེ་ལུག་གཉིས། ཐོན་ཐེ་ལུག་གཉིས། གོས་ཆེན་རྩ་ཆོགས་ལུག་ཉི་ལྔ་
 ཐམས་པ་བཅས་བརྒྱར་བ་འཕྲོར་ཞིང་། ཡི་གའི་ནང་རྩོད་ལ་གདན་དྲངས་པ་
 རྩོད་མ་ཕེབས་ན་ཐོད་དུ་དཔག་དཔུང་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་གསལ་བས། དཔུང་
 འོ་མཛོ་ཡང་ཐོད་མི་རིགས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་དང་ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་བདེ་
 འཇགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རང་སྤྱོད་པངས་མེད་མཛོད་དེ་རྩོད་ལུང་དུ་ཕྱོན། དཔུང་འོ་
 རྩལ་ཅུ་རེ་ལྔ་བཞེས་པ། རབ་ལྷུང་བཞི་པའི་མེ་རྩལ་སྤྱི་མོ་ ༡༩༤༤འོ་ཡི་རྒྱ་བ་
 བརྒྱད་པ། རྩོད་ཀླུ་པོའི་ཀླུ་ས་ལེང་ཅུ་ཅེ་(དེར་སངས་ཉིང་ལྷ་རུའི་རིགས་
 རང་རྩྱུང་རྩོད་ས་གནས་ལུ་ཡིང་རྩྱུ་) ལ་ཕེབས་འཕྲོར་ལྷུང་ཞིང་། ཀླུ་པོ་ཤོ་
 དན་རྩོད་ལུང་དུ་སོང་ནས་རྩྱུར་ཤོག་པ་དང་མེ་ལུག་ཤོའི་རྒྱ་བ་དང་པོ་ལ་མཇལ།
 ཀླུ་པོ་ཤོ་དན་མཛོ་ནད་ཀྱིས་མནར་བ་ལ་རྩྱུན་བཅས་མཛོད་པས་ཀླུ་པོ་ནད་
 ལས་སྐོལ་ཉི། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལུ་པ་རྩམས་ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་གི་
 བླ་མ་ཆོའི་གལ་མཛོར་རྩོད་ཆོག་པའི་དམིགས་བསལ་ཐོབ་ཐང་རྒྱུད། ཀླུ་པོ་
 དང་། སྤྱོད་པོ། འབངས་མི་རྩམས་ལ་ཡང་གོ་བདེ་བའི་ཆོས་མང་པོ་གསུངས་
 བས་རྩོད་ཀྱི་ལུང་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལྷུང་ལས་རྩལ་པར་དར་སྤེལ་མཛོད།
 རི་ཐོ་ཅེ་ལྷུང་ཡང་ཕེབས་ནས་དེ་ན་གནས་པའི་རྩོམ་ཆེན་མང་པོ་ལ་མཛོད་ལགས་
 ཀྱི་ཆོས་འདོད་པ་དང་མཐུན་པ་གནང་། ཐོད་ནས་བླ་མ་དང་། སྤྱོད་མ། དགེ་
 བཞེས་མཁས་པ་རྩམས་ཀྱིས་རྒྱར་བར་ཐོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་དགོས་པའི་བྱ་བ་ནན་
 ཅན་ཡང་ཡང་འཕྲོར་བའི་བཀའ་ལན་དུ་«དཔུངས་གཙང་མངའ་རིས་དང་

བཅས་པའི་དགེ་བའི་བསེས་གཉིན་ཡོན་མཚན་རྣམས་ལ་བྱིངས་པ་»ཟེར་བའི་
 བཀའ་ཡིག་ཞིག་གཏོང་བ་གནང་། (འདིའི་རོ་བཤུས་ཆ་ཚང་«ས་སྐྱའི་གདུང་
 རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད་» གྱི་ནང་འཁོད་པ་དེར་གཟིགས་) ཡི་གེ་འདིའི་
 ནང་རྟོར་གྱི་རྒྱལ་རབས་འདི་དམག་དཔུང་མང་ཞིང་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་མགོ་
 བཏགས་མི་ལྷ་བ་རྣམས་ལ་དམག་དཔུང་བཏང་ནས་མངའ་འོག་ཏུ་བསྐྱས་ཏེ།
 དཔོན་རིགས་ཀྱང་རྟོར་རང་གི་མི་བསྐོས་བཞག་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་དང་། དམག་
 དྲངས་མ་དགོས་པར་མགོ་བཏགས་ལྷས་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔོན་རིགས་རང་རང་ས་
 མོའི་ཁོངས་ནས་བསྐོས་པའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་དང་། རྟོར་རིགས་རང་གི་མི་སེར་
 ལ་ཁྲལ་དང་ལྷ་ལག་ཆེ་ཞིང་མགོ་བཏགས་ལྷས་པ་དང་། དམག་བཏང་ནས་
 མངའ་འོག་ཏུ་བཅུག་པའི་རྗེ་མི་སེར་རྣམས་ཁྲལ་དང་ལྷ་ལག་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་
 པར་ཡོད་པ། ལྷ་པོས་ས་གནས་ས་སོར་བཏང་བའི་གསེར་ཡིག་པ་དང་མི་ལྷ་
 རྣམས་ལ་སྒྲེ་ལེན་ལེགས་པོ་མ་བྱས་ཆེ། ཁོང་ཆོས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཐད་ཀར་སྐད་ཆ་
 མོད་པའི་གོ་སྐབས་དང་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་པོ་གཏིང་ནས་ཁྲོས་དགོས་པའི་གཏམ་
 མོད་པར་ངེས་པས་གསེར་ཡིག་པ་དང་མི་ལྷ་རྣམས་ལ་སྒྲེ་ལེན་ལེགས་པར་བྱ་
 དགོས་པ། ལྷ་པོ་དགའ་བའི་དངོས་པོ་གང་དང་གང་དགོས་པ་བཅས་ཡིགེར་
 བྱས་པ་གནང་ཡོད་པ་འདིས། ཐོད་ཀྱི་མི་དམངས་རྣམས་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་
 སྲིད་རྒྱས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཆེན་པོ་སྤྲེལ་བ་ལྱུང་བ་དང་། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་
 ཐོད་དང་མེས་རྒྱལ་གཅིག་ཁྱར་བྱེད་པའི་བྱ་གཞག་ལ་རྒྱལ་སྐྱོར་དང་སྤྱལ་མ་ཆེན་
 པོ་ཐེབས་ནས་ས་སྤྲེལ་པའི་སྤྲེལ་པོ་འདས་བར་གྱི་ལོ་རོ་བརྒྱད་ཅུ་མ་རིང་ཡོན་
 རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་ཐོད་ས་གནས་སྤྲེལ་དམག་དཔུང་བཏང་མི་དགོས་པའི་བདེ་
 འཇགས་ཆེན་པོ་ལྱུང་བ་བཅས། ས་སྤྲེལ་པའི་སྤྲེལ་པོ་ཐོད་ས་གནས་དང་མེས་
 རྒྱལ་མོང་ལྷ་གཅིག་ཁྱར་བྱས་པའི་བྱ་གཞག་ནང་བྱས་རྗེས་ཆེན་པོ་བཞག་པའི་
 ཐོད་རིགས་ཆོས་ལུགས་མི་ལྷ་ཞིག་ཡིན། མཐར་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་པ་རབ་ལྱུང་
 བཞི་པའི་ལྷགས་མག ལྷ་ལོ་༡༩༥༡ལོར་ལང་གྲུ་(凉州) ལྷལ་པའི་རྗེ་ཞེས་

བྱ་བར་སྐྱ་འདས། ས་པར་འདིས་མཛད་པའི་གསུང་ཚུལ་པོད་གསུམ་ཅམ་ཡོད་
 ཅེང་གྲགས་ཆེ་བ་ནི། «ཐུབ་པའི་དགོངས་པར་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་བརྟན་
 བཅོས་»ལ་གྲངས་ ༡༩ «ལེགས་པར་བཤད་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་གཉེར་»
 ཡོངས་གྲགས་སུ་«ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་»ཟེར་བ་ལ་གྲངས་ ༡༩ «གཞུང་
 ལུགས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བརྟན་བཅོས་»ལ་གྲངས་ ༢༡
 «རྩལ་མེད་བརྟན་བཅོས་»ལ་གྲངས་ ༢ «མཁས་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་»ཞེས་
 བྱ་བའི་བརྟན་བཅོས་ལ་གྲངས་ ༤༢ «སྐྱ་ལ་འཇུག་པ་»ཞེས་བྱ་བའི་བརྟན་བཅོས་
 ལ་གྲངས་ ༡༩ «ཆོག་གི་གཉེར་»ཞེས་བྱ་བའི་བརྟན་བཅོས་ལ་གྲངས་ ༡༩ «ཆད་
 མ་རིགས་པའི་གཉེར་»ཞེས་བྱ་བའི་བརྟན་བཅོས་ལ་གྲངས་ ༡༩ དེའི་འབྲེལ་
 པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་ལ་གྲངས་ ༡༩ «སྐྱ་ལ་གསུམ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་»
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་གྲངས་ ༡༩ བཅས། འདི་ནམས་པོད་ཀྱི་རིག་གནས་དང་། ཆད་
 མ་རིག་པ། སངས་བྱུས་ཆོས་ལུགས་བཅས་ལ་ཞེབ་འཇུག་ལྟེན་མཁན་ཆོས་
 བརྟན་ལྟོ་སྒྲོ་འབྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་མང་ཏུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། འདིའི་ཕ་
 རྒྱུས་དང་ནམ་ཐར་སྐོར། འཕྲོ་མགོན་ཆོས་བྱུང་འཕགས་པས་མཛད་པའི་«ས་
 སྐྱ་པར་ཆེན་གྱི་ནམ་ཐར་»དང་། ས་སྐྱ་པར་ཆེན་རང་ཉིད་ཀྱི་དངོས་སྒྲོབ་སྒྲོ་པ་
 མཁན་ཆེན་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱིས་མཛད་པའི་«ས་སྐྱ་པར་ཆེན་པོའི་ནམ་
 ཐར་» ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་ཨ་མེས་རག་དབང་ཀྱན་དགའ་བསོད་ནམས་གྱིས་
 མཛད་པའི་«ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད་»ཀྱི་གྲངས་ ༢༠ནས་
 - ༢༤བ་ཏུ་བར་གསལ།

(༢༠)དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། འདི་ལ་སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཟེར་
 བའི་གསང་སྐད་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་ཡི་དམ་ཞིག་ལ་གོ་བ་ལེན་དགོས་པ་དང་། སྐབས་
 འགར་«དུས་འཁོར་གྱི་ཙ་མུད་»དང་། འབྲེལ་པ་མོགས་ལ་གོ་བ་ལེན་དགོས་པ་
 གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་ནི་«དུས་འཁོར་ཙ་མུད་»དང་། དེའི་འབྲེལ་
 པ་བཅས་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས། དུས་འཁོར་གྱི་ཆོས་འདི་མོག་མར་བྱ་གར་དུ་

དར་ཞིང་། དེ་ནས་ཐོད་དུ་དར་བ་ཞིག་ཡིན། རྒྱ་གར་དུ་ཐོག་མར་ངི་འདྲ་བྱས་
 ཉི་དར་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྟོལ་ལ་འདྲ་མཉམ་གཉིས་ཡོད་
 པ། གཅིག་ནི་སངས་རྒྱས་ཤུག་བྱུ་བྱུ་བ་སངས་རྒྱས་པའི་མོ་དེའི་མྱེ་མོ་ཟླ་བ་
 གསུམ་པའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཤོད་སྟོལ་
 གཅིག་ལ། སངས་རྒྱས་ཤུག་བྱུ་བྱུ་བ་སྐྱེ་བྱ་རན་ལས་འདས་པའི་སྟོན་གྱི་ཟླ་བ་
 གསུམ་པའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཤོད་སྟོལ་གཉིས་ཡོད་པ་
 ལས། ཐོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་ཆེ་བ་ནི་བཤད་སྟོལ་ལྡན་ལྟར་ཁས་ལེན། དུས་
 འཁོར་གྱི་ནང་དོན་ནི། མྱེ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ནི་ཟླ་རྒྱ་མར་སྟགས་ཀྱི་འཁོར་
 རྒྱལ་རྣམས་ནང་དུ་མི་ཡི་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ལྟ་དང་། ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་བཅས་ཀྱི་
 ཆགས་རྒྱལ་ངེས་ཅན་ཡོད་པ་དང་བྱུང་འབྱེལ་བྱས་ནས་གསང་སྟགས་ཀྱི་ལམ་
 རྒྱུ་རྒྱལ་བཤད་པ་ཞིག་ཡིན། དུས་འཁོར་གྱི་ཆོས་འདི་ཐོད་དུ་ཐོག་མར་དར་
 བའི་དུས་ཚོད་གང་ཡིན་སྟོར་ལ་བཤད་སྟོལ་ལྡན་ཆོགས་ཡོད་ཀྱང་ཐོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
 གཤམ་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ཁ་ཆེ་པར་ཆེན་ཤུག་བྱུ་བྱེའི་
 ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་འདས་ལོ་༡༡༧༡ ཐོད་ཀྱི་མེ་ཡོས་ལོ། ཟླ་མོ་༡༠༩༧ ལ་གྱི་
 རོ་ལོ་རྩ་བས་ཐོད་ས་གནས་སུ་ཐོག་མར་དར་སྟོལ་བཏང་བ་དང་དུས་མཚུངས།
 ལུ་ལྟེགས་པའི་བྱེད་རྩིས་ལུགས་ཀྱི་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོའི་འདས་ལོ་༡༠༩༩ ལ་གྲངས་
 རྒྱུགས་པ་ཡིན་པས། མེ་ཡོས་ལོ་དེ་ལོ་འགྱུར་རྩིས་ནས་རབ་བྱུང་སྟོར་གཅིག་
 འགོ་རྒྱུགས་པའི་རྩིས་སྟོལ་དར་བ་ཡིན། དུས་འཁོར་གྱི་ཆོས་ཐོད་དུ་བརྒྱུར་ཞིང་
 ལྟགས་ཆེ་བ་ནི་བཀའ་འཁྱུར་སྟགས་རྒྱུགས་[༡] པའི་ནང་དུས་འཁོར་ཅ་རྒྱུད་
 སྟགས་ཆོས་ཆོན་ལྟ་ཁ་བདུན་ཅམ་དང་། བརྟན་འཁྱུར་སྟགས་རྒྱུགས་ཡོད་[༡]
 [ཁ][ག][ང][ཅ] པ་བར་ཡོད་ལྟ་ལ། དུས་འཁོར་ཅ་རྒྱུད་འབྲེལ་པ་སྟགས་
 ལེ་ཆོན་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད་ཅམ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རོ་ལོ་རྩ་བ་དང་། འཕྲེ་ལོ་རྩ་
 བ། རྩ་ལོ་རྩ་བ་སྟགས་ཀྱིས་ཐོད་ཤིང་དུ་བརྒྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ཡང་ཐོད་
 འདིར། རྟེན་མ། ས་སྐྱ། བཀའ་བརྒྱད། དཔེ་ལུགས་སྟགས་ལྟ་བུ་མཐའ་ཤིས་

མེད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོས་དུས་འཁོར་གྱི་སྐོར་ལ་བརྟན་བཙུག་མཛད་པ་ནི་
མཐའ་ཡས་སོ། ། དུས་འཁོར་གྱི་ལ་རྒྱས་སྐོར། བུ་རྟན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་
《དུས་འཁོར་ཆོས་འབྱུང་རྒྱུད་མེད་ཟབ་དོན་སྒྲོ་འབྱེད་རིན་ཆེན་གཅེས་པའི་ཕྱེ་
མིག་》ལ་གྲངས་ ༡༤ རྒྱུ་ལོ་རྒྱུ་བ་རིན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་བཅུམས་པའི་
《དུས་འཁོར་ཆོས་འབྱུང་དབག་བསམ་སྒྲེ་མ་》ལ་གྲངས་ ༡༣༤ འགོས་ལོ་རྒྱུ་
བ་གཞིན་ཅུ་དཔལ་གྱིས་བཅུམས་པའི་《དེབ་ཐེར་སྒྲ་པོ་》ལོ་ཆེན་[༣] པ་དུས་
གྱི་འཁོར་མོའི་སྐབས་བཅས་ལས་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

(༡༠) རྒྱུ་རྒྱུ་དུ་རྒྱུ་དུ། འདི་ནི་དངོས་ཚྭ་ཉི་ཆོར་བྱེད་སྐབས་
དངོས་ཚྭ་དེའི་རིན་ཐང་གི་ཆབ་བྱེད་ཐུབ་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཟེར་བ་ཞིང་། དེར་
སང་ཡོངས་གྲགས་སུ་དདུལ་ཞེས་འཛད་པ་དེ་ཡིན། དེ་འདྲའི་དདུལ་དེས་རིན་
ཐང་གི་ཆབ་བྱེད་ཐུབ་པའི་རྒྱས་པ་མ་ཤོར་བར་དུ་ཚྭ་ཤོར་བརྟན་པོར་གནས་
པ་དང་དདུལ་གྱི་ཐང་གཞི་བརྟན་པོར་གནས་ཐུབ་ཅིང་། ཁྲོམ་རའི་ཚྭ་ཤོར་
བརྟན་པོར་གནས་ཐུབ་པ་དགོས་ན། ཁྲོམ་རར་ཤེད་རྒྱུད་བྱས་པའི་དངོས་ཚྭ་
གི་ཆབ་བྱེད་དངོས་ཚྭ་དེའི་རིན་ཐང་གི་ཆད་ལས་བཟལ་པའི་ཆོར་ཚྭ་གང་
མང་ཡོད་དགོས་ཤིང་། གལ་ཏེ་ཁྲོམ་རའི་ཆོར་ཚྭ་ཁྱེད་ཞིང་། དེའི་ཆབ་བྱེད་
དངོས་པོ་ཡིན་པའི་དངོས་ཚྭ་གི་གྲངས་མང་ན་ཁྲོམ་རའི་ཚྭ་ཤོར་བརྟན་པོར་
གནས་མི་ཐུབ་པར་རྗེ་འཕར་རྗེ་འཕར་དུ་སོང་ནས། ཁྲོམ་རའི་ཆོར་ཚྭ་གི་
ཆབ་བྱེད་དངོས་ཚྭ་དེའི་རིན་ཐང་གི་ཆད་གཞི་དམའ་རུ་སོང་བ་དང་ཆབས་
ཅིག་རིམ་བཞིན་དེའི་རྒྱས་པ་ཤོར་ཆོ། ཆབ་བྱེད་དངོས་ཚྭ་ཤེད་རྒྱུད་བྱེད་
མཁན་རྣམས་ཀྱི་ལོན་གསེས་མི་ཐུབ་པའི་གནས་སུ་བྱུར་བ་ཡོང་རྒྱ་དང་།
སྐབས་དེར་རྒྱལ་པོས་རྒྱུ་ཤེད་རྒྱུད་བྱེད་ཐུས་ཡིན་པའི་ཆབ་བྱེད་དངོས་ཚྭ་དེ་
གི་མི་ཆོད་པའི་བྱུང་བ་རྒྱལ་པོས་ཤིང་། ཆབ་བྱེད་དངོས་ཚྭ་ཤེད་རྒྱུད་བྱེད་
མཁན་གྱི་བྱ་ལོན་རྣམས་ལུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་འཕམ། མིད་གཞུང་གིས་བྱུངས་ནས།
ཆབ་བྱེད་དངོས་ཚྭ་གསར་པ་བརྟན་ཚྭ་དེ་ལ་ལུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་འཕམ་མིད་

གཞུང་གིས་མིང་གསར་པ་བཏགས་ནས་ཁོམ་རར་ཤེད་རྒྱུད་བྱས་པ་འདི་ནི། དེ་
 རྩོན་ཀྱ་གར་དུ་རྒྱལ་རབས་རིམ་བྱུང་གི་སྐབས་ཁོམ་རར་འདྲོན་པའི་དངོས་ཚོགས་
 དང་། དེའི་ཚབ་བྱེད་དངོས་ཚོང་གཉིས་ཀྱི་རིན་ཐང་རྩོམ་སྒྲིམས་པའི་འགལ་
 བ་སེལ་ཐབས་ཤིག་ཡིན་པར། 《ལུགས་ཆེན་པོ་》ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་ལས་
 གསལ་ཞེས་ས་སྐུ་པར་ཆེན་གྱིས་གསུངས། 《ལུགས་ཆེན་པོ་》ཞེས་པའི་དཔེ་
 དེབ་དེ་ཚོད་ཡིག་དང་རྒྱ་གར་ཡི་གེ་གང་ཡིན་ཆེས་སྤྲིངས་འཇུག་བྱེད་དཀོས།

(༡༢) རྩོང་གསར་པ། ཁོམ་རར་བརྗེ་འཆོང་བྱེད་སྐབས་ཆོང་ཚོགས་གི་
 ཚབ་བྱེད་དངོས་ཚོང་གསར་པ་ལྟེ། དངུལ་གསར་པ།

(༡༣) ཅེའུ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་རབས། དེ་རྩོན་པོད་ཡིག་གི་མ་རྒྱུས་དཔེ་
 དེབ་མང་པོའི་ནང་། རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ཤོའུ་ཞེས་པའི་སྐད་པོད་ཡིག་ཐོག་གིས་སྐབས་
 ཅེའུ་དང་། ཅེའུ་ཞེས་འཁོད་པ་ནི་ཡོན་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྐད་
 གཞིར་བཟུང་ནས་བྲིས་པ་ལྟེ། རོན་དུ་ཤོའུ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་རབས་ལ་གོ་དཀོས།
 དཔེར་ན་དེ་རྩོན་པོད་ཡིག་གི་མ་རྒྱུས་ཐོག་ རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ཏ་ཤོའུ་ཞེས་པར་གཏུ་
 དང་། ཀ་ཤོའུ་ཞེས་པར་གཏུ་འཕྲུལ་གཏུ། ལུ་ཤོའུ་ཞེས་པར་ལུ་ཅེའུ། ལུ་ཤོའུ་
 ཞེས་པར་ལུ་ག་ཤོའུ་ཐོགས་སུ་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་རྩོན་པོད་ཡིག་གི་མ་རྒྱུས་
 ཐོག་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་རབས་འདྲིན་སྐབས། རྩོང་གསུམ་དང་རྩི་ལྷ། མང་གསུམ།
 ཞེས་གསལ་བའི་ནང་གི་མང་གསུམ་པ་ལ། ཤོའུ་རྒྱལ་རབས་ཞེས་འཁོད་ཅིང་།
 དེ་ལ་འང་སྤྲེལ་སྤྲེལ་ཤོའུ་བྱལ་མ་དང་། ཤོའུ་ཤར་མ་ཐེར་བ་གཉིས་བྱུང་བའི་
 རྩོང་གི་མ་རྒྱུས་ཅུང་ཟད་འོག་གི་མཆན་ཉགས་ཡང་། འུ་པར་གསལ་བས་དེར་
 གཟིགས།

(༡༤) རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཏུ་ཡ་ན། འདི་ལ་《འདུལ་བ་ལུང་》གི་མ་རྒྱུས་སྤྱི་
 རྒྱལ་པོ་འདི་རྒྱ་གར་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱལ་ལ་ཏ་ཅང་དད་པ་ཆེ་བ་
 ཞིག་ཡིན་པར་བཤད།

(༡༥) མེའུ་འགལ་གྱི་བྲ། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྤྱོད་ལ།

འདི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ལུ་མེད་ཀྱི་མ་དག་བཅས་པ་ཏུ་ཅང་མང་པོའི་ནང་ནས་
རྩ་འཁུལ་ཅན་གྱི་མཆོག་ཏུ་རྒྱུད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ཟེར་སྟེ་ཡང་ཅིང་། འདིའི་
པོ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་«མདོ་མཁོངས་ལྟན» ནང་། «དཔག་བསམ་འབྱི་མིང་»
ལ་ཞེས་སྟགས་པ།

(༢༥) **མེ་ཆེན།** (རུ་པི་ལ།) ཤེས་ཚུའུ་རྟེ་ཤིན་ཀྱང་ཤིན་ལྷ། ཤིང་པག་
ལོ་པ་རང་ལོ་ཞི་རྒྱལ་ཐོག་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྷགས་ལྷལ་གྱི་ལོ་ ༡༩༤༠ ལོ་ནས་
རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་ལྷལ་གྱི་ལོ་ ༡༩༤༤ ལོ་བར་ལོ་སྤུང་ཚུ་མོ་བདུན་པའི་ (《རྟོ་
ཆེས་འབྱུང་》ལས་ལོ་མོ་ལྔ་ཟེར་) གྲིང་དབང་བཟུང་། ཀམ་པའི་དང་། འཕྲོ་
མགོན་འཕགས་པ་གཉིས་ལྔ་མར་བཞུགས། འདིའི་ཁྱི་ལོ་བཟུང་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་
པའི་མེ་ལོ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༧ ལོར་ཁོར་ཁོ་རྟེ་རྟོ་དམག་ཐོད་དུ་ཡོང་ནས་འདམ་
རི་བོ་ལགས་བསད། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་སྤྱལ་གྱི་ལོ་ ༡༩༤༧ ལོར། རྟོ་བྱིས་
ཐོད་ལ་མི་འཆེ་བའི་འཆམ་ལམ་ཚུགས། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཚུ་ལྷལ་གྱི་ལོ་
༡༩༥༩ ལོར། ཐོད་ལ་བྱ་པ་ཤོན་ལུའི་སི་རུའུ་ཡོན་རྩོམ་ལུའུ་(吐蕃宣慰司
都元帅府) ཟེར་བ་བཙུགས་ནས་ཐོད་ས་གནས་དེ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་བྱི་ཐང་
ཀའི་གྲིང་འཛིན་ས་ཁྲལ་དུ་བསྐྱར། དེའི་ལྷ་མཐུང་ནས་ཐང་ལྷང་རྩོ་མའི་སྐབས་
ལྷང་རྩོའི་(ཐའི་དབན་) མེ་ཟེར་བའི་གྲིང་འཛིན་རྟོ་དམ་ལས་ཁྲངས་བཙུགས།
རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་ལྷང་གྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོ་ལ། འཕྲོ་མགོན་འཕགས་པ་ལྷུ་འདས།
རྟོ་རྒྱལ་པོ་མོ་རྟག་ཆེས་བཏང་བའི་རྟོ་དམག་ཐོད་དུ་འཕྲོར་ནས་གཉལ་ལ་
དམག་དྲངས། ཟངས་ཆེན་པ་དར་མ་བཏོད་ནམས་བཏོདས། རབ་བྱུང་ལྔ་
པའི་སྤ་ལོ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་ལྷང་རྒྱལ་རབས་གཏོར། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་
ལྷགས་འབྲུག་གྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོར། ས་རྒྱའི་དཔོན་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་
རོ་ལོག་པའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱལ་པོ་མེ་ཆེན་ཉན་བྱིས་བཏང་བའི་དམག་དཔུང་ཐོད་དུ་
འཕྲོར་ནས་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་བསད། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་བྱ་གྱི་ལོ་
༡༩༥༥ ལོར་འབྲི་གྲང་པའི་དམག་གིས་བྱ་ཡུལ་དཔོན་པོ་ཟེར་བཞེགས།

གཙང་ཚོན་བཤོངས། སྤར་ཡང་འབྲི་བྱང་པས་ཚོད་ཉོར་བྱལ་པོ་རུ་ལའི་རུ་གི་
 དམག་དབང་ཁྱིད་ནས་ས་སྤྱར་དམག་དྲངས་པའི་ལན་དུ་མེ་ཆེན་གྱི་པུ་ཐི་ཐུར་
 རྩོམ་འཛིན་དམག་དབང་དང་། ས་སྤྱི་དཔོན་ཆེན་ཡང་ལེན་གྱི་དམག་དབང་
 མཉམ་འབྲེལ་བྱས་ནས་འབྲི་བྱང་པའི་དམག་གཉོར་པམ་བཏང་། རབ་བྱུང་ལྔ་
 པའི་ལྷགས་ལྷག་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༠ ལོར། ས་སྤྱི་དམག་འབྲི་བྱང་དུ་དྲངས་ནས་
 འབྲི་བྱང་གི་རྩ་ཁང་མེ་ལ་བསྐྱུགས། མི་ཁྲི་ལྷག་ཙམ་བསད། དེ་ནས་བཟུང་།
 དབྱུང་གཙང་གཉིས་བར་འགལ་ཁྲ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ཡིན། མེ་ཆེན་ཉན་འདིས་
 རྩལ་པོ་བྱས་ཤིང་། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཚུ་འབྲུག་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༩ ལོར། རྩལ་ཐོབ་
 ཡོ་རྒྱུན་པ་རིན་ཆེན་གདན་དྲངས། སངས་རྒྱལ་ཉའི་བྱུ་(ལེ་ཅིང་) ཆ་ཉན་
 (ཆ་ཉན་)། ཁྱ་ར་(ཁྱ་ར་ཡེ་ཐུ)། རྩལ་ཁྲོང་(ལང་ཐིང་)བཅས་མཁར་ཆེན་
 པོ་བཞེ་བཅིགས། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་ན་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༠ ལོར་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱ་
 རྩལ་ཤོས་ཐུག་ཐེའི་ཐུར་ལ་རྩལ་པོ་བསྐྱོས། དེ་ནས་ལོ་གཉིས་སོང་བ་རབ་བྱུང་
 ལྔ་པའི་མེ་ཁྲེལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༤ ལོར་འདས། དེའི་རོ་གདུང་ལེ་ཅིང་ལེ་ཉའི་མཆོད་
 ཉན་དཀར་པོའི་ནང་དུ་ཡོད་པར་གྲགས། རྩལ་པོ་འདིའི་དུས་མངའ་ཁོངས་ས་
 ཆའི་རྒྱུན་ཡང་བྱབ་བྱང་ཚུགས་སོར་གོད་ཀྱི་རྩལ་ན་ཡོད་པའི་ཁིན་ཆའམ་ཁེམ་
 ཁེམ་ཆེ་(ཐེམ་ཐེམ་ཆེ་)མིག་སྒོ་སྤྱད་མར། དབྱར་ཉི་ཤིང་པོའི་དུས་སུ་མཆོན་
 ཤིན་དུ་བྱུང་བར་གྲགས་པ་ནས་བཟུང་། ཤར་དང་ལྷོའི་སྤྱིང་ཐུན་ཀའོ་ལ།
 མན་ཐུ། རྒྱ་མཆོའི་སྤྱིང་། ཞིས་ལེན། རུའུ་པང་། སི་ཡན་ལོ། སི་ཡམ་
 སོགས་དང་། རྩལ་པོས་རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱེད་ཁ་ཆའི་མཐའ་མཆམས་བར་ཡོད།

(༡༤) ཅན་ན་གྱི་རྩོ་ཐོ། ཤིང་ཅན་ན་ལས་བཞེངས་པའི་སངས་རྒྱས་ལྷུ་
 རྩལ་པའི་སྤྱི་བརྟན། དེང་སང་ལེ་ཅིང་གི་གོང་མའི་སོ་བྱང་ནང་དུ་ཡོད་པ་དེ་
 ཡིན། འདི་རྒྱ་ནག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤད་སྟོལ་ལ། སངས་རྒྱས་ལྷུ་རྩལ་པ་སྤྱི་
 འབྲངས་རྗེས་ཞག་བདུན་ན་ཡུམ་སྤྱི་མ་ལྷོ་མའོས་འདས་ནས་ལྷོ་ཡུལ་དུ་སྤྱེས།
 སངས་རྒྱས་དབྱང་ལོ་སྤམ་ཅུ་པ་ལ་སངས་རྒྱས། དེ་ནས་ལོ་བརྒྱད་སོང་བ་ན་

རང་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་འདས་ནས་ལྷ་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་རྒྱན་ལན་གསལ་བ་པའི་མིར་
 སུ་ཆོས་གསུངས་པར་ལྷ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཏེ། ཟླ་བ་ཁ་ཤས་བཞུགས་རིང་། རྒྱལ་
 པོ་ཡུ་ཏུ་ཡ་ནས་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཅང་དུན་ནས་ཤིང་ཅན་ན་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་
 བཞེངས། སངས་རྒྱས་ལྷ་ཡུལ་ནས་མིར་ལོག་ཕེབས་སྐབས་སྤྱོད་དེས་བཞེངས་
 བས་ཤོམ་པ་ཁ་ཤས་བར་བསྟུ་བ་བྱས། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐུག་
 གཤམས་པ་ཅན་ཀྱི་སྤྱོད་དེའི་དབྱར་བཞག་ནས། ར་ཐུང་ན་ལས་འདས་ནས་ལོ་
 རྒྱུ་ལོན་པའི་ཆོ། སྤྱོད་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་དུ་མེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་
 འཕྱར་ཞེས་ཡུང་བཞུན་གནང་བ་ལྟར། དེ་ནས་བཟུང་ལོ་ཆིག་རྒྱུ་ཉེས་བརྒྱ་
 རུའི་བར་རྒྱ་གར་ཡུལ་དུ་མཆོད་གནས་སུ་བཞུགས། དེ་ནས་ཁིུ་ཆི་(库车)
 ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་བརྒྱད་བཞུགས། དེའི་དུས་སུ་རྒྱ་ནག་བྱང་
 རྒྱལ་ས་སུ་ཆིག་རྒྱལ་ཁབ་ཐོན་མས་སྤྱིད་དབར་བཟུང་བའི་སྐབས་ཡིན་པས་དེའི་
 ཞོང་མ་གསུམ་པ་ཞོན་ཀྱང་ཉེས་སུ་ཅན་གྱིས། དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡུའི་བཀའ་
 (吕光)ཞེས་པ་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་དུ་མངགས་ཏེ་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ས་ལག་འཁྱིལ་
 མངའ་འོག་དུ་བསྟུས། རྒྱ་ཁོའི་སྤྱོད་བརྒྱན་འདི་དང་། རྒྱ་ན་པའི་རིང་བསྐལ་ག་
 རི་རམ་ཆེ་བ། པརྟེ་ཏེ་ཀུ་མ་ར་ཤི་(རྒྱ་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་སུ་པརྟེ་ཏེ་འདིའི་མིང་ལ་
 ཅཱི་མོ་ལོ་(鸠摩罗什)ཞེས་བྲིས་འདུག) བཅས་གདན་དྲངས། མིར་ལོག་
 བས་མི་ཆོན་དུ་སྐེབས་པ་ན། ཆང་མི་རིགས་ཀྱི་འཕྱོ་བ་ཡའི་ཁྲིང་གིས་ཤོང་མ་རྒྱ་
 ཅཱི་ན་བསད་ནས་རང་ཉིད་ཤོང་མ་བྱས་པ་དང་། དུས་ཟིང་ཆེན་པོ་བྱང་བ་
 དང་ལྷལ་ཁེལ་ཏེ། རང་གི་དམག་དབྱར་རྣམས་ཁྲིད་དེ་མིའང་ཀུའི་མཁར་
 བཟུང་ནས་སྒྲེར་བཅན་རྒྱལ་ཁབ་བཅུགས་པའི་མིང་ལ་རྟུ་མིའང་ཟེར་ཞིང་།
 རྒྱལ་ས་སུ་ཆང་(དང་སང་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཡུ་མེའི་རྒྱུང་)ཡིན། དམག་
 དཔོན་ཤོང་མ་བྱས་པའི་མིང་ལ་དབྱི་ཡུ་ཉེས་ལུའོ་ཤོང་ཟེར་བ་དང་། དུས་ཟིང་
 བྱི་ཡུའི་ཡིན། དེས་རྒྱལ་པོ་བྱས་རྗེས་དེ་ཐོན་པརྟེ་ཏེ་ས་ཡུང་བཞུན་པ་ལྟར་རྒྱ་
 ཁོའི་སྤྱོད་ཡང་རྒྱལ་ས་གདན་དྲངས་ནས་རེ་ཞིག་དེར་བཞུགས། རྒྱེས་སུ་ཆིག་

རྗེས་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེན་གྱི་ཁྱིམ་གསུམ་པར་གོང་གསལ་དཔལ་
 དཔོན་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་བརྒྱན་གྱི་ལག་ནས་རྩོམ་པོའི་སྤྱད་དང་། འཕེལ་གསུང་།
 པར་རྒྱུ་ཏ་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཡན་མཁར་དུ་གདན་དྲངས་ནས། གཙུག་ལག་ཁང་
 གསར་དུ་བཞེངས། གསུང་རབ་མང་པོ་རྒྱ་ཡིག་དུ་བསྐྱར། དགེ་འདུན་རྣོང་
 རྒྱལ་ཁང་ས་པའི་དགོན་ཕྱེ་གསར་དུ་བཙུགས། སྤྱི་བརྒྱན་འདི་ཉིད་ཀྱང་རྩོེ་
 བླ་དང་། ཅང་བླ་སྟགས་ཞིང་ས་མང་པོར་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་སྤྱི་ས་གདན་དྲངས་
 བས་མཆོད་པའི་རྟེན་དུ་བཟུང་། དེ་ནས་མན་རྩའི་ཅིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་
 དཀྱིལ་དུ་པེ་ཅིང་པོ་བྱང་དུ་གདན་དྲངས། ཡན་ཅུང་སི་(宁钟寺)ཞེས་བྱ་
 པའི་རྩ་ཁང་ནང་བཞུགས་སུ་གསོལ། དེ་རྗེས་ཡན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་སུ་ཞིང་
 ཡན་སི་(兴安寺)ཞེས་པའི་རྩ་ཁང་དུ་གདན་དྲངས་ཤིང་། དེ་ནས་མིང་རྒྱལ་
 རབས་ཀྱི་རིང་དང་། ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་འགོ་བར་རྩ་ཁང་འདི་ཉིད་དུ་
 བཞུགས་སུ་སོང་། གོང་མ་ཁང་ཤིང་ཁྱིམ་བཞེ་པར་པོ་བྱང་ནང་མའི་(紫禁
 城)ཉི་འདབས་ཅུབ་བྱང་རོས་སུ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྩ་ཁང་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་
 གསར་དུ་བཞེངས་ནས་རྩ་ཁང་(大慈佛殿)འདི་ཉིད་དུ་བཞུགས་སུ་བཙུག་
 པ་ཡིན། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེན་གྱི་སྤྱོད་སྟེན་སྤྱི་འཕྲེང་གསུམ་པ་རྩལ་པའི་
 རྩོམ་མཆོད་པའི་《ཅན་དན་རྩོམ་པོའི་ལོ་རྒྱུས་》དང་སྟག་པོ་ལོ་རྩུ་བ་གྲང་མགོན་
 པོ་སྤྱབས་ཀྱིས་མཆོད་པའི་《ཅན་དན་རྩོམ་པོའི་ལོ་རྒྱུས་》གཉིས་སུ་གསལ། ཆོས་
 རྗེས་སྤྱི་པར་ཏའི་དངོས་སྤྱོད་བྱང་རོས་ཀྱི་མཁན་པོ་ཤེས་རབ་ལེ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱ་
 ཡིག་ནས་བོད་ཡིག་དུ་བསྐྱར་བ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད།

(༡༦)བྱང་རོས་ཀྱི་མཁན་པོ་ཤེས་པའི་ས་སྤྱི་པར་ཆེན་པོར་རྒྱལ་པོ་གོ་
 དན་གྱིས་གདན་དྲངས་སྐབས་སུ་བཞེངས་པའི་བྱང་རོས་དགོན་པའི་མཁན་པོ་
 ཤེས་རབ་ལེ་ཤེས་ཟེར་བ་ས་སྤྱིའི་དགེ་བཤེས་རྒྱ་ཡིག་དང་བོད་ཡིག་གཉིས་ཀར་
 བཤམ་པ་ཞིག

(༡༧)ཅིལ་ལ་རྒྱལ་པོ་སྤུམ་ཅུ་པོ་ཅུག་གོང་དུ་བཤད་པ་རྩུར་གྱི་ཀྲོལ་

ཀླུ་རབས་ལ། ཡོན་ཀླུ་རབས་སྐབས་ཅེའུ་ཀླུ་རབས་ཞེས་འཛོད་པ་དེར་སྔ་
 རྗེས་སུ་ཉལ་ན་ཤིས་ཁིང་ཆེན་གྱི་ཞེས་ཡན་ལ་ཀླུ་ས་བྱས་པའི་ཤིས་ཀྱི་འུ་ (ཀྱི་འུ་
 ལུ་མ་) ཏང་། རྟོ་ནན་ཁིང་ཆེན་གྱི་ལོ་ལོ་ལ་ཀླུ་ས་བྱས་པའི་འུ་ཀྱི་འུ་
 (ཀྱི་འུ་ཤར་མ་) ཞེས་པའི་ཀླུ་རབས་ཆེན་པ་ཁག་གཞིས་བྱུང་བའི་དང་པོ་ཤིས་
 ཀྱི་འུ་ཀླུ་རབས་ནི། ཀླུ་རབས་ལྷན་མ་ཉལ་ཀླུ་རབས་(ཤར་ཀླུ་རབས་)
 གྱི་ཀླུ་ཐོག་ལུ་མ་འུ་པ་ཡན་གྱི་ལོ་ལོ་ལ་གིས་དབང་ལྷུང་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་ཐན་
 གཡོག་རིང་ལུགས་གྱི་གཏུག་རྒྱུ་ཆེ་བའི་གཉེན་གཞོན་དང་བཟུ་གཞོག་གི་
 དབང་གིས་ཐན་གཡོག་དང་ཐན་གཡོག་བདག་པོའི་བར་གྱི་འགལ་བ་ཏ་ཅང་
 ཆབས་ཆེ་ཏུ་སྤང་ཁིང་། ཏུས་མཆོངས་ཐན་གཡོག་བདག་པོའི་གྲུ་རིམ་ནང་
 ལུ་བར་ལའང་འགལ་བ་ཆེ་ཏུ་སྤང་ནས། ཉལ་ཀླུ་རབས་ཀྱི་དབང་ལྷུང་ལུ་
 མཐུད་ཏུ་གནས་མི་བྱུང་བའི་ཉེན་ཁ་ཆེ་ཏུ་སྤང་སྟེ། ཀླུ་པོ་ཡན་གྱི་ལོ་ལོ་ལ་གིས་
 ཉེ་སྒོར་ཀླུ་ཐན་ནམས་ལ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་པར་སྐོལ་བྱས། སྐབས་དེར་ཉལ་
 ཀླུ་ཁབ་གྱི་ཁོངས་གཏོགས་ཏུ་མིང་ཀྱི་འུ་པའི་མེན་མང་གི་ལུ་ཀྱི་འུ་ལྷུ་མང་
 གིས་ཁོར་ལུག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཀླུ་ཐན་དང་ཆོ་པ་ཁག་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་ཉལ་
 ཀླུ་རབས་ཀྱི་དབང་ལྷུང་ལ་ངོ་སྐོར་བྱེད་པའི་དཔག་འཇུག་བསྐྱངས་ཏེ། ལྷུ་ཡི་
 ས་གནས་(དེར་སང་རྟོ་ནན་ཁིང་ཆེན་གྱི་ཅིས་རྫོང་) ལ་དཔག་འཇུག་བྱས་པ་
 དང་ཏུས་མཆོངས། ཉལ་ཀླུ་རབས་ཀྱི་དཔག་དཔུང་ནང་གི་ཐན་གཡོག་ཁག་
 གཅིག་ཀྱང་ཡར་ལངས་ནས་ཁྱེན་ལོག་བྱས་ཏེ། ཀྱི་འུ་ལྷུ་མང་གིས་འགོ་བྱེད་པའི་
 དཔག་དཔུང་ལ་ཀླུ་ཁ་ཐོབ་ནས་ཉལ་ཀླུ་རབས་ཙ་བ་ནས་འཛོར་ཁིང་།
 ཀྱི་འུ་ཀླུ་རབས་ཐོག་མར་བཅུགས། ཀླུ་ས་ནི་ལྷེད་ཀའོ་(དེར་སང་ཉལ་ན་
 ཤིས་ཁིང་ཆེན་གྱི་ཤིས་ཡན་) ཡིན། དེ་ལ་ལོ་རྒྱས་ཐོག་ཤིས་ཀྱི་འུ་ལྷེ་ཀྱི་འུ་
 མའམ། ཡོན་ཀླུ་རབས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་སྐད་ལ་ཅེའུ་ལུ་མ་མེར། ཀྱི་འུ་ལྷུ་མང་
 ཤི་རྗེས་ཀྱི་འུ་ལྷེད་མང་ལོ་རྒྱུད་ཏུ་ཞིག་ཀླུ་པོར་བསྐྱོས་ཏེ། ཀྱི་འུ་ལྷུ་མང་གི་ལུ་པོ་
 ཀྱི་འུ་ཀྱང་གིས་ཀྱི་དང་འཛོར་རམ་འདེགས་པ་བྱས། དེའི་རིང་ཐན་གཡོག་བདག་

པོ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ངོ་མོག་ཟིང་འཁྲུག་བསྐྱངས་པ་ལྟིང་འཇགས་བཏང་ནས་ས་ཁྲལ་
སྐར་ཡང་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱས་ཏེ། ས་ཁྲལ་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
དང་རྒྱལ་པོ་ན་མས་ལ་གོ་ས་སྤྱད་ནས་དབང་རྒྱུར་གོ་གནས་ཡོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ན་
ལམ་ལུགས་ལག་ལེན་བསྟར་བའི་ནང་ཐོག་མའི་སྐབས་སུ་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གོ་
གནས་ཅན་བདུན་ཅུ་ལྷག་ཅམ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་ནས་ཅུང་ཟད་རྩོད་པས་ཆེ་
བ་ནི། མེད། ལུ་ལུ། ཅིན། ཆེས། ལུ་ལུ་བཅས་ཡིན།

ཤིས་ཀྱོའུ་རྒྱལ་རབས་དེར་ཐུ་རྒྱལ་པོ་བཅུ་གཉིས་ལྟར་བཞི། ༡.
ཀྱོའུ་མུ་མང་། ༢. ཀྱོའུ་ཁྱེང་མང་། ༣. ཀྱོའུ་ཁང་མང་། ༤. ཀྱོའུ་གཏོ་མང་།
༥. ཀྱོའུ་ལུ་མང་། ༦. ཀྱོའུ་ཀྱང་མང་། ༧. ཀྱོའུ་དབྱི་མང་། ༨. ཀྱོའུ་ཤེ་
མང་། ༩. ཀྱོའུ་ཡི་མང་། ༡༠. ཀྱོའུ་ལི་མང་། ༡༡. ཀྱོའུ་ལོན་མང་། ༡༢.
ཀྱོའུ་ཡོའུ་མང་བཅས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོའི་གོང་གི་ ༡༠༤༤—༡༡༡༡བར་ལོ་གྲངས་
༡༠༤༤རིང་སྤྱིད་དབང་བཟུང་། སྐབས་དེའི་ས་ཁོང་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་ནི་
སྐབས་དེའི་རྒྱལ་པོར་ས་ཁོང་རྣམས་བརྒྱ་གཡོག་བདག་པོའི་རྒྱལ་པོ་ལ་
དབང་བ་དང་། རྒྱལ་པོས་མངའ་འོག་གི་རྫོན་པོ་རྣམས་ལ་ས་ཁོང་བཀོས་ནས་
འདེབས་ལས་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ། ཁོངས་གཏོགས་རྫོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ས་ཁོང་
རྣམས་རྒྱ་ཡིག་གི་ཡི་གེ་# གི་དབྱིབས་གཟུགས་ཅན་གྱི་ས་ཁོང་ཡིན་པ་དང་།
སྤྱིང་གྲུ་བཞི་མ་རེ་རེའི་རྒྱ་ཁྲོན་ལ། དེར་སང་གི་ལུ་ཡང་གྲངས་ལྟར་རྩིས་ན་ལུ་
བརྒྱ་ཅམ་ཡོད། བརྒྱ་གཡོག་རྣམས་ས་ཁོང་དེའི་ཐོག་ངལ་རྩོད་པའི་དབང་
ཆ་ཅམ་ལས་གཞན་གྱི་དབང་ཆ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། ཐ་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་
ཀྱང་བརྒྱ་གཡོག་བདག་པོར་དབང་བ་ཡིན་པས། བརྒྱ་གཡོག་བདག་པོས་བརྒྱ་
གཡོག་ཉིས་མེད་དུ་བསད་པའམ། བརྒྱ་གཡོག་བདག་པོ་གཞན་དག་ལ་
བཅོངས་པ་སོགས་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པ་ཡིན་པས་གཞུང་གཞོན་བཟུ་གཞོག་གི་
གདུག་རྒྱབ་ཏུ་ཅང་ཆེ་བ་ཡོད། དེ་ནས་ཤིས་ཀྱོའུ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐ་མ་
ཀྱོའུ་ཡོའུ་མང་གིས་སྤྱིད་དབང་བཟུང་བའི་དུས་སྐབས་སུ་བརྒྱ་གཡོག་བདག་པོ་

དང་བཅས་གཡོག་བར་གྱི་གྲལ་རིམ་འགལ་ཟླ་ཚབས་ཆེར་སྤང་བ་དང་རྒྱས་
 མཛུངས། དབང་རྒྱུར་གྲལ་རིམ་ནང་ཁྲུལ་སྤྱིད་དབང་འཕྲོག་ཤེས་ཀྱི་འཐབ་
 ཚད་རྒྱ་ཆེ་རྒྱ་སྤང་ནས་འཐབ་ཚད་ནང་སྤྱོད་ཡོད་པར་བསྟེ། སྤྱོད་པོར་པོར་
 རྒྱལ་པོའི་གོ་སར་བསྐྱོས་ཏེ་བཅས་གཡོག་བར་གྱི་པོ་ཁག་གཅིག་གི་རྒྱུར་རྒྱུ་པོ་འག་
 རྒྱུ་པོའི་གོང་གི་ལོ་༡༧༠༠ལོར། རྩ་བཅུ་གྱི་པོའི་ཡེ་སྤྱོད་གནས་(དེར་སང་རྩ་བཅུ་
 ཞིང་ཆེན་གྱི་པོའི་ཡང་)ལ་སྐྱོས་ནས་རྒྱལ་ས་བྱས། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཐུ་ཆེས་
 རྒྱ་རྒྱལ་རབས་ཏེ་ཕུ་ཚ་བཞི་བར་བྱུང་བ་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཏུ་སྤྱོད་འཕེལ། གཤེ་
 བར་མ་ཟེར། དེ་ལ་ཐུ་ཆེས་རྒྱ་རྒྱལ་པོ་ཏེ་ཕུ་ཚ་བཞི་བྱུང་བ་ནི། ༡. སྤྱོད་པོར་
 པོར། ༢. སྤྱོད་ལུན་པོར། ༣. སྤྱོད་པོར་པོར། ༤. སྤྱོད་པོར་པོར། ༥. སྤྱོད་པོར་པོར།
 ༦. སྤྱོད་པོར་པོར། ༧. སྤྱོད་པོར་པོར། ༨. སྤྱོད་པོར་པོར། ༩. སྤྱོད་པོར་པོར།
 ༡༠. སྤྱོད་པོར་པོར། ༡༡. སྤྱོད་པོར་པོར། ༡༢. སྤྱོད་པོར་པོར། ༡༣. སྤྱོད་
 པོར་པོར། ༡༤. སྤྱོད་པོར་པོར། ༡༥. སྤྱོད་པོར་པོར། ༡༦. སྤྱོད་པོར་པོར། ༡༧. སྤྱོད་
 པོར་པོར། ༡༨. སྤྱོད་པོར་པོར། ༡༩. སྤྱོད་པོར་པོར། ༢༠. སྤྱོད་པོར་པོར། ༢༡. སྤྱོད་
 པོར་པོར། ༢༢. སྤྱོད་པོར་པོར། ༢༣. སྤྱོད་པོར་པོར། ༢༤. སྤྱོད་པོར་པོར། ༢༥. སྤྱོད་
 པོར་པོར། ༢༦. སྤྱོད་པོར་པོར། ༢༧. སྤྱོད་པོར་པོར། ༢༨. སྤྱོད་པོར་པོར། ༢༩. སྤྱོད་
 པོར་པོར། ༣༠. སྤྱོད་པོར་པོར། ༣༡. སྤྱོད་པོར་པོར། ༣༢. སྤྱོད་པོར་པོར། ༣༣. སྤྱོད་
 པོར་པོར། ༣༤. སྤྱོད་པོར་པོར། ༣༥. སྤྱོད་པོར་པོར། ༣༦. སྤྱོད་པོར་པོར། ༣༧. སྤྱོད་
 པོར་པོར། ༣༨. སྤྱོད་པོར་པོར། ༣༩. སྤྱོད་པོར་པོར། ༤༠. སྤྱོད་པོར་པོར། ༤༡. སྤྱོད་
 པོར་པོར། ༤༢. སྤྱོད་པོར་པོར། ༤༣. སྤྱོད་པོར་པོར། ༤༤. སྤྱོད་པོར་པོར། ༤༥. སྤྱོད་
 པོར་པོར། ༤༦. སྤྱོད་པོར་པོར། ༤༧. སྤྱོད་པོར་པོར། ༤༨. སྤྱོད་པོར་པོར། ༤༩. སྤྱོད་
 པོར་པོར། ༥༠. སྤྱོད་པོར་པོར། ༥༡. སྤྱོད་པོར་པོར། ༥༢. སྤྱོད་པོར་པོར། ༥༣. སྤྱོད་
 པོར་པོར། ༥༤. སྤྱོད་པོར་པོར། ༥༥. སྤྱོད་པོར་པོར། ༥༦. སྤྱོད་པོར་པོར། ༥༧. སྤྱོད་
 པོར་པོར། ༥༨. སྤྱོད་པོར་པོར། ༥༩. སྤྱོད་པོར་པོར། ༦༠. སྤྱོད་པོར་པོར། ༦༡. སྤྱོད་
 པོར་པོར། ༦༢. སྤྱོད་པོར་པོར། ༦༣. སྤྱོད་པོར་པོར། ༦༤. སྤྱོད་པོར་པོར། ༦༥. སྤྱོད་
 པོར་པོར། ༦༦. སྤྱོད་པོར་པོར། ༦༧. སྤྱོད་པོར་པོར། ༦༨. སྤྱོད་པོར་པོར། ༦༩. སྤྱོད་
 པོར་པོར། ༧༠. སྤྱོད་པོར་པོར། ༧༡. སྤྱོད་པོར་པོར། ༧༢. སྤྱོད་པོར་པོར། ༧༣. སྤྱོད་
 པོར་པོར། ༧༤. སྤྱོད་པོར་པོར། ༧༥. སྤྱོད་པོར་པོར། ༧༦. སྤྱོད་པོར་པོར། ༧༧. སྤྱོད་
 པོར་པོར། ༧༨. སྤྱོད་པོར་པོར། ༧༩. སྤྱོད་པོར་པོར། ༨༠. སྤྱོད་པོར་པོར། ༨༡. སྤྱོད་
 པོར་པོར། ༨༢. སྤྱོད་པོར་པོར། ༨༣. སྤྱོད་པོར་པོར། ༨༤. སྤྱོད་པོར་པོར། ༨༥. སྤྱོད་
 པོར་པོར། ༨༦. སྤྱོད་པོར་པོར། ༨༧. སྤྱོད་པོར་པོར། ༨༨. སྤྱོད་པོར་པོར། ༨༩. སྤྱོད་
 པོར་པོར། ༩༠. སྤྱོད་པོར་པོར། ༩༡. སྤྱོད་པོར་པོར། ༩༢. སྤྱོད་པོར་པོར། ༩༣. སྤྱོད་
 པོར་པོར། ༩༤. སྤྱོད་པོར་པོར། ༩༥. སྤྱོད་པོར་པོར། ༩༦. སྤྱོད་པོར་པོར། ༩༧. སྤྱོད་
 པོར་པོར། ༩༨. སྤྱོད་པོར་པོར། ༩༩. སྤྱོད་པོར་པོར། ༡༠༠. སྤྱོད་པོར་པོར།

གངས་ཀྱང་བའི་སྒྲིན་ཡོད། མི་བཟང་མགོན་པོ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་བཅམས་པའི་《ཐུ་
 བག་ཆོས་འབྱུང་》ལས། རྒྱལ་པོ་སུམ་ཅུ་མ་དུག་གི་སྤྱི་ལོ་བཅུ་མས་གངས་པོ་
 ༥༧༩ཡིན་པར་བཤད་ཀྱང་། འདིར་རང་རྒྱལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མཁས་པ་སྟེ་ཞབས་
 རྒྱན་མེན་མེན་(范文澜)གྱིས་བཅམས་པའི་《ཡུང་གོ་ཡུང་ཉི》(中国通
 史)དཔེ་དེབ་དང་པོའི་ནང་འཁོད་པ་ལྟར་གྱིས་པ་ཡིན་གོང་གསལ་རྒྱུ་
 རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་བཞིས་ལོ་གྲངས་༥༩༩རིང་སྤྱི་དབང་བཟུང་
 བའི་རྒྱུ་རྒྱལ་པོ་དེར་ཁྱེད་ཆེད་(ཆུན་ཆེད་)རྒྱུ་རབས་དང་། རྒྱུ་གོ་རྒྱུ་
 རབས་གཉིས་སུ་སྒྲི་ཞིང་། རྒྱུ་གོ་རྒྱུ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་པོ་རྒྱུ་མིང་
 ཡང་གི་ཁྱིམ་དང་པོ། རྒྱུ་མིང་གོང་གི་ལོ་༥༧༠—རྒྱལ་པོ་བཅུ་བཞི་པ་རྒྱུ་ཡོན་
 ཡང་གི་ཁྱིམ་དང་པོ། རྒྱུ་མིང་གོང་གི་ལོ་༥༧༥པར་གྱི་རྒྱུ་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་ཁྱེད་
 ཆེད་རྒྱུ་རབས་ཡིན། རྒྱུ་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་ཡུང་གོའི་རྒྱུ་ཆོག་ལས་དེ་ཐུན་གཤམ་ལམ་
 ལུགས་ནས་བཀའ་བཞུགས་ཀྱང་འཛིན་སྒྱུ་ཆོག་ལས་སུ་འབྱུང་སྟེ་གོ་འཁྱོ་བའི་རྒྱུ་
 རྒྱལ་པོ་གི་ཡིན། རྒྱལ་པོ་བཅུ་བཞི་པ་རྒྱུ་ཡོན་ཡང་གི་ཁྱིམ་དང་པོ་རྒྱུ་མིང་
 གོང་གི་ལོ་༥༧༥པར་རྒྱུ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་པོ་ལོ་ལྟོགས་རྒྱལ་པོ་པོ་
 ཆུན་འབའ་འབྱུག་བྱས་མཐར། ཆོས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྒྲིན་ཆེན་ཉེ་རྒྱུ་མིང་ནི་སྤྱི་
 ཡོད་འབྱུང་བྱས་ཉེ་ཆོས་རྒྱལ་ཁབ་བཅུ་གསུམ་པ་ནས་རྒྱུ་མིང་གོང་གི་ལོ་༩༩༩ལོར།
 ཆོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཆོན་ཉི་ཤོད་གིས་ཡུང་གོ་ཡོང་ས་ཆོག་ལས་གཅིག་རྒྱུང་མ་
 བྱས་པའི་བར་གྱི་རྒྱུ་རྒྱལ་པོ་དེར། ཡུང་གོའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཡུན་གོའི་རྒྱུ་རྒྱལ་
 ཟེར། ཡུན་གོའི་རྒྱུ་རབས་རིས་འཛིན་བྱེད་སྤངས་མི་འདྲ་བ་ཁ་ཤས་འདུག་
 ཀྱང་འདིར་མ་གྱིས། རྒྱུ་རྒྱལ་པོ་འདིའི་ཁྱེད་ཆོས་གཙོ་བོ་ནི། དེ་སྒྲིན་རྒྱུ་
 རྒྱུང་ལམ་ལུགས་ཀྱིས་དབང་རྒྱུང་བྱས་པ་དེ་ཡི་ཆབ་དུ་བྱིས་རྒྱུང་ལམ་ལུགས་ཀྱི་
 རྒྱུ་ཆོག་ལས་ཆོག་ལས་པ་དང་། ས་བདག་ལམ་རིམ་གསར་དུ་ཐོན་པའི་འགོ་ཆོག་ལས་
 པ། རྒྱུ་རྒྱུང་གཅིག་ལས་ས་ཁོང་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་དེའི་ཆབ་བྱིས་རྒྱུང་
 གཅིག་ལས་ས་ཁོང་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་ཀྱིས་བྱས་པ། ལྷག་པར་དུ། རྒྱུ་

ཆོག་སྐུ་ལ་གཤེད་པུ་ལ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞི། རྒྱལ་པོ་ལ་རྒྱལ་ཕྱན་ཆོས་སྐུ་ལ་ཆོད་འཇིན་
བྱུང་པའི་རྒྱལ་པོ་མོར་བའི་ཆོག་ རྒྱལ་ཕྱན་དང་སྐུ་ལ་གནས་ཀྱི་དཔལ་ལ་འབྱུང་
འཕེལ་རྒྱལ་ཆེ་རྒྱུ་མོར་ནས་རྒྱལ་ཕྱན་རྒྱལ་པོ་ཕན་ཚུན་བར་མོ་༡༢༩པོར་དཔག་
འབྱུག་བྱས་ཞིང་། དེའི་ནང་ནས་ཆོས་སྐུ་ལ་ཕྱན་བཟུང་པོར་པ་ནི།
རྩ་ནས་ཀྱི་དཔེ་ལ་རྒྱུད་དུ་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་ཞི། རྒྱལ་ཁོས་དང་ཐག་ཉེ་བར་རྩན་
རྒྱལ་ཁབ། རྒྱལ་ཁོས་ལྷ་པོར་རྒྱལ་ཁབ། དེ་གཞིས་ཀྱི་དཔེ་ལ་རྒྱུ་ཞིང་། བར་
ཆོག་སྐུ་ཆོས་རྒྱལ་ཁབ། ཆོ་ཆོག་སྐུ་ཆོས་རྒྱལ་ཁབ། རྒྱལ་ཆོག་སྐུ་རྩན་དང་
མེད་གཞིས་དང་ཐག་ཉེ་སར་ཆོས་རྒྱལ་ཁབ། རྒྱལ་ཆོག་སྐུ་ལྷ་པོར་རྒྱལ་ཁབ།
ཡར་བྱུང་ཁོས་ཡན་རྒྱལ་ཁབ་ཞི། རོ་རྒྱལ་ཆོག་པུ་བཟུང་ནས། བཅོན་བཟུང་
མེར་ཞིང་། ཆོས་ལྷ་ཆོད་མ་ཆོས་ཉི་ཉོད་གི་རྒྱལ་ལྷ་ཆོད་མ་ཉི་མ་བཞིན་གནོར་
ནས་ལྷ་ཆོད་པོར་སྐུ་ཆོག་སྐུ་ཆོག་ཉི་ཉོད་གི་རྒྱལ་ལྷ་ཆོད་མ་ཉི་མ་བཞིན་གནོར་
པོར་ཡོད་ཆོག་འཇོག་མེད་པས། མེད་སྐུ་ལ་ཡོད་ཆོག་ཆོག་ལ་ཡོད་ཆོག་
བཅོས་སྐུ་ལ་ཡོད་ཆོག་《ཡུང་གྱི་ཡུང་ཉི》ཆོད་བཟུང་གནད་བཅུས་བྱས་པ་ཡིན།
རྒྱུ་ལྷ་ཆོག་ཆོག་ཆོས་དཔེ་དཔེ་དཔག་ལ་གཞིགས་པར་བྱ།

(༡༢)ཆོན་ཉི་ཉོད། (ཁོར་མ་ཆོན་ཉི་ཉོད)(秦始皇)ལྷ་པོར་ཆོན་
ལྷ་པོ་༩༥༧—༩༧༠བར་རྒྱལ་ཁོར་དཔེ་ལྷ་ཆོན་པས་འཇིན་མིང་ལ་དཔེ་ལྷ་ཆོན་གྱི་
ཟུང་། སྐབས་དེར་གསར་དུ་དང་བའི་ཞིང་བདག་བྱས་པེ་མ་ལྷ་ཆོད་མཁས་
པ་ཞིག་དང་། རྒྱལ་ཁོ་གཅིག་ལྷ་པོར་ཆོད་ཆོད་ཀྱི་ཁོར་མ་དང་པོ་དེ་ཡིན། ཁོར་
གི་རྒྱལ་སྐབས་དེའི་ལྷ་ཆོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཆོད་ཞི། བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཇིན་ཀྱི་རྒྱལ་
ཕན་མང་པོས་སྐོར་སྐོར་བཟུང་དང་སང་བཅོན་བྱས་ཏེ་ཕན་ཚུན་ཡུན་
པོར་དཔག་འབྱུག་བྱས་པ་ནས་གཅིག་ལྷ་པོར་ལྷ་ཆོག་སྐུ་ལྷ་པོར་སྐབས་ཡིན་པ་
དང་། བཅོན་གཤེག་ལམ་ལྷ་ཆོག་སྐུ་ལ་གནོར་ནས་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་
འཇིན་ཀྱི་ཆོན་ཆོད་འཕེལ་བ་སྐོར་བཅོན་དང་ཁོར་འཕེལ་འཁྱོད་པའི་རྒྱལ་སྐབས་
ཉིག་བྱུང་ཡིན། ཁོར་དུ་བཟུང་པ་ལྷ་ཆོད་ལྷ་ཆོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྐབས་ལྷ་ཆོད་དང་།

ཐུའུ་མི་ ཡན། ཉན། གཏོ། མེ་བཅས་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱོད་ས་ཆེན་བདུན་པན་
 ཚུན་དམག་འཐབ་བྱས་ཏེ་ས་ཆ་དང་མི་མེར་འསྲོག་རེས་རྒྱན་མི་ཆད་པར་བྱས་
 པའི་ནང་ཚུགས་གཉིས་ཀའི་མཆོན་ཆ་ལ་ལེགས་བཅས་བྱུང་ཆེན་དམག་འབྲུག་
 བེངས་རེའི་ནང་མི་བྱི་སྤྱོད་མང་པོ་མི་ཆས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་
 གཞན་ལ་དཔུང་འབྲུག་བྱས་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་ཁབ་དེས་པམ་པའི་རྒྱལ་
 ཁབ་ཀྱི་ས་ཁུལ་ལ་སྤེལ་ས་སྐབས་ཞིང་ཁའི་ལོ་རྟག་འབྲེག་པ་དང་། མིང་སྤོང་
 གཅོད་པ། མཁར་རྫོང་བཞེག་པ། རྫོུགས་འཕྲོག་ཁྲིར། མི་མེར་གསོད་བྱུང་
 པ་རྣམས་བསད། རྣག་མ་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་བྲན་གཤོག་བྱེད་དུ་བཅུག་པ།
 ཁ་གཏད་རྒྱལ་ཁབ་ལས་རྒྱལ་ཁབ་ཐོབ་ཆེད་མི་དམངས་ཀྱི་རྒྱ་ཚོར་དང་སྤྲོག་ལ་མ་
 བསྟོས་པར་མཛོན་སྤུམ་འཛེམ་མེད་ཀྱིས་རྒྱ་རགས་ཀྱི་ཁ་བརྒྱལ་ནས་ཤོར་ཁྲིར་
 བརྒྱབས་པ་དང་། ས་ཞིང་བརྒྱབས་ནས་ཞིང་ཤོར་མང་པོ་ས་སྤོང་དུ་བརྒྱུར་བ་
 རོགས་བྱས་པ་རེད། རྒྱལ་ཕན་མང་པོས་པན་ཚུན་ཡུན་རིང་དམག་འབྲུག་བྱས་
 པའི་ཆེན་གྱིས་རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་དང་རྒྱ་ཆོགས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལ་འཛིགས་
 རྒྱང་ཆོབས་ཆེན་བསྐུལ་བ་དེས། རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་དང་། གསར་དར་ཞིང་
 བདག་གྲལ་རིམ་ཁག་གཅིག་གིས་ཀྱང་རྒྱལ་ཕན་རྒྱལ་པོ་སྤོང་ས་ཤོར་ས་བཅད་
 བཟུང་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་མཁྱེན་བསྐུལ་ནས་གཅིག་ཁྱུང་ཡོང་བའི་རེ་འདུན་
 འདོན་གྱི་ཡོད་པ་དེས། བོང་མ་ཆེན་ཉི་ཉོང་གིས་ཀྱང་གོ་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་
 ལྟར་བྱས་པའི་ལས་རྟོན་ལེགས་འབྲུབ་ཡོང་བའི་ཆ་ཆེན་བསྐྱུན་པ་རེད། བོང་མ་
 ཆེན་ཉི་ཉོང་གིས་སྤྱིད་དབང་བཟུང་དུས་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལས་ལོན་མེད་པས་ཆེན་
 རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ལྟར་ན་རྒྱལ་པོ་ལོ་རྟེ་ལྷ་ཆ་གཉིས་ལ་མ་སྤེལ་བར་དུ་
 སྤྱིད་ཀྱི་དབང་ཆ་དངོས་སུ་བདག་གཉེར་བྱས་མི་ཆོག་པ་ཡིན་པས། སྐབས་དེར་
 ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབང་ཆ་སློན་ཆེན་ལུང་ལུ་མེས་བཟུང་ཡོད་པ་དང་། ཁོ་པ་ནི་
 བཀའ་བཞུད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་ལམ་ལུགས་གསར་པར་མི་དགའ་ཞིང་། བྲན་
 གཤོག་བདག་པོའི་ལམ་ལུགས་སྤར་གསོ་བྱེད་འདོད་ཡོད་མཁན་ཡིན་པ་དང་།

ཁོ་ལ་ཕྱུང་ཕྱུར་ཕྱེད་མཁན་མང་ཞིང་སྟོབས་འབྱོར་ཆེ་བའི་སྟོན་ཆེན་ཞིག་ཡིན་
 པར་བརྟེན་ལུང་ལྷ་མོ་ཆོག་མཁུ་ཁག་དེ་མ་གཏོར་ན་གོང་མ་ཆེན་ཏི་ཏོང་གི་ཆབ་
 སྲིད་ལམ་ཚུགས་ལག་ལེན་བཟུར་མི་ཐུབ་པའི་གནས་ཚུལ་ཆབ་ས་ཆེན་དེའི་
 མདུན་དུ་མེམས་ཐག་ཆོད་པོ་སྟོན་མཁུ་ལུང་ལྷ་མོ་དང་ལའོ་ཡའི་ཆོག་མཁུ་ཁག་གིས་
 སྲིད་འབྱོར་བཟུངས་པའི་ཐིང་འབྲུག་སྟེང་འཇགས་བཏང་ཞིང་། ཁོ་ཆེད་
 ཚུགས་གཏོགས་ཆོང་མ་ཕྱ་ཐབས་ལྟ་ཆོག་མཁུ་ལྷ་སྟོན་མཁུ་ཁག་དེ་མ་གཏོར་། ལྷ་ལྷ་
 རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཡོང་སྟེ་གཏན་སྟོན་ཕྱེད་པའི་སྟོན་པོ་མི་མི་དང་།
 མེ་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཡོང་བའི་མེ་མིའི་གཞིས་ལྷི་བསམ་འཆར་དང་ལེན་བྱས་ཏེ་ཆེན་
 རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཕན་ཐོག་མེད་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་ཅིན་རྒྱལ་ཁབ་མི་ནང་གི་དབྱེ་བ་
 མེད་པར་དཔོན་པོའི་གོ་གནས་སྟེང་དེ་མ་ཆོང་ཆེན་བྱས། ལས་དོན་སྟུང་སྐབས་
 གཤམ་འོག་གི་སྟོན་པོ་མཁུ་པ་ཆོད་བསམ་འཆར་ཉན་འཛིག་བྱས་པ་བཅས་
 ཕྱེད་ལྷི་ཡོད་པ་རེད། གན་གོའི་དུས་མཚུགས་དུ་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་དང་རྒྱལ་ཁབ་
 སྟུག་པོའི་བར་ཡང་ཡང་དམག་འབྲུག་བྱུང་བ་དང་། སྐབས་དེར་རྒྱལ་ཁབ་སྟུག་
 པོས་ཡང་ཡང་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ནས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ལ་འཕྱོག་ཆོལ་ཕྱེད་ལྷི་ཡོད་
 པས། མཉམ་འབྲེལ་དེ་གཏོར་མ་ཐུབ་ན་རྒྱལ་ཁབ་ཐོབ་ཐབས་མེད་པ་མ་ཆོང་ནས་
 ཁག་ཏད་རྒྱལ་ཁབ་སྟུག་པོའི་བར་དུ་དབྱེན་སྟུར་དཀྲུག་ཤིང་གིས་ཁ་བྱལ་ཏེ་མི་
 མཐུན་པར་བརྩོས་ཐོག་གཞི་ནས་རེ་རེ་བཞེན་གཏོར་བའི་སྲིད་རྒྱུས་ལག་ལེན་
 བྱས། སྤྱི་མའི་སྟོན་ལྷི་མོ་༡༩༥༠པར་དམག་དམུང་བཏང་ནས་ཐོག་མར་ཆེས་
 སྟོབས་ཞན་ཡིན་པའི་ཉན་རྒྱལ་ཁབ་གཏོར་ནས་མང་འོག་དུ་བཟུམ། སྤྱི་མའི་
 སྟོན་ལྷི་མོ་༡༩༩༠པར། གཏོར་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཕར་ཆོལ་མ་བྱས་གོང་དུ་ཆེ་རྒྱལ་ཁབ་
 ལ་མི་མངགས་ནས་གཏོར་རྒྱལ་ཁབ་དང་ཆེ་རྒྱལ་ཁབ་བར་དབྱེན་སྟུར་དང་།
 གཏོར་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལའང་དབྱེན་སྟུར་འགལ་ཟླ་བརྩོས་ཆེས་གཏོར་རྒྱལ་ཁབ་
 རྒྱགས་མེད་ཁེར་རྒྱུད་དུ་ལྷུས་སྟུ་བཅུག་ཅིང་། དེའི་སྤྱི་མོ་གཏོར་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཕུ་གེ་
 ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་གོ་སྐབས་དང་བཟུན་ནས་དམག་དམུང་བཏང་སྟེ་ཕར་ཆོལ་

བྱེད་ཐོང་པ་གཅིག་ལ་གཤེས་ཀྱི་ཁབ་མངའ་འོག་ཏུ་བཞུགས། ལྷོ་མོའི་རྩོན་གྱི་མོ་
 ༡༩༡མོར་དཔལ་དཔོན་པོར་ཐོན་གྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་དཔལ་དཔུང་བཟང་
 ལས་ཡན་ཀྱལ་ཁབ་ལ་ཤར་ཆོལ་བྱས་ནི་རྒྱུ་ཡིན་པ་འགྲིག་ཀྱིས། དེའི་ལྷོ་མོ་
 མེ་ཀྱལ་ཁབ་ལ་དཔལ་དཔུང་བཟང་ནས་ཆོལ་གཏོར་བྱས་པ་དང་མེ་ཀྱལ་ཁབ་
 མཆོག་བཟགས་ཀྱིས་ནི་མངའ་འོག་ཏུ་བཞུགས། ལྷོ་མོའི་རྩོན་གྱི་མོ་
 དཔལ་དཔོན་པོར་ཞིག་ཆོན་དང་། མིང་ལྷོ་གཅིག་གིས་ལྷོ་མོའི་དཔལ་དཔུང་གི་
 རྒྱུ་བཟང་ནས་ཐུབ་ཀྱལ་ཁབ་ལ་ཤར་ཆོལ་བྱས་པས་མོག་མཐོར་ཀྱལ་ཁབ་ལ་ཤར་
 ཆོལ་བྱས། རྒྱུ་ལྷོ་ཀྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་དཔོན་པོར་ཐོན་གྱིས་ཆོལ་ལན་
 བཞུགས་པས་ཤམ་ཞེས་ཆོན་པོ་བྱས་ཀྱི། ལྷོ་མོར་དཔོན་པོ་བྱས་མིན་པའི་
 དཔལ་དཔོན་ཆོན་པོ་མཆོག་གིས་ལྷོ་མོའི་དཔལ་དཔུང་གི་ཏུག་ཅུ་ཆམ་པ་
 བཟང་ནས་ཐུབ་ཀྱལ་ཁབ་མངའ་འོག་ཏུ་བཞུགས་ནི་ཀྱལ་པོ་གཙོ་བོ་བཞུང་བྱས།
 ལྷོ་མོའི་རྩོན་གྱི་མོ་༡༩༩མོར། འོར་ཏུང་ལ་ཤར་ཆོལ་བྱས་ནི་པོ་མཆོག་པོ་ལྷོ་ན་
 པོའི་པོན་པོར་ཞིག་ཆོན་བཞུང་བྱས་ནས་ཡན་ཀྱལ་ཁབ་ཅུ་གཏོར་བཟང་། དེ་
 ལས་ལྷོ་མོར་པོའི་མཁུ་ལ་ཤར་ཆོལ་བྱས་ནི་པོ་མཆོག་པོ་ལྷོ་ན་པོའི་གཤེས་ཀྱལ་
 ཁབ་ཀྱི་པོའི་པོར་ཅུ་གཏོན་བཞུང་བྱས་ཤིང་། གཤེས་ཀྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩོགས་ཏུགས་
 རྩལ་འཕྲོ་ཅུ་གཏོར་བཟང་། དེའི་ལྷོ་མོ་༡༩༡མོར་ཤར་ཆོལ་ལྷོ་ན་པོར་བཞུང་
 བྱས་ནི་འཁོག་ཆོལ་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་གནས་ཀྱི་ལོག་ཅི་ཀྱལ་ཁབ་ཅུ་མེད་
 བཟང་ཀྱི། ཆིན་ཅི་ཅོང་གིས་ལྷོ་མོའི་རྩོན་གྱི་མོ་༡༩༠མོར་ཏན་ཀྱལ་ཁབ་མངའ་
 འོག་ཏུ་བཞུགས་པ་ནས་ལྷོ་མོའི་རྩོན་གྱི་མོ་༡༩༡མོར་ཆིན་ཀྱལ་ཁབ་གཏོར་ཤམ་
 བཟང་པའི་ཤར་ཏུས་ཏུག་མོ་བཅུ་ལས་མ་འཁོར་ཆིང་། ཀྱལ་ཏན་མང་པོས་
 བཅད་བཞུང་གིས་དཔལ་ལྷོ་མོར་པོའི་མིང་དཔལ་མཐུག་བཞུགས་ཀྱི། ཀྱུ་མི་
 རིགས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་གཅིག་ལྷོ་ན་པོའི་ཀྱལ་ཁབ་ཐོང་པ་དང་པོ་
 བཅུགས་ཤིང་། ཀྱལ་པོ་ཞིག་དཔུང་(དེར་པལ་ཏུ་འཕྲོ་མིས་ཞིག་ཆོན་གྱི་ཞིག་
 དཔུང་)ཤིན།

[illegible]

གཉིས་ཡོད་པ་དེས་གོང་མ་ལ་རམ་འདེགས་བྱས་ནས་ལས་དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་
 པ། ༡. ཐེ་མེ། དམག་དོན་གྱི་སྤྱི་བྱུང་དཔོན་ཆེན་ཡིན། དེས་གོང་མ་ལ་རམ་
 འདེགས་བྱས་ནས་དམག་དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ། ༢. རྩལ་ཤི་ཏེ་ཟླ། སློན་
 ཆེན་གཞོན་པ་ཡིན་ཅིང་། དེས་མིང་འཛིན་དཔོན་རིགས་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་ཞིབ་
 འཇུག་བྱེད་པ། ཆེན་དགུ་ནི། ཟུན་ཁྲང་། ལང་ཁྲང་ཡིན། ཐེ་མེ། ཐེ་ཟླ།
 ཐེན་ཐེ། ཉེན་ཁི། ཅུང་ཤིན། དཔོན་ཟླ། གྱི་སྤྱུ་ནེ་ཤི་བཅས་ཡིན། ༣. ཟུན་
 ཁྲང་། དེ་ནི་ཐེས་པོའི་མཆོད་ཁང་དང་། མཆོད་རྫོགས་བདག་གཉེར་བྱེད་
 མཁན་ཡིན་ཅིང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཐེ་ཤི་དང་། ཐེ་ཕུ་ཟེར་བའི་ཆེས་པ་དང་། ཐེ་
 དབྱི་ཟེར་བའི་སློན་པ། དཔོན་ཤི་ཟེར་བའི་ཤེས་ཡོན་ཅན་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། དེ་
 ཆོས་ལོ་རྒྱས་དང་། གནམ་རིག་སྐགས་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ནས་གོང་མའི་སྤྱི་འདྲི་
 ས་བྱེད་པ། ༤. ལང་ཁྲང་ཡིན། སོ་བྲང་ནང་གི་བདེ་འཇགས་སྤྱང་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་
 དོན་བྱེད་མཁན་ཞིག་ ༥. ཐེ་མེ། སོ་བྲང་གི་རྫོགས་བདག་གཉེར་བྱེད་མཁན།
 ༦. ཐེ་ཕུའུ། གོང་མའི་ཤིང་རྩ་འཁོར་ལོ་དང་རྩ་སྐགས་བདག་གཉེར་བྱེད་
 མཁན་ཞིག་ ༧. ཐེན་ཐེ། སྤྱི་བྱུང་བྱིམས་དཔོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་
 ཉེས་དོན་བྱིམས་ལུགས་ལ་བདག་གཉེར་བྱེད་མཁན། ༨. ཉེན་ཁིའུ། བྲངས་
 ཏུང་མི་རིགས་ཀྱི་འགོ་གཅོད་དང་། འཆམས་འདྲིའི་མི་ལྟེ་ལེན་སྒྲར་བདག་
 གཉེར་བྱེད་མཁན། ༩. ཅུང་ཤིན། གོང་མའི་བྱིམ་རྒྱུད་ལས་དོན་སྒྲར་ལ་
 བདག་གཉེར་བྱེད་མཁན། ༡༠. དཔོན་ཟླ། རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་དཔུ་ཁྲལ་བསྟུ་ཡེན་
 དང་། ལག་ཤེས་བརྗོད་ལས་སྐགས་བདག་གཉེར་བྱས་ནས་སོ་བྲང་ནང་གི་མཁོ་
 སྤྱང་བྱེད་མཁན། ༡༡. གྱི་སྤྱུ་ནེ་ཤི། བོར་སྤྱིད་ཀྱི་སྤྱི་བྱུང་དཔོན་ཆེན་ཡིན་
 ཞིང་། དེ་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་བོར་སྤྱིད་ལས་དོན་ལ་བདག་གཉེར་བྱེད་མཁན་ཡིན་
 པ་བཅས་རེད། དེ་མཚུངས་དེ་རྩོན་རྒྱལ་སླན་མང་པོས་ས་ཁོངས་བཅད་བཟུང་
 བྱེད་པའི་ལམ་ལུགས་གཏོར་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་ཅུན་དང་ཞན་གྱི་ལམ་ལུགས་
 བཅུགས་ཡོད་པ། ཐོག་མར་འཇུགས་སྐབས་ཅུན་སྤམ་ཅུ་སྤྱུག་ཡོད་པ་དང་།

རྗེས་སུ་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་བར་འཕར་ཡོད། ཅུན་རེར་ཅུན་དཔོན་རེ་བསྐྲོས་
ནས་དེས་ཅུན་གྱི་རིམ་པའི་སྲིད་འཛིན་དོན་དམ་དང་། སྡེ་དཔོན་བསྐྲོས་ནས་
དེས་ཅུན་གྱི་རིམ་པའི་དཔག་དཔོན་བདག་གཉེར་དང་ཆན་ཡུས་ཀྱི་བསྐྲོས་ནས་
དེས་ཅུན་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིམས་དོན་ཞིབ་དཔྱད་དོན་དམ་བྱེད་པ་ཡིན། ཅུན་གྱི་
འོག་ཏུ་ཞན་རིམ་པའི་ལས་ཁུངས་བརྒྱགས་ཏེ་ཞན་དཔོན་གྱིས་ཞན་གཅིག་གི་
སྲིད་འཛིན་བདག་གཉེར་དང་ཞན་མེས་ཞན་གྱི་རིམ་པའི་དཔག་དོན་དོན་དམ་
བྱེད་པ། ཞན་ཁྲིན་གྱིས་ཞན་རིམ་པའི་ཁྲིམས་ལྷགས་དོན་དམ་བྱེད་པ་ཡིན།
ཞན་གྱི་འོག་ཏུ་ཤར་གི་རིམ་པའི་སྲིད་འཛིན་ལས་ཁུངས་བརྒྱགས་ཏེ། ཤར་རེར་
སན་ལའོ་ཞེས་ཆན་པོ་གསུམ་བསྐྲོས་ནས་དེས་མི་ལ་གོ་བསྐྲོན་སྒྲོབ་གསོའི་ལས་ཀ་
བྱེད་པ་དང་། སྡེ་བསྐྲོས་ནས་དེས་ཁྲིམས་དང་། དཔྱ་ཁྲལ། ཏུ་ལག་བཅས་
གྱི་ལས་ཀར་བདག་གཉེར་བྱེད་པ། དབྱིག་ཆའོ་བསྐྲོས་ནས་དེས་ཉེས་དོན་རྟོག་
ཞིབ་དང་འཛིན་བརྒྱུད་གི་ལས་དོན་སྒྲོབ་པ་ཡིན།

ཤར་གི་ཐོག་ཏུ་ཐིན་བརྒྱགས་ཏེ། ཤར་གཅིག་ལ་ཐྱིར་བཏར་དུ་ཐིན་བརྒྱ་
ཡོད་པ་དང་། ཐིན་རེར་ཐིན་གར་རེ་ཡོད་ཅིང་། ཐིན་གྱི་འོག་ཏུ་མིས་བརྒྱགས་
ཡོད་པ་ཐྱིར་བཏར་དུ་ཐིན་གཅིག་ལ་མིས་བརྒྱ་ཡོད་པ་དང་། མིས་རེར་མིས་
ཐིན་རེ་བསྐྲོས་ཡོད། དེ་འདྲ་བའི་ཅུན་ཞན་ལམ་ལྷགས་དེས་བཀས་བཤོད་རྒྱུད་
འཛིན་གྱི་སྒྲིཊ་ཆོགས་ནང་ས་ཞིང་སྐར་ལ་དབང་བའི་ལམ་ལྷགས་ཀྱིས་སྐར་གཞི་
བྱས་པའི་ཞིང་ཐུན་བདག་པོའི་དཔལ་འཕྱོར་གཉེས་འོས་འཆམས་ཡོང་གི་ཡོད་
པར་བཞེན་རང་རྒྱལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་བཀས་བཤོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་རབས་
ཆང་མས་ལམ་ལྷགས་དེ་རྒྱན་འཛིན་བྱས་ཏེ་ལོ་ཉིས་སྟང་ལྷག་ཙམ་རིང་ལ་ལག་
ལེན་དུ་བསྟར་བ་ཤིང་། ད་དུང་ས་ཞིང་གི་ལམ་ལྷགས་ཐང་། སྒྲིཊ་ལོ་རྒྱུན་གྱི་ལོ་
༡༧༩༥ར། ཤོང་མ་ཆིན་ཏི་ཏོང་གིས་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་མི་མེར་ནམས་ལ་རང་ཉིད་
ལ་དངོས་ཡོད་ཀྱི་ས་ཞིང་གར་ས་འཕོར་སྐྱས་བསྐྱངས་མེད་པར་གོང་ཁྱས་བྱེད་
དགོས་པའི་བཀའ་བྱུང་བ་བསྒྲགས་ཏེ། ས་ཞིང་གི་གར་ས་ཆད་ནམས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་

[illegible]

གནོད་པར་བྱས་ཆེན་པོ་བཞག་ཡོད། འོན་ཀྱང་དུས་མཚུངས་སུ་ཁྱལ་
 ཡོངས་མི་དམངས་ལ་གཙུག་ལྗོངས་དང་བསྐྱེད་ཆོས་གནོད་པའི་ཆད་གཞི་ནི་དེ་
 སྔོན་གྱི་ཁྱལ་རབས་རིམ་གྱི་ལས་ལྷན་པ་མ་གཏོགས་ཆུང་བ་མིན་ལྷག་པར་ཆེན་
 ཁྱལ་རབས་དེ་ཁྱལ་རབས་གཉིས་དང་། དུས་ལུན་གྱི་མོའི་ཁོང་གི་ལོ་ ༡༩༤—
 ༡༩༥༠ བར་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་གཅིག་ལས་གནས་པ་ཐུབ་པར་ཅ་མེད་དུ་མོང་བ་མེད།
 དེའི་རྒྱ་ཁྱོན་གཙོ་མོ་ནི་སྐབས་དེའི་ལམ་ལུགས་གསུམ་པ་དེའི་དབང་གིས་ལྷན་པ་
 མིན་པར། རང་ཉིད་ལ་མི་དྲན་དབང་ཐོབ་ཆེས། མི་དྲན་བང་ཐོབ་དང་། ལ་ལྷན་
 ཐོབ་ཀྱིས་ལྷན་པ་ལྷན་པ་རིམ་པོ་འཇུགས་སྐྱོན་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་ནང་རྒྱ་ཆེའི་
 རལ་ཆོལ་མི་དམངས་ཀྱངས་ལས་འདས་པ་མནར་གཅོད་དང་ལྷན་པ་མཐུལ་ཆད་
 མེད་ཆུང་ས་པའི་རྒྱན་གྱིས་ལར་ལངས་ནས་ཁྱེད་མོག་བྱས་ཏེ་གནོད་པ་དེ་ཡིན་པ་
 ལས་ཀྱི་ལྷན་པ་གྱི་སྤེལ་ཡོན་ཅན་གཤོད་རྒྱ་ཁྱོང་དྲགས་པ་དང་། རིག་གཞུང་
 དཔེ་དེ་བ་མེར་བཞེགས་གནོད་རྒྱ་ཁྱོང་དྲགས་པ་མོགས་ལས་ལྷན་པ་མིན། ཁོང་
 མ་ཆིན་ཏི་ཏོང་གིས་ཁོང་མ་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོ་ཉེ་མཐར་གྱི་མོའི་ཁོང་གི་ལོ་ ༡༩༦༠ ལོར།
 རྒྱ་ཆོས་ལྷན་པ་མིང་ལ་རྒྱ་ཞེ་བ་དུ་མོང་ནས་མིན་ཡོན་ཅན་དུ་མེད་པར་དུས་ནད་
 སྤུངས་ཆེ་བ་པ་ལའི་ནང་དུ་ཆེའི་མིན་མེར་འདས་ཤིང་། གཏུང་དུས་རིམ་མིས་
 དུན་དུ་སྤེལ་ཡོད། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཆམས་ཐོད་ཡིག་དུ་འཁོད་པ་དེ་སྔོན་མ་
 མཐོང་བས། རྒྱ་ཞེ་བས་སྐྱོན་ཆེན་ལན་གྱིས་བཅམས་པའི་རྒྱ་ཡིག་《ཡུང་གོ་ཐུང་
 ཏི་》ཆེར་བའི་དཔེ་དེ་བ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་ནས་གནད་བཅུས་བྱས་པ་ཡིན།
 (༡༩༠) ཏན་ཀའོ་ཐུང་། (ཏན་ཁྱལ་རབས་ཀྱི་ཁོང་མ་དང་པོ་ཏན་ཀའོ་
 ཅུ་ལུ་མུ་པར་) གྱི་མོའི་སྔོན་གྱི་ ༡༩༤— ༡༩༥༠ ལོའི་བར་གྱི་མི་ཡིན། རྒྱུས་ལུས་
 དེང་སང་གི་ཅང་སྤུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་མེའི་(市) རྫོང་ཡིན་ཅིང་། རྒྱུས་ཐུངས་ཞིང་
 པ་ཡིན་པས་ཞིང་པ་གལ་རིམ་གྱི་ལྷན་པ་མཐུལ་གསལ་ཤར་སྤེལ་པར་མ་ཐད།
 ཁང་གི་རིམ་པའི་མིན་ཡུང་གི་ལས་ཀྱི་ལོ་ལྷན་པ་པད་ག་གལ་རིམ་གྱི་
 ཆབ་ཀྱིད་མོག་གི་དབང་རྒྱུ་ཐུབ་པ་ལྷན་པ་ལས་པོར་སྤེལ་གྱི་ཡོད་པས། ཆིན་

རྒྱལ་རབས་ལ་རྩོམ་ཕྱེད་པའི་བྱུ་ལངས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ལ་ཞུགས་ནས་དེའི་
 འགོ་བློད་ཀྱང་བྱས། དེ་རྩོན་ཆེན་རྒྱལ་རབས་བཅུགས་པ་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་
 བྱལ་འབབ་ཐེངས་དང་། དམག་བྱལ་རྒྱུགས་རྒྱུ་མེད་པ། མོ་བྱང་གསར་པ་དང་།
 བང་སོ་རྒྱག་པའི་ལས་བྱལ་གསར་པ་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་དབང་གིས་རྒྱ་ཆེའི་ངལ་
 ཚོལ་མི་དམངས་ལ་གནོད་འཆེ་ཆབས་ཆེན་ཕྱག་པ་དང་དུས་མཆུངས་སུ་རྒྱ་
 ཆོགས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་ལའང་ཆབས་ཆེ་བའི་གཏོར་བཤེག་བཏང་ཞིང་། གཤམ་རིམ་
 འགལ་བ་ཡང་རྫོང་ར་ཅན་དུ་བྱུར་ཏེ། རྒྱ་མའི་རྩོན་གྱི་༡༠ལའི་རྒྱ་ཡུལ་ར་
 རུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཁིང་པའི་འགོ་བློད་སྤེལ་ཏེ་ཕྱ་གོང་གཉིས་ཀྱི་འགོ་བློད་
 འོག་ཡང་བྱིང་(དེང་སང་རྟོ་ནན་ཁིང་ཆེན་གྱི་ཏིང་ཕེང་)དང་། ཡང་ཁ་(དེང་
 སང་རྟོ་ནན་ཁིང་ཆེན་གྱི་ཐའི་ཁང་)ཕྱགས་ཀྱི་ཁིང་པ་དང་ཉ་པ་སྟགས་ཀྱི་འགོ་
 བློད་ནས་བྱུ་ལངས་ཕྱེད་པའི་དར་ཆ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་དར་སྟགས་ཁག་གི་ཁིང་
 པས་དང་ལེན་བྱས་ཏེ། སྤེལ་རྒྱུ་(དེང་སང་རྟོ་ནན་ཁིང་ཆེན་གྱི་རྟོ་འཕྲུ་
 རྒྱུ་)ལ་ཀྱང་མའི་ཕྱ་རྒྱུས་ཐོག་ཐེངས་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཁིང་པའི་གསར་བཟུང་
 སྤྱིད་དབང་བཅུགས། ཡིན་ནའང་ཁིང་པའི་བྱུ་ལངས་ལས་འགུལ་ནང་དུ་
 གཡོ་འཛུལ་བྱས་པའི་སྟེར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་དུག་གི་བཟན་གཡོག་བདག་པོ་རྟག་འཕྲོ་
 རྩམས་ཀྱིས་གཏོར་བཤེག་བཏང་བའི་འོག་བྱུ་ལངས་ཀྱི་དམག་དཔུང་ལ་
 ཐེངས་མང་པོར་ཕམ་ཉེས་བྱུང་བར་མ་ཟད། མཐར་ཁིང་པའི་འགོ་བློད་པ་སྤེལ་
 ཏེ་ན་ཡང་འཛིན་བཟུང་ཐེབས་ཏེ་བཀོངས་ཤིང་། ཕྱ་གོང་ཡང་རང་སྟག་དོར་བ་
 རེད། འོན་ཀྱང་ཁོ་ཆོས་སྤར་བའི་བྱུ་ལངས་ཀྱི་མེ་ཐུ་དེ་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ས་
 གནས་མང་པོར་བྱུང་བར་བརྟེན། ཁང་ཡུས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་ཅང་ཏུང་
 (སྤུ་ནན་བྱུ་ལྷ་རྒྱུ་)ས་བྱུ་ལྷ་བྱུ་ལངས་དམག་དཔུང་དང་མེུ་པ་
 གིས་འགོ་བློད་བྱས་པའི་རྒྱུང་ཕེའི་(སྤུ་ཕེའི་རྒྱུང་གི་ས་བྱུ་)ས་བྱུ་ལྷ་ཁིང་
 པའི་བྱུ་ལངས་དམག་དཔུང་གཉིས་ཆེན་རྒྱལ་རབས་ལ་རྩོམ་ཕྱེད་པའི་གཙོ་
 བྱུགས་དམག་དཔུང་ཡིན་ཞིང་། དམག་དཔུང་དེ་གཉིས་དང་། རྟག་པར་དུ་

ནྟ་པེའི་ཐིང་ཤང་དམག་འཐབ་ནང་ཞང་ཡུས་ཀྱིས་སྒྲེ་བྲིད་པའི་དམག་དབུང་
 དེས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཙུག་ཀྱི་དམག་དབུང་ལ་སྐོལ་ལན་རུས་ལྡན་བསྟོགས་
 ཏེ། ཐག་ཆོད་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཐོབ། སྤྱི་མའི་གོང་གི་༡༠༨ལོའི་
 ཟླ་༡༠པར། ཨིའུ་པང་གིས་འགོ་བྲིད་པའི་དམག་དབུང་གིས་ཞན་དབུང་
 བཤམས་བྱས་ནས་ཆེན་རྒྱལ་རབས་ཙུ་མེད་དུ་བཏང་ནས་མོ་དེར་ཞང་ཡུས་རང་
 ཉིད་ཤིས་ཨིའུ་པའི་མང་སྟེ། ཨིའུ་རུབ་མའི་བཙན་བདག་རྒྱལ་པོ་བྱས་ཤིང་།
 ཨིའུ་པང་ཉན་རྒྱལ་པོར་བསྟོན། ཁོ་ཆོས་ཞིང་པའི་བྱུན་ལངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་
 འབས་བྱེད་ཤིང་ཤིས་བྱས་པའི་མཐར་ཨིའུ་ཉན་དམག་འབྲུག་ལངས། སྐབས་
 དེར་ཞང་ཡུས་ཀྱི་དམག་ཤུགས་མི་བྱངས་ནི་ཨིའུ་པང་གི་དམག་ཤུགས་ལས་ལྷ་
 ཁ་ཤིས་ཀྱིས་སྟོབས་ཆེ་བའོད་ཀྱང་། ཞང་ཡུས་དང་ཨིའུ་པང་བར་དམག་འཐབ་
 ཆེ་བ་བདུན་བརྒྱ་ཙམ་དང་། རྒྱུ་བ་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་བྱས་པའི་ནང་ཨིའུ་པང་ལ་
 སམ་ཐེངས་བརྒྱ་གཉིས་ཙམ་བྱུང་ཞིང་། དམག་ཤུགས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་བད་ནས་
 བཤད་ན་ཨིའུ་པང་ལས་ཞང་ཡུས་དམག་ཤུགས་ཆེ་ཡང་། ཨིའུ་པང་གི་ལམ་
 རྩུགས་ནི་ཞིང་པར་འགོ་བྲིད་བྱས་ནས་ཆེན་རྒྱལ་རབས་ལ་རྒྱ་སྐོལ་བྱེད་རྒྱ་
 ཡིན་པས། རྒྱལ་ཉེན་བྱེད་ས་ནི་རྒྱ་ཆེའི་ཞིང་བན་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་བ་ཟད་
 བརྒྱ་ཙམ་ཡིན་པའི་གནས་གཞི་འཛུགས་བྱུང་བ་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། ཞང་ཡུས་ཀྱི་
 ལམ་རྩུགས་ནི་ཞིང་པའི་བྱུན་ལངས་ཀྱི་སྐབས་དང་བལྟན་ནས་བན་གཡོག་
 བདག་པོ་རྟེན་པའི་བཙན་བཟུང་ལམ་ལུགས་རྒྱུར་གསེ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པས། རྒྱལ་
 ཉེན་བྱེད་ས་ནི་བན་གཡོག་བདག་པོ་རྟེན་པའི་སྟེན་འཛིན་ཡིན་པ་རེད། དེའི་
 སྐབས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེའི་ཞིང་པ་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་ཐོབ་མི་བྱུང་པར་བརྟེན་
 གནས་གཞི་འཛུགས་བྱུང་བ་བྱུང་མེད། ཞང་དང་ཨིའུ་གཉིས་དམག་འཐབ་
 ཐེངས་མང་བྱས་པའི་འབས་བྱུར་དམག་ཤུགས་ཞན་པའི་ཨིའུ་པང་གིས་དམག་
 ཤུགས་ཆེ་བའི་ཞང་ཡུས་གཏོར་སམ་བཏང་ཏེ་སྤྱི་མའི་གོང་གི་མོ་༡༠༩ལོར་ཨིའུ་
 པང་གིས་རྒྱལ་ཡོངས་གཅིག་རྒྱུར་བྱེད་དཔང་བརྒྱགས་ཤིང་། རྒྱལ་ས་ནི་བྲང་

ཡན་(དེར་སང་གི་ཤིས་ཡན་)རྟེ། རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མིང་ལ་ཉན་ཟེར་ཞིང་། རྟེས་
 ལུ་ཤིས་ཉན་ཞེས་འཕྲོད་པ་དེ་ཡིན། སྐབས་དེའི་ཆབ་སྲིད་ལམ་ལུགས་ནི་ཆེན་
 ཅི་ཙྏར་གི་རུས་སྐབས་དང་པལ་ཆེར་འདྲ་བ་ལ་འགའ་ཞིག་མི་འདྲ་བར་ལག་
 ལེན་བཟུར་གྱི་ཡོད་པ་ལྟེ། ཉན་གྲོང་མས་ཐད་ཀར་དབང་རྒྱུར་བྱས་པའི་ཉན་
 ཀྱི་རིམ་པའི་ས་ཁུལ་བཙོ་ལྷ་ཡོད་པ་ལྟར། དེ་བྱིངས་ནམས་རུས་རྒྱུད་གཅིག་པ་
 ཡིན་པའི་རྒྱལ་ཕྱན་རྒྱལ་པོ་ནམས་ལ་བཀོས་ནས། རུས་རྒྱུད་གཅིག་པ་མིན་པའི་
 རྒྱལ་ཕྱན་བཅད་བརྒྱུར་ལམ་ལུགས་ལ་བཀག་འཁོག་བྱས་པ་ནི་སྐབས་དེར་རྒྱལ་
 ཡོངས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་དང་རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་ནམས་ཞི་བདེའི་རང་འཆོ་བ་
 རྒྱལ་བའི་གྲ་སྐབས་ཡོང་བ་བྱས་པ་དང་། ཆེན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་
 ཅན་ཅན་མན་ཆོགས་ཡོད་པའི་རིགས་རང་འཇགས་སུ་ལག་ལེན་དང་། མན་
 ཆོགས་མེད་པའི་རིགས་ལ་རུས་སྐབས་དང་མཐུན་པར་ལེགས་བཅོས་བྱ་བྱའས་
 རིམ་པ་ལག་ལེན་བཟུར་ཡོད་པས། ཉན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྲིད་དབང་དེ་མཁྱེས་ས་
 རྒྱུར་དུ་གྲོང་འཁེལ་བྱུང་། ཉན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རུས་མིང་ནི་འཕྲུ་ཡིན་ཞིང་། དེ་
 ལ་ཁ་རྟེས་སུ་ཤིས་ཉན་(ཉན་རུབ་མ་)དང་ཁྱུང་ཉན་(ཉན་ཤར་མ་)ཟེར་བའི་
 རྒྱལ་རབས་ཆན་པ་གཉིས་བྱུང་། ཤིས་ཉན་རྒྱལ་རབས་ལ་རིམ་བཞིན་རྒྱལ་པོ་
 བཅུ་བཞི་བྱུང་ལྟེ། ༡. ཉན་ཀའོ་ཙུའུ་ཡིའུ་པང་། ༢. ཉན་རུའི་རྟི་ཡིའུ་དཔྱིང་།
 ༣. ཀའོ་ཙུའུ་ཡི་བཙུན་མོ་ལུའི་རྟི། ༤. ཉན་མེན་རྟི་ཡིའུ་རྟེང་། ༥. ཉན་ཅིང་
 རྟི་ཡིའུ་ཆེ། ༦. ཉན་ལུ་རྟི་ཡིའུ་ཁྲིང་། ༧. ཉན་ཀའོ་རྟི་ཡིའུ་རུ་ཡིང་། ༨. ཉན་
 ཁང་ཡོ་ཐང་རྟི། ༩. ཉན་ཞོན་རྟི་ཡིའུ་བྱན། ༡༠. ཉན་ཡོན་རྟི་ཡིའུ་རྩྱང་།
 ༡༡. ཉན་ཁྲིང་རྟི་ཡིའུ་ཡའོ། ༡༢. ཉན་ཡོད་རྟི་ཡིའུ་ཤིན། ༡༣. ཉན་ཡིང་རྟི་
 ཡིའུ་ཁའན། ༡༤. ཉན་དབྱུའུ་ཅི་དཔྱིང་བཅས་ཀྱིས་རྒྱུ་མའི་གྲང་གི་མོ་
 ༡༠༤—རྒྱུ་མོ་༡༡མོ་བར་མོ་རོ་༡༡མོ་མ་རིང་སྲིད་དབང་བརྒྱུར། སྐབས་
 འདིར་《དེབ་ཐེར་དམར་པོ་》དེབ་དེབ་མང་ཆེ་བའི་ནང་། ཉན་ཀའོ་ཙུའུ་ནས་
 བརྒྱུད་མི་རབས་བཅུ་གཉིས་བར་དུ་རྒྱལ་པོ་བྱུང་ཞེས་གསལ་བ་ནི། རྒྱལ་པོ་

[illegible]

(၂၀၇) နဂါးစင်္ကြံ၊ နဂါးစင်္ကြံ၊ နဂါးစင်္ကြံ၊ နဂါးစင်္ကြံ၊ (နဂါးစင်္ကြံ)

[illegible]

བའི་ཁྱེན་གྱིས་ཞིང་པ་རྩ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་བྱན་གཤིག་ཏུ་འཕྱར་བའི་གནད་དོན་
 དེ་ཐག་གཅོད་ལྟེན་དགོས་ན་ཞིང་པ་རྩ་མས་ཡར་ལངས་ནས་ཁྱེན་ལོག་ལྟེན་རྒྱ་
 དང་། ཡང་ན་དབང་རྒྱར་གྲལ་རིམ་ཚོས་རང་འགྲལ་ཐོག་ནས་ཐབས་ཤེས་
 བཏོན་ཏེ་ཐག་གཅོད་ལྟེན་རྒྱ་དེ་རེད། དབང་རྒྱར་གྲལ་རིམ་པ་ཚོ་ཞིང་པ་
 རྩ་མས་ཁྱེན་ལོག་ལྟེན་པར་སྐྱབ་གི་ཡོད་པས། ཐབས་ཤེས་ཟེར་བ་མང་པོ་བཏོན་
 ཡང་དེ་དག་གང་གིས་ཀྱང་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་ཐབས་ཀྱི་མེད་པ་དང་།
 སྐབས་དེ་ཐག་གཅོད་ལྟེན་རྒྱ་ཡིན་ཁྲལ་གྱིས་ཞིང་པ་རྩ་མས་ལ་མགོ་བརྒྱར་གཏོང་
 ཐབས་བྱས་ཁྱེན་གནད་དོན་ཐར་ལས་ཚབས་ཆེ་ཏུ་ཁོང་བ་རེད། སྐབས་དེར་
 ཁོང་རིམ་འཁྱོར་ཐོན་དབང་ཤིང་ཅན་གྱི་ཆབ་ལྟེན་མཁན་མང་མང་གིས་ཐབས་
 ཤེས་རིམ་པ་གཉིས་བཏོན་པ་ནི། གོམ་རིམ་དང་པོར་དབང་རྒྱར་གྲལ་རིམ་གྱིས་
 བརྩི་བཀུར་བྱ་བའི་ཁྱིམ་རྒྱུད་གཞན་དག་གིས་ཏན་གྱི་བརྒྱུད་པའི་ཆབ་བྱས་ནས་
 ཁོང་མ་གསར་པ་བརྒྱ་གཞག་ལྟེན་རྒྱ། གོམ་རིམ་གཉིས་པ་ས་ཞིང་དབང་མཁན་
 གྱིས་ཞིང་པའི་ས་ནས་བརྩེ་བའི་ས་རོགས་ཏུང་ཏུ་གཏོང་བའི་ཐབས་ཤེས་ཟེར་བ་
 དེ་རེད། ཐབས་ཤེས་དང་པོ་ཁོ་པས་ལག་ལེན་ཏུ་འཁྱོལ་ཡང་། ཐབས་ཤེས་
 གཉིས་པ་དེ་དངོས་སུ་ལག་ལེན་ཐོག་མ་འཁྱོལ་ཞིང་། རྗེས་སུ་ས་གནས་ཁག་
 ནས་རྒྱ་ཆའི་ཞིང་པའི་ཁྱེན་ལངས་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་ཏུ་ལངས་པར་
 བརྟེན། མང་མང་གིས་ཁོ་སྐབས་དེ་དང་བརྩམས་ནས་རོ་ལོག་བྱས་ཏེ། སྤྱི་མོ་
 དགྲུ་པར་ཏན་རྒྱལ་རབས་ཙུ་གཏོར་བཏང་ནས་རྒྱལ་རབས་གསར་པ་བཅུགས་
 ཤིང་། སྤྱི་མོ་༡༩༥༧ལོ་རྩེ་བཅོ་ལྔའི་རིང་མྱིད་དབང་བཟུང་། རྒྱལ་ས་ནི་ཐར་
 བཞིན་ཁང་ཡན་ལ་ཡིན།

མང་མང་གིས་མྱིད་དབང་བཟུང་རིང་དེ་རྩོན་ཤིས་ཏན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་
 སྐབས་ལས་ཀྱང་གདུག་རྒྱལ་ཆེ་བའི་བྱ་ཐབས་རྩེ་ཆོགས་ལག་ལེན་བརྩམས་བར་
 བརྟེན། དེ་རྩོན་ཤིས་ཏན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་མཐུག་ཏུ་ལངས་པའི་ཞིང་པའི་
 ཁྱེན་ལོག་དེ་ཐར་ལས་རྒྱ་ཆེ་བར་གྱུར་ཏེ། རྒྱལ་ཡོངས་རང་བཞིན་ཐོན་པའི་

གྲུན་ལོག་ཅིག་དུ་གྲོང་འཕེལ་བྱུང་བའི་ནང་། གཙོ་ཆེ་བའི་གྲུན་ལངས་དམག་
 དཔུང་ཁག་བཞི་ཡོད། ༡. རྩ་ཚུགས་རུའུ་ལེ་ས་ཁུལ་དུ་མང་རུའུང་མང་སྤྱིང་
 སོགས་ཀྱིས་འགོ་བྲིད་པའི་ཁིང་པའི་གྲུན་ལངས་དམག་དཔུང་དང་། ༢. ཤར་
 ཚུགས་ཀྱི་རྩན་རུང་ས་ཁུལ་ནས་སྤྱི་མེས་འགོ་བྲིད་བྱེད་པའི་གྲུན་ལངས་དམག་
 དཔུང་། ༣. བྱང་ཚུགས་སུ་མ་ཆུ་འབབ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲམ་གཉིས་ནས་བྱང་མུ་
 སོགས་ཀྱིས་འགོ་བྲིད་པའི་དམག་དཔུང་། ༤. དུང་རྩན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དཔོན་
 རིགས་ས་བདག་འཕྱོར་ལྷན་གྲལ་རིམ་གྱིས་ཆབ་བྱེད་པའི་ཡེའུ་ཁུང་དང་། ཡེའུ་
 ཤེའུ་གཉིས་ཀྱིས་འགོ་བྲིད་པའི་གྲུན་ལངས་དམག་དཔུང་བཅས་ཡོད་པའི་ནང་།
 དང་པོ་གསུམ་ནི་ཁིང་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འགོ་བྲིད་བྱེད་པའི་དམག་དཔུང་ཡིན་པ་
 དང་། རྗེས་མ་དེ་ཁིང་པའི་གྲུན་ལངས་ནང་ཞུགས་ཏེ་རྒྱལ་ཡོངས་ཁ་འཁོར་གྱི་
 གནས་ཚུལ་མཆུག་བསྐྱེལ་ནས་གཅིག་ལྷུར་བྱེད་མཁན་ས་བདག་གྲལ་རིམ་གྱི་
 ཚུགས་ཁག་ཡིན་པས། ཆང་མས་གཅིག་ལྷུར་གྱིས་མང་མང་སྤྱིད་གཞུང་གསར་
 པར་རོ་རྒྱལ་བྱས་ཏེ་མང་མང་གི་དམག་དཔུང་བྲི་བཞི་བཅུ་ཞིག་ཉིས་ཅམ་ཡོད་
 པ་གཏོར་ནས་མང་མང་བསད་ཆོག་དེའི་སྤྱད་གཞུང་མགོ་རྒྱུ་བྱུང་བ་ལ་རེད།
 (༢༠༡) ཉན་གྱི་བརྒྱུད་པ་སྤྱེའུ་གོང་བ། (刘光武 译) བོ་རྒྱལ་གནས་
 བོད་སྐད་དུ་རྒྱུར་སྐབས་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ལྷ་ཐོན་པོ་རང་མ་བྱུང་བ་ལས། ཉན་དུ་ཡེའུ་
 ཀོང་ལུ་ཞེས་པ་སྟེ། ཡེའུ་ནི་རྩན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གྲོང་མའི་རུས་མིང་ཡིན་པ་དང་།
 ཀོང་ལུ་ནི་གྲོང་མ་གྲོང་ལུ་ནི་ཞེས་དུང་རྩན་(རྩན་ཤར་མ་)རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གྲོང་མ་
 དང་པོའི་མིང་ཡིན་ཅིང་། མིང་རོ་མ་ལ་ཡེའུ་ཤེའུ་ཟེས། ལྷུ་ལོ་༡༥—༡༧བར་
 ལོ་༡༩༣༩འི་དུང་དབང་བཟུང་། མང་མང་གིས་བཅུགས་པའི་སྤྱད་གཞུང་
 གསར་པ་ལ་རོ་རྒྱལ་བྱེད་ཆེད་ཁིང་པའི་གྲུན་ལངས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ནང་ཞུགས་
 བས་དེའི་འགོ་བྲིད་བྱས་ཏེ་སྤར་ཡང་རྒྱལ་ཡོངས་གཅིག་ལྷུར་བྱས་པའི་བྱ་གཞག་
 བྱང་བྱས་རྗེས་ཡོད་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་ལ། ཉན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གདུང་རྒྱུད་ནས་
 བྱུང་ཁིང་། སྐབས་དེར་ཆེ་བཅན་ས་བདག་གྲལ་རིམ་གྱི་ཆབ་བྱས་ནས་བཀས་

འཛིན་བྱས་ཏེ་ཁྱིམ་སྤྱུགས་གསར་པ་བཟོས་པ་དང་། འཛོམས་སྤུལ་བའི་
དབྱེད་མོངས་རྣམས་ལ་ལོ་གསུམ་དེའི་མཚམས་ཏུ་སྒྲོབ་གསེའི་འབྲུ་རིགས་
ཐངས་དེ་སྒྲོད་པ་སྤྱུགས་བྱས་ཏེ་ཁོང་པོའི་བྱུན་ལངས་སྤྲར་ཡང་ལུ་མཐུད་ནས་མི་
འཐུང་བའི་བྱ་སྤུལ་འགའ་ཞིག་བཟུང་བར་བརྟེན་གནས་སྐབས་གཞི་ཁྱོན་ཆེ་
བའི་བྱུན་ལངས་འཇགས་བྱུང་ཅིང་ཐུང་ཡོད།

གོང་མ་ཉན་གྲང་རྟེ་འདས་རྗེས་སྤྱི་ལོ་ ༡༡༧༩ ལོར་ཉན་མཉམ་རྟེ་རྟེས་སྤྱིད་
དབང་བཟུང་ནས་ཉན་མིན་རྟེ་མ་འདས་བར་གྱི་ལོ་གྲངས་ ༡༠༡ ཅུམ་གྱི་རིང་རྟེ་
ཏུང་ཉན་རྒྱལ་རབས་གྱི་སྤྱིད་དབང་ཉམས་རྒྱད་ཏུ་འགྲོ་བའི་དུས་ཡིན་ཞིང་།
དེའི་རིང་ལ་གོང་མ་མང་ཆེ་བ་སྤྱིད་དབང་བཟུང་སྐབས་ལོ་རྒྱུད་བའི་བྱུན་གྱིས་
གོང་མ་སྒྲོན་མའི་བཅུན་མོ་རྣམས་གྱིས་སྤྱིད་དབང་བཟུང་ཞེ། ལོ་པ་ཆོད་རིགས་
རྒྱད་རྣམས་ལ་དཔོན་པོའི་ལོ་གནས་སྤྱིད་པ་སྤྱུགས་གྱི་བྱ་སྤུལ་བཟུང་དེ་མོ་
ཚུགས་གྱི་ཏེ་རྒྱུད་དབང་འཛིན་ཚུགས་ཁག་འགོ་བཅུགས་ཤིང་། གཞན་ཡང་རྟེ་
རྒྱད་མིན་པའི་སྒྲོན་པོ་དང་། ལྷག་དུམ་པ་རྣམས་གྱིས་དབང་ཆ་ལག་ཏུ་བཟུང་
ནས་ཏུང་ཉན་རྒྱལ་རབས་གྱི་སྤྱིད་དབང་དེ་མིང་ཡོད་དོན་མཉན་ཅིག་ཏུ་ཐུང་པ་
རེད། གོང་མ་ཉན་མན་རྟེ་ཡི་ཁྱུ་ལོང་ཁྱིམ་དང་པོ་ནས་ཅན་ལུང་མའི་རྒྱལ་
རབས་གྱི་གོང་མ་དང་པོ་ཅན་ལུ་རྟེ་ཡི་ཐའི་ཁབ་ཁྱིམ་དང་པོ་(སྤྱི་ལོ་ ༡༢༠ —
༡༢༠) བར་གྱི་ལོ་གྲངས་ ༡༡ གི་རིང་གི་ཏུང་ཉན་རྒྱལ་རབས་ཁབ་ཁོར་དང་མ་
མཉན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དུས་སྐབས་ཡིན་ཞིང་། དུས་སྐབས་དེ་ལ་གོང་མ་ཉན་མན་རྟེ་
ཡི་ཁྱུ་ལོང་ཁྱིམ་དང་པོ་ནས་ཅན་ལུ་ཁབ་ཁྱིམ་བཅུ་གསུམ་པ་(སྤྱི་ལོ་ ༡༢༠ —
༡༣༠) བར་གྱི་ལོ་བཅུ་དགུ་ནི་དུས་སྐབས་སྒོན་མ་དང་། དེ་ནས་ཅན་ལུ་ཁབ་ཁྱིམ་
རྒྱལ་རབས་གྱི་གོང་མ་དང་ཅན་ལུ་རྟེ་ཡི་ཐའི་ཁབ་ཁྱིམ་དང་པོ་(སྤྱི་ལོ་ ༡༣༠ —
༡༤༠) བར་གྱི་ལོ་བཅུ་ནན་རྟེ་ནན་གསུམ་ནི་དུས་སྐབས་རྗེས་མ་ཡིན། དུས་
སྐབས་སྒོན་མའི་ལོ་བཅུ་དགུའི་རིང་ཏུང་གྲུ་ཚུགས་ཁག་གིས་མོར་དབྱང་ས་
གནས་གཙོ་ཆར་བྱས་པའི་ལུང་རྒྱུད་ས་ཁུལ་བཟུང་ཞིང་། ཡོན་མཉམ་ཚུགས་

གཏོགས་དང་བཅས་པས་མཐོང་དབྱང་གི་ཤར་རྒྱུད་ས་ཁུལ་བཟུང་། དེ་མིན་ས་
གནས་ཚང་མར་ཆེ་བཅན་ས་བདག་ཚུགས་ཁག་གྲངས་ལས་འདས་པ་བྱུང་བ་
རྣམས་ཕན་ཚུན་གཅིག་འོག་ཏུ་གཅིག་མ་འདུས་པའི་དམག་འཁྲུག་རྒྱུན་མི་ཆད་
པ་བྱས་པའི་ནང་ཁོ་པ་ཆོ་ནང་ཁུལ་གསོད་རེས་དང་། རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་
རྣམས་དམག་འཁྲུག་ནང་བསད་པ་དང་། རྟོགས་ཤི་ཐེབས་པ། དུལ་བྱར་དུ་
འཁོད་གོས་པ་སོགས་སྟུག་བཟུལ་ཆད་ཆེན་གྱི་ནང་དུ་བྱུང་ཞིང་། གཅིག་གྱུར་
ཚོག་བདེ་འཇགས་ཡོང་བའི་རེ་འདུན་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་
མཐོང་ཁྱེད་པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད།

(༡༠༩) ཏན་མིན་རྟེ། (ཏན་མིན་རྟེ་མི་འུ་གྲོང་) ཏུང་ཏན་རྒྱལ་རབས་
ཀྱི་གོང་མ་གཉིས་པ་ཡིན་ཅིང་། ཏན་གོང་ཡུ་རྟེ་ཏུ་ཡོན། (སྤྱི་ལོ་ ༥༥—
༧༥) བར་མོ་བཅོ་བརྒྱུད་རིང་སྤྱིད་དབང་བཟུང་རིང་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་ཏུ་སྤྱིད་
དབང་དམ་པོར་བཟུང་བྱུང་སྟབས། རྫོན་པོ་དང་ཏུག་ཏུམ་པ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱིད་
དབང་ཐེད་རྒྱུད་བྱས་ནས་ཁྲིམས་ལྷགས་དང་འགལ་བའི་ལས་ཀ་མངོན་གསལ་
དོད་པའི་རང་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཐེད་སྟབས། ཏུས་སྟབས་དེར་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་
འཇགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞེས་ཟེར་སྟོལ་ཡོད། གོང་མ་འདིས་སྤྱིད་དབང་བཟུང་
ནས། དུང་ཐིང་བྱི་མོ་བརྒྱུད་པའི་ཁོར་། བང་ཆེན་པ་མང་ཚུན་ཞེས་པ་ཞིག་རྒྱ་
གར་དུ་ཆོས་འཆོལ་དུ་བཏར་ཞིང་། ཁོང་རྒྱ་གར་དུ་མ་སྤེལ་ཅམ་ལ་དག་
བཅོམ་པ་མ་ཏར་གེ་(འདི་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་རྒྱུ་བ་ཀྱི་སྟོབ་མ་མ་ཏར་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་
མིན་བཟག་) དང་པ་རྩེ་ཏ་རྒྱ་ལན་གཉིས་རྩ་དཀར་པོ་ཞིག་ལ་སངས་རྒྱས་ལྷ་
ཐུབ་པའི་བྱིས་སྤྱ་ཞིག་དང་གསུང་རབ་འགའ་ཞིག་བཀའ་ཉེ་ཆུང་ཕྱོན་པ་དང་
མངལ་ཉེ་རྒྱ་ནག་ཏུ་གདན་དྲངས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷགས་དར་སྤེལ་བཏར་
བས། སྤར་ཡོད་པོན་པོའི་ཆོས་ལྷགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་བྱས་མཐར་ཐོན་པོ་
ལམ་ཉེས་བྱུང་། རྩ་ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་གྲང་ཁྱེར་ཉེ་བའི་(ད་ལྟའི་མཐོང་དབྱང་
གྲང་ཁྱེར་) ཏུབ་རོས་སུ་ལེ་སྤྱ་སི་(རྩ་དཀར་དཔོན་པོ་) ཟེར་བའི་དཔོན་པོ་

བཞེངས། དེ་ནས་བཟུང་མེས་ཀྱིས་ནང་ཁྲུལ་དུ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཐོག་
མར་དར་བའི་འགོ་ཚུགས་པ་ཡིན་ཞེས། མི་བཟང་མགོན་པོ་སྤྲུལ་སྲིས་
བཅུ་མས་པའི་《རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང་》ལས་བཤད།

(༡༠༣)བདེན་པ་མཐོང་བ། (སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་)སངས་རྒྱལ་ཆོས་
ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྲོལ་ལ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་གནས་ལུགས་ངོ་མ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་ལ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཞེས་ཟེར།
དེ་ཡང་། དངོས་པོ་འཕ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་རྒྱ་
དང་རྒྱུན་ལ་བཞེན་ནས་བྱུང་བ་མ་གཞིགས་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གང་ཡང་མེད་པར་རང་
བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་གཏན་ནས་མེད་པ་དེ་ནི་ངོ་མ་ངོ་མ་ཡིན་ཞིང་། རང་པོ་དེ་
ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་ནི། བདེན་པ་མཐོང་བ་འཕམ། བདེན་པའི་དོན་མཐོང་
བ་ཡིན་ཟེར་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཟེར་བའི་སྟོང་པ་ནི། དུམ་པའི་ནང་དུ་རྒྱ་མེད་
པའི་སྟོང་པ་དང་། གཏན་ནས་མེད་པའི་སྟོང་པ་ལ་གོ་རྒྱུ་མིན་པར། རང་
བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་པ་ལ་གོ་དགོས།

(༡༠༤)རྟོན་མ་རྒྱུར་པའི་མའི་སའི་སྒྲ་ཁང་། (རྟོན་ན་རྒྱུར་པེ་ལྷ་མའི་
སྒྲ་ཁང་) མ་ཡིག་ནང་གི་ཆོག་འདི་ལོ་ལྷ་བས་རྒྱ་ཡིག་ནས་བོད་སྐད་དུ་རྒྱུར་
སྐབས་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་ཐོན་པོ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་པ་ལས། རྟོན་དུ་བྱུར་མཆན་ནང་
བཞོད་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རྟོན་ན་རྒྱ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུ་རྟོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
དེར་སངས་ཀྱི་རྟོན་ཞིང་ཆེན་ནི་རྒྱ་རིམ་པའི་སྤྱིད་གཞུང་གནས་ལུགས་ཡིན་ཞིང་།
དེར་སངས་རྟོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ལོ་འདྲུང་གྲོང་ཁྱེར་ཡིན། དེ་ལྷ་མའི་སྒྲ་ཁང་ནི།
གོང་གསལ་གྲོང་ཁྱེར་དེའི་ཤར་ཚུགས་ཉེ་འདབས་སུ་ཡོད། གོན་པ་འདི་ནི་རྒྱུར་
གོ་ལོ་རྒྱལ་ཐོག་ཆེས་ལྷ་ཤོས་ཀྱི་དགོན་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་རྒྱུན་ལོ་རྒྱལ་ཐོག་
བཤད་སྲོལ་ལ། རྒྱུར་རྟོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་གཉིས་པ་རྟན་མིང་ཉིའི་ཡུང་
མིང་གི་ལོ་བརྒྱད་པ་ཤིང་སྤྱི་ལོ་༤༥ལོར་(སངས་རྒྱལ་འདས་ལོ་༡༠༡༩)པོ་
ཉ་བ་ལང་བཅུ་ཟེར་བ་ཞིག་རྒྱ་གར་དུ་ཆོས་འཆོལ་བར་བཏང་བ་ལས། རྟོན་

[illegible]

(१०६) पृष्ठ. पाठ्यः ॥ अत्र न. सुन. कं. प्रम. प्र. मपु. प्र. य.

འཁོར་པའི་གནས་ལྟ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རང་དབང་མེད་པར་སྒྲིབ་པ་ལེན་པའི་སྒྲུབ་
གཙུག་ལས་མེད་ལྟེ་བ་བཅུ་ཡིན་ཞིང་། ལས་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་འབྲུལ་
འབྲུལ་གྱི་བསམ་སྒྲུབ་ནི་ཉན་མངས་དུག་གསུམ་ཡིན་པས། ཉན་མངས་དུག་
གསུམ་ནི་དཔལ་ལྷན་གཙུག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཙམ་བཞུགས་སྐབས་པའི་དཔལ་བཙུན་པ་
ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་དཔལ་བཙུན་པ་དང་རང་རྒྱལ་དཔལ་བཙུན་
པ། ཉན་མོས་དཔལ་བཙུན་པ་གསུམ་ཡིད། ཐེག་ཆེན་དཔལ་བཙུན་པ་ནི་སངས་
སྐུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེར་ཞིང་། རང་རྒྱལ་དཔལ་བཙུན་པ་ནི། སངས་སྐུས་
འཇིག་རྟེན་དུ་མ་ཚུན་པའི་དུས་ལྟར་རང་མེད་ཀྱིས་ལམ་བཟོ་མས་ནས་དཔལ་བཙུན་
པའི་སྐོ་འཕང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཡིན། ཉན་མོས་དཔལ་བཙུན་པ་ནི། དཔེར་ན་
བརྟན་པའི་གཏད་རབས་བརྟན་དང་། གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་ལྟ་ཡིན།

[illegible][illegible]

(༡༠༩) རྒྱ་མཚའི་རྒྱུ་ཁྲ་མི་དཀར་པོ། (༡༠) མི (高麗) རྒྱལ་
ཁབ་) དེར་མང་གི་ཁྲོ་ཤན་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན། ཤེས་ཏན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་
འཁོར་ལྟེང་རིགས་རྒྱད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་བྱས་པའི་རྒྱལ་རབས་ཐོག་མར་བཅུགས་
ཤིང་། ཁྲོ་ཤན་རྒྱུ་ཁྲ་ཀྱི་ཕྱབ་བྱང་རྒྱལ་དབང་རྒྱུར་བྱས། རྒྱལ་པོ་ལྟེང་
ཡོད་ཆུས་ཀྱིས་མིད་དབང་བཟུང་སྐབས་ཏན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མཚམས་སུ་དམག་
འབྲུག་བསྐངས་ཏེ། རྒྱ་མིའི་ཁོང་གི་ལོ་ ༡༠༩ ལོར། ཁོང་མ་ཏན་ལུ་ཉིས་སྐམ་
ས་དང་མཚོ་ཐོག་ཁག་གཉིས་ནས་དམག་དབྱང་བཅར་ཆེ། ལྟེང་རིགས་རྒྱལ་
རབས་ལ་མར་ཆོལ་བྱས། དེའི་ལྟེང་ཏན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མཐའ་མཚམས། དེ་
མཇུག་ལྟེང་རིགས་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་དབང་རྒྱུར་བྱས་པའི་ས་ཁུལ་དུ། ལྷུང་བྱུང་
སྤྱིའི་རྒྱངས། རྒྱུ་པོའོ། ལྷུང་བྱུང་བཅས་སུ་ཅུན་བཞི་བཅུགས། དེ་ནས་
ཁྲོ་ཤན་དང་རང་རྒྱལ་བར་འབྲེལ་བ་གསར་པ་ཁོང་འཕེལ་བྱུང་ཡོད།

(༡༡༠) ཏན་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ནི་ཤུ་ཙ་བཞི་པ་ཏན་ཉེན་ནི་རྒྱལ་པོ། (ཏན་
ཉེན་ནི) སྐབས་འདིར། ཏན་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ནི་ཤུ་ཙ་བཞི་པ། ཏན་ཉེན་ནི་
རྒྱལ་པོ་ཞེས་འཁོད་པ་ཡིག་ནོར་ཡིན་ཏེ། ཤེས་ཏན་རྒྱལ་རབས་ལ་ཁོང་མ་
གསུམ་པ་བཅུན་མོ་ལྟེང་ཉོ་དང་། བཟུད་པ་ཁྲུང་དུ་མང་ཏེ་གཉིས་མ་བརྩིས་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཤེས་ཏན་རྒྱལ་རབས་ལ་ཁོང་མ་བཅུ་གཉིས་དང་དུང་
ཏན་རྒྱལ་རབས་ལ་ཁོང་མ་བཅུ་བཞི་ཡོད་པ་བཞུགས་པའི་ཁོང་མ་ནི་ཤུ་ཙ་བྱག་
ཡོད་ཅིང་། དུང་ཏན་རྒྱལ་རབས་རང་ལ་ཁོང་མ་བཅུ་བཞི་བྱུང་བའི་བཅུ་བཞི་
པ་ཏན་ཉེན་ནི་ཡིན་པས། འདིའི་སྐབས་རྒྱལ་པོ་ནི་ཤུ་ཙ་བཞི་པ་ཞེས་པ་བཅུ་
བཞི་པ་ཟེར་རྒྱ་ཡིན་པའོག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་གསལ་པོར་ར་འཕྲོད་པ་ཡོད།

(༡༡༡) མཚོ་མཚོ། དུང་ཏན་(ཏན་ཤར་མ) རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་མཚུག་
ཏུ་བྱུང་བའི་ཆབ་སྲིད་དང་། དམག་དོན་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ་རྩམ་རིག་
མཁས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། ཁོང་མའི་ཉུག་རུམ་པ་མཚོ་སུང་གི་ཏུ་ཡིན་ཞིང་།
དཔོན་རྒྱུང་བྱེད་ཚུང་། ཁོང་མ་ཏན་མིང་ནིའི་སྐབས་མཁོ་དཀྱིས་མེར་པོའི་ཁྱེན་

ལངས་འཁྱུར་བར་དྲག་གནོན་བྱས། གྱི་ལོ་༡༠༠ལོར། ཡོན་རྩྱའི་དང་ཆོར་
 ཆོར་གཉིས་ཀྱི་ཏུའོ་ས་ཁུལ་(དེར་སངས་ཏོ་ནུ་ཁིང་ཆེན་གྱི་ཁྱུང་ཉི་ལྷོ་གི་བྱང་
 བར་)དུ་ཁྱུང་ཡོན་ས་གནས་གྱི་དབང་ཆ་འཕྲོག་རེས་བྱེད་པའི་ཐག་གཅོད་
 དམག་འཐབ་བྱས་ཤིང་། སྐབས་དེར་དམག་དོན་གྱི་སྟོབས་ཤུགས་དང་དངོས་
 ཤུགས་ཐད་ཆོར་ཆོར་དམག་དཔུང་དེ་ཡོན་རྩྱའི་དམག་དཔུང་ལས་ཞན་པ་ཡོད་
 གྱུར་། དམག་དཔུང་གི་སྤྱི་གལ་དམ་པོ་དང་། རང་ཁུལ་གཅིག་གྱུར་ཡོད་པ།
 དམག་འཐབ་གྱི་སེམས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་བཅས་ཡིན་པ་དང་། ཡོན་རྩྱའི་
 དམག་དཔུང་ནི་དེ་ལས་ཕྱོག་པའི་ཞན་ས་ཡོད་པ་དེ་ཆོར་ཆོར་གིས་འདྲ་
 བློན་དམག་དཔུང་དྲག་སྤྱི་གལ་ས་པར་ཆོལ་བྱས་ཏེ་ཡོན་རྩྱའི་གི་གཙོ་ཤུགས་
 དམག་པམ་ཉེས་བཅར་ཞིང་། ཁྱུང་ཡོན་ས་ཁུལ་གཅིག་གྱུར་བྱེད་པའི་ཆར་གཞི་
 ཚུགས། ཀོན་ཏུའོ་དམག་འཁྱུག་མཚུག་བསྐྱེད་ནས་མི་རིང་བར་ཡོན་རྩྱའི་ཤི་བ་
 དང་ནང་ཁུལ་འགལ་བ་ཡོད་པ་འདྲ་བྱེད་ཏེ་ཡོན་རྩྱའི་དམག་དཔུང་གི་ལྷག་
 འཕྲོ་གཏོར་ནས་མ་ཚུའི་བྱང་ཚུགས་ས་ཁུལ་གཅིག་གྱུར་བྱས། གྱི་ལོ་༡༠༡ལོར་
 ཆོར་ཆོར་རང་ཉིད་གྱིས་སྡེ་འབྲིད་པའི་དམག་དཔུང་མ་ཚུའི་སྡེ་ཚུགས་སུ་བསྐྱོད་
 བས་རྒྱལ་ཡོངས་གཅིག་གྱུར་བྱེད་པའི་དམག་འཁྱུག་བྱས་གྱུར་། སྐབས་དེར་
 ཅིང་གྲའོ་ས་ཁུལ་དབང་གྱུར་བྱེད་མཁན་ལིའུ་པི་དམག་དཔུང་དང་ཅིང་འུ་
 ས་ཁུལ་(འབྲི་རྩ་སྤྲང་རྩ་དང་)དུ་དབང་གྱུར་བྱེད་མཁན་སུན་ཆོན་དམག་དཔུང་
 གཉིས་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་ཆོར་ཆོར་དམག་དཔུང་ལ་འགོག་ཆོལ་ཤུགས་ཆེན་
 གྲག་པ་དང་། འབྲི་རྩ་རྩ་དྲུག་གི་ཁྲི་པའི་ས་ཁུལ་(དེར་སངས་ཏུའུ་པི་ཁིང་ཆེན་ཅིང་
 ཡུས་རྫོང་གི་ཉེ་འདབས་)དུ་ཡུན་རིང་དམག་འཐབ་བྱས་མཐར། ཆོར་ཆོར་
 དམག་དཔུང་ལ་ཁྱེད་ལྷན་ཆེན་པོ་ཕྱག་སྟེ། རང་གནས་བྱང་ཚུགས་སུ་ཕྱིར་
 འཐོན་བྱས། གྱི་ལོ་༡༠༢ལོར་ཆོར་ཆོར་འདས་ནས་དེའི་བྱ་ཆོར་མེ་མེར་བས་
 ཀོང་མ་ཏུན་ཤན་རྟེན་གྱི་གནས་ཐབ་ནས་རང་ཉིད་གོང་མ་བྱས་པའི་མིང་ལ་
 ལུའི་མེན་རྟེན་མེར་ཞིང་། རུས་མིང་ནི་ཆོར་ཡོན་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་གྱི་མིང་ལུའི་

ཟེར། རྒྱལ་ས་ནི་ཚོག་མར་ཉི་ཅན་གྱི་ཁྱའི་ཁྱུང་དུ་བྱས་ཤིང་། རྒྱལ་ས་ཉི་ཅན་
 ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁོང་དུ་བྱང་དུ་གནས་སྡོམ་བྱས། ལྷུ་ལོ་ ༡༡༡༡ ལོར། ཨིལུ་ཡིས་ཅིང་
 གཤམ་སྐུ་དང་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱུང་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱུང་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱེད་མ་བྱས་པའི་མིང་
 ལ་གཤམ་སྐུ་ཉི་ཟེར་ཞིང་། རྒྱལ་མིང་ནི་ཨིལུ་ཡིན་པ་དང་། མིང་རྩ་མ་ལ་ཨིལུ་
 ཡི་ཟེར། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ནི་ཨིལུ་(ནན)། རྒྱལ་ས་ནི་དེང་སང་གི་སི་ཁོན་
 ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན། རྒྱལ་རབས་འདིར་ཀོང་མ་མི་རབས་གཉིས་ལྟར།
 ༡. གཤམ་སྐུ་ཉི་ཟེར་ཞིང་། ༢. ཉི་ཟེར་ཀྱི་ཨིལུ་ནན་གཉིས་ཡིན་ཞིང་། མི་རབས་
 གཉིས་ཀྱིས་ལོ་ ༡༡༡༡ ལོར་ཁྱེད་དབང་བཟུང་མཐར། ལྷུ་ལོ་ ༡༡༡༡ ལོར། ལྷུ་
 རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐོན་པོ་སི་མ་ཡན་གྱིས་གཏོར། ལྷུ་ལོ་ ༡༡༡༡ ལོར། ལྷུ་ཅན་ས་
 རྒྱལ་གྱི་ས་བདག་དབང་ཤིང་ཅན་སྐུ་ཉི་ཟེར་གྱི་ཡིན་ཆོན་གྱིས་འཁྱིལ་སྐྱོང་
 རྒྱུད་ཀྱི་ས་ཁུལ་བཟུང་ནས། རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱེད་མ་བྱས་པའི་མིང་ལ་ལྷུ་རྩ་ཉི་ཟེར་
 ཞིང་། རྒྱལ་མིང་ནི་སྐུ་ཉི་ཟེར་ཡིན་པ་དང་། མིང་རྩ་མ་ལ་སྐུ་ཉི་ཟེར་ཟེར། རྒྱལ་ས་
 ཉི་ཅན་ཡི་(དེང་སང་གི་ནན་ཅིང་)ཡིན། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ལ་ལྷུ་ཟེར། རྒྱལ་
 རབས་འདི་ལ་ཀོང་མ་མི་ཚོག་བཞི་བྱུང་བ། ༡. ལྷུ་རྩ་ཉི་ཟེར་ཆོན། ༢. ལྷུ་ཀྱུང་
 ཅི་མང་སྐུ་ཉི་ཟེར། ༣. ལྷུ་ཅིང་ཉི་ཟེར་ཤིལ། ༤. ལྷུ་ལྷུ་ཉི་ཟེར་ཉི་ཟེར་བཅས་
 ཀྱིས་ལྷུ་ལོ་ ༡༡༡༡—༡༡༡༡ ལོར་ལོ་ ༡༡༡༡ ལོར་ཁྱེད་དབང་བཟུང་ཞིང་། མཐར་
 ཅིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཀོང་མ་དང་པོ་ཅིན་ལྷུ་ཉི་ཟེར་ལྷུ་ལོ་ ༡༡༡༡ ལོར་དམག་དཔུང་གི་
 ཉི་ཟེར་ལྷུ་ཅི་མ་མང་གས་ནས་ལྷུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆོག་གི་གཙོ་བྱས་དམག་དཔུང་
 གཏོར་པམ་བཏང་སྟེ། ལྷུ་རྒྱལ་ཁབ་ཆ་མེད་བཏང་། ཆོར་ཆོར་རྒྱལ་རྒྱུད་ཀྱིས་
 ཀོང་མ་བྱས་པའི་ལྷུ་རྒྱལ་རབས་དང་། ཨིལུ་ཡི་རྒྱལ་རྒྱུད་ཀྱིས་ཀོང་མ་བྱས་
 པའི་ཨིལུ་རྒྱལ་རབས། སྐུ་ཉི་ཟེར་རྒྱུད་ཀྱིས་ཀོང་མ་བྱས་པའི་ལྷུ་རྒྱལ་རབས་
 བཅས་གསུམ་པོ་འདིར་ལོ་རྒྱུས་ཚོག་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་ཟེར། ལྷུ་རྒྱལ་རབས་
 འདི་ལ་ལྷུ་ཉི་ཟེར་སྐུ་ཀོང་མ་མི་རབས་ལྷུ་བྱུང་བ། ༡. ལྷུ་ཉི་ཟེར་ཉི་ཟེར་ཡི། ༢.
 ལྷུ་ཉི་ཟེར་ཉི་ཟེར་ཡི། ༣. ལྷུ་ཉི་ཟེར་ཉི་ཟེར་ཡི། ༤. ལྷུ་ཉི་ཟེར་ཉི་ཟེར་ཡི།

(༡༡༩) སྒྲོན་པོ་འུམས། འདི་«དེ་བ་ཐེར་དམར་པོ་འི་»དཔེ་དེ་བ་ཁག་
 དྲུག་ཙམ་ལ་ཞིབ་བརྒྱུར་བྱས་ཀྱང་ཆང་མར་གཅིག་མཚུངས་ལས་མི་འདྲ་བ་མི་
 འདུག རྒྱ་ཡིག་གི་ཀྱང་གོ་འཁྲིལ་རྒྱས་དང་། མི་བཟང་མགོན་པོ་རྒྱལ་བ་ཀྱིས་
 བཅམས་པའི་«རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང་»བཅས་ཆང་མར་ནང་ཆོལ་ཆོལ་རབས་
 གཏོར་མཁན་གྱི་སྒྲོན་པོ་འི་མིང་ལ་འུམས་ཟེར་བ་གཏན་ནས་མ་འཁོད་པས་གང་
 ཡིན་བརྟག་དགོས། རྒྱ་ཡིག་གི་ཀྱང་གོ་འཁྲིལ་རྒྱས་དང་། མི་བཟང་མགོན་པོ་
 རྒྱལ་བ་ཀྱིས་བཅམས་པའི་«རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང་»གི་ནང་དུ་ཆོལ་ཆོལ་རྩས་རྒྱུད་
 ཀྱིས་སྤྱང་བཟུང་བའི་ལུང་རྒྱལ་རབས་གཏོར་མཁན་ནི། ལུང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྒྲོན་
 པོ་སི་ལྷ་ཡན་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཆོལ་ཆོལ་མ་གྱི་གོང་མཐོ་རིམ་ས་
 བདག་དམིགས་བསལ་དབང་ཆ་ཡོད་པའི་གས་སི་ལྷ་དབྱི་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་
 དེར། སྤྱི་གཞི་གི་འཇིགས་སྐྱེད་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་སི་ལྷ་
 དབྱི་དཔོན་པོར་བསྐྱོས། ལྷི་ལོ་༡༡༠ལོར་ཆོལ་ཆོལ་གྲངས་ནས་ལུང་མེན་རྟེ་
 ཆོལ་མི་གོང་མར་བསྐྱོས་ཀྱང་ལོ་བདུན་ལོར་མཆམས་གྲངས། དེ་ཡི་ཆོང་ཏུ་ལུང་
 མེན་རྟེ་ཆོལ་རུ་འོ་གོང་མར་བསྐྱོས། ལོ་དེར་ཕྱི་ལྷ་རབས་ཀྱི་སྒྲོན་ཆེན་དམག་
 དཔོན་ཀྱུན་ཀའོ་ལེང་གིས་ལུང་རྒྱལ་རབས་ལ་རྩྱུར་རྩྱུར་ཐེངས་དང་པོ་བྱས་ཤིང་།
 དེ་ནས་ལྷི་ལོ་༡༡༠ལོ་དང་། ༡༡༡ལོ། ༡༡༢ལོ་བཅས་སུ་ཐུ་ཆེས་ཐེངས་བཞི་
 ཙམ་ལུང་རྒྱལ་ཁབ་ལ་རྩྱུར་རྩྱུར་བ་ཆང་མར་སྒྲོན་ཆེན་སི་ལྷ་དབྱིས་རྩྱུར་
 ལན་རྩས་ཐུན་བསྐྱོགས་པར་བརྟེན། ལུང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྒྲོན་ཆེན་ནང་མྱེད་
 གཤམ་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་ལྷུང་། གོང་གསལ་༡༡༢ལོ་དེ། ཕྱི་ལྷ་རབས་ཀྱི་དམག་
 དཔོན་ཀྱུན་ཀའོ་ལེང་ཡང་ནད་མནར་གྱིས་འདས་ཏེ་དེ་ནས་བཟུང་ཕྱི་ལྷ་
 ཁབ་ཀྱི་དམག་དབུང་སྒྲོབས་ཤུགས་རྩ་བ་ནས་ཉམས་ཤིང་། ལུང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
 ཆོལ་ཆོལ་དང་། ཕྱི་ལྷ་ཁབ་ཀྱི་ཀྱུན་ཀའོ་ལེང་གཉིས་གྲངས་ཆེས་རྒྱལ་ཁབ་
 དེ་གཉིས་ཀ་ལྷི་ལོ་མར་རྩྱུར་བའི་རྩས་པ་ཤོར་ཟེན་པ་དང་། ལྷི་ལོ་
 ༡༡༠ལོར་ལུང་མེན་རྟེ་ཆོལ་རུ་འོ་གྲངས་ཁབ་དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་ཆོལ་རུ་

དང་། གྲོན་ཆེན་སི་ལྷ་དབྱི་གཉིས་ལས་རྟགས་སྤྲུམ་པས་བཅོལ་ཐོག་རང་
 ཉིད་ཀྱི་བྱ་ཆེ་མང་ཆོད་རྒྱུ་ཤོད་མར་བསྟན། དེ་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཤོད་བསྟུ་ལོ་
 ༡༧ལོར་གྲོན་ཆེན་སི་ལྷ་དབྱིས་དཔག་དཔོན་ཆེན་པོ་ཆོད་རྒྱུ་ཤོད་བསྟན་དེ།
 ཆོད་ཆོད་རྒྱུ་རྒྱུད་ཀྱི་སྲིད་དབང་དེ་སི་ལྷ་རྒྱུ་རྒྱུད་ཀྱི་ལག་རྒྱ་བཟུང་འགོ་
 ཚུགས་ཤིང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་སི་ལྷ་ཉི་དང་། སི་ལྷ་གཞོན་བཅས་ཀྱིས་གྲོན་
 ཆེན་དང་སྲིད་འཛིན་བྱས། ལྷ་ལོ་༡༧ལོར་སི་ལྷ་ཉིས། ལྷ་འི་ཆེ་མང་ལྷ་རྒྱུ་
 ཤོད་མའི་ཁྱི་ཚོགས་གནས་དབྱུང་བཟང་ལྟེ། ཆོད་མའི་ཤོད་མར་བསྟན། ལྷ་
 ལོ་༡༨ལོར་གྲོན་ཆེན་སི་ལྷ་གཞོན་ཤོད་མ་ཆོད་མའི་བསྟན་ནས་ལྷ་འི་ཡོན་ཏྲུ་
 ཆོད་རྒྱུ་ཤོད་མར་བསྟན། ལྷ་ལོ་༡༩ལོར། སི་ལྷ་གཞོན་དཔག་དབྱུང་ཁྱི་
 བརྒྱ་མ་ཟིན་ཅམ་བཟང་ནས་ཉིད་རྒྱུ་ཁབ་ལ་ཕར་ཐོལ་བྱས་ཏེ། ཉིད་རྒྱུ་
 ཁབ་ཀྱི་ཤོད་མ་ཏེ་ལྷ་ཏུ་ཏན་ཀྱིས་མགོ་བཟགས་ལྷས་ཤིང་། རྒྱུ་ས་ཤིང་རྒྱུ་
 ཡང་བྱངས། ལྷ་ལོ་༢༠ལོར་སི་ལྷ་གཞོན་ཀྱི་གྲོན་ཆེན་སི་ལྷ་ཡན་ཀྱིས་ཤོད་མ་
 ལྷ་འི་ཡོན་ཏྲུ་ཆོད་རྒྱུ་རང་འགྲུལ་ཀྱིས་སྲིད་ཁྱི་ནས་བབས་སྤྲུམ་བརྒྱུ་པའི་ཐབས་
 ཤིས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་འི་རྒྱུ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་དབང་ཚོགས་ཏེ་རྒྱུ་ཁབ་གསར་དུ་
 བརྒྱགས་པའི་མིང་ལ་ཅིན་རྒྱུ་རབས་ཟེར་ཞིང་། ལོ་རྒྱུ་ཐོག་ཤིས་ཅིན་(ཅིན་
 རྒྱུ་མ་)ཞེས་འཛོད། སི་ལྷ་དབྱིས་རང་ཉིད་ཤོད་མ་བྱས་པའི་མིང་ལ་ཅིན་ལྷ་
 ཉི་ཟེར་བ་དང་། རྒྱུ་མིང་ནི་སི་ལྷ་ཡོན་ཅིང་། མིང་ཆ་ཆང་ལ་སི་ལྷ་ཡན་ཟེར།
 རྒྱུ་ས་ནི་ལོ་འདྲུང་(དེར་སང་ཉི་ནན་ཞིང་ཆེན་ཀྱི་ལོ་འདྲུང་)ཡིན། ཅིན་
 རྒྱུ་རབས་འདི་ལ་ལྷ་རྒྱུ་ཤིས་ཅིན་(ཅིན་རྒྱུ་མ་)དང་། ཏུང་ཅིན་(ཅིན་
 ཤར་མ་)གཉིས་བྱུང་པའི་ནང་ནས་ཤིས་ཅིན་ལ་ཤོད་མ་མི་རབས་བཞི་བྱུང་ལྟེ།
 ༡. ཅིན་ལྷ་ཉི་སི་ལྷ་ཡན། ༢. ཅིན་རྒྱུ་ཉི་སི་ལྷ་ཡན། ༣. ཅིན་རྒྱུ་ཉི་སི་ལྷ་
 ཤི། ༤. ཅིན་མིན་ཉི་སི་ལྷ་དབྱི་བཅས་ཀྱིས་ལྷ་ལོ་༢༠ལོར་སི་ལྷ་ཡན་ཉི་དབང་
 ལོ་རྒྱུ་བཟུང་གཅིག་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་། ཤིས་ཅིན་རྒྱུ་རབས་བརྒྱགས་
 ནས་ལོ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཤོད་བ། ལྷ་ལོ་༢༡ལོར་དཔག་དབྱུང་ཁྱི་ཉི་ལྷ་ཅམ་

བསྐྱེད་པ་མཆོག་ལྟར། བྱང་འཁྲུག་དེའི་རིང་ཟུ་ཆེན་མི་དམངས་དང་།
 ཡང་མཁྲུང་མི་རིགས་རྣམས་ལ་གནད་འཆོ་ཆབས་ཆེན་ཐོག་པར་བརྟེན། མི་
 ཡངས་ཉ་ཅའ་མང་པོ་ཞིག་ས་གནས་གཞན་དག་ལ་ཡུལ་བྱེད་ཏུ་འཁྲུ་དཀོས་པ་
 ཡོད། སྐབས་དེར་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་མར་ས་ཁུལ་དང་། ལྷག་པོར་མཐའ་
 མཆོམས་ས་ཁུལ་ཏུ་གནས་པའི་ལྷང་ལྷུ་མི་རིགས་དང་། ལན་པའི་རིགས།
 ཅའི་རིགས། ཉིས་རིགས། ཆང་རིགས་སོགས་གྲངས་ལྷུང་མི་རིགས་རྣམས་ཟུ་
 རིགས་མི་དམངས་དང་མཉམ་ཏུ་ལངས་ནས་ཅིན་རྒྱལ་ཁབ་ལ་རྟོགས་ལྟེན་པའི་
 རྒྱལ་ལངས་ཡོད། དེ་ལང་ཐོག་མར་ཉའན་མིས། ཀན་ལྷུང་ས་ཁུལ་ཏུ་ཡུལ་
 བྱང་ནས་གནས་པའི་ཉིས་རིགས་དང་ཟུ་རིགས། ལྷུ་པའི་ཡན་ལྷུང་ས་ཁུལ་
 དང་། རྟོན་ལྷུ་མེད་དཔྱང་ས་ཁུལ། ལྷུ་ནན་ཁང་ཉ་ས་ཁུལ་ཏུ་ཡུལ་བྱང་ནས་
 གནས་པའི་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་རྣམས་ཀྱིས་ཅིན་རྒྱལ་ཁབ་ལ་རྟོགས་
 ལྟེན་པའི་རྒྱལ་ལངས་ཡོད་ཤི། ཅིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དབང་རྒྱུར་ལ་གནད་ཏུ་
 བརྟེན་པའི་རྒྱར་རྟེག་བཅས་ཞིང་། མིས་ཅིན་(ཅིན་ལྷུང་མ་)རྒྱལ་རབས་
 ཉམས་རྒྱུད་ཏུ་འཁྲུ་པའི་འཁོ་རྒྱལ་ས།

(༡༡༩) ལྷུ་ཅིན་གྱི་བརྒྱུད་པ་ལ་ལྷུང་ཅིན་དང་གཞི་ཅིན་ཆེན་པ་གཉིས་
 ཡོད། འདི་ནི་ཟུ་མྱུང་གི་རྒྱ་མོན་པོ་རང་མ་ཡོད་པ་ལས་དོན་ཏུ་མིས་ཅིན་
 (西晋)གྱི་བརྒྱུད་པ་ལ་ལྷུང་ཅིན་(东晋)དང་། ཆན་ཅིན་(前秦)ཆན་པ་
 གཉིས་ཡོད་པའི་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་འདྲ། གང་ཡིན་ཟེར་ན་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་
 དམངས་ཀྱིས་ཅིན་ལྷུང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་རྟོགས་ལྟེན་པའི་རྒྱལ་ལངས་ཡོད་པ་
 དང་བརྟེན་ནས་ལྷུང་ལྷུ་མི་རིགས་ཀྱི་འཁོ་གཙོ་ཡིན་པའི་སོགས་ཀྱིས་ཅིན་རྒྱལ་
 རབས་ལ་རྟོགས་ལྟེན་པའི་རྒྱལ་ལངས་ལ་ལྷགས་ཐོག་ ཉན་རྒྱལ་ཁབ་ཟེར་པ་
 བཅུགས་ཀྱི་རང་ཉིད་རྒྱལ་པོ་ལྟས། རྒྱལ་ས་ཁང་ཡན་ཡིན། དེའི་ཐུ་མ་ཐུ་མ་
 ༩༡༩ལོར། ཡིན་ཡོན་གྱི་ཆ་པོ་ཡིན་པའི་ཅིན་ལྷུང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་གཏོར་
 བས་མ་ཆུ་འབབ་ཡུལ་གྱི་གྲར་ཡོན་ས་ཁུལ་ཏུ་མ་ལྷུང་བཅད་ནས་མྱིད་དབང་

བཟུང་བའི་རྒྱལ་ཁབ་བཅུ་དྲུག་གི་དང་པོ་དེ་ལྟར་། དེའི་ཁྱིམ་ཁྱིམ་ ༣༡ ལོར་
 ཅིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྩམ་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ལང་ཡའ་མང་སི་ལཱ་རུའི་ཟེར་བས་
 འཕྲི་རྒྱ་རྩེ་བྱང་གི་ས་བདག་དཔོན་རིགས་ནམས་ཀྱི་རྒྱབ་རྒྱུར་འོག་ཅན་ཁང་
 (དེང་སང་གི་ནན་ཅིང་) ས་གནས་སུ་རྒྱལ་ས་བྱས་པའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མིང་ལ་
 ཏུང་ཅིན་(ཅིན་ཤར་མ་) ཟེར་ཞིང་། འཕྲི་རྒྱ་རྩེ་རྒྱུད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ལ་དབང་རྒྱར་
 བས་ཏེ་མ་རྒྱུ་འབབ་ཡུལ་གྱི་བྱང་རྩོགས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་བཅུ་དྲུག་དང་ཁ་
 གཏང་དུ་གནས་པ་དང་། རྩེ་རྒྱུད་ས་ཁུལ་ཅུང་ཟད་གཅིག་ལྷུར་ཆེ་བའི་གནས་
 རྒྱལ་དེ་ལྟར་། ཅིན་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་དེར་ཤ་རྗེས་སུ་གོང་མ་མི་རབས་བཅུ་
 གཅིག་གྱུར་ཞིང་(རྩམ་མིང་ནི་སི་ལཱ་) ༡. ཅིན་ཡོན་རྟེ་སི་ལཱ་རུའི། ༢. ཅིན་མིང་
 རྟེ་སི་ལཱ་ལྟའི། ༣. ཅིན་ཁྲང་རྟེ་སི་ལཱ་ཡན། ༤. ཅིན་ཁང་རྟེ་སི་ལཱ་གཡོད། ༥.
 ཅིན་ལུ་རྟེ་སི་ལཱ་བྲུག། ༦. ཅིན་ཡེད་རྟེ་སི་ལཱ་མི། ༧. ཅིན་ལྷེ་རྟེ་ཤེས་ཀྱང་
 དེ། ༨. ཅིན་ཅིའན་མེན་རྟེ་སི་ལཱ་ཡུས། ༩. ཅིན་ཤའོ་ལུ་རྟེ་སི་ལཱ་གཡོད།
 ༡༠. ཅིན་ཡན་རྟེ་རྩུང་། ༡༡. ཅིན་ཤོང་རྟེ་རྟེ་མེན་བཅས་ཀྱིས་ཁྱིམ་
 ༣༡—༤༩༠ བར་མོ་འོ་བརྒྱ་དང་བཞིའི་རིང་མིན་དབང་བཟུང་། ཏུང་ཅིན་
 ཀྱི་དུས་མཚུགས་དུ་ས་གནས་ཁག་གི་མཚའ་རིམ་དཔོན་རིགས་དང་། ས་བདག་
 འཕྲོར་ཆེན་རིམ་གསུམ་ཁག་གིས་ཞིང་པར་དཔུ་ཁལ་འཕོར་ཆེན་དང་། རིགས་མ་
 བཙུ་བའི་ཁྲར་པོ་ཏ་ཅང་ཆེ་དུ་བཏང་བར་བརྟེན། ཁྱིམ་ ༣༡ ལོར་ཅང་ནན་
 ཅུན་བརྒྱུད་ཀྱི་ས་ཁུལ་(དེང་སང་གི་ཀྱི་ཅང་དང་ཅང་སུའུ་རྩེ་རྒྱུད་) བས་སུན་
 ཡན་དང་། མོ་ལྷན་གཉིས་ཀྱིས་འཕྲོ་བྱིད་པའི་ཞིང་པའི་བྱེན་ལངས་ལྟར་ཉེ་
 མིན་གཞུང་གི་ཁང་པ་མེར་བསྐྱེགས་པ་དང་ཤོང་ཁྲིར་འགའ་ཤས་བཟུང་། ཁྱི་
 མོ་༤༠༩ ལོར་མིན་གཞུང་གི་དྲག་གཞོན་ཕོག་པའི་འོག་སུན་ཡན་ཕོགས་རང་
 ཕོག་ཁྲོས་བཏང་རྗེས་མོ་ལྷན་ཕོགས་ཀྱིས་སུ་མཐུད་ནས་འབབ་ཆོད་བྱས་
 མཐར་རྒྱལ་ས་ཅན་ཁང་(ནན་ཅིང་) དུ་གྲོལ་གཏོར་བྱས་ཀྱང་། ཁྱི་མོ་
 ༤༡༡ ལོར་མུར་ཡང་དྲག་གཞོན་ཕོག་པའི་འོག་དུ་པམ་རྟེས་ལྟར་ཞིང་། ཅིན་

[illegible][illegible]

(གཉིས) རྟུའུ་གཞི་(ཀྱའོ་རྗེས་མ་)ལྷི་ལོ་༣༡༧མར་ཅའི་མི་རིགས་ལྷན་
ལངས་ཀྱི་འགོ་པ་རྩི་ལེས་ཀྱའོ་རྗེས་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྣམས་ལྷན་ལས་
རྣམས་གཏོར་ནས་རང་ཉིད་གོང་མ་བྱས་པའི་མིང་ལ་ཀྱའོ་མིང་རྟེ་རྩི་ལེས་ཟེར་
ཞིང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་རྟུའུ་གཞི་(ཀྱའོ་རྗེས་མ)། རྒྱལ་ས་ནི་ཏོ་ཏའི་ཞིང་ཆེན་
ཀྱི་མིང་མའི་རྫོང་ཡིན། རྒྱལ་རབས་འདིར་ལ་རྗེས་སུ་གོང་མ་མི་རབས་བརྟན་
ལྷང་བ་རྩལ་མིང་རྟེ་ཡིན། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷི་ལོ་༣༡༧—༣༥༩བར་ལོ་རྟེ་སུམ་
ཅུ་མ་བཞིའི་རིང་མིང་དབང་བཟུང་།

(གཤམ) ཆཅ་ཡན། (ཡན་ཆོན་མ་) ཞན་པའི་མི་ཡིག་པ་གྱི་འགོ་པ་ལུ་
 རྒྱ་རྒྱུ་མི་གྱི་མོ་༩༩༩མོ་ར་ཅིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་འོག་ནས་ཁ་ཁལ་ཉེ་བྱང་ཤར་
 གྱི་མེད་ཞིང་ས་ཁལ་དུ་ཆེད་བཅན་རྒྱལ་ཁབ་བཅན་པས་ནས་རང་ཉིད་རྒྱལ་པོ་རྒྱས་
 བའི་མིང་ལ་ཡན་མེན་རྟེན་ཅུ་རྒྱུ་ལྟུང་ལྟུང་ཟེར་ཞིང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་གི་ཡན་
 (ཆཅ་ཡན། ཡན་ཆོན་མ་)རྒྱལ་ས་ནི། ལྷུང་ཁྱིང་(མེད་ཞིང་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁྱའོ་
 དབྱང་)དང་རྟེ་པོ་ཞིང་ཆེན་གྱི་མིན་གྲང་ཡིན། རྒྱལ་རབས་འདི་ར་ལ་ཆེས་ལུ་
 མོང་མ་མི་རབས་གསུམ་བྱུང་ཞིང་རུས་མིང་གི་མོ་རྒྱུང་ཡིན། ལྷི་མོ་༩༩༧—

༣༧༠ ལོའི་བར་ལོ་རྒྱུ་ལྷུ་མོ་བཞི་ཤིང་ཤིང་དབང་བཟུང་མཐར་མྱོང་མ་གསུམ་པ་ཡན་དཔྱིད་ཉི་མུའུ་རྒྱུ་རྒྱུ་མེས་ཤིང་དབང་བཟུང་ནས་ལོ་བཅུ་གཅིག་པ་ལྷུ་ལོ་ ༣༧༠ ལོར་ཆེན་ཆོན་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔག་དཔོན་མང་མོང་གིས་ཡན་རྒྱལ་ཁབ་ལ་དཔག་དྲུག་ནས་མྱོང་མ་གསུམ་བཟུང་བྱས་ནི་ཤིང་དབང་འཕྲོང་།

(བཞི) ཆོན་ཆེན། (ཆེན་ཆོན་མ་) ཉིས་མི་ཤིགས་ཀྱི་འགོ་པ་རྒྱ་ཚོ་འང་གི་བྱ་རྒྱ་ཅེན་གྱིས་ལྷུ་ལོ་ ༣༥༩ ལོར་ཀོན་ཡུང་ས་ཁུལ་དུ་མེར་བཅན་བྱས་ནི་རང་ཉིད་གོང་མ་བྱས་པའི་མིང་ལ་ཆེན་མོང་ཉི་མུ་ཅེན་མེར་ཞིང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ནི་ཆོན་ཆེན་(ཆེན་ཆོན་མ་)། རྒྱལ་ས་ནི་ཁྲང་ཡན་(དེར་སང་གི་ཤིས་ཡན)། རྒྱལ་རབས་འདིར་ཤ་རྩེས་ལྷ་གོང་མ་མི་རབས་བྱག་བྱུང་བའི་རུས་མིང་ནི་རྒྱ་ཡིན། ལྷུ་ལོ་ ༣༥༡ — ༣༧༠ ལོར་ལོ་རྒྱུ་ལྷུ་མོ་བཞི་ཤིང་ཤིང་དབང་བཟུང་མཐར་ལྷུ་ལོ་ ༣༧༠ ལོར་ཆང་མི་ཤིགས་ཀྱི་འགོ་པ་ཡོ་ཁྲིང་དང་། ཆོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཤ་པ་ཆེན་ཀའོ་ཉི་མུ་ཉང་བར་ལོ་མང་འབྲུག་པ་བྱས་རྗེས། ཆོན་ཀའོ་ཉི་མམ་ནས་ཡོ་ཁྲིང་གི་བྱ་ཡོ་ཤེན་གྱིས་བསད་དེ། ཉིས་མི་ཤིགས་ཀྱིས་རྒྱལ་ལོ་བྱས་པའི་ཆོན་ཆོན་མའི་རྒྱལ་རབས་ཅ་མེད་རྒྱ་སང་།

(ལྔ) རྒྱ་ཡན། (ཡན་རྩེས་མ་) ལྷུ་ལོ་ ༣༤༩ ལོར་ཆེན་ཆོན་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་རྒྱ་ཅེན་དང་། རྒྱ་ཅེན་(ཅེན་ཤར་མ་)རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཤའོ་ལྷ་ཉི་མི་མ་གཡོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་རྒྱའི་རྟ་ས་ཁུལ་(ཡན་རྒྱའི་ཞིང་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་རྒྱུད། རྒྱའི་རྒྱའི་ས་ཁུལ་)དུ་དཔག་འབྲུག་མེད་ས་མང་བྱས་མཐར་ཆོན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔག་པམ་ནས་རང་གནས་བྱང་རྒྱགས་ལྷ་མིར་འཁེན་བྱས་ཤིང་། ཆོན་རྒྱལ་རབས་ནང་ཁུལ་ཁ་མོར་ནས་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱང་པ་མང་པོ་བྱུང་བའི་ནང་ནས་གཅིག་ཡིན་ཅིང་། ཞན་པའི་ཤི་ཤིགས་ཀྱི་ལྷུ་རྒྱུ་རྒྱུ་མེར་བས་ཆོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་འགོ་ནས་ཁ་བྱལ་ནི་མེར་བཅན་རྒྱལ་ཁབ་བཅུགས་ནས། རང་ཉིད་གོང་མ་བྱས་པའི་མིང་ལ་ལྷ་ཞིང་ཉི་མུའུ་རྒྱུ་མེར་ཞིང་། རུས་མིང་ནི་ལྷུ་རྒྱུ་རྒྱུང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ལ་རྟ་ཡན་(ཡན་རྩེས་མ་)མེར་ལ་རྒྱལ་

ས་ནི་ཉོ་པེ་བྱུང་བྱན་(དེར་སང་གི་ཉོ་པེ་ཉིང་རྒྱང་) རྒྱལ་རབས་འདྲིར་ཕྱ་རྒྱུ་
ལྷོ་མོ་མ་མི་རབས་ལྷ་བྱུང་བས། ལྷོ་མོ་༣༤༩—༤༠༧ལར་ལོ་རྩ་ཉེར་ལྷག་
བར་ཤིང་དབང་བཟུང་མཐར་ལྷོ་མོ་༤༠༧ལར་རྒྱ་རིགས་ཤྲིང་ཕྱ་ཟེར་བས་གོང་
མ་རྒྱུ་དེ་ལྷོ་ཉི་ཀའི་ཡུན་བསད་ནས་རྒྱལ་རབས་ཐོང་།

(བྲག) ཉན་ཡན་(ཡན་ལྷོ་མ)། ལྷུ་རྒྱུ་ལྷོ་ལྷོ་རིགས་རྒྱུ་ལྷུ་རྒྱུ་ཉེས་
ཉོ་ནན་རྒྱུ་ཐའི་(དེར་སང་ཉོ་ནན་ཁིང་ཆེན་གྱི་རྒྱུ་རྒྱང་) བཟུང་ནས་རང་
ཉིང་གོང་མ་བྱས་པའི་མིང་ལ། མཐ་ལྷོ་ཉི་ལྷུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཉེ་ཟེར་ཁིང་། རྒྱལ་ཁབ་གྱི་
མིང་ལ་ནན་ཡན་(ཡན་ལྷོ་མ)། རྒྱལ་ས་ནི་བྱན་རྒྱུ་གོང་གྱ་(དེར་སང་བྱན་
རྒྱུ་དེ་ལྷོ་རྒྱུ་)ཡིན། རྒྱལ་རབས་འདྲིར་གོང་མ་མི་རབས་གཉིས་བྱུང་བས་
རྒྱས་མིང་ནི་ལྷུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡིན། ལྷོ་མོ་༣༧༤—༤༡༠ལར་ལོ་རྩ་བརྒྱ་གསུམ་རིང་
ཤིང་དབང་བཟུང་ཁིང་། ལྷོ་མོ་༤༡༠ལར་རྒྱང་ཅིན་རྒྱལ་རབས་གྱི་དམག་
དཔོན་ལཱུ་ལཱུ་ལྷོ་བྱང་ཕྱོགས་ལྷུ་དམག་བཏང་སྐབས་ལྷོ་མོ་མ་ལྷུ་ལྷུ་རྒྱུ་ལྷུ་
བསད་དེ་རྒྱལ་ཁབ་ཐོང་།

(བཟུན) བེ་ཡན་(ཡན་བྱང་མ)། ལྷོ་མོ་༤༠༥ལར་རྒྱ་རིགས་ཤྲིང་ཕྱ་
ཟེར་བས། ཡན་རྒྱུ་མའི་གོང་མ་རྒྱུ་ཉི་ལྷུ་རྒྱུ་ཀའི་ཡུན་བསད་ནས་བྱང་
མར་གྱི་ལྷང་ཁྲང་(དེར་སང་གི་ལེའོ་ཉིང་ཁིང་ཆེན་གྱི་རྒྱ་ཡང་ས་ཁྲལ་) བཟུང་
ནས་རང་ཉིང་རྒྱལ་ལོ་བྱས་པའི་མིང་ལ། མཐ་ཁྲིང་ཉི་ལྷུ་རྒྱུ་ཉེ་ཟེར་ཁིང་། རྒྱལ་
ཁབ་གྱི་མིང་ལ་ལེ་ཡན་(ཡན་བྱང་མ) ཟེར་ལ། རྒྱལ་ས་ནི་གོང་རྒྱ་གསལ།
རྒྱལ་རབས་འདྲིར་ཕྱ་རྒྱུ་ལོ་གཉིས་བྱུང་ཁིང་རྒྱས་མིང་ནི་ལྷུ་རྒྱུ་ཡིན།
ལྷོ་མོ་༤༠༧—༤༣༤ལར་ལོ་རྩ་ཉེར་བརྒྱད་རིང་ཤིང་དབང་བཟུང་མཐར། ལྷོ་
མོ་༤༣༤ལར་ལྷུ་བྱང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་གྱིས་གཏོར་པམ་བཏང་།

(བརྒྱུད) ཏོ་ལྷོ་ཆེན་(ཆེན་རྒྱུ་མ)། ཆང་མི་རིགས་གྱི་འགོ་པ་ཡའོ་ཁྲིང་
གིས་བྱན་གིས་རྒྱ་མིང་རྒྱང་གི་ས་ཁྲལ་བཟུང་ནས་ཆེན་ཆོན་མའི་གོང་མ་རྒྱ་
ཅིང་ན་བསད་དེ་ཤིང་དབང་ཕྱོགས། རང་ཉིང་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་གོང་མ་བྱས་

པའི་མིང་ལ་ཀའ་ལྷ་ནི་ཡོད་ཤིང་ཟེར་ཞིང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ལ་རྟུ་ཆེན་
(ཆེན་རྒྱལ་མ་)། རྒྱལ་ས་ནི་ཁྲང་ཡན་(དེང་སང་གི་རྩའན་ཤིས་ཞིང་ཆེན་གྱི་
ཤིས་ཡན་) རྒྱལ་རབས་འདིར་གོང་མ་མི་རབས་གསུམ་བྱུང་བའི་རྒྱལ་མིང་ནི་
ཡོད་ཡིན། གླིང་ལོ་༣༤—༤༡བར་ལོ་རྒྱུ་མ་ཅུ་མ་བཞི་རིང་སྤྱིད་དབང་
བཟུང་། གླིང་ལོ་༤༡ལོར་རྒྱལ་ཆེན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དམག་དཔོན་ལུ་ལུས་ཀྱིས་
བྱང་འདུལ་དམག་འབྲུག་སྐབས་ཙམ་མེད་བཟང་།

(དགུ) ཤིས་ཆེན་(ཆེན་རྒྱལ་མ་)། ཞན་པེ་མི་རིགས་ཀྱི་འགོ་པ་ཆེས་རྒྱ་གོ་
རེན་གྱིས་གླིང་ལོ་༣༥ལོར་ལྷང་ཤིས་ས་གནས་སུ་རྒྱུད་པའི་ཞན་པེ་མི་རིགས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་བྱས་པའི་མིང་ལ། ཞོན་སྤེས་ལང་ཆེས་རྒྱ་གོ་རེན་ཟེར་ཞིང་། རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་མིང་ནི་ཤིས་ཆེན་(ཆེན་རྒྱལ་མ་) རྒྱལ་ས་ནི་ཡོན་ཀླུ་(དེང་སང་གན་སུ་
ཞིང་ཆེན་གྱི་ཡུའི་ཀླུང་)ཡིན། རྒྱལ་རབས་འདིར་ལྷ་རྒྱལ་སུ་གོང་མ་བཞི་བྱུང་
བའི་རྒྱལ་མིང་ནི་ཆེས་རྒྱུ་ཡིན། གླིང་ལོ་༣༤—༤༣བར་ལོ་རྒྱུ་མ་ཅུ་མ་
སྤྱིད་དབང་བཟུང་ཞིང་མངའ་འོག་གི་རྒྱལ་ཕན་ཕན་ཚུན་ནང་འབྲུག་བྱས་ནི་
མཐར་གླིང་ལོ་༤༣ལོར་གོང་མ་ཆེས་རྒྱ་གོ་དམག་པམ་ནས་སྤྱིད་དབང་ཐོང་།

(བརྒྱ) ལ། ལྷང་རྒྱུ་མི་རིགས་ཀྱི་འགོ་པ་ནི་ལའན་པ་པོ་ཟེར་བས་གླིང་
ལོ་༤༡ལོར་རྒྱལ་ཁབ་ཟེར་བ་བཙུགས་ནས་རང་ཉིད་རྒྱལ་པོ་བྱས་པའི་མིང་
ལ་ལྷ་སྤེས་ནི་པོ་པོ་ཟེར་ཞིང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ནི་ལ། རྒྱལ་ས་ནི་ཁྲང་དབན་
(དེང་སང་རྩའན་ཤིས་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཉིང་རྩན་)ཡིན། རྒྱལ་རབས་འདིར་གོང་
མ་མི་རབས་གསུམ་བྱུང་ཞིང་། རྒྱལ་མིང་ནི་ཉི་ལའན་ཡིན། གླིང་ལོ་༤༠—
༤༣བར་ལོ་རྒྱུ་མ་ཅུ་མ་བཞི་རིང་སྤྱིད་དབང་བཟུང་མཐར་གླིང་ལོ་༤༣ལོར་
མེད་བྱང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་དམག་འབབ་ལྱེད་བཞིན་པའི་ལུས་རྟོ་ཤིས་གཙང་
པོ་བཀལ་ནས་འགྲོ་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་ལྷང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁོངས་གཏོགས་སུ་
གྱུར་དམག་དཔུང་དང་ཐུག་ནས་ཙམ་མེད་དུ་མོང་།

(བརྒྱ་གཅིག) རྟུ་ལའང་།(ལའང་རྒྱལ་མ་) ཆེན་རྒྱལ་མི་རྒྱལ་རབས་

ཀྱི་ཤོར་མ་ཅིང་མིང་ནི་རྩུ་ཅིའན་གྱིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༣༡༣ ལོར་དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་ལུང་གོང་རྒྱུ་དམག་གི་བདུན་དང་ཉ་བཅུ་ལྟ་བུ་ཅམ་གྱི་དམག་དཔུང་བཅས་མངགས་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་རྩལ་ཚུགས་རྒྱལ་ཕན་མང་པོར་དམག་དཔུང་ས་ནས་ཆེའུ་ཆེ་(དགའ་ཆེ་)མོགས་རྒྱལ་ཕན་སྤྱོད་ཅམ་ལྟ་བུ་ཅམ་མང་པོ་ལྟ་བུ་བསྟུས། སྤར་ཡང་དམག་དཔུང་གི་བཞི་བརྒྱ་ཅམ་ཁྲིད་ནས་རྒྱ་ནག་དང་འདབས་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་(ཕལ་ཆེར་ཐའི་གོ་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་ནམ་བཟག་)ཏུ་བཏང་ནས་ཅན་དན་རྩོ་པོ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིང་བཞེལ་མོགས་ལེན་པར་བཏང་བ་ནམས་ཁྲིར་ནས་རྒྱུར་ལོག་ཏེ་སི་ཆེན་ཏུ་སྐྱབས་པ་དང་། ཆང་མི་རིགས་ཀྱི་འགོ་པ་ཡའོ་ཁྲིང་གིས་གོང་མ་རྩུ་ཅིའན་བསད་ནས་རྒྱལ་ས་སྤོགས་ཏེ་རང་ཉིད་གོང་མ་བྱས་པའི་གནས་རྒྱལ་ཐོས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་རང་གི་དམག་དཔུང་ནམས་ཁྲིད་དེ་ལེའང་གྲུ་མཁར་བཟུང་ནས་སྤེར་བཅན་བྱས་པའི་མིང་ལ་དབྱེ་ཡུ་ནི་ལུང་གོང་ཐེར་ཞིང་མི་རིགས་ནི་ཉིས་རིགས་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ལ་རྟོག་ལེའང་ཐེར་བ་དང་། རྒྱལ་ས་ནི་གྲུ་ཅང་(དེར་སང་ཀན་སྤུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ལྷ་ཁའི་རྫོང་)ཡིན། རྒྱལ་རབས་འདིར་རྒྱལ་པོ་ལྷ་རྒྱལ་བཞི་བྱང་ཞིང་། ལྷོ་ལོ་ ༡༣༤—༡༠༡༣ ལོར་ལོ་ངོ་བཅོ་བརྒྱད་རིང་མི་དཔོན་དབང་བཟུང་། རྒྱལ་སྤུ་བརྒྱད་ནམས་ནང་ཁྲལ་དབང་ཆ་སྤོགས་རེས་དང་གསོད་རེས་བྱས་མཐར་། ལྷོ་ལོ་ ༡༠༡༣ ལོར་། ཆེན་རྒྱལ་མའི་གོང་མ་ཡའོ་ཤིན་གྱིས་གཏོར་པམ་བཏང་།

(བརྒྱ་གཉིས་)ནན་ཡིའང་། (ཡིའང་རྩོ་མ)། རྟོ་ཤིས་ཁྲལ་ཏུ་རྫོད་པའི་ཞན་པེ་མི་རིགས་ཀྱི་འགོ་པ་ཐུའུ་ལྷ་ལྷུ་ཐེར་བས་ཅིན་ཁྲིང་ས་ཁྲལ་(དེར་སང་ཀན་སྤུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཀའོ་ལན་རྫོང་)བཟུང་ནས་སྤེར་བཅན་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་བརྒྱགས། རང་ཉིད་རྒྱལ་པོ་བྱས་པའི་མིང་ལ་ལྷ་མང་ལྷ་གྲུ་ཐེར་ཞིང་། ཏུས་མིང་ནི་ཐུའུ་ལྷ། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ནི་ནན་ཡིའང་(ཡིའང་རྩོ་མ) ཐེར་ལ། རྒྱལ་ས་ནི་ལོས་ཏུའུ་(དེར་སང་མཆོ་རྫོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ལོས་ཏུའུ་)ཡིན། རྒྱལ་རབས་འདིར་རྒྱལ་པོ་ལྷ་རྒྱལ་གསུམ་བྱང་བས། ལྷོ་ལོ་ ༡༣༡—༡༡༧ ལོར་ལོ་

རོ་བཙ་བརྒྱད་རིང་སྤྲོད་དབང་བཟུང་། ལྷི་ལོ་༡༡༠༥ར་ཆེན་རྒྱལ་མའི་རྒྱལ་པོ་
ཆེས་རྒྱ་ཁྱི་ཟེར་བས་གཏོར་མམ་བཏང་།

(བརྒྱ་གསུམ་) ལེ་མིའང་། (མིའང་བྱང་མ)། ལྷུང་རྒྱུ་མི་རིགས་ཀྱི་
འགོ་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་མི་ཀྱིས་གྲང་དབྱེ་ས་ཁུལ་(ཀན་སུའུ་ཁིང་ཆེན་གྱི་གྲང་དབྱེ་
ས་ཁུལ་) བཟུང་ནས་ཆེར་བཙན་རྒྱལ་པོ་བྱས་པའི་མིང་ལ་མིའང་མང་རྒྱལ་ལོ་
ཟེར་ཞིང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ནི་ལེ་མིའང་(མིའང་བྱང་མ)། རྒྱལ་ས་ནི་ཀན་
སུའུ་གྲང་དབྱེ་ཡིན། རྒྱལ་རབས་འདིར་རྒྱལ་པོ་སྔ་རྩེས་གསུམ་བྱུང་ཞིང་། ལྷི་
ལོ་༡༡—༡༣༠བར་ལོ་རོ་ཞེ་གཉིས་རིང་སྤྲོད་ཁབ་བཟུང་མཐར་ལྷི་ལོ་
༡༣༠ལོར་ལྷུང་བྱང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་གཏོར་མམ་བཏང་།

(བརྒྱ་བཞི) ཤིས་མིའང་། (མིའང་རྒྱབ་མ)། མིའང་གྲུ་ས་ཁུལ་ཏུ་
རྟོད་པའི་མི་ཀའོ་ཟེར་བས་ལྷི་ལོ་༡༠༠ལོར་རྒྱན་རྒྱུང་(དེར་སང་ཀན་སུའུ་
ཁིང་ཆེན་གྱི་རྒྱན་རྒྱུང་)ས་ཁུལ་བཟུང་ནས་རང་ཉིད་རྒྱལ་པོ་བྱས་པའི་མིང་ལ་
མིའང་ཀྱའུ་མི་ཀའོ་ཟེར་ཞིང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ལ་ཤིས་མིའང་། རྒྱལ་ས་ནི་
དེར་སང་གི་ཀན་སུའུ་ཁིང་ཆེན་གྱི་རྒྱན་རྒྱུང་ཡིན། རྒྱལ་རབས་འདིར་སྔ་རྩེས་
སྔ་རྒྱལ་པོ་གསུམ་བྱུང་ཞིང་། ལྷི་ལོ་༡༠༠—༡༣༠བར་ལོ་རོ་ཞེ་གཉིས་རིང་
སྤྲོད་དབང་བཟུང་མཐར་། ལྷི་ལོ་༡༣༠ལོར་མིའང་བྱང་མའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་པ་
ཅུ་རི་རྒྱུ་མེང་ལྷན་གྱིས་གཏོར་མམ་བཏང་།

(བཙོ་ལྔ) ཆན་མིའང་། (མིའང་རྫོན་མ)། ཤིས་ཅིན་རྒྱལ་རབས་སྐབས་
མིའང་གྲུ་ས་ཁུལ་ཏུ་རྟོད་པའི་རྣམ་ཞིབ་འགོ་པ་གྲང་གུས་ཟེར་བས་གྲུ་ཅང་
(ཀན་སུའུ་ཁིང་ཆེན་གྱི་རྫོན་མེའི་རྫོང་)ས་ཁུལ་གཙོ་མོར་བྱས་པའི་རྒྱལ་བྱང་ས་
ཁུལ་བདེ་འཇགས་སུ་བཞོད་ནས་ཤིས་ཅིན་རྒྱལ་རབས་ལ་སྟག་བསམ་རྣམ་དག་
ལྟེན་མཐུན་ཞིག་ཏུ་ལྷུང་། དེ་ནས་མི་རབས་ཁ་ཤིས་མོང་རྩེས། ཏུང་ཅིན་རྒྱལ་
ཁབ་ནང་འཁྲུག་སྐབས་གྲང་ཅུ་ཟེར་བས་རང་ཉིད་རྒྱལ་པོ་བྱས་པའི་མིང་ལ་
ཆེན་གྲ་གྲང་ཉིད་རྒྱ་ཅུ་ལོ་ཟེར་ཞིང་། རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མིང་ལ་ཆན་མིའང་

(ཡིའང་སྒྲོན་མ་)རྒྱལ་ས་ནི་གྲུ་ཅང་(ཀན་གྲུ་ཁིང་ཆེན་གྱི་ཚུ་མེད་རྒྱང་)ཡིན།
རྒྱལ་དབས་འདིར་རྒྱལ་པོ་ལྷ་རྩེས་རྒྱལ་ཁྲུང་བས། གྱི་ལོ་ ༣༡༣—༣༢༤བར་ལོ་
དེ་རྒྱལ་ཅུ་རེ་བཞིའི་རིང་གི་དབང་བཟུང་མཐར། གྱི་ལོ་ ༣༢༤ལོར་ཆིན་སྒྲོན་
མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གོང་མ་རྒྱ་ཆེན་གྱིས་དཔལ་དྲངས་སྐབས་མགོ་བཅའ་གས་ལྷན་
ཏེ་གི་དབང་ཐོང་།

[illegible]

(੭੭੯) ਸੁਰਤਾ ॥ ਕਰਿ ਮੁਖੁ ਧ੍ਰੁਵੁ ਭੇਦੁ ॥

(༡༡༥) ལི་ཆེན། ཆེན་རྒྱལ་མའི་རྒྱལ་རབས་སྐབས་དམག་དཔོན་ལྷའི་
ཤོད་གཏེས་སྒྲིང་བརྒྱད་ལྷལ་པའི་མའི་དང་ཡུལ།

[illegible]

(༡༡༧) ལྷན་ཏི། རྒྱ་གར་དང་པོད་ས་གནས་ལྷ་སངས་རྒྱས་ཆོས་
ལུགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནམས་འདྲ་འཆོགས་ལྟེན་སྐབས་བརྗེ་གཏོང་ལྟེན་གྱི་ཡོ་
བྱང་ཅིག་སྟེ། རྒྱ་ནི་ཤིང་མེང་ལྟེང་སོགས་ལས་བཟོས་པ། དེའི་བས་བྱུང་བརྒྱད་
པ། རིང་བྱང་འདོམ་གང་ལྷག་ཅམ་བྱས་པ་ལ་རྒྱུད་ལྟེན་ལྷན་གཤམ་མགོ་མཇུག་
སྟོན་ཞིང་དཀྱིལ་ལྷ་བ་ཤིང་ལས་བཟོས་པ་ཞིག་ཡོད།

(༡༡༨) ཆོས་རྟོན་ལ་ཆོགས། ཉིན་དགུང་གི་ཟས་ཟ་བའི་རྟོན་མོ་ལ་
ཆོགས་པ།

(༡༡༩) དགེ་འདུན་གཙང་མ། དགེ་སྦྱང་གི་ཚུལ་ཁྱིམས་ཉེས་བརྒྱ་ལྷ་
བཅུང་གསུམ་གཙང་མར་བསྐྱང་ཞིང་ཕམ་པ་བཞི་(སྟོག་གཙང་། མ་བྱིན་ལེན།
མི་ཆངས་སྟོད། མི་ཆོས་བྲམ་མའི་རྒྱན་)ཡི་ཉེས་པས་གཏན་ནས་མ་གོས་པ།

(༡༢༠) བསྐྱབ་པ་མི་གཙང་བ། ཞོང་དུ་བཤད་པའི་ཕམ་པ་བཞི་པ་
གང་རུང་བྱང་བའི་དགེ་སྦྱང་དང་། ཚ་བ་བཞི་དང་འགལ་བའི་དགེ་ཚུལ།

(༡༢༡) བཅུན་མོད་འཁོར་ལ་གཤེལ་བ། བཅུན་མོ་དང་མཉམ་དུ་སྟོད་
རྒྱ་ཚ་བ་ནས་བརྗེད་པ།

(༡༢༢) ཆིང་སང་གི་རྒྱལ་བརྒྱད། ཞོང་གི་མཆན་ཉགས་ཡང་
༡༢༣པར་བཤད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་བཅུ་དྲུག་ནང་གི་ཆིན་རྗེས་མའི་རྒྱལ་རབས་ལ་
ཟེར་ཞིང་། རྒྱལ་རབས་དེར་རྒྱལ་པོ་མི་རབས་གསུམ་བྱུང་། ① གའོ་ཡུ་རྟི་ཡའོ་
ཁང་། ② ཐེན་ཐེན་རྟི་ཡའོ་ཤིན། ③ ཐའི་རྟོ་ཡུ་རྟོང་བཅས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ་
༩༤༧—༩༧༧པར་ལོ་རྩ་ལྷན་ལུ་སོ་བཞིའི་རིང་སྤྱིད་དབང་བཟུང་མཐར།
རྒྱུད་ཅིན་(ཅིན་ཤར་མ་)རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དམག་དཔོན་ལི་ལུ་ལུས་ཀྱིས་བྱང་འདུལ་
དམག་འབྲུག་སྐབས་ཕམ་ནས་ཚ་མེད་སོང་ཞིང་། ཆང་མི་རིགས་ཀྱིས་འགོ་གཙོ་
བྱས་པའི་རྟོ་ཆིན་(ཆིན་རྗེས་མ་)རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་བརྒྱད་མེད་པར་བྱུང་།
འོན་ཀྱང་དེ་བཅེར་འདིའི་རྒྱུད་ཅིན་རྒྱལ་རབས་རྗེས་ནས་སྤྱང་རྒྱལ་རབས་མ་
རྒྱུགས་བར་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་༩༩༠—༡༠༥༧པར་ལོ་བྲངས་༡༤༠འི་དེར་རྟོ་རྒྱུད་

ནན་ཅིང་ཏུ་ཤ་རྩེས་སུ་བྱུང་བའི་རྩོུགས་ཀྱི་རབས་བཞི་དང་། བྱང་རྩོགས་
 ས་ཁྲལ་ཁག་གསུམ་ལ་ཤ་རྩེས་སུ་ཀྱི་རབས་ཤ་བྱུང་བའི་རྩོར་དེབ་ཐེར་འདིའི་
 ནང་བཀོད་མི་འདུག་པས། དེའི་རྩོར་རྒྱལ་ལ་འདིར་ཁ་གསལ་མདོར་བསྟུས་
 ཅམ་ཏུ་བཀོད་ན། རྩོུགས་ཀྱི་རབས་བཞིའི་ནང་གསལ། ༡. སྤང་ཀྱི་
 ཁབ། སྤྱི་ལོ་༡༩༠༩་ལ་རྩོན་པོ་ལིའུ་ཡུས་ཀྱིས་ཅིན་ཨན་རྟིས་ཀྱི་པོའི་གོ་གནས་
 བརྒྱུ་གསལ་བྱེད་པའི་མིང་འབྱེད་ནས། རང་ཉིད་རྩན་གྲགས་ཡོང་བ་བྱས་ཏེ།
 ཅིན་ཀྱི་རབས་ཀྱི་ཀྱི་པོ་བྱས་པའི་ཀྱི་རབས་ཀྱི་མིང་ལ་སྤང་ཐེར་ཞིང་།
 ཀྱི་པོ་མི་ཅན་ཁང་(དེར་སང་གི་ནན་ཅིང་)ཡིན། ཀྱི་རབས་འདིར་གོང་མ་
 མི་རབས་བརྒྱུད་བྱུང་ཞིང་། རུས་མིང་ནི་ལིའུ་སྤྱི་ལོ་༡༩༠—༡༩༡༧་བར་ལོ་
 ཏུག་ཅུའི་རིང་སྤྲོད་དབང་བཟུང་། ༢. ཆེས་ཀྱི་ཁབ། སྤང་ཀྱི་རབས་ཀྱི་
 རྩོན་པོ་ཤེ་ཉའོ་ཁང་ཐེར་བས་སྤང་ཀྱི་རབས་ཀྱི་གོང་མ་མིན་རྟི་ནས་བཟུང་
 དཔོན་པོ་དང་རྩོན་རིགས་ནམས་ཤན་བྱ་འགྲིག་མིན་བྱུང་མ་ཐག་གསོད་པ་
 སྔགས་བཅན་ཤེད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་གོ་རྒྱལ་ལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་རིགས་
 བརྒྱུད་ནམས་ཀྱི་གོ་གནས་སྤང་རྩོད་བྱེད་པ་དེར་གཏོང་ནས་མི་དགའ་ཞིང་།
 སྤང་ཀྱི་རབས་ཀྱི་སྤྲོད་དབང་ཉམས་རྒྱུ་དུ་འཁོ་བའི་རུས་ཆོད་མཚུགས་ཅམ་
 ཡོད་པ་ཤེས་ཏེ་གནས་སྐབས་བཟོད་རྩོུ་ཐོག་སྤང་ཀྱི་རབས་འཛོར་བའི་གོ་
 སྐབས་དང་བསྟན་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་པོ་བྱས་པའི་མིང་ལ་ཆེས་གཏོ་རྟི་ཞེས་ཐེར་
 ཞིང་། ཀྱི་པོ་མི་ནན་ཅིང་། ཀྱི་རབས་འདིར་གོང་མ་མི་རབས་བཏུན་བྱུང་
 ཞིང་(རུས་མིང་ནི་ཤེ་ཉའོ)། སྤྱི་ལོ་༡༩༡༧—༡༩༢༣་བར་ལོ་རྩ་ཙུ་གསུམ་བར་
 སྤྲོད་དབང་བཟུང་། ༣. ལེའང་ཀྱི་ཁབ། ཆེས་ཀྱི་ཁབ་ཀྱི་ས་གནས་དཔོན་
 རིགས་ཤེ་ཡན་ཐེར་བས། ཆེས་ཀྱི་ཁབ་ཏུ་ནང་འབྲུག་བྱུང་བ་དང་རྩལ་
 བསྟན་ནས་ས་གནས་གཞན་དག་གི་བྱུན་ལོག་རྩོགས་ཁག་དང་མཉམ་འབྲེལ་
 བྱས་ཏེ་ཆེས་ཀྱི་ཁབ་གཏོར་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་པོ་བྱས་པའི་མིང་ལ་ལེའང་ལྷ་
 རྟི་ཐེར་ཞིང་། ཀྱི་ཁབ་ཀྱི་མིང་ནི་ལེའང་། ཀྱི་པོ་མི་ནན་ཅིང་ཡིན། ཀྱི་

རབས་འདིར་རྒྱལ་པོ་མི་རབས་བཞི་བྱུང་ཞིང་རྩ་མིང་ནི་ཤེ་ཡིན། རྒྱལ་
 རབས་འདིར་རྒྱལ་པོ་མི་རབས་བཞི་བྱུང་བས་སྟེ་ལོ་ ༥༠༩—༥༥༤ བར་ལོ་རྒྱུ་
 བཅུང་གསུམ་བར་སྟིང་དབང་བཟུང་། ༩. བྲིན་རྒྱལ་ཁབ། ཐོག་མར་ལེའང་
 རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔོན་རྒྱུང་དང་། རྗེས་སུ་དཔལ་དཔོན་རྒྱུང་བར་བསྐོས་པ་བྲིན་
 པའོ་ཤན་ཟེར་བས་ལེའང་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་ནང་འབྲུག་མང་པོ་ཞི་འཇགས་
 བཟང་རྗེས། སྟེ་ལོ་ ༥༥༧ ལོར་ལེའང་རྒྱལ་ཁབ་གཏོར་ནས་རང་ཉིད་རྒྱལ་པོ་
 བྱས་པའི་མིང་ལ་བྲིན་ལྷ་རྟེན་ཟེར་ཞིང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ནི་བྲིན། རྒྱལ་ས་ནི་
 རན་ཅིང་ཡིན། རྒྱལ་རབས་འདིར་རྒྱལ་པོ་མི་རབས་ལྔ་བྱུང་ཞིང་། རྩ་མིང་
 ནི་བྲིན་ཡིན། སྟེ་ལོ་ ༥༥༧—༥༩༧ བར་ལོ་རྒྱུ་མ་ཅུ་མོ་གསུམ་སྟིང་དབང་
 བཟུང་།

གོང་གསལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་བཞི་པོ་དེར་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་རྒྱུང་རྒྱལ་རབས་
 ཟེར།

བྱང་རྒྱུད་རྒྱལ་རབས་ནི། སྟེ་ལོ་ ༩༩ ལོར། ཞན་པེ་མི་རིགས་ཀྱི་ཐ་པ་
 དུ་མི་དྲག་གིས་འཛོག་པ་མང་པོ་མངའ་འོག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་དཔལ་དཔོན་སྟིང་
 འཛིན་སྟེག་གཞི་བཅུགས་ཏེ་བྱང་ཚུགས་ནུ་བྱང་ས་ཁུལ་དུ་རྒྱལ་པོ་བྱས་པའི་མིང་
 ལ་རྟོའོ་ལྷ་རྟེན་ཟེར་ཞིང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ལ་མེད་བྱང་མ་ཟེར། རྒྱལ་ས་ནི་
 དུན་ཤིས་ཞིང་ཆེན་གྱི་ནུ་བྱང་ཡིན། རྒྱལ་རབས་འདིར་སྔ་རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོ་བཅུ་
 གཅིག་བྱུང་ཞིང་(རྩ་མིང་ནི་ཐ་པ་)སྟེ་ལོ་ ༩༩—༥༩༧ བར་ལོ་རྒྱུ་དང་
 ཞི་དགུ་བར་སྟིང་དབང་བཟུང་།

དུས་རབས་དྲུག་པའི་དཀྱིལ་དུ་ཞིང་པའི་བྲིན་ལངས་བྱང་སྟེ་ཤུགས་དྲག་
 ཆེ་བའི་རྒྱང་རྟེག་བཟང་བའི་འོག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་སུ་ཁ་བྲལ་ཏེ་(མེད་རྒྱབ་མ་)
 དང་(ཤར་མ་)གཉིས་སུ་བྱེས། མེད་ཤར་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ནི་རྟོ་པེ་
 ཞིང་ཆེན་གྱི་ཡིན་གྲང་ཡིན་ལ། རྒྱལ་རབས་འདིར་རྒྱལ་པོ་གཅིག་ལས་མ་བྱུང་
 བསྟེ་ལོ་ ༥༩༩—༥༥༠ བར་ལོ་རྒྱུ་བཅུ་དྲུག་རིང་སྟིང་དབང་བཟུང་། མེད་

ལུ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ནི་ཡུན་ཤིས་ཞིང་ཆེན་ཤིས་ཡན་ཡིན་ཞིང་།
རྒྱལ་རབས་འདིར་རྒྱལ་པོ་ཤེ་རྗེས་གསུམ་བྱུང་བས་ལྷི་ལོ་ ༥༣༥—༥༥༧བར་ལོ་
རྩ་ཉེར་གསུམ་རིང་མིན་དབང་བཟུང་། ཡུན་རིང་མ་སོང་བར། ཆིས་བྱང་
མའི་རྒྱལ་ཁབ་བྱུང་ནས་མེད་ཤར་མའི་ཆབ་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་ས་ནི་རང་འཇགས་
ཆོག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ལ་ཆིས་བྱང་མ་ཟེར་ཞིང་། རྒྱལ་རབས་འདིར་རྒྱལ་པོ་ཤེ་
རྗེས་ཀྱི་བྱུང་བའི་རྩས་མིང་ནི་ཀའོ་ཡིན། ལྷི་ལོ་ ༥༥༠—༥༧༧བར་ལོ་རྩ་
ཉེར་བརྒྱད་རིང་མིན་དབང་བཟུང་།

དེ་དང་ཚུགས་མཚུངས་ཀྱི་ལོ་བྱང་མའི་རྒྱལ་རབས་བྱུང་ནས་མེད་ལུ་
མའི་ཆབ་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་ས་ཡང་རང་འཇགས་ཆོག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ལ་ཀའོ་བྱང་
མ་ཟེར་ཞིང་། རྒྱལ་རབས་འདིར་རྒྱལ་པོ་མི་རབས་ཤེ་བྱུང་བའི་རྩས་མིང་ནི་
ཡུའི་མེན་ཡིན། ལྷི་ལོ་ ༥༥༧—༥༩༡བར་ལོ་རྩ་ཉེ་བྱུང་ལུ་མའི་རིང་མིན་དབང་
བཟུང་ནས་བྱང་ཚུགས་ས་ཁུལ་གཅིག་སྟུང་བྱས། རྗེས་སུ་རྫོན་པོ་ཡང་ཅན་གྱིས་
གཏོར་ནས། ལྷི་ལོ་ ༥༩༡ལོར་ལུ་རྒྱལ་རབས་བཅུགས་པ་ཡིན་ནོ། །

(༡༣༣) ལུ་ཡི་གཡང་དེ། ལུ་རི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ལོ་མ་གཉིས་པ་གཡང་ནི་
གཡང་ལོང་། རྒྱལ་པོ་འདིས་ལྷི་ལོ་ ༩༠༥ནས་ ༩༡༩ལོ་བར་ལོ་རྩ་བཅུ་བཞིའི་
རིང་མིན་དབང་བཟུང་ཞིང་། དེའི་རིང་རྒྱས་རྫོས་བག་མེད་ཀྱི་འཆོ་བ་བརྒྱལ་
པ་དང་རྩས་མཚུངས་མི་གངས་ཀྱི་བརྒྱ་ལྷག་ཁ་ཤས་བསྐྱལ་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་རྩ་
བྱང་གཉིས་མཐུད་བྱུང་བའི་རྒྱ་ཆོག་འབྲིམ་འབྲེལ་གྱི་རྒྱ་བེད་ལས་ལྷ་གཞི་རྒྱ་ཆེན་
པོ་ཞིག་ཆུགས་ཏེ། རྒྱལ་ས་རྩིང་པ་མོའོ་ཡང་ཉེ་བར་བྱས་པའི་བྱང་རྒྱུད་པེ་ཅིང་
གི་རྩ་ལྷུང་བ་དང་། རྩ་ཚུགས་ཏང་གི་འབྲེལ་བཅས་སུ་མ་རྒྱུད་དང་། རྩི་རྩི་ འབྲེལ་
བཅས་མཐུད་པའི་རྒྱ་བེད་འཇུགས་སྟུན་གྱི་རིང་ཆད་ལེ་དབར་བཞེ་རྩང་ལྷག་
ཅམ་ཡོད་པ་བཟོ་བྱ་བཅུག་པ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཅམ་མ་ཟད། འཇམ་མིང་
གི་ལོ་རྒྱུས་ཆོག་གསལ་པ་ཆེ་བའི་འཇུགས་སྟུན་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་ཆབ་མིན་
རྒྱང་རྩང་ས་དང་བུ་རྩོད་མ་རབས་ཐ་ཤས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་དམག་ཁྲལ་དང་

ས་སོགས་སོགས་བུ་གཞིག་ཏུ་ཅང་ལྷེ་བས་ཀྱི་ཆེད་མི་དཔངས་ནམས་ལྷག་
བསྐལ་མི་བསྐྱོད་པའི་དབང་གིས་འཆོ་ཐབས་མེད་པར་ལྷུར་ཉེ་སྤྱི་རྒྱལ་རབས་
ཀྱི་སྤྱི་དབང་ཡང་འཐོར་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་འགྲོ་ཚུགས་སོ། །

(༡༩) བང་ཀའ་ཕྱུ་རྒྱ། བང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་དང་པོ་བང་ཀའོ་ཚུ་
མིང་དངོས་ལི་ཡུའུ་ན་ཟེར། སྤྱི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་སྤྱི་གཡང་རྟིའི་སྐབས་
ཀྱི་བའི་ཡོན་རྒྱུད་ས་གནས་དཔོན་རིགས་ཤིག་ཡིན་ཀྱང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཛིན་
བང་ཆེན་པོ་མེད་པའི་ཐོག་རྒྱན་དུ་ཆང་ལ་དགའ་ཞིང་མ་རབས་ཀྱི་སྤྱི་དབང་
ཅན་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཞིང་པའི་གྲུ་ལངས་ཀྱིས་སྤྱི་རྒྱལ་རབས་ལ་ཆབས་
ཆེན་གྱིས་རྒྱང་རྟེན་ཐོག་པ་དང་དུས་མཚུངས། ས་གནས་ཁག་གི་དཔོན་རིགས་
དང་ས་བདག་ནམས་ཀྱང་མཉམ་དུ་གྱུན་ལངས་བྱས་ཉེ་སྤྱི་རྒྱལ་རབས་ལ་རྩ་
ཁྲིམ་བྱེད་པའི་དར་ཆ་བསྐྱེད་སྤྱོད། ས་བདག་གལ་རིམ་ཀྱི་སྤྱི་དབང་བསྐྱར་
གསོ་བྱེད་རྒྱ་དང་། ཞིང་པའི་གྲུ་ལངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁོའི་འབྲས་བུ་རྒྱ་འཕྲོག་བྱེད་
ཆེད། ལྷི་ཙོ་༤༡ལོར་ལི་ཡུའུ་ན་རང་ཉིད་དང་བུ་ལི་ཏི་མིང་གཉིས་ཀྱིས་བའི་
ཡོན་རྒྱུན་ས་གནས་དྲངས་ཉེ་ཁྲང་ཡན་རྒྱལ་ས་སོགས་ཤིང་། ༤༡ལོར། སྤྱི་
རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་སྤྱི་གཡང་རྟི་རང་འོག་གི་དཔག་དཔོན་གྱིས་བསད་རྗེས།
ལི་ཡུའུ་ན་རང་ཉིད་གོང་མ་བྱས་པའི་མིང་ལ་བང་ཀའོ་ཚུ་ཟེར། རྒྱལ་རབས་
ཀྱི་མིང་ནི་བང་དང་། རྒྱལ་ས་ནི་ཁྲང་ཡན་(ཏུན་ཤིས་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཤིས་ཡན་)
རྒྱལ་རབས་འདིར་སྤྱི་རྒྱུས་སྤྱི་གོང་མ་མི་རབས་ཉི་ཤུ་ཙུང་ཁྲི་ལྷུང་ཞིང་(རུས་མིང་
ནི་ལི་ཡིན) ༡. བང་ཀའོ་ཚུ་ལི་ཡུའུ་ན། ༢. བང་བའི་ཚུང་ལི་ཏི་མིང་། ༣.
བང་ཀའོ་ཚུང་ལི་ཀྱི། ༤. བང་གྱང་ཚུང་ལི་ཤིའན། ༥. བང་གྱང་ཚུང་ལི་ཏན།
༦. རྒྱལ་མོ་ཏུ་ཙོ་ཐན། ༧. བང་གྱང་ཚུང་ལི་ཤིའན། ༨. བང་ཏུང་རྟི་ཁྲང་
མའོ། ༩. བང་ཏུང་ཚུང་ལི་ཏན། ༡༠. བང་ཞོན་ཚུང་ལི་ལུང་ཅེས། ༡༡.
བང་སྤྱི་ཚུང་ལི་ཏིང་། ༡༢. བང་ཏུང་ཚུང་ལི་ཤང་། ༡༣. བང་ཉེ་ཚུང་ལི་
ཁུའོ། ༡༤. བང་ཏུན་ཚུང་ལི་སོང་། ༡༥. བང་ཤན་ཚུང་ལི་ཁུའོ། ༡༦. བང་

མཁུ་ཚུང་ལི་རྟེང་། ༡༧. བང་ཅིང་ཚུང་ལི་གྲོན། ༡༩. བང་ཐེན་ཚུང་ལི་ཡང་།
 ༡༠. བང་ལུ་ཚུང་ལི་སྟེན། ༢༠. བང་ཤོན་ཚུང་ལི་སྟེན། ༢༡. བང་དབྱེ་ཚུང་
 ལི་རྟེན། ༢༢. བང་ཤིས་ཚུང་ལི་ཡའན། ༢༣. བང་གཏོ་ཚུང་ལི་གཡི། ༢༤.
 བང་ཞེད་རྟི་ལི་ཙོ་བཅས་ཀྱིས་སྒྲིལ་ཆེ་༤༡༥—༧༠༧ བར་ལོ་རོ་ཉིས་བརྒྱ་དགུ་
 བཅུ་བར་སྟིད་དབང་བཟུང་། བང་རྒྱལ་རབས་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་
 ཏུ་སྤྱན་རིང་ཤོས་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ཤིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། སྒྲི་ཆོགས་དཔལ་
 འཕྱོར་དང་། རིག་གནས་བཅས་ཏེ་ཅང་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་ཏུ་ས་
 མཚུངས་མཐའ་མཚམས་ཀྱི་གངས་རྒྱུ་མི་རིགས་ཁག་དང་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་
 ཁབ་མང་པོ་ཞིག་དང་ཕན་ཚུན་བར་མཇེའ་རྒྱགས་འགྲོའོང་གི་འབྲེལ་བ་དམ་
 ཟབ་བྱུང་བའི་ཏུ་ས་རྒྱལ་རབས་ཤིག་ཡུང་ཡིན། རྣམ་པར་ཏུ་བང་རྒྱལ་རབས་འགོ་
 རྒྱུགས་པ་དང་ཏུ་ས་མཚུངས་སུ། སོད་ས་གནས་སུ་ཡང་རྒྱལ་པོ་སྤྱང་བཅན་ཞམ་
 པོས་སོད་ས་གནས་ཀྱི་ཆོ་པ་ཁག་གཅིག་ཡུར་བྱས་པའི་མི་རིགས་སྟིད་དབང་
 ཐེངས་དང་པོར་བཅུགས་པ་ནས་བཟུང་རྒྱ་སོད་མི་རིགས་བར་གྱི་དཔལ་འཕྱོར་
 དང་རིག་གནས་སྟེལ་རེས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གོང་འཕེལ་བྱུང་བའི་ཏུ་ས་རྒྱལ་རབས་
 པ་ཞིག་གི་འགོ་རྒྱུགས་པ་དང་། བང་སོད་དབང་ས་མཚམས་ཐོག་དམག་འབྲུག་
 ཐེངས་མང་བྱུང་ཡང་དེས་བང་སོད་བར་གྱི་མཇེའ་རྒྱགས་འབྲེལ་བར་གཞོན་
 རྒྱུན་ཆེན་པོ་གང་ཡང་བྱུང་མེད་པ་དང་། བང་རྒྱལ་རབས་ཉམས་རྒྱུད་ཏུ་སོང་
 བས་མི་རིང་བར་སོད་ས་གནས་ཀྱི་སྟིད་དབང་སྟོབས་རྒྱགས་ཡུང་འཕོར་ཞིག་ཏུ་
 སོང་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཐུ་ལོ་རྒྱུས་ཁག་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན།

བང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཏུ་ས་མཚུགས་ཏུ་ཡུང་དབྱེད་སྟིད་གཞུང་དང་ས་གནས་
 ཁག་གི་དཔོན་རིགས་བར་དང་། དཔོན་རིགས་ཆོགས་པ་ཁག་དང་རྫོན་པོ་
 རྒྱགས་ཁག་ཕན་ཚུན་དབང་སྟིད་དབང་སྟོབས་རེས་ཀྱི་འཐབ་ཚད་ཇ་དྲག་ཆེ་བ་
 བྱུང་སྟེ། བང་ཡུང་དབྱེད་སྟིད་གཞུང་གིས་བཞོད་འདོམས་བྱེད་པའི་ས་ཁུལ་
 ཉིན་རེ་ལས་ཉིན་རེ་རྒྱུད་ཏུ་སོང་ཞིང་། རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་མང་ཆོགས་ས་

ཐོགས་དང་ཁྲལ་གྱི་ཁྲར་པོ་ཤར་ལས་ལྷག་པར་མྱོ་རུ་སོང་སྟེ་འཆོ་བ་འཁྱལ་
 ཐབས་བྱལ་བའི་དབང་གིས། སྤྱི་ལོ་༡༥༧༩ལོ་ཀྱི་ཅང་ཁིང་ཆེན་གྱི་ཤར་རྒྱུད་ནས་
 བཟུང་ཆེད་སྤྲུལ་འཛོལ་བྱིད་བྱས་པའི་ཁིང་པའི་བྱུན་ལངས་བྱུང་འགོ་རྒྱགས་ཏེ།
 དེ་ནས་བཟུང་ས་གནས་ཁག་ནས་བྱུན་ལངས་རྒྱན་མི་ཆད་པར་བྱུང་ཁིང་།
 ལྷག་པར་དུ་༡༥༩༩ལོར། མ་རྒྱུ་འབབ་ཡུལ་གྱི་ས་ཁྲལ་ནས་རྟོང་ཁྲའི་ཟེར་བས་
 འཛོལ་བྱིད་བྱས་པའི་ཁིང་པའི་བྱུན་ལངས་ཀྱིས་སྤྲུལ་ཆེས་ལོ་བཅུ་འདྲི་ཤིང་འཐབ་
 རྩེད་བྱས་པ་མ་ཟད། འཐབ་རྩེད་ཀྱི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བ་དེས་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་
 དབང་རྒྱར་རྩོད་ས་ཤུགས་ལ་ཚ་མེད་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་རྒྱང་རྟེག་བཏང་ཁིང་།
 དེ་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་སོང་མཐར་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཚ་བ་ནས་འཇིག་པར་
 བྱུང་བ་ཡིན།

(༡༩༥) ཐའི་ཡང་དུ་ཁི་ཆེ་ཏུ་བྱ། (ཐའི་ཡོན་རྒྱའི་ལིའུ་ཉོའུ་) འདི་རྒྱ་
 རྟེན་གྱི་སྤྱ་ཐོན་པོ་རང་མ་བྱུང་བ་ལས་དོན་དུ་ཐའི་ཡོན་རྒྱའི་ལིའུ་ཉོའུ་(太原
 府留守)ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། སྤར་སྤྱི་རྒྱལ་རབས་དང་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་
 དུས་སྤྱ་གོང་མ་ཁྱིར་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་ལས་དོན་གལ་ཆེན་ཁག་གཅིག་དོད་མ་
 བྱེད་མཁན་གྱིད་འཛིན་དཔོན་རིགས་ས་གནས་སོ་སོར་བཞག་པ་ལ་ལིའུ་ཉོའུ་
 ཟེར་ཁིང་། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཐོག་མར་འཇུགས་མཁན་ཐང་ཀའོ་ཙུང་ནི་ཐོག་
 མར་སྤྱི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་གཡང་ཉི་ཤེས་ཐའི་ཡོན་ས་གནས་ཀྱི་སྤྱ་རིམ་
 པའི་ལིའུ་ཉོའུ་བྱེད་ཅིང་ཡོད།

(༡༩༦) ཐང་ཐའི་རྒྱང་། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་གཉིས་པ།
 དུས་མིང་ནི་ལེ་ཡིན་པས་མིང་ལ་ལེ་ཉི་མིང་ཟེར་ཁིང་། སངས་རྒྱས་འདས་ལོ་
 ༡༡༧༩མེ་ལག་སྤྱི་ལོ་༤༩༧—འདས་ལོ་༡༡༩༤ས་བྱ་སྤྱི་ལོ་༤༩༧བར་ལོ་ཉེར་
 གསུམ་རིང་གི་དབང་བཟུང་། ཁོང་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སྤྲན་ཐགས་
 ལྡན་པའི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་གོང་མ་ཞིག་དང་ཐང་ཀའོ་ཙུང་ལ་རྟེགས་
 རམ་བྱེད་མཁན་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། རང་ཉིད་ཀྱི་ས་ལེ་ཡུའན་(?) (ཐང་ཀའོ་

ཚུལ་)གཉིས་ཀྱིས་ལུ་ཁྱུ་རབས་ལ་ངོ་མོག་བྱེད་པའི་དར་ཆ་བྱིར་ནས་བྱེད་
 ལངས་ནང་ཞུགས། ལི་ཡུ་འཕྱ་ཀྱིས་ཤོང་མ་བྱེད་སྐབས་ཆེན་མང་དང་ཅུང་ཅུང་
 ཡི་ཤོ་གནས་བསྐྱོས། ཉི་འོ་ཅན་ཉེ་མོགས་ཀྱིས་འཕོ་བྱིད་པའི་ཞིང་པའི་བྱེད་
 ལངས་ལ་དྲག་གནོན་བྱས་ཤིང་། མང་མང་ཉི་ཤུང་མོགས་གནོད་འཆེ་ཅན་ཅ་
 མེད་བཏང་། སངས་རྒྱས་འདས་ལོ་ ༡༡༤༡ ཤིང་ན་རྒྱུ་ལོ་ ༤༣༠ ལོར་བོད་ས་
 གནས་དང་ཐོག་མའི་འབྲེལ་བ་བྱུང་། སངས་རྒྱས་འདས་ལོ་ ༡༡༤༤ ཞུགས་
 གྲངས་ལོ་ ༤༠༡ ལོར་རང་གི་ཆ་མོ་ལྟན་ཁྱེད་ཤོང་རྩ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱང་བཙན་
 རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོར་བྱིན་ནས་རྒྱ་བོད་མི་རིགས་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་མཉམ་ལས་སྟག་
 བར་ཤོང་འཕེལ་བཏང་བ་མ་ཟད། རྒྱ་གར་དང་། དུམྱ་ལང་། ཀའོ་ལི་མོགས་
 བྱིས་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་བར་གྱི་མཛའ་སྟགས་འབྲེལ་བའང་ཤོང་
 འཕེལ་བྱུང་། རྒྱལ་ནང་དུ་ཚུན་དང་དམག་དཔུང་བཞོས་ཉེ་ཤིང་དབང་འཛིན་
 པའི་ལམ་ལུགས་དང་། ས་གནས་ཁག་གི་དཔོན་རིགས་རྣམས་ཡིག་ཚད་བཏང་
 བས་འཛུགས་ཐང་ཆེ་ཆུང་ལ་གཞིགས་ཉེ་བསྐོ་གཞག་བྱས་པའི་ལམ་ལུགས་ལག་
 ལེན་བསྟར་ཞིང་། མཐའ་མཆམས་ས་ཁུལ་དང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་བར་འཕྲོ་
 འོང་བྱེད་པའི་འབྲེལ་འབྲེལ་འཕྲེལ་ལམ་ཁག་གཅིག་གསར་བཟོ་བྱས་པ་དེས་ཆོང་
 ལས་དང་རིག་གནས་བརྗེ་རིས་ཤོང་འཕེལ་ཡོང་བའི་རྒྱལ་འདེད་བཏང་།
 མདོར་ན་ཐང་ཐའི་ཅུང་གིས་ཤིད་དབང་བཟུང་བའི་དུས་སྐབས་དེར་ཐང་རྒྱལ་
 རབས་ཀྱི་ཆབ་ཤིད་དང་། དཔལ་འབྱོར་རིག་གནས་བཅས་གང་ཅིའི་ཐད་
 འཛམ་གླིང་ཐོག་སྟན་གྲགས་ཆེ་བའི་ཤོ་གནས་བཟུང་ཡོད།

(༡༣༥) ཐང་ཐམ་ཆང་། (ཐང་སན་རང་(唐三藏)) ཐང་རྒྱལ་
 རབས་སྐབས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྤྱོད་དཔོན་མཆན་སྟན་ཆེ་བ་ཞིག་
 ཡིན། (ལྷི་ལོ་ ༥༠༧—༤༠༣ ལོ་) ཉན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྟོན་ཆེན་གྲང་གྲང་གི་
 གདུང་བཟུང་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱང་དུས་ནས་རབ་བྱུང་གནང་སྟེ་ཐོག་མར་མདོན་
 པའི་སྟེ་རྟོད་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། བཀའ་འབྲུང་དང་བསྟན་འབྲུང་མོགས་

དཔེ་དེ་བལ་གཟིགས་ཀྱི་ཆེ། དཔུང་ལོ་ནི་ཤུ་ཙུ་དཔུང་སྒྲིབས་སྒྲུབས་ཀྱི་གར་དུ་
 སྒྲོབ་གཉེར་ལ་ཐེབས་འདྲིན་ཆེན་པོ་ཕྱུང་སྟེ། ཐང་ཐའི་ཚུང་གི་དྲིན་ཀོན་གྱི་ལོ་
 དང་པོ་ཐེ་ཐག་སྒྱི་ལོ་༤༩༠མོར་ཤོང་ལ་སྒྲན་ལྷ་ཡུལ་ཡང་སྒྲན་པོ་ནམས་ཀྱིས་
 བཀག། ཆོང་པ་དང་མེགས་འབུལ་མི་སྒྲུའི་གས་ཀྱི་ཀྱ་གར་པའི་ཁོངས་སུ་ལྷགས་
 བས་ཀྱི་གར་པལ་སྐད་དང་རོ་ཆོས་ལོ་གསུམ་རིང་ཕྱུངས་ཏེ་ནང་མི་ཞིག་གི་
 རོགས་རམ་ལོག་རང་ཉིད་ཀྱི་རེ་འདུན་ནམས་ཤོང་མའི་སྒྲན་དུ་འཁྱོལ་ནས།
 དྲིན་ཀོན་གྱི་ལོ་གསུམ་པ་ས་སྒྲུང་སྒྱི་ལོ་༤༩༠མོར་གནང་བ་ཐོབ། ལམ་ཡིག་
 བསྐྱམས་ཏེ་ལོ་དེར་ཀྱ་གར་དུ་ཐོན་ནས། ལམ་ཞོར་གྱི་ཆང་དང་། བྱ་བྱའི་ས་ཆ་
 བརྒྱད་དེ་ཐེབས་པའི་ལམ་བརྒྱད་ཀྱི་ཀྱ་གར་ཐབ་ཆོས་ཀྱང་སྟེ་མེན་ཐབས་ཏོག་སྤྱན་
 སུམ་ཆོགས་པ་ལྷས་ཏེ་ཀྱ་གར་ཡུལ་དབུས་སུ་ཕྱོན། ལོ་བཅུ་བཞིའི་རིང་ཀྱ་གར་
 གྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་མཇལ་དང་སྒྲོབ་གཉེར་བྱང་འབྲེལ་གནང་། སྒྲོབ་
 དཔོན་དགེ་འདུན་གསས་པ་དང་། བི་ཤུད་རྩ་སིག་། རོ་ཡ་བརྩ། སྤྱང་དེ་སྟ།
 རི་ན་ར་གྱི་ཏ་སོགས་མཁས་པ་སུམ་ཙུ་ལྷག་ཙམ་བསྟེན་ནས་རིག་གནས་དང་།
 ཆད་མ། མངོན་པ། དབུ་མ། འདུལ་བ་སོགས་སྤྱངས་ཏེ་མཁས་པ་ཆེན་པོར་
 ཕྱུར། སྐབས་དེར་ཀྱ་གར་གྱི་དཔོན་པའི་ནང་ནས་མཁས་པ་མང་ཤོས་བཞུགས་
 པའི་དཔོན་པོ་ འུ་མེར་ཐེབས་ཤིང་། དགེ་འདུན་དང་སྟེ་པོ་པོ་མོ་སྟོང་པལ་
 མང་པོས་བསྐྱོབ་བཞུགས། རྩི་ཀྱལ་ལོ་ཐེབས་པའི་སྐུ་མཁོན་ཆོས་ལུགས་མཁས་ཤོས་
 ཀྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པའི་སྟེ་མེན་ལྷས་ཏེ། ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་ཆད་མ་དང་།
 མངོན་པ་མངོད་སོགས་ཆོས་མང་པོ་གསན་ཞིང་བཞུགས། དེ་ནས་ཀྱ་གར་གར་
 རྩིགས་དང་། རྩི་རྩིགས། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་སོགས་སུ་ཕྱོན་ནས་གནས་མཇལ་དང་
 ཆབས་ཅིག་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྟོ་རི་སོགས་བསྟེན་ནས་རིག་གནས་དང་ཆོས་
 མང་པོ་གསན་ཅིང་《གཅིག་ཏུ་བྱུང་པ་》ཞེས་བྱ་བའི་བསྐྱན་བཅོས་སོགས་གཞུང་
 མང་པོ་བཙམས་པས། ཀྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་དང་ཀྱལ་སྟོན། ཡུལ་མི་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་དད་གུས་ཆེ་བའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོར་ཕྱུར། རྩིར་ཀྱ་ནག་ནས་ཀྱ་གར་

དུ་ཐེབས་པའི་རྒྱ་མཚན་པ་ཆེན་པོ་ཏུ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲིབ་དཔོན་
 འདི་འདྲ་བའི་མཛད་རྒྱུ་ཆེས་ཆེ་བ་དང་སྒྲིབ་གྲགས་ཆེ་བ་ལྷན་པ་ལྷན་བ་ཡིན་ཞིང་།
 རྒྱ་གར་དུ་སྒྲིབ་དཔོན་འདིའི་མཛན་ལ་མ་སྐྱུ་ན་དེ་བ་ཉེ་ཐེག་ཆེན་ཉེ་འཛད་།
 དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་བྱིས་ཉི་མ་སྐྱེས་ལ་དཔོན་ས་ལྷ་གནད་ཉེ་རྒྱ་ནག་དུ་ཕྱིར་
 ཡོག་ཐེབས་ཁར། རྒྱལ་པོ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱིས་དགའ་སྦྱོལ་རྩོན་མོ་དང་དངོས་
 འདུལ་མང་པོ་སྤུལ་ཏེ་རྟེན་གསུམ་ལྷ་ཆོགས་སྤང་པོ་ཆེན་ཁལ་གྱི་སྤུམ་ཆ་གཉིས།
 བ་བཟའ་ཆ་ཆར་། ཁལ་མ་སྤང་པོ་ཆེ་གཅིག་གཉིས་པམ་ཁྱི། དེའུལ་པམ་
 སྤུམ་ཁྱི། ཁ་ཆེ་རས་ལྷག་བརྒྱ་ཐམ་པ་སྐྱེས་སྤུལ། དེ་ནས་ལམ་ཞོར་རྒྱ་གར་
 མར་ཚུགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་དུ་ཐེབས་ཏེ་གོང་གིར་འཁྱོར། སྐབས་དེར་ཁལ་མ་
 སྤང་པོ་ཆེ་དེ་མི་བཞོང་མ་ཐང་ཐའི་ཚུང་གིས་སྐོས་ནས་འུ་ལག་གིས་སྦྱེལ་འདྲེན་
 རྒྱུ་དུ་བརྒྱག་པས། མིང་ན་འཁོར་ལོ་བརྒྱ་བཞིའི་ཁལ་ལྷང་། སུ་རྩུབ་ཀྱི་
 ལམ་བར་ལོ་གསུམ་དང་རྒྱ་གར་ས་གནས་རང་དུ་ལོ་བརྒྱ་བཞི་བཞུགས་པ་བཅས་
 ལོ་བརྒྱ་བརྒྱན་རིང་དགའ་སྦྱང་འབད་བཙོན་ཆེན་པོ་གནད་ཞིང་། དེ་ན་གོན་ཁྱི་
 ལོ་བརྒྱ་དགུ་པ་མིང་རྒྱལ་སྦྱོ་ལོ་༤༥ལོར་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཡན་དུ་བདེ་བར་ལྷག་
 ཐེབས། མོང་མས་སྒོན་ཆེན་ཙུ་ལེའང་སྐྱེས་སྒོན་ཆེན་འགའ་མས་དང་།
 དགེ་འདུན་མང་པོར་བསུ་བ་ལྷེད་དུ་བརྒྱག་ རྒྱ་བ་གཉིས་པའི་ནང་གོང་མ་དང་
 མཛལ་ཞིང་། ལྷ་ལའི་ལོ་མར་གིས་པའི་ཆོས་དཔེ་པོ་ཏེ་རྒྱག་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་ར་
 བརྒྱན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིང་བཤེལ་རྒྱག་བརྒྱ་དང་ལྷ་བརྒྱ། ཅན་དན་ལས་
 བཞེངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱ་བརྒྱན་ཆེ་རྒྱང་གསུམ། གཉིས་ཟངས་ལས་
 བཞེངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱ་བརྒྱན་ཆེ་བ་གཉིས། ཁ་ཆེན་རས་དང་།
 གཉིས་དེའུལ་གྱི་རིང་ཙུ་སྐྱེས་དངོས་སྦྱེས་མང་པོ་སྤུལ། མོང་མས་དེ་རྒྱམས་ལ་
 བདག་གཉེར་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་ར་སིར་བཞུགས་གནས་སྤྱ་གནད་། དཔོན་པ་
 དེའི་རྒྱ་མཚན་ལོ་བཞུན་སྐྱེས་དགེ་བཤེས་མཁས་པ་བརྒྱ་གཉིས་རྒྱགས་རམ་དང་།
 སྒོན་པོ་ལེའང་གོ་གྲང་རྩོད་པར་བསྐོས་ནས། 《ལུས་རྒྱས་འཁྱིང་བཟུས་

[illegible]

ཆུས་མོག་བཤད་སྒྲིལ་ལ་ཆུ་བབའ་མེན་ཁྲིན་ཞོང་རྩོམ་ཞོང་མའི་སྤྲུལ་མོ་ཡིན་པ་
 དང་། རིག་གནས་དང་། སྤར་ཆིས། ས་དབྱུད་བཅས་ལ་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན་
 རྟེན་པས་ཆུལ་ནང་དང་ཆུལ་སྒྲིར་སྟོན་ཐུགས་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ཆང་མས་ཁོང་
 སྒྲོང་བར་ཡོང་ཞིང་། བོད་ཀྱི་ཆུལ་པོ་སྒྲོང་བཅན་ཆེན་པོས་བྱང་ཆུ་བབའ་ཞོང་
 རྩོམ་བཅན་མོར་གདན་དྲངས་ན་ཆུ་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་དང་། ལག་རྩལ།
 ཆོས་བྱུགས་སོགས་བོད་ས་གནས་ལྟ་དར་སྤེལ་བྱུང་ནས། བོད་མི་རིགས་རང་
 ཉིད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་། ཆབ་སྲིད། དཔལ་འབྱོར་བཅས་ཐུར་ལས་སྟག་པར་
 ཞོང་འཕེལ་ཡོང་རྒྱར་སྤེལ་འདེད་གཏོང་བྱུང་དགོངས་ཏེ། དྲིན་ཞོན་ཁྲི་ལོ་བཅ་
 པ་མེ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་༤༩༤ལོར་སྟོན་པོ་མགར་བ་སྟོང་བཅན་དང་། མོན་མི་མམ་རྩོ་
 ཇ། ༡༥མེ་རུ་བྱང་སྟོན་སོགས་ཀྱི་མདུན་གཞིར་དབྱལ་སོགས་དངོས་པོ་མང་
 པོའི་རྟེན་དང་བཅས་བསྐྱར་ནས་ཞོང་མ་བང་བའི་ཚུང་གི་སར་མངགས་ཏེ། ཆུ་
 བབའ་ཞོང་རྩོམ་བཅན་སྒྲོང་བར་བཏང་ཡང་མོག་མར་ཁས་མ་སྒྲངས་སྟེ་བས།
 སྒྲོང་བཅན་ཆེན་པོས་དཔག་བཏང་ནས་མོ་གས་རིང་དཔག་འབྲུག་བྱས་མཐར།
 སྤར་ཡང་སྟོན་པོ་མགར་སྟོང་བཅན་མདུན་གཞིར་སྤར་ལུ་སྟོང་དང་། དྲིན་པོ་
 ཆེན་ཆུན་དང་། ཁྲབ་སོགས་བསྐྱར་ནས་བཟོད་གསེལ་བྱས་སོག་ཆུ་བབའ་ཞོང་
 རྩོམ་བཅན་སྒྲོང་བས་སྟེར་བར་ཁས་སྒྲངས་ཏེ། དྲིན་ཞོན་ཁྲི་ལོ་བཅ་ལུ་པ་
 རྩལ་སྤར་སྒྲིལ་༤༩༧ལོར་ཆུ་བབའ་མེན་ཁྲིན་ཞོང་རྩོམ་པོ་སྒྲོང་བཅན་ཆེན་
 པོའི་བཅན་མོར་གནང་། ཞོང་རྩོམ་དུ་སྒྲིལ་བར་ཆུལ་བརྒྱད་ཅང་སྤ་མང་
 དང་། ཞོང་མ་རང་གི་སྤུ་མཆེད་མང་འི་བྱ་ཉེའི་ཚུང་མངགས། རྩོམ་པོ་བྱུ་ལུ་
 བེའི་སྤུ་བརྟན་དང་། མོ་རྒྱུས། ཆོས་རིག་སྟོན་གཞུང་། དེབ་བཞི། གཞུང་
 རྩོམ་གས་དཔེ་དེབ་མང་པོ། དར་གས་ཁྲི་སྟག་མང་པོ། བརྩ་རིགས་ཀྱི་ལག་
 རྩལ་མི་སྟེ། རྩལ་མོ་བ་སོགས་མང་པོ་ཆུ་བབའི་རྩོང་ས་ལྟ་བུར། ཆུ་བབའ་
 བསྐྱུ་བར་སྒྲོང་བཅན་ཆེན་པོ་རང་ཉིད་མཆོ་སྟོན་གྱི་པོ་ཉིའི་མེར་བའི་ས་ཆ་བར་
 དུ་མེད་སྟེ། ལྷ་སར་འབྱོར་བའི་ཉིན་མོ་ཆུལ་སྟོན་འབངས་དང་བཅས་པས་

དགའ་བསུའི་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞུས། དེ་ནས་སྤྱོད་བཅན་ཞམ་པོས་ལྟ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་སྐབས་རྒྱ་བཟངས་དཔྱད་ལྟ་བ་དང་། རྒྱ་བཟང་དང་བལ་བཟའ་གཉིས་ཀས་བཟོ་བ་ལག་ཅེས་མཁས་པ་ཁག་གཅིག་རྟོགས་རམ་ལ་བཏང་ནས་རྒྱ་བལ་གྱི་བཅུན་མོ་གཉིས་མཐུན་གྱིས་རྒྱ་བལ་པོ་སྤྱོད་བཅན་ཞམ་པོར་རྟོགས་རམ་བྱས་ནས་མིག་དཔེ་བཟང་པོ་གཏོད། རྒྱ་བཟང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་སའི་བྱང་ཚུགས་ལུ་ར་མོ་ཆེའི་གཙུག་ལག་ཁང་གྲོ་རྒྱ་ནག་ཏུ་བཞུན་ནས་བཞེངས། དེར་བརྟེན་མོ་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དངོས་དང་མཐུན་མི་མཐུན་གང་ལྟར་ཡང་བོད་ཀྱི་དམངས་ཁྲིད་དུ་གཏོང་རྒྱུ་ཡོད་པའི་གཞུང་ཆོག་ནང་། རྒྱ་བཟང་ཞོང་རྒྱལ་བ་ལྟོད་བཟགས་བྱེད་པའི་ནང་དོན་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་མོ་རྒྱས་ཡིག་ཆའི་ནང་། གནམ་ལ་ཉི་ཟླ་བྱུང་གཅིག་དང་ས་ལ་བཅན་པོ་དཔོན་ཞང་ཞེས། རྒྱ་མི་རིགས་ལ་ཞང་པོ་དང་། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་གདུང་བརྒྱད་ལ་དཔོན་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོད་དེ་ནས་བྱུང་ཞིང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་ས་མཆོམས་ལྟ་དམག་འབྲུག་ཐེངས་མང་པོ་བྱུང་ཚུང་ཡང་། རྒྱ་བའི་མཐུན་གྱིས་ལ་གཞོད་རྒྱུ་གང་ཡང་མ་བྱུང་བའི་མོ་རྒྱས་གཟི་བརྗིད་ལྡན་པའི་ཤོག་ལྟེ་གསར་པ་ཞིག་ཁ་སྤེལ་ཡིན། བོད་ཀྱི་མོ་རྒྱས་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་། རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་བཅན་ཞམ་པོ་དང་། རྒྱ་བཟང་དང་བལ་བཟའ་བཅས་གསུམ་པོ་དུས་གཅིག་ཏུ་གསེགས་པར་བཤད་ཀྱང་། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དེ་བཞེར་བོད་ཀྱི་རྒྱུར་བཤད་པའི་གསར་རྟོག་གཉིས་ཀའི་ནང་། ཞོང་མ་ཐང་ཀའོ་ཙུང་གི་ཡུན་ཡུང་བྱི་མོ་དང་པོ་(བྱི་མོ་༤༠)མོར་འུན་ཁྲིན་ཞོང་རྒྱུ་གསེགས་ནས་སོ་ཉ་བ་མངགས་ཉེ་གནམ་དེ་ཞུས་པ་དང་། ཞོང་མས་ཀྱང་འདས་མཆོད་གཏོང་བའི་སོ་ཉ་མངགས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན། ཐང་ཀའོ་ཙུང་གི་ཡུན་ཉོམ་བྱི་མོ་དང་པོ་ལྷགས་བྱི་༤༠མོར་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་བཅན་ཞམ་པོ་རྒྱ་གསེགས་པ་ནས་རྒྱ་བཟའ་འུན་ཁྲིན་ཞོང་རྒྱུ་གསེགས་པའི་བར་མོ་རྒྱ་ལུ་ཙུ་མོ་གཅིག་ཅམ་སོང་བར་སྤང་ལ། འུན་ཉོར་ནས་སོན་པའི་བོད་ཀྱི་མོ་རྒྱས་ཤོག་ཀྱིས་ནང་བཅན་པོ་བྱི་འདུས་སྤྱོད་གིས་སྤྱིད་དབང་བཟུང་ནས་མོ་ལྟ་

སོང་པའི་ལུག་གི་ལོ་༤༥༣ལ་བཅན་མོ་ལུན་ཆང་ཀོང་ཆོའི་མདང་བཏང་། ཞེས་གསལ་བ་དང་བཟུར་ན་གོང་གི་བཤད་ཚུལ་དེ་དང་འདྲིའི་བར་ལ་ལོ་གསུམ་བར་ཁྱད་ཡོད་པས། རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཆོ་གཤེགས་རྗེས་གོང་མའི་སར་ཕྱལ་དུ་ཕོ་ཉ་མངགས་ནས་གནས་ཚུལ་ཞུས་ཀྱང་། བོད་ས་གནས་རང་དུ་དགོས་པའི་དབང་གིས་ལོ་གསུམ་རིང་གསང་བ་བྱས་རྗེས་གཞི་ནས་དངོས་སུ་འདས་མཆོད་བཏང་བ་འདྲ།

(༡༩༧)ཐང་བྱ་བྱ་ཉན། (ཐང་ཟུའུ་བྱ་ཟུན་唐书吐蕃传)འདི་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྤྱི་ཐོན་པོ་མ་བྱང་བ་ལས་དོན་དུ་མཆན་ཉགས་༡༥༧ནང་དུ་བྱིས་པ་དེ་ཡིན། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བཞོད་པའི་དེབ་ཐེར་ལ་རྒྱ་སྐད་དུ་ཐང་ཟུའུ་ཟེར་ཞིང་། ཟུ་ཟུན་ནི། རྒྱ་སྐད་ཐོག་བོད་ཀྱི་མིང་རྟིང་པ་ཡིན་པས། ཐང་ཟུའུ་བོད་ཀྱི་སྐར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དེབ་འདི་ལ་རྟིང་མ་དང་གསར་མ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། 《ཐང་ཟུའུ་རྟིང་མ》ལ་ཁོན་བཙོ་མས་དེབ་ཉིས་བརྒྱ་ཡོད་པ་དང་། ཟུ་ཟུན་(ཟུ་བོད་)ཀྱི་དེབ་ནི་ཨང་བརྒྱ་དང་གོ་དྲུག་པ་ཡིན་ལ་རྟིང་ཆ་དང་སྤང་ཆ་གཉིས་སུ་སྟེ་ཡོད་ཅིང་། བོད་ཡིག་ཐོག་མ་འཁོད་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཞིག་གསལ་པོར་བྲིས་ཡོད་པས་དབྱང་གཞིའི་ཡིག་ཆ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན། དེབ་འདི་ནི་ཅིན་རྒྱལ་རབས་རྗེས་མའི་གོང་མ་ཅིན་ཀའོ་ཅུའུ་ཐེན་ཟུ་བྱི་ལོ་དྲུག་པ་ལྷགས་ཟུ་བྱི་ལོ་༧༧ལོར་རྩོམ་སྟེག་བྱས་པའི་འགྲོ་བཙམས་ཏེ། གོང་མ་ཟུའུ་རྟིང་མེ་ཡུན་བྱི་ལོ་གཉིས་པ་ཤིང་སྟུལ། ཟུ་བྱི་ལོ་༧༧ལོར་བཙམས་སྟེག་པས་ལོ་རྩ་ཅམ་འགྲོར་ཞིང་། དེ་ཡང་ཐོག་མར་སྟོན་ཆེན་གྲའོ་དུ་ཐིན་(赵莹监)ཟེར་བས་རྩོམ་འབྲིའི་འགྲོ་བཙམས་ཏེ་རྗེས་སུ་སྟོན་ཆེན་སང་མེ་ཉན་(桑维翰)དང་། ཡིག་ཁུས་(刘)གཉིས་ཀྱིས་རྩོམ་འབྲིའི་ལས་འགན་ཁུར་ཞིང་། དེབ་ཐེར་འདི་འབྲི་བར་འབད་བཙོན་བྱེད་མཁན་གཙོ་བོར་ནི་གྲང་གྲའོ་ཡོན་(张昭远)དང་། ཅ་མེ་(贾纬)ཞེས་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། བཙམས་སྟེག་རྗེས་སྟོན་ཆེན་ཡིག་ཁུས་ཀྱིས་གོང་མའི་ཕྱག་དུ་ཕྱལ་བར་བརྟེན། དེབ་འདིའི་ཐོག་དུ་

ཡིག་ཁྲུས་ནས་ཚྭ་སྒྲིག་བྱས་ཞེས་བཤོད་ཡོད། 《ཐང་རྩུ་གསར་མ་》ནི།
 ལྷ་འདྲུང་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ལྷ་འདྲུང་རེན་ཚུང་གི་ཆེད་སླེས་སྤྱི་བཞི་པ་
 ཤིང་སྤྱེལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༧༧ ལོར་ཚྭ་འབྲི་བྱེད་པའི་འགོ་བཙམས་ཏེ། ལྷ་འདྲུང་
 ཚུང་གི་ཅིང་ཡུལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༩༠ ལོར་བཙམས་གྲུབ་པས་འགོ་བཙམས་
 པ་ནས་མཁུག་མ་རྒྱལ་པར་ལོ་རྒྱུ་བརྩམ་ཅམ་ཐོགས་ཤིང་། ཚྭ་པ་པོ་ནི་
 ལྷ་འདྲུང་རབས་ཀྱི་རིག་གནས་པ་སྟན་ཀྱགས་ཅན་ཡུག་དབྱང་ཞེས་(欧阳修)
 དང་། ལྷ་ཆེས་(宋祁)། ལྷ་ཁྱིན་(范镇)། ལས་ལ་ཆེན་(吕夏卿)
 བཅས་སོས་སྐོར་ཚྭ་འབྲི་བྱས་པ་དང་། ལོ་སྤྱི་མ་བརྩེ་རིང་ལ། གཙོ་བོར་ལྷ་
 ཆེས་ཟེར་བས་བཙམས་པ་དང་། དེ་ནས་ཡུག་དབྱང་ཞེས་ཀྱང་ཚྭ་འབྲི་བྱེད་
 པར་ཞུགས་པ་ཡིན། དེ་བའདིར་ཚྭ་བཙམས་དེ་བ་ཉིས་བརྒྱ་དང་ཉིས་ལྷ་ཡོད་
 པ་ལས་བོད་ཀྱི་སྐར་ནི་དེ་བ་ཡང་ཉིས་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་དུག་པ་ཡིན་ཞིང་། འདི་
 ལའང་སྟོད་ཆ་དང་སྟོད་ཆ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་ཡོད། དེ་བའདི་ཐང་རྩུ་ཉིང་མ་དང་
 མེ་འབྲུ་བར་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་གསལ་ཞིང་རྒྱས་བཟུས་འཆམས་པ་ཞིག་
 ཡིན་སྟབས། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་དེས་པར་བྱ་
 བཟུང་གོས་པ་ཞིག་ཡོད། ཐང་རྩུ་གསར་ཉིང་གཉིས་བྱས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་
 བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལམས་པ་མང་པོས་བོད་ཡིག་བྱ་མ་གསལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་
 ཞིག་དེ་བའདི་ནས་བྱངས་ཡོད་པ་དཔེར་ན། ས་སྐྱ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆན་
 ཀྱིས་བཙམས་པའི་《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་》དང་། འགོས་ལོ་གཞོན་
 ལུ་དཔལ་གྱིས་བཙམས་པའི་《དེ་བ་ཐེར་སྟན་པོ་》 ཆལ་པ་ཀུན་དག་འདྲི་རྗེས་
 བཙམས་པའི་《དེ་བ་ཐེར་དམར་པོ་》འདི་སོགས་སུ་ལྷ་འདྲུང་ཐོར་བྱ་བྱངས་པ་ལྟ་བུ་
 རེད།

(༡༩༠) ཆིང་དབང་གི་ལས་ཀྱི་བྲུས། ཐང་ཐའི་ཚུང་གིས་ཐོག་མར་རང་
 ཉིད་ཀྱི་སྤོང་མ་ཐང་ཀའི་ཚུལ་ལོ་ཡོན་གྱིས་གོང་མ་བྱེད་སྐབས་ཆེན་ཐང་གི་གོ་
 གནས་བརྒྱུད་བལ་ཟེར།

(༡༩༧)རྟོན། སྤྱིར་ཐོད་ཡིག་གི་ནང་དུ་བཤད་པའི་རྟོན་ལ་སྐབས་དོན་
མི་འདྲ་བའི་སྐོ་ནས་རང་འཛིན་མི་འདྲ་བ་བྱེད་དགོས་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་རྟོན་ནི།
ཐུ་ཤུའམ་ཡོངས་གཤམས་ཤུ་ཤུ་ཤུ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། ཐང་ཐའི་ཚུང་གིས་མིན་
དབང་བཟུང་རྗེས་དིན་གོན་གྱི་ལོ་བཞི་པ་ཚུགས་སྟག་སྟུ་ལོ་༤༩༠ལོར་དམག་
དཔུང་བཏང་ཉི་ཤུ་ཤུ་ཤར་ཚུགས་པ་ན་མས་དབང་དུ་བརྒྱུས་པ་དེ་ལ་ཟེར།

(༡༩༩)ཐུ་ཤུ་ཤུན། འདི་ལས་ཆེར། ཐུ་སྐད་དུ་ཐུ་ཤུ་ཤུན་(吐谷浑)
ཞེས་པ་དེ་ཡིན་འདྲ་སྟུ་མ་ཞེད་«དེབ་དམར་»འདིའི་ཐང་རྒུལ་རབས་ཀྱི་མཇུག་
དུ། ཐུ་ཤུ་ཤུན་ནི་རྟོན་མེར་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ན། ཐུ་ཤུ་ཤུན་ནི་སྐར་རབས་
ཀྱི་མི་རིགས་གས་ཤིག་ཡིན་ཅིང་། མོག་མར་ཞན་པའི་(鮮卑)མི་རིགས་ཀྱི་ཆ་
ཤས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། རང་རྒུལ་བྱང་ཤར་ལེའོ་ཉིང་ཞིང་ཆེན་ཀྱི་རྒྱབ་བྱང་
རྒྱད་དུ་གནས་པའི་འཕྲོག་པའི་ཆོ་ཁག་ཅིག་ཡིན་ཅུང་། ཅིན་ལུཔ་མའི་རྒུལ་
རབས་ཀྱི་མཇུག་དུས་རབས་བཞི་པའི་འགོར། མི་རིགས་དེའི་འགོ་པ་ཐུ་ཤུ་ཤུན་
ཀྱིས་རྗེ་ཁྲིད་ནས་ལུབ་ཚུགས་སུ་སྦྲས་ཏེ་དེང་སང་གི་གན་སུའུ་དང་། བཙོ་མོན་
བར་ཀྱི་ས་ཁུལ་དུ་གནས་སྡོད་བྱས་ཤིང་། ཐུ་ཡིག་བེད་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ལྷ་
བྱང་རྒུལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རིམ་བཞིན་ལུང་། ཆེས། མེད་བྱང་མ་བཅས་ཀྱི་
མངའ་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ལ། ཐང་རྒུལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རོ་ལོག་བྱས་པ་
དམག་དྲངས་ཏེ་མངའ་ལོག་དུ་བརྒྱུས།

(༡༩༩)ཐུང་ཅེ་འུ། (ཐུང་འུ་འུ་松州)འདི་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མེད་
ད་ཉི་དཔུང་གཞི་མ་རྟེན་གྱི་དང་། ཐང་རྒུལ་པོ་སྤྱང་བཅན་སྐམ་པོའི་སྐབས་
དམག་མི་ཁྲི་ཉི་ལྔ་བཏང་ནས་འ་ཞ་ལ་དམག་དྲངས་པའི་རྗེས་སུ་ཐུང་ཅེ་འུ་
ལམར་དེ་བཅོམ་ཚུལ་«ཐང་འུ་འུ་རྟེན་མ་»ན་གསལ།

(༡༩༩)སྟོན་པོ་སྟོང་བཅན། (སྟོན་པོ་མགས་པ་སྟོང་བཅན་)འདིའི་
སྟེས་ལུལ་རྟོན་ལུང་། རྒུལ་པོ་སྟོང་བཅན་སྐམ་པོའི་མེད་ཐབས་མེད་པའི་སྟོན་
པོ་བཞིའི་ནང་གི་གཅིག་ཡིན་ཞིང་། ཡིག་མི་ཤེས་ཀྱང་རིག་པ་རྣམས་ཞིང་སྟོ་རྒྱ་ཆེ་

ལ་ཆད་མིན་དང་དཔག་དོན་གྱི་བྱ་བ་བས་ལ་མཁས་པས། སྤ་རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོས་
 མངགས་པ་ལྟར། བལ་ཡུལ་དུ་བལ་བཟའ་ཁྱི་བཅན་བཅན་མོར་སྤོང་བ་དང་།
 རྒྱ་ནག་དུ་ཁོར་མ་ཐང་ཐའི་ཚུང་གི་སར་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་རྩོ་བཅན་མོར་སྤོང་བ།
 བཅན་པོ་མང་སྤོང་མང་བཅན་གྱིས་མིན་དབང་བཟུང་ནས་ལོ་དགུ་པ་ལ་རྩ་སྤྱི་
 མོ་༤༥༥མོར་ཁོར་མ་ཐང་ཀའི་ཚུང་གི་སར་ཐངས་གཅིག་སོང་བ་བཅས། བལ་
 བོད་གཉིས་དང་རྒྱ་བོད་གཉིས་བར་མཐུན་སྤྱིལ་ལ་མན་པའི་ལས་དོན་རྒྱབ་པ་
 མོགས་རྒྱལ་པོ་སྤོང་བཅན་སྐམ་པོས་བོད་གཅིག་རྒྱར་བྱེད་པའི་བྱ་གཞག་རྒྱན་
 འཛིན་དང་། མཐའ་མཆོམས་སྤྱད་སྤྱོད། བོད་ས་གནས་སུ་བཞུགས་དང་སྤོང་
 རྒྱ་གུ་ཅ་ཅ་བཞིན་བཞོས་ནས་དཔག་མིན་བྱང་འབྲེལ་གྱི་མིན་དབང་འཛུགས་
 པ་དང་། ས་ཁོང་གི་རྒྱ་ཚུན་བཅིས་ནས་ཁྲལ་བསྐྱེད་པའི་ལམ་ལུགས་འཛུགས་པ།
 ས་ཁོང་ནམས་འབངས་ལ་དབང་བ། སྤོན་ཆེན་ལ་དབང་བ། རྒྱལ་པོ་ལ་
 དབང་བ་མོགས་རིགས་ལྟར་བཞོས་ཏེ། བཀའ་བཞོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་ལམ་
 ལུགས་འཛུགས་པ་བཅས་ཀྱི་ཐད་བྱས་རྗེས་ཆེན་པོ་བཞག་ཡོད་པས་བོད་ས་
 གནས་སུ་སྤོན་པོ་མགར་སྤོང་བཅན་ལ་སྤོན་གཞག་ཆེན་པོ་ཡོད། ཁོར་མ་ཐང་
 ཐའི་ཚུང་གིས་ཀྱང་སྤོན་པོ་མགར་སྤོང་བཅན་གྱིས་བཞད་པའི་སྤྱད་ཆར་སྤོ་ལ་
 འཕྱོ་པོ་བྱང་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆ་མོ་ཁོར་རྩོ་ཞིག་བག་མར་སྤྱད་ཀྱང་ཐབས་
 མཁས་པའི་སྤོ་ནས་དང་དུ་མ་སྤངས་ཤིང་། ཁོར་མས་སྤྱར་ཡང་ཡང་གཡིའུ་
 གཡུ་ཐའི་ཅང་ཐུན་(右卫大将军 གཡས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱད་དཔག་སྤྱི་ཆེན་པོ་)
 ཞེས་པའི་གོ་གནས་སྤྱད། རྒྱལ་པོ་སྤོང་བཅན་སྐམ་པོ་འདས་རྗེས་སྤྱང་མང་
 སྤོང་མང་བཅན་གྱིས་མིན་དབང་བཟུང་བའི་ལོ་བཅོ་ལྔའི་རིང་རོགས་རམ་བྱས།
 ཆོ་སྤྱད་དུ་འཁྲུངས་(吐谷浑) ཡུལ་དུ་སྤ་རྗེས་བསྐྱེམས་ལོ་དྲུག་དང་། སུ་གཡའི་
 (突厥) ཡུལ་དུ་ལོ་གཅིག་བཅས་མཐའ་སྤྱད་སྤོན་ཆེན་གྱི་ལས་འགན་ཁྲུང་།
 ཐང་ཀའི་ཚུང་གི་ཆེན་ཆེད་ཁྱིམ་གཉིས་པ་མོ་ཡོས། སྤྱི་ལོ་༤༥༥མོར་འཁྲུངས་
 ཡུལ་ནས་བོད་ས་གནས་སུ་བྱེད་ལོག་བྱེད་པའི་ལམ་བར་བྱིང་མངའ་བེར་བའི་ས་

ཆར་སླེབས་སྐབས་གཉིས་འབྲས་ཀྱི་ན་ཆ་ཐུང་སྟེ་འདས། བོད་ཀྱི་དམངས་ཁྲིད་
ཀྱི་བཟང་ཆུག་ཏུ་སློན་པོ་མགར་ཡང་ཆེ་མཆུག་ལ་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་བཅན་སྐམ་པོས་
བཅོན་ཁང་ནང་བཅུག་སྟེ་གཞིག་བཞོན་ནས་བསད་པར་བཟད་པ་ནི། སློན་པོ་
མགར་ཀྱི་སློན་མཆེད་མགར་བཅན་ཞེན་ལྱང་ཉན་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རྒྱལ་པོ་
འདྲམ་སྤྱོད་མང་པོ་རྒྱུ་ལྟར་སློན་པོ་ཡིན་པ་རྒྱུ་རྒྱལ་པོ་ལ་སློབ་པ་ལོག་པ་རྒྱལ་པོས་
ཤེས་ནས་ཤིང་ལྷག་ཏུ་ལེ་ལེ་ལ་བྱིས་ཀྱི་ཆད་པ་བཅད་དེ་སྟོག་སྟག་བཟང་བའི་
སྒྲོན་ཏུན་ཉན་ནས་སློན་པོའི་བོད་ཡིག་གི་སྐ་རྒྱས་སྟག་དྲིལ་ནང་གསལ་བ་དེ་
འདྲ་ཞིག་ལ་སྐོ་ནོར་ཐེབས་པ་ཡིན་ཆོད་ལས། སློན་པོ་མགར་བ་སྤྱོད་བཅན་
བཅོན་འཆུག་དང་བྱིས་གཅོད་བྱས་པའི་སྐ་རྒྱས་ཁྱེད་པོ་བཅན་གང་ཡང་མ་
མཁོང་།

སློན་པོ་མགར་ལ་ཤུ་རྩ་ཡོད་པ་ལས་(མགར་བཅན་སྐ་རྒྱལ་ཤུ་མགར་གྱི་
འཁྱིང་། བཅན་ཡོད། སློན་ཟེ་མདོ་ཡེ། སློན་འབལ་མེན་)ཆེ་བ་བཅན་སྐམ་
པ་འདས་རྗེས་མོ་རྩ་ག་སྤྱོད་བཅུ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་
བཟུང་ཞིང་། ཤུ་གཞན་བཞིས་དམག་དཔོན་བྱས། རྗེས་ཤུ་ཤིང་བྱ་ཏུ་ལེ་ལེ་
སློན་པོ་མང་ཞེན་སྟག་ཆབ་དང་མ་མཆུན་པར་ནང་དཔེ་ཐུང་སྟེ་མང་ཞེན་སྟག་
ཆབ་ཀྱིས་བསད། དེ་རྗེས་དེའི་ཆབ་ཏུ་ཤུ་གཉིས་པ་བྱི་འཁྱིང་གིས་སློན་ཆེན་
བྱས། དེ་ནས་མོ་རྩ་བཅུ་བཞི་སྤྱོད་བཅུ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་ལྷེ་
པོ་རྒྱུད་པ་མ་མཆུན་པར་རྒྱལ་པོས་བྱི་འཁྱིང་ལ་དམག་དྲངས་ནི། བྱི་འཁྱིང་
རང་སྟོག་བཅད། བཅན་ཡོད་དང་སློན་མཆེད་གཞན་ནམས་ཀྱིས་རང་གི་
འཁོར་གཞིག་བྱིད་དེ་ཐང་རྒྱལ་རབས་ལ་མགོ་བཟགས་ལྷུས་པར་སྤྱོད། སྐབས་
དེར་ཐང་གི་སྐོར་མ་རྒྱལ་མོ་ལྷུ་ཅི་ཐེའན་ཡིན་པ་སྟེ་སྤྱོད་དམག་བཟང་ནས་བསྟེ་
བ་བྱས་ནི། བཅན་ཡོད་ལ་ཐེའན་དང་། སྟོག་དམག་དཔོན་ཆེན་མོ། ཀོས་
དེ་ཐུན་མང་(归德郡王)ཞེས་པའི་ཆ་མོ་དང་། མང་པོ་རྒྱལ་ཅོ་ལྷུ་ཡིང་ནིའི་
རང་ཐུན་ཨན་ཐུའི་ཐུང་(左羽林大将军安国公 གཡོན་ཐུའི་དམག་སྟེ་

ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་ཆོས་སྤྱད་དེ་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སློན་པོའི་གསལ་སྤྱད་པ་
ཡིན།

(༡༣༥) ལྷན་ཤིང་ཀོང་ཚོ། ལྷན་ཤིང་ཀོང་ཚོ་ཞེས་པའི་རྒྱ་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱོད་
པོད་ཡིག་ཐོག་གིས་པ། ལྷ་རྒྱལ་གནད་བཙུས་ཤོང་གི་མཆན་ཉགས་ཡང་གངས་
༡༣༥ ལ་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

(༡༣༦) བྱང་ཅ་ཡང་། (江夏王) ཤོང་མ་ཐང་ཐའི་ཅུང་གི་སྐབས་
ཤོང་མའི་རྒྱལ་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་སློན་ཆེན་ཞིག་གི་མིང།

(༡༣༧) བའི་ཉ། པོ་ཏེ་(柏海) ཟེར་བ་མཆོ་སྤྱན་ཞིང་ཆེན་གྱི་མཆོ་
ནག་སྟོང་རུ་འཕ། སྟོང་རུ་འེ་མཆོ་ནག་རུ་འཕོད་པ་དེ་ཡིན་པ་དང་། ཡ་མདོ་རྩོ་
བེལ་ཟེར་བའི་ཡུང་པར་མཆོ་ནག་སྟོང་རུ་ཟེར་བའི་ས་ཆ་དེ་ཡོད་ཅེས་མདོ་སྤྱད་
པ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་བཅུམས་པའི་《དེབ་ཐེར་དཀར་པོ་》ལས་བཤད།

(༡༣༨) ཤོང་ཀའུ་ཉི་མའི་རྒྱལ་ཁམས། འདི་དེང་སང་གི་ཁྱའོ་ཞན་རྒྱལ་
ཁབ་རུ་གསལ་བ་དེ་ཡིན་པར་མདོ་སྤྱད་པ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་བཅུམས་
པའི་《དེབ་ཐེར་དཀར་པོ་》ལས་བཤད་པ་ལྟར་ན། ཀའུ་ཉི་མའི་རྒྱལ་ཁམས་སུ་
གསལ་བ་དེ་ནི་སྤར་གྱི་མིང་ཆ་ཆང་ལ་ཀའོ་རྒྱལ་ཉི་ཟེར་ཞིང་། སྤྱི་མིའི་རྒྱལ་
རབས་དྲུག་པའི་མཁོར་བྱང་བའི་ཐེད་བྱང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་།
ཁྱའོ་ཞན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་དུ་ཡང་ཀའོ་རྒྱལ་ཉི་ཟེར་བའི་མིང་ཤེད་སྟོན་
བྱས་ཡོད་པས། རྩེས་སུ་ཀའོ་ཉི་ཟེར་བཙུས་མིང་དུ་ཡུར་པ་ཡིན། ཐང་རྒྱལ་
རབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཀའོ་ཉི་བ་རྣམས་ཀྱིས་ངོ་མོག་བྱས་པར་དམག་དྲངས་ཏེ་
མངའ་འོག་དུ་བཙུས། སྤྱི་ལོ་༡༡༥ ལོར། ཐན་ཅན་ཟེར་བའི་བཀའ་བཏོད་
བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་དང་པོ་བཅུགས་ཤིང་རྒྱལ་སའི་མིང་ལ་ཁའི་ཅིང་
(དེང་སང་གི་མིང་ལ་ཁའི་ཁྱེང་) ཟེར། སྤྱི་ལོ་༡༣༥ ལོར་ཤིན་མོ་ཡང་དབང་
འོག་དུ་བཙུས་ནས་ཁྱའོ་ཞན་ཐེད་ཁྱིང་གཅིག་ཡུར་བྱས། སངས་རྒྱས་ཆོས་
ལུགས་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་སུ་ཡུར་ཞིང་། རྒྱལ་ཡོངས་སུ་ཡུར་དབྱང་

གིས་གཅིག་གྱུར་བྱས་པའི་ལམ་ལུགས་ལག་ལེན་བསྐྱར་གྱི་ཡོད།

(༡༩༧) གསེར་ཡིག་པ། ལྷལ་པོས་བཏང་བའི་བཀའ་ཡིག་ལ་གསེར་ཡིག་ཟེར་ཞིང་། གསེར་དང་འདྲ་བར་རིན་ཐང་ཆེ་ཞིང་དཀོན་པ་ཡིན་པའི་དོན་དང་། བཀའ་ཡིག་ཁྱེད་པའི་མི་དེ་ལ་གསེར་ཡིག་པ་ཟེར། གསེར་ཡིག་པ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་དབང་ཆ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། ལྷལ་པོ་དང་ཐང་ཀར་རོ་ཡོད་ཀྱིས་སྒྲིབ་ཆ་བཤད་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ཁོ་ལ་ལྷེ་ལེན་ལེགས་པོ་མ་བྱུང་ན་ ལྷལ་པོའི་མདུན་ཏུ་སྒྲོ་མ་རངས་པའི་སྒྲིབ་ཆ་གང་ཡུང་ཤོད་གྱི་ཡོད་ལྟ་ལས། གསེར་ཡིག་པ་ས་གནས་གང་ཏུ་སླེབས་ཀྱང་བཙི་བཀྱར་དང་། ལྷེ་ལེན་ལེན་སྒྲིབ་ཆོགས་པ་མི་བྱེད་ཀ་མེད་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།

(༡༩༨) མ་གཞན། ལྷལ་པོ་ལྷལ་དབུས་སུ་ཡོད་པའི་གནའ་རབས་ཀྱི་ ལྷལ་ཁབ་ཅིག་གི་མིང་ལྟེ། དེང་སང་ཉིན་ཏུ་སྒྱི་མཐུན་ལྷལ་ཁབ་ཀྱི་ཁོངས་ གཏོགས་པའི་ཏར་ལྷལ་པོས་གྱི་ལྷོ་ལྷོགས་སུ་ཡོད་ཅིང་། སྒྲོབ་དཔོན་ཐང་སན་ རང་གི་ལམ་ཡིག་ཤོད་སྒྲིབ་ཏུ་བསྐྱར་བ་ལས། ལྷལ་པོ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ལྷོ་ ལྷོགས་སུ་ལྷལ་པོ་གཞུང་བཀའ་མ་ཐག་ཏུ་མ་གཞན་འོང་ཁྱེད་ཡོད་པ་དང་། ལྷལ་ དེའི་ལྷོ་ལྷོ་ལྷལ་པོ་མཆོམས་ལེད་བར་བཞི་བཞུགས་ས་ན་ལྷལ་པོ་ལྷོ་རྒྱ་དང་། དེ་ནས་ ལེད་བར་ཏུ་གཞུག་ཅམ་སོང་བའི་ལྷོ་ལྷོ་ལྷལ་པོ་རྒྱ་རྒྱ་གདན་གྱི་མཆོད་རྟེན་དང་། མ་རྒྱ་བཞུགས་གཏུག་ལག་ཁང་། དེའི་མདུན་ཏུ་བྱང་ལྷལ་པོ་ཤིང་བཅས་ཡོད་ པར་བཤད།

(༡༩༩) ལྷལ་པོ་ཁྱེད་བཅན་མཐུ་པོ། ཡུང་གོའི་མ་ལྷལ་ཐོག་དང་། ཡོད་ཀྱི་མ་ལྷལ་ཐོག་མཐུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆེས་ཆེ་ཞིང་གཅིགས་ལྷལ་པོ་ཡངས་པའི་ཡོད་ཀྱི་ལྷལ་པོ་ མཆོན་སྒྲོན་ཆེ་ཤོས་ལྷལ་ཐོག་ཡིན། ཡོད་ཀྱི་མ་ལྷལ་ཐོག་པའི་ནང་བཅན་པོ་ བྱི་སྒྲིབ་བཅན་ཞེས་འཆོད་ཡོད། ཁོང་ཏུས་སྐབས་གང་ཏུ་འབྱུངས་པ་དང་། དཀྱང་མོ་རི་ཅམ་བཞུགས་པའི་སྒྲིབ་མ་ལྷལ་ཐོག་བཤད་སྒྲིབ་འདྲ་མིན་སྒྲིབ་ཆོགས་ ཡོད་པས་འདིར་རེ་ཞིག་དེའི་སྒྲིབ་ཤོད་མི་དགོས་པར་བྱས་ཏེ། གཙ་ཁོང་སྒྲིབ་

བཅན་ལྷམ་པོ་འོ་མོ་རྒྱལ་ནང་གི་གཙོ་ཆེ་བའི་དོན་གནད་རྣམས་གནད་བསྟུས་
བྱས་ཏེ་འབྲི་རྒྱུར། རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་བཅན་ལྷམ་པོ་ནི་ཐོད་ཀྱི་མོ་རྒྱལ་ཐོག་སྤྱབས་
ཆེན་མཛད་རྗེས་ཆེ་བའི་ཆབ་སྲིད་མཁས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་གི་མཛད་
རྗེས་གཙོ་བོ་ཆེ་བའི་ཁག་ལྟ་ཡིན། དང་པོ། དེར་སྤྱབས་ང་ཚོས་ཐེད་སྤྱོད་ཕྱེད་
ལྷམ་གྱི་ཐོད་ཡིག་འདི་ཐོག་མར་གསར་གཏོད་ཕྱེད་དུ་བཅུག་པ། གཉིས་པ།
དུས་རྒྱུད་ཚོ་པ་ཁག་གཅིག་ལྟར་བྱས་ཏེ་མི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟར་བའི་བྲིམས་
ལྷགས་ཐོག་མར་བཅུགས་པ། གསུམ་པ། དམག་དོན་དང་སྲིད་འཛིན་བྱང་
འབྲེལ་གྱི་གཅིག་ལྟར་ལམ་ལྷགས་ཅུང་ཟད་ཆ་ཆར་ཅམ་ཞིག་བཅུགས་པ། བཞི་
པ། མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐར་ཡོད་རིག་གཞུང་གོང་འཕེལ་གཏོང་བའི་ཟླང་
གཞིའི་ཐོག་མི་རིགས་གཞན་དག་གི་རིག་གནས་དང་ལག་ཅལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཕྱེད་པ།
ལྷ་པ། རྒྱ་བོད་མི་རིགས་བར་དང་། བལ་བོད་མི་རིགས་གཉིས་བར་གྱི་མཐུན་
སྦྲེལ་ལ་ཤུགས་སྤོན་རྒྱག་པ་བཅས་ཡིན།

དང་པོ། རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་བཅན་ལྷམ་པོས་ཡི་གེ་ཡོད་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཆབ་
སྲིད་དང་། དཔལ་འབྱོར། རིག་གནས་བཅས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་མཚུགས་པོ་ཡོད་
པ་དང་། ཡི་གེ་མེད་པའི་མི་རིགས་རྣམས་དེ་ལས་སྒྲིག་ལྟེ་རྗེས་ལུས་ཡིན་པའི་
གནས་ཚུལ་གསལ་པོར་གཟིགས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་པོའི་ནང་ནས་རིག་པ་རྣ་
མོས་དང་། དེ་མིན་གཞོན་ནུ་རིག་པ་ཅན་བཙྲམས་མི་བཅུ་དྲུག་རྒྱ་གར་དུ་
མངགས་ནས་སྐད་ཡིག་སྤྱོད་སྤྱོད་ཕྱེད་པར་བཏང་ཡང་ཆད་པས་གདུངས་ནས་
འགོ་མ་བྱུང་། ད་དུང་ཡིད་ཐང་མ་ཆད་པར་ཐོན་མི་སམ་རྩོ་ལ་སོགས་ཁག་
གཅིག་བཏང་ནས་ཁོ་ཚོས་ཕོ་གས་རིང་རྒྱ་གར་དང་། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་སླེབས་ཏེ་
ཅི་རྒྱལ་གྱི་སྐད་ཡིག་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་དང་། དེ་དག་རང་རང་གི་སྤྱོད་
པ་བཅས་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་ནས་ཐོད་དུ་སླེབས་རྗེས། སྐབས་དེའི་ཐོད་སྐད་
ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལ་ཞིབ་འཇུག་ཕྱེད་པ་བརྒྱད། དེར་སངས་ང་ཚོས་ཐེད་སྤྱོད་ཕྱེད་
ལྷམ་ཡིན་པའི་ཡི་གེ་འདི་བཙོ་བྱུང་པ་བྱུང་ཞིང་། ཡི་གེ་འདི་བཙོ་བྱས་དུས་ན་

མི་ཆོག་སྤྱང་ལྷུ་མ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བརྒྱད་ཙམ་སོང་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་དེར་བརྒྱུར་བ་དང་བྲིས་པའི་ཡི་གེ་ད་ལྟ་ཡོད་པ་རྣམས་ཐོད་ཡིག་གི་རྒྱ་ཆད་མཐོན་པོ་ཡོད་པའི་མིས་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱད་ཙུ་ཙམ་སྟོན་སྟབས་དང་གོ་བ་ཡང་ལེན་སྟབས་ཀྱི་ཡོད་པ་འདི་བྱུང་བེད་། ཡི་གེ་འདི་གསར་གཏོད་བྱས་རྗེས་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གྲང་ཡི་གེ་སྟོང་པ་སྟོང་གནང་བ་མ་ཟད། ཁྱིམ་གྱི་ནང་དུ་འང་འབངས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཡི་གེ་སྟོང་དགོས་པའི་དོན་ཆེན་དམིགས་བསལ་གྱིས་བཞོད་ཡོད།

གཉིས་པ། རུས་རྒྱུད་ཆོ་པ་ཁག་གཅིག་ལྟར་བྱས་ཏེ་མི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་པའི་ཁྱིམ་སྤྱུགས་ཐོག་མར་བཅུགས་པ། རྒྱལ་པོ་སྟོང་བཅོད་སྐམ་པའི་གོང་དུ་རུས་རྒྱུད་ཆོ་པ་ཁག་བཅ་བརྒྱད་ཙམ་ཡོད་པ་ཆང་མ་པན་རྒྱུན་བར་མཐུན་སྒྲིལ་མེད་པ་དང་། བདེ་འཇགས་མེད་ལྟམས་རུས་རྒྱུད་ཆོ་པ་ཆང་མར་གཏོད་འཆོ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཆོ་པ་ཁག་གི་མི་མང་པོས་ཤེས་རྟོགས་ལྟར་ཉེ་གཅིག་ལྟར་ཡོང་བའི་རེ་འདུན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལྟར། རྒྱལ་པོ་སྟོང་བཅོད་སྐམ་པོས་ཉིད་དབང་བཟུང་རྗེས་ཐོག་མར་ཆོ་པ་ཁག་ཆང་མ་གཅིག་ལྟར་བྱས་ཤིང་། དེ་ཉིད་སྔ་བརྟན་དུ་གཏོང་བ་ལ་ཁྱིམ་སྤྱུགས་ཤིག་ངེས་པར་དུ་གལ་ཆེ་བར་གཟིགས་ནས་སྒྲིའི་ཁྱིམ་སྤྱུགས་ཆེན་པོ་རྒྱག་ལ་ནང་གཤེས་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོར་ཕྱི་བའི་ཁྱིམ་སྤྱུགས་གཏན་འཁེབས་བྱས་པ་གསུམ་གསལ།

(གཅིག) ཁྱི་ཆེ་འབྲུམ་བཞེར་གྱི་ཁྱིམ་སྤྱི། དམག་དོན་དང་ཉིད་འཛིན་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་སྤྱུགས་ལ་ཁྱིམ་སྤྱུགས་བཅུགས་པ་ཞིག་ཡིན། ༡. དེ་ཡང་ཐོད་ས་གནས་རུ་ཁྱར་ཕྱེ། རུ་ཁྱ་པོ་ས་མོར་སྟོང་ཉེ་བཅུ་རེ་དང་། སྒྱི་བྱལ་དཔོན་ཆེན་རེ་དང་། དམག་དཔོན་ཆེན་གཞོན་གཉིས་རེ། རུ་དར་གྱི་མདོག་དང་ཆོས་གཞི་མི་འདྲ་བ། ༢. རུས་རྒྱུད་ཆོ་པ་ཁག་བཅ་བརྒྱད་ལ་ས་ཁུལ་རེ་རེ་བཞོ་སྐལ་རུ་ཁྱར་ནས་ཆད་ངེས་ཅན་གྱི་སྒྲིའི་དབང་ཁས་ལེན་པ། ༣. འབངས་ཀྱི་ནང་རྒྱལ་ཐན་བཞི། དཔོན་རིགས་བཅུན། ཐན་གཡོག་དང་ཡང་ཐན། བཟོ་རིགས། ཆང་པ་སོགས་རིམ་པར་ཕྱེ་བ། ༤. བཀའ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རྒྱག

ཡིག་ཚང་དུག བཀའ་ཡི་ཐུག་ཏུ་ཐུག་ རྒྱུན་དུག དཔའ་མཚན་དུག་བཅས་
ཀྱི་བྱ་ཐབས་བཟུང་བ།

(གཉིས)འབུམ་གསེར་ཐང་གི་བ་ཅན་གྱི་ཁྲིམས་ནི། རྩེ་ཐང་ནི་ཆ་སྐགས་
གཅིག་ལྟར་བྱས་ཏེ། ཞིང་འཕྲོག་གི་ཚང་ལས་གོང་འཕེལ་དང་ལྷན་པས་བདེ་ཡོང་
བ་བྱས་པ།

(གསུམ)ཀུལ་ཁམས་དཔེར་སྤངས་ཀྱི་ཁྲིམས་ནི། རྩེད་དཀོས་པ་གསུམ།
ལྟེན་མི་ཚོགས་པ་གསུམ། བསྟོད་བཟླགས་ལྟེད་དཀོས་པ་གསུམ། ལྷ་འཕེབས་
ལྟེད་དཀོས་པ་གསུམ། མནར་གཅོད་ལྟེད་མི་རུང་བ་གསུམ་བཅས་ཀུལ་ཁྲིམས་
བཅོ་ལྔ། ལྷ་ཚོས་དགེ་བ་བཅུ། མི་ཚོས་གཙང་མ་བཅུ་དུག་བཅས་ཀྱི་ཁྲིམས་
བཅས་ཏེ་སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་གཤམ་ཆེ་བའི་སྤྱོད་བཟང་ནུམས་དར་སྤེལ་བཏང་བ།

(བཞི) མདོ་ཡོན་ལྷ་བཅད་ཀྱི་ཁྲིམས་ནི། རྩུགས་གཅིག་བདེན་པ་ཡོད་
ལ་རྩུགས་གཅིག་བདེན་པ་མེད་པའི་རིགས་ཐག་གཅོད་ཚུལ།

(ལྔ) དབང་ཆེན་བཅད་ཀྱི་ཁྲིམས། རྩུགས་གཉིས་ཀར་ཉེས་པ་ཡོད་
མཉམ་ལ་རིམ་གསལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྲིམས་ཐག་གཅོད་ཚུལ།

(དུག)ཁབ་སོ་ནང་པའི་ཁྲིམས་ཡིག་ རྩུགས་གཉིས་ཀར་ཉེས་པ་ཆེ་རྒྱུ་
དང་ཡོད་མེད་འདྲ་བ་ལ་ཁྲིམས་གཅོད་ཚུལ་བཅས་ཡིག།

གསུམ་པ། སྤྱིད་འཛིན་ལམ་ལུགས་ཐད། རློན་ཆེན་གསུམ་གྱིས་ཕྱི་འི་
སྤྱིད་འཛིན་གྱི་ལས་དོན་སྦྱབ་པ། རྒྱང་རློན་གསུམ་གྱིས་ནང་གི་ལས་དོན་སྦྱབ་
པ། བཀའ་རློན་གསུམ་གྱིས་ཀུལ་པའི་བཀའ་ལ་ཡོ་བསྐྱར་དང་ལེགས་བཅོས་
ལྟེད་པ་བཅས་རློན་པོ་ཆེ་དགུས་ཕྱི་ནང་གི་ལས་དོན་རྣམས་ཐག་གཅོད་པའི་ལམ་
ལུགས་བཅུགས་པ།

བཞི་པ། རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་སྤར་ཡོད་རིག་གཞུང་གོང་འཕེལ་གཏོང་
བའི་ཆུང་གཞིའི་སྐོག་མི་རིགས་གཞན་དག་གི་རིག་གཞུང་ལ་སྦྱོབ་སྤྱོད་བྱས་པ།
སྤྱི་ཚོས་སྤྱོད་ཆོང་མ་ཐང་ཐའི་ཚུང་ལ་རེ་འདུན་བྱས་ཏེ། དར་འབུགས་མཁན་

དང་། ཆང་བཟོ་མ་ཁན། སེལ་བཟོ་བ་ལ་ཨགས་པའི་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་བཟོ་བ་མང་
 སོ་བུ་གཉིས་ཆོའི་ལག་ཙམ་ཐོད་དུ་དར་སྒྲེལ་བཏང་བ་དང་། བལ་ཡུལ་ནས་
 ལྷ་བཟོ་བ། རི་མོ་མ་ཁས་པ། རྩོད་བཟོ་བ་ཨགས་མང་སོ་བཟོ་བ་ནས་ཆོའི་
 ལག་ཙམ་དར་སྒྲེལ་བཏང་བ། དེ་བཞིན་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཡན་
 ཏུ་གཞིན་ནུ་རིག་པ་རྩོད་བཟོ་བ་ཁག་གཅིག་རྒྱ་ཡིག་དང་རྒྱ་སྐད་སྒྲོ་བ་སྒྲོ་བ་ལྟེན་པར་
 བཏང་བ་ཨགས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་རིགས་གཞན་དག་གི་རིག་གཞུང་སེལ་ཡོན་
 སྒྲོ་བ་སྒྲོ་བ་བྱས་ཏེ་རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་སྐར་ཡོད་རིག་གཞུང་གི་རང་འཕེལ་གཏོང་
 བའི་ཕན་ཡོད་ཀྱི་རྒྱས་པ་མཛོང་བྱས་པ་ནི་ཆབ་སྲིད་སྒྲོ་བ་ཏུ་ཅང་མཛོང་རྒྱ་ཆེ་
 བའི་མཆོན་ཆགས་ཤིག་རེད།

ལྷ་པ། རྒྱ་ཐོད་མི་རིགས་བར་དང་། བལ་ཐོད་མི་རིགས་བར་གྱི་མཐུན་
 གྲིལ་ལ་བྱལ་ས་ཞོན་རྒྱག་པ། རྒྱལ་པོ་སྐྱེད་བཅན་སྐམ་པོས་ཐོད་ས་གནས་ལྷ་
 སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་སྒྲེལ་གཏོང་བ་དང་། མི་རིགས་གཞན་དག་གི་རིག་
 གནས་དང་ལག་ཙམ་ཐོད་ས་གནས་ལྷ་དར་སྒྲེལ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ལྷ་རྩེས་ལྷ་
 བལ་པོའི་རྒྱལ་པོའི་སྲས་མོ་བལ་བཟའ་བྲི་བཅུན་དང་། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་
 གོང་མ་ཐང་ཐང་ཚུང་གི་ཆ་མོ་མེན་མེན་གོང་རྩོད་གཉིས་བཅུན་མོར་བྲམས་པ་
 དང་ཆབས་ཅིག་ བལ་པོ་དང་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་ལག་ཙམ་བཟོ་བ་མང་སོ་བཟོ་བ་
 བྲིད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བལ་ཐོད་མི་རིགས་དང་། རྒྱ་ཐོད་མི་རིགས་གཉིས་བར་
 ཁྲིམ་ཆར་གཅིག་གི་མི་ལྟར་མཛའ་བ་སེས་མཐུན་གྲིལ་གྱི་འབྲེལ་བ་གསར་བའི་ཆོ་
 ཟུ་བ་དེས། ཐོད་ས་གནས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་། དཔལ་འཕྱོར། རིག་གཞུང་
 བཅས་ཀྱི་ཐད་སྐར་ལས་ལྷག་པའི་གོང་འཕེལ་གསར་པ་ཡོང་རྒྱར་སྒྲུལ་མ་ཐེབས་
 ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད།

(༡༩༩) ཏུ་མ་ཏུ་ཐི་དང་མའི་ཏའི་འཕན་དབང་། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་
 གོང་མ་གསུམ་པ་ཐང་གའི་ཚུང་གི་བྲི་ཆོ་དང་པོ་སྤྱི་ཆོ་༤༠ལོར་རྒྱལ་པོ་སྐྱེད་
 བཅན་སྐམ་པོར་རྒྱ་མ་ཏུ་ཐའི་(附马都尉)ཞེས་མག་པའི་ཆོའོ་དང་ཤིས་ཏའི་

ཐུན་མང་(西海郡王)སྟེ་མཆོ་སྟོན་གྱི་ཀླུ་པོ་འཛིན་པ་གནང་བ་དེར་ཟེར།

(༡༩༩)རྩེ་དབང་། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐང་ཀའི་ཚུང་གིས་
ཀླུ་པོ་སྟོང་བཅན་སྐམ་པོར་གོ་སའི་མིང་ཐེངས་གཉིས་ལུལ་བའི་རྗེས་མ་ལ་ཚུང་
མང་(王)ཞེས་པའི་ཆོ་ལོ་འདི་ལུལ་བའི་པོ་ཉ་ལྟ་སར་འཁྱོད་སྐབས་སྟོང་
བཅན་སྐམ་པོ་འདས་ཞེས་《ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར》ལས་གསལ།

(༡༩༩)ཕུ་གུར་གྱི་ཕུལ། འདི་ནི་དེར་སང་མེན་ཅང་ཕུ་གུར་རིགས་རང་
སྟོང་སྟོང་ས་གྱི་ས་ཁུལ་ལ་ཟེར་ཞིང་། ཐར་གྱི་པོད་ཡིག་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ལ་མི་ལུལ་
ཞེས་གསལ་བ་ཡིན། ཐར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་ཡང་རྒྱལ་པོ་སྟོང་བཅན་
སྐམ་པོས་སྟིང་དབང་བཟུང་བའི་དུས་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཉམས་ཉེ་
དེར་ཡོད་པའི་ལྷ་པ་རྣམས་པོད་དང་རྒྱ་གར་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཞེས། མི་ལུལ་གྱི་མོ་
རྒྱས་འགའ་ཞིག་ནང་གསལ།

(༡༩༩)སྟོན་པོ་མེ་བཞིན་ཁ། (ཞོའི་རིན་ཀེ་ཤེ་仁貴 སྟེ་མོ་༤༡༩—
༤༤༩མོ)འདི་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གཡས་ཀྱི་འཁོར་སྲུང་དམག་དཔོན་ཆེན་མོ་
ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་མིང་ལ་ཞོའི་རིན་ཀེ་ཞེས་ཟེར་བ་རྒྱ་ཡིག་ནས་པོད་སྟོང་དུ་རྒྱར་
སྐབས་སྟོན་པོ་རང་མ་བྱུང་བ་འདྲ་ཞིང་། ཐར་རྒྱ་ཡིག་གི་སྟོན་གདངས་པོད་
སྟོང་དུ་རྒྱར་སྐབས་ཞོའི་ལ་མེ་དང་། རིན་ལ་ཞེན་དང་མེན་བཅས་ཕུ་བཟུར་
བའི་དཔེ་ཡང་ཆེད་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་ཁྱིས་པའི་རྒྱ་ལའི་ལྷ་མ་སྟེ་ཕྱང་རིམ་
པའི་རྣམ་ཐར་ནང་། སྟོན་ཆེན་དང་། དཔོན་རིགས་ཀྱི་མིང་ཁྱིས་པའི་སྐབས་
སྟུང་དེ་འདྲ་མང་པོ་འདུག ཐང་ཀའི་ཚུང་གི་ཐན་ཉིང་ཁྱི་མོ་དང་པོ་ལུགས་
ཆ་སྟེ་མོ་༤༢༠མོར་པོད་དང་མི་ལུལ་པ་རྣམས་མཉམ་བཤེས་བསུས་ཉེ་གྲང་ཁྱིར་
ཀེ་ཙོ་ལ་དམག་དྲངས་ནས་སྟོན་པ། ཡན་ཤེས་སྟེ་བཞི་(དེར་སང་གི་ཉུན་ཉིང་)
བཅས་པོད་ལ་ཤོར་སྐབས། ཤོར་མས་ཤོར་གསལ་དཔོན་ཞོའི་རིན་ཀེ་སྟོན་པ་
དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་གསུམ་དམག་འབུམ་སྟག་བཅས་བཏར་ནས། པོད་ཀྱི་
དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་མགར་ཁྱི་འབྱིང་གིས་དམག་དཔུང་དང་དམག་འཐབ་

བྱས་ཀྱང་མ་ཐུབ་པར་ཁོད་ཀྱི་དམག་དབྱང་གིས་འཁྱེད་ཡུལ་རྣམས་བཅོམ་པའི་གནས་ཚུལ་《ཐང་རྒྱུ་གསར་མ་》ལས་བཤད།

(༡༧༤) རྫོན་པོ་མགར་གྱི་བྱ་ཆེ་བ། རྫོན་པོ་མགར་གྱི་བྱ་ཆེ་བ་མགར་བཅོན་སྟ་ཕྱི་ལ་ཟེར།

(༡༧༥) བམ་ཟེའི་ཡུལ། འདིར་བམ་ཟེའི་ཡུལ་ཞེས་པ་བལ་ཡུལ་ལ་གོ་དགོས་པ་འདྲ།

(༡༧༦) བྱ་ཐེན། འདི་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མེད་དུ་ཅད་མ་ཆོད་ཀྱང་། སལ་ཆེར་ཡན་ཤེས་ལྷེ་བཞི་དེར་སང་གི་རྩན་ཉོར་ས་ཁུལ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནམ་བཟག་དགོས།

(༡༧༧) ཉན་དང་གཡུ་དང་ཅེན། ཉན་རྒྱལ་རབས། ཅེན་རྒྱལ་རབས། ཀྲོ་རྒྱལ་རབས་གསུམ་ཟེར་བའི་དོན།

(༡༧༨) བྱ་ཇི་ཐེན། (武则天) ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་རྒྱལ་པ་རྒྱལ་མོ་བྱ་ཇི་ཐེན་(ལྷི་ལོ་༤༩༩—༧༠༥ལོ་) ཀྱང་གོའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བྱད་མེད་ཀྱིས་གོང་མ་བྱས་པའི་དཔེ་མཆོད་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ལྷི་ལོ་༤༩༠—༧༠༥ལོ་བར་གྱི་དབང་བཟུང་། ཉན་ཤིས་ཐེན་རྒྱུ་ཡི་མི་ཡིན། ལོ་བཅུ་བཞི་ལ་སློབས་སྐབས་གོང་མ་ཐང་ཐའི་ཚུང་གི་མོ་བྱང་ནང་གི་བཅུན་མོའི་འཁོར་བྱས། གོང་མ་ཐང་གའི་ཚུང་གིས་གྱིད་དབང་བཟུང་རྗེས། ལྷི་ལོ་༤༥༥ལོར་གོང་མའི་བཅུན་མོ་བྱས། ལྷི་ལོ་༤༩༩ལོར་གོང་མ་ཐང་གྱང་ཚུང་གོང་མ་བྱས་ནས་ཆོ་བ་གཉིས་ལས་མ་སོང་བར་གོ་གནས་པ་བ་ལྟེ། ཐང་ལུད་ཚུང་གོང་མར་བསྐྱོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ལོ་བདུན་ལས་མ་སོང་བར་གོ་གནས་པ་བ་ལྟེ། ལྷི་ལོ་༤༩༠ལོ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་གོང་མ་བྱས། རྒྱལ་ཡོངས་སུ་གསང་བའི་ཉན་རྟོག་པ་མང་པོ་དང་། བཅོན་ཁང་ཆེན་པོ་མང་པོ་བཅུགས་པ་སོགས་བྱས་ཀྱིན། ཁོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་རྒྱལ་མོ་བྱ་ཇི་ཐེན་ནི་གདུག་རྒྱུ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་གསུ་སྟེང་གི་ཡོད།

(༡༥༢) རྒྱུ་ལྷ་ལོ་ལ་རྩེད། རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་མོ་འུ་རི་ཐེན་ལ་མགོ་
བཏགས་ལྟས་པ།

(༡༥༣) ལག་ཏུ་ཉ་ར་བྱས། རྒྱ་ནག་ཏུ་སྤྱང་སྤྱོད་བྱས་པ།

(༡༥༣) ཀིམ་ཤིང་ཀོང་ཆོ། (ཅིན་ཁྱིན་ཀོང་ཆོ་金城公主) རྒྱ་བཟའ་
རྒྱལ་མ་ལྷོ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཤད་སྟེ་ལོ་ལ། ཐོག་མར་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་ལྷོ་གཙུག་
བཟན་གྱི་བྱ་འཆར་ཆོ་རྩ་དཔོན་གྱི་བཙུན་མོར་སྤྱང་ཡང་ཁོང་བོད་དུ་མ་འཁོར་
གོང་འཆར་ཆོ་རྩ་དཔོན་འདས་ནས་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་ལྷོ་གཙུག་བཟན་རང་ཉིད་ཀྱི་
བཙུན་མོར་ལྷར་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཁྱི་ལྷོ་ལྷོ་བཙུན་ཡང་རྒྱ་བཟའ་ཅིན་ཁྱིན་
ཀོང་ཆོ་རི་སྒྲུལ་ཡིན་ཞེས་བཤད། རྒྱ་བཟའ་ཅིན་ཁྱིན་ཀོང་ཆོ་ནི་ཐང་རྒྱལ་རབས་
ཀྱི་གོང་མ་ཐང་ཀྱང་ཚུང་གི་ཅིན་ལྷང་ཁྱི་ལོ་བཞེ་པ་ལྷགས་སྤྱི་ལོ་༧༡༠ལོར་བོད་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་ལྷོ་བཙུག་བཟན་གྱི་སྒྲུལ་འཆར་ཆོ་རྩ་དཔོན་གྱི་བཙུན་མོར་སྤྱོད།
བོད་ནས་ཁང་ཉོ་རེ་རྩས་ཀྱིན་སྐགས་བསུ་བར་བཏང་། གོང་མས་གས་དར་
ཡུག་ཁྱི་སྐག་མང་པོ་དང་། ཅིན་མོ་མཁན་དང་། རྩལ་མོ། བཟོ་རིགས་ལག་
ཙལ་མི་ལྷ། ལྷན་དབྱང་། ཚུའུ་ཤོན་སྐགས་ཀྱི་དཔེ་དེབ་མང་པོ་བཅས་བསྐྱར།
ཅའ་མེད་མག་དཔོན་ཆེན་མོ་དབྱང་ཚུ་ཟེར་བ་བོད་བར་དུ་ཐེབས་སྤྱེལ་ཞུ་མིར་
མངགས། གོང་མ་རང་ཉིད་ཀྱང་ཉི་མེན་ཞེས་བྱ་བའི་ས་ཆའི་བར་སྤྱེལ་མར་
ཐེབས། ས་གནས་དེའི་བཙོན་པ་རྣམས་སྤོད་དཀྱོལ་དུ་བཏང་ཞིང་། སྐྱག་ཆད་
བཅད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆེ་ཐར་བཏང་སྐྱག་ འབངས་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་གཅིག་རིང་
ཁྲལ་འཇལ་མི་དགོས་པ་བྱས། འདིར་གནད་བསྐྱེད་ཙམ་ལས་རྒྱས་པ་《ཆོས་
འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་》 《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་》སྐགས་
ལས་གསལ།

(༡༥༤) མི་ཉག་གི་ཡུལ་ཁམས། (ཤིས་ལཾ་西夏) བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་
མི་ཉག་གི་རྒྱལ་ཁམས་ཟེར་བ་ནི། རྒྱ་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཤིས་ལཾ་ཟེར་བ་དེ་
ཡིན། དེ་ཡང་། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་མཇུག་ཏུ་ཉེན་ཤིས། ཀན་སུའུ།

ཉིང་ཁ་བཅས་ཀྱི་ས་ཁྲུལ་དུ་འཆོ་ཐོད་བྱེད་པའི་ཉང་ཁང་མི་རིགས་རྣམས་རྗེས་
 ལྷོ་བས་འགྲུགས་རེ་ཆེར་ཐུར་ཏེ་དེའི་མི་རྒྱུད་ལི་སི་ཀོང་གི་ཡང་ཆ་ལི་ཅིས་ཆིའན་
 དང་། ལི་ཏི་མིང་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་སྤར་བྱང་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཐོན་པོ་
 བྱས་པ། དེའི་ཆ་བོ་ལི་ཡན་ཙོ་ལེ་ཟེར་བས། གྱི་ལོ་༡༠༣༤ལོར་སྤར་བྱང་མའི་
 རྒྱལ་རབས་ལ་རོ་ལོག་བྱས་ཏེ་རང་ཉིད་རྒྱལ་པོ་བྱས་པའི་མིང་ལ་ལི་ཅིང་ཚུང་
 ནའང་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མིང་ལ་ཤིས་ཁ་ཟེར། རྒྱལ་ས་ནི་ཤིང་
 ཆིང་(དེང་སང་གི་ཉིང་ཁ་དབྱིན་ཐོན)། རྒྱལ་རབས་འདིར་རྒྱལ་པོ་མི་རབས་
 བཅུ་བྱུང་ཞིང་། རུས་མིང་ནི་ལི་ཡན། གྱི་ལོ་༡༠༣༤—༡༡༣༧བར་ལོ་བརྒྱ་
 དང་དགུ་བཅུའི་རིང་གི་དབང་བཟུང་མཐའ་། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
 རིང་གིར་ཉན་གྱིས་དམག་དྲངས་ནས་རྒྱལ་པོ་བསད་དེ། མི་ཉག་གི་ཡུལ་ཐམས་
 ཅད་དབང་དུ་བསྟུས་ཏེ་ཤིས་ཁ་རྒྱལ་རབས་མཁུག་བསྐྱེལ་བ་ཡིན།

(༡༥༥)ཐན་ཆེའི་མི་ཕྱེད། (蠻子河西)མན་གྲེལ། མི་གྲེལ། ཞེས་
 པའི་དོན་ཏེ། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་《ཐང་རྒྱུ་དེབ་གསར་མའི་》ནང་ཐང་སྤྲད་
 ཚུང་གི་གྱི་ཏེ་བྲི་ལོ་དང་པོ་མེ་སྤེལ་གྱི་ལོ་༡༥༤ལོར་བོད་དམག་གིས་ཀའོ་གྲེལ་
 (廓州)། པའོ་གྲེལ་(霸州)། མན་གྲེལ་(岷州)སོགས་དང་། ཏི་ཡོན་
 (河源)དང་། མོ་མན་ཅུན་(莫门军)རྣམས་ཀྱང་བདག་ཏུ་བཟུང་བར་
 བཤད་པ་དེས། །

(༡༥༦)ཐའི་བྱང་། འདི་ལི་གེ་ལོ་རྩ་བ་ལྟེ། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཤོང་མ་
 མི་རབས་བཅུག་ཉིས་པ་ཐང་ཏའི་ཚུང་ལ་ཟེར་བ་ཡིན།

(༡༥༧)རྒྱ་མོ་ཡོས་ལ་བོད་དམག་བྱང་། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཤོང་མ་
 ཐང་ཏའི་ཚུང་གི་ཤོང་ཏེ་བྲི་ལོ་དང་པོ་རྒྱ་ཡོས་གྱི་ལོ་༡༥༩༣ལོ་ལ། བོད་དམག་
 གིས་འཁོར་དང་ཏང་ཁང་གི་དམག་མི་བྲི་ཉི་ལྔ་ལྟ་ཅམ་བྲིད་དེ། ཡུང་ཤོང་ནས་
 བར་ཚུགས་སུ་དམག་དྲངས་པར་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དེབ་ཐེར་《ཐང་རྒྱུ་ཉིང་
 མ་》ལས་བཤད།

[illegible][illegible][illegible][illegible]

(༡༩) མི་ཉག་གི་ཉ་ལ་གན། འདི་ས་མཆམས་གང་དུ་ཡོད་མེད་ད་
པན་དབུང་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ནམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཆེད་མ་བྱུང་བས་འོ་ལ་ཆོད་ཀྱིས་འགྲི་
མ་སྟོབས།

[illegible]

ཐིམ་པ་མང་པོ་འདུག

(༡༤༣) དུན་རྒྱུང་། འདི་ཡང་ཁྱ་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་ཐོན་པོ་མ་ཐུང་བ་ལས།
དོན་དུ་ཤིའན་ཚུང་གི་བྱ་ཡིན།

(༡༤༤) རྒྱ་རྒྱུང་། བང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཤོང་མ་བང་ཐུང་ཚུང་མི་ཉིན།
འདི་བང་ཤིའན་ཚུང་གི་བྱ་ཡིན། ཁྲ་ཆེང་ལོ་དང་པོ་ལྷགས་སྐད་ལྱི་ལོ་
༥༩༡—ལོ་བཞི་པ་ཤིང་འབྲུག་རྒྱུ་ལོ་༥༩༧བར་སྤྲིད་དབང་བཟུང་།

(༡༤༥) ཁ་ལི་ཁ་ཆུ། རྒྱལ་པོ་ཁྱི་རལ་པ་ཅན་ནམ་མེད་གཞན་གྱི་གཙུག་ལྷོ་
བཅན་ཡང་ཟེར་བ་དེ་ལ་ཁྱ་སྐད་ཀྱི་མིང་དུ་ཁ་ལི་ཁྱི་རལ་ཐིམ་པོ་དང་། རྒྱལ་པོ་
འདི་འོ་རྒྱལ་《ཆོས་འབྲུང་མཁས་པའི་དགའ་རྩོན་》ཀྱི་ཆོག་འབྲེལ་ལ་གཟིགས་
དགོས།

(༡༤༦) བན་ཆེན་པོས་མནའ་ཆོགས་བརྟོན། སྐབས་དེར་ཐོད་ཀྱི་སྒྲ་
ཆེན་མི་ནང་གཉིས་ཀར་དབང་ཆ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་བན་དེ་ཆེན་པོ་དཔལ་གྱི་ཡོན་
ཏན་ཡིན་པར། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མདུན་ངོས་རྩོམ་གྱི་ཡི་གེའི་ནང་དུ་
གསལ་ཞིང་། རྩོམ་པའི་ལྷ་ས་ཆེང་མ་ཐུན་འབྲེལ་རྩོམ་པའི་ཐེངས་༡༩༠༩ལོ་
ནི། བང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཤོང་མ་བཅུ་དྲུག་པ་བང་ཐུང་ཚུང་མི་ཉིན་གྱི་ཁྲ་ཆེང་
ཁྱི་ལོ་དང་པོ་ལྷགས་སྐད་ལྱི་ལོ་༥༩༡ལོའི་དཔྱད་ཆུང་རྒྱ་རབ་འཕེལ་(ཐོད་ཆེན་བཅུ་གཅིག་
པ་)ཆོས་བཅུ་ཉིན་གྱི་ཐོད་གཉིས་བར་དམག་མཆམས་བཞག་ལྟེ་ཁྲ་ཡན་རྒྱལ་
སའི་རྒྱལ་ཕྱོགས་སུ་མཇལ་དུ་མ་གྲོས་མོལ་བྱས། དེའི་ལྷོ་ལོ་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་རལ་པ་
ཅན་གྱི་སྤྲིད་ལོ་སྤྲིད་ཉགས་ལོ་བཅུད་པ་རྒྱ་ཉག་ ལྱི་ལོ་༥༩༩ལོར་དཔྱད་ཆུང་
འཕྲིང་པོའི་(ཐོད་ཆེན་བཅུ་གཅིག་པ་)ཆོས་བཅུ་གི་ཉིན་ལྷ་སའི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་སྤྲིད་ཆལ་
དུ་རྒྱ་ཐོད་གཉིས་ཀྱི་ཞི་དག་སྒྲོན་ཆེན་ནམས་འཆོགས་ནས་མཇལ་དུ་མ་གྲོས་མོལ་
བྱས། དེའི་ལྷོ་ལོ་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་རལ་པ་ཅན་གྱི་སྤྲིད་ལོ་སྤྲིད་ཉགས་ལོ་དཔྱད་པ། ཤོང་
མ་བང་ཐུང་ཚུང་གི་ཁྲ་ཆེང་ཁྱི་ལོ་དང་པོ་ལྷགས་སྐད་ལྱི་ལོ་༥༩༡ལོའི་དཔྱད་ཆུང་
འཕྲིང་པོའི་(ཐོད་ཆེན་གསུམ་པ་)ཆོས་བཅུ་བཞི་ཉིན་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་

(༡༤༧) བཅིགས་ (གཅིགས་) ནང་མནའ་ཆད་བྱས། ཁས་ལེན་དམ་
བཅའ་བྱས་ཏེ་མནའ་བརྒྱལ་པ་སྟེ། སྤར་པོད་ཀྱི་ཁྱལ་སྡོན་ནམས་མཉམ་དུ་
ཆོགས་ནས་མནའ་བརྒྱལ་པའི་ཆོ། མནའ་ཚུ་ཞེས་པ་སྟེ་ལ་མཆོད་པ་ལྟལ་པའི་
ཚུ་དང་ཆང་ནས་ཐུན་བྱ་རེ་བུར་། སེམས་ཅན་བསད་པའི་ཁྲག་བུར་བའམ་
ཁ་ལ་བྱགས་པ་བཅས་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་པ་«ཐང་ཁྱུ་གསར་མ»ནང་དུ་གསལ།

(༡༧༠) རུ་རྩྱང་། (ལུན་རྩྱང་) ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གོང་
མ་བྱ་ཚུང་ཐེར་བ་ཞིག་མ་གསལ་ཞིང་། ཐང་ལུ་ཚུང་གི་རྩིས་སུ་ཐང་ཅིང་ཚུང་
ལེ་ཀྱན་གྱིས་ཀྱིད་དབང་བཟུང་བར་བཤད་པས་སྐབས་འདིར་ལུ་རྩྱང་དང་
ལུན་རྩྱང་གཉིས་བར་དུ་ཅིང་རྩྱང་ཆད་སྟོན།

(༡༧༡) ཐུ་ཐུ། ཐང་དར་མ། སྐབས་འདིར་རྒྱ་ཡིག་གི་ «ཐང་ཁྱུ་
གསར་མ»ལས་རྒྱལ་པོ་ཐང་དར་མའི་མིང་ལ་བ་ལུ་ཞེས་གསལ་བ་ནི། ཡོད་
སྟེ་ཀྱི་དར་མ་ཞེས་པའི་ཐུ་དེ་རྒྱ་སྟེ་ཆོག་སྟེ་བརྒྱུར་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན།

(༡༧༢) རྒྱ་རྒྱ། འདི་ལ་རྒྱ་ཡིག་གི་«ཐང་ཁྱུ་གསར་མ»ལས་ཐའི་ཁྱའི་
ཞེས་གསལ་ཞིང་། འདི་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མེད་དུ་བྱད་གཞི་མ་རྟེན་གྱི་
ཆོད་དཔག་བྱས་ན། སྤར་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐང་གའོ་ཚུ་འུ་ལུ་ལུ་
ལོ་ལྷ་པ་ལུ་གས་སྒྱལ་སྒྱུ་ལོ་ ༤༩༩ ལོར། གེ་ཅང་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཡིན་ཏེ་ཆོགས་ཀྱི་ས་
ཁལ་ལ་ཐའི་རྒྱུ་ཞེས་མིང་བརྒྱུར་བྱས་ཤིང་། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་ཐའི་ཁྱའི་
གཅང་པོ་ཐེར་བས་«ཐང་ཁྱུ་གསར་རྟེན»གི་ནང་དུ་འང་ཐའི་ཁྱའི་ཞེས་
བཤོད་པ་དང་། དེ་ནས་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤར་ཀྱི་ཐའི་རྒྱུ་ཐེར་
པའི་མིང་དེ་ལྟ་ཐེར་པའི་མིང་དུ་བརྒྱུར་ཞིང་། «ཐང་ཁྱུ་གསར་རྟེན»གཉིས་
ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མདོར་བཅུས་ཅམ་པོད་ཡིག་དུ་རྒྱུར་སྐབས་ཐའི་
ཁྱའི་རྒྱལ། ལུ་རྒྱུ་ཞེས་མིང་འདྲིགས་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་བཟག་ ཡང་ཤོད་རྒྱལ་
གཅིག་ལ། ལུ་རྒྱའི་རྟེན་དུ་ཅོ་ཞེ་དཔོན་ཆེན་མང་པོ་ཆགས་པར་བཤད་པའང་
འདུག

(༡༧༩) ཉན་རྒྱུང་། འདི་ཡང་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་མ་བྱུང་བ་ལས་དོན་
དུ་མེན་ཅུང་ཟེར་རྒྱ་ཡིན་འདྲ་སྟེ། བང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་མི་རབས་བཅ-
བརྒྱད་པ།

(༡༨༠) རྩོམ་རྒྱུང་། བང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་མི་རབས་ཉི་ཤུ་པ་ཞོན་
ཅུང་ཡི་ཡིན། དེར་སང་རྒྱ་ཡིག་གི་སྤྱོད་པོ་ཟེར་བ་ན་མས་ལྷ་རྒྱུ་ཤོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
ན་མས་སྤྱོད་ཞེས་འཁོད་པ་དུས་སྐབས་སོ་སོའི་སྤྱོད་གདངས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་
ཟེས།

(༡༨༡) རྩོམ་རྒྱུང་། འདི་གོང་དུ་བཤད་པའི་བང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་
མི་རབས་བཞི་པ་ལྟར་ཅུང་ལ་ཟེར།

(༡༨༢) རྩོམ་རྒྱུང་། འདི་བང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་མི་རབས་ཉི་ཤུ་ཙ་
གཅིག་པ་དེ་ཀྱི་ཅུང་ལ་ཟེར།

(༡༨༣) རྩོམ་བང་རྒྱལ་ལོ་ཉི་ཤུ་བྱུང་། འདིར་རྒྱ་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ན་མས་
སྤྱོད་བང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་མི་རབས་ཉི་ཤུ་ཙ་བཞི་བར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་ཡོད་
པས་འདིར་ཡིག་ཆད་པའི་སྤྱོད་བྱུང་བར་ཟེས་ཀྱང་། ང་ཚོས་མ་ཡིག་ལྟར་རང་
འཇགས་བཞག་པ་ལས་ཁ་ཕྱོད་བྱས་མེད།

(༡༨༤) ལུང་ཞེས་པ་ལ་རྒྱལ་ས་འཕྲོས། བང་རྒྱལ་རབས་འཁོར་བའི་
མཇུག་དུ་རྒྱལ་རབས་ལྷ་དང་རྒྱལ་སྤུན་བཅུར་གྱིས་པའི་ནང་ནས་དང་པོར་
བཅུགས་པ་ལའེང་(ལུང་) ཞེས་པའི་རྒྱལ་རབས་གསར་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ལ་
ཟེར་ཞིང་། གཤམ་དུ་འཆད་པར་འགྱུར།

(༡༨༥) ཉན་གཞིའུ་ཆས། རུས་མིང་ཉན་ཡིན་པའི་ཤིའུ་ཆས་ཞིག་མིང་
ངོ་མ་ཆ་ཆང་བ་བྱིས་མེད་སྟབས་སྤྱོད་ད་པན་མ་ཤེས་པས་བརྟག་

(༡༨༦) ཤིང་ཀྱུན། འདི་མཆོ་སྤྱོད་ཞིང་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་འབུམ་དང་ཐག་ཉི-
བའི་ས་གནས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། ས་དེར་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་མེབས་པའི་
སྐབས་སྤྱིང་ཀྱུན་མེ་ཆེན་ཞེས་པའི་དགོན་པ་ཞིག་བཙུབ་པར་བཤད།

(༡༢༢) ལྷ་མ་རིན་ཆེན་གྲགས་གྲུབ་སྤྱི་ལ། འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་སོགས་ལྷུ་འཁྲུག་པའི་སྐབས་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ལྷ་མ་རིན་ཆེན་གྲགས་པ་ནི་པོད་སོག་རྒྱ་གཞུང་གི་སྐད་ལ་མཁས་པ་ཡིན་པས་དུ་པེ་མི་སེ་ཆེན་ཉན་གྱིས་ཁོང་ལ་གྲུབ་ཤིང་ཞེས་ (སོག་སྐད་དུ་མཁས་པ་ཞེས་ཟེར་) པའི་གོ་གནས་སྤྱད་ཡོད་པ་རེད།

(༡༢༣) འདི་པེ་ཐོ་འདི་དབང་ཐང་ནོར་བ་འགའ་རེ་སྤྱང་། སྐབས་འདིར་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དེབ་ཐེར་«ཐང་རྒྱུ་གསར་རྟེང་» གཞིས་ནས་པོད་ཀྱི་སྐར་འཁོད་པའི་དུམ་བུ་ཁག་གཅིག་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པའི་དུས་སྤྱི་རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་དུའུ་ཁྱེང་ཅུས་ཞེས་པས་རྒྱ་ཡིག་ནས་པོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་བ་ཞིག་ཡིན་ཁྱེང་ལོ་ཁམས་ཀྱི་དབང་ཐང་(ཤིང་། མེ། ས། རྩལ་ས། རྩུ་) རྟོར་བ་འགའ་རེ་སྤྱང་ཞེས་«དེབ་དཔལ་» ཆོ་མ་པ་པོས་མཆན་འགྲོད་བྱས་འདུག་པ་ལྟར་ནོར་འབྲུལ་མི་ཁྱེང་བ་འདུག་ལ། ཞིབ་ཐུན་རྩོད་ཟུར་དུ་གྱིས་ན་གཞིགས་པ་པོ་ནམས་གཞིགས་བདེ་བ་དང་། རྟོ་སྤང་ཡོང་བའི་བྱད་ཡོད་ལྟེན་ལ། འདིར་མ་བཞོན་པར་ཞར་བྱང་གསལ་བཤད་དུ་འགྲོད་རྒྱ་ཡིན་ལགས།

(༡༢༤) པོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་དང་པལ་ཆེར་མཐུན་པ། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དེབ་ཐེར་«ཐང་རྒྱུ་གསར་རྟེང་» གཞིས་ནས་བཤད་པའི་པོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྐར་བྱར་བཞོན་དུམ་བུ་ཁག་འདི་ནམས་པོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་དང་པལ་ཆེར་མཐུན་ཞེས་«དེབ་དཔལ་» ཆོ་མ་པ་པོས་མཆན་འགྲོད་བྱས་པ་ལྟར་ཡིན་པ་མ་ཟད། རྩག་པར་དུ་ཉུན་ཉོང་ནས་ཐོན་པའི་པོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤོག་རྒྱལ་དུམ་བུ་དེ་དང་པན་རྩུན་བསྐྱར་ན་གཅིག་བསྐྱར་གཅིག་གསལ་གྱིས་རྩོད་བྱེད་སྐབས་པ་ཞིག་འདུག འོན་ཀྱང་གནད་དོན་འགའ་ཞིག་སོགས་མཐུན་པ་ཡོད་པ་དཔེར་ན། རྒྱ་བཟའ་ཆེན་ཁྲིང་ཤོང་རྩོད་དུ་ལོ་བཞི་བཅུ་བཞུགས་ཤིང་། རྒྱལ་པོ་འདུས་སྤོང་མང་པོ་རྗེས་སྤྱིད་དབང་བཟུང་བའི་ལོ་གཞིས་པ་རྩལ་ས་འབྲུག་ལོ་ལ་འདས་པར་བཤད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལྷ་ནེ་བཙན་པོའི་རྗེས་སྤྱི་རྩེ་བཙན་པོ་(རྒྱ་སྐད་དུ་ལྷ་ཉིག་ལ་ལྷུ་ཅི་ཟེར་བས་ལྷུ་ཞེས་པ་ལྟར་ཀྱི་པོད་ཡིག་ལོ་རྒྱུས་

(༡༤) རྩ་བཤུག་ (ཡུའུ་དཔེན་) གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ནིང་ཁྲོམ་
 ཞིང་པའི་གསལ་བ་རྒྱུ་ལྟར་མིན་དཔར་བཅུགས་ནས་ཀླུ་པོ་ལྟེན་ལྟེན་ཡུའུ་
 དཔེན་གྱིས་ཐོག་མར་སྒྲོན་པོ་བྱས་ཤིང་རྒྱུ་ལྟར་ལ་མགོ་བཅུགས་། རྒྱུ་ལྟར་
 ཐང་ཀླུ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐང་ཡོད་ནིའི་ལེ་ཡུའུ་ཁྲི་ལོ་བཞི་པ་མེ་ལོས་སྒྱུ་ལོ་
 ༡༠༧ལོར་གོང་མ་ཐང་ཡོད་ནིས་གོ་གནས་ལས་པབ་སྟེ་རང་ཉིད་གོང་མ་བྱས་པ་
 ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཀླུ་རབས་ཀྱི་མིང་ལ་ལེའང་(ལུང་) ཀླུ་རབས་རྒྱུ་མ་ཐེར་
 བཤད་ཀླུ་ས་ནི་ཉོན་ལྟ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁའི་ལྟེང་ཡིན། ཀླུ་རབས་འདིར་ལྟ་
 རྒྱུ་ལྟར་གོང་མ་ཐེར་རབས་གསུམ་བྱུང་བས་སྒྱུ་ལོ་༡༠༧ - ༡༡༣ བར་ལོ་རྒྱུ་
 བཅུན་བར་མིན་དཔར་བཅུང་།

(༡༥) རྩ་བཤུག་པའི་ཀླུ་རབས་ཆེན་པོ་ལྟར་ཐང་ཀླུ་རབས་
 འཛོར་པའི་རྒྱུ་ལྟར་མིང་མི་གཅིག་པའི་ཀླུ་རབས་ཆེན་པོ་ལྟར་བྱེ། ༡.
 གོང་དུ་བཤད་པའི་ལེའང་རྒྱུ་ལྟར་༡. ཐང་རྒྱུ་ལྟར་༡. ཅིན་རྒྱུ་ལྟར་༡.
 ཉན་རྒྱུ་ལྟར་༡. ༢. གོང་རྒྱུ་ལྟར་མ་བཅས་ཡིན། ཀླུ་ཁབ་དེ་རྒྱུ་ལྟར་བྱུང་
 རྒྱུ་ལྟར་ཡོན་ས་ལྟར་(དེར་སང་ཉོན་ལྟ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ལྟར་དཔེར་སྟེ་བར་བྱས་
 པ་) དུ་བྱུང་བ་ཡིན་(སྒྱུ་ལོ་༡༠༧ - ༡༤༠) བར།

༡. རྩ་བཤུག་། འདི་ནི་གོང་དུ་མཆན་ཅགས་ཡང་༡༤པར་བཤད་
 པའི་ལེའང་རྒྱུ་ལྟར་མ་ཐེར་བ་དེ་ཡིན་པས་འདིར་བསྟུན་བསྟུན་མ་བྱས།

༡. རྩ་བཤུག་། (ཐང་རྒྱུ་ལྟར་) ལེའང་རྒྱུ་ལྟར་མིང་ཀླུ་རབས་ཀྱི་ཀླུ་པོ་
 ལྟ་ནི་ཡུའུ་ལྟར་གྱི་ལྟར་ཉེ་ཁྲི་ལོ་གསུམ་པ་ལྟར་སྒྱུ་ལོ་༡༡༣ལོར་ཐང་གི་རིགས་
 རྒྱུ་ལྟར་པའི་དཔོན་རིགས་ལི་ཆུན་ལྟར་ཐེར་བས་ལེའང་རྒྱུ་ལྟར་ཀླུ་རབས་
 གཏོར་ཉེ་རང་ཉིད་ཀླུ་པོ་བྱས་པའི་ཀླུ་རབས་ཀྱི་མིང་ལ་ཐང་རྒྱུ་ལྟར་མ་ཐེར་
 ཞིང་། ཀླུ་ས་ནི་ཉོན་ལྟ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ལྟར་དཔེར་པ་དང་། ཀླུ་རབས་དེར་ཀླུ་པོ་
 མི་རབས་བཞི་བྱུང་བའི་རྩ་བཤུག་ནི་ལེ་ཡིན། སྒྱུ་ལོ་༡༡༣ - ༡༡༤ལོར་ལོ་རྒྱུ་
 བཅུན་བཞི་རིང་མིན་དཔར་བཅུང་།

༣. རྟུ་ཅིན། (ཅིན་རྗེས་མ་) ཅིན་རྗེས་མའི་ཀུལ་རབས་ཀྱི་ཀུལ་པོ་
བཞི་པ་ཐང་ལུ་རྟེ་མི་རྒྱུང་ཁའི་ཆེན་ཁྲི་ལོ་གསུམ་པ་མེ་སྤེལ་སྤྱི་ལོ་༡༣༤༥ལོར་
དེའི་མག་པ་ཡིན་པའི་ཀུལ་ཕན་ཉི་ཅིང་ཐང་ཟེར་བས་མིན་དབང་ཕྱོགས་ཉི་རང་
ཉིད་ཀུལ་པོ་བྱས་པའི་ཀུལ་རབས་ཀྱི་མིང་ལ་ཅིན་རྗེས་མ་ཟེར་ཞིང་། ཀུལ་ས་ནི་
ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁའི་སྤྱིང་ཡིན། ཀུལ་རབས་དེར་ཀུལ་པོ་མི་རབས་གཉིས་བྱུང་
བའི་རྩས་མིང་ནི་ཉི་ཡིན། སྤྱི་ལོ་༡༣༤ - ༡༤༤བར་ལོ་རྩ་བཅུ་གཅིག་རིང་
མིན་དབང་བཟུང་།

༤. རྟུ་ཉན། (ཉན་རྗེས་མ་) ཅིན་རྗེས་མའི་ཀུལ་རབས་ཀྱི་ཀུལ་པོ་མི་རབས་
གཉིས་པ་སྤྱུའུ་རྟེ་ཉི་གྲུང་གྲུས་ཀྱི་ཁའི་ཡུན་ཁྲི་ལོ་བཞི་པ་མེ་ལུག་སྤྱི་ལོ་༡༤༥ལོར་
ཆེས་ཉན་མི་རིགས་ཀྱི་འགོ་གཙ་ཡེ་ལུས་ཉི་ཀོང་གིས་ཅིན་རྗེས་ཁབ་ལ་དཔག་
བྱངས་ཉི་གཉིར་ཞིང་། ཀུལ་ཕན་ཀུལ་པོ་ལའུ་གྱི་ཡན་ཟེར་བས་གོ་སྐབས་དེ་
དང་བསྐྱུན་ནས་རང་ཉིད་ཅིན་གྱི་ཀུལ་པོ་བྱས་པའི་ཀུལ་རབས་ཀྱི་མིང་ལ་ཉན་
རྗེས་མ་ཟེར། ཀུལ་ས་ནི་རྟ་ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁའི་སྤྱིང་ཡིན། ཀུལ་རབས་དེར་
ཀུལ་པོ་མི་རབས་གཉིས་བྱུང་བའི་རྩས་མིང་ནི་ལའུ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་ལོ་༡༤༥ -
༡༥༠བར་ལོ་བཞི་ལས་མིན་དབང་བཟུང་མ་བྱུབ།

༥. རྟུ་ཀའོ། (ཀའོ་རྗེས་མ་) ཉན་རྗེས་མའི་ཀུལ་རབས་ཀྱི་ཀུལ་པོ་མི་
རབས་གཉིས་པ་ཉན་ཡུན་རྟེ་མིན་ལོ་བཞི་པ་ལུགས་པག་སྤྱི་ལོ་༡༥༡ལོར་ཀུལ་
ཕན་གྱི་ཀུལ་པོ་ཀའོ་ལེ་ཟེར་བས་རང་ཉིད་ཀུལ་པོ་བྱས་པའི་ཀུལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ལ་
ཀའོ་རྗེས་མ་ཟེར་ཞིང་། ཀུལ་ས་ནི་རྟ་ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁའི་སྤྱིང་ཡིན། ཀུལ་
རབས་འདིར་ཀུལ་པོ་མི་ཐོག་གསུམ་བྱུང་བའི་རྩས་མིང་ནི་ཀའོ་ཡིན་ལ། སྤྱི་ལོ་
༡༥༡ - ༡༦༠བར་ལོ་བཅུ་དྲུག་རིང་མིན་དབང་བཟུང་བ་བཅས། ཀུལ་རབས་
ལྔ་པོ་དེས་ལོ་ལྔ་བཅུ་དྲུག་བཞི་རིང་མིན་དབང་བཟུང་། གཞན་ཡང་གོང་གསལ་
ཀུལ་རབས་ལྔ་པོ་དེ་དང་རྩས་མཆུངས་སྟོ་སྟོགས་འབྲི་རྒྱ་འབབ་རྒྱུད་ས་ཁྲལ་དུ་
ས་རྗེས་སུ་ཀུལ་རབས་བཅུ་བྱུང་།

[illegible]

(३) མིན་ཀྱལ་རབས། ཐང་ཀྱལ་རབས་ གྱི་གོང་མ་ཐང་གའི་ཚུང་གི་
ཅིང་རྒྱ་ཁྱིའི་གཉིས་པ། ལྷོ་མ་༥༠༩ རེར་རྒྱ་ཅིང་ན་ཞིང་ཆེན་གྱི་རྒྱ་གཡུང་ཀྱལ་
ས་བྱས་པའི་མིན་ཀྱལ་རབས། རེ་ལ་ཀྱལ་རབས་ལྷ་ཚུང་པའི་རུམ་མིང་གི་ཐང་
ཡིན་ཞིང་། ལྷོ་མ་༥༠༩ - ༡༠༥༥ པར་མ་ལྷ་བཅུང་གསུམ་རིང་མིན་དཔང་
བཟུང་།

(१) ལྷ་གཤོང་། མོང་དང་རྩ་མཚུངས་ལྷ་ཤེ་ཅའང་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཉང་
མོ་ལ་རྒྱལ་པ་ལྷ་པའི་ལྷ་གཤོང་། དེ་ལ་རྒྱལ་རབས་ལྷ་ལྷང་པའི་རྩ་མའིང་གི་
ཆེན་པོ་ཞིང་། ལྷ་ལོ་ ༡༩ - ༡༧༥༧ ལོ་རྒྱུ་བཅུ་ལྷ་ལྷ་པའི་
ལྷ་དྲུག་ལྷ་པའི་།

[illegible]

(4) ཆན་ཡིལ། ཡིལ་ཆོན་ལ། བང་རྒྱལ་རབས་རྣམས་ནས་སྤྱི་མ་
 ༡༠༧ མང་སྤྱི་ཁོང་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁྲིང་རྒྱལ་ས་ཐུག་པའི་ཡིལ་ཆོན་ལ། ར་ལ་
 རྒྱལ་རབས་གཞིས་ཐུང་བའི་རུས་མིང་ནི་མང་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་མ་ ༡༠༧ -
 ༡༣༥ བར་མོ་རོ་བཅུད་གྲུའི་ཤིང་སྤྱིང་དབང་བཞུང་།

(6) ཅིང་ནན། ཞིང་གསལ་དང་ཁྱུང་ས་ལྷ་རྩེ་པེ་ཞིང་ཆེན་གྱི་
ཅིང་དྲུག་ལ་ལྷལ་ས་བྱས་པའི་ཅིང་ནན། དེ་ལ་ལྷལ་ཐབས་ལྷ་ཡུང་པའི་རྩས་

མིང་ནི་ཀའོ་ཡིན་ཞིང་། གྱི་ལོ་༡༠༧ - ༡༤༩བར་ལོ་རྒྱུག་ཅུ་ཐམ་པའི་རིང་
མིང་དབང་བཟུང་།

(༧) ཉན་ཏན། (ཏན་ཉོ་མ་) གྱི་ལོ་༡༡༧ལོར་ཀོང་ཏུང་ཞིང་ཆེན་གྱི་
ཀོང་ཀྲོའུ་ལ་ཀུལ་ས་བྱས་པའི་ཏན་ཉོ་མ། དེ་ལ་ཀུལ་རབས་བཞི་བྱུང་བའི་རུས་
མིང་ནི་མེའུ་ཡིན་ཞིང་། གྱི་ལོ་༡༡༧ - ༡༢༡བར་ལོ་རྒྱུ་བཅུང་ལྷའི་རིང་
མིང་དབང་བཟུང་།

(༨) ཉིའུ་ཉིའུ། (ཉིའུ་རྗེས་མ་) གྱི་ལོ་༡༣༠ལོར་སེ་ཁོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་
ཁྲིང་ཏུར་ཀུལ་ས་བྱས་པའི་ཉིའུ་རྗེས་མ་དེ་ལ་ཀུལ་རབས་གནེས་བྱུང་བའི་རུས་
མིང་ནི་མེའུ་ཡིན་ཞིང་། གྱི་ལོ་༡༣༠ - ༡༤༥བར་ལོ་རྒྱུ་ཅུ་མོ་གནེས་རིང་
མིང་དབང་བཟུང་།

(༩) ཉན་ཐང་། (ཐང་ཉོ་མ་) གྱི་ལོ་༡༣༧ལོར་ཅང་ཏུའུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་
ནན་ཅིང་ལ་ཀུལ་ས་བྱས་པའི་ཐང་རྗེས་མ་དེ་ལ་ཀུལ་རབས་གསུམ་བྱུང་བའི་
རུས་མིང་ནི་མེའུ་ཡིན་ཞིང་། གྱི་ལོ་༡༣༧ - ༡༤༥བར་ལོ་རྒྱུ་ཅུ་མོ་དཔུ་རིང་
མིང་དབང་བཟུང་།

(༡༠) རེ་ཏན། (ཏན་བྱང་མ་) གྱི་ལོ་༡༥༡ལོར་ཏན་ཤེས་ཞིང་ཆེན་
གྱི་ཐའི་ཡོན་ལ་ཀུལ་ས་བྱས་པའི་ཏན་བྱང་མ། དེ་ལ་ཀུལ་རབས་བཞི་བྱུང་བའི་
རུས་མིང་ནི་མེའུ་ཡིན་ཞིང་། གྱི་ལོ་༡༥༡ - ༡༥༧བར་ལོ་རྒྱུ་ཅུ་མོ་དཔུ་བར་
མིང་དབང་བཟུང་བ་བཅས། ཀོང་གསལ་ཀུལ་ཐན་བཅུ་པོ་པལ་ཆེ་བ་རུས་
མཚུངས་སུ་གནས་པའི་ལོ་ཡངས་ལ་རྗེས་བཞུགས་གྱི་ལོ་༡༩ - ༡༥༧བར་ལོ་
ཡངས་བཟུང་ཅུ་གྲུ་བཟུང་རིང་མིང་དབང་བཟུང་ཞིང་། བྱང་ཚུགས་ལྷ་བྱུང་
བའི་ཀུལ་རབས་ལྷ་ནི་ཀུལ་རབས་ལྷ་མ་ཀུལ་རབས་རྗེས་མས་གཏོར་ནས་མིང་
དབང་བཟུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། རྗེ་ཚུགས་ས་ཁུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཀུལ་ཐན་
བཅུ་པོ་རུས་ཐོག་སར་ཆེར་མཉམ་པའི་ནང་གིས་ཚུགས་བྱས་ཏེ་གནས་པ་ཡིན་པ་
དེས་རྗེ་བྱང་ཀུལ་རབས་ལྷ་དང་ཀུལ་ཐན་བཅུ་པོ་ཆབ་མིང་དབང་དཔལ་འཕྱར་གྱི་

སྟོབས་ཕྱགས་མཆོན་བྱལ་པ་ལྟ་བུ་རེད།

(༡༥༥) ཅིའུ་ཐའི་ཁྱ། (གྲའོ་ཐའི་ཅུའུ་) སུང་བྱང་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་
གོང་མ་དང་པོ། གྲའོ་ཐའི་ཅུའུ་ཟེར་བ་དེ་ནི་ཆོག་མར་གྲའོ་ཆེས་མའི་རྒྱལ་
རབས་ཀྱི་དམག་དཔོན་ཡིན་ཞིང་། མིང་དངོས་གྲའོ་ཁྱའང་ཡན་ཟེར། དེས་
དམག་དཔོན་སྲིད་འབྱུང་བསྐྱངས་ནས་སྲིད་དབང་སྟོགས་ཏེ། རང་ཉིད་གོང་མ་
བྱས་པའི་རྒྱལ་རབས་ལ་པེ་སུང་(སུང་བྱང་མ་) ཟེར། རྒྱལ་ས་ནི་རྟོ་ནན་ཞིང་།
ཆེན་གྱི་ཁའི་སྤྱིང་ཡིན། རྒྱལ་རབས་དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་མི་རབས་དགུ་བྱུང་བའི་རྩ་
མིང་ནི་གྲའོ་ཡིན་ཞིང་། ལྷོ་ལོ་ ༡༤༠ - ༡༡༩༢ བར་ལོ་ངོ་བརྒྱ་དང་རེ་བརྒྱད་
བར་སྲིད་དབང་བཟུང་ཞིང་། སྤ་ཆེས་སུ་ལེའུ་དང་ཤིས་ཞུ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་མ་
གཉིགས་བྱང་སྟོགས་ས་ཁུལ་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་ཟུར་བྱེད་བྱལ་བ་བྱུང་ཡོད།

(༡༥༦) ཤང་ཏང་པ་བྱ་གཉིས། འདིར་སུང་བྱང་མའི་རྒྱལ་རབས་
བརྒྱད་པ་ཤང་ཏང་པ་བྱ་གཉིས་ཞེས་བཞོད་འདུག་ཀྱང་ད་པན་རྒྱ་ཡིག་གི་ནང་
ནས་དབྱད་གཞི་མ་རྟེན་པས་བཟག།

(༡༦༠) ཆི་ཏན་ཏའི་སྤུ། (ཆིས་ཏན་རྒྱ་ལའོ་) ཆིས་ཏན་ཆེན་པོ་ལའོ་
རྒྱལ་ཁབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ཡང་ཆིས་ཏན་མི་རིགས་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་
སུང་རྒྱལ་རབས་དང་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྟོན་ལ་བྱང་ཤར་ས་ཁུལ་དུ་འཛོ་སྤྱོད་
བྱེད་པའི་གནའ་རབས་ཀྱི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་ཅིང་། འཕྱོག་ལས་དང་། ཉ་
ལས། རི་དྲགས་རྫོན་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་འཛོ་བ་སྐྱེལ་བཞིན་ཡོད་པ།
སུང་རྒྱལ་རབས་དང་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་སུ་གྲང་ཡོན་ས་ཁུལ་(རྟོ་ནན་)
དང་འབྲེལ་འབྲིས་བྱུང་ནས། ཆིས་ཏན་མི་རིགས་ཀྱི་དཔལ་འཕྱོར་དང་རིག་
གནས་ཆོག་གོང་འཕེལ་ཆེན་པོ་བྱུང་། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་མཇུག་དུ།
ཆིས་ཏན་མི་རིགས་ཀྱི་འགོ་པ་གཡེལ་ལུའི་ལྷ་པོ་ཅི་ཟེར་བས་ཆིས་ཏན་ཆོ་པ་ཁག་
གཅིག་ཟུར་བྱས། ལྷོ་ལོ་ ༡༡༤ ལོར་གཡེལ་ལུའི་ལྷ་པོ་ཅིས་རྒྱལ་པོ་བྱས་ནས་ཆིས་
ཏན་བཀས་བཞོད་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་སྲིད་དབང་བཅུགས། ལྷོ་ལོ་ ༡༡༩ ལོར།

ལེན་མའི་ཚུང་ཡེ་ལྷན་ཉེ་ཤོད་གིས་ཆེས་ཉན་ཀྱལ་ཁབ་ཟེར་བའི་མིང་དེ། ལེན་
 ཀྱལ་ཁབ་ཅེས་པར་བཟུང་། ཀྱལ་ས་ནི། བྱང་ཤར་ལེན་ཉིང་ཁོང་ཆེན་གྱི་ཕྱ་
 ལེན་ཙུ་ཆེས་ལ་བྱས་ཤིང་། ཀྱལ་རབས་འདིར་ཀྱལ་པོ་དགུ་ཕྱུང་བའི་རྩ་ས་མིང་
 རི་གཡེ་ལྷན་ཡིན། ལྷི་ལོ་༡༡༤ - ༡༡༩༥ བར་ལོ་རོ་ཉིས་བརྒྱ་དང་བརྒྱའི་རིང་
 སྤྱད་དབང་བཟུང་། སྤང་བྱང་མའི་ཀྱལ་རབས་བརྒྱད་པ་སྤང་རྩ་ས་ཚུང་གིས་
 ཅིན་ཀྱལ་ཁབ་(མན་རྩ་ཀྱལ་ཁབ་) དང་མཉམ་འབྲེལ་བྱས་ནས་ཆེས་ཉན་ཀྱལ་
 རབས་གཏོར་ཆེས། ཆེས་ཉན་བྱང་མ་དང་། གཡས་སུ་གཉིས་སུ་གྱེས་པའི་ཕྱི་
 མ་དེ་ལ་ཤིས་ལེན་(ལེན་རྩ་བ་མ་) ཟེར། དེ་ལ་ཀྱལ་ཁབ་ལྷ་ཕྱུང་ཁོང་། ཀྱལ་ས་
 རི་དེར་སང་སྤྱུ་ལེན་གྱི་མངའ་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་རྩའོ་ཁེ་མ་ཁེའི་ཤར་ཚུགས་
 སུ་ཡོད། ཀྱལ་རབས་འདིར་ཀྱལ་པོ་མི་རབས་ལྷ་ཕྱུང་བའི་རྩ་ས་མིང་ནི་ཤང་
 དང་མཚུངས་ཤིང་། ལྷི་ལོ་ ༡༡༩༥ - ༡༢༩༩ བར་ལོ་རོ་དགུ་བརྒྱ་མོ་བརྒྱད་
 བར་སྤྱད་དབང་བཟུང་། ཀྱལ་རབས་ལྷ་པའི་རྩ་ས་ཅིན་ཀྱལ་རབས་ཀྱི་ཀྱལ་པོ་
 དང་པོས་གཏོར་བ་ཡིན།

(༡༢༡) ཁབ་དབང་། སྤང་ལོ་མའི་ཀྱལ་རབས་ཀྱི་ཤོར་མ་དང་པོ་སྤང་
 ཀའོ་ཚུང་གའོ་ཤོ་ལྷ་ཟེར་བ་དེ་ཤོར་མ་མ་བྱས་ཤོར་སྤང་བྱང་མའི་ཀྱལ་རབས་ཀྱི་
 ཤོར་མའི་རྩ་ས་རྒྱུད་ཡིན་ཁོང་། མིང་ལ་ཁབ་མང་ཟེར། ཅིན་ཀྱལ་རབས་ཀྱི་
 སྤང་ཀྱལ་རབས་གཏོར་བའི་ཆེས་སུ། ཁོ་པ་དམག་ཁག་གཅིག་གི་དམག་དཔོན་
 བྱས་ཉེ་ཆེས་གའོ་ཟེར་བའི་ས་ཆར་བཞུད་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་དམག་མི་བྱི་
 བརྒྱད་ཙམ་ཡོད་པ་རེད། ཁོ་པས་ཤོ་སྐབས་དེ་དང་བཟུན་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་
 ཚུགས་གཏོགས་དཔོན་དམག་ནམས་བྱིད་དེ་སྤུང་ཅེའི་ཡུལ་(དེར་སང་གི་ཅང་
 སྤྱུ་ཁོང་ཆེན་གྱི་ནན་ཅིང་) རྩ་སྤོས་ནས། ལྷི་ལོ་ ༡༡༩༧ ལོར་ཀྱལ་རབས་
 གསར་དུ་བརྒྱགས་པའི་མིང་ལ་ནན་སྤང་(སྤང་ལོ་མ་) ཟེར་ཁོང་། ཀྱལ་ས་ནི་
 ཤོག་མར་ནན་ཅིང་ཡིན་གྱུར་ཆེས་སུ་ཅིང་ན་ཡན་ལོ་གསུམ་པར་གྱེ་ཅང་ཁོང་ཆེན་
 གྱི་ལེན་ཡན་(དེར་སང་གི་ཉང་ཤོ་ལྷ་) ལ་སྤོས། རྩའོ་ཤིན་བྱི་ལོ་བརྒྱ་གཅིག་པ་

ལྷགས་བྱ་སྤྱི་ལོ་ ༡༡༧༡ ལོར་ ཅིན་ཀྲལ་ རབས་ལ་ མགོ་བཏགས་ལྷན། ཀྲལ་ རབས་འདིར་གོང་མ་མི་རབས་དགུ་བྱུང་བའི་རྩས་མིང་ནི་སྤར་བཞིན་ཀྱང་ཡིན་པ་དང་སྤྱི་ལོ་ ༡༡༩༧ - ༡༡༧༧ ལོར་རྩ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་གསུམ་རིང་གི་དབང་བཟུང་ནས་མཐར་ཡོན་ཀྲལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་རུ་ཕེ་ལི་སེ་ཆེན་ཉན་གྱིས་དམག་དྲངས་ནས་གཏོར་བ་ཡིན།

(༡༢༩) གྲེན་ཁང་། (ཅེའན་ཁང་) དེང་སང་ ཅང་སྤུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ནན་ཅིང་ལ་སྤར་གྱི་མིང་རྟིང་པར་ཅེའན་ཡེ་ཟེར་ཞིང་། རྗེས་སུ་ཅིན་ཀྲལ་མའི་ཀྲལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་བཞི་པ་ཅིན་མིན་རྟི་སི་ལྷ་གཡེས་ཀྱི་ཅེའན་མིན་གྲི་ལོ་དང་ཕོ་སྤྱི་ལོ་ ༩༡༩ ལོར་ ཅེའན་ཁང་ཟེར་བའི་མིང་བསྐྱར་བྱས་ཤིང་། རྗེས་སུ་ཀྲལ་རབས་ལྷོ་མའི་སྐབས་སུ་ཡེའང་རྗེས་མའི་ཀྲལ་རབས་མ་གཏོགས་པའི་ཀྲལ་རབས་བཞི། དེ་རྗེས་ཀྲལ་རབས་ལྷ་དང་ཀྲལ་ལྷན་བཅའི་སྐབས་ཀྱི་ཐང་ལྷོ་མའི་ཀྲལ་ཁབ་སྐབས་དང་། སྤར་ལྷོ་མ་དང་མིན་ཀྲལ་རབས་གཉིས་ཀྱི་རྩས་འགོ་བཅས་ལ་ཀྲལ་ས་བྱེད་ལྷོང་བ་དང་དེང་སང་ཅང་སྤུ་ཞིང་ཆེན་མི་དམངས་མིན་གཞུང་གནས་ཡུལ་ཡིན།

(༡༣༩) ཏུང་རྒྱུ། (ཏུང་ཤོུ) སྤར་གྱི་ཅང་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཏུང་ཤོུ་ལ་སྤར་ཀྲལ་རབས་ཀྱི་ཁོང་གི་ལོའི་རྩས་དཀྱིལ་ཏུ་ཤོུ་རིམ་པའི་མིན་གཞུང་གནས་ཡུལ་དང་ཐང་ཀྲལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་ཆེན་ཐང་ཞེས་མིང་བསྐྱར་བྱས། ཀྲལ་རབས་ལྷོའི་སྐབས་སུ་ལྷོ་གཡོང་ཀྲལ་ཁབ་ཀྱི་ཀྲལ་ས་བྱས་ཤིང་མིང་ལ་ཤིས་ལྷ་ཟེར། སྤར་ལྷོ་མའི་ཀྲལ་ཁབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཅེའན་ཡན་གྲི་ལོ་གསུམ་པར་ནན་ཅིང་ནས་འདིར་ཀྲལ་ས་སྤོས་ཤིང་། མིང་ལ་ཡན་ཡན་ཟེར། ཡན་ཀྲལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལྷ་རིམ་པའི་མིན་གཞུང་གནས་ཡུལ་དང་། མིང་ལ་ཏུང་ཤོུ་ལྷ་ཟེར། མིང་ཀྲལ་རབས་དང་ཆིང་ཀྲལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལྷ་རིམ་པའི་མིན་གཞུང་གནས་ཡུལ་ཡིན་ལ། ཀྲལ་ཡོངས་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་རྗེས་གྱི་ཅང་ཞིང་ཆེན་མི་དམངས་མིན་གཞུང་གནས་ཡུལ་ཡིན། ས་གནས་དེར་སྤར་དར་གོས་

འཐག་ལས་ཀྱི་ཉེ་གནས་རེད།

(༡༧༢) རྒྱལ་ཁབ་ལ་དེ་ལ་ཡུང་ཟེར། གོང་གསལ་ལྷ་རྩེས་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་གཉིས་པོ་དེར་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སྤྱི་མིང་དུ་ཡུང་རྒྱལ་རབས་ཟེར།

(༡༧༣) རྒྱན་ཅེ་ལྷ་བཅུན། ཡུང་རྩོམ་འི་རྒྱལ་རབས་གནས་ཡུལ་ནན་ཅིང་དང་ཉང་ཤོད་གཉིས་ལ་རྒྱན་ཅེ་ཟེར་ཞིང་། རྒྱལ་རབས་དེ་ལ་པོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་རྒྱན་ཅེ་རྒྱལ་རབས་ཟེར་བ་ནི་ས་གནས་དེ་ནས་ཐོན་པའི་གོས་དང་རྒྱན་ཅེ་ཟེར་བ་དེ་ནི་པོད་དུ་སྐད་བཀས་ཆེ། རྒྱལ་རབས་དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་རྩེས་དཔུ་ཡུང་བའི་དཔུ་པ་གཤེ་ལྷའི་མང་པོར་གསུམ་སྤྱི་ལོ་༡༩༢༤ - ༡༩༢༧བར་ལོ་རྒྱུས་(དབུ་ཐེར་འདིར་ལོ་གསུམ་བཤད་) རིང་སྤྱིད་དབང་བཟུང་། དེ་སྐབས་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་རྒྱ་པོ་ལི་ལེ་ཆེན་ཏན་གྱི་ལྷོ་པོ་བ་ཡན་ཆིང་སང་གིས་ལྷོ་ཁྱིད་པའི་དམག་དཔུང་བཏང་ནས་དབང་ལོག་རྒྱ་བསྐྱས། རྒྱལ་པོ་གསོན་བཟུང་བྱས་ཏེ་ས་རྒྱ་དཀོན་པར་ཅིས་སྤྱད་ནས་རབ་བྱུང་ལྷེད་དུ་བཅུག་པ་དེ་ལ་རྒྱན་ཅེ་ལྷ་བཅུན་ཟེར་ཞིང་། རྩེས་སུ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་གཤེ་གཤེ་ཏན་གྱིས་རོ་ལོག་པར་འཁྱུར་དོགས་ནས་དམར་གསོད་བཏང་བ་ཡིན།

(༡༧༤) ཡལ་བ་ཏན་ཁན། (ཡལ་ཏན་ཏན་) འདི་མར་ཆེར་སོག་པོའི་སྐད་ཡིན་ནམ་སྐམ་སྤྱེ། སོག་པོའི་སྐད་དུ་ཡལ་ཏན་རྒྱལ་པོ་ཟེར་བ། པོད་སྐད་དུ་བཟུར་ཆེ་སྤར་གྱི་པོད་ཡིག་ནང་གསལ་གྱི་རྒྱལ་པོར་བཟུར་ཡོད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་རྒྱ་སྐད་དུ་ཅིན་རྒྱལ་པོ་ཟེར་བ་སོག་སྐད་དུ་ཡལ་ཏན་རྒྱལ་པོ་ཟེར་བ་མིན་ནམ་བཟག་གང་ལྟར་ཅིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་དང་པོ་ཅིན་ཐའི་ཚུལ་ཡ་ལུས་རྣམས་ཟེར། ཅིན་རྒྱལ་རབས་ནི་ཐོག་མར་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཤར་ས་ཁྲལ་ཉེ་ལུང་ཅང་དང་ཡུང་རྒྱ་ཅང་གཙང་པོ་གཉིས་འབབ་རྒྱུད་དུ་གནས་པའི་ལྷན་ལྷན་མི་རིགས་ཟེར་བ་ཞིག་ཡིན། ཡུང་རྒྱལ་རབས་དང་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་ལ་མི་རིགས་དེའི་མིང་ལ་སྤོ་ཉེ་ཟེར་ཞིང་། རྒྱལ་རབས་ལྷའི་སྐབས་སུ་ལྷན་ལྷན་ཟེར་བར་མིང་བཟུང་བུས། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་ལྷན་ལྷན་མི་

རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོག་ས་དཔལ་འཕྱར་འཕེལ་རྒྱས་ཆེ་ཙམ་བྱུང་ཞིང་རྒྱས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་འགོར། ཉུང་ཁྱེན་མི་རིགས་ཀྱི་འགོ་གཙོ་མང་ཡན་ཨ་ཁུས་རྒྱ་ཟེར་བས་ཉུང་ཁྱེན་ཆོ་པ་ཁག་གཅིག་ལྟར་བྱས་ཤིང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༡༡༥ ལོར་རང་ཉིད་རྒྱལ་པོ་བྱས་ཏེ། བཀས་བཤོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་སྲིད་དབང་ཐོག་མར་བཅུགས་པའི་མིང་ལ་ཅིན་རྒྱལ་རབས་ཟེར། རྒྱལ་ས་ནི་ཐོག་མར་ཏུའེ་ཉིང་(དང་སང་ཉེ་ལུང་ཅང་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཨ་ཁུང་) ལ་བྱས་ཤིང་། རྒྱལ་སྤྱི་རྒྱལ་རབས་གཉིས་པ་ཉེ་མིང་གཡང་མང་ཟེར་བས་རྒྱལ་ས་ཀྱང་ཏུའེ་(པེ་ཅིང་) ཏེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༡༡༥ ལོར་བཅུད་པ་ཞོན་ཅུང་གི་སྐབས་སུ་ཉོན་མེན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁའི་རྒྱུང་ལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༡༡༥ ལོར་རྒྱལ་རབས་འདིར་རྒྱལ་པོ་མི་རབས་དགུ་བྱུང་བའི་རྒྱས་མིང་ནི་མང་ཡན་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༡༡༥ - ༡༡༣༩ ལོར་བཅུ་དང་ཉེ་ཤུ་རིང་སྲིད་དབང་བཟུང་མཐར། ཡན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐའི་ཅུང་ཨ་ཁོ་ཏའི་དཔག་དབྱང་གིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༡༣༩ ལོར་དབང་འོག་ཏུ་བསྟུས་ཏེ་ཅིན་རྒྱལ་རབས་མཐུག་བསྟུས་པ་ཡིན།

(༡༡༢) ཏའི་གི་མ། (རྒྱ་ཅིན་) མོང་ཏུ་བཤད་པ་ཉར་རྒྱ་སྐང་ཏུ་རྒྱ་ཟེར་བ་སོག་སྐད་ཐོག་ཏའི་ཟེར་བ་དང་གི་མ་ཞེས་ཅིན་གྱི་རྒྱ་ཐད་བརྒྱར་བྱས་པ་ཉེ་ཆེན་པོ་ཅིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

(༡༡༣) ཏུང་དབང་། སྐབས་འདིར་ཅིན་རྒྱལ་རབས་དགུ་པ་ཏུང་དབང་ཞེས་གསལ་བ་ད་པན་རྒྱ་ཡིག་གི་དབྱང་གཞི་མ་ཉིད་པས་འོ་ཆོད་ཀྱིས་འབྲེལ་ཤིང་།

(༡༡༤) ཇིང་གི་རྒྱལ་པོ། མང་གོ་ལ་གྱི་རྒྱལ་སྤྱས་ལེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༡༤༥ ལོར་བཅུན་མོ་ཏུ་ལུན་ནམ་ཨུ་ཉེ་ལན་དང་། བ་ནག་ཤེ་ཟེར་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཆེན་མ་ལ་བྱ་བཞི་དང་། ཏུ་མོ་གཅིག་གཙུང་ཏེ་ཐོ་ཐོ་ཏེ་སར། ཏུང་ཐོ་ཏེ་ཆའི་ཤོ་མོ་མོ་ཆེན་ཏུ་མེ་བྱ་མེ་ལུན་གྱི་རྒྱུ་མ་ལ་བྱ་སྤྱི་ལོ་ ༡༡༤༥ ལོར་དང་སྤྱི་ལོ་ ༡༡༤༥ ལོར་གཉིས་བཅས་ཏུ་གཡོད་པའི་ཏུ་ཆེ་བ་མེ་བྱ་ཅིན་ཟེར་བ་(ཇིང་གི་རྒྱལ་

བོ་) འདི་ཉིད་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཚུ་རྟ་སྤྱི་ལོ་ ༡༡༤༩ ལོ་ལ་སྤྱི་ལོ། «དེ་བ་ཐེར་
 དམར་པོ་» དང་ «དེ་བ་ཐེར་སྟོན་པོ་» མོགས་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་རབ་བྱུང་
 གསུམ་པའི་ཚུ་རྟ་སྤྱི་ལོ་ ༡༡༥༩ ལོར་སྤྱི་ལོ་པ་བཤད་པ་མོག་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་
 རྒྱངས་དག་དང་མཐུན་གྱི་མེད་པར་སུམ་པ་མཁན་ཆེན་གྱིས་གསུངས་འདུག
 རང་ལོ་བཅུ་བདུན་ལ་སྤྱི་ལོ་པའི་རབ་བྱུང་གསུམ་པ་ས་ཁྱི་སྤྱི་ལོ་ ༡༡༧༥ ལོ་ལ་
 སེམས་ལོ་ལོ་ནོད་ཀྱི་ས་ཆའི་རྟོང་ཁི་རད་ (མོང་ཁི་རད་) གྱི་རྩ་ནི་ཆེ་ཆེན་གྱི་པུ་མོ་
 བོར་ཏ་ཅུ་མེན་ཐེར་བ་བཅུན་མོར་སྤངས། རང་ལོ་ཉེར་བཅུད་དུ་སྤྱི་ལོ་པའི་
 རབ་བྱུང་གསུམ་པ་ས་བྱ་སྤྱི་ལོ་ ༡༡༨༥ ལོ་ལ་ཡུལ་རྒྱུད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཁེར་
 ཡུན་ལུ་རན་གྱི་འགམ་དུ་གནས་པའི་ཕྱེ་བྱི་ཐག་བཞི་བཅུ་ཡོད་པ་ཞིག་གི་རྒྱལ་པོ་
 ལུས། དེའི་ཉིན་མོ་ནས་བཟུང་ཉི་མ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བྱིའུ་སར་མཚོང་མ་ཚོང་
 བག་ཤོག་སྒྲིའི་ཁ་དོག་འཆའ་ཚོན་ལྟར་བཟ་ཞིང་སྐད་སྟོན་པ་ཞིག་ཤར་ངོས་ཀྱི་
 ས་ཤོང་གྲུ་བཞི་པ་ཅིག་གི་ཕྱིར་དུ་བབས་ནས་ཆིང་གིར་ཞེས་པའི་སྐད་ལན་
 གསུམ་བཟུགས་པས་བཟ་ཤེས་པའི་རྟགས་མཆན་དུ་བཅིས་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་མིང་ལ་
 ཆིང་གིར་རྒྱལ་པོ་ (ཐའི་ཚུ་ཞིང་ལུ་རྩུང་རྩི) ཐེར་བ་འདོད་པ་འདི་ཉིད་རྟོར་
 ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་དངོས་ཀྱི་ཕོག་མར་ལུང་། རང་ལོ་ཉེར་དགུ་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་
 པའི་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་ ༡༡༩༠ ལོར་མན་རྩུར་ཆིད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོན་མང་ (མན་
 ཟུན་) འབངས་དང་བཅས་པ་ཁྲག་རྟ་བྱི་དང་། བྱི་ལ་རྟོང་གི་ར་མ་ལ་མེ་
 བཟེགས་ཏེ་མཁར་གཏོར། རང་ལོ་སོ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པ་ཚུ་བྱི་སྤྱི་ལོ་
 ༡༡༩༩ ལོར་སོ་ལོན་གོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆ་གན་ཐེར་བ་དབང་དུ་བསྟུས་ཏེ། དེའི་
 པུ་མོ་རྟོ་ལན་གྱི་ཐེར་བ་བཅུན་མོར་སྤངས། དེའི་ལྷུ་ལོ་ཐ་ཐར་གྱི་པ་ཁི་ཆོ་རྟོ་
 ཐེར་བའི་པུ་མོ་ཅི་སྟུ་དང་། ཅི་སྟུ་ཁེ་གཉིས་བཅུན་མོར་སྤངས། རང་ལོ་སོ་
 གསུམ་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་རྟག་སྤྱི་ལོ་ ༡༡༩༩ ལོར་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་པོ་
 ཡལ་ཐན་ཐེར་བ་ཡུལ་ནས་བཏོན་ཏེ་རྒྱ་ནག་གི་ས་ཆ་སྟུ་རི་གསུམ་མང་འོག་དུ་
 བསྟུས། དེའི་ལྷུ་ལོ་རབ་བྱུང་གསུམ་པ་ཤིང་ལོས་སྤྱི་ལོ་ ༡༡༩༥ ལོར་ཐོད་དཀར་

རམ་ཁྱ་མེར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷུ་ལ་ཉེ་མེར་བ་བསད་ནས་དེའི་མངའ་སྡེ་ལ་ཐམས་ཅད་
 མངའ་འོག་ཏུ་བརྒྱུས། རང་ལོ་སོ་བརྒྱུན་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་ན་ལྷི་ལོ་
 ༡༡༧༥ ལོར་ཁོ་རྟེན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷུ་གི་སྲིད་དབང་ཚོགས། རང་ལོ་སོ་དགུ་པ་
 རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྷགས་རྒྱལ་ལྷི་ལོ་ ༡༡༠༠ ལོར། རྟེན་མན་པ་ཏ་གི་ན་གི་
 རྒྱལ་པོ་རྒྱ་ཡན་མེར་བ་ས་མཐར་བསྐྱད་ནས་དེའི་མངའ་འབངས་འོག་ཏུ་བརྒྱུས།
 རང་ལོ་ཞེ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་རྒྱ་ལྷི་ལོ་ ༡༡༠༣ ལོར་རྟེན་ལུས་ཀྱི་
 རྒྱལ་པོ་རྒྱ་རྟེན་མེར་བ་གསོན་པོར་བཟུང་ཕྱི་དེ་ཡི་སྲིད་དབང་ཚོགས། རང་ལོ་
 ཞེ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་གྱི་ལྷི་ལོ་ ༡༡༠༩ ལོར་ཏ་རི་མིག་མེར་བའི་
 རྒྱལ་པོ་ཡར་ས་ལང་མེར་བ་དམག་དཔུང་རྟོགས་དང་ལྷན་པ་དེས་རྒྱ་རྒྱལ་ལྷི་ལོ་
 བ་དམག་དཔོན་མོ་ཏ་ལའི་སོགས་དམག་དཔུང་དང་བཅས་པ་མངགས་ཏེ་མམ་
 ཉེས་བཏང་ནས་མངའ་འོག་ཏུ་བརྒྱུས། རང་ལོ་ཞེ་ལྷུ་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་
 མེ་ལྷག་ལྷི་ལོ་ ༡༡༠༩ ལོར་པོད་དབུས་གཙང་ཏུ་ལྷོ་བས་སྐབས། ཕྱི་སྲིད་རྒྱ་
 དགའ་དང་ཆལ་པའི་དཔོན་རིགས་ (སྐབས་འདིར་པོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཁག་
 གཅིག་ནང་། ཆལ་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱ་རྒྱལ་ལྷི་ལོ་ལྷོ་བས་ཀྱང་ཆལ་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱ་རྒྱལ་
 གཞན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དེར་ཟད་ལ། «དེབ་ཐེར་དམར་པོ་» འདི་རྒྱལ་པོ་པོ་ཆལ་
 པ་ཀུན་དགའ་རྒྱ་རྒྱལ་ལྷི་ལོ་ལྷོ་བས་ཀྱང་ཆལ་པ་པོ་ཆལ་པོ་དང་ཏུས་
 མཉམ་པར་དེབ་ཐེར་འདི་དང་«མི་ཏུའི་བཀའ་ཆེན་མས་» སོགས་ལོ་རྒྱུས་ཁྲུང་ས་
 ལྷན་མང་པོར་བཤད་པས་ཅ་བ་ནས་ཏུས་མི་མཚུངས་སོ་) སོགས་ཀྱི་མི་གྲངས་
 ལྷམ་བརྒྱའི་བསྟུ་བ་དང་རྒྱ་ལེན་རྒྱ་ཆེར་བྱས་ཏེ། མངའ་རིས་སྐར་གསུམ།
 དབུས་གཙང་ཏུ་བཞུ། མདོ་ཁམས་སྐར་གསུམ་བཅས་ཡོངས་རྒྱལ་ལྷུ་ནས་
 མཁོ་བཏགས། སྐབས་དེར་གཙང་གི་ས་རྒྱའི་བྲམ་ (སྐབས་འདིར་ལོ་རྒྱུས་མང་
 པོ་ཞིག་ཏུ། རིང་གེར་ཏན་དང་ཡི་གེའི་འབྲེལ་བ་བྱུང་བའི་ས་རྒྱའི་བྲམ་ནི་ས་
 ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱུང་པོ་ཡིན་ཞེས་བཤད་འདུག་ཀྱང་། རིང་གེར་ཏན་གྱིས་པོད་
 ཏུ་དམག་དཔུང་བཏང་བའི་ལོ་ནི་པོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་མེ་ལྷག་ལྷི་ལོ་

༡༩༠༤ལོར་ཡིན་པས། སྐབས་དེར་ས་ཆེན་ཀྱན་དགའ་སྡིང་པོ་གཤེགས་ནས་
 ལོ་ཞི་བརྒྱད། ས་ཆེན་བསོད་ནམས་ཅེ་མོ་གཤེགས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙུམ། རྗེ་
 བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆན་དགྲའ་ལོ་དྲུག་ཅུར་ཕེབས་པའི་སྐབས་ཡིན་ལྟ་བུ་ས་
 རིང་གིར་ཉན་གྱིས་འབྲེལ་བ་བྱུང་སའི་ས་རྒྱའི་སྤྲེལ་མ་ནི་དེས་པར་དུ་རྗེ་བཙུན་
 གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆན་ཡིན་དཀོས་པར་འདུག་པས་ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་བའི་མཁས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་དབྱུད་པར་(བྱ) ལ་ཆབ་ཤོག་དང་སྤྱིས་བཅས་པའི་མི་ལྷ་མངགས་
 རས་ད་དུང་ར་རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་བྱ་བའི་རིགས་ཀྱི་དཔག་ལས་འགའ་ཞིག་མ་ཆར་
 བས་དེ་མཐར་ཐུན་ཆོ། བྱེད་སྤྱིས་བཅས་ཀྱིས་རྟོར་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་བཞུག་སྤེལ་
 དཀོས་ཞེས་བཤད་པ་ཅུ་མ་ལས། སྐབས་དེར་དངོས་སྤྱི་མ་སྤྱད་ཀྱང་རིང་མོ་ནས་
 སྤྲེལ་མར་བཟུང་། བོད་མི་ཀྱན་ཁྲལ་གྱི་ནང་ནས་བཞོན། རང་ལོ་ཞི་དྲུག་པ་རབ་
 བྱུང་བཞི་པའི་མེ་ལོས་སྤྱི་ལོ་༡༩༠༧ལོར། སར་ཐ་ག་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཡ་མ་ལྷ་
 གའི་སྐྱེ་སྤྱིས་ནས་མངའ་འབངས་དབང་དུ་བསྐྱུས། དབུས་གཙང་ནས་
 ཉེན་གསུམ་མང་པོ་གདན་དྲངས། སྐྱེ་སྤྱི་ཞིན་ནས་ཆོས་བྱེད་མཁན་ཞོག་
 མར་བྱུང་བས་སྐྱེ་སྤྱི་ལྷ་རྟོག་དར་འགྲོ་ཆུགས། རང་ལོ་ར་ལྷ་པ་རབ་བྱུང་
 བཞི་པ་མེ་གྱི་སྤྱི་ལོ་༡༩༡༤ལོར་(《རྟོར་ཆོས་འབྱུང་》ལས་རི་དྲུག་པ་མེ་ཐག་
 ལོར་ཞེས་གསལ་) ལྷག་གི་རྒྱ་བའི་ཡར་ཁོའི་ཆོས་བཙུན་ལ་ཁོད་མི་ཉག་གི་
 ཡུལ་དུ་དཔག་དྲངས་ནས། སྤྱི་ལོ་༡༩༡༧ལོ་ལ་མི་ཉག་རྒྱལ་ཞོག་དགུ་པ་རྩོ་རྗེ་
 དཔལ་ལལ། སྐྱེ་སྤྱི་ལ་མོ་ཅེལ་ཞི་རྒྱུར་གྱི་ཉ་གན་ཟེར་བ་བསད་ནས་ཡུལ་ཕྱེ་
 ཐམས་ཅད་མངའ་འོག་དུ་བསྐྱུས། དེའི་དགའ་སྟོན་ཉེན་འབྲེལ་བྱས་པའི་རྒྱ་བ་
 དེ་ལ་རྟོར་རྒྱ་དང་པོ་ཟེར་བའི་སྤྱི་ལ་དེ་ནས་བྱུང་། རྗེས་སུ་མེ་ཅེལ་གྱི་བཙུན་མོ་
 ཡུ་ཞེ་གན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་བཀྲོངས་པར་འདོད་ནས་གནོད་འཆོལ་སྤྱི་བཀྲོངས་
 མ་སྐབ་པར་སྐྱག་སྤྱི། ཉ་ར་ཡུ་སྤྱི་ཟེར་བའི་ཆུ་ནག་ལ་མཆོངས་ནས་གུམ་པས་ཆུ་
 དེ་ལ་ཉ་སྐྱན་ཟེར། དེ་ནས་ལོ་རི་དྲུག་ལ་སྤྱི་བས་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་ཐག་སྤྱི་
 ལོ་༡༩༡༧ལོར་གཙང་པ་དུང་ཁྲུང་བ་དབང་ལྷག་བཀྲ་ཤིས་ལ་ཆོས་ཉན། བན་

དེ་མེད་སྤྱི་ཉི་འཇའ་ས་ཐེར་བ་བྱུང་བ་ལྟགས་བྱས། ཨ་དེའི་ཟླ་བ་བདུན་པའི་
ཡར་རོའི་ཆོས་ལུས་ཅུ་ཉིན་འདས། «རྟོར་ཆོས་འབྱུང་»ལས། ཡར་རོའི་ཆོས་
བཅུ་གཉིས་ཞེས་གསལ། འདི་ལ་«དེབ་ཐེར་དཔར་པ་»རྩ། རིང་གི་ར་རྒྱལ་པོ་
ཅུ་ལྟག་ཨོ་ལ་སྤྱི་པ་ཨོ་རེ་རྩྱག་པ་མེ་ལྟག་ལ་འདས་ཐེར་བ་ཡིག་ནོར་ཡིན་ཏེ།
སྤྱི་པ་ཨོ་ཅུ་ལྟག་ནས་མིས་པའི་རེ་རྩྱག་པ་མེ་ལྟག་མ་གཏོགས། མེ་ལྟག་ཆ་བ་ནས་
ཁེལ་མེ་སྤྱི་ད། ཡར་དེབ་ཐེར་སྤོན་པོ་ལེ་ཆོན་དང་པོའི་ནང་སྤྱི་པ་ཨོ་ནས་མིས་
པའི་རྩྱག་ཅུ་རེ་གཅིག་པ་ཅུ་ལྟག་ལ་འདས་ཞེས་གསལ་ཡང་། འདི་སྟོར་ལུས་པ་
མཁན་པོས་མཛད་པའི་«ཆོས་འབྱུང་དཔག་བསམ་སྤོན་བཟང་»དང་«རྟོར་
ཆོས་འབྱུང་»གཉིས་ལས་བཞད་པ་ནམས་ཁྱད་སྟངས་དག་པར་བསམ་ནས་དེ་ལྟར་
བྱ་བྲིས།

(༡༠༠)ཨོ་གོ་ཉི་ལྟུང་པོ། (ཐའི་ཅུང་ཡིང་སྤྱི་དུང་རྟི) རིང་གི་ར་
ཉན་གྱི་བྲག་ལུས་པ། བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་མེ་ལྟག་སྤྱི་ཨོ་༡༡༥ཨོར་
སྤྱི་པ། རང་ཨོ་ཞེ་གཉིས་པ་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་བྱི་སྤྱི་ཨོ་༡༡༩༥ཨོར།
རིང་གི་ར་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆབ་བྱ་སྤྱི་དབང་བཟུང་བྱ་བཅུག་པ་ནས་རབ་བྱུང་བཞི་
པའི་ཅུ་ལྟུང་སྤྱི་ཨོ་༡༡༩༩བར་ཨོ་རོ་རྩྱག་རིང་སྤྱི་དབང་བཟུང་།

(༡༠༡)མེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ། (མེ་ཆེན་ཉན། ཏུ་པི་ལ། མིས་ཅུ་འུ་རྟི་མིན་
ཀྱང་མེན་ཅུ་) མིང་མག་ཨོ་ལ་རང་ཨོ་ཞེ་རྩྱག་ཐོག་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྷགས་
སྤྱི་པ་སྤྱི་ཨོ་༡༡༩༠ཨོ་ནས། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་སྤྱི་པ་སྤྱི་ཨོ་༡༡༩༤ཨོ་བར་ཨོ་
ལུས་ཅུ་ཨོ་བདུན་རིང་(«རྟོར་ཆོས་འབྱུང་»ལས་ཨོ་ཨོ་ལྔ་ཐེར་) སྤྱི་དབང་
བཟུང་། ཀམ་པམི་དང་། འཕྱོ་མཚན་འཕགས་པ་གཉིས་སྤྱི་མར་བཞེན།
འདིའི་ཁྱི་ཨོ་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་ཡོས་སྤྱི་ཨོ་༡༡༩༥ཨོ་ལ་ཁོར་ཁེ་ཉི་
རྟོར་དཔག་བོད་བྱ་ཡོང་ནས་འདམས་རི་བ་མོགས་བསད། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་
སྤྱི་པ་སྤྱི་ཨོ་༡༡༩༧ཨོར། རྟོར་གྱིས་བོད་ལ་མེ་འཆོ་བའི་འཇམ་ལམ་ཅུགས།
རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཅུ་ལྟུང་སྤྱི་ཨོ་༡༡༩༩ཨོར་བོད་ས་གནས་སུ་བྱ་པོ་མོན་ལུང་མི་

ཏུ་ཡོན་ཏེ་རྒྱུ་ཟེར་བ་བཅུགས་ནས་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཐད་ཀའི་མིན་
 འཛིན་ས་ཁྲལ་དུ་བརྒྱུར། དེའི་ལུ་མཐུན་ནས། སྤར་ཁྲལ་རྩོ་མའི་རྒྱལ་མེད་
 ཏེ་(ཐའི་དབན་)སེ་ཟེར་བའི་མིན་འཛིན་དོ་དམ་ལས་ཁྲལ་བཅུགས། རབ་
 བྱུང་ལྷ་པའི་མེ་སྤར་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༢༡ལོ་ལ་འགྲོ་མཐོན་འཕགས་པ་རྒྱ་གཞུགས།
 ཏོར་རྒྱལ་པོ་ཨ་རོག་ཆེས་བཏར་བའི་ཏོར་དམག་ཐོད་དུ་འཁྱེར་ནས་གཉལ་ལ་
 དམག་དྲངས། ཟངས་ཆེན་པ་དར་མ་བཙོད་ནམས་བཏོངས། རབ་བྱུང་ལྷ་
 པའི་ས་ཡོས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༢༡ལོར་སྤར་རྒྱལ་རབས་གཏོར། རབ་བྱུང་ལྷ་པའི་
 རྩལ་འབྲུག་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༠ལོར་ས་རྒྱའི་དཔོན་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་རོ་
 ལོག་པའི་སྤར་དུ་རྒྱལ་པོ་མེ་ཆེན་ཏན་གྱིས་བཏར་བའི་དམག་དྲུང་ཐོད་དུ་
 འཁྱེར་ནས་དཔོན་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་བསད། རབ་བྱུང་ལྷ་པའི་མིང་བྱ་
 སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༥ལོར་འབྲི་གྲང་པའི་དམག་གིས་བྱ་ཡུལ་དཔོན་པ་ཟེར་བཞེགས།
 གཙང་རྩོག་བཏོངས། སྤར་ཡང་འབྲི་གྲང་པས་རྩོད་ཏོར་རྒྱལ་པོ་ཏུ་ལའི་ཏའི་
 དམག་དྲུང་མིན་ནས་ས་རྒྱར་དམག་དྲངས། མེ་ཆེན་གྱི་བྱ་མི་སྤར་རྩོ་ཁའི་
 དམག་དྲུང་དང་། ས་རྒྱའི་དཔོན་ཆེན་ཨང་ལེན་གྱི་དམག་དྲུང་མཉམ་
 འབྲེལ་བྱས་ནས་འབྲི་གྲང་པའི་དམག་གཏོར་པམ་བཏར། རབ་བྱུང་ལྷ་པའི་
 རྩལ་ལྷག་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༠ལོར་ས་རྒྱའི་དམག་འབྲི་གྲང་དུ་དྲངས་ནས་འབྲི་གྲང་
 གི་རྩོ་ཁང་མེ་ལ་བཞེགས། མི་ཁྲི་ལྷག་ཙམ་བསད། དེ་ནས་བཟུང་དབུས་
 གཙང་གཉིས་བར་འགལ་ལྷ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ཡིན། མེ་ཆེན་ཏན་འདིས་རྒྱལ་པོ་
 བྱས་རིང་། རབ་བྱུང་ལྷ་པའི་རྒྱ་འབྲུག་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ལོར་ཐུབ་ཐོབ་ཨོ་རྒྱལ་པ་
 གདན་དྲངས། བེ་ཅིང་ཏའི་ཏུ། ཆ་ཀན་(ཆ་གན) ཁྲར་(ཏུ་ར་ཡེ་བྱ)
 སྤུ་མ་མེད་(ལང་ཐེད)་བཅས་མཁར་ཆེན་བཞི་བཞེགས། རབ་བྱུང་ལྷ་པའི་མེ་
 སྤུ་མ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ལོར་མེ་ཆེན་ཏན་འདས་ནས། འདིའི་རོག་དྲུང་མེ་ཅིང་
 མཆོད་རྟེན་དཀར་པོའི་ནང་ཡོད། མངའ་ཁོངས་ཀྱི་ས་ཆ་ཡང་། ཏུབ་བྱང་
 རྩལ་མོར་ཐོད་གྱི་རྒྱལ་ན་ཡོད་པའི་ཁིན་ཆའམ་ཁེམ་ཁེམ་ཆེ་(ཐེམ་ཐེམ་ཆེ་)

མིག་སྒྲོ་སྒྲ་དམར། དབྱར་ཉི་འོ་པོའི་དུས་སུ་མཆཛ་ཤིན་ཏུ་བྱང་བར་གྲགས་
 པ་ནས་བཟུང་། བར་དང་སྟོའི་མྱིང་ཕན་ཀའི་ལ། མན་ཟུ། ཟུ་མཆོའི་མྱིང་།
 ཞིས་ཤེན། ཏུའུ་པང་། སི་ཡན་ལ། སི་ཡམ་སྟགས་དང་། ཏུཔ་རོས་ཟུགས་
 གྱི་ཕྱེད་ཁ་ཆེའི་མཐའ་མཆམས་བར་དུ་ཡོད། ཟུལ་ནང་དུ་མཁར་སྟང་ལ་ཡང་།
 ཟུ་རིམ་པའི་མཁར་བཟུ་དང་དུག་ཏུ་རེ་དགུ། གཏུ་རིམ་པའི་མཁར་འབྲིང་བ་
 ཉིས་བཟུ་བཞི་བཟུ། བིན་རིམ་པའི་མཁར་རྒྱང་བ་སུམ་བཟུ་དགུ་བཟུ་གོ་བཟུད།
 ཟུའི་རིམ་པའི་མཁར་རྒྱང་བ་ཆེག་སྟོང་བཟུ་དང་དུག་ཏུ་རེ་ལ། ཕྱི་སྒྲོན་ཆེ་རྒྱང་
 བཅོམས་ཉིས་སྟོང་བདུན་བཟུ་སུམ་ཏུ། བར་སྟོན་བཟུ་དང་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་
 བཅས་ཡོད་པར་བཤད།

(༡༠༡) ཅི་དཔེན་ལོ་བཟུ་གསུམ་པ། གྱི་ཡོན་ལོ་བཟུ་གསུམ་པ་བོད་གྱི་
 རབ་བྱུང་ལ་པའི་མེ་བྱི་ཟླ་མོ་ ༡༡༧༤ ལོ་ནི། ཡོན་ཟུལ་རབས་གྱི་གོང་མ་ཐའི་
 རྩུ་རུ་བི་ལི་སེ་ཆེན་ཉན་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་ནས་སྲིད་པོའི་མིང་གྱི་ཡོན་
 ཟེར་བ་བཅགས་པའི་ལོ་བཟུ་གསུམ་པ་ཡིན།

(༡༠༢) ཟན་ཆེའི་རྒྱལ་ཁོ་གཡིའུ་རྒ། སུང་སྟོ་མའི་རྒྱལ་རབས་གྱི་རྒྱལ་པོ་
 བ་མ་སྤྱིའི་སྤང་པིང་ལ་ཟེར། གོང་གི་མཆན་རྟགས་ཡང་ ༡༢༥༥ ལ་གཟིགས།

(༡༠༣) ཏོར་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་ལ་ཏའི་དཔེན། བོད་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སྟོན་སྟག་
 པོའི་རྒྱལ་ཁམས་ལ་ཏོར་ཟེར་ཞིང་། ལོ་རྒྱུས་སྟོན་རྒྱ་ཡོན་ཕྱེ་ཆེན་པོ་ཡོན་གྱི་རྒྱལ་
 རབས་ཟེར། བོད་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སྟོན་སྟག་པོ་ཟེར་བ་སྐབས་རེ་པར་སྟག་ (སོ་སི་
 དེང་སང་གི་དབྱི་ལང་) ལ་རོས་འཛིན་དགོས་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་པས་དུས་
 སྐབས་སོ་སོའི་གནས་ཚུལ་དང་རྒྱུར་ཤེས་པ་དགོས། སྟག་ཡུལ། ཟླུར་ཚུགས་
 འདྲའི་སྟག་པོའི་ཚུགས་གཏོགས་ལ། མོང་གོལ་གྱི་ཚུགས་སུ་ཨོའུ་རྟོད་དང་།
 ཟུའི་རྒྱར་ཆེད་དང་བོད་གྱི་ཤིང་ཡུ་བྱར་དང་། རྟོ་མོན་གྱི་ཉ་སྟག་བྱ་རྟོད་དང་།
 ཨོ་རྟོ་སྤྱིའི་ཚུགས་གཏོགས་ལ། བི་བ་ཉི་བཅས་ཡོད་པ། དེའི་ནང་ནས་མོང་
 གོལ། ཏལ་ཏ། ཨོའུ་རྟོད་གསུམ་གྱི་ནང་གི་མོང་གོལ་ལ་ཆ་ཉར་ཆོ་པ་བཟུད།

ཨོ་རྩ་སྐྱོ་ཆོ་པ་རྒྱག་གམ་བདུན། ཐུ་མེད་ཆོ་པ་གཉིས། ཏུར་པེན་ཁྲ་ཁེད་ཆོ་པ་
གཅིག ལྷ་རད་ཆོ་པ་གསུམ། མེད་མེད་གན་ཆོ་པ་གཅིག ལ་པ་ཀྱ་ཆོ་པ་བཞི།
སུའུ་ཉིད་ཆོ་པ་གཉིས། ཏུའི་ཆེད་ཆོ་པ་གཉིས། ལྷ་ཏུ་ཐུ་ཆེན་ཆོ་པ་གཉིས། ཅ་
རྩ་ཆོ་པ་གཉིས། བྱི་མན་དང་། ལྷ་ཏན་ཆོ་པ་རེ་རེ། ཨོང་ཉྩ་ཆོ་པ་གཉིས།
ཆོ་རྩར་ཏལ་ཏ་ཆོ་པ་གཅིག སྤུ་རིད་ཆོ་པ་གཉིས། ཁེ་མིག་ཐེན་ཆོ་པ་གཅིག
ལ་ཏུ་རྩར་ཆེད་ཆོ་པ་གཅིག ཏུའི་ནང་རྩར་ཆེན་ཆོ་པ་བཅུ། གཡོན་གྱི་ཐུ་མེད་
ཆོ་པ་གཅིག ཐེན་ཤོང་ཅེན་ཏར་ཆེན་ཆོ་པ་གཅིག ཏར་ཆེན་ཆོ་པ་གསུམ་
བཅས་ཆོ་ཆེན་ཞེ་དག། ཆོགས་འབྲས་རྒྱག་ ཏལ་ཏ་ལ་ཐེ་བཞི་ཆོ་བདུན།
ཨོའུ་རྩ་ལ། བར་གྲུད་བྱ་རད་དང་། ཉྩ་བྱ་བྱང་དང་། ཉྩ་ལྷ་ཉྩ་ཐོར་
ཉྩ་དང་། ཏུར་ཐོད་རྒྱན་གར་ཐེ་ཆོ་བཞི་ཡོད་ཅིང་། (ལ་ལས་ཐུ་མ་གཉིས་
གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་ཨོའུ་ལིང་བྱར་བྱ་བྱང་ཐེ་གཅིག་ལ་བགྲང་པའི་བཞི་བྱེད་པའང་
ཡོད) དེ་སོ་སོའི་ནང་ཆོན་ལ་བྱས་མི་འདྲ་བ་མིན་ཏུ་མང་ངོ་། །

(༡༠༥) མི་ཉག་གི་ཡུལ། (མིས་ཞ་) དཔའ་མོ་གཙུག་ལག་ཐེང་བས་
བཙམས་པའི་«ཆོས་འབྲུང་མཁས་པའི་དགའ་ཕྱོན་»ལེ་ཆོན་[མ]པར། མི་
ཉག་གི་ལོ་རྒྱུས་སུ་ཤར་ན་རྒྱ་ནག་ ཕྱོ་ན་འཇར་། ཏུབ་ན་ཐོད། བྱང་རྩར་གྱིས་
བཅད་པའི་དབྱས་ནི་མི་ཉག་གི་རྒྱལ་ཁམས་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་དེང་སང་ཉན་
པ། ཀན་སུའུ་ ཉིང་ལྷ་བཅས་ཀྱི་ཏུབ་བྱང་དང་མཆོ་ཕྱོན་གྱི་ཤར་བྱང་། ནང་
སྐག་གི་དུམ་བྱ་ཏུང་ཟད་བཅས་ཚུད་པའི་ས་ཁུལ་ལ་ཟེར། ཐུར་ས་ཁུལ་དེའི་
ཉིང་ལྷ་དཔེན་ཐོན་བྱ་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༣༥ - ༡༡༣༦ བར་ལོ་རྩ་དགུ་བཅུ་ཐམ་པའི་
རིང་མིས་ལྷ་ཕྱེ། ཐོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མི་ཉག་རྒྱལ་ཁབ་ཟེར་བ་དེ་ཆགས་
ཡུལ་ཡིན། འདི་འཕྲོ་ས་མཆོན་ཏྲགས་ཡང་(༡༠༥) པར་གཟིགས།

(༡༠༦) བྱང་རྩས། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཡོངས་གཅིག་ལྷུར་མ་
བྱས་ཤོང་རྩར་རྒྱལ་པོ་མི་རབས་གསུམ་པ་ཐའི་ཚུང་ཨོ་གོ་ཉའི་ཁྲི་ལོ་བདུན་པ་
ཤིང་ཡུག་སྤྱི་ལོ་ ༡༡༣༥ ལོར་ཉེ་ལོན་ (དེང་སང་མོང་གོ་ལ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་

ཀྱལ་ཁབ་གྱི་ཀྱལ་ས་ལྷུ་ལ་ན་པུ་མོ་འི་ཕྱི་རུ་བ་ཡིས་ཏུན་གཙང་པོ་འི་ཕྱོད་རྒྱུད་ཡན་
 ཏར་ཉེ་མིན། ལ་ཀྱལ་ས་བྱས། དེ་རྗེས་སྤུ་རུ་པི་མི་མེ་ཆེན་ཏན་གྱིས་ཀྱལ་པོ་བྱས་
 བས་ཀྱི་ཡོན་ཁྲི་ལོ་བརྒྱད་པ་ལྷག་ས་ལྷག་གྱི་མོ་༡༩༧༡ལོར་ཀྱལ་ས་པོ་ཅིན་རུ་
 གྲོས་པ་བསྐྱུ་ཉེ་མིན་ཡོན་ལྷན་པོ་འི་རུ་ལུ་ཡོན་པོ་འི་རྒྱ་ཞེས་མིང་བརྒྱུར་བྱས་ཤིང་།
 དེ་རྗེས་ཡང་། ཉེ་ཉིད་ལྷུ་ཚུང་ཡོན་རྒྱ་དང་། མིན་པོ་མོག་ས་སྤུ་མིང་བརྒྱུར་
 བྱས་ཉེ་དེ་ནས་བརྒྱུར་ཀྱལ་ས་ལྷུང་པོས་ཞེས་མིང་ཆོག་ས། ཡོན་ཀྱལ་རབས་མོར་
 རྗེས་མོང་མ་མོ་གེ་ལྟ་ཐེད་ལྷུར་ས་གནས་དེར་ཤོས་ནས་ཆིང་ཀྱལ་རབས་མ་
 བཅུག་ས་བར་རུ་ཀྱལ་རྒྱུད་ལྷག་འཕྲོ་རྒྱམས་གྱི་མིན་དབང་བརྒྱུད་ལྷུ་ཡིན།

(༡༩༧) འགའི། མི་ཉག་ལྷུ་ལྱི་ལྷུ་ཡིས་ལ་པོ་དྲ་གྱི་མོ་རྒྱས་ཆོག་
 འགའ་དང་རྒྱ་ཡང་ཐེར་ཤོས་ཡོད།

(༡༩༨) གཤི་རྒྱ་ཀྱལ་པོ། མི་ཉག་ཀྱལ་པོ། ཤིས་ལྷ་ཀྱལ་པོ་འི་མི་རབས་
 དང་པོ་ཅིང་ཚུང་ནང་ཤོར་འཕ། ཡོངས་ལྷག་ས་སྤུ་མི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཐེར་ཞིང་།
 འདི་འི་མེས་པོ་ནི་མི་མི་ཤོར་ཐེར་བ་ཞིག་གིས་ཏར་ཞང་རིགས་རྒྱུད་ཆོ་པ་ཁག་
 གཅིག་རྒྱུར་བྱས་ཤིང་། རྗེས་སྤུ་ཐང་ཀྱལ་རབས་ཀྱི་ཁྱོན་པོ་འི་ལས་སྤུ་ལྷག་ས་ཉེ་
 ཞབས་འདེགས་ལེགས་པོ་བྱུང་བས་རུ་བ་ལྷག་ས་ས་ཁྲལ་རྒྱུང་བའི་དཔོན་པོར་
 བརྗེས་ཆོག ཐང་མོང་མའི་རུས་རྒྱུད་ཁོངས་སྤུ་བཞག་ནས་རུས་མིང་མི་ཞེས་
 པར་བརྒྱུར། དེས་དབང་བརྒྱུར་བྱས་པའི་ས་ཁྲལ་ལ་མི་ལྷུ་ཞེས་བྱུང་འདྲ་
 (འདི་ཡོངས་ལྷག་ས་ཀྱི་མི་ལྷུ་དེ་མིན། དེ་ནི་དེར་སངས་གི་ཤིན་ཙང་ལ་གོ་
 དགོས།) ཐང་ཀྱལ་རབས་ཉམས་རྗེས་མི་མི་ཤོར་གི་ཡང་ཆ་མེ་ཅིས་ཅན་དང་།
 མི་ཉེ་མིང་གཉིས་ཀྱིས་ཐུ་རྗེས་སྤུ་ཐང་ཀྱལ་རབས་དང་མེད་ཀྱལ་རབས་ཀྱི་ཁྱོན་
 ཆེན་བྱས། ཏར་ཞང་མི་རིགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་། རིག་གནས་གང་ཅིར་
 ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་། ལྷུར་རིན་ཚུང་ཀྱལ་པོ་འི་ཅིང་ཡོ་ལྷུ་ཁྲི་ལོ་ལྷུ་པ་ས་རྒྱག་གྱི་
 མོ་༡༩༩༢ལོར་ཁྱོན་པོ་འི་ཉེ་མིང་གི་ཆ་མོ་ཁྱོན་པོ་འི་ཡོན་ཏན་ཞེས་པས་པོ་མོག་
 བྱས་ཉེ་རང་ཞིང་ཀྱལ་པོ་བྱས་པའི་ཀྱལ་རབས་ཀྱི་མིང་ལ་རྒྱ་ཞེ་ཆེན་པོ་ཞེ་ཀྱལ་

རབས་ཟེར་ཞིང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མི་ཉག་རྒྱལ་རབས་ཟེར། རྒྱལ་ས་ནི།
 འིན་ཅིང་། (དེར་སང་གི་ཉིང་ལྷ་རྒྱུ་འཕྲེ་རིགས་རང་རྒྱུང་རྒྱུང་ས་དཔྱིན་ཁོན་) ཡིན་
 ཞིང་། རྒྱལ་རབས་དེར་རྒྱལ་པོ་མི་རབས་དགུ་ཡུང་བའི་རྒྱལ་མིང་ནི་ལོ་ཡིན་ལ་
 ལྷ་ལོ་ ༡༠༩༥ - ༡༡༩༥ བར་ལོ་རྒྱུ་དང་དགུ་བརྒྱུ་འཕྲེ་རིང་སྤྱོད་དབང་
 བཟུང་མཐར། བོད་ཀྱི་རབས་ཡུང་བཞི་པའི་མེ་མག་ལྷ་ལོ་ ༡༡༩༥ ལོར་ཡོན་རྒྱལ་
 རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་པོ་ཤིང་གིར་ཉན་གྱིས་དམག་དྲངས་ཏེ་གཏོར་མམ་བཏར་
 བ་ཡིན། མི་ཉག་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རྒྱུར་འགའ་ཞིག་དཔལ་ལོ་གཙུག་
 ལག་སྤོང་བས་བཅུ་མས་པའི་«ཆོས་འབྱུང་མཁམ་པའི་དགའ་སྟོན་» ལྷ་ལོ་ཆན་
 [མ] པར་གསལ།

(༡༠༩) སི་ཙོ་འུ་མཚ། ཉེ་འོ་ལོ་ལྷ། (迦乐山) བོད་སྐད་དུ་སེམས་
 བྱག་པའི་རི་བོ་ཞེས་ཟེར་བའི་རྟོན་ཡིན་པར་དེབ་ཐེར་འདིའི་ནང་བཤད།

(༡༡༠) རྟོར་རྒྱལ་བུ་ཤོ་དན། ཡོན་མའི་རྩུང་ཨོ་ཤོ་ཉེ་འོ་ལྷ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱང་
 བ་ཡིན། མེ་ལྷག་ལོ་པ་རང་ལོ་ཉེར་དགུ་འི་ཐོག་རབས་ཡུང་བཞི་པའི་ཤིང་ན་ལྷ་ལོ་
 ༡༡༩༥ ལོར་ནས་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་རིང་སྤྱོད་དབང་བཟུང་། འདིས་སྤྱོད་དབང་
 བཟུང་བའི་ལྷ་ལོ་མཛོ་ནད་ཀྱིས་ཟིན། འདིའི་ཁྲི་ལོ་རྒྱག་པ་ས་མག་ལྷ་ལོ་
 ༡༡༩༥ ལོར། ས་སྐྱ། སག་གྲ། འབྲི་གྲང་། ཆོལ་པ། ལྷག་ལྷང་བཅས་ནས་
 རྟོར་རྒྱལ་པོ་སོ་སོར་མགོ་བཏགས་ནས། འབྲི་གྲང་པ་དང་། གཙང་མགྲར་མོ་
 བས་མོང་མོལ་ཏན། ས་སྐྱ་བ་དང་ལྷ་ལྷེ་གཞུང་པ་བཅས་ཀྱིས་གོ་དན། ཆོལ་
 པས་སེ་ཆེན་ཏན། སག་གྲ། གཡའ་བཟང་། ཐང་པོ་ཆེ་པ་བཅས་ཀྱིས་རྒྱ་ལའི་
 རྒྱ། ལྷག་ལྷང་པས་ཨ་རི་པོ་ག་བཅས་ལ་མགོ་བཏགས། དེའི་ལྷ་ལོ་རབས་ཡུང་
 བཞི་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་ལོ་ ༡༡༩༥ ལོར་རྒྱོན་པོ་དོར་ན་ནག་པོས་ལྷེ་ཁྲིད་པའི་
 དམག་དཔུང་བོད་དུ་བཏར་། མདོ་སྟོད། མདོ་ཐང་། སྐག་རྒྱ་ཁ་རྒྱམས་ལྷ་
 བོད་མི་མཐོང་ཆད་གསོད་པ་དང་། རྒྱལ་རྒྱ་ཁང་མེས་བསྐྱེགས། ར་སྤོང་ལ་
 ཡང་གནོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས། ལྷག་ལྷང་རྒྱགས་པས་བསྐྱེབས་ནས་མ་མཐོང་།

ལྷ་པ་རབ་རྒྱ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཙམ་བསད། འབྲི་བྱུང་སྒྲུན་སྒྲ་གཤམ་པ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་རྫོང་ཆར་བབས་པས་འབྲི་བྱུང་པར་མ་གནོད། རྟོར་གྱི་མཆོད་གནས་ལ་མེབས་དགོས་ལབ་ཀྱང་ཁོ་རང་མ་མེབས་པར་ས་སྒྲུ་པར་ཆེན་གདན་དྲངས་དགོས་ཞེས་མངགས་པ་བཞིན། རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་འབྲུག་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ལོར་ས་པར་དགྲུང་ལོ་རེ་གསུམ། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་དགྲུང་ལོ་བཅུ། རྒྱ་ནག་དགྲུང་ལོ་བཅུད་ལ་སླེབས་པ་བཅས་ཁྲ་དཔོན་གསུམ་ཀ་རྟོར་ཡུལ་དུ་མེབས་ནས། སྤྱི་ལོ་ཤིང་སྤྱུལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ལོ་ལ་བྱང་རོས་མཁར་དུ་འཕྱོར། གོན་ན་གྱིས་ཐུགས་འབྱུང་མ་བྱས་པར་སྒྲན་བཅས་བྱེད་དུ་བཅུག་པས་རྒྱལ་པོ་ནད་ལས་ཐར། ས་པར་ལ་གནམ་མཆོད་པའི་རྒྱན་འགྲོ་བྱེད་ཀྱང་ཆོས་མ་ཞུས། ད་དུང་ཆོད་ལྷ་ཆོད་བགམ་སྒྲ་ཆོགས་བྱས། རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྷགས་ཕག་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ལོར། ས་པར་འདས། དེ་རྗེས་གོ་དན་གྱི་སྒྲོན་པོ། རྟོར་ཆེ་ཉས་ལྷ་ཁྱིད་པའི་དམག་པོད་དུ་བཏར་ནས་པོད་དུ་མ་འཕྱོར་གོང་གོ་དན་ཁོ་རང་འདས། དེའི་སྤྱི་ལོ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཚུ་བྱི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ལོ་གོ་དན་གྱིས་བཏར་བའི་རྟོར་དམག་པོད་དུ་འཕྱོར་ཉེ་མོན་མཁར་མགོན་པོ་གདོང་བཅོམ་ནས་མི་བྲངས་མེད་བསད། རྒྱལ་ཆ་དང་རྫོང་འབེར་བཞོངས་(འདིར་འགའ་ཞིག་གིས་གོ་ཡུག་དང་གོ་དན་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་རོས་ཤིང་ཐ་ལའི་རྒྱལ་པོ་མ་གཏོགས་བྱས་མེད་ཟེར་མཁན་ཡང་འདུག)།

(༡༩༧༧)གོ་ཡུག་རྒྱལ་པོ། གོ་ཡུག་(རིང་ཚུར་གིང་མིང་མིང་)ཤིང་སྤང་ལོ་པ་རང་ལོ་ཉེར་དགུའི་ཆོག་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཚུ་རྒྱལ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ལོར་ཁྲ་བྱུག་རིང་སྤྱིད་དབང་བསྐྱེད་ནས་འདས།

(༡༩༧༩)མོང་གོལ་གན། (མོང་གོལ་ཉན་)(མུང་ཁེ་ཡང་ཟེར་)མེ་ལོས་ལོ་པ་རང་ལོ་ཞེ་དྲུག་པའི་ཆོག་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཚུ་བྱི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ལོ་ནས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་ཡུག་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ལོ་བར་ལོ་བཅུད་རིང་སྤྱིད་དབང་བཟུང་། རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་ལོས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ལོར། ཀམ་པ་ཞི་གདན་

དྲངས། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་ལྷག་ལྷི་ལོ་ ༡༣༥༧ལོར་མོང་ཤོལ་ཉན་འདས།

(༡༡༣) **ཇི་ཁིག་ཐེ་ཐུར།** (ཐེ་ཐུར་ཨོལ་ར་ཏུ) ལུ་ལུ་ཐེ་ཐུར་(ཆིང་ཅུང་ཀུང་ཁེ་འོ་ཏུ) ཤིང་ལྷང་ལོ་པ། རང་ལོ་ལུ་མ་ཏུ་པ། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་ཀླུ་ལོ་ ༡༣༧༧ - རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་ལྷག་བར་(དཔེན་ཅིང་ལོ་གཉིས་ཉི་ཉིང་ལོ་བཅུ་གཅིག་བཅས་) ལོ་བཅུ་གསུམ་རིང་གི་དབང་བཟུང་། མིང་ལ་ཨོལ་ཅེའི་ལུ་ཐེར། འདིའི་དུས་ལུ་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་རྒྱ་ལོད་ཟེར་གདན་དྲངས་ནས། ལུང་ས་རྒྱ་པར་ཆེན་གྱིས་བཅོས་གནང་བའི་སོག་ཡིག་ལ་ཡི་གེ་ར་མ་ཅན་མང་པོ་ཁ་ལྷོན་བརྒྱབ་ལྟེ་སོག་ཡིག་སོག་ནས་ཆོས་ལྷགས་ཀྱི་ནང་དོན་ལྟན་ལུབ་པ་བཅོས། ཤར་པ་འཇམ་དབྱངས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆན་ལྷ་མར་བཞེན། རྒྱལ་ཐམ་མེ་འཕྱར་གཡུང་དྲུང་ཡང་ལག་དུ་འཕྱོར།

(༡༡༤) **དཔེན་ཅིང་ལོ་གཉིས།** (ཡོན་ཀེན་ལོ་གཉིས་) ཡོན་ཀེན་ནི་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཤོང་མ་ལུག་ཐེ་ཐུར་ཀྱི་ཁྱི་ལོའི་མིང་ཡིན། (རྒྱ་ཡིག་གི་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟ། རྒྱལ་པོ་འདིའི་ཡོན་ཀེན་གྱི་དུས་ལྷན་མ་ཡིན་པར་བཤད་) ཡོན་ཀེན་ལོ་དང་པོ་ནི་ལོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་ལྷག་ལྷི་ལོ་ ༡༣༧༥ལོ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལོ་ལོ་རྒྱུན་ལོ་གཉིས་ཡོད།

(༡༡༥) **ཏཱ་ཏེ་ལོ་བཅུ་གཅིག་** (ཏཱ་ཏེ་ལོ་བཅུ་གཅིག་) ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཤོང་མ་ལུག་ཐེ་ཐུར་ཨོལ་ར་ཏུ་ལུང་ལོ་ཐེ་ཐུར་མའི་མིང་ལྟེ། ཏཱ་ཏེ་ལོ་དང་པོ་ནི་ལོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་ལྷག་ལྷི་ལོ་ ༡༣༧༧ལོ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལོ་ལོ་རྒྱུན་ལོ་བཅུ་གཅིག་ཡོད།

(༡༡༦) **ཏཱ་ཏེ་ཤན་གྲུ་ལྷག་རྒྱལ་པོ།** (海山曲律汗) (ལུ་ཅུང་ལན་ཏི་ཏུ) ལྷགས་རྒྱལ་ལོ་པ། རང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་ལྟེང་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་ལྷག་ལྷི་ལོ་ ༡༣༠༥ - རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྷགས་པག་ལྷི་ལོ་ ༡༣༡༧བར་(ཅི་ཏེའི་) ལོ་བཞི་གི་དབང་བཟུང་། ལུ་ལྷག་ཉན་ཞེས་ཟེར། འདིས་ས་རྒྱ་ཆོས་རྒྱ་ལོད་ཟེར་ལོ་བཀའ་འཕྱར་སོག་སྐད་སོག་རྒྱུར་དུ་བཅུག རང་ལོ་སོ་གཅིག་པ་རབ་

བྱང་ལྷ་པོའི་ལྷགས་པག་སྤྱི་ལོ་ ༡༣༡༡ ལོར་འདས།

(༡༣༡) ཅི་ཏའི་ལོ་བཞི། (གི་རྒྱ་ལོ་བཞི་) ཡོན་ཀྲུལ་རབས་ཀྱི་ཤོང་མ་ཉེ་
དུན་ཁུལ་གྱི་ཀྲུལ་པོའི་སྤྱི་ལོ་མིང་ལ་གི་རྒྱ་ཟེར་ཞིང་། རབ་བྱང་ལྷ་པོའི་ས་
སྤྱི་ལོ་ ༡༣༡༣ - ལོ་བཞི་བར་ཡིན།

(༡༣༢) ཡ་ཡུ་པར་པ་ཏ་བྱ་ཡིན་བྱ། (ཅིང་ཅུང་ཁིན་ཁིའུ་) ཤིང་བྱ་ལོ་
པ། རང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་ལ་སྤོབས་པ་རབ་བྱང་ལྷ་པོའི་ཆུ་བྱི་སྤྱི་ལོ་ ༡༣༡༣ ལོ་
ནས་རབ་བྱང་ལྷ་པོའི་ལྷགས་སྤྱི་ལོ་ ༡༣༡༠ བར་རྟེན་ཁིང་ལོ་གཉིས། བོན་
བེའུ་ལོ་བརྒྱན་བཅས་ལོ་དག་རིང་སྤྱི་ལོ་བཟུང་། མིང་ལ་བྱ་ཡུ་ལྷ་ཟེར།
འདིས་འཇམ་དགག་པ་པལ་གདན་བྱངས་ཤིང་། འདིའི་རིང་ལ་སྤྱི་ལོ་ཐང་གི་
བཀའ་འཁྱུར་དང་བསྟན་འཁྱུར་བྱང་། རང་ལོ་སོ་དྲུག་པ་ལ་འདས།

(༡༣༣) རྟེན་ཁིང་ལོ་གཉིས། (རྟེན་ཆིང་ལོ་གཉིས་) ཡོན་ཀྲུལ་རབས་
ཀྱི་ཤོང་མ་ཡ་ཡུར་པར་པ་ཏ་བྱ་ལྷ་ཟེར་གྱི་ཀྲུལ་པོའི་སྤྱི་ལོ་མིང་ལ་རྟེན་
ཆིང་ཟེར་ཞིང་ཐོད་ཀྱི་རབ་བྱང་ལྷ་པོའི་ཆུ་བྱི་སྤྱི་ལོ་ ༡༣༡༣ ནས་ལོ་གཉིས་བར་
ཡིན།

(༡༣༤) སྤོན་ཐེའུ་ལོ་བརྒྱན། (ཡོན་ཡེའུ་) འདི་དེབ་ཐེར་དམར་པོ་
དབྱེ་མེད་ནས་དབྱེ་ཅན་བྱ་བའུ་འབྱེད་སྐབས་ཡིག་མཐན་གྱིས་ཡ་ཡིག་དང་པ་
ཡིག་ས་མཁོ་ཅན་(ཡ - སྤོ) གཉིས་རྟོར་ནས་འདི་ལྷ་མོས་པ་ལས་དོན་བྱ་
ཡོན་ཡེའུ་ཞེས་པ་ཡོན་ཀྲུལ་རབས་ཀྱི་ཤོང་མ་ཡ་ཡུར་པར་པ་ཏ་བྱ་ལྷ་ཟེར་སྤྱི་
ལོ་ཐེས་མའི་མིང་ལྟེ། རབ་བྱང་ལྷ་པོའི་ཤིང་སྤྱི་ལོ་ ༡༣༡༤ - ལོ་བརྒྱན་
བར་ཡིན།

(༡༣༥) སི་ཏི་པ་ལ་གཡིང་རྒྱང་གི་གན་ཀྲུལ་ལོ། (དབྱིང་ཅུང་ཡིང་
ཁིའུ་) ཆུ་ཡོས་ལོ་པ། རང་ལོ་བརྒྱད་ཀྱི་པ་(རབ་བྱང་ལྷ་པོའི་ལྷགས་བྱ་སྤྱི་ལོ་
༡༣༡༥ - རབ་བྱང་ལྷ་པོའི་ཆུ་པག་སྤྱི་ལོ་ ༡༣༡༣ བར་(ཅི་ཅིང་) ལོ་དག་སྤྱི་
ལོ་མིང་སྤྱི་ལོ་བཟུང་། མིང་ལ་གེ་གེན་ཏན་ཟེར། ཀྲུལ་པོ་སྤོན་པ་ནས་

ཀྱིས་ཞུ་གོས་ཅམ་སོག་ལྷགས་སོར་བཞག་ཡོད་པ་ལ་འདིས་ཆས་རིལ་པོ་རྒྱ་ནག་གི་ཆས་སུ་བསྐྱར། རང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པ་ལ་འདས།

(༡༩༩) ཅི་ཅིང་ལོ་གསུམ། (ཀྱི་ཀྱིང་ལོ་གསུམ་) ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་སི་རྟི་པ་ལ་ཀེ་ཀེན་ཏན་གྱི་སྲིད་ལོའི་མིང་ཀྱི་ཀྱིང་ཟེར་ཞིང་། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྷགས་བུ་སྟེ་ལོ་༡༩༩༩ནས་ལོ་བཞིའི་བར་ཡིན།

(༡༩༩) ཡེ་སྤན་ཐི་ཕྱར་ཅིང་དབང་། རྒྱ་ཡོས་ལོ་པ་རང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་བུ་སྟེ་ལོ་༡༩༩༠ - རབ་བྱུང་རྩ་ག་པའི་ས་འབྲུག་བར་(ཉའི་ཉིང་ལོ་བཞི། ཅི་རྟོང་ལོ་གཅིག་བཅས་) ལོ་ལྔ་སྲིད་བཟུང་། མིང་ལ་ཐའེ་ཉིང་རྒྱལ་པོ་ཟེར། རང་ལོ་ཉེར་རྩ་ག་ལ་འདས།

(༡༩༩) ཉའི་ཉིང་ལོ་བཞི། (ཐའེ་ཉིང་ལོ་བཞི་) ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཡེ་སྤན་ཐའེ་ཕྱར་གྱི་སྲིད་ལོའི་མིང་ཐོན་མ་ལ་ཐའེ་ཉིང་ཟེར་ཞིང་། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་བུ་སྟེ་ལོ་༡༩༩༠ནས་ལོ་བཞི་བར་ཡིན།

(༡༩༩) ཅི་རྟོང་ལོ་གཅིག (ཀྱི་རྟོང་) ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཡེ་སྤན་ཐའེ་ཕྱར་གྱི་སྲིད་ལོ་རྩེ་མའི་མིང་ལ་ཀྱི་རྟོང་ཟེར་ཞིང་། རབ་བྱུང་རྩ་ག་པའི་ས་འབྲུག་སྟེ་ལོ་༡༩༩༡ལོའི་ལོ་རྩྱུ་བཟུང་། མིང་ལ་ཐའེ་ཉིང་རྒྱལ་པོ་ཟེར།

(༡༩༩) ར་རྩི་ཡག (རིན་ཆེན་འཕགས་) ལྷགས་བུ་ལོ་པ་རང་ལོ་སྤམ་ཅུར་སླེབས་པ་རབ་བྱུང་རྩ་ག་པའི་ས་རྒྱལ་སྟེ་ལོ་༡༩༩༢ལོར་སྲིད་བཟུང་ཁྱང་། ཞག་བཞི་བརྒྱ་ལོན་ནས་འདས།

(༡༩༩) ཀྱ་ཤ་ལ་བྱ་རྩ་ག་རྒྱལ་པོ། (ཀོ་ས་ལོ་མིང་ཅུང་) ཤིང་ལྷལ་ལོ་པ་རང་ལོ་ཉེར་ལྔ་རྩེབས་པ། རབ་བྱུང་རྩ་ག་པའི་ས་རྒྱལ་སྟེ་ལོ་༡༩༩༣ལོ་དེར་སྲིད་དབང་བཟུང་ཡང་། ཞག་ལྔ་བརྒྱ་ལོན་ནས་འདས།

(༡༩༩) སོག་ཐི་ཕྱར་འཇའ་ལ་བྱ་རྒྱལ་པོ། (སེན་ཅུང་) ཤིང་འབྲུག་ལོ་པ་རང་ལོ་ཉེར་རྩ་ག་ལ་སླེབས་པ། རབ་བྱུང་རྩ་ག་པའི་ས་རྒྱལ་སྟེ་ལོ་༡༩༩༤ལོའི་ལོ་མཇུག་ནས་རབ་བྱུང་རྩ་ག་པའི་རྒྱ་སྟེ་ལོ་སྟེ་ལོ་༡༩༩༩བར་ལོ་རྩྱུ་བཟུང་།

བཞི་པ་ཨིད་དཔར་བཟུང་ཞིང་། མིང་ལ་འཆའ་ཡ་ཐུ་བེར། འདིའི་ཨིད་ལ་
བཞི་པ་ལ་གསུམ་པ་རང་བྱུང་རྩོམ་གྱི་གནད་དྲངས། རང་ལོ་ཞེས་དགུ་ལ་འདས།

(༡༩༩) ཐོན་ལི་ལོ་གསུམ། (ཐོན་སྤྱོད་) ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ལོང་མ་
ཐུག་ཐེད་ཐུར་འཆའ་ཡ་ཐུའི་ཨིད་ལ་ཐོན་མའི་མིང་ལ་ཐོན་སྤྱོད་བེར་ཞིང་།
རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་འབྲུག་རྒྱུ་ལོ་༡༩༩༥ལོའི་ལོ་མཇུག་གི་རྒྱ་བཀ་ཤས་རིང་
ཡིན།

(༡༩༠) ཅི་བྱུན་ལོ་ལོ་གཉིས། (ཁྱི་བྱུན་) ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ལོང་མ་
ཐུག་ཐེད་ཐུར་འཆའ་ཡ་ཐུའི་ཨིད་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
ཐོན་སྤྱོད་བེར་ཞིང་། རབ་
བྱུང་དྲུག་པའི་ལྷགས་རྩ་རྒྱུ་ལོ་༡༩༩༠ལོའི་ལོ་མཇུག་ནས་ལོ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་རིང་
ཡིན།

(༡༩༡) རིན་ཆེན་དཔལ། མེ་སྟག་ལོ་པ། རང་ལོ་བདུན་ཐོག་སྟོབས་
པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་རྒྱ་བྱ་རྒྱུ་ལོ་༡༩༩༩ལོར་ཨིད་བཟུང་ཡང་རྒྱ་བཀ་ཅིག་ལོང་
ནས་འདས། དེ་ནས་རྒྱ་བ་དྲུག་རིང་སྟོན་ཆེན་ཞེས་ཐུར་བྱ་ཤིང་གིས་ཨིད་
བཟུང་།

(༡༩༢) ཞེལ་བྱི་ཐུར་བཅུ་གཉིས། (ཞེལ་ཐུར་བཅུ་གཉིས་) ཡོན་རྒྱལ་རབས་མི་
ཐོག་ཁ་ཤས་རིང་སྟོན་ཆེན་བྱེད་ཚུང་བཞིག

(༡༩༣) ཐོག་ཐོག་བྱི་ཐུར། (ཐུའི་ཐུན་ཐེད་ཐུར་) (ཐུའི་ཐུང་ཐུན་ཏང་
རྩི་) ས་རྩི་ལོ་པ། རང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལ་སྟོབས་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་རྒྱ་བྱ་རྒྱུ་ལོ་
༡༩༩༩ལོ་ - རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་ཞེལ་རྒྱུ་ལོ་༡༩༩༤བར་ལོ་སྟུང་ཐུང་ལོ་དྲུག་
རིང་ཨིད་བཟུང་། མིང་ལ་ཐུན་རྩིས་ལོ་དྲུག་ཐུ་བེར། རྒྱལ་ལོ་འདིས་ཀྱི་ཡོན་ཁྱི་
ལོ་བཞི་པ་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་ལོ་རྒྱུ་ལོ་༡༩༩༥ལོར་ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་ཀྱན་
དགའ་རྒྱལ་མཆན་མཆོད་གནས་སྟུག་དྲངས། འདིའི་ཁྱི་ལོ་རབ་བྱུང་དྲུག་
པའི་ཤིང་རྩ་རྒྱུ་ལོ་༡༩༩༥ལོ་རྒྱ་བྱུང་རྒྱལ་མཆན་ལ་ཏེའི་སྟེ་ཏེའི་སྟེ་
གནས་དང་། ཐོག་ཁྱི་རྩིས་བཅུ་གསུམ་གྱི་དབང་ཆ་རྒྱད། འདིར་«ཏོར་ཆོས་

འབུང་»དུ་རྒྱལ་པོ་འདིས་ས་སྐྱའི་ཐང་མ་ཉི་ལྗེ་ཀུན་དགའ་མོ་ཕྱོགས་གདན་དྲངས་
 པར་བཤད་པ་ནི། ཉི་ལྗེ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆན་ནམ། ཀུན་དགའ་མོ་ཕྱོགས་
 རྒྱལ་མཆན་ཡིན་ནམ་སྐམ་ལྗེ་ས་སྐྱའི་གདྲང་རབས་དང་བསྐྱར་དགོས། འདིའི་
 སྤྱིད་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་རྟུག་པའི་ས་ཁྱི་སྤྱི་ལོ་ ༡༣༥༥ ལོར་ཀམ་པ་རྩལ་
 པའི་རྡོ་རྗེ་གདན་དྲངས། འདི་སྐབས་རྒྱ་རྒྱ་ཞེས་པའི་རིགས་རྒྱད་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་
 སྤྱེས་པའི་བུ་རྒྱ་ལེ་ཟེར་བ་གཅིག་གཡོ་ལྷོ་ལ་མཁམ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་རྒྱལ་པོས་
 རྟོག་དཔྱད་མ་བྱས་པར་སྐོས་བཀལ་ཉི་ལྗེ་ཆེན་པོའི་དཔོན་པོར་བསྐོས་པ་དེས་རྒྱ་
 རག་གི་མི་ལྗེ་མང་པོ་མང་འཕྲོག་དུ་བསྐྱུས་ཤིང་། རྒྱལ་པོའི་ནང་སྐོན་སལ་ཆེ་བ་
 རྣམས་རྒྱལ་པོ་ལ་གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་ཁྲ་མ་བཅུག་ནས་རྒྱལ་པོ་དང་ཐག་རིང་དུ་
 བཏར། ནང་སྐོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཐོག་ཐ་རྟོ་ཐའི་ཅི་གསོད་དུ་བཅུག་མཐར་རབ་
 རྒྱང་རྟུག་པའི་ས་སྤེལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༣༤༥ ལོའི་ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ཆེས་ ༡༥ ཉིན་རྒྱལ་
 སྤྱིད་རྒྱ་མིང་ལ་ཤོར་ནས་ཁེ་རེ་ལུན་ལུ་རན་གྱི་འགམ་དུ་ཕྱོས། པར་རྟོ་ཐོ་ཞེས་
 པའི་མཁམ་བཞུགས། ལོ་རྩ་གསུམ་རིང་སོག་ཡུལ་ཙམ་གྱི་རྒྱལ་པོ་བྱས། རང་
 ལོ་རྩ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་རྟུག་པའི་ལྷགས་ཁྱི་ ༡༣༧༠ ལོར་འདས།

(༡༣༤) རྟོ་ལྷ་ལྷ་མཁམ། (རྟོ་ཏུ་ལེ་ཅིན་) ཐུར་ཅིན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་
 སྐབས་སུ་ལེ་ཅིན་ལ་ཀྱང་ཏུ་ཕྱོགས་ཁྱེར་ཟེར་ཞིང་། རྟོ་སུ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་
 ཞོང་མ་རྟུ་པི་ལེ་མེ་ཆེན་ཉན་གྱི་ཀྱི་ཡོན་ཁྱི་ལོ་བཞི་པར་ལེ་ཅིན་ཕྱོགས་ཁྱེར་གྱི་བྱང་
 བར་ནས་འཇུགས་སྐྱོན་ཕྱེད་འགོ་ཚུགས། ཀྱི་ཡོན་ཁྱི་ལོ་བརྒྱད་པ་ལྷགས་ལྷག་སྤྱི་
 ལོ་ ༡༣༧༡ ལོར་རྒྱལ་པོ་ལེ་ཅིན་དུ་སྤོས་ཏེ། དེའི་སྤྱི་ལོ་ལེ་ཅིན་ལ་རྟོ་ཏུ་མཁམ་
 ཞེས་མིང་བཏགས། རྟོ་སུ་མིང་རྒྱལ་རབས་དང་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་
 རིམ་བཞིན་འཇུགས་སྐྱོན་བྱས་ཏེ་ད་ལྟོ་རྒྱ་ཁྱོན་འདི་བྱུང་།

(༡༣༥) ཐོ་བྱང་ཆེན་པོར་ཤར་རྟོ། (ཐོ་བྱང་ཏུང་ཏུ་) ཡོན་རྒྱལ་
 རབས་ཀྱི་ཞོང་མ་རྟུ་པི་ལེ་མེ་ཆེན་ཉན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ལེ་ཅིན་དུ་མ་སྤོས་ཞོང་ཡོན་
 རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆིང་པ་ཤོད་སྐད་དུ་ཤར་རྟོ་ཟེར་བ་རྒྱ་སྐད་དུ་ཏུང་ཏུ་

ཐེང་ཞིང་། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཞོང་མ་ཡོན་ཤན་ཅང་མོང་གོལ་ཏན་གྱི་སྲིད་ལ་
 ཏུག་པ་ཁྱིམ་ ༡༩༥༤ ཡོར་རྒྱལ་ལྷན་རྒྱུ་ཤི་ལི་མེ་ཆེན་ཏན་གྱིས་ལུང་ན་ཉེ་ཐེང་
 པའི་རྒྱ་(དེང་ལང་ནང་སྐྱེས་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཀྱི་ཤར་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་འི་རྒྱ་
 ཞིག་) དེའི་བྱང་ཁོས་སྤྱོད་པ་ལྷན་པ་བྱུང་བ་དང་། རབ་བྱུང་དང་པོའི་
 ལྷན་སྤྱོད་ཁྱིམ་ ༡༩༤༠ ཡོར་རྒྱུ་ཤི་ལི་མེ་ཆེན་ཏན་གོང་མར་བསྐྱེས་། ཐོག་མར་
 ས་གནས་དེར་རྒྱལ་པོའི་སྲིད་དབང་བསྐྱར་བའི་མིང་ལ་ཁའེ་མིང་རྩ་ཐེང་པའི་
 མིང་བསྐྱར་བྱས་ཤིང་། རྩ་སྤྱོད་ལོ་བཞི་པར་རྒྱང་ཏུ་ལུང་ཞེས་མིང་བསྐྱར་
 བྱས་། རྒྱང་ཏུ་མཁར་གྱི་རྒྱ་ཁྱོན་ནི་ཆིང་གིར་ཏན་གྱིས་བཅུགས་པའི་རྒྱལ་ས་
 ཉེའ་མིན་ལས་ཆེ་ཞིང་། སྐབས་དེའི་ཤར་ཁྱིམ་རྒྱ་ཏུ་མཁར་(དེང་ལང་པེ་ཅིན་
 ཤར་ཁྱིམ་གྱི་བྱང་ཤར་ལྷན་) ལས་རྒྱང་ཅམ་ཞིག་ཡོད། དེ་ཆོན་པོད་ཏུ་མཆན་
 སྤྱོད་གཤམ་ཆེ་བའི་རྩར་ཐང་མཁན་ཆེན་མཆིམས་ནམ་མཁའ་གཤམ་སྐགས་
 ཡོན་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ཉོར་ཡུལ་ཏུ་ཐེབས་པའི་དགེ་བཤེས་མཁས་པ་འགའ་
 ཞིག་གིས་ཀྱང་ས་གནས་དེར་སྤྱོད་གཤམ་ཆེ་བའི་གཞུང་མང་པོ་བཅུམས་ཡོད་པ་
 གསུང་ཙམ་སོ་སོའི་མཁུག་བྱང་ཏུ་གསལ།

(༡༩༤) ཏི་ཕྱི་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཆན། འདི་ས་སྤྱིའི་རྩ་ཁང་སྤྱང་གི་
 གཏུང་རྒྱད་གས་སྤྱོད་པའི་ཏི་ཕྱི་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཆན་ལ་ཟེར། (རབ་བྱུང་
 ལ་པའི་ལྷན་སྤྱོད་ཁྱིམ་ ༡༩༢༠ - རབ་བྱུང་ཏུག་པའི་ས་ཁྱིམ་ ༡༩༥༤)
 དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་(རབ་བྱུང་ཏུག་པའི་ལྷན་སྤྱོད་ཁྱིམ་ ༡༩༩༢ ཡོར་)
 ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཞོང་མ་ལྷན་ཐེང་ལུར་གྱིས་གདན་དྲངས་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཏི་
 ཕྱིར་བཀྱར་ཞིང་། དེ་ནས་རིན་ཆེན་དཔལ་དང་བུའོ་ཀེན་ཐེང་ལུར་གྱི་ཡོན་
 ལྷན་ཁྱིམ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཁྱིམ་ ༡༩༥༤ ལོ་བར་རྒྱལ་པོ་མི་རབས་གསུམ་གྱིས་
 ཏི་ཕྱིར་བཀྱར་ནས་སོ་སྤྱོད་ཏུ་སྤྱོད་འདས་པ་ཡིན། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཆ་ས་སྤྱི་
 བདག་ཆེན་ཨ་མེས་དག་དབང་ཀྱན་དགའ་བསོད་ནམས་གྱིས་མཛད་པའི་«ས་
 སྤྱིའི་གཏུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛད་» རྟོག་གངས་ ༩༠༠ བ' ༤ - ༩༠༡ བ'

༡ བར་གསལ།

(༡༡༧) བྱིང་རྒྱ་ཡི་གེ་ནོར་(ཤར་རྟོ་) ཤོང་དུ་སྤང་།

(༡༡༨) དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆེས་ཆེ་བ། སངས་རྒྱལ་ལྷ་ཀྱུ་ལུ་ནེའི་
ཆེས་ཆེ་བ་བཞིའི་ནང་གི་གཅིག

(༡༡༩) བརྟན་པའི་མེ་རྩ་བསྐྱར་ས། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་བསྐྱར་
གསོ་བྱས་པ་ལྟེ། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཤོང་མ་ཐང་ལྷ་ཙུང་གི་རྩའི་ཁྲང་བྲི་ལོ་དང་
པོ་ལུགས་བྱ་སྤྱི་ལོ་ ༡༣༡ ལོར་རྒྱལ་པོ་སྐྱང་དར་མས་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་
བསྐྱབས་པ་ནས། ལུང་བྱང་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཤོང་མ་ལུང་ཐའི་ཙུང་གའོ་རྒྱལ་
ཀྱི་ཐའི་མིང་གི་ནོ་བྲི་ལོ་གསུམ་པ་ས་ལྷ་གསུ་ལོ་ ༡༧༥ ལོའི་བར་ལོ་གངས་བརྒྱ་
དང་ཞེ་བརྒྱད་འིང་པོད་དབུས་གཙང་དུ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མིང་ཅམ་མ་
གཏོགས་མ་ལུས་པར་ཐུར་ཞིང་། དེ་ནས་དབུས་གཙང་གི་མཁས་པ་མི་བཅུས་
མདོ་སྐད་ནས་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་བསྐྱར་གསོ་མཛད་པ་དེ་ལ་ཟེར།

(༡༢༠) གར་ལོག་ འདི་ལལ་ཆེར་བྱ་ཤིང་ཡུལ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ནམ་
སྐམ་སྐེ་དབྱང་པར་བྱ།

(༡༢༡) མདོ་སྐད། (ཨ་མདོ་) སྐད་མདོ་ཁམས་སྐང་གསུམ་གྱི་ནང་
ནས་མདོ་སྐད་ལ་གཡེར་མོ་ཐང་ཞེས་བཏགས་པ་ཁམས་གཅིག་ཏུ་བགྱངས་པ་
དེར་སང་ཨ་མདོ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་འབྲི་རྒྱའི་མེ་ལོ་ལུང་འིང་བཀལ་
བའི་བ་ཡན་ཏེ་འིང་ཤར་པོས་ཨ་ཆེན་གངས་རྒྱལ་གྱི་འིང་དང་། མདོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་
མིང་བཅོས་པའི་ས་མིང་ཞིག་ལྟེ། དེ་མན་ཆད་ལ་ཨ་མདོ་ཟེར།

(༡༢༢) ཨན་རྒྱུང་གནམ་རྫོང་། དེར་སང་དན་ཏིག་དཔོན་པ་ཆགས་
ཡུལ་གྱི་ས་གནས།

(༡༢༣) མཐོ་ཤིང་གི་རྩ་ཁང་། འོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སྐད་གསལ་ཡོད་
པའི་མངའ་འཛིས་ཀྱི་གའི་མཐོ་ཤིང་གསེར་གྱི་རྩ་ཁང་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། ལུང་རྒྱལ་
རབས་ཀྱི་ཤོང་མ་ལུང་ཐའི་ཙུང་གའོ་རྒྱལ་གྱི་ཏའོ་བྲི་ལོ་གཉིས་པ་མེ་སྤེལ་སྤྱི་ལོ་

༡༧༩ ལོར། མངའ་པོས་གུག་པོ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་སྒྲུ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་གྱིས་བཏབ་པ་པོ་
དཀོན་པ་ཞེས་སྟེ། རྩོམ་ཆེ་ལྷ་ཉི་ཤ་ཡང་དཀོན་པ་དེར་མེད་པས་ནས་པོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་
བའི་ན་ཆེན་བཟང་པོ་དཔྱད་པོ་བཟུད་ཅུ་ལྷ་སྒྲུ་མེད་པས་པ་དང་པན་ཚུན་ཞལ་
མཇལ་ཉེ་མདོ་རྒྱགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་གསུང་སྒྲིང་མང་པོ་གནང་ཞིང་། རྩོད་རྩེ་ལུ་
པ་ཆེ་ཉེ་མཇལ་པ་ཆེན་པོ་པོད་ན་བཅུགས་བཞིན་རྩེ་པོད་རྩེ་པོར་དཀོན་པ་མི་
འདུག་གསུངས་ཉེ་ཉེ་ཅང་གིས་རྒྱགས་མཇལ་པོ་ལྷ་སྒྲུ་། དཀོན་པ་དེར་མངའ་
པོས་གུག་པོ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་སྒྲུ་མེས་བཞེད་པ་པོ་པོར་མངས་ཆུས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་ཆེན་
མེན་རྩེ་མང་བཤོད། (དེར་སང་མངའ་པོས་ཀྱི་རྒྱས་ཆུ་མངའ་རྩོད་ཁོངས་ཆུ་
ཉེད་རྒྱས་མཆོ་ཞིང་གྲང་ཉེ་གནས་ལུ་ལ)

[illegible]

(१८५) ཆོ་རྒྱུ་ལེགས་པ་འདི་མེས་རབ། (ཆོ་ག་ལེགས་པ་འདི་མེས་རབ་)
 འདི་ཡང་མངའ་རིས་ཀྱི་གི་རྒྱལ་པོས་བྱིས་པ་མེས་རབ་ཆེ་བ་ནི་ཤུ་ཙུ་བུ་ན་
 བདམས་ནས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་མངས་ཀྱིས་ཆོས་ལུགས་སྒྲོ་བ་སྒྲོ་བ་ལྟར་བཅད་
 བའི་གྲས་ནས་མཁས་པས་གསུམ་མིག་ཡིན་ཞིང་། ཡོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོར་
 རྟགས་རལ་ཡིག་བརྒྱུར་གནང་མཁན་ཡོ་རྩེ་བ་རྒྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཆོ་པོ་རྗེ་ཨ་ཉི་ཤ་
 བོད་དུ་ཕྱེད་པ་རྗེས་ཁོང་གི་སྒྲོ་བ་མར་གྱུར། (འདིའི་འབྲུང་པ་ཡོད་དང་གསེགས་
 ཡོ་མ་རྟེན) ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཁོང་གི་མཆོད་ལ་རྟག་ལེགས་པ་འདི་མེས་རབ་ཞེས་
 ཟེར། རབ་གྱུར་དང་པོའི་མིང་ནྟག་སྟེ་མོ་ ༡༠༧༧ རོར་གསང་སྟེའི་དམོན་པ་
 བཅད།

[illegible]

(१८२) རྟེན་གྱི་ཐུང་ཏུ་རབ་ཏུ་ཐུང་། སྐལ་པ་དེ་རྟེན་ལ་དག་སྟོང་གི་
སྟོན་པ་ཡོད་པའི་ཐུང་པ་མེད་པའི་རྟེན་གྱིས་བྱུང་མཁའ་ལྷ་རྟེན་གྱི་ཐུང་ཏུ་རབ་
ཏུ་དག་གི་སྟོན་པ་མེན་པ་ལ་ཤེས།

(१८८) བཞེ་ཏ་མྱི་ཏི། (མྱི་ཏི་རྣམ་པ་གྱི་རྒྱུ་ལས་ལྷན་པ་བཞེ་ཏ་ཏ་ཅང་།
མཁས་པ་འི་སྒྲུབ་གསལ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། རྩལ་རབས་བཅུ་པ་འི་མཁྱེན་རྒྱ་
ཚད་རྒྱ་ཚུན། ལམ་བཟང་རྩལ་ལྷན་པ་འི་སྒྲུབ་ནད་ལྱིས་ཤི་ནས་ཚད་སྐད་མ་
མཁྱེན་པ་འི་སྒྲུབ་ལྱིས་གཙང་རྩལ་རྒྱ་མི་ཚང་ཞིག་གི་ལྷན་ཁྲིམ་གནང་། མཁས་
ཚང་གི་སྒྲུབ་མ་དཔུལ་ལོ་སྒྲུབ་པ་བསེད་ནམས་ལྷན་པ་མཚན་ལྱིས་མི་ཚང་དེ་ལ་
གསེར་སྒྲིབ་ནས་ལྷན་ཏེ་མཛད་ཁམས་ལྷན་པ་འི་སྒྲུབ་རྒྱ་གདན་དྲངས། འཁྲུམ་

སྒྲིག་པ་སོགས་སྒྲིག་མ་ཁ་ཤས་ལ་ཁྱ་གར་མྱད་ཀྱི་ལྷ་རིག་པ་བསྐྱབས་པ་གནང་།
དེར་སང་«སྒྲིག་མཚན་ཆ» ཞེས་པའི་གཞུང་དེ་ཡང་སྐབས་དེར་ཁོང་གིས་
བཅའ་ས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྒྲུབ་ཡོད།

(༡༩༧) ལྷ་བཙན་པ་བྱང་ཆུབ་འོད། མངའ་རིས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མངའ་
བདག་ལྷ་མེད་པུ་གསུམ་གྱི་བར་པ་བཟུ་ཤིས་འོད་ཡིན། རྗེས་སུ་རབ་བྱ་བྱུང་
བའི་མིང་ལ་བྱང་ཆུབ་འོད་ཟེར། ཁུ་པོ་ལེ་ཤིས་འོད་ཀྱི་ཞལ་ཆེམས་ལྟར་རྩོམ་རྩོ
ཡའི་ཤ་འོད་དུ་གདན་དྲངས། ཁོང་གིས་བསྐྱལ་མ་ཞུས་པ་ལྟར་«བྱང་ཆུབ་
ལམ་གྱི་སྒྲིག་མ» ཞེས་བྱ་བའི་བཙན་བཅས་ཀྱང་བཅའ་ས་པ་གནང་། འདིའི་ལོ་
རྒྱུ་ཞིབ་པ་གྲུ་གེ་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་གཤམ་པས་མཛད་པའི་ «མངའ་
རིས་ཆོས་འབྱུང་» ལས་གསལ།

(༡༩༨) རྩོམ་ཨ་ཉི་ཤ། (རྒྱ་པམ་ཀ་རའམ་མར་མེ་མཛད་) (སྤང་ཐའི་
ཅུང་རྒྱལ་པོ་གཤེགས་ཀྱི་ཐའི་ཐིང་ཤིན་པོ་ཞི་ལོ་བདུན་པ་རྒྱ་རྟ་མྱི་ལོ་ ༡༥༡ -
རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཤིང་རྟ་མྱི་ལོ་ ༡༠༥༧ བར་) འོད་དུ་ཐེབས་ནས་བཀའ་
གདམས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་གསར་གཏོད་མཛད་པའི་བརྩེ་ཏེ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན།
འཁྲུངས་ལུམ་ནི་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ལྷང་རྩལ་ (དེར་སང་རྒྱ་མྱད་དུ་ཐེང་རྩལ་
ཟེར་) ཡིན་ཅིང་། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོད་ངག་དབང་རྒྱད་གཅིག་པའི་བཟོར་
གྱི་རྒྱལ་པོ་དགེ་བ་དཔལ་དང་། ལུམ་དཔལ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན་གཉིས་ཀྱི་སྤྲས་
འཁྲུང་པོ་ཡིན། དགྲང་ལོ་ལྷ་ལོན་པ་ནས་ཆོས་གསུངས་མཁུན་པ་དང་། བྱང་
དོན་ཕུན་སྤུམ་ཆོགས་པའི་ཆོགས་བཅད་ཀྱང་ཞལ་ནས་སོགས་མེད་དུ་གསུང་
བྱུང་པ་ཞིག་ཡིན། དགྲང་ལོ་བཅའི་བར་རྒྱ་རྩལ་རྩོམ་ལ་བྱུངས་ཤིང་། དེ་
ནས་དགྲང་ལོ་བཅའི་རིང་ལྷ་མེགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་
རིག་པ་དང་། ཆད་མ་རིག་པ་ལ་སྒྲིབ་གཉེན་གནང་། དགྲང་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་
ལོན་དུས་ཡབ་ལུམ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྱིད་བཟུང་བའི་དེ་བ་གནང་ནས་རྒྱལ་རིགས་
ཀྱི་བྱ་ལོ་མཛེས་མ་ཏ་ཅང་མང་པོ་འདེམས་ནས་གཉེན་སྤྲིག་གནང་བར་ཞུས་ཀྱང་།

གདན་ནས་ཞལ་བཞེས་མ་གནང་བར། བཤམ་དབང་ལོ་ཉིད་དཔྱར་བྱ་གར་རྩོ་
 རྒྱུ་གདན་གྱི་མ་རྒྱ་པོ་རྩིའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རབ་བྱུང་མཛད། སྤར་ཡང་ལྷ་
 རིག་པའི་གཞུང་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་། ལྷོ་ནུབ་གཉིས་ཀྱི་ཆད་མ་རིག་པ། གས་
 བ་རིག་པ། སྤར་རྩིས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་རིག་པ། མདོ་
 རྒྱལ་ཀྱི་གཞུང་སྐོས་སྤྱངས་པ་མཐར་འཁྲུལ་བ་མཛད། དཔྱི་ཏ་ཆེན་པོའི་
 མཆན་ཐོགས། གསེར་སྤྱིང་པ་ལ་སྐོས་པའི་སྤྲེལ་མ་སྤྲེལ་ཏུ་སོ་བཞི་ཙམ་བཞེན་
 བས་རྒྱ་གར་དུ་མཐས་པའི་བྲགས་པ་ཆེ་བ་མ་ཟད། སྐྲགས་སེམས་ཏེ་ཅང་
 བཟང་བ་ཞིག་ཡིན་པས། མངའ་རིས་ཀྱི་གོ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་སྤྲེལ་པོ་ཤེས་འདྲ་གྱིས་
 གསེར་མང་པོའི་འབྲུལ་བ་དང་བཅས་ལོ་རྒྱ་བརྒྱ་ལྷན་མེད་གོ་མངགས་
 ཏེ། བོད་དུ་གདན་འདྲེན་པར་བཏང་ཡང་གདན་དྲངས་མ་ཐུབ། ད་དུང་ལྷ་
 སྤྲེལ་ཡིད་བར་མ་ཆད་པར་གསེར་འཆོལ་དུ་ཐེབས་པས་ལྷ་རྟེན་གས་མཐའ་འཁོབ་
 ཀྱི་རྒྱལ་པོས་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་བཙོན་དུ་བཅུག ལྷ་ལུས་ཀྱི་རྩ་རྩོ་ཐམས་ཅད་
 མེར་བསྐྲགས་པ་སྐོས་མཐར་གཙོད་ཆད་མེད་པའི་འོག་དུ་སྤྲེལ་གསེགས། ཁོང་
 གི་ཞལ་ཆེམས་ལྟར་ཆ་པོ་ལྷ་སྤྲེལ་བྱང་རྒྱལ་པོའི་ཀྱིས་སྤར་ཡང་ནག་ཆོ་ལོ་རྒྱ་བ་
 རྒྱལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་པོ་མངགས་ནས་བོད་དུ་གདན་ཞུ་གནང་བར། རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་
 པོ་དང་། འི་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལའི་དཔོན་པོའི་མཐན་པོ་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པས་
 བོད་དུ་ལོ་གསུམ་བཞུགས་ཆོག་པའི་གནང་བ་ཐོབ་ནས། དཔྱར་ལོ་དཔྱར་པ་
 རབ་བྱུང་དང་པོའི་ལྷགས་འབྲུག་རྒྱུ་ལོ་ ༡༠༩༠ ལོར་བལ་ཡུལ་བརྒྱད་ནས་
 མངའ་རིས་སུ་ཐེབས་ཏེ་ལོ་གསུམ་རིང་བཞུགས། «བྱང་རྒྱལ་ལས་ཀྱི་རྩོན་མ་»
 སྐོས་མཛད། ལོ་གསུམ་སོང་བ་རབ་བྱུང་དང་པོའི་རྒྱ་ན་རྒྱུ་ལོ་ ༡༠༩༩ ལོར་རྒྱ་
 གར་དུ་ཐུར་ཐེབས་རྩིས་ལ་སྐབས་དེར་བལ་ཡུལ་མཐའ་མཆམས་སུ་འབྲུག་པ་
 ལངས་ནས་ཐེབས་མ་ཐུབ་པར་གནས་སྐབས་ཐུར་འབྱངས་གནང་ནི་བཞུགས་
 ལུས་ལ། འཁྲོམ་རྩོན་པ་ཐེབས་ཏེ་བོད་དབྱས་གཙང་དུ་གདན་ཞུ་གནང་བ་ལྟར་
 ཐོག་མར་བསམ་ཡས། ཡར་ལུང་སྐོས་སུ་ཆེ་ཤས་བཞུགས་ནས་འཁྲོམ་རྩོན་

པས་སྟེ་ཐང་ཏུ་གདན་དྲངས། དེར་ལོ་དགུ་དང་། འཕན་པོ་དང་། ཡེར་པ།
ལྷ་ས་སོགས་སུ་ལོ་ལྷ་བཅས་ལོ་བཅུ་བརྒྱུ་གྱི་རིང་ཆོས་གསུངས་པ་དང་བསྐྱར་
པ། རྒྱུར་བཅས་སོགས་མཛད། དཔེར་ན་བརྟན་འབྱུར་གྱི་ཁྲོད་ཏུ་ཡོད་པའི་
«དབུ་པའི་གཞུང་རྟག་གེ་འབར་བ» སོགས་རྩི་མེད་དང་ནག་ཆོས་ལྷ་བ་
གཉིས་གྱིས་བསྐྱར་གནང་མཛད་པ་སོགས་ཁོང་ནམ་པ་གཉིས་གྱིས་བསྐྱར་བ་
ཡང་བརྟན་འབྱུར་ནང་ཏུ་མི་ཁྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་ལ་གསུང་ཆོས་ཁག་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་
བརྟན་འབྱུར་མདོ་རྩོགས་ལེ་ཆེན་[གི][ཁི][གི]གསུམ་ལ་ཡོད། སྐད་ཏུ་
བཞུགས་རིང་དགེ་བཤེས་ཁྱ་རྟོན་བཙུན་འབྲུས་གཡུང་དྲུང་དང་། རྟག་ལོ་རྩ་བ་
ལེགས་པའི་ཤེས་རབ། དགེ་བཤེས་འཁྲོམ་རྟོན་པ། འགོས་ལོ་རྩ་བ་ཁྱེད་པ་
ལྷ་བཅས་སོགས་སྟོབ་མ་མཁས་པ་མང་ཏུ་བྱུང་། མཐར་དགུང་ལོ་བརྒྱུ་ལྷ་
དོན་གསུམ་ཤིང་ན་ལོ་ལོ་ལོ་དགུ་པའི་ཆོས་བཙུན་ལ་སྟེ་ཐང་ཏུ་སྟེ་
གཤེགས། རྒྱ་གདུང་ནམས་སྟེ་ཐང་ན་ལོ་ཆེར་བཞུགས་ལ་སྟུལ། སྟེ་ཐང་ལོར་
ཏུ་སྟེ་གདུང་བཞུགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པ་སོགས། ཞིབ་པར་ནི་
འཁྲོམ་རྟོན་པས་མཛད་པའི་«སྤྲ་མའི་ཡོན་ཏན་ཆོས་གྱི་འབྱུང་གནས་» དང་།
ལས་ཆེན་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་བཙུངས་པའི་«བཀའ་གདམས་ཆོས་
འབྱུང་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲིག་» དཔལ་པོ་གཙུག་ལག་ཐོང་བས་བཙུངས་
པའི་«ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་རྟོན་» གྱི་ལེ་ཆེན་[ད]པ་བཅས་སུ་གསལ།

(༡༥༢) ཁྱ་རྟོན་འཁྲོམ་གསུམ། རྩི་མེད་ལ་ཉི་ཤ་ལོ་དབུ་པའི་རྩི་བ་
མ་མང་ཏུ་བྱུང་བའི་ནང་ནས་གཙོ་ཆེ་བ་གསུམ་སྟེ། ཁྱ་རྟོན་བཙུན་འབྲུས་
གཡུང་དྲུང་། རྟག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ། འཁྲོམ་རྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་
གནས་བཅས་སོ། །

(༡༥༣) རྟག་སྟོ་རྟོན་ཤེས་རབ། (རྟག་ལོ་རྩ་བ་སྟོ་རྟོན་ཤེས་རབ་)
སྐད་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སྐད་གསུམ་ཡོད་པའི་ལོ་རྩ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟེ། (སྐད་གྱི་
རབ་བྱུང་དང་པོའི་ས་མག་ལྷི་ལོ་ ༡༠༥༧ - རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ས་གྲང་ལྷི་ལོ་

༡༡༠༧བར་) རྟོག་ཅི་རྩལ་མིང་ཡིན་ཞིང་། རྟོག་ལོ་རྩ་བ་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་གཏུང་པོ་ཆེ་ཆུང་བཞིའི་ནང་ནས་གསུམ་པ་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་སྤྲུལ་ཡིན། ལོ་
 ཆུང་བའི་ཆོ་སྤྲུལ་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་དགྲུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱ་པོ་
 རྟོག་ལོ་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩུང་དུ་སྤྲོས་ནས་ལོ་གཅིག་ཙམ་བཞུགས། དེ་
 ཡི་ཕྱི་ལོ་ཁྱ་པོས་བཀའ་སློབ་དང་མཐུན་ཕྱིན་གནང་ནས་རྒྱ་གར་དུ་སློབ་གཉེར་
 ལ་བཤངས་པ་ལྟར་མངའ་རིས་བརྒྱད་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱོད། ལམ་ཕྱོགས་སུ་རྒྱ་གར་
 དུ་ཆོས་སློབ་པར་ཐེབས་པའི་ལོ་རྩ་བ་བཅུ་ལྔ་པོ་ཆེ། རྩུང་པོ་ཆོས་བཅོམ། རྩ་
 ལོ་རྩ་བ། གཉན་ལོ་རྩ་བ་ནམས་མཉམ་དུ་ལྷུང་། རྒྱ་གར་ཡུལ་དཀའ་དང་ཁ་ཆེ་
 བཅས་སུ་ལོ་བཅུ་བདུན་རིང་མདོ་དང་། རྟགས། ལྷ་རིག་པ། ཚད་མ་རིག་པ་
 སོགས་ལ་དཀའ་སྤྱང་འབད་བཅོན་ཆོ་ཡུལ་དུ་མི་ཤོང་པ་གནང་ནས་རྒྱུངས་པ་
 མཐར་ཕྱིན་ཏེ། དགྲུང་ལོ་སོ་སོ་ལ་རབ་ལྷུང་དང་པོའི་རྒྱ་སྤྱེལ་སྤྱི་ལོ་
 ༡༠༧ལོར་ཐོད་དུ་ཕྱིར་ཐེབས། ཚད་མ་རིག་པ་དང་། སར་ཕྱིན་སོགས་
 གཞུང་རིགས་མི་འདྲ་བ་སྟོང་ཕྲག་ཁ་ཤས་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་ཐོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་
 བར་མཛད་པས། ཐོད་ཀྱི་ལོ་རྩ་བའི་ནང་ནས་གཞུང་བསྐྱར་མང་ཤོས་དང་
 བཀའ་སྤྲོས་ཡིན། འོན་ཀྱང་ར་རྒྱལ་དང་ཁེངས་པ་མི་མངའ་བར། རྟོན་དུ་
 ཕྱོན་ཟིན་པའི་ལོ་རྩ་བ་མཁས་པ་ཉི་མ་དང་རྒྱ་བའི་རྩུང་ན་རང་ཉིད་རྒྱ་སྐར་རྒྱང་
 དུ་ཞིག་གི་གས་སུ་རྒྱུད་པ་ཙམ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་ཆོས་གསུངས་པ་
 ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པས་ཆོས་ཐེངས་རེ་གསུང་དུས་ཉན་མཁན་ཁྱི་ལྟ་དང་ལྷུང་
 མཐར་སྟོང་ཕྲག་ལས་མི་ལྷུང་བ་འདུས། ལྷུང་ཁྱིད་ཀྱི་འཆད་ཉན་ཕྱེད་ཐུབ་པའི་
 སློབ་མཁུར་པ་ཡང་ཆིག་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད་ཟེར། དགྲུང་ལོ་ར་གཉིས་
 པ་ལ་སྤྱ་གཤེགས། འདིའི་ལོ་རྒྱལ་ལྷུང་ཟེད་རྒྱལ་པ་ཉི་ཐང་སྤྱལ་སྤྱི་ར་ག་དཔང་
 གཞོན་ལུས་མཛད་པའི་«གསང་ཕུའི་དཀར་ཆག»ཏུ་གསལ།

(༡༡༩)རྒྱ་གར་རྟོ་རྩེ་གདན། རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་དཀའ་མ་རྩ་ཞའི་སྤང་
 ཁེར་གྱི་རྩེ་རུ་བ་མཆམས་སུ་ཡོད་པར་«ཐང་མན་ཅང་གི་ལམ་ཡིག»རྒྱ་ཡིག་ནས་

པོད་ཡིག་ཏུ་བརྒྱུར་བའི་ནང་བཤད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྟེལ་ལ།
གནས་དེར་སངས་རྒྱས་ཤུག་ཕུ་ལྟེ་སོག་མར་སངས་རྒྱས་མའི་གནས་ཡིན་པ་དང་།
དེར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཤིང་དང་། མཆོད་རྟེན་སོགས་ཡོད་པར་བཤད།

(༡༥༧) བཀའ་འབྲུག། སངས་རྒྱས་ཤུག་ཕུ་ལྟེ་སོག་གསུངས་པའི་བཀའ་
རྒྱས་སྟེགས་བཅ་ཏུ་བཞུགས་པའི་གངས་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་
པོད་སྐད་ཏུ་འབྱུར་བ་རྣམས་ལ་བཀའ་འབྲུར་ཟེར། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་
བཤད་སྟེལ་ལ། སྤར་རྒྱ་གར་ཏུ་སངས་རྒྱས་དངོས་ལྟར་བཞུགས་སྐབས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གསུང་མང་པོ་ཡི་གེའི་སོག་གིས་ཡོད་པ་རྣམས། རྒྱལ་པོ་དང་། རྩོན་པོ་
ཁྱིམ་པ་དང་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཆོན་མོ་རྩོན་མའི་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་བལྟ་སྟོག་
ལྟར་གྱི་ཡོད་ལྟར། གསུང་རབ་རྣམས་ཚུགས་གཅིག་ཏུ་མེགས་སྟེགས་བྱས་པ་མེད།
སངས་རྒྱས་སྟེགས་མེགས་ནས་མོ་བཞི་བརྒྱ་ལྟག་འདས་པའི་དུས་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ག་
ཅི་གས་ཁྱེན་བདག་བྱས་ཏེ་སྟེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆོད་པ་བྱུང་བ་རྣམས་བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔའ་དང་། དག་བཅོམ་པ། པརྟེན་སོགས་ཁྱིད་དང་བདུན་རྟོན་འདུས་
ནས་ཆོད་པ་བརྒྱམ་སྟེ་ཞི་བར་མང་ད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་མེ་ལྷལ་ན་
བཞུགས་པ་རྣམས་ཚུགས་གཅིག་ཏུ་བསྟུན་ནས་སྟེགས་བཅ་ཏུ་བཞོད། དེ་དག་
གི་ནང་ནས་མང་པོ་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་གཏོར་བཤིག་མེད་པ་གསུམ་
ལྟར་སྐབས་མེད་པར་བྱུང། ལྟག་མ་ལུས་པ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཆོ་གས་ཅིག་
པོད་སྐད་ཏུ་བརྒྱུར་བ་ལ་བཀའ་འབྲུར་ཟེར། རྒྱུར་བ་པོའི་མོ་ཕྱ་པ་དང་པོ་
བལྟར་པ་མེད་དར་གྱི་དུས་ (རྒྱལ་པོ་མོར་བཅོན་མཁའ་པོ་ནས་ལྟང་དར་མས་སངས་
རྒྱས་ཆོས་ལུགས་བསྟུབས་པའི་བར་མོ་གངས་ཤིས་བརྒྱའི་ཤིང་དེར་) ། མོ་ཕྱ་པ་
མོ་ན་མི་སི་རྩོད་ནས་ནམ་མཁའ་རྩོད་གི་བར་མོ་ཕྱ་པ་མཁའ་པ་ལྟ་བུར་གཅིག་
ཅམ་བྱང་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་བརྒྱུར་དར་བྱུང་བའི་རྗེས་ནས་སོག་པོ་
དུན་གར་གྱིས་པོད་ས་གནས་སྟེ་དབང་བརྒྱུར་མ་བྱས་བར་གྱི་དུས་སྐབས་དེའི་མོ་
གངས་བདུན་བརྒྱ་བཅོ་བརྒྱད་ཅམ་གྱི་ཤིང་དེར། མོ་ཕྱ་པ་ཤིན་ཆོན་བསྐབས་པོ་

ནས་མཐོན་ཤོལ་གྱིར་མོ་ཆེན་རྒྱུ་ཤི་བར་ས་རྒྱུ་ལོ་ལྷ་བ་བསྟུང་བ་དུན་ཅུ་
 ཉེན་གཅིག་གྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་དང་བཞུན་བཅས་མང་པོ་རྒྱ་གར་སྐད་
 དང་། ལྷན་གཤིས་དང་། ཞུང་ལྷན་གཤིས་དང་། མི་ལྷན་གཤིས་དང་མཉམ་ནས་ཤོད་
 སྐད་ཀྱི་བསྟུར་། ལྷན་པོ་ཁྲི་སྟོང་ལྟེ་བཅན་གྱི་དུས་སྟུ། མོ་ལྷ་བ་སྐ་བ་དཔལ་
 བཅེགས་དང་། འཁོན་སྤྱི་དབང་པོ་སྤྱང་སྟགས་ཀྱིས་མོ་བྱང་ལྷན་དཀར་ན་
 བཞུགས་པའི་བཀའ་འཕྲུར་དང་། བཞུན་འཕྲུར་གང་ཡོད་ཚུགས་གཅིག་ཏུ་
 བསྟེན་སྟེ་དཀར་ཆག་བཅུ་མས་པ་ལ་«དཀར་ཆག་ལྷན་དཀར་མ»ཟེར་ཞིང་།
 དེ་ནི་ཡོད་ཏུ་བཀའ་འཕྲུར་དང་བཞུན་འཕྲུར་ཚུགས་བསྟེན་སྟེ་མོ་ལ་
 ཡིན། དེ་རྒྱུ་ལྷན་པོ་ཁྲི་སྟོང་ལྟེ་བཅན་སྟེ་ན་ལེགས་མཛེར་ཡོན་གྱི་དུས་སྟུ།
 མོ་ལྷ་བ་སྐ་བ་དཔལ་བཅེགས་དང་། ཆོས་ཀྱི་མྱིང་པོ། དེ་མེ་ལྷ། དཔལ་གྱི་
 ལྷན་པོ་སྟགས་ཀྱིས་མོ་བྱང་མཆིམས་སྟུ་ན་བཞུགས་པའི་གསུང་རབ་ཡོད་ཆད་
 ཚུགས་གཅིག་ཏུ་བསྟེན་སྟེ་དཀར་ཆག་བཞོད་པ་ལ་«དཀར་ཆག་མཆིམས་སྟུ་
 མ»ཟེར། དེ་རྒྱུ་སྤྱང་ཡང་མོ་བྱང་འཕར་མང་ཏུ་ཡོད་པའི་བཀའ་འཕྲུར་ཁག་
 རྣམས་ཚུགས་གཅིག་ཏུ་བསྟེན་སྟེ་དཀར་ཆག་བཞོད་པ་ལ་«དཀར་ཆག་
 འཕར་མང་མ»ཞེས་ཟེར། དེ་རྒྱུ་རབ་བྱུང་ལྟེ་པའི་ཆུ་བྱི་ཆུ་ལོ་ ༡༩༡༩ལོ་
 བས་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཅིང་ཅུང་མ་ཡུར་པར་པ་ཏ་ཀྱི་ཡན་ལྷན་ལོ་དུ་
 བར་མྱོད་དབང་བསྟར་བའི་རིང་ལྷན་མང་གི་དགེ་བཤེས་མཁས་པ་འཆམ་
 དགག་པ་བསྐྱེ་བྲལ་གདན་དྲངས། ཁོང་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་བྲལ་བཅོམ་ལྷན་
 རིག་པའི་རལ་གྱི་ལ་རྒྱ་ནག་གི་ལྷན་ཆོ་སྐམ་གང་དང་། འོག་ཀྱི་ལྷན་པོ་སྟགས་
 མང་ཏུ་བསྟུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྷན་རིག་པའི་རལ་གྱི་དང་། དཔལ་པ་
 སྟོགས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཡོ་ཤེས། མོ་ལྷ་བ་བསྟེན་ནམས་འདྲེ་ཟེར། ལྱང་རྩ་བྱང་
 ཆུབ་འབྲུམ་བཅས་ཀྱིས་དཔུས་གཅོང་མང་འཛིས་བཅས་སྟུ་བཞུགས་པའི་བཀའ་
 འཕྲུར་དང་བཞུན་འཕྲུར་གྱི་མ་དཔེ་ཡོད་ཆད་ཚུགས་བསྟེན་དང་ལྷན་དག་
 གནང་ནས་གོ་རིམ་བསྟེན་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་རིག་པའི་རལ་གྱིས་«བཀའ་

འཕྲུར་དང་བསྟན་འཕྲུར་གྱི་དཀར་ཆག་བསྟན་པ་རྒྱས་པ་»ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་དང་།
 དེ་ལས་བསྟུས་པ་«བཀའ་འཕྲུར་དཀར་ཆག་ནི་མའི་འོད་ཟེར་»ཞེས་པ་ཞིག་
 ཀྱང་མཛད། ཁོང་དང་འཇམ་དགག་པ་གླི་གཉིས་ཀའི་སྒྲིབ་མ་དབྱུས་པ་སྒྲི་
 གསལ་བྱང་རྒྱབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་«བཀའ་འཕྲུར་དང་བསྟན་འཕྲུར་གཉིས་
 ཀའི་དཀར་ཆག་བསྟུས་པ་»ཞིག་མཛད། སྤྱིར་ཡང་སོག་ཡུལ་ནས་འཇམ་
 དགག་པ་གླི་སྟག་ཆ་དང་ཤོག་བྱ་སོགས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་གང་དགོས་བསྟུར་ནས།
 དཀར་ཆག་བཞོད་པ་ལྟར་གྱི་བཀའ་འཕྲུར་དང་བསྟན་འཕྲུར་གཉིས་ཀ་ཆ་ཆང་
 ཞིག་བཞེངས་པ་ནི། བོད་དུ་བཀའ་འཕྲུར་དང་བསྟན་འཕྲུར་ཆ་ཆང་གིས་པའི་
 ཐེངས་དང་པོ་ཡིན། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་དེ་ལ་མ་དཔེ་བྱས་ཤིང་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་
 ཆེས་ལྷན་དག་གནང་བའི་ཆོལ་གྱང་ཐང་གི་བཀའ་འཕྲུར་དང་། ལྷ་ལུང་གཙུག་
 ལག་ཁང་གི་བཀའ་འཕྲུར་དང་བསྟན་འཕྲུར། དེ་ལ་མ་དཔེ་བྱས་ཏེ་རིན་མུངས།
 ཅིང་ཐང་། ཤོང་དཀར། གདན་ས་ཐེལ་བཅས་སྤྱ་བཞེངས་པ་སོགས་འཕེལ་
 རྒྱས་བྱུང་། རྒྱལ་ཅེ་ཕྱི་ཁྱིད་རབ་བཞུན་ཀུན་བཟང་འཕགས་པས་སྤྱར་ཐང་གི་
 བཀའ་འཕྲུར་ལ་མ་དཔེ་བྱས་ཤིང་། ལོ་ཆེན་ཐུགས་རྗེ་དཔལ་གྱིས་ལྷན་དག་
 གནང་བའི་བཀའ་འཕྲུར་རྒྱལ་ཅེ་ཐེལ་ཐངས་མ་སོགས་མང་དུ་བྱུང་། དེ་ནས་
 དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་པའི་མགོ་བར་དུ་བཀའ་འཕྲུར་གྱིས་མ་ཤ་རྟག་ལས་དཔར་མ་
 མེད། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་གྱི་(སྤྱི་ལོ་༡༩༠༥)ལོར་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་
 ཤོང་མ་ཡུང་ལོས་རྗེ་ཅོང་ཁ་པ་ཐེས་རྒྱལ་ནང་ཁྲལ་དུ་གདན་དྲངས་པའི་སྤྱི་ཆབ་
 དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་མ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཤུག་ཡེ་ཤེས་གཏོང་བ་གནང་ནས་པེ་
 ཅིན་དུ་རྒྱན་རིང་བར་བཞུགས། ཤོང་མ་ཡུང་ལོས་ནན་ཅིང་དུ་བོད་ཡིག་གི་
 བཀའ་འཕྲུར་དཔར་གཞི་སོག་མར་བརྐོས་པ་ནི་བོད་ཡིག་གི་བཀའ་འཕྲུར་
 དཔར་དུ་བརྐོས་པའི་ཐེངས་དང་པོ་ཡིན། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་རབ་བྱུང་བཅུ་
 གཅིག་པའི་ཆུ་ན་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༩ལོར་གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་གཏོར་ནས་བོད་ས་གནས་
 ཀྱི་ཁྱིད་དབང་བཅུགས་རྗེས་མཚུར་སྤྱ་ཀ་མ་པ་སྤྱ་ཐང་བཅུ་པ་ཆོས་དབྱིངས་རྩོ་

རྒྱུ་ལས་བརྒྱད་འཇར་ཡུལ་ཏུ་ཤོས་མེད་པས་ཉེ་ལོ་མང་བཞུགས་ཤིང་། འཇར་
 རྒྱལ་པོ་བཙན་ནམས་རབ་བཟླ་གྱིས་བཀའ་འཕྲུར་ཆ་ཆར་ཞིག་དཔར་ཏུ་
 བཏོས། རྒྱུ་ལས་ཀྱི་ཉན་འདས་རྒྱུ་ལས་པོ་མཁའ་འཕྲོས་པོ་དེ་ས་
 གནས་མིན་གཞུང་ལ་ངོ་མོལ་བྱེད་པའི་ཟིང་འབྲུག་བསྐྱེད་པ་ལྟེང་འཇགས་
 བཟང་ནས། བཀའ་འཕྲུར་གྱི་དཔར་གཞི་ནམས་ལི་ཐང་དཔོན་ཆེན་ཏུ་སྐྱེས་པ་
 དེ་ལ་ལི་ཐང་མཆལ་དཔར་ཟེར། དེ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྷགས་སྤང་
 གྱི་ལོ་ ༡༧༩༡ ལོར། ཅ་ཅེ་དཔོན་དམག་ཐོར་མཁོན་པོས་ཕྱིན་བདག་བྱས་ཏེ།
 ལི་ཐང་དཔར་མ་དང་། བཟླ་ཅིང་དཔར་མ། དབྱུས་གྱིས་ཀྱི་བཀའ་འཕྲུར་
 བཅས་ལ་མ་དཔེ་བྱས་ཏེ་བཀའ་འཕྲུར་ཆ་ཆར་ཞིག་པར་བརྒྱན་བྱས་ནས་ཅ་ཅེ་
 དཔོན་ཆེན་ཏུ་བཞག་པ་ལ་ཅ་ཅེ་བཀའ་འཕྲུར་ཟེར། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་
 ལྷགས་ཀྱི་གྱི་ལོ་ ༡༧༩༠ ལོར། མིན་ཕྱོང་པོ་ལྷ་པ་བཙན་ནམས་ལྟོབས་རྒྱལ་གྱིས་
 ཕྱིན་བདག་བྱས་ཏེ། ཆལ་པའི་བཀའ་འཕྲུར་ལ་གཞི་བཟུང་ནས་བཀའ་འཕྲུར་
 ཆ་ཆར་དཔར་ཏུ་བཏོས་རྒྱུར་ཐང་དཔོན་པར་བཞག་པ་ལ་ལྷར་ཐང་བཀའ་
 འཕྲུར་ཟེར། ཐོང་དང་ཏུས་མཆུང་ས་ལྷེ་དགེ་རྒྱལ་པོ་བཟླ་པ་ཆེ་རིང་གིས་ཕྱིན་
 བདག་བྱས་ཏེ་བཀའ་འཕྲུར་ཆ་ཆར་ཞིག་དཔར་ཏུ་བཏོས་ནས། ལྷེ་དགེ་དཔར་
 ཁང་ཆེན་མོར་བཞག་པ་ལ་ལྷེ་དགེ་མཆལ་དཔར་མ་ཟེར། ཏུ་ལའི་ལྷ་མ་སྤྲེང་
 བཅུ་གསུམ་པ་སྤྲེང་གཤེགས་ཁར། འཕྲི་གུང་གློ་ཆོག་རྒྱལ་སྤྲེས་ཆ་ཕྱིན་སྤལ་ནས་
 རེ་འདུན་རྒྱལ་པ་ལྷར་དེ་ཕྱོན་པོད་ས་གནས་མིན་གཞུང་གིས་བཀའ་འཕྲུར་ཆ་
 ཆར་ཞིག་དཔར་ཏུ་བཏོས་ནས་པོ་ཏུ་ལའི་ཞོལ་གྱི་དཔར་ཁང་ཆེན་མོར་བཞག་པ་
 ལ་ཞོལ་དཔར་མ་ཟེར། གཞན་ཡང་ཡོན་རྒྱལ་རབས་དང་། ཆིང་རྒྱལ་རབས་
 སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིག་དང་། མན་རྩའི་ཡི་གེའི་བཀའ་འཕྲུར་སྐགས་ཡོད་པ་མ་ཟད།
 བཀའ་འཕྲུར་གིས་མ་དང་དཔར་མ་དེ་ཆོས་སའི་ནང་དོན་དང་། པོད་གངས་
 ལག་ཆལ་མི་ལྷའི་གངས་། ལས་རྒྱན་། རྒྱས་དག་བྱེད་མཁན་སྐགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
 ཞིབ་ཆ་ནམས་སོ་སོའི་དཀར་ཆག་ཏུ་གསལ་བས་འདིར་ཞིབ་ཆ་གིས་མེད།

[illegible][illegible]

(३५७) **མདོ་སྨད་ཀྱི་རྒྱལ་བརྒྱན།** (མཚོ་སྨད་ཏུ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་
བརྒྱན་) སྨད་མདོ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་འཁོར་བཅོན་གྱིས་མྱོད་དཔང་བཟུང་ནས་
འོ་བར་ལུག་ཅིག་པ་ཤིང་པོས་ (ཐང་ལཱོ་ཙུང་གི་ཆེན་ཉིང་གི་པོ་གཉིས་པ་) ལྷོ་པོ་
༥༧མོར་ཞིང་པའི་ལྷན་ལངས་ཀྱི་འཕྲོ་བ་ལྷན་པོ་ཤུད་ཏུ་ལྷག་ཅི་གཉིགས་ཀྱིས་
རྒྱལ་པོ་དཔལ་འཁོར་བཅོན་བསྐྱོར་ས་པའི་རྗེས་སུ། དེའི་ལྷ་ཆེ་བ་ལྟུང་ལྷེ་ཉི་མ་
མཚོན་དང་། རྒྱང་བ་ཁྲི་བཟ་མིས་བཞེགས་པ་དཔལ་གཉིས་མང་འཕེས་སུ་ཤོས་
པ་ལས། ལྷ་ཆེ་པའི་བརྒྱན་ནས་ལ་དུགས་དང་། ལྷ་ཆེའི་རྒྱལ་བརྒྱན་རྣམས་
ལྷང་ཞིང་། ལྷ་རྒྱང་བ་ཁྲི་བཟ་མིས་བཞེགས་པ་དཔལ་ལ་ལྷ་གསུམ་ཡོད་པའི་
འཁྱིང་པོ་འོད་ལྷེ་ལ་ལྷ་བཞི་ལྷང་། ལྷ་གཉིས་པ་ཁྲི་ལེར་བ་མདོ་སྨད་ཏུ་སང་
ནས་མདོ་སྨད་ཀྱི་རྒྱལ་བརྒྱན་རྣམས་ལྷང་བ་ལ་རྒྱལ་ལྷས་ཆོ་བ་ལེར་ཞིང་། སང་
རྒྱལ་ཀྱི་སྤང་རྒྱལ་རབས་དང་ཆོང་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལེགས་པོ་ལྷང་ཡོད།

(३५८) ཡུལ་ཁོ་རྩོན་གྱི་འདེམ་ཁོ་རྩོན་གྱི་ལས་ལ་བ་ད་ལྟ་མ་རྟེན་ཅིང་།

«དེ་བ་དམར་»འདི་འི་ནང་ཁོང་གིས་དེ་བ་ཐེར་འདི་མ་བཅམས་གོང་གི་ལོ་བྱག་
ཅུ་རེ་གཅིག་པ་མེ་བྱི་ལོ་ (རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་བྱི་སྤྱི་ལོ་ ༡༡༥༤) ལ་«རྒྱལ་
རབས་དཔག་བསམ་སྒྲུབ་ཤིང་»བཅམས་པར་བཤད།

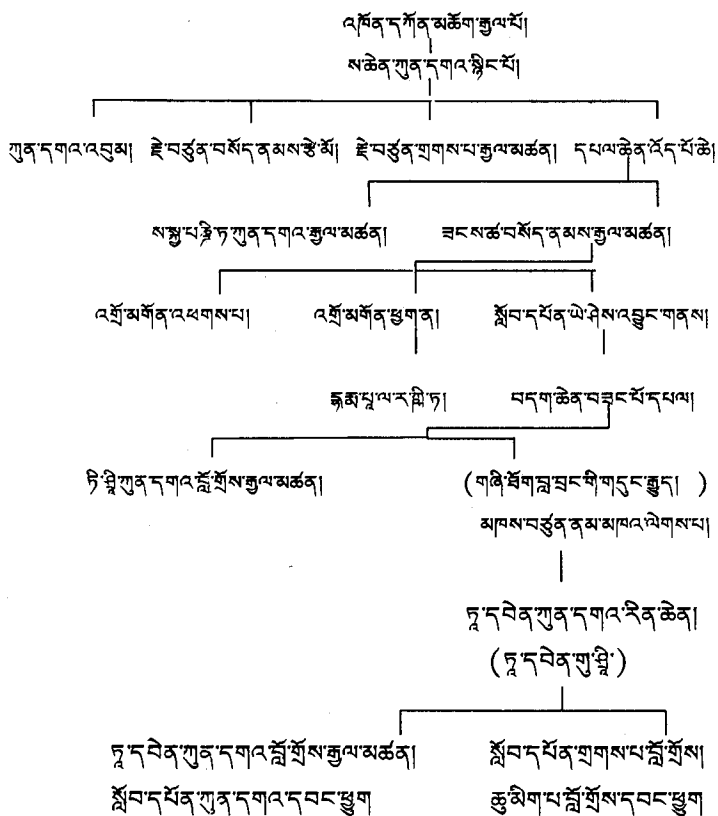
(༡༥༧) «རྒྱལ་རབས་དཔག་བསམ་སྒྲུབ་ཤིང་» བྱང་ཇི་སྟོན་པ་ཤེས་
རབ་འབུམ་གྱིས་བཅམས་པའི་པོད་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དེ་བ་ཐེར་ཞིག་གི་མིང་། དཔེ་ཆ་
འདི་དེ་ཕན་འབད་བཅོན་ཆེན་པོ་བྱས་ཀྱང་མ་རྟེན་ཅིང་། «རྒྱལ་རབས་གསལ་
བའི་མེ་ལོང་»ལྟེ་དགེ་དཔར་མའི་གྲངས་ ༡༥ན་ ༡༥པར་གསལ་བར། རྒྱལ་པོ་
གཉེན་འབྲི་བཅན་པོ་ནས་སྤང་བཅན་སྐམ་པོའི་ཡབ་གཞན་རི་སྤང་བཅན་ཡན་
ཆད་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུས་པར་བཤད་ཡོད་ཀྱང་། ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་མེད་
ལྟ་བུ་འདིར་མ་བྱིས་པ་དང་། བཟུ་འདོད་ཡོད་ན་དེ་དག་ཏུ་སྟོན་ཞེས་གསལ་
བ་ལྟར་ན། ཁོང་གསལ་གྱི་རྒྱལ་རབས་དཔེ་དེ་བ་དེར་དབྱེད་གཞི་མང་པོ་ཡོད་
ཆོད་འདུག

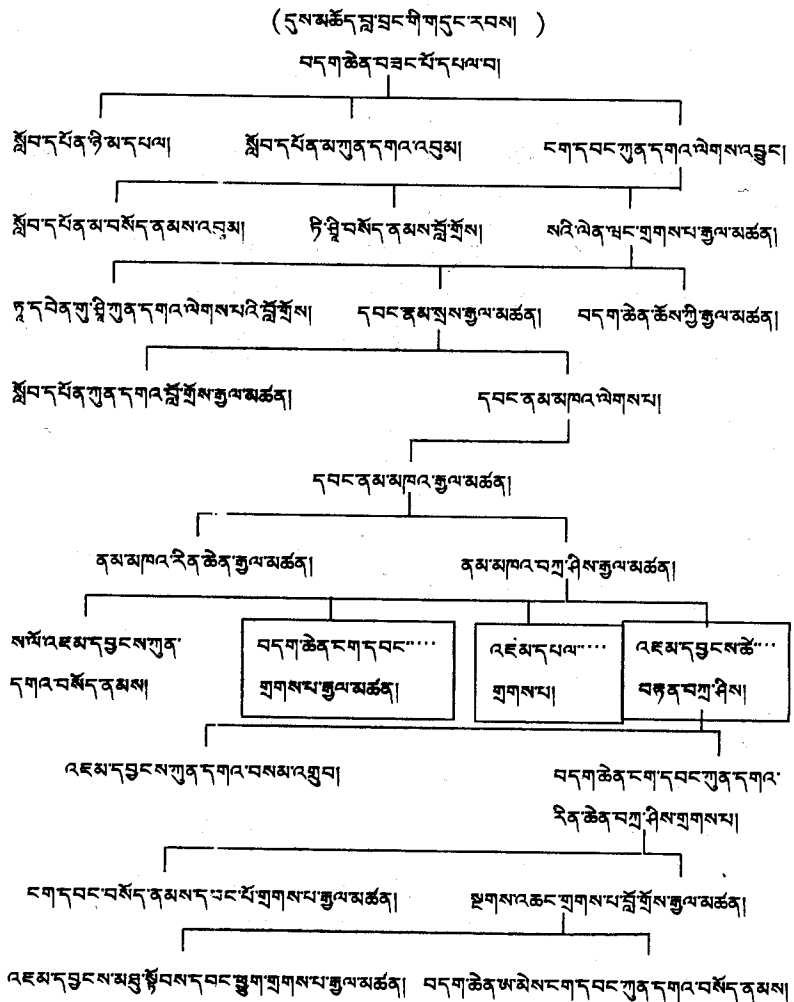
(༡༥༨) དཔག་ཐོག་པ་རིན་ཆོད། འདི་ནི་«མངའ་རིས་ལ་དྲགས་གྱི་
རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་»གྱི་པ་པོ་ཡིན་པར་«དེ་བ་དམར་»འདི་འི་ནང་གསལ་ཞིང་།
དེར་སང་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པའི་«ལ་དྲགས་རྒྱལ་རབས་»། དེ་མེན་པའི་གཞན་
ཞིག་ཡོད་པས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས།

(༡༥༩) ས་སྐྱུ་པའི་གདུང་རབས། ས་སྐྱུ་པའི་ཆོས་འབྱུང་དང་། དེ་བ་
ཐེར་མང་པོར་བཤད་སྟོན་ཡོད་པའི་འཁོན་གྱི་གདུང་རྒྱུད་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་སྐོར་
ཞིབ་པར་བདག་ཆེན་ཨ་མེས་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་བསྟན་ཀམས་ཀྱིས་མཛད་
པའི་«ས་སྐྱུ་པའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད་»ཀྱི་ནང་གསལ་ཞིང་།

འདིར་འཁོན་དགོན་མཆོག་གྱུ་ལ་པོ་ནས་བརྒྱུ་

གཏུང་རྒྱུད་རྒྱུ་མིག་འདི་ལྟར།

(༡༩༩) ཆངས་སྤྱད་བཟུང་། (དགེ་བཅུན་གྱི་སྒྲུབ་པ་ལེན་པ་) སྒྲིག་གཅོད།
མཁུན་ལེན། སྒྲིག་གཅོད། བཟུན་སྒྲི། ཆང་འབྱུང་བ་བཅས་སྤང་བ་ལྟ་སྤྱང་
བར་ཁས་སྤངས་པ་དེ་ལ་དགེ་བཅུན་ཟེར།

(༡༩༩) དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོ་ (འཁོན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོ་) །
(རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཤིང་གི་རྒྱ་ལོ་ ༡༠༩༩ - རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་རྒྱ་ལོ་ ༡༡༠༩) འཁོན་རྒྱུ་གློ་སྒོས་ལ་ཤུས་གཉིས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་བ་ཡིན། མཁ་མར་
གསར་ཐགས་རྒྱུ་མ་ལ་མཁས་པར་བྱུངས་ཤིང་། རྒྱལ་སྤྱུ་གསར་ཐགས་གསར་
མ་ལ་བྱུངས། རྒྱ་ལོ་ཕྱི་བ་དང་། མལ་ལོ་ཕྱི་བ། དཔེ་ལོ་ཕྱི་བ། ལྷ་ལྷ་ལོ་ཕྱི་
བ། གནམ་ཁུ་པ་སྒོགས་སྒྲུ་མ་ཁས་པ་མར་དུ་བཅུན། དཔོན་པོ་རི་བྱུང་པོ་
ཆེ་ཉལ་བ་འདྲ་བའི་མཁལ་ཁུང་གཡས་པའི་བད་དུ་ས་དཀར་ཞིང་རྒྱུ་པ་དང་།
རྒྱ་པོ་གཡས་སྤྱུ་འབབ་པ་སྒོགས་ས་བཟང་བར་གཟིགས་ཏེ། དེར་དཀོན་པ་ཞིག་
འདེབས་པར་དཀོངས་ནས་ས་ཆ་སྤྱིའི་བདག་པོ་རྩོ་པོ་གདོང་ནག་པ་ལ་གནང་བ་
ལྟས། རྒྱས་ཀྱི་བདག་པོ་ཁང་ཁྱུང་གྱི་ར་བ་དང་། བརྩེ་སྤང་བཞི། ལྷ་མི་སྤང་
བཟུན་ཟེར་བ་དེ་རྣམས་ལ། རྩ་ཚོད་མ་དཀར་མོ་གཅིག་དང་། རྩོར་པུའི་ཕྱོང་
བ། མོ་མོས་གཅིག་ལ་སྒོགས་པ་གནང་ནས་ས་ཆ་དེ་ཉིས་ཏེ། རབ་བྱུང་དང་
པོའི་རྒྱ་ལོ་ ༡༠༩༩ ལོར་ས་རྒྱུའི་དཀོན་པ་བཏབ། ལྷམ་གཉིས་ཡོད་པ་སྤྱི་
མ་ལ་ཤུས་མ་བྱུང་། རྒྱལ་སྤྱུ་མ་གཅིག་ཁང་མོ་ཟེར་བ་ཁུང་དུ་བཞེས་པས། ཤུས་
ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱུང་པོ་འབྱུངས། དཔུང་ལོ་དུག་ཅུ་རེ་དཔུ་ལ་རྩོ་དུམ་དུ་སྤྱི་
གཤེགས། རྒྱ་མ་འདྲིའི་རྣམ་བར་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུས་པ་བདག་ཆེན་ཨ་མེས་ཁབས་ཀྱིས་
མཛད་པའི་«ས་རྒྱུའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད་» རྩེ་དགེ་པར་མའི་
གྲངས་ ༡༩༩ - ༡༩༩༩ བར་གསལ།

(༡༩༩) ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱུང་པོ་ (རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་རྒྱ་ལོ་ ༡༡༠༩ - རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་རྒྱུ་ལོ་ ༡༡༥༡) ཡལ་འཁོན་དཀོན་
མཆོག་རྒྱལ་པོ་དཔུང་ལོ་ར་དཔུ་བཞེས་པའི་དུས་སྤྱི། མ་གཅིག་ཁང་མོའི་ཤུས་

ལྷ་འབྲུངས། དགྲའ་ལོ་བཅུ་གཅིག་ལ་མ་སྒྲིབས་པར་དུ་ཡབ་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཡི་གེ་
འབྲི་སྟོན་དང་ཡབ་ཆོས་འགའ་ཞིག་གསན། དེ་ནས་ཡབ་སྐུ་གཤེགས་ཉི་ལྔ་མ་
ཁྱིས་གདན་ན་སྒྲུ་མ་བ་རི་ལོ་རྩ་བ་ལ་གཏད། བྲང་ཉི་དར་མ་སྒྲིང་པོ། ལྷ་ར་
རིན་ཆེན་གྲགས། བ་རི་ལོ་རྩ་བ་སོགས་སྒྲུ་མ་མཁས་པ་མང་དུ་བསྟེན་ནས་
མཛན་པ་དང་། སར་ཕྱིན། ཆད་མ། གསར་ཐགས་གསར་མའི་སྐོར་བཅས་
སྒྲོབ་གཉེར་གནང་སྟེ་ལོ་བཅུད་མོང་བ་ན་སྒྲུ་མ་བ་རི་ལོ་རྩ་བ་སོགས་གདན་སའི་
བདག་པོར་བསྐོས། དེ་ནས་སྒྲུར་ཡང་དགེ་བཤེས་དང་སྒྲུ་མ་མཁས་པ་མང་དུ་
བསྟེན་ནས་གཙ་པོར་གསར་ཐགས་ལ་སྒྲོབ་གཉེར་གནང་། དགྲའ་ལོ་ཉི་ཤུ་ནས་
དུག་ཅུ་རེ་བདུན་གྱི་བར་ས་སྒྲུའི་གདན་ས་མཛད་ནས་ལོ་དེར་སྐུ་པོ་ཁ་གདངས་
ལྷ་སྐུ་གཤེགས། ས་ཆེན་འདིས་མཛད་པའི་གཞུང་ཚུལ་གང་ཡོད་ཚུགས་
བསྒྲིགས་ཀྱི་གཞུང་འབྲུམ་པོད་གཉིས། ཟླ་དགེ་པར་ཁང་དུ་དཔར་ཡོད། རྣམ་
ཐར་ལོ་རྒྱས་རྒྱས་པ་བདག་ཆེན་ཨ་མེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་«ས་སྐུའི་གདུང་
རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛད་»གངས་༡༩བ་༩ - ༩༠བ་འབར་གསལ།

(༩༤) སྒྲོབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་བཙོན་ནམས་ཆེ་མོ། (རྩེ་བཅུན་བཙོན་
ནམས་ཆེ་མོ་) (རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་རྒྱ་ཁྱི་ལོ་༡༧༩༩ - རབ་བྱུང་གསུམ་
པའི་རྒྱ་ལྷག་ཁྱི་ལོ་༡༧༩༩) ཡབ་ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྒྲིང་པོ་ལ་ལྷ་མ་སྐུ་གཉིས་
བྱུང་བའི་རྩེ་མ་མ་གཅིག་འོད་སྟོན་གྱི་སྤྲས་ཆེ་བ་ཡིན། ལྷ་ར་དུས་ནས་ཡབ་
ཀྱིས་ས་སྐུའི་ཡབ་ཆོས་མང་པོ་ཞེགས་པར་སྒྲོབ་པར་མཛད། དགྲའ་ལོ་བཅུ་
བདུན་ལ་ལེབས་པ་ན། གདན་སའི་ཁྲར་རང་གི་གཅུང་པོ་རྩེ་བཅུན་གྲགས་པ་
རྒྱལ་མཆན་དགྲའ་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལོན་པ་ཞིག་ལ་གཏད་ནས་དབུས་ཚུགས་ལྷ་
ཕོན། ཆ་པ་ཆོས་ཀྱི་མེང་གེའི་དྲུང་དུ་ལོ་བཅུ་གཅིག་ཙམ་བཞུགས་ཉེ། སར་ས་
རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་རིག་པ་ལ་སྒྲོབ་གཉེར་གནང་། དགྲའ་ལོ་ཉི་ཤུ་
ཙུག་ལ་ལེབས་དུས། «ཆོས་ལ་འཁྱག་པའི་སྐོར་»ཞེས་པའི་བསྟན་བཅས་ཞིག་
ཀྱང་བཅུམས་པར་མཛད། རྩེ་བཅུན་འདིས་ས་སྐུའི་གདན་ས་མཛད་པ་དང་མ་

མཛད་པའི་ཤོད་སྟོལ་གཉིས་འདུག་ཀྱང་། མ་མཛད་པའི་འཆད་ཚུལ་དེ་ཁྱད་ས་
 དག་གསུམ་སྟུང་ཞེས་«ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད་» ཟླ་དགེ་
 དཔར་མའི་གྲངས་༣༣༥བ་༥ - ༣༣༩ན་༤བར་དཔྱད་གཏམ་བཤོད་ཡོད་པ་
 དེར་གཟིགས། དཔྱད་ལེ་ཞེ་གཅིག་པ་ལ་སྟུ་གཤེགས། སྟོབ་དཔོན་རྩེ་བཅུན་
 བསོད་ནམས་ཅེ་མའི་གསུང་ཚམ་ཚུགས་བསྐྱེགས་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ་པོད་གསུམ།
 ཟླ་དགེ་དཔར་ཁང་དུ་དཔར་ཡོད། རྣམ་ཐར་རྒྱལ་པ་བདག་ཆེན་ཨ་མེས་ཞབས་
 ཀྱིས་མཛད་པའི་«ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད་» ཀྱི་གྲངས་
 ༣༩ན་༥ - ༣༧ན་༤བར་གསལ།

(༣༤༤) རྩེ་བཅུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆན། (རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་མེ་
 ཡོས། ལྷོ་ལོ་༡༡༩༧ - རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་ལྷི་ལོ་༡༣༡༤) རྩེ་བཅུན་
 བསོད་ནམས་ཅེ་མའི་གུང་པོ་ཡིན། ཡབ་ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྡིང་པོ་དཔྱད་ལོ་
 ར་དུག་བཞེས་པའི་དུས་ལུ་འཁྲུངས། དཔྱད་ལོ་བཅུད་ནས་བཅུ་གཉིས་བར་དུ་
 ཡབ་ཀྱི་དུང་དུ་གསན་སྦྱང་གནང་། དཔྱད་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་ཡབ་གཤེགས་
 རས་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་གཅིན་སྟོབ་དཔོན་བསོད་ནམས་ཅེ་མོས་གདན་སར་
 བསྐྱོལ། དེ་ནས་དཔྱད་ལོ་བདུན་ཅུ་ཐམ་པ་བར་ལོ་རྩ་བཅུ་ར་བདུན་རིང་
 གདན་ས་མཛད། དབུ་ཅེ་རྩིང་མའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། གཤེར་གྲིས་ཀྱི་
 བཀའ་འཕྲུལ་བཞེངས། གཞན་གྱིས་ལུ་བའི་དངོས་པོ་གང་ལྟར་ཡང་། རྟེན་
 བཞེངས་དང་། མཛོད་འབྲུལ། དབུ་ལོ་ཕྱི་ལོ་ལ་སྐྱོན་གཏོང་སྟེགས་ཆོས་
 ཚུགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཁོ་ནར་གཏོང་བར་མཛད་པས། ཀྱུ་གཤེགས་སྐབས་གདན་དང་།
 ར་བཟའ་ཆ་ཆང་གཅིག་མ་གཏོགས་དངོས་པོ་གང་ཡང་མ་ལུས་པར་མཛད།
 དཔྱད་ལོ་བདུན་ཅུ་པ་ལ་སྟུ་གཤེགས། གསུང་ཚམ་རྣམས་ཚུགས་བསྐྱེགས་བུས་
 པའི་པོད་བཞི། ཟླ་དགེ་དཔར་ཁང་དུ་དཔར་ཡོད། རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱལ་རྒྱལ་པ་
 བདག་ཆེན་ཨ་མེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་«ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་
 བང་མཛོད་» ཀྱི་གྲངས་༣༧བ་༥ - ༤༤བ་༡བར་གསལ།

(༡༩༧) དཔལ་ཆེན་འདྲ་མོ། (དཔལ་ཆེན་འདྲ་པོ་ཆེ) (རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྷགས་ནི་ལྷི་ལོ་ ༡༡༥༠ - རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་རྒྱ་མག་ལྷི་ལོ་ ༡༣༠༣) ས་ཆེན་ཀྱན་དགའ་སྒྲིང་པོའི་སྤྱི་ཚུང་ཤོས་ཡིན། ཡབ་དགའ་ལོ་དགའ་པ་ལ་འབྲུངས། ས་སྤྱི་ཚུང་ལྷགས་ལ་མཁས་ཤིང་། ལྷག་པར་དུ་གསོ་བ་རིག་པ་ལ་མཁས་པས་སྤྱི་ཆེ་གཅིག་རིང་སྒྲན་པ་མཛད། «གསོ་བ་རིག་པའི་བརྟན་བཅས་བརྒྱད་རྒྱུ་ཉི་མའི་འདྲ་ཟེར་» ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གྲུང་བཅམས་པ་གནང་། དགའ་ལོ་དགའ་བཞི་པར་སྤྱ་གཤེགས།

(༡༩༨) ལ་སྤྱ་བ་རྩི་ཏ་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཆན། ཤོང་གི་མཆན་རྟགས་ཡང་ཡེ་ཤར་གསལ་བ་དེར་གཟིགས།

(༡༩༩) ཟངས་ཆ་བསྟན་རྒྱལ། (ཟངས་ཆ་བསྟན་ནམས་རྒྱལ་མཆན) ། (རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་འབྲུག་ལྷི་ལོ་ ༡༡༨༩ - རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་མག་ལྷི་ལོ་ ༡༣༣༧) དཔལ་ཆེན་འདྲ་པོ་ཆེའི་སྤྱི་ཚུང་བ་དང་། ས་སྤྱི་པའ་ཆེན་གྱི་གཅུང་པོ་ཡིན། ཡབ་ཀྱི་དགའ་ལོ་ས་ལྷ་པ་ལ་འབྲུངས། ས་སྤྱི་ཚུང་ལྷགས་ལ་མཁས་པར་བྱུངས། ས་སྤྱི་དགོན་པར་ལྷགས་རིགས་འཛུགས་དང་། ཟི་ཐང་སོགས་སྤྱི་ཆེར་ར་དང་། ཤོང་རྩི་གསར་འཛུགས་སོགས་དུས་སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཆོགས་ཡོངས་ལ་མན་པའི་བྱ་བ་ཡང་རྒྱ་མི་རྒྱུང་བ་མཛད། དགའ་ལོ་དགའ་པ་ལ་སྤྱ་གཤེགས།

(༢༠༠) འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་རྫོགས་རྒྱལ་མཆན། (འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་) (རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་འབྲུག་ལྷི་ལོ་ ༡༣༣༥ - རབ་བྱུང་ལྷ་པའི་ལྷགས་འབྲུག་ལྷི་ལོ་ ༡༣༨༠) ཟངས་ཆ་བསྟན་ནམས་རྒྱལ་མཆན་ལ་ལྷ་ལྷ་ཡོད་པའི་ནང་གི་མ་གཅིག་ཀྱན་དགའ་སྒྲིང་གི་སྤྱི་ཚུང་བ་ཡིན། ཡབ་དགའ་ལོ་དགའ་པ་ལ་འབྲུངས། དགའ་ལོ་རྒྱུང་དུས་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོན་སོགས་རིག་གནས་ལྷ་ལ་དཀའ་ཆོགས་ཆེན་པོ་མ་དགོས་པར་མཛུགས། དགའ་ལོ་བརྒྱད་ལ་ཐེབས་དུས་ཆོས་བཤད་མཛད་ཐུབ་པ་བྱུང་། དགའ་ལོ་བརྒྱད་ཐེབས་དུས་

ཕྱོག་ཉེ་ཐབས་ཤེས་གང་ཡོད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་བརྒྱལ་ནས་ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་
 ཅ་མེད་གཏོང་བའི་ཁྱོད་སྐབས་ཡག་པོ་ཞིག་ཐོབ་པ་རེད། འོན་ཀྱང་འགྲོ་མགོན་
 འཕགས་པ་དེ་སྐབས་དེར་དགྲུང་ལོ་ཉི་ལྷུ་ལས་ལོན་མེད་པའི་སྐྱ་གཞོན་ལུ་ཞིག་
 ཡིན་ཀྱང་། ཆོས་ལུགས་ཐོག་མཁས་པའི་ལུལ་དུ་ཕྱིན་པ་མ་ཟད། ཆབ་སྲིད་
 ཐོག་ནས་གཟིགས་རྒྱལ་ངས་པའི་ཁྱོས་འཁོ་དེ་འདྲ་འདོན་པ་གནང་བ་དེས་ལོན་
 རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་། ས་སྐྱ་བའི་ཆོས་ལུགས་གཉིས་ཀའི་སྒྲན་གཤམ་
 ཁོང་མཐོར་སོང་བ་དང་བརྟན་པོར་གནས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། སྐར་ཡང་གོང་
 མས་གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་ཐེངས་གཉིས་པ་ཁྲུས་པའི་དབང་ཡོན་དུ་ཁོད་ཆལ་
 ཁ་གསུམ་(《གནའ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆའི་ཆོག་འབྲེལ་》ནང་དུ་གསལ་བས་
 དེར་གཟིགས་) ཀྱི་སྲིད་དབང་ཡོངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་ནས་ཁོད་ས་གནས་ཀྱི་
 ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་དབང་གི་བདག་པོར་བསྐྱོས། དབང་ཐེངས་གསུམ་པ་
 ཁྲུས་པའི་དབང་ཡོན་དུ་ཆོས་དྲུང་དཀར་པོ་རྒྱུར་གཤམ་དང་། རྒྱ་ཡི་མི་ཡུར་
 ཆེན་མོ་(འདིའི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་《གནའ་རབས་ཁོད་ཀྱི་ཡིག་ཆའི་ཆོག་འབྲེལ་》
 ནང་གསལ་བས་དེར་གཟིགས་) དེ་རྗེས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་ཡོས། ལྷི་ཨ་
 ༡༩༥༥ལོར་ཁམས་ཀྱི་ས་ཆར་ཐེབས་ནས་སྐར་ཐང་མཁན་ཆེན་གཤམ་པ་མེང་
 གེག་དན་བྲངས་ཏེ། དཔེ་སྤྱང་གི་རྩམ་པ་བཞེས་ཏེ། སྐར་ཡང་གོང་མའི་ས་
 ཐང་དུ་ཕྱིར་ཐེབས། ཁོང་མས་བཀའ་ཐབས་པ་ལྟར་རི་བོ་ཐའི་ཉང་བུན་གྱི་ས་
 ལུལ་དུ་ཡོད་པའི་ལུ་ཉེགས་ཟིན་ཤིང་གི་ཆོས་ལུགས་མཁས་པ་རྣམས་དང་ཆོད་
 ཐེང་གནང་ནས་ཐམ་པར་མཛད། དེ་ནས་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་རྒྱ་ཕྱི་ལྷི་ཨ་
 ༡༩༥༩ལོར་ཁོད་དུ་ཐེབས་ཁར་གོང་མས་སྐར་ཡང་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་ལ་
 ཁོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་བདག་པོར་བསྐྱོས་པའི་འཆའ་ས་ལུ་ཉིག་མ་
 (འདིའི་ལོ་བཟུས་ཆ་ཆང་བདག་ཆེན་ཨ་མེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་《ས་སྐྱའི་
 གཏུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད་》ཀྱི་གངས་༡༩ན་ ༩ - ༡༥ན་ ༥བར་
 གསལ་) ལུལ། དེའི་ལྷི་ཨ་རྒྱ་སྐར་ལ་ས་སྐྱར་ཐེབས། མཆོད་རྟེན་བཟ་ཤིས་སྐོ་

མང་ལ་ནང་དུ་རྟོར་དབྱེད་ས་ཀྱི་ལྟ་ཆོག་ས་བཞུགས་པ་དང་། སྤྱི་མ་གོང་མ་
 རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་འབུམ་བདུན་ལ་གདུགས་དང་ཆོས་འཁོར་གསེར་ཟངས་ལས་བྱུང་
 པ། གསེར་གྲིས་ཀྱི་བཀའ་འབྱུར་པོད་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་སྐོག་གས་གསར་
 བཞེད་ས་གནང་། བོད་དུ་ལོ་རྒྱུ་གསུམ་བཞུགས་ཤིང་ལ་ཁ་ཆེའི་པརྟེན་ཆེན་པོ་
 ལྷོ་ཉ་བླ་ག་ཉ་རྟེན་དང་། སྤྱི་པ་ལོ་ལྷ་པ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན། རྩར་བང་མཁན་
 ཆེན་མཆིམས་ནམ་མཁའ་ཤུགས་སྐོག་ས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་བསྟེན་
 རས་རིག་གནས་ལྟ་དང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་རིག་པ།
 མདོ་དང་ཤུགས་སྐོག་ས་ལ་སྤྱི་བ་གཉེར་དང་གསན་བཞེས་གནང་། དེ་ནས་སྤྱར་
 ཡང་གོང་མས་གདན་འདྲིན་གྱི་བཀའ་ཡིག་འབྱུར་བ་ལྟར་ཕེབས་སྐབས། ལས་
 ཆོན་བཅུ་གསུམ་(《གནའ་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆའི་ཆོག་འབྲེལ་》ནང་
 གསལ་བས་དེར་གཟིགས་) ཀྱི་རྒྱས་རྒྱས་དང་བཅས་ཉེ་རྟོར་གྱི་ཡུལ་དུ་ཕྱོད།
 རྟོར་ཡིག་གསར་མ་(དེང་སང་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པའི་ཡིག་ཟེར་ཁིང་། རྟོན་
 དུ་པོད་ཡིག་དབྱུ་ཅན་ལ་གཞུགས་བརྒྱར་བུས་པའི་འཁོར་ཡིག་ཞིག་) གསར་
 གཏོད་གནང་བ་གོང་མར་སྤུལ་ནས་རྩེ་སྤུ་བམ་ཀའི་ཆོག་པོད་རྒྱུད་བྱེད་སྤུལ་
 ཡོད། དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྷགས་ན་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༠ལོར།
 སྤྱར་ཡང་རྒྱལ་པོས་གསང་ཤུགས་ཀྱི་དབང་བྱུས་པའི་ཡོན་དུ། མི་ཉག་རྒྱལ་ཆོད་
 རྒྱལ་པོའི་ཤེལ་དམ་ལ་བཅོས་བུས་ནས་ཤེལ་དམ་གྱིང་དུག་མ་དང་། གནམ་གྱི་
 འོག་ས་ཡི་ལྷོང་ན་རྒྱ་གར་ལྟའི་སྤུལ་པོ། རྒྱལ་པོའི་སངས་རྒྱས། ཡིག་ཆོམ་མི།
 རྒྱལ་ཁམས་འཇགས་སྤུ་འབྲུག་པ་པོ། གནས་ལྟ་རིག་པའི་པརྟེན་འཕགས་པ་ཉི་
 ལྷེ་ཞེས་པའི་འཇའ་ས་དང་གོ་གནས། དེའལ་ཤེ་ཆེན་སྤོང་ཤུགས་གས་དར་ལྟ་
 ཁྱི་དག་སྤོང་སྐོག་ས་སྤུལ། དེ་ནས་པོད་དུ་ཕེབས་ཁར་གོང་མ་སེ་ཆེན་ཉན་གྱིས་
 དཾོས་འབུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་བཞུགས་པར་བྱས་ཀྱང་མ་གསན་པར་མྱེར་
 ཕེབས་པས། རྒྱལ་པོས་དཔོན་དམག་ཁྲི་སྤག་མང་པོའི་དཔུང་དང་བཅས་ཉེ་རྒྱ་
 བ་མང་པོའི་ལམ་བར་དུ་སྤྱར་རྒྱལ་རྒྱས་ཤིང་། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མི་ལྱི་སྤྱི་ལོ་

༡༩༧༠ལོར་ས་སྐྱར་ཕྱག་ཐེབས། ལོ་དེར་གཙང་ཆུ་མིག་རིང་མོར་དགེ་འདུན་
 ཁྱིམ་དུ་ཕྱག་ལོངས་པ་ལ་ཆོས་འཁོར་གནང་བ་དེ་ལ་ཆུ་མིག་ཆོས་འཁོར་ཟེར།
 དེ་ནས་ལོ་རྒྱུ་ལོངས་པ་སྐྱུ་ལོངས་གནང་ས་གནང་ནས། དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་པ་ལ་ལྷ་
 ཁང་ཁྱེད་ལ་དུ་སྐྱེ་གཤེགས། (ལོ་རྒྱུས་འགྲེལ་ཞིག་དུ་ཉེ་གནས་ཞིག་གིས་རྟོག་
 དམག་པོད་དུ་འབྲིད་ཡོང་བ་དེ་ཁྱེད་མས་མཐུན་གྱིས་དོགས་ནས་རྟོག་དམག་པོད་
 དུ་མ་འབྱོར་གོང་ཕྱོག་དུ་དཀྱིངས་པར་བཤད་) གསུང་རྩམ་གང་ཡོད་ཚུགས་
 གཅིག་དུ་བསྒྲིགས་པ་པོད་གསུམ། རྩེ་དགེ་དཔར་ཁང་དུ་དཔར་ཡོད། རྣམ་
 ཐར་ལོ་རྒྱུས་ཁ་ཤས་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱུས་པ་ནི་བདག་ཆེན་ཨ་མེས་ཞབས་ཀྱིས་
 མཛད་པའི་«ས་སྐྱུ་ལོངས་གསུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད་»ཀྱི་གྲངས་༥༤བ་༥
 - ༡༩༧༣་ན་ཉ་བར་གསལ།

(༡༩༧༡) ཀློང་ལ། (རུ་ཕི་ལི་) གོང་གི་མཆན་རྟགས་ཡང་༡༠༧པར་
 ལྟོས།

(༡༩༧༣) བྱང་རོས་པའི་རྒྱལ་པོ་མོ་ནོ་ཏུ། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་དུ་
 དེ་ལི་མེ་ཆེན་རྟན་གྱིས་རྒྱལ་ས་མེ་ཅིན་དུ་མ་སྤྱོས་གོང་གི་རྒྱལ་ས་ནི་པོད་སྐད་དུ་
 ཤང་རྟོ་མཁར་(རྒྱ་སྐད་དུ་ཡུང་རུ་ལུ་) ཟེར་བ་གོང་གི་མཆན་རྟགས་ཡང་
 (༡༩༧༤) ལས་བཤད་པ་ལྟར། ས་གནས་ནིར་སྤྱོད་དབང་བཟུང་བའི་རྒྱལ་པོ་
 ལ་བྱང་རོས་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། རྒྱལ་པོ་བྱང་རོས་པ་ཟེར། མོ་ནོ་ཏུ་(མོང་ཤོ་ལ་
 རྟན་) གོང་གི་མཆན་རྟགས་ཡང་༡༩༧༣པར་གསེགས།

(༡༩༧༣) བྱ་ཕྱི། ཡོན་རྒྱལ་རབས་དང་། ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་ལྷ་
 ཁྱེད་དང་། དགེ་བཤེས། ལོ་རྒྱུ་པ་སོགས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཆོར་བྱ་ཕྱིའི་ཆོ་
 གནས་སྤྱོད་པའི་ལུགས་སྤྱོད་ཡོད། བྱ་ཕྱི་ཟེར་བ་ནི་སོག་སྐད་ཡོན་པས། ཆོ་
 དོན་ལ་མཁས་པ་ཟེར་བ་ཡོན་པར་བྱུང་བཀུན་ཆོས་ཀྱི་ཉེ་མས་མཛད་པའི་«ཆུང་
 རྒྱ་རོལ་པའི་རྩ་རྒྱུ་རིན་ཆེན་ལྷ་མ་ཐར་»ནང་གསལ།

(༡༩༧༤) ཏི་ཕྱི། ཡོན་རྒྱལ་རབས་དང་། མིང་རྒྱལ་རབས། ཆིང་རྒྱལ་

རབས་བཅས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གོང་མའི་བླ་མར་བཀྲར་བའི་ཁྱད་ཀྱི་བླ་མ་ཆེན་པོ་
ཆོར་རྒྱུད་སྤྱོད་ཡོད་པའི་གོ་གནས་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། རྗེས་སུ་ཁྱད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཚོམ་
ཐྱིགས་ཕྱེད་མཁན་ཆོས་ཁོང་ས་གནས་ཀྱི་ཁྱིད་རྒྱུང་དང་། བཀའ་བློན་གྱི་བླ་མ་
ཕྱེད་རྒྱུང་མཁན་ཆོས་ཁོང་མིང་དེ་སྐུར་ནས་བྲིས་པ་འགའ་རེ་རྒྱང་།

(༡༧༥) མངའ་བདག་བྲག་ན་རྟོ་རྒྱུ། (འགྲོ་མགོན་ཕྱག་ན་) (རབ་
བྱུང་བཞི་པའི་ས་པག ལྷ་ལོ་ ༡༩༩༧ - རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་ཡས་ལྷ་ལོ་
༡༩༩༧བར་) འདྲིའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་བདག་ཆེན་ཨ་མེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་
པའི་«ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད་»ཀྱི་གྲངས་ ༡༩༡བ་ ༩ -
༡༩༩ན་ ༩བར་གསལ།

(༡༧༦) བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་ལ་རྟེན་། (རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་
འབུག ལྷ་ལོ་ ༡༩༩༨ - རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་པག་ལྷ་ལོ་ ༡༩༩༨བར་) ལོ་རྒྱུས་
རྒྱས་པ་གོང་གསལ་གྱི་«ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད་»ཀྱི་གྲངས་
༡༩༩བ་ ༩ - ༡༩༩ན་ ༩བར་གསལ།

(༡༧༧) རྟེན་མཚན་ལ། མདོ་ཁམས་རྒྱུད་ཀྱི་ས་ཆ་ཞིག་གི་མིང་ཡིན་པར་
རྒྱང་ཡང་། ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་ཅིན་མ་ཤེས།

(༡༧༨) རྒྱུང་དཔོན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན། (རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་ཁྱི་
ལྷ་ལོ་ ༡༩༩༨ - རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་ཡས་ ༡༩༩༧བར་) ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་
གོང་གསལ་«ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད་»ཀྱི་གྲངས་ ༡༩༩ན་ ༩ -
བ་ ༡བར་གསལ།

(༡༧༩) རྒྱུང་དཔོན་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས། (རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་ཁྱི་
ལྷ་ལོ་ ༡༩༩༨ - རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་ཁྱི་ལྷ་ལོ་ ༡༩༩༩བར་) ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་
གོང་གསལ་«ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད་»ཀྱི་གྲངས་ ༡༩༩ན་ ༩
- བ་ ༩བར་གསལ།

(༡༨༠) བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བཟང་ལོ་དཔལ། (བདག་ཆེན་བཟང་པོ་

དཔལ་) (རབ་བྱུང་པའི་པའི་ཆུ་ཁྱི་ལྷ་མོ་ ༡༩༤༩ - རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་བྱི་
ལྷ་མོ་ ༡༩༩༤ལར་) ལོ་རྒྱུས་རྒྱུས་པ་གོང་གསལ་«ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་
ཆེན་བང་མཛོད་»ཀྱི་གྲངས་ ༡༩༩བ་ ༩ - ༡༩༩བ་ ༩བར་གསལ།

(༩༤༡༧) ལྷ་མ་ཀྱན་དགའ་ལྷོ་ཤོས། (ཉི་ཤེ་ཀྱན་དགའ་ལྷོ་ཤོས་)
(རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་མག་ལྷ་མོ་ ༡༩༩༩ - རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་ལོས་ལྷ་མོ་
༡༩༩༧ལར་) ལོ་རྒྱུས་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཨ་ཡུར་པར་ཏ་བྱ་ཡན་བྱའི་ལྷ་མ་
གནང་བས་ཉི་ཤེའི་མཆན་ཐོགས། ལོ་རྒྱུས་རྒྱུས་པ་གོང་གསལ་«ས་སྐྱའི་གདུང་
རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད་»ཀྱི་གྲངས་ ༡༤༡བ་ ༩ - ༡༤༩བ་ ༩བར་གསལ།

(༩༤༡༨) ལྷ་མ་ཀྱན་དགའ་ལེགས་པའི་འབྲུང་གནས། (ཉི་ཤེ་ཀྱན་
དགའ་ལེགས་པའི་འབྲུང་གནས་) (རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་སྐྱའི་ལྷ་མོ་ ༡༩༠༤
- ?)ས་སྐྱའི་སྤྱང་བཞེར་གྱིས་པའི་ནང་ནས་ལྷ་ཁང་སྤྱང་གི་གདུང་རྒྱུང་
དང་པོ་ཡིན་ཞིང་། ལོ་རྒྱུས་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཡེ་སུན་ཐེའི་ལུར་ནས་ཐུག་ཐེའི་
ལུར་གྱི་བར་གོང་མ་མེ་རབས་ཁ་ཤས་ཀྱི་སྤྱང་མ་གནང་བས་ཉི་ཤེའི་མཆན་ཐོགས།
ལོ་རྒྱུས་རྒྱུས་པ་གོང་གསལ་«ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད་»ཀྱི་
གྲངས་ ༩༠༠བ་ ༡ - ༩བར་གསལ།

(༩༤༩) ལྷ་མ་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཆན། (ཉི་ཤེ་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཆན།
རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལུགས་ཁྱི་ལྷ་མོ་ ༡༩༡༠ - རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་ཁྱི་ལྷ་མོ་
༡༩༤༤ལར་) ས་སྐྱའི་གདན་ས་གནང་དུས་མཆན་སྟན་ཆེ་བས་ལོ་རྒྱུས་
རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཐུག་ཐེའི་ལུར་གྱིས་ཆང་ལུང་གི་གོ་གནས་དང་གཞེས་ཐམ་
ཐུལ་ཞིང་། རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོ་ཐུག་ཐེའི་ལུར་གྱིས་སྤྱང་མར་གདན་དུངས་ཏེ། རིན་
ཆེན་དཔལ་དང་། སྤྱོད་ཐེའི་ལུར་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་རྒྱལ་པོའི་སྤྱང་མ་གནང་
བས་ཉི་ཤེའི་མཆན་ཐོགས། ལོ་རྒྱུས་རྒྱུས་པ་གོང་གསལ་«ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་
རིན་ཆེན་བང་མཛོད་»ཀྱི་གྲངས་ ༩༠༠བ་ ༩ - ༩༠༡བ་ ༩བར་གསལ།

(༩༤༩) ཆང་གུའི་གྲང་། ལོ་རྒྱུས་རབས་དང་། མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་

སྐབས་སུ་བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཆེན་པོ་ཆོས་གནང་བའི་གོ་གནས་ཞིག་གི་མིང་།

(༡༤༡) དུས་འཁོར་བ། གསང་ཐུགས་ཀྱི་གཞུང་གཞན་དང་བཤད་
སྒྲུབ་མི་འདྲ་བའི་«དུས་འཁོར་ཙ་མུད་»དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད། ལག་ལེན།
སྐར་ཆེས་བཅས་ལ་མཁས་པའི་བླ་མ་དང་། དགེ་བཤེས་ཆོས་དུས་འཁོར་བ་
ཟེར།

(༡༤༢) ཆེ་ལྷ། (རི་པོ་ཆེ་ལྷ་) འདི་ལ་བོད་སྐད་ཡོངས་གྲགས་སུ་རི་པོ་
ཆེ་ལྷ་དང་། མིང་གཞན་རི་པོ་དྲངས་བའི་ལ་ཡང་ཟེར་ཞིང་། རྒྱ་སྐད་དུ་འུ་ཐའི་
ཐུན་ཞེས་འཛོད་པ་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་སྟོན་གྲགས་དང་ཐུན་པའི་རི་པོ་ཡིན་པར་མ་
ཟད། ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་པ་ནམས་ཀྱིས་འཇམ་དབྱངས་དངོས་སུ་བཞུགས་
པའི་ཞིང་ཁམས་ཡིན་པར་ཁས་ལེན། རྒྱ་མཚོའི་རོས་ལས་སྤྱི་ཁྱོད་ཉིས་སྟེང་བརྒྱད་
བརྒྱད་ལྷ་བརྒྱུ་ཡིས་མཐོ་ལ། རིའི་རྩ་བ་གཅིག་ལ་ཆེ་མོ་ལྷ་རྩེས་པའི་དབུས་སུ།
གཤེར་གྱི་རི་པོ་མེད་གོ་འབྱེད་འདྲ། ཤར་དུ་ཤེལ་གྱི་རི་པོ་ལྷང་ཆེན་འབྱེད་འདྲ།
སྟོར་མ་རྒྱུ་རི་པོ་རྩ་མཆོག་ཉལ་འདྲ། ལུང་ཏུ་བརྒྱ་ར་གའི་རི་པོ་མ་ལྟ་གར་ལྟེད་
པ་འདྲ་བ། ལྷ་དུ་ལྷོ་རྩ་ཉི་ལའི་རི་པོ་ཤར་ཤར་བརྒྱལ་བ་འདྲ་བ་ལྟེ། དེ་དག་
ཏུ་ལྷ་ཁང་དང་། དཀོན་པ། དག་སྟག་ མཆོད་རྟེན་སྐགས་ལྷ་རབས་ཀྱི་རྩེས་
ལུལ་མང་པོ་ཡོད། འདིའི་དཀར་ཆག་རི་པོ་ཆེ་ལྷའི་མཁན་པོ་དཔལ་ལྷན་གྲགས་
པས་མཛད་པ་ཞིག་དང་། ལྷང་རྒྱ་རྩལ་པའི་རྩི་རྩེས་མཛད་པ། སྐག་པ་ལོ་ཆེན་
མཁོན་པོ་སྐབས་ཀྱིས་བཙམས་པ་བཅས་ཡོད་པ་དེ་དག་ཏུ་གཟིགས་པར་འཇལ།

(༡༤༣) འཇམ་དབྱངས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན། (ཤར་པ་འཇམ་
དབྱངས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་) (རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་ན་རྒྱུ་ལོ་ ༡༣༥༥ -
རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་ན་རྒྱུ་ལོ་ ༡༣༠༩ ལར་) འགྲོ་མགོན་འཕགས་པའི་དངོས་
སྒྲུབ་ཤར་པ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་རབ་བྱུང་མ་མཛད་ཤོད་གི་སྐས་གསུམ་པ་
ཡིན་ཞིང་། ས་རྒྱའི་གཏུང་རྒྱད་དངོས་མིན་ཀྱང་གདན་ས་སྤྱོད་བའི་མཛད་རྩེས་
གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་མཆོན་སྟོན་ཅན་གྱི་བླ་མ་ཞིག་ཡིན། འགྲོ་མགོན་ལྷག་

ནའི་ལྷ་ས་རྒྱ་མ་ལུ་མ་གཤེགས་ཤོར་བདག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་པ་ས་སྐྱའི་
གདུང་རྒྱུད་མིན་པའི་ཤྱེར་བཞེད་རྩ་ཆོག་ས་བཟོས་ཏེ་ཤོར་མས་རྒྱ་ནག་ཤར་
ཚུགས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོད་ཤྱེར་ཕུན་ཞིག་ཏུ་ཕྱད། ཏུས་ལྷན་ཤིང་པོ་མ་སོང་བར་རྒྱ་
མ་ལུ་ཡང་སྐྱ་གཤེགས་ནས་ས་སྐྱའི་གདུང་རྒྱུད་ཆད་ལ་ཉེ་བའི་མོ་མང་པོའི་ཤིང་
ཆོས་འཆད་ཉན་དང་། རྩ་ཁང་རྩིང་པ་ཁག་གི་ཉམས་གསོ་མཚུགས་སྤྱང་ཤོགས་
མཛད་པ་མ་ཟད། རབ་ཕྱུང་ལུ་པའི་ཤིང་སྐྱལ་སྐྱུ་ལོ་ ༡༣༠༥ ལོའི་རྒྱ་བ་ལུ་
ནས་འགོ་ཚུགས་ཏེ། རྩ་ཁང་ཆེན་མོའི་ཡང་ཆོག་མེག་ཁང་གི་ཁོར་ཕྱག་ཏུ་ནལ་
འཁྱོར་རྒྱུད་མན་ཆད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་བརྒྱ་དང་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་བརྒྱད་དང་།
རིགས་བརྒྱུ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུག་བརྒྱ་ལྷ་མ་ཅུ་པོ་དགུ་བཅས་དཀྱིལ་འཁོར་
བདུན་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་ལྷ་བདུན་སོ་སོའི་བརྒྱད་རིས་དང་བཅས་པ་འབྲི་བར་
མཛད་པ་ད་རྩེའང་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་འདི་དང་བཅས་མདོར་ན་རྒྱ་མ་ལུ་
སྐྱ་གཤེགས་པ་ནས་བདག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་པ་བོད་ཏུ་མ་ཐེབས་བར་གྱི་ལོ་
རོ་བརྒྱ་གཉིས་ཤིང་དང་། བདག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་པ་བོད་ཏུ་ཐེབས་པ་
ནས་གདན་ས་མ་གནང་གི་བར་ལོ་རོ་བཙོ་བརྒྱད་བཅས་ལོ་ལྷ་མ་ཅུའི་ཤིང་ས་
སྐྱའི་གདན་ས་མཛད་ནས་ས་སྐྱའི་ཆོས་ལུགས་ལྷར་ལས་རྩ་ག་པར་འཕེལ་རྒྱས་
ཡོང་བའི་མཛད་རྒྱུ་ཆེན་པོ་བཞག་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། རབ་ཕྱུང་ལུ་པའི་ལོ་ན་
སྐྱུ་ལོ་ ༡༣༠༩ ལོ་མགོར། བདག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་པ་ལུ་གདན་ས་ལྷལ་རྒྱལ་
ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཤོར་མ་ལོལ་རྩི་ལྷས་གདན་དྲངས་ཀྱང་། ལོ་དེའི་ལོ་
མཚུགས་དགུང་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་དགུ་པར་སྐྱ་གཤེགས་། ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་ཤོར་གསལ་
ཀྱི་«ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛད» གངས་ ༡༩༥༧་ ༩ -
༡༩༩༧་བུ་བར་གསལ།

(༡༤༢) དཔོན་ཆེན་ཀྱན་དགའ་བཟང་པོ། ས་སྐྱའི་དཔོན་ཆེན་མི་ཚག་
གཉིས་པ། ཚོག་མར་ནང་གཞེར་བྱས། དེ་རྗེས་དཔོན་ཆེན་ཤུལ་བཟང་པོ་
འདས་པའི་ལོ་དེར་ས་སྐྱའི་དཔོན་ཆེན་དུ་བསྐྱོས་ནས། ལོ་དུག་ཤིང་ཤུལ་བཟང་

པོས་བཟུབ་མ་ཐུབ་པར་ལུས་པའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོའི་འོག་ཐོག་དང་། ཐིག་ཁང་།
 ལྷགས་རྩ། རྒྱ་ཐིབས་སོགས་དང་། རིན་ཆེན་གྲང་བྲ་བར་། ལྷ་ཁང་བྲ་བར་།
 དབྱ་ཆེ་བྱང་བཅས་རྗེས་སུ་འགྲོ་མཁོན་འཕགས་པ་པོད་དུ་ཐེངས་གཉིས་པ་
 ཐེབས་སྐབས་འཕགས་པ་དང་བྱགས་མ་མཐུན་པ་བྱང་ཡང་ཟེར། འཕགས་
 པའི་ཉེ་གནས་ཀྱིས་ཐོག་མར་འཕགས་པ་དང་དཔོན་ཆེན་བར་དབྱགས་ཤིང་
 བྱས། རྗེས་སུ་གོང་མ་སེ་ཆེན་ལ་དཔོན་ཆེན་གྱིས་བྲ་མའི་བཀའ་ལ་ཆེས་ཐེད་
 བྱས་ཟེར་བ་སོགས་ཕྱ་མ་ཁྱས་སྟེན། ཀྱན་དགའ་བཟང་པོའི་དཔོན་ཆེན་གྱི་གོ་
 གནས་པའམ་ཉེ། བྱ་ཐོག་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་དཔོན་དུ་བསྐྱོས་ནས་ལོ་དྲུག་ཙམ་བཟད།
 དེ་ནས་སྤྱར་ཡང་འཕགས་པའི་ཉེ་གནས་ཀྱིས་གོང་མ་སེ་ཆེན་ཉན་ལ་སྤྲུམ་མང་
 དུ་ཁྱས་སྟེན། རབ་བྱུང་དང་པོའི་ལྷགས་འབྲུག་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༠ལོར། མེ་ཆེན་
 སང་ལྷ་བ་སོགས་ཉོར་དམག་གི་སྤག་མང་པོ་བཏང་ནས་བྱ་ཐོགས་རྒྱུད་གི་(ལུང་
 རྫོད་མང་ར་) མཐའ་བསྐྱར་ཉེ་ཀྱན་དགའ་བཟང་པོ་འཛིན་གཞུང་བྱས་ནས་
 རྒྱག་ཐོག་བཏང་། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་རྫོང་ལྷག་ཆང་པ་དཔལ་འཕྱར་བཟང་པོས་
 བཅམས་པའི་«རྒྱ་ཐོད་ཡིག་ཆང་» རྫོད་ཆར་གསལ་བ་དང་། འགྲོ་མཁོན་
 འཕགས་པའི་རྣམ་ཐར་སོགས་བལྟ་བུར་བྱས་ཉེ་གིས།

(༡༤) ལྷ་མ་གྲགས་པ་པོད་ཟེར། (ཉི་ཤེ་གྲགས་པ་པོད་ཟེར་) འགྲོ་
 མཁོན་འཕགས་པའི་མཆོད་དཔོན་གྲགས་པ་པོད་ཟེར་འདི་ལྷ་མ་པ་གྲགས་པ་
 རྒྱལ་མཆོན་གྱི་སྤྱས་ཡིན། རྗེས་སུ་སྤྱོད་དཔོན་རྣམས་ལ་འདི་ཞབས་ལྷན་པོད་དུ་
 རྟོན། ལྷ་མ་དུས་འཁོར་བ་ཡེ་ཤེས་རིན་ཆེན་སྤྱོད་ཤེགས་པའི་ཆབ་དུ་གོང་མ་སེ་
 ཆེན་ཉན་གྱིས་གདན་དྲངས་ཉེ་རྒྱལ་པོའི་ལྷ་མར་བཀྱར་བས་ཉི་ཤེ་འཛོལ་
 ཐོགས།

(༡༥) ལྷ་མ་སངས་རྒྱས་དཔལ། (ཉི་ཤེ་སངས་རྒྱས་དཔལ་བ་) ཉི་ཤེ་
 གྲགས་པ་པོད་ཟེར་གྱི་གཙུང་པོ་ཡིན། དེས་ཁང་གསར་བྲ་བར་བཟུང་། རྗེས་
 ལྷ་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཞོལ་རྗེའི་སྤྱོད་དང་། ཉེ་ཉན་ཁྲ་ལྷག་ ལ་ཡུར་

པར་བ་ཏ་བྱ་ཡན་ཐུ་ཁྱུ་པོ་གསུམ་གྱི་སྒྲ་མར་བཀུར་བས་ཉི་ཤུའི་མཆན་ཐོགས།
 (༡༧༠) ས་སྐྱའི་དཔོན་ཆེན་ལ་ཐུ་བ་ཤུ་བཟང་པོ། ས་སྐྱ་པ་རྩེ་ཏ་ཆེན་
 པོ་ཡོན་ཁྱུ་རབས་གྱི་གོང་མ་གོ་དན་གྱིས་གདན་དྲངས་ཏེ་ཚོན་ཁར། ཤུ་
 བཟང་པོ་དཔོན་ཆེན་དུ་བསྐོས། གོང་མ་རུ་པེ་ལི་སེ་ཆེན་ཏན་གྱིས་ཟམ་སྐྱ་གུན་
 མིན་དབང་རུའི་(འདྲིའི་འབྲེལ་བཤད་གཤམ་དུ་གསལ་) ཞེས་པའི་ཆོ་ལོ་དང་
 བམཁ་སྤྲད། ས་སྐྱ་པ་ཏ་ཆེན་གོ་དན་གྱིས་གདན་དྲངས་པའི་ལོ། རབ་བྱུང་
 བཞི་པའི་རྒྱ་ཡས་ཟླ་ལོ་ ༡༡༧༩ ལོ་ནས། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་མག་ཟླ་ལོ་
 ༡༡༧༠ ལོ་བར་ལོ་ངོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་བརྒྱད་རིང་ས་སྐྱའི་དཔོན་ཆེན་གསུམ། རབ་བྱུང་
 བཞི་པའི་ཤིང་སྤང་ཟླ་ལོ་ ༡༡༩༥ ལོར་ས་སྐྱའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་བཞེངས་པའི་འགོ་
 རྒྱལ་ས་ནས་མཚུགས་སྤྱི་ལོ་གོང་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྷགས་རྟ་ཟླ་ལོ་ ༡༡༧༠ ལོར་
 འདས། འདྲིའི་ལོ་རྒྱས་སྐར་སྟག་ཆང་པ་དཔལ་འཕྱོར་བཟང་པོས་བཅམས་
 པའི་《རྒྱ་པོད་ཡིག་ཆང་》ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་བྲིས།

(༡༧༡) ཟམ་སྐྱ་གུན་མིན་དབང་རུའི། (三路管民万户) ཡོན་
 ཁྱུ་རབས་གྱི་སྐབས་སུ། མི་སེར་གྱི་དཔོན་པོ་ལ་རིམ་པ་དམའ་ཤོས་ནི་དུད་
 རྒྱུ་ཉི་ཤུ་ཙམ་ལ་དུད་ཆེན་གཅིག་དང་། དེའི་འགོ་བྱེད་དཔོན་ལ་བརྩ་དཔོན་
 ཟེར། དུད་ཆེན་གཅིག་རྟ་མགོ་གཅིག་ཟེར་བ་དེར་དུད་རྒྱུང་ལྔ་བརྩ་བམ་པ་
 ཡོད་པ་དེའི་དཔོན་ལ་ལྔ་བརྩ་དཔོན་ཟེར། དུད་རྒྱུང་བརྩ་བམ་པ་ལ་བརྩ་སྐར་
 གཅིག་དང་། དེའི་དཔོན་ལ་བརྩ་དཔོན་ཟེར། དུད་རྒྱུང་རྩྱང་ལ་རྩྱང་སྐར་
 གཅིག་དང་དེའི་དཔོན་ལ་རྩྱང་དཔོན་ཟེར། དུད་རྒྱུང་ཁྲི་ལ་ཁྲི་སྐར་གཅིག་དང་
 དེའི་དཔོན་ལ་ཁྲི་དཔོན་ཟེར། ཁྲི་སྐར་བརྩ་ལ་སྐུའི་(路) གཅིག་དང་དེའི་
 དཔོན་ལ་སྐུའི་ད་ར་ཁ་ཆེ་(达鲁花赤) ཟེར། སྐུའི་གསུམ་ལ་དབང་བྱེད་
 པའི་དཔོན་ཡིན་ན། ཟན་སྐུའི་གུན་མིང་དབང་རུའི་གོ་གནས་དང་། སེལ་གྱི་
 དམཁ་སྤེར་སྒྲིལ་ཡོད་པས། པོད་དུ་ཁྲི་སྐར་སུམ་ལྔ་བམ་པའི་གངས་དངས་སུ་
 མེད་ཀྱང་དཔོན་ཆེན་ཤུ་བཟང་པོ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་རིམ་པ་དེ་དང་

[illegible]

(३८३) ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

གྱུ་འེ་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ། དེར་སངས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་གདུག་ཀའི་དོན་ལས་སྤྱད་ཀྱིས་
 ཁོངས་ཀྱི་གནང་ཤུལ་གསལ་ཆེན་གསལ་ཤིག་ཡིན། ལྷ་ཁང་འདི་བཞིན་རབ་བྱུང་
 བཞི་པའི་ཤིང་སྤུ་ལྷུ་ལོ་ ༡༩༤༥ལོར་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་ཡོན་ཆུལ་རབས་
 ཀྱི་ཆུལ་ས་ནས་ཤོད་ཏུ་ཐེངས་དང་པོ་ཐེབས་སྐབས་བཀའ་བཞེད་གནང་བ་ལྟར།
 ས་སྐྱུའི་དཔོན་ཆེན་ཤུལ་བཟང་པོས་ཤོད་ཁྱི་རྒྱར་བཅུ་གསུམ་གྱི་འུ་ལག་བསྐྱེས་
 ར་ས་ཐོག་མར་འཇུགས་སྐྱོན་ཕྱེད་འགོ་ཚུགས་ཤིང་། འོག་ཐོག་གི་ཐོག་འབྲུགས་
 ཟིན་ཙམ་གྱི་བར་ལོ་རྒྱུག་ཙམ་འགོར། དེ་ཁའི་ལུ་ལ་དཔོན་ཆེན་ཤུལ་བཟང་
 པོ་འདས་ནས་དེའི་ཆབ་ཏུ་དཔོན་ཆེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་བསྐྱས་ཏེ། དེས་ལོ་
 རྒྱུག་དཔོན་ཆེན་བྱས་པའི་རིང་ལ་ལྷ་ཁང་འདིར་ལྷོང་ཐོག་ཁང་དང་། ཐིག་
 ཁང་། རྒྱ་ཐིབས་བཅས་དང་། ལྷ་ཁང་གི་བྱམས་ཀྱི་ཐེབས་ཀྱིས་བཅས་
 བཞེངས། དེ་རྗེས་ས་སྐྱུའི་དཔོན་ཆེན་མི་རབས་དགུ་པ་ཡང་ལེན་གྱིས་ལྷ་ཁང་
 ཆེན་མོའི་སྐོར་བད་དང་། ལྷའི་ལྷགས་རི་བཙོགས། དེ་རྗེས་ཤར་པ་འཇམ་
 དབྱངས་རིན་ཆེན་ཆུལ་མཆོན་གྱིས་ས་སྐྱུའི་གདན་ས་ལོ་རྒྱུམ་ཅུ་ཙམ་གནང་
 རིང་ལྷ་ཁང་ཁག་ལ་ཉམས་གསོ་གནང་ཞིང་། གདན་ས་གནང་བའི་བཅའ་ལོ་
 རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་སྤུ་ལྷུ་ལོ་ ༡༩༠༥ལོར་རྒྱ་བ་ལྔ་པ་ནས་འགོ་ཚུགས་ཏེ་རྒྱ་
 བ་གསུམ་གྱི་རིང་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོའི་ཡང་ཐོག་གི་རྒྱ་མཐོངས་ཀ་བརྒྱད་དང་།
 བར་བྱམས་བཅས་ཀྱི་ཁོར་ལྷག་ཏུ་གསང་སྐགས་ཀྱི་རྒྱད་ཉེ་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་
 རྒྱད་མན་ཆད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད། རིགས་

བསྟུན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་བརྒྱ་དང་སྟུང་ཅུ་སོ་དགུ་བཅས་ཁྱོན་བསྟོར་མས་
དཀྱིལ་འཁོར་བདུན་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་ལྷ་བདུན་སོ་སོའི་བརྒྱད་རིས་དང་བཅས་པ་
འབྲི་བར་མཛད་པ་ད་ལྟ་འདྲ་ཉམས་མེད་ཏུ་བཞུགས་བཞིན་པ་འདི་དང་། ལྷ་
ཁང་འདིའི་ནང་གི་རྟེན་གསུམ་རྣམས་ཀྱང་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་ནས་བཟུང་
ས་སྐྱའི་གཏུང་རབས་དང་། གདན་ས་པ་རིམ་བྱོན་རྣམས་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་སྐུ་
གསུང་བླགས་རྟེན་གངས་ལས་འདས་པ་བཞེངས་པ་བཅས་ཞིབ་པར། ས་སྐུ་
བདག་ཆེན་ཨ་མེས་ཞབས་རག་དབང་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་
《ས་སྐུའི་གཏུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད་》ཏུ་གསལ་བས་འདིར་མ་གྲིས།

(༡༢༩) རིན་ཆེན་ཞང་། ས་སྐུའི་བླ་མ་ཁག་བཞིའི་ནང་ནས་གཅིག་
ཡིན། མོག་མར་དཔོན་ཆེན་མི་རབས་གཉིས་པ་ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་བཏབ་
ཅིང་། རྗེས་སུ་བདག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་བ་སྐུ་གསལ་རྗེས་སྟུང་བརྒྱད་མང་
བས་ཏི་ལྷོ་ཀུན་དགའ་སྐོ་ལྟོས་ཀྱིས་སྟུང་བརྒྱད་ཁག་བཞི་པ་སོ་སོར་བླ་མ་དེ་
བཞོས་ནས་གནང་སྐབས། འཇམ་དབྱངས་དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཆོན་སྐུ་མཆེད་ལ་
རིན་ཆེན་ཞང་བླ་མ་དང་ཤེལ་གྱི་དམ་ཁ་གནང་། དེ་ནས་རིན་ཆེན་ཞང་བླ་
མ་གྱི་གཏུང་བརྒྱད་བྱུང་། རྗེས་ཞིབ་པ་གོང་གསལ་བདག་ཆེན་ཨ་མེས་
ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་《ས་སྐུའི་གཏུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད་》ཀྱི་གངས་
༡༥༥ནང་— ༡༢༩བལ་བར་གསལ།

(༡༣༠) ལྷ་ཁང་བླ་མ་། གོང་ཏུ་བཞད་པ་ལྷ་ར་མོག་མར་བླ་མ་དཔའི་
དཔོན་ཆེན་མི་རབས་གཉིས་པ་ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་བཏབ། རྗེས་སུ་བདག་
ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་བ་སྐུ་གསལ་རྗེས་སྟུང་བརྒྱད་མང་བས་ཏི་ལྷོ་ཀུན་དགའ་
སྐོ་ལྟོས་ཀྱིས་བདག་ཆེན་སྟུང་བརྒྱད་སོ་སོར་བླ་མ་དང་བཞི་པ་སོ་སོར་བཞོས་
ནས་གནང་སྐབས། ཏི་ལྷོ་ཀུན་དགའ་ལེགས་པའི་འབྲུང་གནས་སྐུ་མཆེད་ལ་ལྷ་ཁང་བླ་
མ་དང་། གསེར་གྱི་དམ་ཁ་གནང་། དེ་ནས་ལྷ་ཁང་བླ་མ་གྱི་གཏུང་བརྒྱད་བྱུང་། རྗེས་
རྒྱུས་རྒྱུས་པ་གོང་གསལ་བདག་ཆེན་ཨ་མེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་《ས་སྐུའི་གཏུང་

རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད་》ཏུ་གསལ།

(༡༩༥) མོན་མི་མིའི། (མོན་མཁའ་མི་)ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཏུ་ཕི་
ལི་སེ་ཆེན་ཏུན་གྱི་གྱི་ཡོན་ཁྲི་ལོ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་སྟེལ་སྟུ་ལོ་
༡༩༧༩ལོར། བོད་ས་གནས་སུ་བྱུ་པོ་མོན་མཁའ་མི་ཏུ་ཡོན་རྫོང་མུ་(吐蕃宣
慰使司都元帅府)ཟེར་བའི་སྤྱིད་འཛིན་རྡོ་དམ་ལས་ཁྲུང་ས་བཅུགས་པ་
དང་། དེའི་འགོ་བྱེད་དཔོན་པོར་མོན་མཁའ་མི་(宣慰使)དང་ཏུ་ཡོན་རྫོང་
(都元帅)ཟེར་བའི་གོ་གནས་སྤྲད་ཡོད།

(༡༩༦) རྩེ་གསལ་ཆེན་མོ། ས་སྐྱ་དཔོན་ཆེན་མི་རབས་གཉིས་པ་ཀྱང་
དགའ་བཟང་པོའི་སྐབས། དམག་ཁྲལ་དང་ཞིང་པའི་དཔུ་ཁྲལ་བརྩ་སྐབས།
ས་ཚུགས་ཀྱི་རིམ་པ་སྟེ་བ་དང་། ས་ཆ་བཟང་ངན་དང་མི་མང་ཁྱུང་བཅས་ཀྱི་
གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་ཏེ་ཁྲལ་ཐོབ་ཆེ་ཆུང་གི་དབྱེ་བ་སྟེ་བ་ལ་ཟེར།

(༡༩༧) དབྱུག་གཙང་གི་བྲིམས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་
སུ་བོད་ས་གནས་ཀྱི་བྲིམས་ནི་རྟོར་བྲིམས་ལྟར་ཡིན་འདུག་ཀྱང་། རྟོར་བྲིམས་
དངོས་གཞི་ཅི་འདྲ་ཡིན་གྱི་དཔུད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ད་ཕན་ལག་ཏུ་མ་སོན་པས་
འདིར་འབྲི་མ་བྱུབ།

(༡༩༨) མོན་ན་ཅིང་དབེན། (མོན་ཀྱིང་ཡོན་宣政院)ཡོན་རྒྱལ་རབས་
ཀྱི་སྐབས་སུ་ས་སྐྱ་ནས་རྒྱ་བོད་ས་མཆའས་བར་གྱི་ལམ་བརྟུན་ས་ཆོགས་ཀྱི་ཁྲལ་
ལ་ལྟ་ཞིབ་བྱེད་མི་དཔོན་རིགས་ཀྱི་གོ་གནས་ཤིག་ཡིན་པར་སྣང་།

(༡༩༩) བརྩན་པའི་གཏད་རབས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་
སྟོལ་ལ། བརྩན་པའི་བདག་པོ་རྩོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོབ་མ་
ཉན་ཐོས་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་པོར་བསྐྱོས་པ་ནས་རྒྱན་མ་ཆད་
པར་སྐྱ་མ་ལྔ་མས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོབ་མ་ཆེས་མའི་ནང་ནས་ཕུལ་ཏུ་བྱུང་བ་ཞིག་
བདམས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་པོར་བསྐྱོས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ལ་ཟེར།

(༢༠༠) མཁན་བརྒྱད། ༡. དགེ་སྤྱོད་གི་རྩོམ་པ་གནང་མཁན་གྱི་

མཁན་པོའི་བརྒྱད་པ་ནི། བོད་དུ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་བརྒྱུད་གསེབ་ལྷན་པུ་བརྒྱུད་པ་ལྟ་ཤིང་མོས་ནི་སྤྱི་ཆེན་དཔྱད་པ་རབ་གསལ་ནས་དབུས་གཙང་གི་མཁན་པ་མི་བཅུ་ལྔ་གསལ་བརྒྱད་པ་ནི་སྤྱི་ཆེན་བརྒྱད་པ་ཟེར། ༡. རབ་ལྷན་གསུམ་པའི་ཤིང་བྱི་ཆུ་ལོ་༡༩༠༧ལོར་ཁ་ཆེ་པ་ཆེན་པུ་གྱི་བོད་དུ་ཕེབས་རྒྱུ་དག་སྤྱོད་གི་སྒྲིམ་པ་མང་པོ་གནང་ནས་ཆོགས་པ་ལྟེ་བཞེད་ཀྱིས་པའི་བརྒྱད་པ་ལྷན་བ་རྒྱལ་པ་པ་ཆེན་བརྒྱད་པ་ཟེར། ༢. བོད་བྱི་དཔོན་པ་ཁག་གི་ཆོས་མཛད་གཉིས་ཀའི་བདག་པོ་མཛད་མཁན་གྱི་མཁན་པོ་རིམ་པར་ལྷན་བའི་བརྒྱད་པ་རིམ་ལ་གོ་དགོས་པའི་སྐབས་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ལྟ་མ་གཉིས་ལ་ཟེར།

(༣༠༢) བཤད་རྒྱུ། ལྷན་བཅས་ལ་ཚ་རྒྱུད་དང་བཤད་རྒྱུད་གཉིས་ལྟ་སྟེ་བའི་བཤད་རྒྱུད་ལ་གོ་དགོས་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་དེ་མཉམ་པར། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་བྱི་གཞུང་ཆེན་པོ་ལཱོ་མཆོན་ཉིད་རིག་པའི་སྒྲོབ་ཁྱིད་བྱི་བརྒྱད་པ་ལ་གོ་དགོས།

(༣༠༣) 《ལང་ཀར་གསེགས་པའི་མདོའི་འབྲེལ་པ་》《ལང་ཀར་གསེགས་པའི་མདོ་》ནི་ཆུ་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་བོད་བྱི་ལོ་ལྔ་པ་འགོས་ཆོས་ཐུབ་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གི་ཡི་གེ་དང་རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེ་ལས་བོད་བྱི་སྐད་དུ་བརྒྱུད་བ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་འབྲེལ་པ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་སྒྲིབ་དཔོན་བཟང་པོས་མཛད་པ། བཟུན་འཇུར་མདོ་[ནི]པའི་ནང་དུ་ཡོད། 《ལང་ཀར་གསེགས་པའི་མདོའི་འབྲེལ་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་རྒྱན་》བོད་བྱི་ལོ་ལྔ་པ་འགོས་ཆོས་ཐུབ་ཀྱིས་བརྒྱུར་བ་བཟུན་འཇུར་མདོ་[འི]པའི་ནང་དུ་ཡོད། སྐབས་འདིར་བཤད་པ་ནི་འབྲེལ་པ་ལྟེ་མ་དེ་ཡིན་པར་མདོན།

(༣༠༤) འདུལ་བ་སྟོན་དཔ། དུས་རབས་བཅུ་པའི་མཇུག་དུ་མངའ་རིས་ཀྱི་གཉི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་སྤྱི་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ཤར་ལོགས་ཀྱི་པ་རྟེན་རྒྱ་མ་པུ་ལ་གདན་དྲངས་ནི་སྟོན་མངའ་རིས་སུ་རབ་ལྷན་གི་སྟེ་དང་། འདུལ་བའི་བཤད་པ་བཅུགས། དེ་ནས་སྒྲིབ་མ་པུ་ལ་རྒྱལ་གསུམ་མེགས་ནས་དར་སྟེལ་ལྷན་

བཀའ་འགྲུ་འཕྲུལ་ལྟགས་ཟེར།

(༣༠༣) འབྲུལ་བའི་བཤད་རྒྱུ། ཏུས་རབས་བཅུ་པའི་དབྱེལ་དུ་པོད་ས་གནས་སུ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་བསྐྱར་དར་བྱུང་སྐབས་བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་སློབ་བརྒྱུད་ལྟ་མེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ་དང་། སྐུམ་པ་ཡེ་ཤེས་སློ་སྤྲོས་ཤོགས་ནས་པོད་དུ་རབ་བྱུང་གི་ཕྱི་ཉ་ཅང་མང་པོ་འཕེལ་ཞིང་། འབྲུལ་བའི་བཤད་པ་དང་ལག་ལེན་དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་སྐོར་《དེབ་ཐེར་སྟོན་པོ་》ལེ་ཆན་[ཁ] པའི་མགོ་ནས་མཆུག་བར་དང་། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་》ཀྱི་ལེ་ཆན་[ཉ] པའི་མགོ་ནས་མཆུག་བར་གསལ།

(༣༠༤) བྱ་འབྲུལ་ནས་བརྒྱུད། དགེ་བཤེས་བྱ་འབྲུལ་བ་འཛིན་པ་བཙན་འགྲུལ་འབར་ནས་བརྒྱུད་པའི་འབྲུལ་བའི་བཤད་པ་《དེབ་ཐེར་སྟོན་པོ་》ལེ་ཆན་[ཁ] པའི་གྲངས་༥བཤེས་དང་། 《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་》ལེ་ཆན་[ཉ] པའི་གྲངས་༡༩བཤེས་དང་། འབྲུལ་བར་གསལ།

(༣༠༥) བཀ་ཆེན་ཤུག་གྱི། (ཁ་ཆེ་པ་ཆེན་) (རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་མེ་ལུག་སྤྱི་ལོ་༡༡༩༧—རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་བྱ་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༥བར་) དལྱང་ལོ་དལྱ་བཅུ་གོ་དལྱ་བཞུགས། འབྱུངས་ལུལ་ནི་རྒྱ་གར་རྒྱབ་ཚུགས་ཁ་ཆེན་ལུལ་(དང་སངས་ཤི་གཞིར་) དུ་སྤོང་ཁྱེར་ཁྲ་མ་སྤྲ་། ཡབ་ཆོང་དཔོན་ཆེན་པོ་ས་མ་ར་ཡའི་སྐུ་སྤྲུལ་འབྱུངས། དལྱང་ལོ་བཅུ་ནས་བརྒྱུད་རིག་པའི་གནས་ལྷ་ལ་སྐྱུངས་པ་མཐར་ཕྱིན། དལྱང་ལོ་ཉེར་གསུམ་ལ་རབ་བྱུང་། དེ་ནས་རྒྱ་གར་ཤར་ཚུགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་དལྱང་ལོ་སུམ་ཅུ་བར་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་རིག་པ་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་། དེ་ནས་དགེ་སློང་གི་སྐུ་པ་བཞེས་ནས་གསང་སྐྱུ་གསུལ་གྱི་ཆོས་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་སྟེ་འཛམ་གླིང་ཡོངས་སུ་ཤུགས་པའི་པལྟེ་ཉ་ཆེན་པོར་བྱུང་། རབ་བྱུང་དང་པོའི་མཆུག་ ཏུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་ལོ་འཁོར་རྒྱབ་ཚུགས་དུ་རྩ་ཀའི་དམག་དྲངས་ནས་རྒྱ་གར་སྟོ་ཚུགས་དང་ཤར་ཚུགས་མ་གཏོགས་པ་རྒྱབ་དང་བྱང་དབྱུས་བཅས་ཡོངས་སྟོགས་དུ་རྩ་ཀའི་

མངའ་ལོག་ཏུ་ཆུད་དེ། པརྟེན་དང་། མཁས་པ། རབ་བྱུང་མང་ཆེ་བ་རྒྱ་གར་
 བར་རྒྱ་གསུམ་འབར་མ་དང་། ཐའི་མོ་ ཅན་སྤྱི་ཤོགས་སྤྱི་ཤོགས་ཐེབས་ཤིང་།
 ཁ་ཆེ་པ་ཆེན་ཤོགས་ཀྱང་ཤས་ཤིག་རྒྱ་གར་བྱང་རྒྱ་གསུམ་པོད་ཀྱི་མཐའ་མཆོམས་
 རྩོམ་འི་ས་ཁུལ་དང་ཉེ་བའི་བེད་ཀྱི་ཆོང་འདུས་སྤྱི་ཤོགས་ཐེབས། དེར་ལོ་རྒྱུ་
 གཅིག་ཅུ་མ་ བཞུགས་ མཆོམས། རབ་བྱུང་གསུམ་ པའི་ཤིང་ཁྱི་སྤྱི་ལོ་
 ༡༩༠༧ལོར། བོད་ཀྱི་ཁོ་སྤྱི་ལོ་ལྷོ་བ་བྱུམས་པའི་དཔལ་བྱིས་རྩོམ་བརྒྱད་ནས་
 བོད་ཏུ་གདན་དྲངས། སྐབས་དེར་ཁ་ཆེ་པ་ཆེན་དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་ན་
 བརྒྱད་ལ་ཐེབས་ཤིང་། ཁོ་སྤྱི་ལོ་ལྷོ་བ་དགུང་ལོ་སྤུམ་ཅུ་ལས་སྐོབས་ཐོད་པའི་སྤྱི་
 གཞོན་ཏུ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། ཁོང་ལ་ཆོས་འགའ་ཤས་གསུངས་ནས་རང་ཉིད་རྒྱ་
 གར་ཏུ་ཐོར་ཐེབས་དགོངས་པ་བྱུང་རྗེས་སྤྱི་ཁོང་གི་སྤྱོད་མ་པརྟེན་འགའ་ཞིག་
 ཡོད་པ་ནམས་དང་ཆོས་ཀྱི་གསུང་སྤྱིང་གནང་བ་དེ་པ་ཆེན་གྱིས་ཁོར་ལ་གསན་
 པས་ཏེ་ཅང་སྤྱགས་མཉེས་ཏེ། བོད་ལ་ལོ་ལྷོ་བ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་གཞོན་ཏུ་འདི་
 འདྲ་ཡོད་པ་རྒྱུ་མཆོར་ཆེ་གསུངས་ནས་ཁོང་གིས་ཆོས་ནམས་གསུངས་ཀྱང་ལོ་ལྷོ་
 བ་ལ་སྐད་བརྒྱུར་གནང་དུ་བཅུག། སྤྱི་ཁྱི་ལོ་འབལ་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡོད་ལོ་ལྷོ་
 བ་ལ་གནང་། ལོ་བཅུ་འི་རིང་བོད་ཏུ་བཞུགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་
 སྤེལ་གནང་། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ལྷ་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་ཁྱི་སྤྱི་ལོ་
 ༡༩༡༧ལོར་བོད་ནས་ཁ་ཆེན་ལུལ་ཏུ་ཐོར་ཐེབས་གནང་། བོད་ཏུ་བཞུགས་
 རིང་མང་ཆོགས་དང་། དད་ལྷན་སྤྱི་ཤོགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་འབྲུལ་བ་ནམས་
 ས་གནས་ལོ་པའི་དགོན་པ་དང་། ཉན་བཞེངས་ཤོགས་ལ་གནང་བ་ལས།
 རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་གཅིག་ཀྱང་སྐར་འཛིན་མི་མཛད། ཁ་ཆེར་ཡང་ལོ་བཅུ་གཉིས་
 རིང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་མཛད་དེ་དགུང་ལོ་གོ་དགུ་ལ་སྤྱི་ཤོགས་
 པ་ཆེན་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་《དེ་པ་ཐེར་རྩོན་པོ་》ལེ་ཆོན་[བ] པའི་མགོ་ནས་
 ཤོག་གངས་པ་བུ་བར་དང་《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་》ལེ་ཆོན་[ན]
 པའི་གངས་པ་བུ་བར་— ༣༠བུ་བར་གསལ།

(༣༠༧) རྩ་བུའམ་རྩོག་མ་དགོན་པ། སྐར་ལྷ་ས་གཙང་པོའི་མཛད་བརྒྱུད་རྩ་
བུལ་ས་ཁྲལ་དུ་ཡོད་པའི་དགོན་པ་ཞིག འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ད་སུན་མ་མཐོང་།

(༣༠༨) ཚཱ་མེ་ཆེན་པོ། ཁ་ཆེ་པ་ཆེན་པོ་ལྷ་མོ་དུ་ཕེབས་རྒྱུ་དགོ་
སྟོང་གི་རྩམ་རྒྱུན་མང་དུ་སྟེལ་བ་གནང་བ་ལས་ཚོགས་པ་ཕྱེ་བཞི་ཉེ། ༡. ཚཱ་མེ་
ཆེན་པོ། ༢. ཚོགས་པ་ལྷེ་རྒྱུ་ལ། ༣. ཚོགས་དགོ་འདུན་རྒྱུ་ལ། ༤. ཚོགས་
ཚས་ལྷང་པ་བཅས་ལྷུང་བའི་ནང་ནས། ཚོགས་ཆེན་པོ་ནི་པ་ཆེ་ཆེན་གྱི་སྟོབ་མ་
གཙང་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་དཔལ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཚོགས་པ་ཡིན།

(༣༠༩) རྩེ་རྒྱུ་ལའི་ཚོགས་པ། མོང་དུ་བཤད་པ་ལྷ་ས་ཚོགས་ཕྱེ་
བཞིའི་ནང་གསལ་ཚོགས་པ་ཆེན་པོའི་མཁན་པོ་སངས་རྒྱལ་དཔལ་(མཁན་
རབས་དང་པོ་རྒྱུ་རྒྱུ་དཔལ་གྱི་སྟོབ་མ་)གྱིས་ལྷོ་མ་གཞུང་ལྷེ་རྒྱུ་དུ་བཞུགས་ནས་
རྩམ་རྒྱུན་སྟེལ་བ་དེ་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་ཚོགས་པ་ལྷེ་རྒྱུ་ལ་བཟུང་།

(༣༡༠) བཀའ་གདམས་པ། ལྷ་ས་པ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པའི་
བཀའ་ལས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ཀྱང་མ་ལྷན་པར་རང་གིས་ཉམས་སྦྱང་སྦྱང་བའི་
གདམས་ངག་དུ་ཁས་ལེན་པ། རབ་ལྷུང་དང་པོའི་ལྷགས་འབྲུག་གྱི་ལོ་
༡༠༩༠ལོར་རྒྱ་རྒྱ་ལོ་ལྷ་ཉི་ཤ་པོ་དུ་ཕེབས་ནས་ལོ་རྒྱུ་བཟུང་དུན་རིང་མངའ་
རིས་དང་། ལྷ་ས་སྟེ་ཐང་། འཕན་པོ་བཅས་སྟེ་སངས་རྒྱལ་ཚོས་ལྷགས་དར་
སྟེལ་གཏོང་བ་གནང་ཞིང་། རབ་ལྷུང་དང་པོའི་མེ་བྱ་གྱི་ལོ་༡༠༥༧ལོར་ཁོང་
གི་སྟོབ་མ་འབྲུ་རྩམ་རྒྱུ་ལ་བའི་འབྲུང་གནས་ཀྱིས་རྩེ་རྒྱུ་དགོན་པ་བཟུང་བ་ནས་
གནས་གཞི་བཟུང་། དེ་ནས་དར་སྟེལ་ལྷུང་བའི་ཚོས་བརྒྱུད་ལ་བཀའ་གདམས་
པ་བཟུང་། རྒྱུ་སྟེ་དུས་རབས་བཙ་ལོ་ལྷ་ལོ་ལྷ་ལོ་ལྷ་ལོ་ལྷ་ལོ་ལྷ་ལོ་ལྷ་ལོ་ལྷ་ལོ་ལྷ་ལོ་
ཚོས་ལྷགས་ལ་དག་ཐེར་གནང་ལྟེ་བཀའ་གདམས་པའི་ཚོས་ལྷགས་བཟུང་དུ་
དར་སྟེལ་གཏོང་བ་གནང་བ་ནས་བཀའ་གདམས་པ་དང་དགོ་ལྷགས་པའི་ཚོས་
བརྒྱུད་གཅིག་དུ་འདྲིས་ནས། བཀའ་གདམས་པའི་ཚོས་ལྷགས་ལྷུང་དུ་ཕེད་
པར་བྱས།

(༣༡༢) ཟ་རྟོར་གྱི་རྒྱལ་པོ། (ཟ་ག་ལའི་རྒྱལ་པོ་) ཟར་གྱི་པོད་ཡིག་ལ་
རྒྱལ་ཐོག་སྐབས་རེ་ཟ་རྟོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། སྐབས་རེ་ཟ་ག་ལའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་
མིང་འདོགས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཟུང་། རྟོན་ཏུ་དེང་སང་གི་མིང་རྒྱ་ལའི་
རྒྱལ་ཁབ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཟེར།

(༣༡༣) དགེ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་ཤེ། པ་ལ་ཆེན་ཤེ་པ། སངས་རྒྱལ་ཆོས་
ལུགས་ཀྱི་འདུལ་བའི་ལག་ལེན་དང་། དགེ་སྦྲོང་གི་རྩོམ་རྒྱན་གྱི་འབྲུང་ཁྲུང་ས་
མཁན་པོ་མི་འདྲ་བ་བཞི་ལས་གྲུས་པའི་ཤེ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས་པ་ལ་ཆེན་
པའི་ཤེ་པ་ཤེ། མཁན་པོ་ནི་ཉན་ཆོས་འདྲ་ཟུངས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཟུར་གྱི་རྣམས་ཕན་
ཉི་ཤུ་ཙམ་གསུམ་ནས་བདུན་བར་ཟུ་རྟགས་པ་ནི་དུང་དཀར། ས་ཐར་གྱི་མདྲ་
འདོན་སྐབས་ཤ་གི་ཉའི་སྐད་ཏུ་འདོན་པ། ཟས་ཕྱོད་ཀྱི་ནང་ཏུ་ཟས་བྲལ་ས་ཉི་
རང་གི་མདུན་ཏུ་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་བྱིན་ལེན་ཆགས་པ། དགེ་སྦྲོང་དང་དགེ་
ཚུལ་ཁབ་པ་གཅིག་གནས་ཁབ་གཅིག་གི་ནང་ཉལ་དགོས་ཆེ་བར་དུ་ཡོལ་བས་
བཅད་ན་རུབ་ལྟག་བསྟུང་བའི་གོ་ཆོད་པ་བཅས་སུ་ཁས་ལེན། དེ་ལ་ཡང་ནང་
གསེས་གྱི་ཤེ་པ་མི་འདྲ་བ་ལྟ་ཤིང་། ༡. ཤར་གྱི་རི་ཙམ་པ། ༢. ལུབ་གྱི་རི་ཙམ་པ།
༣. གངས་གྱི་རི་ཙམ་པ། ༤. འཇིག་རྟེན་འདས་པར་སྐྱེ་བའི་ཤེ། ༥. རྟག་པར་
སྐྱེ་བའི་ཤེ་བཅས་ལྟ་ཡོད། དེ་དག་སོ་སོའི་ལྟ་བའི་ཁྲུང་པར་ཕན་བྱ་ཡོད་པ་
རྣམས་ཞིབ་པར་སྒྲོབ་དཔོན་དཔྱིག་བཤེས་གྱིས་མཛད་པའི་《གཞུང་ལུགས་ཀྱི་བྱེ་
ཐག་བཞོད་པའི་འཁོར་ལོ་》དང་། སྒྲོབ་དཔོན་དུལ་བའི་ལྟས་མཛད་པའི་《ཤེ་
པ་ཐ་དད་པ་བཟླ་ན་པ་བསྟུས་པ་》བཟླ་ན་འབྲུར་མདོ་རྩྱགས་ལེ་ཆཅན་[ལུ]པར་
ཡོད་ཅིང་། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐྱེ་ཤིང་དང་པོར་ག་དབང་བཙོན་འབྲུས་
གྱིས་མཛད་པའི་《ཟུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད་ཀྱན་བཟང་ཞིང་གི་ཉི་མ་》ལེ་ཆཅན་
[ཁ]པ་བཅས་སུ་གསལ།

(༣༡༤) རྩོ་ཙ་རྩི་ལི་ག་ར། (རྩོ་ཙ་རྩི་ཡའི་ཉི་ཤ་) ཞོང་གི་མཆན་རྟགས་
ཡང་༩༥༠པར་གསལ།

(༣༡༧) འཕྲོམ་ཕྱོག་པ་རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས། (དགེ་བཤེས་ཕྱོག་
 པ་) རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཤིང་གི་ལོ་རྒྱུས་བཤམ་པོའི་ཤིང་འབྲུག་གི་སྟུང་ལོ་ ༡༠༠༧ ལོ་ -
 རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཤིང་འབྲུག་སྟུང་ལོ་ ༡༠༦༧ ལོ་བར། དཔུང་ལོ་བྱུག་ཅུ་རེ་
 གཅིག་བཞུགས། འདིར་འཕྲོམ་ཕྱོག་པའི་འབྲུང་ས་ལོ་དང་དཔུང་གྲངས་འདས་
 ལོ་བཅས་ལ་མི་མཐུན་པ་ཁག་བཞི་ཙམ་འདུག་པ་འདིར་མ་གྲིས། འདིར་ནི་
 ལས་ཆེན་ཀུན་དག་དཔུང་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྲུང་
 བཤམ་པའི་ཡིད་འཕྲོག་》ལྟར་གྲིས་པ་ཡིན། འབྲུང་ས་ཡུལ་ནི་བྱང་གི་གཉིན་
 ཆེན་ཐང་ལྗེའི་འག་ཙ་སྟེ་མོ། ཏུས་ཡང་གཞེས། ཡབ་རྟ་གསུམ་སྟེ་གཤེན་དང་
 ཡུམ་རྩུ་འོད་བཟང་ལན་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འབྲུངས། རྒྱུ་དྲ་ནས་ཡུམ་
 གཤེགས་རྗེས་ཡབ་ཀྱིས་མ་ཡར་གཅིག་ཤྲངས་པས་རྒྱན་དུ་ཕྱར་པོ་བྱས་པའི་སྟེན་
 གྱིས་ཁམས་སྟུང་སྲོས་ཐེབས། ལྷ་མ་སེ་བཙུན་གྱི་སར་བཞུགས་ནས་ནིན་མོ་ནང་
 གཡོག་རྟ་རྒྱུགས་གསོ་བ། རྩེ་འཐག་པ་ཚགས་མཛད་པའི་ཞོར་ལ་སྟོབ་སྟོང་
 དང་མ་གྲུལ་བར་གནང་། མཚན་མོར་ལྷ་མའི་ཞིང་སྲུང་སོགས་མཛད་དེ་ལྷ་
 མའི་ཞབས་འདེགས་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོབ་གཞེས་འབྲུས་ཤོར་མེད་པ་མཛད།
 ཞོར་ལ་པརྟི་ན་སྟེ་ཉི་ལས་སྟེ་རིག་པ་དང་རི་སྟེ་ཉིད་སྟེ་བསྐྱབས། དེ་ནས་
 མངའ་རིས་སྟེ་རྩོམ་རྩོམ་ཉི་ག་ཐེབས་པ་གསན་སྟེ་ཁམས་ནས་མངའ་རིས་སྟེ་
 ཞབས་ཐང་གིས་མཚུགས་པོར་ཐེབས་པས། རྩོམ་རྩོམ་ཉིན་གཉིས་གསུམ་ནས་མ་
 འབྲུངས་པར་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིར་ཐེབས་གནང་ཉི་ཤེད་ཏུས་སྟེ་ཕྱུ་ཕྱེད་རྒྱ་ཞིང་བེར་
 བའི་སྟོང་གི་ནང་དུ་མར་ལ། དེ་ནས་དབུས་གཙང་གི་དགེ་བཤེས་མཁས་པ་ཆོར་
 རྩོམ་རྩོམ་ཉི་ཤེད་པརྟི་ན་རྒྱ་གར་ནས་ཐོད་དུ་ཐེབས་པ་ཐེངས་གཅིག་ཡིན་པས་
 དེས་པར་དུ་ཐོད་དབུས་གཙང་དུ་གདན་འདྲེན་བྱ་དགོས་ཞེས་སྟུག་གིས་གནང་
 བ་ལྟར་དབུས་གཙང་གི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྩོམ་རྩོམ་ཐོད་དབུས་གཙང་དུ་གདན་
 ཏུངས། དེ་ནས་རྩོམ་རྩོམ་ཉི་ཤེད་པརྟི་ན་པརྟི་ན་པརྟི་ན་པརྟི་ན་པརྟི་ན་པརྟི་ན་
 ཙམ་བཞུགས་ཡུན་མ་གཏོགས་སྟེ་ཆོད་གཅིག་གི་རིང་ནང་གཡོག་གཙོ་པོར་མཛད་

དེ། ཞུ་ལ་གོ་སྐབས་བྱུང་ཆེ་ཆོས་ལྟ་བུར་མཛད། རྩ་པོ་རྩེ་ལྷན་ལྟ་བུར་ལས་
 འདས་ནས་སྤྱི་གདུང་དང་ཐུག་དཔེ་སྐབས་སྤྱི་པ་མ་ཆེར་གནང་དགོས་ཤིག་སྐབས་
 གནང་ནས་སྤྱི་གདུང་ཐུགས་དམ་ཉེན་བཅས་དང་། རྩ་པོ་གསུང་གི་སྤྱི་གདུང་
 བའི་སྤྱི་པ་མ་ཆོག་སྤྱི་པ་ཁག་ཅུ་མས་བྱིད་དེ་རྩ་ཐུང་དུ་ཕེབས། རབ་བྱུང་དང་
 པོའི་མེ་བྱ་ལྷི་ཨ་ ༡༠༥༧ལོར་རྩ་ཐུང་དགོན་པ་བཅུ་བ། དངུལ་གྱི་མཆོད་ཉེན་
 ཞིག་གི་ནང་རྩ་པོའི་སྤྱི་གདུང་ཅུ་མས་བཞུགས། དེ་ནས་རྩ་པོའི་སྤྱི་པ་མ་ཆོས་
 འཁོར་གྱིས་ཆོས་དང་འཆོ་བ་གཉིས་ཀའི་སྤྱི་ནས་བསྐྱར་སྤྱི་པ་སྤྱི་པ་གཉིས་ཀྱི་ཤིང་
 ཉེན་དགོ་བསྐྱར་དུ་བཞུགས་པ་ལས་རབ་བྱུང་མ་མཛད་ཀྱང་བསྐྱར་བྱིས་སྤྱི་པ་
 བསྐྱར་བ་ལ་དགེ་སྤྱི་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་མཛད། མཐར་དགུང་ལོ་རྩེ་གཅིག་པ་
 ལ་རྩ་ཐུང་དུ་སྤྱི་གཉིས་སྤྱི་པ་མ་ཆོས་ལྟ་བུར་གྱུར་དགུང་ལྟ་བུ་
 མཆོད་གྱིས་མཛད་པའི་《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་མཁའ་པའི་ཡིད་འཕྲིག་》
 དང་། རྩ་པོ་ཆེ་དཔོན་ཆར་ཆེ་དབང་ལྱུང་གིས་བཅུ་མས་པའི་《རྩ་པོ་ཆོས་
 འབྱུང་ཐུབ་བསྐྱར་གསལ་བྱེད་》ཀྱི་གདམས་ ༡༩ན་ ༥—གོག་གདམས་བཅུ་ལྷག་
 ཅུ་དང་《ཆོས་འབྱུང་མཁའ་པའི་དགའ་སྤྱོད་》ལེ་ཆོན་[ད]པའི་གདམས་ ༡༩ན་
 ༩— ༣༠ན་༡བར་གསལ།

(༣༡༥) དགོ་བསྐྱར། རབ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་ཡོད་
 ཀྱང་རབ་བྱུང་བྱེད་པའི་ཆ་ལྟར་མེད་པ་འཇུག་པ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་བྱིས་ཁས་ལེན་
 བྱེད་མ་རྒྱས་པའི་མིས་སྤང་བྱ་ལྟ་སྤྱི་པ་བའི་དགོ་བསྐྱར་གྱི་སྤྱི་པ་མ་སྤངས་ན་ཆོག་
 སྤང་བྱ་ལྟ་ནི། ༡. སྤྱི་གཉིས་ཅོད་པ། ༢. མ་བྱིན་པར་ལེན་པ། ༣. མི་ཆོས་སྤྱི་
 མའི་བརྒྱན་སྤྱི་པ། ༤. སྤྱི་གཉིས་ཅོད་པ་བཅས་རྩ་བ་བཞིའི་སྤྱི་པ་དུ། ༥.
 ཆང་འབྱུང་བ་བསྐྱར་པའི་སྤང་བྱ་ལྟ་ལྟ་སྤྱི་པ་བར་ཁས་ལེན་པའི་བྱིས་པ།

(༣༡༦) རྩ་ཐུང་དགོན་པ། རབ་བྱུང་དང་པོའི་མེ་བྱ་ལྷི་ཨ་
 ༡༠༥༧ལོར་རྩ་པོ་ཆེ་ལྷན་གྱི་ཤིང་སྤྱི་པ་མ་ཆོས་སྤྱི་པ་མ་ཆོས་པའི་འབྱུང་གནས་
 གྱིས་ཆོག་མར་བཅུ་བའི་དགོན་པ་ཞིག་ (དེར་སངས་ཁོད་རབ་བྱུང་སྤྱི་པ་

ཉུན་ལྟ་བུ་རྒྱུ་མཛུགས་ཀྱི་ཁྲིའ་སྟེ། དཔྱོན་པ་དེར་འཕྲོམ་ཉུན་པས་གནས་
གཞི་བཅུགས་ནས་དར་སྤེལ་གཏོང་བ་གནང་བའི་ཆོས་བརྒྱན་ལ་བཀའ་
གདམས་ཟེར། དེ་ཉུན་པོད་ལ་ས་གནས་མིང་གཞུང་བཅུགས་པ་ནས་གཞུང་
ཚུང་དཔྱོན་པའི་ཁྲིའ་སྟེ། གཏོགས་པ་ལས་དགེ་ལྡན་གྱི་ཐོག་ལ་བཅུང་བའི་པ་
རག་དབང་མཆོག་ལྷན་གྱིས་ལྟན་འཛིན་བྱ་ལའི་ལྷ་མ་སྤྲེལ་བའུན་པ་བསྐལ་
བཟང་རྒྱ་མཆོད་ཡོངས་འཛིན་གནང་ཞི། ལྷ་མ་འདས་ཤོར་ཅམ་དུ་རྩ་སྤྱོད་
དཔྱོན་པ་སྤེར་འཛིན་དུ་གསལ་རས་ཞུས་པ་ཟེར། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་
ལྷག་སྟེ་མོ་༡༧༩༠ལོར་རྒྱ་ལའི་ལྷ་མ་སྤྲེལ་བའུན་པས་རྩ་སྤྱོད་དཔྱོན་པ་དེ་
བཞིན་ཁྲིའ་སྟེ་འཛིན་དུ་འབུལ་བ་གནང་ཞིང་། ཁྲིའ་སྟེ་གསལ་སྤེལ་སྤྲེལ་
སྤྲེལ་ཆེན་བཅུན་པ་རབ་རྒྱས་ལ། ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཤོར་མ་རྩ་ཆིང་གི་མོ་ཉི་ཤུ་
པ། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཤིང་མག་སྟེ་མོ་༡༤༤༠ལོར་ཤོར་མ་རྩ་ཆིང་གས་
སྤར་ཡང་རྩ་སྤྱོད་དཔྱོན་པ་དེ་རྩ་སྤྱོད་ཉི་མོག་ལྟ་སྤྲེལ་འཛིན་པ་སྤེར་འཛིན་
དུ་གནང་། དེ་ནས་བཟུང་གི་ཆེན་གྱི་སྤྲེལ་འཛིན་པ་རྩ་སྤྱོད་ལ་རྩ་སྤྱོད་སྤྲེལ་སྤྲེལ་
པའི་མཆོག་སྤེལ་པ་ཡིན། དཔྱོན་པ་འདིར་ཨ་ཉི་ཤ་ར་ཉིད་སྤྲེལ་འཛིན་བཅུགས་
སྐབས་གིས་པའི་འདྲ་བང་། དགེ་བཤེས་ནག་ཆོ་མོ་རྩ་བས་བཅམས་པའི་རྩ་
མོད་རྩ་བར་བཞོད་པ་བརྒྱན་ཅུ་པ་གིས་པ། ཡོངས་གཤམས་སྤྲེལ་བར་དབུ་
ཡོན་མ་ཟེར་བ་དེ་དང་། རྩ་མོད་ཀྱི་གས་དམ་རྟེན་རྩ་མོད་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྩ་
སྤེལ་འཛིན་བང་གལ་པའི་གནའ་ལྟལ་དངོས་རྩ་མོད་མང་པོ་ཡོད། སྤར་རྩ་སྤྱོད་དུ་
གྲགས་ཤིང་། རྟེན་ལུགས་མངོ་མཆོར་ཆེ་བ་ལ་བཅུ་སྟེར་དང་། བང་ཀ་སྤམ་
སྟེར་དུག་བརྒྱ་ལྷག་ཅམ། གསུང་རྟེན་པོ་ཉི་ས་ཡ་བཅུ་ལྷག་ཅམ། གདུང་རྟེན་
བདུན་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་རྟེན་ལྟ་ཡོད་ཅེས་རྩ་སྤྱོད་གི་མོ་རྩ་མོད་ལས་བཤད།

(༣༡༧) ལྷ་ཆུང་བ་གཞིན་ལྷ་ཆུང་མཆོག། (དགེ་བཤེས་ལྷ་ཆུང་བ་)

རབ་བྱུང་དང་པོའི་ལྷགས་ལྷག་སྟེ་མོ་༡༠༩༡—རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་མེ་ཁྱི་སྟེ་
མོ་༡༡༠༤བར་མོ་རྩ་མོད་ཞིབ་པ། 《དེབ་ཐེར་སྟོན་པོ་》ལ་ཆོན་[ཅ]པའི་གངས་

༡༩ན་༩—༡༩ན་༩བར་དང་། ལས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་མཛད་པའི་《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་》བཅས་སྟུགས་ལ།

(༩༡༤) སྔ་རྟོ་བ་རིན་ཆེན་གསལ། (དགེ་བཤེས་པོ་རྟོ་བ་) རབ་བྱུང་དང་པོའི་མེ་ལོས་སྟེ་ལོ་༡༠༩༧—རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཤིང་བྱ་སྟེ་ལོ་༡༡༠༥ལོ་བར། བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་སྟོབ་མ་ལ་ཆོས་འཆད་པ་ལ་མཁས་པའི་མཆོག་དུ་བྱར་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་ལས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་མཛད་པའི་《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་》གི་ནང་དུ་གསལ།

(༩༡༥) ལྷན་རྩ་རྒྱལ་ཁྲིམས་འབར། (དགེ་བཤེས་ལྷན་རྩ་བ་) རབ་བྱུང་དང་པོའི་ས་ལྷག་སྟེ་ལོ་༡༠༩༨—རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་རྒྱ་ལྷག་སྟེ་ལོ་༡༡༠༩བར། དཀྱང་ལོ་དོན་དུག་བཞུགས། དཀྱང་ལོ་ར་བརྟན་པ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཤིང་ཕག་སྟེ་ལོ་༡༠༧༥ལོར་ལོ་དགོན་པ་བཅུད། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་ལས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་མཛད་པའི་《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་》ལས་གསལ།

(༩༡༦) ཁམ་བ་ལྟང་བ། (དགེ་བཤེས་ཁམ་ལྟང་པ་སྒྲུ་ཡོན་ཏན་) (རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཤིང་སྟེ་ལོ་༡༠༩༩—རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཤིང་ལྷག་སྟེ་ལོ་༡༡༡༥བར་) ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་ལས་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་བཅུམས་པའི་《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་》གི་ནང་དུ་གསལ།

(༩༡༧) ཀུའམ་ཕྱོན་རྩིས་བྲགས། རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་མེ་ཁྲི་སྟེ་ལོ་༡༡༠༩—རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་མེ་ཁྲི་སྟེ་ལོ་༡༡༤༤བར། དཀྱང་ལོ་རེ་གཅིག་བཞུགས། དགེ་བཤེས་ཤར་བའི་སྟོབ་མ་ཡིན། དཀྱང་ལོ་ཞེ་བརྟན་པ། རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་རྒྱ་བྱ་སྟེ་ལོ་༡༡༥༩ལོར་སྒྲུང་ཐང་གི་དགོན་པ་བཅུད། ལོ་བརྟན་བཞེ་བར་གདན་ས་བརྒྱུངས། དེ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོབ་མ་རྩིས་ཕྱོན་ཤིས་

རབ་གྲགས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་དུ་ཐེབས། སྤྱི་ཚུས་ཚུས་པ་ལས་ཆེན་ཀུན་དགའ་
 རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛད་པའི་《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་མཁའ་པའི་ཡིད་
 འཕྱོག་》ནང་གསལ།

(༣༩༧) ལྷ་ར་ཐང་། ལྷ་ར་ཐང་དཀོན་པ། བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚུས་ཐོག་སྤོ་
 གྲགས་ཆེ་བའི་བཀའ་གདམས་ཀྱི་དཀོན་པ་ཞིག་ཡིན། (དེར་སང་བོད་རང་
 སྤྱོད་སྤྱོང་ས་གཞིས་ཀ་ཅེ་རྒྱུ་མིག་རྒྱུས་ཁོངས་སུ་ཡོད་) རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་
 རྒྱུ་ཕྱི་ལོ་༡༧༥༣ལོར་དགེ་བཤེས་ཤར་བའི་སྤྱོད་མ་གཏུམ་སྤོན་སྤོན་གྱིས་གྲགས་
 པས་བཏབ། དཀོན་པ་འདི་ནས་མཆིམས་ནམ་མཁའ་གྲགས་པ་སྤྲེལ་མཁའ་
 པ་ཆེན་པོ་མང་དུ་བྱོན། ལྷ་ར་ཏུས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མགོར། བཅོམ་
 རྩན་རིག་པའི་རལ་གྱི་དང་། དབུས་པ་སྤྱོ་གསལ་སངས་རྒྱས་འབུམ་སྤྲེལ་གྱིས་
 བོད་ས་གནས་སུ་ཡོད་པའི་བཀའ་འབྱུར་དང་། བཟུན་འབྱུར་གྱི་མ་དཔེ་ཡོད་
 ཆད་བཟུས་ནས་སྤྱོགས་བསྐྱེགས་གནང་བའི་བཀའ་འབྱུར་བཟུན་འབྱུར་ཆ་ཆང་
 དང་། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྷགས་ཕག་ཕྱི་ལོ་༡༧༩༧ལོར་མོ་ལྷ་བསྟན་
 ནམས་སྤོབས་རྒྱས་ཀྱིས་ཕྱིན་བདག་བྱས་ཏེ་བཞེངས་པའི་བཀའ་འབྱུར་བོད་
 བརྒྱ་ཐམ་པའི་པར་ཤིང་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཕྱ་མཐུད་ནས་བཞེངས་པའི་བཟུན་
 འབྱུར་བོད་ཉིས་བརྒྱ་ཉི་ལྔ་ཙ་ལཱི་པར་ཤིང་། སྤོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྱུང་ས་
 རབས་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ཐང་ག་ཉི་ལྔ་ཙ་ལཱི་པར་ཤིང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་
 རྣམ་ཐར་ཆ་ཆང་གི་ཐང་ག་བཅོ་ལྔའི་པར་ཤིང་སྤྲེལ་པར་ཤིང་ཤིན་ཏུ་མང་བ་
 དང་། གཞན་ཡང་གནང་རབས་ཀྱི་ཕྱལ་རྩལ་ཏུ་ཅང་མང་པོ་ཡོད།

(༣༩༨) དཔལ་ལྷན་གྱི་བདག་ཉིད་བྱ། (ཁོ་སྤོན་བདུད་རྩི་གྲགས་)
 གཏུམ་སྤོན་སྤོན་གྱིས་གྲགས་ཀྱི་སྤོབ་མ་ཡིན། སྤྱི་ཚུས་ཞིབ་ཆ་ད་ཕན་མ་རྟེན་
 ལགས།

(༣༩༩) གནས་བཟུན་བཅུ་རྒྱུག་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་
 སྤུལ་ལ། སྤོན་པ་སངས་རྒྱས་ལྷ་ར་ཏུས་འདས་ཁར་སྤྱོ་གཏན་འཛིན་ལ་སྤྲེལ་

པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་བཅུ་དྲུག་ལ། འཛམ་གྲུའི་གླིང་དུ་རའི་བཞུན་པ་མ་ཅུབ་ཀྱི་
 བར་དུ་ཁྱིད་ནམས་ཀྱང་མུ་རན་ལས་མི་འདེའ་བར་རའི་བཞུན་པ་རྒྱུད་དཀོས་
 ཞེས་བཀའ་པཎས་པ་ལྟར། ཁོང་ནམས་ཀྱང་འཛམ་གྲུའི་གླིང་གི་གནས་མི་འདྲ་
 བ་བཅུ་དྲུག་ལ་བཞུགས་ནས་བཞུན་པ་དར་སྤེལ་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྟོན་
 དང་། གནས་བཞུན་གྱི་གས་སྟུང་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཤར་དེ་ནི་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་
 མ་ཐང་ཐའི་ཚུང་གིས་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཡན་དུ་གནས་བཞུན་བཅུ་དྲུག་དངོས་སྟུ་
 གདན་དྲངས་སྐབས་གནས་བཞུན་ནམས་ལ་ཕྱེ་ལེན་ཞུ་མཁན་དང་། རྒྱན་དུ་
 གོང་མའི་མཆོད་གནས་དང་། གོང་མའི་སྤས་བརྒྱད་ཀྱི་དགེ་ཆན་དུ་བཞུགས་པ་
 དེ་ཡིན་པ་དང་། གནས་བཞུན་གྱི་གས་སྟུང་ཡོད་པའི་དགེ་བཞུན་རྣམས་རྒྱ་ལ་ནི།
 དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་མཁོར་རྩ་བོ་རྩེ་ཡན་ཏི་ཤ་བོད་དུ་ཕེབས་ནས་ཐག་
 ཡིར་པར་བཞུགས་སྐབས་ཉིན་གཅིག་གནས་བཞུན་བཅུ་དྲུག་དངོས་སྟུ་ཕེབས་
 ཏེ་འཕྲོམ་རྒྱན་པས་གནས་བཞུན་ནམས་ལ་གསོལ་རྒྱན་གྱི་ཕྱིན་ལེན་ཞུ་མཁན་
 མཛད་པ་དེ་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྟོན་ལ། བོད་ཀྱི་གནས་བཞུན་བཅུ་དྲུག་གི་སྟུ་བཞུན་
 བྱས་ཐང་དང་། འཛིན་སྟུ་ནི། མོག་མར་དུས་རབས་བཅུ་པའི་མཁུག་དུ་ལྷ་
 ཆེན་དཀོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་སྟོབ་མ་སྟུ་ཐེས་འཕྲོམ་རྒྱང་གིས་ཁྲང་ཡན་རྒྱལ་
 སར་ཕེབས་ནས། གོང་མ་ཐང་ཐའི་ཚུང་གིས་གནས་བཞུན་དངོས་སྟུ་རྒྱན་
 དྲངས་སྐབས་བཞེངས་པའི་འདྲ་འབག་ལ་དཔེ་བལྟས་མཛད་དེ་རྩ་སར་ཕེབས།
 དེ་ལ་མ་དཔེ་བྱས་ཏེ་ཐག་ཡིར་པའི་གནས་བཅུ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་
 གནས་བཞུན་བཅུ་དྲུག་གི་འདྲ་འབག་བཞེངས་པར་མཛད་པ་ནས། བོད་ས་
 གནས་ཀྱི་གཞུག་ལག་ཁང་མང་པོར་འཕེལ་རྒྱས་སྤངས་ཞིང་། གནས་བཞུན་བཅུ་
 དྲུག་པོ་ཆང་མ་རྒྱ་གར་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཤ་རྟག་ཡིན་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་རི་མོའི་ལག་
 རྒྱན་དུ་ཆང་མ་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱ་ཤར་དང་འདྲ་བར་ན་བཟའ་སྟུ་སྤངས་ཅན་ཤ་རྟག་
 བྱས་སྟོན་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་དེ་ཡིན། གནས་བཞུན་བཅུ་དྲུག་པོ་སོ་སོའི་
 ས་རྒྱས་ཞིབ་པ་ཆེ་ཆོག་གླིང་ལྷ་མ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་

ཀྱིས་མཛད་པའི་《གནས་བཞུག་བཅུ་དྲུག་གི་རྟོགས་བརྗོད་》གསུང་འབུམ་[ཐ]
པའི་ནང་ཡོད།

(༣༣༩) གྲུབ་ཐོབ་ཉེར་བེ་ཁྲིད་པ། མངའ་བདག་ལྷ་མོ་ཉི་མ་འོད་ཟེར་གསང་སྒྲགས་རྟེན་མའི་སྤྱི་ཆེན་མཆན་སྟོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བཞིག་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཤིང་འབྲུག་གྱི་ལོ་ ༡༡༩༩—རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་གྱི་གྱི་ལོ་ ༡༩༠༩ བར། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གཅིག་བཞུགས། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ། རིན་ཆེན་གཉེར་མཛད་པོད་དང་པོའི་《གཉེར་སྟོན་བརྒྱ་ཅའི་རྣམ་ཐར་》ནང་གསལ།

(༣༣༤) མཆན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་ས། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་རིག་པའི་གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་ལྷོ་བརྒྱུད་གཙོ་བོར་བྱེད་མཁན་གྱི་དཔོན་པ་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་ས་ཟེར། དེ་རྩོན་སེའུབས་དགེ་གསུམ་མ་ཐུང་གོང་དུ། བོད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལྷ་ས་ཆེན་པོ་ནི་དབུས་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་དུ་གྱུར། ༡. གསང་སྒྲགས། ༢. བདེ་བ་ཅན་ར་བ་རྟོད། ༣. ཆོས་ཀྱང་ཐང་། ༤. དགའ་གདོང་། ༥. རྒྱུར་མོ་ལུང་། ༦. ལུལ་ལུ་བཅས་ལ་ཡོངས་བསྒྲགས་སུ་གསང་བདེ་ཀྱང་གསུམ་དགའ་རྒྱུར་ལུལ་གསུམ་ཟེར། རྗེས་སུ། དགེ་ལུགས་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ། དགའ་ལྡན། འབས་ཐུང་ས། སེར་བཅས་ཀྱི་རྟེན་། བཟ་ཤིས་རྒྱན་པོ། རྒྱ་འབུམ། བཟ་ཤིས་འཁྱེལ་བཅས་ཀྱང་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་ས་ཆེན་པོའི་གས་སུ་འབྲེན་སྒྲིལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་དགེ་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་གཙོ་བོར་མཆན་ཉིད་རིག་པ་ལ་ལྷོ་བརྒྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། ལྷ་སའི་ནང་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་ལྷོ་བརྒྱེད་བྱེད་མཁན་གྱི་ཚར་བྱར་དུ་ཡོད།

(༣༣༥) བཙུག་ཅན་རལ་གྱི། (བཙུག་ཅན་རིག་པའི་རལ་གྱི་) དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་མཁོར་ཐུང་པའི་ཨོད་ཀྱི་དགེ་བཤེས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆུང་དུས་སུ་རྩྭ་ར་ཐང་དཔོན་པར་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་རིག་པར་སློབ་གཉེར་མཛད་སྐབས་དགའ་ཐུང་འབད་བཙོན་སློབ་ལུལ་ལས་འདས་པ་གནང་། དབུས་པ་སློབ་གསལ་སངས་རྒྱལ་འབུམ་དང་མཉམ་དུ་རྩྭ་ར་

ཐང་གི་བཀའ་འཁྱུར་དང་བསྟན་འཁྱུར་ལ་ཁྱུས་དག་གནང་ནས་《བཀའ་བསྟན་གཉིས་ཀྱི་དཀར་ཆག་ནི་མའི་འོད་ཟེར་》ཞེས་བྱ་བ་ཡང་བཅུ་ལྔ་པ་མཛད། གཞན་ཡང་ཆད་མ་རིག་པའི་འབྲེལ་པ། གསེ་བ་རིག་པའི་བསྟན་བཅས་སྟགས་གསུང་ཚུ་པོ་དང་བཅུ་དྲུག་ཙམ་ཡོད། ཨོ་རྒྱུས་ཉུང་བཅུ་ལྔ་《དེབ་ཐེར་སྟན་པོ་》ལེ་ཆན་[ཆ]པའི་གྲངས་4ན་ཨ—6ན་7བར་གསལ།

(332) འཆིམས་ནམ་མཁའ་གྲགས། (མཆིམས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་) བཅོམ་ལྷན་རལ་གྱི་སྤྱོད་མ་ཡིན་ཀྱང་ཐང་ས་ཁྱིམ་སྤྱོད་མཚན་མོ་འཕྱོད་པར་དཔེ་གཟིགས་གནང་སྟེ་བཞུགས་པ་ལ་གདོན་འདྲེ་ཡིན་ཁྱུས་ཀྱིས་འཇིགས་སྤང་བསྐྱལ་བས་ཆེན་བྱས་སྤྱོད་མའི་གསུང་སྟངས་སྤྱད། དེ་ནས་ས་རྒྱར་བཞུགས་སྐབས་ཡོན་ལྷན་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་མཚན་གནས་སྟེ་གདན་དྲངས། ཨོ་གྲང་གང་དོར་(ཉུང་ཉུའུ) བཞུགས་སྐབས་《མཛོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད་མཛོན་པའི་རྒྱན་ཞེས་པ། ཡོངས་གྲགས་སྟེ་《མཆིམས་མཛོད་》ཅེས་འཛད་པ་དེ་བཅུ་ལྔ་པ་གནང་ཞིང་། འདིས་མཛད་པའི་ཆད་མ་ནམ་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་《དེབ་ཐེར་སྟན་པོ་》བཤད། ཨོ་རྒྱུས་རྒྱུས་པ་《དེབ་ཐེར་སྟན་པོ་》ལེ་ཆན་[ཆ]པའི་གྲངས་4པ་ཨ—6པ་བར་གསལ།

(333) རྒྱ་མིག་ཆོས་འཁོར་ཆེན་མོ། རབ་ཕྱུང་ལྟ་བུའི་མེ་སྤྱང་སྤྱི་ལོ་1322ལོར་འཕྱོ་མགོན་འཕགས་པ་པོ་དང་དུ་ཐང་ས་གཉིས་པ་ཐེབས་སྐབས། གཙང་གི་རྒྱ་མིག་རིང་མོར་དགེ་འདུན་གྱི་བདུན་འཆོག་ས་པའི་ཆོས་འཁོར་ཞིག་གནང་བ་དེ་ལ་པོ་དང་གྱི་ཨོ་རྒྱུས་སྟགས་རྒྱ་མིག་ཆོས་འཁོར་ཟེར།

(334) གྲལ་དཔོན། དགེ་འདུན་མང་པོ་འཆོག་ས་པའི་དུས་སྟོན་སྐབས་གྲལ་མགོར་བཞུགས་ཏེ། དཔལ་ཡོན་བཤད་སྟགས་མཛད་མཁན་གྱི་སྤྱོ་མ།

(335) ཆོས་ཁྲིམས། སྟན་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་དགེ་སྤྱོད་དང་། དགེ་

ཚུལ། རབ་བྱུང་བཅས་ལ་སོ་སོའི་བསམ་སྒྲིའི་ཚུ་ཆད་དང་མཐུན་པའི་བྲིམས་གཏན་འབེབས་གནང་བ་དེ་ལ་ཆོས་བྲིམས་ཟེར། ཁོ་ཆོས་བྲིམས་དེ་ལས་འགལ་བ་བྱུང་ན། སང་གི་ནམ་མཁའ་ས་ཚུན་ཆད་རང་གི་བྲིམས་གྲགས་དང་། ཡང་ན་རང་དང་སྒྲིམ་པ་རིགས་མཚུངས་ཡིན་པའི་སྒྲིམ་ལྟན་ཞིག་ལ་རང་གི་ཉེས་པ་ངོས་ལེན་ཞུས་ཆེ་ཟླ་བ་ཁ་ཤས་རིང་དམན་པའི་བྱ་སྤྱད་ལྟ་དང་ལེན་ཞུས་ཏེ། ཉེས་ཆད་བཅད་པ་ཅམ་གྱིས་འབུས་པ་ལས། སྒྲིགས་འཇུགས་ནས་ཕྱད་པའི་ཉེས་ཆད་གཅོད་མི་དགོས། གལ་ཏེ་བྲིམས་འགལ་བྱེད་པོས་བྲིམས་ལས་འགལ་ནས་ངོས་ལེན་མ་ཞུས་པར་སང་ཉིན་གྱི་ནམ་ཁངས་ན་བྲིམས་ལས་འགལ་ནས་ཞག་གཅིག་སོང་ཟིན་པས་ཆོགས་པའི་སྒྲིགས་འཇུགས་ནང་ནས་ཕྱད་པའི་ཆད་ལས་ཐོབ་པ་སོགས་ཉེས་ཆད་ལྟ་ཡང་གི་རིམ་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། ལུས་ཀྱི་ཐོག་ཉེས་བརྟུང་དང་། འཛིན་བརྟུང་བྱས་པ། བཅོན་དུ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་བྲིམས་གཅོད་བྱེད་མི་ཆོག་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་། བོད་དུ་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལུགས་དར་རྒྱས་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཆོས་བྲིམས་དེས་དགོན་པའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་གྲུ་པའི་ཆོས་བྲིམས་ལེགས་པོ་ཡོང་བའི་འགན་སྲུང་བྱེད་མི་ཐུབ་པར་གྱུར་པ་དང་ཆབས་ཅིག་དགོན་པ་ཁག་ལ་བརྒན་གཤོག་དང་མི་མེར་མཆོད་གཞིས་བཅས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཁོ་ཆོར་བཀས་བཞོད་བརྟུང་འཛིན་གྱི་བྲིམས་ལུགས་ལག་བརྟུར་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་དགོན་པའི་ནང་གི་བྲིམས་འགལ་གྲུ་པ་ཆོར་ཡང་ཉེས་བརྟུང་དང་། བཅོན་འཇུག་སོགས་བྲིམས་ལུགས་ལག་བརྟུར་བྱེད་སྤངས་ཐད་བཀས་བཞོད་རྟུང་འཛིན་གྱི་སྲིད་གཞུང་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་དེ་འདྲ་བྱུང་བ་རེད།

(༣༣༡) བཀའ་གདམས་གཞུང་ལ། འཕྲོམ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་ཀྱི་དངོས་སྟོབ་དགེ་བཤེས་སོ་རྟོ་བ་ཆེན་སོ་ནས་དགེ་བཤེས་ཤ་ར་བ་སོགས་ནས་གཉལ་གྱ་སྟོར་མཁན་ཆེན་ཆོས་སྐུ་བས་བཟང་པོའི་བར་རིམ་བཞིན་བརྟུང་པའི་བྲིད་སྟོལ་ལ་བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་ཟེར། དེ་ལ་བཀའ་གདམས་

གཞུང་པ་ཞེས་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཆན་ནི་བཀའ་གདམས་གཞུང་དུག་ཏུ། 《ཕྱིས་
རབས་སོ་བཞི་པ་》《ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོམས་》《བསྐྱེད་བཀའ་》《སྦྱོད་
འབྲུག་》《བྱང་མ་》《མདོ་ཐེ་རྒྱན་》བཅས་ན་མས་སྦྱེས་ཆོམས་གཉིས། བསྐྱེད་
སྦྱོད་གཉིས། ས་རྒྱན་གཉིས་བཅས་གཞུང་དུག་དང་སྦྱར་ནས་སྦྱོབ་བྲིད་གནང་
སྤྲུལ་ཡོད་པས་མིང་དེ་ལྟར་བཀགས་པ་ཡིན།

(333) ཁྲིམས་ཞེར་ཆེན་པོ། དགེ་བཤེས་ཁྲིམས་གཞེར་བ་རིན་ཆེན་
མང་གེ (རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་རྒྱ་ལུག་ ལྷི་ལོ་ ༡༧༩༩—རབ་བྱུང་བཞི་པའི་
ལུགས་འབྲུག་ ལྷི་ལོ་ ༡༩༩༠ བར་) ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཆ་ད་པན་མ་མཐོང་།

(333) སྐམ་སྐམ། ལྷ་སའི་ཉེ་འདབས་བྱུང་ཤོད་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པའི་
དཔོན་པ་ཞིག

(334) དུམ་བུ་རྩི། ལྷ་སའི་ཉེ་འདབས་རྒྱ་མ་གྲི་སྐང་གི་ས་ཁུལ་དུ་ཡོད་
པའི་བཀའ་གདམས་པའི་དཔོན་པ་ཞིག

(334) རྩོད་པ་ལྷག་མོར་པ། འཛོམས་སྟོན་པ་དང་། རྒྱག་ཆོས་ལྷ་པོའི་
སྦྱོབ་མ་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་ལྟར་བྱད་《དེབ་ཐེར་སྟོན་པོ་》ལེ་ཆ་ན་[ཅ] པའི་གྲངས་
34བ་ཡ—36ན་4བར་གསལ།

(335) འབྲུག་རྒྱུམས། ནང་འབྲུག་ལ་བར་འདུམས་བྱས་པ།

(335) རྒྱུར་ཆོས་པ། ཅ་པའི་སྦྱོབ་བྲིད་གནང་མཁན་མིན་ཀྱང་རྒྱུར་
དུ་དོགས་གཅོད་དང་བརྒྱུར་བྲིད་དོགས་རམ་གནང་མཁན།

(335) 《བཏུན་རིམ་》 རྩོག་ལོ་ལྷ་པོ་བསྐྱེད་ལེས་རབ་བྱི་སྦྱོབ་མ་གྱི་
ལྷང་པ་སྦྱོ་སྦྱོས་འབྱུང་གནས་བྱིས་མཛད་པའི་《བཏུན་རིམ་ཆེན་མོ་》འདི་ནི་
བཀའ་གདམས་བྱི་གཞུང་ཏེ་ཅང་ལེགས་པོ་ཞིག་ཡིན་པས། རྩོ་ཅོང་ཁ་པས་
《བཏུན་རིམ་ཆེན་མོ་》འདི་གཡར་པོ་བཞེས་ཉེ་གདན་དྲངས་སྐབས་སྦྱོས་
རིངས་བཏུམས་ཉེ་རྒྱུད་རིང་པོ་ནས་བསྐྱེད་བམཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད།

(336) གསང་ཕུ་རྟེ་ཕྱོག་ རབ་བྱུང་དང་པོའི་རྒྱ་སྐང་ལྷི་ལོ་

[illegible]

(३८०) **གསང་ལྷགས་ལྷིང་མ།** བོད་ཏུ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་
གསང་ལྷགས་ཆོས་ལུགས་ཆོག་མང་དང་འཁོར་ལའི་ཆོས་ལུགས་ཡིན། ཏུས་
རབས་བརྒྱད་པའི་དཔྱིལ་ཏུ་རྒྱལ་པོ་ཁྱིམ་མེ་བཅན་གྱིས་ཤིང་དབང་བཟུང་།
རྒྱལ་པོ་དཔོན་པད་མ་འཕྲུང་གནས་པོད་ཏུ་གདན་ཁྲངས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་དང་།
པོན་པོ། འབངས་བཅས་ལྷང་གསལ་གསང་ལྷགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་གསུངས་
པས་སྡོམ་མ་ལྷུང་ཆོང་རྗེ་འབངས་ཉེར་ལེའི་བཟུང་། (འདིའི་རྒྱང་《གནང་
རབས་པོ་རྒྱལ་ཡིག་ཆའི་ཆོག་འབྲེལ་》ནང་ཏུ་གསལ་གསང་) གནན་པར་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་
མོང་མེ་བཅན་གྱི་ཏུས་ལྷགས་འཆང་རྒྱུ་གི་རྟེན་དང་། དུ་ཆེན་པོ་མ་ལ་མི་ཤ་
སྡོམ་རྒྱ་གསལ་གྱི་པ་རྗེ་ཏེ་མང་པོ་བོད་ཏུ་ཁྱེན་ནས་གསང་ལྷགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་
བོད་རྒྱང་ཏུ་བཟུང་། དེ་རྗེས་བོད་སྤེལ་ཁྲའི་ཏུས་མཆོར་རབ་ཟུང་གི་མེ་མེད་
པར་ལྷུང་ལྷུང་། གསང་ལྷགས་ཀྱི་ཆོས་ཉི་ཤྲོད་དཔོན་སངས་རྒྱལ་པོ་མེས་ཀྱིས་
པོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གསུམ་རྟེན་བཟུགས་ནས་གསང་ལྷགས་དཀོན་པ་འདུས་ཀྱི་

སྐོར་དར་སྒེལ་མཛད། དེ་རྗེས་བྱུང་ཆེན་བྱུང་ཆུང་སོགས་ཀྱིས་གསང་སྟགས་ཀྱི་
བཞུན་པ་དར་བྱས་སྟེ་མཛད། གསང་སྟགས་ཉིང་མའི་སྐོར་ལ་བརྒྱད་པ་མི་འདྲ་
བའི་སྐོར་ནས་སྒྲིབ་གསུམ་ཡོད། ༡. རིང་བརྒྱད་བཀའ་མ། ༢. ཉེ་བརྒྱད་
གཉིས་མ། ༣. ཟབ་མོ་དག་ལྷང་གི་བརྒྱད་པ་བཅས་ཡོད།

༡. རིང་བརྒྱད་བཀའ་མ་ནི། པཌ་ཆེན་པེ་མ་ལ་མི་ཏུ་(ཐུ་མ་)ཞེས་ཀྱལ་
པོ་ཁྱིམ་ལྟེ་བཅན་གྱི་ཏུས་སྟེ་པོ་དུ་ཕྱོག་པ་དེས་ཆ་རིན་ཆེན་མཆོག་དང་།
གཉེས་སྐྱོན་གྱི་མ་ར་གཉིས་ལ་རྒྱ་འབྲུལ་གསང་བ་ཞིང་པོའི་སྐོར་གསུངས་
ཤིང་། དེ་ནས་བརྒྱད་པའི་སྐོར་མ་མང་ཏུ་བྱུང་ནས་གཙང་སྟེང་མང་མགས་
དང་། ལ་སྟོང་སྟོང་བྱང་། འཁྱིལ་འབབ་ལྷལ་གྱི་བརྒྱད། སྤོ་འཁོར་སྐྱང་གི་ས་
ཆ་ནམས་སྟེང་སྒེལ་བྱུང་། ཡང་སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་ན་ར་མི་ཉལ་བལ་པོ་རྒྱ་རྒྱ་པོ་རྒྱ་
ལ་ཆ་རྒྱད་དང་། བཤད་རྒྱད་སོགས་གསུངས། ལྷ་ཤིའི་ལྷལ་ཏུ་སྟོན་ཏུ་ཆེ་
བཅན་སྒྲིལ་ལ་གསུངས་ནས་པོ་དེ་སྟེང་ཏུ་བརྒྱུར་བ་ལས་དར་སྒེལ་བྱུང་། ཡང་
གཉེས་སྐྱོན་གྱི་མ་ར་མོ་ལྷ་བའི་རྩ་ལྷ་ན་དང་གཤམ་སྟེང་པོ་གཉིས་ལ་རྒྱགས་
པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཚུགས་སྟེ་གསུངས་པ་ལྟུག། དེ་ནས་རིམ་པར་འཕེལ་བ་ལ་
སེམས་ཚུགས་ཟེར། ཡང་པོ་ལྷ་བའི་རྩ་ལྷ་ན་དང་མི་སམ་མཁོན་པོ་ལ་
《དཔལ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱད་ལ་སོགས་པ་རྩ་རྗེ་ཟམ་པའི་མན་
རག་》གི་སྐོར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལས་བརྒྱད་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་སྟོང་ལྟེ་ཟེར།
ཡང་སྟོབ་དཔོན་པེ་མ་ལ་མི་ཏུ་སྟོན་མས་ཀྱལ་པོ་ཁྱིམ་ལྟེ་བཅན་དང་ལྷང་ཉིང་
འཛིན་བཟང་པོ་གཉིས་ལ་《རྒྱགས་པ་ཆེན་པོ་ཞིང་ཉིག་》གི་སྐོར་གསུངས་པ་
ལས་རྗེས་སྟེ་ཀྱུ་མ་མཁུན་སྟོང་ཆེན་གྱིས་དར་སྒེལ་གནང་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་སྟོང་
ཆེན་ཞིང་ཉིག་ཟེར། ཡང་སྟོབ་དཔོན་དགའ་རབ་རྩ་རྗེས་རིག་འཛིན་གྱི་སིང་ཏུ་
ལ་《མཁའ་འཕྱོང་ཉིག་》གི་སྐོར་གསུངས་པ་ལས། ཞིང་ཉིག་རིགས་མི་འདྲ་
བ་གཞན་ཞིག་བྱུང་བར་བཤད།

༢. ཉེ་བརྒྱད་གཉིས་མ། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པཌ་འབྲུང་གནས་ལ་སོགས་

པའི་ཚད་ལྡན་གྱི་སྒྲིམ་བྱ་དམ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་དཔེ་ཁག་གཅིག་རི་དང་
 བྲག་སོགས་ལ་གཏིར་དུ་སྤྲས་ཏེ་གཏིར་དེ་དུས་ནམ་གྱི་ཆོ་འདོན་དགོས་པ་དང་།
 འདོན་རན་པའི་དུས་ཉགས། གཏིར་དེ་འདོན་པ་པོའི་མིང་དུས་སྒྲིུ་ཡུལ། ལ་
 ཉགས། ལུས་ཀྱི་ག་ཉགས་སོགས་གསལ་བར་འཁོད་པའི་གཏིར་གྱི་ཁ་བྱང་
 བཏབ། རྗེས་སུ་གཏིར་དེ་འདོན་པའི་གནས་དུས་གང་ཟག་སོགས་ཆ་སྒྲིན་
 བམས་ཅད་འཛམས་པ་ན་གཏིར་དེ་བཏོན་ནས་སློབ་མ་མང་པོར་སྤེལ་བ་ལ་
 གཏིར་ཆོས་ཟེར་ཞིང་། གཏིར་དེ་འདོན་པ་པོའི་སྐུ་མ་དེ་ལ་གཏིར་སྟན་ཟེར།
 གཏིར་སྟན་ལ་ཡང་ངོ་མ་དང་བརྒྱས་མ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་སློབ་དཔོན་པོ་མའི་ཡུང་
 གིས་དཔོན་སུ་ཟེན་པ་དང་མ་ཟེན་པ་བསྐྱམས་པའི་གཏིར་སྟན་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་
 (རྒྱ་ལའི་སྐུ་མ་སྒྲིུ་མེད་ལྷ་པས་མཛད་པའི་《བྱང་བདག་རིག་འཛིན་རག་གི་
 དབང་པོའི་རྣམ་ཐར་》 ལས་གཏིར་སྟན་བརྒྱ་དང་བཅུ་བདུན་གྱི་མཆོན་སྟེ་ཙམ་
 གསལ་ཞིང་། གཏིར་སྟན་སོ་སོའི་རྣམ་ཐར་ཞིབ་པ་རིན་ཆེན་གཏིར་མཛད་གྱི་
 པོད་དང་པོའི་ནང་ཡོད།

༣. ཟབ་མོ་དག་ཕྱར་གི་བརྒྱད་པ། སྐུ་མ་འགའ་ཞིག་ལ་དག་པའི་ཕྱང་
 བར་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་མ་དང་ཡི་དམ་དཔོན་སུ་མཇལ་ནས་དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་
 རྣམས་གསང་བའི་སྟོན་ནས་སློབ་མ་ཁྱེད་གས་ལ་དར་སྤེལ་གནང་བ་དེར་ཟེར།
 ཉིང་མའི་ཆོས་ལུགས་སྐོར་ཞིབ་པར་བྲུབ་བཅུན་འོད་གསལ་བཅུན་པའི་ཉི་མས་
 མཛད་པའི་《གསང་ཆེན་ལྷ་འབྱུར་དེས་དོན་ཟབ་མོའི་ཆོས་འབྱུར་》དང་།
 《བྱུ་བཀྱན་ཁྲུབ་མཐའ་》ལོ་ཆོན་གཉིས་པ་བཅས་སུ་གཟིགས།

(༣༧) དགེ་བཤེས་རྟོ་རྒྱལ་ཞོན་ཀྱ། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ད་ལྟ་མ་རྟེན།

(༣༨) བཅུན་པའི་ཁྲུང་བཟུང། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་
 མཛད་མཁན་གྱི་རྒྱན་འཛིན་པར་བསྐོས་པ།

(༣༩) ལྷང། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་དང་། གཤམ་པ་ལྷ་མ་ཆོས་
 མཛད་པའི་བཅུན་བཙུན་གྱི་ཆོག་གཅིག་ཀྱང་ཆད་ལྷག་མེད་པར་སྐུ་མས་

བསྐྱགས་ཤིང་སློབ་མས་ལེགས་པར་ཉན་པ།

(343) རིགས་པ། ཚད་མའི་གཞུང་ནས་བཤད་པ་ལྟར་དངོས་སྟོབས་
ཀྱི་རིགས་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་
དོན་ལ་དོགས་པ་གཙོད་པ།

(344) བཀའ་མདོ་རྒྱུད། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བཀའ་མདོ་
རྒྱུགས་དང་། རྒྱགས་རྒྱུགས་ཀྱི་རྒྱུད།

(345) འབྲེལ་པ། 2. ཆོག་འབྲེལ། གཞུང་གི་ཆོག་རེ་རེ་བཞེན་ཏེ་
གོ་བ་སྟེ་བའི་འབྲེལ་བཤད་བྱས་པ། 3. དོན་འབྲེལ། ཐོག་མར་ནང་དོན་
བཅུས་པའི་ས་བཅད་བསྟན་པ། རྗེས་སུ་དཀའ་གནད་ལ་དོགས་པ་ཆོད་ངེས་ཀྱི་
གསལ་བཤད། ཐ་མར་བཤད་ཟིན་པའི་དོན་ཀྱི་སྟིང་པོ་གོ་བདེ་བར་འཆད་པ།
3. མཚན་འབྲེལ། གཞུང་གི་བརྗོད་དོན་དཀའ་གནད་ཡོད་པའི་རིགས་ལ་
གསལ་བཤད་བྱས་པ།

(346) མན་རག་ གཞུང་དོན་ལག་ལེན་ཏེ་བསྟར་སྐབས་ཀྱི་གལ་ཆེན་
ཉམས་ཚུང་།

(347) ཞང་ཆེ་སྤྱང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་མ། རྟོག་ལོ་རྩ་བ་སྒྲོ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་
སློབ་མ། འདིས་ཚད་མ་རིག་པའི་འབྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་མཛད་ཡོད།

(348) ཞང་གྲོ་ལྱང་བ་སྒྲོ་བྱས་འབྱུང་གནས། རྟོག་ལོ་རྩ་བ་ཆེན་པོ་སྒྲོ་
ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་སློབ་མ་ཡིན། འདིས་མཛད་པའི་《ལམ་རིམ་》《བསྟན་རིམ་》
《ཚད་མའི་འབྲེལ་པ་རྒྱུང་བ་》སོགས་ཡོད། ཡོ་རྒྱས་རྒྱས་པ་ལས་ཆེན་ཀྱན་
དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་《བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་
ཡིད་འཕྲིན་》གི་ནང་དུ་གསལ།

(349) ཆ་བ་ཆོས་ཀྱི་མེད་གེ་ གསང་ཕུན་དགེ་བཤེས་ཀྱི་ནང་ནས་
དབུ་མ་དང་ཚད་མ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན། འདིའི་འབྱུངས་ལོ་དང་
འདས་ལོ་ད་ལྟ་མ་ངེས་ཀྱང་པལ་ཆེར་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་མགོ་ནས་མཐུག་བར་

ཡིན་ཆོད། ཁོང་གིས་ཚད་མ་རིག་པའི་གཞུང་རྣམས་བསྟུས་ཆོད་དུ་བཞོས་ནས་
 གྲོག་སྤྱོད་བྱེད་ཚུལ་《བསྟུས་གྲུ་》ཞེས་པའི་སྒྲུལ་དང་། བཙུག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུལ་
 གཉིས་བྱེད་མཁན་རྣམས་འཛིན་གྲུར་བཞོས་ནས་འཛིན་གྲུའི་ནང་དུ་སྒྲུལ་
 གཉིས་བརྒྱུ་མཁས་ཉི་མ་རེ་མོས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་བར་བསྟན་ནས་ཁས་ལེན་བཟུང་
 རུགས་དང་། ཁྱིལ་ན་འདེབས་ཚུལ། ཆོད་སྤྱོད་གཏོང་མཁན་གྱིས་འཛིན་གྲུའི་
 དབུས་སུ་ཡར་ཡངས་ཏེ་ཐོག་མར་ཁས་ལེན་བཟུང་མཁན་ལ་གྲུས་འདུད་ཀྱི་རྣམ་
 འཕྱར་དང་བཅས་ཏེ། གཟུག་སྤྱོད་འབེབས་ནས་ཤད་གསང་མཚན་པོས་བརྒྱ་
 སྤྱོད་འཁོ་ཚུགས་པའི་རྩི་ཤད་གཏོང་བ་དང་། དེ་ནས་གཟུག་སྤྱོད་པར་དཀྱིས་
 ཏེ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གཞུང་ལས་འཕྲོས་པའི་ཁས་ལེན་དྲི་བ་དང་། ཐལ་
 འཕྱར་འཕེན་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ལག་པས་ཐལ་མོ་རྟེན་པ། རྒྱབ་མཐའ་འཁོད་
 པ། རྒྱ་མཚན་འདྲི་བ། འཁོར་གསུམ་བསྐྱར་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུལ་གསར་གཏོད་
 གནང་བས་སྐབས་དེའི་གྲུ་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་སྒྲོབ་གཉིས་
 འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྒྲུལ་ལྷག་ཆེན་པོ་ཐེབས་པ་མ་ཟད། གྲོག་མ་ཡང་རིགས་པའི་
 དབང་ཚུགས་མེད་ཆེན་བརྒྱད། ༡. གཙང་ནག་པ་བཙོན་འབྱུས་མེད་མེ ༢.
 དན་འབག་སྒྲུ་བའི་མེད་མེ ༣. རྒྱ་ཤ་བཙོན་ནམས་མེད་མེ ༤. རྒྱ་བྱ་ཆོད་
 པའི་མེད་མེ ༥. ཆེགས་དབང་ཚུགས་མེད་མེ ༦. ཉར་བཙན་ཆོས་ཀྱི་མེད་མེ
 ༧. འདན་མ་དགོན་མཚོགས་མེད་མེ ༨. གཉལ་པ་ཡོན་ཏན་མེད་མེ་སྟེ་རིགས་
 པའི་གཞུང་ལྷགས་སྒྲུ་བ་ལ་ཁམས་པའི་སྤུལ་དུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སོགས་བྱུང་། རྒྱ་
 ཐག་སྒྲུ་བ་དང་མདོ་རྟེན་པའི་ལྷགས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཅིང་། གྲོག་དཔོན་ལྷ་བ་
 གྲགས་པའི་ལྷགས་ལ་སྤྱོད་བརྗོད་མང་དུ་མངོན་མཁན་ཞིག་ཡིན། གསུང་ཚིམ་
 《ཡང་བྱམས་ཆོས་ལྟེ་ལྟེ་ཡི་འགྲེལ་བ་དང་། 《ཆད་མ་རྣམ་དེས་》《དབུ་མ་
 བདེན་གཉིས་》《དབུ་མ་རྒྱན་》《དབུ་མ་ལྷང་བ་》《སྤྱོད་འཕྱག་》བཅས་ཀྱི་
 འགྲེལ་བ་དང་《ཆད་མ་ཡིད་ཀྱི་སྤྱན་སེལ་》རྒྱས་བསྟུས་གཉིས་སོགས་མང་པོ་
 ཡོད་པ་《དེབ་ཐེར་ཐོན་པོ་》ལེ་ཆོན་[ཆ]པའི་གྲངས་༩བ་༥—༧ན་༩བར་དང་།

ཆ་པའི་དངོས་སྤྱོད་གཙང་ནག་པ་བཙོན་འཁྲུག་མེད་གིས་མཛད་པའི་《ནམ་
ཐར་དད་པའི་འོད་ཟེར་སྒྲིགས་བརྒྱུད་འབྲེད་པ་》ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཡོད།

(342) སྒྲིགས་པ་བཅད། ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་བྱ་བ་གཞན་
དག་མཆམས་འཛིག་བྱས་པ།

(343) ཐང་པོ་ཆེ། དཔུས་གཙང་གི་མཁས་པ་མི་བཅུ་འདྲེ་ནང་ཆོན་བྱ་
མེར་ཚུལ་བྲིམས་འབྲུང་གནས་ཀྱིས་རབ་བྱུང་ཤོང་གི་ལོ་སྟོར་དུག་ཅུ་ཐ་མའི་མེ་
ཚུལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༧༧ ལོར་བཏབ། རྗེས་སུ་སྤྱོད་བཙོན་འཁྲུག་གཡུང་བྱུང་གིས་
དར་རྒྱས་སུ་མཛད་པའི་དཔོན་པ་ཞིག

(344) ཡར་བྱང་ཡེ་ཤེས། (ཡར་བྱང་ཚུབ་ཡེ་ཤེས་དཔུས་པ་སྒོ་གསལ་
བྱང་ཚུབ་ཡེ་ཤེས་) རྣམ་ཐང་གི་བཀའ་འབྲུང་དང་བཙོན་འཁྲུག་ཐོག་མར་
གསར་སྒྲིགས་བྱེད་སྐབས་བཙོན་ལྟོན་རལ་གྱི་དང་། རྒྱང་རྩ་སངས་རྒྱས་འབུམ་
བཅས་དང་མཉམ་དུ་ཞུས་དག་མཛད་མཁན་དེ་ཡིན།

(345) གནམ་ཆོད་རྗེར། དུས་རབས་བརྒྱ་གསུམ་པའི་མཇུག་ཏུ་དགེ་
བཤེས་ཡར་ཆེན་པོ་བྱང་ཚུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་དཔོན་པ་ཞིག དེ་མོན་ལྷ་
སའི་ཉེ་འདབས་སྟོད་ལྷུང་ལུང་ཡོད།

(346) གཞུ་ཀུན་དགའ་ར་བ། དུས་རབས་བརྒྱ་པའི་མཇུག་ཏུ་རྒྱ་
བྱང་ཚུབ་འབྲུང་གནས་ཀྱིས་སྟེ་མོ་གཞུ་ནང་དུ་བཏབ་པའི་དཔོན་པ་ཞིག

(347) ར་སྤག་ཆེན། ར་སྤག་ཆེན་ཞེ། སྤག་རྒྱུང་བཞི།

(348) 《ལས་ཀྱི་མེ་ཁོང་》 ལས་འབྲས་ཀྱི་ནམ་བཞག་སྟོན་པའི་གཞུང་
ཞིག

(349) ཆོས་རྒྱ་བཤད་བྱེད། དཔེ་དབ་སྤགས་བརྩ་མི་དཔོས་
པར་རྒྱ་ཐོག་ནས་བཤད་པ།

(350) གཉལ་པ་ཞིག་པོ། ཆ་པ་ཆོས་ཀྱི་མེད་གིའི་སྤྱོད་མ་གཉལ་ཞིག་
འཇམ་དཔལ་རྟོ་རྟེ། འདིའི་ལོ་རྒྱས་ད་པན་མ་མཛོང་།

(༣༤༠) ཚལ་གྲང་ཐང་། ཚལ་དགོན་པ་དང་། གྲང་ཐང་དགོན་པ་
གཉིས་གཅིག་དུ་བརྗེས་པའི་སྤྱི་མིང་ཡིན། རྩར་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་
ལུག་སྤྱི་ལོ་༡༡༧༥ལོར། གྲང་ཐང་སྤྲ་མ་ཞང་བཙོན་འགྲུས་གྲགས་པས་ཐོག་
མར་ཚལ་གྱི་དགོན་པ་བཏབ། དེ་ནས་ལོ་བཅུ་གསུམ་སོང་བའི་མེ་ལུག་སྤྱི་ལོ་
༡༡༨༧ལོར་གྲང་ཐང་དགོན་པ་བཏབ། སྤྲ་མ་ཞང་སྤྱི་གཤེགས་རྗེས་ཉེ་གནས་
དར་མ་གཞོན་ནུས་ལྷེ་མི་མེར་དང་དགོན་པའི་བདག་པོ་བྱས་ཉེ་དགོན་པའི་
མཚུགས་ཀྱི་འབུམ། དེ་ནས་དཔོན་རབས་ཁ་ཤིས་སོང་རྗེས་དཔོན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་
མཚན་གྱིས་གོང་མ་དུ་པི་ལི་མེ་ཆེན་ཉན་གྱི་མདུན་དུ་སོང་། གོང་མས་ཚལ་པ་སྤྱི་
སྐོར་གྱི་མི་མེར་ནམས་དགོན་པ་དང་ལྷ་ཁང་ཞིག་གསོས་གྱི་མཐུན་ཆེན་དུ་གནང་
ནས་ཚལ་པ་སྤྱི་དཔོན་བྱས། དེའི་བྱ་དཔོན་དགའ་བདེ་དཔལ་བས་གྲ་ཆང་ཆོས་
འཁོར་སྤྱིང་བཏབ་ནས་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་སྒྲིབ་གཉེར་བཅུགས་ཤིང་དབུས་
སྤྱིང་དུ་རྩགས་པ་གྲ་ཆང་བཅུགས། ཚལ་པ་སྤྱི་དཔོན་ཀུན་དགའ་རྩོམ་མེད་དུས་
བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་གདན་དྲངས་ནས་ཚལ་པ་བཀའ་འཕྲུང་ཞེས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་
ཡོངས་ཀྱིས་ཆད་ལྷན་གྱི་དཔེར་བྱེད་པ་དེ་བཞེངས་པ་སོགས་ཞིབ་པར་འཛུགས་
རྒྱུ་དཔང་བཞུན་འཛིན་གྱིས་མཛད་པའི་《ཚལ་གྲང་ཐང་གི་དཀར་ཆག་འགྲོ་
མགོན་ལལ་ལུང་》ཞེས་པའི་ནང་གསལ།

(༣༤༡) བཤད་བྲུ མཚན་ཉིད་རིག་པའི་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྷ་ལ་སྒྲིབ་
གཉེར་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་དགོན་པ།

(༣༤༢) བཤམ་པའི་བྲུ་བཀའ་སྤྱུལ། བཤམ་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་འཆད་ཚད་
ཚོམ་གསུམ་ཀ་ལ་མཁས་པ་བྱུང་ན་རབ་དང་། དེ་མིན་ཀྱང་འཆད་ཚད་གཉིས་
མ་ཐའང་འཆད་པ་ལ་མཁས་པ་དགོས། འཆད་པ་ལས་ཚད་པ་དཀའ་ཞིང་།
དེ་གཉིས་ལས་ཚོམ་པ་དཀའ། འཆད་པ་དང་ཚད་པ་ལ་རྩོར་འབྲུལ་ཡོང་སྤྱི་
པས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བརྩོམ་མཁན་པའི་ངེས་པ་མེད། ཚོམ་པ་ནི་ཆོག་སྤྱོད་དང་།
བརྩོད་དོན། རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་བཅས་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་ཆད་མཐོ་

ཅམ་ཞིག་དགོས་པས་འཆད་ཚད་གཉིས་ལ་མཁས་པ་ཅུང་ཟད་མང་ཞིང་། ཚམ་
པ་ལ་མཁས་པ་ནི་ཐ་མ་གཉིས་དང་བསྟུར་ན་དགོན་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྟེ་ལ་
ཡོད།

(༡༩༩)ཁྱིམ། རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྷགས་ཡོས། ལྷོ་ལོ་༡༡༧༡ལོར་
འགྲོ་མགོན་པག་མོ་གྲུ་པའི་སྤྲོད་མ་རྒྱལ་ཆ་རིན་ཆེན་མགོན་གྱིས་སྤྲོ་དགོན་པ་
བཟུང་ནས་གནས་གཞི་བཟུང་བ་དེ་ནས་སྤྲོ་བཀའ་བརྒྱད་བྱུང་། དགོན་པ་
འདིར་སྤྲོ་ལོ་རྒྱུ་བ་བྱམས་པའི་དཔལ་གྱིས་གསེར་བཅས་གྱིས་བཞེངས་པའི་
སངས་རྒྱལ་བྱམས་པའི་སྤྲ། མིའི་གཞུ་འདོམ་གྱི་ཕྱོད་(སྤྲོ་བརྒྱད་ཅུ་)ཐམ་པའི་
ཆད་ཅམ་ཡོད། སྤྲོ་ཕཀའ་བརྒྱད་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་རི་ཆ་ཆེན་པོ་ཆང་ཆེ་
དབང་རྒྱལ་གྱིས་བཙམས་པའི་《སྤྲོ་རྒྱུ་ཆོས་འབྱུང་》དང་《ཆོས་འབྱུང་མཁས་
པའི་དགའ་སྟོན་》ལེ་ཆོན་[ན]པའི་ཤར་ས་ལ་ལན་༤—༥ལན་ལབར་གསལ།

(༡༩༩) འཇོན་ཁ་ཆེ། (འཇོན་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཆེན་གྲུབ་)རབ་བྱུང་
ཐ་པའི་ལྷགས་ལྷག ལྷོ་ལོ་༡༩༩༠—རབ་བྱུང་རྒྱལ་པའི་ཤར་འབྲུག ལྷོ་ལོ་
༡༩༩༤བར། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་ལྡན་བཞུགས། རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་མ་ཐོང་
ཡང་ཐར་ལོ་གི་མ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་བྱུང་དུ་སྤྲོ་རིག་པ་ལ་སྤྲོས་པ་མཛད་དེ། ཐར་
པོད་དུ་མ་འབྱུར་པའི་རྒྱ་དཔེ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་པོད་སྤྲོ་དུ་བརྒྱུར་བར་མཛད།
མདོ་སྤགས་རིག་གནས་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པའི་སྤལ་དུ་སྤྲོན་པར་གྱུར་དེ།
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཇོན་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་པོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཀུན་གྱིས་མགོན་
གཅིག་དུ་བསྟུགས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་ཀྱང་འཇོན་རིན་པོ་ཆེས་ཁྲུས་དག་མཛད་
ཐོབ་པའི་འབྲུར་དང་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ནམས་ལ་ཆད་མར་འཛིན་པ་
གནང་། གསུང་ཚིམ་ཀྱང་ལོ་རྒྱུས། འདུལ་བ། མདོན་བ། བར་སྤྲོན། དཔུ་
མ། ཆད་མ། སྤྲོ་རིག་པ། སྤྲོ་ཅིས། སྤགས་སྤྲོགས་བཅས་ཁྱོད་བསྟོམས་
པོད་ཆེན་གྱི་ཕྱོད་རྒྱལ་ཅམ་ཆེ་པོ་རྒྱ་ལའི་ཞེལ་དཔར་ཁང་དུ་དཔར་ཡོད། ལོ་
རྒྱུས་རྒྱུས་པ་སྤྲོ་བ་བཤད་ནམས་མེད་གས་མཛད་པའི་《འཇོན་རྟོགས་བཙུང་

ངོ་མཆར་གཏམ་གྱི་རྣམ་ཐོ་ཉེར་གཅིག་པ། ལྷ་མ་མགོན་པོ་དཔལ་བས་མཛད་
པའི་《བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆའི་ནམ་ཐར་རིན་ཆེན་ཕྱིར་བ་》 ཆོ་ཆོག་གྲིང་ཡངས་
འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་མཛད་པའི་《བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་འབུམ་
གྱི་དཀར་ཆག་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆའི་མཛེས་རྒྱན་》 བཅས་སྟུགས་ལ།

(༣༤༥) ལ་བ། ལྷ་གར་གྱི་ཡུལ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུའི་ནང་གི་སྟོབ་དཔོན་
ཀམ་པ་ལི་བླ་བ་དེ་ཡིན། ཡོ་རྒྱས་ཅུང་ཟད་ཅམ་ལྷ་གར་གྱི་པཎ་ཆེན་ཨ་བླ་ཀ་རས་
མཛད་པའི་《ཡུལ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་བཞིའི་ནམ་ཐར་》 པ་ཆ་བ་རྩལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་
མཆན་གྱིས་བོད་སྐད་དུ་བསྟར་བ། རྩེ་དགེ་དཔར་ཁང་དུ་དཔར་ཡོད།

(༣༤༦) ཅན་པོ་སྟོན་པ། ལྷ་གར་གྱི་ཡུལ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུའི་ནང་གི་སྟོབ་
དཔོན་ཀམ་པ་ལི་བླ་བ་དེ་ཡིན། དེའི་ཡོ་རྒྱས་ཐོང་གསལ་《ཡུལ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུའི་
ནམ་ཐར་》 དེར་གསལ།

(༣༤༧) བཀའ་བབས་བཞི། ཡུལ་ཆེན་ཉེ་ལོ་པ་ལ་བཀའ་བབས་བཞིའི་
གདམས་ངག་ཡོད་དེ། ༡. ཡོ་རྒྱུད་གསང་བ་འདུས་པའི་བཀའ་བབས། ༢. མ་
རྒྱུད་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་བཀའ་བབས། ༣. ཇི་ལམ་དང་བར་དོའི་
གདམས་ངག་གི་བཀའ་བབས། ༤. འཕྲོ་བ་དང་ཁྲིང་འཇུག་གི་བཀའ་བབས་
བཅས་སོ།

(༣༤༨) བ་རྒྱུད། འདི་ལ་གསུངས་སྟོལ་འདྲ་མིན་ཡོད་ཀྱང་རྩི་ཅོང་ཁ་
པའི་དགོངས་པ་ལྟར་འཆད་ན། གསང་ཐུགས་སྒྲུ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་རྒྱ་
ལུས་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན་གསང་བ་འདུས་པའི་མ་རྒྱུད་ལྟ་
བུ།

(༣༤༩) མ་རྒྱུད། འདི་ལ་གསུངས་སྟོལ་འདྲ་མིན་ཡོད་ཀྱང་རྩི་ཅོང་ཁ་
པའི་དགོངས་པ་ལྟར་འཆད་ན། གསང་ཐུགས་སྒྲུ་ན་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ནས་འོད་
གསལ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ལྟུགས་གཏོགས་དང་བཅས་པ། དཔེར་ན་བདེ་
མཆོག་ཙ་རྒྱུད་ལྟ་བུ།

(320) ཉེ་ལོ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ། སལ་ཆེར་སྤྱི་མོའི་དུས་རབས་དགུ་
པའི་དཀྱིལ་ཙམ་དུ་བྱུང་བ་འདྲ། ཡོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་
དགའ་སྟོན》ཀྱི་ལེ་ཆོན[ན]པའི་གྲངས་༧བ4—23ན་ཡབར་གསལ།

(321) དཀའ་བ་བརྒྱ་གཉིས། པའ་ཆེན་རྒྱ་རྩ་པས་རང་གི་སྤྱི་མོའི་
བཀའ་ལྟར་སྟོན་ལ་བྱག་པའི་དཀའ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་གཉིས་སྟུང་པ། 1. ཐོག་
བཞེགས་བརྒྱ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཁང་པའི་སྤྱིང་ནས་མཆོངས་པ། 2. སྤྱི་མོའི་
བྱར་མ་ཟིང་ཟིང་བ་མང་པོས་ལྷུས་ཀྱི་མཁའ་ཁུང་པན་ཚུན་ནས་སྟག་པ། 3.
སྤྱི་མོ་བྱ་པད་པས་གང་བའི་འདམ་ལ་རང་ལྷུས་ཀྱིས་བམ་པ་འཇུགས་སྟེ་འཇུག་པ་
སྟོགས་ཞིབ་པར་《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ཀྱི་ལེ་ཆོན[ན]པའི་
གྲངས་24བ༧—22ན་3བར་གསལ།

(322) མཆོག་དང་བྱུན་མོང་དངོས་བྱུབ། གསར་སྟགས་བྲེ་མེད་ཀྱི་
ལམ་ལ་བྱགས་ནས་རབ་ལ་མཆོག་གི་དངོས་བྱུབ་སྟེ་སངས་རྒྱས་པ། འབྲིང་ལ་
གཤམ་དུ་མཆོན་ནགས་ཡང་༧༧བར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བྱུན་མོང་གི་དངོས་
བྱུབ་བརྒྱད་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཐོབ་པ་ཡོད་ཟེར།

(323) རྩོམ་རྩོད་པ་ཤེ་ཤེས་དངོས་བྱུབ། (པའ་ཆེན་རྒྱ་རྩ་པ་)
སལ་ཆེར་དུས་རབས་བརྒྱ་པའི་རིང་བྱུང་བ་འདྲ་སྟེ་ཡོ་རྒྱུ་བཙན་འབྲུས་
མང་གས་རྒྱ་གར་དུ་རྩོ་བོ་གདན་འདྲེན་པར་སོང་སྐབས་པའ་ཆེན་རྒྱ་རྩ་པ་ད་
དུང་གི་གྲ་མ་ཤི་ལའི་དཀོན་པར་བཞུགས་སྤྱོད་པར་བཤད་པས་སོ། ། ཡོ་
རྒྱུས་རྒྱས་པ་《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན》ལེ་ཆོན[ན]པའི་གྲངས་
23ན་ཡ—21བ3བར་གསལ།

(324) མར་པ་ཡོ་རྩོ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲོས། (རབ་བྱུང་གོང་གི་ཡོ་རྩོར་དུག་
ཅུ་ཐ་མའི་ཚུ་གྱི་སྤྱི་མོ་ 1023—རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་མེ་སྤང་གྱི་མོ་
1022བར་) འདིར་《དེབ་ཐེར་སྟོན་པོ་》ལྟར་གྱིས། དགུང་ལོ་གྲ་དུག་
བཞུགས། ཡོད་ཀྱི་ཡོ་རྩོས་ཐོག་མཆོན་སྟོན་མིན་དུ་ཆེ་བའི་ཡོ་རྩོ་བ་ཞིག་ཡིན།

འབྲུངས་ཡུལ་ལྟོ་བྲག་རྒྱུ་ཁྱིམ་ལ། ཡབ་མར་པ་དབང་ལྷག་འོད་ཟེར། ཡུམ་
 རྒྱལ་མོ་འོད་ཟེར་གཉིས་ཀྱི་སྲས་མིང་མིང་བཞིའི་གཉིས་པ་ཡིན། དགྲུང་ལོ་བཙོ་
 ར་ནས་འཕྲོག་མི་ལོ་རྒྱ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་བྱང་དུ་སམ་སྒྲི་ཏའི་སྐད་དང་སྒྲ་རིག་པ་
 ལ་སྒྲོབ་སྒྲུང་གནང་། དེ་ནས་རང་ཡུལ་དུ་ཚོན་ནས་གསེར་སྒྲུང་བཙོ་ར་ཅམ་
 བཞུམས་ཏེ་བལ་པོར་ཚོན། དེ་ནས་ཁ་རག་གཉིས་ལོ་རྒྱ་བ་དང་མཉམ་དུ་བྱུང་
 ཡང་ཁོང་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱེ་བས། མར་པ་རང་ཉིད་ས་རྒྱའི་འཕྲོད་བཞེན་གྱི་ཆེད་དུ་
 བལ་པོར་ལོ་གསུམ་རིང་བཅུགས་ཏེ་དེའི་རིང་བལ་པོ་སྒྲི་ཆེར་བའི་བྱང་དུ་གསང་
 རྒྱལ་གྱི་ཆོས་མང་པོ་གསན། དེ་ནས་པར་ཆེན་རྒྱ་རྩ་པའི་བྱང་དུ་ཚོན། དེ་
 ནས་རྒྱ་གར་ཐུབ་ཚོགས་སུ་ཚོན་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་ལོ་ཤེས་སྒྲིང་པའི་བྱང་དུ་གསང་
 བ་འདུས་པ་གསན། དེ་ནས་སྒྲུང་ཡང་བལ་ཡུལ་དུ་པར་ཆེན་རྒྱ་རྩ་པའི་བྱང་དུ་
 གསང་བ་འདུས་པ་དང་། མ་རྒྱ་རྒྱ་ཡ་གསན་ནས་གསེར་འཆོལ་བའི་ཆེད་དུ་
 པོད་དུ་རྒྱུར་ཕྱེ་བས། གསེར་མང་པོ་བསྐྱབས་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱེ་བས་སྐབས། རྒྱ་
 རྩ་པ་ཚོ་དཔལ་ག་ཤེས་མེད་ཡང་དཀར་པ་མང་པོ་སྒྲུད་ནས་བཅའ་བས་ནགས་
 གསེབ་ཞིག་དུ་མཇུག། དགྲུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་པ་ལ་པོད་དུ་བྱུར་ཕྱེ་བས་ཏེ།
 བདག་མེད་མ་ཁབ་དུ་བཞེས། ལོ་ཤས་ནས་སྒྲུང་ཡང་གསེར་བཞུམས་ཏེ་རྒྱ་གར་
 དུ་ཕྱེ་བས་ནས་སྒྲུ་མ་མེ་རྩི་པ་དང་མཇུག་ནས་གསང་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་མང་པོ་
 གསན། རྒྱུར་རྒྱ་གར་དང་བལ་པོ་བཅས་སུ་པར་རྒྱུར་འཕྲོན་སྐབས་ཁྱིམ་པོ་
 བཞུམས་ནས་ཞབས་ཐང་དུ་ཕྱེ་བས་ཏེ། དུག་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིང་དང་། བྱེ་ཐང་།
 དུག་རྒྱུ་བཅས་བཀའ་ནས་དཀར་སྒྲུང་ཆོད་མེད་པ་མཇུག་དེ་པོད་དུ་རྒྱུར་ཕྱེ་བས་
 སྐབས་གསང་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་དཔེ་མང་པོ་བཞུམས་ཏེ་དེ་དག་པོད་སྐད་དུ་བསྒྲུར་
 བ་གནང་། དགྲུང་ལོ་གྲུ་དུག་པ་ལ་སྒྲུ་ག་ཤེས་ལ། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་པོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
 ཆོས་འབྲུང་ཕལ་ཆེ་བའི་ནང་མ་འཁོད་པ་མེད་ཅིང་། རྒྱས་ཤོས་ནི་རྒྱུད་ཆར་པ་
 རྩ་ཆོགས་རང་སྟོལ་གྱིས་མཇུག་པའི་《མར་པའི་རྣམ་ཐར་མཇུག་བདོན་རྩལ་》
 ཞེས་པར་གཟིགས།

(༣༧༥) འཕྲོག་མི་གྲུ་ཡི་ཤེས། (འཕྲོག་མི་ལོ་ལྷ་བ་) རབ་བྱུང་དང་
པོའི་ཤོང་གི་ལོ་སྟོར་དང་པོའི་ཆུ་རྒྱལ་གྱི་ལོ་༡༧༠—རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཤིང་
ལྷག་གྱི་ལོ་༡༠༧༡བར། དགའ་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གཉིས་བཞུགས། ལོ་རྒྱུས་
ཅུང་ཟད་《དེབ་ཐེར་ཐུན་པོ་》ལོ་ཚན་[ང]པའི་གྲངས་༩ན་༡—༩ན་༡བར་
གསལ།

(༣༧༦) འགོས་ལོ་ལྷ་བ། འགོས་ལོ་ལྷ་བ་ཁྲག་པ་ལྷས་བཅས། བོད་གྱི་
ལོ་ལྷ་བ་མཚན་ལྷན་གྲགས་ཏེ་ཅང་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། འདིའི་འབྲུངས་ལོ་དང་
གཤེགས་ལོ་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་རྣམས་སྟུགས་ལ་བར་འཁོད་པ་མ་མཐོང་ཡང་། རྒྱ་
བོ་རྒྱེ་ཡ་ཉི་ཤའི་སློབ་པ་ཡིན་པས་དུས་རབས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་ནང་ཚུན་པ་ནི་དེ་
ལས་གསལ་བར་ཤེས། འབྲུངས་ལྷ་བ་གཙང་ཉ་ནག་སྤུའི་ཁྲག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ས་
ཆར་འགོས་གྱི་རིགས་སྟུ་འབྲུངས། རྒྱ་དུས་བལ་པོ་བརྒྱད་ཟུགས་དུ་ཚུན་ནས་
པ་རྒྱེ་ཏེ་ཡི་མཚན་ཡོད་པའི་སླ་མ་བདུན་ཅུ་ཙམ་བཞེན་ནས་ཆོས་གསན་པས།
མདོ་རྒྱགས་གང་གི་ཐད་ནས་ཁོང་གིས་གསན་མ་ཚུང་བའི་ཆོས་མཛད་པ་ལྷ་བྱ་
ཡིན། བོད་དུ་ཐེབས་ནས་གསར་རྒྱགས་གསར་མའི་ཆོས་མང་པོ་དང་། ལྷག་
པར་གསར་བ་འདུས་པའི་སྟོར་ལ་གཞུང་མང་པོ་བརྒྱར་ཁོང་བཤད་པ་མཛད།
ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཆ་ཡོད་པའི་ཡིག་ཆ་བདག་གིས་མ་མཐོང་ལགས།

(༣༧༧) རྒྱལ་ཕྱས་མེ་ཏྲི་བ། (མངའ་བདག་མེ་ཏྲི་བ་)འི་ནང་གཉིས་
ཀའི་བྱུང་མཐའ་ལ་མཁས་པའི་པ་རྒྱེ་ཏེ་ཆེན་པོ་ཞིག་ དེ་ནས་སླ་མ་མར་པ་ལ་
བརྒྱད་པའི་ལྷ་བ་བོད་དུ་དར་བལ་ལྷག་ཆུ་ཆེན་པོའི་ལྷ་བ་ཞེས། བཀའ་བརྒྱད་
ཆོས་ལྷགས་གྱི་ལྷག་ཆུ་ཆེན་པོའི་ལྷ་བའི་ཁྲུངས་ཁོང་ལ་བྱག་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་།

(༣༧༨) རག་གི་དབང་ཕྱག་ལྷགས་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་དཔོན་པ་ཆེན་པོ་
དཔལ་ན་ལེ་རྒྱའི་རྒྱལ་སྟོར་བ་པོ་ཡིན་ལ་པ་རྒྱེ་ཏེ་ཆེན་པོ་ཞིག་གྱུང་ཡིན། ཉི་མ་
རེ་རེ་ལ་ཆོགས་བཅད་སྟོང་ལྷག་རེའི་བརྗོད་དོན་མཁྱེན་བྱུང་བ་དང་། མཁྱེན་
པ་རྣམས་ནས་ཡང་བརྗོད་ཆུ་མཛད་པས་རག་གི་དབང་ཕྱག་ཞེས་མཚན་ཐོགས།

༡༧༥བ'ཱ—༡༧༧བ'༡བར་གསལ།

པ་ད་ཕན་བདག་གིས་མ་མཐོང་།

ཞིབ་པ་བདག་གིས་མ་མཐོང་།

གསལ།

ཕྱི་དགོས་པ་ཡིན།

ཕུད་ཀྱི་ལེ་ཚན་[ཅ] བར་ཡོད།

དགུ་ཡོད་པ།

(324) མཁའ་ལྷན་གྱི་གསུང་ལས་དག་པ་མཁའ་

སྒྱུད་ཞེས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི། སྐགས་ཀྱི་ལམ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཆོ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱུས་པས་གང་ཟག་རྣམས་ལུས་མ་སྤངས་པར་
ཞིང་དེར་སྤྱོད་བྱུང་ཅེས་བཤད།

(༣༤) གྲོང་འཆུག གསང་སྐགས་ལྷ་མོད་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་སྟེ་ལ་
ལ། སྐགས་མོད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཏེ་གནས་ཚད་དེས་ཅན་ཞིག་ཏུ་སྤྲེལ་ས་པ་ན།
རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུང་མེས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་ཞིག་འོང་། སྐབས་དེར་རང་
ཉིད་ཀྱི་དཔྱད་ལུས་རྟེན་དེས་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་མི་ལུས་པའི་སྐབས་
སུ་རང་ཉིད་མ་ཤིགོང་ཏུ་རང་གི་ལུས་རྟེན་དང་ཐལ་ཏེ། གཞོན་ལུ་ལང་ཆོ་ལྷན་
པ་ཤི་བའི་རྟོ་བའམ། དེ་མ་རྟེན་ན་མེས་ཅན་གཞན་གྱི་རྟོ་མོད་པའི་གཙང་
མ་ཞིག་བཅལ་ནས་དེ་ལ་རང་གི་རྣམ་ཤེས་རྒྱུང་རྟོ་བས་ཀྱིས་འཕྲོས་ཏེ། སྤྱར་
ཡང་རང་ཉིད་སྤྱར་བཞིན་གསོན་པོར་གནས་སྐབས་ཤིག་པོ་ཤིག་པའི་སྐབས་ཤེས་ཤིག་
སྟེ། དཔེར་ན། སྤྱར་བྱ་མ་མར་པ་ལོ་རྩ་བའི་སྤྱར་དར་མ་མ་དེ་ལྷེ་ཆེ་བས་རྟེན་
གཞན་གསུམ་སྤྱར་གཞན་གསུམ་ལ་རྣམས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ལྷུང་སྟེ་འཆོ་བཟུང་མེད་པར་ལྷུང་
པའི་སྐབས་སུ། གཞོན་ལུ་ལང་ཆོ་ལྷན་པ་ཤི་བའི་རྟོ་བཅལ་ཡང་སྤྱག་རྟོ་ཤི་
བའི་རྟོ་ཞིག་ལས་མ་རྟེན་པར་བརྟེན། དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་འཕྲོས་ཏེ་རྒྱ་གར་གྱི་ཏུར་
ཁོང་ཏུ་ཁོང་ནས་ཏུ་ལོ་བརྒྱ་ཏུ་གཏོན་པ་ཞིག་ཤི་བའི་རྟོ་ཏུར་ཁོང་ཏུ་སྤྱོད་པའི་
རྟེན་ཏུ་བབས། དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་འཕྲོས་ཏེ་མཁས་པ་ཆེན་པོར་ལྷུང་པ་ལ་ཏི་ཕུ་
གསང་སྐགས་རྟོང་པོ་ཞེས་མཆོན་ཏུ་ཆགས་ཤིང་། དེ་ལ་བྲམ་མ་རས་རྒྱུང་པས་
མཇལ་ནས་ཆོས་གསན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་པར་རྟོང་
འཁོར་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོ་ཡང་ས་མ་གཉིས་མི་དགོས་པར་སྤྱ་མེར་
ས་མ་མ་དེ་རྒྱུད་རྒྱ་མཆོ་སྤྱ་གཤེགས་རྟེན་གྱིས་པ་ལོ་བརྒྱད་ལོན་པ་ཞིག་ཤི་བའི་རྟོ་
ལ་གྲོང་འཆུག་མཇུང་པ་ཡིན་ཟེར་སྟེ་ལོ་འདུག

(༣༥) རྒྱགས་ཀྱི་གྲས། ལྷ་མ་དེའི་སྤྱོད་མ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་
རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་རྒྱུ་འཛིན་སྐབས་དེས་ཀྱི་སྤྱོད་མ་ཞིག་ལ་ལྷ་མ་དེས་རང་ཉིད་ལ་

མངའ་བའི་མདོ་ལྷགས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་རྒྱལ་སྤྱོད་གསལ་མེད་པར་གནང་ནས་
རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་དང་འདྲ་བར་བྱགས་ཆེས་ཆེ་ཤོས་སུ་མཛད་པའི་སྒྲིབ་མ་ཞིག

(༣༤༤) ཇོལ་གྱི་འཆུར་སྟོན་དབང་རེ། 《དེབ་ཐེར་དམར་པོ་》དཔེ་
མི་འདྲ་བ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་བདག་གིས་མཛོང་བ་ཆང་མའི་ནང་སྤྲུམ་འདིའི་སྤྱོད་
རྒྱས་ཙམ་ཆད་སྤོང་འདུག་པས་ང་ཆོས་དཔེ་ཆ་འདི་དཔར་བསྐྱབ་ཐུང་སྤྲུམ་མ་
ཡིག་ལྟར་དཔར་བསྐྱབ་བྱས་པ་ལས་ཁ་སྟོན་བྱས་མེད་ཀྱང་། འདིར་དེའི་ཁ་
སྟོན་གྱི་ཚུལ་དུ་གསུགས་ན། 《དེབ་ཐེར་སྟོན་པོ་》ལེ་ཆན་[༩] པའི་གྲངས་
༡༠༥—༤ བ་༡ བར་ཡོད་པས་དེར་གསུགས།

(༣༤༥) གཞུང་གི་རྒྱུ་སྟོན་ཆོས་རྒྱུ། མར་པ་ལོ་ལྷ་བའི་སྒྲིབ་མའི་
གཙོ་བོ་བཤད་པའི་བཀའ་བབས་ཡིན། འདིའི་འཁྲུངས་ལོ་དང་གསལ་གསལ་ལོ་ལ་
བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཙམ་འདུག (《དེབ་སྟོན་》ལྟར་ན་རབ་བྱུང་དང་
པོའི་མེ་ཁྱི་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༣༤—རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཚུ་ཉ་སྤྱི་ལོ་ ༡༡༠༣ བར་)
དགྲུང་ལོ་བྱུག་ཅུ་རེ་བདུན་བཞུགས། ལོ་རྒྱས་རྒྱས་པ་རི་བོ་ཆེ་དཔོན་ཆང་ཆེ་
དབང་རྒྱལ་གྱིས་བཙམས་པའི་《སྟོ་རྩེ་ཆོས་འབྱུང་》གྲངས་ ༣༡༠—ཤོག་
གྲངས་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་དང་《དེབ་ཐེར་སྟོན་པོ་》ལེ་ཆན་[༩] པའི་གྲངས་
༣༠༣—ཡིག་ཐེང་བཞི་《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་》ལེ་ཆན་[༩]
པའི་གྲངས་ ༣༠༠༥— ༣ ཉན་ལ་བར་གསལ།

(༣༤༦) གཙང་རྩེ་གི་མེས་ཉོན་ཆོན་པ། མེས་སྟོན་ཆོན་པ་བསྐྱེད་
ནམས་རྒྱལ་མཆོན། འདི་སྤྲུམ་མ་མར་པ་ལོ་ལྷ་བའི་སྒྲིབ་མ་འོད་གསལ་གྱི་བཀའ་
བབས་ཡིན། འདིའི་ལོ་རྒྱས་ཞིབ་པ་ད་པན་མ་མཛོང་ལགས།

(༣༤༧) གྲུང་ཐང་གི་མི་ལ་རས་པ། རྩེ་བཅུན་མི་ལ་རས་པ་(རབ་བྱུང་
དང་པོའི་ལྷགས་འབུག་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༩༠—རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཚུ་ཡས་སྤྱི་ལོ་
༡༡༩༣ བར་) དགྲུང་ལོ་བཅུད་ཅུ་གྲུ་བཞི་བཞུགས། ཁོང་གི་ནམ་ཐར་པོད་
ཡོངས་སུ་གསལ་ཆེ་བས་འདིར་མ་བྲིས་ལ། རི་བོ་ཆེ་དཔོན་ཆང་ཆེ་དབང་རྒྱལ་

གྱིས་བཅམས་པའི་《ལྷོ་རྩང་ཆོས་འབྱུང་》ནང་། རྣམ་ཐར་ཡོངས་གྲགས་སུ་མི་གསལ་བ་མང་པོ་འདུག

(༣༧༩) ལྷོ་བ་བརྒྱུད། གཞན་ལ་ཆོས་བཤད་པ་དང་། གཞུང་ཆོས་པ་སོགས་མ་གྲུས་པར། དཔེན་པའི་གནས་སུ་ཆོས་རྒྱལ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ལྷོ་མ་དང་། དེའི་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་པ།

(༣༨༩) ཆག་ལོ་ཙྰ་བ། (ཆག་ལོ་ཙྰ་བ་ཆོས་རྒྱུ་དཔལ་)(རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་མེ་ལྷུ་ལྷི་ལོ་༡༡༧༥—རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་བྱི་ལྷུ་ལོ་༡༩༤༧) དཔྱར་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་བརྒྱད་བཞུགས། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཅུང་ཟད་《དེབ་ཐེར་ཆོན་པོ་》ལེ་ཆོན་[མ] པའི་གྲངས་༩༩༥—༩༧༧བར་གསལ།

(༣༩༠) བ་རི་ལོ་ཙྰ་བ། བ་རི་ལོ་ཙྰ་བ་རིན་ཆེན་གྲགས། (རབ་བྱུང་དང་པོའི་ལྷགས་འབྱུག་ལྷི་ལོ་༡༠༩༠—རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ལྷགས་ལོ་ལྷི་ལོ་༡༡༡༡འཛེབ་རྩེ་) དཔྱར་ལོ་དོན་གཉིས་བཞུགས། ལོ་རྒྱུས་རྒྱུས་པ་དང་མན་མ་མཐོང་།

(༣༩༡) ཟངས་དཀར་ལོ་ཙྰ་བ། ཟངས་དཀར་ལོ་ཙྰ་བ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ། མར་པ་ལོ་ཙྰ་བ་དང་དུས་མཆོངས། འདིས་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཉམས་གསོས་ལེགས་པར་མཐོང་། ལྷ་སའི་ཤོར་ཁྲིར་ནང་ཅོད་པའི་སྤང་པ་ཆོར་སྤང་ཆོར་ཐེར་པའི་ཁང་པ་བྱུར་དུ་ཆོགས་པ་གནང་། ལོ་རྒྱུས་རྒྱུས་པ་རི་ལོ་ཆེད་པོན་ཆོར་ཆེད་བར་རྒྱལ་གྱིས་བཅམས་པའི་《ལྷོ་རྩང་ཆོས་འབྱུང་》 གྲངས་༡༡༩—༡༡༧བར་གསལ།

(༣༩༢) མ་ལོ་ཙྰ་བ། མ་ལོ་ཙྰ་བ་དགེ་བའི་སྐྱོ་སྐྱས་(རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཤིང་ལྷུ་ལྷི་ལོ་༡༠༩༩—རབ་བྱུང་དང་པོའི་ས་རྒྱལ་ལྷི་ལོ་༡༠༩༧) དཔྱར་ལོ་ཞེ་དྲུག་ལ་གཞན་གྱིས་དུག་བཏང་ཉེ་བཤོར་ལ། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་《དེབ་ཐེར་ཆོན་པོ་》 ལེ་ཆོན་[ན] པའི་གྲངས་༩༧—༩༧༩བར་གསལ།

(༣༩༣) ཉམ་ལྷུར། འདི་མར་པ་ལོ་ཙྰ་བ་བཞུགས་ལུལ་སྐྱོ་བཀ་རྒྱས་

ཁྱིམ་ཕུ་དང་ཏ་ཅང་ཐག་མི་རིང་བའི་ས་ཆར་ཡོད་པེས་ཀྱང་། དེར་སངས་པ་
གནས་གང་དུ་ཡོད་མེད་མ་ཤེས།

(༣༧) རྒྱལ་པ་ཆེན། གསང་སྤྲུག་སྤྱིར་མའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིར་པོ་མན་རག་
རྒྱལ་པ་ཆེན་པོ། དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་ན། ༡. སེམས་སྡེ། ༢. སྤྱོད་སྡེ།
༣. མན་རག་གི་སྡེ་བཅས་གསུམ་ཡོད།

༡. སེམས་སྡེ། འདི་ལ་མ་ཤུ་བརྩམས་པའི་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་ཅིང་། ལ་
ནི་ལོ་ཆེན་པོ་རྩ་ལྔ་ན་དང་། བཅུ་གསུམ་ནི་པར་ཆེན་གྱི་མ་ལ་ལས་བརྒྱད་པ་
ཡིན་ལ། རྒྱལ་པ་ཆེན་པོ་སེམས་སྤྲུག་སྤྲུག་སྤྲུག་པ་ནི་ལོ་ཆེན་པོ་རྩ་ལྔ་ན་དང་།
གཟུ་སྤྱིར་པོ་གཉིས་ལ། གཉིག་སྟོན་ཀྱ་མ་རས་ལྷས། ཁོང་ལ་བཀའ་ཡི་རྒྱ་
བཅེན་པོ་བཞི་འདུས་ཤིང་། སྤྱོད་མའི་མཆོག་བཅུ་ལ་སྤྲུག་པ་བྱུང་བ་ནས།
སྤྲུག་པོ་སངས་རྒྱུས་ཡོ་ཤེས་སྤྲུག་པ་བརྒྱད་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། ཡང་། ལོ་ཆེན་
པོ་རྩ་ལྔ་ན་འདི་སྤྱོད་མ་སྤངས་སངས་རྒྱུས་མཁོན་པོས་བ་ར་ཁྱི་ཏ་ལ་གསུངས།
དེས་ཡེ་ཟེ་དར་མ་ཤེས་རབ་སྤྲུག་ནས་བརྒྱད་པ་དང་། ཡང་། པོ་རྩ་ལྔ་ནས་
རྩ་ལྔ་སྡེ་མ་ལ་གསུངས་པ་སྤྲུག་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད།

༢. སྤྱོད་སྡེ། རྒྱལ་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་སྡེ་ནི་པར་ཆེན་གྱི་མ་ལ་ལས་བྱུང་།
དེས་《དཔལ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུད་》 ཀྱི་དོན་སྤྱོད་དཔལ་བཞུན་པ་
དང་། 《ཡོ་ཤེས་གསང་བ་》 ལ་སྤྲུག་པའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་རྩི་རྩམ་པའི་
མན་རག་རྣམས་པོ་རྩ་ལྔ་ན་དང་མི་མམ་མཁོན་པོ་ལ་གསུངས་པ་རྣམས་རིམ་
གྱིས་འཛོལ་ཆུང་པོ་རྩི་སྤྲུག་ནས་རིམ་གྱིས་བརྒྱད་པ་ལས་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་།

ཡང་དེ་ལས་ཟབ་པའི་རྒྱལ་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་པར་ཆེན་གྱི་མ་ལ་ལི་
ཏ་(ལུ་མ་) བོད་དུ་ཕྱོག་སྐབས་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྤྱོད་སྡེ་བཅོན་དང་ལྷང་ཉིང་འཛོན་
བཟང་པོ་གཉིས་ལ་གསུངས་ཤིང་། ལྷང་གིས་དབུ་དུ་འཁྱིལ་ལྷ་ཡི་རྩ་ཁང་དུ་
གཉིར་དུ་སྤྲུག་ནས། ཆེག་བརྒྱུད་ཀྱི་མན་རག་རྣམས་འཕྲོམ་རིན་ཆེན་འབར་ལ་
གསུངས་པ་ལས་རིམ་བར་བརྒྱུད་ལྟེ་བཅུན་སེང་གོ་དབང་སྤྲུག་བར་བྱུང་། དེས་

གདམས་ངག་ནམས་གཏེར་ཁ་གསུམ་དུ་སྦས་པ་ལས། རྩོད་སྤང་མདའི་ཕྱོ་མོ་
ནག་པོ་དང་མལ་རྩོེ་འཆད་པ་སྟག་གི་གངས་པ་རས་པ། ཡར་འཕྲོག་གཡུ་
མཆོའི་འགམ་དུ་འབྱུངས་པའི་ཞང་བཟ་ཤེས་རྩོེ་རྩམས་ཀྱིས་གཏེར་ནས་
བཏོན་ཏེ། མན་ངག་ནམས་རིམ་བཞིན་ཀྱན་མཆིན་སྟོང་ཆེན་པོའི་བར་ཏུ་བྱུང་།
ཀྱན་མཆིན་སྟོང་ཆེན་པས་རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་ཏིག་གི་ཆོས་སྟོར་ནམས་གཞུང་
དང་མན་ངག་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་པས་ཐད་ཡོངས་སུ་སྟོང་
ཆེན་སྟོང་ཏིག་ཅེས་གྲགས་པ་འདི་བྱུང་།

ཡང་། མཁའ་འཕྲོ་སྟོང་ཏིག་གི། སྟོབ་དཔོན་དགའ་རབ་རྩོེ་ནས་རིག་
འཛིན་གསུང་ཏེ་ལ་གནང་། དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པཌ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་
གསན་ནས་ཐོད་དུ་མཁའ་འཕྲོ་ཡོ་ཤེས་འཆོ་རྒྱལ་ལ་གནང་། དེས་གཏེར་དུ་
སྦས་པ་ནམས་གཏེར་རྩོན་པཌ་ལས་འབྲེལ་ཆལ་གྱིས་གཏེར་ནས་བཏོན་ཏེ་རྒྱལ་
སྦས་ལེགས་པ་རྒྱལ་མཆན་སོགས་ནས་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ་དར་རྒྱས་སུ་བྱུང་བ་
ཡིན། ཡོ་རྒྱས་ཞིབ་པ་བྱུང་བ་ལྟན་འདིག་གསལ་བ་ལྟན་པའི་ཉི་མས་མཛད་པའི་
《གསང་ཆེན་སྤྱི་འབྱུང་དེས་རྩོན་ཐབ་མའི་ཆོས་འབྱུང་》དང་། ལྷན་པ་མཁའ་
སྟོན་གྱིས་མཛད་པའི་《གཏེར་མའི་ཡོ་རྒྱས་གཏེར་རྩོན་ཆོས་འབྱུང་》ཤོང་སྟུལ་
ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་《གཏེར་རྩོན་བརྒྱ་ཆའི་ནམ་ཐར་》བཅས་སུ་
གསལ།

(༣༧༧) རྒྱ་གར་དུ་ཕྱི་རིམ་བྱོན། ལྷ་མ་མར་པ་ལོ་ལྷ་བ་རྒྱ་གར་དུ་
ཐེངས་གསུམ་ཐེབས་པའི་གཞིས་པ་རབ་བྱུང་དང་པོའི་རྒྱ་ཉི་མུ་ལོ་ ༡༠༩༩ ལོར་
རྩོེ་རྩོེ་ཨ་ཏི་ག་མངའ་རིས་ནས་ཐོད་དུ་ཐེབས་པའི་ལམ་བར་དུ་མཛལ་བའི་ལོ་
རྒྱས་འདུག

(༤༠༠) འཇིག་རྟེན་ཐུངས། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་པའི་བྱ་གཞག་ནམས་ཆ་
བ་ནས་མཆོམས་འཛིག་བྱས་པ།

(༤༠༡) རྩོད་དུག རྩོེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པས་རྒྱུབ་པ་མཛད་པའི་

གནས་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་རྒྱལ་འདི་རྣམས་《མི་ལའི་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོ་》
ནང་གསལ།

(༡༠༣) ལ་ཕྱིའི་གངས། ལ་ཕྱིའི་གངས་རི། དེར་སང་རྩ་མོ་སྤང་མ་
ཞེས་འཁོད་ཅིང་། བོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གངས་རྒྱལ་མོ་མཐོན་མཐིང་ཞེས་
འཁོད་པའི་གངས་རི་ཅེ་ལྟ་པ།

(༡༠༤) རྒྱ་བར། རྩོད་ཀྱི་ལ་ཕྱི་རྒྱ་དབར། གངས་རྒྱལ་མོ་མཐོན་
མཐིང་དང་ཐག་ཉེ་སར་ཡོད་པར་《མི་ལའི་རྣམ་ཐར་མགུར་འབུམ་》 ལས་
བཤད།

(༡༠༥) རྩེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར། བཀའ་བརྒྱུད་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཐུག་རྒྱ་
ཆེན་པོའི་ལམ་བཟང་རྒྱལ་ལ་གནས་ཆད་མི་འདྲ་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་གསུངས་
པའི་(༡. རྩེ་གཅིག་ ༢. རྩོས་བུལ། ༣. རྩེ་གཅིག་ ༤. རྩོ་འདས་སམ་སྒྲིམ་
མེད་བཅས་)ནང་གསེས་དང་པོ་རྩེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ནི། རང་གི་སེམས་ལ་
རྩེ་གཅིག་རྒྱ་མ་ཡེངས་པར་དམིགས་པ་(འདི་ནི་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་
གནས་སྒྲིམ་པ་དང་ཁྱད་པར་ཡོད་མེད་བརྟག་)པ་ཞེ། རྩེ་ཆོད་ཆང་པས་འདི་
མདོ་ལུགས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་དང་རྩོར་ལམ་གྱི་དོད་ཡིན་པར་གསུངས།

(༡༠༦) རྩོས་བུལ། ཡོང་རྒྱ་བཤད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ནང་གི་
གཉིས་པ་རྩོས་བུལ་གྱི་རྣམ་འབྱོར་ནི་རང་སེམས་སྡེ་འགག་གནས་གསུམ་གྱི་རྩོས་
པ་དང་བུལ་བར་རྟོགས་པ་ཞེ། རྩེ་ཆོད་ཆང་པས་འདི་མདོ་ལུགས་ཀྱི་མཐོང་
ལམ་དང་ས་བཅུའི་དང་པོ་རབ་རྒྱ་དགའ་བའི་དོད་ཡིན་པར་གསུངས།

(༡༠༧) རྩེ་གཅིག་ ཡོང་རྒྱ་བཤད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ནང་གསེས་
གསུམ་པ་རྩེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ནི་ཕྱི་རྩེ་རྣལ་ལྷན་གྱི་སྤང་བ་དང་རང་གི་སེམས་
ཀྱི་རྩེ་ལོ་རྩེ་གཅིག་རྒྱ་འདྲེས་པའི་ཉམས་འཆར་བ་ཞེ། རྩེ་ཆོད་ཆང་པས་འདི་
མདོ་ལུགས་ཀྱི་ས་གཉིས་པ་རྩི་མ་མེད་པ་ནས་ས་བདུན་པ་རིང་རྒྱ་མོང་བའི་བར་
ཀྱི་དོད་བྱུང་པར་གསུངས།

(༡༠༧) ཆེ་ཤིང་ས་མ་ཐུན་ལ། རྩོམ་ཆེ་རིང་མཆེད་ལ། ༡. རྩོམ་བཟ་
ཤིས་ཆེ་རིང་ལ། ༢. མཐེང་གི་ཞལ་བཟང་ལ། ༣. མི་གཏོ་སྒྲོ་བཟང་ལ། ༤.
ཅོད་པན་མགིན་བཟང་ལ། ༥. གཏད་དཀར་འཕྱོ་བཟང་མ་བཅས་ལ། རྩོ་
བཀའ་བརྒྱད་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྤྱང་མའི་གཙོ་བོའི་གྲས་ཤིག་ཡིན།

(༡༠༨) དམ་ལ་ཐོགས། གཞུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་འདྲེ་ལ་ཆོས་བཤད་ནས་
རང་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ལ་ཉན་དུ་བརྟག་པ།

(༡༠༩) རྩོམ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། གོང་དུ་བཤད་པའི་རྣལ་འབྱོར་
བཞིའི་ནང་གི་བཞི་པ་རྩོམ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། ལུལ་ལ་མཆོན་མར་འཛིན་
པའི་འདུ་ཤེས་དང་བལ་ནས་རང་སེམས་ཉིང་འཛིན་དང་འདྲེས་པ་ལྟེ། རྩོ་
ཆོད་ཆང་པས་འདི་མཛད་ལུགས་ཀྱི་ས་བརྒྱད་པ་ནས་བརྒྱ་པའི་བར་ཀྱི་དོད་ལུབ་
པར་གསུངས།

(༡༡༠) དམ་བ་རྒྱ་གར། ས་དམ་པ་སངས་རྒྱུས། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་
ཤོད་སྟོལ་ལ་དགྲུང་ལོ་ལྟ་བུ་ཅམ་བཞུགས་ཟེར་བ་ཡང་སྤང་། ཞི་ལྷེད་ཀྱི་ཆོས་
ལུགས་བོད་དུ་ཐོག་མར་དར་བར་མཛད་པ་པོ་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་ཚུང་ཟད་ཅམ་
《དེབ་ཐེར་སྟོན་པོ་》ལ་ཆོན་[ན]པའི་གྲངས་ཉ་ན་— ༩བ་ ༩བར་གསལ།

(༡༡༡) བྱ་ཆེན། རྩོམ་མའི་ནང་ནས་བརྒྱད་པ་འཛིན་ལུབ་འཇུག་གི་ལས།

(༡༡༢) མཉམ་མེད་དུགས་པོ་ལྷ་རྩེ། (དུགས་པོ་རིན་པོ་ཆེ་)རབ་བྱུང་
དང་པོའི་ས་ལུགས་རྒྱུ་ལོ་ ༡༠༧༩—རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཆུ་བྱ་རྒྱུ་ལོ་ ༡༡༥༩བར་
དགྲུང་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་ལྟ་བུ་ཞུགས། དགྲུང་ལོ་རྒྱུང་དུས་ནས་སྤུང་དང་ཐགས་
ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཉི་མུན་པ་རྒྱན་རིང་ཅམ་མཛད། རྩོས་སྤྱུ་སྤྱུས་དང་སྤྱུས་མོ་
གཉིས་བྱུང་བ་ཡང་འདས་ཤིང་། ལྷམ་ཡང་འདས་པས་བྱུགས་སྤྱུ་ལྟེ་དགྲུང་ལོ་
ཉེར་དྲུག་པར་རབ་བྱུང་དང་། བརྟེན་རྩོགས་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་གནང་
ནས་མཆོན་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་དུ་གསོལ། དེ་ནས་བཀའ་གདམས་པའི་
དགེ་བཤེས་མང་པོའི་སར་ནས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཆ་ཆང་བ་གསན།

དཀྱུང་ལོ་མོ་གཅིག་པ་ས་སྤང་ལ་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་དང་མཛལ་ནས་གསང་
 རྟགས་ཀྱི་ཆོས་གསན་ཏེ་ལོ་ངོ་བྱུག་ཙམ་བཞུགས། དཀྱུང་ལོ་ཞི་གསུམ་པ་རབ་
 ཟུང་གཉིས་པའི་ལྷགས་སྤང་སྤྱི་ལོ་ ༡༡༩ ལོར་དྲུགས་ཙམ་མཇུག་པོའི་དཀོན་པ་
 བཏབ་ཤི། གནས་གཞི་བཟུང་བ་གནང་། དེ་ནས་དར་སྤེལ་ཟུང་བའི་ཆོས་
 བརྒྱད་ལ་དྲུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་ཟེར་ཞིང་། བཀའ་སྤྱི་བཀའ་བརྒྱད་ཟུང་བའི་
 དེ་མིན་གྱི་བཀའ་བརྒྱད་ཆོས་ལྷགས་ཆང་མ་དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་མོ་ནས་འདི་
 ལས་ཀྱིས་པ་གཉིད་ཡིན། རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་དཔོན་པོ་རྒྱའོད་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་
 མཛད་པ་ཡོད་ལ། གཞན་ཡང་བཀའ་བརྒྱད་ཆོས་ལྷགས་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་མང་ཆེ་
 བའི་འཁོར་དྲུགས་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་མ་འཁོར་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

(༡༡༩) ལྷན་མེད་མཁའ་འགྲོའི་ཆོས་སྒྲོན་དག། ལྷགས་ཀྱི་ལྷན་མེད་
 ཏེ་ལོ་པ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོས་གཞུགས་མེད་པའི་མྱད་
 ཀྱི་ཐོག་ནས་བརྟན་པ་ལྟར། ༡. སྤྱིན་གྲོལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་དྲུང་། ༢. སྤྱོད་པ་རྒྱ་
 ལ་རལ་གྱི། ༣. དམ་ཆོག་རང་སེམས་མེ་ལོང་། ༤. དམ་རྩལ་རྒྱལ་པའི་ཉི་མ།
 ༥. རྩོམས་སྤྱི་ཡི་མེ་ལོང་། ༦. བདེ་ཆེན་གསུང་གི་རིན་ཆེན། ༧. ཅ་རྒྱུད་ཏ་
 མིག་འཁོར་ལོ། ༨. རང་གྲོལ་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོ། ༩. རིག་པ་ཡེ་ཤེས་སྤྱོན་མེ་
 བཅས་སོ།

(༡༢༠) དམ་ཆོག་ཉམས། རང་གིས་བྲུ་མ་དེ་ལ་གསང་རྟགས་ཀྱི་ཆོས་
 ལྷན་རྩལ་དང་པོ་ཡོག་ནས་ཁ་གཏོང་བ་དང་བཀའ་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་བྱས་
 པ།

(༡༢༡) ལྷན་མ་སྤངས་པར་མཁའ་རྒྱུད་ཏ་གཤེགས་པ། རངས་རྒྱས་
 ཆོས་ལྷགས་ཀྱི་གསང་རྟགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་སྟོན་ལ། རང་གི་ལྷན་ཀྱི་ཅ་
 རྒྱུད་མིག་ལེ་མོགས་ལ་གནད་ཏུ་བརྟན་ནས་བརྒྱུས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུད་
 སེམས་གཉིས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་རྗེས། རང་ལྷན་གཏུག་གཏོས་བཅས་ཀྱི་སྤང་
 པོ་འདི་ཡང་སྤངས་མ་དཀོས་པར་སངས་རྒྱས་པ།

(༡༡༤) 《ཉིང་པེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་》འདི་ལ་བམ་པོ་བཙུག་དང་། ལེ་བུ་དགུ་ཡོད། རྒྱལ་པོ་བྲི་ཕྱི་སྤོང་བཙན་གྱི་རྩལ་སྤུ་པ་རྩི་ཏ་མི་ལེན་པོ་རྩི་དང་། མ་རྩོ་བ་ཆོས་ཉིད་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བརྒྱུར་བ། 《ལྷ་ར་ཐང་བཀའ་འཁྱུར་》མདོ་མང་གི་པོད་[ད] པར་ཡོད།

(༡༡༥) 《སྤྱིང་རྩི་ཆེན་པོ་པད་དཀར་》འདི་ལ་བམ་པོ་རྩུག་པ་དང་བམ་པོ་བཙུག་པ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི་པ་རྩི་ཏ་མི་ན་མི་བྱ་དང་། པོད་ཀྱི་ལོ་རྩོ་བ་ཡི་ཤེས་ཕྱི་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱུར་ཞིང་། རྩིས་མ་ནི་པ་རྩི་ཏ་མི་ན་མི་བྱ། སྤུ་རྩི་བ་རྩི་མཐོ། པོད་ཀྱི་ལོ་རྩོ་བ་ཞང་ཡི་ཤེས་ཕྱི་བཙན་ཀྱིས་བརྒྱུར་བ་《བཀའ་འཁྱུར་ལྷ་ར་ཐང་དཔར་མའི་》མདོ་མང་[ཆ] པར་ཡོད།

(༡༡༦) ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཉིང་པེ་འཛིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཉིད་མདོ་ན་སྤུ་རྩི་གསལ་པ་ལྟེ། ལྷ་ར་པ་ཉིད་པའི་རྒྱས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་། ༡. རྩི་བ་མེད་པ། ༢. འགག་པ་མེད་པ། ༣. ཉག་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ། ༤. ཆད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ། ༥. གང་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པ། ༦. གང་ནས་འོང་བ་མེད་པ། ༧. རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དང་བྲལ་བ། ༨. མཆན་མར་འཛིན་པའི་རྒྱས་པ་དང་བྲལ་བ་བཙན་གྱི་བྱད་ཆོས་དང་ལྡན་པ། འདི་ལྟར་རྒྱབ་དཔོན་འཕགས་པ་སྤྱུ་རྩི་བ་ཀྱིས་མཛད་པའི་《དབུ་མ་ཙ་བ་ཤེས་རབ་》དང་། རྒྱབ་དཔོན་ལྷ་བ་གཉིས་པས་མཛད་པའི་《འབྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་》རྩི་ཆོང་ཁ་པས་མཛད་པའི་《དབུ་མ་ཙ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲེལ་པ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་》བཙན་ལ་གཟིགས།

(༡༡༧) གནས་པ་བཟང་པོ། རང་གི་ལུས་ལ་གནས་པའི་རྒྱུང་ལ་རང་དབང་ཐོབ་ན་རང་གི་སེམས་ཀྱང་རང་གི་དབང་དུ་འདུས་སྤུ་བ་ཅིས་གསང་སྟགས་སྤུ་ན་མེད་པའི་གཞུང་གི་བཤད་སྟེལ་ལ་ཡོད།

(༡༡༨) ས་བརྩུ་རྩིན་པའི་སྤྱུ་རྩིས། ས་བརྩུ་པ་ཐོབ་པའི་སྤྱུ་རྩིས་སྤུ་རང་

གཞན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་བརྟུན་དང་། བྱི་མ་བརྟུ་ཐམ་པ་ཤེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་
བརྟུ་ཐམ་པའི་ཞལ་མཛོད་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྟུ་ཐམ་པར་འཕྲོ་བ་སྟོགས་
ཀྱི་རྟགས་འབྱུང་བར་《དབུ་མ་འཕྱག་པ་》སེམས་བསྐྱེད་བརྟུ་པའི་ནང་གསལ།

(༡༩༢) ཐབས་ལམ། ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་གནས་པའི་རྒྱང་ཐམས་ཅད་ཉེ་
བའི་ཆ་དབུ་མའི་ནང་དུ་སྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཉེ་བའི་ཆ་མདུད་སྟོལ་བའི་ཐབས་ཤིག་
ཞིབ་པ་གསར་སྟགས་ཀྱི་གཞུང་ལས་གསལ།

(༡༩༣) རྟགས་རྒྱང་དང་རྟམས་རྒྱང་། ཤོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རང་གི་
ལུས་ཀྱི་རྒྱང་ཐམས་ཅད་ཆ་དབུ་མའི་ནང་དུ་བྱགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་རིམ་
བཞིན་འབྱུང་ཞིང་བྱགས་པ་དང་། གནས་པ་དང་། ཐིམ་པ་བཅས་སོ། །ས་
སར་སྒྲི་རྟགས་བརྟུད་དང་། ནང་རྟགས་བརྟུད་ཡོད། ཞིབ་པ་གསར་སྟགས་ཀྱི་
གཞུང་ལས་གསལ།

(༡༩༤) རྟོང་ས་སྒྲི། བྱད་ཆོས་ལྟ་དང་ལྟན་པའི་སངས་རྒྱས། ༡. རྟོ་
ངས་པ། མཆོན་བཟང་པོ་སྟོག་ཞེས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྟུད་ཅུས་
སྒྲིས་པ། ༢. འཁོར་ངས་པ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་གཞུག་གི་དབུས་སྒྲི་
བྱུགས་པ། ༣. གནས་ངས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འོག་མིན་ཁོ་ནར་
བྱུགས་པ། ༤. ཆོས་ངས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཁོ་ན་གསུངས་པ། ༥.
དུས་ངས་པ། འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་འཕྲོ་དོན་མཛད་པ་
བཅས་ཞིབ་པར་སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གསུམ་པས་མཛད་པའི་《དབུ་མ་འཕྱག་པ་》
སེམས་བསྐྱེད་བརྟུ་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་རྒྱ་གར་དང་བོད་ཀྱི་མཐས་པས་
མཛད་པ་མང་པོ་ཡོད་པས་དེ་རྣམས་སྟུག་ཟིགས།

(༡༩༥) རྒྱལ་སྒྲི། འདི་ནི་སྐུ་གསུམ་གྱི་ནང་གི་རྒྱལ་སྐུ་ཉེ་སངས་རྒྱས་
རྣམས་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཟིན་པའི་རྗེས་སྐུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གང་ལ་གང་
འཆམས་པའི་རྒྱལ་པ་ལྟ་ཆོགས་བསྟན་ནས་དོན་མཛད་པ།

(༡༩༦) བདེན་པ་མཛོན་དུ་རྟོགས། རྟོང་པ་ཉིད་མཛོན་སྐུ་དུ་རྟོགས་

པ། ལྷོང་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེན་དོན་དངོས་དེ་ཡིན་པས་དེ་
རྟོགས་པ་ན་བདེན་པའི་དོན་མངོན་སྲུང་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ཟེར།

(༡༩༤) ཟད་པར་ཐིམ་གནོན་གྱི་ཉིང་དེ་འཇིག། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་
གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། རང་གི་ལུས་ལ་གནས་པའི་འཕྲུང་བ་བཞི་ལ་རང་
དབང་ཐོབ་ན། ལྷའི་འཕྲུང་བ་བཞི་ཡིས་གནོད་མི་རུས་པར་མ་ཟད། རང་
ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱང་འཕྲུང་བ་བཞི་སོ་སོར་རྒྱལ་བྱ་བ་ཞེས་བཤད་སྟོལ་ཡོད།

(༡༩༥) རྒྱང་སེམས་འདྲིས། ལྷོང་པ་ཀྱི་ལུས་རྒྱང་དང། རང་སེམས་
མོགས་སྲུ་མེད་པར་གཅིག་དུ་འབྲེས་པའི་འཆར་རྒྱང་།

(༡༩༦) དྲུགས་པོ་རྟིན་པོ་ཆེ་སྲུ་མཆོད་གསུམ། མཉམ་མེད་དྲུགས་པོ་
ལྷ་རྟེ། དེའི་གཅེན་པོའི་སྲས་དྲུགས་སྟོན་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་པོ། དེའི་གཙུང་པོ་
དྲུགས་པོ་སྟོན་ཚུང་།

(༡༩༧) གདན་ས་ཡོག་ གདན་ས་འཇིན་མཁན་དུ་བསྐྱས་པ།

(༡༩༨) བཀྲ་ཤིས་སྟོ་མང་། སངས་རྒྱས་སྲུ་འབྲུངས་པ་ནས་ལྷ་དྲན་
ལས་མ་འདས་བར་སྲུ་ཆེ་གཅིག་གི་མཛད་པའི་གཙོ་བོ་བརྒྱད་ལ་དྲན་གསོ་བྱ་
ཆེད་དུས་སྐབས་སོ་སོར་མཆོད་རྟེན་དེ་བཞེངས་པ་ལ་བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་
བརྒྱད་ཟེར་ཞིང་། དེའི་ནང་གསེས་སངས་རྒྱས་མཛད་པར་རྫོགས་པར་སངས་
རྒྱས་ནས་ཆོས་ཐོག་མར་གསུངས་པའི་གནས་སྤྱི་རྒྱ་མིར་བཞེངས་པའི་དྲན་
གསོའི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་ལ་བཀྲ་ཤིས་སྟོ་མང་ཟེར། འདིའི་བཟོ་དབྱིབས་ནི་ས་
འཇིན་ནས་བང་ཆེན་བར་དང་། ལུས་རྣམས་པད་མ་ནས་རྟོག་གི་བར་དུ་བྱང་
ཚུབ་མཆོད་རྟེན་དང་འདྲ་བ་ལ་བང་ཆེན་དང་ལུས་གདན་པད་མའི་བར་དུ་བང་
རིམ་བཞི་ཡོད་པ། དབྱིབས་སྲུ་བཞི། བང་རིམ་བཞི་སོ་སོའི་རྒྱགས་བཞིར་
སྟོ་འབྲུང་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་སྟོ་བརྒྱད་དང་བརྒྱད། འཁྲིང་ལ་སྟོ་ལྷ་བཅུ་དྲུག་
བཅུ་ལ་སྟོ་ལྷ་བཅུ་ལྔ་བཅས་ཕྱེད་སྟོལ་ཡོད།

(༡༩༩) གསོར་ནམ། ཞིག་གསོ་ཉམས་གསོ།

(༢༩༩) ལྷ་འབྲིང་གི་ལྷ་འབྲུག་ (ར་འབྲིང་གི་ལྷ་འབྲུག་) མོད་ཏུ་
 སངས་རྒྱུ་ཚེས་ལྷགས་མོག་མར་བརྒྱུར་གསེ་གནང་མཁན་དབུས་གཙང་གི་
 བཀའ་པ་མི་བརྒྱའི་གསེ་དབུས་པ་མི་ལྷའི་ནང་གི་ར་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒོ་རྣམས་ཀྱིས་
 འཕན་པོར་ལན་པ་སྒྱེལ་བྱའི་དམོན་པ་བཏབ་ནས་གནས་གཞི་བཟུང་། དེ་ནས་
 དར་སྒྲིལ་བྱུང་བའི་ཚྭས་པ་ལ་ར་ཚུལ་མེར་ཞིང་། དབུས་པ་མི་ལྷའི་ནང་གི་
 འབྲིང་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་གྱིས་འཕན་པོར་རན་ལམ་སྒྱེ་མོད་དམོན་པ་བཏབ་ནས་
 གནས་གཞི་བཟུང་། དེ་ནས་དར་སྒྲིལ་བྱུང་བའི་ཚྭས་པ་ལ་འབྲིང་ཚུལ་
 ཚྭས་པ་ལྷེ་གཉིས་པོ་རྗེས་སུ་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་དུས་རབས་བརྒྱ་
 གཅིག་པའི་དུས་ལ་དང་། དུས་རབས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་འཁོར་ཕན་རྒྱུ་བར་ལྷ་
 ཁང་དང་དམོན་པ་འཕྲོག་ཤིང་གི་དམག་འབྲུག་ཡང་ཡང་བྱུང་བ་མ་ཟད། མོད་
 ཀྱི་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྷགས་འབྲུག་ ལྷ་ལོ་ ༡༡༤༠ ལོར་ལྷ་ས་ཁུལ་དུ་ཡོད་
 པའི་ར་དག་ཚེ་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་དམག་འབྲུག་ལྷན་རིང་བྱུང་བ་དང་། དམག་
 འབྲུག་གི་རིང་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། ར་མོ་ཆེ་གཉིས་ལ་གཏོར་རྒྱུན་
 ཆབས་ཆེ་ཙམ་བྱུང་སྐབས་དུགས་སྒོམ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཉིང་པོ་ཕེབས་ནས་ཕན་རྒྱུན་
 གཉིས་ཀར་རྒྱ་དངོས་འཕར་ཆེན་གནང་སྟེ་བར་འདུམས་མཛད་རྗེས། དམག་
 འབྲུག་རིང་གཏོར་རྒྱུན་བྱུང་བའི་ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཉམས་གསེལ་གསེལ་
 པར་མཛད་ནས་སྐབས་དེར་ལྷ་ས་དང་། ལྷ་ཁ་ཁུལ་དུ་དབལ་འབྱོར་དང་
 དམག་རྒྱུན་གཉིས་ཀའི་ཐད་ནས་སྟོབས་ཀྱིས་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པའི་ཡུང་ཐང་བླ་མ་
 ཞང་ཡིན་པོ་ཆེར་ཕྱིས་འབུལ་གནང་བ་བཅས་《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་
 རྒྱུན་》ཀྱི་ལེ་ཆན་[ར] པ་དང་[ན] པ་གཉིས་དང་། རི་མོ་ཆེ་དཔོན་ཆར་ཆེ་
 དབང་རྒྱལ་གྱིས་བཅམས་པའི་《རྩོ་རིང་ཆོས་འབྱུང་》གཉིས་སུ་གསལ།

(༢༩༩) ཞང་ཡིན་པོ་ཆེ། ཡུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་བཙོན་འབུལ་གསལ་པ།
 རོག་གི་མཆན་རྟགས་ཡང་ ༥༤༩ པར་གཟིགས།

(༢༩༩) གནས་ཁག་གཉིས། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་ར་མོ་ཆེ་གཉིས།

(༡༩༥) མཉམ་མེད་དྲུག་པ་པོ་ཤིན་པོ་ཆེན་པོ་བྱ་ཆེན། དྲུག་པ་པོ་བཀའ་
བརྒྱན་ཐོག་མར་གསར་གཏོད་མཛད་པོ། མཉམ་མེད་དྲུག་པ་པོ་ལྷ་རྩེ་རྒྱལ་
མའི་གཙུག་ལྷན་པས་བྱ་ཆེན་ཟེར།

(༡༩༦) རྩེ་དྲུག་གསུམ་མཁའ་པ་། (ཀམ་པ་དྲུག་གསུམ་མཁའ་པ་)
མཚུར་སྤྱ་ཀམ་པའི་སྤྱི་ཕྱིར་དང་པོ་ཡིན། (རབ་བྱུང་གནིས་པའི་ལྷག་པ་ལྷག་
ལྷི་ལོ་ ༡༡༡༠ - རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཚུ་བྱུང་ལྷི་ལོ་ ༡༡༡༩ བར་) འབྱུང་ས་
ཡུལ་མདོ་ཁམས་ཀྱི་ཤོད། ཡབ་སྐོམ་པ་རྩི་རྩེ་མཁོན་པོ་དང་ཡུམ་ལྷོ་ཐོག་བཟའ་
སྲང་ལྷམ་མིང་འདྲིན་གྱི་སྲས་སྤྱི་འབྱུང་ས། དཔྱད་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལ་ཆོས་འཁོར་ཀ་
བཀའ་ཁེས་པའི་དཔོན་པོ་རྒྱལ་དཔོན་ཆུང་མང་གི་བྲག་པ་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་རབ་བྱུང་
པའི་མཆོན་ཆོས་ཀྱི་བྲག་པ་པོ་གསལ། དཔྱད་ལོ་ཉི་ཤུ་ལ་དབྱུག་སྤྱི་ལྷུ་ལྷུ་
སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་རིག་པའི་གཞུང་ཆེན་པོ་ལྷ་ལ་མཁས་པར་
བྱུང་ས། མཁན་པོ་མལ་འདུལ་འཛིན་གྱི་རྒྱུད་ནས་དཔལ་སྤྱོད་གི་སྤྱི་ལྷུ་པ་བཞེས་ཉེ་
སྤྱི་ལྷུ་པ་འདུལ་པའི་གཞུང་ལ་བྱུང་ས་པ་མཛད། གཞན་ཡང་བྲམ་མ་མཁས་པ་
མང་དུ་བཞུན་ནས་མདོ་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་གསལ། དཔྱད་ལོ་སྤུལ་ཚུ་པ་ལ་
མཉམ་མེད་དྲུག་པ་པོ་ལྷ་རྩེ་དང་མཛའ་ནས་ལོ་གསུམ་རིང་ཆོས་གསལ། དེ་ནས་
དབྱུག་མོན་ལྷོ་ཁམས་སྤགས་གནས་ངེས་མེད་དུ་ཕྱོན་ནས་སྐོམ་རྒྱུ་བྱེད་མས་
བཞེས་མཛད། དཔྱད་ལོ་བརྒྱད་ཚུ་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་ལྷི་ལོ་
༡༡༥༠ ལོར། ལྷན་ཡུང་དུ་མཚུར་སྤྱི་དཔོན་པོ་བཅུ་གསུམ་གཞི་བཟུང་
བར་མཛད། དེ་ནས་དར་སྤེལ་བྱུང་བའི་ཆོས་བརྒྱན་ལ་མཚུར་སྤྱི་བཀའ་བརྒྱན་
དང་། ཀམ་པ་ཀའ་བརྒྱན་ཟེར། དཔྱད་ལོ་བརྒྱད་ཚུ་གུ་བཞི་པ་ལ་སྤྱི་འདས།
དེ་ནས་སྤྱི་ཕྱིར་རིམ་པར་ཕྱོན་པ་ནི། ༡. ཀམ་པ་ཤི་ཆོས་ཀྱི་བྲམ་མ། (རབ་བྱུང་
གསུམ་པའི་ཤིང་གི་ལྷི་ལོ་ ༡༡༠༠ - རབ་བྱུང་ལྷ་པའི་ཚུ་ལྷག་ལྷི་
ལོ་ ༡༡༡༩ བར་) དཔྱད་ལོ་དོན་བཞི་བཅུགས། ༢. ཀམ་པ་རབ་བྱུང་རྩི་རྩེ་
(རབ་བྱུང་ལྷ་པའི་ཤིང་གི་ལྷི་ལོ་ ༡༡༥༠ - རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་ལོ་ལྷི་ལོ་

༡༩༩༠བར་) དགུང་ལོ་ང་རྒྱག་བཞུགས། ༤. ཀམ་པ་རྩོལ་པའི་རྩོམ་ (རབ་
 བྱུང་རྒྱག་པའི་ལྷགས་འབྲུག་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ - རབ་བྱུང་རྒྱག་པའི་ཆུ་ཕག་སྤྱི་ལོ་
 ༡༩༩༩བར་) དགུང་ལོ་ཞི་བཞི་བཞུགས། ༥. ཀམ་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
 (རབ་བྱུང་རྒྱག་པའི་ཤིང་བྱི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ - རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཤིང་ལྷག་སྤྱི་
 ལོ་ ༡༩༡༥བར་) དགུང་ལོ་སྔ་གཉིས་བཞུགས། ༦. ཀམ་པ་མཐོང་བ་དོན་
 ལྡན། (རབ་བྱུང་བདུན་པའི་མེ་ཁྲུལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༦ - རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཆུ་
 བྱི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩བར་) དགུང་ལོ་སྔ་བརྒྱད་བཞུགས། ༧. ཀམ་པ་ཆོས་ཀྱགས་
 རྒྱ་མཚོ་ (རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་བྱི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ - རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་མེ་
 རྒྱག་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩བར་) དགུང་ལོ་ང་གསུམ་བཞུགས། ༨. ཀམ་པ་མི་བརྒྱད་
 རྩོམ་ (རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་ལོས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ - རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཤིང་
 རྒྱག་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩བར་) དགུང་ལོ་ཞི་བརྒྱད་བཞུགས། ༩. ཀམ་པ་དབང་
 རྒྱག་རྩོམ་ (རབ་བྱུང་དགུ་པའི་མེ་འབྲུག་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ - རབ་བྱུང་བརྒྱ་
 པའི་ཆུ་ལོས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩བར་) དགུང་ལོ་ཞི་བརྒྱད་བཞུགས། ༡༠. ཀམ་པ་
 ཆོས་དབྱིངས་རྩོམ་ (རབ་བྱུང་བརྒྱ་པའི་ཤིང་འབྲུག་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ - རབ་
 བྱུང་བརྒྱ་གཅིག་པའི་ཤིང་རྒྱག་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༠བར་) དགུང་ལོ་དོན་གཅིག་
 བཞུགས། ༡༡. ཀམ་པ་ལེ་ཤེས་རྩོམ་ (རབ་བྱུང་བརྒྱ་གཅིག་པའི་མེ་ལྷུལ་
 སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༡ - རབ་བྱུང་བརྒྱ་གཉིས་པའི་ལྷགས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༡བར་)
 དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་བཞུགས། ༡༢. ཀམ་པ་བྱང་ཆུབ་རྩོམ་ (རབ་བྱུང་བརྒྱ་
 གཉིས་པའི་ཆུ་ཆ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༣ - རབ་བྱུང་བརྒྱ་གཉིས་པའི་ཆུ་བྱི་སྤྱི་ལོ་
 ༡༩༩༩བར་) དགུང་ལོ་སྔ་གཅིག་བཞུགས། ༡༣. ཀམ་པ་བདུན་འདུལ་རྩོམ་
 རྩོམ་ (རབ་བྱུང་བརྒྱ་གཉིས་པའི་ཆུ་ཁྲུང་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ - ? དགུང་ལོ་?) ༡༤.
 ཀམ་པ་ཐེག་མཆོག་རྩོམ་ (རབ་བྱུང་བརྒྱ་གསུམ་པའི་མེ་ལྷུལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩
 - ? དགུང་ལོ་བཅས། ཞོང་གསལ་ཀམ་པ་རིམ་བྱོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་ནི།
 «དེབ་ཐེར་སྤྲོད་པོ»ལེ་ཆན་[༩]གངས་༩༡བཤ - ༥༠བཤབར། ཀམ་པ་

དུས་གསུམ་མཁུན་པ་ནས་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་གྱི་བར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་གནད་བསྟུན་
དང་། «ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་ལྗོན་»ཀྱི་ལེ་ཆན་[པ]པ་ཀམ་ཀམ་ཆང་
གི་ཆོས་འབྱུང་ནང་། ཀམ་པ་དུས་གསུམ་མཁུན་པ་ནས་མི་བརྒྱུད་རྣེ་རྣེ་བར་སྐྱ་
ཕྱིང་བརྒྱད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤོད་གསལ་ལས་རྒྱས་ཅམ་དང་། ཡང་འབེ་ལོ་ལྷ་བ་ཆེ་
དབང་ཀུན་བྱུང་གིས་བཅམས་པའི་«རྒྱུ་བ་བརྒྱད་ཀམ་ཀམ་ཆང་གི་ཆོས་འབྱུང་
རབ་འབྱམས་ནོར་བུའི་ཟླ་ཤེལ་»ནང་ཀམ་པ་དུས་གསུམ་མཁུན་པ་ནས་ཀམ་པ་
ཐེག་མཆོག་རྣེ་རྣེ་བར་སྐྱ་ཕྱིང་བཅུ་བཞིའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པར་ཡོད་པས་དེ་དག་ཏུ་
གཟིགས།

(༢༩༦) རྟོན་རྟགས་ཉམས་རྟགས། སངས་རྒྱས་ཆོས་འཁུགས་ཀྱི་གོ་
རྟགས་མཐོན་པོར་སོང་ནས་གནས་ཆད་དེས་ཅན་ཞིག་ཏུ་སྒྲིབས་པ་ན་ལུས་ཀྱི་
འབྱུང་བཞིའི་རྟོབས་རྒྱས་ཏེ་རང་གི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀར་རང་དབང་ཐོབ་
པའི་ཕྱི་རྟགས་དང་ནང་རྟགས་མང་ཏུ་འབྱུང་བ་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་གསང་སྟགས་
ཀྱི་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན།

(༢༩༧) ལྷབ་ཐོབ་དཔལ་འཛིན། (འབྲི་ཁྲང་ལྷབ་ཐོབ་དཔལ་
འཛིན་) དཔལ་འཛིན་ཉི་འོད་བཟང་པོ་རྒྱ་མཚོ་སྤྱོན་གྱི་འབྲུག་རྩྭ་ལྷོག་གི་ཕྱིང་བ་
ཅན་ཡང་ཟེར་ཞིང་། དཔལ་འཛིན་མ་ཉེའི་མགོ་ཅན་ཡང་ཟེར། ཐོད་ཀྱི་
སྟགས་པ་མཁས་པ་ཞིག་རྒྱ་གར་ཏུ་སེབས་ནས་ལམ་བར་ཏུ་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ་
ལྷང་ཉེ་མགོ་བོ་བཅད། མའི་མགོ་བོ་གསོན་པོ་མ་རྟེན་པར་མ་ཉེ་བས་དམ་ཐག་
པའི་མགོ་བོ་དྲོད་མ་ཡལ་བ་ཞིག་དཔུང་ཉིང་ཏུ་རྒྱུར་ནས་འབྱར་བའི་སྤྱོད་ཀྱིས་
གསོན་པོར་བཞུགས་པ་ཡིན་ཟེར། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཆ་རྣམས་ཏུ་རྒྱ་བས་མཛད་
པའི་«འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྟེན་གཤིན་གྱི་ཆོས་འབྱུང་»ནང་གསལ།

(༢༩༨) དཔལ་ཆ་མོ། ཐོད་ཀྱི་ལོ་ལྷ་བ་མཁས་པ་ཞིག་ འདིའི་ལོ་རྒྱུས་
རྒྱས་པ་རྣམས་ཏུ་རྒྱ་བས་མཛད་པའི་«འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྟེན་གཤིན་གྱི་ཆོས་
འབྱུང་»ནང་གསལ།

(༡༩༠) ཀམ་པ་མེ། ཀམ་པ་སྐྱ་ཐེང་གཉིས་པ་ (རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་
 ཤིང་བྱི་མྱི་ལོ་ ༡༩༠༩ - རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་རྒྱུག་མྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ བར་) འབྲུངས་
 ཡུལ་མདོ་ཁམས། ཡབ་རྒྱ་དབང་རྩེ་ཆ་དང་ཡུམ་སེང་བཟའ་མང་སྤྱིད་གཉིས་
 གྱི་སྲས་སུ་འབྲུངས། དཔྱད་ལོ་ལྔ་ནས་བཅུ་བར་འབྲི་སློག་སོགས་བྱང་རྒྱུ་པར་
 བཞུགས། དཔྱད་ལོ་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་རབ་བྱུང་བའི་མཆན་ཆས་ཀྱི་གྲྭ་མར་
 གསོལ་ཞིང་། དཔྱད་གྲངས་ཆང་བ་དང་བསྐྱེན་རྩིགས་བཞེས། དཔྱད་ལོ་ད་
 གཉིས་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་ཡོས་མྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་
 སྐང་མ་རྒྱ་པི་ལེ་ཆེན་ཉན་གྱིས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་བྱོན་ཏེ། ལོ་དེ་རབ་བྱུ་
 རྩེ་ཡུལ་གསེར་རྩྭ་ཞེས་པར་རྒྱལ་སྲས་དང་མཇལ་ཏེ་ཆོས་གསུངས། རྒྱལ་
 པའི་སོ་བྱང་དུ་ཡང་ཕེབས། ལོ་དེ་བརྒྱད་ཅུ་པ་བཞུགས་ནས་ཤོད་དུ་ཕེབས།
 རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་བྱི་མྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོར་མཚན་སུའི་རྩ་ཁང་ཆེན་མོར་
 གསེར་བཅས་ཀྱི་རྩ་ཆེན་གཞུ་འདོམས་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པ་བཞེངས། དེའི་
 བཅའ་བསྐྱར་དུ་བུམས་པ་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས། རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་བཅས་
 ཀྱི་ཐེམ་སྤྱད་དང་། གཞན་ཡང་གསེར་དུལ་ལས་བྱུ་པའི་བཀའ་འབྱུར་སོགས་
 ཉན་གསུམ་མང་དུ་བཞེངས། དཔྱད་ལོ་དོན་བཞི་པར་སྐྱ་གཤེགས། ལོ་རྒྱུས་
 རྒྱས་པ་«ཆོས་འབྲུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་»ལེ་ཆོན[པ]པའི་གྲངས་ ༡༩ བཟ་
 - ༩༠ བཟ་གསལ་ཞིང་། འདི་ལོ་མུ་བ་ཆེ་དབང་ཀུན་བྱུང་གིས་བཅུ་མས་
 པའི་«ཀམ་ཀམ་ཆང་གི་ཆོས་འབྲུང་རབ་འབུམས་ནོར་བུའི་སྒྲ་ཤེལ་»ལས་ཀྱང་
 རྒྱས་པ་ཡོད།

(༡༩༡) བྱུང་ཐོབ་མི་བྱ་རྒྱུ་གི་ རྒྱ་གར་གྱི་པ་རྩེ་ཏེ་ཤོད་དུ་ཡང་ཕེབས་
 མུང་བ་ཞིག་ཡིན། འབྲུངས་ཡུལ་མ་ར་ཅ་སི། རྒྱལ་པའི་སྲས་སུ་འབྲུངས།
 བཅན་ལ་ཇོ་ག་ཏུ་སྤྱན་རྩྭ་ཞེས་ཤོད་སྐད་དུ་བརྒྱུར་ན། སྤྱི་འཕྲོ་ཀུན་དགའ་བེད།
 རྒྱ་དུས་ཡལ་ཡུམ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཀྱི་དཀྱིལ་པའི་གནང་བ་ནན་གྱིས་བྱས་ཏེ་སྤྱི་
 རྒྱུ་གདན་དུ་སྤྱོད་དཔོན་རྒྱལ་བའི་རྩེ་དྲུང་དུ་རབ་བྱུང་དང་བསྐྱེན་རྩིགས་

ལུས་རྗེས་སུ་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ་ཡོ་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་(དེང་སང་གི་ཨ་ཕུའུ་
ཏན་)ཏུ་ཡོ་མང་པོའི་རིང་སྐོམ་སྐྱབ་མཛད་ཅིང་བཀྲུགས། བོད་ཀྱི་ཁོ་ཕུ་ཡོ་ལྷ་
བ་བྱམས་པའི་དཔལ་དགྲུང་ཡོ་ཞེར་རྒྱག་བཞེས་པ། རབ་བྱུང་གསུམ་པ་ས་ན་
ཕྱི་ལོ་༡༡༧༥ལོར་བལ་ཡུལ་ཏུ་བཀྲུགས་པའི་ཆོ། བོད་རྒྱ་རྒྱག་པའི་ནང་ལྷ་མ་
འདི་དང་མཇལ་ནས་བོད་ཏུ་གདན་དྲངས་ཏེ་ཁོ་ཕུར་སྐྱབ་པ་རྒྱག་ཅམ་བཀྲུགས་
རིང་ཕྱེ་བོད་མངས་ལ་སྐྱབས་འགྲུ་ཐེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཐེག་པ་སྐྱན་མོང་གི་ཆོས་
གསུངས་ཤིང་། སྐོབ་མ་ཉུང་ཤས་ལ་གསང་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་གསང་བ་ཆེན་པོ་
མཛད་དེ་གསུངས། གཞན་གྱིས་དངོས་པོ་གང་འབྲལ་མཁན་བྱུང་ཡང་། ཞེན་
བཞེངས་དང་། མཛོད་འབུལ། དགེ་འདུན་གྱི་བསྐྱེན་བཀྲུ། དབུལ་སོངས་
ལ་སྐྱོན་གཏོང་། དམག་འབྲུག་བརྒྱམས་པ་སོགས་ལ་འབྲལ་འབྲལ་ཏུ་གཏོང་བ་
ལས་རང་ཉིད་གྱིས་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་བདག་བབྱུང་མི་མཛད་པ་སོགས་རོ་
མཚར་ཆེ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྟོལ་ལ། སྐོབ་དཔོན་འདི་སྐྱོ་ཆེན་
རིག་འཛིན་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་འཛམ་གླིང་ཐོག་མེད་པར་མ་
གྱུར་བར་ཏུ་སྐྱེ་ལུས་མ་སྐྱངས་པར་རྒྱ་གར་རྩོ་ཕྱགས་དཔལ་གྱི་རི་ལ་དངོས་སུ་
བཀྲུགས་པ་དང་། བོད་ཏུ་ཡོ་རེ་ལ་ཐེངས་རེ་ཐེབས་པའི་ཞལ་བཞེས་ཡོད་ཅེས་
བཤད་སྟོལ་འདུག འདིའི་སྐྱེ་སྐྱུས་ཞིབ་པ་«ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་
སྟོན་»གྱི་ལེ་ཆེན་[༥]པའི་གྲངས་༧ན་༩ - ༥ན་འབར་གསལ།

(༧༧༩) ཐེམས་བསྐྱེད་ཏུ་བཀྲུག ཐེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐོམ་པ་ལེན་ཏུ་
བཀྲུག་པ། དེ་ལ་སྐོན་ཐེམས་ཆོགས་བབྱུང་ཚུལ་དང་། འབྲུག་སྐོམ་ལེན་ཚུལ་
གཉིས་ཡོད་པས་སྤྱིར་བཏང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་དམའ་བ་རྒྱམས་ལ་དང་པོ་
མ་གཏོགས་གཉིས་པ་དེ་སྐྱོན་པའི་སྟོལ་མེད།

(༧༧༩) བྱིར་སྐོལ་བ། རང་ཉིད་གྱིས་བཙམས་པའི་གཞུང་ལ་གཞན་
གྱིས་དགག་པ་བྱེད་པའམ། ཆོད་སྤྱིང་བྱེད་པར་འོང་བའི་མི།

(༧༧༧) ཡིང་འབྱ། འདན་ཆོས་འཁོར་དགོན། སྤྱིང་ཐང་སྐོལ་མ་ལྷ་

ཁང་ཡོད་པའི་ས་ཁུལ་ཡིན་པར་པར་ཏེ་སྤྲོད་ཅིང་ནམ་ཐར་ནང་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ནམ་སྟེ།

(༡༧༥) གཏན་ཆེན་ཐང་ལྗ། སྤར་བོད་ཀྱི་རིམ་པས་མགུར་སྤངས་པའི་སྐབས་བརྟེན་བསལས་ཞུ་བའི་ཡུལ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ལྟ་བུ་གསུམ་གྱི་ནང་ཆན་ཡིན་པར་བཤད།

(༡༧༦) བཟུ་མོང་གི་བྱུང་རྟགས། (བཟུ་མོང་) སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྟགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། གསང་སྟགས་སྤེམ་པའི་ལམ་བཟོ་མས་ནས་བརྟེན་རིམ་མཐར་ཐུག་པ་ན་ཕྱི་རྟགས་མཆན་དུ་བཟུ་མོང་གི་དངོས་བྱུང་བརྒྱད་ཐོབ་པ་འབྱུང་སྟེ། ༡. རི་ལུའི་དངོས་བྱུང་། ༢. མིག་ཐུན་གྱི་དངོས་བྱུང་། ༣. ས་རོག་གི་དངོས་བྱུང་། ༤. རལ་གྱི་དངོས་བྱུང་། ༥. ཀར་མཚུགས་ཀྱི་དངོས་བྱུང་། ༦. མི་ལྟངས་པའི་དངོས་བྱུང་། ༧. འཆི་མེད་ཀྱི་དངོས་བྱུང་། ༨. བད་འཛུམས་པའི་དངོས་བྱུང་བཅས་བརྒྱད་ཀ་ཐོབ་པའམ། ཀང་ཡང་རུང་བ་ཐོབ་པ་འབྱུང་། ཡང་ན། ལྟ་ལྟངས་ཀྱི་དངོས་བྱུང་བརྒྱད་དེ། ༡. མིང་རྟག་འབས་ལུ་མ་ཐིན་པ་ལ་ལྟ་ལྟངས་བྱས་ནས་ས་ལ་འཕེབས་ཀྱས་པ། ༢. བསྟེགས་མིང་གྱི་དུ་ཐུས་པའི་མིང་ལ་ལྟ་ལྟངས་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་སྤར་དུ་འགྲུག་ཀྱས་པ། ༣. རྒྱུ་རིང་དུ་ཡོད་པའི་མིང་རྟག་དང་མེ་རྟག་སོགས་ལ་ལྟ་ལྟངས་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་རང་གི་མདུན་དུ་འགྲུག་ཀྱས་པ། ༤. གཅན་གཟན་གདུག་པ་ཅན་ལ་ལྟ་ལྟངས་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་རང་གི་དབང་དུ་བྱ་བ། ༥. སྤར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་ལྟངས་བྱས་ནས་ས་ལ་ཐབས་པའི་མིང་རྟག་ནམས་ལ་སྤར་ཡང་ལྟ་ལྟངས་བྱས་པས་རང་སར་འབྱོར་ཀྱས་པ། ༦. སྤར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་ལྟངས་བྱས་ནས་སྤར་དུ་བཀྲགས་པའི་མིང་ལ་སྤར་ཡང་ལྟ་ལྟངས་བྱས་པས་སྤར་བཞིན་བརྒྱར་ཀྱས་པ། ༧. སྤར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་ལྟངས་བྱས་ནས་མདུན་དུ་བཀྲགས་པའི་མིང་དང་མེ་རྟག་ནམས་ལ་སྤར་ཡང་ལྟ་ལྟངས་བྱས་པས་རང་རང་སོ་སོའི་གནས་སུ་བརྒྱལ་ཀྱས་པ། ༨. སྤར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་

སྒྲུབ་ཀྱིས་ནས་བསད་པའི་གཅན་གཟན་གཏུག་པ་ཅན་ལ་སྒྲུབ་ཡང་ཉུང་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པས་གསོན་པོར་གསོ་རུས་པ་བཅས་བརྒྱད་པོ་དེ་ནི་གསར་ཁྲགས་སྒྲུབ་ན་མེད་པའི་གནས་ཚད་རིམ་པ་རྒྱག་གི་ནང་ནས་རིམ་པ་དང་པོ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་གཞི་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྤྱོད་ཡོད།

(༡༧༧) ཡེར་ཀ་འུན་གྱི་ཆོས་འཁྲུགས། སོག་པོའི་ཡུལ་དུ་སངས་རྒྱུས་ཆོས་འཁྲུགས་མ་དར་གོང་བོན་པོའི་ཆོས་འཁྲུགས་དར་ཞིང་། དེ་ཡང་ཤོད་གྱི་བོན་ནག་པོའི་ཆོས་འཁྲུགས་དང་འདྲ་བར་མི་ལ་ན་ཆ་བྱུང་བ་དང་། འཆི་བ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ར་འཁྲུག་དང་། འབྲི་གཡག་ན་སོགས་སྤོང་ཕྱག་ནས་བཏུ་ཕྱག་གི་བར་བསད་ནས་ཤ་བྲག་གིས་དམར་མཚོད་འབྲལ་བའི་འཁྲུགས་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། སོག་ཡུལ་དུ་ཆོས་འཁྲུགས་དེ་སོག་མར་གར་ནས་བྱུང་བ་དང་སོ་ཆོའི་ཉུང་ཆུལ་གར་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་དབྱེད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ད་པན་མ་མཐོང་།

(༡༧༨) ཁྱོ་བརྒྱ། གསར་ཁྲགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་སྒྲོ་ཕྱུང་སྒྲོ་བོ་བརྒྱ་ཉེ། ༡. གཤེན་རྩེ་གཤེད། ༢. གཞན་གྱིས་མི་བྱུང་བ། ༣. རྩེ་མགྱིན། ༤. བཏུད་ཆོ་འབྱེལ་བ། ༥. མི་གཡོ་བ། ༦. འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ། ༧. དབྱུག་སྒོན་ཅན། ༨. སྒྲོབས་པོ་ཆེ། ༩. གཅུག་རྩྱུང་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ། ༡༠. གནོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་ཉེ། རྒྱགས་བཞི། མཆམས་བཞི། རྩེ་འོག་གཉིས་དང་བཅས་པའི་གནོད་འཆོ་ཕྱུང་བའི་སྒྲོ་བོ་བརྒྱ་ཡོད། འདི་གསར་བ་འདུས་པ་འཕགས་འཁྲུགས་ཀྱི་བཞེད་སྤྱོད་ཉུང་གིས་པ་ལས། ཡི་དམ་རྩོ་རྩེ་འཕྲིགས་ཕྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་བོ་བརྒྱ་འདི་དང་ཕན་བྱ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་འདིར་མ་གྱིས།

(༡༧༩) དབང་བསྐྱར། སངས་རྒྱུས་ཆོས་འཁྲུགས་ཀྱི་གསར་ཁྲགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་སྤྱོད་ལ། རང་གི་དད་པ་ཕྱེད་པའི་ཡི་དམ་གྱི་ཉུང་གར་དང་གར་ཡིན་པ་དེའི་སྒྲོ་བསྐྱོམ་པ་དང་། རྒྱགས་སྒྲོ་བ། ཕྱག་མཆན་ལ་ཉུང་བ་དང་། རིག་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་ཆ་ལྷན་པ་ལ་ཟེར། འདི་ཡང་གོ་དོན་སྒྲོབས་བཤེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན།

(༢༥༠) ཟླ་བ་འབྲུང་རྩོམ་གྱི་དུས་བཟང་བཞི། ཟླ་བ་རེ་རེ་བཞིན་གྱི་
 ཆེས་བརྒྱད་ནི་ཕྱན་གྱི་ཟླ་མའི་དུས་ཆེན། ཆེས་བརྒྱད་ནི་མཁའ་འགྲོ་འདུ་བའི་
 དུས་ཆེན། ཆེས་བཙུ་ལྷ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དུས་ཆེན། གནམ་གང་ནི་སངས་
 རྒྱལ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དུས་ཆེན་བཅས་ཡིན།

(༢༥༡) དབྱེལ་བྲེ་སྤྱོད། བོད་ལུགས་ཀྱི་གསེར་གྱི་ཁྱེད་ཆོད་ཆོད་ལྷན་
 བྱི། ཆོད་འདུས་མཁུར་མའི་ཆོད་གཞི་ཉེ་ནས་འབྲུ་ཆེ་བ་གཉིས། འབྲིང་བ་
 གཉིས། རྒྱང་བ་གཉིས་བཅས་དུག་གི་ཁྱེད་ཆོད་དང་མཉམ་པའི་གསེར་ལ་སེ་བ་
 གང་། སེ་བ་བརྒྱད་ལ་ཞོགང་། ཞོ་བརྒྱད་ལ་སྤང་གང་། སྤང་བཞི་ལ་དབྱེལ་
 བྲེ་གང་ཉེ། གསེར་སྤང་བརྒྱུག་ལ་གསེར་བྲེ་གང་། དབྱེལ་བྲེ་གང་ལ་དབྱེལ་
 སྤང་ལུམ་ཅུ་སྟོ་གཉིས་ཡོད་པར། འདུལ་བའི་འབྲེལ་བ་མང་ཆེ་བའི་མ་གྱིན་
 ལེན་གྱི་མམ་པའི་སྐབས་སུ་གསལ།

(༢༥༢) བཙོན་པ་མཐམ་ཅད་དོང་ལྷག བཙོན་པ་རྣམས་གཅིག་ཁྱུང་མ་
 ལུས་པར་སྤྲོད་ཀྱིས་གཏོང་བ་ལ་ཟེར།

(༢༥༣) ལྷ་ཆེན་པོ་གཙོ་འཁོར་དག། མཆུར་ལུང་ལྷ་ཁང་ཆེན་མའི་
 བླ་དུ་བཞུགས་པའི་སྐབས་པ་ཆེན་པོ་གཙོ་འཁོར་དག་ཉེ། དབྱེལ་ལྷ་སྐབས་པ་
 ཆེན་པོ། གཡས་གཡོན་དུ་བྱམས་པ། འཇམ་དབྱངས། ལྷན་རས་གཟིགས།
 རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷ་བཅས་ཡོད།

(༢༥༤) སྐད་རིགས་མི་གཅིག་པ་ལུམ་བརྒྱ་དུག་ཅ། སྤར་རྒྱ་གར་དུ་
 སངས་རྒྱལ་ཆེས་ལུགས་སོག་མར་དར་སྐབས་འཇམ་ལུང་ལྷིང་དུ་སྐད་རིགས་མི་
 འདུ་བ་ལུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་ཡོད་ཅེས་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ནས་ཡོད་སྐད་དུ་བརྒྱུར་བའི་
 «མངོན་པ་མངོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་»རྣམས་སུ་བཤད་ཁྱུང་། དེ་དག་གི་རིས་འཛོན་
 བཤད་པ་མི་ལྷོད།

(༢༥༥) རྒྱལ་པོ་དེ་གནམ་དུ་སྤང་། རྒྱལ་པོ་ཤི་བ་ལ་གནམ་དུ་སྤང་ཟེར་
 བ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་གནམ་གྱིས་བསྐྱོས་པའི་ལྷ་སྤྲས་ཟེར་བ་སོགས་ནི་རྒྱ་ནག་གི་

པོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྟེལ་ཡིན་ཞིང་། པོན་དུ་ཡང་གནའ་རབས་ཀྱི་
ཡི་གེ་རྟེན་པའི་ནང་། གནམ་ལྷ་བབས་ཀྱི་བདག་པོ་ཞེས་འཁོད་པའང་པོན་ཀྱི་
པོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྟེལ་རྒྱན་འཇགས་སུ་གནས་པ་ཞིག་ཡིན།

(༢༥༤) རྒྱལ་བྱ་མོང་ཁ་ལྷན་སྐྱམ་ཆེད། རིང་གེར་ཏན་གྱི་བཙུན་མོ་ཆེ་
བ་ལ་བྱ་བཞི་བྱུང་བའི་བཞི་པ་ཐོ་ལོས་ལ། བྱ་བཞི་སྟེ། མོང་གོལ་ཏན། ཏུ་ཇི་
ལ། ཏུ་ལའི་ཏུ། ཡ་རི་རྩོ་ག་བཅས་ཡིན། ཏུ་ཇི་ལི་ཚུགས་གཅིག་ བྱ་གཞན་
གསུམ་ཚུགས་གཅིག་བྱས་ཏེ་སྲིད་དབང་འཕྲོགས་པའི་འབབ་ཆོད་བྱུང་བའི་
སྐོར་«ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་» གྱི་ལེ་ཆཅན་[བ] པའི་ཀམ་པ་སྒྲིའི་
ནམ་ཐར་གྱི་ཐད་དུ་གསལ།

(༢༥༥) རྩེད་ཐམས་ཅད། ཟུ་རྩལ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད།

(༢༥༦) གནས་ཉེར་བཞི། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་སྟགས་ཀྱི་
གཞུང་མང་པོ་ནས་མིང་ཅམ་བྱུང་ཞིང་། བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་«བདེ་
མཆོག་ཆོས་འབྱུང་»དང་། པཌ་ཆེན་ཨེར་ཏེ་ཉི་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་
«ཤམ་རྩ་ལའི་ནམ་བཤད་»ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་གྱུར་བཞེགས་ནས་
དོན་བསྟུས་ཏེ་བཤོད་པར། ༡. ལྷ་ལི་ར་མ་ལ་ཡ་ (རྒྱ་གར་ཤར་ཚུགས་རྩེད་རྩ་
ལ་ཡི་རྩོ་རོས་མ་ལ་ཡའི་རྒྱ་ལྱུང་འབབ་པའི་གནས) ༢. ར་ལ་རྩ་ར་ (རྒྱ་པོ་གར་
མཆོ་མ་པམ་ནས་མངའ་རིས་ཀྱི་ཡུལ་བརྒྱད་ཉེན་འགའ་ཞིག་སྟོན་པ་ཚུགས་སུ་ཁ་
གཏད་ནས་འབབ་ཅིང་། ཁོ་ལི་འམ་རྩི་ལའི་བྱར་ཚུགས་ཏ་རི་དུ་ཐར་ནས་ཤར་
ཚུགས་སུ་འཁྲུགས་ནས་འབབ་པའི་བྱར་རོས། ར་ལ་ཐུག་གམ། ར་ལ་ཐུ་ཁི་རྩ་
རོ་ལ་མེ་འབར་བའི་གནས) ༣. ཨོ་ཁི་ཡ་ན་ (འདི་གོང་དུ་ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་ཞེས་
བཤད་པ་དེ་ཡིན) ༤. ཡ་རྒྱ་ཏ་ (རྒྱ་གར་རྩོ་ཚུགས་ཀྱི་རི་དབུས་མཐོ་ལ་
མཐའ་དམའ་བ་འབྲང་རྒྱས་སམ་སྟེང་གི་གཞུགས་ཅན་ཞིག་གི་མིང) ༥. སྒྱི་
ད་མ་རི་ (བལ་པོའི་ཡུལ་གྱི་བྱུང་རོས་རང་རྒྱལ་གྱི་གཏའ་ནང་རྒྱང་གི་ཉེ་

འདབས་ལ་ཕྱི་གངས་ར་ཞེས་གངས་རི་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན།
 དེར་སང་གི་ས་བབ་འོག་ཏུ་སྒྲོ་ས་ཡིན་ཐན་རི་པོ་ཞེས་སམ། ཡོངས་གྲགས་སུ་
 སི་ཤ་སྤང་མའི་རི་པོ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ནམ་སྟེ་བཟག འདི་རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་
 རྣམ་ཐར་དུ། སྟོད་གཉའ་ནང་དུ་ཡོད་པའི་ལ་ཕྱི་གངས་ར་ཞེས་གསལ་ཞིང་།
 ལ་ཕྱི་གངས་ར་ཞེས་པ་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་ཡི་རྒྱད་གཅིག་ཡིན་པས། ས་བབ་འོག་ནང་
 སྒྲོ་ས་ཡིན་ཐན་ཞེས་གསལ་བ་དེར་སང་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་སྐད་དུ་སི་ཤ་སྤང་མ་
 ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ནམ། དེ་མིན་ལ་ཕྱི་གངས་ར་ཞེས་པ་ལོགས་སུ་ཡོད་མེད་བཟག་
 དགོས། ༤. ར་མེ་ཤ་རི་(རྒྱ་གར་གྱི་ས་དབྱིབས་ལྷ་གསུམ་དུ་ཆགས་པའི་ཙེ་
 མ་རྩོ་ཤོས་རྩོ་ཚུགས་སུ་གཏད་པའི་རྒྱ་མཆོའི་འགམ་གྱི་སྤེ་དེར་ཡོད། འདི་ནས་
 ཤར་རྩོ་ཚུགས་སུ་ལྷ་བཏང་ནས་སོང་ན་ལང་ཀའི་ཤོང་ཁྱེར་རམ་ལམ་ཀའི་སྤྱིང་
 སྤན་ཞེས་རྒྱལ་པོར་ལྷ་ནས་སྤྱིན་ཡུལ་དུ་དམག་དྲངས་པར་བཤད་པའི་ཡུལ་དེ་
 ཡིན་པས། དེར་སང་སིང་ག་ལའམ། སྤེ་ལྟམ་ལམ་སི་ལེ་ལྟེ་ཟེར།) ༥. དེ་
 སྤེ་ཀོ་ཤི། འདི་བོད་སྐད་དུ་ལྷ་མོའི་མཁར་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་ལ་ངོས་འཛིན་
 རྒྱལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཉེ། ཀོང་པོའི་ཡུལ་དང་། དུགས་པོ། སྤེ་ཡུལ་གསུམ་གྱི་
 མཆོམས་སུ་ཡོད་པའི་རྩ་རི་ལ་ངོས་འཛིན་པ་གཅིག་དང་། རྒྱ་གར་ཨ་མམ་གྱི་
 ཤར་རྩོ་གས། གང་ཆ་རྒྱ་ཞེས་པའི་ནང་ཆན་ཉི་ར་སྤར་ཞེས་པའི་རི་བོ་དེར་
 ངོས་འཛིན་པ་གཅིག་ཡོད། ༦. ལྷ་ལ་མ། (རྒྱ་གར་ཐུབ་ཚུགས་ཀྱི་མཆོའི་
 སྤྱིང་སྤན་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད།) (༧.) ཀ་མ་རུ་པ། (བལ་ཡུལ་དང་ཐག་ཉེ་
 བའི་གངས་རྒྱལ་མོ་མཐོན་མཐོང་གི་འགམ་ནས་[རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ལོ་མོ་ཉི་ཏ།
 རྒྱ་སྐད་དུ་ལྷ་ཆོའན་ཏྲོ་馬泉河] བོད་སྐད་དུ་ཉ་མཆོག་ཁ་འབབ་ཏུ་གྲགས་པ་དེ་
 ཉིད་གཞིས་ཀ་ཙེ་ནས་ཉང་རྒྱུད་དང་འབྲེས། ལྷ་སའི་རྩོ་རུབ་རྒྱུ་ཤུལ་ནས་སྤྱིད་རྒྱ་
 དང་འབྲེས་ནས་ཡར་ལུང་བརྒྱད་དུ་འབབས་པ་ལ་ཡར་ལུང་གཙང་པོ་ཟེར། དེ་
 ཉིད་ཀོང་པོ་ཡུལ་ནས་ཁ་རྩོར་བལྟས་ནས་རྒྱ་གར་ཤར་རྩོ་གས་སུ་ཐོན་པའི་ས་
 དེར་ངོས་འཛིན། དེ་ནས་རྒྱ་གར་ཤར་རྩོ་གས་ཨ་མམ་གྱི་ཡུལ་བརྒྱད་ནས་ཤར་

པ་གི་སི་ཐན་གྱི་བྱང་ནས་ཁ་ལྟོར་བཟུངས་ནས་ཕྱི་མཆོ་ཆེན་པོར་འབབ་པས་གོང་གསལ་ཆུ་བོ་དེའི་དུམ་བྱ་ལ་ཕྱི་གར་བ་ནམས་ཀྱིས་སྒྲ་རམ་ཕུན་ཟེར། ༡༠. ཡོ་ཏི་(ཕྱི་གར་ལྟོ་ཚུགས་ཆུལ་པོ་ཤིང་ན་བཅུ་པའི་ཡུལ་ལ་ངོས་འཛིན་པར་བཤད་ཀྱང་ས་གནས་ངོས་མ་ཟིན།) ༡༡. ཏི་ཤ་ཀྱའི་(ཕྱི་གར་ནུབ་ཚུགས་ཆུ་བོ་གར་དང་། གན་ཏི་སྤ་རུ་པ་གསུམ་གྱི་འདུས་མདོ་དེར་ཡོད།) ༡༢. ཀོ་ས་ལ་(ཕྱི་གར་ཡུལ་དབུས་གནས་ཡོད་ཅེས་པ་དེ་ཡིན།) ༡༣. ཀ་ལི་ཀྱ་(ཕྱི་གར་ལྟོ་ཚུགས་ཆུ་མཆོའི་འགམ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཏི་ལི་ཀྱ་ལ་སྐགས་པའི་ལི་ཀྱའི་མིང་ཅན་བརྒྱད་ཅམ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ནང་ནས་གཅིག་ཡིན།) ༡༤. ལམ་པ་ཀ་(ཡོ་ཀྱན་གྱི་ཡུལ་གྱི་ཤར་ཚུགས་སྤུ་ཡོད་པར་བཤད།) ༡༥. ཀ་ལྱི་(ཕྱི་གར་ལྟོ་ཚུགས་ཀྱི་དབྱེལ་ཏི་ལིང་ཀ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པར་བཤད།) ༡༦. ཏི་མ་ལ་ཡ། བོད་སྐད་དུ་རི་བོ་གངས་ཅན་ཞེས་ཕྱི་གར་གྱི་བྱང་ཚུགས་སྤུ་ཡོད་པའི་རི་རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་ཞིག་གི་མིང་། ༡༧. བྱེ་ཏ་(མངའ་རིས་གྲག་གེའི་ཡུལ་དུ་ཡོད།) ༡༨. བྱི་ཏ་དེ་མ་ཏ་(ལི་ཡུལ་ལྗང་ར་སྐྱག་པོ་འཕ། དེར་སང་ཤིན་ཅང་དུ་འཁོད་པའི་གནས་ཀྱི་རྒྱལ་ངོས་སྤུ་ཡོད་པར་བཤད།) ༡༩. སོ་ར་ཐ། (འདི་བོད་སྐད་དུ་བཟེང་པོ་ཅན་ཟེར་ཞིང་ཕྱི་གར་ནུབ་ཚུགས་ཀྱི་ཡུལ་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལྟར་རང་ཆུལ་ནས་པར་བསྐྱན་བྱས་པའི་ས་བཟའི་ནང་དུ་ཕྱི་གར་ནུབ་ཚུགས་ཆུ་མཆོའི་འགམ་གྱི་ཡུལ་ཞིག་ལ་སྤུ་ལ་ཐའོ་ཞེས་འཁོད་པ་དེ་ཡིན་སྟེ།) ༢༠. སྤུ་མན་རྒྱུ་པ་(འདི་བོད་སྐད་དུ་གསེར་སྒྲིང་ཟེར་ཞིང་། དེར་སང་ཡེན་རྒྱ་ཉི་ཤེ་ཡའི་ཆུལ་ས་ལ་རྒྱ་རྒྱ་ཡི་རྒྱལ་བྱང་ངོས་ཀྱི་སྒྲིང་སྐན་ཆེ་བ་སྤུ་མན་ཏ་ལ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཞེས་ཕྱི་གར་གྱི་མཁས་པའི་དབང་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་གསུངས་པ་ཐོས།) ༢༡. རྒྱ་ཀ་ར་(ཕྱི་གར་བྱང་ཚུགས་བལ་ཡུལ་དང་ཁད་ཉེ་བར་ཆུ་བོ་གར་ལྷའི་འགམ་དུ་སྒྲིང་ཁྲིལ་པ་པ་ཏ་ལི་བྱ་ཏ་འཕ་[བོད་སྐད་དུ་སྐྱ་ཁོའི་བྱ་ཟེར་]པ་ཐུ་ཞེས་རྒྱ་ག་རའི་ཡི་གེ་འབྱུང་བའི་ཡུལ་དེ་ཡིན་པར་བཤད།) ༢༢. སིན་རྒྱ། གངས་རི་ཏི་མའི་བྱང་ངོས་ནས་འབབ་པའི་ཆུ་བོ་སིན་རྒྱ་ཞེས་པ། བོད་

སྐད་དུ་མཆོག་ཁ་འབབ་ཟེར། དེ་མངའ་རིས་ཀྱི་ཡུལ་བརྒྱད་དང་པོར་བྱང་དང་།
 དེ་ནས་པ་ལི་ཅ་མིའི་རྩྭ་རོས་ནས་རེ་ཞིག་བར་རྒྱབ་དྲང་པོ་དང་དེ་ནས་
 ཀའླིར་འམ། ཁ་ཉི་མེར་གྱི་ཤར་རོས་ནས་རྒྱབ་བྱང་བར་འཕྲོག་ནས་འབབ་ཅིང་།
 མཐར་རྒྱབ་པ་གི་སི་ཐན་གྱི་བྱང་ཤར་ནས་དཀྱིལ་དྲང་པོ་བརྒྱད་རྒྱལ་ས་ཁ་ར་
 རིའམ་མུ་དུས་ཁ་ར་ཐར་འཁོད་པའི་ཉེ་འདབས་ནས་ཨ་ར་པའི་རྒྱ་མཚོར་འབབ་
 པས། རྒྱལ་སའི་ཉེ་འདབས་སུ་གོང་གི་གནས་དེ་ཡོད་པར་བཤད། ༡༩. མ་
 རུ། ཀའླིར་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་ཇ་ལ་རྩྭ་རོའི་ཉེ་འདབས་སུ་ཡོད་པར་བཤད། ༢༠.
 གུ་ལུ་ཏ། ཀའླིར་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐའ་མཚམས་མངའ་རིས་ཀྱི་ཡུལ་དང་ཐག་
 ཉེ་བར་ཡོད་པ་དང་། མངའ་རིས་པ་རྩམས་ཀྱིས་ལྷུང་རྩའི་ཡུལ་ཞེས་འཁོད་
 པའི་ནང་ཚན་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད།

(༡༧༠) རྒྱ་མཁམ་། འདི་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་ཅིན་མ་ཤེས།

(༡༧༠) ཤིན་ཀྲན། (ཤིན་ཀྲན་ཤེ་ཆེན) འདི་རྒྱ་འབུམ་དགོན་པ་དྲང་
 ཐག་ཉེ་བ་ཞིག་དུ་ཡོད་པར་བྲག་རྩམ་པ་དགེ་བཤེས་བཤུན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་
 མཛད་པའི་«མདོ་རྒྱད་ཚོས་འབྱུང་དེ་བ་ཐེར་རྒྱ་མཚོ»ལས་བཤད།

(༡༧༡) རྒྱུང་པོ་ལ་རྒྱལ་བརྒྱལ་ས། རྒྱུང་པོ་རྩམས་ལ་ཉིན་ལྷུང་ཞིག་ས་
 པ་ཐུག་པ་ཐེངས་རེ་ཉིད་པའི་མ་དདུལ་འཕྲུགས་པ།

(༡༧༢) ཚམས་རྩེ་ཤིན་པོ་ཆེ་རང་བྱུང་རྩོ་རྩེ། (ཀའ་པ་རང་བྱུང་རྩོ་རྩེ)
 ཀའ་པའི་རྒྱ་མེད་གསུམ་པ་ཡིན། (རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་ཟླལ་ཟླུ་ལོ་ ༡༩༥༠
 - རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ས་ཡོས་ཟླུ་ལོ་ ༡༩༥༡ བར) ། འབྲུངས་ཡུལ་མངའ་རིས་
 མང་ཡུལ་གྱི་ཐར་གངས་ལྷུང་མོའི་འགམ། ཅ་ལུ་རྒྱུང་ཤོད་ཟེར་བར་ཡབ་
 གསར་ཐགས་ཉིང་མའི་ཐགས་འཆང་ཚོས་དཔལ་ཞེས་པའི་སྐས་སུ་འབྲུངས།
 དགྲུང་ལོ་རྒྱུང་ཐེབས་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་ཟླུ་ཟླུ་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་བྱུང་ཐོབ་ཡོ་
 རྒྱུན་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱིས་ཀའ་པ་རང་བྱུང་རྩོ་རྩེ་ཀའ་པ་ཤིའི་ཡང་མིད་དུ་
 རོས་འཛིན་ལྷུས་པ་ཉི་ཤོད་དུ་བྲམ་མ་རྒྱལ་རྒྱུའི་ཡང་མིད་རོས་འཛིན་བྱས་པའི་

སྐྱེ་བ་ཡིན། དགྲའ་ལོ་བདུན་པ་མཁན་པོ་ཀུན་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱང་ཏུ་རབ་
 ཏུ་བྱུང་། མཆན་རང་བྱུང་དོན་རྗེ་ཞེས་གསེལ། དགྲའ་ལོ་བཅོད་བརྒྱུད་ལ་མཁན་
 པོ་གཞན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་དང་། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་དཔེན་དགེ་འདུན་རིན་ཆེན་གཉིས་
 ཀྱི་བྱང་ཏུ་དགེ་སྦྲུང་གི་སྒྲིབ་པ་བཞེས། རྗེ་མདོ་ཀུན་དགའ་དོན་བྱུང་སྐབས་ལྷ་
 མ་དང་དགེ་བཤེས་མཁས་པ་མང་པོ་བཞེན་ནས། སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད་རིག་པ་དང་། གསང་སྐུགས་ཀྱི་ཆོས་ཏུ་ཅང་མང་པོ་གསན། རབ་
 བྱུང་བྱུག་པའི་ལུགས་ལུགས་ཀྱི་ལོ་ ༡༣༣ ལོར་ཡོན་ལྷན་རབས་ཀྱི་གོང་མ་བྱུག་
 ཐའི་ལྷན་གྱིས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཕེབས་ཀྱང་མི་རིང་བར་གོང་མ་འདས་པས།
 ལྷན་ཡང་ཁྱེ་ལོ་གོང་མ་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱིས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཕེ་ཅིང་སྔ་
 བར་ཏུ་ཕེབས་ནས་རྒྱལ་པོར་ཆོས་གནང་། རིང་མཇར་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡང་འདས་
 བས་རྒྱལ་པོ་སོ་གཉིས་ཐའི་ལྷན་གྱིས་མིད་དབང་བཟུང་ཞིང་། དེས་ཀྱང་ལྷན་
 བཞེན་ཏི་སྒྲིབ་བཀུར་ནས་ལོ་གཅིག་ཙམ་བཞུགས། རབ་བྱུང་བྱུག་པའི་ཤིང་གྱི་
 ལྱི་ལོ་ ༡༣༣ ལོར་ཐོད་ཏུ་ཕེབས་ཁར། གོང་མས་ཆོས་ཀུན་དེ་ཉིད་གཟིགས་
 པའི་ཀུན་པ་ཞེས་པའི་མཆན་གྱི་འཇའ་ས་དང་། ཀྱུ་སྒྲིབ་ཐམ་ཁ། གསེར་ཡིག་
 བཅས་ལུལ་ནས་ལོ་དེར་ཐོད་ཏུ་ཕེབས། དེ་ནས་ལོ་དོ་གཉིས་སོང་མཆོམས་སྤར་
 ཡང་གོང་མས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཕེབས། རྒྱལ་སྒྲོན་ནམས་ལ་ཆོས་མང་ཏུ་
 གནང་། དེ་ཅིང་སྔ་བར་ཏུ་ཀུན་པའི་དཔོན་རྗེ་ཞེས་ཀྱང་བཞེངས། ལོ་རྒྱུ་
 གསུམ་ཙམ་བཞུགས་ནས་དགྲའ་ལོ་བྱུག་པ་ལ་སོ་བར་ཤང་དོར་(ཏང་ཏུཏུ་)
 ལྷན་ཤེགས། གསུང་ཆོས་སྒྲིབ་ལ། «ཆོས་ཀྱི་བརྟན་བཅས་ཀུན་བརྟུས་»དང་
 «ཆོས་དབྱིངས་བརྟན་པའི་རྣམ་བཤད་»སྐུགས་མང་པོ་ཡོད་ཆོད་ཀྱང་བདག་
 གིས་མ་མཇུག་། ལོ་རྒྱུས་རྒྱུས་པ་«ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་རྩོན་»གྱི་ལོ་
 ཆན[པ]གངས་༣༤ན་༣ - ༤༧བ་ལར་དང་འབེལ་རྩོད་ཆོད་དབང་ཀུན་ལྡན་
 ཀྱིས་བཅུམས་པའི་«ལྷན་བརྒྱུད་ཀུན་གལ་ཆང་གི་ཆོས་འབྱུང་རབ་འབྱམས་
 རྣམ་པའི་རྒྱ་ཤེལ་»བཅས་སྐུ་གཟིགས།

(༡༤༩) རྩོམས་རྒྱུ་པའི་རྒྱ་བཟུགས། བྱིས་ཚང་འཛོ་བ་རང་འགོ་ཚུན་
ཅམ་དང་རྒྱ་ཆས་བཟོ་མཁན།

(༡༥༠) རྒྱུ་འཁོར་རྩི་མཆོད། ལ་སྟོད་དྲིང་རི་ན་ཡོད་པའི་རྒྱུ་འཁོར་
དགོན་པའི་མཆོད་འབུལ་དུས་ཆེན།

(༡༥༡) དམ་པའི་བྱ། རྒྱུ་བཟུན་མི་ལ་རས་པ་སྟོད་ཏུ་བཟུགས་སྐབས་
རྒྱ་གར་ནས་ཐོད་ཏུ་ཕེབས་པའི་བྱ་བཟོ་བ་པ་དམ་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱ་བཟུན།

(༡༥༢) རྒྱུ་སྟོང་འཕགས་པ། ཐོད་ཀྱི་ཕོ་རྒྱལ་ཐོག་ཐོད་སྟེལ་ལ།
སྟེར་རྒྱལ་ཕོ་སྟོང་བཅན་སྟེར་པོས་དག་སྟོང་ཞིག་ལ་རྒྱལ་ཏེ་བལ་ཡུལ་ནས་ཅན་ན་
རྒྱུ་སྟོང་པོ་ཞིག་གི་ཁོག་པ་གཤགས་པའི་ནང་ནས་རང་བྱུང་འཕགས་པ་རྒྱུ་རས་
གཟིགས་ཀྱི་སྒྲ་མཆོད་བཞི་བྱུང་བའི་གཅིག་བལ་ཡུལ་དང་། གཅིག་བལ་ཐོད་ཀྱི་
ས་མཚམས། གཅིག་རྒྱུ་སྟོང་། གཅིག་རྩ་སར་གདན་བྲངས་ཤིང་། དེའི་
ནང་གསེས་རྒྱུ་སྟོང་ཏུ་བཟུགས་པའི་འཕགས་པ་རྒྱུ་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ལ།
འཕགས་པ་མ་ཏི་ཟེར།

(༡༥༣) རྩོན་འབྱུག་གི་བྱགས་བཟུང་། སྟོང་གི་མཆོན་རྟགས་ཡང་
(༡༥༤) ལ་གཟིགས།

(༡༥༥) རྩོན་ཅིག་རྩིས་པའི་ཡེ་ཤེས། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་
སྟགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། གསང་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྟོན་རྒྱལ་བྱས་
ནས་གནས་ཆད་མཐོན་པོར་སྟངས་ལྟེ་རྩོགས་རིམ་རིམ་པ་དང་པོ་སྟེངས་པ་ན།
ལུས་ཀྱི་ཙ་དབུ་མའི་ནང་ཏུ་ལྷགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་དགའ་བདེ་
འབྱུང་ལ། བདེ་བདེས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟགས་པ་དེ་ལ་རྩོན་ཅིག་རྩིས་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཟེར།

(༡༥༦) རྩིས་རྩྭ་། དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བཞེད་སྟེལ་ལྷག་ཆེན་
རྩོན་ཅིག་རྩིས་རྩྭ་ཉེ། རྩོན་འགྲོ་རྩྭ་པ་བཞི་ལྟན། དངོས་གཞིར་རྩྭ་རྩམ་
གཉིས། རྩིས་ཉམས་རྩྭ་རྩྭ་ཐོག་ཏུ་རྩྭ་པ་གསུམ་ཀྱི་སྟོན་ནས་འཁྲིད་སྟེལ་ཡོད།

(༡༧༠) ལྷས་ཀྱི་ཚ་མཉུན་ཀྱོལ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་
ལྷགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་སྟོལ་ལ། མི་རྣམས་ཀྱི་ལྷས་ཀྱི་སྤྱི་ཙམ་ནས་ཉེ་བའི་
བར་དུ་ཚ་ཡི་གཙུག་གསུམ་དང་། འཁོར་ལོ་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་གི་ཚ་ཡི་གཙུག་
གསུམ་ནི། རྩ་མ། རྩུང་མ། དབུ་མ་གསུམ་ཡིན། དེ་ལ་སྤྱི་ཙམ་ བཞིན་པ།
ཞིང་ཁ། ཉེ་བ་རྣམས་ལ་རྩ་རྩུང་གཞིས་ཀྱིས་དབུ་མ་ལ་འབྱུང་ནས་བསྐྱམས་
པའི་མཉུན་པ་ཉིང་འོག་གཞིས་རེ་དང་། ཞིང་ཁར་རྩ་རྩུང་གཞིས་ཀྱིས་གཡས་
གཡོན་ནས་རེས་མོས་སུ་འབྱུང་པའི་མཉུན་པ་གསུམ་རེ་བསྐྱམས་པའི་མཉུན་པ་
དུག་ཡོད་པར་བཤད།

(༡༧༡) མངལ་དང་ཤོལ་རྩིས་པའི་ཉི་ཤ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་
འདུལ་བའི་གཞུང་ནས་བཤད་སྟོལ་ལ། ལྷས་པ་ལོ་བདུན་ནས་ཆོས་རྒྱུ་ལྷགས་
ཉི་མོག་མར་རབ་བྱུང་དང་། དགེ་རྒྱལ་གྱི་རྩོམ་པ་ལྷས། དེ་ནས་རང་ལོ་ཉི་ཤར་
མ་སྒྲིབས་ན་དགེ་རྒྱུང་གི་རྩོམ་པ་ལྷས་མི་ཆོག རང་ལོ་བཅུ་དགུར་སྒྲིབས་རྗེས་
རང་ཉིད་མའི་མངལ་དུ་རྩུང་དགུ་རྩུང་བཅུར་རྩོད་པ་དང་། རང་ལོ་བདུན་ནས་
རང་ལོ་བཅུ་དགུའི་བར་ལོ་རྩུང་གཞིས་ལ་རྩུང་བཤོལ་གསུམ་འོང་བ་བསྐྱུན་ན་
ལོ་གཅིག་ལྷག་ཅུ་ཡོད་པས། དྲིན་ལ་ལོ་ཉི་ཤར་སྒྲིབས་ཐིག་པ་དང་ཞུད་པར་
མེད་པ་དེར་ཟེད།

(༡༧༢) འདུལ་བའི་རྒྱུ་གསན། འདུལ་བའི་གཞུང་གི་བཤད་པ་དང་།
ལག་ལེན་གྱི་སྒྲིབ་ཁྲིད་གསན་པ།

(༡༧༣) མཆན་ཉིང། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཆན་ཉིང་རིག་པའི་
གཞུང་ཆེན་པོ་ལྟ་ནི། ༡. ཆད་མ། ༢. ཡར་ཕྱིན། ༣. དབུ་མ། ༤.
མཛོད། ༥. འདུལ་བ་བཅས།

(༡༧༤) ཉེ་མདོ་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ། (རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་
ས་འབྲུག་གྱི་ལོ་ ༡༩༤༤—རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་འབྲུག་གྱི་ལོ་ ༡༩༥༤བར་)
འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ད་ལྟ་མཆོད།

(༡༧༥) རྟོན་ཆང་པ། (རྟོན་ཆང་པ་མགོན་པོ་རྟོ་རྩེ་) རབ་བྱུང་གསུམ་
པའི་ས་བྱ་སྤྱི་ལོ་ ༡༡༧༧—རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་རྩ་སྤྱི་ལོ་ ༡༣༥༧ བར་) དགྲུང་
ལོ་བདུན་ཅུ་བཞུགས། འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྐུ་མ་འཕྲོ་མགོན་གཙང་པ་རྒྱ་
རས་པའི་སྤྱོད་མའི་གཙོ་བོ། ཐ་མར་ཆེ་བ་ལོ་རྟོན་གཉིས་ཞེས་གྲགས་པའི་ནང་
གཉིས་རྟོན་ཞེས་པ་ནི་རྟོན་ཆང་པ་མགོན་པོ་རྟོ་རྩེ་ལ་ཟེར། འདིའི་རྣམ་ཐར་ལོ་
རྒྱས་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པ་《དབ་ཐེར་ཐོན་པོ་》ལེ་ཆ་ན་[༩] པའི་ཤོག་གྲངས་
༡༣༣ན་༤—༡༣༥ན་༧བར་དང་《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་》ལེ་
ཆ་ན་[༥] པའི་གྲངས་ ༥༧ན་༡— ༥༧བ་༡བར་གསལ།

(༡༧༦) ཡི་དམ་གྱི་སྤྱོད། རང་ཉིད་ཀྱིས་དང་གྲུས་དང་ཡིད་ཆེས་བྱ་བུ་ལ་
གྱི་ལྟ་སྟེ། རྒྱབས་སུ་བཟུང་ལོས་གྱི་ལྟ་(འཕྲོ་བ་རིགས་རྒྱག་ནང་གི་ལྟ་རྣམས་མི་
གཏོགས་) རི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱལ་པའི་ཡི་དམ་ཞི་བ་དང་ཁྲོ་པོ་ལྟ་ཆོགས་ཡོད་
ཅིང་། བོད་དུ་ཆོས་ལུགས་ཁག་ཆང་མས་བྱ་སྟོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཡི་དམ་གྱི་
ལྟ་ཡོད་ལ། ཆོས་ལུགས་སོ་སོའི་བྱ་སྟོང་མ་ཡིན་པའི་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་ཡང་ཡོད།

(༡༧༧) བོད་དུ་འབྱུང་། བོད་མའི་དྲུང་དུ་བྱུང་པ།

(༡༧༨) རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་ཐུགས་ཀྱི་
གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལ། མིའི་ལུས་ཁམས་ནི་གནས་པ་ཙ། གཡོ་བ་རྒྱུང་།
བཞོད་པ་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་ལེམས་བཅས་གསུམ་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་པ་
དང་། དེ་ཡང་ཙ་ཡི་གཙོ་བོ་གསུམ། འཁོར་ལོ་བཞི། ཙ་འདབ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་
སྟོང་བཅས་ཡོད་ལ། རྒྱུང་ལ་ཡང་ཙ་བའི་རྒྱུང་ལ། ཡན་ལག་གི་རྒྱུང་ལ་སྟོགས།
རྒྱུང་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་རྒྱུག་བརྒྱ། ཐིག་ལེ་རིགས་བཞི་སྟོགས་དེ་དག་སོ་སོའི་
འབྲེལ་བཤད་རྒྱས་པ་ནི་གསང་ཐུགས་ཀྱི་གཞུང་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པས་
འདིར་བྱར་ཅམ་ལས་མ་སྦྱོས་སོ། །

(༡༧༩) ཕྱི་ཉི་གཟའ་རྒྱུ་དུས་རྒྱུར། གཉིད་དགྲུ་དང་རྒྱ་རྒྱར་ཉེར་
བདུན་མཉམ་དུ་འཕྲོགས་པའི་དུས་ལྟན་གྱི་རྒྱ་ཆོད་དང་རྒྱ་ཤར་གི་གྲངས་ཆིས་

པའི་དུས་སྐོར་ལྟེ། ཉིན་མཆན་གཅིག་ལ་དུས་སྐོར་ཉེར་བཞི་ཡོད་པ་དང་། དེ་
རེ་རེ་ལ་གཟུང་བ་དུན་དང་དབྱའི་དུས་སྐོར་ཅིས་ཚུལ།

(༧༠) རྟོག་ཁྲུང་། སྐར་ཤར་པོ་ཞོ་ཁ་རྒྱུ་ལྷི་ས་གནས་ཞིག་གི་
མིང་།

(༧༡) བར་རྒྱུགས་ལས་ཀྱི་གཤིན་རྒྱུ་ལཱས། ཤར་པོ་སྐར་ཁྲུང་དུ་
ཡོད་པའི་རྒྱལ་མང་གཏམ་ཞེས་པའི་ས་གནས། དེར་སངས་ཤོང་པོ་མེ་རྟོག་རྒྱུང་
གི་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་རི་ཞིག་ས་གནས་དེར་འཆི་བདག་ལས་ཀྱི་གཤིན་རྒྱུ་
དངོས་སུ་གནས་པ་ཡིན་ཞེས་ཤོད་སྟེ།

(༧༢) སོག་རྒྱ། སོག་ལ་སྐུ་བོ་ཡོད་པའི་ས་ཁྲུང་དུ་འབབ་པའི་རྒྱ།
དེར་སངས་སོག་རྒྱུང་གི་ས་ཁྲུང་དུ་ཡོད།

(༧༣) བར་རྒྱལ་པོ་སོག་ཐི་མུར། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཤོང་མ་མི་
རབས་བཅུ་པ། རབ་ལྷུང་དུག་པའི་ས་འབྲུག་སྐུ་ལོ་༡༣༣༥—རབ་ལྷུང་དུག་
པའི་ལྷགས་འབྲུག་སྐུ་ལོ་༡༣༣༧ལོ་བར་ལོ་རྒྱུ་རིང་སྤྱིད་དབང་བཟུང་།

(༧༤) ཉི་མ་གཟུངས་བཟུང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་སྟེལ་ལ།
ཉི་མ་གཟུངས་བཟུང་བ་ཟེར་བ་ནི། གཟུང་ཆེན་པོ་དབྱའི་ནང་ནས་དུས་མེ་ཟེར་
བས་གལས་བསྐྱར་དུ་འཁོར་བ་དང་། ཉི་མས་གཡོན་བསྐྱར་དུ་འཁོར་བ་གཉིས་
ཐད་ཀར་འཁེལ་བའི་སྐབས་སུ་དུས་མེའི་མགོ་མཚུག་གང་ཏུང་གིས་ཉི་མ་སྒྲིབ་པ་
ལ་ཟེར། འདིའི་སྐོར་གྱི་འབྲེལ་བཤད་གཞན་དུ་གསལ།

(༧༥) རྒྱུ་རྒྱུངས་ཆོག་ སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ལྟེན་
སྟོན་ཞིག་ལྟེ། མི་མི་བའི་རྗེས་སུ་གཤིན་པོའི་རྣམ་ཤེས་ལ་སྒྲིབ་སྤྱོད་སྤྱོད་གསལ་
དང་སྤྱོད་བསྤྱོད་མའི་འཕྲོ་ལམ་སྟོན་པ་སོགས་ལྟེན་སྟེལ་ཡོད་པ།

(༧༦) རྒྱལ་བྱ་རྒྱ་མི་ས། རྒྱལ་པོ་རིན་ཆེན་དཔལ། ཡོན་རྒྱལ་
རབས་ཀྱི་ཤོང་མ་མི་རབས་བཅུ་གཅིག་པ་ཡིན། རབ་ལྷུང་དུག་པའི་རྒྱ་མི་སྐུ་
ལོ་༡༣༣༩ལོ་རྒྱུ་བཤད་སྟེལ་རིང་སྤྱིད་དབང་བཟུང་ནས་འདས།

(༢༤༦) ཤོང་མའི་ཐྱི་རྒྱལ་བརྒྱད། ཤོང་མའི་བཅུན་མའི་རྒྱལ་བརྒྱད་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་བརྒྱད།

(༢༤༧) ཡིན་ཐང་། སྐབས་དེའི་གནས་ཚུལ་དོ་མ་ཟིན་གྱིས་བྱས་པའི་རི་མོ་ཆོན་ཁ་ཅན།

(༢༤༨) བརྟན་འཁྱུར། རྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པའི་གསུང་རྒྱལ་གྱི་དཀོངས་པ་འབྲེལ་བའི་ཆེད་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པས་བཅམས་པའི་གཞུང་གང་ཡིན་པ་ལ་བརྟན་བཅས་ཟེར་ཞིང་། དེ་དག་གི་ནང་ནས་རྒྱ་གར་དང་རྒྱ་ནག་གི་མཁས་པས་བཅམས་པའི་བརྟན་བཅས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐོད་སྐད་དུ་བརྒྱུར་ཟིན་པ་ལ་བརྟན་འཁྱུར་ཟེར། འོན་ཀྱང་བརྟན་འཁྱུར་གྱི་མཁྱེག་དུ་ཐོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆོས་མཛད་པའི་བརྟན་བཅས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཐུང་དར་གྱི་དུས་སྤྱི་ཐུང་བའི་ཐོད་ཀྱི་མཁས་པས་མཛད་པ་ཁག་གཅིག་ཅམ་མ་གཏོགས་མི་འབྱུག་པ་ནི། ཐོད་ཀྱི་མི་འགའ་ཞིག་གིས་བཅམས་པའི་བརྟན་བཅས་རྟོན་མ་རྒྱལ་བརྟན་འཁྱུར་གྱི་ནང་དུ་ལྟོད་འདྲེས་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་རྟོན་ཐོན་ཐོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་མཁས་པ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཅད་མཛད་པ་ཡིན། རྒྱ་གར་དུ་བརྟན་འཁྱུར་ཟེར་བའི་བ་རྟོན་མེད་ལ། རྒྱ་ནག་དང་ཐོད་དུ་བ་རྟོན་དེ་ཐུང་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཐོད་དུ་བཀའ་འཁྱུར་ཚུགས་བསྐྱེགས་ཀྱི་དཀར་ཆག་བཅམས་པ་དང་། བརྟན་འཁྱུར་ཚུགས་བསྐྱེགས་ཀྱི་དཀར་ཆག་བཅམས་པའི་ལོ་རྒྱལ་ཕལ་ཆེ་བ་ཤོད་གི་མཆན་ཉགས་ཡང་༡༥༤༧པ་གསལ་བ་དང་ཕལ་ཆེར་འདྲ་ཞིང་། འོན་ཀྱང་ཐོད་ཡིག་གི་བརྟན་འཁྱུར་ཆ་ཆར་བ་ཐོག་མར་བསྐྱེགས་པ་ནི་ཤོད་གསལ་སྟར་ཐང་བཀའ་འཁྱུར་དང་ཆབས་ཅིག་ཚུགས་བསྐྱེགས་བྱས་པ་ཡིན་ལ། རབ་ཐུང་དུག་པའི་ཤིང་གི་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོར་ཞ་ལུ་སྤྱི་ཞང་ཀྲན་དགའ་དོན་གྲུབ་གྱིས་སྤྱི་བདག་བྱས་ཏེ། ལུ་ཚོན་རིན་པོ་ཆེ་ལྷས་དག་གནང་མཁན་དུ་གདན་དྲངས་ནས་བརྟན་འཁྱུར་ཆ་ཆར་ཞིག་བཞེངས་པ་ལྷ་ལུང་གཤེར་ཁང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བཞུགས་ཤིང་། དེའི་དཀར་ཆག་ཀྱང་ལུ་

སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པ་《བཟུན་འཇུག་གི་དཀར་ཆག་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་
 རྒྱལ་པོའི་ཐེང་བ་》 ལུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབྲམ་[པ] པའི་ནང་དུ་ཡོད།
 དེ་རྗེས་སུ་བཟུན་འཇུག་ཆ་ཆང་པའི་དཔེ་རྒྱན་མང་ཆེ་བ་ལྟར་ཐང་དང་། ཞ་
 ལའི་བཟུན་འཇུག་ལ་མ་དཔེ་བྱས་ཏེ་བཞེངས་སྒྲུལ་འདུག རྒྱ་ལའི་ལྷ་མ་སྒྲུ་ཐེང་
 ལུ་པ་སྒྲུ་འདས་རྗེས་ཤེ་སྤྱད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་དཔུས་གཙང་གི་ཡིག་འབྲི་
 མཁམས་པ་ཡོད་ཆད་བསྟན་ཏེ་བཞེངས་པའི་བཟུན་འཇུག་གཤམ་གྱིས་ཆ་ཆང་
 གཅིག་ད་ལྟ་ཆེ་པོ་རྒྱ་ལའི་སྤ་གང་དམར་པོའི་ཆོམས་ཆེན་བྱུང་མའི་རྒྱགས་ཀྱི་ལྟ་
 ཁང་དུ་ཡོད་སྟུག། དེ་རྗེས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་ལྷུང་གྱི་ལོ་༡༧༩༧ལོར་
 ཤེད་ལེ་རྒྱལ་པོ་བཟུན་པ་ཆེ་རིང་གིས་བཟུན་འཇུག་ཆ་ཆང་པར་བསྐྱོས་བྱས་ཏེ་
 ཤེད་ལེ་པར་ཁང་དུ་བཞག་པ་ལ་ཤེད་ལེ་བཟུན་འཇུག་ཟེར། དེ་རྗེས་རབ་བྱུང་
 བཅུ་གཉིས་པའི་ལྷགས་བྱ་གྱི་ལོ་༡༧༩༧ལོར་སྤ་ལྟ་བུ་འཛིན་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་
 ཀྱིས་བཟུན་འཇུག་ཆ་ཆང་ཞིག་པར་བསྐྱོས་བྱས་ཏེ་ལྟར་ཐང་དུ་བཞག་པ་ལ་ལྟར་
 ཐང་བཟུན་འཇུག་ཟེར། དེ་དང་དུས་མཚུངས་ཤོར་མ་ཆེན་ལུང་གིས་བཀའ་
 བསམ་པ་ལྟར་པེ་ཅིང་དུ་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་གསུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་མཁམས་པ་མང་པོ་ཆོག་པས་
 ཏེ་བཟུན་འཇུག་ཆ་ཆང་མན་དུའི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་འགོ་ཚུགས། དེ་རྗེས་རབ་བྱུང་
 བཅུ་གསུམ་པའི་མགོ་གྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཙོ་བརྒྱད་པའི་དཀྱིལ་དུ་ཙོ་ཞེ་དཔོན་
 ××× ཀྱིས་བཟུན་འཇུག་ཆ་ཆང་ཞིག་པར་དུ་བསྐྱོས་ཏེ་ཙོ་ཞེ་དཔོན་པར་
 བཞག་པ་ལ་ཙོ་ཞེ་བཟུན་འཇུག་ཟེར། དེའི་དཀར་ཆག་འཇམ་དབྱངས་བཞེད་
 པ་སྒྲུ་ཐེང་གཉིས་པ་འཇིགས་ཐེད་དབང་པོས་མཛད་པ་《བཀའ་ཡི་དཀོངས་པ་
 འབྲེལ་བའི་བཟུན་བཙས་འཇུག་རྩ་ཆག་གི་དཀར་ཆག་ཡིད་བཞིན་ནོར་ལུའི་
 ཐེང་བ་》 གསུང་འབྲམ་པོད་[ཅ] པའི་ནང་དུ་ཡོད། ཞིབ་པར་ཤོར་གསལ་
 བཟུན་འཇུག་སོ་སོའི་པོད་གངས་དང་། ནང་དོན། ཤོག་གངས་བཅས་སོ་སོའི་
 དཀར་ཆག་ནང་གསལ་བས་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །

(༡༧༠) དུས་འཁོར་དབང་མོ་ཆེ། གསང་སྐགས་ལྷ་ན་ཐེད་པའི་རྒྱད་

ཀྱི་ནང་ནས་དུས་འཁོར་གྱི་དབང་ལ། བྱིས་པ་ལྷན་འཇུག་པའི་དབང་བདུན།
 དབང་གོང་མ་གསུམ། གོང་མའི་གོང་མའི་དབང་བཞི། རྫོ་རྩེ་སྤྱབ་དཔོན་
 བདག་པོ་ཆེན་པོའི་དབང་བཅས་སོ་སོར་སྤྱོད་བས་བཅུ་དྲུག་དང་། སོ་སོར་མ་སྤྱོད་
 བ། གོང་གི་བྱིས་པ་ལྷན་འཇུག་པའི་དབང་བདུན་གྱི་སྒྲིང་དུ། གོང་མའི་བྱམ་
 དབང་གསུམ་དང་གོང་མའི་བྱམ་དབང་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་། དེ་བཞིན་དུ་
 གསང་དབང་གཉིས་གཅིག་དང་། ཤེས་རབ་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གཉིས་གཅིག་ཏུ་
 བགྲངས་པ་བཅས་གསུམ་བྱུང་བ་བཞུན་པས་བཅུ། གོང་མའི་དབང་བཞི་པ་ཆོག་
 དབང་དང་བཅུ་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ཀྱང་བྱང་རོ། །

(༡༧༢) རིགས་ལྡེ་མཁའ་འཛོ། རྒྱལ་བ་རིགས་ལྡེ་(༡. རྣམ་པར་རྒྱང་
 མཛད། ༢. རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྗན། ༣. རོད་དཔག་མེད། ༤. རོན་ཡོད་ལྱབ་
 པ། ༥. མི་བསྐྱེད་པ) དང་། མཁའ་འཛོ་ཕྱེ་ལྡེ་(༡. རྫོ་རྩེ་མཁའ་འཛོ་ ༢.
 རིན་ཆེན་མཁའ་འཛོ་ ༣. པརྒྱ་མཁའ་འཛོ་ ༤. ལས་ཀྱི་མཁའ་འཛོ་ ༥.
 སངས་རྒྱས་མཁའ་འཛོ)།

(༡༧༣) སྔ་བྲང་གི་འཁྱུ་མོན་གཏོང་། (སྔ་བྲང་གི་འཁྱུ་མོན་གཏོང་)
 འདིར་སྔ་བྲང་ནང་གི་བྲིམས་དཔོན་ཁང་ཡིན་པར་«ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་
 དགའ་སྟོན་»གངས་༧༥བཟུངས་པར་གསལ།

(༡༧༤) ཀུན་ལྷོ། ཀུན་པའི་ཆོས་བརྒྱད་འཛིན་པའི་དགོན་ལྷོ།

(༡༧༥) རྫོས་བསྐྱངས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་ལྷགས་རྒྱད་
 ལྷོ་བཞེད་ཡི་དམ་རྣམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། རི་མོར་བྲིས་པའི་རྒྱལ་ཆོན་དང་།
 རས་བྲིས། རྫོས་བསྐྱངས་བཅས་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་གསེས་གསུམ་པ་རྫོས་
 བསྐྱངས་ཏེ། ལྷོ་གཞལ་ལས་ཁང་སྔ་བྲང་གི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ལ། བྱང་དུ་ཡིད་མ་གྱི་
 ལྷ་རྣམས་བཞུགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་འབྱུར་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ལྷོ། དེ་ལ་འཇིག་
 པས་བརྩོས་པ་དང་། ཤིང་ལས་བརྩོས་པ། གསེར་དངུལ་སྟགས་རིན་པོ་ཆེ་
 ལས་བརྩོས་པ་བཅས་ལྷ་ཆོགས་ཡོད། ད་ལྟ་ཉམས་ཆག་མེད་པར་གནས་པ་ནི་

ཆེ་པོ་རྒྱ་ལའི་སྐྱ་བྱ་དཔལ་པོའི་དབྱ་ཆེན་གར་ལྟོན་རྒྱ་ལོད་པའི་སྐྱ་སྐྱ་
 བསྐྱར་སྐྱ་ཁར་དུ། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཐེ་ཤི་རྩི་ལོ་༡༢༥༤ལོར། རྒྱ་ལའི་
 སྐྱ་མ་སྐྱ་ཐེང་བདུན་པ་མཆོག་ནས་དངོས་སུ་ལྷགས་བཞོན་གནང་བ་ལྟར་གསེར་
 ཟངས་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་ཆོགས་ཀྱི་སྤྲས་བཏབ་ནས་བཞེངས་པའི་གསར་བ་འདུས་
 པ་འཕགས་ལྷགས་ལྷ་སྤྲུམ་ཅུ་ལྷ་གཉིས། བདེ་མཆོག་ལྷ་མི་པ་ལྷ་དྲུག་ཅུ་རེ་
 གཉིས། རྒྱ་རྒྱ་འཇིགས་ཀྱི་དྲ་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མ་བཅས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱ་བསྐྱར་སྐྱ་ཆེན་པོ་
 བཟོ་བཞོན་ཆོད་དང་ལྷན་པ་དང་། ཡང་རྒྱ་ལའི་སྐྱ་མ་སྐྱ་ཐེང་ལ་པ་སྐྱ་ལྷ་རན་
 ལས་འདས་རྒྱུས། ཐེ་ཤི་དྲ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོས་ཀྱི་དང་པོ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་དྲ་རྒྱ་
 རྒྱ་རྒྱ་བཅུ་གསུམ་སྐྱ་སྐྱ་ཐེང་དུ་བཞུགས་པའི་དུས་འཁོར་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱ་བསྐྱར་སྐྱ་
 ལ་དཔེ་བྱས་ཏེ་གསེར་ཟངས་ལས་བཟོས་པའི་དུས་འཁོར་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱ་བསྐྱར་སྐྱ་ཆེན་
 པོ་ཆོད་ལྷན་ཞིག་བཞེངས་པ་ད་ལྷ་ཆེ་པོ་ཏེ་ལའི་སྐྱ་བྱ་དཔལ་པོའི་གར་རྒྱ་སྐྱ་
 ཆོག་བཞེགས་གཉིས་པའི་དུས་འཁོར་ལྷ་ཁར་དུ་བཞུགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་
 ཐེ་རྒྱ་དཔོན་པའི་སྐྱ་སྐྱ་པ་སྐྱ་ཆོད་དང་། འབྲས་ལྷུངས་དཔོན་པའི་སྐྱ་སྐྱ་པ་
 སྐྱ་ཆོད་སོ་སོར་འཇིགས་པ་ལས་བཟོས་པའི་གསར་བདེ་འཇིགས་གསུམ་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱ་
 བསྐྱར་སྐྱ་བཅས་ལ་གཟིགས་ཀྱི་བྱ་ན། སྐྱ་སྐྱ་བསྐྱར་སྐྱ་ཐེང་བའི་བཟོ་དབྱིབས་ཀྱི་
 རྒྱ་པ་ལམ་མ་ཙམ་མཁྱེན་ཀྱི་བྱ།

(༡༧༥) ཆོས་རྒྱལ་སྐྱུ་པའི་པ། ཀམ་སྐྱ་ཐེང་བཞི་པ་རྒྱ་ལའི་རྒྱ་རྒྱ་
 (རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ལྷགས་འབྲུག་རྩི་ལོ་༡༣༩༠—རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་རྒྱ་མག་
 རྩི་ལོ་༡༣༩༣བར་) འཁྲུངས་ལུལ་ལྟོད་ཨ་ལ་ཡིང་གི་བྱ་གར་གནམ་རྒྱ་དུ་ཡང་
 བཟོད་ནམས་དོན་བྱ་བ་དང་ལྷ་སྐྱ་བཟོན་འབྲས་རྒྱན་གཉིས་ཀྱི་སྤྲས་སུ་འཁྲུངས།
 རྒྱ་དུས་སྤྱོད་གས་ལྷན་མགོན་རྒྱལ་བ་སོགས་མཁས་པ་མང་པོ་བཞུན་ནས་མདོ་
 སྐྱ་སྐྱ་ཀྱི་གཞུང་དང་མན་རག་མང་པོ་གསན། དཔྱད་མོ་བདུན་པ་ལ་ཆོགས་
 དགེ་འདུན་མང་པའི་མཁན་ཆེན་དོན་བྱ་བ་དཔལ་པ་དང་། སྐྱ་བྱ་དཔོན་བཟོད་
 རྒྱ་མས་འབྲུམ་གཉིས་ཀྱི་དུང་ནས་རབ་བྱུང་གི་སྐྱ་པ་བཞེས། མཆོན་ཆོས་ཀྱི་

ཤུགས་པར་གསོལ། དེ་ནས་བཟུང་ལོ་མང་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་
མཆན་ཉིད་རིག་པ་དང་གསང་སྤགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཐུངས་པ་གནང་། དགྲང་ལོ་
བཙོ་བརྒྱད་པ་ལ་ཐུར་གྱི་མཁན་སྒྲོབ་ལ་བཞེན་ནས་བསྟེན་རྒྱུ་གས་ཀྱི་རྩིས་པ་
བཞེས། དེ་ནས་ལོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་མོ་ཀེན་མེད་ལྷན་གྱིས་གདན་དྲངས་
པ་ལྟར། རབ་ཐུང་དུག་པའི་ས་ཁྱི་སྤྱི་ལོ་ ༡༣༥༥ ལོར་བྱང་ལམ་བརྒྱད་དེ་ཕེབས་
པའི་ལམ་བར་དུ་དཔོན་རིགས་ནང་འཐབ་ཀྱི་དཔག་འཁྲུག་མང་པོ་འདུས་
འགྲིག་གནང་བ་སྤགས་ལྟར་རིང་འགོར་ཏེ། ལོ་རྒྱུས་སོང་བའི་རབ་ཐུང་
དུག་པའི་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་ ༡༣༩༠ ལོའི་དགུན་མཁུག་དུ་གོང་མའི་མོ་བྱང་དུ་
ཕེབས་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱོན་ལ་ཆོས་གསུངས། ལོ་གཅིག་རིང་བཞུགས་ཏེ་རྒྱ་སྤགས་སྤྱི་ལོ་
༡༣༩༣ ལོར་བྱང་ལམ་བརྒྱད་ནས་བོད་དཔུས་གཙང་དུ་ཕྱིར་ཕེབས། དགྲང་
ལོ་ཞི་བཞི་པ་ལ་སྤྱ་སྤྱ་རན་ལས་འདས། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་«ཆོས་འབྱུང་མཁས་
པའི་དགའ་སྟོན་»ལེ་ཆན་(༥) པའི་གངས་༡༧བ་༡ - ༤༡ན་ ༥བར་དང་།
འབེལ་རྩ་བ་ཆེ་དབང་ཀྱན་ཁུབ་གྱིས་བཅམས་པའི་«ཀམ་ཀམ་ཆང་གི་ཆོས་
འབྱུང་རབ་འབུམས་ཅོར་བུའི་རྒྱ་ཤེལ་»ཀྱི་ནང་གསལ།

(༡༧༤) ལོ་རྒྱུན་གྱི་བསྟེན་སྒྲུབ། ལྷ་མོ་ལོ་རྒྱུན་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་
རྩི་རྩེ་གསུམ་གྱི་བསྟེན་སྒྲུབ།

(༡༧༥) ཆོས་འབྱུང་། སྐབས་འདིར་གསང་སྤགས་སྤྲེལ་དེ་གྱི་གཞུང་
རྣམས་ལས་བཤད་པའི་བྱ་གསུམ་དཔེ་བས་ཅན་གྱི་རི་མོ་འཕེལ་འབྱར་གཟུགས་ཏེ།
འདིའི་བྱ་བ་གསུམ་པོ་དེས་རྣམ་ཐར་ཚོ་གསུམ་མཆོན་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྟེ་
ཡོད།

(༡༧༦) ཆོས་འཁོར་སྤྱིང་། ཆལ་གྱང་ཐང་གི་བྱ་ཆང་ཞིག་ཡིན་པར།
«ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་»ཀྱི་ཀམ་པའི་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ།

(༡༧༧) ཀྱ་སྤྱ་ལའི་བརྒྱལ་ཁྲུགས། འདུ་ཤེས་གསུམ་སྟེ་ཟས་ཟ་བ།
གཉིད་ཉལ་བ། གསང་སྤྱད་དུ་འགྲོ་བ་གསུམ་མ་གཏོགས་གཞན་གང་ཡང་མི་

ཕྱིན་པའི་ཆོས་ལ།

(400) གཞུང་རྩོན་རྒྱ་རྒྱུ་དཔལ། གསང་ཐུགས་རྒྱུ་མའི་སྤྱི་ཆེན་
མཆན་རྩོན་མིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་རྩེལ་རྩི་ལོ་ ༡༩༡༧—
རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་ཤིང་རྩེལ་རྩི་ལོ་ ༡༩༢༤ ལོ་བར་དཔྱད་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ལྷན་གཉིས་
བར་བཞུགས། གསང་ཐུགས་གསར་རྒྱུ་དང་རྩོན་པར་རྒྱུ་མ་དང་དུས་
འཁོར་ལ་མིན་ཏུ་མཁས། དཔྱད་ལོ་ཉེར་བདུན་ལ། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་བྱི་རྩི་
ལོ་ ༡༩༡༧ ལོར་ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཡོན་མེད་ཚུལ་ཐུག་ཆེ་ཐུར་གྱིས་
གདན་བྱས། ལོ་བཅུ་འདི་བར་རྒྱལ་པོའི་མཆོད་གནས་ལྷ་བཞུགས་ཉེ་རྒྱལ་པོ་
གོང་མ་པ་དང་ཐོད་དུ་ཕྱིར་ཐེབས། ལོ་རྒྱུས་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་
མཛད་པའི་«རྣམ་ཐར་འོ་མཆར་རྒྱ་མཆོད་ཐོ་རྒྱལ་ཀྱི་རང་སྤྱོད་»དང་། «དེབ་
ཐེར་རྩོན་པོ་»ལེ་ཆན་[ག] པའི་གྲངས་ ༩༩བ ༡— ༩༩ན ༩ བར་དང་«ཆོས་
འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་རྩོན་»ལེ་ཆན་[པ] པའི་གྲངས་ ༧༧བ ༡—
༧༧བ ༧ བར་གསལ།

(401) རྒྱུ་ལ་ལ་རྒྱུ་གི་བྲག་རན། དེང་སང་ཆབ་མདོ་ཁོངས་
དཔལ་འབར་རྒྱུང་ར་ཡུལ་རྒྱས། ལ་ལ་མདོ།

(402) བྲག་གསུམ་མཆོ་རྒྱ། ཀོང་པོ་རྒྱ་མདའ་རྒྱུང་ཁོངས་བྲག་གསུམ་
མཆོ་ཁ།

(403) བྲག་ས་འབྲེལ་ཤིང་ཆེན། བན་རྩོན་བར་བྲག་ས་མཐུན་པ་དང་
འདོད་པ་ཆེན་པ་བྱུང་བ།

(404) ཐུགས་གསར་རྒྱུ་དང་། དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་དཔྱད་ལོ་ཐོད་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་ཁྱིའི་ལོ་ཐོན་གྱིས་མིན་དཔང་བཟུང་ཤེས་སྤྱོད་དཔོན་པ་རྒྱ་འབྱུང་
གནས་ཐོད་དུ་གདན་བྱས་ཉེ་གསང་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་གསུངས་ནས་དར་
སྤེལ་གཏོང་བ་གནང་བ་ནི་ཐོད་དུ་གསང་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་ལྷན་པའི་ཐོག་མ་ཡོན་།
དེ་ནས་དུས་རབས་དྲུག་པའི་དཔྱད་ལོ་རྒྱལ་པོ་སྤྱང་དར་མས་སངས་རྒྱས་ཆོས་

[illegible]

(५०५) རྩུང་མོ་ཡུང་པ་ལ་འགྲི་ནང་གི་དཔག་བཞེགས། «དེ་པ་
དཔག་»འདིར་གཟུང་པ་རྒྱུ་ཡིན་ཆེད་དུ་ཡུང་མོ་བཅུ་གཞིས་པ་རལ་ཡུང་རྩུག་
པའི་རྩུ་ཡིན་ཆེད་ཀྱི་མོ་ ༡༩༥༩མོ་ལ་ཡུང་བར་བཤད། «ཆོས་འཕྲུང་མཁས་པའི་
དཔག་རྩུག་»ཀྱི་ལོ་ཆོན་[༥] པའི་ཡུང་ས་ ༥༩ན་ལཔ་དུས་མོ་བཙོ་བཙུན་པ་
རལ་ཡུང་རྩུག་པའི་མོ་ཡིན་ཆེད་ཀྱི་མོ་ ༡༩༥༩མོ་ལ་ཡུང་བར་བཤད། ཡང་རྩུང་འགྲི་
ཡུང་པའི་དཔག་གིས་ནང་མོ་རྩུང་མོ་ཡུང་པ་ལ་དཔག་ཡུང་ས་པའི་མོ་རྩུག་པོ་དང་
པ་དེ་ཡིན།

(༥༠༤) རམ་ཤོད། ལྷ་སའི་ཉི་འདབས་འགྲི་བྱང་རྒྱུད་ཀྱི་ས་ཆ་ལ་རམ་
ཤོད་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ། བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་ལྷ་འགྲོ་བའི་མཁོན་པའི་
ལོ་རྒྱུས་ལྟགས་ལ།

(༥༠ ལ) རྒྱལ་ཆོས་རྒྱུད། སངས་བླ་མོས་ཡུགས་ཀྱི་ཤུགས་ཡུགས་ལ་མ་སྐྱོལ་
ལ། བཞས་པ་ཆེན་པོ་པན་རྩལ་པར་བྲམ་དང་སྐྱེ་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་
ན་མཁའ་ཤུད་གནང་དུས་པན་རྩལ་ཉན་མ་ཟུག་གནང་བ་ལ་ཟེར།

[illegible]

(402)གསེར་བྱེ། གོང་གི་མཆན་རྟགས་ཡང་(442)པར་གསལ།

(420) དེའུ་མེ། མོང་གི་མཆན་རྟགས་ཡང་(442) པར་གསལ།

(421) གད་སྒྲུབ། ས་གནས་ཞིག་གི་མིང་།

(422) མལ་སྒྲོབས་དང་སྒྲུབ་མི། དམོང་མོའི་སྒྲུང་འཁོར་དང་ཞབས་བརྟན་རིམ་གྱོ།

(423) ལྷ་ལྷེང་། པར་ཁམས་ས་ཁྲལ་དུ་ཡོད་པའི་ཀམ་ལྷ་ལྷེང་གི་དམོན་པ།

(424) ལྷན་ཆོང་ཐང་། པར་ཁམས་ལྷན་མའི་ས་ཁྲལ་དུ་ཡོད་པའི་ཐང་ཞིག་གི་མིང་།

(425) འབྲི་རྒྱ། རང་རེའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་ཁྲལ་དུ་འབབ་པའི་རྒྱ་ཚོ་ཆེན་པོ་ཡང་དང་པོ་ཡིན་ལ། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ཡག་ས་ཆེ་བའི་རྒྱ་ཚོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། རྒྱ་ཚོ་འདིའི་རྒྱ་མཁོ་ནས་རྒྱ་གཞུག་ཤར་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་འབབ་པའི་རིང་ཚད་ལ་སྒྲིམ་ལེ་དབར་ལྷ་སྒྲོང་ལྷ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཡོད། རྒྱ་ཚོ་ཆེན་པོ་འདི་ནི་བྱང་ཕྱོགས་ནས་སྤྱོད་ཕྱོགས་སུ་འབབ་སྟེ་མཆོ་སྒྲོན་དང་སི་ཁྲོན་ལུབ་བརྒྱད་དུ་མ་སྒྲེབས་པར་ས་མཐོའི་རི་བརྒྱད་ནས་འབབ་པའི་དབང་གིས་རྒྱ་ཕྱགས་ཆེ་ལ་འབབ་ཆད་ཀྱང་མཚུགས། འབྲི་རྒྱ་སི་ཁྲོན་གྱི་ཤར་བརྒྱད་དུ་སྒྲེབས་ཆེ་ལ་སྒྲན་རི་ཚས་འཁོ་ལམ་བཀག་པས་བྲག་རི་བརྒྱལ་ཏེ། རུའུ་པའི་དང་རུའུ་ནན། ཅང་ཤེས། ཡན་རུའི་བཅས་ཞིང་ཆེན་མང་པོའི་སྐང་གཤོང་མི་སྤྱོདས་པའི་ས་ཆ་བརྒྱད་དེ་ཅུང་ཟད་དལ་པོའི་སྤྱོད་ནས་གཅང་ལག་མང་པོའི་རྒྱ་དང་མཉམ་དུ་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་འབབ་པ་ཞིག་ཡིན།

(426) ག་རྒྱ། (རྒྱ་རྒྱ) འདི་ད་ལྷའི་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་ཁོངས་ཞིང་ཞུའེ་རིགས་རང་སྤྱོད་ཁྲལ་ཡིན།

(427) འཇའ་མོ། འབྲིམ་འབྲེལ་གཞུང་ལམ་ཁེལ་ཡུལ་གྱི་ས་ཆོགས་གནན་ཁེལ་བྱས་པའི་ཁྲལ་དེ་ལ་རིགས་གཞིས། 1. ཆེ་བ་རྫོང་སྒྲེལ་ཐེར་ཞིང་། དེ་ནི་རྫོང་གཅིག་གི་ས་ཁྲལ་ནས་རྫོང་གཞན་གྱི་ས་ཆོགས་བར་སྒྲེལ་བ། 2. ས་

ཆོག་མཁན་རྒྱུ་མ་དག་པར་ས་ཆོག་དེ་ནས་ས་ཆོག་གཞན་དག་བར་
སྒྲུལ་བ།

(422) ཉི་མཱི་འགྲུང་རྩོམ་གིས་ཀྱང་བ། ཉི་མཱི་ཀྱན་དགའ་ཀྱལ་
མཚན་པེ་ཅིང་དུ་སྒྲུག་ཤེགས་པའི་སྒྲུག་དྲུང་ཐོད་དུ་གདན་དྲངས་པའི་ལམ་བར་
ཞིང་པའི་བྱུང་ལོག་གི་དམག་དཔུང་དང་ཐུག་པུད་ཐུང་ཕྱེ་སྟོན་པ།

(423) རྩང་ཐའི་ཆེད་ནའི་ར་བྱ་ཐིང་ཆང་། རྩང་ཐའི་ཆེ་(王妃)ནི་
ཀྱལ་པའི་བཅུན་མོ་ཟེར་བའི་དོན་དང་། རའི་ར་བྱ་ཐིང་ཆང་(内热吐寒
强)ཟེར་བ་བཅུན་མོའི་མིང་རོ་མ་ཡིན་ནམ་སྒྲམ་སྟེ་བཟག

(430) བྱམས་ཆོས། བྱམས་ཆོས་ཟེ་ལ། ༡. རྩང་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་
པོས་མཛད་པའི་«བཅུན་བཙོས་མངོན་ཆོག་ས་ཀྱན» སྐབས་བརྒྱད་ཡོད་པ།
དུས་རབས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་དུ་ཐོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་སྒྲོ་ལྷན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀྱང་
གར་སྐད་ནས་ཐོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ། བཅུན་འཕྱར་སྐར་ཐང་པར་མའི་མདོ་
སྟོན་པེ་ཆོན་[༧]པར་ཡོད། ༢. རྩང་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་པའི་
«མདོ་ཟེ་ཀྱན»པམ་པོ་གསུམ་ཡོད་པ། དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་མཇུག་དུ་ཐོད་
ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་སྐ་བ་དཔལ་བཅེགས་ཀྱིས་ཀྱང་གར་སྐད་ནས་ཐོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ།
བཅུན་འཕྱར་སྐར་ཐང་དཔར་མའི་མདོ་སྟོན་པེ་ཆོན་[མི]པར་ཡོད། ༣.
རྩང་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་པའི་«དབུས་མཐའ་ནམ་འབྱེད་»
དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་མཇུག་དུ་ཐོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཞང་ལེ་ཤེས་ཟེས་ཀྱང་གར་སྐད་
ནས་ཐོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ། ༤. རྩང་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་པའི་
«ཆོས་ཉིད་ནམ་འབྱེད་» དུས་རབས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་འགོར་ནག་ཆོ་ལོ་རྒྱུ་བ་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱལ་བས་བསྒྱུར་བ་ཞིག་དང་། ཡང་ལོ་རྒྱུ་བ་ཞང་ལེ་ཤེས་ཀྱལ་ཀྱིས་
བསྒྱུར་བ་བཅས་མི་འདྲ་བ་གཉིས། ༥. རྩང་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་
པའི་«རྒྱུད་ལྷ་མ» དུས་རབས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་དུ་ཐོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་སྒྲོ་
ལྷན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀྱང་གར་སྐད་ནས་ཐོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་བཅས་གོང་གསལ་

བཏུན་བཅས་ཕྱི་མ་བཞི་པོ་བཏུན་འཕྱར་ཕྱར་ཐང་དཔར་མའི་མདྲ་ཚུགས་ཀྱི་ལེ་
ཆན་[པ]་པར་ཡོད་ཅིང་། བཏུན་བཅས་ཁག་ལྔ་པོ་དེའི་འབྲེལ་པ་ལ་རྒྱ་གར་
མཁས་པས་བཅུ་མས་པ་རིགས་མི་འདྲ་བ་སྤུམ་ཅུ་ལྟག་ཅམ་བཏུན་འཕྱར་གྱི་ནང་
ཏུ་བཞུགས།

(432) རྩེས་རབས། སྤྱོད་དཔོན་དཔའ་པོས་མཛད་པའི་«མངས་
རྒྱས་ཀྱི་རྩེས་རབས་སོ་བཞི་པ་»འདི་ལ་བམ་པོ་བཅུ་གཉིས་ཡོད། རྒྱལ་པོ་བྲི་ལྷེ་
སྤོང་བཅན་གྱི་ཏུས་སུ་ལོ་ལྔ་བ་མཆུ་མྱི་མ་མས་བཞུར་བ་«དེའི་འབྲེལ་པ་»རྒྱ་
གར་གྱི་སྤྱོད་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་ཉིས་མཛད་པ། ཏུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐར་
པོད་ཀྱི་ལོ་ལྔ་བ་ཤུ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་བཞུར་བ། དེ་གཉིས་ཀ་བཏུན་འཕྱར་ཕྱར་
ཐང་པར་མའི་ལེ་ཆན་[ག]་པ་དང་བཏུན་འཕྱར་ལྷེ་དགེ་པར་མའི་ལེ་ཆན་[གེ]
པ་གཉིས་སུ་ཡོད།

(433) གནམ་མཆོད་པ། སྐག་པོའི་སྐད་ཏུ་ལྟ་མཆོད་པ་ལ་གནམ་
མཆོད་པའམ། གནམ་ལྟ་མཆོད་པ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ནི་པོན་པོའི་ཆོས་ལུགས་
ནས་བཤད་སྤོལ་ཡོད་ལ། ཡང་བཤད་སྤོལ་གཅིག་ལ། རྒྱལ་པོ་ནི་གནམ་གྱི་
ལྟས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བདག་པོར་བསྐྱས་པ་ཡིན་པས། རྒྱལ་པོས་ངེས་པར་ཏུ་
གནམ་གྱི་ལྟ་མཆོད་དགོས་པ་ཡིན་ཟེར།

(434) དཀོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱས། རྣོས་སུ་གཏོགས་པར་ཞེས་པ་ནི།
ཞེར་གྱི་ཁྲངས་སུ་གཏོགས་པར་བྱེད་ཆོག་པའི་གནད་བཅོམ་པ།

(435) བྱའི་བྱང་། སྐག་པོའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ལུགས་སྤོལ་ལ། རྒྱལ་
པོའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་དཔོན་རིགས་རྣམས་ལ་བྱའི་བྱང་གི་ཤོ་གནས་སྤྱོད་
སྤོལ་ཡོད།

(436) ཟམ་ཏུ་དབེན་ག། (三路都元帅)གོང་གི་མཆན་རྟགས་
ཡང་(322)ལ་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

(437) ལུ་དུ་ཅུ་ག་ཆེ། (路达鲁花赤)གོང་གི་མཆན་རྟགས་ཡང་

གྲངས་(༡༧༧) ལ་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

(༥༡༧) ཆོས་དཔེ། འདི་ཡང་སྐག་པོའི་སྐད་ཡིན། རིམ་པ་དམའ་བའི་དཔོན་རིགས་ཁག་ལ་གནང་བའི་མོ་གནས་ཤིག་གི་མིང་ཡིན།

(༥༡༨) བདེ་གསེགས། ལམ་བདེ་བ་ནས་འབྲས་ལུ་བདེ་བར་གསེགས་པ་ཉི་མངས་རྒྱས་ཟིན་པ།

(༥༡༩) བག་མོ་བྱ། འགྲོ་མགོན་པག་མོ་བྱ་པ། རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ལྷགས་རྟག་མྱི་ལོ་ ༡༧༧༠ - རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྷགས་རྟག་མྱི་ལོ་ ༡༧༧༠ བར། དགྲུང་ལོ་རྒྱུག་ཅུ་རེ་གཅིག་བཞུགས། འབྲུངས་ལུལ་ཁམས་འབྲི་རྒྱའི་རྒྱུད་ཆེ་ཤོད་ཀྱི་རྟག་པོས་སཔ་ཁང་། གཏུང་རྩས་དབས། ཡབ་མེ་ན་ཡ་ཐང། ཡུམ་བཙུན་ནོ། རྒྱུང་ནས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀ་ཤོངས། དགྲུང་ལོ་དགུ་ལ་བྱ་བྱི་རྩ་ཁང་དུ་མཁན་པོ་ཉིང་དེ་བ་རྒྱལ་ཁྲིམས་འབར་དང་། འད་ཟེར་རྒྱལ་མཆོན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུང་དུ་རབ་བྱུང་པའི་མཆོན་རྩི་རྒྱལ་པོར་བཏགས། ཁམས་སུ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་བཞུགས་རིང་ལྷ་མ་བཙུ་རྒྱག་ཙམ་བཞེན་ནས་མདོ་ཐགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་གསན། དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་ལ་དབུས་སུ་ལྷོན། བཀའ་གདམས་ཀྱི་དགེ་བཤེས་མང་པོའི་རྒྱུང་ནས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཆོས་གསན། དགྲུང་ལོ་ཉེར་ལྷ་ལ་བྱ་འདུལ་བ་འཛིན་པས་མཁན་པོ་དང་། དགེ་བཤེས་རྒྱ་དམར་བས་ལས་སློབ་མཛད་དེ་བཞེན་རྒྱུ་གས་བཞེས། གཞན་ཡང་ལྷ་མ་མང་པོའི་རྒྱུང་ནས་གསང་ཐགས་ཀྱི་ཆོས་གསན། དེ་ནས་དགྲུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་པ་ལྷགས་ལྷག་ལ་ལྷ་མ་ཞང་དང་མཉམ་དུ་མཉམ་མེད་དུགས་པོ་རྩི་རྩི་མངལ་བར་མེབས། ཆོས་མང་པོ་གསན་ཏེ་སློབ་མར་བྱུང་ནས་ལོ་གསུམ་བཞུགས། དགྲུང་ལོ་ཞེ་དགུ་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་རྟག་མྱི་ལོ་ ༡༧༥༥ ལོར་པག་མོ་བྱའི་དམོན་པ་བཏབ་པ་ཉི་ཤེས་གཞི་བཟུང་བ་གནང་། དེ་ནས་དར་སྤེལ་བྱུང་བ་ལ་པག་བྱ་བཀའ་བརྒྱད་ཟེར། བཀའ་བརྒྱད་ཆོས་ལྷགས་ལ་ཆེ་བཞི་དང་རྒྱུང་བརྒྱད་ཟེར་བའི་ཆོགས་པ་མང་པོར་གྱུས་པའི་ནང་གི་རྒྱུང་བརྒྱད་ནི། ༡. འབྲི་

གྲང་བཀའ་བརྒྱད། ༡. ལྷག་ལྷང་བཀའ་བརྒྱད། ༢. རྩོ་ལྷ་བཀའ་བརྒྱད།
 ༣. འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱད། ༤. ལྷ་པ་བཀའ་བརྒྱད། ༥. ཡེལ་པ་བཀའ་
 བརྒྱད། ༦. གཡའ་བཟང་བཀའ་བརྒྱད། ༧. རྩལ་གསེབ་བཀའ་བརྒྱད་
 བཅས་ཆང་མ་ཕག་གྲུ་འཛིན་བཀའ་བརྒྱད་ནས་ཁྱེས་པ་ཤ་ལྷག་ཡིན། འདི་རྩོར་གྱི་
 རྩོ་རྩོད་གནད་བཅུ་མ་ཆིག་«གནད་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆའི་ཆོག་འབྲེལ»
 རྩལ་ལས་བས་འདིར་མ་གྲིས། ཕག་ལོ་གྲུ་པའི་གསུང་ཆོས་རྩལ་པ་ལྷོགས་ཀྱི་
 གསུང་འབུམ་པོད་བཞི་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པ་དེ་ལོ་ཆེ་དཔོན་ཆང་ཆོ་
 དབང་རྒྱལ་གྱིས་བཅུ་མས་པའི་«རྩོ་རྩོར་ཆོས་འབྱུང་»གྲངས་༡༧༧༣ - ཤོག་
 གྲངས་འགའ་ཤས་དང་། «ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་རྩོན་»ལེ་ཆན[ན]
 པའི་གྲངས་༡༧༧ - ༡༩༧༩ བར་གསལ།

(430) རྩ་འབྲུལ་བ། (རྩ་འབྲུལ་བ་འཛིན་པ་བཙུན་འབྲུལ་འབར་)
 རབ་བྱུང་དང་པོའི་ས་ལྷག་རྩི་ལོ་༡༠༧༧ - རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཤིང་གྲི་རྩི་ལོ་
 ༡༡༥༧ལོ་བར། དཔྱང་ལོ་དོན་རྩལ་བཞུགས། ལོ་རྒྱུས་ཅུང་ཟད་ཅམ་«དེབ་
 ཐེར་རྩོན་པོ་»ལེ་ཆན[ཁ]པའི་གྲངས་༢༧༥ - ༢༧༩ བར་གསལ།

(431) རྩང་རྒྱབ་སེམས་དཔལ་ལྷ་བ་རྒྱལ་མཆན། བཀའ་གདམས་
 པའི་དཔེ་བཤེས་ཤིག ལོ་རྒྱུས་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཆོཆོག་གི་ཡོངས་འཛིན་ལེ་ཤེས་
 རྒྱལ་མཆན་གྱིས་མཛད་པའི་«རྩུང་གནས་སྤྲེལ་བརྒྱད་པའི་ནམ་ཐར་»ནང་
 གསལ།

(432) དཔེ་བཤེས་ཞང་ལུམ་ཐོག་པ། བཀའ་གདམས་པའི་དཔེ་
 བཤེས་ཤིག

(433) རྩོན་རྒྱ་བརྒྱུད། བོད་རྒྱ་བརྒྱུད་པ།

(434) འབྲི་ཁྲང་པ། རྩོད་པ་འཛིན་རྩོན་མཁོན་པ། རབ་བྱུང་
 གཉིས་པའི་རྒྱ་ཕག་རྩི་ལོ་༡༡༧༩ - རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་ལྷང་རྩི་ལོ་
 ༡༩༡༧ལོ་བར། དཔྱང་ལོ་དོན་ལྷ་བཞུགས། འབྲངས་ལུམ་མདོ་ཁམས་འབྲི་

ལྷུང་དམ་པ་ཚོས་སྤྱག་གི་ཡུལ་ཙཱ་ར་སྟོན་གཡོན་ལྷུང་གི་སྟོང་། ཡབ་ཐུགས་
འཆར་རྟོ་རྟེ། ཡུམ་བཅུན་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སྲ་འབྱུངས། མཚན་བཅུན་པ་
སྤྱབས་སྲ་ཐོགས། དཀྱུང་ལོ་རྒྱག་ནས་བཟུང་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོག་མཁས་པར་མཆིན།
དཀྱུང་ལོ་ཉེར་ལྷ་པ་མེ་ཕག་གི་ལོ་ལ་ཕག་ལོ་གྲུ་པ་དང་མཇལ་ནས་ཚོས་མང་པོ་
གསན། དཀྱུང་ལོ་སོ་ལྷ་པ་ལ་གྱུང་ཐང་སྲ་མ་ཁང་གིས་མཁན་པོ་དང་། སྤྱབ་
དཔོན་ཆེ་ལྷུང་བས་ལས་སྤྱབ་མཛད་དེ་བསྟེན་རྒྱགས་གནང་། དཀྱུང་ལོ་སོ་
བདུན་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་ཕག་སྟེ་ལོ་༡༡༧༧ལོར་། འབྲི་གྱུང་མཐིལ་གྱི་
དཔོན་པ་བཏབ་ཉེ་གནས་གཞི་བཟུང་། དེ་ནས་དར་སྟེལ་ལྷུང་པའི་ཚོས་བཟུང་
ལ་འབྲི་གྱུང་བཀའ་བཟུང་ཟེར་། གསུང་ཚུལ་གང་ཡོད་སྟུགས་བསྟེན་གས་ཀྱིས་
གསུང་འབུམ་པོད་ལྟ་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པར་དེ་པོ་ཆེ་དཔོན་ཚང་ཆེ་དབང་
རྒྱལ་གྱིས་བཅམས་པའི་«རྩོ་རོང་ཚོས་འབྱུང་»གྲངས་ ༩༤༩བ ༩ - གྲངས་ཁ་
གས་དང་། «ཚོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་»ལེ་ཚན་[ཕ]པའི་གྲངས་
༩ན་ ༥ - ༧བ ༧བར་གསལ།

(434) རྟག་ལྷུང་བ། རྟག་ལྷུང་ཐང་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཟླ་ཤིས་དཔལ།
རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཆུ་ཕག་སྟེ་ལོ་༡༡༩༩ - རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་རྒྱལ་སྟེ་ལོ་
༡༩༠༧བར། དཀྱུང་ལོ་རྒྱག་ཙཱ་རེ་བདུན་བཞུགས། འབྱུངས་ཡུལ་མདོ་
ཁམས་གཡང་ཤོད་པོར་ར་ཉེངས། ཡབ་བན་སྟོན་འབར་པོ་དང་། ཡུམ་གྲུབ་
མི་བཟའ་དགེ་སྲུམ་ཁོ་མའི་སྲས་སྲ་འབྱུངས། དཀྱུང་ལོ་བཅོ་བཟུང་ལོན་པའི་ཆོ།
ཐང་སྤྱ་ལྟ་ཁང་ཏུ་ཕྱོས་ནས་མཁན་པོ་སྤྲ་མང་པ་ཤེས་རབ་རྟོ་རྟེ་དང་། སྤྱབ་
དཔོན་ཚར་སྟོན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུང་ཏུ་རབ་བྱུང་མཛད། དེ་ནས་ཡང་ཕྱོས་ཐེབས་
ཉེ་དབུས་སྤྱོན། འགྲོ་མགོན་ཕག་ལོ་གྲུ་པ་དང་མཇལ་ཉེ་ཚོས་མང་ཏུ་གསན་
ནས་ལོ་རྒྱག་ཙཱ་རེར་བཞུགས། ཕག་གྲུ་སྤྱ་གཤེགས་ནས་མི་རིང་བར་ཁང་ཤོ་
མ་ར་པས་མཁན་པོ་དང་། མར་པ་ཙམ་ཐང་པས་ལས་སྤྱབ་མཛད་དེ་བསྟེན་
རྒྱགས་བཞེས། དེ་ནས་གནས་ངེས་མེད་ཏུ་རྩོམ་སྤྱབ་ལ་བཞུགས། དཀྱུང་ལོ་སོ་

དུམ་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ཁྱི་ལོ་ ༡༡༨༠ ལོར། དར་ལྷན་རྒྱུ་གསུམ་དང་མོད་མོད་བས་ལྷག་ལྷན་ཏུ་གདན་འདྲེན་ཏེ་བྲམ་ཐང་ནས་པོ་བྲམ་དང་། ཡང་དགོན་གྱི་ས་དེར་ལྷག་ཐེབས་ནས་གནས་གཞི་བཟུང་ཉེ་དགོན་པ་བཟབ། དེ་ནས་དར་མེལ་བྱུང་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་ལྷག་ལྷན་བཀའ་བརྒྱད་ཟེར། གསུང་ཆོས་གང་ཡོད་ཚུགས་བསྐྱེགས་ཀྱིས་གསུང་འབུམ་པོད་གཅིག་ཡོད། མ་ལྷན་ལྷན་པ་ཤོད་གསལ་གྱི་«ལྷོ་རྒྱུ་ཆོས་འབྱུང་» གངས་ ༣༤༨ བཟ - ཤོག་གངས་འགའ་ཤས་དང་། «དེབ་ཐེར་མོན་པོ་» ལེ་ཆན [༩] པའི་གངས་ ༡༢༥༤ - ༡༢༥༩ བཟ་དང་། ལྷག་ལྷན་ཞབས་བྱུང་དག་དབང་ནས་ལྷན་གྱིས་མཛད་པའི་«ལྷག་ལྷན་ཆོས་འབྱུང་རོ་མཆར་རྒྱ་མཆོ་» བཅས་སུ་གསལ་བས་དེ་ནས་སུ་གཞིགས།

[illegible]

(༥ ནྟེ) ལྷ་མོ་ཡི་སྐུ་འཕྲུག་གི་ (རྩ་བ་དང་རྒྱུ་ལྡན་པའི་སྐུ་འཕྲུག་གི་) འདིའི་འབྲུག་ས་ཨོ་གསལ་བར་འཁོད་པ་མ་མཐོང་ཡང་། གཤམ་བཟང་

པའི་དགུང་ལོ་ལྔ་བརྒྱད་པ་མེ་ལྷག་ལ་གཡའ་བཟང་དཀོན་པ་བཏབ་པའི་སྤྱི་ལོ་
(རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་ལོས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༧) ཟླ་རབ་ལྷལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་མེད་གེ་
སྤྱག་ཤེགས་པར་«དེ་བ་ཐེར་སྤོན་པོ་»ལས་བཤད། ཁོང་ནི་ཕག་གྱའི་སྤྱོད་མ་
ཡིན་ཞིང་ཟླ་རབ་དཀོན་པ་ཡང་བཏབ། ལོ་རྒྱུས་ཅུང་ཟད་«དེ་བ་ཐེར་སྤོན་པོ་»
ལེ་ཆེན་[༩]པའི་གྲངས་ ༡༡༠བ ༡ - ༡༡༡ན་ ༡བར་གསལ།

(༥༩༥) ཀྱན་ལྷན་གཙང་བ་རས་རྒྱང་བ། (ཀྱན་ལྷན་རས་པ་) རབ་
བྱུང་གསུམ་པའི་ས་ཁྲི་སྤྱི་ལོ་ ༡༡༩༥ - རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་སྤྱང་སྤྱི་ལོ་
༡༩༡༧བར། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུ་བཅུགས། ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་རི་ལོ་ཆེ་དཔོན་
ཙང་ཆེ་དབང་རྒྱལ་གྱིས་བཅུམས་པའི་«རྟོ་རྩོད་ཆོས་འབྱུང་»གྲངས་ ༩༤༠བ ༤
- ཤོག་གྲངས་འགའ་ཤས་ཡོད།

(༥༩༦) རྟོགས་ལྷན་མི་ཉག་སྟོན་རིན། འཁྱོ་མགོན་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་
སྤྱོད་མ། ཡིག་མི་མཆིན་གྱིང་པན་མེམས་ཆེ་ཞིང་སྤྱོད་བྲིད་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་
པ་ཞིག་ཡིན་པར་གསལ། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཆ་མ་མཐོང་།

(༥༩༧) རྒྱལ་ཐོབ་ཉག་རེ་མེ་ལོ། རྒྱལ་ཐོབ་ཉག་རེ་མེ་ལོ་འཁྱོ་མགོན་
ཕག་གྱའི་སྤྱོད་མ་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཆ་མ་མཐོང་།

(༥༩༨) རྒྱལ་ཆ་རིན་ཆེན། (རྒྱལ་ཆ་རིན་ཆེན་མགོན་) རབ་བྱུང་
གནིས་པའི་ས་ཁྲི་སྤྱི་ལོ་ ༡༡༧༥ - རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་ལོས་སྤྱི་ལོ་
༡༡༩༥བར། དགུང་ལོ་དོན་བརྒྱད་བཅུགས། འཁྱོ་མགོན་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་
དངོས་སྤྱོད་ཡིན། དགུང་ལོ་ལྷ་བཅུང་བཞི་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྷགས་ལོས་
སྤྱི་ལོ་ ༡༡༧༡ལོར་ཁོང་བཅུན་དཔོན་རྒྱང་ཟེར་པའི་ས་ཆ་ཁོ་སྤུ་ལ་རིན་ལྷན་ནས་
ཉོས་པ་གནང་། དགེ་འདུན་ནི་ཕྱ་ལྷག་ཙམ་འདུས་པའི་དཀོན་པ་བཏབ་ནས་
གནས་གཞི་བབྱང་། དེ་ནས་དར་སྤེལ་བྱུང་བ་ལ་ཁོ་སྤུ་བཀའ་བརྒྱད་བྱུང་། ལོ་
རྒྱུས་རྒྱས་པ་ཤོང་གསལ་གྱི་«རྟོ་རྩོད་ཆོས་འབྱུང་»གྲངས་ ༡༩༩བ ༩ -
༡༩༩བ ༩བར་གསལ།

(403) བདེ་གཤེགས་རིན་པོ་ཆེ། འཕྲོ་མཐོན་པག་མ་གྲུ་བ། གོང་གི་
མཆན་རྟགས་ཨང་430བར་གསལ།

(403) འབྲི་བྱུང་ཆོས་རྒྱུ། ལྷོ་བ་པ་འཛིག་རྟེན་མཐོན་པ། གོང་གི་
མཆན་རྟགས་ཨང་430བར་གསལ།

(404) གསོལ་རྩེ་བ། གསོལ་རྩེ་ལྟ་མཁན། གསོལ་དཔོན།

(404) ལྷོ་མ་རིན་པོ་ཆེ། ལྷོ་མ་གསལ་པ་འབྱུང་གནས། རབ་
བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་ལྷག་སྤྱི་ལོ་1704 - རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་ལོས་སྤྱི་
ལོ་1744བར། དགུང་ལོ་བཅུད་ཅུ་གཉིས་བཞུགས། འབྲི་བྱུང་ལྷོ་མ་རིན་
པོ་ཆེའི་རྟེན་གནས་ལྷན་རིང་མཆོད་པས་ལྷོ་མ་ཞེས་མཆན་ཐོགས། ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་
པ་གོང་གསལ་«ལྷོ་རྩེ་ཆོས་འབྱུང་» གངས་376ནང་ - ཤོག་གངས་འགའ་
ཞིག་དང་། «དེབ་ཐེར་ལྷོ་མ་» ལེ་ཆན [9] པའི་གངས་376ནང་ -
2703བར་གསལ།

(405) རྒྱལ་བ་ཐོག་རྟགས་པ། (རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་པ་བཙོན་
འབྲས་) རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཆུ་ལག་སྤྱི་ལོ་1703 - རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་མེ་ལོས་
སྤྱི་ལོ་1742བར། དགུང་ལོ་ལྷག་ཅུ་རེ་ལྷ་བཞུགས། ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་གོང་
གསལ་«ལྷོ་རྩེ་ཆོས་འབྱུང་» དང་ «དེབ་ཐེར་ལྷོ་མ་» ལེ་ཆན [9] པའི་
གངས་2704 - 2705བར་གསལ།

(406) རྒྱལ་ལྷ་མོ། རིང་ཐེར་རྟན་གྱི་བྱ་བཞི་པ་ཆོས་ལ་བྱ་བཞི་ལོད་
པའི་(ལུང་ཁེ་རྟན། རྒྱ་ལོ་ལྷ། རྒྱ་ལོ་ལྷ། ལ་རེ་ལྷོ་ག་) རང་གི་གསུམ་པ།
འབྲི་བྱུང་པའི་སྤྱི་ལོ་བདག་ས་སྤྱི་ལོ་དམག་གངས་མཁན་དེ་ལོན།

(407) རིན་པོ་ཆེ་བཅུ་གཉིས་པ། བཅུ་གཉིས་རྟེན་མ་རིན་ཆེན་རྩི་
རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ས་ལྷག་སྤྱི་ལོ་1722 - རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྷག་ས་ལྷག་སྤྱི་
ལོ་1742བར། དགུང་ལོ་རེ་གསུམ་བཞུགས། ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་གོང་གསལ་
«ལྷོ་རྩེ་ཆོས་འབྱུང་» དང་། «དེབ་ཐེར་ལྷོ་མ་» ལེ་ཆན [9] པའི་གངས་

༡༤༣༩ - བཤའ་གསལ།

(༥༤༧)གཅེན་གྲགས་པ་ཡེ་ཤེས། རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་ཡེ་ཤེས། རབ་
བྱུང་བཞི་པའི་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ ༡༩༠༠ - རབ་བྱུང་ལ་པའི་ས་ཀྱི་སྒྲིམ་
༡༩༤༤བར། དགུང་ལོ་ཞི་དགུ་བཞུགས། ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་གོང་གསལ་«རྩ་
རྒྱུ་རྒྱུ་འབྱུང་»དང་། «དེ་བ་ཐེར་ཐོན་པ་»ལེ་ཆོན་[༩]པའི་གྲངས་
༡༤༥༥ - ༡༧༩༩བར་གསལ།

(༥༥༠)གཅེན་རྒྱལ། རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་མཆོད་པ་གྲགས་པ་རིན་ཆེན།
རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ ༡༩༥༠ - རབ་བྱུང་ལ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲིམ་
༡༩༧༠ལོ་བར། དགུང་ལོ་བྱུང་ཅུ་རེ་གཅིག་བཞུགས། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་
གོང་གསལ་གྱི་«རྩ་རྒྱུ་རྒྱུ་འབྱུང་»གྲངས་ ༩༠༩༩ - མོག་གྲངས་འགའ་
ཤས་དང་། «དེ་བ་ཐེར་ཐོན་པ་»ལེ་ཆོན་[༩]པའི་གྲངས་ ༡༧༩༩ - ཡིག་ཐུང་
འགའ་ཤས་ཡོད།

(༥༥༢)བྲག་སྒྲེ་བའི་ཁམས་རྒྱ། (ཁ་མཆུ་)རབ་བྱུང་ལ་པའི་ལྷགས་
སྒྲིམ་ ༡༩༤༧ལོ་བར། འབྲི་གྲང་ཏུ་རྒྱན་པ་བཅུ་གཉིས་པ་རིན་ཆེན་རྩི་རྒྱ་
གཤེགས་པའི་ཆབ་ཏུ་རྒྱན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཁྱིམ་བཞུགས། ཁོང་
གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་དཔོན་པོ་རྣམས་ཆ་བྲག་སྒྲེ་བ་ས་རྒྱའི་བྲ་མ་ཡེ་ཤེས་རིན་ཆེན་ལ་
ཐུལ། དེ་ལ་ས་རྒྱ་བས་འབྲི་གྲང་གི་གདན་སར་བསྐྱོད་ཅིས་བྱས་སྐབས། རྒྱན་པ་
བཅུ་གཉིས་པ་རིན་ཆེན་རྩི་རྒྱའི་གཅེན་རྒྱལ་གྲགས་པ་རིན་ཆེན་གྱིས་བཀོངས།
དེའི་དོན་ཏུ་ས་རྒྱ་བས་འབྲི་གྲང་པར་ཁ་མཆུ་སྒྲོང་ཅིས་བྱས་གྲང་། གཅེན་རྒྱལ་
གྲགས་པ་རིན་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་ཏུ་འབྲི་གྲང་པ་ཡོངས་རྒྱལ་ལངས་པར་བཞེན་ས་རྒྱ་
པ་དང་འབྲི་གྲང་པ་བར་དམག་འབྲུག་བྱུང་བའི་འགྲོ་ཆུགས་པ་ཡིན། གོང་
གསལ་གྱི་«རྩ་རྒྱུ་རྒྱུ་འབྱུང་»གྲངས་ ༩༠༩༩ - མོག་གྲངས་འགའ་ཤས་
བར་ཡོད་པ་ལས་གསལ།

(༥༥༩)ས་འབྲི་འབྲུག་པ། ས་རྒྱ་བདག་ཆེན་རྒྱལ་པོ་ལ་རྒྱུ་ལྷོ་ས་རྒྱའི་

གདན་སར་ཐེབས་ནས་ལོ་ལྔ་ལ་སློབས་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཤིང་བྱ་སྟེ་ལོ་
 ༡༩༤༥ལོར། འབྲི་ཡུང་སྐྱམ་པ་ལྷན་རྒྱུ་རིན་ཆེན་གྱིས་སྟོན་ཏོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་
 ལའི་རྒྱུ་མཁུ་དམག་གི་དབྱ་ཅམ་པོ་ད་རྒྱུ་རིན་ས་ས་སྐྱུར་དམག་དྲངས། དེ་
 བས་ལོ་ལྔ་སང་པ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ལྷགས་སྐྱུ་ལོ་ ༡༩༤༠ལོར་ (ས་སྐྱུ་རི་
 འཇམ་དབྱངས་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆན་གྱི་ཁྲི་ལོ་བཞི་པ་) ས་སྐྱུ་རི་དཔོན་ཆེན་ཨང་
 ལེན་གྱིས་ཡོན་རྒྱལ་རབས་གྱི་ཤོང་མ་རྒྱ་པེ་མེ་སེ་ཆེན་ཉན་གྱི་བྱ་མེའི་ལྷར་རྩོ་ཁས་
 རྩེ་ཁྲིད་པའི་དམག་དབྱང་དང་མཉམ་རྒྱ་གཙང་དམག་པོན་ཆེན་པོ་དང་བཅས་
 ཏི་འབྲི་ཡུང་རྒྱ་དམག་དྲངས། འབྲི་ཡུང་མཐེལ་གྱི་རྩ་ཁབ་ཆེན་མོ་ཐེར་བསྐྱེད་གས།
 ལྷ་པ་དང་མི་སྐྱ་བརྗོལས་པའི་མི་ཡངས་ཆོག་གི་རྩ་ག་ཅམ་བསད། དེ་སྔོན་འབྲི་
 ཡུང་པའི་མཆོད་གཞིས་ཁོངས་ཀྱི་མི་ལྗེ་ས་ཆ་མང་པོ་ས་སྐྱ་བས་སྐྱོགས། དེ་ལ་
 པོད་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་འབྲི་ཡུང་གྲིང་ལོག་ཟེར་ཞིང་། དེ་ནས་བཟུང་དབྱས་
 གཙང་གཞིས་ཀྱི་པོད་རིགས་ནང་ཁྲལ་བར་འགལ་ཆེན་པོ་ཆགས་པའི་འཕྲོ་
 རྒྱུས་ཞེས་བཤད་སྟེ་ལོ་དང་།

(443) སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆན། ཆོས་བཞི་རྒྱུད་
 མ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆན། (རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ཆུ་རྒྱལ་སྟེ་ལོ་ ༡༩༢༩ - རབ་
 ཡུང་རྒྱལ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་སྟེ་ལོ་ ༡༩༤༠བར་) དཔྱད་ལོ་རྒྱལ་ཅུ་རེ་བརྒྱད་
 བཞུགས། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པར་ཤོང་གསལ་ «རྩོ་རྩོ་ཆོས་འབྱུང་» གྲངས་
 ༩༠༡བཅུ་མོག་གྲངས་འགའ་ཤས་དང་། «དེབ་མེར་སྔོན་པོ་»ལོ་ཆན་[༩]
 པའི་གྲངས་ ༢༠ནད - བཤའ་གསལ།

(444) སྐྱམ་པ་ལྷན་རིན། སྐྱམ་པ་ལྷན་རིན་ཆེན། འབྲི་ཡུང་བཀའ་
 རྒྱུད་ཀྱི་དཔོན་ཆེན་གྱི་ཆབ་ཅི་འབྲི་ཡུང་སྐྱམ་པ་ཡིན་ཅིང་། སྐྱམ་པ་ལྷན་རིན་
 ཆེན་ཅི་འབྲི་ཡུང་སྐྱམ་པ་མི་རབས་གཞིས་པ་ཡིན།

(445) ལག་བྲུ་ཁྲི་རྒྱུད། ཐོག་མར་འབྲི་ཡུང་དང་མག་མོ་གྲུ་པ་གཞིས་
 རྩེ་དཔོན་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་གནས་པས་སྟེ་དཔོན་སྐྱམ་པ་ལྷན་རིན་གྱིས་

བྱས། དེ་རྗེས་ཉེ་གནས་ཐུན་མ་སྒྲུབ་བཅོམ། ལྷན་སྡེ་གཤམ་པ་འབྲུང་གནས་
 གྱི་གསོལ་དཔོན་མཁན་པོ་རིན་ཆུལ་བར་བྲི་དཔོན་རིམ་པར་བྱང་། དེ་རྗེས་ཉེ་
 གནས་རྫོང་རྒྱུ་དཔལ་བ་མདོ་ཁམས་ནས་ཐོད་དུ་སྒྲེབས་ཉེ་ལྷན་སྡེ་གཤམ་པ་འབྲུང་
 གནས་ཀྱི་གསོལ་ར་བ་བྱས། བྱ་བ་གང་ལའང་མཁས་པས་རྒྱ་ནག་དུ་བརྒྱུད་ས་
 ནས། ཤོང་མའི་མདུན་དུ་བྱ་བ་མཁས་པས་ཕག་གྲུ་བྲི་སྒྲོར་མི་རབས་ནས་
 མི་རབས་བར་འབྲི་བྱང་པར་གཏན་འཇགས་སུ་དབང་བའི་བཀའ་ཤོག་དང་
 དམ་ཁ་བཅས་ཐོབ། རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་ལྷག་ལྷུ་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོ་ནས་ལོ་བརྒྱ་
 གསུམ་རིང་བྲི་དཔོན་བྱས་པའི་རིང་ལ། རྗེ་གདོང་། ཉ་ལ་སྐང་། ལྷ་མོ།
 ཟངས་རི་མོ་བྲང་སྐང་། ཆོང་འདུས་བཀའ་ཁ། ཐང་པོ་ཆེ་སྤྱིང་སྐང་། འཕྲུལ་
 གཞིས་ཀ་ མོན་མཁར་བཀྲ་ཤིས་གདོང་། རྒྱལ་ཐང་། ལྷགས་ཆེ་གྱི་ཁ།
 མཆོད་རྟེན་སྤྱིང་། ཆད་དཀར་བཅས་གཞིས་ཀ་བརྒྱ་གཉིས་བཅེགས། དེ་ནས་
 དེའི་རྩ་པོ་གཞོན་ལུ་རྒྱལ་མཆོན། བྱང་གཞོན། གཞོན་ལུ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཆ་པོ་
 གཞོན་ལུ་ཡོན་ཏན། དེ་རྗེས་ཉེ་ལྷེ་གཤམ་པ་འོད་ཟེར་གྱིས་ཤོང་མའི་དྲུང་དུ་བྱ་
 བྲིས་བྱས་ཉེ་རིན་པོ་ཆེ་གཙུང་རྒྱ་པོ་ལ་བྲི་དཔོན་གྱི་འཇའ་ས་བྱང་། ཤོང་
 གཤམ་གསུལ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་གཤམ་པ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་གཙུང་པོ་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་
 གྱིས་བྲི་དཔོན་བྱས། དེ་ནས་གཤམ་པ་བཟང་པོ། གཞོན་ལུ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་བྱ་
 རྒྱལ་མཆོན་སྐབས་ཀྱི་བར་བྱང་། དེ་རྗེས་རྒྱ་སི་བྱང་ཚུབ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་བྲི་
 དཔོན་གྱི་མོ་གནས་བཟུང་བ་ཡིན། ཞིབ་པར་ཤོང་གསལ་«རྩ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 འབྲུང་»དང་། ལྷག་ཆང་པ་དཔལ་འཕྲོར་བཟང་པོས་བཅམས་པའི་«རྒྱ་པོ་ད་
 ཡིག་ཆང་»། ལྷན་སྡེ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛད་པའི་«ཆོས་འབྲུང་
 མིག་འབྱེད་འོད་སྣོང་»བཅས་སུ་གསལ།

(༥༥༤) ལྷག་མཚོ་ ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་ཕག་གྲུ་བྲི་དཔོན་ལ་ལྷན་
 པའི་དམ་ཁ། ལག་པ་འཇུ་སའི་ཨ་ལོང་ལ་ལྷག་གི་མཚོ་པོ་ཡོད་པ།

(༥༥༥) བྲི་དཔོན། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་ས་འབྲུག་ལྷུ་ལོ་ ༡༩༤༢ ལོར།

ཡོན་ཆུལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་རུ་པེ་ལི་ཤེ་ཆེན་ཏན་གྱིས་མངགས་པའི་གསེར་ཡིག་
 བཟུངས་ནང་། མེ་མྱིང་གཉིས་པོར་རུ་འཁྱར། དབུས་གཙང་ཡོངས་ལ་རུང་
 གངས་ཞིབ་བཤེར་བྱས། དེ་ནས་ལོ་རྒྱུ་ཤང་བ་རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་རྒྱ་ཆུལ་སྤྱི་ལོ་
 ༡༩༧༩ལོར་དབུས་གཙང་ཡོངས་ལ་གོང་གསལ་གྱི་རུང་གངས་གཞིར་བཟུང་
 བས་སྤྱོད་བཅུ་གསུམ་རུ་ཆེས་ནས་བྱ་པོ་ཤོན་སྤྱིའི་སི་རུ་ཡོན་ཙོད་རྒྱ་ཤེར་
 བའི་སྤྱིང་འཛིན་རྟོ་དམ་ས་ཁུལ་བཅུགས་ཏེ་པོད་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་ཤར་སྤྱོད་པོ་རེ་
 བསྐྱོས་པ་ཡིན། སྤྱོད་བཅུ་གསུམ་ནི་«གནའ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆའི་ཆོག་
 འབྲེལ་»རུ་གསལ།

(441) རྩེ་གདོང་། འདི་ཚོག་མར་འབྲི་བྱུང་སྐྱམ་པ་རྩེ་དཔལ་གྱིས་
 སྤྱིད་པོན་བྱས་སྐབས་ཚོག་མར་བཞུགས་པའི་གཞིས་ཀའི་བྱས་ཡིན་ཀྱང་། རྩེ་ས་
 ལུ་རྩེ་སི་རུ་བྱང་རྒྱལ་ཆུལ་མཆན་གྱིས་སྤྱིད་པོན་བྱས་རྩེས། རྩེ་གདོང་གཞིས་ཀ་
 རྒྱ་བཞེད་བྱས་ཤིང་། རྩེ་ས་ལུ་རྩེ་སི་པོད་ས་གནས་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱིད་དབང་
 བཟུང་རྩེས། སྤྱིད་གི་རྩེ་བ་ཡིན། དེར་མང་པོད་རང་རྒྱུང་རྒྱངས་རྩེ་ཁ་ས་
 ཁུལ་ཁོངས་རྩེ་གདོང་རྩེར་ཡོད་ས་དེ་ཡིན།

(442) རྒྱལ་བྱ་མི་རྒྱུད་སྤྱོད། འདི་པོད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱ་རུ་པེ་ལི་ཤེ་
 ཆེན་ཏན་གྱི་རུ་ཡིན་པར་བཤད།

(443) ལྷ་མ་གྲགས་ལོད་པ། ཉི་ལྷེ་གྲགས་པ་ལོད་ཤེར། གོང་གི་
 མཆན་ཉགས་ཡང་༩༥༥པར་གསལ།

(444) རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆན། ཆོས་བཞི་རྟེན་མ་གྲགས་པ་
 རྒྱལ་མཆན། གོང་གི་མཆན་ཉགས་ཡང་༥༥༩པར་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན།

(445) བྱང་རྒྱལ་རྒྱལ་མཆན། (རྩེ་སི་རུ་བྱང་རྒྱལ་ཆུལ་མཆན་)
 ཕག་ཚོ་གྲུ་པའི་རྩེ་སྤྱིད་མི་རབས་དང་པོ་(རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་རྒྱ་ཆུལ་སྤྱི་ལོ་༡༩༠༩
 -རབ་བྱུང་བྱུག་པའི་ཤིང་འབྲུག་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༧ལོ་བར་) འདི་«རྩེ་རོང་ཆོས་
 འབྱུང་»ལྟར་བྲིས། འབྲི་བྱུང་པའི་དཔོན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་པོ་ལྔ་མ་གཉིས་ཡོད་

པའི་ཆུང་བ་བཟོན་འབུམ་སྤྱིད་ཀྱི་བྱ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཆེ་བ་ཡིན། ཡོ་བདུན་
 རས་ཆེས་བཞི་རྒྱུད་མ་གཤམ་པ་རྒྱལ་མཆན་གྱི་དྲུང་ནས་དགེ་བཟོན་གྱི་སྒྲུབ་པ་
 སྤངས་ཏེ་མིང་ལ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཆན་དུ་བཏགས། ཡོ་དུལ་པ་ལ་མཁན་ཆེན་
 རྒྱལ་དར་བ་དང་། སྤྱོད་དཔོན་ཕྱ་ཕྱེངས་པའི་སར་རབ་ཏུ་བྱུང་། རང་ལོ་བཅུ་
 བཞི་པ་ལ་ས་སྐྱར་བཏག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་གྱི་ཞབས་སྤྱིར་བཏུང་། རང་ལོ་
 ཉི་ཤུ་པ་རབ་བྱུང་ལ་པའི་ཆུགས་བྱ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་ས་སྐྱའི་ཉི་མཱི་ཀུན་དགའ་
 རྫོང་སྤྱི་ལོ་ལ་ཕག་སྤྱའི་ཁྱི་དཔོན་དུ་བསྐྱོད་ཤིང་། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་
 སྤྱད་ཆེ་པ་ལ་དཔྱི་ཚུར་གེ་གེན་ཏན་གྱིས་དམ་ཁ་སྤྲུག་མགོ་མ་ཞོར་བྱ་གསུམ་པ་
 དང་ཏའི་སི་ཏའི་གོ་གནས་སྤྱད། རྗེ་གདོང་རྩེར་ཁང་གི་མཁར་ལས་དང་།
 མདུན་གྱི་ཤམ་རྒྱུ་ལ་ཟམ་པ་འཇུགས་པ། རང་ཉིད་ཆང་དང་སྤྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་
 སྤྱོད་བཞུགས་རབ་བྱུང་གི་སྒྲུབ་པ་བསྐྱུངས། རིང་པོ་མ་ཡོན་པར་གཤམ་བཟང་
 པས་ཁ་མཆུ་བསྐྱངས་ཏེ་གཤམ་བཟང་པ་དང་དམག་འཐབ་ཐེངས་ཁ་ཤས་བྱས་
 གུང་ཐོག་མར་པམ། དེ་ནས་འབྲི་གུང་པ་དང་། གཤམ་བཟང་པ། ཆོལ་པ་
 བཅས་སྒོལ་ཏུ་ཁ་མཐུན་ནས་གཤམ་པས་གཉིས་ཀྱི་ཁ་མཆུ་ས་སྐྱའི་དཔོན་ཆེན་གྱི་
 མདུན་དུ་གཞུགས་པ་ཤེར་བྱས་སྐབས་སྤྱིར་ཡང་སི་ཏུ་པམ། འོན་ཀྱང་སི་ཏུ་པ་ཁྱི་
 དཔོན་གྱི་གོ་གནས་དང་ཐམ་ཀ་ཆེས་མ་སྤྱད་པའི་དབང་གིས་དཔོན་ཆེན་རྒྱལ་བ་
 བཟང་པོས་དབུས་གཅིང་ཁྱི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་གྱི་དམག་ཡར་ལུང་དུ་དྲངས་ནས།
 རྗེས་སུ་སི་ཏུ་བར་ཆིངས་སྤྱིགས་བྱེད་རྒྱར་ཁ་གཤམ་ཏེ་སི་ཏུ་འཛིན་བཟུང་ཐོག་
 བཅོན་འཇུག་དང་། སྤྱིག་ལ་ཐུག་པའི་ཉེས་རྒྱུར་ཐེངས་ཁ་ཤས་བཏང་ཡང་།
 ཁྱི་དཔོན་གྱི་གོ་གནས་དང་ཐམ་ཀ་ཆེས་མ་སྤྱད་པར་རེ་ཞིག་བཅོན་འཇུག་བྱས།
 རྗེས་སུ་ས་སྐྱའི་དཔོན་ཆེན་རྒྱལ་བ་བཟང་པོ་དང་། དཔོན་ཆེན་དབང་བཅོན་
 བར་འགལ་བ་ཆེར་སོང་ཞིང་། ས་སྐྱའི་གདུང་བརྒྱད་རོ་མ་མང་ཆེ་བ་དཔོན་
 ཆེན་དབང་བཅོན་གྱི་ཚུགས་སུ་ལངས་ཏེ། དཔོན་ཆེན་དབང་བཅོན་ལ་ཡོན་
 རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མས་དཔོན་ཆེན་གྱི་འཇམ་པ་བྱུང་བར་བརྟེན། དཔོན་ཆེན་

རྒྱལ་པ་བཟང་པོས་སི་ཏུ་བཅོན་ཁང་ནས་མོར་བའི་རྒྱལ་བྱས་ཏེ་སྤྲོད་བཞོལ་
 བཟང་། དེ་རྗེས་དཔོན་ཆེན་དབང་བཅོན་དང་། ས་རྒྱའི་ཉི་ཤེ་ཀུན་དགའ་
 རྒྱལ་མཆོན་སྤྱུ་མཆོད་གཞིས་ཀྱིས་རབ་བྱུང་རྩ་པ་བའི་ཆུ་ཁྲིལ་ལྷི་ཨོ་ ༡༣༣༩ ལོར་
 ལྷ་ཆེ་རྒྱུང་ཏུ་བཅོན་འབྲུག་བྱས་ཐོག་ བེ་རྫོང་བཅུ་གསུམ་ཤི་དམག་ཡར་སྤྱང་ཏུ་
 བྱངས་ནས་ཕུན་ཤིང་དམག་འབབ་བྱས་ཀྱང་། སྤགས་མ་སྟེད་པར་སི་ཏུར་རྒྱལ་
 བ་ཐོབ་ཤི། རབ་བྱུང་རྩ་པ་བའི་ས་བླང་ལྷི་ཨོ་ ༡༣༤༠ ལོར་པོད་ས་གནས་ཡོངས་
 ལ་དབང་བཞུར་བྱས། དེ་རྗེས་དམག་ཆེན་ཤིང་དེ་ས་རྒྱའི་མཐའ་བརྫོང་བ་དང་
 རྩ་གས། དཔོན་ཆེན་རྒྱལ་པ་བཟང་པོ་བཅོན་ནས་བཞོན་ཞིང་། དམག་འབྲུག་
 རྫོང་བའི་འགོ་གཙོ་རྣམས་ལ་བྱིམས་གཙོན་བྱས་ཏེ་ས་རྒྱའི་སྤྱིད་དབང་ཡོངས་
 རྗེས་སུ་སྤྱངས་ནས་མག་མོ་བྱ་པས་པོད་ཡོངས་ལ་དབང་བཞུར་བྱེད་པའི་
 འགོ་རྒྱལ་པ་ཕྱིན། དེ་ནས་རབ་བྱུང་རྩ་པ་བའི་ཤིང་འབྲུག་ལྷི་ཨོ་ ༡༣༤༡ ལོ་
 བར་ཨོ་བཅུ་རྩ་པ་བའི་སྤྱིད་དབང་བཞུང་། རབ་བྱུང་རྩ་པ་བའི་མེ་ཁྲིལ་ལྷི་ཨོ་
 ༡༣༤༢ ལོར་། ལྷགས་ཆེ་ཤི་བྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་། འལ་ཁ་རྩྭ་ཆེ་རྒྱུ་། མོང་དགར་
 རྒྱུ་དང་། རྩུ་རྒྱུ་དབུས་བཅིགས་ཤིང་། དེའི་ལྷི་ཨོ་མེ་བྱ་ལོར་གཞིས་ཀ་བྲག་
 དགར་རྒྱུ་དབུས་ གཞན་ཡང་གཞིས་ཀ་བསམ་འབྲུབ་ཅེའི་རྒྱུ་དང་།
 རིན་ལྷངས་རྒྱུ་དབུས་ནས་ལྷུན་ལྷུབ་ཅེ་སོགས་རྒྱུ་ཆེན་བཅུ་གསུམ་བཅིགས་
 བས་རྒྱུ་སོ་སོར་རྒྱུ་དཔོན་བརྫོངས་བཞག་དང་། ཡོ་གསུམ་རེ་ནས་རྒྱུ་དཔོན་
 བསར་པ་གཏོང་བྱ། སྤྱིད་དབང་འཛིན་མཁན་སོ་སོས་ལོ་རེ་སོ་སོས་ལྷུ་ས་གནས་
 སོ་སོར་རོ་བརྒྱད་རྟག་ཞིབ་ཏུ་འཕྲོད་གོས་པ་བཅས་ཀྱི་ལམ་ལྷགས་བཅུ་གས།
 རང་ཡོང་དཔུ་པ་རབ་བྱུང་རྩ་པ་བའི་ལྷགས་སྤྱང་ལྷི་ཨོ་ ༡༣༤༡ ལོར་། རང་ཉིད་
 ཀྱི་ཨོ་རྒྱུས་«བཀའ་ཆེན་ས་དེ་བ་ཐེང་»བཅས་ས། དེ་ཡི་ལྷི་ཨོར་བྱ་རྩྭ་རིན་པོ་
 ཆེའི་དངོས་སྤོབ་རྒྱགས་སྤས་ཨོ་རྩ་བ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་སོགས་དགེ་བཤེས་
 མཁས་པ་མང་པོ་ཞུས་དག་ཏུ་གདན་དྲངས་ཏེ་ཅིང་ཐང་དགོན་པར་གསེར་གྱིས་
 ཀྱི་བཀའ་འབྲུར་དང་བརྩན་འབྲུར་ཆ་ཚང་བཞིངས། རང་ཨོ་རྩྭ་ཕུ་རེ་གསུམ་

པ་རབ་ཐུང་རྒྱལ་པའི་ཤིང་འབྲུག་མེར་རང་ཉིད་མིད་ཁྱིའི་ལས་འགན་དགོངས་
 པ་ཁྱས་ཏེ་ཆབ་བྱ་འཇམ་དབྱངས་ལྷ་མྱི་བྱུ་རྒྱལ་མཆོད་བསྐྱོས་ནས་རིང་པོ་མ་
 མོང་བར་འདས། འདི་སྐར་ལྷ་ལོ་རྒྱལ་ཞིབ་པ་ནི་རྒྱ་སི་རང་ཉིད་བྱིས་བཅམས་
 པའི་«བཀའ་ཆེན་དེ་བ་ཐེང་»དང་། གོང་དུ་གསལ་བའི་«སྟོ་རྩ་ཆོས་
 འབྲུང་»གཉིས་ཁྱངས་དག་པར་བསམ་ནས་དེ་ལྟར་དུ་བྱིས་པ་ཡིན་པས་ཞིབ་ཆ་
 དེ་གཉིས་སུ་གསལ།

ལྷ་མ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ། བདག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་ག། གོང་གི་
མཆན་རྟགས་ཡང་། ༡༠ བར་གསལ།

(463) ལྷ་ཆེན་ཀུན་མཆོ། ཏི་མྱོ་ཀུན་དགའ་མོ་ལྷོ་མ། མང་གི་མཆན་
ཏུགས་ཡང་(3277) དང་གསལ།

(༥༤༧) ཨིང་དབང་རྒྱལ་གྱི། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཤོང་མ་རྒྱུ་ཡི་མི་མེ་
ཆེན་རྟ་ནས་བཞུགས་པའི་ཤོང་མ་མི་རབས་རྒྱག་པ་ཡི་ལུག་མེའི་ལུར། ཤོང་གི་
མཆན་རྟགས་ཡང་༩༩༩པར་གསལ།

(༥༤) གསར་འདུས་ཡི་ཤེས་ཞབས། ཟུ་གར་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་སངས་
 ཟུ་ས་ཡི་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་བཞེད་སྒྲུབ་ལྟར། དཔལ་གསར་བ་འདུས་པ་འཇམ་
 དཔལ་རྣེ་རྣེ་བཅུ་དགུ་མ་ཉེ་གཙོ་པོ་ཡུམ་བཅས་སྟུ་མདོག་དམར་མེར་ཞལ་
 གསུམ་ཟུག་བྱག་པ་དཔུས་སྟུ་བྱས་པའི་རིགས་སྟེ། ཡུམ་བཞི། རྣེ་རྣེ་མ་བྱུག་
 རྣེ་པོ་བཞི་བཅས་བཅུ་དགུ་«དཀྱིལ་མཚོག་ཁོར་བྱའི་ཕྱིང་བ་»ལས་གསལ།

(༥༤༤) ལམ་ཁ་ཆེན། ཆར་འབབས། སད་ལྷུང་། རྒྱན་རག་དང་
གཅན་གཟན་སྟེགས་ཀྱི་གནོད་པ་ལྷུང་བ། མི་དང་མི་མ་ཡིན་དབང་དུ་བཟུང་བ་
སྟེགས་ལས་ལྷོད་ལྷ་ཆོག་སྟེ་མིང་།

[illegible][illegible]

མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱི་བཀའ་ལྟར་མགོན་པོ་ཐུག་ཏུ་ག་པ། རྗེ་རྒྱུ་།
ཞལ་བཞི་པ། ལྷ་མོ་དམག་རྒྱུ་མ་ལྟ་བུ།

(467) འཇིགས་བྱེད། ཡི་དམ་རྗེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད། འདི་ལ་ལྷ་བཅུ་
གསུམ་ཡོད་པ་ཞི། དབུས་སྤྱུ་གཅོ་ལོ་ཡབ་ལྷུ་མ། སྤྱུགས་བཞིར་གཤེན་རྗེ་གཤེད་
བཞི། རྗེ་བ་བཞི། མཆོམས་བཞིར་ལྷུ་མ་བཞི་བཅས་ཡོད།

(468) གཉོས་འབྱུང་གནས་ཤེས་རབ། གཉོས་ལོ་རྒྱ་བ་ཡིན་ནམ་
བཟླ་ག

(469) བརྒྱད་སྟོར་གསུམ། རྒྱབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་ཡི་མ་ཉ་ཨ་ཅ་རས་
པོད་ཀྱི་རྒྱ་རག་གཉོས་ལོ་རྒྱ་བ་ལ་གནང་བའི་བརྒྱད་སྟོར་གསུམ་ཞི། ༡. གསར་
འདུས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས། ༢. གཤེན་རྗེ་དབུ་ནག་ ༣. རྗེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་
བཅས་སོ།

(470) བདེ་མཆོག་ འདི་ལ་ ༡. བདེ་མཆོག་ལུ་ཨི་པ་ལྷ་ཏུ་ག་ཏུ་རེ་
གཉིས། ༢. བདེ་མཆོག་ནག་པོ་ལུགས་ལྷ་ཏུ་ག་ཏུ་རེ་གཉིས། ༣. བདེ་མཆོག་
དྲིལ་བུ་ལུས་དཀྱིལ་ལྷ་ཏུ། ༤. བདེ་མཆོག་ངམ་རྒྱུ་བརྒྱད་སྟོགས་ཡོད།

(471) གཉོས་ལྷ་ནང་བ། གཉོས་ཀྱི་ལ་པ་ལྷ་ནང་བ། འབྲེ་གྲང་
རྒྱབ་པ་འཇིག་རྗེ་མགོན་པོའི་དངོས་སྤྱོད་ཡིན། (རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་
སྤེལ་སྤྱི་ལོ་༡༡༤༤ - རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་སྤེལ་སྤྱི་ལོ་༡༡༩༧) དབྱུང་
ལོ་རེ་གཅིག་བཞུགས། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་«དེབ་མེར་སྟོན་པོ་»ལོ་ཆོན་[༩]པའི་
གྲངས་༢༧བཟ - ༧༧བར་གསལ།

(472) རག་པོ་སྤྱོད་པ་རྒྱུང་བ། རྒྱ་གར་གྱི་བྱུ་བ་ཆེན་ནག་པོ་སྤྱོད་པ་
ལྷ་རྗེས་གཉིས་བྱུང་བའི་རྗེས་མ་ཡིན།

(473) སངས་རྒྱས་རས་ཆེན། འགྲོ་མགོན་པག་མོ་གྲུ་པའི་སྤྱོད་མ་
སངས་རྒྱས་གཉན་རས།

(474) གསོན་གཤིད། མི་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་དེའི་ཉི་འབྲེལ་ལུས་ན་ལུས་

པ་ནམས་ཀྱིས་དྲན་གསེའི་མཆོད་འབུལ་བྱས་པ་ལ་ཟེར།

(༥༡༤) ན་རོ་པའི་གདམས་རག (ན་རོ་ཆོས་དྲུག་) ཅ་བ་གསུམ་དང་
ཡན་ལག་གསུམ་ཉི་དྲུག དང་པོ་ཅ་བ་གསུམ་ནི། ༡. མ་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོན་དང་།
བདེ་མཆོག་ནས་བཤད་པའི་གཏུམ་མོ། ༢. མ་རྒྱུད་གསར་བ་འདུས་པ་ནས་
བཤད་པའི་རྒྱུ་ལུས། ༣. དེ་ནས་བཤད་པའི་འདྲ་གསལ་བཅས་དང་། གཉིས་
པ་ཡན་ལག་གསུམ་ནི། ༡. མ་རྒྱུད་གདན་བཞེ་ནས་བཤད་པའི་འཕྲོ་བ། ༢.
དེ་ནས་བཤད་པའི་རྟོན་འཕྲུག་ ༣. བར་དོའི་གདམས་རག་བཅས་ཡིན་པས།
དེ་ནམས་ལ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་སྤྲ་མ་གོང་མ་ནམས་ཀྱིས་མིང་འདྲ་གསལ་སྤངས་
འདི་ལྟར་མཛད་དེ། ༡. གཏུམ་མོ་བདེ་རྟོན་རང་འབར། ༢. རྒྱུ་ལུས་ཆགས་
སྤང་རང་ལྟལ། ༣. མི་ལམ་ཉིང་འབྲུལ་རང་དག ༤. འདྲ་གསལ་གཉི་ལྷག་
རང་སངས། ༥. འཕྲོ་བ་མ་བཞོམ་སངས་རྒྱས། ༦. བར་དོ་རྒྱལ་བ་འོངས་སྤྲ་
བཅས་དྲུག་ཡིན་གསུང་སྟེན་འདུག

(༥༡༥) ཆོགས་བ་རྒྱུད་། དཀོན་པ་འཕ་རྒྱུབ་ཐེའི་སྟོབ་དཔོན་གནང་
བའི་ཞེས།

(༥༡༦) ཐོགས་ཤེ། དུས་ལྷན་སྤྱང་ཅམ་གྱི་རིང་།

(༥༡༧) རྒྱུར་མ་ལྟུང་། རྒྱུན་དུས་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་སྤུལ་
ཉི་དག་བཅོམ་པས་ཐོག་མར་བཏབ་ཅིང་། རྗེས་སུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དུས་སུ་དགེ་
ལུགས་པར་རྒྱུར་པ་ཡིན། (དེང་སང་ཤད་རང་རྒྱུར་རྒྱངས་རྒྱུད་ལྟར་བདེ་ཆེན་
རྒྱང་གི་ཁོངས་སུ་ཡོད་) རྒྱར་ཤོད་དབུས་སྤུལ་དུ་གདན་ས་མེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་
མ་རྒྱུད་གོང་དུ་དབུས་སྤུལ་དུ་ཡོད་པའི་གདན་ས་ཆེན་པོ་དྲུག་གི་གསུམ་གཅིག་
ཡིན།

(༥༡༨) རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ། ཁྲིམས་ལུགས་མེད་པའི་བྱ་རྒྱུད་རང་
སྤང་གང་དྲན།

(༥༡༩) རྒྱུ་མེད། རྩ་ས་རྒྱུད་རྒྱུ་མེད་རྒྱུད།

(423) ལྷོ་རྩེ་དཔོན་པ། མོག་མར་འབྲི་བྱུང་རྒྱུ་པ་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་
དངོས་རྒྱུ་བ་གཉིས་རྒྱལ་བ་ལྟ་ནང་པའི་དཔོན་བརྒྱད་ལྟ་བུ་དབང་གི་བྱལ་པོ་ས་
གཙུག་ལག་ཁང་དང་དཔོན་པ་བཅུ་ལྔ། རྩེ་ལྷོ་མཐའ་པོ་སངས་རྒྱལ་དབང་
རྒྱལ་རྩེ་ཚོང་ཁ་པའི་རྒྱུ་པ་མར་རྒྱུར་རྩེ་མོ་ལྷུག་པ་དེ་དགེ་ལྷུག་པ་པར་བརྒྱུར་བ་
ཡིན།

(423) བྱང་འབྲོ་བའི་མཁོན་པོ་རིན་པོ་ཆེ། (བྱུང་ཐང་གྲུ་མ་ཁྱེད་
བཙོན་འབྲུས་ལྷུག་པ་) (རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་རྒྱ་ལྷག་གྱི་ལོ་ ༡༡༩༩ -
རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་རྒྱ་ལྷག་གྱི་ལོ་ ༡༡༩༩ བར་) དབྱུང་ལོ་དེ་ནས་གཉིས་
བཅུ་གསུམ་འབྲུངས་ལྷུ་པ་པོ་དེ་ཆོ་བ་ལྷ། ཡལ་ལྷགས་འཆར་དོ་རྩེ་མེམས་
དཔའ་དང་། ལྷུ་པ་མར་རྒྱུད་གཉིས་ལྷོ་ལྷུ་ལྷུ་འབྲུངས། དབྱུང་ལོ་བརྒྱ་ལྔ་ནས་
ལྷུ་དང་གཙོན་པོས་ཡིག་འབྲི་རྒྱག་བསྐབས། དེ་ནས་དབྱུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་
བར་རྒྱུ་དཔོན་མང་པོ་བཞེན་ནས་སར་རྒྱུན་དང་། མདོན་པ། ཆད་མ།
གསང་ལྷགས་བཅས་ལྷོ་ཆོས་ལ་རྒྱུངས་པ་གནད། དབྱུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་ག་པ་ལ་
རྒྱུ་དཔོན་ལྷུ་པ་མཐར་པ་ལྷགས་ལྷོ་དྲུང་དུ་བཞེན་རྒྱགས་བཞེས། མཚན་
བཙོན་འབྲུས་ལྷུག་པ་པར་བཅུ་གསུམ། མ་ལོ་རྒྱ་བ་ལྷགས་གསང་ལྷགས་ལྷོ་གྲུ་མ་
མང་པོ་བཞེན་ནས་ཆོས་གསན། དབྱུང་ལོ་མོ་གསུམ་པ་ལ་དུ་གས་ལྷོ་མ་རྒྱལ་
ཁྱེད་ལྷོ་པོ་དང་མཆལ་ནས་དུ་གས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་ལྷོ་ཆོས་གསན། དེ་ནས་
ལོ་མང་ཤིང་ཤི་ཁྱོད་དེས་མེད་དུ་ལྷོ་མ་རྒྱུ་པ་མཆད། དེ་ནས་རྒྱ་ཆེའི་དབྱེལ་ནས་
རྒྱ་ཆེའི་ལྷུ་དུ་མ་ལྷེལས་བར། ལྷོ་ཁ་དང་། འབྲི་ཁྱེད། འོས་ཁ་ས་ལྷལ་གྱི་
ལྷོ་པ་བཙོན་དཔོན་ཤིགས་མང་པོར་དམག་དྲངས་དེ་ཁོ་ཆེའི་མི་ལྷོ་ནམས་དབང་
འོག་དུ་བཅུ་པར་མཆད། རྒྱ་ཆེའི་ལྷུ་དུ་གས་པ་དུས་གསུམ་མཁུན་པས་དེ་
འདུན་ལྷུ་པ་ལྷོ་དེ་ནས་བཟུང་རྒྱ་ཆོ་མ་རྒྱགས་བར་དུ་དམག་མཚམས་འཛོག་
པ་གནད། རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཤིང་ལྷག་གྱི་ལོ་ ༡༡༧༥ ལོར་ཆོས་ཡུང་དཔོན་
དང་། དེ་ནས་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལོར་པ་རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་མོ་ལྷག་གྱི་ལོ་

༡༡༤ ལོར་གྲུང་ཐང་གི་དཀོན་པ་བཏབ་ནས་ལྷ་ཆེན་དཔལ་འབར་བཞེངས།
 དེ་ནས་དར་སྒྲིལ་བྱུང་བའི་ཆོས་ལུགས་ལ་ཆལ་པ་བཀའ་བརྒྱད་ཟེར་ཞིང་།
 མིང་གཞན་དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱང་ཟེར། གསུང་རྩམ་གང་ཡོད་ཚུགས་
 བཞུགས་བྱས་པ་པོད་ལྟ་ཡོད། རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་ནི་«དེབ་ཐེར་རྩོན་པོ་»ལེ་ཆན
 [ན]པའི་གངས་༡༣༤ན་ཡ - ༡༣༥ན་༡བར་དང་«ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་
 དགའ་རྩོན་»ལེ་ཆན[ན]པའི་གངས་༣༥བཡ - གངས་༣༦ན་ཡབར་གསལ།
 ཡང་ཆལ་པ་ཀུན་དགའ་རྫོགས་བཅམས་པའི་«ལྷ་མ་ཞར་གི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་»
 ཞིག་ཡོད་ཅེས་དཀར་ཆག་ཏུ་འཁོད་ཀྱང་བདག་གིས་ད་པན་མ་མཐོང་ལགས།

(༥༤༤) འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུ། ལེའུ་སྤམ་ཏུ་སོ་དུག་ཡོད། དུས་
 རབས་བཏུ་གཅིག་པའི་གོར་ལོ་རྩ་བ་བྱུ་ལྷོ་རྩོས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ཤད་ནས་པོད་
 ཤད་ཏུ་བརྒྱར་བ། བཀའ་འབྱུར་རྣམ་ཐང་པར་མའི་ལེ་ཆན[ད]པའི་ནང་ཡོད།
 འདིའི་ནང་གི་ཆོག་འགའ་ཞིག་ལ་མདོ་མཛད་པ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་གསུང་
 རྒྱལ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་འདིར་མ་གྱིས།

(༥༤༥) རྩོན་ཆེན་མའི་མདོ། བམ་པོ་བཏུ་དང་ལེའུ་སོ་བདུན་ཡོད།
 ཐར་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་དུས་སྤེལ་རྩ་བ་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྤེས་རྒྱ་གར་ཤད་ནས་
 པོད་ཤད་ཏུ་བརྒྱར་བ། བཀའ་འབྱུར་རྣམ་ཐང་པར་མའི་ལེ་ཆན[མ]པའི་ནང་
 ཡོད།

(༥༤༦) རྩོ་ཤོད་ཆ་བ་བྱ། ལྷ་སའི་ཤར་རྒྱུད་ལོ་ཁྲི་སྟེང་སྤེལ་ཏུ་ཡོད་
 པའི་ས་ཆ་ཞིག་གི་མིང་།

(༥༤༧) ཙ་བའི་ལྷ་མ། ༡. རང་ལ་སོ་ཐར་གྱི་རྩོམ་པ། ཐུང་རྒྱབ་
 སེམས་དཔའི་རྩོམ་པ། གསར་སྤགས་གྱི་རྩོམ་པ་བཅས་གསུམ་ཀ་ལྷ་མ་དེའི་དུང་
 རས་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་ལྷ་མ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཙ་བའི་ལྷ་མ་ཡིན་པ། ༢. རང་ཉིད་
 ཀྱིས་ལྷ་མ་དེ་ལ་ཆོས་མང་པོ་ཞུ་ཚུང་ན་ལྷ་མ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཙ་བའི་ལྷ་མ་ཡིན་པ་
 ཉི་བྱ།

(411) ཚ་མི་མངས་ཚུས་གྲགས་པ། ཚ་མི་ལོ་ལྔ་པ་སངས་ཚུས་གྲགས་པ། ལོ་ལྔ་པ་འདི་གྲར་ཐང་ལྷ་མ་ཁང་གི་རྣམ་ཐར་ནང་གསལ་བས་ཁོང་དང་དུས་ཐོག་ལལ་ཆེར་མཆུངས་པ་མཛོལ། འབྲུངས་ཡུལ་མདོ་ཁམས་མི་ཉག་གི་ཡུལ་རྩ་མི། ལོ་ལྔ་མཁས་པར་མཐུན་ཅིང་། མདོ་སྐགས་གཉིས་ཀར་མཁས་པས་རྒྱ་གར་རྩོམ་གནད་བྱེད་ཐོན་པའི་མཁན་པོ་ཡང་མཛད་ཅུང་། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཆ་དེ་ཕན་མ་མཐོང་ལགས།

(412) དབལ་ཆེན་ཆ་ལོ། (ཆ་ལོ་ལྔ་པ་གཞིན་རྒྱ་དཔལ་) གྲར་ཐང་ལྷ་མ་ཁང་དང་དུས་མཉམ་པ་ཁོང་གི་རྣམ་ཐར་ལས་བཤད། འབྲུངས་ཡུལ་ཁམས་ལྷན་མ་ནས་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་རྒྱུས་པ། རྩོམ་པ་རྒྱ་རྒྱ་ཐས་མཛད་པའི་《གསེན་རྩོམ་གསེན་གྱི་ཆོས་འབྱུང་》དང་《ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་ཉླན་》ལེ་ཆན[5]པའི་གྲངས་23བ2—2བར་གསལ།

(413) མལ་ཡེན་པ། གྲར་ཐང་ལྷ་མ་ཁང་གི་རྩ་བའི་ལྷ་མ་བླག་གི་གསལ་ཐོག་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཅམ་ལས་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཆ་དེ་ཕན་མ་མཐོང་།

(414) གེགས་བསལ། ཚ་རྒྱུང་མོམ་ནས་གནས་ཆད་དེས་ཅན་ཞིག་ཏུ་སླེབས་པ་ན། ཚ་གེགས་དང་། རྒྱུང་གེགས་མང་པོ་འབྱུང་བྱིད་པས་དེ་ལ་ཇི་ཉར་བྱས་ནས་གེགས་སྒྲིན་མེལ་ཐབས་བྱེད་དཀོས་མེན་རང་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཆད་ལ་གཞིར་བཟུང་དཀོས་པ།

(415) ཀྱུན་རྩོམ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སྐམས། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སྐམས་ལ་རྩོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩོམས་མ་བྱིན་པ།

(416) བོག་རྩོན། གསང་སྐགས་ཀྱི་ལམ་བཟོམ་ནས་གནས་ཆད་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱུ་འགྲར་པོ་ཡིན་ན་དེ་ལ་རྒྱར་དུ་ཡར་རྒྱས་འབྱུང་ཐབས་ཀྱི་ཉམས་རྒྱུང་རྩོམ་བྱས་པ།

(417) དུགས་པོ་མོམ་པ། (དུགས་མོམ་ཚུལ་བྱིམས་སྤྱིང་པོ་) རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་མེ་ཁྲིལ་ལྷུ་ལོ་2226 - རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་ལྷང་ལྷུ་ལོ་

༡༧༤༧བར། དགྲུང་ཁོང་གསུམ་བཞུགས། མཉམ་མེད་དྲགས་པོ་ལྷ་མེད་གཅེན་པོ་རྒྱ་བ་གཤེར་རིའི་སྤྱོད་ཆེ་བ་ཡིན། ཁོ་རྒྱུས་རྒྱུང་བཟང་ཞིབ་པ་«དེབ་མེར་སྟོན་པོ་»ལེ་ཆན[༩]པའི་གྲངས་༩༧ན་༩ - ༩༨ན་༥བར་དང་«ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་»ལེ་ཆན[༡༠]པའི་གྲངས་༩༩ན་༤བར་གསལ།

(༥༧༤) རྟོན་དམ་བྱང་རྒྱལ་མེམས། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་བྱང་རྒྱལ་གྱི་མེམས་དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བས་རྒྱས་ཐེབས་པ།

(༥༧༥) བྱལ་ཐོབ་པེ་རྩ་ཅ་ན། འདི་པོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྱིའི་ཕྱོད་བཅན་དང་དྲུས་མཉམ་པའི་ལེ་ཆན་པེ་རྩ་ཅ་ན་མིན་ཅིང་། དེ་དང་མཆན་འདྲ་བའི་བཀའ་བརྒྱད་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཞིག་ཡིན། དེའི་ལོ་རྒྱུས་ད་པན་མ་མཛོང་།

(༥༧༦) ས་རྒྱུ་པ་ཆེན་པོ། ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྟོང་པོ་གོང་གི་མཆན་ཉགས་ཡང་༩༩༤བར་གསལ།

(༥༧༧) བསྐྱེད་རིམ། རྒྱུང་བྱ་གཞི་དྲུས་ཀྱི་སྟེ་འཆེ་བར་དོ་གསུམ་པོ་རྒྱུང་བྱེད་སྟེ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཁྱེར་བཙོན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོན་གསུམ་ཐ་མལ་གྱི་རྒྱང་ཞིན་ལས་སྟོན་པའི་གསང་སྟགས་ཀྱི་ལམ་ཞིག་ ཞིབ་ཆ་གསང་སྟགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་སྟེ་གསལ།

(༥༧༨) རྟོན་གསུམ་རིམ། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཐྱིན་པའམ། རྒྱུང་བ་ཐོན་པའི་གང་ཟག་གིས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་གནས་རྣམས་ལ་གནད་དུ་བརྟུན་ནས་བཙོན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུང་དུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱེད་པའི་གསང་སྟགས་ཀྱི་ལམ་ཞིག་ ཞིབ་ཆ་གསང་སྟགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་སྟེ་གསལ།

(༥༧༩) རེས་རྟོན། དེས་པོ་དང་དེས་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་ཀྱི་གདགས་གཞི་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་གིས་བཏགས་ཅམ་མ་གཏོགས། རང་གི་རོས་ནས་རྒྱུགས་སྤྱབ་དུ་སྤྱབ་པ་ནམ་ཡང་མེད་པ་ནི། རོ་པོ་མཐར་སྤྱག་ཡིན་ཅིང་དེ་ལས་གཞན་དུ་རོ་པོ་མཐར་སྤྱག་པ་མེད་པ་དེ་གཏན་

ཁེལ་བ་དང་འཕྱར་བ་མེད་པའི་བདེན་དོན་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྟེ་ཡོད།

(༤༠༠) ལྷ་ས་རྒྱལ་གཉིས། ལྷ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་ར་མོ་ཆེ་རྒྱལ་གཉིས།

(༤༠༡) ཆལ། ཆལ་ཡང་དགོན། རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཤིང་ལྷག་སྤྱི་ལོ་༡༡༧༥ལོར་གྱུར་ཐང་ལྷ་མ་ཞང་གིས་ཐོག་མར་བཏབ་པའི་དགོན་པ་ཞིག་དེར་སང་ཐོད་རང་སྤྱོད་རྒྱུར་སྣ་ས་སྤོང་ཁྱིམ་གྱི་ཁོངས་གཏོགས་ཆལ་གྱུར་ཐང་དོན་གཙོ་ཁང་གནས་ལུ།

(༤༠༢) ལྷ་ཆེན་དཔལ་འབར། ལྷ་ས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱ་བརྒྱན་ཆེན་པོ།

(༤༠༣) གཏུའ་དང་རྒྱལ་ཁྱིམ་ས། དབང་ལོག་ཏུ་མ་འདུས་པ་ལ་དམག་དང་ས་ནས་ཁྱིམ་ས་ལོག་ཏུ་བསྟུས་པ།

(༤༠༤) ལྷ་འབྲམ་ཆེན་མོ། མཆོད་རྟེན་ཆེན་མོ།

(༤༠༥) ལྷ་བ་ཐོབ་སྤྱིང་ཆེན་རས་པ། འདི་མོང་གི་མཆོན་རྟགས་ཡང་༥༩༤པར་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན།

(༤༠༦) འགྲོ་མགོན་གཙང་པ་རྒྱ་རས། གཙང་པ་རྒྱ་རས་པ་ཡི་ཤེས་རྟོ་རྗེ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ལྷགས་སྤྱི་ལོ་༡༡༤༧ - རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ལྷགས་སྤྱི་ལོ་༡༩༡༧པར། དགྲུང་ལོ་ང་གཅིག་བཞུགས། འབྲུངས་ལུལ་ལྷུང་རྟོད་ཁྲུལ། ཡབ་རྒྱ་བྱར་སོ་ཆབ་པེ་དང་། ལུམ་མར་བཟའ་དར་སྤྱིད་ཀྱི་ལས་བདུན་གྱི་ནང་ནས་རྒྱུང་ཤོས་ཡིན། དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་པ་ལ་ལུམ་གསེགས། དགྲུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་ནས་ནི་ཤུ་ཙམ་གཉིས་བར་དུ་གསང་ཐགས་གསར་རྟོད་གི་ཆོས་མང་པོ་གསན། དེ་ནས་ལྷ་བ་ཆེན་སྤྱིང་རས་པ་དང་མཇལ་ནས། ཆོས་མང་པོ་གསན། ལོ་ལྷ་རིང་བཞུགས་ནས་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་ཆོང་བར་སོབ། དགྲུང་ལོ་སོ་གསུམ་པ་ལ་རབ་བྱུང་དང་བརྟེན་རྫོགས་རྟུལ་ཅིག་ཏུ་མཛད། དེ་ནས་མི་རིང་བར་འབྲུག་ཏུ་དགོན་པ་བཏབ། དེ་ནས་བཟུང་འབྲུག་

པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་པོད་ས་ཁུལ་ཡོངས་ལ་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་སྐྱུར་ཏེ། མི་མེད་
འབྱུག་པ། འབྱུག་མེད་སྐྱུང་པོ། སྐྱུང་མེད་སྐྱུང་ཐོབ་ཐེན་པའི་གཏམ་ཀྱན་གྱིས་
སྐྱུང་བ་བྱུང་། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ། «དེ་བ་ཐེན་ཐོན་པོ་»ལེ་ཆཅན[ན]པའི་གྲངས་
༡༡༥བཟུང་ - ༡༡༤ན་ལའང་དང་«ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་»ལེ་
ཆཅན[ན]པའི་གྲངས་༥༤ན་༣ - ༥༢ན་ལའང་དང་། འབྱུག་པ་ཀྱན་མཐུན་
པསྐྱ་དཀར་པོས་མཛད་པའི་«ཆོས་འབྱུང་བསྟན་པའི་བསྐྱེད་ཀྱིས་པའི་ཉིན་
བྱེད་»བཅས་སྟུགས་ལ།

(༤༠༢)བྱུང་ཐོབ་ཏི་ཐུ་རས་པ། འདི་གྲང་ཐང་སྐྱ་མ་ཞང་གི་སྐྱོབ་མ་
ཡིན། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་བདག་གིས་མ་མཛོང་།

(༤༠༣)མདོ་རས་པ། འདི་ཡང་གྲང་ཐང་སྐྱ་མ་ཞང་གི་སྐྱོབ་མ་གྲགས་
ཅན་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་ལོ་རྒྱུས་མ་མཛོང་།

(༤༠༤)ཞིག་པོ་བཟུང་ཆི། འདི་གསང་སྟགས་ཉིང་མའི་སྐྱ་མ་མཆན་
སྟན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་༡༡༩༠—
རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་ལུག་སྤྱི་ལོ་༡༡༩༠བར། དགྲང་ལོང་གཅིག་བཞུགས།
ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་ཤོང་དུ་གསལ་བའི་«གསང་སྟགས་སྐྱ་འབྱུང་གི་ཆོས་འབྱུང་»
དང་«དེ་བ་ཐེན་ཐོན་པོ་»ལེ་ཆཅན[ན]པའི་གྲངས་༡༩བཟུང་ - ༡༩ན་༣བར་
གསལ།

(༤༡༠)ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཆབ། སྐྱ་མས་རང་ཉིད་ཆོས་རྒྱན་འཛིན་པའི་
བདག་པོར་བསྟོས་པ།

(༤༡༡)མཉམ་མེད་ཤུག་ཡེ་ཤེས། གྲང་ཐང་སྐྱ་མ་ཞང་གི་སྐྱོབ་མ།
རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་མེ་ལོས་སྤྱི་ལོ་༡༡༩༢ - རབ་བྱུང་བཞི་པའི་མེ་ལོས་སྤྱི་ལོ་
༡༣༠༢ལོ་བར། དགྲང་ལོ་རྒྱུག་ཅུ་རེ་གཅིག་བཞུགས། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་«དེ་བ་
དམར་»འདིར་གསལ།

(༤༡༣)ཁ་རག་གི་སྤྱ་བ་ཆེན་པོ་འདུལ་བ་འོན། ཁ་རག་པ་འདུལ་བ་

འོད། གྲུང་ཐང་སྤྲེལ་ཞང་གི་སྤྲོབ་མ། འབྲུང་ས་ཡུལ་ཁ་རག་ནས་ཡིན་པས་
མཆན་ལ་དེ་ལྟར་ཐོགས། ལྷ་རྒྱལ་«དེབ་དམར་»འདིར་གསལ་བ་ལས་ཞིབ་ཆ་
མ་མཐོང་།

(༤༡༣) ལྷ་རྒྱལ་མཁར་བ་ཉི་ལྔ་འོད། གྲུང་ཐང་སྤྲེལ་ཞང་གི་སྤྲོབ་མ།
ལྷ་རྒྱལ་མཁར་གྱི་རི་ཁྲོད་བཏབ་པས་མཆན་ལ་ལྷ་རྒྱལ་མཁར་པར་ཐོགས། ལྷ་
རྒྱལ་«དེབ་དམར་»འདིར་གསལ་བ་ལས་ཞིབ་པ་གཞན་མ་མཐོང་།

(༤༡༤) ལྷ་རི་བ་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་འོད། གྲུང་ཐང་སྤྲེལ་ཞང་གི་སྤྲོབ་
མ། ལྷ་རི་ཁ་བའི་དཀོན་པ་བཏབ་པས་མཆན་ལ་ལྷ་རི་པར་ཐོགས། ལྷ་རྒྱལ་
«དེབ་དམར་»འདིར་གསལ་བ་ལས་ཞིབ་པ་གཞན་མ་མཐོང་།

(༤༡༥) རྩ་སྤྲེལ་པ་ལྷ་སྤྲེལ་ཉི་མ་ཤེས་པ་བ། གྲུང་ཐང་སྤྲེལ་ཞང་གི་སྤྲོབ་
མ། རྩ་སྤྲེལ་གྱི་དཀོན་པ་བཏབ་པས་མཆན་ལ་རྩ་སྤྲེལ་པར་ཐོགས། ལྷ་རྒྱལ་
ཞིབ་པ་མ་མཐོང་ལགས།

(༤༡༦) དཔོན་དར་མ་གཞོན་བྱ། ཐོག་མར་གྲུང་ཐང་སྤྲེལ་ཞང་གི་ཉི་
གནས་ཡིན་ཅིང་། རྩམ་སྤྲེལ་གྱི་དཀོན་པ་རྩམ་གང་ཅིར་འཛོན་ཐང་ཆེ་བས་ལྷེ་
མི་མེར་གྱི་དཔོན་དུ་བསྐྱས་པས་དཔོན་དར་མ་གཞོན་ཅུར་ཐོགས། ལྷ་རྒྱལ་ཞིབ་
ཆ་མ་མཐོང་།

(༤༡༧) ཡ་འབྲོག་རྟག་ལྷུང་། ལྷར་ཡོན་རྒྱལ་རབས་གྱི་སྐབས་ཡར་
འབྲོག་རྟག་ལྷུང་ཁོངས་གཏོགས་སྤྱི་ཁྲོལ་གཅིག་དང་ཁྱི་དཔོན་ཡོད། ས་རྒྱུའི་
དཔོན་ཆེན་ཨང་ལེན་ནི་ཡར་འབྲོག་ཁྱི་དཔོན་རྒྱུད་ཡིན།

(༤༡༨) ལྷ་མིང་། ཆོས་སྤྲོར་ཁྱེད་ཀྱིས་ནས་རབ་ལྷུང་མ་བྱས་ཤོང་ཁྱིམ་
པའི་དུས་ཀྱི་མིང་།

(༤༡༩) ལྱུང་ཐོབ་དབུ་ལེ། (ཀམ་པ་དུས་གསུམ་མཁུན་པ་) ཤོང་གི་
མཆན་རྟགས་ཨང་(༤༡༤)པར་གསལ།

(༤༢༠) འབྲི་གྲུང་ཆོས་རྒྱ། འབྲི་གྲུང་སྤྲོབ་པ་འཇིག་རྟེན་མཐོན་པོ་

གོང་གི་མཆན་རྟགས་ཡང་(༥༩༥) པར་གསལ།

(༤༩༦) ལྷག་ལུང་ཐང་པ། ལྷག་ལུང་ཐང་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཟ་ཤིས་
དཔལ། གོང་གི་མཆན་རྟགས་ཡང་(༥༩༥) པར་གསལ།

(༤༩༧) ལས་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ཁྱིད་གཉེན། རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་རྫོགས་
ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་ཡོང་མཁན་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དང་། ཆོས་ལྟ་བུར་ཡོང་མཁན་
ཆོའི་བྱུང་ཁྱིད་པ།

(༤༩༨) སྒྲོབ་མ་སྒྲོང་བ། སྒྲོབ་མ་ལ་ཆོས་བཤད་པ། བཀའ་སྒྲོབ།
དགས་སེལ་སོགས་གནང་བ།

(༤༩༩) གཙང་པ་དུང་ཁྱུང། གཙང་པ་དུང་ཁྱུང་པ་དབང་ཚུག་བཟ་
ཤིས། ལུང་ཐང་བླ་མ་ཞང་གི་སྒྲོབ་མ། ཐོག་མར་ཤིས་ལྷ་རྒྱལ་པོའི་བླ་མར་
གདན་དྲངས་ཏེ་མི་ཉག་གི་ཡུལ་དུ་ཆོལ་པ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཐོག་མར་
སྟེལ། རྗེས་སྒྲུ་རིང་གེར་ཉན་གྱིས་ཤིས་ལྷ་(མི་ཉག) རྒྱལ་ཁབ་གཏོར་རྗེས་སོག་
ཡུལ་དུ་གདན་དྲངས་ནས་རིང་གེར་ཉན་ལ་ཆོས་གསུངས་ཏེ་སོག་ཡུལ་དུ་ཆོལ་པ་
བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཐོག་མར་སྟེལ། འདིའི་འབྲུངས་ལོ་དང་འདས་ལོ་
སོགས་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་མ་མཐོང་།

(༥༠༠) བསྐབ་བ་མ་བྱུང། བསྐབ་བེམས་ལྷང་མ་བྱུང་པར་རྩོན་བྱང་
བ།

(༥༠༡) སང་འབྲུམ། རྒྱལ་སྒྲུ་སངས་རྒྱས་འབྲུམ། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཅུང་
ཟད་«དེབ་དམར་»འདི་དང་འཛིག་རི་རག་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་བཅམས་
པའི་«ཆོལ་ལུང་ཐང་གི་དཀར་ཆག་»ནང་གསལ།

(༥༠༢) གདན་ས་འབྲུགས། གདན་ས་གསར་པ་མ་བསྐྱོས་པའི་ཁྱེན་
གྱིས་གདན་ས་བཅུད་འདོད་ཡོད་མཁན་གྱིས་འབྲུགས་པ་བསྐྱངས་པ།

(༥༠༣) རིན་པོ་ཆེ་སངས་རྒྱས་སྟིང་པ། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཅུང་ཟད་
«དེབ་དམར་»འདི་དང་གོང་དུ་གསལ་བའི་«ཆོལ་ལུང་ཐང་གི་དཀར་ཆག་»

ལས་གསལ།

(༤༩༧) ཉང་སྟོང་གི་སྤང་ལྷང་དགོན་པ། ཉང་སྟོང་རྒྱལ་ཅེ་ཁྲལ་གྱི་
བཀའ་གདམས་གྱི་དགོན་པ།

(༤༩༨) འབྲེ་ཆེན་ཙོ་ཤེས་རབ་འབར། རྟོག་ལོ་ལྷ་བསྐྱེད་ཤེས་རབ་
གྱི་སྟོབ་མའི་གཙུག་ལོ་བཞུགས་ཡིན་ཅིང་། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་གྱི་མཆོན་
ཉིད་རིག་པ་སྤྱི་དང་། རྟོག་པར་དུ་པར་སྦྱིན་ལ་མཁས་པའི་མཆོག་ཏུ་ཡུར་པ་
ཞིག་ཡིན། འདིས་མཛད་པའི་«པར་སྦྱིན་གྱི་འབྲེལ་པ་»དང་། «ཉི་ཁྲིའི་
འབྲེལ་པ་» «མདོ་སྟོད་པའི་འབྲེལ་པ་»བཅས་ཡོད་པར་དཀར་ཆག་ཁག་ཏུ་
བཤད། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱལ་པ་མ་མཛོད་ཞིང་། མདོར་བསྟུས་ཤིག་«དེབ་ཐེར་
སྟོན་པོ་»ལེ་ཆོན་[ཆ]པའི་གྲངས་༩༠༩ - བཤད་པས་གསལ།

(༤༩༩) བྱུགས་བསྐྱེད། བྱང་རྒྱལ་མེམས་བསྐྱེད་གྱི་གདམས་དག

(༤༩༩) སྟོ་སྟོང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལུགས་གྱི་སྟོ་སྟོང་སྟེ། སྤྲ་མ་
གཤེར་སྤྱིང་པ་ནས་རྩོ་པོ་རྩེ་ལ་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་འབྲས་མན་དག་བདུན་གྱི་སྟོ་ནས་
བྱང་རྒྱལ་གྱི་མེམས་ལ་སྟོ་སྟོང་བ་དང་། སྤྲ་མ་བྱམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ནས་རྩོ་
པོ་རྩེ་ལ་བརྒྱད་པའི་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྟོ་ནས་སྟོ་སྟོང་རྒྱལ་གཉིས་ཡོད།
རྩོ་ཅོང་ཁ་པས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྟེལ་ནས་ཁྲིད་པར་མཛད་པ་ཡིན།

(༤༩༩) མེ་ལུགས། གྱེ་རྩོ་རྩེའི་རྒྱུད་འབྲེལ་བཤད་བྱེད་སྤངས་འགའ་
ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་གི་མར་པ་ལོ་ལྷ་པོའི་སྟོབ་མ་ཐེས་སྟོན་ཆེན་པོའི་ལུགས།

(༤༩༩) ཆལ་ལུགས། བྱང་ཐང་སྤྲ་མ་ཞང་གི་ལུགས།

(༤༩༩) ཆེན་ཙོ་དགའ་བདེ་ཡབ་བྲས། ཆལ་པའི་དཔོན་ཆེན་དགའ་
བདེ་དཔལ་བ་དང་། དེའི་བྱ་ཆེ་བ་དཔོན་རིན་ཆེན་མེད་ཤེ་རྒྱུད་བསྟོན་ལ་མ་
རྩོ་རྩེ་བཅས་ལ་ཟེར། འདི་གསུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུད་ཐད་ཞོར་གསལ་«ཆལ་བྱང་
ཐང་གི་དཀར་ཆག་»ལས་གསལ།

(༤༩༩) «འབྲེལ་པ་མདོ་རྩེ་» སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་སྟོབ་མ་

འདུལ་བ་ལ་མཁས་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས་མཛད་
 པའི་«འདུལ་བ་མདོ་ཅ་བ» འདིའི་ནང་དོན་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་རབ་
 ནང་བཞུགས་པའི་འདུལ་བ་ལྷན་གྱི་བཞིའི་བརྗོད་དོན་ནམས་གྲོ་རིམ་དུ་
 བསྒྲིགས་ནས་གནད་ཆེད་བར་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན། འདི་ལ་ལེའུ་ཉི་ཤུ་དང་བཅ་
 པོ་དགྲུ་ཡོད། རྒྱལ་པོ་བློ་ལྷོ་སྟོང་བཅན་ལུ་ཉིག་བཅན་པོའི་དུས་སུ་རྒྱ་གར་གྱི་
 པཱྌ་ཏཱི་ན་མི་ཤ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཙག་རྩ་སྟུང་རྒྱལ་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་
 རྒྱན་ནས་པོད་རྒྱན་དུ་བསྐྱར་བ། བཏུན་འཕྱར་རྒྱར་ཐང་པར་མའི་མདོ་ཚུགས་
 ལེ་ཆན་[བ] པའི་ནང་ཡོད། འདི་ལ་སྟོབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་པཱྌ་
 ཏཱི་ལ་རྒྱ་དེ་བ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ལྷན་པ་རྒྱལ་བློ་ལྷོ་སྟོང་གནས་ཀྱིས་རྒྱ་
 གར་རྒྱན་ནས་པོད་རྒྱན་དུ་བསྐྱར་བ། བཏུན་འཕྱར་རྒྱར་ཐང་པར་མའི་མདོ་
 ཚུགས་ལེ་ཆན་[འུ][ཡུ]གཉིས་སུ་ཆ་ཆེད་ཡོད། དེ་མིན་བཏུན་འཕྱར་མདོ་
 ཚུགས་ལེ་ཆན་[རུ][ལུ][ཤུ][སུ]བཅས་ལ་པོད་བཞི་ཡོད་ཅིང་། དུས་རབས་
 བཅུ་གསུམ་པའི་དཀྱིལ་དུ་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བསེས་མཆོ་སྡེ་བས་མཛད་
 པའི་«འདུལ་བ་མདོ་ཅ་བའི་མཆན་འགྲེལ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་»ཞེས་པ་ཏ་ཅང་
 ལེགས་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་བོད་ཡོངས་སུ་བྱུང་ཆེ་ཞིང་། དེ་སྟོན་ལྷ་སར་གྱི་པར་
 ཡང་ཡོད།

(༤༩༧) «རྟོན་འཕྱག» «བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོན་པ་ལ་འཕྱག་
 པ། འདི་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷས་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན། གོ་
 བས་མཁུག་བར་ཆོགས་བཅད་ཡོན་ལ་གོ་བདེ་ཞིང་སྟོ་ལ་འཛིན་བདེ་བ་ཡོད་པ་
 དང་། བྱང་དོན་ནི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྟོན་གི་མན་རག་གཙོ་
 བོར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན། འདི་ལ་ལེའུ་བཅུ་ཡོད་ཅིང་། ཐོག་མར་རྒྱལ་པོ་བློ་ལྷོ་
 སྟོང་བཅན་གྱི་དུས་སུ་ལོ་རྒྱུ་བ་སྟུང་རྒྱ་དེ་བ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་རྒྱ་བ་དཔལ་
 བཅོགས་ཀྱིས་པོད་རྒྱན་དུ་བསྐྱར་བ་ལས། རྒྱ་སྐྱར་འཕྱར་བཅས་ཐང་ས་གཉིས་
 བྱས་པ། བཏུན་འཕྱར་རྒྱར་ཐང་དཔར་མའི་མདོ་ཚུགས་ལེ་ཆན་[མ] པའི་ནང་

ཡོད་ཅིང་། དེའི་འབྲེལ་པ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་པ་རྒྱེ་ཏེ་མང་པོས་མཛད་པའི་ནང་ནས་
ཁག་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་ཁྱེད་གསལ་བསྟན་འཕྱར་སྤར་ཐང་པར་མའི་མདོ་རྩོགས་ལེ་ཆོན་
[ག]པའི་ནང་ཡོད་ལ། བོད་དུ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་
པོས་འབྲེལ་པ་རྒྱས་བསྟུས་སྒྲ་ཆོགས་མཛད་ཡོད་པས་འདིར་འབྲི་བར་མ་ལངས།
«རྒྱུད་འབྲུག་»ནི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོས་ཆ་ཆར་སྒོ་འཛིན་ཆོག་རྒྱན་དུ་རག་
རྒྱུར་གནད་མཁན་མང་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན།

(༤༣༤) འབྲེལ་སྒྲིག་ལྷན་དང་ལྷག་ལེན། འབྲེལ་བའི་གཞུང་ཙམ་
དང་འབྲེལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷན་དང་བཤད་ཁྱིད། དེའི་ལག་ལེན་(རྩམ་པ་འཛོག་
ཆོག་བསྟུན་པ་འབྲེལ་བ། གཞི་གསུམ། ཡོ་ལྷན་བྱིན་སྐབས། སྤར་རྒྱུང་རྒྱུར་
བཅས་བྱིན་ལེན་ལུ་བ་ལྷག་བསྟུང་བ་ཚོགས་)།

(༤༣༥) ལྷན་མ་ཤི་གྲངས་པའི་ཆོས་རྒྱུད། ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་
ཆོས་རྒྱུད་ཞིག་

(༤༣༦) ཆོག་པའི་ཆོས་རྒྱུད། མར་པ་ལོ་ལྷ་བའི་སྒྲོབ་མ་རྒྱུ་ཆོས་རྒྱུ་རྩ་
རྩེ་ལ་གསང་སྟགས་ཀྱི་རྒྱུད་མི་འདྲ་བ་བདུན་གྱི་ཆོས་རྒྱུད་མན་རག་དང་བཅས་
པ་ཆ་ཆར་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་གཞུས་མར་པ་ལོ་ལྷ་བ་རང་ལ་གསན་པ་བྱུག་ལྟེ།
༡. གྲི་རྩི་རྩེ་ལྟ་དགུ། ༢. བདག་མེད་ལྟ་མོ་བཅས་ལ། ༣. རྩི་རྩེ་གདན་བཞི་ལྟ་
མང་། ༤. ཡེ་ཤེས་དབང་རྒྱུག་ལ། ༥. མ་རྩ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལ། ༦. ལྱུར་རིགས་
བསྟུས་བཅས་དང་། ༧. ཁམས་པ་ཤེས་རབ་རྩི་རྩེ་ལ་གསན་པ་འཆམ་དཔལ་
གསང་ལྟན་བཅས་བདུན་ལ་ཟེར།

(༤༣༧) བརྟག་གཏིས་མེ་ལྷགས། གོང་དུ་མཆན་རྟགས་ཡང་
༤༣༣པར་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན།

(༤༣༨) བཀའ་འབྲུག། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རང་རང་སོ་སོས་མཛད་པའི་
གསུང་ཆོས་གང་ཡོད་རྩོགས་བརྒྱུགས་བྱས་པ་ལ་གསུང་འབྲུག་དང་། བཀའ་
འབྲུག་ཟེར་སྟེ་ལོ་ལྟ་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་ཆོས་ལྷགས་མི་སྟེ་མིན་པའི་ཆོས་ཡིག་

ཚུགས་བཞིགས་ལ་བརྒྱུད་ཆོས་ཟེར་བ་ལས། བཀའ་འབུམ་དང་གསུང་འབུམ་ཟེར་སྒྲུབ་མེད།

(༤༣) ཡེར་པ་དགའ་ལྡན་གྱི་རི་ཁྲོད། འདི་ཆལ་པ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་དཀོན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། རྒྱལ་ཅེ་མེ་མིན་རབ་བརྒྱན་ཀྱན་བཟང་འཕགས་པས་རྒྱལ་ཅེ་དཔལ་ཆོས་དཀོན་པའི་ཉི་འདབ་ཕྱ་བཟང་པའི་རི་ཁྲོད་དེ་མིན།

(༤༤) རྩོམ་ལྷ། རི་ཁྲོད་ཏུ་རྩོམ་རྒྱུ་མཛད་པ་པོས་བཞེས་པའི་དབུ་ལྷ་ལྷ། ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་སྒྲུ་མ་ཆོད་རྩོམ་ལྷའི་དབྱིབས་མི་འདྲ་བས། ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་སྒྲུ་མ་ཆོད་དཀོན་པའི་ནང་སྒྲུ་འདྲ་མཇལ་སྐབས་ལྷ་ལྷ་བས་མི་འདྲ་བའི་ཐོག་ནས་ཆོས་ལུགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་གསལ་པོ་ཡོད།

(༤༥) དཔོན་ཆེན་པོ་རྩོན་ལམ། ཏུང་ཆེན་རྩོན་ལམ་དོ་རྩེ། ཆལ་པའི་དཔོན་ཆེན་དགའ་བདེ་དཔལ་བའི་ཏུ་རྒྱུང་བ་ཡིན། འདིའི་ལྷ་རྩུས་ཅུང་ཟད་ཤོད་གསལ་«ཆལ་གྲུང་ཐང་གི་དཀར་ཆག»ནང་གསལ།

(༤༦) འདག་འཆར་ལོ་གསུམ། རྩོ་ལ་འདག་རྒྱར་བྱས་ཉི་མི་དང་ཐུག་ཐང་མ་བྱས་པར་རྩོམ་རྒྱུ་ལ་བཅད་པའི་དོན།

(༤༧) དད་པའི་དགོ་འདུན། རང་ཉིད་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་ནས་དགོ་སྤྲོད་གི་རྩོམ་པ་ཞུས་སྐབས། དཔང་པོ་ཁྱུ་ལྷ་དང་རྩོམ་པ་ཁྱུ་ལྷ་ཏུ་རབ་ལ་དགོ་སྤྲོད་བཅུ་ཆོགས་དང་། མ་མཐའ་དགོ་སྤྲོད་ལྷ་ཆོགས་དཀོས། དེ་ལ་དད་པའི་དགོ་འདུན་ཟེར་ཞིང་། རྩོམ་པ་འཛོགས་པའི་ཆོག་གསུང་མཁན་མཁན་པོ་དང་ལས་ཀྱི་སྤྲོད་དཔོན་ཡིན་ཏུ་རྩོམ་པ་ཐོབ་ལྷ་དགོ་འདུན་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན།

(༤༨) གཞི་ར། ཤད་ས་གནས་ལྷ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་དཀོན་པ་ཁག་གི་དབུ་ཆའི་སྤོན་བད་ཉིང་དང་རྒྱ་ཕིབས་ཀྱི་ཉིང་ཏུ་གཞི་རའི་ཉོག་ཡོད། འདི་ལ་སངས་རྒྱུ་རིགས་ལྷ་མཆོན་པའི་མཆོན་ཉགས་ལྷ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱས་པར་བྱེད་ན་དེ་ལ་གཞུགས་གཞི་ར་ལྷ། ཤད་གདན་གྱི་ཉིང་ཏུ་སངས་རྒྱུ་རྩམ་རྒྱང་མཆོན་པའི་འཁོར་ལོ། དེའི་ཉིང་ཏུ་སངས་རྒྱུ་རོན་ཡོད་གྲུབ་པ་མཆོན་པའི་

དྲིལ་བུ། དེའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱུ་ཤོད་དཔག་མེད་མཆོན་པའི་པར་འདབས་
བརྒྱད། དེའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱུ་མི་བརྒྱད་པ་མཆོན་པའི་བུམ་པ། དེའི་ཕྱིར་
དུ་སངས་རྒྱུ་རིན་འབྲུང་མཆོན་པའི་ནོར་བུའི་རྟོག་བཅས་ཡོད། བསྟུས་པ་ལ་
དྲིལ་བུ་དང་འཁོར་ལོ་མི་དགོས་པར་བྱས་ཏེ། པད་གདན་གྱི་ཕྱིར་དུ་སངས་
རྒྱུ་རྣམ་ལྔ་མཆོན་པའི་བུམ་པ། དེའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱུ་ཤོད་དཔག་མེད་
མཆོན་པའི་པར་འདབ་བརྒྱད། དེའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱུ་མི་བརྒྱད་པ་མཆོན་
པའི་ནོར་བུའི་རྟོག་བཅས་གསུམ་པོ་དེས་རྒྱལ་བ་རིགས་གསུམ་མཆོན་ཞིང་། དེ་
ལ་བུམ་གཞུགས་གཞིར་བློར།

(༤༣༩) ཏི་མི་འབབས་ལ། རི་ཁྲོད་དུ་བཤད་ནས་ཤོར་དུ་མི་འབབ་
པའི་མཆོམས་བཅད་དམ་པོ།

(༤༤༠) ཆོང་འབྲས་འབྱར་མོ། དེ་ཆོན་དུས་རབས་བརྒྱ་པའི་དཀྲིལ་དུ་
དབྱུས་གཙང་གི་མཁས་པ་མི་བརྒྱ་མདོ་སྟོན་དུ་ཐེབས་ནས་སྤྱི་ཆོན་དགོངས་པ་
རབ་གསལ་གྱི་སྒྲོབ་མ་གྲུམ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་རྒྱུད་དུ་དཔེ་སྟོན་ལྷུས་རྗེས་ལོ་
ཤས་ནས་ཤོད་དུ་ཐེབས། དེའི་ནང་ནས་ལོ་སྟོན་རྩི་རྗེ་དབང་རྒྱལ་གི་འབྲུངས་
ཡུལ་གཙང་འགྱར་མོ་རབ་ཁ་ནས་ཡིན་པས་ཁོང་གིས་མཆོད་སྟོགས་གཞན་
རྣམས་ལ། བྱིད་རྣམས་གནས་སྐབས་ཤོད་དབྱུས་གཙང་ཁུལ་དུ་ལོག་མ་ཐེབས་
པར་མདོ་ཁམས་འདིར་བཞུགས། ངས་ཆོན་ལ་དབྱུས་གཙང་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོང་
པ་དང་མཉམ་དུ་སོང་ནས་ཆོས་དར་རྒྱས་པ་འདུག་ན་ལོག་མི་ཡོང་བར་དབྱུས་
གཙང་དུ་བཤད་གྱིས། དེ་ཅ་ན་བྱིད་རྣམས་ཡར་ཐེབས་ན་འབྱས། གལ་ཏེ་
དབྱུས་གཙང་དུ་ཆོས་དར་བ་བྱེད་མ་རྒྱས་ན་ང་ཡང་ཆོང་པ་དང་མཉམ་པོར་
མདོ་སྟོན་དུ་ལོག་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་གསུངས་ནས་ཆོང་པ་དང་མཉམ་དུ་ཤོད་ལ་ཐེབས།
ཁོང་རྣམས་སྤུམ་འབྲང་དུ་སྤྱེབས་མཆོམས་ཆོང་པ་རྣམས་དེ་གར་ཆོང་བྱས་ཏེ་
མདོ་སྟོན་དུ་ལོག་ཅིས་ཡོད་སྐབས། ལོ་སྟོན་གྱིས་བྱིད་རྣམས་འདི་ནས་མ་ཆོག་
པར་གཙང་ལ་སོང་ནས་འགྱར་མོ་རབ་ཁར་སྤྱེབས་ཆོང་བའི་ས་ལོ་ནད་གཅུག་ན་

ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ང་དབུས་ན་འདུག་ཅེས་ལན་སྒྲུབ་ཞེས་མངགས་ཏེ་
གཙང་དུ་བཏང་། ཆོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁོང་གིས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་པས་
ཆོང་ལེགས་པོ་ལྷུང་། དེ་ནས་བཟུང་གཙང་གི་འགྲུར་མོ་རབ་ཁར་ཆོང་འདུས་
ཆགས་པའི་མིང་དུ་ཆོང་འདུས་འགྲུར་མོ་ཟེར། (དེར་སང་ཐོད་རང་སྤྱོད་
སྤངས་མྱེ་མོ་ཆོང་ཁོངས་མར་རྒྱང་རྒྱས་ལུ་ཡོད་) དེ་ཆོན་ཐོད་ཀྱི་གསེར་དབུལ་གྱི་
ཐིང་ཆོད་ཐང་གཞི་ཡང་ཆོང་འདུས་འགྲུར་མོའི་སྐྱམ་རའི་རིན་ཐང་གི་ཆོད་
གཞིར་བཟུང་ནས་ཆོས་བྲིམས་དང་། སྤྱིད་གཞུང་གི་བྲིམས་ཡིག་ནང་བརྒྱས་པ་
འཇལ་གྱི་བྲིམས་ཡིག་སྐར་བཤད་སྐབས། ཆོང་འདུས་འགྲུར་མོའི་གསེར་
དབུལ་དང་འབྲུ་རིགས་ཀྱི་རིན་ཐང་གཞིར་བཟུང་བར་བཤད། ཞིབ་པར་ལྷ་
རབས་ཐོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆོས་མཛད་པའི་«འདུལ་བའི་འབྲེལ་པ་»ཁག་དང་།
«གཙང་པ་རྒྱལ་པོའི་བྲིམས་ཡིག» ཟླ་སྤྱིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་
«བྲིམས་ཡིག་ཞལ་ལྗེ་བཅུ་གསུམ་»ནང་དུ་གསལ་ཞིང་། མོང་གསལ་ཆོང་
འདུས་འགྲུར་མོའི་ལོ་རྒྱུས་ནི་«ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་»ལེ་ཚན
[༩]པའི་གྲངས་4བཟུང་། - (༤ན་3བར་གསལ་བ་ནས་གནད་བཟུས་བྱས།

(༤42)ཇམ་བྱུག་ཅིག་གི་བྱུག་པ། ཇམ་པ་ལ་ག་རུས་ཀྱི་རྟོར་བཏབ་
པའི་བྱུག་པ།

(༤43)བྱུག་རྒྱལ། ཇམ་བྱུག་རྒྱུན་དུ་གཏོང་བའི་མ་དབུལ་འབྱུགས་པ།

(༤43)མ་ཁིའི་རྒྱུན། རྒྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གཟུངས་ལྷགས་མ་ཁི་རྒྱུན་
མི་ཆད་པར་འདོན་པའི་མ་རྒྱུན་རྒྱུན་རྒྱུར་བ།

(༤44)བྲམས་སྤྱིན་རྒྱུང་གི་ཁ་གནོན། སར་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་བཅོན་སྐམ་
པོས་རྩ་ས་གཙུག་ལག་ཁང་མ་བཞེངས་མོང་། མངའ་རིས་མང་ལུལ་དུ་བཞེངས་
པའི་བྲམས་སྤྱིན་དགེ་རྒྱས་རྩ་ཁང་། དེ་ནི་འབྲུང་བ་རྒྱུང་གི་ཁ་གནོན་གྱི་ཆེད་དུ་
བཞེངས་པ་ཡིན་ཟེར།

(༤44)མ་ཁིའི་རྒྱུན། མ་ཁི་འདོན་པའི་མ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བྱེད་སྒྲུབ་

ཡོད་པའི་བྱུང་པ།

(༤༥༤) «རྒྱལ་འབྲིང་རྣམ་གསུམ་» «ཡུམ་རྒྱལ་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་»དེ་སྟོན་རྒྱལ་པོ་ཁྱིའི་སྒྲིབ་ཀྱི་བཅན་གྱི་དུས་སུ་མ་རྩེ་བ་རྒྱང་ས་ཁམས་པ་གོ་ཆ། བེ་ར་ཅན་ལ། རྩེ་ཁྱི་འབྲུག་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ས་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི་«ཡུམ་རྒྱལ་པོ»བཀའ་འབྲུར་སྤྱར་ཐང་པར་མའི་ནང་པོད་[༧]—[ན]བར་པོད་བཅུ་གཉིས་དང་། «ཡུམ་འབྲིང་པོ»ལ་ནང་གསེས་རྒྱལ་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ཡོད་པའི་འབྲིང་པོའི་རྒྱལ་པོ་«ཉི་ཁྱི»འབྲུར་བྱང་མ་འཁོད་པ། བཀའ་འབྲུར་སྤྱར་ཐང་པར་མའི་ནང་པོད་[༧][ཁ][ག]གསུམ་ཡོད། འབྲིང་པོའི་འབྲིང་པོ་«ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ»ལ་རྩེ་བ་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེ་སོགས་གྲིས་བསྒྱུར་བ། བཀའ་འབྲུར་སྤྱར་ཐང་པར་མའི་པོད་[༧][ཁ][ག]གསུམ་ཡོད། འབྲིང་པོའི་བསྟུས་པ་«ཤེས་རབ་ཁྱི་པ»ལ་རྩེ་བ་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེ་སོགས་གྲིས་བསྒྱུར་བ། བཀའ་འབྲུར་སྤྱར་ཐང་པར་མའི་ནང་པོད་གཅིག་ཡོད། ཡུམ་བསྟུས་པ་«བརྒྱད་སྟོང་པ»འབྲུར་མི་འདྲ་བ་དང་རྒྱས་དག་ཐེངས་མང་པོ་སྤང་བ། བཀའ་འབྲུར་སྤྱར་ཐང་པར་མའི་ནང་པོད་གཅིག་ཡོད། གོང་གསལ་ཡུམ་རྒྱལ་པོ་ལ་པོད་བཅུ་གཉིས། འབྲིང་པོ་ལ་པོད་བཅུན། བསྟུས་པ་ལ་པོད་གཅིག་བཅས་པོད་ཉི་ཤུ་ཐམས་པ་ཡོངས་རྒྱ་གསུམ་གྱི་ཁྱི་མིང་ལ་«ཡུམ་རྒྱལ་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་»ཟེར། ཞིབ་པར་བཀའ་འབྲུར་སྤྱར་ཐང་པོ་དཀར་ཆག་དུ་གཟིགས།

(༤༥༥) རྒྱལ་འབྲིང་སེམས་སྟེན། རྒྱལ་འབྲིང་བཞི་སྟོར་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཆོད་མེད་བཞི་ལྔན།

(༤༥༦) «ཡི་གེ་བརྒྱ་པ»། ཡིག་འབྲུ་བརྒྱ་ཡོད་པའི་གཟུངས་སྟགས། འདི་ལ་རྟོན་སེམས་ཡིག་བརྒྱ་དང་། གཤམ་ཆེ་གཤམ་གྱི་ཡིག་བརྒྱ་སོགས་ཡོད།

(༤༥༧) མ་ཁི་འི་བྱུན། (མ་ཁི་འི་བྱུན) གོང་གི་མཆན་རྟགས་ཡང་༤༥༥པར་གསལ།

(༤༤༠) ཐུན་མི་ཆེ། སྒོ་གི་མཆན་རྟགས་ཡང་༤༥༥པར་གསལ་བ་དེ་
ཡིན།

(༤༤༡) ཀ་ཤིའི་མཆོད་རྟེན། མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོའི་ས་འཛིན་གྱི་འོག་
གམ། ཡང་ན་ཁྱིའི་ཚུགས་བཞེས་འགྲིམ་འབྲུལ་གྱི་སྒོ་གཏོད་ཡོད་པ།

(༤༤༢) དཀར་ཕིག་ རྟེན་དུ་ཚོགས་ཡོད་པའི་འགྲོ་ལམ་རིང་པོ།

(༤༤༣) ཆ་ཆ། (ས་ཆ) ས་གཙང་མ་ལ་པར་བཏབ་པའི་མཆོད་རྟེན་
དང་ཉ་སྟུ།

(༤༤༤) ཐུགས་ལ་བཏགས། བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞེས་པའི་ཞེས།

(༤༤༥) བལ་ཡུལ། དེར་སངས་ཀྱི་ཕྱི་པ་ལའི་རྒྱལ་ཁབ།

(༤༤༦) འབགས་བ་ཤིང་ཀྱན། བལ་ཡུལ་དུ་བཞེས་པའི་མཆོད་རྟེན་
ནང་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རིང་བསྐལ་བཞུགས་པ་ཞིག་ འདིའི་འོ་རྒྱུས་ད་མན་མ་
མཐོང་།

(༤༤༧) སྤྱ་རང་རྒྱལ་པོ། མངའ་རིས་སུ་ཕྱིར་གྱི་ས་ཆར་དབང་བསྐྱར་
བྱས་པའི་རྒྱལ་པོ།

(༤༤༨) ནང་གི་ལྷ་མཆོད། གཙུ་བར་ཆོས་ལྷ་ཡུལ་གྱི་ལྷ་མའམ་མཆོད་
གནས།

(༤༤༩) བྱ་གེ་རྒྱལ་པོ། མངའ་རིས་བྱ་གེ་ས་ཆར་དབང་བསྐྱར་བྱས་
པའི་རྒྱལ་པོ། སྐབས་འདིར་རྒྱལ་པོ་འདིའི་མིང་དངོས་སུ་མ་འཁོད་ཅིང་། བྱ་
གེ་མཁན་ཆེན་པོ་དབང་ཐུགས་པས་བརྩམས་པའི་«མངའ་རིས་ཆོས་འབྱུང་»
ནང་དུ་འདི་སྒོར་མི་གསལ་བས་རྗེས་སུ་ཞིབ་འདུག་ཕྱིད་དགོས།

(༤༥༠) རྩུང་ཕུ་ཞིང་(中收省)གི་མི་དངོན། བྱང་རྩུང་ཞིང་གི་མི་
དངོན་ཏེ་ཞིང་ཆེན་གཅིག་གི་ས་ཁུལ་ལ་དབང་བསྐྱར་ཕྱིད་མཁན་དངོན་རིགས་
ཤིག་ཡིན་ནམ་བཟག།

(༤༥༡) རྩུང་ཕུ་ཞིང་གི་མི་དངོན། (枢密院官人)ས་སྒོའི་དོ་དམ་

དཔོན་ཆེན་ཡིན་ནམ་བཟག

(༤༧༩) གཡུ་མི་ཐའི་མི་དཔོན། (གཡུ་མི་ཐའི་མི་དཔོན་ཏེ་御史台
官人) ཞིབ་དཔྱད་མི་དཔོན་ཟེར་བ་ཡིན་ནམ་བཟག

(༤༨༩) བན་རྩེ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཡུ་པའི་རིགས་ལ་བརྩེ་
ཟེར།

(༤༩༤) ཁལ་དམག་ལས་གསུམ། ཁལ་དང་། དམག་ཁལ། ལུ་ལག་
གསུམ་གྱི་བསྟུས་མིང་།

(༤༩༥) དཀོན་མཆོག་གསུམ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་རྒྱབས་སུ་
འགྲོ་བའི་ཡུལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རྩེ། ༡. ཆོས་གསུང་བ་པོ་སངས་རྒྱས། ༢.
དེས་གསུངས་པའི་ཆོས། ༣. ཆོས་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དགེ་འདུན་བཅས་
གསུམ་ནི་ཏ་ཅང་དཀོན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ལྷག་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་
མཆོག་ཏུ་ལྷུང་བ་ཡིན་པས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཟེར།

(༥༠༤) བཟླས་པ་ཡིན་ནམ་ཡང་། དེ་སྟོན་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཀའ་
པུངས་ཡོད་ཀྱང་ཞེས་པའི་དོན།

(༥༠༥) ཤེམ་པ་ཆོངས་པ། བཅན་ཤེད་བྱས་པ།

(༥༠༦) མི་རྩེ་ཤེས་པའི་མི་དཔོན། མི་རྩེ་རྣམས་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་དབང་
ཆ་ཡོད་པའི་མི་དཔོན།

(༥༠༧) མི་རྒྱས་ལག་གི་སྒྲེབས་ན། ཡུ་པ་མ་ཡིན་པའི་མིས་ལག་པ་
འགྲུལ་ནས་ཡུ་པ་ལ་ཉེས་བརྒྱུང་བཅུང་བ་བྱུང་ན།

(༥༠༨) རྩོགས་རྩོགས་སུ་བསྐྱེད་པའི་མི་དཔོན། ས་གནས་སོ་སོར་བསྐྱ་
བཞག་བྱས་པའི་མི་དཔོན།

(༥༠༩) བརྩེ་ཆན་པ། ཡུ་པ་ཆོའི་འགོ་བྱེད་དཔོན་རིགས།

(༥༡༠) རེད་ཅན་ཁྱིའི་ཤོག་ རེད་ཀྱི་ཅར་འབྲིད་ཤོག

(༥༡༡) ཀྱི་དཔེན་ལོ་ཉི་ཤུ་ཆ་གསུམ་པ། ཀྱི་ལོན་ལོ་ཉི་ཤུ་ཆ་གསུམ་པ་

ནི། ཡོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གོང་མ་ཡོལ་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་ལོ་ལྔ་མ་ཡོན་བྱང་ལ་ལོ་
གསུམ་ཡོད་པ་སོང་ནས་བྱིས་མིང་བརྒྱུར་བྱས་པ་ལ་ཀྱི་ཡོན་ཟེར་ལ། དེར་ལོ་
བྱུག་ལས་མེད་པས་གང་ཡོན་བརྟག་

བྱུང་བཞོལ་དཀར་ཆག

ཀ

ཀམྱའི་མཆོད་ཉེན།	(442)	དཀོན་མཆོག་གསུམ་	(443)
ཀ་ནི་ག།	(169)	བཀའ་འབྱུར་	(319)
ཀ་མ་མི་བ།	(372)	བཀའ་གདམས་པ།	(348)
ཀམ་པ་མྱི།	(388)	བཀའ་གདམས་གཞུང་པ།	(358)
ཀར་ཕྱེ།	(404)	བཀའ་མདོ་རྒྱད་	(363)
ཀིང་ཅང་བྱར་	(251)	བཀའ་བརྒྱ་བདེན་པོ་	(163)
ཀིམ་ཤིང་ཤོང་རྩོ།	(278)	བཀའ་བསྟུ་བཞག་ཉིས་པ།	(167)
ཀྱ་ཤལ་ཀྱ་བག་རྒྱལ་པོ་	(308)	བཀའ་བསྟུ་བཞག་སུམ་པ།	(169)
ཀྱ་ཕྱུ་ལའི་བརྒྱལ་ཁྱེགས་	(406)	བཀའ་བབས་བཞི།	(368)
ཀྱན་ཕྱན་གཅིང་པ་ར་ས་རྒྱུང་བ།	(416)	བཀའ་འབྲམ་	(437)
ཀྱན་རྩེ་བ་ཕྱང་རྒྱུ་བ་ཀྱི་མེམས་	(429)	བཀའ་འབྲུངས་	(424)
ཀྱན་དགའ་པོ་	(164)	བཀྱ་ཤིས་རྩོ་མང་	(383)
ཀྱལ་ལ།	(335)	རྩོག་ཡུང་	(401)
ཀྱུ་བ་མྱི།	(157)	རྩྭ་རྩགས་མི་གཅིག་པ་སུམ་བརྒྱ་	
ཀྱིང་ཤེན་མོ་ཉེ་ཕུ་རྩ་གསུམ་པ།	(443)	རྩྭ་རྩུ་	(392)
ལྷ་རྒྱུ་བ།	(171)	རྩམ་རྩམ་	(359)
ལྷ་རྒྱུ་	(283)	རྩལ་ཕྱན་ལེ་ཤེས་ལེང་གེ།	(415)
ལྷ་དུ་ག་ཆེ།	(411)	རྩམ་ཁམར་དལ་ཁོག་	(372)
དཀའ་བ་བརྒྱུག་ཉིས་	(369)	རྩེ་འབྲམ་ཆེན་པོ་	(431)
དཀའ་བ་ལོ་རྒྱུག་རྒྱུད་	(157)	རྩེན་ཁང་	(293)
དཀར་མིག་	(442)	རྩེ་མིང་	(433)
དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོ་	(328)	རྩུབས་འབྱོ་མེམས་རྩེས་	(441)

ལྷན་ཞུགས་.....	(426)	མཁའ་མཆོག་དུ་.....	(372)
ལྷན་དུ་འཇོག་པའི་མཁའ་པའ་མཆོག་གི་ཡུལ་.....	(398)	མཁའ་པའ་མཆོག་གི་ཡུལ་གསུམ་.....	(366)
ལྷན་དུ་འཇོག་པའི་.....	(398)	འཁོར་འཁྱེད་.....	(159)
ལྷན་དུ་འཇོག་པའི་.....	(411)	འཁྱེད་ལྷན་.....	(359)
ལྷན་དུ་འཇོག་པའི་.....	(426)		
ལྷན་དུ་འཇོག་པའི་འཁྱེད་ལྷན་གི་དམག་.....			
དམག་.....	(408)	གཞུང་.....	(409)
དམག་.....	(149)	གཞི་མཆོག་ལྷན་.....	(303)
དམག་ལྷན་ལྷན་གི་དམག་.....	(153)	གཞི་མཆོག་.....	(438)
དམག་ལྷན་ལྷན་གི་དམག་.....	(152)	གཞི་མཆོག་.....	(409)
དམག་ལྷན་ལྷན་གི་དམག་.....	(150)	གཞི་མཆོག་.....	(312)
དམག་ལྷན་ལྷན་གི་དམག་.....	(150)	ལྷན་ལྷན་.....	(442)
དམག་ལྷན་ལྷན་གི་དམག་.....	(150)	ལྷན་ལྷན་.....	(411)
དམག་ལྷན་ལྷན་གི་དམག་.....	(430)	ལྷན་.....	(335)
		ལྷན་ལྷན་གི་ལྷན་ལྷན་.....	(374)
ལྷན་ལྷན་.....	(168)	ལྷན་ལྷན་.....	(429)
ལྷན་ལྷན་.....	(281)	ལྷན་ལྷན་.....	(305)
ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་.....		ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་.....	(270)
དམག་.....	(432)	ལྷན་ལྷན་.....	(400)
དམག་.....	(292)	ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་.....	(402)
དམག་.....	(157)	ལྷན་ལྷན་.....	(270)
དམག་.....	(353)	ལྷན་ལྷན་.....	(427)
དམག་.....	(317)	ལྷན་ལྷན་.....	(357)
དམག་.....	(443)	ལྷན་ལྷན་.....	(437)
དམག་.....	(420)	ལྷན་ལྷན་.....	(189)
དམག་.....	(391)	ལྷན་ལྷན་.....	(197)
དམག་.....	(367)	ལྷན་ལྷན་.....	(431)
དམག་.....	(359)	ལྷན་ལྷན་.....	(416)
ལྷན་ལྷན་.....	(344)	ལྷན་ལྷན་.....	(356)

[illegible]

ཏ	ཨ
ཏག་གི་དབང་ལྷན་གྲུས་པ (371)	ཨ་པ་ཆོས་ཀྱི་མིང་གི (363)
ཏམ་མོད (408)	ཨ་པོ་དཔོ (412)
ཏེད་ཅན་ཁྱིམ་པོ་ག (443)	ཨག་ལོ་ལྷོ་བ (375)
ཏེས་རྩྭ (430)	ཨང་གུ་ལི་གྲུང (337)
ཏུལ་མུ (409)	ཨེན་ན་ཏེ་ལི་མུ (291)
ཏུལ་མུ་ལྷོང (392)	ཨེང་མང་གི་རྒྱལ་བརྒྱད (252)
མང་ལ་དབང་པོ་ལྷ་ཨེན་པ་ལི་ཞི་ཤུ (399)	ཨེན་ཞི་ལྷོང (215)
མང་ལ་དབང་གུ་ལྷན་པོ་ལྷོ (336)	ཨྲ་བར (378)
མཁེན་པ (166)	ཨྲ་ཁོ་མལ་ལྷན་མིང་ན (151)
མཁེན་པ་ར་ལྷོང (157)	ཨྲ་མཁར (396)
ཁག་པ་ལི་ཆོས་ལྷོང (437)	ཨྲ་མི་དཔེན་གྱི་མི་དཔོན (442)
ཁག་ལྷོ་ལྷན་མེས་རབ (317)	ཨྲ་མིག་ཆོས་འཁོར་ཆེན་མོ (357)
ཁད་ལ་ལོ་རྩེད་ཀྱི་ཐག་པར (407)	ཨྲ་མོ་ལོ་ལོ་ལོ་དཔེན་གྲུང (279)
ཁག་ས་གསུམ་ཨྲིང (407)	ཨྲ་མུ་ལྷོག་མ་དཔོན་པ (348)
ཁར་ཁོང་དུ་ཁྱོད་པ (205)	ཨེན་པོ་དག་ལ་བདེ་ཡེམ་ལྷས (435)
ཨ	ཨེས་ཀྱི་རྒྱལ་ཆོབ (432)
ཨ་ཨྲིང་མོ་གསུམ (308)	ཨེས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་ལྷ་མ (372)
ཨ་ཏེ་ལོ་མོ་བཞི (307)	ཨེས་ཁྱིམས (357)
ཨ་དཔེན་མོ་བརྒྱལ་གསུམ་པ (301)	ཨེས་འཁོར་ལྷོང (406)
ཨུ་མའི་ལྷོ (291)	ཨེས་ལགས (183)
ཨ་ལྷན་མོ་ཁོ་གཉིས (309)	ཨེས་རྒྱལ་ལྷོ་དཔོན་མེད (166)
ཨ་ལྷོང་མོ་གཉིས (308)	ཨེས་ཁྱེ་ལྷན་ལྷོ་བཞི་བ (405)
ཨུ་ཁེས་པ་ལི་རྒྱལ་རབས (206)	ཨེས་ཁྱེ་མེད་མེ་རྩེད་ལྷོང་ཁོ་ལྷོ (396)
ཨུ་ལ་རྒྱལ་པོ་ལྷན་ལྷོ་ལྷོ (210)	ཨེས་ཁྱེ་ལྷོ་བ (156)
གཙུང་རྒྱལོ (418)	ཨེས་ལྷོ་ལྷོ་བཞི་གས (252)
གཙུང་ལགས་པ་ལེ་མེས (418)	ཨེས་ལྷན་ལྷོ་ལྷོ་བཞི་རྩེད་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

པ་དང་ཐུལ་བའི་ཉིང་འཇིག་ ... (381)	གཉན་པོ་དྲུག་ ... (156)
ཆེན་མོ་བཤུངས་ཐུང་ ... (365)	གཉན་དང་ཐུལ་ཁྱིམ་ས་ ... (431)
ཆེན་མོ་ཐུང་ ... (406)	གཉན་པ་ཞིག་པོ་ ... (365)
མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དཀོས་ཐུབ་ ... (369)	མཉམ་པར་བཞག་ ... (159)
འཆིམས་ནམ་མཁའ་ཡག་ས་ ... (357)	མཉམ་མེད་དྲུག་པོ་ལྟ་རྒྱུ་ ... (379)
ཀ	
ཀ་མིག་ཆེན་ ... (365)	མཉམ་མེད་དྲུག་པོ་ལྟ་རྒྱུ་ ... (385)
ཀྱི་མིག་ཁྱིམ་ ... (306)	མཉམ་མེད་ཐུང་པོ་ལྟ་རྒྱུ་ ... (432)
ཀྱི་མིག་ཐུལ་པོ་ ... (295)	གཉིས་མེད་ཆེན་མོ་ཐུལ་ ... (372)
ཀྱི་ཐུན་ ... (287)	གཉིས་ཐུང་གནས་ཤེས་རབ་ ... (425)
ཀྱི་ཐུན་པོ་ལྟ་རྒྱུ་ ... (156)	གཉིས་ཐུན་པོ་ལྟ་རྒྱུ་ ... (425)
ཀྱི་ཐུན་པོ་ལྟ་རྒྱུ་ ... (349)	«ཉིང་འཇིག་པོ་པ་དང་དཀར་» ... (381)
ཀྱི་ཐུན་པོ་ལྟ་རྒྱུ་པོ་ལྟ་རྒྱུ་ ... (369)	ཉི་མ་དཀར་པོ་ལྟ་རྒྱུ་དཀར་པོ་ ... (399)
ཀྱི་ཐུན་པོ་ལྟ་རྒྱུ་ ... (315)	ཉི་མ་ཐུང་པོ་ལྟ་རྒྱུ་ ... (398)
འཇམ་དཔལ་མཆོད་ ... (428)	
འཇམ་དཔལ་པོ་ལྟ་རྒྱུ་ཐུལ་ ... (428)	
མཆོན་ ... (338)	
འཇམ་པོ་ ... (409)	
འཇམ་པོ་ ... (280)	
ཀྱི་ཐུན་པོ་ལྟ་རྒྱུ་པོ་ ... (385)	
ཀྱི་ཐུན་པོ་ལྟ་རྒྱུ་པོ་ ... (330)	
འཇིག་ཉིན་ཐུང་ ... (377)	
འཇིག་ཐུང་ ... (425)	
ག	
གཉི་མི་པུ་ ... (375)	གཉི་མིམ་ ... (295)
གཉི་མི་པུ་ལྟ་རྒྱུ་པོ་ ... (435)	གཉི་མི་པུ་ལྟ་རྒྱུ་ ... (306)
གཉི་མི་པུ་ལྟ་རྒྱུ་ ... (401)	གཉི་མི་པུ་ལྟ་རྒྱུ་ ... (308)
གཉི་མི་པུ་ལྟ་རྒྱུ་ ... (390)	གཉི་མི་པུ་ལྟ་རྒྱུ་ ... (335)
	གཉི་མི་པུ་ལྟ་རྒྱུ་པོ་ ... (311)
	གཉི་མི་པུ་ལྟ་རྒྱུ་པོ་ ... (410)
	«ཉིང་འཇིག་ཐུལ་པོ་» ... (381)
	གཉི་མི་པུ་ལྟ་རྒྱུ་པོ་ ... (369)
	ཉི་མ་ཐུལ་ ... (336)
	ཐུང་ཐུང་ལྟ་རྒྱུ་པོ་ ... (442)
	གཉི་མི་པུ་ལྟ་རྒྱུ་པོ་ ... (353)
	གཉི་མི་པུ་ལྟ་རྒྱུ་ ... (310)

དུས་འཁོར་བ	(338)
དུས་འཁོར་དབང་མེ	(403)
དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཆོས་སྐུ་ཆེ་བ	(312)
དོན་དམ་ནམ་པར་ཤེས་པ	(162)
དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ས	(430)
དོལ་གྱི་འཆུར་སྒྲོན་དབང་ཤི	(374)
ཤར་སྒྲོང་ལེར་སྒྲུབ་གནས་ས	(152)
ཤར་སྒྲོང་སྒྲུབ་པའི་དུགས་གྱི་གནས་ས	(159)
ཤོད་རྟགས་ཉམས་རྟགས་ས	(387)
གདན་ས་འབྲུག་ས	(434)
གདན་ས་མོག	(383)
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྒྱལ་ལ་ལ་རྒྱུད་	(336)
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བཟང་པོ་དཔལ་	(336)
བདུད་བདུལ་	(158)
བདེ་མཆོག་	(425)
བདེ་གསེགས་	(412)
བདེ་གསེགས་རྟོན་པོ་ཆེ	(417)
བདེན་པ་མཐོན་དུ་རྟགས་	(382)
བདེན་པ་མཐོང་བ	(233)
བདེན་པ་བཟུར་	(282)
བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ	(160)
«མདོ་ཤེ་རྒྱན་གྱི་ཁྱི་ག»	(155)
མདོ་ཤེའི་ཤེ་རྒྱན་	(164)
མདོ་མཐོང་གྱི་རྒྱལ་བརྒྱན་	(323)
མདོ་མཐོང་	(312)
མདོ་རལ་པ	(432)

འདག་འཆར་མོག་སྐུམ	(438)
འཛིན་མེའི་དབང་ཐང་རྟོན་བ་འགའ་རེ་རྒྱུད་	(285)
འདུལ་སྐྱོར་གྱི་ལྷུང་དང་ལྷག་ལེན་	(437)
འདུལ་བ	(165)
འདུལ་བ་སྒྲོད་དར་	(345)
འདུལ་བའི་སྐྱོར་གསལ་ན	(399)
«འདུལ་བ་མཛད་ཆ»	(435)
འདུལ་བའི་བཟང་པོ་བརྒྱན་	(346)
མཐོན་སྒྲོང་ཐང་	(409)

ན

ན་རྟོལ་འཛིན་གདམས་པའག	(426)
ནག་པོ་རྒྱུད་པ་	(368)
ནག་པོ་རྒྱུད་པ་རྒྱུད་བ	(425)
ནང་གི་མཐོང་མཆོད་	(442)
གནམ་མཆོད་པ་	(411)
གནམ་ཆེད་ལྡེང་	(365)
གནས་ཁ་གཉེས་	(384)
གནས་ཉེར་བཞི	(394)
གནས་བརྟན་བརྒྱ་རྒྱུག	(354)
གནས་པ་བཟང་པོ་	(381)
ན་ལུ་བ	(415)
སྒྲུང་མེས་པ་འཛིན་	(383)
སྒྲུང་གྱིད་ཐམས་ཅད་	(393)
སྒྲུང་ཐང་	(354)
སྒྱེ་གྲོང་	(421)

པ

པ་ལ་བདུན་	(194)
-----------	-------

པའི་ན་	(270)
པོ་རྟ་བ་ཡིན་ཆེན་གསལ་	(353)
པའི་ཉ་མྱེ་ཉི་	(314)
པའི་ཆེན་པོ་ལྷ་མི་	(346)
དཔག་ཐོག་པ་ཡིན་རྟོང་	(324)
དཔལ་ཀུམ་	(387)
དཔལ་ཆེན་ཀུམ་	(429)
དཔལ་ཆེན་འོད་པོ་	(331)
དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་	(203)
དཔལ་ལྷན་ཚོ་བདག་ཉིད་དུ་	(354)
དཔོན་ཆེན་ཀྱན་དགའ་བཟང་པོ་	(339)
དཔོན་ཆེན་པོ་སྐྱོན་ལམ་	(438)
དཔོན་དར་མ་གཞོན་ནུ་	(433)
དཔྱིད་ལྷ་ཐ་རྒྱུད་	(155)
ལྷ་རང་རྒྱལ་པོ་	(442)
ལྷན་ལྷུ་ལོ་བདུན་	(307)
ལྷན་ལྷ་རྒྱལ་ཁྱིམ་ལ་འབར་	(353)
ལྷན་ལྷ་ཡིན་པོ་ཆེ་	(417)
ལྷོ་མོད་ཆེ་བ་ལྷ་	(428)
ལྷོ་ར་ཐར་རྒྱལ་པོ་ཉི་ཤུ་ལྷོད་	(284)
ལྷོད་འདུག་	(436)
ལྷོད་པོ་ལ་རྒྱལ་བ་ལྷགས་	(396)
ལྷོན་ཆེན་མོ་འི་མདོ་	(428)
ལྷོ་ལ་ལྷ་	(382)
ལྷོ་ལ་པ་བཅད་	(365)
ལྷོ་ལ་ལྷ་	(378)

པ

པ་རྒྱུད་	(368)
----------------	-------

པ་རྒྱུད་སྐོར་གསུམ་	(425)
པག་ལྷ་ཁྱི་སྐོར་	(419)
པག་དུ་ཉ་ར་བུས་	(278)
པག་མོ་ལྷ་	(412)
པར་ལྷན་	(154)
པུ་རྒྱུད་བ་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཆན་	(352)
མ་ཐང་གི་ཉ་མོན་གཞོར་	(404)
མ་ཐང་ཆེན་པོར་ཤར་ནོ་	(310)
ལྷག་མེ་སྐོར་	(408)
ལྷོ་ལ་ཐུང་མེ་རྒྱུད་	(400)
ལྷོ་ར་སྐོར་བ་	(389)
ལྷོ་གསལ་ཆེན་མོ་	(344)
ལྷགས་ལྷོད་	(182)
ལྷགས་ལྷོགས་ལྷ་བསྐྱོས་པའི་མི་	
དཔོན་	(443)
འཕགས་རྒྱལ་	(157)
འཕགས་པ་ཉི་བར་འཁོར་	(165)
འཕགས་པ་འོད་ལྷོད་ལ་ཆེན་པོ་	(166)
འཕགས་པ་ཤིང་ལྷན་	(442)

བ

བ་ར་ན་མེ་	(159)
བ་ཡི་མོ་ལྷ་བ་	(375)
བ་རྒྱེ་	(443)
བ་རྒྱེ་རྒྱན་པ་	(443)
བན་ཆེན་པོས་མན་འཆོགས་བརྟོན་	(281)
བལ་ལྷལ་	(442)
བོར་ལྷ་པ་	(188)
བུ་ཆེན་	(379)

འཕྲོན་ཁ་ཆེ	(367)	ལྷ་མ་མིན་ཆེན་ཡུགས་ཀྱི་ལྷུས	(285)
འཕྲོན་ལྷོན	(429)	ལྷ་མ་མངལ་རྒྱལ་དཔལ	(340)
འདྲ་ལྷོ་རྒྱལ་རབས་དང་པལ་ཆེན་		ལྷ་རྒྱུད	(435)
མཐུན་པ	(285)	ལྷ་ན་སྐྱེ་མགར་ལྷོ་འཕྲོལ	(277)
འཕྲོན་ལྷོན་པོ་.....	(160)	ལྷ་ན་སྐྱེ་རྒྱལ་བཅན	(267)
འཕྲོལ་ལྷ་ས་བརྒྱན	(346)	ལྷ་ན་སྐྱེ་ལྷུས	(240)
འཕྲོལ་བ	(413)	ལྷ་ན་སྐྱེ་ལེ་བཞིན་ཁུ	(276)
འཕྲོལ་ས	(302)	ལྷ་ས་བརྒྱལ་ས	(404)
འཕྲོལ་ས་ལྷོ་མཐུན་པོ་མེད་པེས	(210)	དབང་བརྒྱུར	(391)
འཕྲོལ་ས་ལྷོ་ལྷོན་པོ	(323)	དབྱུང་གཙང་གི་ཁྱིམ་སྐྱེ་ཞིབ་ཆ	(344)
འཕྲོལ་ས་ལྷོ་མཐུན་པོ་ལྷོན་པོ་ལྷོན	(152)	དབྱུང་ཅིང་ལོ་གཞིས	(306)
འཕྲོལ་ས་ལྷོ་མཐུན་པོ་རྒྱལ་ལྷོན	(158)	དབྱུང་གཞིན	(180)
འཕྲོལ་ས་རྒྱལ་མཐུན	(421)	འབྲས་ཀྱི་དང་རྒྱལ་པའི་དུས	(192)
འཕྲོལ་ས་ལེ་མས་དཔལ་འཕྲོལ་		འབྲུ་རྒྱུད་ཆོས་རྒྱུ	(417)
རྒྱལ་མཐུན	(413)	འབྲུ་རྒྱུད་པ	(413)
འབྲས་ཆོས	(410)	འབྲུ་རྒྱུད་ཆོས་རྒྱུ	(433)
འབྲས་པའི་ལྷོན་པའི་དུས	(235)	འབྲུ་རྒྱུ	(409)
འབྲས་ལྷོན་རྒྱུད་གི་ཁ་གཞིན	(440)	འབྲུ་ཆེན་སྐྱེ་མེས་རབ་འབར	(435)
འབྲུ་རྒྱུ་པའི་ཆོག་སྐྱེ་པ	(348)	འབྲུ་ཆེན་རྒྱལ་པའི་འབྲུད་གནས	(350)
འབྲུ་ལྷོ་པའི་ཁ་མས་རྒྱ	(418)	འབྲུ་མེ་ལྷོ་ལྷོ་པེས	(371)
འབྲུ་གཞི་མཐུན་ཆོས	(407)	ལྷ་འབྲུད་གི་ལྷོ་འབྲུག	(384)
འབྲུ་ལྷོ་པེས	(277)		
ལྷ་ཆེན་ལྷོན་ལྷོ	(424)		
ལྷ་མ་ལྷོན་དག་འཕྲལ་མཐུན	(337)	མ་ག་རྒྱུད	(271)
ལྷ་མ་ལྷོན་དག་འཕྲལ་ལྷོན	(337)	མ་རྒྱུད	(368)
ལྷ་མ་ལྷོན་དག་འཕྲལ་ལེགས་པའི་		མ་ཆིའི་རྒྱུན	(440)
འབྲུད་གནས	(337)	མ་ཆིའི་ལྷོན	(440)
ལྷ་མ་ལྷོན་པའི་འདྲ་ལྷོན	(340)	མ་ཆིའི་ལྷོན (མ་ཆིའི་ལྷོན)	(441)
ལྷ་མ་ལྷོན་པའི་འདྲ་ལྷོན	(421)	མ་རྒྱུད	(363)

མ

མར་པའི་རྩ་ཆེན་གྱི་སྒྲིག་སྒྲུབ་.....	(369)
མལ་ལྷོ་བས་དང་སྤྱི་རིམ་.....	(409)
མལ་ཡེར་པ་.....	(429)
མས་དཔོན་གྱི་སྤྱི་མོ་.....	(152)
མི་སྤྱོད་ལག་གི་སྤྱི་བས་ན་.....	(443)
མི་མཆིད་ཀྱི་བདག་པོ་.....	(159)
མི་ཉག་གི་ཡུལ་.....	(302)
མི་ཉག་གི་ཡུལ་ཁམས་.....	(278)
མི་ཉག་གི་ཉ་ལ་བན་.....	(280)
མི་ཕྱེ་ཤེས་པའི་མི་དཔོན་.....	(443)
མུརྟུང་.....	(281)
མེ་ལུགས་.....	(435)
མོ་འུ་འགལ་གྱི་བྱ་.....	(206)
མང་གོ་ལ་གན་.....	(305)
དམན་པའི་གདུལ་བྱ་.....	(160)
མཁོ་རྩ་བ་.....	(375)
མན་ཆེན་གྱི་ལ་པོ་གཤེད་ཀྱི་རྒྱ་.....	(301)
མན་ཆེན་གྱི་མེ་ལྷོ་.....	(279)
མན་ཆེན་གྱི་པུན་.....	(294)
མོན་འཇུག་གི་ལྷགས་བཞུད་.....	(398)

མ

མན་པོ་བདུན་.....	(192)
མན་པོ་གྱི་རྒྱ་མོ་.....	(208)
མོང་དཔར་གི་ལས་ཀྱི་བྱ་.....	(266)
མོང་དཔར་གྱི་པོ་.....	(424)
གཙང་པ་དུང་ཁུར་.....	(434)
གཙང་རྩ་གི་མེས་ཉོན་ཆོན་པོ་.....	(374)
བཙུན་མོ་འཁོར་ལ་གཤེད་པ་.....	(252)

བཙན་ཐམས་ཅད་དོང་ལྷག་.....	(392)
མ་བའི་སྤྱི་མ་.....	(428)
མ་མི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གས་པ་.....	(429)
མ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་.....	(400)
མ་ལོ་.....	(338)
མ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱེད་.....	(378)
མོད་མན་གྱི་དུས་.....	(155)
བཙུགས་(གཙུགས་)དང་མན་པོ་.....	(283)

མ

མ་ཆ་.....	(442)
མོད་མོད་.....	(236)
མངས་སྤྱོད་བསྟུང་.....	(328)
མལ་.....	(431)
མལ་གྱུང་ཐང་.....	(366)
མལ་པ་མི་རྒྱ་.....	(408)
མལ་ལུགས་.....	(435)
མུང་དཔར་.....	(276)
མོ་རྩ་ལ་མ་རྒྱལ་ལྷ་.....	(379)
མོགས་ཆེན་པ་.....	(348)
མོགས་གཉིས་.....	(153)
མོགས་པ་རྒྱུང་.....	(426)
མོང་འདུས་འཁུར་མོ་.....	(439)
མཚན་ཉིད་.....	(399)
མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲ་ས་.....	(356)
མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ འཁོར་མོ་.....	(161)

ཀ

ཀ་མ་ཐུག་ཅིག་གི་ཐུག་པ་.....	(440)
ཐུག་ཐུག་.....	(284)
མཐུན་པ་མཐུན་པ་ཐུག་པ་.....	(162)
ཐུག་པ་ཐུག་.....	(376)
ཐུག་པ་ཐུག་.....	(430)
ཐུག་པ་.....	(377)

ཁ

ཁ་ཐུག་ཐུག་.....	(270)
-----------------	-------

ག

ག་ཐུག་ཐུག་.....	(363)
.....	(427)
ག་ཐུག་ཐུག་.....	(363)
ག་ཐུག་ཐུག་.....	(384)
ཐུག་ཐུག་.....	(432)
ག་ཐུག་ཐུག་.....	(365)
ག་ཐུག་ཐུག་.....	(374)

ག

ག་ཐུག་ཐུག་.....	(349)
ག་ཐུག་ཐུག་.....	(375)
ག་ཐུག་ཐུག་.....	(331)
ག་ཐུག་ཐུག་.....	(341)
ག་ཐུག་ཐུག་.....	(411)
ག་ཐུག་ཐུག་.....	(383)

བྱུང་ཅི་ཐུག་.....	(267)
བྱུང་ཅི་ཐུག་.....	(359)
བྱུང་ཅི་ཐུག་.....	(284)
བྱུང་ཅི་ཐུག་.....	(206)
བྱུང་ཅི་ཐུག་.....	(176)
བྱུང་ཅི་ཐུག་.....	(392)
བྱུང་ཅི་ཐུག་.....	(443)

བ

བྱུང་ཅི་ཐུག་.....	(277)
བྱུང་ཅི་ཐུག་.....	(277)
བྱུང་ཅི་ཐུག་.....	(283)

བ

བྱུང་ཅི་ཐུག་.....	(433)
བྱུང་ཅི་ཐུག་.....	(162)
བྱུང་ཅི་ཐུག་.....	(197)
«བྱུང་ཅི་ཐུག་».....	(441)
བྱུང་ཅི་ཐུག་.....	(400)
བྱུང་ཅི་ཐུག་.....	(402)
བྱུང་ཅི་ཐུག་.....	(276)
བྱུང་ཅི་ཐུག་.....	(308)
བྱུང་ཅི་ཐུག་.....	(438)
བྱུང་ཅི་ཐུག་.....	(184)
བྱུང་ཅི་ཐུག་.....	(443)
བྱུང་ཅི་ཐུག་.....	(407)

བ

བྱུང་ཅི་ཐུག་.....	(308)
-------------------	-------

རྩམ་དཀོན་པ་	(351)
རི་མ་ལ་ཡ་	(161)
རི་མི་འབབས་པ་	(439)
རི་རི་བ་	(372)
རིགས་ལུ་མཁའ་འགྲོ་	(404)
རིགས་པ་	(363)
རིན་ཆེན་སྒྲིབ་	(343)
རིན་ཆེན་དཔལ་	(309)
རྒྱལ་མི་གཅིག་པའི་རྒྱལ་རབས་	

ཆོན་པ་ལུ་	(287)
རྩ་གཅིག་	(378)
རྩོང་པ་ཕྱག་སྐྱོང་པ་	(359)
རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆན་	(421)
རིན་པོ་ཆེ་བཅུ་གཉིས་པ་	(417)
རིན་པོ་ཆེ་ལངས་རྒྱལ་སྒྲིབ་པོ་	(434)
རྩ་མཁའ་པ་མཆོད་མཉེས་ཀྱི་མ་ཤེས་རབ་	(433)

ལ

ལ་ལྷོ་ལྷ་གངས་	(378)
ལ་བ་བ་	(368)
«ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོའི་	
འགྲེལ་པ་»	(345)
«ལས་ཀྱི་མེ་མོང་»	(365)
ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་དཔོན་ཁྱིད་གཉེར་	(434)
ལས་ཁ་ཆར་	(424)
ལེང་འརྱ་	(389)
ལུང་	(362)
ལུང་དང་མཛོན་པའི་དུས་	(192)
ལུས་ཀྱི་ཚ་མདུད་ཤོལ་	(399)

ལུས་མ་སྤངས་པར་མཁར་སྤྱོད་དུ་	
གཤེགས་པ་	(380)
ལུས་མེད་མཁའ་འགྲོའི་ཆོས་སྒྲིབ་	
དགུ་	(380)
ལུ་རྒྱུད་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་	(314)
ལུ་རྒྱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་	(313)
ལུང་མ་རྒྱ་	(382)
ལུང་ལེས་པ་ལ་རྒྱལ་ས་འཕྱོས་	(284)

ཤ

ཤུག་ལོད་	(185)
ཤར་ན་མ་བྱ་གཉིས་	(291)
ཤར་རྒྱལ་པོ་ཆོག་མི་ལྷུང་	(401)
ཤར་རྒྱལ་ས་ལས་ཀྱི་གཤེན་	
རྒྱའི་གནས་	(401)
ཤར་གཙོང་ཁ་	(323)
ཤེན་ཀྱན་	(396)
ཤེང་རྩ་	(312)
ཤེན་ཀྱན་	(284)
ཤུན་རྒྱུང་	(280)
ཤེས་པ་བཅོངས་པ་	(443)
ཤེན་རྒྱེད་གནས་	(424)
ཤུད་ཤུ་	(366)
ཤུད་རྒྱུད་	(345)

ས

ས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་	(430)
ས་སྤྱོད་སྤྱོད་	(198)
ས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་	
མཆན་	(331)

ས་སྐྱེའི་དཔོན་ལ་ཐུང་བ་ལྟ་བུ་	
བཟང་པོ་	(341)
ས་སྐྱེའི་གདུང་རབས་	(324)
ས་གས་ཉི་བ་	(158)
ས་བཅུ་མོན་པའི་ཐུང་བ་	(381)
ས་ཆེན་ལྷན་དགའ་མྱེད་པོ་	(328)
སི་ཉི་པ་ལ་གཤིང་རྒྱུད་གི་གན་	
རྒྱལ་པོ་	(307)
ས་འཁྱུ་འབྲུག་པ་	(418)
ས་ར་ཏ་	(187)
སི་ཆོན་	(251)
སི་ནོའི་ཤན་	(304)
སྤ་ལའི་ཆལ་	(162)
སང་འདུམ་	(434)
སངས་རྒྱལ་རས་ཆེན་	(425)
ལུའི་གཡང་དེ་	(255)
ལུམ་ཅུ་ཙ་གལུམ་	(149)
སེ་ཆེན་	(207)
སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་	(299)
སེ་ན་ལཱེ་	(196)
སེམས་བསྐྱེད་ཏུ་བརྟུག་	(389)
སྤག་རྒྱ་	(401)
སྤན་ཅིང་དབེན་	(344)
སྤན་སྤེམ་མེ་	(344)
ལུའི་སྤན་ཀོང་ཆོ་	(262)
སྤོང་དཔོན་ལེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་	(336)
སྤོང་དཔོན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆན་	(336)
སྤོང་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་ནམས་	
ཅུ་མོ་	(329)

སྤོང་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་གནས་པ་	
རྒྱལ་མཆན་	(419)
སྤོང་མ་རྒྱུད་པ་	(434)
གསང་ཐགས་རྟེན་མ་	(360)
གསང་འདུས་ལེ་ཤེས་ཞབས་	(424)
གསང་ལུ་ཤེའུ་ཐོག་	(359)
གསེར་ཤེ་	()
གསེར་ཡིག་པ་	(271)
གསོན་གསེད་	(425)
གསོར་ནམ་	(383)
གསོལ་རྩ་བ་	(417)
བསྐྱབ་པ་མ་ཐུབ་	(434)
བསྐྱབ་པ་མི་གཙང་བ་	(252)

ད

དའི་ཤན་ལུ་ལུག་རྒྱལ་པོ་	(306)
དར་རྩུ་	(293)
དར་མཐོ་	(286)
དན་ཀའོ་རྩུང་	(223)
དན་གྱི་རྒྱལ་རབས་ནི་ཏུ་ཙ་བཞི་པ་	
དན་ཉིན་ཉི་རྒྱལ་པོ་	(236)
དན་གྱི་བརྒྱད་པ་སྤེའུ་མོང་ལུ་	(229)
དན་དང་གཡུད་དང་ཅེའུ་	(277)
དན་མེན་ཉི་	(232)
དན་གསེའུ་ཆས་	(284)
དེའུ་ཅིང་གི་བརྒྱད་པ་ལ་ཏུང་ཅིང་དང་	
གའི་ཅིང་ཆོན་པ་གཉིས་སྤྱུ་བྱུང་	(243)
དུ་མ་དུ་སྤིང་དང་སེའི་དའི་	
ལྷན་དབང་	(271)
དུ་ལ་དུའི་	(417)

རྒྱུ་འཕྲུལ་.....	(295)	ལྷ་བཙུན་པ་བྱང་ཆུབ་འོད་	(315)
རྒྱུ་འཕྲུལ་	(281)	ལྷ་རི་བ་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་འོད་	(433)
རྒྱུ་མ་རྒྱུ་པའི་མའི་སའི་ལྷ་ཁང་	(233)	ལྷ་ས་རྒྱལ་གཉིས་	(431)
རྒྱུ་ཁིང་ལོ་གཉིས་	(307)	ལྷ་སར་གཤེར་ཐོག་ལུས་	(323)
རྒྱུ་མའི་ཆེད་ནའི་ར་བྱ་ཁིང་ཆང་	(410)	ལྷ་གཅིག་ཆུས་པའི་ཡེ་ཤེས་	(398)
རྒྱུ་འཕྲུལ་	(284)	ཨ	
རྒྱུ་	(267)	ཨ་བ་རྒྱ་གྲི་པ་	(372)
རྒྱུ་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་ལ་ཉའི་དཔེན་	(301)	ཨ་ལྷ་པར་པ་ཉ་ལྷ་ཡིན་དུ་	(307)
རྒྱུ་རྒྱལ་བྱ་ཞོ་དན་	(304)	ཨང་མང་ཞེས་པ་རྒྱོན་པོ་གཅིག་གིས་	
ལྷ་འཕྲུལ་	(284)	ང་ལོ་གཟུང་	(227)
ལྷ་ཀྱི་	(252)	ཨན་རྒྱུང་གནས་རྒྱུང་	(312)
ལྷ་མ་པུ་ལ་	(196)	ཨར་བྱང་ཡེ་ཤེས་	(365)
ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་	(342)	ཨུ་དེ་བ་	(174)
ལྷ་ཁང་ཐུང་	(343)	ཨལ་པ་ཉན་ཁན་	(294)
ལྷ་ཆེན་པོ་གཙོ་འཁོར་དགུ་	(392)	ཨར་ཀ་ལྷན་གྱི་ཆོས་ལུགས་	(391)
ལྷ་ཆེན་དཔལ་འབར་	(431)	ཨལ་ཐེ་ལུར་ཐ་ལྷིས་	(309)
ལྷ་ལྷེང་	(409)	ཨ་ཞོ་ཉའི་རྒྱལ་པོ་	(299)
ལྷ་ལྷག་མཁར་པ་ཉི་ལྷ་འོད་	(433)	ཨ་རྒྱུན་གྱི་བ་ལྷེན་རྒྱུབ་	(406)
ལྷ་ལྷ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་	(314)		